HOMERI ILIAS

GRÆCE ET LATINE.

CUM

ANNOTATIONIBUS

SAMUELIS CLARKE, S.T.P.

NUPER DEFUNCTI.

VOL. II.

EDIDIT, ATQUE IMPERFECTA SUPPLEVIT

SAMUEL CLARKE Filius, S. R. S.

EDITIO SECUNDA.

LONDINI,
Impensis JOHANNIS & PAULI KNAPTON.
MDCCLIV.

Clarkii Homeri Ilias Vol. II. to face the Title.

L E C T O R I.

CUM ſecundum hunc *Iliados* Tomum Pater meus imperfectum reliquerit, libros verò penè quatuor prorsùs abſolviſſet, notas & obſervationes cæteris in libris margini paſſim adſcripſiſſet; ne hæc intercideren penitùs & perirent, reliqua aliquo modo ſupplere conatus ſum.

In tres priores ex duodecim hiſce poſterioribus *Iliados* libris, itémque in quartum uſque ad *ver.* 359, annotationes ipſe perfecerat; Textum & Verſionem uſque ad *ver.* 510 ejuſdem libri recenſuerat. Atque hæc ex ejus Manuſcripto quàm-accuratiſſimè edidi.

Reliquis in libris *Textum* aut *Barneſii* aut veterum Editionum retinui; unâ alterâve ex notis paternis, nullâ de meo adhibitâ correctione.

Verſionem Editionis *Wetſtenianæ* plerunque ſecutus ſum; quam tamen interdum ubi ipſa ſententia exegerit, interdum ubi priores Patris emendationes admonuerint, emendavi.

Annotationes partim ex Patris mei in priores libros annotationibus excerptas; partim ex illis, quas per reliquos libros paſ-

ſim

ſim in margine ſcriptas reliquerat, collectas; (de meo ipſius pauciſſimis interjectis) addidi.

Varias porrò lectiones Codicis *Harleiani* & *Italicorum* quorundam mecum, ut olim cum Patre, a Viro erudito THOM. BENTLEIO communicatas ſuis locis inſerui.

Indices denique duos ſubnexui, alterum Verborum de quibus in annotationibus præcipuè agitur, Auctorumque ibidem citatorum; alterum rerum in *Iliade* maximè memorabilium, ex Editione *Wetſteniana* ferè deſumptum.

SAMUEL CLARKE.

THE

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ν́.

Ὑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας Ν΄.

ΠΟσειδῶν, οἰκωμένους ἐλεῶν τοὺς Ἕλληνας, ὁμοιοῦται Κάλχαντι, ϗ ἀμφοτέρους τοὺς Αἴαντας παρορμᾷ, ἔπειτα δὲ ϗ τοὺς ἄλλους· μετὰ ταῦτα Ἰδομενεὺς ἀριστεύει, ϗ ἀναιρεῖ Ὀθρυονέα, καί τινας ἄλλους· πολλοὶ δὲ ϗ αὐτῶν ἀναιροῦνται. Τιτρώσκονται δὲ Δηΐφοβος ϗ Ἕλενος· τοὺς δὲ ὑπηκόους συναγαγὼν Ἕκτωρ ἐπάγει τοῖς πολεμίοις, ϗ μεγάλως ἀμφοτέρωθεν ἀναιροῦνται.

Ἄ Λ Λ Η.

ΔΙαῤῥήξας τὰς πύλας τοῦ τείχους τῶν Ἑλλήνων Ἕκτωρ, μετὰ βάρους τε εἰσελθὼν, εἰς φυγὴν αὐτοὺς τρέπει· ϗ Ζεὺς μὲν ἀποστρέψας τὰς ὄψεις ἐπὶ τὰ πέρατα τῆς γῆς, ἀλλοφύλους θεωρεῖ ἀνθρώπους. Ποσειδῶν δὲ καθεζόμενος ἐπὶ Σαμοθράκης, θεασάμενος ἡττημένους τοὺς Ἕλληνας, παραγίνεται εἰς Αἰγὰς, ἔνθα ἦν αὐτῷ τέμενος· λαβὼν δὲ συνήθη κόσμον, ϗ ὑποζεύξας ἵππους, παραγίνεται εἰς τὸ πεδίον· ϗ τὸ μὲν ἅρμα καθιστᾷ ἐν τῷ πελάγει, αὐτὸς δὲ, ὁμοιωθεὶς Κάλχαντι, παρορμᾷ τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων· οἱ ϗ τρόπον τινὰ ἐμπνευσθέντες παρὰ τοῦ θεοῦ, γενναίως ἀγωνίζονται· ἐν οἷς ϗ Ἰδομενεὺς ϗ Μηριόνης εὐδοκιμοῦσι. Συμβολῆς δὲ γενομένης, ἑκατέρων τῶν στρατευμάτων ἐξαίσιος βοὴ αἴρεται.

Ἐπιγραφαί.

Ἡ ἐπὶ ταῖς ναυσὶ μάχη.

Ἄλλως.

Νῦ δ', ἐπὶ νηυσὶ μάχῃ Δαναοῖς ἤμυνε Ποσειδῶν.

Ἄλλως.

Νῦ δὲ, Ποσειδάων Δαναοῖς κράτος ὤπασε λάθρη.

LIB. XIII.

ΖΕὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς τε ϗ Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσε,
Τοὺς μὲν ἔα παρὰ τῇσι πόνον τ' ἐχέμεν ϗ ὀϊζὺν
Νωλεμέως· αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινὼ,
Νόσφιν ἐφ' ἱπποπόλων Θρηκῶν καθορώμενος αἶαν,
Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων, ϗ ἀγαυῶν Ἱππημολγῶν,
Γλακτοφάγων, ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων.

JUpiter verò poſtquam Troáſque & Hectorem navibus admoviſſet,
Eos quidem reliquit ad illas, laborémque ut-ferrent & ærumnas
Indefinenter; ipſe autem retrò vertit oculos fulgidos,
Seorſum equeſtrium Thracum intuens terram,
Myſorumque cominus-pugnantium, & illuſtrium Hippomolgorum,
Lacte-victitantium [*pauperum*] longævorumque, juſtiſſimorum hominum;

Ver. 1.—ἐπεὶ οὖν.] *Quoniam, ut dictum eſt*—. Nempe, libro ſuperiori, *ver. ult.*

Ibid.—πέλασσε.] Ita jam ſcribendum, neceſſariò; quia πέλασε ſecundam corripit. Dubitari tamen poteſt, utrúmne Græci Antiquiores iſto modo ſcripſerint. Nam quum σ, *ſuæ poteſtatis literam* dixerunt, haud ſcio an hoc ſibi voluerint: literas ζ, ξ, ψ, neceſſariò quidem *duplices* eſſe; conſonantium reliquas omnes, *ſimplices*; unicam autem σ, iſtiuſmodi eſſe, ut *permultis* in locis, ac *præcipuè* in Verborum Aoriſtis, *ſimplex dupléxve* ex æquo pronunciari poſſit.

Ver. 4. Νόσφιν.] Vide ſuprà ad ά, 349.

Ver. 5.—ἀγαυῶν Ἱππημολγῶν,—ἀβίων τε] *Al.* Ἀγαύων ἱππημολγῶν,—Ἀβίων τε. Quíque ἀβίων ſcribunt, eorum alii intelligunt (notante *Euſtathio*) ὀλιγοβίους, ſive εὐτελεῖς καὶ ἁπλοῦς· alii τοὺς ἅμα βίῳ, πορευομένους, ὡς ἁμαξοβίους· alii, τοὺς ἅμα βιῷ τουτέστι τόξῳ, πορευομένους· alii, ἐλευθέρους, ὅτι βίαν οὐκ οἴδασιν· alii, ἀοίκους· alii, μακροβίους· alii, πολυβίους, ὅ ἐστιν, ἀνδρείους. Homeri, credo, temporibus nihil hîc ambigui. *Strabo* interpretatur, ἀνεστίους, ἁμαξοικοὺς, ἀπ' ὀλίγων εὐτελῶς ζῶντας, κοινὰ κεκτημένους πάντα, ſine πολυτελείᾳ ϗ καπηλείᾳ. Lib. 7. p. 455, 460. 461.

Ἐς Τροίην δ' οὐ πάμπαν ἔτι τρέπεν ὄσσε φαεινώ·
Οὐ γὰρ ὅγ' ἀθανάτων τιν' ἐέλπετο ὃν κατὰ θυμὸν
Ἐλθόντ', ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν, ἢ Δαναοῖσιν.
Οὐδ' ἀλαοσκοπὴν εἶχε κρείων Ἐνοσίχθων·
Καὶ γὰρ ὁ θαυμάζων ἧστο πτόλεμόν τε μάχην τε
Ὑψοῦ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ὑληέσσης,
Θρηϊκίης· ἔνθεν γὰρ ἐφαίνετο πᾶσα μὲν Ἴδη,
Φαίνετο δὲ Πριάμοιο πόλις, καὶ νῆες Ἀχαιῶν.
Ἔνθ' ἄρ' ὅγ' ἐξ ἁλὸς ἕζετ' ἰών, ἐλέαιρε δ' Ἀχαιοὺς
Τρωσὶν δαμναμένους, Διὶ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.
Αὐτίκα δ' ἐξ ὄρεος κατεβήσατο παιπαλόεντος,
Κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς· τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη
Ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος.
Τρὶς μὲν ὀρέξατ' ἰών· τὸ δὲ τέτρατον ἵκετο τέκμωρ,
Αἰγάς· ἔνθα δέ οἱ κλυτὰ δώματα βένθεσι λίμνης,
Χρύσεα, μαρμαίροντα τετεύχαται, ἄφθιτα αἰεί.
Ἔνθ' ἐλθὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω,
Ὠκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσιν κομόωντε.
Χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ· γέντο δ' ἱμάσθλην
Χρυσείην, εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπεβήσατο δίφρου·
Βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ'· ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτῷ
Πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἠγνοίησεν ἄνακτα·

Ad Trojam autem non omnino ampliùs vertebat oculos fulgidos:
Non enim ille immortalium quemquam exiſtimabat ſuo in animo
Profectum, vel Trojanis auxiliaturum, vel Danais.
Neque *verò* cæcam-ſpeculationem agebat rex Neptunus:
Etenim hic ſpectans ſedebat bellumque pugnamque
Altè ſuper ſummum verticem Sami ſylvoſæ
Threïciæ: indè enim conſpiciebatur tota quidem Ida,
Conſpiciebatur & Priami urbs, & naves Achivorum.
Illic *utique* is è mari ſedebat egreſſus, miſerabatur autem Achivos
A Trojanis domitos, Jovique graviter ſuccenſebat.
Protinus itaque de monte deſcendit prærupto,
Rapidè pedibus progreſſus: tremebant autem montes alti & ſylva,
Pedibus ſub immortalibus Neptuni incedentis. [autem
Ter quidem protendit greſſum, quarto *paſſu* pervenit ad-locum-deſtinatum,
Ægas: Illic ſcilicet ei inclytæ ædes in imo mari,
Aureæ, coruſcantes, ædificatæ ſunt, incorruptibiles ſemper.
Illuc cum-veniſſet, ſub curru junxit æripedes equos,
Celeriter-volantes, aureis jubis comantes.
Aurum autem ipſe induit circum corpus; accepitque ſcuticam
Auream, ſcite-factam, ſuúmque conſcendit currum;
Cœpitque invehi ſuper undas; exultabant autem cete ſub ipſo
Undique è latebris, neque non agnoverunt regem:

Ver. 8.—ἀθανάτων.] Vide ſuprà ad ά, 398.

Ver. 9.—ἀρηγέμεν.] ἀρηξέμεν, Codex *Harleianus* à viro erudito *Tho. Bentleio* collatus.

Ver. 11.—πτόλεμόν τε μάχην τε.] Vide ſuprà ad ή, 232, 279.

Ver. 12. —ὑληέσσης.] Vide ſuprà ad γ', 151.

Ver. 13.—ἔνθεν γὰρ ἐφαίνετο πᾶσα.]
——unde omnis Troja videri,
Et Danaûm ſolitæ naves, & Achaica caſtra. *Æn.* II, 461.

Ver. 15. Ἔνθ' ἄρ'.] *Illic utique*——

Ibid.—ἐλέαιρε δ' Ἀχαιοὺς,—Διὶ δὲ—ἐνεμέσσα.] Ἀσύστατον hoc exiſtimavit *Spondanus*, cum eo quod dixerat *Neptunus* ſuprà, θ', 210, Οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι—. Sed mentem Poëtæ minùs cepit vir eruditus. *Illic* nimirum in *campo*, longiùs à *mari*, pugnabatur: *Hîc* ad uſque naves repulſi, *marique* ipſo coërciti Achivi, neceſſitate coacti dimicabant.

Ver. 18.—τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη.] Πολὺ δ'—ἀμείνω τὰ,—οἷα (πολλοῖς δὲ πρὸ ἡμῶν ὁ τύπος ἐξείργασται) τὰ ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος. "τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη—Βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ'—." *Longinus*, Sect. 9.

Ver. 22.—τετεύχαται.] *Al.* τετεύχατο. Utrumvis, hoc quidem in loco, rectè conſtabit.

Ver. 23.—ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο—ἵππω.
Junxit equos curru genitor. —— *Æn.* V, 817.
Ibid.—χαλκόποδ'.]
——Æripidem. *Æn.* VI, 802.

Ver. 24. — χρυσέῃσιν ἐθείρῃσιν.] Pronuntiabitur χρυσῇσιν· Prima enim corripi non poteſt; neque in his ulla unquam eſt Licentia. *Al.* χρυσέοισιν.

Ver. 26. —— ἐπεβήσατο.] *Al.* ἐπεβήσετο. Itemque *ver.* 17, κατεβήσετο. De quo, vide ſuprà ad β', 35; & ad έ, 109.

Ver. 27. Βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ'—.] Vide ſuprà ad *ver.* 18.
——manibuſque omnes effundit habenas,
Cæruleo per ſumma levis volat æquora curru:
Subſidunt undæ, tumidumque ſub axe tonanti
Sternitur æquor aquis:——
Tum variæ comitum facies, immania cete. *Æn.* V, 818,
Atque rotis ſummas levibus perlabitur undas. *Æn.* I, 151.
Superiorem hoc in loco *Virgilio Homerum*, nemo negaverit.

Ibid.—ὑπ' αὐτῷ.] ὑπ' αὐτοῦ, Cod. *Cantab.* à *Barneſio*, & Codd. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collati.

Γηθοσύνῃ δὲ θάλασσα διΐστατο· τοὶ δ' ἐπέτοντο
Ῥίμφα μάλ', οὐδ' ὑπένερθε διαίνετο χάλκεος ἄξων·
Τὸν δ' ἐς Ἀχαιῶν νῆας ἐΰσκαρθμοι φέρον ἵπποι.
Ἔστι δέ τι σπέος εὐρὺ βαθείης βένθεσι λίμνης,
Μεσσηγὺς Τενέδοιο καὶ Ἴμβρου παιπαλοέσσης·
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Λύσας ἐξ ὀχέων, παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ
Ἔδμεναι· ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδας ἔβαλε χρυσείας,
Ἀῤῥήκτους, ἀλύτους, ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν
Νοστήσαντα ἄνακτα· ὁ δ' ἐς στρατὸν ᾤχετ' Ἀχαιῶν.
Τρῶες δὲ φλογὶ ἶσοι ἀολλέες, ἠὲ θυέλλῃ,
Ἕκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτες ἕποντο,
Ἄβρομοι, αὐΐαχοι· ἔλποντο δὲ νῆας Ἀχαιῶν
Αἱρήσειν, κτενέειν δὲ παρ' αὐτόφι πάντας Ἀχαιούς·
Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος, ἐννοσίγαιος,
Ἀργείους ὤτρυνε, βαθείης ἐξ ἁλὸς ἐλθὼν,
Εἰσάμενος Κάλχαντι δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν.
Αἴαντε πρώτω προσέφη, μεμαῶτε καὶ αὐτώ·
Αἴαντε, σφὼ μέν κε σαώσετε λαὸν Ἀχαιῶν,
Ἀλκῆς μνησαμένω, μηδὲ κρυεροῖο φόβοιο.
Ἄλλῃ μὲν γὰρ ἔγωγ' οὐ δείδια χεῖρας ἀάπτους
Τρώων, οἳ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλῳ·
Ἕξουσιν γὰρ ἅπαντας ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί·
Τῇ δὲ δὴ αἰνότατον περιδείδια, μήτι πάθωμεν,
Ἧ, ῥ' ὅγ' ὁ λυσσώδης, φλογὶ εἴκελος, ἡγεμονεύει
Ἕκτωρ, ὃς Διὸς εὔχετ' ἐρισθενέος πάϊς εἶναι.

Cum lætitiâ etiam mare huc-illuc-deductum-cedebat: Hi itaque volabant
Celeriter admodum, neque subtus madescebat æreus axis:
Hunc autem ad Achivorum naves agiles ferebant equi.
Est autem quædam specus ampla alti in profundo maris,
Inter Tenedum & Imbrum asperam:
Illic equos stabulare-fecit Neptunus terræ quassator,
Solutos curribus, juxtàque divinum posuit pabulum
Ut ederent: circaque pedes pedicas jecit aureas,
Infrangibiles, insolubiles, ut firmiter illic manerent
Rediturum regem: is autem ad exercitum abiit Achivorum.
Trojani verò flammæ pares conferti, sive procellæ,
Hectorem Priamidem inexpleto ardore sequebantur,
Magnum-frementes, clamantésque; sperabant autem naves Achivorum
Capturos *se*, occisurosque ad ipsas omnes Achivos:
Sed Neptunus terram-cingens, terræ-quassator,
Argivos excitabat, profundo è mari egressus,
Cùm-se-assimilasset Calchanti corpore & indefessâ voce:
Atque Ajaces *quidem* primos allocutus est, promptos-animis etiam per se:
" Ajaces, vos quidem servabitis populum Achivorum,
" Fortitudinis memores, nequaquam autem diræ fugæ.
" Alibi enim equidem non timeo manus audaces
" Trojanorum, qui magnum murum transcenderunt turbâ;
" Sustinebunt enim omnes, benè-ocreati Achivi:
" Hâc vero *parte* sanè gravissimè timeo, nequid incommodi-accipiamus,
" Quâ hic rabiosus, flammæ par, ducit-copias
" Hector, qui Jovis jactat præpotentis filium *se* esse.

Ver. 29. Γηθοσύνῃ δὲ θάλασσα.] *Al.* Γηθόσυνη δὲ θάλασσα, *lætum mare.* Quæ & æquè commoda Lectio. Nam γηθόσυνος [*lætus*,] vox Homero non inusitata.

Ver. 36.—πέδας ἔβαλε χρυσείας.] De eo artificio, quo Poëta versûs sui numeros, verborumque ipsorum sonum, ad rei dicendæ naturam exegerit; vide suprà ad γ', 363.

Ver. 40.—Πριαμίδῃ] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 42.—παρ' αὐτόφι.] παρ' αὐτόθι, Cod. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collatus.

Ver. 44. Ἀργείους ὤτρυνε]

——animum viresque Latinis
Addidit, & stimulos acres sub pectore vertit. *Æn.* IX, 717.
————— in prælia sæva
Suscitat, & stimulis haud mollibus incitat iras. *Æn.* XI, 727.

Ver. 45. Εἰσάμενος.] Notandus hîc primarius & maximè proprius *Vocis Mediæ* usus. Vide suprà ad γ', 141.

Ibid.—δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν.

Omnia Mercurio similis, vocemque coloremque.
Æn. IV, 558.

Ver. 46. & suprà, 40.—μεμαῶτε.] Quâ analogiâ factum ex βασιλῆος, βασιλέως· ex βασιλῆα, βασιλέα· ex μετήορος, μετέωρος· ex λᾱός, λεώς· ex ἵλᾱος, ἵλεως· Μενέλᾱος, Μενέλεως· ex τεθνηότος, τεθνεῶτος· eadem analogiâ fit ex μεμᾱότες, μεμαῶτες. Vide suprà ad ά, 265; ad β', 818; ad ζ', 464.

Ver. 49.—δείδια] Vide suprà ad ά, 37.

Ver. 53. Ἧ, ῥ' ὅγ'] *Quâ scilicet hic &c.*

Ibid.—εἴκελος] Ita restituit *Barnesius*, alibi ex MS; hîc ex conjecturâ. *Al.* ἴκελος· Quod primam corripit.

Σφῶϊν δ' ὧδε θεῶν τις ἐνὶ φρεσὶ ποιήσειεν,
Αὐτώ θ' ἑστάμεναι κρατερῶς, καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους·
Τῷ κε καὶ ἐσσύμενόν περ ἐρωήσαιτ' ἀπὸ νηῶν
Ὠκυπόρων, εἰ καί μιν Ὀλύμπιος αὐτὸς ἐγείρει.
Ἦ, καὶ σκηπανίῳ γαιήοχος Ἐννοσίγαιος
Ἀμφοτέρω κεκοπὼς πλῆσεν μένεος κρατεροῖο,
Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
Αὐτὸς δ', ὥστ' ἴρηξ ὠκύπτερος ὦρτο πέτεσθαι,
Ὅς ῥά τ' ἀπ' αἰγίλιπος πέτρης περιμήκεος ἀρθεὶς
Ὁρμήσει πεδίοιο διώκειν ὄρνεον ἄλλο·
Ὣς ἀπὸ τῶν ἤϊξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
Τοῖϊν δ' ἔγνω πρόσθεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
Αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσέφη Τελαμώνιον υἱόν·
Αἶαν, ἐπεί τις νῶϊ θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι,
Μάντει εἰδόμενος κέλεται παρὰ νηυσὶ μάχεσθαι,
Οὐδ' ὅγε Κάλχας ἐστὶ, θεοπρόπος οἰωνιστής·
Ἴχνια γὰρ μετόπισθε ποδῶν ἠδὲ κνημάων
Ῥεῖ' ἔγνων ἀπιόντος, ἀρίγνωτοι δὲ θεοί περ·
Καὶ δ' ἐμοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
Μᾶλλον ἐφορμᾶται πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
Μαιμώωσι δ' ἔνερθε πόδες καὶ χεῖρες ὕπερθεν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
Οὕτω νῦν καὶ ἐμοὶ περὶ δούρατι χεῖρες ἄαπτοι
Μαιμῶσιν, καί μοι μένος ὤρορε, νέρθε δὲ ποσσὶν
Ἔσσυμαι ἀμφοτέροισι· μενοινώω δὲ καὶ οἶος
Ἕκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτι μάχεσθαι.

" At vobis sic deorum aliquis in mentibus ponat,
" Ut & ipsi stetis fortiter, & hortemini alios:
" Ita enim, ardentem licèt, repuleritis à navibus
" Velocibus, etiam si eum Jupiter ipse excitet.
Dixit; & sceptro, terram-cingens Neptunus,
Ambos feriens, implevit robore forti,
Membráque fecit levia, pedes & manus superne.
Ipse autem, ut accipiter alis-pernix excitatus fuerit ad volandum,
Qui è præruptâ petrâ excelsâ levatus
Properaverit per planitiem insequi avem alius-generis:
Sic ab facto-impetu-abiit Neptunus terræ-quassator.
Ex-ipsis-duobus autem sensit prius Oilei *filius* velox Ajax,
Statimque Ajacem allocutus est Telamonium filium:
" Ajax, quoniam aliquis nobis Deorum, qui Olympum habitant,
" Vati assimilatus jubet ad naves pugnare;
" (Neque *enim* hic Calchas est, vates augur;
" Vestigia quippe retrò pedum & tibiarum
" Facile cognovi abeuntis: facilè utique dignoscuntur dii:)
" Continuò etiam mihi ipsi animus in pectoribus meis
" Magis excitatus est ad pugnandum atque præliandum;
" Pugnamque appetunt-gestientes subtus pedes, & manus superné.
Hunc autem respondens allocutus est Telamonius Ajax:
" Sic nunc & mihi circa hastam manus audaces
" Gestiunt, & mihi animus erectus est; subtusque pedibus
" Sentio me-impulsum ambobus: animo verò incitato cupio vel solus
" Cum Hectore Priamide inexpletùm ardenti pugnare.

Ver. 60.—κεκοπὼς] *Al.* κεκοφώς.

Ibid.—πλῆσεν μένεος κρατεροῖο] Vide suprà, ad *ver.* 44.

Ver. 62.—ὥστ' ἴρηξ] Ἰωνικῶς ψιλοῦται, εἰ καὶ τὸ ἱέραξ δασύνεται. *Eustath.*

Quam facilè accipiter saxo sacer ales ab alto
Consequitur pennis sublimem in nube columbam. *Æn.* XI, 721.

Ver. 67. Αἶψα δ' ἄρ'] *Statimque adeo*; *Statimque proinde.*

Ver. 68.—ἐπεί τις.] "Hæc oratio," inquit *Spondanus*, "est "μείουρος. Nihil enim subjicitur, quod sit hujus initii ἀπόδοσις." Non vidit nimirum vir eruditus, versus 70, 71, & 72, Parenthesi includendos; ἀπόδοσιν quæ ab istis demum verbis incipere, Καὶ δ' ἐμοὶ αὐτῷ, &c.

Ver. 71. Ἴχνια γὰρ μετόπισθε ποδῶν]
——avertens roseâ cervice refulsit:——
——pedes vestis defluxit ad imos,
Et vera incessu patuit Dea.—— *Æn.* I, 406.
Mortales medio aspectus sermone reliquit,
Et procul in tenuem ex oculis evanuit auram:
Agnovere Deum proceres.— *Æn.* IX, 657.

Ver. 74.—πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.] Vide suprà ad ή, 232, 279.

Ver. 78.—ὤρορε.] Schol. Ὥρμηται, ὁρμᾶται· ὑπερβιβασμὸς χρόνου. Quæ quàm inepta sit observatio, vide suprà ad ά, 37.

Ver. 79.—μενοινώω δὲ καὶ οἶος]
Audeo, & Æneadûm promitto occurrere turmæ,
Solaque Tyrrhenos equites ire obvia contra. *Æn.* XI, 503.

Ver.

Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Χάρμῃ γηθόσυνοι, τήν σφιν θεὸς ἔμβαλε θυμῷ.
Τόφρα δὲ τοὺς ὄπιθεν Γαιήοχος ὦρσεν Ἀχαιοὺς,
Οἳ παρὰ νηυσὶ θοῇσιν ἀνέψυχον φίλον ἦτορ·
Τῶν ῥ' ἅμα τ' ἀργαλέῳ καμάτῳ φίλα γυῖα λέλυντο,
Καί σφιν ἄχος κατὰ θυμὸν ἐγίνετο, δερκομένοισι
Τρῶας, τοὶ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλῳ·
Τοὺς οἵγ' εἰσορόωντες, ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λεῖβον·
Οὐ γὰρ ἔφαν φεύξεσθαι ὑπ' ἐκ κακοῦ· ἀλλ' Ἐνοσίχθων
Ῥεῖα μελεισάμενος κρατερὰς ὤτρυνε φάλαγγας.
Τεῦκρον ἐπὶ πρῶτον καὶ Λήϊτον ἦλθε κελεύων,
Πηνέλεών θ' ἥρωα, Θόαντά τε, Δηΐπυρόν τε,
Μηριόνην τε, καὶ Ἀντίλοχον, μήστωρας ἀϋτῆς·
Τοὺς ὅγ' ἐποτρύνων, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἰδὼς, Ἀργεῖοι, κοῦροι νέοι· ὔμμιν ἔγωγε
Μαρναμένοισι πέποιθα σαωσέμεναι νέας ἁμάς·
Εἰ δ' ὑμεῖς πολέμοιο μεθήσετε λευγαλέοιο,
Νῦν δὴ εἴδεται ἦμαρ, ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι,
Δεινὸν, ὃ οὔποτ' ἔγωγε τελευτήσεσθαι ἔφασκον,
Τρῶας ἐφ' ἡμετέρας ἰέναι νέας· οἳ τοπάρος περ
Φυζακινῆς ἐλάφοισιν ἐοίκεσαν, αἵτε καθ' ὕλην
Θώων, πορδαλίων τε, λύκων τ' ἤϊα πέλονται,
Αὔτως ἠλάσκουσαι, ἀνάλκιδες, οὐδ' ἐπὶ χάρμη·

Sic hi quidem talia inter se dicebant,
Pugnæ-studio læti, quod ipsis deus immiserat animo.
Interim autem postremos Neptunus excitabat Achivos,
Qui ad naves veloces reficiebant suum animum :
Quorum utique simul gravique labore sibi defessa membra soluta erant,
Simulque ipsis dolor in animo oriebatur, aspicientibus
Trojanos, qui magnum murum transcenderant cum tumultu.
Hos illi scilicet inspicientes, sub superciliis lacrymas fundebant ;
Non enim putabant *se* effugituros perniciem : sed Neptunus
Facilè interventu-suo fortes concitavit phalangas.
Atque ad Teucrum *quidem* primùm & Leïtum venit hortans,
Peneleúmque heroëm, Thoantémque, Deïpyrúmque,
Merionémque, & Antilochum, peritos pugnæ :
Hos ille incitans, verbis alatis allocutus est :
" *Proh*, pudor, Argivi, juvenes adolescentes : vobis ego
" Pugnantibus confido salvas fore naves nostras ;
" Si verò vos pugnam detrectabitis gravem,
" Jam nunc certè illuxit dies, quo à Trojanis domabimur.
" O dii, profectò ingens miraculum hoc oculis video,
" Indignum, quod nunquam ego eventurum putabam,
" Trojanos ad nostras accedere naves ; qui prius
" Fugacibus cervis similes erant, quæ par sylvam,
" Thoum, pardaliumque, luporúmque escæ sunt,
" Temere errantes, imbelles, neque natæ ad pugnam :

Ver. 83. Τόφρα δὲ.] *Barnesius* edidit Τοφράδε· & τὸ " Δὲ," inquit, παρέλκει. Ineptè admodum, & contra omnem linguæ Græce analogiam.

Ver. 84. Οἳ—ἀνέψυχον.] *Al*. ἀνέψυχθεν· Quod & comprobat *Barnesius*, ex κ', 575. Atqui ea vox hoc in loco sententiam planè perimeret. Aliud enim est, quod istic dicitur, *recreati sunt*; aliud, quod hîc, *recreabantur*. Indicat nimirum *Tempus illud* (quod appellant Grammatici) *imperfectum*, spatium aliquod temporis *productius* inter agendum ; quâ de causâ aptè à Græcis appellatur παρατατικός. Vide suprà ad α', 37.

Ver. 85. Τῶν ῥ'] *Quorum scilicet* ; *quorum utique*——.

Ver. 90. Ῥεῖα μελεισάμενος.] *Facilè se inferens, facilè humanâ specie interveniens.*

Ver. 94.——πτερόεντα]
————————*verbis*
Quæ tuto tibi magna *volant*.—— *Æn*. XI, 380.

Ver. 96.—πέποιθα] Malè hîc Interpretes, *Confidebam*. Nihil enim aliud græcè sonat πέποιθα, quàm quod Latinè *confido*.
——πεποίθασίν τε βίηφι. δ', 325.
————ὄφρα πεποίθῃς. α', 524.
Ἵπποισίν τε πέποιθε.————. ψ', 286.
——νέος εἰμὶ, καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα. *Odyss*. π', 71.
——νεώτερός εἰμι, καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα. φ', 132.
Vide suprà ad α', 37 ; & ad θ', 322.

Ver. 102.—ὕλην.] Vide suprà ad γ', 151.

Ver. 103. —πορδαλίων] Codices plerique, παρδαλίων.

Ibid.—ἤϊα πέλονται.] Supervacaneum est quod hîc annotat *Barnesius* ; " *media* τοῦ ἤϊα — *aliàs certè brevis: ut Odyss*. μ', " 329.—ἐφθιτο ἤϊα πάντα." Cujus rei eandem esse causam, ac in voce τίω.—Ἰδομενεῦ, περὶ μέν σε τίω, δ', 257 ; ignoravit Vir eruditus. Nempe ad istum locum, " *vel hinc patet*," inquit, " *priorem* τοῦ τίω *communem* : Quod nequaquam verum est : Nam in τίσω, τίσεσθαι, & similibus, ubi *duæ Vocales* non *concurrunt*; prior *Homero* nunquam corripitur. Et ad *Odyss*. β', 289, Ὅπλισσόν τ' ἤϊα καὶ ἄγγεσιν——. " *in tertio* (inquit) *loco* " *Anapæstus*." Quæ æquè inepta est annotatio. Vide infrà ad ο', 24.

Ver.

Ὣς Τρῶες τοπρίν γε μένος ϗ χεῖρας Ἀχαιῶν
Μίμνειν οὐκ ἐθέλεσκεν ἐναντίον, οὐδ' ἠβαιόν·
Νῦν δ' ἕκαθεν πόλιος κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχονται,
Ἡγεμόνος κακότητι, μεθημοσύνῃσί τε λαῶν,
Οἳ κείνῳ ἐρίσαντες ἀμυνέμεν οὐκ ἐθέλουσι
Νηῶν ὠκυπόρων, ἀλλὰ κτείνονται ἀν' αὐτάς.
Ἀλλ' εἰ δὴ ϗ πάμπαν ἐτήτυμον αἴτιός ἐστιν
Ἥρως Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Οὕνεκ' ἀπητίμησε ποδώκεα Πηλείωνα,
Ἡμέας γ' οὔπως ἐστὶ μεθιέμεναι πολέμοιο.
Ἀλλ' ἀκεώμεθα θᾶσσον· ἀκεσταί τοι φρένες ἐσθλῶν.
Ὑμεῖς δ' οὐκέτι καλὰ μεθίετε θούριδος ἀλκῆς,
Πάντες ἄριστοι ἐόντες ἀνὰ στρατόν· οὐδ' ἂν ἔγωγε
Ἀνδρὶ μαχεσσαίμην, ὅστις πολέμοιο μεθείη,
Λυγρὸς ἐών· ὑμῖν δὲ νεμεσσῶμαι περὶ κῆρι.
Ὦ πέπονες, τάχα δή τι κακὸν ποιήσετε μεῖζον
Τῇδε μεθημοσύνῃ· ἀλλ' ἐν φρεσὶ θέσθε ἕκαστος
Αἰδῶ ϗ νέμεσιν· δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωρεν.
Ἕκτωρ δὴ παρὰ νηυσὶ βοὴν ἀγαθὸς πολεμίζει,
Καρτερός· ἔῤῥηξεν δὲ πύλας ϗ μακρὸν ὀχῆα.
Ὣς ῥα κελευτιόων Γαιήοχος ὦρσεν Ἀχαιούς·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' Αἴαντας δοιοὺς ἵσταντο φάλαγγες
Καρτεραί, ἃς οὔτ' ἄν κεν Ἄρης ὀνόσαιτο μετελθών,
Οὔτε κ' Ἀθηναίη λαοσσόος· οἱ γὰρ ἄριστοι
Κρινθέντες Τρῶάς τε ϗ Ἕκτορα δῖον ἔμιμνον,
Φράξαντες δόρυ δουρὶ, σάκος σάκεϊ προθελύμνῳ·

" Sic Trojani antehac robur & manus Achivorum
" Manere nolebant ex adverso, ne paululum quidem:
" Nunc verò procul ab urbe cavas ad naves pugnant,
" Imperatoris ignaviâ, negligentiâque militum,
" Qui cum illo contendentes, propugnare nolunt
" Naves veloces, sed interficiuntur ad ipsas.
" Veruntamen etiam si omnino revera in culpa est
" Heros Atrides, late-dominans Agamemnon,
" Eò quòd contumeliâ-affecerit pedibus-celerem Pelidem;
" Nobis tamen nullo-modo licet intermittere pugnam:
" Sed medeamur ocyùs *huic malo*; faciles utique sanatu mentes bonorum.
" Vos autem nequaquam honestè remittitis strenuam fortitudinem,
" Omnes fortissimi cùm sitis in exercitu: neque verò ego
" Virum objurgaverim, qui pugnam detrectet,
" Quum imbellis sit: at vobis succenseo ex animo.
" O molles, mox sanè aliquod malum admittetis gravius
" Hâc ignaviâ: sed in mentibus reponite singuli
" Pudorem, *hominumq*; reprehensionē: certè enim ingens certamen ortū est.
" Hector nempe ad naves prælio-strenuus pugnat,
" Fortis; perfregitque portas, & longum vectem.
Sic sane adhortans Neptunus concitavit Achivos:
Circùm autem Ajaces duos stabant phalanges
Firmæ, quas ne Mars quidem vituperâsset, si intervenisset,
Neque Minerva populorum-concitatrxi: quippe præstantissimi *viri*
Delecti, Trojanosque & Hectorem nobilem manebant,
Constipantes hastam hastæ, scutum scuto densissimis ordinibus:

Ver. 109.—ἐρίσαντες] De hujus vocis, & similium, prosodiâ; vide suprâ ad α', 140.

Ver. 111. Ἀλλ' εἰ δὴ ϗ] *At sane etiam si*——.

Ver. 115.—ἀκεσταί τοι] *Faciles certè sanatu*; *faciles utique sanatu*——.

Ver. 116.—καλὰ] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 117. Πάντες ἄριστοι ἐόντες—, ὑμῖν δὲ νεμεσσῶμαι.] Ἐπεὶ δὲ—οὔτ' ἐμπαθὴς ψυχὴ παῤῥησίαν ἀναδέχεται ϗ νουθεσίαν ἄκρατον, ἐν τοῖς χρησιμωτάτοις ἐστὶ τῶν βοηθημάτων ὁ παραμιγνύμενος ἐλαφρὸς ἔπαινος· ὥσπερ ἐν τούτοις,—" Πάντες ἄριστοι ἐόντες"—. *Plutarch. de Adul. & Amici discrim.* sub finem.

Ver. 118. Ἀνδρὶ μαχεσσαίμην, ὅστις.] Lautus planè ad hunc locum *Spondanus*: *Quem virum, quæso, intelligit Neptunus*, &c?"

Ibid.—μεθείη.] μεθίει, Codd. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collati.

Ver. 120, 122, 123.—τάχα δὴ—δὴ γὰρ—, Ἕκτωρ δή.] *Mox ane*—; *certè enim*—; *Hector nempe*—

Ver. 122. Αἰδῶ ϗ νέμεσιν.] Αἰδῶ, οἰκείαν· νέμεσιν, τὴν τῶν ἐκτός· *Scholia inedita* in Codd. *Harleiano* à *Th. Bentleio* communicata.

Ver. 123.—βοὴν ἀγαθός.] Vide suprà ad β', 408.

Ver. 126. Ἀμφὶ δ' ἄρ' Αἴαντας.] Connectit hæc istud ἄρ' cum eo quod præcessit, *ver.* 46, 47, Αἴαντε πρώτω,—σφὼ μέν κε σαώσετε λαὸν Ἀχαιῶν.

Ver. 129. Κρινθέντες.] Rectè. Nam κριθέντες primam necessariò corripit.

Ver. 130. Φράξαντες δόρυ δουρὶ, σάκος σάκεϊ προθελύμνῳ,
Ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ,]
——ποὺς ἐπαλλαχθεὶς ποδὶ,
Ἀνὴρ δ' ἐπ' ἀνδρὶ στὰς, ἐκαρτέρει μάχη. *Euripid. Heracl.* 836.
——Trojanæ acies, aciesque Latinæ

Concur-

Ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ.
Ψαῦον δ' ἱππόκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισι
Νευόντων· ὡς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν·
Ἔγχεα δ' ἐπτύσσοντο θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
Σειόμεν'· οἱ δ' ἰθὺς φρόνεον, μέμασαν δὲ μάχεσθαι.
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες, ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ
Ἀντικρὺ μεμαώς· ὀλοοίτροχος ὡς ἀπὸ πέτρης,
Ὅντε κατὰ στεφάνης ποταμὸς χειμάῤῥοος ὤσῃ,
Ῥήξας ἀσπέτῳ ὄμβρῳ ἀναιδέος ἔχματα πέτρης,
Ὕψι τ' ἀναθρώσκων πέτεται, κτυπέει δέ θ' ὑπ' αὐτοῦ
Ὕλη· ὁ δ' ἀσφαλέως θέει ἔμπεδον, ὄφρ' ἂν ἵκηται
Ἰσόπεδον, τότε δ' οὔτι κυλίνδεται, ἐσσύμενός περ·
Ὡς Ἕκτωρ, εἵως μὲν ἀπείλει μέχρι θαλάσσης
Ῥεῖα δ' ἐλεύσεσθαι κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Κτείνων· ἀλλ' ὅτε δὴ πυκινῇς ἐνέκυρσε φάλαγξι,
Στῆ ῥα μάλ' ἐγχριμφθείς· οἱ δ' ἀντίοι υἷες Ἀχαιῶν,
Νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν,
Ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ, χασσάμενος πελεμίχθη,
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,

Clypeus nempe clypeum fulciebat, galea galeam, virum vir:
Seque-invicem-attingebat setis equinis-comantes galeæ splendentibus conis
Nutantium; adeò densi stabant inter se:
Hastæ autem crispabantur audacibus à manibus
Concussæ: hi quippe *in hostes* rectà tendebant, ardebantque pugnare.
Trojani autem pr ùs-in eos-impetum-fecerunt conferti; præibatque Hector
Contrà alacer-ruens; lapis-cursu-perniciosus sicuti à petrâ,
Quem de vertice-montis fluvius torrens impulerit,
Abruptis immenso imbre asperæ retinaculis petræ,
Altéque subsiliens volat, resonatque sub ipso
Sylva; hic autem cursu-perpetuo currit magnâ vi, donec pervenerit
In planitiem; tum verò nequaquam volvitur, cursu licèt incitatus:
Sic Hector, hactenus quidem minabatur, usque ad mare
Facile *se* perventurum ad tentoria & naves Achivorum,
Interficientem *eos*: verùm quando jam in densas incidisset phalangas,
Stetit propè-admodum obnitens: ex adverso autem filii Achivorum,
Percutientes ensibusque & hastis utrinque-acutis,
Repulerunt *eum* à se: ille verò cedens, aspere-concussus est,
Vociferatusque est altâ-voce Trojanos inclamans:
" Trojani, & Lycii, & Dardani cominus-pugnantes,

Concurrunt; hæret pede pes, densusque viro vir.

Æn. X, 360.

Quem ad locum, summâ cum inscitiâ *Servius*: " *Pede* (in-" quit) *pro Pedi*; *nam est Antiptosis*." Cæterum *Macrobius* in iis, quibus *Virgilium* contendit *Homerici* carminis majestatem non æquâsse; citatis his versibus, " *quanta* (inquit) *sit differen-" tia utriusque loci, lectori æstimandum relinquo*." lib. 5. c. 13. Mihi hic, in *utroque* Poëta, summus videtur splendor & pulchritudo. *Scaliger*, erga *Homerum* plerunque iniquior, de hisce duobus versibus, " *Fatemur* (inquit) *ex Græcæ linguæ com-" moditate nobis esse aptiores ad laudandum, quàm ad imitan-" dum*." Poëtic. lib. 5. c. 3. Quod autem rogat; " *cum dixi " σάκος σάκεϊ, quid erit ἀσπίδ' ἀσπίς?*" non advertit vir eruditus, neque σάκος idem ipsum esse quod ἀσπίς; & sententiam, in voce Ἀσπὶς, ab alio esse inchoatam exordio; nec quæ demum in sententiâ connectendâ vis esset particulæ istius, ἄρ'.

Ibid.—προθελύμνῳ] πολυπλόχῳ, *Scholia inedita* Codicis *Harleiani* à *Tho. Bentleio* communicata.

Ver. 136.—ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ.] *Duxit eos, ut diximus, Hector.* Ea enim hîc vis est vocabuli, ἄρ', ut conjungat hæc cum eo quod præcessit, *ver.* 39. Τρῶες δὲ—Ἕκτορι——ἕποντο.

Ver. 137. Ἀντικρὺ] Quâ ratione, ἀντικρὺ, hîc ultimam producat; vide suprà ad ά, 51.

Ibid.—ὀλοοίτροχος ὡς ἀπὸ πέτρης.]

Ac veluti montis saxum de vertice præceps
Cùm ruit avulsum vento, seu turbidus imber
Proluit, aut annis solvit sublapsa vetustas;
Fertur in abruptum magno mons improbus actu,
Exultatque solo, sylvas, armenta, virosque
Involvens secum: disjecta per agmina Turnus
Sic——ruit. ——

Æn. XII, 684.

Hujus Similitudinis & in utroque Poëta venustatem *totius*, & apud *Homerum* partium *singularum* (multò etiam magis quàm apud *Virgilium*) accommodam traductionem, aptamque & compositam pulchritudinem, optimè hoc in loco exposuit & enarravit *Popius*.

Ver. 138.—ὤσῃ.] *Al.* ὤσει.

Ver. 139. Ῥήξας—πέτρης.] Vide suprà ad *ver.* 36.

Ver. 141. Ὕλη.] Vide suprà ad γ', 151.

Ver. 144. Ῥεῖα δ' ἐλεύσεσθαι κλισίας.] Hoc tantùm in loco, & infrà, ύ, 263; occurrit vox ῥεῖα δ' apud *Homerum*: Et utrobique cum voce ἐλεύσεσθαι conjuncta. Quare neque cum *Barnesio* sentio, voculam " δὲ" παρέλκειν· id quod linguæ Græcæ ratio haud patitur: neque cum *Eustathio*, δὲ positum esse pro δή. quod nihili est: Sed, ῥεῖα δ' ἐλεύσεσθαι κλισίας, tantundem esse ac si dictum fuisset, ῥεῖα κλισίασδε ἐλεύσεσθαι. Quod & indicat *Eustathius*, quum addit, ἴσως δὲ καὶ κατὰ τὸ, οἰκόνδε.

Ver.

Παρμένετ'· ἦτοι δηρὸν ἐμὲ σχήσουσιν Ἀχαιοὶ,
Καὶ μάλα πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες·
Ἀλλ', οἴω, χάσσονται ὑπ' ἔγχεος, εἰ ἐτεόν με
Ὦρσε θεῶν ὤριστος, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Δηΐφοβος δ' ἐν τοῖσι μέγα φρονέων ἐβεβήκει
Πριαμίδης, πρόσθεν δ' ἔχεν ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Κοῦφα ποσὶ προβιβὰς, καὶ ὑπασπίδια προποδίζων.
Μηριόνης δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Ταυρείην· τῆς δ' οὔτι διήλασεν, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Ἐν καυλῷ ἐάγη δολιχὸν δόρυ· Δηΐφοβος δὲ
Ἀσπίδα ταυρείην σχέθ' ἀπὸ ἕο, δεῖσε δὲ θυμῷ
Ἔγχος Μηριόναο δαΐφρονος· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Ἄψ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, χώσατο δ' αἰνῶς
Ἀμφότερον, νίκης τε, καὶ ἔγχεος, ὃ ξυνέαξε·
Βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Οἰσόμενος δόρυ μακρὸν, ὅ οἱ κλισίησφι λέλειπτο·
Οἱ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
Τεῦκρος δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα
Ἴμβριον αἰχμητὴν, πολυΐππου Μέντορος υἱόν·
Ναῖε δὲ Πήδαιον, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν,
Κούρην δὲ Πριάμοιο νόθην ἔχε Μηδεσικάστην·
Αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἤλυθον ἀμφιέλισσαι,
Ἄψ εἰς Ἴλιον ἦλθε, μετέπρεπε δὲ Τρώεσσι·
Ναῖε δὲ πὰρ Πριάμῳ· ὁ δέ μιν τίεν ἶσα τέκεσσι·
Τὸν ῥ' υἱὸς Τελαμῶνος ὑπ' οὔατος ἔγχεϊ μακρῷ
Νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὁ δ' αὖτ' ἔπεσεν, μελίη ὣς,

" Perstate: haudquaquam diu me sustinebunt Achivi,
" Licèt valdè addensatis-ordine quadrato agminibus seipsos instruxerint:
" Sed, puto, cedent hastâ *meâ fugati*, si revera me
" Incitavit deorum potentissimus, altitotans maritus Junonis.
Sic fatus, excitavit robur & animum uniuscujusque.
Deïphobus porro inter hos elato animo incedebat
Priamides, præque *se* tenebat clypeum undique æquale,
Levi passu progrediens, & clypeo-tectus procedens:
Meriones autem in eum collimans-direxit hastam fulgentem;
Et percussit, neque aberravit, clypeum undique æquale,
Taurinum; id verò haudquaquam trajecit, sed multò priùs
In extremo fracta est longa hasta: Deïphobus autem
Scutum taurinum tenuit-*procul* à se, timuit enim animo
Hastam Merionis bellicosi; at heros *Meriones*
Retrò sociorum in agmen recessit; iratus est autem graviter
Propter utrumque, victoriamque *amissam*, & hastam, quam fregerat:
Perrexit itaque ire præterque tentoria & naves Achivorum,
Allaturus hastam longam, quæ sibi in tentoriis reliqua erat:
Cæteri verò pugnabant, clamórque immensus exortus est.
Ac Teucer quidem primus Telamonius virum interfecit
Imbrium armis-acerrimum, divitis-equorum Mentoris filium:
Habitabat autem *is* Pedæum, antequam venissent filii Achivorum,
Filiámque Priami notham uxorem habebat Medesicasten:
At postquam Danaorum naves venissent utrinque-remis-actæ,
Rursus ad Ilium venit, excellebátque inter Trojanos:
Habitabat autem apud Priamum: isque eum honorabat æquè ac filios.
Hunc utique filius Telamonis sub aurem hastâ longâ
Vulneravit, evulsitque hastam: is autem cecidit, fraxinus tanquam,

Ver. 151.—ἦτοι δηρὸν ἐμὲ.] *Al.* οὔτι δηρὸν ἐμέ· Malè. *Al.* οὔτι με δηρὸν ἔτι. *Al.* οὔτ' ἔτι δηρὸν ἐμέ.

Ver. 152.—σφέας αὐτοὺς.] Pronuntiabatur σφᾶς αὐτούς· Nam σφέας ultimam producit. Alioqui contraheretur in σφεῖς.

Ibid.—ἀρτύναντες.] Vide suprà ad ά, 338.

Ver. 156.—ἐβεβήκει.] Vide suprà ad ά, 37.

Ver. 157. Πριαμίδης.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 163.—ἀπὸ ἕο.] Quâ ratione, ἀπὸ, hîc ultimam producat; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 168. Οἰσόμενος δόρυ.] Observandus hîc maximè proprius *vocis mediæ* Usus. Quod & *Eustathius* notavit, & Scholiastes. Οἶσων μὲν γὰρ, ἑτέρῳ· οἰσόμενος δὲ, ἑαυτῷ. *Allaturus sibi hastam*, &c. Vide suprà ad γ', 141.

Ibid.—κλισίησφι.] *Eustathius* in commentario, κλισίηφι.

Ver. 172.—Πήδαιον.] Scholiasti, Πήδασον.

Ibid.—πρὶν ἐλθεῖν.] Quâ ratione hîc, πρὶν, producatur; item σθένεϊ, *ver.* 193; & ἀνὰ, *ver.* 199; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 177. Τὸν ῥ'] *Hunc, inquam: Hunc utique*—.

Ver. 178.—ἔπεσεν, μελίη ὣς,—χθονὶ φύλλα πελάσσῃ.]
Concidit; ut quondam cava concidit, aut Erymantho
Aut Idâ in magnâ, radicibus eruta pinus. *Æn.* V, 448.

Ver.

Ἠ τ' ὄρεος κορυφῇ ἕκαθεν περιφαινομένοιο
Χαλκῷ ταμνομένη τέρενα χθονὶ φύλλα πελάσσῃ·
Ὣς πέσεν· ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ·
Τεῦκρος δ' ὡρμήθη, μεμαὼς ἀπὸ τεύχεα δῦσαι·
Ἕκτωρ δ' ὁρμηθέντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
Τυτθόν· ὁ δ' Ἀμφίμαχον, Κτεάτου υἷ' Ἀκτορίωνος,
Νισσόμενον πόλεμόνδε, κατὰ στῆθος βάλε δουρί·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἕκτωρ δ' ὡρμήθη κόρυθα κροτάφοις ἀραρυῖαν
Κρατὸς ἀφαρπάξαι μεγαλήτορος Ἀμφιμάχοιο.
Αἴας δ' ὁρμηθέντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
Ἕκτορος· ἀλλ' οὔπη χροὸς εἴσατο, πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
Σμερδαλέῳ κεκάλυφθ'· ὁ δ' ἄρ' ἀσπίδος ὀμφαλὸν οὖτα,
Ὦσε δέ μιν σθένεϊ μεγάλῳ· ὁ δὲ χάσσατ' ὀπίσσω
Νεκρῶν ἀμφοτέρων· τοὺς δ' ἐξείρυσσαν Ἀχαιοί·
Ἀμφίμαχον μὲν ἄρα Στίχιος, δῖός τε Μενεσθεὺς,
Ἀρχοὶ Ἀθηναίων, κόμισαν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν·
Ἴμβριον αὖτ' Αἴαντε, μεμαότε θούριδος ἀλκῆς·
Ὥστε δύ' αἶγα λέοντε, κυνῶν ὑπὸ καρχαροδόντων

Quæ montis in vertice procul conspicui
Ære recisa, tenera terræ folia admovit:
Sic cecidit; circumque ipsum sonitum dederunt arma varia ære.
Teucer itaque accurrit, cupiens arma exuere:
Hector verò in accurrentem jaculatus est hastâ fulgenti:
Sed ille quidem ex adverso conspicatus evitavit æream hastam
Paululum; hic autem Amphimachum, Cteati filium Actorionis,
Venientem in pugnam ad pectus percussit hastâ:
Fragorem verò edidit cadens, & sonitum dedêre arma super ipsum.
Hector itaque accurrit, ut galeam temporibus aptam
Capite deriperet magnanimi Amphimachi:
Ajax autem in accurrentem jaculatus est hastâ splendenti
Hectorem; sed nusquam ad corpus pervenit, totus quippe ære
Horrendo tectus erat: Ille tamen scuti umbonem percussit,
Repulitque eum vi magna: is autem cedebat retrò
A cadaveribus ambobus; ista autem *ad se* extraxerunt Achivi:
Amphimachum quidem Stichius, nobilisque Menestheus,
Principes Atheniensium, portaverunt ad exercitum Achivorum;
Imbrium verò Ajaces, studiosi impetuosæ pugnæ:
Ut duo capram leones, à canibus serratis-dentibus

Ver. 179.—κορυφῇ.] κορυφῆς, codd. *Italic.* à *Th. Bentleio* collati.

Ver. 180.—ταμνομένη.] Ita *Barnesius* rectè ex MSS, & ex *Eustathio*. *Al.* τεμνομένη. Vide suprà ad θ', 87. Quem ad locum *Eustathius*; εἰ δὲ, καὶ ἦν εἰπεῖν "ἀπέτεμνε" κοινότερον, ἀλλ' Ὅμηρος τὴν κατ' αὐτὸν Ἰάδα γλῶσσαν τιμᾷ, τὸ τέμνειν "ταμνειν" λέγεσαν.

Ver. 181,—187.—βράχε,—δούπησεν,——ἀράβησε] De hujus ὀνοματοποιΐας pulchritudine, vide suprà ad β', 210; & ad δ', 455.

——collapsa ruunt immania membra;
Dat tellus gemitum, & clypeum super intonat ingens.
Æn. IX, 708.

Corruit in vulnus, sonitum super arma dedere. *Æn.* X, 488.

Ver. 183. & 190.—ἀκόντισε.] De prosodiâ hujus vocis, vide suprà ad ά, 140. Cæterum Alii hîc legunt, ὀρέξατο.

Ver. 184. Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο.]
——ille ictum venientem à vertice velox
Prævidit, celerique elapsus corpore cessit. *Æn.* V, 444.

Ibid.—χάλκεον ἔγχος.] Vide suprà ad γ', 380.

Ver. 191.—πᾶς δ' ἄρα.] *Totus quippe: Totus nempe, ut diximus,*——.

Ver. 192.—οὖτα.] *Al.* οὔτα. Utrumque rectè. Ab οὐτάω, fit οὖτα, quod τὸ ά producit: Ab οὐτάζω, fit οὔτασε; (& inde οὔτα,) quod τὸ ά corripit. In aliis quibusdam verbis occultior est analogia; nec à Grammaticis, quod sciam, observata. Quemadmodum aliud scilicet est—ὦτλειν, aliud—ὄτλειν· similiterque aliud—ἤτλειν, aliud—ἔτλειν· eodem planè modo, *pronuntiationis & prosodiæ* ratione, aliud est πράσσειν, in quo τὸ ά productum; aliud τάσσειν, in quo τὸ ά correptum est, licèt syllaba τάσσ positione producatur. Hinc nimirum πράσσω, in linguâ Ionicâ, migrat in πρήσσω· τάσσω, nequaquam in τήσσω. Hinc, diverso accentu, πρᾶγμα, πρᾶξις, πρᾶξαι (πρῆγμα, πρῆξις, πρῆξαι,) πέπραγα. at τάγμα, τάξις, τάξαι, τέτᾰγα. Neque in his ullus unquam est Licentiæ locus.

Ver. 194.—ἐξείρυσσαν.] Ita edidit *Barnesius* ex MS. *Al.* ἐξείρυσαν. Minùs rectè. Nam εἴρυσαν penultimam corripit. Vide suprà ad *ver.* 1.

Ver. 195. Ἀμφίμαχον μὲν ἄρα Στίχιος.] Non supervacaneum est istud, ἄρα. *Scilicet Amphimachum Stichius quidem*—.

Ver. 196.—κόμισαν] Vide suprà ad ά, 140.

Ibid.—κατὰ λαόν.] *Al.* μετὰ λαόν.

Ver. 197.—μεμαότε.] Ita iterum rectè *Barnesius* ex MSS. Vide suprà, ad *ver.* 46; Item ad β', 818. *Al.* μεμαῶτε. Quod versum perimit.

Ver. 198.—αἶγα.] Nonnulli, αἶγε. Malé.

Ἁρπάξαντε, φέρητον ἀνὰ ῥωπήϊα πυκνὰ,
Ὑψοῦ ὑπὲρ γαίης μετὰ γαμφηλῇσιν ἔχοντε·
Ὥς ῥα τὸν ὑψοῦ ἔχοντε δύω Αἴαντε κορυστὰ
Τεύχεα συλήτην, κεφαλὴν δ' ἁπαλῆς ἀπὸ δειρῆς
Κόψεν Ὀϊλιάδης, κεχολωμένος Ἀμφιμάχοιο·
Ἧκε δέ μιν σφαιρηδὸν ἑλιξάμενος δι' ὁμίλου,
Ἕκτορι δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν ἐν κονίῃσι.
Καὶ τότε δὴ περὶ κῆρι Ποσειδάων ἐχολώθη,
Υἱωνοῖο πεσόντος ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
Βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Ὀτρυνέων Δαναοὺς, Τρώεσσι δὲ κήδε' ἔτευχεν.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα οἱ δουρικλυτὸς ἀντεβόλησεν,
Ἐρχόμενος παρ' ἑταίρου, ὅ οἱ νέον ἐκ πολέμοιο
Ἦλθε, κατ' ἰγνύην βεβλημένος ὀξέϊ χαλκῷ.
Τὸν μὲν ἑταῖροι ἔνεικαν, ὁ δ' ἰητροῖς ἐπιτείλας
Ἤϊεν ἐκ κλισίης· ἔτι γὰρ πολέμοιο μενοίνα
Ἀντιάαν· τὸν δὲ προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων,
Εἰσάμενος φθογγὴν Ἀνδραίμονος υἷι Θόαντι,
Ὃς πάσῃ Πλευρῶνι καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι,
Αἰτωλοῖσιν ἄνασσε, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ·
Ἰδομενεῦ, Κρητῶν βουληφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαὶ
Οἴχονται, τὰς Τρωσὶν ἀπείλεον υἷες Ἀχαιῶν;
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς, Κρητῶν ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
Ὦ Θόαν, οὔτις ἀνὴρ νῦν γ' αἴτιος, ὅσσον ἔγωγε

Ereptam, ferunt per virgulta densa,
Altè supra terram in malis tenentes:
Sic utique hunc [*Imbrium*] altè tenentes duo Ajaces bellatores,
Arma detraxerunt; caput autem molli à cervice
Amputavit Oïliades, iratus Amphimachi *causâ*;
Misitque illud instar-globi rotatum per turbam;
Hectori verò ante pedes cecidit in pulveribus.
Ac tum quidem ex animo Neptunus iratus erat,
Nepotis *gratiâ* [*Amphimachi*] cæsi in gravi pugnâ:
Perrexit itaque ire præterque tentoria & naves Achivorum,
Incitaturus Danaos, Trojanisque clades moliebatur.
Idomeneus autem illi hastâ-inclytus occurrit,
Rediens à socio, qui ei nuper è prælio
Venerat, ad poplitem vulneratus acuto ære:
Hunc quidem socii asportaverant; ille [autem,
medicis quum mandata-dedisset,
Redibat ex tentorio; adhuc enim pugnæ cupiebat
Particeps-esse: Ipsum itaque allocutus est rex Neptunus,
(Assimilans-se voce, Andræmonis filio Thoanti,
Qui per totam Pleurona & excelsam Calydona,
Ætolis imperabat, deúsque tanquam honorabatur à populo;)
" Idomeneu, Cretum princeps, quò tandem minæ
" Abierunt, quas Trojanis minabantur filii Achivorum?
Hunc autem vicissim Idomeneus, Cretum ductor, contrà allocutus est:
" O Thoa, nullus vir nunc in culpâ, quantum equidem

Ver. 199.—ἀνὰ ῥωπήϊα πυκνά.]
Hîc inter densas corylos *Virg. Eclog.* I, 14.

Ver. 201. Ὥς ῥα τὸν] *Sic, inquam, hunc*—.

Ver. 202.—κεφαλὴν δ' ἁπαλῆς ἀπὸ δειρῆς.]
Tum caput ipsi aufert — *Æn.* IX, 332.

Ver. 209. Ὀτρυνέων] Vide suprà ad ά, 309.

Ver. 210. Ἰδομενεὺς δ' ἄρα οἱ.] *Idomeneus autem ei deinceps*—. *Idomeneus autem ei eunti*—. Connectitur videlicet cum isto, βῆ δ' ἰέναι, *ver.* 208.

Ver. 212.—βεβλημένος.] Ita edidit *Barnesius* ex tribus MSS. Quod usitatius est. Cúmque iisdem faciunt *MSS Harleian.* & *Italic.* à *Th. Bentleio* collati. *Al.* βεβολημένος. Sed *hoc* apud *Homerum*, ut rectè annotavit *Barnesius*, semper de *Animi* affectibus & mœstitiâ; *illud*, de vulneribus *Corporis*, aut siquid simile.

Ver. 214.—ἐκ κλισίης.] Ex *Amici vulnerati* tentorio, ἐρχόμενος παρ' ἑταίρου, *ver.* 211; iturus ad *Suum* tentorium, ut arma deinceps indueret, *ver.* 240. *Barnesius*, ex uno MS. edidit hoc in loco, ἐς κλισίην, *ad Suum* scilicet *tentorium*. Quod, ad sententiam, perinde est. Cúmque *Barnesio* faciunt MSS. à *Th. Bentleio* collati.

Ver. 216. Εἰσάμενος.] Vide suprà ad *ver.* 45.

Ibid.—φθογγὴν] *Al.* φωνήν.

Ver. 219. Ἰδομενεῦ·] *Barnesius*, ante hunc versum, alterum istum ex MS. *Cantabrigiensi*, tanquam " *penè necessarium*," inseruit;

Τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων.

Sed nihil opus. Nam, Parenthesi inclusis versibus 216, 217, 218; constat expleta omnibus suis numeris & partibus sententia.

Ibid.—ποῦ τοι ἀπειλαὶ Οἴχονται—;] Scholiastes legendum contendit, ποῦ τοι ἀπειλαί; Οἴχονται. Minùs rectè. Simile enim est, ποῦ οἴχονται; ac illud, θ', 229, Πῆ ἔβαν εὐχωλαί;

Ver.

Γιγνώσκω· πάντες γὰρ ἐπιστάμεθα πτολεμίζειν·
Οὔτε τινὰ δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτε τις ὄκνῳ
Εἴκων, ἀνδύεται πόλεμον κακόν· ἀλλά που οὕτω
Μέλλει δὴ φίλον εἶναι ὑπερμενέϊ Κρονίωνι,
Νωνύμους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς.
Ἀλλά, Θόαν· καὶ γὰρ τοπάρος μενεδήϊος ἦσθα,
Ὀτρύνεις δὲ καὶ ἄλλον, ὅθι μεθιέντα ἴδηαι·
Τῷ νῦν μήτ' ἀπόληγε, κέλευέ τε φωτὶ ἑκάστῳ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ἰδομενεῦ, μὴ κεῖνος ἀνὴρ ἔτι νοστήσειεν
Ἐκ Τροίης, ἀλλ' αὖθι κυνῶν μέλπηθρα γένοιτο,
Ὅς τις ἐπ' ἤματι τῷδε ἑκὼν μεθίησι μάχεσθαι.
Ἀλλ' ἄγε, τεύχεα δεῦρο λαβὼν ἴθι· ταῦτα δ' ἅμα χρὴ
Σπεύδειν· αἴκ' ὄφελός τι γενώμεθα καὶ δύ' ἐόντε.
Συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν, καὶ μάλα λυγρῶν.
Νῶϊ δὲ καί κ' ἀγαθοῖσιν ἐπισταίμεσθα μάχεσθαι.
Ὣς εἰπών, ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἀμπόνον ἀνδρῶν·
Ἰδομενεὺς δ' ὅτε δὴ κλισίην εὔτυκτον ἵκανε,
Δύσετο τεύχεα καλὰ περὶ χροΐ, γέντο δὲ δοῦρε·
Βῆ δ' ἴμεν ἀστεροπῇ ἐναλίγκιος, ἥν τε Κρονίων
Χειρὶ λαβὼν ἐτίναξεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
Δεικνὺς σῆμα βροτοῖσιν· ἀρίζηλοι δέ οἱ αὐγαί·
Ὣς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος.
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ, θεράπων ἐΰς, ἀντεβόλησεν,

" Intelligo: omnes enim scimus præliari:
" Neque quenquam timor detinet exanimans, neque quisquam pigritiæ
" Cedens, subterfugit pugnam perniciosam: sed ita
" Videtur nimirum gratum esse præpotenti Saturnio,
" Inglorios perire procul ab Argo hîc Achivos.
" At, Thoa; quandoquidem antè bellicosus fuisti,
" Hortari-soles autem & alium, ubi remittentem videris:
" Ideo nec nunc quidem cessa *ipse*, hortaréque virum quemque.
Huic autem respondit deinde Neptunus quatiens-terram;
" Idomeneu, ne iste vir ampliùs revertatur
" A Troja, sed hîc canibus ludibrium fiat,
" Quicunque die hoc volens remiserit pugnam.
" Sed agè, armis huc sumptis veni: hæc autem simul oportet
" Maturare; si cui usui esse queamus, etiam duo cùm simus:
" Utilis-certè-in-unum-collata virtus est virorum, etiam valdè imbellium:
" Nos autem & cum fortibus novimus pugnare.
Sic fatus, ille quidem rursus abiit deus in pugnam virorum:
Idomeneus autem, quando jam ad tentorium bene structum venisset,
Induit arma pulchra circa corpus, sumpsitque duo-hastilia:
Perrexitque ire fulguri similis, quod scilicet Saturnius
Manu acceptum miserit vibratum è corusco Olympo,
Ostendens signum hominibus; præclari utique *sunt* ejus radii;
Sic hujus æs splendebat circa pectora currentis.
Meriones autem ei, famulus bonus, occurrit,

Ver. 223. Γιγνώσκω.] *Al.* Γινώσκω. Quod perinde est: Nam γινώσκω primam producit.

Ibid.—ἐπιστάμεθα πτολεμίζειν.] Ita *Barnesius*, ex duobus MSS. *Al.* πολεμίζειν. Quod & ipsum ferri possit.

Ver. 224.—τινὰ δέος.] Quâ ratione, τινὰ, hîc ultimam producat; item ὅθι, *ver.* 229; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 225.—ἀλλά που.] *Sed, ut verisimile est: Sed, quantum conjicere est,*——.

Ver. 227. Νωνύμους.] Nullâ ex analogiâ licentiarum, produci potest istud ύ. Utrúmne verò νωνύμνους, quomodo nonnulli ediderunt, an νωνύμμους, æquè ac νωνύμους, pronuntiârint Iones, non liquet.

Ver. 229. Ὀτρύνεις.] " *Orationis consequutionem poscere*" existimat vir doctissimus *Henr. Stephanus*, " *ut* ὤτρυνες *legatur præcedente* ἦσθα." Sed nihil opus. Nam, ὀτρύνεις, hâc quidem in sententiâ, cum præcedente, ἦσθα satis aptè cohæret; non satis aptè, ὤτρυνες, cum subsequente ἴδηαι.

Ver. 238.—ἐπισταίμεσθα μάχεσθαι.] Codd. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collati, ἐπιστάμεθα. Unde fortasse legendum, ἐπιστάμεθα μαχέεσθαι.

Ver. 240.—κλισίην—ἵκανε.] Vide suprà ad *ver.* 214.

Ver. 241. Δύσετο.] Ità Barnesius ex MSS. & Editt. Vett. rectè. Nam δύσετο, primam necessariò producit. *Al.* Δύσσετο.

Ibid.—καλὰ] Vide suprà ad β', 43.

Ibid.—γέντο.] *Eustathius* ad ί, 369; φίλταιος, φίνταιος. ἦλθεν, ἦνθεν. ἔλετο, ἔντο, καὶ δωρικῶς, γέντο· κέλετο, κέντο. Equidem crediderim potiùs ab inusitato quodam γένω, vel γένω, vel γείνω deductam. Nam *Dorica* ista, quæ memorat *Eustathius*, recentiora videntur, & *Homero* (ut opinor) ignota.

Ver. 242.—ἀστεροπῇ ἐναλίγκιος]

——fulmina belli,
Scipiadas. —— *Æn.* VI, 482.

Ver. 246. Μηριόνης δ' ἄρα.] *Meriones autem, ut dictum est,*—. Connectitur nimirum cum eo quod suprà dictum est, *ver.* 167, &c.

Ἐγγὺς ἔτι κλισίης· καὶ γὰρ δόρυ χάλκεον ἤει
Οἰσόμενος· τὸν δὲ προσέφη σθένος Ἰδομενῆος·
Μηριόνη, Μόλου υἱὲ, πόδας ταχὺ, φίλταθ' ἑταίρων,
Τίπτ' ἦλθες πόλεμόν τε λιπὼν καὶ δηϊοτῆτα;
Ἠέ τι βέβληαι, βέλεος δέ σε τείρει ἀκωκή;
Ἠέ τευ ἀγγελίης μετ' ἔμ' ἤλυθες; οὐδέ τι αὐτὸς
Ἧσθαι ἐνὶ κλισίῃσι λιλαίομαι, ἀλλὰ μάχεσθαι.
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἰδομενεῦ, Κρητῶν βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Ἔρχομαι, εἴ τι τοι ἔγχος ἐνὶ κλισίῃσι λέλειπται,
Οἰσόμενος· τό νυ γὰρ κατεάξαμεν, ὃ πρὶν ἔχεσκον,
Ἀσπίδα Δηϊφόβοιο βαλὼν ὑπερηνορέοντος.
Τὸν δ' αὖ Ἰδομενεὺς, Κρητῶν ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
Δούρατά γ', αἴκ' ἐθέλησθα, καὶ ἓν καὶ εἴκοσι δήεις,
Ἑστάοτ' ἐν κλισίῃ πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
Τρώϊα, τὰ κταμένων ἀποαίνυμαι· οὐ γὰρ ὀΐω
Ἀνδρῶν δυσμενέων ἑκὰς ἱστάμενος πολεμίζειν.
Τῷ μοι δούρατά ἐστι, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι,
Καὶ κόρυθες, καὶ θώρηκες λαμπρὸν γανόωντες.
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Καί τοι ἐμοὶ παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Πόλλ' ἔναρα Τρώων· ἀλλ' οὐ σχεδόν ἐστιν ἑλέσθαι·
Οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐμέ φημι λελασμένον ἔμμεναι ἀλκῆς,
Ἀλλὰ μετὰ πρώτοισι μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν
Ἵσταμαι, ὁππότε νεῖκος ὀρώρηται πολέμοιο.
Ἄλλον πού τινα μᾶλλον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Λήθω μαρνάμενος, σὲ δὲ ἴδμεναι αὐτὸν ὀΐω.
Τὸν δ' αὖ Ἰδομενεὺς, Κρητῶν ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
Οἶδ' ἀρετὴν οἷός ἐσσι· τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι;

Quum abeſſet propè adhuc à tentorio: nam haſtam æream ibat
Sumpturus. Hunc itaque allocuta eſt vis Idomenei, [*allocutus eſt Idomeneus*:]
" Merione, Moli fili, pedibus celer, chariſſime ſodalium,
" Cur veniſti, prælióque relicto & pugnâ?
" Nunquid vulneratus es, telique te affligit cuſpis?
" An alicujus-rei nuncius ad me veniſti? neque *verò* omnino ipſe
" Deſidere in tentoriis cupio, ſed pugnare.
Hunc autem Meriones prudens viciſſim allocutus eſt:
" Idomeneu, Cretum princeps ære-loricatorum,
" Venio, ſi qua tibi haſta in tentoriis relicta eſt,
" Sumpturus; Eam enim jam confregimus, quam prius habebam,
" Clypeo Deïphobi percuſſo ferocientis.
Hunc autem Idomeneus, Cretum ductor, viciſſim allocutus eſt:
" Haſtas quidem, ſi volueris, & unam & viginti invenies,
" Stantes in tentorio ad parietes collucentes,
" Trojanas, quas à cæſis abſtuli. Non enim profiteor
" A viris hoſtibus longè ſtans pugnare.
" Ideò mihi haſtæ ſunt, & ſcuta umbonibus-munita,
" Et galeæ, & thoraces lucidùm renidentes.
Hunc autem Meriones prudens viciſſim allocutus eſt:
" *Quin* & mihi apud tentoriúmque & navem nigram
" Multa *ſunt* ſpolia Trojanorum: ſed non propè ſunt, ut-ſumere-poſſim:
" Neque enim ne me *quidem* puto oblitum eſſe fortitudinis;
" Sed inter primos in pugnâ illuſtres-viros-reddente
" Sto, quando certamen exortum fuerit belli.
" Alium fortaſſe aliquem magis Achivorum ære-loricatorum
" Lateo pugnans, te verò ſcire ipſum puto.
Hunc autem Idomeneus, Cretum ductor, viciſſim allocutus eſt:
" Novi virtute qualis ſis: quid te oportet hæc dicere?

Ibid.—θεράπων.] Non *Servus*, ſed Militum *Præfectus inferior*. Vel, *Idomenei Armiger*.

Ver. 248. Οἰσόμενος.] Vide ſuprà ad *ver.* 168.

Ver. 251, 252.—βέβληαι,—ἤλυθες.] Non ex Aoriſto, ἤλυθον. ſed ex Perfecto, ἤλυθα. Vide ſuprà ad ά, 37.

Ver. 259.—αὖ] *Al.* αὖτ'.

Ver. 260.—Δούρατά γ'] *Al.* Δούρατα δ'.

Ver. 260.—262. Δούρατα—τὰ κταμένων ἀποαίνυμαι.]
Suggere tela mihi,——
——ſteterunt quæ in corpore Grajûm
Iliacis campis. *Æn.* X, 333.

Ver. 261.—κλισίῃ.] κλισίῃς, Codd. *Italic.* à *Th. Bentleio* collati.

Ibid.—παμφανόωντα.] Scholiaſti, δούρατα παμφανόωντα. *Aliis*, ἐνώπια παμφανόωντα.

Ver. 262.—ἀποαίνυμαι.] Vide ſuprà ad γ', 260.

Ver. 267.—παρά τε κλισίῃ—Πόλλ' ἔναρα Τρώων.]
——& ſpolia illa tuis pendentia tectis. *Æn.* V, 393.

Εἰ γὰρ νῦν παρὰ νηυσὶ λεγοίμεθα πάντες ἄριστοι
Ἐς λόχον, (ἔνθα μάλιστ' ἀρετὴ διαείδεται ἀνδρῶν,
Ἔνθ' ὅ, τε δειλὸς ἀνὴρ, ὅς τ' ἄλκιμος, ἐξεφαάνθη·
Τοῦ μὲν γάρ τε κακοῦ τρέπεται χρὼς ἄλλυδις ἄλλῃ,
Οὐδέ οἱ ἀτρέμας ἧσθαι ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸς,
Ἀλλὰ μετοκλάζει, καὶ ἔπ' ἀμφοτέρους πόδας ἵζει·
Ἐν δέ τέ οἱ κραδίη μεγάλα στέρνοισι πατάσσει,
Κῆρας ὀϊομένῳ· πάταγος δέ τε γίνετ' ὀδόντων·
Τοῦ δ' ἀγαθοῦ οὔτ' ἂρ τρέπεται χρὼς, οὔτέ τι λίην
Ταρβεῖ, ἐπειδὰν πρῶτον ἐσίζηται λόχον ἀνδρῶν,
Ἀρᾶται δὲ τάχιστα μιγήμεναι ἐν δαῒ λυγρῇ·)
Οὐδέ κεν ἔνθα τεόν γε μένος καὶ χεῖρας ὄνοιτο·
Εἴ περ γάρ κε βλεῖο πονεύμενος, ἠὲ τυπείης,
Οὐκ ἂν ἐν αὐχέν' ὄπισθε πέσοι βέλος, οὐδ' ἐνὶ νώτῳ,
Ἀλλά κεν ἢ στέρνων, ἢ νηδύος ἀντιάσειε,
Πρόσσω ἱεμένοιο, μετὰ προμάχων ὀαριστύν.
Ἀλλ' ἄγε, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, νηπύτιοι ὣς,
Ἑσταότες, μή πού τις ὑπερφιάλως νεμεσήσῃ·
Ἀλλὰ σύ γε κλισίηνδε κιὼν ἕλευ ὄβριμον ἔγχος.
Ὣς φάτο· Μηριόνης δὲ, θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Καρπαλίμως κλισίηθεν ἀνείλετο χάλκεον ἔγχος·
Βῆ δὲ μετ' Ἰδομενῆα, μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.
Οἷος δὲ βροτολοιγὸς Ἄρης πόλεμόνδε μέτεισι,
Τῷ δὲ Φόβος, φίλος υἱὸς, ἅμα κρατερὸς καὶ ἀταρβὴς,
Ἕσπετο, ὅστ' ἐφόβησε ταλάφρονά περ πολεμιστήν·
Τὼ μὲν ἄρ' ἐκ Θρῄκης Ἐφύρους μέτα θωρήσσεσθον,

" Si enim nunc prope naves feligamur omnes fortiffimi
" Ad infidias, (ubi maximè virtus difpicitur virorum :
" Ubi, quíque timidus vir, quíque fortis, facilè apparet :
" Quippe ignavi mutatur *fubinde* color alius ex alio;
" Neque ei, fine motando ut fedeat, continetur in præcordiis animus,
" Sed flexis-genibus-confidit, & fuper ambos pedes fedet;
" Intufque ei cor valdè in pectoribus palpitat,
" Mortem expectanti; ftridórque infuper oritur dentium :
" *Viri* autem fortis, neque mutatur color, neque valdè
" Tremit, poftquam primùm fe-collocârit in infidiis virorum ;
" Optat autem quàm-citiffimè mifceri in prælio gravi :)
" Ne ibi quidem tuos animos & manus *quis* vituperârit. [fueris
" Si quando enī *feu* eminus vulneratus in-pugna-laborans, feu cominus ;
" Non in cervicem *tibi* à tergo inciderit telum, nec in dorfum,
" Sed vel pectoribus, vel ventri occurrerit,
" Ulteriùs recta-ruentis, inter primorum-pugnatorum turbam.
" Sed age, nè amplius hæc interloquamur, fatui tanquam,
" *Hîc* ftantes, nè fortè quis fupramodum reprehendat :
" Verùm tu ad tentorium profectus fume validam haftam.
Sic dixit : Meriones autem, veloci par Marti,
Raptim è-tentorio fuftulit æream haftam ;
Secutufque eft Idomeneum valdè pugnæ cupidus.
Qualis autem hominum-pernicies Mars ad-pugnam accedit ;
Ipfumque Terror, charus filius, fimul validus & impavidus,
Comitatur, qui utique terret pectorislicèt-conftantis bellatorem ;
Atque hi quidem è Thraciâ in Ephyros armantur,

Ver. 276. —παρὰ νηυσὶ λεγοίμεθα—Ἐς λόχον.] In editione *Wetfteniana*, ubi Interpretatio plerunque perelegans, hæc ita redduntur :—*prope naves fedeamus in infidiis.* Peffimè.

Ver. 278.—ὅς τ' ἄλκιμος.] ὅ, τε τ' ἄλκιμος, Cod. *Italic.* à *Th. Bentleio* collatus.

Ver. 284.—οὔτέ τι λίην Ταρβεῖ.] Καλῶς Ὅμηρος, εἰπὼν, " Τοῦ δ' ἀγαθοῦ—, οὔτέ τι λίην Ταρβεῖ." Τὸν φόβον οὐκ ἀφεῖλεν, ἀλλὰ τὸν ἄγαν φόβον· ὅπως ἀνδρεία μὴ ἀπόνοια, καὶ θαῤῥαλεότης μὴ θρασύτης γένηται. Plutarch. περὶ τῆς ἀρετῆς ἠθικῆς, fub finem.

Ver. 288.—βλεῖο.] Codex *Harleian.* à *Th. Bentleio* collatus, βλῆο. Quod nefcio annon magis analogum.

Ver. 289.—ἐν αὐχέν' ὄπισθε πέσοι.] *Al.* ἐπ' αὐχέν' ὄπισθε πέσῃ.

——at non, Evandre, pudendis
Vulneribus pulfum afpicies.—— *Æn.* XI, 55.

Ver. 290.—ἀντιάσειε. Vide fuprà ad α', 67.

Ver. 295.—ἀτάλαντος.] Vide fuprà ad β', 627.

Ver. 296.—χάλκεον ἔγχος.] Vide fuprà ad γ', 380.

Ver. 298. Οἷος δὲ βροτολοιγὸς—, Τῷ δὲ Φόβος——.]

Qualis apud gelidi cùm flumina concitus Hebri
Sanguineus Màvors clypeo increpat, atque furentes
Bella movens immittit equos ;——
——circumque atræ Formidinis ora,
Iræque, Infidiæque, Dei comitatus, aguntur. *Æn.* XII, 331.

Ver. 300. Ἕσπετο] *Comitari folet.* Ita optimè conftat *Temporum* ratio. Vide fuprà ad β', 221 ; & ad α', 37.

Ver. 301. Τὼ μὲν ἄρ ἐκ Θρῄκης Ἐφύρους μέτα θωρήσσεσθον, Ἠὲ μετὰ Φλέγυας.] Hos nimirum populos ait, πολέμοις μάλιστα Ἑλλήνων χαίρειν. *Paufan, lib.* 9, *c.* 36. Cæterùm *Paufanias* verfum priorem hoc modo citat ;

Τὼ μὲν ἄρ' εἰς Ἐφύρους πόλεμον μεταθωρήσσεσθον.

Ver,

Ἠὲ μετὰ Φλέγυας μεγαλήτορας· οὐδ' ἄρα τώγε
Ἔκλυον ἀμφοτέρων, ἑτέροισι δὲ κῦδος ἔδωκαν·
Τοῖοι Μηριόνης τε καὶ Ἰδομενεὺς, ἀγοὶ ἀνδρῶν,
Ἤϊσαν ἐς πόλεμον, κεκορυθμένοι αἴθοπι χαλκῷ.
Τὸν καὶ Μηριόνης πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε·
Δευκαλίδη, πῆ τ' ἄρ μέμονας καταδῦναι ὅμιλον;
Ἢ ἐπὶ δεξιόφιν παντὸς στρατοῦ, ἢ ἀνὰ μέσσους,
Ἢ ἐπ' ἀριστερόφιν; ἐπεὶ οὔποθι ἔλπομαι οὕτω
Δευέσθαι πολέμοιο καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς, Κρητῶν ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
Νηυσὶ μὲν ἐν μέσσῃσιν ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἄλλοι,
Αἴαντές τε δύω, Τεῦκρός θ', ὃς ἄριστος Ἀχαιῶν
Τοξοσύνῃ, ἀγαθὸς δὲ καὶ ἐν σταδίῃ ὑσμίνῃ·
Οἵ μιν ἅδην ἐλόωσι δὲ ἐσσύμενον πολέμοιο,
Ἕκτορα Πριαμίδην, καὶ εἰ μάλα καρτερός ἐστιν.
Αἰπύ οἱ ἐσσεῖται, μάλα περ μεμαῶτι μάχεσθαι,
Κείνων νικήσαντι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
Νῆας ἐνιπρῆσαι, ὅτε μὴ αὐτός γε Κρονίων
Ἐμβάλοι αἰθόμενον δαλὸν νήεσσι θοῇσιν.
Ἀνδρὶ δέ κ' οὐκ εἴξειε μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
Ὃς θνητός τ' εἴη, καὶ ἔδοι Δημήτερος ἀκτὴν,
Χαλκῷ τε ῥηκτὸς, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν·
Οὐδ' ἂν Ἀχιλλῆϊ ῥηξήνορι χωρήσειεν,
Ἔν γ' αὐτοσταδίῃ· ποσὶ δ' οὔπως ἐστὶν ἐρίζειν.
Νῶϊν δ' ὧδ' ἐπ' ἀριστέρ' ἔχε στρατοῦ, ὄφρα τάχιστα

Vel in Phlegyas magnanimos; neque quidem iidem
Exaudierunt utrosque, alterutris autem gloriam dederunt:
Tales Merionésque, & Idomeneus, ductores virorum,
Ibant ad pugnam, armati corusco ære.
Hunc & Meriones prior verbo allocutus est:
" Deucalionide, quâ-parte fert-animus ingredi turbam?
" An ad dextram totius exercitûs, an per medios,
" An ad sinistram? quoniam nusquam existimo adeò
" Indigere certamine comantes Achivos.
Hunc autem Idomeneus, Cretum ductor, vicissim allocutus est:
" Naves quidem ad medias qui auxilientur sunt & alii,
" Ajacésque duo, Teucérque, qui præstantissimus Achivorum
" Arte-sagittandi, strenuus etiam & in statariâ pugnâ;
" Qui illum satis exerceant, perquam-incitatum licèt ad pugnam,
" Hectorem Priamidem; etiamsi admodum fortis sit.
" Arduum *sanè* ei erit, valdè licèt ardenti in prælium,
" Illorum superato robore & manibus invictis,
" Naves incendere; modò non ipse Saturnius
" Injecerit ardentem torrem navibus velocibus.
" Homini autem non cesserit magnus Telamonius Ajax,
Qui mortalisque sit, & edat Cereris fruges,
" Æréque violabilis *sit*, magnisque saxis:
" Nè ipsi quidem Achilli hostium-agmina-perrumpenti cesserit,
" In statariâ quidem *pugnâ*; pedibus autem nequaquam potest contendere.
" Nobis itaque huc ad sinistram tende exercitûs, ut citissimè

Ver. 307.——πῆ τ' ἄρ] *Et quânam igitur?*

Ver. 309.—ἀριστερόφιν; ἐπεὶ] Quâ ratione, ἀριστερόφιν, hîc ultimam producat; item τε, *ver.* 323; & Ἀχιλλῆϊ, *ver.* 324; & ὑπὸ, *ver.* 334; Vide suprà ad ά, 51.

Ibid.—ἐπεὶ οὔποθι—οὕτω Δευέσθαι.] Ne *dubitare* videatur *Meriones*, eóne versùs iret auxiliatum, ubi se *maximè* opus esset, an eò ubi se *nihil* opus esset; quod est videlicet absurdum; contendit *Popius* verba, οὔποθι οὕτω δευέσθαι, eam vim habere, ut dicantur Græci, *omni ex parte* pulsi, auxilio *undique* ex æquo indigere. At hoc non fert linguæ Græcæ ratio. Dubitanti & quærenti, dextræne parti, an sinistræ, an mediæ demum aciei opem ferret, succurrit, sinistram exercitûs partem auxilio maximè egere: Nec in hoc, quidquam absurdi.

Ver. 310.—καρηκομόωντας.] Crinitos.
——*Crinitus* Iopas. *Æn.* I, 744.

Ver. 312.—ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἄλλοι.]
Sunt alii, qui tecta manu defendere possunt. *Æn.* XII, 627.

Ver. 316. Ἕκτορα Πριαμίδην, καὶ εἰ μάλα καρτερός ἐστιν.
Αἰπύ οἱ—,] Plerique distinguunt,
Ἕκτορα Πριαμίδην· καὶ εἰ μάλα καρτερός ἐστιν,
Αἰπύ οἱ ———,
Sed istâ ratione, multò magis ταυτολόγον erit in eâdem sententia, εἰ μάλα καρτερός ἐστιν, &, μάλα περ μεμαῶτι μάχεσθαι.

Ibid.—Πριαμίδην.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 317.—μεμαῶτι.] Vide suprà ad *ver.* 46.

Ver. 320. Ἐμβάλοι.] *Al.* ἐμβάλῃ.

Ver. 321. Ἀνδρὶ δέ κ' οὐκ] *Al.* Ἀνδρὶ δὲ οὐκ.

Ver. 324. Οὐδ' ἂν Ἀχιλλῆϊ.] Notandum hîc quanto cum artificio, (ut Poëma unum sit à capite ad calcem,) quicquid rerum narretur, quisquis hominum loquatur, nusquam non spectetur & inferatur *Achilles*. Vide suprà ad β', 673, 681; ad έ, 788; & ad ή, 228.

Ver. 326. Νῶϊν δ' ὧδ' ἐπ' ἀριστέρ'] *Quoniam media acies Tantis Viris tuta est, ideò Nos ad sinistram*——.

Εἴδομεν, ἤ κε τῳ εὖχος ὀρέξομεν, ἦέ τις ἡμῖν.
Ὣς φάτο· Μηριόνης δὲ, θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Ἦρχ' ἴμεν, ὄφρ' ἀφίκοντο κατὰ στρατὸν, ᾗ μιν ἀνώγει.
Οἱ δ' ὡς Ἰδομενῆα ἴδον, φλογὶ εἴκελον ἀλκὴν,
Αὐτὸν καὶ θεράποντα σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι,
Κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον, ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν·
Τῶν δ' ὁμὸν ἵστατο νεῖκος, ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν.
Ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ λιγέων ἀνέμων σπέρχωσιν ἄελλαι
Ἤματι τῷ, ὅτε τε πλείστη κόνις ἀμφὶ κελεύθους,
Οἵτ' ἄμυδις κονίης μεγάλην ἱστᾶσιν ὀμίχλην·
Ὣς ἄρα τῶν ὁμόσ' ἦλθε μάχη, μέμασαν δ' ἐνὶ θυμῷ
Ἀλλήλους καθ' ὅμιλον ἐναιρέμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Ἔφριξεν δὲ μάχη φθισίμβροτος ἐγχείῃσι
Μακρῇς, ἃς εἶχον ταμεσίχροας· ὄσσε δ' ἄμερδεν
Αὐγὴ χαλκείη κορύθων ἀπὸ λαμπομενάων,
Θωρήκων τε νεοσμήκτων, σακέων τε φαεινῶν,
Ἐρχομένων ἄμυδις· μάλα κεν θρασυκάρδιος εἴη,
Ὃς τότε γηθήσειεν ἰδὼν πόνον, οὐδ' ἀκάχοιτο.
Τὼ δ' ἀμφὶς φρονέοντε δύω Κρόνου υἷε κραταιὼ

"Videamus, an alicui gloriam præbituri simus, an quis nobis.
Sic dixit: Meriones autem, veloci par Marti,
Cœpit ire, donec pervenissent ad exercitum, quâ eum jusserat.
Hi autem, [*hostes*] quum Idomeneum viderent, flammæ similem fortitudine,
Ipsum & famulum cum armis vario-artificio-factis:
Cohortantes per turbam, in ipsum omnes irruebant;
Manibusq;-utrinq;-consertis, commissum-est certamen ad puppes navium.
Ut verò cùm à stridulis ventis *agitatæ* ingruunt procellæ,
Die illo quum plurimus pulvis *est* in viis;
Qui (porrò *venti*, simul pulveris magnam stare-faciunt nebulam:
Sic utique his simul *irruentibus* inita est pugna, ardebántque animo
Invicem-se per turbam interficere acuto ære.
Horruit autem pugna mortalibus-exitiosa hastis
Longis, quas tenebant acutas; oculosque perstringebat
Splendor æreus, galeis à lucentibus.
Thoracibusque recens-tersis, scutisque fulgentibus,
Congredientium in-unum: Valdè utique audax-animo esset,
Qui tunc gavisus esset viso labore, neque animo-turbaretur.
Porrò divisis *partibus* favente duo Saturni filii viribus-potentes,

Ver. 329.—ἀφίκοντο.] ἀφίκοιτο, cod. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collatus.

Ver. 331.—θεράποντα] Vide suprà ad *ver.* 246.

Ver. 334. Ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ λιγέων ἀνέμων]

Qualis ubi ad terras abrupto sidere nimbus
It mare per medium; miseris heu præscia longè
Horrescunt corda agricolis; dabit ille ruinas
Arboribus, stragemque satis; ruet omnia laté:
Antevolant, sonitumque ferunt ad littora venti:
Talis in adversos ductor Rhæteïus hostes
Agmen agit; densi cuneis se quisque coactis
Agglomerant. ——— *Æn.* XII, 451.

Ver. 339. Ἔφριξεν δὲ μάχη——· ὄσσε δ' ἄμερδεν Αὐγὴ χαλκείη.]

——ferro ancipiti decernunt, atraque latè
Horrescit strictis seges ensibus, *æraque fulgent*
Sole lacessita, & lucem sub nubila jactant. *Æn.* VII, 525.
————tum latè ferreus hostis
Horret ager, campique armis sublimibus *ardent.* *Æn.* XI, 601.
——et *luce* coruscus *ahenâ.* *Æn.* II, 270.

Ἔνια μέντοι σαφέστερον ἐν ταῖς μεταφοραῖς λέγεται καὶ κυριώτερον, ἤπερ ἐν αὐτοῖς τοῖς κυρίοις· ὡς τὸ, "Ἔφριξεν δὲ μάχη." Οὐ γὰρ ἄν τις αὐτὸ μεταλαβὼν διὰ κυρίων, οὔτ' ἀληθέστερον εἴποι, οὔτε σαφέστερον. *Demetr. Phaler.* § 82. Τὸ δὲ, "αὐγὴ χαλκείη," τολμηρόν φασιν ἐνταῦθα εἶναι οἱ παλαιοί. Οὐ γὰρ παραβολικῶς εἶπεν, ὡς ἐν ἄλλοις, "Χαλκὸς ἐλάμπετο εἴκελος αὐγῇ πυρὸς," ἤ τι τοιοῦτον· ἀλλὰ μονονουχὶ ἐφλόγωσεν τὰ ὅπλα, ἡλίου ἤ τινα τοιαύτην λαμπηδόνα προσπλάττων αὐτοῖς. *Eustath.*

Ibid.—φθισίμβροτος.] Syllaba φθῖ, in vocabulis φθισίμβροτος & φθισήνωρ, non ex φθίσις desumpta est, sed ex φθίνω. Quæ vox, apud Homerum, etiam & in *Futuris* φθίσειν & φθίσεσθαι, primam *semper* producit. At φθίσις, φθιτὸς, & similia, sunt ex *Aoristo* ἔφθιον. Vide suprà ad ά, 309, 314, 338; & ad β', 43, 833.

Ver. 341.—ἀπὸ λαμπομενάων] *Al.* ἀπολαμπομενάων.

Ver. 344. Ὃς—γηθήσειεν—, οὐδ' ἀκάχοιτο.] Ἡ ἀπόφασις τῇ καταφάσει πολὲ μὲν τὸ ἴσον δύναται, πολὲ δὲ τὸ πλέον——"οὐδ' ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς." *Hermogenes* περὶ μεθόδου δεινότητος, c. 37. Similiter *Eustathius*, ad ά, 330, Μυριαχοῦ φίλον τοῖς ῥήτορσιν, ἀντὶ καταφάσεων, ἐνειδεῖ χρᾶσθαι σχήματι τῷ κατὰ ἀπόφασιν· ὡς καὶ ὅτε εἴπῃ τὸ, "οὐ γάρ μιν ἀφαυρότατος βάλεν," ἀλλὰ δηλαδὴ ὁ ἰσχυρότατος. Imitatus est hanc loquendi rationem *Virgilius:*

Nec verò Alciden me *sum lætatus* euntem
Accepisse. ——— *Æn.* VI, 392.

Quam *ignaviter* igitur de hoc loco Scriptor Gallicus *Terrasson!* "*Quelque licence.*" (inquit) "*qu' Homére se soit donné dans sa Poësie, la necessité ou du moins la commodité de son Vers l'a jetté dans des confusions bien plus grandes,*—γηθήσειεν, οὐδ' ἀκάχοιτο. *Qui est ce qui pense à* le rejoüir *en voyant un combat? Et est-ce d'un autre côté un objet de* Tristesse *proprement dite?*" Dissert. sur l'Iliade, Part IV. chap. 6.

Ver.

Ἀνδράσιν ἡρώεσσι τετεύχατον ἄλγεα λυγρά.
Ζεὺς μὲν ἄρα Τρώεσσι καὶ Ἕκτορι βούλετο νίκην,
Κυδαίνων Ἀχιλῆα πόδας ταχὺν, οὐδ' ὅγε πάμπαν
Ἤθελε λαὸν ὀλέσσαι Ἀχαιϊκὸν Ἰλιόθι πρὸ,
Ἀλλὰ Θέτιν κύδαινε καὶ υἱέα καρτερόθυμον·
Ἀργείους δὲ Ποσειδάων ὀρόθυνε μετελθὼν,
Λάθρῃ ὑπεξαναδὺς πολιῆς ἁλός· ἤχθετο γάρ ῥα
Τρωσὶν δαμναμένους, Διῒ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.
Ἦ μὰν ἀμφοτέροισιν ὁμὸν γένος, ἠδ' ἴα πάτρη,
Ἀλλὰ Ζεὺς πρότερος γεγόνει καὶ πλείονα ᾔδη.
Τῷ ῥα καὶ ἀμφαδίην μὲν ἀλεξέμεναι ἀλέεινε,
Λάθρῃ δ' αἰὲν ἔγειρε κατὰ στρατὸν, ἀνδρὶ ἐοικώς.
Τὼ δ' ἔριδος κρατερῆς δὲ ὁμοιΐου πολέμοιο
Πεῖραρ ἐπαλλάξαντες, ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσσαν,
Ἄρρηκτόν τ' ἄλυτόν τε, τὸ πολλῶν γούνατ' ἔλυσεν.
Ἔνθα, μεσαιπόλιός περ ἐὼν, Δαναοῖσι κελεύσας
Ἰδομενεὺς, Τρώεσσιν ἐπάλμενος ἐν φόβον ὦρσε·
Πέφνε γὰρ Ὀθρυονῆα; Καβησόθεν ἔνδον ἐόντα·
Ὅς ῥα νέον πολέμοιο μετὰ κλέος εἰληλούθει·
Ἤτεε δὲ Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
Κασσάνδρην, ἀνάεδνον· ὑπέσχετο δὲ μέγα ἔργον,

Viris heroibus struebant dolores graves.
Quippe Jupiter quidem Trojanis & Hectori volebat victoriam,
Gloriosum-reddens Achillem pedibus velocem; neque *tamen* ille penitùs
Volebat populum perdere Achaicum, ad Ilium;
Sed Thetin honorabat, & filium *ejus* magnanimum:
Argivorum verò Neptunus animos-excitabat interventu *suo*,
Clàm emersus è cano mari; dolebat enim
A Trojanis *illos* domari, Jovique vehementer iratus erat.
Sanè quidem utriusque unum *erat* genus, atque unus ortus;
Sed Jupiter prior natus-fuerat, & plura noverat.
Quocirca etiam *Neptunus* palàm quidem auxiliari cavebat,
Clàm verò semper concitabat *eos* per exercitum, homini assimilatus.
Hi itaque certaminis vehementis & omnibus-æquè-gravis pugnæ
Funem hinc-inde-nexum super utrosque extenderunt,
Infrangibilémque, insolubilémque, qui multorum genua solvit.
Tum, semicanus licèt existens, Danaos cohortans
Idomeneus, Trojanis insiliens fugam incussit:
Interfecit enim Othryoneum, è Cabeso qui aderat:
Qui nuper belli ad famam venerat:
Petebat autem Priami filiarum formâ præstantissimam,
Cassandram, indotatam: pollicitus nempe fuerat magnum opus,

Ver. 346.—τετεύχατον ἄλγεα λυγρά.] Quâ analogiâ vocabulum hoc ἅπαξ λεγόμενον ita deductum sit ex τεύχω, ut vim habeat vel *Imperfecti*, vel *Aoristi*, vel ejus *Temporis* quod Grammatici *plusquam perfectam* appellant, equidem non video. Certè *Perfectum* τέτευχα locum hîc habere non potest. Nec enim usquam in totâ, quàm longa est, Iliade, ullius Verbi *Tempus perfectum* διωρισμένον, constructum hoc modo reperias vel ἀορίστως, vel παρατατικῶς· Vide suprà ad ά, 37. Vim autem hoc in loco necesse esse ut habeat vel *Aoristi*, vel *Imperfecti*, vel ejus denique *Temporis* quod *plusquam perfectum* appellari solet, indicat tum orationis ordo atque ratio; tum in eâdem quæ sequuntur sententiâ, βούλετο, ἤθελε, κύδαινε, ὀρόθυνε, ἤχθετο, ἐνεμέσσα· tum & *Scholiastæ* & *Eustathii* interpretatio: Quorum alter istud τετεύχατον exponit, ἔτευχον, κατεσκεύαζον, (non τετεύχασι, κατεσκευάκασι·) Alter dictum ait πρὸς ὁμοιότητα τοῦ,—αὐτοὺς δ' ἑλώρια "τεῦχε" κύνεσσιν. Cod. *Italic.* à *Tho. Bentleio* collatus, habet τετεύχετον.

Ver. 348. Κυδαίνων Ἀχιλῆα.] Vide suprà ad *ver.* 324.

Ver. 349.—ὀλέσσαι.] ὀλέσθαι, *perire*; Cod. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collatus.

Ver. 352.—ἤχθετο γάρ ῥα.] *Dolebat enim, ut dixi,*—Connectitur nimirum cum eo quod suprà dictum est, *ver.* 206.

Ver. 355.—Ζεὺς πρότερος γεγόνει, καὶ πλείονα ᾔδη.] Οὐ γὰρ ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ μακάριον τὸ θεῖον, οὐδὲ βρονταῖς καὶ κεραυνοῖς ἰσχυρὸν, ἀλλὰ ἐπιστήμῃ καὶ φρονήσει. Καὶ τοῦτο κάλλιστα πάντων Ὅμηρος ὧν εἴρηκε περὶ θεῶν ἀναφθεγξάμενος,——"Ζεὺς πρότερος γεγόνει, καὶ πλείονα ᾔδει." *Plutarch. de Iside & Osiride*; *sub initio.* Repperit & *Barnesius*, in duobus MSS, ᾔδει.

Ver. 357.—ἀνδρὶ ἐοικώς.]
Omnia Mercurio similis, vocemque coloremque. *Æn.* IV, 558.

Ver. 358. Τώ.] *Al.* Τοί.

Ver. 359. Πεῖραρ ἐπαλλάξαντες—τάνυσσαν.] *Utrumque exercitum, tanquam circumjecto fune, in arctum constringebant.* Ut rectè *Popius.*

Ver. 362.—Τρώεσσιν ἐπάλμενος.] MS. *Barnesii* unus, *Th. Bentleii* tres; Τρώεσσι μετάλμενος.

Ver. 364. Ὅς ῥα νέον—Κασσάνδρην.]
——illis ad Trojam forte diebus
Venerat insano Cassandræ incensus amore,
Et gener auxilium Priamo Phrygibusque ferebat. *Æn.* II, 342.

Ver. 366.—ἀνάεδνον·] Cassandram nimirum, non muneribus, sed operâ & rebus gestis, promereri studebat. Ut notavit *Domina Dacier.*

Ibid.—ὑπέσχετο δὲ.] Quâ ratione, δὲ, hîc producatur; item Πρίαμος, *ver.* 368; & θυγατέρα, *ver.* 376; vide suprà ad ά, 51. *Barnesius*, δὴ, hoc in loco scribendum voluit: Sed nihil opus.

Ver.

Ἐκ Τροίης ἀέκοντας ἀπωσέμεν υἷας Ἀχαιῶν. *
Τῷ δ' ὁ γέρων Πρίαμος ὑπό τ' ἔσχετο, καὶ κατένευσε
Δωσέμεναι· ὁ δὲ μάρναθ', ὑποσχεσίῃσι πιθήσας.
Ἰδομενεὺς δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν ὕψι βιβάντα τυχών· οὐδ' ἤρκεσε θώρηξ
Χάλκεος, ὃν φορέεσκε, μέσῃ δ' ἐν γαστέρι πῆξε·
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο, φώνησέν τε.
Ὀθρυονεῦ, περὶ δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων,
Εἰ ἐτεὸν δὴ πάντα τελευτήσεις, ὅσ' ὑπέστης
Δαρδανίδῃ Πριάμῳ· ὁ δ' ὑπέσχετο θυγατέρα ἥν.
Καί κέ τοι ἡμεῖς ταῦτά γ' ὑποσχόμενοι τελέσαιμεν·
Δοῖμεν δ' Ἀτρείδαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
Ἄργεος ἐξαγαγόντες, ὀπυιέμεν· εἴκε σὺν ἄμμιν
Ἰλίου ἐκπέρσῃς εὖ ναιόμενον πτολίεθρον.
Ἀλλ' ἕπευ, ὄφρ' ἐπὶ νηυσὶ συνώμεθα ποντοπόροισιν
Ἀμφὶ γάμῳ· ἐπεὶ οὔτοι ἐεδνωταὶ κακοί εἰμέν.
Ὣς εἰπὼν, ποδὸς εἷλκε κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην
Ἥρως Ἰδομενεύς· τῷ δ' Ἄσιος ἦλθεν ἀμύντωρ,
Πεζὸς πρόσθ' ἵππων· τὼ δὲ πνείοντε κατ' ὤμων
Αἰὲν ἔχ' ἡνίοχος θεράπων· ὁ δὲ ἵετο θυμῷ
Ἰδομενῆα βαλεῖν, ὁ δέ μιν φθάμενος βάλε δουρὶ
Λαιμὸν ὑπ' ἀνθερεῶνα, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν·
Ἤριπε δ', ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν, ἢ ἀχερωῒς,
Ἠὲ πίτυς βλωθρὴ, τήν τ' οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες
Ἐξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι, νήϊον εἶναι·

A Trojâ *quantumvis* invitos depulsurum*se* filios Achivorum.
Illi autem senex Priamus *eam* promiserat, & annuerat
Daturum esse: ille itaque pugnabat, promissis fretus.
Idomeneus autem in illum collimabat hastâ fulgenti,
Et percussit sublimi-gradu incedentem assecutus; nec arcuit thorax
Æreus, quem gestabat; medio autem *is* in ventre fixit:
Fragorem verò edidit cadens: Is autem super *eum* gloriatus est, dixitque:
“ Othryoneu, te sanè supra mortales laudo omnes,
“ Si utique verè omnia perficies, quæ pollicitus es
“ Dardanidæ Priamo: is autem promisit filiam suam.
“ Quin & tibi nos hæc pollitici præstiterimus;
“ Dederimúsque Atridæ filiarum formâ præstantissimam,
“ Ex Argis arcessitam, quam ducas; si quidem nobiscum
“ Ilii expugnaveris bene-habitatem urbem.
“ Sed sequere, ut ad naves in-colloquium-veniamus pontum transeuntes
“ De nuptiis: quippe nequaquam soceri illiberales sumus.
Sic fatus, pede traxit per acre prælium
Heros Idomeneus. Huic autem Asius venit vindex,
Pedes, ante equos; hos autem anhelantes in humeros *ejus*
Assiduè tenebat auriga famulus: ille verò cupiebat animo
Idomeneum percutere; is autem illum prior percussit hastâ
Ad jugulum sub mento, penitúsque hastam adegit:
Cecidit igitur, sicut quando aliqua quercus cecidit, vel populus-alba,
Vel pinus alta, quam scilicet in montibus fabri
Exciderunt securibus recens-exacutis, navale-lignum ut-sit:

Ver. 368.—Πρίαμος ὑπό τ' ἔσχετο.] Edidit *Barnesius* ex conjecturâ, Πρίαμος μὲν ὑπέσχετο· vel, Πρίαμός μιν ὑπέσχετο. At idem uno in MS repperit, & *Th. Bentleius* in pluribus, Πρίαμος ὑπό τ' ἔσχετο. *Vulgg.* Πρίαμος ὑπέσχετο. Quod manifestò corruptum est.

Ver. 373. Δούπησεν.] Vide suprà ad *ver.* 181.

Ver. 376.—θυγατέρα.] Vide suprà ad *ά*, 398.

Ver. 382.—ἐεδνωταὶ.] Ità *Barnesius* & *Veteres*. Nempe ut ex ἧλος, ἔελος· ita ex ἕδνον, ἔεδνον. *Vulgg.* ἑδνωταί. Sed leyiculum hoc.

Ibid.—εἰμέν.] *Al.* ἐσμέν.

Ver. 384.—ἦλθεν ἀμύντωρ.] *Al.* ἦλθ' ἐπαμύντωρ.

Ver. 388. Λαιμὸν ὑπ' ἀνθερεῶνα.]
Sternitur; hæsit enim sub gutture vulnus, & udæ
Vocis iter tenuemque inclusit sanguine vitam. *Æn.* VII, 533.

Ver. 389.—ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν.]
Ac veluti summis antiquam in montibus ornum
Cùm ferro accisam crebrisque bipennibus instant
Eruere agricolæ certatim; illa usque minatur,
Et tremefacta comam concusso vertice nutat:
Vulneribus donec paullatim evicta, supremùm
Congemuit, traxitque jugis avulsa ruinam. *Æn.* II, 626.

Pulcherrimus sanè hic locus *Virgilianus*, eorumque ex numero est, quos (*Macrobio* judice, *lib.* 5. *c.* 11) ita transtulit *Virgilius*, ut *Homero* superior videatur: Quippe “ *magno cultu* Virgilius “ *difficultatem abscidendæ arboreæ molis expressit*; *verùm nullo* “ *negotio Homerica arbor absciditur.*” At reverà (ut ex *Hobbesio* notavit *Popius*) ineptè est omnis horum duorum locorum inter se instituta comparatio. Quippe *Homerus* & *Virgilius*, cùm res longè inter se diversas describerent; hic Urbem ingentem in ignes paullatim considentem, ille hominem uno ictu occisum atque humi stratum; suam uterque materiam suo colore ac specie ornavit, suam uterque pulcherrimâ aptissimâque similitudine explicavit.

Ibid.—ἀχερωῒς.] *Al.* ἀχελωΐς.

Ὣς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθεὶς,
Βεβρυχὼς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσσης.
Ἐκ δέ οἱ ἡνίοχος πλήγη φρένας, ἃς πάρος εἶχεν,
Οὐδ' ὅγε τόλμησεν, δηΐων ὑπὸ χεῖρας ἀλύξας,
Ἂψ ἵππους στρέψαι· τὸν δ' Ἀντίλοχος μενεχάρμης
Δουρὶ μέσον περόνησε τυχών· οὐδ' ἤρκεσε θώρηξ
Χάλκεος, ὃν φορέεσκε, μέσῃ δ' ἐν γαστέρι πῆξεν.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου.
Ἵππους δ' Ἀντίλοχος, μεγαθύμου Νέστορος υἱὸς,
Ἐξέλασε Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Δηΐφοβος δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθεν Ἰδομενῆος,
Ἀσίου ἀχνύμενος, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
Ἰδομενεύς· κρύφθη γὰρ ὑπ' ἀσπίδι πάντοσε ἴσῃ,
Τὴν ἄρ' ὅγ' ἐν ῥινοῖσι βοῶν καὶ νώροπι χαλκῷ
Δινωτὴν φορέεσκε, δύω κανόνεσσ' ἀραρυῖαν·
Τῇ ὕπο πᾶς ἐάλη, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος·
Καρφαλέον δέ οἱ ἀσπὶς ἐπιθρέξαντος ἄϋσεν
Ἔγχεος· οὐδ' ἅλιόν ῥα βαρείης χειρὸς ἀφῆκεν,
Ἀλλ' ἔβαλ' Ἱππασίδην Ὑψήνορα, ποιμένα λαῶν,
Ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε.
Δηΐφοβος δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας·
Οὐ μὰν αὖτ' ἄτιτος κεῖτ' Ἄσιος· ἀλλά ἕ φημὶ,
Εἰς Ἄϊδός περ ἰόντα πυλάρταο κρατεροῖο,
Γηθήσειν κατὰ θυμόν· ἐπεί ῥά οἱ ὤπασα πομπόν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο,
Ἀντιλόχῳ δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινεν·
Ἀλλ' οὐδ', ἀχνύμενός περ, ἑοῦ ἀμέλησεν ἑταίρου,
Ἀλλὰ θέων περίβη, καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε.

Sic ille ante equos & currum jacebat porrectus,
Dentibus frendens, pulvere manibus-prehenſo ſanguinolento.
Defectus verò eſt ejus auriga mente, quam antè habebat;
Neque is auſus eſt, hoſtium-manus ut-effugeret,
Retrò equos vertere: Eum itaque Antilochus bellicoſus
Haſta medium transfodit aſſecutus: neque arcuit thorax
Æreus, quem gerebat; medio autem in ventre fixit.
Atque hic quidem anhelans affabrefactâ excidit ſellâ:
Equos autem Antilochus, magnanimi Neſtoris filius,
Abegit à Trojanis ad benè-ocreatos Achivos.
Deïphobus verò admodum propè venit Idomeneum,
Propter-Aſium dolens, & jaculatus eſt haſtâ fulgenti:
At quidem ex-adverſo conſpicatus evitavit æream haſtam
Idomeneus; occultatus eſt enim ſub clypeo undique æquali,
Quem ipſe coriis boum & coruſco ære
Tornatum gerebat, duobus manubriis aptatum:
Sub hoc ſe totum collegit, ſupervolavitque ærea haſta:
Aridùm vero ei clypeus in-tranſcurſu-ſtringente reſonuit
Haſtâ: neque irritam ſanè robuſtâ manu emiſit *Deïphobus*,
Sed percuſſit Hippaſidem Hypſenorem, paſtorem populorum,
Ad hepar ſub præcordiis, confeſtimque genua ſolvit.
Deïphobus igitur valdè ſuper eum gloriatus eſt, alt clamans:
" Non utique inultus jacet Aſius: ſed ipſum puto,
" Ad Orcum licèt euntem validas-portas habentem, durum,
" Gaviſurum eſſe animo; quoniam ei dedi comitem, *qui deducat*.
Sic dixit: Argivis autem dolor datus eſt, eo gloriante;
Antilocho autem maximè, bellicoſo animum commovit;
Non tamen, dolens licèt, ſuum neglexit ſocium,
Sed occurrens protexit, & ei ſcutum prætendit.

Ver. 392. Ὣς ὁ—αἱματοέσσης.] Citato hoc loco, indicat *Dionyſius Halicarnaſſeus*, quomodo συνθέσεως λύσις λύει καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς καὶ τὸ κράτος, quamvis quis οὔτε προθεὶς οὐδὲν, οὔτε ἀφελὼν, τὴν σύνθεσιν ἀλλάξαι μόνον. Περὶ Συνθέσεως, § 4.

Ver. 394.—πλήγη.] Vide ſuprà ad γ', 31.

Ver. 402.—ἤλυθεν.] Poſtulat Temporum ratio, ut ſit ἤλυθεν ex Aoriſto ἤλυθον, non ex Perfecto ἤλυθα. Vide ſuprà ad ά, 37.

Ver. 403.—ἀχνύμενος.] Vide ſuprà ad γ', 250.

Ibid.—ἀκόντισε.] Vide ſuprà ad ά, 140.

Ver. 404.—ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο.]

——ille ictum venientem à vertice velox
Prævidit, celerique elapſus corpore ceſſit. *Æn.* V, 444.

Ver. 406.—νώροπι χαλκῷ.] Vide ſuprà ad β', 578.

Ver. 408.—ἐάλη.] *Al.* ἑάλη. Quod eſt parvi momenti.

Ibid.—τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος.]

——tremebunda ſupervolat haſta. *Æn.* X, 522.

Ver. 414.—ἄτιτος.] Ex τίω, ἄτιτος. eâdem analogiâ, atque ex λύω, ἄλυτος· ex κρίνω, ἄκριτος· ex φθίνω, ἄφθιτος. ex κλίνω, ἄκλιτος· ex μαρτύρομαι, ἀμάρτυρος. aliaque innumera. Vide ſuprà ad ά, 309, 314, 338; ad β', 43; & ad δ', 257.

Τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς, Ἐχίοιο πάϊς, καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην, βαρέα στενάχοντε.
Ἰδομενεὺς δ' οὐ λῆγε μένος μέγα· ἵετο δ' αἰεὶ
Ἠέ τινα Τρώων ἐρεβεννῇ νυκτὶ καλύψαι,
Ἢ αὐτὸς δουπῆσαι, ἀμύνων λοιγὸν Ἀχαιοῖς.
Ἔνθ' Αἰσυήταο διοτρεφέος φίλον υἱὸν
Ἥρω' Ἀλκάθοον· γαμβρὸς δ' ἦν Ἀγχίσαο·
Πρεσβυτάτην δ' ὤπυιε θυγατρῶν Ἱπποδάμειαν,
Τὴν περὶ κῆρι φίλησε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ἐν μεγάρῳ· πᾶσαν γὰρ ὁμηλικίην ἐκέκαστο
Κάλλεϊ, καὶ ἔργοισιν, ἰδὲ φρεσί· τοὔνεκα καί μιν
Γῆμεν ἀνὴρ ὥριστος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ·
Τὸν τόθ' ὑπ' Ἰδομενῆϊ Ποσειδάων ἐδάμασσε,
Θέλξας ὄσσε φαεινὰ, πέδησε δὲ φαίδιμα γυῖα.
Οὔτε γὰρ ἐξοπίσω φυγέειν δύνατ', οὔτ' ἀλέασθαι·
Ἀλλ', ὥστε στήλην, ἢ δένδρεον ὑψιπέτηλον,
Ἀτρέμας ἑσταότα, στῆθος μέσον οὔτασε δουρὶ
Ἥρως Ἰδομενεὺς, ῥῆξεν δέ οἱ ἀμφὶ χιτῶνα
Χάλκεον, ὅς οἱ πρόσθεν ἀπὸ χροὸς ἤρκει ὄλεθρον.
Δὴ τότε γ' αὖον ἄϋσεν, ἐρεικόμενος περὶ δουρί·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, δόρυ δ' ἐν κραδίῃ ἐπεπήγει,
Ἥ ῥά οἱ ἀσπαίρουσα, καὶ οὐρίαχον πελέμιζεν

Hunc quidem deinde ſubeuntes duo chari ſocii,
Meciſteus, Echii filius, & nobilis Alaſtor,
Naves ad cavas portabant, graviter gementes.
Idomeneus autem non remittebat de animo magno; ſed cupiebat aſſidue
Vel aliquem Trojanorum tenebroſâ nocte tegere,
Vel ipſe fragorem-edere-cadens, dum depelleret exitium Achivis.
Tunc Æſyetæ Jovis-alumni charum filium
Heroëm Alcathoum; (gener autem erat Anchiſæ;
Maximâmque-natu duxerat filiarum Hippodamiam,
Quam ex corde dilexit pater & veneranda mater
In domo; ſupra totum enim æqualium-cœtum eminebat
Pulchritudine, & operum peritiâ, atque prudentiâ; quare & ipſam
Duxerat vir nobiliſſimus in Trojâ amplâ:)
Hunc tunc ſub Idomeneo Neptunus domuit,
Caligine-offuſâ oculis lucidis, præpedivit autem *quaſi vinculo* pulchra membra.
Neque enim retrò fugere poterat, neque declinare:
Sed tanquam columnam, vel arborem alto-vertice-comantem,
Sine-motu ſtantem, pectus medium vulneravit haſtâ
Heros Idomeneus, diſciditque ei circùm loricam
Æream, quæ ei antè à corpore arcebat perniciem;
Ac tunc quidem aridùm quid reſonuit, fiſſa ab haſtâ:
Fragoremque-ille-edidit cadens, haſta verò in corde fixa erat,
Quod quidem ipſi palpitans, etiam extremum-ferrum quaſſabat

Ver. 424.—οὐ λῆγε μένος] *Euſtatb.* Τὸ δὲ, "ἔληγε μένος," οἱ μεθ' Ὅμηρον, "ἔληξε μένους," ἐροῦσιν ἄν—Ἔστι δὲ τὸ μὲν, ἔληξε "μένος," ἀντὶ τοῦ "ἔπαυσε·" τὸ δὲ, "ἔληξε μένους," ἀντὶ τοῦ "ἐπαύσατο." Rectiſſimé. Nempe λήγει μένος, is qui ipſe ſe cohibet; λήγει μένους, is qui occiſus aut vulneratus aut defatigatus deficit. Vide ſuprà ad γ', 141.

Ver. 426. Ἢ αὐτὸς δουπῆσαι.]

——————ſeu certæ occumbere morti. *Æn.* II, 62.

Ver. 430.—περὶ κῆρι φίλησε.] *Euſtatb.* περισσῶς ἐφίλησε. Unde Vir doctiſſimus *H. Stephanus* ſcribit, πέρι κῆρι φίλησε.

Ver. 432. Κάλλεϊ καὶ ἔργοισιν.] *Al.* Κάλλεϊ ἠδ' ἔργοισιν.

Ver. 433. Γῆμεν ἀνὴρ ὥριστος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ.] Poſt hunc verſum nonnulli Antiquorum, teſte *Euſtathio*, tres ſequentes inſeruerunt;

Πρὶν Ἀντηνορίδας τραφέμεν καὶ Πανθόου υἷας,
Πριαμίδας θ', οἳ Τρωσὶ μετέπρεπον ἱπποδάμοισιν·
Ἕως ἔθ' ἥβην εἶχεν, ὄφελλε δὲ κύριον ἄνθος.

Homero non indignos, judice *Domina Dacier:* Mihi videntur commentitii, & recentiorem ætatem ſapere.

Ver. 435.—ὄσσε φαεινὰ.] Ita *Barneſius*, & Veterum nonnulli. Rectè, ut mihi quidem videtur. Nam *Euſtathius*, locis à *Barneſio* citatis, agnoſcit ὄσσε tam eſſe *Neutrum* poſſe, quàm *Maſculinum*. Vir doctiſſimus *H. Stephanus* ſcribendum omnino contendit, ὄσσε φαεινώ. Quod tamen verſum planè perimit, ita ut *nullâ licentiâ* ſanari queat; niſi quis ex merâ conjecturâ, pro πέδησε, ſcribere velit ἔδησε. At, inquit vir doctiſſimus, "*quî* φαεινὰ *defendi poſſit, non video.*" Nec tamen cauſam ſubjicit, quare defendi non poſſe exiſtimet. Certè, ſi ὄσσε *generis neutrius* eſſe poteſt, quod agnoſcit *Euſtathius*, nihil impedit quominùs cum *Subſtantivo Duali* conjungatur *Plurale Adjectivum*. Non quòd ἀδιαφόρως (ut ex *Euſtathio Barneſius*) τὰ Δυϊκά τε πληθυντικῶς ἐκφωνεῖται, καὶ τὰ Πληθυντικὰ δυϊκῶς, quod eſt *perabſurdum*: Sed quòd *certâ quâdam ac conſtanti ratione*, (quam ſuprà expoſuimus, ad α', 566; ad β', 238; & ad ε', 487;) fieri id queat.

Ver. 438.—οὔτασε.] Vide ſuprà ad δ', 525; & ad α', 140.

Ver. 440.—ὅς οἱ.] Quâ ratione, ὅς, hîc producatur: item ἑταρίσσαιτο, *ver.* 456; vide ſuprà ad α', 51. Cæterùm ſunt qui hîc legant, ὅς ῥ' οἱ.

Ver. 442. Δούπησεν δὲ πεσὼν.] Vide ſuprà ad *ver.* 181.

Ἔγχεος· ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης.
Ἰδομενεὺς δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας·
Δηΐφοβ', ἦ ἄρα δή τι ἐΐσκομεν ἄξιον εἶναι
Τρεῖς ἑνὸς ἀντιπεφάσθαι, ἐπεὶ σύ περ εὔχεαι αὔτως;
Δαιμόνι', ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐναντίος ἵστασ' ἐμεῖο,
Ὄφρα ἴδῃς, οἷος Ζηνὸς γόνος ἐνθάδ' ἱκάνω,
Ὃς πρῶτος Μίνωα τέκε Κρήτῃ ἐπίουρον.
Μίνως δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν ἀμύμονα Δευκαλίωνα.
Δευκαλίων δ' ἐμὲ τίκτε, πολέσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα,
Κρήτῃ ἐν εὐρείῃ· νῦν δ' ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν,
Σοί τε κακὸν, καὶ πατρὶ, καὶ ἄλλοισι Τρώεσσιν.
Ὣς φάτο· Δηΐφοβος δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
Ἤ τινά που Τρώων ἑταρίσσαιτο μεγαθύμων,
Ἂψ ἀναχωρήσας· ἢ πειρήσαιτο καὶ οἶος.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι
Βῆναι ἐπ' Αἰνείαν· τὸν δ' ὕστατον εὗρεν ὁμίλου
Ἑσταότ'· αἰεὶ γὰρ Πριάμῳ ἐπεμήνιε δίῳ,
Οὕνεκ' ἄρ' ἐσθλὸν ἐόντα μετ' ἀνδράσιν, οὔτι τίεσκεν·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε, νῦν σε μάλα χρὴ
Γαμβρῷ ἀμυνέμεναι, εἴπερ τί σε κῆδος ἱκάνει·

Hastæ: tum verò deinde remisit impetum *suum* valida hasta.
Idomeneus ergò valde super *eum* gloriatus est, altè clamans;
" Deïphobe, numquid jam *tibi* videmur-recte-judicare, æquum esse,
" Tres pro uno occisi ut sint, quando tu gloriaris inaniter?
" O bone, quin & ipse adversus stato mihi,
" Ut videas, qualis Jovis Soboles huc venerim;
" Qui primus Minoa genuit, Cretæ custodem:
" Minos verò genuit filium eximium Deucalionem:
" Deucalion autem me genuit, multis viris regem,
" Cretâ in latâ: nunc verò huc *me* naves advexerunt,
" Tibique perniciem, et patri, & cæteris Trojanis.
Sic dixit: Deïphobus autem bifariàm deliberavit,
Utrùmne aliquē alicubi Trojanorum *sibi* adjutorem-assumeret magnanimorum,
Regressus; an experiretur etiam solus.
Sic autem ei cogitanti visum est utilius esse,
Ire ad Æneam: eum verò postremum invenit agminis
Stantem: jugiter enim is Priamo succensebat nobili,
Quòd se, strenuum *licèt* existentem inter viros, nequaquam honorabat:
Propè itaque stans *Deïphobus*, verbis alatis allocutus est:
" Ænea, Trojanorum princeps, nunc te omnino oportet
" Sororis-marito auxiliari, si quid te affinis-cura tangit.

Ver. 444.—ἀφίει μένος.] Ἤγουν ἔστη τῆς προσωτέρω ὁρμῆς ὁ σίδηρος· ἢ—ἐποίησε τὸν τετρωμένον ἀφεῖναι τὸ ψυχικὸν μένος. *Eustath.* Priorem veram esse explicandi rationem, liquet ex π', 613: Ubi eadem iterum occurrunt verba, ita disposita, ut nullus sit intellectui ambiguo locus.

Ver. 446.—ἦ ἄρα δή τι ἐΐσκομεν ἄξιον εἶναι
Τρεῖς ἑνὸς ἀντιπεφάσθαι, ἐπεὶ σύ περ εὔχεαι αὔτως;
Δαιμόνι', ἀλλὰ καὶ αὐτὸς——.]

Al. δή τοι ἐΐσκομεν. *Al.* δή τι σ' ἐΐσκομεν. Vir doctissimus *Henr. Stephanus* sine interrogatione scribendum, & hoc modo distinguendum contendit;

——ἦ ἄρα δή τοι ἐΐσκομεν ἄξιον εἶναι
Τρεῖς ἑνὸς ἀντιπεφάσθαι. ἐπεὶ σύ περ εὔχεαι αὔτως,
Δαιμόνι', ἀλλὰ καὶ αὐτὸς———. " Ut *hic Sensus sit:* " *Equidem, Deïphobe, nos abundè vicem retulisse (vel injuriam* " *ultos esse) putamus in eo quòd tres pro uno à nobis occisi sint:* " *Quid tamen te ita jactas, vir præclare, tu quoque mecum* " *congredere; ut si non satis est tres occidisse pro uno, tu* " *quartus numerum expleas.*" Sententia elegans sanè & commoda. Veruntamen, præterquam quòd isto modo vox, ἀλλὰ, nimis duriter sit transposita (id quod ipsum virum doctum non fugit;) mihi porrò neque istud ἄρα, neque istud τὶ, satis rectè videntur constare, nisi ἐΐσκομεν intelligatur interrogativé. Cæterùm, ἐΐσκομεν ἄξιον εἶναι, reddi potest, vel, " *num tibi vide-* " *mur rectè judicare, æquum esse,*"——? vel, " *num tibi vi-* " *demur judicare, satis esse,*"——?

Ver. 447.—ἀντιπεφάσθαι] Vide infrà ad ξ', 471.

Ibid.—αὔτως;] οὕτως; MSS duo à *Th. Bentleio* collati.

Ver. 450.—πρῶτος] *Al.* πρῶτον.

Ver. 452.—δ' ἐμὲ τίκτε.] *Barnesius* edidit, δ' ἔμ' ἔτικτε. Quod perinde est.

Ibid.—πολέσσ' ἄνδρεσσιν.] Ita edidit *Barnesius:* Quemadmodum ε', 236,——ἧτε πολέσσιν. Et *ibid.* 308,—πολέσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων. Vulg. hîc habent, πολέσσ' ἄνδρεσσιν. Quod & ipsum ferri possit: Ut *pronuntietur* scilicet, πολεῖσσιν.

Ver. 458. Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι]
Hæc alternanti potior sententia visa est. *Æn.* IV, 287.
—————— ——————Omnia secum
Versanti, subitò vix hæc sententia sedit. *Æn.* XI, 551.

Ver. 462.—ἱστάμενος, ἔπεα.] Quâ ratione, ἱστάμενος, hîc ultimam producat; item, τηλύγετον, *ver.* 470; & ἐπισπόμενον, *ver.* 495; & ὦμοιϊν, *ver.* 511; & γὰρ, *ver.* 517. & αἰγυπιὸς, *ver.* 531: Vide suprà ad α', 51.

Ver. 464. Γαμβρῷ] *Sororis marito:* Ver. 428, 429.

Ibid.—κῆδος.] *Al.* κῦδος. Minùs rectè.

Ἀλλ' ἕπευ, Ἀλκαθόῳ ἐπαμύνομεν, ὅς σε πάρος περ
Γαμβρὸς ἐὼν ἔθρεψε, δόμοις ἔνι, τυτθὸν ἐόντα.
Τὸν δέ τοι Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἐξενάριξεν.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
Βῆ δὲ μετ' Ἰδομενῆα, μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.
Ἀλλ' οὐκ Ἰδομενῆα φόβος λάβε, τηλύγετον ὥς,
Ἀλλ' ἔμεν', ὡς ὅτε τις σῦς οὔρεσιν ἀλκὶ πεποιθώς,
Ὅστε μένει κολοσυρτὸν ἐπερχόμενον πολὺν ἀνδρῶν
Χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, φρίσσει δέ τε νῶτον ὕπερθεν·
Ὀφθαλμὼ δ' ἄρα οἱ πυρὶ λάμπετον· αὐτὰρ ὀδόντας
Θήγει, ἀλέξασθαι μεμαὼς κύνας ἠδὲ καὶ ἄνδρας.
Ὣς μένεν Ἰδομενεὺς δουρικλυτός, (οὐδ' ὑπεχώρει,)
Αἰνείαν ἐπιόντα βοῆ θοόν· αὖε δ' ἑταίρους,
Ἀσκάλαφόν τ' ἐσορῶν, Ἀφαρῆα τε, Δηΐπυρόν τε,
Μηριόνην τε, καὶ Ἀντίλοχον, μήστωρας ἀϋτῆς·
Τοὺς ὅγ' ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Δεῦτε, φίλοι, καί μ' οἴῳ ἀμύνατε· δείδια δ' αἰνῶς
Αἰνείαν ἐπιόντα πόδας ταχύν, ὅς μοι ἔπεισιν·
Ὃς μάλα καρτερός ἐστι μάχῃ ἔνι φῶτας ἐναίρειν·
Καὶ δ' ἔχει ἥβης ἄνθος, ὅ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Εἰ γὰρ ὁμηλικίη γεγενοίμεθα τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
Αἶψά κεν ἠὲ φέροιτο μέγα κράτος, ἠὲ φεροίμην.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες, ἕνα φρεσὶ θυμὸν ἔχοντες,
Πλησίοι ἔστησαν, σάκε' ὤμοισι κλίναντες.
Αἰνείας δ' ἑτέρωθεν ἐκέκλετο οἷς ἑτάροισι,
Δηΐφοβόν τε, Πάριν τ' ἐσορῶν, καὶ Ἀγήνορα δῖον,
Οἵ οἱ ἅμ' ἡγεμόνες Τρώων ἔσαν· αὐτὰρ ἔπειτα
Λαοὶ ἕπονθ', ὡσεί τε μετὰ κτίλον ἕσπετο μῆλα
Πιόμεν' ἐκ βοτάνης· γάνυται δ' ἄρα τε φρένα ποιμήν·

" Quin sequere; Alcathoo auxilium feramus, qui te olim
" Sororis maritus existens nutrivit, in ædibus, parvulum existentem.
" Hunc verò Idomeneus hastâ inclytus interfecit.
Sic dixit: *Æneæ* verò animum in pectoribus commovit:
Ivit autem adversùs Idomeneum, valdè pugnæ studiosus.
At non Idomeneum fuga cepit, puerulum veluti;
Sed mansit, ut quum quis aper in montibus robore fretus,
Qui expectat tumultum advenientem magnum virorum
Loco in deserto, horrétque dorso supernè:
Oculi verò ei igne lucent: ac dentes
Acuit, repellere cupiens canes, atque etiam viros.
Sic manebat Idomeneus hastâ-inclytus, (neque retrocessit,)
Æneam invadentem pugnâ celerem: inclamabat autem socios,
Ascalaphúmque aspiciens, Aphareúmque, Deïpyrúmque,
Merionémque, & Antilochum, peritos pugnæ:
Hos hic adhortans verbis alatis allocutus est;
" Adeste, amici, & mihi *jam*-soli succurrite: timeo enim valdè
" Æneam incurrentem pedibus velocem, qui me aggreditur;
" Qui perquam validus est in pugnâ, ad viros interficiendos:
" Sed & obtinet juventæ florem, quòd utique robur est maximum.
" Si enim eâdem-ætate essemus, hoc cum animo;
" Satim vel *is* referret magnam gloriam, vel *ego* referrem.
Sic dixit: hi autem omnes, unum mentibus animum habentes,
Propinqui constiterunt, scuta humeris acclinantes.
Æneas autem ex-alterâ-parte hortabatur suos socios,
Deïphobumque, Parinque aspiciens, & Agenorem nobilem,
Qui secum duces Trojanorum erant: ac deinde
Copiæ sequebantur, ut post arietem sequuntur pecudes
Potum-ductæ à pastu; lætatur autem mente pastor:

Ver. 468.—ἄρα.] " *Ut par erat; ut expectandum erat.*"

Ver. 469.—μέγα πτολέμοιο.] MSS. à *Th. Bentleio* collati, μέγα πολέμοιο. Ut & alibi sæpè.

Ver. 472. Ὅς τε μένει] Qui *scilicet* expectat——.

Ver. 474.—ἄρα] " *Deinceps;*" vel, " *ut fieri solet.*"

Ver. 477.—βοῆ θοόν.] *Al.* βοηθόον. Nempe *Alcathoo* auxiliatorem, *ver.* 465.

Ver. 481. δείδια] *Timeo*; non, *Timui*. Vide suprà ad α', 37; & ad θ', 322.

Ver. 484.—ὅ, τε.] Fuerunt viri docti, qui legerent, ὅτε, "*quando.*" Sed multò elegantius est, ὅ, τε, " *quod scilicet.*"

Ver. 485. Εἰ γὰρ.] Refertur istud γὰρ, non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod elegantiùs reticetur: " *Nè me igitur* " *reprehendas, ignaviæq; incuses; Si ENIM—.*"

Ibid.—γεγενοίμεθα] *Al.* γε γενοίμεθα.

Ver. 486.—κράτος] MS. à *Th. Bentleio* collatus, κλέος.

Ver. 488.—κλίναντες.] Vide suprà ad α', 309, 314.

Ver. 492.—ἕσπετο] *Sequi solent.* Vide suprà ad α', 37.

Ver. 493.—γάνυται δ' ἄρα τε—ποιμήν.] " *Lætatur autem* " *inde & Pastor.*" Vel, *Lætatur autem, ut solet,* (vel, " *æquum est,*) *& Pastor.*"

Ὡς Αἰνείᾳ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γεγήθει,
Ὡς ἴδε λαῶν ἔθνος ἐπισπόμενον ἑοῖ αὐτῷ.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀλκαθόῳ αὐτοσχεδὸν ὡρμήθησαν
Μακροῖσι ξυστοῖσι· περὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς
Σμερδαλέον κονάβιζε, τιτυσκομένων καθ' ὅμιλον
Ἀλλήλων· δύο δ' ἄνδρες ἀρήϊοι, ἔξοχοι ἄλλων,
Αἰνείας τε, καὶ Ἰδομενεὺς, ἀτάλαντοι Ἄρηϊ,
Ἵεντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλέϊ χαλκῷ.
Αἰνείας δὲ πρῶτος ἀκόντισεν Ἰδομενῆος·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος·
Αἰχμὴ δ' Αἰνείαο κραδαινομένη κατὰ γαίης
Ὤχετ', ἐπεί ῥ' ἅλιον στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Οἰνόμαον βάλε γαστέρα μέσσην·
Ῥῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς
Ἤφυσ'· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Ἰδομενεὺς δ' ἐκ μὲν νέκυος δολιχόσκιον ἔγχος
Ἐσπάσατ', οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ
Ὤμοιιν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσιν.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα ποδῶν ἦν ὁρμηθέντι,
Οὔτ' ἄρ' ἐπαΐξαι μεθ' ἑὸν βέλος, οὔτ' ἀλέασθαι·
Τῷ ῥα καὶ ἐν σταδίῃ μὲν ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ,
Τρέσσαι δ' οὐκέτι ῥίμφα πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο·
Τοῦ δὲ βάδην ἀπιόντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
Δηΐφοβος· δὴ γάρ οἱ ἔχεν κότον ἐμμενὲς αἰεί·
Ἀλλ' ὅγε καὶ τόθ' ἅμαρτεν, ὁ δ' Ἀσκάλαφον βάλε δουρὶ

Sic Æneæ animus in pectoribus lætatus est,
Ut vidit copiarum agmen sequens seipsum.
Hi itaque de Alcathoo cominus inpugnam-ruerunt
Longis hastilibus: circa pectora verò æs
Horrendùm resonabat, petentium per turbam
Se invicem: duo autem viri bellicosi, egregii præ cæteris,
Æneasque, & Idomeneus, pares Marti,
Cupiebant alter alterius vulnerare corpus sævo ære.
Æneas autem primus jaculatus est *in* Idomeneum:
At is quidem ex-adverso conspicatus, evitavit æream hastam:
Cuspisque Æneæ vibrans in terram
Abiit; quippe incassùm robustâ è manu exilierat.
Idomeneus autem Oenomaum percussit, ventrem *in* medium;
Rupitque thoracis cavitatem, intestina autem æs
Penetrans-hausit: ille verò in pulvere lapsus, prehendit terram palmâ.
Idomeneus autem ex mortuo quidem prælongam hastam
Evulsit; at non itidem alia potuit arma pulchra
Humeris detrahere: urgebatur enim telis.
Non enim jam firmi artus pedum erant quum-impetum-faceret;
Neque ut irruere-posset ad *repetendam* suam hastam, nec ut *alterius* evitaret,
Ideoque in statariâ-pugnâ quidem arcebat sævum diem,
Ad fugam verò *capessendam* non jam facilè *eum* pedes ferebant ex pugnâ
In hunc igitur lento-gradu abeuntem jaculatus est hastâ fulgenti
Deïphobus: quippe ei infensus erat *odio* perpetuo semper.
Sed ille & tunc aberravit; Ascalaphum autem percussit hastâ,

Ver. 494.—γεγήθει.] Si γέγηθε dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Simile enim fuisset, ac siquis Anglicè diceret, **Is glad**; pro eo quod est, **Was glad**. Vide suprà ad ά, 37; & ad δ', 492.

Ver. 495.—ἔθνος] Cod. à *Th. Bentleio* collatus, πλῆθος.

Ibid.—ἐπισπόμενον] "Meliùs hîc." (inquit *Barnesius*) "legi "potest ἐπισπομένων. quomodo, *ver.* 472,——ἐπερχομένων." At ἐπισπομένων, *hoc* in loco minùs erit elegans; ἐπερχομένων, *isto* in loco, propter duriorem verborum transpositionem, prorsus infacetum.

Ver. 499—ἔξοχοι.] MSS *Harleian. Vatican.* & *Florentin.* à *Tho. Bentleio* collati, ἔξοχον.

Ver. 500.—ἀτάλαντοι.] Vide suprà ad β', 627.

Ver. 502. Αἰνείας δὲ πρῶτος.] *Barnesius* ex MS quodam edidit, Αἰνείας δή. At vocula ista δὴ, locum hîc aptum non habet. Equidem, siquid hîc mutandum, legerem Αἰνείας μὲν, "*Ac Æneas quidem*——." Sed mutato nihil est opus.

Ibid.—ἀκόντισεν.] Vide suprà ad ά, 140.

Ver. 506.—ἄρα] Eam hîc vim habet vocula ἄρα, ut dicat "Idomeneum "*itidem jaculatum esse*," ut jam fecerat Æneas.

Ver. 508.—ἐν κονίῃσι πεσών.] Latinè itidem rectè dicas, *in pulvere decidens*. Non quòd, *in pulvere*, idem ipsum sit, quod est alterum illud, *in pulverem*: sed quòd, *in pulvere decidere*, sit, *humi decidere in pulvere*; quippe cùm is, qui sit *in terram dejectus*, jaceat *in pulvere* necesse sit. Vide quæ nos hâc de re suprà ad θ', 156; & ad ά, 593. Item ad *Cæsaris Commentar. de bello Gallico, lib.* 4 §. 9.

Ver. 510.—καλὰ.] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 517.—ἐμμενὲς αἰεί.] *Al.* αἰέν. Et codex *Harleian.* à *Th. Bentleio* collatus, ἔμμονον.

Ver. 518.—καὶ τόθ'.] Ita edidit *Barnesius*, ex MSS. & Editt. Vett. Rectéque annotat, *Deïphobum* jam antè aberrâsse ab *Idomeneo*, ver. 408. Vulgati habent, γὰρ τόθ'.

Υἱὸν Ἐνυαλίοιο, δι᾽ ὤμȣ δ᾽ ὄβριμον ἔγχ@
Ἔσχεν· ὁ δ᾽ ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοςῷ.
Οὐδ᾽ ἄρα πώ τι πέπυςο βριήπυος ὄβριμ@ Ἄρης
Υἷος ἑοῖο πεσόντ@ ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ·
Ἀλλ᾽ ὅγ᾽ ἄρ᾽ ἄκρῳ Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσσιν
Ἧςο, Διὸς βȣλῇσιν ἐελμέν@, ἔνθα περ ἄλλοι
Ἀθάνατοι θεοὶ ἦσαν ἐεργόμενοι πολέμοιο.
Οἱ δ᾽ ἀμφ᾽ Ἀσκαλάφȣ αὐτοσχεδὸν ὡρμήθησαν·
Δηΐφοβ@ μὲ ἀπ᾽ Ἀσκαλάφȣ πήληκα φαεινὴν
Ἥρπασε· Μηριόνης δὲ θοῷ ἀτάλαντ@ Ἄρηϊ
Δȣρὶ βραχίονα τύψεν ἐπάλμεν@, ἐκ δ᾽ ἄρα χειρὸς
Αὐλῶπις τρυφάλεια χαμαὶ βόμβησε πεσȣ̃σα.
Μηριόνης δ᾽ ἐξαῦτις ἐπάλμεν@, αἰγυπιὸς ὥς,
Ἐξέρυσε πρυμνοῖο βραχίονος ὄβριμον ἔγχ@·
Ἂψ δ᾽ ἑτάρων εἰς ἔθν@ ἐχάζετο· τὸν δὲ Πολίτης,
Αὐτοκασίγνητ@, περὶ μέσσω χεῖρε τιτήνας,
Ἐξῆγεν πολέμοιο δυσηχέος, ὄφρ᾽ ἵκεθ᾽ ἵππȣς
Ὠκέας, οἵ οἱ ὄπισθε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο
Ἕςασαν, ἡνίοχόν τε καὶ ἅρματα ποικίλ᾽ ἔχοντες·
Οἵ τόν γε προτὶ ἄςυ φέρον βαρέα ςενάχοντα,
Τειρόμενον· κατὰ δ᾽ αἷμα νεȣτάτȣ ἔῤῥεε χειρός.
Οἱ δ᾽ ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ᾽ ἄσβες@ ὀρώρει.
Αἰνείας δ᾽ Ἀφαρῆα Καλητορίδην, ἐπορȣ́σας,
Λαιμὸν τύψ᾽, ἐπί οἱ τετραμμένον, ὀξέϊ δȣρί·
Ἐκλίνθη δ᾽ ἑτέρωσε κάρη, ἐπὶ δ᾽ ἀσπὶς ἑάφθη,

Filium Martis; perque humerum rapida haſta
Penetravit: hic autem in pulvere lapſus, prehendit terram palmâ.
Necdum adhuc quidquam audiverat clamoſus impetuoſus Mars,
Filium ſuum cecidiſſe in acri prælio;
Sed ille quidem ſummo in Olympo ſub aureis nubibus
Sedebat, Jovis conſiliis concluſus, ubi cæteri
Immortales dii erant prohibiti à pugnâ.
Hi autem de Aſcalapho cominus inpugnam-ruebant:
Ac Deïphobus quidem ab Aſcalapho caſſidem lucidam
Rapuit; Meriones verò veloci par Marti
Haſtâ *ei* brachium feriit inſiliens, è manuque
Oblonga galea humi reſonuit lapſa.
Meriones autem denuò inſiliens, vultur tanquam,
Retraxit ex imo brachio validam haſtam;
Retróque ſociorum ad agmen ceſſit. *Deïphobum* autem Polites,
Germanus-frater, medium manibus circumplexus
Eduxit è prælio horriſono, donec pervenit ad equos
Veloces, qui ei poſt pugnam & prælium
Stabant, aurigámque & currum ornatu-varium habentes:
Qui illum quidem ad urbem portabant graviter gementem,
Laborantem; ſanguis verò ex recens-vulneratâ fluebat manu.
At cæteri pugnabant, clamórque immenſus exortus eſt.
Æneas porrò in Aphareum Caletoridem irruens,
Ad jugulum feriit, contra ſe verſum, acutâ haſtâ: [tem
Inclinatum eſt autem in alteram-par- caput, clypeúſq; appenſus ſequebatur,

Ver. 520.—ἐν κονίῃσι πεσὼν.] Vide ſuprà ad *ver.* 508.

Ver. 521. Οὐδ᾽ ἄρα.] *Neque ſcilicet*—.

Ver. 523.—ὑπὸ χρυσέοισι.] Pronuntiabatur χρυσοῖσι, quomodo & ſcribi poſteà cœptum eſt. Nam *prima* neceſſariò producitur; neque in his ulla unquam eſt licentia. Sic apud *Virgilium:*

Aureâ compoſuit ſpondâ. — *Æn.* I, 702.
Aureâ percuſſum virgâ. —— *Æn.* VII, 190.
Uno eodemque igni. —— *Eclog.* VIII. 80.
Unâ eâdemque viâ. —— *Æn.* X, 487.

Vide ſuprà ad β', 811.

Ver. 525. Ἀθάνατοι.] Vide ſuprà ad ά, 398.

Ver. 528. Ἥρπασε.] Vide ſuprà ad ά, 140; & ad hujus libri *ver.* 192.

Ver. 529.—ἐκ δ᾽ ἄρα χειρὸς]. *Adeò ut è manu.*——

Ver. 530.—βόμβησε.] De hâc ὀνοματοποιΐα, vide ſuprà ad δ', 455.

Ver. 533.—ἐχάζετο.] Vel *Meriones*, vel *Deïphobus*; pro eo ut interpungatur ſententia.

Ver. 535. Ἐξῆγεν πολέμοιο.] *Al.* Ἐξῆγε πτολέμοιο.

Ver. 536.—μάχης ἠδὲ πτολέμοιο.]

——*pugnas* ineant, & *prælia* tentent. *Æn.* XI, 912.

Vide autem ſuprà, ad ή, 279.

Ver. 537. Ἕςασαν.] Vide ſuprà ad μ', 55.

Ver. 539.—νεȣτάτȣ.] Ex ȣτάζω, non ex ȣτάω. Vide ſuprà ad *ver.* 192: Item ad ά, 140; & ad δ', 525.

Ver. 541. Αἰνείας δ᾽ Ἀφαρῆα.] Apud *Euſtathium* legitur, inchoatâ à novo exordio ſententiâ, Ἔνθ᾽ Αἰνείας Ἀφαρῆα. *Errore*, inquit Barneſius, *non levi*. At ita habent MSS *Harleian.* & *Vatican.* & *Florentin.* à *Th. Bentleio* collati. Nec facilè ex nihilo irrepere potuit vox Ἔνθα. Quæ proinde ſi vera demum ſit lectio, Αἰνείας ſive Αἰνέας in vocem diſſyllabam erit contracta.

Ver. 543.—ἐάφθη]. *Al.* ἑάφθη. Vide ſuprà ad *ver.* 382.

Καὶ κόρυς· ἀμφὶ δέ οἱ θάνατος χύτο θυμοραϊστής·
Ἀντίλοχος δὲ Θόωνα, μεταστρεφθέντα δοκεύσας,
Οὔτασ' ἐπαΐξας· ἀπὸ δὲ φλέβα πᾶσαν ἔκερσεν,
Ἥτ' ἀνὰ νῶτα θέουσα διαμπερὲς, αὐχέν' ἱκάνει·
Τὴν ἀπὸ πᾶσαν ἔκερσεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίησι
Κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας.
Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων,
Παπταίνων· Τρῶες δὲ περισταδὸν ἄλλοθεν ἄλλος
Οὔταζον σάκος εὐρὺ πανaίολον, οὐδὲ δύναντο
Εἴσω ἐπιγράψαι τέρενα χρόα νηλέϊ χαλκῷ
Ἀντιλόχου· περὶ γάρ ῥα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Νέστορος υἱὸν ἔρυτο, καὶ ἐν πολλοῖσι βέλεσσιν.
Οὐ μὲν γάρ ποτ' ἄνευ δηΐων ἦν, ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς
Στρωφᾶτ'· οὐδὲ οἱ ἔγχος ἔχ' ἀτρέμας, ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
Σειόμενον ἐλέλικτο· τιτύσκετο δὲ φρεσὶν ᾗσιν,
Ἤ τευ ἀκοντίσσαι, ἠὲ σχεδὸν ὁρμηθῆναι.
Ἀλλ' οὐ λῆθ' Ἀδάμαντα τιτυσκόμενος καθ' ὅμιλον
Ἀσιάδην, ὅς οἱ οὖτα σάκος μέσον ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἐγγύθεν ὁρμηθείς· ἀμενήνωσεν δέ οἱ αἰχμὴν
Κυανοχαῖτα Ποσειδάων, βιότοιο μεγήρας.
Καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ μεῖν', ὥστε σκῶλος πυρίκαυστος,
Ἐν σάκει Ἀντιλόχοιο, τὸ δ' ἥμισυ κεῖτ' ἐπὶ γαίης·
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων·

Et galea; circáque eum mors fusa est exitialis.
Antilochus autem Thoonem, tergavertentem observans,
Vulneravit, impetu-facto; venámque totam abscidit,
Quæ per dorsum currens penitùs, ad cervicem pervenit;
Hanc totam abscidit: ille autem supinus in pulvere
Decidit, ambas manus dilectis sociis extendens.
Antilochus autem insiliit, & detrahebat arma ab humeris,
Circumspectans: Trojani autem circumsistentes aliundè alius
Telis feriebant scutum latum, pulchrum; neque poterant
Intrò perstringere tenerum corpus sævo ære,
Antilochi: undique enim Neptunus, quatiens terram,
Nestoris filium tuebatur; etiam inter multa tela.
Non enim unquam *Antilochus* seorsùm ab hostibus erat, sed inter ipsos
Versabatur: nec ei hasta cessavit, sed admodum assiduè
Quassata vertebatur; parabátque mente suâ,
Aut in aliquem eminus-jaculari, aut cominus irruere.
Sed non latuit Adamanta *hæc* animo-meditans in turbâ
Asiadem, qui ei percussit scutum medium acuto ære,
Cominus impetu-facto: comminuit autem ejus cuspidem
Cæruleis-crinibus Neptunus, vitam *Antilochi ei eripiendam* negans.
Et *dimidium* quidem illic mansit, tanquam sudes *præacuta* igne-præusta,
In scuto Antilochi; dimidiúmque jacebat super terrâ:
Retrò itaque sociorum ad agmen cessit *Adamas*, mortem evitans:

Ver. 544. — θυμοραϊστής.] Ὁ διϊστῶν τὴν ψυχὴν τοῦ σώματος. Schol. inedita Codicis *Harleiani*.

Ver. 545. —— μεταστρεφέντα —— Οὔτασ' ἐπαΐξας.

——hinc raptas fugientibus ingerit hastas
In tergum —————— *Æn.* IX, 763.

De οὔτασε, vide suprà ad δ', 525; & ad ά, 140.

Ver. 546. —φλέβα] Vide suprà ad β', 267.

Ver. 548. —ἐν κονίησι Κάππεσεν.] Vide suprà ad *ver.* 508.

Ver. 552. —πανaίολον.] Porphyrio, *mobile*; *versatile*; *facilè huc illuc motatum.* Vide suprà ad β', 816.

Ver. 555. —ἔρυτο] *Barnesius* scribendum existimat ἐρῦτο, ad analogiam τοῦ "Λῦτο."

Ver. 558. Σειόμενον ἐλέλικτο.] Vide suprà ad ά, 51. *Barnesius* edidit, Σειόμενον ῥ' ἐλέλικτο. Non malé; siquo in Codice ita scripptum repperisset.

Ver. 559. —ἀκοντίσσαι.] Ita *Barnesius* ex uno MS. Optimé. Nam ἀκοντίσαι, penultimam necessariò corripit. Vide suprà ad *ver.* 1.

Ver. 560. —Ἀδάμαντα—Ἀσιάδην] *Barnesius* omnino scribendum contendit, Ἀκάμαντα—Ἀσιάδην· quoniam suprà legitur μ', 140, Ἀσιάδην τ' Ἀκάμαντα. At non hæc satis idonea ratio. Nam & *tertius* legitur *Asiades*, ρ', 583; Φαίνοπι Ἀσιάδῃ. Præterea; hoc in loco, *cæsus* narratur *Adamas*. At *Acamas* infrà memoratur *vivus*, ξ', 476, 478, 488; & à *Merione* demum *interfectus*, π', 342.

Ver. 561. —οὖτα.] Vide suprà ad *ver.* 192: Item ad δ', 525.

Ibid. —σάκος μέσον.] MS à *Th. Bentleio* collatus, μέσον, σάκος.

Ver. 563. Κυανοχαῖτα.] Vide suprà ad ά, 43 & 175.

Ibid. —μεγήρας.] *Al.* μεγῄρας.

Ver. 564. —σκῶλος.] Εἶδος σκόλοπος, ὃν ἀποξύναντες ἀγρόται πυρακτοῦσιν. —— Ἕτεροι δὲ εἶδος ἀκάνθης τὸν σκῶλόν φασιν, ἥτις πυρωθεῖσα, εὔτονος γίνεται. *Eustath.*

Ver. 566. Ἂψ δ'—ἀλεείνων.] Post hunc versum, addit Cod. *Harleian.*

Πάντοσε παπταίνων, μή τις χρόα χαλκῷ ἐπαύρῃ.

Ex versu (ut videtur) infrà, 649.

Μηριόνης δ' ἀπιόντα μεταςπόμενος βάλε δουρὶ
Αἰδοίων τε μεσηγὺ καὶ ὀμφαλοῦ· ἔνθα μάλιστα
Γίνετ' ἄρης ἀλεγεινὸς ὀϊζυροῖσι βροτοῖσιν·
Ἔνθα οἱ ἔγχος ἔπηξεν· ὁ δ' ἑσπόμενος, περὶ δουρὶ
Ἤσπαιρ', ὡς ὅτε βοῦς, τόν τ' οὔρεσι βουκόλοι ἄνδρες
Ἰλλάσιν οὐκ ἐθέλοντα βίῃ δήσαντες ἄγουσιν·
Ὣς ὁ τυπεὶς ἤσπαιρε μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δὴν,
Ὄφρα οἱ ἐκ χροὸς ἔγχος ἀνεσπάσατ' ἐγγύθεν ἐλθὼν
Ἥρως Μηριόνης· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Δηΐπυρον δ' Ἕλενος ξίφεϊ σχεδὸν ἤλασε κόρσην
Θρηϊκίῳ, μεγάλῳ, ἀπὸ δὲ τρυφάλειαν ἄραξεν·
Ἡ μὲν ἀποπλαγχθεῖσα, χαμαὶ πέσε· καί τις Ἀχαιῶν
Μαρναμένων μετὰ ποσσὶ κυλινδομένην ἐκόμισσε·
Τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
Ἀτρείδην δ' ἄχος εἷλε, βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·
Βῆ δ' ἐπαπειλήσας Ἑλένῳ ἥρωϊ ἄνακτι,
Ὀξὺ δόρυ κραδάων· ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἄνελκε.
Τὼ δ' ἄρ' ὁμαρτήτην, ὁ μὲν ἔγχεϊ ὀξυόεντι
Ἵετ' ἀκοντίσσαι, ὁ δ' ἀπὸ νευρῆφιν ὀϊστῷ·
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ
Θώρηκος γύαλον, ἀπὸ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστός.
Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ πλατέος πτυόφιν μεγάλην κατ' ἀλωὴν
Θρώσκουσιν κύαμοι μελανόχροες, ἢ ἐρέβινθοι,
Πνοιῇ ὕπο λιγυρῇ καὶ λικμητῆρος ἐρωῇ·
Ὣς ἀπὸ θώρηκος Μενελάου κυδαλίμοιο
Πολλὸν ἀποπλαγχθεὶς, ἑκὰς ἔπτατο πικρὸς ὀϊστός.

Meriones autem abeuntem insecutus percussit hastâ
Pudendaque inter & umbilicum, ubi maximè
Est Martis-plaga gravis miseris mortalibus:
Illic ei hastam infixit: is autem secutus [*decidens*,] circa hastam
Palpitabat; velut quum bos, quem utique *in* montibus bubulci viri
Vinculis-contortis invitum vi ligatum ducunt;
Sic iste vulneratus palpitabat paullisper quidem, haud admodum diu;
Donec ei ex corpore hastam evulsit propè accedens
Heros Meriones; ei verò tenebræ oculos texerunt.
Deïpyrum autem Helenus gladio cominus percussit tempus
Thracio, magno, galeámque perruptam abscidit:
Atque hæc quidem excussa, in terram decidit; & quidam Achivorum
Pugnantium inter pedes devolutam sustulit;
Ei verò oculos tenebrosa nox cooperuit.
Atridem autem dolor cepit, pugnâ strenuum Menelaum:
Prodiit ergò minitans Heleno heroi regi,
Acutam hastam vibrans: hic verò arcûs cornu adduxit.
Ambo autem simul concurrebant; alter quidem hastâ acutâ
Cupiebat jaculari; alter verò, à nervo, sagittâ:
Ac Priamides quidem deinde ad pectus percussit sagittâ
Thoracis cavam-partem, resiliit autem acerba sagitta.
Ut videlicet cùm à lato ventilabro magnam per aream
Saliunt fabæ nigræ, vel cicera,
Flatu à stridulo & ventilatoris impetu:
Sic à thorace Menelai gloriâ-sublimis
Multùm rejecta, longè volavit acerba sagitta.

Ver. 569.—ὀϊζυροῖσι βροτοῖσιν.]

——Mortalibus ægris. *Æn.* II, 268.

Ver. 571. Ἤσπαιρ', ὡς] Singultim palpitantem & anhelantem, pulchrè depingit hoc in loco & cæsuræ & interpuncti dispositio.

Ver. 572. Ἰλλάσιν οὐκ.] MSS. à *Th. Bentleio* collati, Ἱμᾶσ' οὐκ.

Ver. 573.—μάλα δὴν.] Quâ ratione, μάλα, hîc ultimam producat; item ἀπὸ, *ver.* 585; & γύαλον, *ver.* 587; & ὑπὸ, *ver.* 590; & ἀντικρὺ, *ver.* 595; & χειρὸς, *ver.* 598; & εὐχόμενος, *ver.* 619; Vide suprà ad ά, 51.

Ver. 581.—βοὴν ἀγαθὸν.] Vide suprà ad β', 408.

Ver. 584.—ὁμαρτήτην.] *Al.* ὁμαρτήδην *Al.* ἁμαρτήδην.

Ibid.—ὀξυόεντι.] Vide suprà ad έ, 50.

Ver. 586. Πριαμίδης.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 588. Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ πλατέος.] Θαυμάζουσιν ἐν τούτοις οἱ παλαιοὶ τὸν ποιητὴν, καὶ ὡς πρᾶγμα ταπεινὸν τὸ κατὰ κυάμους καὶ ἐρεβίνθους, καὶ ἔννοιαν εὐτελῆ, ἐπιθέτοις τε ὑψώσας ἐσέμνυνεν, ἐπικαλύπτων τὸ ταπεινὸν, καὶ λέξεσι μεμετρημέναις ἐπῇρε. *Eustath.*

Ibid.—πλατέος πτυόφιν.] Reprehendit hîc *Eustathium Barnesius*, quod πτυόφιν hoc in loco *Genitivum* esse fassus ex πτύου, id tamen idem jam anteà de vocabulo νευρῆφιν negâsset. At rectè observaverat *Eustathius*, id quod non animadvertit *Barnesius*, unam in utroque horum vocabulorum *non* esse Analogiam. Nam quâ ratione ex πτύου fit πτυόφιν, & ex χαλκοῦ χαλκόφιν, non utique eâdem ratione fit ex νευρῆς νευρῆφιν. Οὐκ ἂν ἔχοι καὶ ἀπὸ γενικῆς γενέσθαι τοῦ "νευρῆς" ἀποβολῇ τοῦ σ'. Εἴη δὲ ἂν μάλιστα ὡς ἐπίῤῥημα,—ὡς βίῃ βίηφι, οὕτω καὶ νευρῇ νευρῆφι.

Ver. 589. Θρώσκουσιν.] *Al.* Θρώσκωσιν.

Ἀτρείδης δ' ἄρα χεῖρα, βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Τὴν βάλεν, ᾗ ῥ' ἔχε τόξον ἐΰξοον· ἐν δ' ἄρα τόξῳ
Ἀντικρὺ διὰ χειρὸς ἐλήλατο χάλκεον ἔγχος·
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων,
Χεῖρα παρακρεμάσας· τὸ δ' ἐφέλκετο μείλινον ἔγχος·
Καὶ τὸ μὲν ἐκ χειρὸς ἔρυσεν μεγάθυμος Ἀγήνωρ,
Αὐτὴν δὲ ξυνέδησεν ἐϋστρόφῳ οἰὸς ἀώτῳ,
Σφενδόνῃ, ἣν ἄρα οἱ θεράπων ἔχε ποιμένι λαῶν.
Πείσανδρος δ' ἰθὺς Μενελάου κυδαλίμοιο
Ἤϊε· τὸν δ' ἄγε μοῖρα κακὴ θανάτοιο τέλοσδε,
Σοὶ, Μενέλαε, δαμῆναι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν, ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἀτρείδης μὲν ἅμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος·
Πείσανδρος δὲ σάκος Μενελάου κυδαλίμοιο
Οὔτασεν, οὐδὲ διὰ πρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι·
Ἔσχετο γὰρ σάκος εὐρὺ, κατεκλάσθη δ' ἐνὶ καυλῷ
Ἔγχος· ὁ δὲ φρεσὶν ᾗσι χάρη, καὶ ἐέλπετο νίκην·
Ἀτρείδης δὲ, ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,
Ἆλτ' ἐπὶ Πεισάνδρῳ· ὁ δ' ὑπ' ἀσπίδος εἵλετο καλὴν
Ἀξίνην εὔχαλκον, ἐλαΐνῳ ἀμφὶ πελέκκῳ,
Μακρῷ, ἐϋξέστῳ· ἅμα δ' ἀλλήλων ἐφίκοντο.
Ἤτοι ὁ μὲν κόρυθος φάλον ἤλασεν ἱπποδασσείης
Ἄκρον ὑπαὶ λόφον αὐτόν· ὁ δὲ προσιόντα, μέτωπον,
Ῥινὸς ὕπερ πυμάτης· λάκε δ' ὀστέα, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Πὰρ ποσὶν αἱματόεντα χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν·
Ἰδνώθη δὲ πεσών· ὁ δὲ λὰξ ἐν στήθεσι βαίνων,
Τεύχεά τ' ἐξενάριξε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Λείψετέ θην οὕτω γε νέας Δαναῶν ταχυπώλων,

Atrides autem manum, *in* prælio ftrenuus Menelaus,
Eam percuffit, quæ tenebat arcum politum; inque arcu
E-regione per manum infixa eft ærea hafta.
Retrò autem fociorum in agmen ceffit *Helenus*, mortem evitans,
Manu fufpensâ; tractimque-unà-ferebatur fraxinea hafta;
Et hanc quidem è manu traxit magnanimus Agenor,
Ipfámque *manum* colligavit fcitè-circumvolutâ ovis lanâ,
Fundâ *fcilicet*, quam ei minifter tenebat paftori populorum.
Pifander autem rectà in Menelaum gloriâ-fublimem
Ibat: eum quippe ducebat fatum funeftum, mortis ad finem:
A te, Menelae, ut fterneretur in gravi pugnâ.
Hi ergò quando jam propè erant, inter fe concurrentes;
Atrides quidem aberravit, ipfique averfa eft hafta:
Pifander verò fcutum Menelai gloriâ-fublimis
Percuffit, neque penitùs potuit æs adigere:
Prohibuit enim fcutum latum, fractáque eft in extremâ-parte
Hafta; hic tamen mente fuâ gavifus eft, & fperabat victoriam.
Atrides autem extracto enfe argenteis-clavis-diftincto,
Infiliit in Pifandrum; ille autem fub fcuto defumpfit pulchram
Securim ex-ære-fcite-factam, oleaginum infertum-habens manubrium,
Longum, benè-politum; uno autem tempore alter alterum affecutus eft.
Utique hic quidem [*Pifander*] galeæ conum percuffit equinis-fetis denfæ
Summam fub criftam ipfam: ille verò accedentem, in fronte,
Nafo fuper extremo; crepuerúntque offa; atque ei oculi
Ad pedes fanguinolenti humi deciderunt in pulvere:
Incurvatufque eft concidens; ille autem calcem in pectoribus ponens,
Armáque interfecto-exuit, & glorians verbum dixit:
" Relinquetis ita demum naves Danaorum rei-equeftris-peritorum,

Ver. 593.—Ἀτρείδης δ' ἄρα.] *Atrides autem invicem* ——.

Ver. 594.—ᾗ] *Al.* ἧ.

Ver. 597.—μείλινον.] *Al.* χάλκεον. Nempe ex *ver.* 595.

Ver. 600.—ἣν ἄρα.] *Quam, ut fieri folet,* ——.

Ver. 602.—τὸν δ' ἄγε μοῖρα.]

Fata vocant, metafque dati pervenit ad ævi. *Æn.* X, 472.

Ver. 605.—ἐτράπετ' ἔγχος.] Non, à fcuto *repulfa eft*; fed *avertit fefe*, aberravit. De primigenio hoc *vocis Mediæ* ufu, vide fuprà ad γ', 141.

Ver. 607. Οὔτασεν.] Vide fuprà ad *ver.* 192; & ad ά, 140.

Ver. 611.—καλὴν.] Vide fuprà ad β', 43.

Ver. 612. Ἀξίνην—μέτωπον—λάκε δ' ὀστέα.]

—— —— ille fecuri
Adverfi frontem mediam mentúmque reductâ
Disjicit, & fparfo latè rigat arma cerebro. *Æn.* XII, 306.

Non unus hîc rei eventus, fed una ferè loquendi ratio.

Ver. 613.—ἐφίκοντο.] *Al.* ἀφίκοντο.

Ver. 615.—ὑπαὶ λόφον.] *Al.* ὑπὸ λόφον.

Ver. 617.—αἱματόεντα.] Ita *Barnefius* ex MSS, ex Scholiis, & ex Editt. Vett. Quibufcum faciunt MSS *Harleian.* & *Vatican.* & *Florentin.* à *Th. Bentleio* collati. Vide fuprà ad *ver.* 435. *Al.* αἱματόεντε.

Ibid.—ἐν κονίῃσιν] Vide fuprà ad *ver.* 508.

Ver. 620.—θην.] *Al.* δή.

Τρῶες ὑπερφίαλοι, δεινῆς ἀκόρητοι ἀϋτῆς.
Ἄλλης μὲν λώβης τε καὶ αἴσχεος οὐκ ἐπιδευεῖς,
Ἣν ἐμὲ λωβήσασθε, κακαὶ κύνες· οὐδέ τι θυμῷ
Ζηνὸς ἐριβρεμέτεω χαλεπὴν ἐδδείσατε μῆνιν,
Ξεινίου· ὅς τε ποτ' ὔμμι διαφθέρσει πόλιν αἰπήν.
Οἵ μευ κουριδίην ἄλοχον καὶ κτήματα πολλὰ
Μὰψ οἴχεσθ' ἀναγόντες, ἐπεὶ φιλέεσθε παρ' αὐτῇ·
Νῦν αὖτ' ἐν νηυσὶν μενεαίνετε ποντοπόροισι
Πῦρ ὀλοὸν βαλέειν, κτεῖναι δ' ἥρωας Ἀχαιούς·
Ἀλλά ποθι σχήσεσθε, καὶ ἐσσύμενοί περ, Ἄρηος.
Ζεῦ πάτερ, ἦ τέ σέ φασι περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων
Ἀνδρῶν, ἠδὲ θεῶν· σέο δ' ἐκ τάδε πάντα πέλονται·
Οἷον δὴ ἄνδρεσσι χαρίζεαι ὑβριστῇσι
Τρωσὶν, τῶν μένος αἰὲν ἀτάσθαλον, οὐδὲ δύνανται
Φυλόπιδος κορέσασθαι ὁμοιΐου πολέμοιο.
Πάντων μὲν κόρος ἐστὶ καὶ ὕπνου, καὶ φιλότητος,
Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο,
Τῶν πέρ τις καὶ μᾶλλον ἐέλδεται ἐξ ἔρον εἶναι,
Ἢ πολέμου· Τρῶες δὲ μάχης ἀκόρητοι ἔασιν.
Ὣς εἰπὼν, τὰ μὲν ἔντε' ἀπὸ χροὸς αἱματόεντα
Συλήσας, ἑτάροισι δίδου Μενέλαος ἀμύμων·
Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.
Ἔνθα οἱ υἱὸς ἐπᾶλτο Πυλαιμένεος βασιλῆος
Ἁρπαλίων, ὅ ῥα πατρὶ φίλῳ ἕπετο πτολεμίζων
Ἐς Τροίην, οὐδ' αὖτις ἀφίκετο πατρίδα γαῖαν·
Ὅς ῥα τότ' Ἀτρείδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ
Ἐγγύθεν, οὐδὲ διὰ πρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι·
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων,
Πάντοσε παπταίνων, μήτις χρόα χαλκῷ ἐπαύρῃ.
Μηριόνης δ' ἀπιόντος ἵει χαλκήρε' ὀϊστόν·

" Trojani fœdifragi, gravis inſatiabiles pugnæ:
" Alio quidem flagitioque & probro non carentes *eſtis*,
" Quo me violaſtis, improbæ-canes: neque quidquam animo
" Jovis altitonantis gravem veriti eſtis iram,
" Hoſpitalis; qui aliquando vobis evertet urbem altam.
" Qui meam quam-virginem-duxi uxorem & opes multas
" Nullâ-injuriâ laceſſiti abduxiſtis, cùm hoſpitio-accepti-fueratis ab ipſâ:
" Nunc verò in naves cupitis pontum-tranſeuntes,
" Ignem perniciosum jacere, occideréque heroas Achivos:
" Sed aliquando coërcebimini impetuoſi licèt, à pugnâ.
" Jupiter pater, ſanè te aiunt ſapientiâ ſuperare cæteros *omnes*
" Homines atque deos; à te tamen hæc omnia proficiſcuntur:
" Cùm ita nempe viris gratificeris injurioſis
" Trojanis, quorum animus ſemper vi-injuſtâ-gaudens, neque poſſunt
" Pugnâ ſatiari omnibus-æquè-gravis belli.
" Omnium quidem rerum ſatietas eſt, & ſomni, & amoris,
" Cantûſque dulcis, & egregiæ ſaltationis,
" Quarum *rerum* quidem quis etiam magis appetit deſiderium explere
" Quàm belli: Trojani verò pugnæ inſatiabiles ſunt.
Sic locutus, arma quidem à corpore ſanguinolenta
Detracta, ſociis dedit Menelaus inſignis:
Ipſe verò iterùm reverſus primis-pugnatoribus immiſtus eſt.
Tunc ei filius inſiliit Pylæmenis regis
Harpalion, qui quidem patrem dilectum ſecutus erat, ut pugnaret
Ad Trojam; ſed non rediit in patriam terram:
Qui tunc quidem Atridæ medium ſcutum feriit haſtâ
Cominus, neque penitùs potuit æs adigere:
Retrò igitur ſociorum in agmen ceſſit, mortem evitans;
Quoquoverſus circumſpectans, nè quis *ſibi* corpus ære attingeret.
Meriones autem in abeuntem miſit æratam ſagittam;

Ver. 623.—κακαὶ κύνες.] *Al.* κακοὶ κύνες· Ut *Barneſio* videtur, rectè. Sed mutato nihil opus. Dictum eſt enim ad *contumeliam.*

Ver. 625.—ὅς τε.] *Qui videlicet*——.

Ver. 628. Νῦν αὖτ'] *Nunc hanc gratiam rependentes*——.

Ver. 629.—κτεῖναι δ'.] *Barneſius* ex conjecturâ, κτεῖναί θ'. Quam & *præſtabiliorem* appellat *Lectionem.* Sed κτεῖναι δὲ, perinde eſt.

Ver. 638. Τῶν.] *Al.* Ὧν.

Ver. 639.—μάχης ἀκόρητοι]
Bellum importunum, cives, cum——
Invictiſque viris gerimus; quos nulla fatigant
Prælia, nec victi poſſunt abſiſtere ferro. *Æn.* XI, 305.

Ver. 642. Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐξαῦτις.] Cod. à *Th. Bentleio* collatus, Αὐτὸς δ' ἐξαῦτις.

Ver. 644.—πτολεμίζων.] πτολεμίξων· *Ibid.*

Ver. 646.—οὔτασε.] Vide ſuprà ad *ver.* 192; & ad *α*, 140.

Ver. 649.—χαλκῷ.] MS à *Th. Bentleio* collatus, χαλκός.

Καί ῥ' ἔβαλε γλουτὸν κατὰ δεξιόν· αὐτὰρ ὀϊστὸς
Ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἐξεπέρησεν.
Ἑζόμενος δὲ κατ' αὖθι, φίλων ἐν χερσὶν ἑταίρων,
Θυμὸν ἀποπνείων, ὥστε σκώληξ, ἐπὶ γαίῃ
Κεῖτο ταθείς· ἐκ δ' αἷμα μέλαν ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
Τὸν μὲν Παφλαγόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο·
Ἐς δίφρον δ' ἀνέσαντες ἄγον προτὶ Ἴλιον ἱρὴν
Ἀχνύμενοι· μετὰ δέ σφι πατὴρ κίε, δάκρυα λείβων·
Ποινὴ δ' οὔτις παιδὸς ἐγίνετο τεθνειῶτος.
Τοῦ δὲ Πάρις μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη·
Ξεῖνος γάρ οἱ ἔην, πολέσιν μετὰ Παφλαγόνεσσι.
Τοῦ ὅγε χωόμενος προΐει χαλκήρε' ὀϊστόν·
Ἦν δέ τις Εὐχήνωρ, Πολυΐδου μάντιος υἱός,
Ἀφνειός τ', ἀγαθός τε, Κορινθόθι οἰκία ναίων,
Ὅς ῥ' εὖ εἰδὼς κῆρ' ὀλοὴν, ἐπὶ νηὸς ἔβαινε·
Πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἀγαθὸς Πολυΐδος,
Νούσῳ ὑπ' ἀργαλέῃ φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν,
Ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι·
Τῷ ῥ' ἅμα τ' ἀργαλέην θωὴν ἀλέεινεν Ἀχαιῶν,
Νοῦσόν τε στυγερὴν, ἵνα μὴ πάθοι ἄλγεα θυμῷ·
Τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος· ὦκα δὲ θυμὸς
Ὤχετ' ἀπὸ μελέων· στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο, δέμας πυρὸς αἰθομένοιο·
Ἕκτωρ δ' οὐκ ἐπέπυστο Διῒ φίλος, οὐδέ τι ᾔδη,
Ὅττι ῥά οἱ νηῶν ἐπ' ἀριστερὰ δηϊόωντο
Λαοὶ ὑπ' Ἀργείων· τάχα δ' ἂν καὶ κῦδος Ἀχαιῶν
Ἔπλετο, τοῖος γὰρ γαιήοχος Ἐννοσίγαιος

Et percuſſit clunem ad dextrum : at ſagitta
E-regione juxta veſicam ſub oſſe penetravit.
Subſidens igitur ibidem, charorum inter manus ſociorum,
Animam efflans, tanquam vermis, ſuper terrâ
Jacebat extenſus ; ſanguis autem niger effluebat, rigabátque terram.
Atque hunc quidem Paphlagones magnanimi circùm-occupabantur ;
In currum verò collocatum ducebant ad Ilium ſacram
Dolentes ; intérque ipſos pater ibat, lachrymas fundens :
Ultio autem nulla filii contigit mortui.
Ob hunc autem Paris valdè animo interfectum iratus eſt ;
Hoſpes enim ei erat, multos inter Paphlagonas.
Propter hunc *igitur* is iratus emiſit æratam ſagittam :
Erat autem quidam Euchenor, Polyidi vatis filius,
Diveſque, fortiſque, Corinthi domos habitans,
Qui planè admonitus de fato *ſuo* exitiali, navi *tamen* vectus-venit :
Sæpe enim ei dixerat ſenex bonus [vel *peritus*] Polyidus,
Eum morbo gravi interiturum ſuis in ædibus,
Aut inter Achivorum naves à Trojanis domitum iri :
Ideò ſimul gravémque mulctam [*contumeliam*] evitabat Achivorum,
Morbúmque tetrum, ut ne pateretur dolores animo :
Hunc percuſſit *Paris* ſub maxillâ & aure : protinus autem animus
Abiit à membris, horendáque ipſum caligo occupavit.
Sic hi quidem pugnabant, inſtar ignis ardentis :
Hector autem non audierat Jovi dilectus, neque quid nôrat,
Quòd ſibi navium ad ſiniſtram cædebantur
Copiæ ab Argivis ; propemodùm autem etiam victoria Achivorum
Erat ; talis enim Neptunus terramquatiens

Ver. 652. Ἀντικρὺ.] Quâ ratione, ἀντικρὺ, hîc ultimam producat ; item γὰρ, *ver.* 661 & 666 ; & ἀπὸ, *ver.* 672 ; & Διῒ, *ver.* 674 ; vide ſuprà ad ά, 51.

Ver. 658.—μετὰ δέ σφι πατὴρ κίε.] *Pylæmenes* hic, *Harpalionis* pater, alius eſt ab illo, qui ſuprà occiſus narratur, έ, 576; ὁμώνυμος τούτῳ, ut ait *Euſtathius.* Non enim temerè ac fortuitò, negligentérque ſcripſit *Homerus* ; nec heroum nomina neceſque confinxit, ſed ex hiſtoriâ memoravit : Vide ſuprà ad β', 494. Quominùs duo fuerint *Pylæmenes, Paphlagonum* Duces ; nihil ſanè impedit. Utrúmne alter *Harpalionis pater, avus* fuerit alter, uti conjecit *Barneſius* ; incertum. Qui *Harpalionis patrem* priùs occiſum exiſtimant, legendum hoc in loco volunt, —μετὰ δ' Οὔ σφι πατὴρ κίε. Sed ſine codicibus mihi mutandum. Nec tam venuſtè, ſi ita legas, cohærebit id quod ſequitur, Ποινὴ δ' οὔτις παιδὸς——.

Ver. 659.—τεθνειῶτος.] Vide ſuprà ad *ver.* 46.

Ver. 665. Ὅς ῥ' εὖ εἰδὼς κῆρ' ὀλοὴν.] Οὐχ ὅμοιος τῷ Ἀχιλλεῖ ὁ Εὐχήνωρ, εἴγε καὶ αὐτὸς, εἰδὼς ὡς θανεῖται, ἦλθεν εἰς Τροίαν· Ἐκείνῳ μὲν γὰρ μὴ ἐλθόντι, ζῆν ἦν ἐπὶ μακρόν· Εὐχήνορι δὲ, τὰ τοῦ θανάτου ἄφυκτα, κἂν οἴκοι ἔμεινεν. *Euſtath.*

Ver. 670.—πάθῃ.] *Al.* πάθῃ.

Ver. 672.—ἄρα.] *Porro* ; *proinde* ; *exinde* ; *ut ſolitum eſt.*

Ver. 673.—δέμας πυρὸς.] Διὰ τὸ θερμὸν, καὶ σύντονον, καὶ εὐκίνητον τῶν μαχομένων. *Schol. inedità, à Th. Bentleio communicata.*

Ver. 675. Ὅττι.] Vide ſuprà ad ά, 537.

Ver. 676.—τάχα δ' ἂν] Εἰ μὴ ἐμεμαθήκει· *Niſi tandem admonitus fuiſſet Hector,* ver. 725, infrà *Schol. inedita,* Codicis *Harleiani.*

Ver.

Ὤτρυν᾽ Ἀργείους, πρὸς δὲ σθένει αὐτὸς ἄμυνεν·
Ἀλλ᾽ ἔχεν, ᾗ τὰ πρῶτα πύλας καὶ τεῖχος ἐσᾶλτο,
Ῥηξάμενος Δαναῶν πυκινὰς στίχας ἀσπιστάων·
Ἔνθ᾽ ἔσαν Αἴαντός τε νέες καὶ Πρωτεσιλάου,
Θῖν᾽ ἔφ᾽ ἁλὸς πολιῆς εἰρυμέναι· αὐτὰρ ὕπερθε
Τεῖχος ἐδέδμητο χθαμαλώτατον, ἔνθα μάλιστα
Ζαχρηεῖς γίνοντο μάχῃ αὐτοί τε καὶ ἵπποι·
Ἔνθα δὲ Βοιωτοὶ, καὶ Ἰάονες ἑλκεχίτωνες,
Λοκροὶ, καὶ Φθῖοι, καὶ φαιδιμόεντες Ἐπειοὶ,
Σπουδῇ ἐπαΐσσοντα νεῶν ἔχον· οὐδ᾽ ἐδύναντο
Ὦσαι ἀπὸ σφείων φλογὶ εἴκελον Ἕκτορα δῖον·
Οἱ μὲν Ἀθηναίων προλελεγμένοι· ἐν δ᾽ ἄρα τοῖσιν
Ἦρχ᾽ υἱὸς Πετεῶο, Μενεσθεύς· οἱ δ᾽ ἅμ᾽ ἕποντο,
Φείδας τε, Στιχίος τε, Βίας τ᾽ ἐΰς· αὐτὰρ Ἐπειῶν
Φυλείδης τε Μέγης, Ἀμφίων τε, Δρακίος τε.
Πρὸ Φθίων δὲ, Μέδων τε, μενεπτόλεμός τε Ποδάρκης,
(Ἤτοι ὁ μὲν, νόθος υἱὸς Ὀϊλῆος θείοιο
Ἔσκε Μέδων, Αἴαντος ἀδελφεός· αὐτὰρ ἔναιεν
Ἐν Φυλάκῃ, γαίης ἀπὸ πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς,
Γνωτὸν μητρυιῆς Ἐριώπιδος, ἣν ἔχ᾽ Ὀϊλεύς·
Αὐτὰρ ὁ, Ἰφίκλοιο πάϊς τοῦ Φυλακίδαο·)
Οἱ μὲν πρὸ Φθίων μεγαθύμων θωρηχθέντες,
Ναῦφιν ἀμυνόμενοι, μετὰ Βοιωτῶν ἐμάχοντο.
Αἴας δ᾽ οὐκέτι πάμπαν, Ὀϊλῆος ταχὺς υἱὸς,
Ἵστατ᾽ ἀπ᾽ Αἴαντος Τελαμωνίου, οὐδ᾽ ἠβαιόν·
Ἀλλ᾽ ὥστ᾽ ἐν νειῷ βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον,
Ἶσον θυμὸν ἔχοντε, τιταίνετον· ἀμφὶ δ᾽ ἄρα σφιν
Πρυμνοῖσιν κεράεσσι πολὺς ἀνακηκίει ἱδρώς·
Τὼ μέν τε ζυγὸν οἶον ἐΰξοον ἀμφὶς ἐέργει
Ἱεμένω κατὰ ὦλκα, τέμνει δέ τε τέλσον ἀρούρης·

Impellebat Argivos, insupérque & robore ipse auxiliabatur:
Sed perstabat *Hector*, ubi primùm portas & murum insilierat,
Perruptis Danaorum densis ordinibus scutatorum;
Ubi erant Ajacisque naves & Protesilai,
Littus ad maris cani subductæ; ac suprà
Murus ædificatus erat humillimus, ubi maximè
Acerrimi erant *in* pugnâ ipsique *viri* & equi:
Illic autem Bœoti, & Iaones longis-vestibus-induti,
Locri, & Phthii, & illustres Epei,
Acritèr irruentem, à-navibus arcebant; neque *tamen* poterant
Repellere à se, flammæ similem Hectorem nobilem:
Atque Atheniensium quidem selecti-*stabant* primâ-in-acie; iis autem
Præerat filius Petei, Menestheus; unáque sequebantur
Phidásque, Stichiúsque, Biásque fortis: at Epëis præerat
Phylidésque Meges, Amphiónque, Draciúsque.
Ante Phthios autem, Medónque, bellicosúsque Podarces;
(Ac quidem nothus filius Oïlei divini
Erat Medon, Ajacis frater; & habitabat
In Phylace, terrâ procul à patriâ, viro interfecto,
Fratre novercæ Eriopidis, quam habebat Oïleus:
At *Podarces*, Iphicli filius Phylacidæ *erat*:)
Hi quidem ante Phthios magnanimos armati,
Naves defendentes, unà-cum Bœotis pugnabant.
Ajax verò haud omninò, Oïlei velox filius,
Absistebat ab Ajace Telamonio, nè paululùm quidem;
Sed sicut in novali duo-boves nigri compactile aratrum,
Parem animum habentes, trahunt; circáque ipsorum
Ima cornua, multus erumpit sudor;
Atque hos quidem jugum solum politum distinet,
Vadentes per sulcum, proscinditque fundum terræ:

Ver. 678. Ὤτρυν᾽—σθένει αὐτὸς ἄμυνεν.] Nempè *Mare* eos cohibuit, nè fugerent; ipsaque necessitas fortitudinem inspiravit.

Ver. 682.—εἰρυμέναι.] Ab εἰρύομαι. Quæ enim sunt ex verbis in υμαι desinentibus, ea omnia istud υ ubique corripiunt.

Ver. 686. Φθῖοι.] Φθιῶται μὲν, οἱ ὑπ᾽ Ἀχιλλεῖ· Φθῖοι δὲ οἱ ὑπὸ Πρωτεσιλάῳ καὶ Φιλοκτήτῃ. *Eustath.*

Ver. 688—εἴκελον.] Vide suprà ad *ver.* 53.

Ver. 689.—προλελεγμένοι.] Ἐπιλεγέντες προτεταγμένοι, ὡς πρωτοστάται. *Eustath.*

Ver. 692. Φυλείδης τε Μέγης.] *Al.* Φυλείδης τε Μέγης τε. Malé. Ut rectè annotavit *Barnesius.* Erat enim *Meges, Phylei* filius; ὁ, 528, 535.

Ver. 693.—μενεπτόλεμός τε Ποδάρκης.] *Al.* Μενεπτόλεμός τε Ποδάρκης. Malé. Nam, ut rectè annotavit *Barnesius*, Homero et alibi memoratur Ποδάρκης, non item Μενεπτόλεμος.

Ver. 702. Ἵστατ᾽ ἀπ᾽.] Ἀφίστατο.

Ver. 704.—ἄρα.] *Ut fieri solet*——.

Ver. 707.—τέμνει δέ τε τέλσον ἀρούρης.] Non de nihilo est, quòd

Ὣς τὼ παρβεβαῶτε μάλ' ἕστασαν ἀλλήλοιιν.
Ἀλλ' ἤτοι Τελαμωνιάδῃ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ
Λαοὶ ἕπονθ' ἕταροι, οἵ οἱ σάκος ἐξεδέχοντο,
Ὁππότε μιν κάματός τε καὶ ἱδρὼς γούναθ' ἵκοιτο·
Οὐδ' ἄρ' Οἰλιάδῃ μεγαλήτορι Λοκροὶ ἕποντο·
Οὐ γάρ σφιν σταδίῃ ὑσμίνῃ μίμνε φίλον κῆρ·
Οὐ γὰρ ἔχον κόρυθας χαλκήρεας ἱπποδασείας,
Οὐδ' ἔχον ἀσπίδας εὐκύκλους καὶ μείλινα δοῦρα·
Ἀλλ' ἄρα τόξοισιν καὶ ἐϋστρόφῳ οἰὸς ἀώτῳ
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕποντο πεποιθότες· οἷσιν ἔπειτα
Ταρφέα βάλλοντες, Τρώων ῥήγνυντο φάλαγγας.
Δή ῥα τόθ' οἱ μὲν πρόσθε, σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι,
Μάρναντο Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ·
Οἱ δ' ὄπιθεν βάλλοντες, ἐλάνθανον· οὐδέ τι χάρμης
Τρῶες μιμνήσκοντο· συνεκλόνεον γὰρ ὀϊστοί.
Ἔνθα κε λευγαλέως νηῶν ἄπο καὶ κλισιάων
Τρῶες ἐχώρησαν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν,
Εἰ μὴ Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ, ἀμήχανός ἐσσι παραῤῥητοῖσι πιθέσθαι.
Οὕνεκά τοι πέρι δῶκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα,
Τοὔνεκα καὶ βουλῇ ἐθέλεις περιίδμεναι ἄλλων;
Ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα δυνήσεαι αὐτὸς ἑλέσθαι·

Sic isti [*Ajaces*] conjuncti propè-admodùm stabant inter-se.
Sed Telamonium quidem multique & strenui
Viri sequebantur socii, qui ei scutum *vicibus*-excipiebant,
Quando ipsi defatigatióque & sudor genua occupâsset:
At non Oïliadem magnanimum Locri sequebantur:
Non enim ipsis *in* statariâ pugnâ constabat suus animus;
Non enim habebant galeas æreas equinis-setis-densas,
Neque habebant clypeos pulchrè-orbiculatos, & fraxineas hastas;
Sed arcubus & scitè-tortâ ovis lanâ,
Ad Ilium simul secuti sunt, freti; quibus deinceps
Crebrò jacientes, Trojanorum rumpebant phalangas.
At tunc illi [*Ajaces*] quidem antè, cum armis vario-artificio-factis,
Pugnabant contra Trojanósque & Hectorem ære-armatum:
Hi autem [*Locri*] à tergo jacientes, latebant: neque omninò pugnæ
Trojani *ampliùs* recordabantur; conturbabant enim *eos* sagittæ.
Tum sanè magnâ-clade-acceptâ, à navibus & tentoriis
Trojani recessissent ad Ilium ventosam;
Nisi Polydamas audacem Hectorem allocutus esset, adstans;
" Hector, à te impetrare-nescis, ut *aliorum* monitis obsequaris.
" Quoniam tibi excellentèr dedit Deus bellica opera,
" Ideò & consilio vis peritus esse supra cæteros?
" At nequaquam simul omnia poteris ipse-solus consequi:

quòd Codices, in hoc vocabulo "τέμνει," mendosos esse suspicetur *Barnesius*. Non quod "*Jugum sulcos non findere soleat*;" Nam & *Aratorem*, & *Boves*, & *Jugum* utique, trahendo aratrum, terram *secare* dixeris, non inepté: Sed quòd vox τέμνει, & quæ ejusmodi sunt, in Poëmate *epico*, (ubi oratio grandis plerumque & sublimis esse debet, atque à sermone vulgari quàm maximè distare,) *rarissimè* corripiantur; quódque *Eustathius*, (qui, ad θ', 87, *Homerum* non τέμνειν, sed τάμνειν, semper scripsisse docet,) hoc in loco, licèt totam Similitudinem minutatim & per verba singula expendat, de hoc tamen vocabulo nè γρὺ quidem. Non tamen ideò sequendus *Barnesius*, qui nullis allatis Codicibus, nec ullâ satis idoneâ ratione, de suo edidit, τάμον δέ τε τέλσον ἀρούρης. Nec audiendus Scholiastes, qui istud "τέμνει" inficetè admodùm exponit, τέμνεται. Codex *Harleianus*, à *Th. Bentleio* collatus, habet τεμεῖ· & *Scholia* ibidem inedita, τὸ ἄροτρον τὴν ἐπιφάνειαν.

Ibid.—ἀρούρης.] Vide suprà ad ζ', 142.

Ver. 708.—παρβεβαῶτε.] Vide suprà ad *ver.* 46.

Ibid.—ἕστασαν.] Vide suprà ad μ', 55. Cod. à *Th. Bentleio* collatus, habet πὰρ βεβαῶτε παρέστασαν ἀλλήλοισι.

Ver. 710.—ἕταροι.] *Al.* ἑτάρων.

Ver. 713. Οὐ γάρ σφιν σταδίῃ ὑσμίνῃ μίμνε φίλον κῆρ.] Apud *Strabonem*, lib. X, p. 689, *Al.* 449, Οὐ γάρ σφιν σταδίης ὑσμίνης ἔργα μέμηλεν. Cod. *Harleian.* Οὐδ' ἄρ σφιν——.

Ver. 716. Ἀλλ' ἄρα.] *Sed, quod inermium erat, & statariæ pugnæ imperitorum*——.

Ibid.—ἐϋστρόφῳ οἰὸς ἀώτῳ.] *Fundâ.* Ut suprà, *ver.* 559, ἐϋστρόφῳ οἰὸς ἀώτῳ, Σφενδόνῃ.

Ver. 717.—οἷσιν ἔπειτα.] *Al.* οἷσι μάλιστα.

Ver. 719. Δή ῥα τόθ' οἱ μὲν.] *At tunc quidem, juxta istam consuetudinem*,——.

Ver. 721.—οὐδέ τι.] *Al.* οὐδ' ἔτι.

Ver. 722.—συνεκλόνεον γὰρ ὀϊστοί.] Scholiasti, συνεκλονέοντο, συνεταράσσοντο. Ut adeò legisse videatur, συνεκλονέοντό γ' ὀϊστοῖς.

Ver. 728.—περιίδμεναι.] Vel, περὶ ἴδμεναι. *Al.* περιέμμεναι. Quam Lectionem & præfert *Henric. Stephanus*, propter id quod suprà legitur, ά, 258, Οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.

Ver. 729.—οὔπως ἅμα πάντα——. Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς.]

——οὐ πάντεσσι θεὸς χαρίεντα δίδωσιν
Ἀνδράσιν, οὔτε φυὴν, οὔτ' ἄρ φρένας, οὔτ' ἀγορητύν.
Ἄλλος μὲν γὰρ —————— ——————

——ἄσφα-

Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα·
Ἄλλῳ δ' ὀρχηστὺν, ἑτέρῳ κίθαριν καὶ ἀοιδήν·
Ἄλλῳ δ' ἐν στήθεσσι τίθει νόον εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐσθλὸν, τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι,
Καί τε πόλεις ἐσάωσε, μάλιστα δέ κ' αὐτὸς ἀνέγνω.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα·
Πάντη γάρ σε πέρι στέφανος πολέμοιο δέδηε·
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ κατὰ τεῖχος ἔβησαν,
Οἱ μὲν ἀφεστᾶσιν σὺν τεύχεσιν, οἱ δὲ μάχονται
Παυρότεροι πλεόνεσσι, κεδασθέντες κατὰ νῆας.
Ἀλλ' ἀναχασσάμενος κάλει ἐνθάδε πάντας ἀρίστους.
Ἔνθεν δ' ἂν μάλα πᾶσαν ἐπιφρασσαίμεθα βουλήν·
Ἤ κεν ἐνὶ νήεσσι πολυκλήϊσι πέσωμεν,
Αἴ κ' ἐθέλῃσι θεὸς δόμεναι κράτος, ἤ κεν ἔπειτα
Πὰρ νηῶν ἔλθοιμεν ἀπήμονες· ἦ γὰρ ἔγωγε
Δείδω, μὴ τὸ χθιζὸν ἀποστήσωνται Ἀχαιοὶ

"Alii enim tribuit Deus bellica opera;
"Alii autem artem-saltandi, alii citharam & cantum;
"Alii verò in pectoribus posuit mentem late-sonans Jupiter
"Prudentem; cujus quidem, multi fructum-percipiunt homines; [tem
"Quin & urbes servat; præcipuè au-[ipse, *qui habet, ejus utilitatem* novit.
"Sed ego dicam, ut mihi videtur esse optimum.
"Undique enim te circum, corona belli flagrat:
"Trojani autem magnanimi, postquam trans murum iverunt,
"Alii quidem subducunt-se cum armis, alii verò præliantur
"Pauciores contra-plures, dissipati circa-naves.
"Quin *tu*, retrocedens voca huc omnes proceres:
"Deinde verò de summâ-rerum inire-poterimus consilium;
"Utrumne in naves multa-transtra-habentes irruamus,
"Si quidem velit Deus largiri victoriam; an verò jam deinceps
"A navibus abeamus illæsi. Certè enim equidem
"Timeo, nè hesternum rependant Achivi

——ἀσφαλέως ἀγορεύει.——
Ἄλλος δ' αὖ εἶδος —— *Odyss.* θ', 167.
Ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πάντ' ἐπίστασθαι βροτῶν
Πέφυκεν, ἄλλῳ δ' ἄλλο προσκεῖται γέρας·
Σὲ μὲν μάχεσθαι, τοὺς δὲ βουλεύειν καλῶς. *Euripid. Rhes.* 106.
——non omnia possumus omnes. *Virgil. Eclog.* VIII, 63.

Ver. 731. Ἄλλῳ δ' ὀρχηστὺν, ἑτέρῳ κίθαριν καὶ ἀοιδήν.] Apud *Lucianum* περὶ ὀρχήσεως,

Ἄλλῳ δ' ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδήν.

Cæterùm nonnulli totum hunc versiculum *suppositum existimant*. Δῆλον δὲ, ὡς ἀχρεῖον τὸ ἔπος τοῦτο τὴν Ὁμηρικὴν ἔννοιαν· ἧς ὁ σκοπὸς εἷς καὶ μόνος, Ἀνδρίαν συγκρῖναι Φρονήσει. *Eustath.*

Ver. 732.—τίθει.] *Al.* τιθεῖ.

Ibid.—εὐρύοπα.] Vide suprà ad ά, 175.

Ver. 734.—πόλεις.] *Al.* πολεῖς, *multos.*

Ibid.—μάλιστα δέ κ' αὐτὸς ἀνέγνω.] *Domina Dacier* vocem αὐτὸς, ad ipsum *Jovem* refert. Rectiùs, ut opinor, *Eustathius*: Τῆς μὲν (Ἀνδρίας,) τὸ σεμνὸν ἐχούσης ἄλλως ἐν τῷ σώζειν ἑτέρους,—. τῆς δὲ Νοήσεως, κἂν μή τινας ἔχῃ σώζειν, ὅμως οὕτως αὐτάρκως ἐχούσης, διὰ τὸ αὐτῆς γνωστικόν.

Ver. 735.—ἄριστα.] *Al.* ἄριστον.

Ver. 736.—δέδηε.] *Flagrat*; non, *flagrabat*. Nam *præteritum* istud (quod appellant Grammatici) *perfectum*, semper indicat *præsens tempus* rei perfectæ: Ideóque à Græcis aptè apellatur παρακείμενος· quia *Tempori* isti, quo aliquid rerum *fiat*, *adjacet* nimirum *Tempus* quo id *factum* demum *sit*. Vide suprà ad ά, 37.

Ver. 737. Τρῶες δὲ.] *Al.* Τρῶες δή. Sed nihil opus. Vide ad ά, 51.

Ver. 741. Ἔνθεν δ' ἄν.] Ἔνθεν δ' αὖ, MS à *Th. Bentleio* collatus.

Ver. 745.—μὴ τὸ χθιζὸν ἀποστήσωνται Ἀχαιοὶ Χρεῖος.] Vulgati habent ἀποτίσωνται. Sed *Barnesius* ex *Eustathio* edidit, ἀποστήσωνται· ejusque rei rationem ita reddit. "*Editiones Basileensis & Romana Eustathii*, τὸ ἀποστήσωνται *apertè præfe-*"*runt, in Textu pariter & in* παρεκβολαῖς. *Eustathius*, fol. "937, lin. 16; & fol. 938, lin. 48; Τὸ δὲ, ἀποστήσωνται τὸ "χθιζὸν χρέος τινὲς μὲν γράφουσιν ἀποτίσωνται· οὐκ ἀρέσκονται "δὲ οἱ σοφοὶ, ἀλλὰ θέλουσιν εἶναι ἀποστήσωνται, ἀντὶ τοῦ ἀποσταθ-"μήσωσιν, ἤγουν σταθμῷ ἀποδώσουσιν ἢ λήψονται. *Eandem lecti-*"*onem* τοῦ ἀποστήσωνται *repetit*, fol. 950, lin. 18. *Ita Iliad.* χ', "350; Στήσωσ' ἐνθάδ' ἄγοντες ἄποινα. *Ita* ώ, 232, Χρυσοῦ "δὲ στήσας ἔφερεν δέκα πάντα τάλαντα. *Ubi Eustathius*, fol. "1479. lin. 29, Τὸ δὲ στήσας, ἀντὶ τοῦ σταθμήσας, ὡς πρὸς "ἀκρίβειαν, ἵνα μὴ ψεύσηται τὸν σταθμὸν τυχὸν ἐγκληθείς· Ἐκ "τούτου δὲ, πρὸ τούτων, τὸ, χθιζὸν ἀποστήσωνται χρέος, ὡς "προηρμήνευται· Καὶ, μεταστῆσαι, ἐν Ὀδυσσείᾳ, τὸ μεταλλάξαι "εἴρηται μεταφορικῶς, Odyss. δ', 612. *Hesychius*, Ἀποστήσωνται, "ἀποκομίσωνται· σταθμῷ γὰρ ἀπεδίδοσαν.—*Harpocration*, Ἀ-"ποστησάμενον, ἀντὶ τοῦ, προσταθμὸν παραλαβόντα· Δημοσθένης. "*Idem ferè Brev. Scholia*, [ὥσπερ σταθμῷ δεδανεικότες.] *Et* "*Etymolog. magn.* voce Στατήρ.—τὸ γὰρ ἀποστήσωνται, ἀντὶ "τοῦ, ἀπολάβωσιν." His adde *Porphyrium*. Ζητήμ. Ὁμηρικ. 25; Κέχρηται τῇ ἀπὸ τῶν σταθμῶν διαμετρήσει, καὶ ἐπὶ τοῦ, "Δείδω μὴ τὸ χθιζὸν ἀποτίσωνται" [ita *Editi*, sed necesse est scripserit "*Porphyrius* ἀποστήσωνται] Ἀχαιοὶ χρεῖος."—ὡς ἐν ζυγῷ ἴσον στήσαντες, καὶ ἀπομετρούμενοι ὄφλημα,—στήσαντες τὸ χρέος. Porrò, *medio in vocabulo* ἀποτίσωνται, non rectè producitur istud ό. Denique licèt eandem in sententiâ vim habeat horum vocabulorum utrumque; tamen facilius creditu est, verbum usitatius ἀπο-

Χρεῖος, ἐπεὶ παρὰ νηυσὶν ἀνὴρ ἆτος πολέμοιο
Μίμνει, ὃν οὐκέτι πάγχυ μάχης σχήσεσθαι ὀΐω.
Ὣς φάτο Πουλυδάμας· ἅδε δ' Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων·
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Πουλυδάμα, σὺ μὲν αὐτοῦ ἐρύκακε πάντας ἀρίστους·
Αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι, καὶ ἀντιόω πολέμοιο·
Αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω.
Ἦ ῥα, καὶ ὡρμήθη, ὄρεϊ νιφόεντι ἐοικὼς,
Κεκληγὼς, διὰ δὲ Τρώων πέτετ', ἠδ' ἐπικούρων.
Οἱ δ' ἐς Πανθοΐδην ἀγαπήνορα Πουλυδάμαντα
Πάντες ἐπεσσεύοντ', ἐπεὶ Ἕκτορος ἔκλυον αὐδήν.
Αὐτὰρ ὁ Δηΐφοβόν τε, βίην θ' Ἑλένοιο ἄνακτος,
Ἀσιάδην τ' Ἀδάμαντα, καὶ Ἄσιον Ὑρτάκου υἱὸν,
Φοίτα ἀνὰ προμάχους διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι·
Τοὺς δ' εὗρ' οὐκέτι πάμπαν ἀπήμονας, οὐδ' ἀνολέθρους·
Ἀλλ' οἱ μὲν δὴ, νηυσὶν ἀπὸ πρύμνῃσιν Ἀχαιῶν,
Χερσὶν ὕπ' Ἀργείων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες·
Οἱ δ' ἐν τείχει ἔσαν βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε.
Τὸν δὲ τάχ' εὗρε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ δακρυοέσσης
Δῖον Ἀλέξανδρον, Ἑλένης πόσιν ἠϋκόμοιο,
Θαρσύνονθ' ἑτάρους, καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη αἰσχροῖς ἐπέεσσι·
Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς, ἠπεροπευτὰ,
Ποῦ τοι Δηΐφοβός τε, βίη θ' Ἑλένοιο ἄνακτος,

" Debitum; quoniam apud naves vir insatiabilis pugnæ
" Manet, quem non ampliùs omnino à pugnâ cessaturum puto.
Sic dixit Polydamas: Placuit autem Hectori consilium tutum:
Continuò igitur è curribus cum armis desiliit in terram,
Et eum edita-voce verbis velocibus allocutus est:
" Polydama, tu quidem hîc retine omnes fortissimos:
" At ego illuc ibo, & occurram prælio:
" Protinus autem revertar, postquam diligenter illis mandata-dedero.
Dixit; & impetu-facto-abiit, monti nivoso similis,
Inclamans, perque Trojanos volabat, & *per* socios.
Hi autem ad Panthoïdem fortitudinis-amantem Polydamanta
Omnes ocyùs-accurrebant, simulac Hectoris audierunt vocem.
At *Hector* Deiphobúmque, vimque Heleni regis,
Asiadémque Adamanta, & Asium Hyrtaci filium,
Itabat per primos-pugnatores quærens, sicubi invenire-posset.
Hos autem invenit non jam prorsus illæsos, neque inextinctos:
Sed hi quidem jam, navium ad puppes Achivorum,
Sub manibus Argivorum jacebant animabus deperditis:
Alii autem in muro erant eminus cominúsque vulnerati.
Verùm statim invenit pugnæ ad sinistram lacrymosæ
Nobilem Alexandrum, Helenæ maritum pulchræ-comas,
Animos-addentem sociis, & incitantem ad pugnam:
Propè autem stans, *eum* allocutus est probrosis verbis:
" Infauste-Pari, formâ præstantissime, mulierose, deceptor,
" Ubi tibi Deïphobusque, visque Heleni regis,

ἀποτίσωνται, ex inusitatiori ἀποστήσωνται ortum esse, quàm è contrario ex usitatori inusitatius. Veruntamen judicet Lector eruditus.

Ver. 746.—παρὰ νηυσὶν ἀνὴρ ἆτος.] Vide suprà ad *ver.* 324.

Ver. 748.—ἅδε.] *Al.* ἄδε. Sed hoc, leviculum.

Ver. 749.—ἐξ ὀχέων.] Sunt qui Poëtam hîc reprehendant, tanquam oblitum mandatorum quæ suprà memoraverat, μ', 81—85. Sed facilè intelligi potest, *Hectoris* currum, post effractas fores, exuperatumque murum atque vallum, eum interjecto aliquo intervallo ita secutum, ut tamen plerunque staret ὄπισθε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο, ξ', 430. Reliqui certè currus, extra murum atque vallum usque permanebant (ό, 3;) Ut rectè annotavit *Popius*.

Ibid.—ἆλτο χαμᾶζε.] Vide suprà ad γ', 29.

Ver. 754.—ὄρεϊ νιφόεντι.]

——Tanaimque nivalem. *Virg. Georg.* IV, 517.

Similitudo hîc desumpta, partim ex corporis proceritate & robore, partim ex galeæ splendore, & albitudine cristæ. Cæterùm, quâ ratione ὄρεϊ hîc ultimam producat; item Ἀλέξανδρον, *ver.* 766; vide suprà ad ά, 51. Denique, quâ analogiâ vox νιφόεντι, quæ primam corripit, deducta sit ex νίφειν, quæ primam *producit*; vide suprà ad ά, 338; & ad μ', 280.

Ver. 757.—αὐδήν.] *Al.* αὐδῆς.

Ver. 758. (& infrà, *ver.* 770,) βίην θ' Ἑλένοιο.] Simili planè loquendi ratione, ac in linguis recentioribus, *regia majestas* ipse scilicet *Rex* est, & *divinitas* ipse *Deus*.

Ver. 759.—Ἀδάμαντα.] Vide suprà, ad *ver.* 560.

Ver. 761.—οὐδ' ἀνολέθρους.] Ἡ ἀπόφασις τῇ καταφάσει ποτὲ τὸ μὲν ἴσον δύναται, ποτὲ δὲ τὸ πλέον. *Hermogenes* περὶ μεθόδου δεινότητος, *c.* 37. Vide suprà ad ά, 330.

Ver. 766.—Ἑλένης πόσιν ἠϋκόμοιο.] Vide suprà ad γ', 355.

Ver. 767. Θαρσύνονθ'.] Vide infrà ad *ver.* 823.

Ver. 769. Δύσπαρι.] Vide suprà ad γ', 39.

Ἀσιάδης τ' Ἀδάμας, ἠδ' Ἄσιος Ὑρτάκου υἱός;
Πῦ δέ τοι Ὀθρυονεύς; νῦν ὤλετο πᾶσα κατ' ἄκρης
Ἴλιος αἰπεινή· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί τοι θυμὸς ἀναίτιον αἰτιάασθαι,
Ἄλλοτε δήποτε μᾶλλον ἐρωῆσαι πολέμοιο
Μέλλω, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ πάμπαν ἀνάλκιδα γείνατο μήτηρ·
Ἐξ οὗ γὰρ παρὰ νηυσὶ μάχην ἤγειρας ἑταίρων,
Ἐκ τοῦδ' ἐνθάδ' ἐόντες ὁμιλέομεν Δαναοῖσι
Νωλεμέως· ἕταροι δὲ κατέκταθεν οὓς σὺ μεταλλᾷς·
Οἴω Δηΐφοβός τε, βίη θ' Ἑλένοιο ἄνακτος,
Οἴχεσθον, μακρῇσι τετυμμένω ἐγχείῃσιν,
Ἀμφοτέρω κατὰ χεῖρα· φόνον δ' ἤμυνε Κρονίων.
Νῦν δ' ἄρχ', ὅππη σε κραδίη θυμός τε κελεύει·
Ἡμεῖς δ' ἐμμεμαῶτες ἅμ' ἑψόμεθ', οὐδέ τι φημὶ
Ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύναμίς γε πάρεστι·
Πὰρ δύναμιν δ' οὐκ ἔστι ϗ ἐσσύμενον πολεμίζειν.
Ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως·
Βὰν δ' ἴμεν, ἔνθα μάλιστα μάχη ϗ φύλοπις ἦεν,
Ἀμφί τε Κεβριόνην, ϗ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα,
Φάλκην, Ὀρθαῖόν τε, ϗ ἀντίθεον Πολυφοίτην,

" Aſiadéſque Adamas, atque Aſius Hyrtaci filius?
" Ubi verò & Othryoneus; nunc periit tota à culmine
" Ilios alta; nunc te certa *manet* gravis pernicies.
Illum autem viciſſim allocutus eſt Alexander divinâ-formâ-præditus:
" Hector, quoniam tibi animus *eſt* inſontem culpare,
" Aliàs fortaſſe magis ceſſare à prælio
" Potuerim, cùm neque me prorſus imbellem genuerit mater:
" Ex quo enim apud naves pugnam ſuſcitâſti ſociorum,
" Ex eo hîc permanentes congredimur cum Danaïs
" Indeſinenter: ſocii autem cæſi ſunt *ii*, quos tu requiris.
" Duo-ſoli, Deiphobúſque, viſque Heleni regis,
" Abierunt, longis ſaucii haſtis,
" Ambo manum; cædem autem arcebat Saturnius.
" Nunc verò duc, quò te cor animuſque jubeat:
" Nos enim paratiſſimis-animis ſequemur, neque omnino puto
" Virtutem *te* deſideraturum, quantum quidem *in nobis* virium fuerit:
" Ultra vires autem non licet, quantumvis cupido, pugnare.
Sic fatus, flexit fratris animum heros:
Perrexerunt autem ire, ubi maximè pugna & prælium erat;
Ubi erat Cebrioneſque, et eximius Polydamas,
Phalces, Orthæuſque, & divinus Polyphœtes,

Ver. 771.—Ἀδάμας.] Vide ſuprà ad *ver.* 560.

Ver. 772.—νῦν ὤλετο πᾶσα κατ' ἄκρης.] *Al.* κατὰ κρῆς.
——ruit alto à culmine Troja. *Æn.* II, 290.
—— ſternitque à culmine Trojam *Ibid.* 603.

Ver. 775.—ἀναίτιον αἰτιάασθαι.] Malè hîc *Euſtathius* Σημειῶται, ὅτι οὐδὲ τὸ τοῦ Ἀχιλλέως ἦθος ἀνόμοιον πρὸς Ἕκτορα, εἴγε ϗ αὐτὸς " τάχα κεν ἀναίτιον αἰτιόῳτο·" λ', 653. Iſtud enim reverà erat *Achillis* ἦθος· " Οὐ γάρ τι γλυκύθυμος ἀνὴρ " ἦν, οὐδ' ἀγανόφρων, Ἀλλὰ μάλ' ἐμμεμαώς." ύ, 467. At *Hector* ubique indole atque ingenio *manſuetus*, & γλυκύθυμος deſcribitur; licèt *Paridem*, in re & loco opportuno, acriùs nonnunquam, non ſine causâ reprehenderit. Quare multo adhuc pejus *Domina Dacier*, & *Popius*; qui *Hectorem* hîc *injuſtum, violentum*, & *iracundum* depingunt: Ac ſi ipſe ſuâ in oppugnandis Achivorum munitionibus temeritate & pertinaciâ, fortiſſimos Suorum perdidiſſet; quorum mortem *Paridi*, non tam ut ignavo quidem & imbelli, (quanquam is & hâc in parte à reprehenſione non abfuit,) quàm ut primæ malorum cauſæ atque auctori, exprobraret.

Ver. 776.——ἐρωῆσαι πολέμοιο.] MS à *Th. Bentleio* collatus, ἐρωήσειν πολέμοιο. Vir doctiſſimus *Hen. Stephanus*, propter præcedentem ſyllabam longam ſcribendum hîc contendit πολέμοιο. Ipſe tamen, ut rectè obſervavit *Berglerus*, edidit, ἐμοῖσι πολέμοιο, ό, 670. Atque in πτόλις πτολίεθρον, & ſimilibus, poſt ſyllabam alioqui poſitione longam, ſæpè abundat litera, gravioris Soni causâ. Quod idem in προτὶ pro ποτὶ frequenter factum, *Stephanus* ipſe judicio candido hunc ad locum obſervavit.

Ver. 777. Μέλλω, ἐπεὶ οὐδ'.] Pronunciabatur ἐπ' οὐδ' vel ἐπειὐδ', duabus ſyllabis. Vide ſuprà ad έ, 349; & ad ί, 533.

Ver. 778. Ἐξ οὗ γὰρ.] Refertur iſtud, γὰρ, ad id quod elegantiſſimè reticetur. *Aliàs fortè culpandus fuerim; At Nunc certè in reprehenſionem non incurri: NAM ex quo*—.

Ver. 781.—βίη θ' Ἑλένοιο.] Vide ſuprà ad *ver.* 758.

Ver. 785.—ἐμμεμαῶτες.] Vide ſuprà ad *ver.* 46. Item ad ά, 265; ad β', 818; ad ζ', 464.

Ibid.—οὐδέ τι.] *Al.* οὐδέ τε. *Al.* οὐδ' ἔτι.

Ver. 787.—πολεμίζειν.] *Stephanus*, πολεμίζειν. Vide ſuprà ad *ver.* 776.

Ver. 789. Βὰν δ' ἴμεν, ἔνθα μάλιστα]
——ruit ad ———— ubi plurima fuſo
Sanguine terra madet, ſtridentque haſtilibus auræ.
Æn. XII, 690.

Ver.

Πάλμυν τ', Ἀσκάνιόν τε, Μόρυν θ' υἷ' Ἱπποτίωνος·
Οἵ ῥ' ἐξ Ἀσκανίης ἐριβώλακος ἦλθον ἀμοιβοὶ
Ἠοῖ τῇ προτέρῃ· τότε δὲ Ζεὺς ὦρσε μάχεσθαι.
Οἱ δ' ἴσαν, ἀργαλέων ἀνέμων ἀτάλαντοι ἀέλλῃ,
Ἥ ῥά θ' ὑπὸ βροντῆς πατρὸς Διὸς εἶσι πέδονδε,
Θεσπεσίῳ δ' ὁμάδῳ ἁλὶ μίσγεται, ἐν δέ τε πολλὰ
Κύματα παφλάζοντα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Κυρτὰ, φαληριόωντα, πρὸ μὲν τ' ἄλλ', αὐτὰρ ἐπ' ἄλλα·
Ὣς Τρῶες πρὸ μὲν ἄλλοι ἀρηρότες, αὐτὰρ ἐπ' ἄλλοι
Χαλκῷ μαρμαίροντες ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕποντο·
Ἕκτωρ δ' ἡγεῖτο, βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ,
Πριαμίδης· πρὸ ἕθεν δ' ἔχεν ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Ῥινοῖσιν πυκινήν· πολλὸς δ' ἐπελήλατο χαλκός·
Ἀμφὶ δέ οἱ κροτάφοισι φαεινὴ σείετο πήληξ.
Πάντη δ' ἀμφὶ φάλαγγας ἐπειρᾶτο προποδίζων,
Εἴπως οἱ εἴξειαν ὑπασπίδια προβιβῶντι.
Ἀλλ' οὐ σύγχει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Αἴας δὲ πρῶτος προκαλέσσατο, μακρὰ βιβάσθων·
   Δαιμόνιε, σχεδὸν ἐλθέ· τίη δειδίσσεαι οὕτως

Palmyſque, Aſcaniúſque, Moryſque, filii [*vel* filius] Hippotionis;
Qui ex Aſcaniâ glebosâ venerant ſuis-vicibus
Die præcedenti; tunc verò Jupiter *eos* impulit ad pugnam.
Hi autem ibant, vehementium ventorum ſimiles turbini,
Qui ex tonitru patris Jovis ingruit in campum,
Immanique cum tumultu mari-miſcetur, *inſurgunt*que multi
Fluctus æſtuantes multò-ſtrepitu-reſonantis maris,
Tumidi, ſpumâ-albeſcentes, antè quidem alii, ac deinceps alii:
Sic Trojani, antè quidem alii ſtipati, pòſt etiam alii,
Ære coruſcantes cum ducibus ſequêbantur:
Hector verò præibat, hominum-perniciei par Marti
Priamides; & ante ſe tenebat ſcutum undique æquale,
Pellibus denſum; multum autem ſuper-inductum-erat æs:
Circúmque ejus tempora fulgens quaſſabatur caſſis.
Quoquoversùm verò circum phalangas tentabat pedem-inferens,
Si quo-modo ſibi cederent ſub clypeo-progredienti:
Sed non conturbabat animum in pectoribus Achivorum.
Ajax autem primus provocavit, magnis-paſſibus gradiens:
" O bone, propiùs-accede: cur territas ità

Ver. 792.—υἷ' Ἱπποτίωνος.] Vulgati habent, υἷε Ἱπποτίωνος. Sed ſcribendum, ut opinor, cum *Barneſio*, aut υἷ', aut υἷε· nè ſyllaba videlicet circumflexa corripiatur. *Strabo* citat,

—————υἱὸν Ἱπποτίωνος,
Μυσῶν ἀγχεμάχων ἡγήτορα——. *Lib.* 12. *p.* 847. al. 565.

Quo magis mireris *Barneſii* levitatem; qui, quoniam alibi legerat Μόρυν τε καὶ Ἱπποτίωνα κατέκτα, ξ', 514. "*in eodem* Verſu "& Fato, *ut* Fratres *potiùs quàm ut* Filium & Patrem" conjunctos; ideò & hîc, pro Μόρυν θ' υἷ' Ἱπποτίωνος, ſcribendum ex iſtimavit Μόρυν τε καὶ Ἱπποτίωνα. Quaſi verò *Pater & filius* non tam *interfici ſimul* potuerint, quàm *bini Fratres*.

Ver. 793. Οἵ ῥ' ἐξ.] *Strabo*, loco jam citato, legit Οἵ γ' ἐξ. Quæ, quantum ex analogiâ quidem judicio, & probabilior eſt Lectio.

Ibid.—ἀμοιβοὶ.] Διαδοχῇ τινι βοηθείας· —πολέμου διάδοχοι, τοῖς προτέροις ἴσοι—Ἢ ἀμειβόμενοι Πρίαμον, ὑπὲρ ὧν αὐτὸς ἐπικούρησε τοῖς Φρυξί ποτε, ὡς ἐν τῇ γ' ῥαψῳδίᾳ εἴρηται. *Euſtath.*

Ver. 795.—ἀργαλέων ἀνέμων ἀτάλαντοι ἀέλλῃ,—] Ἐπαινεῖται καὶ ἐνταῦθα παραβολὴ ἐν τοῖς μάλιστα.—δηλοῖ δὲ—τὴν πολλὴν, καὶ σφοδρὰν, καὶ συνεχῆ, καὶ μετὰ ἤχου τῶν πολεμίων ἐπέλευσιν. *Euſtath.*

Ver. 796. Ἥ ῥά θ' ὑπὸ βροντῆς.] Σὺν ἀερίᾳ βροντῇ. *Euſtath.* Ἀντὶ τοῦ, μετὰ βροντῆς. *Schol.* Quod ſi verum eſt, quidni (obſecro) & *ſcribere* potuiſſet Homerus, Ἥ ῥα μετὰ βροντῆς—? At, ὑπὸ βροντῆς, indicat turbinem (ſecundùm Poëtæ ſententiam) vel ex tonitru, vel ex nube atque eâdem utique origine ac tonitru ipſum, natum.

Ver. 797.—ἐν δέ τε πολλὰ.] *Al.* ἔνθα τε πολλά. Quod & laudat *Barneſius*. Sed minùs rectè. Meliùs enim indicat vulgata Lectio fluctus ex turbine, qui hîc *jam* deſcribitur, oriundos.

Ver. 798. Κύματα παφλάζοντα,—φαληριόωντα, πρὸ μέν τ' ἄλλ', αὐτὰρ ἐπ' ἄλλα.] Ἐν πᾶσι, τὸ ἐνέργειαν ποιεῖν, εὐδοκιμεῖ.—ποιεῖ δὲ ἐν ταῖς εὐδοκιμούσαις εἰκόσιν ἐπὶ τῶν ἀψύχων ταῦτα·

Κυρτὰ, φαληριόωντα, πρὸ μὲν τἄλλ', αὐτὰρ ἐπ' ἄλλα.

Κινούμενα γὰρ, καὶ ζῶντα, ποιεῖ πάντα. [ubi notandum *Ariſtotelem* voca mediâ, κινούμενα, eas propriè dixiſſe res, quæ *ſe* ipſæ *moveant*:] *Rhetoric. lib.* 3. *c.* 11. Cæterùm de eo artificio, quo Poëta versûs ſui numeros, verborumque ipſorum Sonum, ad rei dicendæ naturam exegerit; vide ſuprà ad γ', 363.

Ver. 803. Πριαμίδης.] Vide ſuprà ad α', 398.

Ibid.—πρὸ ἕθεν.] *Al.* πρόσθεν.

Ver. 805.—κροτάφοισι φαεινὴ σείετο πήληξ.] Ὅθεν ἴσως καὶ "κορυθαίολος" καὶ "κορυθάϊξ" λέγεται. *Euſtath.* Id quod cum *Porphyrio* facit, qui αἰόλον non *varium*, ſed *mobile*, ſemper ſignificare contendit. Vide ſuprà ad β', 816.

Ver. 809.—βιβάσθων.] *Al.* βιβάζων.

Ver.

Ἀργείους; οὔτοι τι μάχης ἀδαήμονες εἰμὲν,
Ἀλλὰ Διὸς μάστιγι κακῇ ἐδάμημεν Ἀχαιοί.
Ἦ θήν πού τοι θυμὸς ἐέλπεται ἐξαλαπάξειν
Νῆας, ἄφαρ δέ τε χεῖρες ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἡμῖν.
Ἦ κε πολὺ φθαίη εὖ ναιομένη πόλις ὑμὴ
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε, περθομένη τε.
Σοὶ δ' αὐτῷ φημὶ σχεδὸν ἔμμεναι, ὁππότε φεύγων
Ἀρήσῃ Διῒ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι,
Θάσσονας ἰρήκων ἔμεναι καλλίτριχας ἵππους,
Οἵ σε πόλινδ' οἴσουσι, κονίοντες πεδίοιο.
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
Αἰετὸς ὑψιπέτης· ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς Ἀχαιῶν,
Θάρσυνος οἰωνῷ· ὁ δ' ἀμείβετο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Αἶαν ἁμαρτοεπὲς, βουγάϊε, ποῖον ἔειπες;
Αἲ γὰρ ἐγὼν οὕτω γε Διὸς πάϊς Αἰγιόχοιο
Εἴην ἤματα πάντα, τέκοι δέ με πότνια Ἥρη,
Τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων·
Ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισι
Πᾶσι μάλ'· ἐν δὲ σὺ τοῖσι πεφήσεαι, αἴκε ταλάσσῃς
Μεῖναι ἐμὸν δόρυ μακρὸν, ὅ τοι χρόα λειριόεντα
Δάψει· ἀτὰρ Τρώων κορέεις κύνας ἠδ' οἰωνοὺς
Δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ἠχῇ θεσπεσίῃ, ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς ὄπισθεν·
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐπίαχον, οὐδ' ἐλάθοντο
Ἀλκῆς, ἀλλ' ἔμενον Τρώων ἐπιόντας ἀρίστους·
Ἠχὴ δ' ἀμφοτέρων ἵκετ' αἰθέρα, καὶ Διὸς αὐγάς.

" Argivos? nequaquam pugnæ imperiti ſumus,
" Sed Jovis flagello pernicioſo domiti ſumus Achivi.
" Sanè quidem tibi animus ſperat direpturum *te* eſſe
" Naves; in-promptu autem manus ad repellendum ſunt & nobis.
" Ac ſanè longè antè bene-habitata urbs veſtra
" Manibus noſtris captâque, excisâque erit.
" Tibi verò ipſi aio *tempus* inſtare, quando fugiens
" Supplicabis Jovi patri & aliis immortalibus,
" Velociores accipitribus ut ſint *tui* jubis-pulchris-comantes equi,
" Qui te ad urbem ferant, pulverem-excitantes per campum.
Sic ei locuto ſupervolavit dextra avis,
Aquila altivolans; acclamavit autem populus Achivorum,
Confirmatus augurio: At reſpondit tamen illuſtris Hector:
" Ajax blatero, ingens-et-hebes, quid dixiſti?
" Utinam enim ego ità ſanè Jovis filius Ægiochi
" Eſſem dies omnes, peperiſsétque me veneranda Juno,
" Honorarer autem ſicut honoratur Minerva & Apollo:
" Ut jam dies hæc malum fert Argivis
" Omnibus prorſus; tuque inter illos occidêris, ſi auſus fueris
" Manere meam haſtam longam, quæ tibi corpus tenerum
" Lacerabit: Ac Trojanorum ſaturabis canes & alites
" Pinguedine & carnibus, proſtratus ad naves Achivorum.
Sic utique locutus præibat: Illi verò ſimul ſequebantur
Clamore cum immenſo, acclamabant autem & copiæ à-tergo.
Sed & Argivi ex-alterâ-parte acclamabant, neque oblivifcebantur
Fortitudinis, ſed manebant Troum invadentes fortiſſimos.
Clamor autem utrorumque pervenit-ad æthera, & Jovis lucidas domos.

Ver. 811.—*οὔτοι τι μάχης ἀδαήμονες εἰμὲν, Ἀλλὰ Διὸς μάστιγι.*]

——non me tua fervida terrent
Dicta, ferox; Dii me terrent, & Jupiter hoſtis.
Æn. XII, 894.

Ver. 814.—*ἄφαρ δέ τε χεῖρες ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἡμῖν.*]
——totidem nobis animæque manuſque. *Æn.* X, 376.

Ver. 815.—*ὑμὴ*] *Al.* *ὑμῶν.*

Ver. 818.—*ἀθανάτοισι.*] Vide ſuprà ad *α*, 398.

Ver. 819.—*ἰρήκων.*] Vide ſuprà ad *ver.* 62.

Ver. 823. *Θάρσυνος οἰωνῷ*] Quâ analogiâ vox *θάρσυνος*, quæ mediam *corripit*, deducta ſit ex *θαρσύνω*, quæ eandem *producit*; vide ſuprà ad *α*, 338; & ad *μ*, 208.

Ver. 824.—*ἁμαρτοεπὲς.*] *Impropria & ſupervacua effutiens.* Cujus contrarium, *οὐδ' ἀφαμαρτοεπὴς*, *γ*, 215, ita reddit Quintilianus; *propriam, (id enim eſt, non errare verbis,) & carentem ſupervacuis eloquentiam.* Lib. XII, cap. 10.

Ver. 828.—*φέρει.*] *Al.* *φέρoι.*

Ver. 831.—*Τρώων κορέεις κύνας ἠδ' οἰωνοὺς.*] *Al.* *κορέσεις.*
——— canibus data præda Latinis,
Alitibuſque jaces. ——— *Æn.* IX, 485.

Ver. 837. —*Διὸς αὐγάς.*] *Barneſius* ſcribendum conjicit, *αὐλάς*· quia nimirùm, *Odyſſ.* *δ*, 74, legitur *Ζηνὸς—αὐλή.* Sed *αὐλαὶ*, in plurali, apud *Homerum* non occurrit.

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ξ.

Ὑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας Ξ΄.

Ἀγαμέμνων συμπαραλαβὼν τοὺς τραυματίας, καὶ Νέστορα σὺν αὐτοῖς, ἔξεισιν ἐπὶ τὸν πόλεμον. Ἥρα δὲ, τὸν κεστὸν λαβοῦσα παρὰ τῆς Ἀφροδίτης, κατέρχεται, καὶ τὸν Ὕπνον πείσασα, κοιμίζει τὸν Δία. Ποσειδῶν δὲ τοῖς Ἕλλησι βοηθεῖ, καὶ πολὺς φόνος γίνεται τῶν Τρώων. Αἴας δὲ λίθῳ βαλὼν Ἕκτορα πλήσσει· ὁ δὲ ἀναγαγὼν αἷμα, λειποψυχεῖ. Ἀριστεύει δὲ καὶ Αἴας, ὁ Λοκρός.

Ἐπιγραφαί.

Διὸς ἀπάτη.

Ἄλλως.

Ξῖ, Κρονίδην λεχέεσσι παρήπαφεν Ὕπνος, ἰδ' Ἥρη. Lib. XIV.

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ, πίνοντά περ ἔμπης,
Ἀλλ' Ἀσκληπιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Φράζεο, δῖε Μαχᾶον, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·
Μείζων δὴ παρὰ νηυσὶ βοὴ θαλερῶν αἰζηῶν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν πῖνε καθήμενος αἴθοπα οἶνον,
Εἰσόκε θερμὰ λοετρὰ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη
Θερμήνῃ, καὶ λούσῃ ἀπὸ βρότον αἱματόεντα·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐλθὼν τάχα εἴσομαι ἐς περιωπήν.
Ὣς εἰπὼν, σάκος εἷλε τετυγμένον υἷος ἑῆος,
Κείμενον ἐν κλισίῃ, Θρασυμήδεος ἱπποδάμοιο,
Χαλκῷ παμφαῖνον· ὁ δ' ἔχ' ἀσπίδα πατρὸς ἑοῖο.
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ·

Nestorem autem non fugit clamor, bibentem licèt;
Sed Asclepiadem verbis alatis allocutus est:
" Vide, nobilis Machaon, quomodo futura sint hæc opera:
" Solito-major sanè ad naves clamor florentium ætate juvenum.
" Verùm tu quidem nunc bibe sedens nigrum vinum,
" Dum calida lavacra comas pulchra Hecamede
" Calefaciat, & abluat tabum sanguinolentum:
" At ego conscensâ actutùm cognoscam speculâ.
Sic fatus, scutum sumpsit affabre-factum filii sui,
Jacens in tentorio, Thrasymedis equûm-domitoris,
Ære collucens; ille autem habebat clypeum patris sui.
Sumpsit porrò & validam hastam, præfixam acuto ære:

Ver. 1. Νέστορα δ'—πίνοντα.] Connectitur cum eo quod suprà narratum est, λ', 617, &c.

Ibid.—ἔλαθεν ἰαχή.] Quâ ratione, ἔλαθεν, hîc ultimam producat; item ἐϋπλόκαμος, *ver.* 6; & παμφαῖνον, *ver.* 11; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 3.—τάδε ἔργα.] Cod. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collatus, τόδε ἔργον.

Ver. 5.—καθήμενος.] *Al:* παρήμενος.

Ibid.—αἴθοπα οἶνον.] Vide suprà ad ά, 462.

Ver. 9.—ἑῆος.] *Al.* ἑοῖο. Nempe ex *ver.* 11, infrá. Haud satis venusté: Non enim auribus placent tres versús perpetui, ὁμοιοτέλευτοι.

Ver. 11.—ὁ δ' ἔχ' ἀσπίδα πατρὸς ἑοῖο.] Πιθανῶς ὁ νέος εἰσῆκται, κεχρημένος τῇ χρυσῇ ἀσπίδι· προείρηκε γὰρ περὶ αὐτῆς ὁ Ποιητὴς, θ', 191;

Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον, καὶ σπεύδετον· αἴκε λάβωμεν
Ἀσπίδα Νεστορέην, τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἥκει,
Πᾶσαν χρυσείην ἔμεναι, κανόνας τε καὶ αὐτήν. *Schol.*

Ubi notandum, αἴκε & ἥκει scriptum, pro eo quod vulgò legitur, ὄφρα & ἵκει.

…ίης, τάχα δ' εἴσιδεν ἔργον ἀεικὲς,
…ους, τοὺς δὲ κλονέοντας ὄπισθε
…ιπτο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν.
…ὅτε πορφύρῃ πέλαγος μέγα κύματι κωφῷ,
…έμων λαιψηρὰ κέλευθα
…ἄρα τε προκυλίνδεται οὐδετέρωσε,
…ιμένον καταβήμεναι ἐκ Διὸς οὖρον·
…ὥρμαινε, δαϊζόμενος κατὰ θυμὸν
…ἢ μεθ' ὅμιλον ἴοι Δαναῶν ταχυπώλων,
…ίδην Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν.
…φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Βῆναι ἐπ' Ἀτρεΐδην· οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον,
…λάκε δέ σφι περὶ χροῒ χαλκὸς ἀτειρὴς
Νυσσομένων ξίφεσίν τε ϗ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
Νέστορι δὲ ξύμβληντο διοτρεφέες βασιλῆες
Πὰρ νηῶν ἀνιόντες, ὅσοι βεβλήατο χαλκῷ,
Τυδεΐδης, Ὀδυσεύς τε, ϗ Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων.
Πολλὸν γάρ ῥ' ἀπάνευθε μάχης εἰρύατο νῆες
Θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς· τὰς γὰρ πρώτας πεδίονδε
Εἴρυσαν, αὐτὰρ τεῖχος ἐπὶ πρύμνῃσιν ἔδειμαν.
Οὐδὲ γὰρ οὐδ', εὐρύς περ ἐών, ἐδυνήσατο πάσας
Αἰγιαλὸς νῆας χαδέειν· στείνοντο δὲ λαοί.
Τῷ ῥα προκρόσσας ἔρυσαν, ϗ πλῆσαν ἁπάσης
Ἠϊόνος στόμα μακρὸν, ὅσον συνεέργαθον ἄκραι.
Τῷ ῥ' οἵγ' ὀψείοντες ἀϋτῆς ϗ πολέμοιο,
Ἔγχει ἐρειδόμενοι κίον ἀθρόοι· ἄχνυτο δέ σφιν
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν· ὁ δὲ ξύμβλητο γεραιὸς

Stetitque extra tentorium: protinusque inspexit rem indignam,
Hos quidem turbatos, illos verò turbantes à-tergo,
Trojanos *utique* ferocientes: dirutus autem erat murus Achivorum.
Ut verò quum nigrescit pelagus magnum undâ tacitâ,
Præsentiens stridulorum ventorum celeres motus
Nullo-effectu, neque videlicet provolvitur in-hanc-vel-illam-partem,
Antequam aliquis certus descenderit à Jove ventus:
Sic senex *secum* agitabat, distractus animo
Bifariam; utrum in agmen iret Danaorum equitum-velocium,
An ad Atridem Agamemnonem, pastorem populorum.
Sic autem ei cogitanti visum est utilius esse,
Proficisci ad Atridem. Illi interim alii alios interficiebant,
Pugnantes: resonabat autem eis circa corpus æs solidum,
Dum ferirentur ensibusque & hastis utrinque-acutis.
Nestori autem obviam-facti-sunt Jovis-alumni reges
A navibus ascendentes, quotquot vulnerati fuerant ære,
Tydides, Ulyssésque, & Atrides Agamemnon.
Longè enim seorsum à pugnâ subductæ erant naves *ipsorum*,
Littore in maris cani: nam primas usque-in-planitiem
Traxerant, & murum ad puppes ædificârant.
Haud enim, quamvis latum esset, potuit omnes
Littus naves capere: arctabantur autem copiæ.
Ideo alias-ante-alias-more scalarum subduxerant, & implêrant totius
Littoris fauces longas, quantum complectebantur promontoria.
Itaque hi cupientes-videre tumultum & pugnam,
Hastâ nixi ibant conferti: tristabatur autem ipsis
Animus in pectoribus: *iis* verò obviam-factus-est senex

Ver. 16.—ὅτε πορφύρῃ πέλαγος—κύματι κωφῷ,—Αὔτως.] De prosodiâ vocabulorum πορφύρειν & πορφύρεος, vide suprà ad ά, 338. Κύματι κωφῷ, illud est quod dicunt Latini, *cæco volvente fluctu*. Cæterum de toto hoc loco *Scaliger*, erga Homerum plerunque iniquior: "Mirificè sanè Homerus "*surdum* fluctum dicit, & colorem tantùm assignat mari *purpureum*, non autem μαρμαρυγὰς, aut φλοῖσβον, aut σφαραγὸν, "ut alibi. Et dixit, αὔτως· Latinè dicas eleganter, *Tantum*; "id est, *nihil præterea*." Poëtic. *lib.* 5. *cap.* 3.

Ver. 18.—οὐδετέρωσε.] *Al.* οὐδ' ἑτέρωσε.

Ver. 19.—κεκριμένον.] Vide suprà ad ά, 309, 314.

Ver. 20.—δαϊζόμενος κατὰ θυμὸν διχθάδι',]
——animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc.
Æn. IV, 285.

Ver. 23. Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι.] Hæc alternanti potior sententia visa est. *Æn.* IV, 287.

Ver. 30.—ῥ'] Deest in MSS. *Harleianis* duobus.

Ibid.——νῆες.] *Naves* ipsorum; Nempe *Diomedis*, *Ulyssis*, & *Agamemnonis*.

Ver. 31.—τὰς γὰρ πρώτας.] *Primas* hic dicit à parte *Terræ*; nempe à *Mari* maximè *remotas*. *Primas* infrà, *ver.* 75, dicit à parte *Maris*; nempe *Mari* maximè *propinquas*.

Ver. 37.—ὀψείοντες.] *Al.* apud *Eustathium*, οὐ ψαύοντες. Satis invenustè.

Νέστωρ, πλῆξε δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν·
Τὸν ϗ φωνήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Τίπτε λιπὼν πόλεμον φθισήνορα δεῦρ' ἀφικάνεις;
Δείδω, μὴ δή μοι τελέσῃ ἔπος ὄβριμος Ἕκτωρ,
Ὥς ποτ' ἐπηπείλησεν ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων,
Μὴ πρὶν πὰρ νηῶν προτὶ Ἴλιον ἀπονέεσθαι,
Πρὶν πυρὶ νῆας ἐνιπρῆσαι, κτεῖναι δὴ ϗ αὐτούς.
Κεῖνός θ' ὣς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Ὦ πόποι, ἦ ῥα ϗ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἐν θυμῷ βάλλονται ἐμοὶ χόλον, ὥσπερ Ἀχιλλεύς·
Οὐδ' ἐθέλουσι μάχεσθαι ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἦ δὴ ταῦτά γ' ἑτοῖμα τετεύχαται, οὐδέ κεν ἄλλως
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης αὐτὸς παρατεκτήναιτο.
Τεῖχος μὲν γὰρ δὴ κατερήριπεν, ᾧ ἐπέπιθμεν,
Ἄρρηκτον νηῶν τε ϗ αὐτῶν εἶλαρ ἔσεσθαι·
Οἱ δ' ἐπὶ νηυσὶ θοῇσι μάχην ἀλίαστον ἔχουσι
Νωλεμές· οὐδ' ἂν ἔτι γνοίης, μάλα περ σκοπιάζων,
Ὁπποτέρωθεν Ἀχαιοὶ ὀρινόμενοι κλονέονται·
Ὡς ἐπιμὶξ κτείνονται, ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἵκει.
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
Εἴτι νόος ῥέξει· πόλεμον δ' οὐκ ἄμμε κελεύω
Δύμεναι· οὐ γάρ πως βεβλημένον ἐστὶ μάχεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Νέστορ, ἐπειδὴ νηυσὶν ἐπὶ πρύμνῃσι μάχονται,
Τεῖχος δ' οὐκ ἔχραισμε τετυγμένον, οὐδέ τι τάφρος,
Ἧ ἔπι πόλλ' ἔπαθον Δαναοὶ, ἔλποντο δὲ θυμῷ
Ἄρρηκτον νηῶν τε ϗ αὐτῶν εἶλαρ ἔσεσθαι·

Neſtor, perterrefecitque animum in pectoribus Achivorum:
Quem & voce-editâ allocutus eſt rex Agamemnon:
" O Neſtor Neleide, magna glória Achivorum,
" Cur relicto prælio viros-perdente huc venis?
" Metuo utique nè jam mihi perficiat verbum impetuoſus Hector,
" Ut quondam minatus eſt inter Trojanos concionans,
" Non priùs ſe à navibus ad Ilium rediturum eſſe,
" Quàm igne naves incendiſſet, interfeciſſétque & nos ipſos.
" Is utique ſic concionabatur: illa autem ſanè nunc omnia perficiuntur.
" O dii immortales: certè igitur & ceteri benè ocreati Achivi
" In animo reponunt adversùs me iram, ſicut Achilles;
" Neque volunt pugnare ad puppes navium.
Huic autem reſpondit deinde Gerenius eques Neſtor:
" Certè *jam* hæc ipsâ-re advenerunt, nec ſanè alio-modo
" Jupiter altitonans ipſe *hæc jam* moliri-potuerit.
" Murus enim jam corruit, cui confidebamus,
" Inviolabile naviúmque & *noſtrûm* ipſorum munimem fore:
" Hi autem ad naves veloces pugnam animo-obſtinato ſuſtinent
" Indeſinenter: neque jam ampliùs noveris, diligenter licèt ſpeculans,
" Utrâ-ex-parte Achivi agitati turbentur:
" Adeò promiſcuè cæduntur, clamórque ad cœlum it.
" Nos verò deliberemus, quomodò futura ſint hæc opera:
" Si quid conſilium proficiet: Pugnam verò non nos ſuadeo
" Ingredi: nullo enim modo vulneratum licet pugnare.
Hunc autem rurſus allocutus eſt rex virorum Agamemnon:
" Neſtor, quoniam jam navium ad puppes pugnant,
" Murus verò non profuit ſtructus, neque quid foſſa,
" Quâ faciendâ multa paſſi ſunt Danai, ſperabántque animo
" Inviolabile naviúmque & *ſui* ipſorum munimentum fore;

Ver. 40.—πλῆξε.] *Al.* πῆξε.

Ver. 43.—φθισήνορα.] Vide ſuprà ad ν', 339.

Ver. 45. Ὥς ποτ'.] *Al.* Ὅς ποτ'.

Ver. 46.—ἀπονέεσθαι.] Vide ſuprà ad α', 398.

Ver. 48.—θ' ὥς.] Cod. *Harleianus*, τώς.

Ver. 50.—ὥσπερ Ἀχιλλεύς.] Vide ſuprà ad ν', 324.

Ver. 52.—ἱππότα Νέστωρ.] Vide ſuprà ad α', 175.

Ver. 53.—τετεύχαται.] *Jam adſunt.* Vide ad α', 37.

Ver. 55.—ᾧ ἐπέπιθμεν.] *Barneſius* ex *Euſtath.* citat, ὡς ἐπέπιθμεν. At non ita ſcripſit *Euſtathius.*

Ver. 61.—τάδε ἔργα.] Cod. *Harleian.* τόδε ἔργον.

Ver. 62.—οὐκ ἄμμε—, οὐ γάρ πως βεβλημένον.] De voce ἄμμε, vide ſuprà ad α', 59. *Barneſius* (quocum faciunt & Codd. *Harleiani* bini) edidit, οὐκ ὔμμε· quia *Neſtor* ſcilicet, " *cùm* " *ipſe minimè vulneretur, non rectè videtur numerare ſe inter* " *vulneratos.*" Attamen ſatis rectè ſe habet & iſtud, ἄμμε: Refertur enim ad *Neſtorem* & *Agamemnonem*, qui hîc *interloquuntur.* Sententia autem eſt; " *Pugnam ut nos ineamus, equi-* " *dem auctor non ſum; quum Tu vulneratus ſis.*" Quod idem ſimiliter & ad *Diomedem* & ad *Ulyſſem* (*ver.* 28, 29,) dictum intelligi poteſt.

Ver.

Οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Νωνύμους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς.
Ἤδεα μὲν γὰρ, ὅτε πρόφρων Δαναοῖσιν ἄμυνεν·
Οἶδα δὲ νῦν, ὅτι τοὺς μὲν ὁμῶς μακάρεσσι θεοῖσι
Κυδάνει, ἡμέτερον δὲ μένος καὶ χεῖρας ἔδησεν.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
Νῆας, ὅσαι πρῶται εἰρύαται ἄγχι θαλάσσης,
Ἕλκωμεν, πάσας δὲ ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν·
Ὕψι δ' ἐπ' εὐνάων ὁρμίσσομεν, εἰσόκεν ἔλθῃ
Νὺξ ἀβρότη, ἢν καὶ τῇ ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἔπειτα δέ κεν ἐρυσαίμεθα νῆας ἁπάσας·
Οὐ γάρ τις νέμεσις φυγέειν κακὸν, οὐδ' ἀνὰ νύκτα.
Βέλτερον, ὃς φεύγων προφύγῃ κακὸν, ἠὲ ἁλώῃ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Οὐλόμεν', αἴθ' ὤφελλες ἀεικελίου στρατοῦ ἄλλου
Σημαίνειν, μηδ' ἄμμιν ἀνασσέμεν· οἷσιν ἄρα Ζεὺς
Ἐκ νεότητος ἔδωκε καὶ ἐς γῆρας τολυπεύειν
Ἀργαλέους πολέμους, ὄφρα φθιόμεσθα ἕκαστος.
Οὕτω δὴ μέμονας Τρώων πόλιν εὐρυάγυιαν
Καλλείψειν, ἧς εἵνεκ' ὀϊζύομεν κακὰ πολλά;
Σίγα, μήτις τ' ἄλλος Ἀχαιῶν τοῦτον ἀκούσῃ

" Ita sanè videtur Jovi præpotenti gratum fore,
" Inglorios perire longè ab Argis hîc Achivos.
" Equidem nôram enim, quando lubens Danais auxiliabatur;
" Scio autem nunc, quòd illos [*Trojanos*] quidem æque ac beatos deos
" Gloriâ insignit, nostros verò animos & manus quasi-vinculo ligavit.
" Verùm agite, quemadmodum ego dixero, obsequamur omnes:
" Naves, quæcunque primæ subductæ sunt prope mare,
" Trahamus, omnésque deducamus in mare vastum:
" In alto verò anchoris stabiliamus, donec venerit
" Nox intempesta, si vel in eâ abstineant à pugnâ
" Trojani; deinde verò deducere-poterimus naves omnes.
" Non enim reprehensione dignum est, fugere malum, ne per noctē quidem.
" Melius *fecerit*, qui fugiens effugerit malum, quàm *qui* captus fuerit.
Illum autem torvè intuens allocutus est consiliis-abundans Ulysses:
" Atrida, quale tibi verbum fugit ex septo dentium?
" Perdite, utinam ignavo exercitui alii
" Præesses, non autem nobis imperares; quibus utique Jupiter
" A juventute dedit etiam usque ad senium conficere
" Ardua bella, donec perierimus singuli.
" Siccine verò tibi-fert-animus Trojanorum urbem latas-vias-habentem
" Derelinquere, cujus gratiâ perpetimur-ærumnosi mala multa?
" Tace, nequis alius utique Achivorum hunc audiat

Ver. 69.—ὑπερμενέϊ φίλον.] Quâ ratione, ὑπερμενέϊ hîc ultimam producat; item κεν, *ver.* 79; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 70. Νωνύμους.] Vide suprà ad ν', 227.

Ver. 72. Οἶδα—ὅτι]Vide suprà ad ά, 537.

Ver. 74.—ἐγὼν εἴπω.] *Al.* ἐγὼ εἴπω.

Ver. 75.—ὅσαι πρῶται.] *Primas* hîc dicit à parte *Maris*; nempe *Mari* maximè *propinquas*. *Primas* anteà, *ver.* 31, dixerat à parte *Terræ*; nempe à *Mari* maximè *remotas*.

Ver. 76.—πάσας δὲ ἐρύσσομεν εἰς ἅλα.] Ἐπιτρέπει αὐτοῖς φεύγειν· ἵνα μὴ δόξῃ, παρὰ δύναμιν κατέχειν αὐτοὺς ἕνεκα τοῦ καθ' ἑαυτὸν χρησίμου, αἴτιος γενέσθαι τοῦ πάντας ἀπολέσθαι. *Schol.*

——fugam Danaï Trojâ cupiere relictâ
Moliri, & longo fessi discedere bello. *Æn.* II, 108.

Ver. 77.—ἐπ'.] *Al.* ἀπ'.

Ver. 79.—ἔπειτα δέ κεν ἐρυσαίμεθα νῆας ἁπάσας.] Etiam illas, quæ longius à Mari in planitiem usque protrusæ essent; *ver.* 31, 32.

Ver. 80.—οὐδ' ἀνὰ νύκτα.] Οὐδ' ὑπαλύξαι· Apud *Maxim. Tyrium*, § 25. Ut notavit *Barnesius*.

Ver. 81.—ἤπερ ἁλώῃ,] *Al.* ἠὲ ἁλώῃ.

Ver. 84. Οὐλόμεν', αἴθ' ὤφελλες.] Αἰδοῦνται τοὺς παρρησιαζομένους, καὶ θαυμάζουσι. τοῖς δὲ μεμφομένοις ἀντεγκαλοῦσι, καὶ καταφρονοῦσιν. Ὥσπερ ὁ Ἀγαμέμνων τὸν Ἀχιλλέα, παρρησιάζεσθαι δοκοῦντα μετρίως, οὐχ ὑπέμεινε· τοῦ δ' Ὀδυσσέως καθαπτομένου πικρῶς, καὶ λέγοντος,

" Οὐλόμεν', αἴθ' ὤφελλες ἀεικελίου στρατοῦ ἄλλου
" Σημαίνειν,"

εἴκει καὶ καρτερεῖ.——Οὗτος μὲν γὰρ οὐκ ἔχων ἰδίαν πρόφασιν ὀργῆς, ἐπαρρησιάζετο πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Ἐκεῖνος δὲ δι' αὐτὸν ἐδόκει μάλιστα χαλεπαίνειν. *Plutarch. de Adulat. & Amici discrim.*

Ver. 85.—οἷσιν ἄρα.] *Quibus utique*—; *Quibus, ut scis*,——.

Ver. 86. Ἐκ νεότητος—.] Aptè & appositè hæc ad *Romanorum* Antiquiores transduxit *Plutarchus* in *Marcello*: Εἰ γὰρ ἄλλοις τισὶν ἀνθρώποις ὁ θεὸς, ὥσπερ Ὅμηρος εἴρηκεν,

" Ἐκ νεότητος ἔδωκε καὶ εἰς γῆρας τολυπεύειν
" Ἀργαλέους πολέμους,"

καὶ τοῖς τότε πρωτεύουσι Ῥωμαίων. *sub initio.*

Ver. 88. Οὕτω δὴ,] *Siccine verò, quæso*,——.

Ver. 89. Καλλείψειν.] *Al.* Καλλιπέειν.

Ver. 90. Σίγα, μήτις τ' ἄλλος.] Ita edidit *Barnesius*, ex duobus MSS. & ex *Odyss.* τ', 486. Quibuscum faciunt & Codd. *Harleiani*. Rectè, ut opinor. *Al.* Σίγα, μήτις ἄλλος.

Μῦθον, ὃν οὐ κεν ἀνήρ γε διὰ στόμα πάμπαν ἄγοιτο,
Ὅστις ἐπίσταιτο ᾗσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν,
Σκηπτοῦχός τ' εἴη, καί οἱ πειθοίατο λαοὶ
Τόσσοιδ', ὅσσοισιν σὺ μετ' Ἀργείοισιν ἀνάσσεις.
Νῦν δέ σευ ὠνοσάμην πάγχυ φρένας, οἷον ἔειπες·
Ὃς κέλεαι, πολέμοιο συνεσταότος καὶ ἀϋτῆς,
Νῆας ἐϋσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Τρωσὶ μὲν εὐκτὰ γένηται, ἐπικρατέουσί περ ἔμπης·
Ἡμῖν δ' αἰπὺς ὄλεθρος ἐπιῤῥέπῃ· οὐ γὰρ Ἀχαιοὶ
Σχήσουσιν πόλεμον, νηῶν ἅλαδ' ἑλκομενάων,
Ἀλλ' ἀποπαπτανέουσιν, ἐρωήσουσι δὲ χάρμης.
Ἔνθα κε σὴ βουλὴ δηλήσεται, ὄρχαμε λαῶν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ὦ Ὀδυσεῦ, μάλα πώς με καθίκεο θυμὸν ἐνιπῇ
Ἀργαλέῃ· ἀτὰρ οὐ μὲν ἐγὼν ἀέκοντας ἄνωγα
Νῆας ἐϋσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν υἷας Ἀχαιῶν·
Νῦν δ' εἴη, ὃς τῆσδέ γ' ἀμείνονα μῆτιν ἐνίσποι,
Ἢ νέος, ἠὲ παλαιός· ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένῳ εἴη.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἐγγὺς ἀνήρ, οὐ δηθὰ ματεύσομεν, αἴ κ' ἐθέλητε
Πείθεσθαι· καὶ μή τι κότῳ ἀγάσησθε ἕκαστος,
Οὕνεκα δὴ γενεῆφι νεώτατός εἰμι μεθ' ὑμῖν·

" Sermonem, quem haudquaquam vir quidem in ore omnino haberet,
" Quicunque nôrit suo *in* animo sana loqui,
" Sceptriferque fuerit, & ei paruerint copiæ
" Tantæ, quantis tu inter Argivos imperas.
" Nunc autem tuam improbo omnino sententiam, quam dixisti :
" Qui jubes, prælio jam-conserto & pugnâ,
" Naves bonis-transtris-instructas in mare deducere, ut adhuc magis
" Trojanis quidem optata contingant, *jam* superioribus licèt *pridem*.
" In nos autem gravis pernicies ingruat : Non enim Achivi
" Sustinebunt bellum, dum naves in mare deducuntur ;
" Sed respicient, cedéntque pugnâ.
" Tunc sanè tuum consilium nocebit, princeps populorum.
Huic autem respondit deinde rex virorum Agamemnon ;
" O Ulysse, valdè quidem meum attigisti animum increpatione
" Gravi ; sed neutiquam ego invitos jubeo
" Naves bonis - transtris - instructas in mare deducere filios Achivorum :
" Nunc verò *utinam* sit, qui isto melius consilium dicat,
" Vel juvenis, vel senex : mihi autem lubenti adfuerit.
Inter hos verò & locutus est pugnâ strenuus Diomedes :
" Propè *adest* vir, non diu inquiremus ; si quidem velitis
" Obsequi ; & haud præ irâ *sententiam eam* vituperetis unusquisque,
" Eò quòd natu minimus sim inter vos.

Ver. 92.—ἐπίσταιτο ᾗσι φρεσὶν.] Vide ad ά, 51. Cæterùm *Barnesius* hîc, ex *Scholiis Aldinis* ad *Odyss.* Θ', 240, edidit, ἐπισταίη ᾗσι φρεσίν. *Eustathius*, quocum facit unus apud *Barnesium* MS, legit ἐπίσταται. Quæ si vera sit lectio, credibile erit (quod conjicit *Barnesius*) scripsisse *Homerum*, ἐπίσταται ᾗσιν ἐνὶ φρεσίν. Nec invenusta denique est altera ejusdem conjectura ; ἐπίσταιθ' ᾗσιν ἐνὶ φρεσίν.

Ver. 97.—ἑλκέμεν.] *Al.* ἕλκειν· Apud *Platonem* de Legibus, *lib.* 4.

Ver. 98.—ἐπικρατέουσι.] *Al.* ἐελδομένοισι· *Ibid.*

Ver. 101. Ἀλλ' ἀποπαπτανέουσιν.] Vulgg. Ἀλλὰ ἀποπτανέουσιν. *Barnesius*, intolerandâ audaciâ atque etiam inscitiâ, edidit de suo, Αὐτὰρ ἀποπτανέουσιν· ac si αὐτὰρ, quod ordine disposita atque sequentia connectit, idem esset atque ἀλλὰ, quod inter se opposita disjungit. *Eustathius* edidit, Ἀλλ' ἀποπτανέουσιν· Ubi liquet syllabam aliquam intercidisse. *Hesychius* habet, ἀποπαπτανοῦσι, (περιβλέπουσιν ὅπως φύγωσι.) Quem ad locum annotat *Gesnerus*, " *fortè legendum* ἀποπτανέουσι." & *Jos. Hill.* ἀποπαπτανεύουσιν. Ex his Celeberrimus *Richardus Bentleius* olim viderat scribendum, ἀποπαπτανέουσιν. Atque eam demum veram esse lectionem ostendunt MSS *Vatican.* & *Florentin.* in quorum utroque ita scriptum repperit Vir doctissimus *Thomas Bentleius.*

Ver. 102. Ἔνθα κε σὴ βουλὴ.] *Barnesius* mallet legendum, Ἔνθα σε σὴ βουλή. Sed mutato nihil opus. Non enim *Agamemnoni soli*, sed & *toti exercitui* perniciosum fore ait *Ulysses* consilium *Agamemnonis.*

Ibid.—ὄρχαμε λαῶν.] *Al.* οἷ' ἀγορεύεις. Apud *Platonem*, loco jam suprà citato.

Ver. 105.—ἄνωγα.] Vide suprà ad Θ', 322 ; & ad ά, 37.

Ver. 107. Νῦν δ' εἴη, ὃς——] Pulchrè hos versus παραφράζει *M. Antoninus*, *lib.* 6. § 21. Εἴ τις με ἐλέγξαι, καὶ παραστῆσαί μοι, ὅτι οὐκ ὀρθῶς ὑπολαμβάνω ἢ πράσσω δύναται, χαίρων μεταθήσομαι. Ζητῶ γὰρ τὴν ἀλήθειαν, ὑφ' ἧς οὐδεὶς πώποτε ἐβλάβη. Et § 30. Τὸ ἀνέχεσθαι ἀντιβαινόντων παῤῥησιαστικῶς ταῖς γνώμαις αὐτοῦ, καὶ χαίρειν εἴ τις δεικνύοι κρεῖττον. Et *lib.* 1. § 16, Τὸ ἀκουστικὸν τῶν ἐχόντων τι κοινωφελὲς εἰσφέρειν. Quem ad locum quæ ex *Sophocle* attulit doctissimus *Gatakerus*, lectu sunt dignissima. Cæterum istud, νῦν δ' εἴη, exponunt *Scholia inedita* in Codice *Harleiana*, ἴτω, " *prodeat.*"

Ver. 109.—βοὴν ἀγαθὸς.] Vide suprà ad β', 408.

Ver. 110.—ματεύσομεν.] *Al.* μαστεύσομεν.

Ver. 111.—κότῳ.] *Al.* χόλῳ.

Ver. 112.—νεώτατος.] *Al.* νεώτερος.

Πατρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ καὶ ἐγὼ γένος εὔχομαι εἶναι,
Τυδέος, ὃν Θήβησι χυτὴ κατὰ γαῖα κάλυψε.
Πορθεῖ γὰρ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο,
Ὤκεον δ' ἐν Πλευρῶνι, καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι,
Ἄγριος, ἠδὲ Μέλας, τρίτατος δ' ἦν ἱππότα Οἰνεὺς,
Πατρὸς ἐμεῖο πατήρ· ἀρετῇ δ' ἦν ἔξοχος αὐτῶν.
Ἀλλ' ὁ μὲν αὐτόθι μεῖνε, πατὴρ δ' ἐμὸς Ἄργεϊ νάσθη,
Πλαγχθείς· ὣς γάρ που Ζεὺς ἤθελε καὶ θεοὶ ἄλλοι.
Ἀδρήστοιο δ' ἔγημε θυγατρῶν, ναῖε δὲ δῶμα
Ἀφνειὸν βιότοιο, ἅλις δέ οἱ ἦσαν ἄρουραι
Πυροφόροι, πολλοὶ δὲ φυτῶν ἔσαν ὄρχατοι ἀμφίς·
Πολλὰ δέ οἱ πρόβατ' ἔσκε, κέκαστο δὲ πάντας Ἀχαιοὺς
Ἐγχείῃ· τὰ δὲ μέλλετ' ἀκουέμεν, ὡς ἐτεόν περ.
Τῷ οὐκ ἄν με γένος γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φάντες,
Μῦθον ἀτιμήσητε πεφασμένον, ὅν κ' εὖ εἴπω.
Δεῦτ' ἴομεν πόλεμόνδε, καὶ οὐτάμενοί περ, ἀνάγκη·
Ἔνθα δ' ἔπειτ' αὐτοὶ μὲν ἐχώμεθα δηϊοτῆτος,
Ἐκ βελέων, μή πού τις ἐφ' ἕλκεϊ ἕλκος ἄρηται·
Ἄλλους δ' ὀτρυνέοντες ἐνήσομεν, οἳ τοπάρος περ,
Θυμῷ ἦρα φέροντες, ἀφεστᾶσ', οὐδὲ μάχονται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Βὰν δ' ἴμεν, ἦρχε δ' ἄρα σφιν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
Ἀλλὰ μετ' αὐτοὺς ἦλθε, παλαιῷ φωτὶ ἐοικώς·

« Patre tamen ex nobili & ego genere glorior esse
« Tydeo, quem Thebis ingesta terra cooperuit.
« Portheo enim tres filii egregii procreati sunt,
« Habitabant autem in Pleurone & excelsâ Calydone,
« Agrius, & Melas, tertius verò erat eques Oeneus,
« Patris mei pater; virtute autem præstabat inter illos.
« Ast hic quidem ibidem vixit; pater verò meus Argis habitavit,
« Actus erroribus; ita enim Jupiter, voluit, & Dii cæteri.
« Adrasti autem duxit *unam* è filiabus, habitabatque domum
« Divitem opum, abundéque ei erunt arva
« Tritici-feracia, multique plantarum erant horti seorsum;
« Multa etiam ei pecora erant; excelluit autem supra omnes Achivos
« Hastæ-peritiâ: hæc verò audienda erant vobis, ut verum est.
« Ideo non me genere quidem ignavum & imbellem putantes,
« Sententiam spreveritis liberè prolatam, quam quidem rectè dixero.
« Agite; eamus ad pugnam, etsi vulnerati, præ-necessitate:
« Ibi deinde ipsi quidem propinquistemus prælio,
« Extra tela, nè fortè quis super vulnere vulnus accipiat:
« Cæteros verò adhortantes immittemus: qui jam pridem,
« Animo gratificantes, seorsum stant, nec pugnant.
Sic dixit: Illi verò ei omnino quidem auscultabant, atque obsecuti sunt:
Perrexerunt itaque ire, præibatque ipsis rex virorum Agamemnon,
Neque verò cæcam-speculationē habuit inclytus terræ-quassator [*Neptunus*,]
Sed ad ipsos accessit, seni viro similis:

Ver. 114.—κάλυψε.] Cod. *Harleian.* καλύπτει.

Ver. 116. Ὤκεον.] Pronuntiabatur ᾤκουν, vel ᾤκευν· quomodo & scribi posteà cœptum est.

Ver. 117.—ἱππότα,] Vide suprà ad ά, 175.

Ver. 118.—ἐμεῖο.] Cod. *Harleian.* ἐμοῖο.

Ver. 119.—μεῖνε.] *Al.* μίμνε.

Ibid.—νάσθη.] *Al.* ναῦε.

Ver. 122.—ἄρουραι.] Vide suprà ad ζ', 142.

Ver. 123.—ὄρχατοι.] *Schol. Vulgg.* Αἱ ἐπίστιχοι φυτεῖαι, κῆποι. *Schol. inedita* in Cod. *Harleiano*; ὄρχατος, ἡ εὔρυθμος τάξις τῶν φυτῶν.

Ver. 125.—τὰ δὲ μέλλετ' ἀκουέμεν.] *Hæc benignè audietis. Hæc benignè vobis audienda erant.* Ταῦτα εἰκὸς ὑμᾶς ἀκηκοέναι. *Schol.*

Ver. 127.—ἀτιμήσητε.] Cod. *Harleian.* ἀτιμήσαιτε.

Ibid.—ὅν κ' εὖ εἴπω.] *Al.* ὅν κεν εὖ εἴπω.

Ver. 128.—καὶ οὐτάμενοι περ.] *Ver.* 28, 29 & 63.

Ver. 129.—ἐχώμεθα δηϊοτῆτος.] *Schol.* ἀπεχώμεθα. Quod rectè reprehendit *Barnesius*; citatis ex *Thucydide*, πολέμου ἔχεσθαι, & ἔργου ἔχεσθαι, quæ contrarium ferè sonant ac ἀπέχεσθαι. *Eustathius*, τὸ δὲ ἐχώμεθα δηϊοτῆτος, inquit, ἢ ἀντὶ τοῦ ἐπεχώμεθα,—ἢ μᾶλλον ἀντὶ τοῦ ἀπτώμεθα μάχης, ὡς ἐγχωρεῖ, ἐκ βελέων· τουτέστιν, ἀπόμαχοι μὲν ὄντες, κοιρανέοντες δέ.

Ver. 131.—ὀτρυνέοντες.] *Al.* ὀτρύνοντες. Utrumque salvâ prosodiâ. Vide ad ά, 338.

Ver. 132. Θυμῷ ἦρα φέροντες.] *Schol.* Χαριζόμενοι τῇ ψυχῇ τὴν ἀργίαν· Rectè. *Barnesius* θυμῷ exponit, *Iræ*; ut de iis scilicet intelligatur, qui *Achillis* partibus faverent. Quod hoc quidem in loco, importunum est.

Ver. 134.—ἦρχε δ' ἄρα.] *Præibatque, ut par erat.—Præibatque, ut solitus est—.*

Ver. 136.—μετ' αὐτοὺς.] *Schol.* Ἀντὶ τοῦ, πρὸς αὐτούς. Quod admodum invenustè est dictum & jejuné. Nam πρὸς αὐτοὺς ἐλθεῖν, est *advenire* solummodó: At μετ' αὐτοὺς ἐλθεῖν, est *ita advenire*, ut iis, ad quos adveneris, deinceps *intersis*. Haud

Δεξιτερὴν δ' ἕλε χεῖρ' Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀτρείδη, νῦν δή που Ἀχιλλῆος ὀλοὸν κῆρ
Γηθεῖ ἐνὶ στήθεσσι, φόνον καὶ φύζαν Ἀχαιῶν
Δερκομένῳ· ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι φρένες οὐδ' ἠβαιαί·
Ἀλλ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλοιτο, θεὸς δέ ἑ σιφλώσειε·
Σοὶ δ' οὔπω μάλα πάγχυ θεοὶ μάκαρες κοτέουσιν·
Ἀλλ' ἔτι που Τρώων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες
Εὐρὺ κονίσουσιν πεδίον· σὺ δ' ἐπόψεαι αὐτοὺς
Φεύγοντας προτὶ ἄστυ, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Ὣς εἰπὼν, μέγ' ἄϋσεν, ἐπεσσύμενος πεδίοιο.
Ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον, ἢ δεκάχιλοι
Ἀνέρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος·
Τόσσην ἐκ στήθεσφιν ὄπα κρείων Ἐνοσίχθων
Ἧκεν· Ἀχαιοῖσιν δὲ μέγα σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ
Καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμιζέμεν ἠδὲ μάχεσθαι.
Ἥρη δ' εἰσεῖδε χρυσόθρονος ὀφθαλμοῖσι,
Στᾶσ', ἐξ Οὐλύμποιο ἀπὸ ῥίου· αὐτίκα δ' ἔγνω
Τὸν μὲν ποιπνύοντα μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν
Αὐτοκασίγνητον καὶ δαέρα, χαῖρε δὲ θυμῷ·

Dexteram autem prehendit manum Agamemnonis Atridæ,
Et eum edita-voce verbis alatis allocutus est:
" Atride, nunc utique Achillis perniciosum cor
" Lætatur in pectoribus, cædem & fugam Achivorum
" Aspicientis, quoniam non ei inest mens, nè exigua quidem.
" Verùm ille quidem sic pereat, deúsque illum ignominiâ-afficiat;
" Tibi verò nondum prorsùs omnino dii beati irati sunt:
" Sed adhuc sanè Trojanorum duces atque principes
" Latum pulvere-implebunt campum; túque videbis ipsos
" Fugientes ad urbem, à navibus & tentoriis.
Sic locutus, altùm exclamavit, cursu-concitus per campum.
Quantum utique novies-mille exclamant, vel decies-mille
Viri in pugnâ, certamen committentes Martis;
Tantam ex pectoribus vocem rex quassator terræ
Emisit: Achivis autem ingens robur immisit unicuique
In cor, ut indefinenter pugnarent & præliarentur.
Juno autem inspexit, aureum-folium-habens, oculis;
Stans, ex Olympo à vertice; statimque agnovit
Satagentem quidem, pugnam per gloriosam,
Fratrem germanum & levirum, gaudebatque animo.

multùm dissimili ratione, apud Latinos; aliud est, si dicas, *Hæc Romæ acta sunt*; aliud, si dicas, *Hæc ad Romam acta sunt*. Prius nimirùm iis de rebus, quæ tam *intra* quàm *extra* urbem sint actæ, rectè dicas; Posterius, ni fallor, non nisi de iis quæ *extra* urbem.

Ibid. —φωτὶ ἐοικώς.]

Omnia Mercurio similis, vocemque coloremque.

Æn. IV, 558.

Ver. 139. —Ἀχιλλῆος.] Vide suprà ad ν', 324. Et de prosodiâ; ad α', 51.

Ver. 140. Γηθεῖ ἐνὶ] *Al.* Γηθέει ἐν.

Ver. 141. Δερκομένῳ.] Ita edidit *Barnesius*, rectè & venustè, ex MS, & ex *Eustathio*. Quamvis enim apud *Eustathium* hoc quidem in loco corruptè legatur, quod habent Vulgati, δερκομένου hoc tamen alibi ita citat *Eustathius*, ut non potuerit non legisse, δερκομένῳ. Nempe, ad *Odyss.* ι, 256, " Ἡμῖν— " δεισάντων," (cujus constructionis ratio non multùm abludit ab istâ quæ occurrit apud Latinos, " *nostros vidisti flentis* " *ocellos*:") annotat *Eustathius*, syntaxin istam, ex aliorum locorum non absimilium analogiâ, concinnam esse & elegantem. Sic enim, *inquit ille*, ἐν τῷ,

Ὡς τῶν νήδυμος ὕπνος ἀπὸ βλεφάροιιν ὀλώλει,
Νύκτα φυλασσομένοισι. —— *Iliad.* κ', 187. Καὶ,
——Ἀχιλλῆος ὀλοὸν κῆρ
Γηθεῖ——φόνον——Ἀχαιῶν
Δερκομένῳ· ——*Iliad.* ξ', 139, 141;

ὤφειλε γὰρ " δερκομένου" εἰπεῖν. Καὶ,

——τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ
Σήματ' ἀναγνούσῃ. —— *Odyss.* ψ', 205, 206.

—τοίνυν—οὐκ ἂν εἴη—σόλοικον—διότι ἀσφαλεῖς οἱ πλατιασμοὶ πρὸς σύνταξιν, καὶ ἀσόλοικοι. Ad hæc addit *Barnesius*, τὸ,

—— —— Σφίσι θυμὸς
Λευσσόντοιιν. —— *Odyss.* ζ', 155, 157.

Mirâ tamen ἀσυστασίᾳ, in versu isto jam citato, *Odyss.* ψ', 206; quam lectionem qui præferrent, *elegantiæ imperitos* appellaverat, in *Notis* ad *Odyss.* ι, 256; eandem ipse prætulit, suoque in loco scripsit, scribendùmque contendit, Σήματ' ἀναγνούσης, *Odyss.* ψ', 206.

Ver. 146. —πρότὶ.] *Al.* ποτὶ.

Ver. 148. Ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον.] Ingens nimirùm è *littore* oriebatur militum ad pugnam invicem se hortantium clamor. Cæterùm *Aristarchi* hoc in loco sive emendationem, sive interpretationem, ἐννεάχειλοι, ἄνδρες ἐννέα χείλη ἔχοντες, rectè damnat *Eustathius*.

Ver. 152. —πολεμιζέμεν ἠδὲ μάχεσθαι.] Vide suprà ad ν', 232 & 279.

Ver. 154. —ἀπὸ ῥίου.] Quâ ratione, ἀπὸ, hîc ultimam producat; item τε, *ver.* 164; & τὸν, *ver.* 166, etiam extra cæsuram: & δὲ, *ver.* 171; vide suprà ad α', 51.

Ver.

Ζῆνα δ' ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς πολυπίδακος Ἴδης
Ἥμενον εἰσεῖδε· στυγερὸς δέ οἱ ἔπλετο θυμῷ.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ὅππως ἐξαπάφοιτο Διὸς νόον αἰγιόχοιο·
Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
Ἐλθεῖν εἰς Ἴδην, εὖ ἐντύνασαν ἓ αὐτήν,
Εἴ πως ἱμείραιτο παραδραθέειν φιλότητι
Ἧ χροιῇ, τῷ δ' ὕπνον ἀπήμονά τε λιαρόν τε
Χεύῃ ἐπὶ βλεφάροισιν, ἰδὲ φρεσὶ πευκαλίμῃσι.
Βῆ δ' ἴμεν εἰς θάλαμον, τόν οἱ φίλος υἱὸς ἔτευξεν
Ἥφαιστος, πυκινὰς δὲ θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσε
Κληῗδι κρυπτῇ· τὸν δ' οὐ θεὸς ἄλλος ἄνωγεν.
Ἔνθ' ἥγ' εἰσελθοῦσα θύρας ἐπέθηκε φαεινάς·
Ἀμβροσίῃ μὲν πρῶτον ἀπὸ χροὸς ἱμερόεντος
Λύματα πάντα κάθηρεν, ἀλείψατο δὲ λίπ' ἐλαίῳ,
Ἀμβροσίῳ, ἑδανῷ, τό ῥά οἱ τεθυωμένον ἦεν·
Τοῦ καὶ κινυμένοιο Διὸς προτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
Ἔμπης ἐς γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἵκετ' ἀϋτμή.
Τῷ ῥ' ἥγε χρόα καλὸν ἀλειψαμένη, ἰδὲ χαίτας
Πεξαμένη, χερσὶ πλοκάμους ἔπλεξε φαεινούς,
Καλούς, ἀμβροσίους, ἐκ κράατος ἀθανάτοιο.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιον ἑανὸν ἕσαθ', ὅν οἱ Ἀθήνη

Jovem verò in fummo cacumine fontibus-irriguæ Idæ
Sedentem vidit; odiofus autem ei erat animo.
Anxiè igitur cogitavit deinde magnis-oculis veneranda Juno,
Quomodò deciperet Jovis animum Ægiochi:
Hoc autem ei in animo optimum vifum eft confilium,
Ire ad Idam, poftquam fcitè ornâffet fe ipfam,
Si fortè *ille* cuperet juxta-dormire amore
Propter ejus pulchritudinem, illi autem fomnum jucundúmque dulcémque
Funderet in palpebras atque præcordia prudentia.
Perrexit igitur ire in thalamum, quem ei charus filius ftruxerat
Vulcanus, folidas autem fores poftibus aptaverat
Cum clave arcanâ: quem porro *thalamum* haud deus alius aperire poterat.
Illuc hæc ingreffa fores claufit fulgentes:
Atque ambrofiâ quidem primùm à corpore amabili
Sordes omnes purgavit, unxitque fe pingui oleo,
Divino, fuavi, quod utique fibi odoriferum erat;
Cujus, fi modò agitaretur in Jovis folidâ domo,
Etiam ad terrámque & cœlum pervenit halitus:
Eo utique illa corpus pulchrum cùm unxiffet, atque capillos
Pexuiffet, manibus cincinnos compofuit nitentes,
Pulchros, divinos, à capite *fluentes* immortali.
Circùm porrò divinum peplum induit, quod ei Minerva

Ver. 159.—βοῶπις.] Vide fuprà ad ά, 43, 58, & 551.

Ver. 161. Ἥδε δὲ—ἀρίστη.]
Hæc alternanti potior fententia vifa eft. *Æn.* IV, 287.

Ver. 162.—ἐντύνασαν.] Vide fuprà ad έ, 720; & ad ί, 203.

Ibid.—ἓ αὐτήν.] Ita *Barnefius*; Rectè. Ἑαυτὴν, ἢ μᾶλλον διαλελυμένως, ἓ αὐτήν· ὡς Ὁμήρῳ γράφειν σύνηθες. *Euftath.* ad έ, 551.

Ver. 168. Κληῗδι κρυπτῇ.] Lautiffimè hunc ad locum Scholiaftes: Οὕτω, *inquit*, καλοῦνται κλῆδες κρυπταί.

Ibid.—τὸν δ'.] Nempe θάλαμον. Nonnulli MSS & Editi, τὴν δ'.

Ibid.—ἄνωγεν.] Editi habent, ἀνῷγεν· ut fit contractum ex *Præterito*, quod vocant, ἀνέῳγεν. Sed ifto pacto non conftat Temporum ratio. Quare neceffariò fcribendum ἄνωγεν, ex Imperfecto vel Aorifto ἄνωγον. Vide fuprà ad ά, 37.

Ver. 170. Ἀμβροσίῃ μὲν πρῶτον.] Περιεργίαν οἶμαι πάμπολυ διαφέρειν καθαρότητος. Καὶ γὰρ αἱ γυναῖκες φυκούμεναι καὶ μυριζόμεναι καὶ χρυσὸν φοροῦσαι καὶ πορφύραν, περίεργοι δοκοῦσι. λουτρὸν δὲ, καὶ ἄλειμμα, καὶ κόμης θρέψιν, οὐδεὶς αἰτιᾶται. Χαριέντως δὲ τὴν διαφορὰν ὁ ποιητὴς ἐπιδείκνυσιν ἐπὶ τῆς κοσμουμένης Ἥρας, "Ἀμβροσίῃ μὲν πρῶτον—". *Plutarch. Sympofiac. Lib.* 6. *Probl.* 7.

Ver. 171. Λύματα.] Vide fuprà ad ά, 314.

Ibid.—ἀλείψατο.] Notandus hîc *primigenius* & maximè proprius *vocis mediæ* Ufus. ἀλείψατο, *unxit fe*. Vide fuprà ad γ', 141.

Ver. 173.—προτὶ.] *Al.* ποτί.

Ver. 174. Ἔμπης.] Νῦν, inquit Scholiaftes, ὁμοίως. Languidè admodum, & importunè. Sententia eft; *Si vel tantillum agitaretur, tamen* &c.

Ibid.—ἵκετ' ἀϋτμή.]
Ambrofiæque comæ divinum vertice odorem
Spiravere. —— —— *Æn.* I, 407.

Ver. 175, 177.—καλὸν——καλούς.] Vide fuprà ad β', 43.

Ver. 177.—ἀθανάτοιο.] Vide fuprà ad ά, 398.

Ver. 178.—ἀμβρόσιον ἑανὸν ἕσαθ'· ὅν οἱ Ἀθήνη.] Ἑανὸς, *peplum*, eft ab ἕννυμι· Ἑανὸς, *tenuis*, eft (ni fallor) ex ἑάω. Nam κασσίτερος ἑανὸς, idem eft quod εὔρυτος καὶ εὐδιάχυτος. Unde *Euftathius* conjecit, ἑανὸν dictum, quafi ῥεανόν. Quod eft valdè inficetum. In utroque horum vocabulorum, mirè cæcutierunt & *Grammatici* & de re *profodiacâ* Scriptores. Vide fuprà ad γ', 385. Cæterùm quâ ratione ἀμβρόσιον, & ἑανὸν, & ὅν, hîc ultimam producant; item τρίγληνα, *ver.* 183; & ἠέλιος, *ver.* 185; vide fuprà ad ά, 51.

Ἔξυσ᾽ ἀσκήσασα, τίθει δ᾽ ἐνὶ δαίδαλα πολλά·
Χρυσείης δ᾽ ἐνετῆσι κατὰ στῆθος περονᾶτο.
Ζώσατο δὲ ζώνην ἑκατὸν θυσάνοις ἀραρυῖαν,
Ἐν δ᾽ ἄρα ἕρματα ἧκεν ἐϋτρήτοισι λοβοῖσι,
Τρίγληνα, μορόεντα· χάρις δ᾽ ἀπελάμπετο πολλή.
Κρηδέμνῳ δ᾽ ἐφύπερθε καλύψατο δῖα θεάων,
Καλῷ, νηγατέῳ· λευκὸν δ᾽ ἦν, ἠέλιος ὥς.
Ποσσὶ δ᾽ ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ θήκατο κόσμον,
Βῆ ῥ᾽ ἴμεν ἐκ θαλάμοιο· καλεσσαμένη δ᾽ Ἀφροδίτην,
Τῶν ἄλλων ἀπάνευθε θεῶν, πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο, φίλον τέκος, ὅττι κεν εἴπω;
Ἦέ κεν ἀρνήσαιο, κοτεσσαμένη τόγε θυμῷ,
Οὕνεκ᾽ ἐγὼ Δαναοῖσι, σὺ δὲ Τρώεσσιν ἀρήγεις;
Τὴν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·
Ἥρη, πρέσβα θεά, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο,
Αὔδα ὅ, τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστί.
Τὴν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
Δὸς νῦν μοι φιλότητα καὶ ἵμερον, ᾧ τε σὺ πάντας
Δαμνᾷ ἀθανάτους, ἠδὲ θνητοὺς ἀνθρώπους·
Εἶμι γὰρ ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης,
Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν,
Οἵ μ᾽ ἐν σφοῖσι δόμοισιν εὖ τρέφον ἠδ᾽ ἀτίταλλον,
Δεξάμενοι Ῥείης, ὅτε τε Κρόνον εὐρύοπα Ζεὺς
Γαίης νέρθε καθεῖσε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.

Expoliverat elaboratè-concinnatum, intexueratque artificii-plena multa:
Aureisque hæc fibulis ad pectus suum nectebat.
Cinxit autem se zonâ, centum fimbriis concinnatâ;
Inaurésque immisit in scitè-perforatas auriculas,
Tribus-gemmarum-oculis-insignes, elaboratas: gratiáque effulgebat multa.
Calyptrâ porrò desuper velavit se augustissima dearum,
Pulchrâ, recens-factâ; candida autem erat, sol veluti.
Pedibus demum sub nitidis ligavit pulchros calceos.
Tum postquam omnem circum corpus adposuerat ornatum,
Perrexit ire ex thalamo; advocatámque Venerem,
Ab aliis seorsum diis, verbis ita allocuta est:
" Nunquid mihi obsequi voles, dilecta filia, in eo quod dixero?
" An recusaveris; irata ob id animo,
" Quòd ego Danais, tu autem Trojanis auxiliaris?
Huic autem respondit dein Jovis filia Venus:
" Juno, veneranda Dea, filia magni Saturni,
" Eloquere quod in-animo habes: perficere enim me animus jubet,
" Si possum quidem perficere, & si perfici potest.
Hanc autem dolos-struens allocuta est veneranda Juno:
" Da nunc mihi amabilitatem & desiderium, quo utique tu omnes
" Domas immortales, atque mortales homines:
" Vado enim visura almæ fines terræ,
" Oceanúmque, deorum parentem, & matrem Tethyn;
" Qui me in suis ædibus magnâ-cum-curâ-nutriêrunt & educârunt,
" Excipientes à Rheâ, quando nempe Saturnum latè sonans Jupiter
" Terram subter dejecit & infructuosum mare.

Ver. 179. Ἔξυσ᾽.] *Tenue texuerat*——.

Ver. 182. —ἄρα.] *Ut solita erat*; *Ut æquum erat*——.

Ver. 184.—καλύψατο] Vide suprà ad *ver.* 171; item ad γ', 141.

Ver. 185, 186. Καλῷ——καλά.] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 191. —κεν ἀρνήσαιο.] *Al.* ἀπαρνήσαιο.

Ver. 195. Αὔδα ὅ, τι φρονέεις·—τετελεσμένον ἐστί.] *Plebeia sanè omnia*, (inquit Scaliger, Poëtic. Lib. 5, cap. 3.) *atque quovis ingenio parabilia.* At Quintilianus: *Homerum nemo in Magnis sublimitate, in Parvis proprietate superaverit.* Lib. X, cap. 1. Et Scholia Victorian. ad ι', 212; Εἰς ταπεινὴν ἀπαγγελίαν οὐδεὶς τοσαύτην ἐπέθηκε σεμνότητα.

——Tuus, ô regina, quid optes,
Explorare labor; mihi jussa capessere fas est. *Æn.* I, 80.

Ibid.—ἄνωγεν.] Vide suprà ad θ', 322; & ad α', 37.

Ver. 197.—δολοφρονέουσα προσηύδα.]
——simulatâ mente locutam. *Æn.* IV, 105.

Ver. 198 —σὺ πάντας Δαμνᾷ ἀθανάτους.]
—— ——affatur *Amorem*:
Nate, meæ vires, mea magna potentia; solus,
Nate, Patris summi qui tela Typhoëa temnis. *Æn.* I, 667.

Ver. 201. Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν.
Oceanumque patrem rerum.—— *Georgic.* IV, 382.
Ὅμηρος εἰπὼν, " Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν," πάντα εἴρηκεν ἔκγονα ῥοῆς τε καὶ κινήσεως. *Plato in Theæteto.*

Ver. 202.—εὖ τρέφον,] *Al.* ἐΰτρεφον, & ἐΰτροφον.

Ver. 203.—ὅτε τε.] *Quando videlicet*—.

Ibid.—εὐρύοπα.] Vide suprà ad α', 175, 498.

Ver. 204 —ἀτρυγέτοιο.] Ἀκαλαποιήτου, παλάσσῃ ἤ, ὥς ἔτυμί φασι, τῆς ἀκάρπου. *Schol.* ad α', 316.

Ver.

Τὰς εἶμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω·
Ἤδη γὰρ δηρὸν χρόνον ἀλλήλων ἀπέχονται
Εὐνῆς καὶ φιλότητος, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ.
Εἰ κείνω γ' ἐπέεσσι παραιπεπιθᾶσα φίλον κῆρ
Εἰς εὐνὴν ἀνέσαιμι ὁμωθῆναι φιλότητι,
Αἰεί κέ σφι φίλη τε καὶ αἰδοίη καλεοίμην.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη·
Οὐκ ἔστ', οὐδὲ ἔοικε, τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι·
Ζηνὸς γὰρ τοῦ ἀρίστου ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαύεις.
Ἦ, καὶ ἀπὸ στήθεσφιν ἐλύσατο κεστὸν ἱμάντα,
Ποικίλον· ἔνθα δέ οἱ θελκτήρια πάντα τέτυκτο·
Ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστὺς,
Πάρφασις, ἥ τ' ἔκλεψε νόον πύκα περ φρονεόντων·
Τόν ῥά οἱ ἔμβαλε χερσὶν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τῆ νῦν τοῦτον ἱμάντα, τεῷ δ' ἐγκάτθεο κόλπῳ,
Ποικίλον, ᾧ ἔνι πάντα τετεύχαται· οὐδέ σε φημὶ
Ἄπρηκτόν γε νέεσθαι, ὅ, τι φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
Μειδήσασα δ' ἔπειτα ἑῷ ἐγκάτθετο κόλπῳ.
Ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·
Ἥρη δ' ἀΐξασα, λίπεν ῥίον Οὐλύμποιο,
Πιερίην δ' ἐπιβᾶσα, καὶ Ἠμαθίην ἐρατεινὴν,
Σεύατ' ἐφ' ἱπποπόλων Θρηκῶν ὄρεα νιφόεντα,
Ἀκροτάτας κορυφὰς, οὐδὲ χθόνα μάρπτε ποδοῖϊν.

" Hos vado visura, & ipsis acerbas lites dirimam:
" Jam enim diuturno tempore inter se abstinent
" Cubili & amore, quoniam ira eis invasit animum.
" Quòd si illos quidem verbis meis persuasos suo sibi animo
" In lectum reduxero, ut jungantur amore;
" Semper sanè eis dilectáque & veneranda vocabor.
Hanc autem rursus allocuta est amans-risum Venus:
" Non licet, neque decet, tu quod petiisti, recusare:
" Jovis enim potentissimi in ulnis dormis.
Dixit, & à pectoribus solvit acu-pictum cingulum,
Varium; in eo autem sibi delinimenta omnia inclusa erant:
Ibi inerant quidem amor, inerat desiderium, inerat & amantiū-colloquiū,
Blandiloquentia scilicet, quæ furtim-surripit mentem etiam prudentium:
Hoc utique ei imposuit manibus, verbáque fecit, dixitque:
" Accipe nunc hoc cingulum, tuoque reconde sinu,
" Varium, in quo omnia inclusa sunt: neque te puto
" Re-infectâ redituram, quicquid mentibus tuis concupieris.
Sic dixit: Subrisit autem magnos-oculos-habens veneranda Juno;
Subridensque, deinde suo recondidit sinu.
Ac tum quidem ivit ad domum, Jovis filia, Venus:
Juno autem festinans reliquit verticem Olympi,
Pieriámque supergressa, & Emathiam amœnam,
Ferebatur super equestrium Thracum montes nivosos,
Summa cacumina: neque terram carpebat pedibus.

Ver. 205.—ἄκριτα.] Vide suprà ad ά, 309, 314.

Ver. 212.—Οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικε.] Οὔτε πρέπον, οὔτε δυνατόν. *Schol.* Al. οὐδ' ἐπέοικε.

——Quis talia demens
Abnuat? —— —— —— —— —— *Æn.* IV, 107.

Ibid. —τεὸν ἔπος.] Quâ ratione τεὸν, hîc ultimam producat; item ὄρεα, *ver.* 227; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 216.—ἐν δ' ἵμερος.] Apud *Sextum Empiricum*, ἔνι δ' ἵμερος.

Ver. 217.—φρονεόντων.] Apud *Aristotelem*, φρονέοντος. *Ethic. Eudem.* lib. 6, cap. 6; & *Ethic. Nicomach.* lib. 7, cap. 7. Ἀλλὰ καὶ περὶ Ποιητικῆς ἐστιν εἰπεῖν, ὅτι "Ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἔνθ' ἵμερος,"——*Plutarch. de audiend. Poëtis*, sub initio.

Ver. 218. Τόν ῥα.] *Hoc, inquam.—Hoc utique*———.

Ver. 219. Τῆ——, τεῷ δ' ἐγκάτθεο κόλπῳ.] Cod. *Harleian.* Τῆ——, τεῷ ἐγκάτθεο κόλπῳ. Atque ita quidem istud Τῆ semper usurpat *Homerus* ἀσυνδέτως·

Τῆ δὲ τόδε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τανύσσαι. *Odyss.* έ, 346.
Κῆρυξ, τῆ δὴ τοῦτο πόρε κρέας, ὄφρα φάγῃσι. *Odyss.* θ', 477.
Κύκλωψ, τῆ, πίε οἶνον. —— *Odyss.* ί, 347.
Τῆ, τόδε φάρμακον ἐσθλὸν ἔχων, ἐς δώματα Κίρκης
Ἔρχευ. ——— ———. *Odyss.* κ', 287.

Ita nimirum ultimum hunc versum scribit *Eustathius* in *commentario*; cùm Editi habeant, ἔχων δ' ἐς δώματα Κίρκης Ἔρχευ.

Ver. 220.—τετεύχαται.] Vide suprà ad ά, 37.

Ver. 221. Ἄπρηκτον.] Vide suprà ad ν', 192.

Ver. 222.—βοῶπις.] Vide suprà ad ά, 551.

Ver. 223.—ἑῷ.] *Al.* μέσσῳ.

Ver. 225.—ἀΐξασα.]

Illa viam celerans———
———cito decurrit tramite virgo. *Æn.* V, 609.

Ver. 227.—νιφόεντα.] Quâ analogiâ vox νιφόεντα, quæ primam *corripit*, deducta sit ex νίφειν, quæ primam *producit*; vide suprà ad ά, 338; & ad μ', 280.

Ver. 228.—οὐδὲ χθόνα μάρπτε ποδοῖϊν.] Vide suprà ad έ, 769. Et de proprio significatu temporis istius imperfecti, μάρπτεν. vide ad ν', 84.

Ἐξ Ἀθόω δ' ἐπὶ πόντον ἐβήσατο κυμαίνοντα·
Λῆμνον δ' εἰσαφίκανε, πόλιν θείοιο Θόαντος,
Ἔνθ' Ὕπνῳ ξύμβλητο, κασιγνήτῳ Θανάτοιο,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ὕπνε, ἄναξ πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων,
Εἰ μὲν δή ποτ' ἐμεῦ ἔπος ἔκλυες, ἠδ' ἔτι καὶ νῦν
Πείθευ· ἐγὼ δέ κέ τοι εἰδέω χάριν ἤματα πάντα·
Κοίμησόν μοι Ζηνὸς ὑπ' ὀφρύσιν ὄσσε φαεινὼ,
Αὐτίκ', ἐπεί κεν ἐγὼ παραλέξομαι ἐν φιλότητι.
Δῶρα δέ τοι δώσω, καλὸν θρόνον, ἄφθιτον αἰεὶ,
Χρύσεον· Ἥφαιστος δέ κ' ἐμὸς πάϊς ἀμφιγυήεις
Τεύξει ἀσκήσας, ὑπὸ δὲ θρῆνυν ποσὶν ἥσει,
Τῷ κεν ἐπισχοίης λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε νήδυμος Ὕπνος·
Ἥρη, πρέσβα θεὰ, θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο,
Ἄλλον μέν κεν ἔγωγε θεῶν αἰειγενετάων
Ῥεῖα κατευνήσαιμι, καὶ ἂν ποταμοῖο ῥέεθρα
Ὠκεανοῦ, ὅσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται·
Ζηνὸς δ' οὐκ ἂν ἔγωγε Κρονίονος ἆσσον ἱκοίμην,
Οὐδὲ κατευνήσαιμ', ὅτε μὴ αὐτός γε κελεύοι.
Ἤδη γάρ με καὶ ἄλλο τεὴ ἐπίνυσσεν ἐφετμὴ,
Ἤματι τῷ, ὅτ' ἐκεῖνος ὑπέρθυμος Διὸς υἱὸς
Ἔπλεεν Ἰλιόθεν, Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξας.
Ἤτοι ἐγὼ μὲν ἔθελξα Διὸς νόον αἰγιόχοιο
Νήδυμος ἀμφιχυθείς· σὺ δέ οἱ κακὰ μήσαο θυμῷ,

Ex Atho autem ad pontum descendit fluctuantem:
Lemnúmque pervenit, *in* urbem divini Thoantis,
Ubi Somnum convenit, fratrem Mortis,
Inque ejus hæsit manu, verbáque fecit, dixitque:
" Somne, rex omniúmque deorum omniúmque hominum;
" Si quidem unquam anteà meo verbo auscultâsti, etiam nunc
" Obsequere, ego autem tibi habeo gratias dies omnes:
" Sopito mihi Jovis sub palpebris oculos fulgentes,
" Statim, postquam ego accubuero in amore,
" Dona autem tibi dabo, pulchrum solium, incorruptum in-perpetuum,
" Aureum; Vulcanus nempe meus filius utroque-pede-claudus
" Fabricabit elaboratum; sub pedibúsque scabellum mittet,
" Cui utique imponas nitidos pedes dum-convivaris.
Hanc autem respondens allocutus est suavis Somnus;
" Juno, veneranda dea, filia magni Saturni,
" Alium quidem ego deorum sempiternorum
" Facilè sopiverim; etiam torrentis fluenta
" Oceani, qui quidem parens omnibus est:
" Jovem autem non ego Saturnium propè adiero,
" Neque sopivero, quando non ipse quidem jusserit.
" Jam enim me & aliàs tuum saperefecit mandatum,
" Die isto, quando ille magnanimus Jovis filius [*Hercules*]
" Navigabat ex Ilio, Trojanorum urbe direptâ.
" Tum ego sanè demulsi Jovis mentem Ægiochi
" Suavis circumfusus: tu autem ei mala struebas animo,

Ver. 229.—Ἀθόω.] Ita *Barnesius*: Rectè, ut opinor. *Al.* Ἄθοω.

Ibid.—ἐβήσατο.] *Al.* ἐβήσετο. Vide suprà ad β', 35; & ad ε', 109.

Ver. 231.—Ὕπνῳ—κασιγνήτῳ Θανάτοιο.]
Tum consanguineus Leti Sopor——. *Æn.* VI, 278.

Ver. 232.—ἄρα.] *Ut solent amici obviam facti,*——.

Ver. 234. Εἰ μὲν.] *Al.* apud *Eustathium*, Ἦ μέν. Non malè; inquit *Barnesius*. At *Eustathius*; γράφεται, inquit, καὶ " Εἰ μὲν." ὃ καὶ κρεῖττον.

Ibid.—ἐμεῦ ἔπος.] Cod. *Harleian.* ἐμὸν ἔπος. Quod & ferri potest.

Ver. 235.—εἰδέω χάριν.] Cod. *Harleian.* ἰδέω χάριν, "*gratias habebo.*"

Ver. 236. Κοίμησον.] Cod. *Harleian.* Κοίμισσον.

Ver. 237.—παραλέξομαι ἐν φιλότητι.] *Al.* παραλέξομαι φιλότητι. Vide autem suprà ad β', 515.

Ver. 238.—καλὸν.] Vide suprà ad β', 43.

Ibid.—ἄφθιτον.] De hujus vocis prosodiâ, vide suprà ad ν', 339.

Ver. 246. Ὠκεανοῦ, ὅσπερ γένεσις.] Vide suprà ad *ver.* 201.

Ibid.—τέτυκται.] Vide suprà ad α', 37.

Ver. 247.—Κρονίονος.] De prosodiâ vocis Κρονῖονος & Κρονίονος, vide suprà ad α', 397; ad ζ', 464; & ad ν', 46.

Ver. 249.—ἄλλο τεὴ ἐπίνυσσεν ἐφετμή.] *Al.* ἄλλοτε ᾗ (vel ἄλλοθ' ἐῇ) ἐπίνυσσεν ἐφετμῇ. Tumque vox ἐπίνυσσεν referenda ad præcedentem Ζεύς. Sed præstat vulgata Lectio.

Ver. 250.—ὅτ' ἐκεῖνος.] *Al.* ὅτε κεῖνος.

Ver. 252.—ἔθελξα.] *Eustathius*, & MSS, & Editi plurimi, & Scholiastes habet, ἔλεξα.
Quæ si vera Lectio, erit (ut opinor) non à λέγω, sed ab inusitato λέχω. Vide suprà ad β', 515.

Ver. 253.—ὁ] *Herculi.*

Ver

Ὄρσασ' ἀργαλέων ἀνέμων ἐπὶ πόντον ἀήτας·
Καί μιν ἔπειτα Κόωνδ' εὖ ναιομένην ἀπένεικας,
Νόσφι φίλων πάντων· ὁ δ' ἐπεγρόμενος χαλέπαινε,
Ῥιπτάζων κατὰ δῶμα θεοὺς· ἐμὲ δ' ἔξοχα πάντων
Ζήτει, καί κέ μ' ἄϊστον ἀπ' αἰθέρος ἔμβαλε πόντῳ,
Εἰ μὴ Νὺξ δμήτειρα θεῶν ἐσάωσε καὶ ἀνδρῶν,
Τὴν ἱκόμην φεύγων· ὁ δ' ἐπαύσατο, χωόμενός περ·
Ἅζετο γὰρ, μὴ Νυκτὶ θοῇ ἀποθύμια ἔρδοι.
Νῦν αὖ τοῦτό μ' ἄνωγας ἀμήχανον ἄλλο τελέσσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶπις πότνια Ἥρη·
Ὕπνε, τίη δὲ σὺ ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς;
Ἦ φῂς, ὡς Τρώεσσιν ἀρηγέμεν εὐρύοπα Ζῆν',
Ὡς Ἡρακλῆος πέρι χώσατο, παιδὸς ἑοῖο;
Ἀλλ' ἴθ', ἐγὼ δέ κέ τοι Χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων
Δώσω ὀπυιέμεναι, καὶ σὴν κεκλῆσθαι ἄκοιτιν,
Πασιθέην, ἧς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα.
Ὣς φάτο· χήρατο δ' Ὕπνος, ἀμειβόμενος δὲ προσηύδα·
Ἄγρει νῦν μοι ὄμοσσον ἀάατον Στυγὸς ὕδωρ,
Χειρὶ δὲ τῇ ἑτέρῃ μὲν ἕλε χθόνα πουλυβότειραν,
Τῇ δ' ἑτέρῃ ἅλα μαρμαρέην· ἵνα νῶϊν ἅπαντες
Μάρτυροι ὦσ' οἱ ἔνερθε θεοὶ Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες·
Ἦ μὲν ἐμοὶ δώσειν Χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων,
Πασιθέην, ἧς τ' αὐτὸς ἐέλδομαι ἤματα πάντα.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ὤμνυε δ', ὡς ἐκέλευε, θεοὺς δ' ὀνόμηνεν ἅπαντας
Τοὺς ὑποταρταρίους, οἳ Τιτῆνες καλέονται.

" Excitatis sævorum ventorum in pontum flatibus:
" Et eum deinde ad Con benè habitatem de-cursu-detulisti,
" Seorsum ab amicis omnibus: *Jupiter* autem experrectus indignabatur,
" Proturbans per domum deos; me autem maximè omnium
" Quærebat, & me perditum ab æthere injecisset ponto,
" Nisi Nox domitrix deorum servâsset & hominum,
" Quam adivi fugiens: ille autem cohibuit-se, iratus licèt;
" Verebatur enim, nè Nocti celeri ingrata-animo faceret.
" Jamque rursus hoc me jubes periculosissimum aliud perficere.
Hunc autem rursus allocuta est magnis-oculis veneranda Juno:
" Somne, quid verò tu hæc in mentibus tuis cogitas?
" Putásne ità Trojanis favere latè-sonantem Jovem,
" Sicut propter Herculem iratus est filium suum?
" Quin ito *mecum*; ego autem tibi Gratiarum unam juniorum
" Dabo ducendam, & tuam vocandam conjugem,
" Pasitheam, quam semper cupis dies omnes.
Sic dixit: Gavisus est autem Somnus, respondénsque allocutus est:
" Age, nunc mihi jura inviolabilem Stygis aquam,
" Manúque alterâ quidem tange terram almam,
" Alterâ verò mare marmoreum; ut nobis omnes
" Testes sint inferi dii, Saturnum circa existentes;
" Omnino *te* mihi daturam-esse Gratiarum unam juniorum,
" Pasitheam, quam & ego cupio dies omnes.
Sic dixit: Neque non obsecuta est dea ulnas-candida Juno;
Jurabat autem ut *is* jubebat, deósque nominabat omnes
Subtartareos, qui Titanes appellantur

Ver. 256. Νόσφι.] Vide suprà ad α', 349.

Ibid.—ἐπεγρόμενος.] *Al.* ἀνεγρόμενος.

Ver. 259.—δμήτειρα.] *Al.* μήτειρα. Sed præstat vulgata Lectio.

Ver. 262.—ἄνωγας.] Vide suprà ad θ', 322.

Ver. 265.—ἀρηγέμεν.] *Al.* ἀρηξέμεν.

Ver. 266.—πέρι χώσατο.] *Al.* περιχώσατο.

Ver. 267.—ἐγὼ δέ κέ τοι Χαρίτων μίαν—.]
Sunt mihi bis septem præstanti corpore Nymphæ:
Quarum, quæ formâ pulcherrima, Deïopeiam
Connubio jungam stabili, propriamque dicabo;
Omnes ut tecum meritis pro talibus annos
Exigat, & pulchrâ faciat te prole parentem. *Æn.* I, 75.

Ver. 269.—ἧς αἰὲν ἐέλδεαι.] Ita edidit *Barnesius*, ex *ver.* 276, infrá. Alii omnes legunt, ἱμείρεαι. Quæ si vera sit Lectio, scribendum aut ἧς αὖθ' ἱμείρεαι, aut siquid simile. Nam ἱμείρεσθαι, ut rectè observavit *Barnesius*, primam producit. Porrò, totum hunc versum omittunt Codd. *Harleiani* bini, à *Th. Bentleio* collati.

Ver. 271.—ἀάατον Στυγὸς ὕδωρ.] Vide suprà ad θ', 369.

Ver. 274. Μάρτυροι.] Vide suprà ad α', 338.

Ibid.—ὦσ' οἱ.] *Al.* ὦσιν. *Al.* ἔσσοι.

Ibid.—ἔνερθε θεοὶ.] *Titanes*, ver. 279.

Ver. 279.—οἳ Τιτῆνες καλέονται.] Ἐν δὲ τῷ, " Οἳ Τιτῆνες καλέονται," προσγράφεσί τινες ἕτερον στίχον τοῦτον,

Ὤμνυε δ' ἐκ πέτρης καταλειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ. *Eustath.*
Quem quidem versum hoc modo citat *Barnesius*,

Ὤμνυε δ' ἐκ πέτρηφι καταλειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ. Vide suprà ad ν', 558.

Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Τὼ βήτην, Λήμνου τε καὶ Ἴμβρου ἄςυ λιπόντε,
Ἠέρα ἑσσαμένω, ῥίμφα πρήσσοντε κέλευθον·
Ἴδην δ' ἱκέσθην πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
Λεκτόν· ὅθι πρῶτον λιπέτην ἅλα· τὼ δ' ἐπὶ χέρσου
Βήτην· ἀκροτάτη δὲ ποδῶν ὕπ' ἐσείετο ὕλη.
Ἔνθ' Ὕπνος μὲν ἔμεινε, πάρος Διὸς ὄσσε ἰδέσθαι,
Εἰς ἐλάτην ἀναβὰς περιμήκετον, ἣ τότ' ἐν Ἴδῃ
Μακροτάτη πεφυυῖα δι' ἠέρος αἰθέρ' ἵκανεν·
Ἔνθ' ἧςτ' ὄζοισιν πεπυκασμένος εἰλατίνοισιν,
Ὄρνιθι λιγυρῇ ἐναλίγκιος, ἥν τ' ἐν ὄρεσσι
Χαλκίδα κικλήσκουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Κύμινδιν.
Ἥρη δὲ κραιπνῶς προσεβήσατο Γάργαρον ἄκρον
Ἴδης ὑψηλῆς· ἴδε δὲ νεφεληγερέτα Ζεύς.
Ὡς δ' ἴδεν, ὥς μιν ἔρως πυκινὰς φρένας ἀμφεκάλυψεν,
Οἷον ὅτε πρώτιςον ἐμισγέσθην φιλότητι,
Εἰς εὐνὴν φοιτῶντε, φίλους λήθοντε τοκῆας·
Στῆ δ' αὐτῆς προπάροιθεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἥρη, πῆ μεμαυῖα κατ' Οὐλύμπου τόδ' ἱκάνεις;
Ἵπποι δ' οὐ παρέασι καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίης,

Tum poſtquàm juraveratque, abſolveratque juramentum,
Ipſi *ſimul* ibant, Lemnique & Imbri urbe relictâ,
Caligine induti, celeriter conficientes iter:
Ad Idam autem pervenerunt fontibus irriguam, matrem ferarum,
Ad Lecton; ubi primùm liquerunt mare: hique ſuper terra
Ibant: ſumma autem ſub pedibus quaſſabatur ſylva.
Atque illic Somnus quidem manſit, antequam Jovis oculi viderent *eum*,
Abiete conſcenſâ admodum-proceâ, quæ tunc in Idâ
Altiſſima enata per aërem ad æthera ibat:
Illic *is* ſedit ramis denſè-opertus abiegnis,
Avi argutæ ſimilis, quam utique in montibus
Chalcidem nominant dii, homines autem Cymindin.
Juno autem celeriter conſcendebat *in* Gargarum ſummum
Idæ excelſæ: vidit autem *eam* nubes-cogens Jupiter.
Ut verò vidit, continuò illum amor prudentia præcordia cooperuit.
Perinde-ac quando primùm congreſſi ſunt amore,
Cubili initio ſuis clam parentibus:
Stetit autem ipſam ante, verbáque fecit, dixitque:
"Juno, quo ab Olympo huc venis?
"Equi autem non adſunt & currus, quos conſcendas.

Ver. 282.—πρήσσοντε.] Vide ſuprà ad ν', 192.

Ver. 284. Λεκτόν.] Vide ſuprà ad β', 515.

Ver. 285.—ἀκροτάτη δὲ ποδῶν ὕπ' ἐσείετο ὕλη.] Ita edidit *Barneſius*. *Al.* ὑπεσείετο.

——dat euntibus ingens
Sylva locum. —— *Æn.* VII, 676.

Ibid.—ὕλη.] Vide ſuprà ad γ', 151.

Ver. 286.—ἔμεινε,—ὄσσε ἰδέσθαι.] *Al.* ἔμιμνε,—ἄσσον ἰκέσθαι.

Ver. 287.—ἣ τότ' ἐν Ἴδῃ.] Nugatur hîc planè Scholiaſtes: Διὰ τοῦτο "Τότε," inquit, ἀνήρηκε τὸ ψεῦδος· ὥςε μὴ ζητεῖν αὐτήν.

Ver. 290. Ὄρνιθι λιγυρῇ ἐναλίγκιος.]

Alitis in parvæ ſubito collecta figuram. *Æn.* XII, 862.

Cæterùm quâ ratione, ὄρνιθι, hîc ultimam producat; item δὲ, *ver.* 293; vide ſuprà ad α', 51.

Ver. 291. Χαλκίδα κικλήσκουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Κύμινδιν.] De hâc loquendi ratione, mihi id veri ſimillimum videtur; quæ *Eruditioribus* uſitata fuerint nomina, *Diis* tributa; quæ vulgo magis trita, *Hominibus*. Nimirùm, quam *Chalcidem* appellabant *Græci eruditiores* avem; ei, apud *vulgus Ionicum*, nomen erat *Cymindi*. Ἡ Χαλκὶς ὀλιγάκις μὲν φαίνεται· οἰκεῖ γὰρ ὄρη.——κύμινδιν δὲ καλοῦσιν Ἴωνες αὐτήν. *Ariſtot. de Hiſt. Animal. lib.* 9. *cap.* 12. *Plato* in eâ erat ſententiâ; quæ *Rei naturam* quodammodo vi & ſignificatu ſuo exprimerent *Nomina*, illa utique Diis tributa. Δῆλον γὰρ δὴ, ὅτι οἵγε θεοὶ αὐτὰ καλοῦσι πρὸς ὀρθότητα, ἅπερ ἐςὶ φύσει ὀνόματα.—Τὸν "Ἀςυάνακτα" ἄρα ὀρθότερον ᾤετο κεῖσθαι τῷ παιδὶ [τοῦ Ἕκτορος,] ἢ τὸν Σκαμάνδριον· "Οἶος γάρ σφιν ἔρυτο πόλιν καὶ τείχεα μακρά." Διὰ ταῦτα δὴ, ὡς ἔοικεν, ὀρθῶς ἔχει καλεῖν τὸν τοῦ σωτῆρος υἱὸν, Ἀςυάνακτα τούτου ὃ ἔσωζεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. *Plat. in Cratylo.* De aliorum hâc in re ſententiâ, vide quæ ſuprà ad α', 403.

Ver. 292.—προσεβήσατο.] *Al.* προσεβήσετο. Vide ſuprà ad β', 35; & ad ε', 109.

Ver. 293.—νεφεληγερέτα.] Vide ſuprà ad α', 175.

Ver. 294. Ὡς δ' ἴδεν, ὥς μιν ἔρως,] Scholiaſti, ἔρος· Ut infrà, *ver.* 315.

Ὡς ἴδον, ὡς ἐμάνην·—— *Theocrit.*
Ut vidi, ut perii!—— *Virgil. Eclog.* VIII, 41.

——ille repentè
Accepit ſolitam flammam, notuſque medullas
Intravit calor, & labefacta per oſſa cucurrit.——
Senſit læta dolis, & formæ conſcia conjux. *Æn.* VIII, 388.

Ver. 295.—πρώτιςον ἐμισγέσθην.] Cod. *Harleian.* πρῶτον παρεμισγέσθην.

Ver. 299.—τῶν κ' ἐπιβαίης.] *Quos utique conſcendas.* Rectè hîc notavit *Barneſius*, ad ſententiam *aliquid*, ad verſum explendum *nihil* conferre iſtud κέ. Quod & in ſolutâ oratione, apud *Platonem* alioſque, facile eſt obſervatu.

Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
Ἔρχομαι ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης,
Ὠκεανόν τε, θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθὺν,
Οἵ μ' ἐν σφοῖσι δόμοισιν ἐῢ τρέφον ἠδ' ἀτίταλλον·
Τοὺς εἶμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω.
Ἤδη γὰρ δηρὸν χρόνον ἀλλήλων ἀπέχονται
Εὐνῆς καὶ φιλότητος· ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ.
Ἵπποι δ' ἐν πρυμνωρείῃ πολυπίδακος Ἴδης
Ἑστᾶσ', οἵ μ' οἴσουσιν ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρήν.
Νῦν δέ σευ εἵνεκα δεῦρο κατ' Οὐλύμπου τόδ' ἱκάνω,
Μήπως μοι μετέπειτα χολώσεαι, αἴκε σιωπῇ
Οἴχωμαι πρὸς δῶμα βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἥρη, κεῖσε μὲν ἔστι καὶ ὕστερον ὁρμηθῆναι,
Νῶϊ δ', ἄγ', ἐν φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε·
Οὐ γάρ πώποτέ μ' ὧδε θεᾶς ἔρος, οὐδὲ γυναικὸς,
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι περιπροχυθεὶς ἐδάμασσεν,
Οὐδ' ὁπότ' ἠρασάμην Ἰξιονίης ἀλόχοιο,
Ἣ τέκε Πειρίθοον, θεόφιν μήστωρ' ἀτάλαντον·
Οὐδ' ὅτε περ Δανάης καλλισφύρου Ἀκρισιώνης,
Ἣ τέκε Περσῆα, πάντων ἀριδείκετον ἀνδρῶν·
Οὐδ' ὅτε Φοίνικος κούρης τηλεκλειτοῖο,
Ἣ τέκε μοι Μίνω τε καὶ ἀντίθεον Ῥαδάμανθυν·
Οὐδ' ὅτε περ Σεμέλης, οὐδ' Ἀλκμήνης ἐνὶ Θήβῃ,
Ἥ ῥ' Ἡρακλῆα κρατερόφρονα γείνατο παῖδα·
Ἡ δὲ Διώνυσον Σεμέλη τέκε, χάρμα βροτοῖσιν.
Οὐδ' ὅτε Δήμητρος, καλλιπλοκάμοιο ἀνάσσης·

Hunc autem dolos-struens allocuta est veneranda Juno:
" Eo visura almæ fines terræ,
" Oceanúmque deorum parentem, & matrem Tethyn,
" Qui me in suis ædibus magnâ-cum-curâ nutrierunt & educârunt:
" Hos vado visura, & ipsis acerbas lites dirimam.
" Jam enim diuturno tempore inter se abstinent
" Cubili & amore: quoniam ira eis invasit animum.
" Equi autem in radicibus fontibus-irriguæ Idæ
" Stant, qui me ferent supra aridúmque & humidum.
" Nunc verò tui gratiâ huc ab Olympo ob hoc venio,
" Nè fortè mihi posthàc irascaris, si silentio
" Abeam ad domum profundè fluentis Oceani.
Hanc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter;
" Juno, illuc quidem licet & posthâc proficisci;
" Nos autem age amore congrediamur concumbentes:
" Non enim unquam mihi sic deæ amor, neque mulieris,
" Animum in pectoribus circumfusus domuit;
" Neque quando captus-fui amore Ixioniæ uxoris,
" Quæ peperit Pirithoum, diis consiliarium parem:
" Neque quando Danaës pedibus-elegantis Acrisii filiæ,
" Quæ peperit Perseum, omnium clarissimum virorum:
" Neque quando Phœnicis filiæ percelebris,
" Quæ peperit mihi Minoáque & diis-parem Rhadamanthyn:
" Neque quando Semeles, neque Alcmenes in Thebis;
" *Quarum* hæc quidem Herculem fortissimum peperit filium;
" At Bacchum Semele peperit, gaudium mortalibus.
" Neque quando Cereris, comas-pulchræ reginæ:

Ver. 302. Ὠκεανόν τε, θεῶν γένεσιν.] Vide suprà ad *ver.* 201.

Ver. 303.—ἐῢ τρέφον.] *Al.* εὔτρεφον.

Ver. 307.—πολυπίδακος.] *Al.* πολυπιδάκου.

Ver. 310.——μετέπειτα χολώσεαι.] *Al.* μετόπισθε κοτέσσεαι. Ut, ά, 82,—μετόπισθεν ἔχει κότον. Et *Odyss.* έ, 147, Μήπως τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος——.

Ver. 312.—νεφεληγερέτα.] Vide suprà ad ά, 175.

Ver. 314. Νῶϊ δ', ἄγ'—.] Rectè hæc reprehendit *Plato de Republ. lib.* 3. Οὐ, μὰ τὸν Δία, οὔ μοι φαίνεται ἐπιτήδεια· Ἀλλ' εἴ που τινὲς καρτερίαι πρὸς ἅπαντα καὶ λέγονται καὶ πράττονται ὑπὸ ἐλλογίμων ἀνδρῶν, θεατέον τε καὶ ἀκουστέον. Optimè etiam *Cicero*, de his quæ *ad Deos Humana transtulit* Homerus; *Mallem*, inquit, *Divina ad Nos.*

Ibid.—εὐνηθέντε.] *Al.* εὐνηθέντες.

Ver. 317.—ἠρασάμην.] Vocabulum hoc, quoniam *secundam* corripit, nequit deductum esse ex ἐράομαι, sed omnino ex ἔραμαι vel ἐράζομαι. Vide suprà ad ά, 67.

Ver. 318.—ἀτάλαντον.] Vide suprà ad β', 627.

Ver. 320.—Περσῆα.] Quâ ratione, Περσῆα, hîc ultimam producat; item ὁπότε, *ver.* 327; & μαλακὸν, *ver.* 349; & δὲ, *ver.* 350; & ἱστάμενος, *ver.* 356; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 322.—Μίνω τε.] *Al.* Μίνωα.

Ver. 325.—Διώνυσον—χάρμα βροτοῖσιν.]
——Διωνύσου πολυγηθέος. *Hesiod.*
——Διώνυσον πολυγαθῆ. *Pindar.*
Adsit lætitiæ Bacchus dator —— — *Æn.* I, 738.
Munera lætitiamque Dei. —— 640.

Οὐδ' ὁπότε Λητοῦς ἐρικυδέος, οὐδὲ σεῦ αὐτῆς·
Ὡς σέο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Εἰ νῦν ἐν φιλότητι λιλαίεαι εὐνηθῆναι
Ἴδης ἐν κορυφῇσι, τὰ δὲ προπέφανται ἅπαντα,
Πῶς κ' ἔοι, εἴτις νῶϊ θεῶν αἰειγενετάων
Εὕδοντ' ἀθρήσειε, θεοῖσι δὲ πᾶσι μετελθὼν
Πεφράδοι; οὐκ ἂν ἔγωγε τεὸν πρὸς δῶμα νεοίμην,
Ἐξ εὐνῆς ἀνστᾶσα· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.
Ἀλλ' εἰ δή ῥ' ἐθέλεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
Ἔστιν τοι θάλαμος, τόν τοι φίλος υἱὸς ἔτευξεν
Ἥφαιστος, πυκινὰς δὲ θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσεν·
Ἔνθ' ἴομεν κίοντες, ἐπεί νύ τοι εὔαδεν εὐνή.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἥρη, μήτε θεῶν τόγε δείδιθι, μήτέ τιν ἀνδρῶν
Ὄψεσθαι· τοῖόν τοι ἐγὼ νέφος ἀμφικαλύψω,
Χρύσεον· οὐδ' ἂν νῶϊ διαδράκοι Ἠέλιός περ,
Οὗ τε ϗ ὀξύτατον πέλεται φάος εἰσοράασθαι.
Ἦ ῥα, ϗ ἀγκὰς ἔμαρπτε Κρόνου παῖς ἣν παράκοιτιν·
Τοῖσι δ' ὑπὸ Χθὼν δῖα φύεν νεοθηλέα ποίην,
Λωτόν θ' ἑρσήεντα, ἰδὲ κρόκον, ἠδ' ὑάκινθον
Πυκνὸν ϗ μαλακόν· ὃς ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἔεργε·
Τῷ ἔνι λεξάσθεν, ἐπὶ δὲ νεφέλην ἕσσαντο
Καλὴν, χρυσείην· στιλπναὶ δ' ἀπέπιπτον ἕερσαι.

" Nec quando Latonæ gloriosæ, neque *quando* tui ipsius:
" Ut tui nunc amore-teneor, & me dulce desiderium capit.
Hunc autem dolos-struens allocuta est veneranda Juno;
" Importunissime Saturnie, quale verbum dixisti?
" Si nunc in amore cupis dormire
" Idæ in verticibus, hæc autem *loca* propatula-sunt omnia;
" Quomodò-esset, si quis nos deorum sempiternorum
" Dormientes videret, diisque omnibus interveniens
" Indicaret? non equidem tuam ad domum redirem,
" E cubili cùm consurrexero: vituperabile certè esset.
" Sed si reverà vis, & tibi *hoc* gratum est animo;
" Est tibi thalamus, quem tibi dilectus filius fabricatus est
" Vulcanus, solidásque fores postibus aptavit:
" Illuc eamus dormituri: quandoquidem tibi placet concubitus.
Hanc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter:
" Juno, nec *tu* deorum hoc metue, nec quenquam hominum
" Visurum esse: talem tibi ego nubem circumfundam,
" Auream: neque nos per-*eam*-viderit ne Sol quidem,
" Cujus & acutissimum est lumen ad inspiciendum.
Dixit, & ulnis complexus est Saturni filius suam uxorem:
His autem subter Tellus divina summisit recentem herbam,
Lotúmque roscidum, & crocum, & hyacinthum
Densum & mollem; qui à terrâ *eos* altè elevabat.
Hoc in *toro* cubârunt, insupérque nubem sibi-induerunt
Pulchram, auream; lucidique decidebant rores.

Ver. 327.—ὁπότε.] *Al.* ὅτε περ. *Ut ver.* 213, & 323.

Ver. 329.—δολοφρονέουσα—Ἥρη.]
——læta dolis—conjux. *Æn.* VIII, 393.
—simulatâ mente locutam. *Æn.* IV, 105.

Ver. 335.—ἔγωγε.] *Al.* ἔπειτα.

Ver. 337.—ῥ'.] *Ut dixisti*,——.

Ver. 340.—εὔαδεν.] Vide suprà ad α, 37.

Ver. 341.—νεφεληγερέτα.] Vide suprà ad α, 175.

Ver. 346.—ἀγκὰς ἔμαρπτε.] *Al.* ἀγκὰς ἔλαζε.
—niveis hinc atque hinc——lacertis
Cunctantem amplexu molli fovet.—— *Æn.* VIII, 387.
Fuerunt inter Grammaticos, qui ἀγκὰς ita acciperent, ac si *Accusativus* esset ab ἀγκαί. Sed hoc nullo modo ferri potest. Nam Accusativum istum pluralem *primæ* (quam vocant) *Declinationis*, qui in linguâ *Doricâ* syllabam ας corripit, ignoravit planè *Homerus*. Vide suprà ad ς', 43.

Ver. 347.—φύεν νεοθηλέα ποίην.—] Hîc liquet præcedentem totam fabulam, *VERIS* esse videlicet descriptionem; quo tempore *Idam* videre erat herbis florentem, & nubibus aureis identidem obductam. De cujusmodi ἀλληγορίαις, consulatur (si lubet) *Heraclides Ponticus*:

Vere tument terræ, & genitalia semina poscunt.
Tum *Pater* omnipotens fœcundis imbribus *Æther*
Conjugis in *gremium* lætæ descendit, & omnes
Magnus alit, magno commixtus corpore, fœtus.——
Parturit almus ager.' —— *Georgic.* II, 324.

Ἥρα μὲν νοεῖται ὁ ἀὴρ, ὅπερ ἐστὶν ὑγρὰ οὐσία· —Ζεὺς δὲ ὁ αἰθὴρ, τουτέστιν ἡ πυρώδης ϗ ἔνθερμος οὐσία·——Καὶ ἡ γῆ αὐτοῖς φύει τὰς πόας ϗ τὰ ἄνθη. *Dion. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 11.

Ver. 350.—λεξάσθεν.] Vide suprà ad β', 515.

Ver. 351.—καλὴν] Vide suprà ad β', 43.

Ver,

Ὣς ὁ μὲν ἀτρέμας εὗδε πατὴρ ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ,
Ὕπνῳ καὶ φιλότητι δαμείς· ἔχε δ' ἀγκὰς ἄκοιτιν.
Βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν νήδυμος Ὕπνος,
Ἀγγελίην ἐρέων γαιηόχῳ Ἐννοσιγαίῳ·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Πρόφρων νῦν Δαναοῖσι, Ποσειδάων, ἐπάμυνε,
Καί σφιν κῦδος ὄπαζε, μίνυνθά περ, ὄφρ' ἔτι εὕδει
Ζεύς· ἐπεὶ αὐτῷ ἐγὼ μαλακὸν περὶ κῶμα κάλυψα·
Ἥρη δ' ἐν φιλότητι παρήπαφεν εὐνηθῆναι.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ᾤχετ' ἐπὶ κλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων·
Τὸν δ' ἔτι μᾶλλον ἀνῆκεν ἀμυνέμεναι Δαναοῖσιν.
Αὐτίκα δ' ἐν πρώτοισι μέγα προθορὼν ἐκέλευσεν·
Ἀργεῖοι, καὶ δ' αὖτε μεθίεμεν Ἕκτορι νίκην
Πριαμίδῃ, ἵνα νῆας ἕλῃ, καὶ κῦδος ἄρηται;
Ἀλλ' ὁ μὲν οὕτω φησὶ, καὶ εὔχεται, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσι μένει κεχολωμένος ἦτορ·
Κείνου δ' οὔ τι λίην ποθὴ ἔσσεται, εἴ κεν οἱ ἄλλοι
Ἡμεῖς ὀτρυνώμεθ' ἀμυνέμεν ἀλλήλοισιν.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
Ἀσπίδες, ὅσσαι ἄρισται ἐνὶ στρατῷ ἠδὲ μέγισται,
Ἑσσάμενοι, κεφαλὰς δὲ παναίθησιν κορύθεσσι
Κρύψαντες, χερσίν τε τὰ μακρότατ' ἔγχε' ἑλόντες,
Ἴομεν· αὐτὰρ ἐγὼν ἡγήσομαι, οὐδέ τι φημὶ
Ἕκτορα Πριαμίδην μενέειν, μάλα περ μεμαῶτα.
Ὃς δέ κ' ἀνὴρ μενέχαρμος, ἔχει δ' ὀλίγον σάκος ὤμῳ,
Χείρονι φωτὶ δότω, ὁ δ' ἐν ἀσπίδι μείζονι δύτω.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Τοὺς δ' αὐτοὶ βασιλῆες ἐκόσμεον, οὐτάμενοί περ,
Τυδείδης, Ὀδυσεύς τε, καὶ Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων·
Οἰχόμενοι δ' ἐπὶ πάντας, ἀρήϊα τεύχε' ἄμειβον,
Ἐσθλὰ μὲν ἐσθλὸς ἔδυνε, χέρεια δὲ χείρονι δόσκον.

Sic quidem quietè dormiebat pater in Gargaro fummo,
Somno & amore domitus, tenebátque in ulnis uxorem.
Perrexit verò currere ad naves Achivorum dulcis Somnus,
Nuncium allaturus terram-cingenti Neptuno:
Propè autem ftans, verbis alatis *eum* allocutus eft:
" Alacris nunc Danais, Neptune, auxiliare:
" Et ipfis gloriam præbe, parumper faltem, dum adhuc dormit
" Jupiter: quoniam ipfi ego mollem foporem circumfudi:
" Juno autem in amore *eum* decepit ut-dormiret.
Sic fatus, hic quidem abiit ad inclytas nationes hominum:
Neptunum autem adhuc magis impulit ad auxiliandum Danais.
Statim itaque *is* inter primos longè-profiliens hortabatur:
" Argivi, etiamne rurfus concedimus Hectori victoriam
" Priamidæ, ut naves capiat, & gloriam referat?
" At is quidem fic exiftimat, & gloriatur, quia Achilles
" Navibus in cavis manet iratus corde:
" Illius tamen non magnum defiderium erit, fi quidem cæteri
" Nos *fortiter* excitemur ad defendendum invicem.
" Sed agite, ficut ego dixero, obfequamur omnes:
" Clypeos, quotquot optimi *funt* in exercitu & maximi,
" *Nos* induti, capitáque fulgentibus galeis
" Tecti, manibúfque longiffimas haftas tenentes,
" Eamus: ac ego quidem præibo; nec omnino opinor
" Hectorem Priamidem manfurum, admodum licèt anima-incitatum.
" Quicunque autem vir ftrenuus *eft*, geftatque parvum fcutum humero,
" Imbelliori viro det, ipfe verò fcutum majus fubeat.
Sic dixit: Hi autem ei maximè aufcultârunt, atque obfecuti funt.
Atque hos *quidem* ipfi reges inftruebant, vulnerati licèt,
Tydides, Ulyffefque, & Atrides Agamemnon:
Obeuntes autem *copias* omnes, martia arma commutabant;
Fortia quidem fortis induebat, deteriora autem imbelliori dabant.

Ver. 352.——ἀτρέμας εὗδε—ὕπνῳ—δαμείς]
——placidumque petivit
——per membra foporem. *Æn.* VIII, 405.

Ver. 361.—ἐπὶ κλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων.] *Ad Lemnios*, interpretatur *Domina Dacier.* Sed rationibus haud fatis idoneis.

Ver. 364.—μεθίεμεν.] Cod. *Harleian.* μεθίετε.

Ver. 365—375. Πριαμίδῃ—Πριαμίδην.] Vide fuprà ad α', 398.

Ver. 366.——οὕνεκ' Ἀχιλλεύς.] Vide fuprà ad ν', 324.

Ver. 368.—ποθή.] *Al.* ποθάς.

Ver. 370.—ἐγών.] *Al.* ἐγώ.

Ver. 373.—χερσίν τε.] *Al.* χερσὶν δέ.

Ver. 375.—μεμαῶτα.] Vide fuprà ad ν', 46.

Ver. 378.—ἄρα.] *Ut folent, ut par erat*,—.

Ver. 382.—χέρεια.] *Al.* χέρηα.

Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκὸν,
Βάν ῥ' ἴμεν· ἦρχε δ' ἄρα σφι Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Δεινὸν ἄορ τανύηκες ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ,
Εἴκελον ἀστεροπῇ· τῷ δ' οὐ θέμις ἐστὶ μιγῆναι
Ἐν δαῒ λευγαλέῃ, ἀλλὰ δέος ἰσχάνει ἄνδρας.
  Τρῶας δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐκόσμεε φαίδιμος Ἕκτωρ.
Δή ῥα τότ' αἰνοτάτην ἔριδα πτολέμοιο τάνυσσαν
Κυανοχαῖτα Ποσειδάων, καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ,
Ἤτοι ὁ μὲν Τρώεσσιν, ὁ δ' Ἀργείοισιν ἀρήγων.
Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα ποτὶ κλισίας τε νέας τε
Ἀργείων· οἱ δὲ ξύνισαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ.
Οὔτε θαλάσσης κῦμα τόσον βοάα προτὶ χέρσον,
Ποντόθεν ὀρνύμενον πνοιῇ Βορέω ἀλεγεινῇ·
Οὔτε πυρὸς τόσσος γε ποτὶ βρόμος αἰθομένοιο,
Οὔρεος ἐν βήσσῃς, ὅτε τ' ὤρετο καιέμεν ὕλην.
Οὔτ' ἄνεμος τόσσον γε ποτὶ δρυσὶν ὑψικόμοισιν
Ἠπύει, ὅστε μάλιστα μέγα βρέμεται χαλεπαίνων·
Ὅσση ἄρα Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἔπλετο φωνὴ,
Δεινὸν ἀϋσάντων, ὅτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.
  Αἴαντος δὲ πρῶτος ἀκόντισε φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἔγχει, ἐπεὶ τέτραπτο πρὸς ἰθύ οἱ, οὐδ' ἀφάμαρτε·
Τῇ ῥα δύω τελαμῶνε περὶ στήθεσσι τετάσθην,
Ἤτοι ὁ μὲν σάκεος, ὁ δὲ φασγάνου ἀργυροήλου·
Τώ οἱ ῥυσάσθην τέρενα χρόα· χώσατο δ' Ἕκτωρ,

Tum postquam induissent sibi circum corpus coruscum æs,
Perrexerunt ire: præibat verò eis Neptunus quassator-terræ,
Horrendum ensem longum habens in manu robustâ,
Similem fulguri: ei autem [*vel*, eo cum gladio] non fas est congredi
In pugnâ perniciosâ, sed metus *ejus tantummodò* reprimit viros.
Trojanos verò ex-alterâ parte instruebat illustris *Hector*.
Tum verò gravissimum certamen pugnæ intenderunt
Cæruleus-crines Neptunus, & illustris *Hector*;
Hic quidem Trojanis, ille verò Achivis auxilians.
Inundavit autem mare ad tentoriáque navésque
Argivorum: hi autem congrediebantur ingenti *cum* clamore.
Neque maris unda tantum boat ad terram,
Ex ponto impulsa flatu Boreæ gravi:
Neque ignis tantus ad*fremit* crepitus ardentis,
Montis in saltibus, quando concitus-exardescit crematurus sylvam:
Neque ventus tantum in quercubus altè-comantibus
Insonat, qui maximè rapidùm fremit sæviens:
Quantus quidem Trojanorum & Achivorum erat clamor,
Horrendè vociferantium, quando in se invicem ruerent.
In Ajacem verò primus jaculatus est illustris Hector
Hastâ, quippe conversus erat rectà in ipsum; neque aberravit;
Sed eum percussit quà duo baltei circa pectora extensi erant,
Alter quidem scuti, alter verò ensis argenteis-clavis distincti:
Atque hi *quidem* ei tutati sunt tenerum corpus: Iratus est autem Hector,

Ibid. — δόσκον.] *Eustath.* Δόσκον, γράφουσιν οἱ ἀκριβέστεροι· τουτέστιν, ἐδίδουν οἱ βασιλεῖς. *Al.* δῶκεν.

Ver. 383.—νώροπα χαλκὸν] Vide suprà ad Β', 578.

Ver. 384.—ἄρα.] *Ut promiserat,—ver.* 374.

Ver. 386. Εἴκελον.] Ita *Barnesius.* Aliî ἴκελον· quod primam corripit.

Ibid.—τῷ δ' οὐ θέμις ἐστὶ μιγῆναι Ἐν δαῒ.]

Non ut tela tamen, non ut contenderet arcum.

Æn. XII, 815.

Ver. 387.—ἀλλὰ δέος ἰσχάνει ἄνδρας.] Maris nimirum murmurantis Strepitus milites terrefecit. Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα ποτὶ κλισίας τε νέας τε, *ver.* 392. Cæterùm quâ ratione, ἀλλὰ, hîc ultimam producat; item δὲ *ver.* 402; & σάκεος, *ver.* 405; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 390. Κυανοχαῖτα.] Vide suprà ad ά, 175.

Ver. 394, &c. Οὔτε θαλάσσης—. οὔτε πυρὸς—, οὔτ' ἄνεμος.]

Frigidus ut quondam sylvis immurmurat *Auster*,

Ut *mare* sollicitum stridet refluentibus undis,

Æstuat ut clausis rapidus fornacibus *ignis*. *Georgic.* IV, 261.

Ibid.—προτὶ—ποτὶ.] Variat in codicibus harum vocularum scribendi ratio.

Ver. 395.—ὀρνύμενον.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 396.—ὕλην.] Vide suprà ad γ', 151.

Ver. 398.—ποτὶ.] Cod. *Harleian.* περί.

Ibid.—ὑψικόμοισιν.] *Al.* ὑψοφόροισιν. notante *Eustathio.*

Ver. 399.——ὅς τε μάλιστα.] *Qui etiam maximè——.*

Ver. 400. Ὅσση.] *Al.* Τόσση.

Ibid.—ἄρα.] "*Ut jam dictum est*—scilicet *ver.* 393.

Ver. 402.—δὲ.] "At δὴ," inquit *Barnesius,* "hîc potior Lectio." Conjecturâ malè admodùm feriatâ.

Ibid.—ἀκόντισε.] Vide suprà ad ά, 140.

Ver. 404. Τῇ.] *Al.* Τοῦ, & Τῷ.

Veri

Ὅττι δή οἱ βέλος ὠκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρός·
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων.
Τὸν μὲν ἔπειτ' ἀπιόντα μέγας Τελαμώνιος Αἴας
Χερμαδίῳ, τά ῥα πολλά, θοάων ἔχματα νηῶν,
Πὰρ ποσὶ μαρναμένων ἐκυλίνδετο· τῶν ἓν ἀείρας,
Στῆθος βεβλήκει ὑπὲρ ἄντυγος, ἀγχόθι δειρῆς·
Στρόμβον δ' ὥς, ἔσσευε βαλών, περὶ δ' ἔδραμε πάντη.
Ὡς δ' ὅθ' ὑπαὶ ῥιπῆς πατρὸς Διὸς ἐξερίπῃ δρῦς
Πρόῤῥιζος, δεινὴ δὲ θεείου γίνεται ὀδμὴ
Ἐξ αὐτῆς· τὸν δ' οὔπερ ἔχει θράσος, ὅσκεν ἴδηται
Ἐγγὺς ἐών, χαλεπὸς δὲ Διὸς μεγάλοιο κεραυνός·
Ὣς ἔπεσ' Ἕκτορος ὦκα χαμαὶ μένος ἐν κονίῃσι·
Χειρὸς δ' ἔκβαλεν ἔγχος, ἐπ' αὐτῷ δ' ἀσπὶς ἑάφθη,
Καὶ κόρυς, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Οἱ δὲ μέγα ἰάχοντες ἐπέδραμον υἷες Ἀχαιῶν,
Ἐλπόμενοι ἐρύεσθαι, ἀκόντιζον δὲ θαμειὰς
Αἰχμάς· ἀλλ' οὔτις ἐδυνήσατο ποιμένα λαῶν
Οὐτάσαι, οὐδὲ βαλεῖν· πρὶν γὰρ περίβησαν ἄριστοι,
Πουλυδάμας τε, καὶ Αἰνείας, καὶ δῖος Ἀγήνωρ,
Σαρπηδών τ' ἀρχὸς Λυκίων, καὶ Γλαῦκος ἀμύμων·
Τῶν δ' ἄλλων οὔτις εὖ ἀκήδησ', ἀλλὰ πάροιθεν
Ἀσπίδας εὐκύκλους σχέθον αὐτοῦ· τὸν δ' ἄρ' ἑταῖροι
Χερσὶν ἀείραντες φέρον ἐκ πόνου, ὄφρ' ἵκεθ' ἵππους

Quòd sibi telum velox irritum evolâsset è manu;
Retroque sociorum in agmen cessit, mortem evitans.
Hunc quidem deinde abeuntem magnus Telamonius Ajax
Saxo, quæ ferè multa, velocium retinacula navium,
Ad pedes pugnantium passim-jacebant; horum uno sublato,
In pectus percussit super scuti-orbem, prope collum:
Turbinis autem instar, concitum misit, rotatumque est circumcirca
Ut verò quum violento-ictu patris Jovis procidit quercus
Radicitus, teter autem sulfuris oritur odor
Ex eâ; isque nullius ampliùs est animi, qui viderit
Propè existens; durum quippe Jovis magni fulmen:
Sic cecidit Hectoris celeriter humi robur in pulveribus:
Manu autem demisit hastam, insuperque scutum secutum est,
Et galea; circáque ipsum sonitum-dedere arma varia ære.
Tum verò magno cum clamore accurrebant filii Achivorum,
Sperantes trahere *ad se*; jaculabantúrque crebra
Spicula; at nemo potuit pastorem populorum
Nec cominus, nec eminus-ferire: priùs enim circumjecerunt-se fortissimi,
Polydamásque, & Æneas, & nobilis Agenor,
Sarpedónque princeps Lyciorum, & Glaucus eximius:
Cæterorúmque nullus ipsum neglexit, sed ante
Clypeos probè orbiculatos tenebant ipsum; eúmque socii
Manibus sublatum asportabant ex pugnâ, donec pervenit ad equos

Ver. 407. Ὅτλι δή.] *Quòd adeo, Quòd videlicet,*—. Cod. *Harleian.* Ὅτλι ῥά.

Ver. 410. Χερμαδίῳ.] De hoc saxo Epigramma non illepidum citat *Barnesius* ex Anthologiâ, *lib.* 1, *cap.* 5:

Μή με τὸν Αἰάντειον ἀνοχμάσσειας, ὁδῖτα,
Πέτρον ἀκοντιστὴν στήθεος Ἑκτορέου.
Εἰμὶ μέλας τρηχύς τε· σὺ δ' εἴρεο θεῖον Ὅμηρον,
Πῶς τὸν Πριαμίδην ἐξεκύλισσα πέδῳ.
Νῦν δὲ πόλις βαιήν με παροχλίζουσιν ἀρούρης
Ἄνθρωποι, γενεῆς αἴσχεα λευγαλέης.
Ἀλλά με τις κρύψειεν ὑπὸ χθονός· αἰδέομαι γὰρ
Παίγνιον οὐτιδανοῖς ἀνδράσι γινόμενος.

Ver. 412.—βεβλήκει.] Vide suprà ad δ', 492; & ad ά, 37.

Ver. 413. Στρόμβον δ' ὥς, ἔσσευε.]

Ceu quondam torto volitans sub verbere *turbo*,
Quem pueri magno in gyro vacua atria circum
Intenti ludo exercent: Ille actus habenâ
Curvatis fertur spatiis; stupet inscia turba,
Impubesque manus, mirata volubile buxum. *Æn.* VII, 378.

Στρόμβῳ δὲ δίκην ἐκίνησεν ὁ Αἴας, ἢ τὸν βληθέντα Ἕκτορα,—ἢ μᾶλλον τὸν λίθον. *Eustath.* Mihí & στρόμβον, & ἔσσευε, & περιέδραμε, & πάντη, (quæ omnia cum præcedente isto ἐκυλίνδετο conveniunt;) de *Saxo projecto* videntur multò aptiùs dicta, quàm de *Hectore* jam humi delabente.

Ver. 414.—ὑπαί.] *Al.* ὑπό.

Ver. 416.—οὔπερ.] *Al.* οὐ κεν.

Ver. 418.——Ἕκτορος——μένος ἐν κονίῃσι.] Vide suprà ad ν', 508 & 758.

Ver. 419.—ἑάφθη.] Vide suprà ad ν', 543.

Ver. 420.—βράχε.] Vide suprà ad ν', 181.

Ver. 421.—μέγα ἰάχοντες.] Vide suprà ad δ', 456.

Ver. 423.——οὔτις ἐδυνήσατο.] *Barnesius* edidit, οὔτις ῥ' ἐδυνήσατο.

Ver. 424. Οὐτάσαι.] Vide suprà ad ν', 192; & ad έ, 140.

Ver. 427. Τῶν δ' ἄλλων οὔτις εὖ ἀκήδησ'.] *Al.* Τῶν δ' ἄλλων οὔτις εὖ ἀκήδεσεν· &, οὐ ἀκήδεσεν. Cæterùm quâ ratione, οὔτις & *hic* & *ver.* 423, ultimam producat; item ἄρα, *ver.* 444; & κατά, *ver.* 447; & Αἴαντι, *ver.* 459; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 428.—ἄρ'.] *Proinde*; *deinceps*,——.

 Ver.

Ὠκέας, οἵ οἱ ὄπισθε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο
Ἕστασαν, ἡνίοχόν τε καὶ ἅρματα ποικίλ' ἔχοντες·
Οἵ τόν γε προτὶ ἄστυ φέρον βαρέα στενάχοντα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς,
Ἔνθα μιν ἐξ ἵππων πέλασαν χθονὶ, κὰδ δέ οἱ ὕδωρ
Χεῦαν· ὁ δ' ἀμπνύνθη, καὶ ἀνέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν·
Ἑζόμενος δ' ἐπὶ γοῦνα, κελαινεφὲς αἷμ' ἀπέμεσσεν·
Αὖτις δ' ἐξοπίσω πλῆτο χθονὶ, κὰδ δέ οἱ ὄσσε
Νὺξ ἐκάλυψε μέλαινα· βέλος δ' ἔτι θυμὸν ἐδάμνα.
Ἀργεῖοι, δ', ὡς οὖν ἴδον Ἕκτορα νόσφι κιόντα,
Μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθα πολὺ πρώτιστος Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας
Σάτνιον οὔτασε, δουρὶ μετάλμενος ὀξυόεντι,
Ἠνοπίδην, ὃν ἄρα νύμφη τέκε Νηῒς ἀμύμων
Ἤνοπι βουκολέοντι παρ' ὄχθας Σατνιόεντος.
Τὸν μὲν Ὀϊλιάδης δουρικλυτὸς, ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ', ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
Τρῶες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερὴν ὑσμίνην.
Τῷ δ' ἐπὶ Πουλυδάμας ἐγχέσπαλος ἦλθεν ἀμύντωρ
Πανθοΐδης· βάλε δὲ Προθοήνορα δεξιὸν ὦμον,
Υἱὸν Ἀρηϊλύκοιο· δι' ὤμου δ' ὄβριμον ἔγχος
Ἔσχεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ·
Πουλυδάμας δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας·
Οὐ μὰν αὖτ' οἴω μεγαθύμου Πανθοΐδαο
Χειρὸς ἄπο στιβαρῆς ἅλιον πηδῆσαι ἄκοντα,
Ἀλλά τις Ἀργείων κόμισε χροΐ· καί μιν οἴω

Veloces, qui ei post pugnam & prælium
Stabant, aurigamque & currum varium habentes:
Qui porrò eam urbem versùs portabant graviter gementem.
Sed quando jam ad vadum pervenerunt pulchrè-fluentis fluvii
Xanthi vorticosi, quem immortalis genuit Jupiter;
Ibi illum è curru admoverunt terræ, eique aquam
Affuderunt: ille itaque spiritum-recepit, & suspexit oculis;
Sedénsque in genua, nigrum sanguinem evomuit:
Iterum verò retrò lapsus est in terram, eique oculos
Nox obtexit nigra; ictus enim adhuc animum domabat.
Argivi autem, ut viderunt Hectorem seorsum euntem,
Alacriùs in Trojanos irruerunt, meminerúntque pugnæ.
Tunc longè primus Oïlei *filius* velox Ajax
Satnium vulneravit, cum hastâ insiliens acutâ,
Enopidem, quem nympha peperit Naïs eximia
Enopi armenta-pascenti ad ripas Satnioentis.
Hunc quidem Oïliades hastâ-inclytus, propè accedens,
Vulneravit ad ile: itaque cecidit-resupinus; de eo verò
Trojani & Danai commiserunt acrem pugnam.
Ad eum verò Polydamas hastam-vibrans accessit ultor
Panthœdes; percussitque Prothoënorem dextrum *in* humerum,
Filium Areïlyci; per humerum autem valida hasta
Penetravit: Hic itaque in pulveribus lapsus prehendit terram palmâ:
Polydamas autem vehementer superbum-gloriatus-est, altâ-voce clamans:
" Non equidem puto magnanimi Panthœdæ
" Manu è robustâ vanum exiliisse telum,
" Sed *id* aliquis Argivorum recepit corpore: & ipsum puto

Ver. 430.—μάχης ἠδὲ πτολέμοιο.] Vide suprà ad ή, 232, 279.

Ver. 431. Ἕστασαν.] Vide suprà ad μ', 55.

Ver. 433. Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον.] Τοῖς παραπληρωματικοῖς συνδέσμοις χρηστέον, οὐχ ὡς προσθήκαις κεναῖς,——ὥσπερ τινὲς τῷ "Δὴ" χρῶνται πρὸς οὐδὲν,——ἀλλ' ἐὰν συμβάλλωνταί τι τῷ μεγέθει τοῦ λόγου· Καθάπερ παρὰ Πλάτωνι· "Ὁ μὲν δὴ "μέγας ἡγεμὼν ἐν οὐρανῷ Ζεύς." Καὶ παρ' Ὁμήρῳ, "Ἀλλ' "ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο." Ἀρχικὸς γὰρ τεθεὶς ὁ σύνδεσμος, καὶ ἀποσπασθεὶς τῶν προτέρων τὰ ἐχόμενα, μεγαλεῖόν τι εἰργάσατο.—σεμνότητα ἐργάζονται. Εἰ δ' ὧδε εἶπεν—[ἄνευ τοῦ Δὴ]—μικρολογοῦντι ἐῴκει. *Demetr. Phaler.* περὶ ἑρμηνείας, § 55, 56. Vide infrà ad *ver.* 504.

Ver. 434.—ἀθάνατος.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 435.——πέλασαν.] Vide suprà ά, 140.

Ver. 438.—κὰδ δέ οἱ ὄσσε.] *Al.* τὼ δέ οἱ ὄσσε.

Ver. 440.—νόσφι κιόντα.] Vide suprà ad ά, 349. Cod. *Harleian.* νόσφιν ἐόντα.

Ver. 443.—οὔτασε.] Similiter, *ver.* 447, Οὖτα κατὰ. Vide suprà ad ν', 192; & ad ά, 140.

Ibid.—μετάλμενος.] *Al.* μετάλμενον.

Ibid.—ὀξυόεντι.] Vide suprà ad έ, 50.

Ver. 447. Οὖτα κατὰ λαπάρην.] *Al.* Οὔτασε καλλαπάρην.

Ibid.—ἄρ'.] *Ut fit, Ut fieri solet*,——.

Ver. 452.—ἐν κονίῃσι πεσὼν.] Vide suprà ad ν', 508.

Ver. 456, 463.—κόμισε.] Vide suprà ad ά, 140.

Ver.

Αὐτῷ σκηπτόμενον κατίμεν δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο·
Αἴαντι δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε
Τῷ Τελαμωνιάδῃ· τοῦ γὰρ πέσεν ἄγχι μάλιστα·
Καρπαλίμως δ' ἀπιόντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Πουλυδάμας δ' αὐτὸς μὲν ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν,
Λικριφὶς ἀΐξας· κόμισεν δ' Ἀντήνορος υἱὸς
Ἀρχίλοχος· τῷ γάρ ῥα θεοὶ βούλευσαν ὄλεθρον·
Τόν ῥ' ἔβαλεν, κεφαλῆς τε καὶ αὐχένος ἐν συνεοχμῷ,
Νείατον ἀστράγαλον· ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε·
Τοῦ δὲ πολὺ πρότερον κεφαλή, στόμα τε, ῥῖνές τε
Οὔδει πλῆντ', ἤπερ κνῆμαι καὶ γοῦνα πεσόντος.
Αἴας δ' αὖτε γέγωνεν ἀμύμονι Πουλυδάμαντι·
Φράζεο, Πουλυδάμα, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπε,
Ἦ δὴ οὐχ οὗτος ἀνὴρ Προθοήνορος ἀντιπεφάσθαι
Ἄξιος; οὔ μέν μοι κακὸς εἴδεται, οὐδὲ κακῶν ἐξ·
Ἀλλὰ κασίγνητος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο,
Ἢ παῖς· αὐτῷ γὰρ γενεὴν ἄγχιστα ἐῴκει.
Ἦ ῥ', εὖ γινώσκων· Τρῶας δ' ἄχος ἔλλαβε θυμόν.
Ἔνθ' Ἀκάμας Πρόμαχον Βοιώτιον οὔτασε δουρί,
Ἀμφὶ κασιγνήτῳ βεβαώς· ὁ δ' ὕφελκε ποδοῖιν.
Τῷ δ' Ἀκάμας ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας·
Ἀργεῖοι ἰόμωροι, ἀπειλάων ἀκόρητοι,
Οὔ θην οἴοισίν γε πόνος τ' ἔσεται καὶ ὀϊζὺς

Ei *baculo* innitentem, descensurum domum Plutonis intra.
Sic dixit: Argivis autem dolor exortus est, eo gloriante;
Ajaci autem maximè, bellicoso animum commovit
Telamoniadæ: hunc enim *Protho*ënor cecidit proximè:
Statim igitur in *Polydamanta* abeuntem jaculatus est hastâ fulgenti.
Polydamas autem ipse quidem evitavit mortem nigram,
In obliquum absiliens: excepit autem *ictum* Antenoris filius
Archilochus; huic enim dii destinaverunt perniciem:
Hunc percussit, capitisque & cervicis in commissurâ,
Extremam *ad* vertebram; ambosque discidit nervos:
Hujus autem multò priùs caput, ósque, naréſque
Solo allapsa sunt, quàm tibiæ & genua cadentis.
Ajax itaque vicissim inclamavit eximio Polydamanti:
" Perpende, Polydama, & mihi verum dic;
" Annon hic vir pro Prothoënore *vicissim* occidi
" Dignus: non quidem mihi ignavus videtur, neque ex ignavis;
" Sed frater Antenoris equorum-domitoris,
" Vel filius: ipsi enim genere proximè similis videbatur *mihi*.
Sic dixit, benè cognoscens: Trojanos autem dolor cepit animo.
Tunc Acamas Promachum Bœotium vulneravit hastâ,
Fratrem *suum* circumeundo-protegens: Promachus enim *eum* trahebat pedibus.
Super hunc itaque Acamas vehementer gloriabatur, altè clamans:
" Argivi, sagittarii-infausti, minarum insatiabiles,
" Haud sanè solis labórque erit & luctus

Ver. 459, 460. Αἴαντι—Τῷ Τελαμωνιάδῃ.] Τί οὖν; (φήσαι τις ἄν,) οὐθὲν ταῦτα [τὰ Ἄρθρα] συμβάλλεται πρὸς λόγον; Ἔγωγε φήσαιμ' ἄν, ὥσπερ ἅλας συμβάλλεσθαι πρὸς ὄψον, ὕδωρ δὲ πρὸς μάζαν.—Καὶ Ὅμηρος, ἐπέων κόσμου περιγενόμενος, ὀλίγοις τῶν ὀνομάτων Ἄρθρα ὥσπερ λαβὰς ἐκπώμασι δεομένοις, ἢ λόφους κράνεσιν, ἐπιτίθησι. Διὸ καὶ παράσημα τῶν ἐπῶν, ἐν οἷς ταῦτα ποιεῖ, γέγονεν· Ὡς τὸ, " Αἴαντι δὲ μάλιστα δαΐφρονι " θυμὸν ὄρινε τῷ Τελαμωνιάδῃ." *Plutarch. Quæst. Platonicæ*, sub finem.

Ver. 461.—ἀκόντισε.] Vide suprà ad ά, 140.

Ver. 464. Ἀρχίλοχος.] *Al.* Ἀρχέλοχος. Vide suprà ad μ', 100.

Ver. 465. Τόν ῥ'.] *Hunc, inquam,*——.

Ver. 466.—ἀστράγαλον· ἀπὸ.] Quâ ratione, ἀστράγαλον, hîc ultimam producat; item τε, *ver.* 467; & κασίγνητος, *ver.* 473; & ἐνὶ, *ver.* 485; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 467.—πολὺ πρότερον κεφαλή.]
—————pronusque magister
Volvitur in caput,—— *Æn.* I, 119.

Ver. 469.—γέγωνεν.] Non ex præterito (quod vocant) γέγωνα· quo pacto non constaret *Temporum* ratio: Vide suprà ad ά, 37. Sed ex verbo γεγώνω· unde & alibi, γεγωνέμεν.

Ver. 471. Ἦ δὴ οὐχ.] Pronuntiabatur, Ἦ δὴ 'χ. Vide suprà ad έ, 349; & ad ί, 533. *Al.* Ἦ ῥ', οὐχ.

Ibid.—ἀντιπεφάσθαι.] *Al.* ἀντιπεφᾶσθαι. Sed omninò scribendum, ἀντιπεφάσθαι. Nam istud ά, (ut liquet ex analogo πέφᾰται,) cùm sit naturâ *breve*, syllabam *positione solummodò* longam efficit, sicuti in τάγμα, τετάχθαι, τάξις, τάξαι, & similibus; non *ipsum* enuntiatur *productè*; sicuti in πρᾶγμα, πεπρᾶχθαι, πρᾶξις, πρᾶξαι, & quæ ejusmodi sunt. Vide suprà ad ν', 192.

Ver. 475.—εὖ γινώσκων.] *Probè quum nôrat, quis esset.*

Ibid.—θυμόν.] Ita Cod. *Harleian.* optimè ut mihi quidem videtur. *Al.* θυμοῦ, &, θυμῷ.

Ver. 476, 489.—οὔτασε.] Vide suprà ad ά, 140.

Ver. 478.—μακρὸν ἀΰσας.] Cod. *Harleian.* μακρὰ βιβάσθων.

Ver. 479.—ἰόμωροι.] Vide suprà ad δ', 242.

Ver.

Ἡμῖν, ἀλλά ποθ' ὧδε κατακτανέεσθε καὶ ὔμμες.
Φράζεσθ', ὡς ὑμῖν Πρόμαχος δεδμημένος εὕδει
Ἔγχει ἐμῷ, ἵνα μή τι κασιγνήτοιό γε ποινὴ
Δηρὸν ἔῃ ἄτιτος· τῷ καί κέ τις εὔχεται ἀνὴρ
Γνωτὸν ἐνὶ μεγάροις ἄρεως ἀλκτῆρα λιπέσθαι.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο·
Πηνέλεῳ δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινεν·
Ὡρμήθη δ' Ἀκάμαντος· ὁ δ' οὐχ ὑπέμεινεν ἐρωὴν
Πηνελέοιο ἄνακτος· ὁ δ' οὔτασεν Ἰλιονῆα,
Υἱὸν Φόρβαντος πολυμήλου, τόν ῥα μάλιστα
Ἑρμείας Τρώων ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὄπασσε·
Τῷ δ' ἄρ' ὑπὸ μήτηρ μοῦνον τέκεν Ἰλιονῆα,
Τὸν τόθ' ὑπ' ὀφρύος οὖτα κατ' ὀφθαλμοῖο θέμεθλα,
Ἐκ δ' ὦσε γλήνην· δόρυ δ' ὀφθαλμοῖο διὰ πρὸ,
Καὶ διὰ ἰνίου ἦλθεν· ὁ δ' ἕζετο χεῖρε πετάσσας
Ἄμφω· Πηνέλεως δὲ, ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ,
Αὐχένα μέσσον ἔλασσεν· ἀπήραξεν δὲ χαμᾶζε,
Αὐτῇ σὺν πήληκι, κάρη· ἔτι δ' ὄβριμον ἔγχος
Ἦεν ἐν ὀφθαλμῷ· ὁ δὲ φῆ, κώδειαν ἀνασχὼν,
Πέφραδέ τε Τρώεσσι, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·

" Nobis, sed aliquando sic occidemini & vos.
" Videte, ut vobis Promachus domitus dormit
" Hastâ meâ; ut nequaquam fratris ultio
" Diu insoluta sit: Quare & quivis optet vir
" Fratrem in ædibus belli [*vel* cædis] vindicem sibi-relinqui.
Sic dixit: Argivis autem dolor obortus est, eo gloriante;
Peneleo autem maximè, bellicoso animum commovit;
Ruit itaque in Acamantem; ille verò non sustinuit impetum
Penelei regis; *Peneleus* autem vulneravit Ilioneum,
Filium Phorbantis divitis-pecorum, quem maximè
Mercurius Trojanorum diligebat, et possessiones *ei* dederat:
Ex hoc autem Mater unicum peperit Ilioneum:
Quem tunc sub supercilio vulneravit *Peneleus* ad oculi radices,
Excussitque pupillam; hasta verò per oculum penitùs,
Et per occipitium transiit: Hic itaque *in terram* desedit, manibus porrectis
Ambabus: Peneleus autem, stricto ense acuto,
Cervicem mediam feriit; deturbavitque humi,
Ipsâ cùm casside, caput: adhuc vero valida hasta
Erat in oculo: *Peneleus* autem dixit, *capite tanquam*-papaveris-capite sublato,
Denuntiavitque Trojanis, & glorians verba fecit:

Ver. 480.—Οὔ θην οἴοισίν γε—Ἡμῖν.]
——Nec soli pœnas dant sanguine Teucri:
Quondam etiam victis redit in præcordia virtus,
Victoresque cadunt Danai.—— *Æn.* II, 366.

Ver. 484. Δηρὸν ἔῃ ἄτιτος.] Editi habent, Δηρὸν ἄτιτος ἔῃ. Sed voculas istas transponere non dubitavi. Quamvis enim τίνειν, & τίσειν, & τίσεσθαι, apud Homerum *semper*; atque etiam τίω, *quoties lubet*, priorem *producat*; attamen ἄτιτος, & ἄντιτος, & παλίντιτος, & τίσις, *&* *corripiuntur semper*, & omni ex analogiâ *semper corripiantur* necesse est. Vide suprà ad ν', 414.

Οὐ μὰν αὖτ' ἄτιτος—.	*Iliad.* ν', 414.
——τότ' ἄντιτα ἔργα γένοιτο.	ω', 213.
——Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ.	*Odyss.* ρ', 51 & 60.
——παλίντιτα ἔργα γενέσθαι.	*Odyss.* α', 379; & β', 144.
——ἐπεὶ οὔτι τίσιν γ' ἔδδεισας ὀπίσσω.	*Iliad.* χ', 19,
——τίσις ἔσσεται Ἀτρείδαο.	*Odyss.* α', 40.
——καὶ τίσις εἴη.	*Odyss.* β', 76.
——ἐξοπίσω τίσις αἰεί.	*Odyss.* ν', 144.

Ver. 485.—ἐνὶ μεγάροις ἄρεως ἀλκτῆρα λιπέσθαι.] *Al.* ἐνὶ μεγάροισιν ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι. Ut infrà.——ἐμεῖο δέ δῆσεν ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι· σ', 100. Et, Μέντορ, ἄμυνον ἀρήν·—— *Odyss.* χ', 208. Nisi fortè & istis in locis scribendum sit, δῆσεν Ἄρεως sive Ἄρευς, & ἄμυνον Ἄρην. Cod. *Harleian.* à *Th. Bentleio,* & Cod. *Oxon.* à *Barnesio* collatus, habent Ἄρεος. Nec ita malé.

Ver. 489. Πηνελέοιο.] *Al.* Πηνελέῳο.

Ver. 490.—τόν ῥα.] *Quem utique*——; *Quem videlicet*——. Est enim *causa allata*, quare πολύμηλος fuerit *Phorbas.*

Ver. 492.—ὑπὸ μήτηρ.] Quâ ratione, ὑπὸ, hîc ultimam producat; item εὐχόμενος, *ver.* 500; & δάμαρ, *ver.* 503; & κατὰ, *ver.* 517; & γὰρ, etiam extra cæsuram, *ver.* 521; vide suprà ad α', 51.

Ver. 493.—οὖτα.] Vide suprà ad ν', 192.

Ver. 497.—ἀπήραξεν δὲ χαμᾶζε, Αὐτῇ σὺν πήληκι, κάρη.]
——huic uno dejectum cominus ictu
Cum galeâ longè jacuit caput.—— *Æn.* IX, 770.

Ver. 499.—ὁ δὲ φῆ—πέφραδέ τε—, καὶ—ηὔδα.] Καὶ εἴη κατὰ παραλληλίαν ταυτολογία ἐν τῷ, " φῆ καὶ πέφραδε καὶ ηὔδα." Τοῦτο δὲ—οὐδὲ ἔξω πάθους. Ἠρκέσθη γὰρ ὁ ἥρως τῷ ἔργῳ, εἰς λύπην τῶν Τρώων. Ὃ πάνυ παροξυντικόν ἐστιν εἰς θυμὸν, εἰ οὕτως ἀνατείνας παραδειγματίζει τοῦ πεσόντος τὴν κεφαλήν. *Eustath.*

Ver. 500. Πέφραδε.] De hujusmodi vocabulorum formatione, quâ nimirùm analogiâ ex φράζω oriatur πέφρᾰδα, ex κράζω autem κέκρᾱγα· ex τάττω similiter τέτᾰγα, ex πράττω autem πέπρᾱγα· vide suprà ad β', 314; & ad ν', 192. Cæterùm πέφραδε, hoc in loco, non est ex ipso πέφραδα· quo pacto non constaret Temporum ratio: Sed ex Poëtico, πεφράδω, imperfectum vel aoristus ἐπέφραδον· sicuti in σ', *ver.* 9, & ύ, 340, διεπέφραδε.

Εἰπέμεναί μοι, Τρῶες, ἀγαυῦ Ἰλιονῆος
Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρὶ, γοήμεναι ἐν μεγάροισιν·
Οὐδὲ γὰρ ἡ Προμάχοιο δάμαρ Ἀλεγηνορίδαο,
Ἀνδρὶ φίλῳ ἐλθόντι γανύσσεται, ὁππότε κεν δὴ
Ἐκ Τροίης σὺν νηυσὶ νεώμεθα κῦροι Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλε.
Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος, ὅπη φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
Ὅστις δὴ πρῶτος, βροτόεντ' ἀνδράγρι', Ἀχαιῶν
Ἤρατ', ἐπεί ῥ' ἔκλινε μάχην κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Αἴας ῥα πρῶτος Τελαμώνιος Ὕρτιον οὖτα
Γυρτιάδην, Μυσῶν ἡγήτορα καρτεροθύμων·
Φάλκην δ' Ἀντίλοχος, καὶ Μέρμερον ἐξενάριξε·
Μηριόνης δὲ Μόρυν τε, καὶ Ἱπποτίωνα κατέκτα·
Τεῦκρος δὲ Προθόωνα τ' ἐνήρατο, καὶ Περιφήτην·
Ἀτρείδης δ' ἄρ' ἔπειθ' Ὑπερήνορα, ποιμένα λαῶν,
Οὖτα κατὰ λαπάρην, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς ἄφυσσε
Δῃώσας· ψυχὴ δὲ κατ' οὐταμένην ὠτειλὴν
Ἔσσυτ' ἐπειγομένη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Πλείστους δ' Αἴας εἷλεν, Ὀϊλῆος ταχὺς υἱός·
Οὐ γάρ οἵ τις ὁμοῖος ἐπισπέσθαι ποσὶν ἦεν,
Ἀνδρῶν τρεσσάντων, ὅτε τε Ζεὺς ἐν φόβον ὦρσεν.

" Renunciate mihi, Trojani, illuſtris Ilionei
" Patri charo & matri, ut lugeant in ædibus;
" Neque enim Promachi uxor Alegenoridæ,
" Viro charo reverſo ſe-læto-vultu-offeret, quando demum
" Ex Trojâ cum navibus revreterimus filii Achivorum.
Sic dixit: Illos autem omnes pallidus timor cepit;
Circumſpectabatque unuſquiſque, quà effugere-poſſet gravem perniciem.
Dicite nunc mihi, Muſæ, cœleſtes domos tenentes,
Quiſnam primus, cruentas exuvias, Achivorum
Suſtulerit, postquam inclinavit pugnam inclytus Neptunus.
Ajax quidem primus Telamonius Hyrtium percuſſit
Gyrtiadem, Myſorum ductorem magnanimorum:
Phalcem autem Antilochus, & Mermerum interfectos-ſpoliavit:
Meriones autem Morymque, & Hippotionem interfecit:
Teucer verò Prothoonáque peremit, & Periphetem:
Atridéſque deinde Hyperenorem, paſtorem populorum,
Vulneravit ad ile; inteſtina autem æs penitùs-hauſit
Dilacerans; animáque per inflictum vulnus
Erupit exacta; illum autem tenebræ oculos texerunt.
Plurimos verò Ajax interfecit, Oilei velox filius:
Non enim ei quiſquam par ad inſequendum pedibus erat
Viros fugientes, quando utique Jupiter fugam immitteret.

Ver. 501. Εἰπέμεναί μοι.] *Renunciate, quæſo,*——.

Ver. 503. Οὐδὲ γάρ.] *Nam, ut non dudum gloriati eſtis, neque apud Nos*——.

Ver. 504.——ὁππότε κεν δὴ—νεώμεθα.] " *Quandocunque erit futurum, ut*"——. Spem & expectationem *longam* pulcherrimè depingunt Explementa iſta, κὲν δή. Quæ ſiquis vocabulo quovis diſſyllabo mutaverit, ſtatim ſentiet quanto languidiorem effecerit ſententiam. Vide infrà ad χ', 365. Haud diſſimiliter, etiam in ſoluto ſcribendi genere; *negantis* eſt, οὐδέποτε· *pernegantis*, οὐδεπώποτε. Quæ quidem voculæ optimè reddi poſſunt latine; *nequaquam, &, neque adbuc quaquam*; Vel, *nunquam, & neque adbuc unquam.* Ad vim & elegantiam hujuſmodi explementorum, videatur & *Platonis* locus ſuprà citatus; *ver.* 433 *hujus libri.*

Ver. 506, —— ἄρα.] *Ut fit*; *Ut par erat,*——.

Ibid.—χλωρὸν δέος εἷλε.] *Al.* χλωρὸν δέος ᾕρει. *Al.* τρόμος ἔλλαβε γυῖα. Ex verſibus nimirum ſæpius memoriter citatis.

Ver. 507.—ὅπη, & φύγοι.] *Al.* ὅποι, & φύγῃ.

Ver. 508. Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι,]

Vos, ô Calliope, precor, aſpirate canenti;
Quas ibi tum ferro ſtrages, quæ funera Turnus
Ediderit, quem quiſque virum demiſerit Orco:
Et mecum ingentes oras evolvite belli. *Æn.* IX, 525.

Ver. 509. Ὅστις δὴ πρῶτος—; Αἴας ῥα.] Notandum quàm aptè & *ſignificanter* hîc ſibi invicem *reſpondeant*, δὴ, & ῥά.

Ver. 510. Ἤρατ'.] *Al.* Ἧρεῖ'.

Ibid.—ῥ'.] *Ut diximus,*——.

Ibid.—ἔκλινε.] Vide ſuprà ad α', 309, 314.

Ver. 512.—καρτεροθύμων.] *Al.* καρτερόθυμον.

Ver. 514.—Μόρυν τε καὶ Ἱπποτίωνα.] Vide ſuprà ad ν', 792.

Ver. 516. Ἀτρείδης.] *Menelaus.* Nam *Agamemnon* jam vulneratus, à pugnâ abſtinuit; ſuprà *ver.* 28, 29, 63, 130, 379, 380. Et *Menelaus* infrà ρ', 24; à ſe occiſum memorat *Hyperenora.* Ut rectè annotavit *Barneſius.*

Ver. 517. Οὖτα κατὰ λαπάρην.] *Al.* Οὔτασε καλλαπάρην.

Ver. 518.—ψυχὴ δὲ κατ' οὐταμένην ὠτειλήν.] Ille rapit calidum fruſtra de vulnere telum;

Unâ eâdemque viâ ſanguiſque animuſque ſequuntur. *Æn.* X, 486.

Ver. 522. —— ὅτε τε.] *Quando utique*; *Quando videlicet,*——.

Ibid.—ὦρσεν.] *Al.* ὄρσῃ.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ῬΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ο.

Ὑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας Ο΄.

Ζεὺς ἐγερθεὶς, ϗ θεασάμενος τοὺς Τρῶας νικωμένους, Ἥρᾳ ἐπιπλήσσει, ϗ Ἶριν μὲν μεταπέμπει πρὸς Ποσειδῶνα, κελεύων ἀφίστασθαι τοῦ πολέμου· Ἀπόλλωνα δὲ, ὅπως * ἀναῤῥώσῃ τὸν Ἕκτορα· ὃς ἀναλαβὼν Αἰγίδα, τοὺς Ἕλληνας εἰς φυγὴν τρέπει· ϗ μέχρι τῶν νεῶν συνδιωχθέντων, Αἴας ὁ Τελαμώνιος πολλοὺς ἀναιρεῖ τῶν πολεμίων, τοὺς ταῖς ναυσὶ πῦρ ἐπιφέροντας.

* *Al.* ἀνδρώσῃ.

Ἐπιγραφαί.

Παλίωξις.

Ἄλλως.

Οὖ, Κρονίδης κεχόλωτο Ποσειδάωνι, ϗ Ἥρῃ.

Lib. XIV.

Αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας ϗ τάφρον ἔβησαν
Φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Δαναῶν ὑπὸ χερσὶν,
Οἱ μὲν δὴ παρ' ὄχεσφιν ἐρητύοντο μένοντες,
Χλωροὶ ὑπαὶ δείους, πεφοβημένοι· ἔγρετο δὲ Ζεὺς
Ἴδης ἐν κορυφῇσι παρὰ χρυσοθρόνου Ἥρης·
Στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, ἴδε δὲ Τρῶας ϗ Ἀχαιοὺς,
Τοὺς μὲν ὀρινομένους, τοὺς δὲ κλονέοντας ὄπισθεν
Ἀργείους· μετὰ δέ σφι Ποσειδάωνα ἄνακτα.
Ἕκτορα δ' ἐν πεδίῳ ἴδε κείμενον· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Εἵαθ'. ὁ δ' ἀργαλέῳ ἔχετ' ἄσθματι, κῆρ ἀπινύσσων,
Αἷμ' ἐμέων· ἐπεὶ οὔ μιν ἀφαυρότατος βάλ' Ἀχαιῶν.

At postquam vallósque & fossam transcendissent
Fugientes, multique domiti-essent Danaorum manibus,
Trojani quidem jam ad currus repressâ-fugâ manebant,
Pallidi præ metu, exterriti: expergefactus verò est Jupiter
Idæ in verticibus, ex aureum-solium-habentis-Junonis *amplexu*:
Stetitque raptim-exurgens, viditque Trojanos & Achivos,
Trojanos quidem turbatos, turbantes autem *eos* à tergo
Argivos; interque hos Neptunum regem.
Hectorem verò in campo vidit jacentem; circúmque socii
Sedebant; is autem gravi angebatur anhelitu, mente-&-viribus defectus,
Sanguinem vomens; eum quippe non imbecillimus vulneravit Achivorum.

Ver. 1.—διά τε—ἔβησαν.] Τὸ ἑξῆς, "διέβησαν." Ὑπερβατὸν γὰρ (inquit *Scholiastes*) ὁ τρόπος. Quod nihili est. *Eustathius*, meliùs: Οἱ μὲν γραμματικοὶ Σχῆμα λέγουσιν Ὑπερβατόν. Οἱ δὲ ῥήτορες οὐκ ἀξιοῦσιν οὕτω καλεῖν αὐτό. Διακεκόφθαι δέ φασι τὴν σύνταξιν ἐπίτηδες, ἵνα ἡ διακοπὴ τῆς λέξεως τὸ ταλαίπωρον ϗ δυσδιόδευτον ἐμφήνῃ τῶν τὴν τάφρον διαβαινόντων. Similiter *Hermogenes*: Οὐκ ἔστιν, ὥς δοκεῖ τισιν, Ὑπερβατόν.—Ἀλλ' ὡς ἐγένετο ἡ δυσκολία τῆς ὁδοῦ διὰ σκολόπων ϗ τάφρου· εἶτα ὁμαλὴ ἐγένετο ἐν τῇ φυγῇ· οὕτω ϗ ἡ ἑρμηνεία ἔχει, τὸ πάθος τῶν φευγόντων τῆς λέξεως μιμουμένης. *Hermogen.* περὶ μεθόδου δεινότητος, *cap.* 14.

Ver. 3. Οἱ μὲν δή.] *Trojani quidem sanè*——.

Ibid.—παρ' ὄχεσφιν.] Ad currus ultra fossam jam ab initio oppugnationis relictos; μ΄, 75—85.

Ver. 4—ἔγρετο δὲ— Στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, ἴδε δὲ—.]

Prospiciens, summâ placidum *caput extulit* undâ:
Disjectam Æneæ toto *videt* æquore classem,
Fluctibus oppressos Troas, cœlique ruina:
Nec latuere doli fratrem Junonis & iræ. *Æn.* I, 131.

Ver. 11. Αἷμ' ἐμέων.]

Purpuream vomit ille animam.—— *Æn.* IX, 349.

Ibid.—οὔ μιν ἀφαυρότατος βάλ' Ἀχαιῶν.] Ἡ ἀπόφασις τῇ καταφάσει ποτὲ μὲν τὸ ἴσον δύναται, ποτὲ δὲ τὸ πλέον.—Ὅταν λέγῃ, "ἐπεὶ οὔ μιν ἀφαυρότατος βάλ' Ἀχαιῶν," μεῖζον ἡ ἀπόφασις δηλοῖ τῆς καταφάσεως· τὸν γὰρ πάνυ ἰσχυρὸν δεῖξαι θέλει. *Hermogenes* περὶ μεθόδου δεινότητος, *cap.* 37.

Ver.

Τὸν δὲ ἰδὼν ἐλέησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Δεινὰ δ' ὑπόδρα ἰδὼν Ἥρην πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἦ μάλα δὴ κακότεχνος, ἀμήχανε, σὸς δόλος, Ἥρη,
Ἕκτορα δῖον ἔπαυσε μάχης, ἐφόβησε δὲ λαούς.
Οὐ μὰν οἶδ', εἰ αὖτε κακορραφίης ἀλεγεινῆς
Πρώτη ἐπαύρηαι, καί σε πληγῆσιν ἱμάσσω.
Ἦ οὐ μέμνῃ, ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθεν, ἐκ δὲ ποδοῖιν
Ἄκμονας ἧκα δύω, περὶ χερσὶ δὲ δεσμὸν ἴηλα
Χρύσεον, ἄρρηκτον; σὺ δ' ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν
Ἐκρέμω, ἠλάστεον δὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον·
Λῦσαι δ' οὐκ ἐδύναντο παρασταδόν· ὃν δὲ λάβοιμι,
Ῥίπτασκον τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ, ὄφρ' ἂν ἵκηται
Γῆν ὀλιγηπελέων· ἐμὲ δ' οὐδ' ὣς θυμὸς ἀνίει
Ἀζηχὴς ὀδύνη Ἡρακλῆος θείοιο,
Τὸν σὺ ξὺν Βορέῃ ἀνέμῳ πεπιθοῦσα θυέλλας,
Πέμψας ἐπ' ἀτρύγετον πόντον, κακὰ μητιόωσα,
Καί μιν ἔπειτα Κόωνδ' εὖ ναιομένην ἀπένεικας.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἔνθεν ῥυσάμην, καὶ ἀνήγαγον αὖτις
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον, καὶ πολλά περ ἀθλήσαντα.

Hunc autem intuitus, misertus est pater hominúmque deûmque;
Ac terribili-modo torvùm intuens, Junonem verbo allocutus est.
"Certo-certiùs, mali-artifex, ô fraudulenta, tuus dolus, Juno,
"Hectora nobilem cessare-fecit à pugnâ, fugavitque ejusdem copias,
"Haud equidem scio, annon rursùs machinationum perniciosarum
"Prima fructum sis perceptura, & te verberibus cædam.
"An non meministi, quando pependisti ab-alto, à pedibus autem
"Incudes-*suspensas* demisi duas, circum manus autem vinculum misi
"Aureum, infrangibile? tu autem in æthere & nubibus
"Pependisti; mœrore-afficiebantur autem Dii per excelsum Olympum:
"Solvere autem non poterant circumstantes: quemcunq; autē prehenderē,
"Projiciebam correptum de limine *cœli*, donec perveniret
"In terram vix-spirans: me verò ne sic quidem ira missum-faciebat
"Vehemens *ob* dolorem Herculis divini;
"Quem tu cum Boreâ vento inductis procellis,
"Misisti per infructuosum pontum, mala machinans,
"Et eum deinde ad Coon benè habitatam de-cursu-detulisti.
"*Ac* eum quidem ego inde liberavi, & reduxi iterum
"In Argos equis-aptum, multis licèt malis-exercitum.

Ver. 12.—πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.]

——— Divûm pater, atque hominum Rex. *Æn.* I, 69.

——hominum sator, atque Deorum. *Æn.* XI, 725.

Ver. 18. Ἦ οὐ μέμνῃ.] *Al.* Ἦ οὐ μέμνῃ', & Ἦ οὐ μέμνησ'. Pronuntiabatur autem ἦυ μέμνῃ· Non utique licentiâ aliquâ *Poëtica*, sed quia vulgò etiam in *solutâ* (ut opinor) oratione ità pronuntiabatur. Non enim id semel iterúmve, sed perpetuò ferè, & consultò fecit Poëta. Vide suprà ad έ, 349; & ad ί, 533.

Ibid.—ὅτε τ' ἐκρέμω.] *Quando utique*; *Quando nimirum*—. Cæterum de hujus versiculi numeris, vide suprà ad ν', 36; & ad γ', 363.

Ibid.—ἐκ δὲ ποδοῖιν Ἄκμονας ἧκα δύω.] Non hæc ab *Homero* conficta, sed ab antiquis desumpta Philosophis; qui elementorum mutationes, rerúmque naturalium formandarum rationem, sub hujusmodi fabulis soliti sunt docere. Quarum tamen fabularum subtilior & enucleatior explicatio ad Poëtici Ornatûs intelligentiam parùm facit. Ἔοικεν ὁ Ποιητὴς μύθου παλαιοῦ παραφέρειν τοῦτο, καθ' ὃν Ζεὺς ἐμυθεύετο κεκρεμακέναι τὴν Ἥραν—, *Phurnutus* de Naturâ Deorum, *capite* de Fabulis antiquitus traditis. Ἐκ μηδενὸς δὲ ἀληθοῦς, ἀνάπτειν καινὴν τερατολογίαν, οὐχ Ὁμηρικόν.—Τὸ δὲ πάντα πλάττειν, οὐχ Ὁμηρικόν. *Strabo, lib.* I. *pag.* 38 & 45. *Al.* 20 & 25.

Ver. 21.—ἠλάστεον.] Pronuntiabatur, ἠλάστουν, vel ἠλάστευν. Vide suprà ad β', 811.

Ver. 22.—οὐκ ἐδύναντο παρασταδόν· ὃν δὲ λάβοιμι,—.] Scholiastes legit; οὐκ ἐδύναντο· παρασταδὸν ὃν δὲ λάβοιμι,—. Multò minùs venustè. In vulgatis istud, ὃν δὲ λάβοιμι, id ipsum est quod quæritabat Scholiastes, ὃν δὲ ἂν λάβοιμι σοι παρεστῶτα. Deinceps autem quod adjicit, δῆλον δὲ, ὅτι λέγει τὸν Ἥφαιστον· rectè se habet: Ut liquet ex sequente, ῥίπτασκον τεταγὼν, comparato cum, ῥίψε ποδὸς τεταγὼν, suprà ά, 591.

Ver. 24.—ἐμὲ δ' οὐδ' ὣς θυμὸς ἀνίει Ἀζηχὴς ὀδύνη.] *Al.* ἐμὲ δ' ὣς θυμὸν ἀνίει Ἀζηχὴς ὀδύνη. Utravis lectio ferri possit. Quod autem conjicit *Barnesius*, scribendum hîc ἀνίῃ, proptereà quòd ἀνίει aliis in locis mediam *corripiat*; planè nihili est. Quod enim in *omnibus* fit vocabulis, ut *ultimâ* in syllabâ Vocalis *longa*, sequente aliâ Vocali, *dimidiâ ex parte elidi*, hoc est, *corripi* possit; vide suprà ad ά, 51: id *nonnullis* in vocabulis, etiam in syllabis *non ultimis*, fieri itidem potest: Ut in τίω, ἰὸς, υἱὸς, ἤια, ἀνίει, & similibus *permultis*. Vide suprà ad ν', 103.

Ver. 26.—ἀνέμῳ.] *Al.* ἀνέμων.

Ver. 27.—ἀτρύγετον.] Ἀκαταπόνητον, πολὺν ἤ, ὥς ἔνιοι φασὶ, τὸν ἄκαρπον. *Schol.* ad ά, 316.

Ver. 28.—Κόωνδ'—ἀπένεικας.] Ut & ibi eum videlicet novis periculis objiceres.

Ver. 30.—ἀθλήσαντα.] Εἰς δὲ τὸν τόπον τοῦτον προσγράφουσί τινες καὶ τούτους τοὺς στίχους·

Πρίν γ' ὅτε δή σ' ἀπέλυσα ποδῶν· μύδρους δ' ἐνὶ Τροίῃ
Κάββαλον· ὄφρα πέλοιτο καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι. *Eustath.*

Τῶν σ' αὖτις μνήσω, ἵν' ἀπολλήξῃς ἀπατάων·
Ὄφρ' εἰδῇς, ἤν τοι χραίσμῃ φιλότης τε καὶ εὐνὴ,
Ἣν ἐμίγης ἐλθοῦσα θεῶν ἄπο, καί μ' ἀπάτησας.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἴστω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅστε μέγιστος
Ὅρκος, δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι·
Σή θ' ἱερὴ κεφαλὴ, καὶ νωΐτερον λέχος αὐτῶν
Κουρίδιον, τὸ μὲν οὐκ ἂν ἐγώ ποτε μὰψ ὀμόσαιμι·
Μὴ δι' ἐμὴν ἰότητα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Πημαίνει Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα, τοῖσι δ' ἀρήγει.
Ἀλλά που αὐτὸν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει·
Τειρομένους δ' ἐπὶ νηυσὶν ἰδὼν ἐλέησεν Ἀχαιούς.
Αὐτάρ τοι καὶ κείνῳ ἐγὼ παραμυθησαίμην,
Τῇ ἴμεν, ᾗ κεν δὴ σὺ, Κελαινεφὲς, ἡγεμονεύοις.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εἰ μὲν δὴ σύ γ' ἔπειτα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ἶσον ἐμοὶ φρονέουσα μετ' ἀθανάτοισι καθίζοις,
Τῷ κε Ποσειδάων γε, καὶ εἰ μάλα βούλεται ἄλλῃ,
Αἶψα μεταστρέψειε νόον, μετὰ σὸν καὶ ἐμὸν κῆρ·
Ἀλλ' εἰ δή ῥ' ἐτεόν γε καὶ ἀτρεκέως ἀγορεύεις,

"Hæc tibi rurſus-in-memoriam-reducam, ut deſiſtas à fallaciis :
"Ut ſcias, an tibi profuerit congreſſúſque & cubile,
"Quo miſta es, veniens ſeorſum-à diis, & me decepiſti.
Sic dixit : Cohorruit autem magnis-oculis veneranda Juno,
Et eum compellans verbis alatis allocuta eſt :
"Sciat nunc hoc Terra & Cœlum latum ſupernè,
"Et ſubterlabens Stygis aqua, quod utique maximum
"Juramentum, graviſſimumque eſt beatis diis ;
"Tuúmque ſacrum caput, & noſter torus ipſorum
"Nuptialis, quem quidem non ego unquam temere jurârim ;
"Non meo hortatu Neptunus terræquaſſator
"Cladem-infert Trojanis & Hectori, *Argivis* autem auxiliatur :
"Sed nimirum ipſum *ſuus* animus incitat jubetque ;
"Afflictos autem ad naves videns miſeratus eſt Achivos.
"Atquin & ei ego conſuluerim,
"Eò ire, quò quidem tu, *O Jupiter*, atras-nubes-cogens, imperaveris.
Sic dixit : Subriſit autem pater hominúmque deûmque,
Et eam reſpondens verbis alatis allocutus eſt :
"Si quidem tu jam deinceps, magnis-oculis veneranda Juno,
"Idem mecum ſentiens inter immortales ſederis ;
"*Tum* eódem ſanè Neptunus, etiam ſi maximè velit aliò,
"Confeſtim & *ſuam* converterit mentem, ad tuam & meam voluntatem.
"Quin, ſi jam quidem ex-animo & verè loqueris,

Ver. 32. Ὄφρ' εἰδῇς.] *Al.* Ὄφρα ἴδῃς Et, Ὄφρα ἴδῃ. Ἐν δὲ τοῖς περὶ τῆς Ἥρας· ἄριστα τὴν—μετὰ δόλου πρὸς τοὺς ἄνδρας ὁμιλίαν καὶ χάριν ἔδειξεν·—Τοιαῦτα γὰρ ὁ Ζεὺς ἀπειλεῖ καὶ λέγει πρὸς αὐτήν. "Ὄφρα ἴδῃς, &c." Plutarch. *de audiend. Poetis.*

Ver. 34. —— βοῶπις] Vide ſuprà ad ά, 551.

Ver. 36. Ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς.]

Eſto nunc Sol teſtis, & hæc mihi terra precanti.
Æn. XII, 176.
Ronteſque fluvioſque voco, quæque ætheris alti
Relligio, & quæ cæruleo ſunt numina ponto. *Ibid. v.* 181.

Ver. 37. Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅστε μέγιστος Ὅρκος, δεινότατός τε—θεοῖσι.]

——idque ratum, Stygii per flumina fratris,
Per pice torrentes atrâque voragine ripas,
Annuit. —————— *Æn.* IX, 104; & X, 113.
Adjuro Stygii caput implacabile fontis,
Una ſuperſtitio ſuperis quæ reddita Divis. *Æn.* XII, 816.

Μάλιστα δὲ τῆς Στυγὸς τὸ ὄνομα ἐς τὴν ποίησιν ἐπεισηγάγετο Ὅμηρος· Ἐν μέν γε Ἥρας ἐποίησεν ὅρκῳ, "Ἴστω νῦν—τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ." Ταῦτα μὲν δὴ ἐποίησεν ὡς ἂν ἰδὼν ἐς τὸ ὕδωρ τῆς Στυγὸς στάζον.—Τὸ δὲ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ τοῦ παρὰ τὴν Νώνακριν στάζον, ἐμπίπτει μὲν πρῶτον ἐς πέτραν ὑψηλήν· διεξελθὸν δὲ διὰ τῆς πέτρας, ἐς τὸν Κρᾶθιν ποταμὸν κάτεισι. Θάνατον δὲ τὸ ὕδωρ φέρει τοῦτο, καὶ ἀνθρώπῳ καὶ ἄλλῳ ζώῳ παντί. *Pauſanias, lib.* 8. *cap.* 18.

Ver. 39. —καὶ νωΐτερον λέχος αὐτῶν Κουρίδιον.]

Per connubia noſtra, per inceptos Hymenæos ;
Si benè quid de te merui, fuit aut tibi quicquam
Dulce meum. —— *Æn.* IV, 316.

Ver. 44. Τειρομένους.] *Al.* Κτεινομένους.

Ver. 46.—ᾗ κεν δὴ] *Quocunque demum*—.

Ibid.—ἡγεμονεύοις.] *Al.* ἡγεμονεύῃς.

Ver. 47.—πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.] Vide ſuprà ad *ver.* 12.

Ver. 48.—ἀμειβόμενος ἔπεα.] Quâ ratione, ἀμειβόμενος, hîc ultimam producat ; vide ſuprà ad ά, 51.

Ver. 49. Εἰ μὲν δὴ σύ.] *Si quidem tu reverâ*——.

Ver. 50.—ἀθανάτοισι.] Vide ſuprà ad ά, 398.

Ἔρχεο νῦν μετὰ φῦλα θεῶν, καὶ δεῦρο κάλεσσον
Ἶρίν τ' ἐλθέμεναι, καὶ Ἀπόλλωνα κλυτότοξον,
Ὄφρ' ἡ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Ἔλθῃ, καὶ εἴπῃσι Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Παυσάμενον πολέμοιο, τὰ ἃ πρὸς δώμαθ' ἱκέσθαι·
Ἕκτορα δ' ὀτρύνῃσι μάχην ἐς, Φοῖβος Ἀπόλλων,
Αὖτις δ' ἐμπνεύσῃσι μένος, λελάθῃ δ' ὀδυνάων,
Αἳ νῦν μιν τείρουσι κατὰ φρένας· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Αὖτις ἀποστρέψῃσιν, ἀνάλκιδα φύζαν ἐνόρσας·
Φεύγοντες δ' ἐν νηυσὶ πολυκλήϊσι πέσωσι
Πηλείδεω Ἀχιλῆος· ὁ δ' ἀνστήσει ὃν ἑταῖρον
Πάτροκλον, τὸν δὲ κτενεῖ ἔγχει φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἰλίου προπάροιθε, πολεῖς ὀλέσαντ' αἰζηοὺς
Τοὺς ἄλλους, μετὰ δ', υἱὸν ἐμὸν Σαρπηδόνα δῖον·
Τοῦ δὲ χολωσάμενος κτενεῖ Ἕκτορα δῖος Ἀχιλλεύς.
Ἐκ τοῦδ' ἄν τοι ἔπειτα παλίωξιν παρὰ νηῶν
Αἰὲν ἐγὼ τεύχοιμι διαμπερὲς, εἰσόκ' Ἀχαιοὶ
Ἴλιον αἰπὺ ἕλοιεν, Ἀθηναίης διὰ βουλάς.
Τοπρὶν δ' οὔτ' ἄρ' ἐγὼ παύσω χόλον, οὔτέ τιν' ἄλλων
Ἀθανάτων Δαναοῖσιν ἀμυνέμεν ἐνθάδ' ἐάσω,
Πρίν γε τὸ Πηλείδαο τελευτηθῆναι ἐέλδωρ·
Ὥς οἱ ὑπέστην πρῶτον, ἐμῷ δ' ἐπένευσα κάρητι
Ἤματι τῷ, ὅτ' ἐμεῖο θεὰ Θέτις ἥψατο γούνων,
Λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.
Ὡς δ' ὅτ' ἀναΐξῃ νόος ἀνέρος, ὅστ' ἐπὶ πολλὴν

" Vade nunc ad cætus deorum, & huc vocatos-jube
" Irimque accedere, & Apollinem inclytum-arcu;
" Ut illa quidem ad exercitum Achivorum ære-loricatorum
" Eat, & dicat Neptuno regi,
" Ut, relictâ pugnâ, suas ad ædes redeat:
" Hectorem verò excitet ad pugnam Phœbus Apollo,
" Iterúmque inspiret robur, oblivisci-que-faciat dolorum
" Qui nunc ei premunt præcordia: Achivos autem
" Iterum avertat, imbelli fugâ immissâ:
" Fugientes autem, in naves multa-transtra-habentes incidant
" Pelidæ Achillis: Is verò excitabit suum socium
" Patroclum, illúmque interficiet hastâ illustris Hector
" Ilium ante; multos ubi-*ille*-peremerit juvenes,
" *Cùm* alios, tum filium meum Sarpedona nobilem:
" *Ob Patroclum* autem iratus interficiet Hectorem nobilis Achilles. [in-
" Ex eo deinceps tempore ut-iterum-fugam-avertantur-*Trojani* à navibus,
" Semper ego efficiam perpetuò; usque-dum Achivi
" Ilium excelsum ceperint, Minervæ consiliis.
" Priùs autem neque ego cessabo ab irâ, neque quempiam aliorum
" Immortalium Danais auxiliari hîc sinam,
" Quàm Pelidæ expletum fuerit desiderium;
" Sicut ei promisi primùm, meóque annui capite
" Die illo, quando mihi Dea Thetis tetigit genua,
" Supplicans, ut honorarem Achillem urbium-vastatorem.
Sic dixit: Neque non-obsecuta-est dea ulnas-candida Juno;
Discessit itaque ab Idæis montibus, *ut iret* ad excelsum Olympum.
Sicut verò cùm se arrigit mens viri, qui per multas

Ver. 56—77. Ὄφρ' ἡ μὲν——Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.] Versus hosce *viginti duos*, tanquam suppositos, repudiârunt Veterum nonnulli: Rationibus, ut mihi quidem videtur, haud satis idoneis. Quâ de re videatur *Eustathius*.

Ver. 58. Παυσάμενον.] *Al.* Παυσαμένη.

Ver. 64.—Ἀχιλῆος.] Vide suprà ad γ', 324.

Ibid.—ἀνστήσει.] *Al.* ἀνστήσῃ.

Ver. 66. Ἰλίου.] De hujusmodi vocabulorum *prosodiâ*, vide suprà ad *ver.* 24. Ineptè admodum *Barnesius*, "*Producitur* (inquit) εἰς ἀναπληρωμὸν τοῦ Σπονδείου." Quasi scilicet vox, Ἰλίου, locum non haberet sexcenties *pes dactylus*.

Ver. 72.—οὔτ' ἄρ'.] *Al.* οὔτ' ἄν.

Ibid.—παύσω.] *Al.* παύω.

Ibid.—ἄλλων·] ἄλλον· MSS à viro erudito, *Thom. Bentleio*, collati. Quæ & proba Lectio.

Ver. 73. Ἀθανάτων.] Vide suprà ad ά, 398.

Ibid.—ἐάσω.] *Barnesius* pessimè, ἐάσσω. Vide suprà ad δ', 42

Ver. 77.—πτολίπορθον.] Vide suprà ad β', 278.

Ver. 78.—θεὰ λευκώλενος Ἥρη] βοῶπις πότνια Ἥρη, MSS duo à *Th. Bentleio* collati. Quæ si vera sit lectio; erit prior illa ex *ver.* 92, jam infrà, desumpta.

Ver. 79. Βῆ δὲ καὶ] Βῆ δ' ἐξ. MS. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collatus.

Ver. 80.—ὅτ' ἀναΐξῃ.] *Al.* ὅταν ἀΐξῃ.

Ver.

Γαῖαν ἐληλυθὼς, φρεσὶ πευκαλίμησι νοήσῃ,
Ἔνθ' εἴην, ἢ ἔνθα, μενοινήσειέ τε πολλά·
Ὣς κραιπνῶς μεμαυῖα διέπτατο πότνια Ἥρη·
Ἵκετο δ' αἰπὺν Ὄλυμπον, ὁμηγερέεσσι δ' ἐπῆλθεν
Ἀθανάτοισι θεοῖσι Διὸς δόμῳ· οἱ δὲ ἰδόντες,
Πάντες ἀνήϊξαν, καὶ δεικανόωντο δέπασσιν.
Ἡ δ' ἄλλους μὲν ἔασε, Θέμιστι δὲ καλλιπαρήῳ
Δέκτο δέπας, πρώτη γὰρ ἐναντίη ἦλθε θέουσα,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἥρη, τίπτε βέβηκας, ἀτυζομένῃ δὲ ἔοικας;
Ἦ μάλα δή σε φόβησε Κρόνου πάϊς, ὅς τοι ἀκοίτης;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Μή με, θεὰ Θέμι, ταῦτα διείρεο· οἶσθα καὶ αὐτὴ,
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής·
Ἀλλὰ σύ γ' ἄρχε θεοῖσι δόμοις ἔνι δαιτὸς ἐΐσης·
Ταῦτα δὲ καὶ μετὰ πᾶσιν ἀκούσεαι ἀθανάτοισιν,
Οἷα Ζεὺς κακὰ ἔργα πιφαύσκεται· οὐδέ τι φημὶ
Πᾶσιν ὁμῶς θυμὸν κεχαρησέμεν, οὔτε βροτοῖσιν,
Οὔτε θεοῖς, εἴπερ τις ἔτι νῦν δαίνυται εὔφρων.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσα καθέζετο πότνια Ἥρη·
Ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοί· ἡ δ' ἐγέλασσε
Χείλεσιν, οὐδὲ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι κυανέῃσιν
Ἰάνθη· πᾶσιν δὲ νεμεσσηθεῖσα μετηύδα·
Νήπιοι, οἳ Ζηνὶ μενεαίνομεν ἀφρονέοντες,

Terras profectus; præcordiis *in prudentibus* secum-cogitat,
" Huc iverim, vel illuc," animóque-versat multa :
Sic celeriter viam-carpens pervolavit veneranda Juno ;
Pervenitque in excelsum Olympum : Congregatis autem supervenit
Immortalibus diis, Jovis in domo : Illi verò conspicati,
Omnes celeriter-adsurrexerunt, & excipiebant poculis.
Atque hæc alios quidem omisit, à Themide verò genas-pulchrâ
Accepit poculum : prima enim *illa* obvia venit currens,
Et eum compellans verbis alatis allocuta est :
" Juno, cur *huc* ascendisti; metu utique perculsæ similis videris ?
" Annè valde scilicet te territavit Saturni filius, qui tibi maritus ?
Huic autem respondit deinde dea ulnas-candida Juno :
" Ne me, dea Themi, hæc interroga : scis & ipsa,
" Qualis illius animus superbus & inclemens :
" At tu quidem præsis inter-Deos, in ædibus, convivio æquali :
" Hæc autem & inter omnes audies immortales,
" Qualia Jupiter mala opera denunciet : neque omnino puto
" Omnibus unà animum gavisurum, neque mortalibus,
" Neque diis ; etiamsi quis usque nunc convivetur hilaris.
Ac quidem sic locuta consedit veneranda Juno :
Molestè autem ferebant per domum Jovis, dii : Illa verò risit
Labiis *tenus*, non autem frons supercilia nigra
Exhilarata est : inter omnes autem, indignata locuta est :
" Dementes, qui Jovi irascimur insipientes ;

Ver. 81.—νοήσῃ.] *Al.* νοήσει.

Ver. 82.—εἴην.] *Al.* ἤειν.

Ver. 85. Ἀθανάτοισι.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 86.—δεικανόωντο δέπασσιν.] Vide suprà ad δ', 4.

Ver. 87.—ἔασε.] Vide suprà ad δ', 42.

Ver. 88.—θέουσα.] φέρουσα Cod. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collatus.

Ver. 90.—βέβηκας.] Vide suprà ad ά, 37.

Ibid. — ἀτυζομένῃ δὲ ἔοικας.] Scholiastes cum Cod. *Harleiano* legit, atque exponit, ἀτυζομένη. Sed ἔοικας, apud Homerum, rariùs respondet Latino, *videris* ; sæpius, τῷ *similis-videris.*

Ver. 91.—σε φόβησε.] *Al.* σ' ἐφόβησε.

Ver. 92.—θεὰ λευκώλενος.]

——niveis——diva lacertis. *Æn.* VIII, 387.

Ver. 93. Μή με, θεὰ Θέμι, ταῦτα.] Vir eruditus *Tho. Bentleius*, uno in MS *Italico* scriptum repperit, Μή με, θεὰ, μήτι ταῦτα. Unde fortasse legendum, eodem conjectante ; Μή με, θεὰ, μὴ ταῦτα——.

Ver. 95.—δαιτὸς ἐΐσης.] Vide suprà ad ά, 468.

Ver. 96, & 107.—ἀθανάτοισι.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 97.——οὐδέ τι.] *Al.* οὐδ' ἔτι.

Ver. 98.—κεχαρησέμεν.] Vide suprà ad *ver.* 11.

Ver. 99.—τις ἔτι νῦν.] Quâ ratione, ἔτι, hîc ultimam producat ; item Ζηνὶ, *ver.* 104 ; & σθένεϊ, *ver.* 108 ; & γὰρ, *ver.* 111 ; & κέλετο, *ver.* 119 ; vide suprà ad ά, 51.

Ibid.—δαίνυται.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 101. Ὤχθησαν.] Cod. *Harleian.* Ὄχθησαν.

Ibid.—ἐγέλασσε——οὐδὲ——ἰάνθη.]

————curisque ingentibus æger
Spem vultu simulat, premit altum corde dolorem.
Æn. I, 212.

Ver. 102.—κυανέῃσιν.] Vide suprà ad ά, 528.

Ἢ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν, ἆσσον ἰόντες,
Ἢ ἔπει, ἠὲ βίῃ· ὁ δ' ἀφήμενος οὐκ ἀλεγίζει,
Οὐδ' ὄθεται· φησὶν γὰρ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
Κάρτεΐ τε σθένεΐ τε διακριδὸν εἶναι ἄριστος.
Τῷ ἔχεθ', ὅ, ττι κεν ὔμμι κακὸν πέμπῃσιν ἑκάστῳ·
Ἤδη γὰρ νῦν ἔλπομ' Ἄρηΐ γε πῆμα τετύχθαι.
Υἱὸς γάρ οἱ ὄλωλε μάχῃ ἔνι, φίλτατος ἀνδρῶν,
Ἀσκάλαφος, τὸν φησὶν ὃν ἔμμεναι ὄβριμος Ἄρης.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ Ἄρης θαλερὼ πεπλήγετο μηρὼ
Χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δὲ προσηύδα·
Μὴ νῦν μοι νεμεσήσετ', Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Τίσασθαι φόνον υἷος, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Εἴπερ μοι καὶ μοῖρα, Διὸς πληγέντι κεραυνῷ,
Κεῖσθαι, ὁμοῦ νεκύεσσι μεθ' αἵματι καὶ κονίῃσιν.
Ὣς φάτο· καί ῥ' ἵππους κέλετο Δεῖμόν τε Φόβον τε
Ζευγνύμεν'· αὐτὸς δ' ἔντε' ἐδύσετο παμφανόωντα.
Ἔνθα κέ τις μείζων τε καὶ ἀργαλεώτερος ἄλλος
Πὰρ Διὸς ἀθανάτοισι χόλος καὶ μῆνις ἐτύχθη,
Εἰ μὴ Ἀθήνη, πᾶσι περιδδείσασα θεοῖσιν,
Ὦρτο δι' ἐκ προθύρου, λίπε δὲ θρόνον, ἔνθα θάασσε.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κεφαλῆς κόρυθ' εἵλετο, καὶ σάκος ὤμων,
Ἔγχος δ' ἔστησε στιβαρῆς ἐκ χειρὸς ἑλοῦσα
Χάλκεον· ἡ δ' ἐπέεσσι καθάπτετο θοῦρον Ἄρηα·
Μαινόμενε, φρένας ἠλὲ, διέφθορας· ἦ νύ τοι αὔτως
Οὔατ' ἀκουέμεν ἐστὶ, νόος δ' ἀπόλωλε καὶ αἰδώς;
Οὐκ ἀΐεις, ἅτε φησὶ θεὰ λευκώλενος Ἥρη;

" *Qui*que adhuc ipſum cupimus compeſcere, propiùs accedentes,
" Vel ſuaſu, vel vi: is verò è-longinquo-ſedens noſtrî-rationem-non habet,
" Neque movetur: ait enim inter immortales deos
" Viribúſque potentiâque eximiè *ſe* eſſe optimum.
" Quare tolerate, quodcunque vobis malum immittat unicuique:
" Jam enim nunc opinor Marti utique damnum illatum eſſe:
" Filius enim ei interiit in pugnâ, chariſſimus hominum,
" Aſcalaphus, quem ait ſuum eſſe impetuoſus Mars.
Sic dixit: Mars autem robuſta feriebat-ſibi femora
Manibus pronis, lugens autem allocutus eſt:
" Nè nunc mihi ſuccenſeatis, cœleſtes domos incolentes,
" Quòd-ulciſci-velim cædem filii, profectus ad naves Achivorum,
" Etiam ſi mihi *ſit* fatale, Jovis percuſſum fulmine
" Jacere, unà-cum mortuis, in ſanguine & pulvere.
Sic dixit: & equos juſſit Terrorémque Horrorémque
Jungere: ipſe autem arma induebat collucentia.
Tum ſanè quædam majórque & gravior alia
A Jove in immortales ira & indignatio extorta fuiſſet,
Niſi Minerva, cunctis metuens diis,
Proſiluiſſet extra veſtibulum, liquiſſétque ſolium ubi ſedebat.
Atque *Martis* quidem à capite galeam dempſit, & ſcutum humeris;
Haſtámque ſepoſuit-erectam, robuſtâ è manu raptam,
Æream; ipſa verò verbis *biſce* corripuit impetuoſum Martem:
" Furioſe, vecors, periiſti: an verò tibi fruſtrà
" Aures ad-audiendum ſunt, ménſque etiam periit & pudor?
" Non audis, quæ dicit dea ulnascandida Juno?

Ver. 105. Ἢ ἔτι μιν.] *Al.* Ἠέ τι μίν.

Ver. 106. Ἢ ἔπει, ἠὲ βίῃ,] Vide ſuprà ad ά, 395.

Ver. 108.—διακριδὸν.] Vide ſuprà ad ά, 309.

Ver. 113.—πεπλήγετο μηρὼ.] Notandus hîc primigenius & maximè proprius *Formæ Mediæ* uſus; *ſua-ſibi percuſſit femora.*

Ver. 114.—δὲ προσηύδα.] *Al.* δ' ἔπος ηὔδα.

Ver. 115.—νεμεσήσετ'.] *Al.* νεμεσήσατ'.

Ver. 116. Τίσασθαι.] Τίσασθαι & τίσεσθαι primam Homero *ſemper* producunt, ſicuti φθίνω & φθίσεσθαι. Vide ſuprà ad γ', 339; & ad β', 43; & ad δ', 257.

Ver. 117.—πληγέντι.] Vide ſuprà ad γ', 31.

Ver. 119.—καί ῥ'.] *Et proinde, ut comminatus erat,*——.

Ibid.—Δεῖμόν τε Φόβον τε.] Filios Martis, quibus equos ſibi jungendos juſſit.

Ver. 120. Ζευγνύμεν'.] Vide ſuprà ad γ', 260.

Ibid.—ἐδύσετο] *Al.* ἐδύσατο. Vide ſuprà ad β', 35; & ad έ, 109.

Ver. 121.—τέ τις.] Cod. *Harleian.* κέ τι.

Ver. 122.—ἀθανάτοισι.] Vide ſuprà ad ά, 398.

Ver. 123.—Ἀθήνη] *Conſilium prudentius.* Vide ſuprà ad ά, 194; ad β', 169; & ad δ', 92.

Ver. 124.—δι' ἐκ.] *Al.* μὲν ἐκ.

Ver. 126.—ἐκ.] Cod. *Harleian.* ἀπό.

Ver. 128.—φρένας ἠλὲ, διέφθορας.] Notandus hîc proprius & primigenius *vocis Mediæ* uſus: *Te ipſe perdidiſti: periiſti.* Vide ſuprà ad γ', 141. Alii *activè* accipiunt; φρένας, ἠλὲ, διέφθορας.

Ibid.—αὔτως.] Schol. inedita, in Cod. *Harleiano*; ἀδιακρίτως.

Ver.

Ἦ δὴ νῦν παρ Ζηνὸς Ὀλυμπίου εἰλήλυθεν·
Ἦ ἐθέλεις αὐτὸς μὲν ἀναπλήσας κακὰ πολλὰ,
Ἂψ ἴμεν Οὔλυμπόνδε καὶ ἀχνύμενός περ ἀνάγκῃ,
Αὐτὰρ τοῖς ἄλλοισι κακὸν μέγα πᾶσι φυτεῦσαι;
Αὐτίκα γὰρ Τρῶας μὲν ὑπερθύμους καὶ Ἀχαιοὺς
Λείψει, ὁ δ' ἡμέας εἶσι κυδοιμήσων ἐς Ὄλυμπον·
Μάρψει δ' ἑξείης, ὅς τ' αἴτιος, ὅς τε καὶ οὐκί.
Τῷ σ' αὖ νῦν κέλομαι μεθέμεν χόλον υἷος ἑῆος·
Ἤδη γάρ τις, τοῦδε βίην καὶ χεῖρας ἀμείνων,
Ἢ πέφατ', ἢ καὶ ἔπειτα πεφήσεται· ἀργαλέον δὲ
Πάντων ἀνθρώπων ῥῦσθαι γενεήν τε τόκον τε.
Ὣς εἰποῦσ', ἵδρυσε θρόνῳ ἔνι θοῦρον Ἄρηα.
Ἥρη δ' Ἀπόλλωνα καλέσσατο δώματος ἐκτὸς,
Ἶρίν θ', ἥ τε θεοῖσι μετάγγελος ἀθανάτοισι,
Καί σφεας φωνήσασ', ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ζεὺς σφὼ εἰς Ἴδην κέλετ' ἐλθέμεν ὅττι τάχιστα·
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθητε, Διός τ' εἰς ὦπα ἴδησθε,
Ἕρδειν, ὅ, ττι κε κεῖνος ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσα, πάλιν κίε πότνια Ἥρη·
Ἕζετο δ' εἰνὶ θρόνῳ· τὼ δ' ἀΐξαντε πετέσθην,
Ἴδην δ' ἵκανον πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν·
Εὗρον δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ
Ἥμενον, ἀμφὶ δέ μιν θυόεν νέφος ἐστεφάνωτο·
Τὼ δὲ πάροιθ' ἐλθόντε Διὸς νεφεληγερέταο,
Στήτην· οὐδὲ σφῶϊν ἰδὼν ἐχολώσατο θυμῷ,
Ὅττι οἱ ὦκ' ἐπέεσσι φίλης ἀλόχοιο πιθέσθην·
Ἶριν δὲ προτέρην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, Ποσειδάωνι ἄνακτι

“ Quæ jam nunc à Jove Olympio venit:
“ An velis ipse quidem, perpessus mala multa,
“ Reverti ad-Olympum, dolens utique, necessitate;
“ Atque etiam cæteris malum magnum omnibus creare?
“ Continuò enim Trojanos quidem magnanimos & Achivos
“ Linquet *Jupiter*, ad nos autem veniet turbas-excitaturus in Olympum:
“ Corripiet autem alium-post-alium, quique in culpâ *sit*, quique etiam non.
“ Quare te nunc jubeo missam-facere iram de filio tuo:
“ Jam enim aliquis, eo & vi & manibus fortior,
“ Vel interfectus est, vel etiam posthàc interficietur: difficile quippe *est*,
“ Omnium hominum liberare à *morte* progeniémque partúmque.
Si locuta, collocavit in solio impetuosum Martem.
Juno autem Apollinem vocavit domum extra,
Irimque, quæ diis internuncia *est* immortalibus;
Et eos compellans, verbis alatis allocuta est:
“ Jupiter vos in Idam jubet venire quàm celerrimè:
“ Ac postquam veneritis, Jovisque vultum aspexeritis,
“ Facite, quicquid ille hortatus fuerit & jusserit.
Ac quidem sic locuta, retro cessit veneranda Juno;
Consedítque in solio: ii verò properantes volabant,
Idámque pervenerunt fontibus-irriguam, matrem ferarum.
Invenerunt autem latè-sonantem Saturnium in Gargaro summo
Sedentem, circúmque ipsum odorata nubes circumfusa erat:
Hi autem ut coram venerunt Jove nubes-cogente,
Steterunt; neque iis visis iratus est animo,
Quoniam sibi celeriter verbis suæ uxoris paruerant:
Irim autem priorem verbis alatis allocutus est:
“ Vade, age, Iri velox, Neptuno regi

Ver. 131.—εἰλήλυθεν.] Vide suprà ad ά, 37.

Ver. 134.—τοῖς ἄλλοισι κακὸν μέγα πᾶσι φυτεῦσαι.] Vir eruditus, *Th. Bentleius*, in Codice *Harleiano* & in duobus MSS *Italicis* scriptum repperit, τοῖς ἄλλοισι θεοῖς, sicuti in ά, 597. Quæ si fortè vera fuerit Lectio, tum ex ejusdem *conjecturâ* scribendum erit; —τοῖς ἄλλοισι θεοῖς μέγα πῆμα φυτεῦσαι; Sed expectandi Codices.

Ver. 136.—ἡμέας εἶσι. Pronuntiabatur, ἡμᾶς εἶσι. Nam ἡμέας ultimam producit.

Ver. 144.—ἥ τε.] *Quæ utique*; *Quæ scilicet*——.

Ibid.—μετάγγελος.] *Al.* μετ' ἄγγελος.

Ibid.—ἀθανάτοισι.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 147.—ἴδησθε. *Al.* ἵκησθε. *Al.* ἴδητε.

Ver. 148.—ὅ, ττι κε κεῖνος.] *Al.* ὅττι κ' ἐκεῖνος.

Ver. 152.—εὐρύοπα.] Vide suprà ad έ, 175, 498; & ad θ', 206.

Ver. 153.—ἐστεφάνωτο.] Si ἐστεφάνωται dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide suprà ad ά, 37.

Ver. 155.—οὐδὲ σφῶϊν ἰδὼν ἐχολώσατο.] Vide suprà ad *ver.* 11.

Ver. 158. Βάσκ' ἴθι.]

Vade, age, nate; —— *Æn.* IV, 223.

“ Cæterùm, quis tam obtuso ingenio est, quin intelligat, “ βάσκ' ἴθι, verba duo idem significantia, non frustrà posita “ esse ἐκ παραλλήλου, ut quidam putant; sed hortamentum “ esse acre imperatæ celeritatis.” *Gel. lib.* 13, *cap.* 23.

Ver.

Πάντα τάδ᾽ ἀγγεῖλαι, μηδὲ ψευδάγγελος εἶναι·
Παυσάμενόν μιν ἄνωχθι μάχης ἠδὲ πολέμοιο,
Ἔρχεσθαι μετὰ φῦλα θεῶν, ἢ εἰς ἅλα δῖαν.
Εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέεσσ᾽ ἐπιπείσεται, ἀλλ᾽ ἀλογήσει,
Φραζέσθω δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα ϗ κατὰ θυμὸν,
Μή μ᾽ οὐδὲ, κρατερός περ ἐὼν, ἐπιόντα ταλάσσῃ
Μεῖναι· ἐπεὶ ἕο φημὶ βίῃ πολὺ φέρτερος εἶναι,
Καὶ γενεῇ πρότερος· τοῦ δ᾽ οὐκ ὄθεται φίλον ἦτορ
Ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, τόν τε στυγέουσι ϗ ἄλλοι.
Ὣς ἔφατ᾽· οὐδ᾽ ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
Βῆ δὲ κατ᾽ Ἰδαίων ὀρέων εἰς Ἴλιον ἱρήν.
Ὡς δ᾽ ὅταν ἐκ νεφέων πτῆται νιφὰς, ἠὲ χάλαζα
Ψυχρὴ ὑπαὶ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαο·
Ὣς κραιπνῶς μεμαυῖα διέπτατο ὠκέα Ἶρις,
Ἀγχοῦ δ᾽ ἱσταμένη προσέφη κλυτὸν Ἐννοσίγαιον·
Ἀγγελίην τινά τοι, Γαιήοχε κυανοχαῖτα,
Ἦλθον δεῦρο φέρουσα παραὶ Διὸς αἰγιόχοιο·
Παυσάμενόν σ᾽ ἐκέλευσε μάχης ἠδὲ πολέμοιο,
Ἔρχεσθ᾽ ἢ μετὰ φῦλα θεῶν, ἢ εἰς ἅλα δῖαν.
Εἰ δέ οἱ οὐκ ἐπέεσσ᾽ ἐπιπείσεαι, ἀλλ᾽ ἀλογήσεις,
Ἠπείλει κἀκεῖνος ἐναντίβιον πολεμίζων
Ἐνθάδ᾽ ἐλεύσεσθαι· σὲ δ᾽ ὑπεξαλέασθαι ἄνωγει
Χεῖρας, ἐπεὶ σέο φησὶ βίῃ πολὺ φέρτερος εἶναι,
Καὶ γενεῇ πρότερος· σὸν δ᾽ οὐκ ὄθεται φίλον ἦτορ
Ἶσόν οἱ φάσθαι, τόν τε στυγέουσι ϗ ἄλλοι.
Τὴν δὲ μέγ᾽ ὀχθήσας προσέφη κλυτὸς Ἐννοσίγαιος·

"Omnia hæc nuncia, neque falsa-nuncia sis:
"Relictâ illum jube pugnâ atque prælio,
"Ire ad cœtus deorum, vel in mare vastum.
"Si verò meis non verbis parebit, sed aspernabitur,
"Perpendat deinde mente & animo,
"Ne me nequaquam, fortis ut ut sit, invadentem valeat
"Sustinere; quoniam eo profiteor viribus multo præstantiorem me esse,
"Et natu majorem: illius autem non veretur cor
"Æqualem mihi se-profiteri, quem metuunt etiam cæteri.
Sic dixit; neque non-obsecuta est alis-ventosis velox Iris:
Descendit autem ab Idæis montibus Ilium versùs sacram.
Ut verò cùm ex nubibus volat nix, aut grando
Gelida, afflata impetu serenitatem-inducentis Boreæ:
Sic festinanter viam-carpens pervolavit velox Iris,
Propè autem stans allocuta est inclytum Neptunum:
"Nuncium quendam tibi, Neptune crine-cæruleæ,
"Veni huc ferens à Jove Ægiocho:
"Relictâ te jubet pugnâ atque prælio,
"Ire vel ad cœtus deorum, vel in mare vastum.
"Si verò ejus non verbis parebis, sed aspernaberis,
"Minatus est & ipsum se ex-adverso pugnaturum
"Huc venturum: te autem vitare jubet *suas*
"Manus: quia, *quàm* tu *sis*, ait viribus multò *se* præstantiorem esse,
"Et natu majorem: tuum autem non veretur cor
"Æqualem *te* ei profiteri, quem metuunt etiam cæteri.
Hanc autem valdè indignatus allocutus est inclytus Neptunus:

Ver. 160.—μάχης ἠδὲ πολέμοιο.] Vide suprà ad η΄, 232, 279.

Ver. 161. Ἔρχεσθαι μετὰ.] Ἔρχεσθ᾽ ἢ μετὰ, *ver.* 177.

Ver. 162.—ἐπέεσσ᾽ ἐπιπείσεται.] *Al.* ἐπέεσσι πεπείσεται· notante *Henr. Stephano.*

Ver. 163.—— δὴ ἔπειτα.] *Al.* δὴ ἔπειτα. Quod ferri potest. *Vulgg.* ἤπειτα· Quod ex analogiâ minùs est accuratum.

Ver. 164. Μή μ᾽ οὐδὲ, κρατερός περ ἐὼν, —— ταλάσσῃ.] *Barnesius*, & Editio *Wetsteniana*, aliique, pessimè hoc ita vertunt, ac si *Homerus* contrà planè, quàm voluerit, scripsisset; Μή μ᾽ οὐδὲ κρατερός περ ἐὼν,—ταλάσσῃ.]

Ver. 167. Ἶσον ἐμοὶ φάσθαι.] Notandus hic primigenius & maxime proprius *Vocis Mediæ* usus: *Æqualem SE mibi dicere.* Vide ad γ΄, 141.

Ibid.—τόν τε στυγέουσι ϗ ἄλλοι.] *Quem utique—.* *Al.* ϗ ὁμοιωθήμεναι ἄντην. Nempe ex α΄, 187. Sed priorem Lectionem firmat infrà *ver.* 183.

Ver. 170.—νιφὰς.] Quâ analogiâ ex νίφειν deducta sit νιφὰς, vide suprà ad α΄, 338; & ad μ΄, 280.

Ver. 174.—κυανοχαῖτα.] Vide suprà ad α΄, 43, 58, 528.

Ver. 177. Ἔρχεσθ᾽ ἢ μετὰ.] Ἔρχεσθαι μετὰ, *ver.* 161. Aut locus iste ex hoc, aut hic ex isto, corrigendus.

Ver. 179.—πολεμίζων.] *Al.* πολεμίξων.

Ver. 180.—ἄνωγει.] Cod. *Harleian.* ἄνωγε. Quod & ipsum rectè dicitur de præsenti: Vide suprà ad θ΄, 322.

Ver. 183. Ἶσόν οἱ φάσθαι.] Quâ ratione, ἶσον, ultimam hîc, etiam extra cæsuram, producat; item κακὸν, *ver.* 196; & χολωσόμενον, *ver.* 210; vide suprà ad α΄, 51. Scribi hoc quidem in loco poterat, Ἶσόν σ᾽ οἱ φάσθαι. Sed venustiùs abest istud σέ. Vide suprà ad *ver.* 166: Ubi itidem scribi potuisset, Ἶσόν ἑ μοι φάσθαι· sed minùs eleganter.

Ὢ πόποι, ἦ ῥ', ἀγαθός περ ἐὼν, ὑπέροπλον ἔειπεν,
Εἴ μ' ὁμότιμον ἐόντα βίῃ ἀέκοντα καθέξει.
Τρεῖς γάρ τ' ἐκ Κρόνου εἰμὲν ἀδελφεοὶ, οὓς τέκε Ῥείη,
Ζεὺς καὶ ἐγὼ, τρίτατος δ' Ἀΐδης ἐνέροισιν ἀνάσσων·
Τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς.
Ἤτοι ἐγὼν ἔλαχον πολιὴν ἅλα ναιέμεν αἰεὶ,
Παλλομένων, Ἀΐδης δ' ἔλαχε ζόφον ἠερόεντα·
Ζεὺς δ' ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσι.
Γαῖα δ' ἔτι ξυνὴ πάντων, καὶ μακρὸς Ὄλυμπος·
Τῷ ῥα καὶ οὔτι Διὸς βέομαι φρεσίν· ἀλλὰ ἕκηλος,
Καὶ κρατερός περ ἐὼν, μενέτω τριτάτῃ ἐνὶ μοίρῃ.
Χερσὶ δὲ μήτι με πάγχυ, κακὸν ὣς, δειδισσέσθω.
Θυγατέρεσσιν γάρ τε καὶ υἱάσι κέρδιον εἴη
Ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν ἐνισσέμεν, οὓς τέκεν αὐτὸς,
Οἵ ἕθεν ὀτρύνοντος ἀκούσονται καὶ ἀνάγκῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
Οὕτω γὰρ δή τοι, Γαιήοχε κυανοχαῖτα,
Τόνδε φέρω Διῒ μῦθον ἀπηνέα τε, κρατερόν τε;
Ἦ τι μεταστρέψεις; στρεπταὶ μέν τε φρένες ἐσθλῶν.
Οἶσθ', ὡς πρεσβυτέροισιν Ἐριννύες αἰὲν ἕπονται.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ἶρι θεὰ, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες·

" Eheu; certè, potens licèt exiſtens, ſuperbè locutus eſt,
" Si me, pari honore præditum, vi invitum coërcebit.
" Tres enim ex Saturno ſumus fratres, quos peperit Rhea,
" Jupiter et ego, tertius autem Pluto inferis imperans: [quiſque
" Trifariam autem omnia diviſa-ſunt, verò ſuam ſortitus eſt dignitatem.
" Meæ ſanè ſortis erat, canum mare habitare perpetuò,
" Motis-fortibus: Plutoni autem ſorte-obvenere tenebræ caliginoſæ;
" Jovi verò obvenit cœlum latum, in æthere & nubibus.
" Terra autem etiamnum communis *eſt* omnium, & excelſus Olympus:
" Quare ſanè nequaquam Jovis degam ex voluntate; ſed quietus,
" Potens licèt exiſtens, maneat *ſuâ* tertiâ in portione.
" Manibus verò nequid me omnino, ignavum veluti, territet.
" Filias enim & filios ſatius eſſet
" Terrificis verbis inceſſere, quos genuit ipſe;
" Qui et imperitanti auſcultabunt, etiam neceſſitate.
Huic autem reſpondit deinde pedibus-ventos æquans velox Iris:
" Itáne verò à te, Neptune crines-cærulee,
" Hunc fero Jovi ſermonem durúmque aſperúmque?
" An quid mutabis? Flexibiles ſanè mentes prudentium.
" Nôſti, quòd majoribus-natu Erinnyes ſemper aſſeclæ-ſunt.
Hanc autem viciſſim allocutus eſt Neptunus terræ-quaſſator:
" Iri dea, valdè hoc verbum rectè dixiſti:

Ver. 187. Τρεῖς γάρ τ' ἐκ Κρόνου.] *Etenim tres*——; *Nam tres videlicet*——. *Al.* Τρεῖς γάρ τε Κρόνου.

Ibid.—οὓς τέκε Ῥείη.] *Al.* οὓς τέκε Ῥείη. Et, οὓς τέκετο Ῥέα.

Ver. 189.—δέδασται—— ἔμμορε.] Conjuncta ſunt cum præcedente εἰμέν. Vide ſuprà ad ά, 37.

Ver. 190.—ἐγὼν ἔλαχον πολιὴν ἅλα.]

——imperium pelagi, ſævumque tridentem.
——*mihi* ſorte datum; tenet *ille* immania ſaxa,
Æn. I, 142.

——Hæc———manebat
Sors rerum. ——— ——— X, 39.

Ver. 191.—ἔλαχε ζόφον.] Itu MSS à *Tho. Bentleio* collati. *Vulgg.* ἔλαχεν ζόφον. minùs numeroſé.

Ver. 197. Θυγατέρεσσιν γάρ τε.] *Etenim filias*——. De proſodiâ autem, vide ſuprà ad ά, 398.

Ibid.—κέρδιον εἴη.] *Al.* βέλτερον εἴη.

Ver. 199.—ἀκούσονται.] *Al.* ἀκούσωνται.

Ver. 201. Οὕτω γὰρ δή. *Siccine autem, quæſo? Siccine enim reverâ?* Nempe refertur iſtud, γὰρ, ad id quod elegantiſſimè reticetur; "*Hæreo de reſponſo renuntiando:*" Vel, "*Metuo tibi; Nam*——;" Vel, ſiquid ſimile. Vide ſuprà ad έ, 22. Quare inficetè admodum *Spondanus*; "*Illud, γὰρ, vide ne ſuperfluum ſit.*" Atque etiam *Euſtathius*; Σκοπητέον εἰ μὴ παρέλκει ὁ "γὰρ" σύνδεσμος· οὐδὲν γὰρ αἰτιολογεῖ. *Virgilius* elegantiſſimè, conſtructione non multùm diſſimili:

——tandem ore locutus;
Nam quis te, juvenum confidentiſſime, noſtras
Juſſit adire domos?—— *Georgic.* IV, 445.

Ubi iſtud, *Nam*, in ipſo ſtatim orationis initio, vim habet recentioribus linguis prorſus incognitam. Cæterùm de *totâ* hâc *Iridis* oratione, ita *Dionyſius Halicarnaſſeus*: Λέγειν μὲν βούλεται, εὐπρεπῶς δὲ λέγει.——Τὸν λέγοντα, ζηλεῖν εὐπρεπῶς λέγειν, δείκνυσιν ἐπὶ τῆς Ἴριδος.—Παραινεῖ αὐτῷ ἡ Ἶρις εὐπρεπέστερον λέγειν, ἵν' ἀκινδυνότερος ὁ λόγος ᾖ.—" Οὕτω γὰρ δή τοι—;" Καὶ τὴν ἀπειλὴν αὐτῷ ἐπάγει, ὀνόματι ἑνὶ λέγουσα, "Διῒ μῦθον." *Dion. Halicarn.* Τεχνη, § 9.

Ibid.—κυανοχαῖτα.] Vide ſuprà ad ά, 43, 58, 528.

Ver. 203.—στρεπταὶ μέν τε φρένες ἐσθλῶν.] *Al.* στρεπταὶ γάρ τοι φρένες.

——στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί. ί, 493.
——ἀκεσταί τοι φρένες ἐσθλῶν. ν', 115.

Ver. 204. Οἶσθ' ὡς.] Vide ſuprà ad ά, 537.

Ver. 206.—ἔειπες.] *Al.* ἔειπας· ut & alibi ſæpe.

Ver.

Ἐσθλὸν ϗ τὸ τέτυκται, ὅτ' ἄγγελος αἴσιμα εἰδῇ·
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην ϗ θυμὸν ἱκάνει,
Ὁππόταν ἰσόμορον ϗ ὁμῇ πεπρωμένον αἴσῃ
Νεικείειν ἐθέλῃσι χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν.
Ἀλλ' ἤτοι νῦν μέν κε νεμεσσηθεὶς ὑποείξω·
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, ϗ ἀπειλήσω τόγε θυμῷ,
Αἴκεν ἄνευ ἐμέθεν ϗ Ἀθηναίης ἀγελείης,
Ἥρης, Ἑρμείω τε, ϗ Ἡφαίστοιο ἄνακτος,
Ἰλίου αἰπεινῆς πεφιδήσεται, οὐδ' ἐθελήσει
Ἐκπέρσαι, δοῦναι δὲ μέγα κράτος Ἀργείοισιν,
Ἴστω τοῦθ', ὅτι νῶϊν ἀνήκεστος χόλος ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, λίπε λαὸν Ἀχαιϊκὸν Ἐννοσίγαιος·
Δῦνε δὲ πόντον ἰὼν, πόθεσαν δ' ἥρωες Ἀχαιοί.
Καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἔρχεο νῦν, φίλε Φοῖβε, μεθ' Ἕκτορα χαλκοκορυστήν·
Ἤδη μὲν γάρ τοι γαιήοχος Ἐννοσίγαιος
Οἴχεται εἰς ἅλα δῖαν, ἀλευάμενος χόλον αἰπὺν
Ἡμέτερον· μάλα γάρ κε μάχης ἐπύθοντο ϗ ἄλλοι,
Οἵπερ νέρτεροί εἰσι θεοὶ, Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες.
Ἀλλὰ τόδ' ἠμὲν ἐμοὶ πολὺ κέρδιον, ἠδέ οἱ αὐτῷ
Ἔπλετο, ὅττι πάροιθε νεμεσσηθεὶς ὑπόειξε
Χεῖρας ἐμάς· ἐπεὶ οὔ κεν ἀνιδρωτί γ' ἐτελέσθη.
Ἀλλὰ σύ γ' ἐν χείρεσσι λάβ' Αἰγίδα θυσσανόεσσαν.
Τὴν μάλ' ἐπισσείων, φοβέειν ἥρωας Ἀχαιούς.
Σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, Ἑκατηβόλε, φαίδιμος Ἕκτωρ·
Τόφρα γὰρ οὖν οἱ ἔγειρε μένος μέγα, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
Φεύγοντες νῆάς τε ϗ Ἑλλήσποντον ἵκωνται·

" Bonum & illud est, quando nuncius utilia nôrit:
" Sed hic gravis dolor cor & animum *meum* occupat,
" Cùm parem sorte & pari destinatum fato
" Objurgare vult iracundis verbis.
" At sanè nunc quidem, indignatus licèt, cedam:
" Aliud verò tibi dicam, & minabor illud animo;
" Si quidem invitis me & Minervâ prædatrice,
" Junone, Mercurióque, & Vulcano rege,
" Ilio excelso parcet, neque volet
" Evertere, daréque magnam victoriam Argivis;
" Sciat hoc, nobis insanabilem iram fore.
Sic fatus, liquit exercitum Achaicum Neptunus:
Subiitque pontum profectus; desiderabant verò *eum* heroes Achivi.
Et tunc Apollinem allocutus est nubescogens Jupiter:
" Vade nunc, dilecte Phœbe, ad Hectorem ære-armatum:
" Jam enim terram-cingens terræquassator
" Abiit in mare vastum, evitans iram gravem
" Nostram: Nam omnino alioqui pugnam aud[i]ssent & alii,
" Etiam qui inferi sunt dii, Saturnum circa existentes.
" Sed hoc & mihi multò satius, & illi ipsi
" Est; quòd antè veritus cessit
" Manus meas: quippe haud sine-sudore perfecta fuisset-*res*.
" Sed tu quidem manibus accipe Ægidem fimbriatam,
" Quâ admodum incussâ terreas heroas Achivos.
" Tibi verò ipsi curæ sit, O Apollo è-longinquo-feriens, illustris Hector:
" Tantisper enim ei excita robur magnum, dum Achivi
" Fugientes ad navésque & Hellespontum pervenerint:

Ver. 207.—τέτυκται.] Vide suprà ad ά, 37.

Ver. 211.—νεμεσσηθεὶς.] Schol. inedita, in cod. *Harleiano* à *Tho. Bentleio* communicata; τὴν νέμεσιν, εὐλαβηθείς. Vide infrà, *ver.* 227.

Ver. 212—217. Ἄλλο δέ——χόλος ἔσται.] Hosce sex versiculos rejecerunt nonnulli: Rationibus admodum ineptis; ut ostendit *Eustathius*.

Ver. 213.—ἄνευ ἐμέθεν ϗ Ἀθηναίης.] *Al.* ἄνευθεν ἐμεῖο, Ἀθηναίης τ'.

Ibid.—ἀγελείης.] Vide suprà ad δ', 128.

Ver. 214.—Ἑρμείω τε.] *Al.* Ἑρμείαο τε. Quod pronuntiatum idem est.

Ver. 218. Ὣς εἰπὼν, λίπε λαὸν——Δῦνε δὲ πόντον.

Tantum effata, caput glauco contexit amictu,
Multa gemens, & se fluvio Dea condidit alto.

Æn. XII, 885.

Ver. 220.—νεφεληγερέτα.] Vide suprà ad ά, 175.

Ver. 225.—νέρτεροι.] *Al.* ἐνέρτεροι.

Ver. 226—ἐμοὶ——, ἠδέ οἱ αὐτῷ.] Ἐμοὶ μὲν, διὰ τὸ μὴ τιμωρήσασθαι· ἐκείνῳ δὲ, διὰ τὸ μὴ βληθῆναι. Τὸ γὰρ "ἀνιδρωτὶ," ἐπὶ Ποσειδῶνος κεῖται. Schol. inedita, in Cod. *Harleiano*, à *Tho. Bentleio* communicata.

Ver. 227.—νεμεσσηθεὶς ὑπόειξε Χεῖρας ἐμάς.] Νεμεσσηθεὶς,—εὐλαβηθεὶς τὴν νέμεσιν. Τὸ δὲ, χεῖρας ἐμὰς, μετὰ τοῦ νεμεσσηθεὶς σύνταχτέον μᾶλλον, ἤπερ μετὰ τοῦ ὑπόειξεν. *Eustath.*

Ver. 230. Τὴν μάλ'.] Cod. *Harleian.* Τῇ μάλ'. Scholia ibidem, inedita; Διὰ ταύτης.

Ver. 232.—οὖν.] *Ut dixi*; *Ut decrevi*; *Ut statui*——.

Κεῖθεν δ' αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι ἔργον τε ἔπος τε,
Ὥς κε καὶ αὖτις Ἀχαιοὶ ἀναπνεύσωσι πόνοιο.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα πατρὸς ἀνηκούστησεν Ἀπόλλων·
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων, ἴρηκι ἐοικὼς
Ὠκέϊ, φασσοφόνῳ, ὅς τ' ὤκιστος πετεηνῶν·
Εὗρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἕκτορα δῖον,
Ἥμενον, οὐδ' ἔτι κεῖτο· νέον δ' ἐσαγείρατο θυμὸν,
Ἀμφὶ ἓ γινώσκων ἑτάρους· ἀτὰρ ἆσθμα καὶ ἱδρὼς
Παύετ', ἐπεί μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, τίη δὲ σὺ νόσφιν ἀπ' ἄλλων
Ἧσ' ὀλιγηπελέων, ἤ πού τί σε κῆδος ἱκάνει;
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε θεῶν, ὅς μ' εἴρεαι ἄντην;
Οὐκ ἀΐεις, ὅ με νηυσὶν ἐπὶ πρυμνῇσιν Ἀχαιῶν,
Οὓς ἑτάρους ὀλέκοντα, βοὴν ἀγαθὸς βάλεν Αἴας
Χερμαδίῳ πρὸς στῆθος, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς;
Καὶ δὴ ἔγωγ' ἐφάμην νέκυας καὶ δῶμ' Ἀΐδαο
Ἤματι τῷδ' ὄψεσθαι, ἐπεὶ φίλον ἄϊον ἦτορ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Θάρσει νῦν, τοῖόν τοι ἀοσσητῆρα Κρονίων
Ἐξ Ἴδης προέηκε παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν,
Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάορον· ὅς σε πάρος περ
Ῥύομ', ὁμῶς αὐτόν τε καὶ αἰπεινὸν πτολίεθρον.
Ἀλλ' ἄγε, νῦν ἱππεῦσιν ἐπότρυνον πολέεσσι,
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν ὠκέας ἵππους·

" Exinde verò ipse ego consultabo opereque verbisque,
" Ut et vicissim Achivi respirent à labore.
Sic dixit: Neque sanè patri non-obsequutus est Apollo:
Descendit verò ab Idæis montibus, accipitri similis
Celeri, columbarum-occisori, qui celerrimus volucrum:
Invenit filium Priami bellicosi Hectorem nobilem
Sedentem; neq; *enim* ampliùs jacebat; modò autem collegerat animum,
Circum se agnoscens socios: anhelitus verò & sudor
Cessârat, quando ipsum reficiebat Jovis voluntas Ægiochi.
Propè autem stans allocutus est longè-jaculans Apollo:
" Hector, fili Priami, curnam tu seorsum ab aliis
" Sedes viribus-defectus? nunquid aliquis te dolor invasit?
Hunc autem langu dus allocutus est pugnam-expeditè-ciens Hector:
" Quisnam verò tu es, optime deorum, qui me interrogas coràm?
" Non audis; quòd me navium ad puppes Achivorum,
" Suos socios perdentem, pugnâ strenuus percussit Ajax
" Saxo in pectus, cessaréque *me* fecit ab animosâ fortitudine?
" Et sanè ego putabam *me* mortuos & domum Plutonis
" Die hoc visurum; quippe charam expirabam animam.
Hunc autem vicissim allocutus est rex è-longinquo-feriens Apollo:
" Confide nunc, talem tibi adjutorem Saturnius
" Ex Idâ misit, astare *tibi* & auxiliari,
" Phœbum Apollinem aureo-gladio-conspicuum; qui te etiam antea
" Tueri-soleo, simul ipsúmque & excelsam urbem.
" Sed age, nunc equites exhortare numerosos,
" Naves ad cavas ut agant veloces equos:

Ver. 234.—φράσομαι.] Vide suprà ad ά, 140.

Ibid.—ἔργον τε ἔπος τε.] Vide suprà ad ά, 395.

Ver. 235. Ὥς κε.] *Al.* Ὥστε.

Ver. 236.—ἄρα.] *Ut solitus erat; Ut æquum erat; Ut par erat* ———.

Ver. 238.—ὅς τ'.] *Qui utique*, ——.

Ver. 239. Εὗρ' υἱὸν] Constructio hæc asyndetos *celeritatem* optimè depingit proficiscentis.

Εὗρε Λυκάονος υἱὸν ——— δ', 89.
Εὗρ' υἱὸν Πετεῶο ——— δ', 327.
Εὗρε Λυκάονος ——— έ, 169.

Ver. 240.—ἐσαγείρατο.] Cod. *Harleian.* ἐσαγείρετο.

Ver. 243.—ἑκάεργος.] Vide suprà ad ά, 43 & 58.

Ver. 244.——νόσφιν.] Vide suprà ad ά, 349.

Ver. 245. Ἧσ'.] Vide suprà ad ά, 565; & ad β', 191.

Ver. 248.—ὅ με] Vide suprà ad ά, 537.

Ver. 249. βοὴν ἀγαθὸς.] Vide suprà ad β', 408.

Ver. 252.——ἄϊον ἦτορ.] "*Doricè*," inquit *Barnesius*, "*pro* ἤϊον· *unde & Prior longa, aliàs brevis.*" At *Dorica* ista, Homero prorsùs ignota. Ἀΐω, vocalem primam habet *longam*; ut liquet ex versu quem citat ipse *Barnesius*:

Τὴν βάρβαρον γὰρ γλῶσσαν οὐκ ἐπαΐω. *Sophocl. Aj.* 1283.

Syllaba tamen ista prima *corripi* potest, propter sequentem Vocalem: Quâ de re, vide suprà ad *ver.* 24.

Ver. 256. Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάορον.] Vide suprà ad ά, 43 & 58.

Armatumque auro —— *Æn.* III, 517.

Ibid.—πάρος περ.] Cod. *Harleian.* πάρος γε.

Ver.

Αὐτὰρ ἐγὼ προπάροιθε κιὼν, ἵπποισι κέλευθον
Πᾶσαν λειανέω, τρέψω δ' ἥρωας Ἀχαιούς.
Ὣς εἰπὼν, ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν.
Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
Δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείει πεδίοιο κροαίνων,
Εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο,
Κυδιόων, ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
Ὤμοις ἀΐσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς,
Ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·
Ὣς Ἕκτωρ λαιψηρὰ πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα,
Ὀτρύνων ἱππῆας, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν.
Οἱ δ' ὥστ' ἢ ἔλαφον κεραὸν, ἢ ἄγριον αἶγα
Ἐσσεύοντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιῶται·
Τὸν μέν τ' ἠλίβατος πέτρη καὶ δάσκιος ὕλη
Εἰρύσατ', οὐδ' ἄρα τέ σφι κιχήμεναι αἴσιμον ἦεν·
Τῶν δέ θ' ὑπαὶ ἰαχῆς ἐφάνη λῖς ἠϋγένειος
Εἰς ὁδὸν, αἶψα δὲ πάντας ἀπέτραπε καὶ μεμαῶτας·
Ὣς Δαναοὶ, εἵως μὲν, ὁμιλαδὸν αἰὲν ἕποντο,
Νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν·
Αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορ' ἐποιχόμενον στίχας ἀνδρῶν,
Τάρβησαν, πᾶσιν δὲ παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμός.
Τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀγόρευε Θόας, Ἀνδραίμονος υἱὸς,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστος, ἐπιστάμενος μὲν ἄκοντι,
Ἐσθλὸς δ' ἐν σταδίῃ· ἀγορῇ δέ ἑ παῦροι Ἀχαιῶν
Νίκων, ὁππότε κοῦροι ἐρίσσειαν περὶ μύθων·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

" At ego antè iens, equis viam
" Omnem complanabo, & vertam-in-fugam heroas Achivos.
Sic locutus, inſpiravit robur magnum paſtori populorum.
Ut verò cùm ſtabulatus equus, hordeo-paſtus ad præſepe,
Vinculo rupto currit per campum terram-pedibus pulſans,
Conſuetus lavari *in* pulchrè-fluenti fluvio,
Superbiens; altè verò caput fert, circúmque jubæ
Humeros motantur; ipſe autem pulchritudine-*corporis* fretus,
Facile ipſum genua ferunt ad loca-conſueta & paſcua equarum:
Sic Hector celeriter pedes & genua movebat,
Concitans equites, poſtquam dei audivit vocem.
Sicuti verò vel in cervum cornutum, vel ſylveſtrem capram,
Incitate-feruntur canéſque & viri ruſtici;
Atque hunc quidem excelſa petra & densè-umbroſa ſylva
Se var, neque enim ipſis *eum* prehendere in-fatis erat;
Horum autem clamore-*excitatus* apparet leo maxillis-terribilibus
Ad viam, ſtatímque omnes avertit, ardenter licèt perſequentes;
Sic Danai, hactenus quidem, catervatim perpetuò ſequebantur,
Ferientes enſibúſque & haſtis utrinque-acutis:
Sed poſtquam viderunt Hectorem obeuntem ordines virorum,
Metu-perculſi-ſunt, omnibúſque in pedes decidit animus.
Iis autem dein concionatus eſt Thoas, Andræmonis filius,
Ætolorum longè præſtantiſſimus, peritus quidem jaculo-*pugnandi*
Strenuúſq; etiam in ſtatariâ *pugnâ*; concione verò ipſum pauci Achivorum
Vincebant, quando juvenes contenderent de eloquentiâ:
Qui *utique* inter illos prudens concionatus eſt & dixit:

Ver. 260.—ἐγὼ—κέλευθον Πᾶσαν λειανέω.] Sol nimirùm verno tempore vias exſiccat & reficit.

Ver. 262.—— ἔμπνευσε μένος μέγα.] Vide ſuprà ad ν', 44; & ad κ', 482; & ad ἑ, 185.

Ver. 263—268. Ὡς δ' ὅτε τις—Δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείει—, καὶ νομὸν ἵππων.] Pro δεσμὸν ἀποῤῥήξας, & θείει, alii habent, δεσμὰ διαῤῥήξας, & θείοι vel θείῃ. Cæterùm de toto hoc loco, vide ſuprà ad ζ', 506—511: Ubi iidem ſex verſus repetuntur, *Paridémque* luxuriantem & jactabundum illic paulo etiam aptiùs deſcribunt, quàm *Hectorem* hîc ex vulnere graviſſimo nuperrime refectum. Quam ob cauſam, οἱ παλαιοὶ, inquit *Euſtathius*, δύο στίχους ἐνταῦθα μόνους ἐκ τῆς παραβολῆς δέχονται, τοὺς ἐν τῇ ἀρχῇ, τοὺς δὲ τέσσαρας ὀβελίζουσι, παρατιθέντες τῷ ὀβελῷ καὶ Ἀστερίσκον, ὡς ἀλλαχοῦ κάλλιστα κειμένων τῶν τοιούτων ἐπῶν, καὶ μὴ ἐνταῦθα. Atque hæc quidem rectè ex *Euſtathio* exhibuit *Gallicè Domina Dacier*. Eadem autem deinceps ex ſermone *Gallico*, propter clauſulam errore Typographi malè interpunctam, *Anglicè* ita vertit *Popius*, ut dicat ex hiſce *ſex* verſiculis Antiquos, hoc quidem in loco, *duos* tantùm & *quatuor* retinuiſſe.

Ver. 271. Οἱ δ' ὥστ'.] Ita Vulgati. *Mihi* ad orationis elegantiam ſpectandam pertinere videtur, ut ſcribatur Οἱ δ' ὥς'—. Nempe ut voce Δαναοὶ *ver.* 277, repetitio intelligatur hujus Οἱ δέ. Quod proinde hoc in loco rectè verti poterit, *Danai autem*,——.

Ibid.—κεραὸν ἤ.] Vide ſuprà ad ά, 51.

Ver. 272. Ἐσσεύοντο.] *Irruere ſolent*; *Perſequi ſolent* ——. Vide ſuprà ad ν', 84; & ad ά, 37.

Ver. 273.—ὕλη.] Vide ſuprà ad γ', 151.

Ver. 274.—οὐδ' ἄρα τε.] *Ac proinde non*—.

Ver. 276.—μεμαῶτας.] Vide ſuprà ad ν', 46.

Ver.

Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
Οἷον δ' αὖτ' ἐξαῦτις ἀνέστη, κῆρας ἀλύξας,
Ἕκτωρ· ἦ θήν μιν μάλα ἔλπετο θυμὸς ἑκάστου,
Χερσὶν ὑπ' Αἴαντος θανέειν Τελαμωνιάδαο·
Ἀλλά τις αὖτε θεῶν ἐῤῥύσατο καὶ ἐσάωσεν
Ἕκτορ', ὃ δὴ πολλῶν Δαναῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
Ὡς καὶ νῦν ἔσσεσθαι ὀΐομαι· οὐ γὰρ ἄτερ γε
Ζηνὸς ἐριγδούπου πρόμος ἵσταται, ὧδε μενοινῶν.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
Πληθὺν μὲν προτὶ νῆας ἀνώξομεν ἀπονέεσθαι.
Αὐτοὶ δ', ὅσσοι ἄριστοι ἐνὶ στρατῷ εὐχόμεθ' εἶναι,
Στείομεν, εἴ κε πρῶτον ἐρύξομεν ἀντιάσαντες,
Δούρατ' ἀνασχόμενοι· τὸν δ' οἴω καὶ μεμαῶτα
Θυμῷ δείσεσθαι Δαναῶν καταδῦναι ὅμιλον.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀμφ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
Τεῦκρον, Μηριόνην τε, Μέγην τ' ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
Ὑσμίνην ἤρτυνον, ἀριστῆας καλέσαντες,
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσιν ἐναντίον· αὐτὰρ ὀπίσσω
Ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἀπονέοντο.
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες· ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ
Μακρὰ βιβάς· πρόσθεν δὲ κί' αὐτοῦ Φοῖβος Ἀπόλλων,
Εἱμένος ὤμοιιν νεφέλην, ἔχε δ' αἰγίδα θοῦριν,
Δεινὴν, ἀμφιδάσειαν, ἀριπρεπέ', ἣν ἄρα χαλκεὺς
Ἥφαιστος Διῒ δῶκε φορήμεναι ἐς φόβον ἀνδρῶν·
Τὴν ἄρ' ὅγ' ἐν χείρεσσιν ἔχων, ἡγήσατο λαῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες· ὦρτο δ' αὐτὴ
Ὀξεῖ' ἀμφοτέρωθεν· ὑπὸ νευρῆφι δ' ὀϊστοὶ

" O dii, profectò ingens miraculum hoc oculis video:
" Cùm ita jam de integro exurrexit, morte evitatâ
" Hector: Atqui ipſum omnino ſperabat animus cujuſque,
" Manibus ſub Ajacis mortuum eſſe Telamonidæ:
" Sed aliquis rurſus deorum liberavit & ſervavit
" Hectorem, qui profectò multorum Danaorum genua ſolvit:
" Quemadmodum & nunc itidem-fore puto; non enim ſinè
" Jove altitonante primus-inter-pugnatores ſtat, adeò animo-incitatus.
" Sed agite, ſicut ego dixero, pareamus omnes:
" Multitudinem quidem ad naves jubeamus redire:
" Ipſi verò, quotquot fortiſſimos in exercitu profitemur *nos* eſſe,
" Stemus; ſi quâ primùm arcere poterimus, occurrentes
" Haſtis cum elevatis; hunc autem puto, ardentem licèt,
" Animo veriturum Danaorum ingredi multitudinem.
Sic dixit: Illique ei maximè quidem auſcultârunt & paruerunt.
Itaque Ajax & Idomeneus rex,
Teucer, Merionéſque, Megéſque par Marti,
Ad pugnam copias-inſtruebant, proceribus convocatis,
Hectorem & Trojanos contra: & ſed retrò
Multitudo-*imbecillior* ad naves Achivorum redibant.
Trojani verò priores in-eos-impetum-[fecerunt conferti; præibat autem Hector
Paſſibus-magnis gradiens; anteibat autem ipſum Phœbus Apollo,
Indutus humeros nube, tenebátque ægidem impetuosè-verſatilem,
Horrendam, undique-hirtam, inſignem, quam faber
Vulcanus Jovi dederat geſtandam, ad fugandos-*in-pugna* viros:
Hanc ille in manibus tenens, præibat copiis.
Argivi verò, impetum-ſuſtinuerunt conferti; excitatus eſt autem clamor
Acutus utrinque; à nervis verò ſagittæ

Ver. 290.—ἐῤῥύσατο.] *Al.* ἐῤῥύσατο, *vel.* εἰρύσσατο.

Ver. 291.—ὃ δὴ.] *Qui ſanè; Qui profectò,*———.

Ibid.—Δαναῶν.] Ἀνδρῶν, MSS *Florentin* & *Vatican.* à *Tho. Bentleio* collati.

Ver. 294.—ἐγὼν.] *Al.* ἐγώ.

Ver. 295.—προτὶ.] *Al.* ποτί.

Ibid.———ἀπονέεσθαι.] Vide ſuprà ad α', 398.

Ver. 297.—ἀντιάσαντες.] Vide ſuprà ad α', 67.

Ver. 298.—μεμαῶτα.] Vide ſuprà ad γ', 46.

Ver. 300.—ἄρα.] *Ut fit,*———.

Ver. 301.—Οἱ——ἀμφ' Αἴαντα.] Vide ſuprà ad γ', 146. *Al.* Αἴαντε

Ver. 302.———ἀτάλαντον.] Vide ſuprà ad β', 627.

Ver. 305.—ἀπονέοντο.] Vide ſuprà ad α', 398

Ver. 306.—ἄρ'.] *Ut par erat; Ut ſolebat.*

Ver. 307.———βιβάς·——δὲ κί'.] *Al.* βιβῶν·———δ' ἔκι'.

Ver. 308.——αἰγίδα.] *Al.* ἀσπίδα. Quæ videtur eſſe commentum.

Ver. 309.——ἣν ἄρα.] *Quippe quam. Quam utique,*——.

Ver. 311. Τὴν ἄρ'.] *Hanc inquam,*——.

Ver. 313.—ἀπὸ νευρῆφι.] Vide ſuprà ad ν', 588. Cæterùm quâ ratione hîc, *ἀπὸ*, ultimam producat; item *μάλα*, *ver.* 321; vide ſuprà ad α', 51.

Ver.

Θρῶσκον· πολλὰ δὲ δῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Ἄλλα μὲν ἐν χροῒ πήγνυτ' ἀρηϊθόων αἰζηῶν·
Πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγὺ, πάρος χρόα καλὸν ἐπαυρεῖν,
Ἐν γαίῃ ἵςαντο, λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.
Ὄφρα μὲν αἰγίδα χερσὶν ἔχ' ἀτρέμα Φοῖβος Ἀπόλλων,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός·
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατένωπα ἰδὼν Δαναῶν ταχυπώλων
Σεῖσ', ἐπὶ δ' αὐτὸς ἄϋσε μάλα μέγα, τοῖσι δὲ θυμὸν
Ἐν ςήθεσσιν ἔθελξε, λάθοντο δὲ θέριδος ἀλκῆς.
Οἱ δ' ὥς' ἠὲ βοῶν ἀγέλην, ἢ πῶϋ μέγ' οἰῶν
Θῆρε δύω κλονέεσι, μελαίνης νυκτὸς ἀμολγῷ,
Ἐλθόντ' ἐξαπίνης, σημάντορος ἐ παρεόντος·
Ὣς ἐφόβηθεν Ἀχαιοὶ ἀνάλκιδες· ἐν γὰρ Ἀπόλλων
Ἧκε φόβον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζεν.
Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἕλεν ἄνδρα, κεδασθείσης ὑσμίνης·
Ἕκτωρ μὲν Στιχίον τε καὶ Ἀρκεσίλαον ἔπεφνε,
Τὸν μὲν, Βοιωτῶν ἡγήτορα χαλκοχιτώνων·
Τὸν δὲ, Μενεσθῆος μεγαθύμε πιςὸν ἑταῖρον.
Αἰνείας δὲ Μέδοντα καὶ Ἴασον ἐξενάριξεν·
Ἦτοι ὁ μὲν, νόθος υἱὸς Ὀϊλῆος θείοιο
Ἔσκε Μέδων, Αἴαντος ἀδελφεός· αὐτὰρ ἔναιεν
Ἐν Φυλάκῃ, γαίης ἄπο πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
Γνωτὸν μητρυιῆς Ἐριώπιδος, ἣν ἔχ' Ὀϊλεύς·
Ἴασος αὖτ', ἀρχὸς μὲν Ἀθηναίων ἐτέτυκτο,
Υἱὸς δὲ Σφήλοιο καλέσκετο Βεκολίδαο.

Exiliebant; multáque haſtilia fortibus è manibus,
Alia quidem in corpore figebantur bellicoſorum juvenum;
Multa verò & in medio, antequam corpus pulchrum attingerent,
In terrâ ſtabant-*fixa*, cupientia corpore ſe ſaturare.
Ac quamdiu quidem ægida manibus tenebat immotam Phœbus Apollo,
Tamdiu vallè utrorumque tela attingebant, cadebat atque populus:
Sed poſtquam in vultum recta-intuens Danaorum equitum pernicium [*clamavit*
Ægidem concuſſit, ipſeque inſuper clamavit admodum ingenti; tum illis animos
In pectoribus debilitavit, oblitique ſunt ſtrenuæ fortitudinis.
Sicuti autem vel boum armentum, vel gregem magnum ovium
Feræ duæ turbant, nigrâ in nocte intempeſtâ,
Adventu repentino, cuſtode non præſente:
Sic fugati ſunt Achivi imbelles: Iis enim Apollo
Immiſit terrorem, Trojanis autem & Hectori gloriam dedit.
Tum verò vir interfecit virum, diſſipatâ acie:
Hector quidem Stichiúmque & Arceſilaum occidit;
Hunc quidem, Bœotorum ductoremære-loricatorum;
Illum verò, Meneſthei magnanimi fidum ſocium.
Æneas autem Medonta & Iaſum interfecit:
Ac quidem nothus filius Oïlei divini
Erat Medon, Ajacis frater; habitabat autem
In Phylace terrâ, procul à patriâ, virum cùm occidiſſet
Fratrem novercæ Eriopidis, quam habebat Oïleus:
Iaſus verò, dux quidem Athenienſium erat,
Filius autem Spheli vocabatur, Bucolidæ.

Ver. 316.—καλὸν] Vide ſuprà ad β′ 43. Alii autem hîc ſcribunt, λευκόν.

Ver. 317.—λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.] Ἐν πᾶσι δὲ τὸ Ἐνέργειαν ποιεῖν, εὐδοκιμεῖ· οἷον ἐν τοῖσδε,—"ἐπιπτέσθαι μενεαίνων." καὶ,——"λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι." Ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις, διὰ τὸ ἔμψυχα εἶναι, ἐνεργοῦντα φαίνεται. *Ariſt. Rhetoric. lib.* 3. *cap.* 11. Οἱ ποιηταὶ,—πρὸς τὰς ἐμφάσεις καὶ τὰς μιμήσεις καὶ ἐναργοποιΐας, χρῶνται καὶ μεταφοραῖς——λέγοντες καὶ τὰ βέλη φέρεσθαι "λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι." *Plutarch. Sympoſiac. lib.* 9. *Probl.* 15,

Haſta——altè *bibit* acta cruorem. *Æn.* XI, 804.

Ver. 320.—κατένωπα ἰδὼν Δαναῶν.] Sol nimirum Achivis tum fortè oculos perſtrinxit.

Ver. 321.—τοῖσι δὲ.] *Tum verò illis*—. Vide ſuprà ad α′, 57; ad γ′, 200; & ad θ′, 160.

Ver. 323. οἱ δ' ὥςτ'.] οἱ δ' ὥς τ'. Vide ſuprà ad *ver.* 271.

Ver. 324.—δύω.] Ut intelligantur videlicet comparatè *Hector* & *Apollo.*

Ibid.—κλονέεσι.] *Al.* κλονέωσι.

Ver. 326. Ὣς ἐφόβηθεν Ἀχαιοὶ ———. ἐν γὰρ Ἀπόλλων Ἧκε φόβον.]

——hæc cernens, arcum intendebat Apollo
Deſuper: omnis eo terrore——
——, omnes vertebant terga Sabæi. *Æn.* VIII, 704.

Ver. 336.—ἣν ἔχ' Ὀϊλεύς.] Cod. *Harleian.* ἣν εἶχ' Οἰλεύς, vel, (ut alii ſcripſerunt, notante *Euſtathio,*) Ἰλεύς.

Ver. 338.—Σφήλοιο καλέσκετο.] Quoniam *Homerus* aliàs ſcribit καλέεσκον, & καλέεσκε, ideò *Barneſius* & hîc edidit, Σφήλε καλεέσκετο. Quod etſi analogiâ non improbabili, ſine codicibus tamen factum non oportuit. Nam quâ ratione οἰχνέσκον, ε′, 790; & οἰχνέσκε, hujus libri *ver.* 640, ſcriptum legimus; eâdem ratione κάλεσκε, & καλέσκετο, ſcribi potuit. Non, quod commentus eſt *Barneſius*, ex καλέσκω & οἰχνέσκω, quæ nulla ſunt; ſed ex καλέω & οἰχνέω.

Ver.

Μηκιςῆ δ' ἕλε Πυλυδάμας, Ἐχίον δὲ Πολίτης
Πρώτῃ ἐν ὑσμίνῃ, Κλόνιον δ' ἕλε δῖος Ἀγήνωρ.
Δηΐοχον δὲ Πάρις βάλε νείαλον ὦμον ὄπισθε,
Φεύγοντ' ἐν προμάχοισι, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
Ὄφρ' οἱ τὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα, τόφρα δ' Ἀχαιοὶ
Τάφρῳ, καὶ σκολόπεσσιν, ἐνιπλήξανλες ὀρυκλῆ,
Ἔνθα καὶ ἔνθα φέβονλο· δύονλο δὲ τεῖχ☉ ἀνάγκῃ.
Ἕκλωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλελο, μακρὸν ἀΰσας,
Νηυσὶν ἐπισσεύεσθαι, ἐᾶν δ' ἔναρα βροτόενλα·
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἑτέρωθι νοήσω,
Αὐτῦ οἱ θάναλον μητίσσομαι, ὐδέ νυ τόν γε
Γνωτοί τε γνωλαί τε πυρὸς λελάχωσι θανόνλα,
Ἀλλὰ κύνες ἐρύυσι πρὸ ἄςε☉ ἡμετέροιο.
Ὣς εἰπὼν, μάςιγι καλωμαδὸν ἤλασεν ἵππυς,
Κεκλόμεν☉ Τρώεσσι καλὰ ςίχας· οἱ δὲ, σὺν αὐτῷ
Πάνλες ὁμοκλήσανλες, ἔχον ἐρυσάρμαλας ἵππυς,
Ἠχῇ θεσπεσίῃ· προπάροιθε δὲ Φοῖβ☉ Ἀπόλλων
Ῥεῖ' ὄχθας καπέτοιο βαθείης ποσσὶν ἐρείπων
Ἐς μέσσον κατέβαλλε· γεφύρωσεν δὲ κέλευθον

Mecifleum autem occidit Polydamas, Echiúmque Polites
Primâ in acie, Cloniúmque interemit nobilis Agenor.
Deïochum porrò Paris percuſſit extremum in humerum à-tergo,
Fugientem inter propugnatores; penitùs autem æs adegit.
Dum *autem* hi illos ſpoliabant armis, interim Achivi
In foſſam & palos delapſi profundam,
Huc & illuc fugiebant; introibantque murum, neceſſitate-*adacti*.
Hector autem Trojanos hortabatur, altùm clamans,
In naves ut irruerent, omitteréntque ſpolia ſanguinolenta:
"Quem autem, *inquiebat*, ego ſeorſum à navibus alibi animadvertero,
"Ibi ei mortem moliar, neque ſanè eum
"Fratréſque ſororéſque rogi participem-facient mortuum,
"Sed canes *eum* diſtrahent ante urbem noſtram.
Sic fatus, ſcuticâ ſuper-humeros feriens impulit equos,
Adhortans Trojanos per ordines; illi verò, cum ipſo
Omnes minaciter-clamantes, dirigebant trahentes-currum equos,
Clamore immenſo; antè autem Phœbus Apollo
Facile labra foſſæ profundæ pedibus proruens
In medium dejecit; munivitque-tanquam-ponte-facto viam

Ver. 339. Μηκιςῆ] Fortaſſe ſcripſit *Homerus* Μηκιςέα· Quod & ipſum prenuntiabatur Μηκιςῆ· Attamen Τυδῆ eâdem formâ occurrit, δ', 384; niſi & ibi fortè ſcribendum Τυδέα, pronuntiandum Τυδῆ. Nam Τυδέα, Θησέα, Πηλέα, & ſimilia, ultimam ſemper *producunt* neceſſarió. Vide ſuprà ad ά, 265.

Ver. 343.—τόφρα δ'.] *Barneſius* edidit, τοφρά δ'. Nam τὸ "Δὲ," *inquit*, παρέλκει. Quod eſt ineptiſſimum. Vide ſuprà ad ά, 57; ad γ', 200; & ad θ', 160.

Ver. 348. Ὃν δ' ἂν ἐγὼν.] Γίνεται δὲ—ἡ κατὰ πρόσωπα μεταβολὴ,—ὅταν, τὸ νῦν ἐάσας, ἀφ' ἑτέρυ ἐφ' ἕτερον πρόσωπον μεταβῇ—Τῷ δὲ μιμηλικῷ, κινεῖ καὶ ἄγει τὸν ἀκροώμενον. Οἷόν ἐςιν,—"Ἕκλωρ δὲ, "—Ὃν δ' ἂν ἐγὼν—." Ἀπὸ γὰρ τῦ διηγημαλικῦ μετέβαλεν εἰς τὸ μιμηλικόν. *Dion. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρυ ποιήσεως, § 8. Ἔτι γε μὴν ἔσθ' ὅτε περὶ προσώπυ διηγύμεν☉ ὁ συγγραφεὺς ἐξαίφνης παρενεχθεὶς, εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον [*al.* αὐτοπρόσωπον] ἀνλιμεθίςαται. καί ἐςι τὸ τοιῦτον εἶδος, ἐμβολή τις πάθυς· "Ἕκλωρ δὲ,——Ὃν δ' ἂν ἐγὼν—" Οὐκῦν τὴν μὲν διήγησιν, ἅτε πρέπυσαν, ὁ ποιητὴς προσῆψεν ἑαυτῷ· τὴν δ' ἀπότομον ἀπειλὴν, τῷ θυμῷ τῦ ἡγεμόν☉ ἐξαπίνης, ὐδὲν προδηλώσας, περιέθηκεν. Ἐψύχελο γὰρ, εἰ παρενετίθει, "Ἔλεγε δὲ τοῖά τινα, καὶ τοῖα ὁ Ἕκλωρ." Νυνὶ δὲ ἔφθακεν ἄφνω τὸν μελαβαίνονλα ἡ τῦ λόγυ μελάβασις. Διὸ καὶ ἡ πρόσχρησις τῦ σχήματ☉ τότε, ἡνίκα ὀξὺς ὁ καιρὸς ὢν, διαμέλλειν [*al.* διαμένειν] τῷ γράφονλι, μὴ διδῷ, ἀλλ' εὐθὺς ἐπαναγκάζῃ μελαβαίνειν ἐκ προσώπων εἰς πρόσωπα. *Longin.* § 27. "Hæc ſchemata—& convertunt in ſe auditorem, nec languere patiuntur, ſubinde aliquâ notabili figurâ excitatum." *Quintilian. lib.* 9. *cap.* 3. Imitatus eſt hoc ſchema *Virgilius*:

———& cava tempora ferro
Trajicit: "I, verbis virtutem illude ſuperbis."
Æn. IX, 634.

Ubi (ut rectè notavit *Tollius*) ſi, quod reticetur, ["*& ſubjicit*,"] adjeceris; totus ille indignantis animi impetus, velut injectis pedicis retinebitur infringetúrque, omniſque decor ſententiæ corrumpetur. Eſt & aliud (notante eodem *Tollio* ad locum jam è *Longino* citatum,) apud *Horatium*:

———conſpexit, ut aiunt,
Adraſum quendam, vacuâ tonſoris in umbrâ
Cultello proprios purgantem leniter ungues;
"Demetri, puer———————
"——abi, quære, & refer; unde domo, quis?"
Lib. 1. *Epiſt.* 7.

Ubi, ſi itidem illa quæ ſubintelliguntur, ["*& vocans puerum ſuum Demetrium, dixit*,"] addideris; quantum ſententiæ venuſtati deceſſurum ſit, facilè advertes.

Ibid.—ἑτέρωθι νοήσω.] *Dionyſ. Halicarn.* loco jam ſuprà citato, legit; ἑτέρωσε νοήσω. *Tollius* in *Vaticanis* duobus *Longini* MSS repperit, ἐθέλονλα νοήσω· "Quod, *inquit*, mihi diutiùs conſiderandum videtur." At hoc unde acciderit, videre eſt ſuprà ad β', 391.

Ver. 351.—κύνες ἐρύυσι.] *Al.* ἐρύσυσι. Cæterùm quâ ratione, κύνες, hîc ultimam producat; item ἔχον, *ver.* 354; & ὦρε, *ver.* 381; vide ſuprà ad κ, 51.

Ver. 353—Τρώεσσι κατὰ *Al.* Τρώεσσιν ἐπὶ.

Μακρὴν, ἠδ' εὐρεῖαν, ὅσον τ' ἐπὶ δυρὸς ἐρωὴ
Γίγνεται, ὁππότ' ἀνὴρ σθένεος πειρώμενος ἥσει.
Τῇ ῥ' οἵγε προχέοντο φαλαγγηδὸν, πρὸ δ' Ἀπόλλων,
Αἰγίδ' ἔχων ἐρίτιμον· ἔρειπε δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
Ῥεῖα μάλ', ὡς ὅτε τις ψάμαθον πάϊς ἄγχι θαλάσσης,
Ὅς' ἐπεὶ ἂν ποιήσῃ ἀθύρματα νηπιέῃσιν,
Ἂψ αὖτις συνέχευε ποσὶν καὶ χερσὶν, ἀθύρων.
Ὣς ῥα σὺ, ἤιε Φοῖβε, πολὺν κάματον καὶ ὀϊζὺν
Σύγχεας Ἀργείων, αὐτοῖσι δὲ φύζαν ἐνῶρσας.
Ὣς οἱ μὲν παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
Ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πᾶσι θεοῖσι
Χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος·
Νέστωρ αὖτε μάλιστα, Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
Εὔχετο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·
Ζεῦ πάτερ, εἴποτέ τίς τοι ἐν Ἄργεΐ περ πολυπύρῳ,
Ἢ βοὸς, ἢ οἰὸς κατὰ πίονα μηρία καίων,
Εὔχετο νοστῆσαι, σὺ δ' ὑπέσχεο καὶ κατένευσας·
Τῶν μνῆσαι, καὶ ἄμυνον, Ὀλύμπιε, νηλεὲς ἦμαρ·
Μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς.
Ὣς ἔφατ' ευχόμενος· μέγα δ' ἔκτυπε μητίετα Ζεὺς,
Ἀράων ἀΐων Νηληϊάδαο γέροντος.
Τρῶες δ', ὡς ἐπύθοντο Διὸς νόον αἰγιόχοιο,
Μᾶλλον ἐπ' Ἀργείοισι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Οἱ δ' ὥστε μέγα κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο
Νηὸς ὑπὲρ τοίχων καταβήσεται, ὁππότ' ἐπείγῃ

Longam & latam, quàm-longè haftæ jactus
Pertingit, cùm vir roboris *fui* periculum-faciens jaculatur.
Hâc *viâ* illi profundebantur turmatim; antè verò *ibat* Apollo,
Ægidem habens venerandam: diruebat autem murum Achivorum
Facilè admodum, ut cum quis arenam puer prope mare;
Qui poftquam fecerit ludicra-puerilia animo infantis,
Deinceps iterum deftruit pedibus & manibus, lufitans.
Ita tu, arcitenens Phœbe, multum laborem & ærumnam *operofam*
Confudifti Argivorum, ipfifque trepidam-fugam immififti.
Atque hoc-modo illi quidem ad naves compellebantur *tandem* fe fiftentes;
Invicémque adhortantes, & omnibus diis
Manus attollentes, altâ-voce vota-faciebant unufquifque.
Neftor autem maximè, Gerenius, cuftos Achivorum,
Precabatur, manus porrigens cœlum versùs ftellatum:
" Jupiter pater, fi unquam aliquis tibi in Argo tritici-ferace,
" Vel bovis, vel ovis pinguia femora comburens,
" Precatus eft ut rediret, tu autem promififti & annuifti;
" Horum memento; & arce, Olympie, fævum diem:
" Neque fic à Trojanis finas domari Achivos.
Sic dixit orans: grande autem intonuit providus Jupiter,
Preces exaudiens Neleidæ fenis.
Trojani autem, ut intelligere-fibi-videbantur Jovis voluntatem Ægiochi,
Acriùs in Argivos irruebant, recordabantúrque pugnæ.
Veluti autem magna unda maris vafti
Navis fupra latera *in eam* tranfcendit, quando urget

Ver. 358.—ὅσον τ'.] *Quàm longè utique*—.

Ver. 359. Γίγνεται. Ita *Barnefius* ex MSS. *Al.* γίνεται. Quod perinde eft. Nam & id primam producit.

Ibid. —σθένεος πειρώμενος.] Notandus hîc primigenius & maximè proprius *Vocis Mediæ* Ufus: *Suarum fibi virium periculum faciens*——.

Ibid.—ἥσει.] *Al.* εἶσι· &, ἧσι.

Ver. 363. Ὅς' ἐπεὶ ἂν.] *Qui videlicet poftquam ex arenâ, quam dixi,*——.

Ibid. —ποιήσῃ.] Ita Cod. *Harleianus*; Atque ita edidit *Barnefius* ex duobus MSS. *Al.* ποιήσει. Quæ & ipfa loquendi ratio, *Homero* non inufitata.

Ver. 365. Ὣς ῥα.] *Sic, inquam*——.

Ibid.—ἤιε.] *Al.* ἤιε· Ὅτι πανταχοῦ ἵησιν ὁ ἥλιος τὴν ἀκτῖνα. Vide fuprà ad α', 43 & 75.

Ver. 371.——οὐρανὸν ἀστερόεντα.]

—ftellantis regia cœli. *Æn.* VII, 210.

—cœlum ftellis fulgentibus aptum. *Æn.* XI, 202.

Ver. 372. Ζεῦ πάτερ.] Equidem continere me nequeo, quin vocem Romanam *Jupiter*, multò potiùs Ζεὺς πατὴρ effe credam, quàm *Juvans pater.*

Ver. 374——νοστῆσαι.] *Al.* νοστήσειν.

Ver. 377. Ὣς ἔφατ'—· μέγα δ' ἔκτυπε.]

Audiit, & cœli genitor de parte ferenâ
Intonuit lævum.—— ——— *Æn.* IX, 630.

Ibid.—μητίετα.] Vide fuprà ad α', 175.

Ver. 379. —νόον.] Cod. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collatus, κλύπον.

Ver. 381. Οἱ δ' ὥστε.] Οἱ δ', ὥστε—. Vide fuprà ad *ver.* 271.

Ἶς ἀνέμου· ἡ γάρ τε μάλιστά γε κύματ᾽ ὀφέλλει·
Ὣς Τρῶες μεγάλῃ ἰαχῇ κατὰ τεῖχος ἔβαινον.
Ἵππους δ᾽ εἰσελάσαντες, ἐπὶ πρύμνῃσι μάχοντο,
Ἔγχεσιν ἀμφιγύοις αὐτοσχεδὸν, οἱ μὲν ἀφ᾽ ἵππων,
Οἱ δ᾽ ἀπὸ νηῶν ὕψι μελαινάων ἐπιβάντες,
Μακροῖσι ξυστοῖσι, τά ῥά σφ᾽ ἐπὶ νηυσὶν ἔκειτο
Ναύμαχα, κολλήεντα, κατὰ στόμα εἱμένα χαλκῷ.
Πάτροκλος δ᾽, εἵως μὲν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
Τείχεος ἀμφεμάχοντο θοάων ἔκτοθι νηῶν,
Τόφρ᾽ ὅγ᾽ ἐνὶ κλισίῃ ἀγαπήνορος Εὐρυπύλοιο
Ἧστό τε, καὶ τὸν ἔτερπε λόγοις, ἐπὶ δ᾽ ἕλκεϊ λυγρῷ
Φάρμακ᾽, ἀκήματ᾽ ἔπασσε μελαινάων ὀδυνάων·
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησε
Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε,
Ὤμωξέν τ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα, καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ
Χερσὶ καταπρηνέσσ᾽· ὀλοφυρόμενος δ᾽ ἔπος ηὔδα·
Εὐρύπυλ᾽, οὐκέτι τοι δύναμαι, χατέοντί περ ἔμπης,
Ἐνθάδε παρμενέμεν· δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωρεν·
Ἀλλὰ σὲ μὲν θεράπων ποτιτερπέτω· αὐτὰρ ἔγωγε
Σπεύσομαι εἰς Ἀχιλῆα, ἵν᾽ ὀτρύνω πολεμίζειν.
Τίς δ᾽ οἶδ᾽, εἴκεν οἱ, σὺν δαίμονι, θυμὸν ὀρίνω
Παρειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.
Τὸν μὲν ἄρ᾽ ὣς εἰπόντα πόδες φέρον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Τρῶας ἐπερχομένους μένον ἔμπεδον, οὐδὲ δύναντο,
Παυροτέρους περ ἐόντας, ἀπώσασθαι παρὰ νηῶν,

Vis venti; hæc enim maximè undas auget:
Sic Trojani magno *cum* clamore per murum fcandebant.
Equos autem ubi-mififfent, intrò ad puppes pugnabant,
Haftis utrinque-acutis cominus; hi quidem ex curribus,
Illi verò è navibus ex-alto nigris, quas confcenderant,
Longis cum contis, qui fibi in navibus jacebant
Ad-navale-prælium-apti, compacti, os induti ære.
Patroclus autem, quamdiu quidem Achivique Trojanique
Murum circa pugnabant, veloces extra naves;
Tamdiu ipfe in tentorio virtutem-amantis Eurypyli
Sedebátque, & hunc oblectabat fermonibus; inque vulnere gravi
Pharmaca, medelas fpargebat atrorum dolorum:
Sed poftquam murum impetu-cum-magno-ingreffos advertit
Trojanos, ac Danaorum ortus eft clamorque fugaque,
Ejulavit utique deinde, & fua percuffit femora
Manibus pronis; lugenfque, verbum dixit:
" Eurypyle, non ampliùs tecum poffum, indigente licèt
" Hîc manere; fanè enim magnum certamen ortum eft:
" Sed te quidem famulus oblectet: at ego
" Feftinabo ad Achillem, ut impellam *eum* ad pugnam.
" Quis autem fcit, fi fortè ei, favente deo, animum moveam
" Admonitu *meo*? Bona utique admonitio eft amici.
Atque hunc quidem fic locutum, pedes ferebant: At Achivi
Trojanos ingruentes fuftinebant conftanter; nec tamen poterant,
Pauciores *illos* licèt exiftentes, repellere à navibus;

Ver. 383.—ἡ γάρ τε.] *Etenim ea*——. Cod. *Harleian.* ἡ γάρ ῥα.

Ver. 386.—ἀμφιγύοις αὐτοσχεδὸν.] Ita Cod. *Harleian.* Atque ita *Barnefius* rectè edidit, ex MSS tribus. Vulgg. ἀμφιγύοισιν αὐτοσχεδόν.

Ver. 388.—τά ῥα.] *Quæ, ut fit; Quæ, ut folitum eft*,——.

Ver. 389.—στόμα.] *Al.* στόμαθ᾽.

Ver. 392.—ἐνὶ κλισίῃ ἀγαπήνορος Εὐρυπύλοιο.] Suprà, *lib.* λ᾽, 842; & *lib.* μ᾽, 1.

Ver. 396.—γένετο ἰαχὴ.] Vide fuprà ad δ᾽, 456.

Ver. 397.—καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ.] Notandus hîc primigenius & maximè proprius *Formæ Mediæ* Ufus: *Sua fibi percuffit femora.*

——palmis percuffa lacertos,
Auxilium vocat,—— —— *Æn.* VII, 503.

Ver. 398.—δ᾽ ἔπος ηὔδα.] *Al.* δὲ προσηύδα.

Ver. 400.—δὴ γὰρ.] *Reverâ enim; Nam profecto*——.

Ver. 402. Σπεύσομαι εἰς Ἀχιλῆα.] Vide fuprà ad ν᾽, 324.

Ver. 403.—εἴκεν οἱ.] Quâ ratione hîc, εἴκεν, fyllabam ultimam, etiam extra cæfuram, producat; vide fuprà ad α᾽, 51. Παρειπὼν, verfu fequente, cùm fit vox ex duabus *compofita*, priorem fimili ratione producit. Vide fuprà ad ζ᾽, 62 & 337.

Ver. 405.—πόδες φέρον.]

Quò te, Mœri, pedes? *Virg. Eclog.* IX, 1.

Quod vel hinc liquet non effe fermonem agreftem folummodò, propriúmque Rufticorum. Vide *Victorii varias Lection. lib.* 36. *cap.* 3.

Ibid.—Ἀχαιοὶ Τρῶας—οὐδὲ δύναντο—οὔτε—Τρῶες Δαναῶν.] Εἰκότως ἰσόῤῥοπος ἡ μάχη· Οἱ μὲν γὰρ, ἐλπίδι τοῦ νικᾶν ἐφράξαντο· οἱ δὲ, ἀπογνώσει σωτηρίας, ἑστᾶσιν. *Schol.*

Ver. 406.—οὐδὲ δύναντο.] *Al.* οὐδ᾽ ἐδύναντο. Ut infrà, *ver.* 416.

Οὔτε ποτὲ Τρῶες Δαναῶν ἐδύναντο φάλαγγας
Ῥηξάμενοι, κλισίῃσι μιγήμεναι, οὐδὲ νέεσσιν.
Ἀλλ' ὥστε στάθμη δόρυ νήϊον ἐξιθύνει
Τέκτονος ἐν παλάμῃσι δαήμονος, ὅς ῥά τε πάσης
Εὖ εἰδῇ σοφίης, ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης·
Ὣς μὲν τῶν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο πτόλεμός τε.
Ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο νέεσσιν·
Ἕκτωρ δ' ἄντ' Αἴαντος ἐείσατο κυδαλίμοιο.
Τὼ δὲ μιῆς περὶ νηὸς ἔχον πόνον, οὐδ' ἐδύναντο
Οὔθ' ὁ τὸν ἐξελάσαι, καὶ ἐνιπρῆσαι πυρὶ νῆας,
Οὔθ' ὁ τὸν ἂψ ὤσασθαι, ἐπεί ῥ' ἐπέλασσέ γε δαίμων.
Ἔνθ' υἷα Κλυτίοιο Καλήτορα φαίδιμος Αἴας,
Πῦρ ἐς νῆα φέροντα, κατὰ στῆθος βάλε δουρί·
Δούπησεν δὲ πεσών, δαλὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησεν ἀνεψιὸν ὀφθαλμοῖσιν
Ἐν κονίῃσι πεσόντα, νεὼς προπάροιθε μελαίνης,
Τρωσί τε, καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
Μὴ δή πω χάζεσθε μάχης ἐν στείνεϊ τῷδε·
Ἀλλ' υἷα Κλυτίοιο σαώσατε, μή μιν Ἀχαιοὶ
Τεύχεα συλήσωσι, νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα.
Ὣς εἰπών, Αἴαντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
Τοῦ μὲν ἅμαρθ'· ὁ δ' ἔπειτα Λυκόφρονα, Μάστορος υἱὸν,
Αἴαντος θεράποντα, Κυθήριον, ὅς ῥα παρ' αὐτῷ
Ναῖ', ἐπεὶ ἄνδρα κατέκτα Κυθήροισι ζαθέοισι·
Τόν ῥ' ἔβαλεν κεφαλὴν ὑπὲρ οὔατος ὀξεϊ χαλκῷ,
Ἑσταότ' ἄγχ' Αἴαντος· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι

Neque itidem Trojani Danaorum valebant phalangibus
Petruptis, tentoriis ſe-immiſcere neque navibus.
Sed ſicuti amuſſis lignum navale dirigit
Fabri in manibus periti, qui totam
Benè callet artem præceptis Minervæ:
Sic quidem horum æqualiter pugna porrecta erat, præliúmque.
Atque alii quidem circa alias pugnam pugnabant naves;
Hector verò contra Ajacem inceſſit gloriâ-ſublimem.
Hi itaque circa unam navem capiebant *bellicum*-laborem, neque poterant
Neque hic illum vi-abigere, & incendere igni naves;
Neque ille hunc repellere, poſtquam propè-admôrat Deus.
Tunc filium Clytii Caletorem illuſtris Ajax
Ignem in navem ferentem, ad pectus percuſſit haſtâ:
Fragorem verò edidit cadens, torriſque ei excidit manu.
Hector autem ut advertit conſobrinum oculis *ſuis*
In pulvere procubuiſſe, navem ante nigram;
Trojanoſque & Lycios adhortatus eſt, altum clamans:
“ Trojani, & Lycii, & Dardani cominus pugnantes,
“ Ne qua jam recedatis à pugnâ in anguſtiâ hâc:
“ Sed filium Clytii ſervate, nè ei Achivi
“ Arma detrahant in certamine ad naves *humi* delapſo.
Sic fatus, in Ajacem jaculatus eſt haſtâ fulgenti:
Atque ab eo quidem aberravit: ac deinde Lycophronem, Maſtoris filium,
Ajacis famulum, Cytherium, qui cum illo
Habitabat, quoniam virum interfecerat Cytheris inclytis;
Hunc utique percuſſit caput ſuper aurem acutâ haſtâ,
Stantem propè Ajacem: Hic autem ſupinus in pulvere

Ver. 407.—παρὰ] *Al.* ἀπό.

Ver. 408. Οὔτε.] *Al.* Οὐδέ.

Ver. 409.—οὐδὲ.] *Al.* ἠδέ.

Ver. 410.—ἐξιθύνει.] *Al.* ἐξιθύνῃ, & ἐξιθύνοι.

Ver. 411.—ὅς ῥά τε.] *Qui utique*—.

Ver. 412.—εἰδῇ.] *Al.* εἰδώς.

Ver. 413.—μάχη—πτόλεμός τε.] Vide ſuprà ad ή, 232, 279.

Ver. 415. Ἕκτωρ δ' ἄντ' Αἴαντος.] Ἀκέσασθαι τὴν ἧτταν (ſuprà, ξ', 418.) θέλει, ὑπὸ τῶν θεῶν ἐπικουρούμενος. *Schol. MSS, apud Barneſium.*

Ver. 418.——ἐπεί ῥα——γε.] *Quando quidem; Quoniam videlicet*——.

Ver. 419.—Καλήτορα—πῦρ—φέροντα—βάλε.]
Ardentes tedas alii ad faſtigia jactant.
Ilioneus ſaxo, atque ingenti fragmine montis,
Lucetium, portæ ſubeuntem *igneſque ferentem*,
——ſternit—— —— *Æn.* IX, 568.

Ver. 421. Δούπησεν.] Vide ſuprà ad ν', 181.

Ver. 423. Ἐν κονίῃσι πεσόντα.] Vide ſuprà ad ν', 508.

Ver. 426. Μὴ δή πω.] *Nequaquam, quæſo*——. Vide ſuprà ad ξ', 433.

Ver. 429.—ἀκόντισε.] Vide ſuprà ad ά, 140.

Ver. 433. Τόν ῥ'.] *Hunc inquam*,——

Νηὸς ἀπὸ πρύμνης χαμάδις πέσε· λῦντο δὲ γυῖα.
Αἴας δ' ἐῤῥίγησε, κασίγνητον δὲ προσηύδα·
Τεῦκρε πέπον, δὴ νῶϊν ἀπέκτατο πιστὸς ἑταῖρος
Μαστορίδης, ὃν νῶϊ Κυθηρόθεν ἔνδον ἐόντα,
Ἶσα φίλοισι τοκεῦσιν ἐτίομεν ἐν μεγάροισι·
Τὸν δ' Ἕκτωρ μεγάθυμος ἀπέκτανε· ποῦ νύ τοι ἰοὶ
Ὠκύμοροι καὶ τόξον, ὅ τοι πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων;
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ ξυνέηκε· θέων δέ οἱ ἄγχι παρέστη,
Τόξον ἔχων ἐν χειρὶ παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρην
Ἰοδόκον· μάλα δ' ὦκα βέλεα Τρώεσσιν ἐφίει·
Καί ῥ' ἔβαλε Κλεῖτον, Πεισήνορος ἀγλαὸν υἱὸν,
Πουλυδάμαντος ἑταῖρον, ἀγαυοῦ Πανθοΐδαο,
Ἡνία χερσὶν ἔχοντα· ὁ μὲν πεπόνητο καθ' ἵππους·
Τῇ γὰρ ἔχ', ᾗ ῥα πολὺ πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσι χαριζόμενος· τάχα δ' αὐτῷ
Ἦλθε κακὸν, τό οἱ οὔτις ἐρύκακεν, ἱεμένῳ περ·
Αὐχένι γάρ οἱ ὄπισθε πολύστονος ἔμπεσεν ἰός·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι,
Κείν' ὄχεα κροτέοντες· ἄναξ δ' ἐνόησε τάχιστα
Πουλυδάμας, καὶ πρῶτος ἐναντίον ἤλυθεν ἵππων.
Τοὺς μὲν ὅγ' Ἀστυνόῳ, Προτιάονος υἱέϊ, δῶκε·
Πολλὰ δ' ἐπώτρυνε σχεδὸν ἴσχειν εἰσορόωντα
Ἵππους· αὐτὸς δ' αὖτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.
Τεῦκρος δ' ἄλλον ὀϊστὸν ἐφ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
Αἴνυτο, καί κεν ἔπαυσε μάχης ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,

Navis à puppe humi decidit; solutaque sunt *ei* membra.
Ajax autem exhorruit, fratremque allocutus est:
" Teucer dulcissime, sanè nobis interfectus est fidus socius
" Mastorides; quem nos, Cytheris huc profectum,
" Æquè ac charos parentes honorabamus in ædibus;
" Hunc autem Hector fortis occidit: Ubinam jam tibi sagittæ
" Letiferæ, & arcus, quem tibi dedit Phœbus Apollo?
Sic dixit: Hic autem intellexit; currensque ei propè astitit
Arcum tenens in manu resilientem, atque pharetram
Sagittiferam; perquàm autem citò sagittas Trojanis immittebat;
Et percussit Clitum Pisenoris illustrem filium,
Polydamantis socium, præclari Panthœdæ,
Fræna manibus tenentem: Hic quidem exercebatur equis-regendis;
Eà enim dirigebat, quà multò plurimæ turbabantur phalanges,
Hectori & Trojanis gratificans: statim verò ei
Venit malum, quod ab eo nemo arcuit, ardenti licèt:
Cervici enim ejus à tergo luctuosa incidit sagitta:
Decidit autem de curribus, retrocessêruntque ejus equi,
Vacuos currus succutientes-magnocum-sonitu: Rex verò sensit citissimè
Polydamas, & primus obviàm venit equis.
Atque hos quidem ille Astynoo, Protiaonis filio, dedit:
Multisque *eum* hortabatur propè *se* tenere in conspectu
Equos: ipse autem rursus profectus primis-pugnatoribus mistus est.
Teucer autem aliam sagittam in Hectorem ære-armatum
Depromebat, & repressisset quidem *eum* à pugnâ prope naves Achivorum,

Ver. 437.—δὴ] *Profectò*——.

Ver. 440.—ποῦ νύ τοι ἰοὶ;]

Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον, ἰδὲ πτερόεντες ὀϊστοὶ,
Καὶ κλέος; ———— ————έ, 171.
——Ubi nunc nobis Deus ille magister
Nequicquam memoratus? ——Ubi fama per omnem
Trinacriam? ———— —— *Æn.* V, 391.

Ver. 444.—βέλεα.] Ita Cod. *Harleianus.* Atque ita edidit *Barnesius* ex MS. Rectè, & secundum usitatam *Homero* scribendi rationem. *Vulgg.* βέλη· quomodo scilicèt & ipsum βέλεα pronuntiabatur.

Ver. 447.—ὁ μὲν—· τάχα δ'.] Respondent hîc ita inter se, & δὲ· ut interpositum istud, Τῇ γὰρ—χαριζόμενος·, tanquam Parenthesi inclusum intelligatur.

Ver. 448. Τῇ γὰρ ἔχ', ᾗ ῥα πολὺ πλεῖσται]
————in hostes
Irruit; & quà tela videt densissima, tendit.
Æn. IX, 554.

Ver. 450.—ἱεμένῳ περ.] *Schol.* σπεύδοντι. *Al.* ἱεμένων περ.

Ver. 451. Αὐχένι γάρ οἱ.] Quâ ratione, γὰρ, hîc producatur; item ὃς & ἐΰστρεφέα, *ver.* 463; & δὲ, *ver.* 478; & γὰρ, *ver.* 488; vide suprà ad ά, 51.

Ibid.——ὄπισθε—ἔμπεσεν.] *Schol.* Ἀποστρεφόντων τὰ ἅρματα τῶν Τρώων, πρὸς τὸ ἐξ ἴσου πολεμεῖν ἐπιβεβηκόσιν τῶν νεῶν τοῖς Ἕλλησιν, οὕτως ὁ ἡνίοχος τετραμμένος πρὸς τοὺς ἵππους βέβληται κατὰ τοῦ αὐχένος. Melius & simpliciùs, ut mihi quidem videtur, *Domina Dacier*, juveni hoc *præcipiti, & quoquoversùm* equis incitatis *discurrenti*, accidisse comminiscitur.

Ver. 454.—πρῶτος ἐναντίον.] *Al.* πρῶτος ἐναντίος. Sed πρῶτος ἐναντίον, auribus magis placet.

Ibid.—ἤλυθεν.] Postulat Temporum ratio, ut sit ἤλυθεν hîc ab Aoristo ἤλυθον, non à Præterito (quod vocant) ἤλυθα. Vide suprà ad ά, 37.

Ver.

Εἴ μιν ἀριστεύοντα βαλὼν ἐξείλετο θυμόν·
Ἀλλ' οὐ λῆθε Διὸς πυκινὸν νόον, ὅς ῥ' ἐφύλασσεν
Ἕκτορ', ἀτὰρ Τεῦκρον Τελαμώνιον εὖχος ἀπηύρα,
Ὅς οἱ ἐΰστρεφέα νευρὴν ἐν ἀμύμονι τόξῳ
Ῥῆξ' ἐπὶ τῷ ἐρύοντι· παρεπλάγχθη δέ οἱ ἄλλῃ
Ἰὸς χαλκοβαρὴς, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Τεῦκρος δ' ἐῤῥίγησε, κασίγνητον δὲ προσηύδα·
Ὢ πόποι, ἦ πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κείρει
Δαίμων ἡμετέρης, ὅ, τέ μοι βιὸν ἔκβαλε χειρός·
Νευρὴν δ' ἐξέῤῥηξε νεόστροφον, ἥν οἱ ἔδησα
Πρώϊον, ὄφρ' ἀνέχοιτο θαμὰ θρώσκοντας ὀϊστούς.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Ὦ πέπον, ἀλλὰ βιὸν μὲν ἔα καὶ ταρφέας ἰοὺς
Κεῖσθαι, ἐπεὶ συνέχευε θεὸς, Δαναοῖσι μεγήρας·
Αὐτὰρ χερσὶν ἑλὼν δολιχὸν δόρυ, καὶ σάκος ὤμῳ,
Μάρναό τε Τρώεσσι, καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς.
Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε, δαμασσάμενοί περ, ἕλοιεν
Νῆας ἐϋσσέλμους, ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ τόξον μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ἔθηκεν·
Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ·
Βῆ δ' ἰέναι, μάλα δ' ὦκα θέων Αἴαντι παρέστη.
Ἕκτωρ δ' ὡς εἶδεν Τεύκρου βλαφθέντα βέλεμνα,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,

Quandoquidem ei pugnanti fortissimè sagittâ-affecutus eripuisset animam:
Sed non latuit Jovis prudentem mentem, qui custodiebat
Hectorem, Teucrúmque Telamonium gloriâ privavit;
Qui *scilicet* ei scitè-tortum nervum in eximio arcu
Rupit in *Hectorem* trahenti; detorquebatur autem ei aliò
Sagitta ære-gravis, arcúsque ei excidit è manu.
Teucer verò cohorruit, fratrémque allocutus est:
" Eheu, certè jam penitùs pugnæ consilia præcîdit
" Deus nostræ, qui mihi arcum excussit manu;
" Nervum autem disrupit recens-tortum, quem ei illigaveram
" Hodiè-manè, ut sustineret crebrò-exilientes sagittas.
Huic autem respondit deinde magnus Telamonius Ajax:
" O amice, quin *tu* arcum quidem sine, & crebras sagittas
" Jacere; quoniam confregit deus, Danais invidens:
" Sed manibus sumptâ longâ hastâ, & scutum *ferens* humero,
" Pugnáque *ipse* in Trojanos, & cæteras excita copias:
" Ne sine-labore saltem, victores licèt, capiant
" Naves bonis-transtris-instructas; sed recordemur pugnæ.
Sic dixit: Ille verò arcum quidem in tentoriis reposuit:
Ac circum humeros scutum sibi-cepit quadruplex;
Capitique forti galeam scitè-factam imposuit,
Equinis-setis-comantem, terribiliter autem & crista desuper nutabat:
Sumpsit autem & validam hastam, præfixam acuto ære;
Perrexitque ire, admodumque celeriter currens Ajaci astitit.
Hector autem, ut vidit Teucri inutiles-factas sagittas;
Trojanósque & Lycios adhortatus est, altùm clamans:
" Trojani, & Lycii, & Dardani cominus-pugnantes,

Ver. 461. — ὅς ῥ' ἐφύλασσεν.] Si istud, ἐφύλασσε, referatur ad ea quæ hîc *sequantur*; tum, ὅς ῥα, illud erit quod Latinè dicitur, " *qui utique*"——. Sin, ἐφύλασσε, referas ad ea quæ *præcesserunt*, *ver.* 254, 255, tum erit ὅς ῥα, " *qui, ut dictum est,*"—.

Ver. 463. Ὅς οἱ.] *Al.* Ὅς ῥ' οἱ.

Ibid.—ἐϋστρεφέα.] Quibus vocabulis *Genitivus* fit—έως, iisdem *Accusativus* itidem fit—έα· Vide ad ά, 265; & ad ί, 46. Quibus autem *Genitivus* fit—έος, iisdem & *Accusativus* fit pariter—έᾰ. Quare ᾰ breve quo pacto hîc producatur, vide suprà ad ά, 51.

Ver. 468. — ὅ, τε.] *Qui scilicet*; *Qui utique*——.

Ver. 469.—ἥν οἱ ἔδησα.] *Al.* ἐνέδησα.

Ver. 472. — ἔα—κεῖσθαι] Respondet Græcum ἐάω, Latino " *sino*:" Unde, eodem significatu, (inusitatum " *posino*." contractum in) " *pono*:" Quod proindè primam producit, quum *posui* & *positus* corripiantur. Etymologici ineptè deducunt ex πονῶ.

Ver. 475.—ὄρνυθι.] Quâ analogiâ fit δίδου, δίδοθι· eâdem analogiâ fit ὄρνυ, ὄρνυθι· Nec in his ullus unquam est Licentiæ locus. Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 477.—μνησώμεθα.] *Al.* μνησαίμεθα.

Ver. 478.—ὁ δέ.] " *Et δὴ*," inquit *Barnesius*, " *scribi potest*." Quod quam ineptè sit dictum, sentiet quisquis Latinè, pro " *ille verò*," scripserit, " *ille sanè*."

Ver. 481.] Deest hîc versus in plurimis MSS.

Ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Νῆας ἀνὰ γλαφυράς· δὴ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Ἀνδρὸς ἀριστῆος Διόθεν βλαφθέντα βέλεμνα.
Ῥεῖα δ᾽ ἀρίγνωτος Διὸς ἀνδράσι γίνεται ἀλκὴ,
Ἠμὲν ὁτέοισιν κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυαλίξῃ,
Ἠδ᾽ ὅτινας μινύθῃ τε καὶ οὐκ ἐθέλῃσιν ἀμύνειν·
Ὡς νῦν Ἀργείων μινύθει μένος, ἄμμι δ᾽ ἀρήγει.
Ἀλλὰ μάχεσθ᾽ ἐπὶ νηυσὶν ἀολλέες· ὃς δέ κεν ὑμέων
Βλήμενος, ἠὲ τυπεὶς, θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
Τεθνάτω· οὔ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης
Τεθνάμεν· ἀλλ᾽ ἄλοχός τε σόη καὶ παῖδες ὀπίσσω,
Καὶ οἶκος, καὶ κλῆρος ἀκήρατος· εἴκεν Ἀχαιοὶ
Οἴχωνται ξὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Αἴας δ᾽ αὖθ᾽ ἑτέρωθεν ἐκέκλετο οἷς ἑτάροισιν·
Αἰδὼς, Ἀργεῖοι· νῦν ἄρκιον, ἢ ἀπολέσθαι,
Ἠὲ σαωθῆναι, καὶ ἀπώσασθαι κακὰ νηῶν.
Ἦ ἔλπεσθ᾽, ἢν νῆας ἕλῃ κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ἐμβαδὸν ἵξεσθαι ἣν πατρίδα γαῖαν ἕκαστος;
Ἦ οὐκ ὀτρύνοντος ἀκούετε λαὸν ἅπαντα
Ἕκτορος, ὃς δὴ νῆας ἐνιπρῆσαι μενεαίνει;
Οὐ μὰν ἔς γε χορὸν κέλετ᾽ ἐλθέμεν, ἀλλὰ μάχεσθαι.
Ἡμῖν δ᾽ οὔτις τοῦδε νόος καὶ μῆτις ἀμείνων,
Ἢ αὐτοσχεδίην μῖξαι χεῖράς τε μένος τε.
Βέλτερον, ἢ ἀπολέσθαι ἕνα χρόνον, ἠὲ βιῶναι,

" Viri estote, amici, recordaminique strenuæ fortitudinis,
" Naves ad cavas: jam enim vidi oculis
" Viri primarii à Jove inutiles-factas sagittas.
" Admodùm utique facilis-agnitu Jovis hominibus est potentia,
" Tum quibus gloriam superiorem dederit,
" Tum quos minuat, & nolit defendere:
" Sicut nunc Argivorum minuit robur, nobisque auxiliatur.
" Sed pugnate ad naves conferti: Qui autem vestrûm
" Vulneratus eminus vel cominus, mortem & fatum assecutus fuerit,
" Moriatur: Non ei indecorum *erit* pugnanti pro patriâ
" Mori; at uxórque salva *erit*, & filii in-posterum,
" Et domus, & patrimonium integrum; si quidem Achivi
" Abeant cum navibus dilectam in patriam terram.
Sic fatus, excitavit robur & animum uniuscujusque.
Ajax verò vicissim ex-alterâ-parte hortatus est suos socios:
" *Proh* pudor, Argivi! nunc satius *fuerit*, vel penitùs periisse,
" Vel servatos esse, & avertisse mala à navibus.
" An speratis, si naves ceperit pugnam-expeditè-ciens Hector,
" Pedibus *vos* perventuros esse in suam patriam terram singulos?
" Annon incitantem auditis copias *suas* omnes
" Hectorem, qui jam ad naves incendendas animo-fertur-incitato?
" Non certè ad tripudium jubet ire, sed ad pugnam.
" Nobis itaque nulla hâc *est* sententia, & *nullum* consilium melius,
" Quàm ut cominus misceamus manúsque robúrque.
" Melius *erit*, aut periisse semel, aut vitam-servâsse;

Ver. 488.—δὴ γὰρ ἴδον.] *Certè enim*——. Vide suprà ad ξ', 433, 504; & ad β', 158. *Barnesius* legi hîc &, δὴ γάρ ῥ᾽ ἴδον, annotat. Sed nihil opus.

Ver. 491.—ἐγγυαλίξῃ,—μινύθῃ τε.] *Al.* ἐγγυαλίξει,—μινύθει τε. Minùs rectè: Ut liquet ex sequenti ἐθέλῃσιν· notante *Barnesio.*

Ver. 494.—νηυσὶν ἀολλέες.] *Al.* νηυσὶ διαμπερές.

Ver. 496.—οὐ—ἀεικές.] Vide suprà ad *ver.* 11.

Dulce & decorum est, pro patriâ mori.

Horat. Od. III. 2. 13.

——pulchrumque mori succurit in armis.

Æn. II, 317.

Ver. 497.—καὶ παῖδες ὀπίσσω.] Καλὴ δὲ καὶ ἡ προσθήκη τοῦ "ὀπίσσω," αἰώνιον διαδοχὴν τοῦ γένους παριστᾶσα. *Schol. Victorian.*

Ver. 499. Οἴχωνται.] *Al.* Οἴχονται. Id quod spem indicat *firmiorem*: Sed cum præcedente, εἴκεν, minùs aptè congruit.

Ver. 502.—ἄρκιον.] Malè hîc Scholiastes; αὔταρκες, ἱκανόν. Non vidit nimirùm, sententiam esse, ex elegantissimâ Aposiopesi, *comparativam.* Νῦν, ἢ ἀπολέσθαι ἢ σωθῆναι, ἄρκιον ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι. Sicuti infrà, *ver.* 511, 512.

Ver. 504. Ἦ ἔλπεσθ᾽,—Ἐμβαδὸν ἵξεσθαι.]

Fidite ne pedibus; ferro rumpenda per hostes
Est via. —— ——— *Æn.* X, 372.

Ver. 505. Ἐμβαδόν.] Vide suprà ad ζ', 434.

Ver. 507.—ὃς δή.] *Qui plane*——. Vide suprà ad ξ', 433, 504; & ad β', 158.

Ver. 508.—μάχεσθαι.] *Al.* μάχηνδε.

Ver. 510.—αὐτοσχεδίην.] Ita Cod. *Harleianus*: Atque ita alibi *Homerus*. *Al.* αὐτοσχεδίη.

Ver. 511. Βέλτερον, ἢ ἀπολέσθαι.]

Ἀλλ᾽ ἢ καλῶς ζῆν, ἢ καλῶς τεθνηκέναι
Τὸν εὐγενῆ χρή.——*Sophocl. Aj.* 480.

Ver.

Ἠ δηθὰ στρεύγεσθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι,
Ὧδ᾽ αὔτως παρὰ νηυσὶν, ὑπ᾽ ἀνδράσι χειροτέροισιν.
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθ᾽ Ἕκτωρ μὲν ἕλε Σχεδίον, Περιμήδεος υἱὸν,
Ἀρχὸν Φωκήων· Αἴας δ᾽ ἕλε Λαοδάμαντα,
Ἡγεμόνα πρυλέων, Ἀντήνορος ἀγλαὸν υἱόν·
Πουλυδάμας δ᾽ Ὦτον Κυλλήνιον ἐξενάριξε,
Φυλεΐδεω ἕταρον, μεγαθύμων ἀρχὸν Ἐπειῶν.
Τῷ δὲ Μέγης ἐπόρουσεν ἰδών· ὁ δ᾽ ὕπαιθα λιάσθη
Πουλυδάμας· καὶ τοῦ μὲν ἀπήμβροτεν· οὐ γὰρ Ἀπόλλων
Εἴα Πάνθου υἱὸν ἐνὶ προμάχοισι δαμῆναι·
Αὐτὰρ ὅγε Κροίσμου στῆθος μέσον οὔτασε δουρί·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ὁ δ᾽ ἀπ᾽ ὤμων τεύχε᾽ ἐσύλα.
Τόφρα δὲ τῷ ἐπόρουσε Δόλοψ, αἰχμῆς εὖ εἰδὼς,
Λαμπετίδης, (ὃν Λάμπος ἐγείνατο, φέρτατος ἀνδρῶν,
Λαομεδοντιάδης, εὖ εἰδότα θούριδος ἀλκῆς·)
Ὅς τότε Φυλεΐδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ,
Ἐγγύθεν ὁρμηθείς· πυκινὸς δέ οἱ ἤρκεσε θώρηξ,
Τόν ῥ᾽ ἐφόρει γυάλοισιν ἀρηρότα· τόν ποτε Φυλεὺς
Ἤγαγεν ἐξ Ἐφύρης, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.
Ξεῖνος γάρ οἱ ἔδωκεν ἄναξ ἀνδρῶν Εὐφήτης,
Ἐς πόλεμον φορέειν, δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρήν·
Ὅς οἱ καὶ τότε παιδὸς ἀπὸ χροὸς ἤρκεσ᾽ ὄλεθρον.
Τοῦ δὲ Μέγης κόρυθος χαλκήρεος ἱπποδασείης
Κύμβαχον ἀκρότατον νύξ᾽ ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Ῥῆξε δ᾽ ἀφ᾽ ἵππειον λόφον αὐτοῦ· πᾶς δὲ χαμᾶζε
Κάππεσεν ἐν κονίῃσιν νέον φοίνικι φαεινός.
Ἕως ὁ τῷ πολέμιζε μένων, ἔτι δ᾽ ἤλπετο νίκην,
Τόφρα δέ οἱ Μενέλαος ἀρήϊος ἦλθεν ἀμύντωρ·

" Quàm per-longum-tempus paulatim-consumi in gravi pugnâ,
" Ita inultos ad naves, à viris deterioribus.
Sic fatus, incitavit robur & animum uniuscujusque.
Tunc Hector quidem interfecit Schedium, Perimedis filium,
Ducem Phocensium: Ajax autem interfecit Laodamanta,
Ductorem peditum, Antenoris clarum filium:
Polydamas autem Otum Cyllenium interemit,
Phylidæ [*Megetis*] socium, magnanimorū ducē Epeiorū: [simul-ac-hoc
In *Polydamanta* verò Meges irruit, si-vidisset; at in-obliquū se decli-navit
Polydamas; & ab eo quidem aberravit *Meges*: Non enim Apollo
Sinebat Panthi filium inter primos pugnatores domari:
Sed *Meges* Crœsmi pectus medium vulneravit hastâ;
Fragoremque *is* edidit cadens, *Megesque ei* ab humeris arma detrahebat.
Interea autem *Megeti* insiliit Dolops, hastâ-pugnandi peritus,
Lampetides, quem Lampus genuit præstantissimus virorum
Laomedontiades, peritum strenuæ pugnæ:
Hic *Dolops* tunc Phylidæ [*Megetis*] medium scutum percussit hastâ,
Cominus impetu-facto; densus autem tuitus est thorax, [conjun-
Quem utique ferebat cavitates-firmiter-ctas-habentē; quē quondam Phyleus
Attulit ex Ephyre, fluvio à Sellente:
Hospes enim ei dederat rex virorum Euphetes,
In pugnam ferendum, *adversus* hostes munimen:
Qui ei & tunc filii à corpore defendit perniciem.
Dolopi autem, Meges galeæ æreæ equinis-setis densæ
Coni-basin extremam percussit hastâ acutâ,
Abrupitque equinum conum ejus: *ita ut* totus-*conus* humi
Deciderit in pulvere, recens puniceo-colore fulgens. [gnabat
Dum *hoc modo* Meges cum Dolope pu-perstans, & adhuc sperabat victoriam;
Interim *Megeti* Menelaus Mavortius venit adjutor;

Ver. 513.—ὑπ᾽ ἀνδράσι χειροτέροισιν.] *Al.* ἐν ἀνδράσι παυροτέροισιν.

Ver. 523, & 528.—οὔτασε.] Vide suprà ad ν', 192; & ad δ', 140.

Ver. 524. Δούπησεν.] Vide suprà ad ν', 181.

Ver. 526.—φέρτατος.] Cod. *Harleian.* φέρτατον. Minus rectè.

Ver. 532.—γάρ οἱ.] Quâ ratione, γὰρ, hîc producatur; & ἴς, ver. 534; vide suprà ad α', 51.

Ver. 534.—ἤρκεσ᾽.] *Al.* ἤρκει.

Ver. 536.—ὀξυόεντι.] Vide suprà ad ε', 50.

Ver. 538. Κάππεσεν ἐν κονίῃσι.] Vide suprà ad ν', 508.

Ibid.—νέον φοίνικι φαεινός.] Νεωστὶ φοινικῷ χρώματι βεβαμμένος· ut rectè Scholiastes. Quod autem statim adjicit, ὅ ἐστιν, ἐρυθρῷ τῷ αἵματι, absurdè dictum est. Nam, ut rectè notavit *Domina Dacier*, nondum vulneratus erat Dolops. Sed nescio an fortè scripserit Scholiastes, ἐρυθρῷ τῷ βάμματι.

Ver. 539. Ἕως ὁ.] Pronuntiabatur raptim legentibus, ac si scriptum fuisset ὥσω, vel ὥσεο, vel ὥσου. Simili ferè ratione, ac quâ ex ἄλοκα fit ἆλκα· ν', 707.

Ver. 540. Τόφρα δέ.] Vide suprà ad α', 57; ad γ', 200; & ad θ', 160. *Barnesius* edidit Τόφραδε· & τὸ, " Δὲ," inquit, παρέλκει. Quod est ineptissimum,

Στῆ δ' εὐρὰξ σὺν δουρὶ λαθὼν, βάλε δ' ὦμον ὄπισθεν·
Αἰχμὴ δὲ στέρνοιο διέσσυτο μαιμώωσα,
Πρόσσω ἱεμένη· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐλιάσθη.
Τὼ μὲν ἐεισάσθην χαλκήρεα τεύχε' ἀπ' ὤμων
Συλήσειν· Ἕκτωρ δὲ κασιγνήτοισι κέλευε
Πᾶσι μάλα, πρῶτον δ' Ἱκεταονίδην ἐνένιπτεν
Ἴφθιμον Μελάνιππον· ὁ δ' ὄφρα μὲν εἰλίποδας βοῦς
Βόσκ' ἐν Περκώτῃ, δηΐων ἀπονόσφιν ἐόντων·
Αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἤλυθον ἀμφιέλισσαι,
Ἂψ εἰς Ἴλιον ἦλθε, μετέπρεπε δὲ Τρώεσσιν·
Ναῖε δὲ πὰρ Πριάμῳ· ὁ δέ μιν τίεν ἶσα τέκεσσι·
Τόν ῥ' Ἕκτωρ ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Οὕτω δὴ, Μελάνιππε, μεθήσομεν; οὐδέ νύ σοί περ
Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, ἀνεψιοῦ κταμένοιο;
Οὐχ ὁράας, οἷον Δόλοπος περὶ τεύχε' ἕπουσιν;
Ἀλλ' ἕπευ· οὐ γὰρ ἔτ' ἐστὶν ἀποσταδὸν Ἀργείοισι
Μάρνασθαι, πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν, ἠὲ κατ' ἄκρης
Ἴλιον αἰπεινὴν ἑλέειν, κτάσθαι τε πολίτας.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
Ἀργείους δ' ὤτρυνε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἐστὲ, καὶ αἰδῶ θέσθ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι, ἠὲ πέφανται·
Φευγόντων δ' οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται, οὔτε τις ἀλκή.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενέαινον·
Ἐν θυμῷ δὲ βάλοντο ἔπος· φράξαντο δὲ νῆας
Ἕρκεϊ χαλκείῳ· ἐπὶ δὲ Ζεὺς Τρῶας ἔγειρεν.

Stetitque *Dolopi* à latere cum haſtâ, latens; percuſſitque humerum à tergo;
Cuſpis verò pectus tranſegit rapido-impetu-acta,
Ulteriùs tendens: is autem pronus prolapſus eſt.
Tum illi quidem irruerunt, æreа arma ab humeris
Detracturi: Hector verò cognatos adhortabatur
Omnes valdè; primum autem Hicetaonidem increpabat
Fortem Melanippum: Is olim quidem flexipedes boves
Paſcebat in Percotâ, hoſtibus procul abſentibus:
Sed poſtquam Danaorum naves veniſſent utrinque-remis-actæ;
Reverſus ad Ilium eſt, excellebátque inter Trojanos;
Habitabátque juxta Priamum; iſque eum honorabat æquè ac filios:
Hunc Hector *jam* increpabat, verbáque fecit, dixitque;
" Itáne verò, Melanippe, remiſsè-agemus? nec vel tibi
" Movetur-curâ tuum cor, *ob* conſobrinum occiſum?
" Nonne vides, ut Dolopis circum arma *hi* occupentur?
" Sed ſequere: Non enim ampliùs licet eminus cum Argivis
" Pugnare, priuſquam vel occiderimus *eos*, vel *illi* à culmine
" Ilium excelſam ceperint, interfecerintque cives.
Sic fatus, ipſe quidem præibat; ille verò ſimul ſequebatur, deo-par vir.
Argivos autem excitabat magnus Telamonius Ajax:
" O amici, viri eſtote, & pudorem habete in animo;
" Et alius alium verecundantes-obſervate, per acres pugnas:
" Verecundantium quippe virorum plures ſalvi, quàm occiſi ſunt;
" Fugientium verò neque gloria exurgit, nec ullum auxilium.
Sic dixit: Illi verò etiam per-ſe arcere *hoſtem* prompto-erant-animo;
Mente autem reponebant verbum; muniebantque naves
Muro aheneo: In *eos* autem Jupiter Trojanos excitabat.

Ver. 542. — μαιμώωσα.] Vide ſuprà ad *ver.* 317.

Ver. 543. — ἄρα.] *Ut fit*, ——.

Ver. 544. Τώ.] *Menelaus & Meges.*

Ver. 545. — κέλευε.] *Al.* κέλευσε. Vide ſuprà ad ν', 84.

Ver. 546, & 552. — ἐνένιπτεν.] Ita edidit *Barneſius* ex MS. Rectè. *Al.* ἐνένισπεν.

Ver. 552. Τόν ῥ'.] *Hunc, inquam*, ——. Refertur nimirùm ad *ver.* 546.

Ver. 553. Οὕτω δή] *Siccine verò, quæſo*, ——? Vide ſuprà ad ξ', 433.

Ver. 554. — ἀνεψιοῦ.] Vide ſuprà ad *ver.* 24.

Ver. 557. — κατ' ἄκρης.] *Al.* κατὰ κρῆς.
—— ruit alto à culmine Troja. *Æn.* II, 290.
—— ſternitque à culmine Trojam. *Ibid.* 603.

Ver. 558. — κτάσθαι.] *Al.* κτᾶσθαι· quod eſt Ionicum κτῆσθαι, *poſſidere*. Κτᾶσθαι, ex κτάομαι, vocalem ᾱ habet productam; Κτάσθαι, ex κτείνομαι, vocalem ᾰ corripit, & ſolummodò Conſonantium *poſitione* ſyllabam producit. Vide quæ ſuprà de πρᾶτιε, τάτιε. πρᾶξαι, τάξαι· & de ſimilibus dicta ſunt; ad ν', 192.

Ver. 564. — ὄρνυται.] Vide ſuprà ad γ', 260.

Ver. 567. Ἕρκεϊ χαλκείῳ.] *Schol.* τῷ κύκλῳ τῶν ἀσπίδων.

Ἀντίλοχον δ' ὤτρυνε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Ἀντίλοχ', οὔτις σεῖο νεώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν,
Οὔτε ποσὶν θάσσων, οὔτ' ἄλκιμος, ὡς σὺ, μάχεσθαι·
Εἴτινά που Τρώων ἐξάλμενος ἄνδρα βάλησθα.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἀπέσσυτο, τὸν δ' ὀρόθυνεν·
Ἐκ δ' ἔθορε προμάχων, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Ἀμφὶ ἓ παπτήνας· ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο,
Ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος· ὁ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν,
Ἀλλ' Ἱκετάονος υἱὸν ὑπέρθυμον Μελάνιππον,
Νισσόμενον πόλεμόνδε βάλε στῆθος παρὰ μαζόν·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ·
Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε, κύων ὣς, ὅστ' ἐπὶ νεβρῷ
Βλημένῳ ἀΐξῃ, τόν τ' ἐξ εὐνῆφι θορόντα
Θηρητὴρ ἐτύχησε βαλὼν, ὑπέλυσε δὲ γυῖα·
Ὣς ἐπὶ σοὶ, Μελάνιππε, θόρ' Ἀντίλοχος μενεχάρμης,
Τεύχεα συλήσων· ἀλλ' οὐ λάθεν Ἕκτορα δῖον,
Ὅς ῥά οἱ ἀντίος ἦλθε, θέων ἀνὰ δηϊοτῆτα·
Ἀντίλοχος δ' οὐ μεῖνε, θοός περ ἐὼν πολεμιστὴς,
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἔτρεσε, θηρὶ κακὸν ῥέξαντι ἐοικὼς,
Ὅστε κύνα κτείνας, ἢ βουκόλον, ἀμφὶ βόεσσι,
Φεύγει, πρίν περ ὅμιλον ἀολλισθήμεναι ἀνδρῶν·
Ὣς τρέσε Νεστορίδης· ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
Ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο·
Στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.
Τρῶες δὲ, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισι,
Νηυσὶν ἐπεσσεύοντο· Διὸς δ' ἐτέλειον ἐφετμάς·

Antilochum autem impellebat pugnâ strenuus Menelaus:
" Antiloche, nemo te junior est alius Achivorum,
" Neque pedibus velocior, neque robustus, sicut tu ad pugnandum:
" Aggredere, si qua aliquem Trojum exiliens virum percutere-possis.
Sic fatus, ipse quidem rursus recessit, hunc quum incitaverat: [pugnatores,
Exiliit igitur Antilochus extra primos-res, & jaculatus est hastâ fulgenti.
Circùm se spectans: Trojani autem recesserunt,
Viro jaculante: is verò non irritum telum emisit;
Sed Hicetaonis filium animosum Melanippum,
Euntem in pugnam percussit pectore ad papillam;
Fragorem verò edidit cadens, & sonitum-dedere arma super ipso:
Antilochus autem irruit, canis tanquam, qui in hinnulum
Vulneratum accurrit, quem è cubili exilientem
Venator assequutus fuerit jaculando, solveritque membra:
Sic in te, Menalippe, irruit Antilochus bellicosus,
Arma detracturus: Sed non latuit Hectorem nobilem,
Qui ei obvius venit currens per prælium:
Antilochus autem non mansit, impiger licèt existens bellator;
Sed is fugit quidem, feræ quæ malum patravit similis,
Quæ canem ubi-interfecerit, vel bubulcum circa boves,
Fugit, antequam multitudo congregetur virorum:
Sic fugit Nestorides; in eum verò Trojanique & Hector,
Clamore cum ingenti, tela luctuosa fundebant:
Stetit tamen conversus, postquam venit ad agmen sociorum.
Trojani autem, leonibus similes crudavorantibus,
In naves ruebant; Jovisque perficiebant mandata;

Ver. 568.—βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.] *Al.* μέγας Τελαμώνιος Αἴας. Minùs rectè hoc in loco, ex *ver.* 560 suprà. Quod enim sequitur, *ver.* 572,—— ὁ μὲν αὖτις ἀπέσσυτο, de *Menelao* aptiùs quàm de *Ajace* dictum.

Ver. 571. Εἴτινα——βάλησθα.] *Al.* βάλοισθα. Habet autem & πάθος & vim peculiarem Aposiopesis ista; *O, siquem,*—; *Gauderem, siquem*——; *Aggredere, siquem*——; Σκόπει, εἴτινα——. Innuit autem *Hectorem*; sicuti suprà, *ver.* 458, & alibi.

Ver. 573.—ἀκόντισε.] Vide suprà ad ά, 140.

Ver. 577. Νισσόμενον.] *Al.* Νεισόμενον.

Ver. 578. Δούπησεν δὲ.] Vide suprà ad ν', 181.

Ibid.—ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.] Cod. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collatus, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.

Ver. 579.—κύων ὣς.] *Al.* λέων ὣς. Minùs rectè.

Ibid.—ὅς τ'.] *Qui utique*——. Similemque habent vim ista τόν τ' & τέ, *ver.* 580. & 587.

Ver. 584. Ὅς ῥα.] *Qui proinde*——; *Qui, ut expectandum erat,*——.

Ver. 586. Ἀλλ' ὅ γαρ ἔτρεσε.] *Al.* Ἀλλὰ παρέτρεσε.

Ver. 587.—κύνα κτείνας, ἢ βουκόλον,——φεύγει πρίν περ.]

Ac velut ille, priùs quàm tela inimica sequantur,
Continuò in montes sese avius abdidit altos
Occiso pastore lupus magnove juvenco,
Conscius audacis facti; caudamque remulcens
Subjecit pavitantem utero, sylvasque petivit:
Haud secus ———— *Æn.* XI, 809.

Ver. 592. Τρῶες δὲ.] Quâ ratione, δὲ, hîc producatur; item γὰρ, *ver.* 596, 610, 613; & ἔθελε, *ver.* 615; & δύναιτο, *ver.* 617; vide suprà ad ά, 51. Cæterùm Cod. *Harleian.* hîc habet, Τρῶες δ' αὖ.

Ὅς σφισιν αἰὲν ἔγειρε μένος μέγα, θέλγε δὲ θυμὸν
Ἀργείων, καὶ κῦδος ἀπαίνυτο· τοὺς δ' ὀρόθυνεν.
Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι
Πριαμίδῃ, ἵνα νηυσὶ κορωνίσι θεσπιδαὲς πῦρ
Ἐμβάλῃ ἀκάματον· Θέτιδος δ' ἐξαίσιον ἀρὴν
Πᾶσαν ἐπικρήνειε· τὸ γὰρ μένε μητίετα Ζεὺς,
Νηὸς καιομένης σέλας ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι·
Ἐκ γὰρ δὴ τοῦ ἔμελλε παλίωξιν παρὰ νηῶν
Θησέμεναι Τρώων, Δαναοῖσι δὲ κῦδος ὀρέξαι.
Τὰ φρονέων, νήεσσιν ἔπι γλαφυρῇσιν ἔγειρεν
Ἕκτορα Πριαμίδην, μάλα περ μεμαῶτα καὶ αὐτόν.
Μαίνετο δ', ὡς ὅτ' Ἄρης ἐγχέσπαλος, ἢ ὀλοὸν πῦρ
Οὔρεσι μαίνηται, βαθέης ἐνὶ τάρφεσιν ὕλης·
Ἀφλοισμὸς δὲ περὶ στόμα γίνετο, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Λαμπέσθην βλοσυρῇσιν ὑπ' ὀφρύσιν· ἀμφὶ δὲ πήληξ
Σμερδαλέον κροτάφοισι τινάσσετο μαρναμένοιο
Ἕκτορος· αὐτὸς γάρ οἱ ἀπ' αἰθέρος ἦεν ἀμύντωρ
Ζεὺς, ὅς μιν πλεόνεσσι μετ' ἀνδράσι μοῦνον ἐόντα
Τίμα καὶ κύδαινε· μινυνθάδιος γὰρ ἔμελλεν
Ἔσσεσθ'· ἤδη γάρ οἱ ἐπώρνυε μόρσιμον ἦμαρ
Παλλὰς Ἀθηναίη ὑπὸ Πηλείδαο βίηφι.
Καί ῥ' ἔθελε ῥῆξαι στίχας ἀνδρῶν, πειρητίζων,
Ἧ δὴ πλεῖστον ὅμιλον ὅρα καὶ τεύχε' ἄριστα·
Ἀλλ' οὐδ' ὧς δύνατο ῥῆξαι, μαλά περ μενεαίνων·
Ἴσχον γὰρ πυργηδὸν ἀρηρότες, ἠΰτε πέτρη

Qui eis semper excitabat robur magnum, debilitabatque animos
Argivorum, & gloriam auferebat; horum verò excitabat-animos.
Hectori enim ejus animus volebat gloriam præbere
Priamidæ, ut navibus recurvis immanè-ardentem ignem
Injiceret indefessum; Thetidisque enormem supplicationem
Totam perficeret: Hoc enim expectabat providus Jupiter,
Navis ardentis splendorem oculis ut-videret.
Ex illo enim *tempore* erat iterum-in-fugam à navibus
Conjecturus Trojanos, Danaisque gloriam præbiturus.
Hæc cogitans, naves in cavas suscitabat
Hectorem Priamidem, perquàm ardentem etiam per se.
Furebat autem is, veluti cùm Mars hastam-vibrans, vel perniciosus ignis
In montibus furit, profundæ in densis-recessibus sylvæ:
Spumáque circùm os oriebatur, eique oculi
Fulgebant torvis sub superciliis: circùm autem cassis
Horendùm tempora quassabatur pugnantis
Hectoris: Ipse enim ei ab æthere erat auxiliator
Jupiter, qui eum plures inter viros solum existentem
Honorabat, gloriáque-extollebat: Brevis enim ævi erat
Futurus: jam enim in eum urgebat fatalem diem
Pallas Minerva sub Pelidæ viribus.
Et sanè volebat *Hector* perrumpere ordines virorum, tentans,
Quacunque plurimam turbam videret, & arma optima:
Sed nè sic quidem poterat perrumpere, valdè licèt ardens:
Sustinebant enim quadratis-ordinibus conferti, veluti petra

Ver. 594. Ὅς σφισιν αἰὲν ἔγειρε μένος μέγα.] Vide suprà ad ν', 44.

Ibid.—θέλγε.] ἐχαύνου· Schol. inedita in Cod. *Harleiano.*

Ver. 597, 598, 604.—Πριαμίδῃ,——ἀκάματον,—Πριαμίδην.] Vide suprà ad α', 398.

Ver. 599.—μητίετα.] Vide suprà ad α', 175.

Ver. 601. Ἐκ γὰρ δὴ τοῦ.] *Nam ex eo videlicèt tempore*——. Vide suprà ad ξ', 433.

Ibid.—παλίωξιν.] Vide suprà ad *ver.* 24.

Ver. 604.—μεμαῶτα.] Vide suprà ad ν', 46.

Ver. 605.—ἢ ὀλοὸν πῦρ.] *Tanaq. Faber.* Notis ad *Longini* § 9, scribendum contendit, ᾗ ὀλοὸν πῦρ, *quâ ratione ignis, &c.* Alioquin enim, *quî* (inquit) *stare poterit quod sequitur,* ἀφλοισμὸς δὲ——? Nempe istud, ἀφλοισμὸς δὲ——, syntaxi admodùm inficetâ retulit vir eruditus ad *Martem*, quod ab *Homero* dictum est de *Hectore.*

Ver. 606. Οὔρεσι—τάρφεσιν.] *Al.* ταρφέσιν· à ταρφεὺς vel ταρφής. Ut οὔρεα nimirum, adjecto epitheto, dicantur ταρφέα Syntaxi valdè perplexa & inconcinnâ.

Ibid.—ὕλης·] Vide suprà ad γ', 151.

Ver. 607.—τὼ δέ οἱ ὄσσε λαμπέσθην.]

——stant lumina flammâ. *Æn.* VI, 300.

——totoque ardentis ab ore
Scintillæ absistunt; oculis micat acribus ignis.
Æn. XII, 102.

Ver. 613.—ἐπώρνυε—βίηφι] Cod. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collatus, ἐπήλυε—δαμῆναι. Exponúntque Scholia ibidem inedita, ἡτοίμαζεν.

Ver. 615. Καί ῥ' ἔθελε ῥῆξαι.] Ita Cod. *Harleian.* & hîc, & aliàs sæpius. *Al.* ἔθελεν. Cæterùm conjuncta sunt hæc cum præcedente *ver.* 605; Μαίνετο——, καί ῥ' ἔθελε ῥῆξαι—— Ut quod de *Jove* ac *Minervâ* insertum est, tanquam in Parenthesi scilicet inclusum intelligatur.

Ver. 618. Ἴσχον——, ἠΰτε πέτρη.]
Ille velut pelagi rupes immota, resistit;

Ut

Ἠλίβατος, μεγάλη, πολιῆς ἁλὸς ἐγγὺς ἐοῦσα·
Ἥτε μένει λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα,
Κύματά τε τροφόεντα, τά τε προσερεύγεται αὐτήν·
Ὣς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδὲ φέβοντο.
Αὐτὰρ ὁ λαμπόμενος πυρὶ πάντοθεν ἔνθορ' ὁμίλῳ·
Ἐν δ' ἔπεσ', ὡς ὅτε κῦμα θοῇ ἐν νηῒ πέσῃσι
Λάβρον ὑπαὶ νεφέων ἀνεμοτρεφές, ἡ δέ τε πᾶσα
Ἄχνῃ ὑπεκρύφθη, ἀνέμοιο δὲ δεινὸς ἀήτης
Ἱστίῳ ἐμβρέμεται· τρομέουσι δέ τε φρένα ναῦται
Δειδιότες· τυτθὸν γὰρ ὑπ' ἐκ θανάτοιο φέρονται·
Ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ὅ γ', ὥστε λέων ὀλοόφρων βουσὶν ἐπελθών,
Αἵ ῥά τ' ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο νέμονται
Μυρίαι, ἐν δέ τε τῇσι νομεὺς οὔπω σάφα εἰδὼς
Θηρὶ μαχέσσασθαι, ἕλικος βοὸς ἀμφὶ φονῇσιν·

Excelsa, magna, canum mare prope existens;
Quæ sustinet stridulorum ventorum vehementes incursiones,
Undásque ingentes, quæ illiduntur in ipsam:
Sic Danai Trojanos sustinebant firmiter, neque fugiebant.
At *Hector* fulgens igne undique, insiliit turbæ:
Irruit autem, veluti cùm unda velocem in navem illiferit
Impetuosa è nubibus ventis-aucta, *navis* autem tota
Spumâ cooperta est, ventique vehemens flatus
In velo fremit: trepidántque animo nautæ
Timentes; parvulo enim spatio à morte *distantes* subvehuntur:
Sic scindebatur animus in pectoribus Achivorum.
At *Hector*, tanquam leo infestus bobus superveniens,
Quæ in irriguo-loco paludis magnæ pascuntur
Innumeræ, intérque eas *sit* pastor haud rectè gnarus
Cum fera pugnare, camuris-cornibus bovis circa cædem:

Ut pelagi rupes, magno veniente fragore
Quæ sese, multis circumlatrantibus undis,
Mole tenet; scopuli nequicquam & spumea circùm
Saxa fremunt, laterique illisa refunditur alga.
Æn. VII, 586.

Ille, velut rupes vastum quæ prodit in æquor,
Obvia ventorum furiis, expostaque ponto,
Vim cunctam atque minas perfert cœlique marisque,
Ipsa immota manens. —— —— *Æn.* X, 693.

Haud secus ac moles, quam magno murmure fluctus
Oppugnant; manet illa, suoque est pondere tuta.
Ovid. Metam. IX, 39.

Ver. 620. Ἥ τε.] *Quæ utique*——.

Ver. 621.—τροφόεντα.] *Al.* τροφέοντα.

Ibid.—προσερεύγεται αὐτήν.] *Al.* αὐτῇ· & ἀκτῇ· & ἀκτήν·
——— Ὣς ὅτε κῦμα
Ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσει νότος ἐλθὼν
Προβλῆτι σκοπέλῳ· ——— β', 394.

Ver. 624.—ὡς ὅτε κῦμα——, ὑπ' ἐκ θανάτοιο φέρονται.] Ὁ δὲ "Ὅμηρος πῶς;——" "Ἐν δ' ἔπεσ', ὡς ὅτε κῦμα——, ὑπ' ἐκ θανάτοιο φέρονται." Ἐπεχείρησε καὶ ὁ Ἄρατος τὸ αὐτὸ τοῦτο μετενεγκεῖν,—— "ὀλίγον δὲ διὰ ξύλον ἄϊδ' ἐρύκει·" πλὴν μικρὸν αὐτὸ καὶ γλαφυρὸν ἐποίησεν, ἀντὶ φοβεροῦ· ἔτι δὲ παρώρισε τὸν κίνδυνον, εἰπὼν—— "ἐρύκει." ——Ὁ δὲ Ποιητὴς ["Ὅμηρος] οὐχ ἅπαξ παρορίζει τὸ δεινὸν, ἀλλὰ τοὺς ἀεὶ καὶ μονονουχὶ κατὰ πᾶν κῦμα πολλάκις ἀπολλυμένους εἰκονογραφεῖ· καὶ μὴν τὰς προθέσεις, ἀσυνθέτους οὔσας, συναναγκάσας παρὰ φύσιν, καὶ εἰς ἀλλήλας συμβιασάμενος, "ὑπ' ἐκ θανάτοιο," τῷ μὲν συνεμπίπτοντι πάθει τὸ ἔπος ὁμοίως ἐβασάνισεν· τῇ καὶ τοῦ ἔπους συνθλίψει, τὸ πάθος ἄκρως ἀπεπλάσατο, καὶ μονονοὐκ ἐνετύπωσε τῇ λέξει τοῦ κινδύνου τὸ ἰδίωμα, "ὑπ' ἐκ θανάτοιο φέρονται." *Longinus*, § 10. Sed & *pedes dactylici* in istis sex versibus, (Αὐτὰρ ὁ λαμπόμενος——θανάτοιο φέρονται, *ver.* 623—628;) quàm numerosè & volubiliter vim impetúmque depingant tum *Hectoris* tum *procellæ* ingruentis, non indignum observatu. Vide suprà ad γ', 363.

——stridens Aquilone procella
Velum adversa ferit, fluctusque ad sidera tollit.
Franguntur remi; tum prora avertit, & undis
Dat latus; insequitur cumulo præruptus aquæ mons.
Hi summo in fluctu pendent, his unda dehiscens
Terram inter fluctus aperit. *Æn.* I, 106.

Pulcherrima & hæc: "*Veruntamen brevitas illa Homeri* (inquit *Tollius*, Notis ad *Longini* § 10,) *plus mihi habere videtur horroris, dum uno velut contuitu omne periculum oculis subjicitur; At apud Virgilium nimiùm picta pleraque plus habent elegantiæ, quàm terroris.*"

Ibid.—ἐν νηΐ.] *Al.* ἐνὶ νηΐ.

Ver. 625.—ἀνεμοτρεφές.] *Al.* ἀνεμοτραφές.

Ver. 630. Αὐτὰρ ὅ γ' ——— Ἀχαιοὶ———ἐφόβηθεν.] De hâc elegantissimâ specie constructionis ἀνακολούθου, quâ sententia, ab alio inchoata exordio, mutatâ derepente loquendi ratione, in aliam quasi inopinatò syntaxin desinit; auctoribus optimis, tum Græcis, tum Latinis, non inusitatâ; vide suprà ad β', 353, 681; ad γ', 211; ad ζ', 510; ad κ', 224, 437; & ad *Odyss.* μ', 73. Οὐκ εὐσύντακτος ἡ—παραβολὴ, ἀλλὰ δυσαπόδοτος καὶ καινοπρεπής· Ἀρξάμενος γὰρ ἀπὸ εὐθείας, "αὐτὰρ ὅγε,"—οὐκ ἀπέδωκε συνήθως, οἷον, "ὡς ὁ Ἕκτωρ"—ἀλλ' ἀνακολούθως πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς—ἐποίησεν τὴν ἀπόδοσιν.——Εἰ δέ τις εἴποι καὶ ἐπίτηδες τῇ τῶν πραγμάτων ἄρτι καινότητι τὴν ποιητικὴν συνεξομοιωθῆναι φράσιν, καὶ δεινωθῆναι πλέον τοῦ συνήθους, ὡς οἷον ἐνθουσιῶντος Ὁμήρου μεγαλοπρεπέστερον· εἴποι ἂν, οὐκ ἀπροσφυῶς. *Eustath.*

Ver. 631. Αἵ ῥά τ'.] *Quæ, ut fit*,——. *Quæ, ut solitum est*,——.

Ver. 633. Θηρὶ,] *Al.* Χειρί.

Ἤτοι ὁ μὲν πρώτῃσι καὶ ὑστατίῃσι βόεσσιν
Αἰὲν ὁμοστιχάει, ὁ δέ τ' ἐν μέσσῃσιν ὀρούσας
Βοῦν ἔδει, αἱ δέ τε πᾶσαι ὑπέτρεσαν· ὣς τότ' Ἀχαιοὶ
Θεσπεσίως ἐφόβηθεν ὑφ' Ἕκτορι καὶ Διὶ πατρὶ
Πάντες· ὁ δ' οἶον ἔπεφνε Μυκηναῖον Περιφήτην,
Κοπρῆος φίλον υἱὸν, ὃς Εὐρυσθῆος ἄνακτος
Ἀγγελίης οἴχνεσκε βίῃ Ἡρακληείῃ·
Τοῦ γένετ' ἐκ πατρὸς πολὺ χείρονος υἱὸς ἀμείνων
Παντοίας ἀρετὰς, ἠμὲν πόδας, ἠδὲ μάχεσθαι,
Καὶ νόον ἐν πρώτοισι Μυκηναίων ἐτέτυκτο·
Ὅς ῥα τόθ' Ἕκτορι κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυάλιξε.
Στρεφθεὶς γὰρ μετόπισθεν ὑπ' ἀσπίδος ἄντυγι πάλτο,
Τὴν αὐτὸς φορέεσκε, ποδηνεκὲς ἕρκος ἀκόντων·
Τῇ ὅγ' ἐνιβλαφθεὶς, πέσεν ὕπτιος· ἀμφὶ δὲ πήληξ
Σμερδαλέον κονάβησε περὶ κροτάφοισι πεσόντος·
Ἕκτωρ δ' ὀξὺ νόησε, θέων δέ οἱ ἄγχι παρέστη,
Στήθεϊ δ' ἐν δόρυ πῆξε, φίλων δέ μιν ἐγγὺς ἑταίρων
Κτεῖν'· οἱ δ' οὐκ ἐδύναντο, καὶ ἀχνύμενοί περ ἑταίρου,
Χραισμεῖν· αὐτοὶ γὰρ μάλ' ἐδείδισαν Ἕκτορα δῖον.
Εἰσωποὶ δ' ἐγένοντο νεῶν, περὶ δ' ἔσχεθον ἄκραι
Νῆες, ὅσαι πρῶται εἰρύατο· τοὶ δ' ἐπέχυντο.
Ἀργεῖοι δὲ νεῶν μὲν ἐχώρησαν καὶ ἀνάγκῃ
Τῶν προτέρων, αὐτοῦ δὲ παρὰ κλισίῃσιν ἔμειναν
Ἀθρόοι, οὐδ' ἐκέδασσεν ἀνὰ στρατόν· ἴσχε γὰρ αἰδὼς

Atque hic quidem cum primis aut postremis bobus
Usque simul-graditur, *leo* verò in medias irruens
Bovem vorat; cæteræque omnes-territæ-fugiunt: sic tunc Achivi
Divinitus in-fugam-conjecti-sunt ab Hectore & Jove patre
Omnes; *Hector* autem solum occidit Mycenæum Periphetem
Coprei dilectum filium, qui *Copreus* Eurysthei regis
Nuncius ibat ad vim Herculeam:
Hoc *utique* genitus erat ex patre multò deteriore filius præstantior
Omnigenis virutibus, & pedibus, & pugnando;
Et prudentia *quoque* inter primos Mycenæorum fuit:
Qui tunc Hectori gloriam superiorem præbuit:
Conversus enim retrò, in scuti extremâ-orâ offendit,
Quod ipse gestabat, talare munimentum adversus jacula:
Eo hic impeditus, cecidit supinus; cassis autem
Terribiliter circum-sonuit circa tempora prolapsi:
Hector autem citò animadvertit, currénsque eì propè astitit,
Pectorique hastam infixit, charósque ipsum prope socios
Interfecit: Illi autem non poterant, tristes licèt ob socium,
Opitulari; ipsi enim valdè timebant Hectorem nobilem. [circúmq;
Intra-ordines autem recesserunt naviū; *eos* sepserunt extremæ [erant;
Naves, quæ propiùs *à mari* subductæ *hostes* autem certatim-insequebantur.
Argivi igitur à navibus quidem recesserunt præ necessitate
Prioribus, illic autem ad tentoria manserunt
Conferti, nec dissipabantur per castra:
Retinebat enim pudor

Ver. 634.—πρώτῃσι καὶ ἐσχατίῃσι.] Ὁ δὲ, "καὶ," σύνδεσμος, inquit Scholiastes, ἀντὶ τοῦ, "ἢ," διαζευκτικοῦ κεῖται· ὅπερ ἄμεινον· ἵν' ᾖ, ταῖς πρώταις ἢ ὑστάταις. Atqui Poëta, opinor, non voluit, "*primisve vel ultimis*; sed, "*modò primis, modò ultimis.*"

Ver. 636.—ὣς τότ' Ἀχαιοὶ—ἐφόβηθεν.]
At Danaûm proceres, Agamemnoniæque phalanges
Ut vidêre virum fulgentiaque arma per umbras;
Ingenti trepidare metu. Pars vertere terga,
Ceu quondam petiere rates: *Æn.* VI, 489.
——omnis, eo terrore,——;
——omnes vertebant terga——. *Æn.* VIII, 705.

Ver. 639.—ἄνακτος.] *Al.* ἀέθλων. Sicuti infrà, τ', 133.

Ver. 640.—οἴχνεσκε.] *Ire solebat.* Vide suprà ad ν', 84.

Ibid.—βίῃ Ἡρακληείῃ.] Vide suprà ad ν', 758.

Ver. 641.—πατρὸς πολὺ χείρονος υἱὸς ἀμείνων.]
——dignus patriis qui lætior esset
Imperiis, & cui pater haud Mezentius esset. *Æn.* VII, 653.

Ver. 642. Παντοίας ἀρετάς.] *Al.* Παντοίην ἀρετήν.

Ver. 644. Ὅς ῥα.] *Qui, ut dixi,*——ver. 638.

Ver. 645.—ὑπ'] *Al.* ἐν.

Ver. 650. Στήθεϊ.] *Al.* Στήθεσι.

Ver. 653. Εἰσωποὶ δ' ἐγένοντο νεῶν.] Huc spectat *Andromaches* illud, apud *Euripidem*, de marito suo *Hectore*, ad *Menelaum*:
Πόσις θ' ὁ κλεινὸς, ὅς σε πολλάκις δορὶ
Ναύτην ἔθηκεν ἀντὶ χερσαίου κακόν. *Androm. ver.* 456.
"Εἰσωποὶ δ' ἐγένοντο νεῶν" οἱ Ἀχαιοὶ,——ὑποστείλαντες ἑαυτοὺς ὑπὸ τὰς νῆας.—ἢ ἐν ὄψει ἔχοντες, διὰ τὴν ἧτταν, τὰς πρὸς τῷ τείχει νῆας, ἃς εἶχον κατὰ νώτου πρὸ τούτου——"περὶ δ' "ἔσχεθον ἄκραι νῆες, ὅσαι πρῶται εἰρύατο,"—ἵνα κατὰ νώτου μὲν ἔχωσι τὰς ἐν θαλάσσῃ πρώτας, πρὸ ὀφθαλμῶν δὲ τὰς ἐν τῷ τείχει προτέρας. *Eustath.*

Ver. 654.—τοὶ δ' ἐπέχυντο.] Ad naves ruebant *Achivi* fugientes. *Vel*; eos certatim insequebantur *Trojani*. Pro posteriori sententiâ facit quod sequitur, Ἀργεῖοι δὲ—.

Ver. 657.—οὐδ' ἐκέδασθεν.] *Al.* οὐδὲ κέδασθεν.

Ver.

Καὶ δέος· ἀζηχὲς γὰρ ὁμόκλεον ἀλλήλοισι·
Νέστωρ αὖτε μάλιστα Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
Λίσσεθ' ὑπὲρ τοκέων γουνούμενος ἄνδρα ἕκαστον·
Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἐστὲ, καὶ αἰδῶ θέσθ' ἐνὶ θυμῷ
Ἄλλων ἀνθρώπων· ἐπὶ δὲ μνήσασθε ἕκαστος
Παίδων, ἠδ' ἀλόχων, καὶ κτήσιος, ἠδὲ τοκήων,
Ἠμὲν ὅτεω ζώουσι, καὶ ᾧ κατατεθνήκασι.
Τῶν ὕπερ ἐνθάδ' ἐγὼ γουνάζομαι οὐ παρεόντων,
Ἑστάμεναι κρατερῶς μηδὲ τρωπᾶσθε φόβονδε.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου·
Τοῖσι δ' ἀπ' ὀφθαλμῶν νέφος ἀχλύος ὦσεν Ἀθήνη
Θεσπέσιον· μάλα δέ σφι φόως γένετ' ἀμφοτέρωθεν,
Ἠμὲν πρὸς νηῶν, καὶ ὁμοιΐου πτολέμοιο.
Ἕκτορα δ' ἐφράσσαντο βοὴν ἀγαθὸν, καὶ ἑταίρους,
Ἠμὲν ὅσοι μετόπισθεν ἀφέστασαν, οὐδ' ἐμάχοντο,
Ἠδ' ὅσσοι παρ νηυσὶ μάχην ἐμάχοντο θοῇσιν·
Οὐδ' ἄρ' ἔτ' Αἴαντι μεγαλήτορι ἥνδανε θυμῷ
Ἑστάμεν, ἔνθα περ ἄλλοι ἀφέστασαν υἷες Ἀχαιῶν·
Ἀλλ' ὅγε νηῶν ἴκρι' ἐπῴχετο, μακρὰ βιβάσθων,
Νώμα δὲ ξυστὸν μέγα ναύμαχον ἐν παλάμῃσι,
Κολλητὸν βλήτροισι, δυωκαιεικοσίπηχυ.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἵπποισι κελητίζειν εὖ εἰδὼς,
Ὅστ' ἐπεὶ ἐκ πολέων πίσυρας συναγείρεται ἵππους,

Et metus; perpetuò enim vociferantes-hortabantur invicem:
Nestor autem maximè, Gerenius, Custos Achivorum,
Obtestabatur per parentes supplicans viro cuique:
" O amici, viri estote, & cum-pudore reveremini animo
" Alios homines; & recordamini quisque
" Filiorum, & uxorum, & possessionis, & parentum,
" Sicuti vivunt, & sicuti mortui sunt.
" Hos per hîc ego supplico, non præsentes,
" Ut-stetis fortiter; neque, *quæso*, vertamini in fugam.
Sic fatus, accendit robur & animum cujusque:
Illis autem, ab oculis nubem caliginis submovit Minerva
Divinitus-immissam; valdéque ipsis lux coorta est utrinque,
Et ex-parte navium, & *ex parte* omnibus-æquè-gravis prælii.
Hectorem autem conspexerunt pugnâ-strenuum, & socios,
Tum quotquot à-tergo abstiterant, neque pugnabant,
Tum quotquot ad naves pugnam pugnabant veloces:
Neque verò ampliùs Ajaci magnanimo placuit mente
Stare, ubi alii consistebant filii Achivorum:
Sed hic navium-tabulata obibat, magnis-passibus gradiens,
Versabatque contum magnum navalem in manibus,
Compactum clavis-ferreis, duorum-&-viginti-cubitorum.
Ut verò quum vir equis desultoriis-uti peritus,
Qui postquam ex multis quatuor selegit equos,

Ver. 659. Νέστωρ αὖτε μάλιστα.] Ita *Barnesius* ex MSS tribus; & ex *ver.* 370 suprà. *Al.* Νέστωρ δ' αὖτε μάλιστα.

Ver. 660.—τοκέων.] *Al.* τεκέων.

Ver. 661.—ἀνέρες ἐστὲ—μνήσασθε—ἀλόχων,—ἠδὲ τοκήων.]

Ultro animos tollit dictis, atque increpat ultro:——
In manibus Mars ipse, viri; nunc conjugis esto
Quisque suæ tectique memor, nunc magna referto
Facta, patrum laudes.—— *Æn.* X, 278.

Ver. 664.—ζώουσι,—κατατεθνήκασι.] Vide suprà ad ν', 736; & ad ά, 37.

Ver. 666.—τρωπᾶσθε.] Ita Cod. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collatus. Quod & *Homero* usitatius. *Al.* τροπάασθε, & τροπάασθαι.

Ver. 668.—νέφος ἀχλύος ὦσεν Ἀθήνη.] Nempe *Nestoris* prudentia, & præsens consilium, Achivis terrorem nonnihil imminuerat. Vide suprà ad ά, 194; & ad β', 169; & ad γ', 92.

Ver. 671.—ἐφράσσαντο.] Editorum nonnulli, ἐφράσαντο. Quod ferri non potest. Vide suprà ad ά, 140; & ad ν', 1.

Ibid.—βοὴν ἀγαθὸν.] Vide suprà ad β', 408.

Ver. 674.—Αἴαντι.] Quâ ratione, Αἴαντι, hîc ultimam producat; item μάλα, *ver.* 695; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 675.—ἀφέστασαν.] Ita *Eustathius*, & in contextu & in commentario; Ita & Cod. *Harleianus*: Sicuti suprà, *ver.* 672. *Al.* ἐφέστασαν.

Ver. 680. Ὅστ'.] *Eustathius*; Τὸ δὲ, " ὅς τε,"—— ἀντὶ τοῦ, οὗτος."——ἄλλως γὰρ, οὐκ εὐσύντακτος ἡ παραβολή. Sed omnino erravit vir eruditus. Neque enim ullo pacto fert linguæ græcæ ratio, ut ὅς τε intelligatur οὗτος. Et prætereà usitatissima est *Homero*, atque etiam concinnior, istiusmodi syntaxis; Ὡς δ' ὅτε——. Ut reticeatur scilicet elegantissimè id, quod languidiùs ita supplere possis: " *Sicuti* fit, *quum*—;" vel, " *Sicuti* res se habet, *quum*:" vel, (quod *hoc in loco* optimè congruit,) " *Sicuti quum* ostendit se *homo peritus*—, *qui*," &c.

Ibid.—συναγείρεται.] Τὸ δὲ χωρὶς τοῦ γ' γράφειν, Ὁμηρικὸν, παρὰ τῇ χρήσει, καὶ τῷ λόγῳ πάντη συνᾷδον ἐπιεικῶς. Τὸ γὰρ " συναείρεται," μᾶλλον προσεχῶς σημαίνει τὸ " συνάγειν καὶ συναρμόζειν." Καὶ ἐν ἄλλοις, " Σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι," (κ', 499,)—συνήγαγε τοὺς ἵππους. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 8.

Ver.

Σεύας ἐκ πεδίοιο μέγα προτὶ ἄστυ διώκει,
Λαοφόρον καθ' ὁδὸν, πολέες τέ ἑ θηήσαντο
Ἀνέρες, ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δ' ἔμπεδον ἀσφαλὲς αἰεὶ
Θρώσκων, ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον ἀμείβεται· οἱ δὲ πέτονται.
Ὣς Αἴας ἐπὶ πολλὰ θοάων ἴκρια νηῶν
Φοίτα, μακρὰ βιβὰς, φωνὴ δέ οἱ αἰθέρ' ἵκανεν·
Αἰεὶ δὲ σμερδνὸν βοόων Δαναοῖσι κέλευε,
Νηυσί τε καὶ κλισίῃσιν ἀμυνέμεν. Οὐδὲ μὲν Ἕκτωρ
Μίμνεν ἐνὶ Τρώων ὁμάδῳ πύκα θωρηκτάων·
Ἀλλ' ὥστ' ὀρνίθων πετεηνῶν αἰετὸς αἴθων
Ἔθνος ἐφορμᾶται, ποταμὸν πάρα βοσκομενάων,
Χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων·
Ὣς Ἕκτωρ ἴθυσε νεὸς κυανοπρώροιο
Ἀντίος ἀΐξας· τὸν δὲ Ζεὺς ὦσεν ὄπισθε
Χειρὶ μάλα μεγάλῃ, ὤτρυνε δὲ λαὸν ἅμ' αὐτῷ.
Αὖτις δὲ δριμεῖα μάχη παρὰ νηυσὶν ἐτύχθη·
Φαίης κ' ἀκμῆτας καὶ ἀτειρέας ἀλλήλοισιν
Ἄντεσθ' ἐν πολέμῳ· ὡς ἐσσυμένως ἐμάχοντο.
Τοῖσι δὲ μαρναμένοισιν ὅδ' ἦν νόος· ἤτοι Ἀχαιοὶ
Οὐκ ἔφασαν φεύξεσθαι ὑπ' ἐκ κακοῦ, ἀλλ' ὀλέεσθαι·
Τρωσὶν δ' ἤλπετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἑκάστου,
Νῆας ἐνιπρήσειν, κτενέειν θ' ἥρωας Ἀχαιούς·
Οἱ μὲν τὰ φρονέοντες ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν.
Ἕκτωρ δὲ πρύμνης νεὸς ἥψατο ποντοπόροιο,
Καλῆς, ὠκυάλου, ἣ Πρωτεσίλαον ἔνεικεν
Ἐς Τροίην, οὐδ' αὖτις ἀπήγαγε πατρίδα γαῖαν·
Τοῦ περ δὴ περὶ νηὸς Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
Δήουν ἀλλήλους αὐτοσχεδόν· οὐδ' ἄρα τοίγε
Τόξων ἀϊκὰς ἀμφὶς μένον, οὐδέ τ' ἀκόντων,

Agitans ex campo magnam ad urbem incitat
Publicam per viam, multique eum ad mirantes-spectant
Viri & mulieres; ipse autem firmiter sine-lapsu assiduè
Subsiliens, aliàs in alium alternat; illique *interim* volant:
Sic Ajax multa velocium tabulata-excelsa-in-puppibus navium
Obibat, magnis-passibus gradiens; voxque ejus ad æthera perveniebat:
Semper enim terribiliter clamans Danaos hortabatur
Navesque & tentoria defendere. At neque Hector
Manebat in Trojanorum turbâ benè armatorum:
Sed sicut avium volucrium aquila fulva
Gentem invadit, fluvium juxta pascentium,
Anserum, vel gruum, vel cygnorum longa-colla-habentium:
Sic Hector impetu ferebatur-rectà in navem prorâ-cæruleam,
Prorsùm prorumpens; eúmque Jupiter impellebat à tergo
Manu valdè magnâ, concitabátque populum unà-cum ipso.
Iterum verò acris pugna ad naves commissa est:
Dixisses certè indefessos & indefatigabiles, inter-se
Occurrere in prælio: tanto cum impetu pugnabant.
Ac pugnantibus hic erat animus: Achivi quidem
Non putabant *se* evasuros è clade, sed perituros:
Trojanis autem credebat animus in pectoribus cujusque,
Naves incensuros esse *se*, occisurosque heroas Achivos.
Atque hi quidem his animis instabant sibi invicem.
Hector autem puppim navis prehendit pontum transeuntis,
Pulchræ, velocis, quæ Protesilaum advexerat
Ad Trojam, neque retrò reduxit *eam* in patriam terram:
Hujus utique pro nave Achivique Trojanique
Occidebant alii-alios cominus: Neque sanè ii
Sagittarum impetus eminus expectabant, neque jaculorum;

Ver. 681. Σεύας.] Cod. *Harleian.* Σεύσας.

Ibid.—διώκει.] *Al.* δίηται.

Ver. 687.—κέλευε.] Vide suprà ad ν', 84.

Ver. 690.—ὀρνίθων—αἰετὸς—Ἔθνος ἐφορμᾶται.]
——————quantum
Chaonias dicunt, aquilâ veniente, columbas.
Virg. Eclog. IX, 12.

Ver. 691.—ποταμὸν.] Cod. *Harleian.* ποταμῷ.

Ver. 693.—νεὸς.] *Al.* νεώς.

Ver. 694.—ὦσεν.] *Al.* ὦρσεν. Vide suprà ad ν', 44.

Ver. 697.—ἀκμῆτας καὶ ἀτειρέας.]
——ingentem pugnam,——
——Martem indomitum.—— *Æn.* II. 438, 440.

Ver. 704.—νεὸς ἥψατο.] *Al.* νεὼς ἥψατο. Ut pronuntiaretur scilicet, νᾶς ἥψατο.

Ver. 705. Καλῆς] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 708.—οὐδ' ἄρα τοίγε——.] Ὅρα τὴν φράσιν τῆς κινδυνώδους ἀκμαίας μάχης· ἣν οὐκ ἂν φράσειαν κάλλιον, οὐδ' εἰ πάντες οἱ ῥήτορες εἰς ἓν συνελθόντες μελετήσαιεν. *Eustath.*

Ἀλλ᾽ οἵγ᾽ ἐγγύθεν ἱστάμενοι ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
Ὀξέσι δὴ πελέκεσσι καὶ ἀξίνῃσι μάχοντο,
Καὶ ξίφεσιν μεγάλοισι, καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
Πολλὰ δὲ φάσγανα καλὰ, μελάνδετα, κωπήεντα,
Ἄλλα μὲν ἐκ χειρῶν χαμάδις πέσον, ἄλλα δ᾽ ἀπ᾽ ὤμων
Ἀνδρῶν μαρναμένων· ῥέε δ᾽ αἵματι γαῖα μέλαινα.
Ἕκτωρ δὲ πρύμνηθεν ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεθίει,
Ἄφλαστον μετὰ χερσὶν ἔχων, Τρωσὶν δ᾽ ἐκέλευεν·
Οἴσετε πῦρ, ἅμα δ᾽ αὐτοὶ ἀολλέες ὄρνυτ᾽ ἀϋτήν.
Νῦν ἡμῖν πάντων Ζεὺς ἄξιον ἦμαρ ἔδωκε,
Νῆας ἑλεῖν, αἳ δεῦρο θεῶν ἀέκητι μολοῦσαι,
Ἡμῖν πήματα πολλὰ θέσαν, κακότητι γερόντων·
Οἵ μ᾽, ἐθέλοντα μάχεσθαι ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν,
Αὐτόν τ᾽ ἰσχανάασκον, ἐρητύοντό τε λαόν·
Ἀλλ᾽ εἰ δή ῥα τότ᾽ ἔβλαπτε φρένας εὐρύοπα Ζεὺς
Ἡμετέρας, νῦν αὐτὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα μᾶλλον ἐπ᾽ Ἀργείοισιν ὄρουσαν·
Αἴας δ᾽ οὐκέτ᾽ ἔμιμνε, βιάζετο γὰρ βελέεσσιν·
Ἀλλ᾽ ἀνεχάζετο τυτθὸν, ὀϊόμενος θανέεσθαι,
Θρῆνυν ἐφ᾽ ἑπταπόδην, λίπε δ᾽ ἴκρια νηὸς ἐΐσης·
Ἔνθ᾽ ἄρ᾽ ὅγ᾽ ἑστήκει δεδοκημένος· ἔγχεϊ δ᾽ αἰεὶ
Τρῶας ἄμυνε νεῶν, ὅστις φέροι ἀκάματον πῦρ·
Αἰεὶ δὲ σμερδνὸν βοόων, Δαναοῖσι κέλευεν·
Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
Ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Ἠέ τινάς φαμεν εἶναι ἀοσσητῆρας ὀπίσσω;

Sed cominus stantes, unum animum habentes,
Acutis jam securibus & bipennibus pugnabant,
Et ensibus magnis, & hastis utrinque-acutis.
Multi verò gladii pulchri, nigris-inditi-manubriis, capulis-magnis,
Alii quidem è manibus in-terram cadebant, alii verò ab humeris
Virorum pugnantium: fluebatque sanguine terra nigra.
Hector autem puppim-*navis* postquam prehenderat, non dimittebat,
Summam-puppis partem manibus tenens; Trojanis verò inclamabat:
" Ferte ignem, simulque & ipsi conferti excitate pugnam.
" Nunc nobis omnium Jupiter instar diem dedit;
" Ut naves capiamus, quæ huc diis invitis profectæ,
" Nobis clades multas intulerunt, ignaviâ seniorum;
" Qui me, volentem pugnare ad puppes navium,
" Ipsumque detinebant, inhibebantque exercitum.
" Verùm si tum lædebat mentes latè-sonans Jupiter
" Nostras, nunc ipse impellit & jubet.
Sic dixit: Illi autem inde acriùs in Argivos irruebant:
Ajax autem non ampliùs sustinebat, obruebatur enim telis;
Sed recedebat paululùm, (putans *se* moriturum esse,)
Ad transtrum septem-pedale; liquit verò tabulata navis undique-æqualis:
Ibi ille stabat observans; hastâque assiduè
Trojanos arcebat à navibus, quicunque ferret indefessum ignem:
Semperque horrendùm clamans, Danaos hortabatur:
" O amici, heroës Danai, famuli Martis;
" Viri estote, amici, recordaminique strenuæ fortitudinis.
" An aliquos putamus esse adjutores à tergo?

Ver. 711.—δὴ.] *Omnino*—. Vide autem suprà, ad ξ', 433.

Ver. 713.—καλὰ.] Vide suprà ad β', 43.

Ibid.—μελάνδετα.] *Nigris manubriis inditi.* Malè Barnesius, *nigris illigati vaginis.* Quod hîc minùs convenit.

Ver. 714.—χειρῶν.] Cod. *Harleian.* χειρός.

Ver. 716. Ἕκτωρ δὲ πρύμνηθεν—, Οἴσετε πῦρ.]

Classem, quæ lateri castrorum adjuncta latebat,
Aggeribus septem circùm & fluvialibus undis,
Invadit; sociosque incendia poscit ovantes;
Atque manum pinu flagranti fervidus implet.

Æn. IX, 69.

Ibid.—μεθίει.] Vide suprà ad *ver.* 24.

Ver. 717.—ἐκέλευεν.] Vide suprà ad ν', 84.

Ver. 718. Οἴσετε.] Cod. *Harleian.* Οἴσατε.

Ibid.—ὄρνυτ᾽.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 719. —πάντων—ἄξιον.] Πάντων τῶν τολμηθέντων εἰς ἡμᾶς ἀξίαν ἀμοιβήν. *Schol. Vulgg.* Ἀντάξιον ἀντὶ πάντων ὧν ἐπάσχομεν. *Schol. inedita in* Cod. *Harleiano.*

Ver. 724. Ἀλλ᾽ εἰ δή ῥα τότ᾽.] *At si tum reverà*——.

Ibid.—τότ᾽ ἔβλαπτε.] *Eustathius,* in Commentario suo, videtur legisse τότε βλάπτε. Id quod auribus non displicet.

Ibid.—εὐρύοπα.] Vide suprà ad α', 175.

Ver. 729.—νηὸς ἐΐσης.] Vide suprà ad α', 306.

Ver. 730. Ἔνθ᾽ ἄρ᾽.] *Ibi, inquam,* ——.

Ibid.—ἑστήκει.] Si ἕστηκεν dixisset, jam non constaret Temporum ratio. Vide suprà ad δ', 434; & ad α', 37.

Ver. 731.—ἀκάματον.] Vide suprà ad α', 398.

Ver. 732. — κέλευεν.] Vide suprà ad ν', 84.

Ἤέ τι τεῖχος ἄρειον, ὅ κ' ἀνδράσι λοιγὸν ἀμύναι;
Οὐ μέν τις σχεδόν ἐστι πόλις, πύργοις ἀραρυῖα,
Ἧ κ' ἀπαμυναίμεσθ', ἑτεραλκέα δῆμον ἔχοντες·
Ἀλλ' ἐν γὰρ Τρώων πεδίῳ πύκα θωρηκτάων,
Πόντῳ κεκλιμένοι, ἑκὰς ἥμεθα πατρίδος αἴης·
Τῷ ἐν χερσὶ φόως, οὐ μειλιχίῃ πολέμοιο.
Ἦ, καὶ μαιμώων ἔφεπ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι·
Ὅστις δὲ Τρώων κοίλης ἐπὶ νηυσὶ φέροιτο,
Σὺν πυρὶ κηλείῳ, χάριν Ἕκτορος ὀτρύναντος,
Τὸν δ' Αἴας οὔτασκε, δεδεγμένος ὀξέϊ δουρί·
Δώδεκα δὲ προπάροιθε νεῶν αὐτοσχεδὸν οὖτα.

"Aut aliquem murum firmiorem, qui viris perniciem arceat?
"Non quidem aliqua propè eſt urbs turribus munita,
"Quâ defendamur, ſuis vicibus-ſuccedentem exercitum habentes:
"Sed enim in Trojanorum campo benè armatorum,
"Ponto admoti, longè ſedemus à patriâ terrâ:
"Ideo in manibus ſalus, non in remiſſione pugnæ.
Dixit, & furens inſectabatur haſtâ acutâ:
Quicunque utique Trojanorum, cavas ad naves ferretur
Cum igne ardenti, *in* gratiam Hectoris concitantis;
Hunc Ajax vulnerabat, excipiens acutâ haſtâ:
Duodecim adeò ante naves cominus feriit.

Ver. 736. Ἤέ τι τεῖχος ἄρειον.]
——Quò deinde fugam? quò tenditis? inquit.
Quos alios muros, quæ jam ultrà mœnia habetis?
Æn. IX, 781.

Ver. 738.—ἀπαμυναίμεσθ'.] ἐπαμυνείμεσθ'. Cod. *Harleian.* à *Tho. Bentleio* collatus. Βοήθειαν λάβοιμεν. *Schol. ibidem inedita.*

Ibid.—ἑτεραλκέα δῆμον.] ἀμοιβάς· ν', 793.

Ver. 739.—Τρώων πεδίῳ—, πόντῳ κεκλιμένοι,—ἐν χερσὶ φόως—· Ἦ, καὶ μαιμώων ἔφεπ' ἔγχεϊ.]
Nec ſpes ulla fugæ: rerum pars altera adempta eſt.
Æn. IX, 131.
Ecce, maris magno claudit nos obice pontus;
Deeſt jam terra fugæ; pelagus, Trojamne petemus?
Hæc ait, & medius denſos prorumpit in hoſtes.
Æn. X, 377.

Ver. 741.—μειλιχίῃ.] *Al.* μειλιχίη.

Ver. 742.—ὀξυόεντι.] Vide ſuprà ad ε', 50.

Ver. 743.—κοίλης ἐπὶ νηυσὶ φέροιτο.] *Al.* κοίλας ἐπὶ νῆας ἄγοιτο. Scholia inedit. in Cod. *Harleiano*, exponunt; ἐφέρετο τῇ εἱμαρμένῃ. Sed aptiùs intelligas; *virtute ſuâ.* vel, *hortatu Hectoris.*

Ver. 745.—ὀξέϊ δουρί.] *Al.* ἔγχεϊ μακρῷ.

Ver. 746.—δὲ] *Al.* δή. Longè minùs venuſtè.

Ibid.——οὖτα.] *Al.* ἔκτα.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Π.

Ὑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας Π΄.

Πατρόκλῳ δεηθέντι Ἀχιλλεὺς τὴν ἑαυτοῦ πανοπλίαν ἐπιτρέπει ἀναλαβεῖν, καὶ τοὺς Μυρμιδόνας ἐξάγειν ἐπὶ τὸν πόλεμον· οἱ δὲ, ἐξελθόντες ἔτρεψαν τοὺς Τρῶας. Πάτροκλος δὲ Σαρπηδόνα τὸν Διὸς ἀναιρεῖ, τὸν παρήορον ἵππον τοῦ Ἀχιλλέως ἀνελόντα, Πήδασον· ἔπειτα δὲ Πάτροκλον Ἕκτωρ ἀναιρεῖ, πληγέντα πρότερον ὑπὸ Εὐφόρβου, Ἀπόλλωνος ἀφελομένου τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ.

Ἐπιγραφαί.

Πατρόκλεια.

Ἄλλως.

Πῖ, Πάτροκλον ἔπεφνεν ἀρήϊον Ἕκτορος αἰχμή.

ΩΣ οἱ μὲν περὶ νηὸς ἐϋσσέλμοιο μάχοντο·
Πάτροκλος δ᾽ Ἀχιλῆϊ παρίστατο, ποιμένι λαῶν,
Δάκρυα θερμὰ χέων, ὥστε κρήνη μελάνυδρος,
Ἥτε κατ᾽ αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ.
Τὸν δὲ ἰδὼν ὤκτειρε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τίπτε δεδάκρυσαι, Πατρόκλεις, ἠΰτε κούρη
Νηπίη; ἥθ᾽ ἅμα μητρὶ θέουσ᾽ ἀνελέσθαι ἀνώγει,
Εἱανοῦ ἁπτομένη, καί τ᾽ ἐσσυμένην κατερύκει,
Δακρυόεσσα δέ μιν ποτιδέρκεται, ὄφρ᾽ ἀνέληται·
Τῇ ἴκελος, Πάτροκλε, τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβεις.
Ἠέ τι Μυρμιδόνεσσι πιφαύσκεαι, ἢ ἐμοὶ αὐτῷ;
Ἠέ τιν᾽ ἀγγελίην Φθίης ἐξέκλυες οἶος;
Ζώειν μὰν ἔτι φασὶ Μενοίτιον, Ἄκτορος υἱὸν,
Ζώει δ᾽ Αἰακίδης Πηλεὺς μετὰ Μυρμιδόνεσσι,

LIB. XVI.

SIC hi quidem de navi bonis-transtris-instructâ pugnabant: Patroclus autem Achilli astabat, pastori populorum, Lacrymas calidas fundens; tanquam fons aquis-niger, Qui utique ab excelsâ petrâ nigram fundit aquam. Hunc autem intuens miseratus est pedibus-celer nobilis Achilles, Et ipsam compellans verbis alatis allocutus est:
" Curnam lacrymaris, Patrocle, tanquam puella
" Parvula? Quæ cum matre currens, eam se-*brachiis*-suscipere flagitat,
" Vestem apprehendens, & properantem detinet;
" Lacrymabunda autem ipsam suspicit, ut ulnis-se-attollat:
" Huic similis, Patrocle, rorantem lacrymam effundis.
" Anne aliquid Myrmidonibus nuncias, aut mihi ipsi?
" An aliquem nuncium ex Phthiâ audivisti solus?
" Vivere sanè adhuc aiunt Menœtium, Actoris filium;
" Vivit & Æacides Peleus inter Myrmidonas;

Ver. 3. Δάκρυα θερμὰ χέων.]
Multa gemens, largoque humectat flumine vultum.
Æn. I, 469.

Ver. 5.—ποδάρκης.] Vide suprà ad ά, 58.

Ver. 6.—ἔπεα πτερόεντα.]
——— ———*verbis*
Quæ tuto tibi magna *volant.* ——— Æn. XI, 380.

Ver. 9. Εἱανοῦ.] Vide suprà ad ξ΄, 178; & ad γ΄, 385.

Ver. 10.—ποτιδέρκεται.] *Al.* προτιδέρκεται.

Ver. 13.—Φθίης ἐξέκλυες.] *Al.* Φθίης ἐξ ἔκλυες.

Τῶν κε μάλ' ἀμφοτέρων ἀκαχοίμεθα τεθνειώτων.
Ἠὲ σύ γ' Ἀργείων ὀλοφύρεαι, ὡς ὀλέκονται
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν, ὑπερβασίης ἕνεκα σφῆς;
Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὸν δὲ βαρυστενάχων προσέφης, Πατρόκλεις ἱππεῦ·
Ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέος υἱὲ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
Μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε·
Βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης·
Οὔτασται δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, ἠδ' Ἀγαμέμνων·
Βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ.
Τοὺς μέν τ' ἰητροὶ πολυφάρμακοι ἀμφιπένονται,
Ἕλκε' ἀκειόμενοι· σὺ δ' ἀμήχανος ἔπλευ, Ἀχιλλεῦ·
Μὴ ἐμὲ γοῦν οὗτός γε λάβοι χόλος, ὃν σὺ φυλάσσεις;
Αἰναρέτη· τίς σευ ἄλλος ὀνήσεται ὀψίγονός περ,
Αἴκε μὴ Ἀργείοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνης;
Νηλεές· οὐκ ἄρα σοί γε πατὴρ ἦν ἱππότα Πηλεύς,

"Quorum utique valdè alterutro tristaremur mortuo.
"An verò tu Argivorum gratiâ luges, quòd ita pereant
"Naves ad cavas, injustitiam propter suam?
"Eloquere; nè cela mente; ut sciamus ambo.
Hunc autem graviter-suspirans allocutus es, Patrocle eques:
"O Achille, Pelei fili, multò fortissime Achivorum,
"Nè indigneris: tam-gravis enim dolor oppressit Achivos.
"Illi enim jam omnes, quicunque antè erant fortissimi,
"In navibus jacent eminus cominusque vulnerati.
"Eminus quidem sauciatus est Tydides fortis Diomedes;
"Cominus verò Ulysses hastâ-inclytus, atque Agamemnon:
"Vulneratus etiam est Eurypylus in femore sagittâ.
"Atque hos quidem medici multis-medicamentis-utentes curando-occupati sunt,
"Vulnera sanantes: tu verò inexorabilis es, Achille.
"Nè me unquam talis utique ceperit ira, qualem tu servas,
"In-malum-fortis: Quisnam à te alius juvabitur posthac,
"Si non Argivis nunc indignam perniciem propulsaveris?
"Immisericors: non utique tibi pater erat eques Peleus,

Ver. 16.—ἀναχοίμεθα.] *Al.* ἀκαχήμεθα.

Ibid.—τεθνειώτων.] Vide suprà ad ν', 46.

Ver. 21.—Πηλέος.] *Al.* Πηλέως, & Πηλῆος. Quæ omnia ferri possint. Vide suprà ad α', 489.

Ibid.—υἱὲ, μέγα.] Quâ ratione, υἱὲ, hîc ultimam producat; vide suprà ad ά, 51.

Ibid.—μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν.]

——O Danaûm fortissime gentis. *Æn.* I, 100.

Ver. 22. Μὴ νεμέσα.] Qui hoc de *irâ* Achillis adversus Agamemnonem coërcendâ acceperunt, vim hujus vocabuli prorsùs ignorârunt. Longè aliud est, μηνίειν· aliud, νεμεσᾷν. Videatur idem iste versiculus suprà, κ', 145.

Ibid.—βεβίηκεν——· Βέβληται——· Οὔτασται.] Vide suprà ad ν', 736; & ad ά, 37.

Ver. 23.—δὴ] *Omninò*——; *Profectò*—. Vide suprà ad ξ', 433.

Ver. 25.—Διομήδης·—Ὀδυσεὺς——, Ἀγαμέμνων·—Εὐρύπυλος.]——ἐπαινεῖται τῆς τάξεως. Τὸν μὲν γὰρ βασιλέα οὔτε προτάττει τῶν ἄλλων, μήποτε καὶ χαλεπήνας ὁ Ἀχιλλεὺς ἅμα τῇ τοῦ ἐχθροῦ μνήμῃ προήσεται τὴν ἔντευξιν. Ἀλλ' οὐδ' ἔσχατον τίθησι· δέος γὰρ καὶ οὕτω, μὴ τῇ τοῦ ὀνόματος προφορᾷ τελευταίᾳ κειμένῃ καὶ ἐναύλῳ οὔσῃ, ἀνανεύσῃ πρὸς τὸ πάθος. Ὅθεν μέσην αὐτῷ δίδωσι τάξιν, ἐκκρούων τὴν μνήμην, καὶ ἀμβλύνων τὸ μῖσος, διὰ τῶν ἑκατέρωθεν, καὶ μάλιστα διὰ τῆς ἄγαν βραχυλογίας· Οὐ γὰρ πολλὰς λέξεις ἐπὶ τῷ βασιλεῖ, καθὰ καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις, ἐδαπάνησεν· ἀλλὰ φειδωλῶς οὕτως ἐπέδραμεν, "ἠδ' Ἀγαμέμνων." *Eustath.*

Ver. 29.—ἀκειόμενοι.] *Al.* ἀκεσάμενοι.

Ver. 31.—τίς σευ ἄλλος.] Pronuntiabatur, τίς σεῦ'λλος. MS. *Barnesii* unus, τί σευ ἄλλος: Quod & probat vir eruditus. Sed & ad sententiam, minùs rectè; & ad constructionem cum isto περ, parùm aptè.

Ver. 33. Νηλεές· οὐκ ἄρα——, γλαυκὴ δέ σε τίκτε θάλασσα, Πέτραι τ' ἠλίβατοι.]

—— ——ἦ ῥα λεαίνας
Μασδὸν ἐθήλαζε, δρυμῷ τέ μιν ἔτρεφε μάτηρ.
Theocrit. Idyll. III, 15.

Nec tibi Diva parens, generis nec Dardanus auctor,
Perfide, sed duris genuit te cautibus horrens
Caucasus, Hyrcanæque admôrunt ubera tigres.
Æn. IV, 365.

Quo de loco *Macrobius*: "Plenè Virgilius, "Non *partionem* "solam, sicut ille quem sequebatur; sed *educationem* quoque "*nutricationis*, tanquam bellualem & asperam, criminatur. "Addit enim de suo, *Hyrcanæque admôrunt ubera tigres.*— "Ad criminandos igitur mores, defuit *Homero*, quod *Virgilius* "adjecit." *Lib.* V. *cap.* 11. Καὶ καλῶς Ὅμηρος εἶπε, "γλαυ"κὴ δέ σε τίκτε θάλασσα," πρὸς τὸν ἀνήμερον εἶναι δοκοῦντα καὶ ἄμικτον. *Plutarch. de Solertia Animalium.* φιλικὸν ἡ παῤῥησία, καὶ σεμνόν.—ὅθεν αἰδοῦνται τοὺς παῤῥησιαζομένους, καὶ θαυμάζουσι.—Αὐτός γε μὲν ὁ Ἀχιλλεὺς, καίπερ οὐ γλυκύθυμος ὢν οὐδ' ἀγανόφρων, ἀλλὰ δεινὸς ἀνὴρ,—παρεῖχε τῷ Πατρόκλῳ σιωπῇ καταφέρειν αὐτοῦ πολλὰ τοιαῦτα. "Νηλεές· οὐκ ἄρα σοί γε πατὴρ" &c. *Id. de Adulat. & Amic. discrim.*

Ibid.—ἱππότα.] Vide suprà ad ε', 175.

Οὐδὲ Θέτις μήτηρ· γλαυκὴ δέ σε τίκτε θάλασσα,
Πέτραι τ' ἠλίβατοι, ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής·
Εἰ δέ τινα φρεσὶ θεοπροπίην ἀλεείνεις,
Καί τινά τοι παρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
Ἀλλ' ἐμέ περ πρόες ὦχ', ἅμα δ' ἄλλον λαὸν ὄπασσον
Μυρμιδόνων, ἤν πού τι φόως Δαναοῖσι γένωμαι.
Δὸς δέ μοι ὤμοιϊν τὰ σὰ τεύχεα θωρηχθῆναι,
Αἴκ' ἐμέ σοι ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο·
Ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀϋτῇ
Ὤσαιμεν προτὶ ἄστυ, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Ὣς φάτο λισσόμενος, μέγα νήπιος· ἦ γὰρ ἔμελλεν
Οἷ αὐτῷ θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα λιτέσθαι.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ὢ μοι, διογενὲς Πατρόκλεις, οἷον ἔειπες·
Οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἥντινα οἶδα,
Οὔτε τί μοι παρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ·
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει,
Ὁππότε δὴ τὸν ὁμοῖον ἀνὴρ ἐθέλῃσιν ἀμέρσαι,
Καὶ γέρας ἂψ ἀφελέσθαι, ὅ, τε κράτεϊ προβεβήκει·
Αἰνὸν ἄχος τό μοι ἐστὶν, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ.
Κούρην, ἣν ἄρα μοι γέρας ἔξελον υἷες Ἀχαιῶν,
Δουρὶ δ' ἐμῷ κτεάτισσα, πόλιν εὐτείχεα πέρσας,
Τὴν ἂψ ἐκ χειρῶν ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρείδης, ὡσεί τιν' ἀτίμητον μετανάστην.
Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν· οὐδ' ἄρα περ ἦν

" Nec Thetis mater; cæruleum autem te peperit mare,
" Excelſæque petræ; quoniam tibi mens eſt ſæva.
" Quòd ſi aliquod mentibus tuis vaticinium vereris,
" Et aliquod tibi à Jove dixit veneranda mater;
" At me ſaltem mitte citò, ſimul cæteras copias præbe
" Myrmidonum, ſi fortè quid luminis Danais ſiam.
" Da autem mihi humeris tua arma ut induam;
" Si fortè, me ob-ſimilitudinem-eſſe-Te credentes, abſtineant à pugnâ
" Trojani, reſpirentque Mavortii filii Achivorum
" Afflicti *jam*: exigua ſanè reſpiratio in bello, *profuerit*.
" Facilè verò integri defeſſos viros prælio
" Repulerimus ad urbem, à navibus & tentoriis.
Sic dixit ſupplicans, valdè demens: certè enim erat
Sibi ipſi mortemque malam, & fatum rogaturus.
Illum autem graviter gemens allocutus eſt pedibus velox Achilles:
" Hei mihi, nobiliſſime Patrocle, quod dixeris;
" Neque vaticinium ullum vereor, quod audiverim;
" Neque quidquam mihi à Jove dixit veneranda mater:
" Sed hic gravis dolor cor & animum occupat,
" Quandò æqualem quis voluerit privare-portione ſuâ,
" Et præmium rurſus auferre *is*, qui potentiâ antecellat:
" Gravis dolor hic mihi eſt, quandoquidē *inde* paſſus ſum mœrores animo.
" Puellam, quam quidem mihi præmium elegerant filii Achivorum,
" Haſtâque meâ quæſiveram, urbe benè-munitâ everſâ;
" Hanc rurſus è manibus eripuit rex Agamemnon
" Atrides, tanquam ab aliquo honorum-exorte inquilino.
" Sed hæc quidem ante-acta-eſſe ſinamus: neque enim fas erat

Ver. 34.—σε τίκτε.] *Al.* σ' ἔτικτε. Quod leviculum eſt.

Ver. 38. Ἀλλ' ἐμέ περ πρόες.] Codd. à *Tho. Bentlei* collati, Ἀλλὰ ἐμὲ πρόες.

Ver. 43.—ὀλίγη δέ τ'.] Vertit *Barneſius*, aliique; " *exiguáque fiat*—." Sententiâ non prorsùs incommodâ. Sed minùs videbitur ταυτολόγον, multóque majus inerit πάθος, ſi vertas: " *Vel exiguum ſanè reſpirandi ſpatium in bello, non erit inutile.*" Quod & *Barneſium* non fugerat ſuprà, λ', 800.

Ver. 49.—ἔειπες] *Al.* ἔειπας. Ut ſæpe.

Ver. 50. Οὔτε θεοπροπίης——, Οὔτε τί μοι παρ Ζηνὸς.] Nempe, nihil *novi*, nihil quod ipſum *terrefaceret*, nihil quod *non jamdudum probè noſſet* Patroclus. Nam alioqui fatum ſuum ſibi à Jove nuntiaverat Thetis, ί, 410. Ut rectè notavit *Barneſius*.

Ver. 53. Ὁππότε δή.] Vide ſuprà ad ξ', 433.

Ver. 56.—ἄρα.] *Ut noſti*,——.

Ibid.—ἔξελον.] Ὡς ἐξαίρετον ἔδωκαν. *Schol.*

Ver. 57.—πόλιν εὐτείχεα πέρσας.] Quâ ratione, πόλιν, hîc ultimam producat; item περ, *ver.* 60; & δὲ, *ver.* 67; & πόλις, *ver.* 69; vide ſuprà ad ά, 51. Cæterùm Codices omnes â *Tho. Bentleio* collati, habent πόλιν εὐτείχεον πέρσας· ut pronuntietur ſcilicet εὐτείχευν. Atque alibi ſemper adhibet *Homerus*, εὐτείχεον.

Ver. 60.—ἐάσομεν.] Ineptè hîc *Barneſius*. ἐάσσομεν. Vide ſuprà ad δ', 42.

Ibid.—ἄρα περ ἦν.] *Al.* ἄρα πως ἦν.

Ἀσπερχὲς κεχολῶσθαι ἐνὶ φρεσίν· ἦτοι ἔφην γε
Οὐ πρὶν μηνιθμὸν καταπαυσέμεν, ἀλλ' ὁπόταν δὴ
Νῆας ἐμὰς ἀφίκηται ἀϋτή τε, πτόλεμός τε.
Τύνη δ' ὤμοιιν μὲν ἐμὰ κλυτὰ τεύχεα δῦθι,
Ἄρχε δὲ Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι μάχεσθαι,
Εἰ δὴ κυάνεον Τρώων νέφος ἀμφιβέβηκε
Νηυσὶν ἐπικρατέως· οἱ δὲ ῥηγμῖνι θαλάσσης
Κεκλίαται, χώρης ὀλίγην ἔτι μοῖραν ἔχοντες,
Ἀργεῖοι· Τρώων δὲ πόλις ἐπὶ πᾶσα βέβηκε,
Θάρσυνος· οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσουσι μέτωπον
Ἐγγύθι λαμπομένης· τάχα κεν φεύγοντες ἐναύλους
Πλήσειαν νεκύων, εἴ μοι κρείων Ἀγαμέμνων
Ἤπια εἰδείη· νῦν δὲ στρατὸν ἀμφιμάχονται.
Οὐ γὰρ Τυδείδεω Διομήδεος ἐν παλάμῃσι
Μαίνεται ἐγχείη, Δαναῶν ἄπο λοιγὸν ἀμῦναι·
Οὐδέ πω Ἀτρείδεω ὀπὸς ἔκλυον αὐδήσαντος,
Ἐχθρῆς ἐκ κεφαλῆς· ἀλλ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Τρωσὶ κελεύοντος, περιάγνυται· οἱ δ' ἀλαλητῷ
Πᾶν πεδίον κατέχουσι, μάχῃ νικῶντες Ἀχαιούς.
Ἀλλὰ καὶ ὥς, Πάτροκλε, νεῶν ἄπο λοιγὸν ἀμύνων
Ἔμπεσ' ἐπικρατέως, μὴ δὴ πυρὸς αἰθομένοιο
Νῆας ἐνιπρήσωσι, φίλον δ' ἀπὸ νόστον ἕλωνται.
Πείθεο δ', ὥς τοι ἐγὼ μύθου τέλος ἐν φρεσὶ θείω,

" Perpetuò iratum esse animo: At-
tamen dixeram sanè,
" Non priùs iram me cohibiturum,
quàm cùm jam
" Ad naves meas pervenisset clamor-
que, pugnaque.
" Tu tamen humeris quidem mea in-
clyta arma indue,
" Et Dux esto Myrmidonibus bellicosis
ad pugnam;
" Siquidem nigra Trojanorum nubes
circumsedit
" Naves prævalidè; at littore ma-
ris
" Conclusi sunt, loci parvam deinceps
portionem habentes,
" Argivi: Trojanorum autem civitas
tota ingruit,
" Fiduciæ plena: Non enim meæ ga-
leæ vident frontem
" Propè splendentis: Citò certè fugi-
entes fossas-campestres
" Implevissent cadaveribus, si in me
rex Agamemnon
" Leni animo fuisset; nunc verò exer-
citum occlusum oppugnant.
" Non enim Tydidæ Diomedis in
manibus
" Furit hasta, à Danais mortem ut-
arcere possit;
" Neque dum Atridæ vocem audivi
clamantis,
" Inimico ex capite; sed Hectoris ho-
micidæ vox
" Trojanis adhortantis, resonat: illi
autem cum clamore
" Totum campum obtinent prælio
vincentes Achivos.
" Sed & sic, Patrocle, à navibus pe-
stem propulsans
" Irrue strenuè; nè jam igne ardenti
" Naves incendant, dulcémque red-
itum præcidant.
" Pareto autem, sicut tibi ego sermo-
nis summam in animo posuero:

Ver. 62.—ὁπόταν δή.] *Quando demum*—.

Ver. 66. Εἰ δή.] *Al.* Ἧ, δὴ——. *quâ parte*——.

Ibid. — ἀμφιβέβηκε——, κεκλίαται——, βέβηκε.] Vide su-
prà ad ν', 736; & ad α', 37.

Ver. 67.—οἱ δὲ ῥηγμῖνι θαλάσσης.]

Ecce, maris magno claudit nos obice pontus;
Deest jam terra fugæ.——— *Æn.* X, 377.

Ver. 70. Θάρσυνος.] A θαρσύνω, θάρσυνος eâdem ana-
logiâ, atque à μαρτύρομαι, μάρτυρος· à νίφω, νιφετός· à κρύω,
κρυετός· similiáque innumera. In quibus nullus unquam est li-
centiæ locus. Vide suprà ad α', 338.

Ibid.—οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσουσι μέτωπον.] Ἀδικουμένῳ
τῷ πολιτικῷ δέδοται τὰ λέγειν τι περὶ ἑαυτοῦ πρὸς τοὺς ἀγνω-
μονοῦντας· ὥσπερ ὁ Ἀχιλλεύς, ἄλλως μὲν ὑφίετο τῷ θεῷ τῆς δόξης,
καὶ μέτριος ἦν, λέγων,——" αἴ κέ ποθι Ζεὺς Δῶσι——."
ὑβρισθεὶς δὲ παρ' ἀξίαν καὶ προπηλακισθείς, ἐφίησι τὴν μεγαλ-
αυχίαν τῇ ὀργῇ——" οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσουσι μέτωπον
Ἐγγύθι λαμπομένης." Δέχεται γὰρ ἡ παῤῥησία, μέρος οὖσα
τῆς δικαιολογίας, τὴν μεγαληγορίαν. *Plutarch. de sui laude.*

Ver. 71.—φεύγοντες, ἐναύλους Πλήσειαν νεκύων.] Τοὺς διὰ στενοῦ
ῥέοντας ποταμούς, διώρυχας· Διὰ δὲ τούτου προκατασκευάζει ὁ Ποι-
ητὴς τὴν παρὰ τῷ ποταμῷ μάχην τῆς ἐν τῇ φ'. *Schol.*

Ver. 77. Ἐχθρῆς ἐκ κεφαλῆς.]

Infandum caput——— *Æn.* IV, 613.

Ibid. —Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο.] *Homicidam Hectorem* dixit *Ho-
ratius*, Epod. 17. At *vim* græcæ vocis vix affecutus videtur
sermo Romanus. Vide *Mureti Var. Lect. lib.* 3. *cap.* 19.

Ver. 78 —περιάγνυται.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 81.—μὴ δή.] *Ne severa*—. Vide suprà ad ξ', 433.

Ver. 83. Πείθεο δ'.] Ante hunc versiculum, inseruit ex con-
jecturâ *Barnesius* alterum istum à *Laërtio* in vitâ *Diogenis* me-
moratum, qui tamen hoc in loco haud satis aptè convenit,

Τοὺς ἄλλους ἐνάριζ', ἀπὸ δ' Ἕκτορος ἴσχεο χεῖρας.

Nempè ἔρανόν ποτε αἰτούμενος *Diogenes*, ita παρῳδῶν respondit;

Τοὺς ἄλλους ἐράνιζ', ἀπὸ Δέκτορος ἴσχεο χεῖρας.

Ita nimirùm apud *Laërtium* scriptum oportuit, non δ' Ἕκτορος
sed Δέκτορος.

Ὡς ἄν μοι τιμὴν μεγάλην καὶ κῦδος ἄροιο
Πρὸς πάντων Δαναῶν· αὐτὰρ οἱ περικαλλέα κούρην
Ἂψ ἀπονάσσωσιν, ποτὶ δ' ἀγλαὰ δῶρα πόρωσιν.
Ἐκ νηῶν ἐλάσας, ἰέναι πάλιν· εἰ δέ κεν αὖ τοι
Δώῃ κῦδος ἀρέσθαι ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Μὴ σύ γ' ἄνευθεν ἐμεῖο λιλαίεσθαι πολεμίζειν
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν· ἀτιμότερον δέ με θήσεις.
Μηδ' ἐπαγαλλόμενος πολέμῳ καὶ δηϊοτῆτι,
Τρῶας ἐναιρόμενος, προτὶ Ἴλιον ἡγεμονεύειν·
Μή τις ἀπ' Οὐλύμποιο θεῶν αἰειγενετάων
Ἐμβήῃ· μάλα τούς γε φιλεῖ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Ἀλλὰ πάλιν τρωπᾶσθαι, ἐπὴν φάος ἐν νήεσσι
Θείῃς, τοὺς δὲ δ' ἐᾶν πεδίον κάτα δηριάασθαι.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Μήτε τις οὖν Τρώων θάνατον φύγοι, ὅσσοι ἔασι,
Μήτε τις Ἀργείων· νῶϊν δ' ἐκδῦμεν ὄλεθρον·
Ὄφρ' οἷοι Τροίης ἱερὰ κρήδεμνα λύοιμεν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε· βιάζετο γὰρ βελέεσσι·
Δάμνα μιν Ζηνός τε νόος, καὶ Τρῶες ἀγαυοὶ,
Βάλλοντες· δεινὴν δὲ περὶ κροτάφοισι φαεινὴ
Πήληξ βαλλομένη καναχὴν ἔχε· βάλλετο δ' αἰεὶ
Καπφάλαρ' εὐποίηθ'· ὁ δ' ἀριστερὸν ὦμον ἔκαμνεν,

" Quò mihi honorem magnum & gloriam referas
" Ab omnibus Danais; & illi perpulchram puellam
" Abductam reddant, insuperque splendida dona præbeant.
" A navibus ubi hostem repuleris, revertere: Quòd si tibi
" Dederit gloriam consequi altitonans maritus Junonis,
" Ne tu sine me sis cupidus pugnandi
" Cum Trojanis bellicosis; inhonoratiorem quippe me reddes.
" Neve exultans prælio & pugnâ,
" Trojanos occidens, ad Ilium usque *tuos milites* ducas:
" Nequis ab Olympo deorum sempiternorum *adversus te*
" Descendat: valde hos utique diligit longe-jaculans Apollo:
" Sed revertaris, postquam salutem navibus
" Dederis, illosque sine per campum prælio certare.
" Utinam enim, Jupiterque pater, & Minerva, & Apollo,
" Neu quis Trojanorum mortem effugiat, quàm multi sunt;
" Neve quis Argivorum; nobis verò duobus effugere perniciem *contingat*:
" Ut soli Trojæ sacra mœnia diruamus.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Ajax verò non ampliùs permanebat; obruebatur enim telis:
Domabat eum *nempe* Jovisque consilium & Trojani feroces,
Jaculantes: terribilem autem circa tempora fulgens
Galea percussa sonitum edebat: Percutiebatur quippe assiduè
Ad clavos cassidis affabrè-factos: Ille verò sinistro humero delassabatur,

Ver. 84.—ἄροιο.] *Al.* ἄρηαι.

Ver. 85.—περικαλλέα.] In hujusmodi vocabulis omnibus analogiam *Genitivi* semper sequitur *Accusativus*;—εως,—εᾶ.—εος,—εᾶ. Vide suprà ad ά, 265, & ad ν', 46.

Ver. 91.—πολέμῳ καὶ δηϊοτῆτι.] Vide suprà ad ή, 232, 279.

Ver. 94. Ἐμβήῃ.] Ἐμποδίσῃ· ἐναντιωθῇ σοι. *Schol.* inedita, in Cod. *Harleiano.*

Ver. 96. Θείῃς, τοὺς δὲ δ' ἐᾶν.] *Al.* Θήῃς, τοὺς δὲ τ' ἐᾶν.

Ver. 79. Αἲ γὰρ—Μήτε τις οὖν Τρώων—, Μήτε τις Ἀργείων.] Fuerunt, notante *Eustathio*, qui quatuor hosce versiculos rejicerent, διὰ τὸ ἀδύνατον, καὶ τὸ τοῦ ἤθους φθονερόν. Sed nequaquam idoneæ hæ rationes. Nam, de *Moribus*, semper exhibet Heroëm suum Poëta, non qualis esse debuerit, sed qualem famâ accepisset: Vide suprà ad ά, 2. *Hyperbolen* autem quod attinet; non prorsùs absimile est, quod & *Diomedes* alibi jactabat:

Φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Νῶϊ δ', ἐγὼ Σθένελός τε μαχησόμεθ' εἰσόκε τέκμαρ
Ἰλίου εὕρωμεν.——ί, 47.

Nec tam *insulsus* hîc, quod voluerunt nonnulli, depingitur *Achilles*, ut, postquam Achivi Trojanique ad internecionem cæsi fuerint omnes victoriam se ab hoste tum, quum superstes sit nullus, reportaturum optet; sed ut, in prælio & obsidione occisis utrinque omnibus, ipse unus, cum amico suo *Patroclo*, Trojæ eversæ supersit.

Ver. 98.—οὖν.] *Eas ob causas, quas tibi memoravi*;——.

Ver. 99.—νῶϊν δ' ἐκδῦμεν.] *Al.* νῶϊ δ' ἐκδῦμεν· ut sit contractum videlicet ex ἐκδύοιμεν. Notante *Eustathio.*

Ver. 100.—λύοιμεν.] *Al.* λύωμεν.

Ver. 102. Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε· βιάζετο γὰρ—.] Conjuncta sunt hæc cum præcedentibus in superiore libro; ό, 727 & 745.

Ergo nec clypeo juvenis subsistere tantùm,
Nec dextrâ valet: injectis sic undique telis
Obruitur. Strepit assiduo cava tempora circum
Tinnitu galea, & saxis solida æra fatiscunt.
Discussæque jubæ capiti; nec sufficit umbo
Ictibus: ingeminant hastis & Troës,— *Æn.* IX, 806.

Ver. 105.—καναχὴν.] Vide suprà ad δ', 455.

Ver. 106. Καπφάλαρ'.] Κατὰ τὰ φάλαρα. Sic, ἀμβλήσκουσι, θ', 441. ἀμφόνον, ἀννέκυας, κ', 298. καδδὲ, infrà, ver. 109. & καλλαπάρην, in multis codicibus, ξ, 447, 517.

ὤμῳ.

Ἔμπεδον αἰὲν ἔχων σάκος αἰόλον· οὐδὲ δύναντο
Ἀμφ' αὐτῷ πελεμίξαι, ἐρείδοντες βελέεσσιν·
Αἰεὶ δ' ἀργαλέῳ ἔχετ' ἄσθματι· κὰδ δέ οἱ ἱδρὼς
Πάντοθεν ἐκ μελέων πολὺς ἔρρεεν, οὐδέ πη εἶχεν
Ἀμπνεῦσαι· πάντη δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικτο.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
Ὅππως δὴ πρῶτον πῦρ ἔμπεσε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ἕκτωρ Αἴαντος δόρυ μείλινον ἄγχι παραστὰς
Πλῆξ' ἄορι μεγάλῳ, αἰχμῆς παρὰ καυλὸν ὄπισθεν·
Ἀντικρὺ δ' ἀπάραξε· τὸ μὲν Τελαμώνιος Αἴας
Πῆλ' αὔτως ἐν χειρὶ κολὸν δόρυ· τῆλε δ' ἀπ' αὐτοῦ
Αἰχμὴ χαλκείη χαμάδις βόμβησε πεσοῦσα.
Γνῶ δ' Αἴας κατὰ θυμὸν ἀμύμονα, ῥίγησέν τε
Ἔργα θεῶν, ὅ ρα πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κείρει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην.
Χάζετο δ' ἐκ βελέων· τοὶ δ' ἔμβαλον ἀκάματον πῦρ
Νηῒ θοῇ· τῆς δ' αἶψα κατ' ἀσβέστη κέχυτο φλόξ.
Ὣς τὴν μὲν πρύμνην πῦρ ἄμφεπεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Μηρὼ πληξάμενος Πατροκλῆα προσέειπεν·
Ὄρσεο, διογενὲς Πατρόκλεις, ἱπποκέλευθε·

Firmiter usque tenendo scutum versatile: neque-tamen poterant
Undique illum loco-movere, urgentes telis:
Jugiter autem gravi tenebatur anhelitu; eique sudor
Undique ex membris multus defluebat, neque omnino poterat
Respirare; ex omni-parte enim malo opprimebatur.
Dicite nunc mihi, Musæ, cœlestes domos tenentes,
Quomodo primò ignis inciderit navibus Achivorum.
Hector Ajacis hastam fraxineam propè astans
Percussit ense magno, cuspidis ad commissuram cum-ligno retro;
Penitùsque amputavit: *At tum* quidem Telamonius Ajax
Vibrabat frustrà in manu mutilum hastile; procul autem ab ipso
Cuspis ærea humi resonuit cadens.
Agnovit verò Ajax animo egregio, exhorruitque
Opera deorum; quòd penitùs belli consilia præcidat
Jupiter altitonans; Trojanisque *tum* vellet victoriam.
Recessit itaque extra tela: Illi verò injecerunt indefessum ignem
Navi veloci: per hanc autem statim inextinguibilis diffusa est flamma.
Sic quidem puppim ignis circumdedit: At Achilles
Femora percutiens, Patroclum allocutus est:
"Propera, nibilissime Patrocle, eques:

Ibid.—ἔκαμνεν.] *Al.* ἔκαμψεν· Minùs rectè. Vide suprà ad ν', 84.

Ver. 107.—αἰόλον.] *Schol. Vulgg.* ποικίλον. Minùs rectè. Vide suprà ad β', 816.

Ver. 108.—βελέεσσιν.] MS unus apud *Barnesium*; τελέεσσιν, turmis: Sicuti in η', 380.

Ver. 109.—ἔχετ' ἄσθματι, κὰδ δέ οἱ ἱδρώς.]

——tum creber anhelitus artus
Aridaque ora quatit; sudor fluit undique rivis.
Æn. V, 199.

——tum toto corpore sudor
Liquitur, & piceum (nec respirare potestas)
Flumen agit; fessos quatit æger anhelitus artus.
Æn. IX, 812.

Ver. 110.—οὐδέ πη.] *Al.* οὐδέ πω.

Ver. 111.—κακὸν κακῷ.] *Al.* κακῷ κακόν.

Ver. 112.—Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι.] Vide suprà ad β', 484 & 681.

Ver. 113. Ὅππως δή.] *Quomodo utique*—. Refertur nimirùm ad id quod præcessit, ό, 718. Vide autem & suprà ad ξ', 433.

Ver. 114. Ἕκτωρ Αἴαντος.] Ita edidit *Barnesius* ex MS. Rectè, ut mihi quidem videtur. *Vulgg.* Ἕκτωρ δ' Αἴαντος——. Quod hoc in loco languidulum est.

Ver. 115.—ἄορι μεγάλῳ.] Quâ ratione, ἄορι, hîc ultimam producat; item, ἀντικρὺ, *ver.* 116; vide suprà ad έ, 51.

Ver. 117.—χειρὶ.] *Al.* χερσί.

Ver. 118.—βόμβησε.] Vide suprà ad δ', 455.

Ver. 120.—ὅ ρα.] *Quòd scilicet*——.

Ibid.—κείρει——βούλετο.] Notandum quàm eleganter hîc constet *Temporum* ratio. Et *semper* suo arbitrio consilia *regit* omnia, & *jam tum* hoc *volebat*, ut &c.

Ver. 122. Χάζετο δ'——.] Vide infrà ad *ver.* 126.

Ibid.—ἀκάματον.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 123.—αἶψα κατ' ἀσβέστη.] *Al.* αἶψ' ἀκαταςβέστη· Quod idem est. *Al.* αἶψα καταςβέστη· pessimé.

Ver. 125. Μηρὼ πληξάμενος.] Notandus hîc primigenius & maximè proprius *Vocis Mediæ* usus: *Sua sibi percutiens femora*. Vide suprà ad γ', 141. Cod. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collatus, habet; μηρά.

Ver. 126. Ὄρσεο, διογενὲς Πατρόκλεις—.] Quæ hîc, & in sequentibus, de *Patroclo*; quæque jam suprà, *ver.* 122, 123, de *Ajace* dicta sunt; optimè expressit *Ovidius*:

Reppulit Actorides, sub imagine tutus Achillis,
Troas ab arsuris cum Defensore carinis. *Metam.* XIII, 273.

Ubi vulgò istud, "*cum Defensore*," Troum videlicet Defensorem *Hectorem*, lautissimè intelligunt. Quod meritò ridens Vir eruditissimus *Richardus Bentleius*, (in *Præfatione ad editionem alteram Dissertationis suæ de Phalaridis epistolis*,) ipse istud, "*cum Defensore*," navium videlicet Defensorem interpretatur *Exercitum Achivorum universum*. Sententâ nequaquam quidem

Λεύσσω δὴ παρὰ νηυσὶ πυρὸς δηΐοιο ἐρωήν·
Μὴ δὴ νῆας ἕλωσι, καὶ οὐκέτι φυκτὰ πέλωνται·
Δύσεο τεύχεα θᾶσσον, ἐγὼ δέ κε λαὸν ἀγείρω.
Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
Δεύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε,
Ποικίλον, ἀστερόεντα, ποδώκεος Αἰακίδαο·
Ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
Χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε·
Κρατὶ δ᾽ ἐπ᾽ ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
Εἵλετο δ᾽ ἄλκιμα δοῦρα, τά οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
Ἔγχος δ᾽ οὐχ ἕλετ᾽ οἶον ἀμύμονος Αἰακίδαο,
Βριθὺ, μέγα, στιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ᾽ ἄλλος Ἀχαιῶν
Πάλλειν, ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς·
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ πόρε Χείρων
Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.
Ἵππους δ᾽ Αὐτομέδοντα θοῶς ζευγνύμεν ἄνωγε·

" Video utique apud naves, ignis hostilis impetum:
" Ne jam naves capiant, & non posthàc facultas fugiendi sit;
" Induere arma ocyus, ego autem copias congregabo.
Sic dixit: Patroclus autem armabat se corusco ære:
Ocreas quidem primùm circa tibias posuit
Pulchras, argenteis fibulis aptè junctas;
Deinde thoracem circa pectora induebat,
Varium, stellatum, pedibus velocis Æacidæ:
Circa humeros autem suspendit ensem argenteis-clavis-distinctum,
Æreum, ac deinde scutum magnúmque solidúmque:
Capiti verò forti galeam affabrè-factam imposuit,
Setis-equinis-comantem; horrendúmque crista desuper nutabat.
Sumpsit porrò validas hastas, quæ ejus manibus quadrabant:
Hastam verò non sumpsit unicam eximii Æacidæ,
Gravem, magnam, validam; quam quidem non potuit alius Achivorum
Vibrare; sed ipsam solus nôrat vibrare Achilles;
Utique Peliacam fraxinum, quam patri ejus dederat Chiron
Pelii ex vertice *cæsam*, cædem futuram heroïbus.
Equos autem Automedontem confestim jungere jussit;

quidem aut ineptâ aut inconcinnâ. Attamen ex ore *Ulyssis* adversus *Ajacem* perorantis, multò id falsiùs atque etiam acerbiùs dictum audiit *Ajax*; naves videlicet, " *unà cum TE Defensore*," jamjam arsuras. Id quod primus, quod sciam, observavit Vir acutissimus *Sam. Hoadleius*.

Ver. 127 & 128. —δὴ.] *Reverà; omninò; prorsùs.*

Ver. 128. Μὴ——ἕλωσι.] Pro eo, quo pacto interpungatur sententia; conjungi potest hoc, vel cum sequente Δύσεο, vel cum præcedente Ὄρσεο.

Ibid. —φυκτὰ.] *Barnesius* edidit, & scribendum contendit, φευκτά· Sed rationibus haud satis idoneis. Vide suprà ad ζ', 488.

Ver. 129. Δύσεο.] Ita *Barnesius*; Atque ita Cod. *Harleianus*; Rectè. *Vulgg.* Δύσσεο. Vide suprà ad ν', 241.

Ver. 130. —κορύσσετο —Κνημῖδας — θώρηκα —ξίφος.]

Cingitur ipse furens certatim in prælia Turnus.
Jamque adeò Rutulum thoraca indutus, ahenis
Horrebat squamis, surasque incluserat auro,
———laterique accinxerat ensem.
Fulgebatque altâ decurrens aureus arce;
Exultatque animis, & spe jam præcipit hostem.
Æn. XI, 486.

Ibid. —νώροπι χαλκῷ.] Vide suprà ad β', 578.

Ver. 132. Καλὰς.] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 134. — ἀστερόεντα.] Ἄστροις ἐοικότα, λαμπρόν· ἢ, ἀστέρας ἐμπεποικιλμένους ἔχοντα. E *Bath.* & *Schol.*

Ibid. —ποδώκεος.] Vide suprà ad α', 58.

Ver. 135. —βάλετο.] Vide suprà ad *ver.* 125.

Ver. 138. Ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος.]

Ære caput fulgens, cristâque hirsutus equinâ.
Æn. X, 869.

Ibid. —ἔνευεν.] Vide suprà ad ν', 84.

Ver. 139. —ἄλκιμα δοῦρα.] Cod. *Harleian.* ἄλκιμα δοῦρε.
———validam hastam. ——— *Æn.* X, 401.

Ibid. —ἀρήρει.] Vide suprà ad δ', 492.

Ver. 143. Πηλιάδα μελίην.] Quâ ratione, Πηλιάδα, hîc ultimam producat; item Ἀχιλλῆα, *ver.* 146; & παρὰ, *ver.* 151; & Διῒ, *ver.* 169; vide suprà ad α', 51.

Ibid. —τὴν πατρὶ φίλῳ πόρε Χείρων.] *Al.* τὸν ὅρεσιν ἔκταμε Χείρων. *Al.* τὸν πατρὶ φίλῳ τάμε Χείρων.

Ver. 145. —ζευγνύμεν.] Ex τίθημι, ἵστημι, δίδωμι, ζεύγνυμι, fit τιθέναι, ἱστάναι, διδόναι, ζευγνύναι. Neque in his ullus unquam est licentiæ locus, ut litera ν geminetur. Ex τιθέναι fit & τιθέμεναι & τιθήμεναι. Unde fieri potest, ut ex ζευγνύναι, pari analogâ, formetur tum ζευγνύμεναι, tum ζευγνύμεναι. Veruntamen, quoniam ζευγνύμεναι nusquam alibi occurrit, nec ζευγνύμμεναι usquam scriptum reperiatur; edidit hoc in loco *Barnesius* ζευγνῦμεν, tanquam contractum ex ζευγνύεμεν, quod erit ex ζευγνύειν.

Ibid. —ἄνωγε.] Non ex præterito (quod vocant) ἄνωγα, sed ex Aoristo ἄνωγον. Vide suprà ad δ', 322.

Ver.

Τὸν μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα τίε μάλιστα·
Πιστότατος δέ οἱ ἔσκε μάχῃ ἔνι μεῖναι ὁμοκλήν.
Τῷ δὲ καὶ Αὐτομέδων ὕπαγε ζυγὸν ὠκέας ἵππους,
Ξάνθον καὶ Βαλίον, τὼ ἅμα πνοιῇσι πετέσθην·
Τοὺς ἔτεκε Ζεφύρῳ ἀνέμῳ Ἅρπεια Ποδάργη,
Βοσκομένη λειμῶνι παρὰ ῥόον ὠκεανοῖο.
Ἐν δὲ παρηορίῃσιν ἀμύμονα Πήδασον ἵει,
Τόν ῥά ποτ' Ἠετίωνος ἑλὼν πόλιν ἤγαγ' Ἀχιλλεύς·
Ὃς καὶ θνητὸς ἐὼν, ἕπεθ' ἵπποις ἀθανάτοισι.
Μυρμιδόνας δ' ἄρ' ἐποιχόμενος θώρηξεν Ἀχιλλεὺς,
Πάντας ἀνὰ κλισίας σὺν τεύχεσιν· οἱ δὲ, λύκοι ὣς
Ὠμοφάγοι, τοῖσίν τε περὶ φρεσὶν ἄσπετος ἀλκὴ,
Οἵτ' ἔλαφον κεραὸν μέγαν οὔρεσι δῃώσαντες
Δάπτουσιν· πᾶσιν δὲ παρήϊον αἵματι φοινόν·
Καί τ' ἀγεληδὸν ἴασιν, ἀπὸ κρήνης μελανύδρου
Λάψοντες γλώσσῃσιν ἀραιῇσιν μέλαν ὕδωρ
Ἄκρον, ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος· ἐν δέ γε θυμὸς
Στήθεσιν ἄτρομός ἐστι, περιστένεται δέ τε γαστήρ·
Τοῖοι Μυρμιδόνων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο
Ῥώοντ'· ἐν δ' ἄρα τοῖσιν ἀρήϊος ἵστατ' Ἀχιλλεὺς,
Ὀτρύνων ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

Quem, poſt Achillem hoſtium-agmina-perrumpentem, honorabat maximè:
Fideliſſimus enim ei erat in pugnâ, ad ſuſtinendum hoſtium-impetum.
Itaque Automedon junxit ſub jugum veloces equos,
Xanthum & Balium, qui curſu-ventis-æquo volabant:
Hos peperit Zephyro vento Harpyia Podarge,
Paſcens *in* prato juxta fluentum oceani.
Loro autem exteriore eximium Pedaſum junxit,
Quem quondam Eëtionis captâ urbe abduxit Achilles;
Qui *equus* licèt mortalis exiſtens, ſimul-ibat cum equis immortalibus.
Myrmidonas autem obiens armabat Achilles,
Omnes, per tentoria cum armis: Illi verò, lupi tanquam
Carnivori, quibus in præcordiis immenſum robur,
Qui cervum cornutum magnum *in* montibus interfectum
Laniantes-vorant; omnibuſque maxilla ſanguine *fit* rubra;
Túmque gregatim vadunt, è fonte aquis-nigro
Hauſturi linguis tenuibus nigram aquam
Summam, eructantes glutitum ſanguinem; animus verò
Pectoribus intrepidus ineſt, diſtenditúrque venter:
Tales Myrmidonum ductores, atque principes,
Circum ſtrenuum famulum velocis Æacidæ
Magnis-ibant-animis: inter eos autem Mavortius ſtabat Achilles,
Adhortationibus-urgens equoſque & viros clypeatos.

Ver. 149.—ἅμα πνοιῇσι πετέσθην.]
——curſuque pedum prævertere ventos. *Æn.* VII, 807.
———anteirent curſibus auras. *Æn.* XII, 84.

Ver. 151.—παρὰ ῥόον ὠκεανοῖο.]
——Oceani——amnes——. *Georgic.* IV, 223.

Alii habent, παρὰ ῥόον Ἠριδανοῖο.

Ver. 152. Ἐν δὲ παρηορίῃσιν.] Nempè ut Tertius eſſet à *latere* junctus, extra τὸν ξυνωρίδα, extra binos τοὺς συνηόρους.

Ibid.—ἵει.] Vide ſuprà ad ὁ, 24.

Ver. 154.—θνητὸς——ἀθανάτοισι.] Ξάνθον καὶ Βαλίον——ἄῤῥενας εἶναι, οὐ μὲν ἐλπμίας—δηλοῖ, δυναμένους—— τῇ διαδόχῃ ὥσπερ ἀθανατίζεσθαι. Ὁ μέντοι Πήδασος, ἔοικεν ἐκλελεῖφθαι, καὶ διὰ τοῦτο θνητὸς λέγεται. *Euſtath.* Obſervatione, ut mihi quidem videtur, ſubtiliori & evanidâ. Simpliciùs dicas; *Pedaſum* θνητὸν, quippe paulò poſt *interfectum*; alteros ἀθανάτους, quia bello *ſupereſſent*.

Ver. 156.—οἱ δὲ, λύκοι ὣς.]
————Inde, lupi ceu
Raptores, atrâ in nebulâ, quos improba ventris
Exegit cæcos rabies, catulique relicti
Faucibus expectant ſiccis.—— *Æn.* XI, 355.

Ver. 157, 158.—τοῖσίν τε——, Οἵ τ'.] *Quibus ſcilicet*——; *Qui utique*——.

Ver. 159. Δάπτουσιν. πᾶσιν—.] *Schol.* Δάπτουσι· πᾶσιν—. Quod & auribus magis placet.

Ver. 160.—ἀγεληδὸν ἴασιν, ἀπὸ κρήνης μελανύδρου Λάψοντες.] Editi recentiores, quos viderim, peſſimè interpunxerunt; ἀγεληδὸν ἴασιν ἀπὸ κρήνης μελανύδρου, Λάψοντες.

Ibid.—ἀγεληδὸν.] Τὸ δὲ ἀγεληδὸν, ἰδιότητα λύκων ἱστορεῖ· συναγελαστικὸν γὰρ καὶ αὐτοὶ ζῶον· καὶ οὐ, κατὰ λέοντας καὶ παρδάλεις, ἐρημάζει μονάζοντα. *Euſtath.*

Ver. 161. Λάψοντες—ὕδωρ, Ἄκρον ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος.] Scholiaſtes apud *Barneſium*, legit Λάψοντος—ὕδωρ, Ἄκρον ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος. Exponitque; ἀπὸ ἄκρου τοῦ στόματος ἐρευγόμενοι—. Meliùs *Euſtathius*: Ἄκρον δὲ λάπτουσιν ὕδωρ, διότι, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, οὐ καθιᾶσι τὴν γλῶσσαν εἰς τὸ ὕδωρ, ὡς οἱ βόες· οὐδὲ, κατὰ τοὺς——ἵππους, τὸ ἥμισυ τῆς ὄψεως· ἀλλὰ τοῦ ἐπιπολῆς ὕδατος πίνουσιν, ὥσπερ καὶ ἔλειχον.

Ver. 162.—ἐν δέ γε.] Cod. *Harleian.* ἐν δέ τε.

Ver. 166.—ἄρα.] *Ut æquum erat*; *Ut ſolitus erat*,——

Ver.

Πεντήκοντ' ἦσαν νῆες θοαὶ, ᾗσιν Ἀχιλλεὺς
Ἐς Τροίην ἡγεῖτο Διῒ φίλος· ἐν δὲ ἑκάστῃ
Πεντήκοντ' ἔσαν ἄνδρες ἐπὶ κληῗσιν ἑταῖροι·
Πέντε δ' ἄρ' ἡγεμόνας ποιήσατο, τοῖς ἐπεποίθει,
Σημαίνειν· αὐτὸς δὲ μέγα κρατέων ἤνασσε.
Τῆς μὲν ἰῆς στιχὸς ἦρχε Μενέσθιος αἰολοθώρηξ.
Υἱὸς Σπερχειοῖο, διϊπετέος ποταμοῖο·
Τὸν τέκε Πηλῆος θυγάτηρ, καλὴ Πολυδώρη,
Σπερχειῷ ἀκάμαντι, γυνὴ θεῷ εὐνηθεῖσα·
Αὐτὰρ ἐπίκλησιν Βώρῳ, Περιήρεος υἷι,
Ὅς ῥ' ἀναφανδὸν ὄπυιε, πορὼν ἀπερείσια ἕδνα.
Τῆς δ' ἑτέρης Εὔδωρος ἀρήϊος ἡγεμόνευε
Παρθένιος, τὸν ἔτικτε χορῷ καλὴ Πολυμήλη,
Φύλαντος θυγάτηρ· τῆς δὲ κρατὺς Ἀργειφόντης
Ἠράσατ', ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν, μετὰ μελπομένῃσιν,
Ἐν χορῷ Ἀρτέμιδος χρυσηλακάτου, κελαδεινῆς·
Αὐτίκα δ' εἰς ὑπερῷ' ἀναβὰς, παρελέξατο λάθρῃ
Ἑρμείας ἀκάκητα· πόρεν δέ οἱ ἀγλαὸν υἱὸν

Quinquaginta erant naves veloces, quibus Achilles
Ad Trojam copias-duxerat Jovi charus: in singulis autem
Quinquaginta erant viri ad transtra socii:
Quinque autem duces fecerat, quibus confisus est,
Qui præessent; ipse verò summam tenens-potestatem imperabat.
Unius quidem agminis dux-erat Menesthius vario-thorace-ornatus,
Filius Sperchii, à Jove-fluentis fluvii;
Quem peperit Pelei filia, pulchra Polydora,
Reverà Sperchio indefesso, mulier deo concubitu-mista;
Sed, nomine-tenus, Boro, Perieris filio,
Qui palàm *eam* uxorem-duxerat, datis immensis sponsalibus.
Agminis autem secundi Eudorus Mavortius dux erat
Clàm-susceptus, quem peperit choreis-ducendis-inclyta Polymela,
Phylantis filia: Hanc *nempè* potens Argicida
Adamavit, oculis conspicatus, inter tripudiantes-cum-cantu,
In choro Dianæ aureo-arcu-insignis, tumultuum-venaticorum-amantis:
Statim verò in superiora-domus ascendens, concubuit *cum eâ* clàm
Mercurius pacificus; peperitque *hæc* ei illustrem filium

Ver. 169. — ἐν δὲ ἑκάστῃ.] *Al.* ἐν δ' ἄρ' ἑκάστῃ.

Ver. 171 — τοῖς ἐπεποίθει.] Si, τοῖσι πέποιθε, dixisset; jam non constitisset *Temporum* ratio. Vide suprà ad ν', 736; ad δ', 492; & ad ά, 37.

Ver. 172. — ἤνασσε.] Observavit Vir summæ eruditionis, *Richardus Bentleius*, vocabula ἄναξ & ἀνάσσειν, quàm *frequenter* apud *Homerum* occurrunt, tamen *haud ferè ullis* in locis ita posita reperiri, quin antecedat aut Vocalis, aut istud ν' paragogicum in Nominum Verborúmque fine supervacaneum, quod ubique sine dispendio dempseris. Unde meritò colligit, vocabula ista, in sermone *Æolico*, præfixo *Digamma*, pronuntiata fuisse, ϝάναξ & ϝανάσσειν. Quod si verum est, consequens erit ut vox ἤνασσε pronuntiatum fuerit ἐϝάνασσε· ideóque, (quod notatu dignissimum est,) Versiculum à voce ἤνασσεν vel ἤνασσον inchoatum, apud *Homerum* nusquam reperias.

Ver. 173. — αἰολοθώρηξ.] Schol. Vulgg. ποικίλον θώρακα ἔχων. At Porphyrio, "*thoracem (corpus suum thorace in-" dutum) agiliter motans.*" Quæst. Homeric. 9. Vide suprà ad β', 816.

Ver. 174. — διϊπετέος] Vocabulum hoc, cùm sit ex *duobus* compositum, secundam producit eâdem ferè ratione, ac Διῒ, *ver.* 169 suprà. Similiter ut παρειπὼν, & παρειποῦσα, ζ', 62 & 337; & ό, 404.

Ver. 175 & 180. — καλὴ.] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 176. — γυνὴ θεῷ εὐνηθεῖσα.]

——————quem Rhea sacerdos
Furtivum partu sub luminis edidit auras
Mixta Deo mulier. — —— —— *Æn.* VII, 659.

Ver. 177. — ἐπίκλησιν Βώρῳ.] Refertur istud, ἐπίκλησιν, non ad Σπερχειῷ, ut nonnulli ineptè existimârunt, sed ad τέκε. Non, Σπερχειῷ, ἐπίκλησιν Βώρῳ· Sed υἱὸν τέκε, κατ' ἐπίκλησιν, Βώρῳ· revera, Σπερχειῷ. Quod & eruditam *Dominam Dacier* non fugit.

Ver. 178. — ἀπερείσια ἕδνα.] *Al.* ἀπερείσι' ἔεδνα.

Ver. 182. Ἠράσατ'.] Non ab ἐρῶμαι, (tum enim syllabam mediam necessariò producere deberet, sed ab ἐράζομαι vel ἔραμαι. Vide suprà ad ά, 67.

Ver. 184. — παρελέξατο.] Vide suprà ad β', 515.

Ver. 185. Ἑρμείας ἀκάκητα.] Ὡς μὴ κακύνων· *Eustath.* Ὅτι κακὸν μὲν οὐδὲν ἡ παρ' αὐτοῦ δωρεά· *Aristid. Orat.* 3. Aliter *Pausanias*; Ἄκακος — πόλιν — Ἀκακήσιον ἔκλισεν· Ἀπὸ τούτου δὲ τοῦ Ἀκάκου καὶ Ὅμηρος, λόγῳ τῷ Ἀρκάδων, ἐς Ἑρμῆν ἐποίησεν ἐπίκλησιν· *lib.* 8. *cap.* 3. Πόλις τε ἦν Ἀκακήσιον, Ἑρμοῦ τε Ἀκακησίου λίθου πεποιημένον ἄγαλμα· — Τραφῆναι δὲ Ἑρμῆν παῖδα αὐτόθι, καὶ Ἄκακον τὸν Λυκάονος γενέσθαι οἱ τροφέα, Ἀρκάδων ἐστὶν ἐς αὐτον λόγος. *Ibid. cap.* 36. *Barnesius* aliique de hoc vocabulo, ineptè, ut in similibus, τὸ "ἀκάκητα," *Vocativum* pro *Nominativo* positum commenti sunt; sed & "*pro Accusativo*" quoque, si Diis placet, aliquando *Vocativum* poni: Quo nihil fingi potest *absurdius*. De *Nominativo*, vide suprà ad ά, 175. In *Accusativo* sicubi legatur ἀκάκητα, formatum erit tanquam ab ἀκάκης: similiter ferè, ac εὐρύοπα ab εὐρύοψ, & καλλιγύναικα à καλλιγύναιξ vel καλλιγύνης.

Εὔδωρον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν, ἠδὲ μαχητήν.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόν γε μογοστόκος Εἰλείθυια
Ἐξάγαγε πρόφοωσδε, καὶ ἠελίου ἴδεν αὐγὰς,
Τὴν μὲν Ἐχεκλῆος κρατερὸν μένος Ἀκτορίδαο
Ἠγάγετο πρὸς δώματ', ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα·
Τὸν δ' ὁ γέρων Φύλας εὖ ἔτρεφεν, ἠδ' ἀτίταλλεν,
Ἀμφαγαπαζόμενος, ὡσεί θ' ἑὸν υἱὸν ἐόντα.
Τῆς δὲ τρίτης Πείσανδρος ἀρήϊος ἡγεμόνευε
Μαιμαλίδης, ὃς πᾶσι μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσιν,
Ἔγχεϊ μάρνασθαι, μετὰ Πηλείωνος ἑταῖρον.
Τῆς δὲ τετάρτης ἦρχε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ·
Πέμπτης δ' Ἀλκιμέδων, Λαέρκεος υἱὸς ἀμύμων.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντας ἅμ' ἡγεμόνεσσιν Ἀχιλλεὺς
Στῆσεν εὖ κρίνας, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε·
Μυρμιδόνες, μήτις μοι ἀπειλάων λελαθέσθω,
Ἃς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἀπειλεῖτε Τρώεσσι,
Πάνθ' ὑπὸ μηνιθμόν· καί μ' ἠτιάασθε ἕκαστος·
Σχέτλιε, Πηλέος υἱὲ, χόλῳ ἄρα σ' ἔτρεφε μήτηρ·
Νηλεὲς, ὃς παρὰ νηυσὶν ἔχεις ἀέκοντας ἑταίρους·
Οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα ποντοπόροισιν
Αὖτις· ἐπεί ῥά τοι ὧδε κακὸς χόλος ἔμπεσε θυμῷ.
Ταῦτά μ' ἀγειρόμενοι θάμ' ἐβάζετε· νῦν δὲ πέφανται
Φυλόπιδος μέγα ἔργον, ἕης τὸ πρίν γ' ἐράασθε·
Ἔνθα τις ἄλκιμον ἦτορ ἔχων Τρώεσσι μαχέσθω.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου·
Μᾶλλον δὲ στίχες ἄρθεν, ἐπεὶ βασιλῆος ἄκουσαν.
Ὡς δ' ὅτε τοῖχον ἀνὴρ ἀράρῃ πυκινοῖσι λίθοισι.

Eudorum, egregium & cursus-celeritate, & pugnâ.
Porrò, postquàm hunc partuum præses Ilithyia
Eduxisset in-lucem, & solis vidit jubar;
Illam quidem Echeclei fortis vis Actoridæ
Duxit domum, quum dedisset innumera dona sponsalia;
Hunc autem senex Phylas magnâ-cum-curâ nutrivit & educavit,
Vehementi-amore-prosequens tanquam suus *ipsius* filius foret.
Tertii autem *agminis* Pisander Mavortius dux-erat
Mæmalides, qui inter omnes excellebat Myrmidonas,
Hastâ pugnando, post Pelidæ socium.
Quarto autem præerat senex equûm-agitator Phœnix:
Quinto demum Alcimedon, Laërcei filius eximius.
Tum postquam omnes cum ducibus Achilles
Collocâsset benè ordinatos, acria utique mandata dedit:
" Myrmidones, nè quis mihi minarum obliviscatur,
" Quas in navibus velocibus minabamini Trojanis,
" Toto tempore iræ; & me accusabatis unusquisque, *hoc modo*;
" Dure, Pelei fili, bili certè te nutrivit mater;
" Immitis, qui apud naves tenes invitos socios:
" Domum saltem cum navibus revertamur pontum transeuntibus,
" Retrò; siquidem tibi adeò perniciosa ira incidit animo.
" Hæc mihi, congregati, frequenter dicebatis; nunc verò apparet
" Prælii-committendi magnum opus, cujus anteà quidem cupidi eratis:
" Ibi aliquis, forte cor gerens, contra Trojanos pugnet.
Sic fatus, excitavit robur & animum uniuscujusque:
Magis itaque catervæ addensatæ sunt, ut regem audierunt.
Ut verò quando parietem vir coagmentet aptè-junctis lapidibus

Ver. 189. —μένος Ἀκτορίδαο.] Vide suprà ad ν', 758.

Ver. 190. —μυρία ἕδνα.] *Al.* μυρί' ἔεδνα.

Ver. 192. Ἀμφαγαπαζόμενος, ὡσεί.] Vide suprà ad α', 51.

Ver. 194. ——πᾶσι μετέπρεπε——μετὰ Πηλείωνος ἑταῖρον.] Notandum hîc *Amplificationis* genus id, quod à *Quintiliano* appellatum est *Incrementum*: Quod " *est potententissium*; *cùm* " *magna videntur etiam quæ inferiora sunt.*—— *Per id veni-* " *tur non modò ad summum, sed interum quodammodò supra sum-* " *mum.*" Lib. 8. cap. 4. Antecelluit omnibus *Pisander*, *Pisandro Patroclus*, *Achille* & *ipse* minor.

Ver. 196. —ἱππηλάτα.] Vide suprà ad α', 175.

Ver. 199. — κρατερὸν δ'.] *Acre utique*—; *Tum verò acre*—. *Barnesius* edidit κρατερὸν δ' & " τὸ Δὲ, (inquit) παρέλκει". Quod nihili est. Vide suprà ad α', 57; ad γ', 200; & ad θ', 160.

Ver. 201. —ἀπειλεῖτε.] *Al.* ἀπειλέετε.

Ver. 207. Ταῦτά μ' ἀγειρόμενοι.] *Al.* Ταῦθ' ἅμ' ἀγειρόμενοι· notante *Henr. Stephano.*

Ibid. —πέφανται.] In numero *singulari*, πέφασμαι, [quod est videlicet πέφανμαι, sicuti τέτυμμαι est τέτυπμαι,] πέφανσαι, πέφανται, &c.

Ver. 209. —τις.] *Quisquis volet*——.

Ver. 210. —ὤτρυνε μένος.] Vide suprà ad γ', 441.

Ver. 211. —ἄρθεν.] Παρεκινήθησαν τῇ προθυμίᾳ· *Schol. inedita* in Cod. *Harleiano*, à *Th. Bentleio* communicata. Ἀθόως ἐπήρθησαν, καὶ οἷον ἐκυφίσθησαν, ὡς ὑπὸ πτερῶν.——κρεῖττον δὲ νοηθῆναι αὐτὸ ἀντὶ τοῦ ἡρμόσθησαν, ἀπὸ τοῦ " ἄρω" τὸ ἁρμόζω. *Eustath.*

*Ver.

Δώματος ὑψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεείνων·
Ὣς ἄραρον κόρυθές τε καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι·
Ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ·
Ψαῦον δ' ἱππόκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισι
Νευόντων· ὡς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισι.
Πάντων δὲ προπάροιθε δύ' ἀνέρε θωρήσσεσθον,
Πάτροκλός τε καὶ Αὐτομέδων, ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
Πρόσθεν Μυρμιδόνων πολεμιζέμεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς κλισίην· χηλοῦ δ' ἀπὸ πῶμ' ἀνέῳγε
Καλῆς, δαιδαλέης, τήν οἱ Θέτις ἀργυρόπεζα
Θῆκ' ἐπὶ νηὸς ἄγεσθαι, ἐϋπλήσασα χιτώνων,
Χλαινάων τ' ἀνεμοσκεπέων, οὔλων τε ταπήτων·
Ἔνθα δέ οἱ δέπας ἔσκε τετυγμένον, οὐδέ τις ἄλλος
Οὔτ' ἀνδρῶν πίνεσκεν ἀπ' αὐτοῦ αἴθοπα οἶνον,
Οὔτε τεῳ σπένδεσκε θεῶν, ὅτε μὴ Διῒ πατρί.
Τό ῥα τότ' ἐκ χηλοῖο λαβὼν ἐκάθηρε θεείῳ
Πρῶτον, ἔπειτα δὲ νίψ' ὕδατος καλῇσι ῥοῇσι·
Νίψατο δ' αὐτὸς χεῖρας, ἀφύσσατο δ' αἴθοπα οἶνον·
Εὔχετ' ἔπειτα στὰς μέσῳ ἕρκεϊ, λεῖβε δὲ οἶνον,
Οὐρανὸν εἰσανιδών· Δία δ' οὐ λάθε τερπικέραυνον·
Ζεῦ ἄνα, Δωδωναῖε, Πελασγικὲ, τηλόθι ναίων,
Δωδώνης μεδέων δυσχειμέρου· ἀμφὶ δὲ Σελλοὶ
Σοὶ ναίουσ' ὑποφῆται ἀνιπτόποδες, χαμαιεῦναι.
Ἦ μὲν δή ποτ' ἐμὸν ἔπος ἔκλυες εὐξαμένοιο,

Domus altæ, impetus ventorum vitans;
Sic arctè-junctæ-erant galeæque & clypei umbonibus-muniti:
Clypeus nempè clypeum fulciebat, galea galeam, virum vir; [nis-
Séque-invicem contingebant ſetis-equi-comantes galeæ ſplendentibus conis
Nutantium: adeò denſi ſtabant inter ſe.
Omnes autem ante, duo viri armabantur,
Patroclúſque & Automedon, unum animum habentes,
In-primâ-acie Myrmidonum pugnare: Sed Achilles
Perrexit ire in tentorium; arcæque operculum aperuit
Pulchræ, affabrè-factæ, quam ei Thetis pedes-argentea
Impoſuit navi vehendam, quum benè-impléſſet tunicis,
Chlænisque ventum-arcentibus, villoſiſque tapetibus:
Inibi autem ei poculum erat elaboratè-factum; neque quis alius
Neque virorum bibebat ex eo nigrum vinum,
Neque cui libabat deorum, niſi Jovi patri.
Hoc utique tunc ex arcâ ſumptum purgavit ſulphure
Primùm, poſteà autem lavit aquæ puro liquore;
Lavitque ipſe ſibi manus, hauſitque nigrum vinum:
Precabatur deindè ſtans medio in ſepto, libavitque vinum,
Cælum ſuſpiciens; Jovémque non latuit fulmine-gaudentem:
“ Jupiter rex, Dodonæe, Pelaſgice, procul habitans,
“ Dodonæ præſidens hyberno-frigore-infeſtæ; circùm autem Selli
“ Tui habitant vates, pedibus-illotis, humi-cubantes.
“ Certè quidem jam olim meum ſermonem exaudîſti precantis;

Ver. 215. Ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε,——.] Vide ſuprà ad ν', 130.

Ver. 217.—ἐφέστασαν.] Vide ſuprà ad μ', 55.

Ver. 218.—θωρήσσεσθον.] *Al.* θωρήσσοντο. Quod & rectè Vide ſupra ad α', 566.

Ver. 219.—ἕνα θυμὸν ἔχοντες.]

His amor unus erat, pariterque in bella ruebant.

Æn. IX, 182.

Ver. 221.—ἀνέῳγε] Non ex *Præterito*, quod vocant, ἀνέῳγα· ſed ex *Aoriſto*, ἀνέῳγον. Ut rectè Scholiaſtes, ἀνέῳξεν. Vide ſuprà ad θ', 322.

Ver. 222 & 229. Καλῆς.] Vide ſuprà ad β', 43.

Ver. 226, 230.—αἴθοπα οἶνον.] Vide ſuprà ad α', 462.

Ver. 228. Τό ῥα.] Pronuntiabatur Τόῤῥα· quomodo & nonnulli *ſcripſerunt*. Vide quoque infrà, φ', 352; & χ', 307.

Ver. 229, 230.—νίψ'—Νίψατο] Notandus hîc maximè proprius & primigenius *vocis mediæ* uſus. Ἔνιψε, *lavit poculum*; ἐνίψατο, *lavit manus ſibi ipſe ſuas.*

Ver. 233.—Πελασγικὲ.] *Al.* Πελαργικέ.

Ver. 234.—ἀμφὶ δὲ Σελλοὶ Σοὶ ναίουσ' ὑποφῆται ἀνιπτόποδες, χαμαιεῦναι.]

Μαντεῖα καινὰ,————
Ἃ τῶν ὀρείων καὶ χαμαικοιτῶν ἐγὼ
Σελλῶν ἐσελθὼν ἄλσος εἰσεγραψάμην
Πρὸς τῆς πατρῴας καὶ πολυγλώσσου δρυός.

Sophocl. Trachin. 1173.

Cæterùm alii hîc legunt,——“ ἀμφὶ δέ σ' Ἑλλοὶ Σοὶ ναίουσ' “ ὑποφῆται·” ἤγουν, περί σε ναίουσιν οἱ Ἑλλοὶ οἱ σοὶ ὑποφῆται. Quæ, ad ſententiæ quidem conſtructionem, æquè-probabilis lectio; neque omninò (quod credidit *Barneſius*) ex eo refutatur, quòd vox σοὶ ſequatur. Πλείους δὲ οἱ “ Σελλοὺς” γράφοντες. *Euſtath.*

Ver. 236. Ἦ μὲν δή ποτ' ἐμὸν ἔπος.] Ἤδη μέν ποτ' ἐμεῦ πάρος—. α', 453. Cæterùm quâ ratione, ἐμὸν, hîc ultimam producat; item ἐμὲ, *ver.* 237; & μὲν, *ver.* 251; vide ſuprà ad α', 51.

Τίμησας μὲν ἐμὲ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν.
Ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ·
Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐγὼ μενέω νηῶν ἐν ἀγῶνι,
Ἀλλ' ἕταρον πέμπω, πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσι,
Μάρνασθαι· τῷ κῦδος ἅμα πρόες εὐρύοπα Ζεῦ·
Θάρσυνον δέ οἱ ἦτορ ἐνὶ φρεσὶν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
Εἴσεται, ἤ ῥα καὶ οἶος ἐπίστηται πολεμίζειν
Ἡμέτερος θεράπων, ἤ οἱ τότε χεῖρες ἄαπτοι
Μαίνονθ', ὁππότ' ἐγώ περ ἴω μετὰ μῶλον Ἄρηος.
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ἀπὸ ναῦφι μάχην ἐνοπήν τε δίηται,
Ἀσκηθής μοι ἔπειτα θοὰς ἐπὶ νῆας ἵκοιτο,
Τεύχεσί τε ξὺν πᾶσι καὶ ἀγχεμάχοις ἑτάροισιν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς.
Τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερον δ' ἀνένευσε·
Νηῶν μέν οἱ ἀπώσασθαι πόλεμόν τε μάχην τε
Δῶκε· σόον δ' ἀνένευσε μάχης ἐξαπονέεσθαι.
Ἤτοι ὁ μὲν, σπείσας τε, καὶ εὐξάμενος Διῒ πατρὶ,
Ἂψ κλισίην εἰσῆλθε, δέπας δ' ἀπέθηκ' ἐνὶ χηλῷ.
Στῆ δὲ πάροιθ' ἐλθὼν κλισίης, ἔτι δ' ἤθελε θυμῷ
Εἰσιδέειν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἅμα Πατρόκλῳ μεγαλήτορι θωρηχθέντες
Ἔστιχον, ὄφρ' ἐν Τρωσὶ μέγα φρονέοντες ὄρουσαν.
Αὐτίκα δὲ σφήκεσσιν ἐοικότες ἐξεχέοντο
Εἰνοδίοις, οὓς παῖδες ἐριδμαίνουσιν ἔθοντες,
Αἰεὶ κερτομέοντες, ὁδῷ ἔπι οἰκί' ἔχοντας,
Νηπίαχοι· ξυνὸν καὶ κακὸν πολέεσσι τιθεῖσι.

"Honorâsti quidem me, valdéque læsisti populum Achivorum.
"Itaque adhuc etiam nunc mihi hoc perfice votum:
"Ipse quidem enim ego manebo navium in cœtu;
"Sed socium mitto, multis cum Myrmidonibus,
"Ad-pugnam: cum hoc unà victoriam præmitte, latè-sonans Jupiter:
"Confirma autem ei cor in præcordiis; ut & Hector
"Intelligat, num, etiam solus *cùm sit*, sciat pugnare
"Noster famulus; an ei tunc *tantùm* manus invictæ
"Insaniant, quandò ego îero ad pugnam Martis.
"Ac postquam à navibus prælium clamorémque repulerit,
"Incolumis mihi posteà veloces ad naves redeat,
"Armisque cum omnibus, & cominùs-pugnantibus sociis.
Sic dixit precans: hunc autem audivit Jupiter;
Eique alterum quidem dedit pater, alterum verò abnuit:
A navibus quidem ei repellere præliúmque pugnámque
Dedit; salvum autem *Patroclum* abnuit è pugnâ reverti.
Atque hic quidem, ubi *ita* libâtâtque & supplicaverat Jovi patri,
Rursùs tentorium ingressus est, poculúmque reposuit in arcâ.
Stetit autem egressus pro tentorio: adhuc enim voluit animo
Spectare Trojanorum & Achivorum pugnam gravem.
Illi verò cum Patroclo magnanimo armati
Ordine-ibant, donec in Trojanos magnis cum-animis irruerent.
Protinùs autem vespis similes effundebantur
In-viâ-habitantibus, quas pueri irritant de-more,
Assiduè vexantes, in viâ domicilia habentes,
Insipientes; commune autem malum multis faciunt.

Ver. 240.—πολέσιν.] *Al.* πολέσι. Quod & ferri potest.

Ver. 241.—εὐρύοπα.] Vide suprà ad ά, 175.

Ver. 242. Θάρσυνον.] De analogiâ vocabulorum, θαρσῦνω. θάρσῦνος· μαρτῦρομαι, μάρτῦρος· νῖφειν, νῐφετός· & similium innumerorum, in quibus nullus unquam est *licentiæ* locus; vide suprà ad ά, 338; & ad ζ', 434.

Ver. 243.—ἐπίστηται πολεμίζειν.] *Al.* ἐπίσταιτο πολεμίζειν.

Ver. 245.—ὁππότ' ἐγώ περ.] *Quandò ego demùm*——.

Ver. 249.—μητίετα.] Vide suprà ad ά, 175.

Ver. 250.—ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερον δ' ἀνένευσε.]

Audiit, & voti Phœbus succedere partem
Mente dedit, partem volucres dispersit in auras.
Sterneret ut subitâ turbatam morte Camillam,
Annuit oranti; reducem ut patria alta videret,
Non dedit; inque Notos vocem vertêre procellæ.

Æn. XI, 794.

Ver. 251.—πόλεμόν τε μάχην τε.] Vide suprà ad ή, 232, 279.

Ver. 252.—ἐξαπονέεσθαι.] *Al.* ἐξ ἀπονέεσθαι. Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 260.—ἐριδμαίνουσιν.] Ita Codex *Harleian.* à *Tho. Bentleio* collatus. Atque ita *Eustathius* in *Commentario*, & hunc ad locum, & suprà ad ί, 536. Quod & optimè congruit cum sequente, τιθεῖσι. *Al.* ἐριδμαίνωσιν· Quod & ipsum quoque ferri possit.

Ibid.—ἔθοντες.] Ἐξ ἔθους βλάπτοντες·—τὰ συνήθη πράττοντες. *Eustath.* ad ί, 536.

Ver. 261.—ἔχοντας.] *Al.* ἔχοντες.

Τοὺς δ' εἴ περ παρά τίς τε κιὼν ἄνθρωπος ὁδίτης
Κινήσει ἀέκων, οἱ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες
Πρόσσω πᾶς πέτονται, καὶ ἀμύνει οἷσι τέκεσσι.
Τῶν τότε Μυρμιδόνες κραδίην καὶ θυμὸν ἔχοντες,
Ἐκ νηῶν ἐχέοντο· βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
Πάτροκλος δ' ἑτάροισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Μυρμιδόνες, ἕταροι Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς·
Ὡς ἂν Πηλείδην τιμήσομεν, ὃς μέγ' ἄριστος
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ, καὶ ἀγχέμαχοι θεράποντες·
Γνῷ δὲ καὶ Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.
Ὡς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου·
Ἐν δ' ἔπεσον Τρώεσσιν ἀολλέες· ἀμφὶ δὲ νῆες
Σμερδαλέον κονάβησαν, ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
Τρῶες δ', ὡς εἴδοντο Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν,
Αὐτὸν, καὶ θεράποντα, σὺν ἔντεσι μαρμαίροντας,
Πᾶσιν ὀρίνθη θυμὸς, ἐκίνηθεν δὲ φάλαγγες,
Ἐλπόμενοι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα
Μηνιθμὸν μὲν ἀποῤῥίψαι, φιλότητα δ' ἑλέσθαι·
Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος, ὅπη φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Πάτροκλος δὲ πρῶτος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
Ἀντικρὺ κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο,
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ μεγαθύμου Πρωτεσιλάου·
Καὶ βάλε Πυραίχμην, ὃς Παίονας ἱπποκορυστὰς
Ἤγαγεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος·
Τὸν βάλε δεξιὸν ὦμον· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
Κάππεσεν οἰμώξας· ἕταιροι δέ μιν ἀμφεφόβηθεν
Παίονες· ἐν γὰρ Πάτροκλος φόβον ἧκεν ἅπασιν,

Has porrò si aliquis prætericns homo viator
Moverit insciens, ipsæ continuò animosum cor habentes,
Ultrà quæque provolat, & defendit suos fœtus.
Harum tunc Myrmidones cor & animum habentes,
Ex navibus fundebantur: clamor autem immensus ortus est.
Patroclus verò socios hortabatur, altùm clamans:
" Myrmidones, socii Pelidæ Achillis,
" Viri estote, amici; recordaminíque strenuæ fortitudinis;
" Ut Pelidem honoremus, qui longè fortissimus *est*
" Argivorum apud naves, & cominùs-pugnantes famuli:
" Cognoscat autem & Atrides latè-dominans Agamemnon
" Suam noxam, quòd fortissimum Achivorum mihi honoravit.
Sic fatus, excitavit robur & animum uniuscujusque:
Irruerunt itaque in Trojanos conferti: Circùm autem naves
Terribiliter resonabant, clamantibus ab Achivis.
Trojani autem, ut viderunt Menœtii fortem filium,
Ipsum, & famulum, cum armis coruscantes;
Omnibus commotus est animus, inclinatæque sunt Phalanges,
Existimantes apud naves velocem Pelidem
Iram quidem abjecisse, in gratiam verò rediisse:
Circumspectabat igitur unusquisque, quà effugere-posset gravem perniciē.
Patroclus autem primus jaculatus est hastâ fulgenti,
Rectâ in medium, ubi plurimi tumultuabantur,
Navis ad puppim magnanimi Protesilai:
Et percussit Pyræchmen, qui Pæonas equestres-bellatores
Duxit ex Amydone, ab Axio latè fluente:
Hunc percussit dextrum humerum; is autem supinus in pulvere
Concidit edito-gemitu; socii autem circa ipsum in-fugam-conjecti-sunt
Pæones: Patroclus enim terrorem immiserat omnibus,

Ver. 263.— παρά τίς τε κιών.] Scholiastes, Τὸ ἑξῆς, inquit, παριών τις. Unde videtur is legisse, παρά τίς τε ἰών. Cod. *Harleian.* habet, παρά τίς κε κιών.

Ver. 263, 264. Τοὺς δ'——, οἱ δ'.] Vide suprà ad ά, 57; ad γ', 200; & ad θ', 160.

Ver. 264. Κινήσει.] *Al.* Κινήσῃ.

Ver. 269. Μυρμιδόνες, ἕταροι.] Quâ ratione Μυρμιδόνες, hic ultimam producat; item ἀντικρὺ, *ver.* 285; vide suprà ad ά, 15.

Ver. 275.—ὤτρυνε μένος.] vide suprà ad ν', 44.

Ver. 279. —θεράποντα.] *Automedonta*, ver. 219.

Ver. 283.—ὅπη φύγοι.] *Al.* ὅποι φύγῃ, & ὅπως φύγῃ.

Ver. 284. — ἀκόντισε.] Vide suprà ad ά, 140.

Ver. 285.—πλεῖστοι κλονέοντο.] *Al.* πλεῖστοι καὶ ἄριστοι.

Ver. 286. Νηῒ——Πρωτεσιλάου.] Suprà, έ, 705.

Ver. 287. —Πυραίχμην.] *Schol.* Πεποίηται τὸ ὄνομα τοῦ στρατηγοῦ, παρὰ τὸ πῦρ καὶ αἰχμὴν φέρειν τῇ νηΐ. Ineptè, ut videtur. Nam ab initio appellatus est Πυραίχμης β', 848.

Ibid.—ἱπποκορυστάς.] Vide suprà ad β', 1.

Ver. 289. — ἐν κονίῃσι Κάππεσεν.] Vide suprà ad γ', 508.

Ver.

Ἡγεμόνα κλείνας, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Ἐκ νηῶν δ' ἔλασεν, κατὰ δ' ἔσβεσεν αἰθόμενον πῦρ.
Ἡμιδαὴς δ' ἄρα νηῦς λίπετ' αὐτόθι· τοὶ δ' ἐφόβηθεν
Τρῶες θεσπεσίῳ ὁμάδῳ· Δαναοὶ δ' ἐπέχυντο
Νῆας ἀνὰ γλαφυράς· ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.
Ὡς δ' ὅτ' ἀφ' ὑψηλῆς κορυφῆς ὄρεος μεγάλοιο
Κινήσει πυκινὴν νεφέλην στεροπηγερέτα Ζεύς,
Ἔκ τ' ἔφανον πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρώονες ἄκροι,
Καὶ νάπαι, οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ·
Ὡς Δαναοὶ νηῶν μὲν ἀπωσάμενοι δήϊον πῦρ,
Τυτθὸν ἀνέπνευσαν· πολέμου δ' οὐ γίνετ' ἐρωή·
Οὐ γάρ πώ τι Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Προτροπάδην φοβέοντο μελαινάων ἀπὸ νηῶν,
Ἀλλ' ἔτ' ἄρ' ἀνθίσταντο, νεῶν δ' ὑπόεικον ἀνάγκῃ.
Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἕλεν ἄνδρα, κεδασθείσης ὑσμίνης,
Ἡγεμόνων· πρῶτος δὲ Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς
Αὐτίκ' ἄρα στρεφθέντος Ἀρηϊλύκου βάλε μηρὸν
Ἔγχεϊ ὀξυόεντι, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε·
Ῥῆξεν δ' ὀστέον ἔγχος· ὁ δὲ, πρηνὴς ἐπὶ γαίης
Κάππεσ'· ἀτὰρ Μενέλαος ἀρήϊος οὖτα Θόαντα,
Στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα· λῦσε δὲ γυῖα.
Φυλείδης δ' Ἄμφικλον ἐφορμηθέντα δοκεύσας,
Ἔφθη ὀρεξάμενος πρυμνὸν σκέλος, ἔνθα πάχιστος

Duɛtore occiſo, qui præſtantiſſimus erat in pugnâ.
A navibus igitur *eos* repulit, extinxitque ardentem ignem:
Semiuſta autem navis relicta eſt illic: In fugam verò verſi ſunt
Trojani, immani cum tumultu: Danai autem effundebantur
Naves per cavas: tumultúſque vehemens factus eſt.
Ut verò, cùm à ſummo vertice montis magni
Dimoverit denſam nubem fulgurator Jupiter,
Continuoque apparent omnes ſpeculæ & cacumina prominentia,
Et ſaltus, cœlituſque adaperitur immenſa æthra:
Sic Danai, à navibus quidem depulſo hoſtili igne,
Paululùm reſpirârunt; pugnæ tamen non erat ceſſatio:
Nondum enim prorsùs Trojani bellicoſis ab Achivis
Verſis-ubique-tergis fugabantur nigris à navibus;
Sed adhuc reſiſtebant, atque à navibus recedebant neceſſitate.
Tum verò vir interfecit virum, diffuſâlatè pugnâ,
Ducum: Primus utique Menœtii-fortis filius
Statim averſi Areïlyci percuſſit femur
Haſtâ acutâ, penituſque æs tranſegit;
Fregit autem os haſta: Is verò, pronus in terram
Decidit: Item Menelaus mavortius vulneravit Thoantem,
Pectore nudatum juxta ſcutum; ſolvitque membra.
Phylides autem Amphiclum irruentem obſervans,
Prior aſſecutus percuſſit extremum crus, ubi craſſiſſima

Ver. 294.—ἄρα] *Proinde* ———.

Ver. 298. Κινήσει.] *Al.* Κινήσῃ.

Ibid.—στεροπηγερέτα.] Vide ſuprà ad ά, 175.

Ver. 299.—ἔφανον.] Cod. *Harleian.* ἔφανεν.

Ver. 300.—ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ.] *Schol.* Ἐξέλαμψεν αἰθὴρ· τουτέστιν, ἀστραπὴ ἐγένετο. Similiter & *Euſtathius.* Non tamen videtur hoc de *fulgurum nictationibus* dictum, ſed de *Serenitate cæli* poſt disjectas nubes. Vide ſuprà, θ', 554 &c.

Ver. 301. Ὡς Δαναοὶ—ἀνέπνευσαν.] Rectè hîc *Euſtathius:* Ὁ ποιητὴς——πολλαχοῦ τὴν ἐν πολέμῳ ἀνάπνευσιν, "Φῶς" λέγει.——κατὰ τὸ,

——ἤν πού τι φόως Δαναοῖσι γένωμαι. *ver.* 39.
————ἐπὴν φάος ἐν νήεσσι
Θείης.———— ————*ver.* 95.

Ver. 302.—ἐρωή.] *Schol.* Νῦν, ὁρμή. ἔστι δ' ὅτε τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀνάπαυσιν δηλοῖ. Debuerat è contrario ſcripſiſſe; Νῦν, ἡσυχία καὶ ἀνάπαυσις· ἔστι δ' ὅτε τὴν ὁρμὴν δηλοῖ. Ut ex ſequenti verſu liquet; Ου ΓΑ'Ρ πω, &c.

Ver. 306. Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἕλεν ἄνδρα, κεδασθείσης ὑσμίνης, Ἡγεμόνων· πρῶτος δὲ—.] Rectè hîc *Barneſius* ex *Euſtathio*; Ἔνθα τῶν ἡγεμόνων, ἀνὴρ ἕλεν ἄνδρα· καὶ Πάτροκλος μὲν πρῶτος——. Alii, malè interpungendo, conjungunt ὑσμίνης ἡγεμόνων· alii, nihilo minùs ineptè, ἡγεμόνων πρῶτος δὲ——. Cæterùm de totâ ſequenti narratione *Euſtathius:* Ὅρα δὲ καὶ ἐνταῦθα πολλὴν ποικιλίαν·——τοιαύτη τις κἀνταῦθα τοῦ Ὁμηρικοῦ πέπλου ποικιλία ἐμπάσσεται· καὶ οὐ μόνον κατὰ τοὺς τρόπους τῶν πληγῶν τε καὶ τρωμάτων, ἀλλὰ καὶ κατὰ φράσιν τὴν αὐτοῦ τοῦ "ἔθανον." Ἀντὶ γὰρ τοῦ ῥήματος τούτου, ἐφ' ἑκάστων ἄλλως καὶ ἄλλως φράζει. Οἷον,————

Ver. 308.—ἄρα.] Connectitur iſto vocabulo ſententia hæc cum eo quod præceſſit, *ver.* 283.

Ver. 309.—ὀξυόεντι.] Vide ſuprà ad έ, 50.

Ver. 310.—γαίης.] *Al.* γαίῃ.

Ver. 311.—οὖτα.] Vide ſuprà ad γ', 192.

Ver. 313. Φυλείδης.] *Meges, Phylei filius.*

Ver

Μυὼν ἀνθρώπου πέλεται· περὶ δ' ἔγχεος αἰχμῇ
Νεῦρα διεσχίσθη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Νεστορίδαι δ', ὁ μὲν οὔτασ' Ἀτύμνιον ὀξέϊ δουρὶ
Ἀντίλοχος, λαπάρης δὲ διήλασε χάλκεον ἔγχος·
Ἤριπε δὲ προπάροιθε· Μάρις δ' αὐτοσχεδὰ δουρὶ
Ἀντιλόχῳ ἐπόρουσε, κασιγνήτοιο χολωθεὶς,
Στὰς πρόσθεν νέκυος· τοῦ δ' ἀντίθεος Θρασυμήδης
Ἔφθη ὀρεξάμενος, πρὶν οὐτάσαι· οὐδ' ἀφάμαρτεν,
Ὦμον ἄφαρ· πρυμνὸν δὲ βραχίονα δουρὸς ἀκωκὴ
Δρύψ' ἀπὸ μυώνων, ἀπὸ δ' ὀστέον ἄχρις ἄραξε·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, κατὰ δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Ὣς τὼ μὲν δοιοῖσι κασιγνήτοισι δαμέντε
Βήτην εἰς Ἔρεβος, Σαρπηδόνος ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Υἷες ἀκοντισταὶ Ἀμισωδάρου· ὅς ῥα Χίμαιραν
Θρέψεν ἀμαιμακέτην, πολέσιν κακὸν ἀνθρώποισιν.
Αἴας δὲ Κλεόβουλον Ὀϊλιάδης ἐπορούσας
Ζωὸν ἕλε, βλαφθέντα κατὰ κλόνον· ἀλλά οἱ αὖθι
Λῦσε μένος, πλήξας ξίφει αὐχένα κωπήεντι·
Πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Πηνέλεως δὲ, Λύκων τε, συνέδραμον· ἔγχεσι μὲν γὰρ
Ἤμβροτον ἀλλήλων, μέλεον δ' ἠκόντισαν ἄμφω·

Sura hominis est; circúmque hastæ cuspide
Nervi discissi-sunt: eum verò tenebræ oculos cooperuerunt.
Nestoridæ autem, alter quidem vulneravit Atymnium acutâ hastâ,
Nempè Antilochus, pérque ile trajecit æream hastam:
Cecidit igitur *bic ei* ad pedes: Maris autem cominùs hastâ
In Antilochum irruebat, ob fratrem iratus,
Stans ante cadaver; eum verò deo-par Thrasymedes [*lochum*
Prior est assequutus, antequam *is Anti-*vulneraret; nec aberravit, [nùs;
Sed vulneravit eum ad-humerum proti-extremū autem brachiū hastæ cuspis
Amputavit à musculis, & os penitùs abscidit:
Fragorem igitur edidit cadens, & caligo *ei* oculos coöperuit.
Sic illi quidem duo duobus à fratribus domiti
Iverunt ad Erebum, Sarpedonis fortes socii,
Filii jaculatores Amisodari; qui Chimæram
Nutrivit insuperabilem, multis perniciem hominibus.
Ajax verò Cleobulum Oïliades impetu-facto
Vívum cepit, impeditum in turbâ; sed ei ibi-statim
Solvit robur, percutiens ense cervicem capulum-magnum-habente:
Totus autem incaluit ensis sanguine; eique oculos
Occupavit purpurea mors, & fatum violentum.
Peneleus autem Lycónque concurrerunt; hastis enim
Aberrârant à-se-invicem, & incassùm jaculati-erant ambo:

Ver. 315.—αἰχμῇ.] Cod. *Harleian.* ἀκμῇ. Et *Schol.* ibidem inedita, ὀξύτητι.

Ver. 317, 322.—οὔτασ'.] Vide suprà ad ά, 140.

Ver. 321.—πρόσθεν νέκυος.] Cod. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collatus, προπάροιθε νέκυος. Quod & ferri possit. Nam νέκυος, ut ex Scriptoribus Tragicis liquet, pronuntiabatur interdùm νέκυς. Vide & infrà, *ver.* 526.

Ver. 322.—πρὶν οὐτάσαι.] Quâ ratione, πρὶν, hîc (etiam extra cæsuram) producatur; item ἀντικρὺ, *ver.* 346; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 324.—ἀπὸ δ' ὀστέον ἄχρις ἄραξε.] *Schol.* Ἀπέσχισε τὴν σάρκα ἄχρι τοῦ ὀστοῦ. *Eustathius*; Ἀπήραξε τοὺς μῦς, εἰς ὀστοῦν ἄχρι. At, οἱ Παλαιοὶ, inquit, τὸ ἄχρις, ἀντὶ τοῦ διόλου, φασί. Túmque os ipsum dicetur abscissum.

Ver. 325. Δούπησεν.] Vide suprà ad ν', 181.

Ver. 328.—Ἀμισωδάρου· ὅς ῥα.] *Amisodari; ejus, qui*——. *Ejus videlicèt, qui*—.

Ver. 329.—πολέσιν.] *Al.* πολέσι· Quod & ferri possit.

Ver. 333. Πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι.] Ἔστι καὶ ἡ Ἔμφασις· ἥπερ, δι' ὑπονοίας, ἐπίτασιν τοῦ λεγομένου παρίστησιν. Οἷον, "Πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι." Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ παρέχει μείζονα ἔμφασιν, ὡς βαπτισθέντος οὕτω τοῦ ξίφους, ὥστε θερμανθῆναι. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως. § 7.

——it hasta Tago per tempus utrumque
Stridens, trajectoque hæsit *tepefacta* cerebro.
Æn. IX, 418.

——stomachoque infixa sub altum
Pectus abit; reddit specus atri vulneris undam
Spumantem, & fixo ferrum in pulmone *tepescit. Ibid.* 699.

Ver. 334. Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος.] *Homero* πορφύρεος θάνατος, non est *purpurea mors*, quâ ratione *Virgilius* dixit, de eo qui sanguinem ense trajectus vomeret, "*Purpuream vomit ille* "*animam*;" sed, ut rectè interpretatur Scholiastes, *Atra mors*. Sic infrà, *ver.* 350;

——θανάτου δὲ μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψε.

Et ρ' 551;——πορφυρέῃ νεφέλῃ πυκάσασα ἑαυτήν.

Porrò quâ analogiâ è πορφύρειν deducatur πορφύρεος, vide suprà ad ά, 338 & 482.

Ver. 335.—ἔγχεσι.] Cod. *Harleian.* ἔγχει.

Ver. 336.—μέλεον.] Vox, μέλεος, vim habet peculiarèm. *Scholiastes* ad *Aristophanem* exponit, μάταιος, ἄθλιος, δυστυχής· ad istum versum;

Ἀλλ', ὦ μέλ', ἐξήλικας ἐμέ γ' ἐκ τῶν ἐμῶν. *Nub.* 33. *Ibid.*

Τὼ δ' αὖτις ξιφέεσσι ζυνέδραμον· ἔνθα Λύκων μὲν
Ἱπποκόμου κόρυθος φάλον ἤλασεν· ἀμφὶ δὲ καυλὸν
Φάσγανον ἐῤῥαίσθη· ὁ δ' ὑπ' οὔατος αὐχένα θεῖνε
Πηνέλεως, πᾶν δ' εἴσω ἔδυ ξίφος, ἔσχεθε δ' οἶον
Δέρμα· παρηέρθη δὲ κάρη, ὑπέλυντο δὲ γυῖα.
Μηριόνης δ' Ἀκάμαντα, κιχεὶς ποσὶ καρπαλίμοισι
Νύξ', ἵππων ἐπιβησόμενον, κατὰ δεξιὸν ὦμον·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς.
Ἰδομενεὺς δ' Ἐρύμαντα κατὰ στόμα νηλέϊ χαλκῷ
Νύξε· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε
Νέρθεν ὑπ' ἐγκεφάλοιο· κέασσε δ' ἄρ' ὀστέα λευκά·
Ἐκ δὲ τίναχθεν ὀδόντες· ἐνέπλησθεν δέ οἱ ἄμφω
Αἵματος ὀφθαλμοί· τὸ δ' ἀνὰ στόμα καὶ κατὰ ῥῖνας
Πρῆσε χανών· θανάτου δὲ μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν ἕλον ἄνδρα ἕκαστος.
Ὡς δὲ λύκοι ἄρνεσσιν ἐπέχραον, ἢ ἐρίφοισι,
Σίνται, ὑπ' ἐκ μήλων αἱρεύμενοι, αἵτ' ἐν ὄρεσσι
Ποιμένος ἀφραδίῃσι διέτμαγεν· οἱ δὲ ἰδόντες,
Αἶψα διαρπάζουσιν ἀνάλκιδα θυμὸν ἐχούσας·
Ὣς Δαναοὶ Τρώεσσιν ἐπέχραον· οἱ δὲ φόβοιο
Δυσκελάδου μνήσαντο, λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Αἴας δ' ὁ μέγας αἰὲν ἐφ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
Ἵετ' ἀκοντίσσαι· ὁ δὲ ἰδρείῃ πολέμοιο,
Ἀσπίδι ταυρείῃ κεκαλυμμένος εὐρέας ὤμους,
Σκέπτετ' ὀϊστῶν τε ῥοῖζον καὶ δοῦπον ἀκόντων.
Ἦ μὲν δὴ γίγνωσκε μάχης ἑτεραλκέα νίκην·
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἀνέμιμνε, σάω δ' ἐρίηρας ἑταίρους.

Hi igitur rursùs ensibus concurrerunt: tunc Lycon quidem
Setis-equinis cristatæ galeæ conum percussit; & juxta capulum
Ensis fractus est: at *ei* sub aure cervicem percussit
Peneleus; totúsque immersus est ensis: retinebat autem sola
Cutis; pendebátque *ab eâ* caput: solutáque sunt *ejus* membra.
Meriones autem Acamanta, assecutus pedibus velocibus,
Percussit, currum conscendentem, ad dextrum humerum:
Ceciditque *is* ex curru, oculisque offusa est caligo.
Idomeneus autem Erymanta in os sævo ære
Percussit: atque in adversum hasta ærea pertransiit
Subtùs sub cerebro; diffiditque ossa alba:
Excussi verò sunt dentes; impletíque sunt ei ambo
Sanguine oculi; quem & per os *quoque* & per nares
Efflavit aperto-ore: Mortis autem nigra *eum* nubes obtexit.
Atque hi quidem ductores Danaorum, interfecerunt virum singuli.
Ut verò lupi agnis vehementi-impetu-irruunt, vel hœdis,
Exitiabiles, è gregibus surripientes, qui in montibus
Pastoris stultitiâ dispersi sunt; hi autem conspicati,
Statim discerpunt imbellem animum habentes:
Sic Danai Trojanis vehementi-impetu-irruebant; Illi autem fugæ
Horrisonæ meminerunt, oblitíque sunt strenuæ fortitudinis.
Ajax verò ille magnus semper in Hectorem ære-armatum
Cupiebat jaculari; is autem scientiâ bellandi,
Clypeo taurino coöpertus latos humeros,
Observabat sagittarúmque stridorem, & sonitum jaculorum.
Ac certè quidem jam videbat pugnæ aliò-inclinatam victoriam:
Sed & sic manebat, servabátque charos socios.

Ibid.—ἠκόντισαν.] Vide suprà ad ά, 140.

Ver. 338.—καυλὸν.] *Al.* καυλοῦ.

Ver. 340.—ἔσχεθε δ' οἶον.] Ita edidit *Barnesius* ex *Schol.* & MSS. Quocum facit Cod. *Harleian.* *Al.* ἔσχε δὲ οἶον.

Ver. 346—ἐξεπέρησε.] *Al.* εἰσεπέρησε.

Ver. 351.—ἄρ'.] Connectit sententiam hæc vocula, cum eo quod præcessit, *ver.* 306. Cod. *Harleian.* à *Tho. Bentleio* collatus, habet ἄμ'. Exponúntque Scholia ibidem inedita, ἐν ἑνὶ καιρῷ.

Ver. 353.—αἵτ'.] *Qui utique*——.

Ver. 358. Αἴας δ' ὁ μέγας.] Pronuntiabatur ὁμμέγας. Vide suprà ad *ver.* 223. Ποιεῖ δὲ καὶ δυσφωνία συνθέσεως ἐν πολλοῖς μέγεθος. Οἷον τὸ, "Αἴας δ' ὁ μέγας——." Demetr. Phaler. περὶ Ἑρμηνείας, § 48. Καὶ γὰρ τὸ δύσφωνον, πολλαχοῦ ὀγκηρόν· ὥσπερ, "Αἴας δ' ὁ μέγας——." Πολὺ γὰρ μᾶλλον τὸν Αἴαντα μέγαν ἐνέφηνεν,—τῆς ἑπταβοείης ἀσπίδος. Id. § 105. Consultò certè ita scripsit Poëta, cùm (ut rectè annotavit *Barnesius*) facilè dicere potuisset, Αἴας δ' αὖ μέγας—.

Ver. 361. Σκέπτετ' ὀϊστῶν τε ῥοῖζον, καὶ δοῦπον ἀκόντων.] Καὶ αὐτοί τε δὴ κατασκευάζουσιν οἱ ποιηταὶ—, πρὸς χρῆμα ὁρῶντες, οἰκεῖα καὶ δηλωτικὰ τῶν ὑποκειμένων τὰ ὀνόματα,——καὶ μιμητικώτατα τῶν πραγμάτων· ὡς ἔχει ταυτὶ,——"Σκέπτετ' ὀϊστῶν τε "ῥοῖζον καὶ δοῦπον ἀκόντων. *Dionys. Halicarn.* περὶ συνθέσεως, § 16. Vide suprà ad β', 210; & ad γ', 363.

Ver. 363. ——— ἀνέμιμνε.] *Modò paululùm retrocedebat, modò adversùs hostem consistebat*; vi scilicèt, non præpositionis solius, ut ait *Eustathius*; sed & Temporis Imperfecti. Vide suprà ad θ', 87; & ad ν', 84.

Ibid.

3

Ὡς δ' ὅτ' ἀπ' Οὐλύμπου νέφος ἔρχεται οὐρανὸν εἴσω,
Αἰθέρος ἐκ δίης, ὅτε τε Ζεὺς λαίλαπα τείνει·
Ὣς τῶν ἐκ νηῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε·
Οὐδὲ κατὰ μοῖραν πέραον πάλιν· Ἕκτορα δ' ἵπποι
Ἔκφερον ὠκύποδες σὺν τεύχεσι· λεῖπε δὲ λαὸν
Τρωϊκὸν, οὓς ἀέκοντας ὀρυκτὴ τάφρος ἔρυκε.
Πολλοὶ δ' ἐν τάφρῳ ἐρυσάρματες ὠκέες ἵπποι
Ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ λίπον ἅρματ' ἀνάκτων·
Πάτροκλος δ' ἕπετο, σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων,
Τρωσὶ κακὰ φρονέων· οἱ δὲ ἰαχῇ τε φόβῳ τε
Πάσας πλῆσαν ὁδοὺς, ἐπεὶ ἂρ τμάγεν· ὕψι δ' ἄελλα
Σκίδναθ' ὑπαὶ νεφέων· τανύοντο δὲ μώνυχες ἵπποι
Ἄψοῤῥον προτὶ ἄστυ, νεῶν ἄπο ϗ κλισιάων.
Πάτροκλος δ', ᾗ πλεῖστον ὀρινόμενον ἴδε λαὸν,
Τῇ ῥ' ἔχ' ὁμοκλήσας· ὑπὸ δ' ἄξοσι φῶτες ἔπιπτον
Πρηνέες ἐξ ὀχέων, δίφροι δ' ἀνεκυμβαλίαζον.
Ἀντικρὺ δ' ἀνὰ τάφρον ὑπέρθορον ὠκέες ἵπποι,
Ἄμβροτοι, οὓς Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα,
Πρόσσω ἱέμενοι· ἐπὶ δ' Ἕκτορι κέκλετο θυμός·
Ἵετο γὰρ βαλέειν· τὸν δ' ἔκφερον ὠκέες ἵπποι.
Ὡς δ' ὑπὸ λαίλαπι πᾶσα κελαινὴ βέβριθε χθὼν

Ut verò quando ab Olympo nubes vadit in cœlis,
Ætherem post serenum, cùm Jupiter nimbos procellosos inducit:
Sic horum, à navibus *fugientum*, factus est clamórque fugâque:
Neque sine fœdâ-clade *fossam* transibant rursus: Hectorem autem equi
Efferebant veloces cum armis: deserыitque is populum
Trojanum, quos invitos profunda fossa coërcebat.
Multi verò in fossâ trahentes-currum veloces equi,
Fractos ad summum temonem liquerunt currus regum.
Patroclus autem insequebatur, vehementèr Danaos adhortans,
Trojanis mala cogitans: hi autem clamoréque fugâque [pati
Omnes implebant vias, postquam diffisunt: In altū autem procella *pulveri*.
Spargebatur sub nubes; pernicitérque currebant solidi-ungulis equi
Retrò ad urbem, à navibus & tentoriis.
Patroclus verò, quà plurimum turbatum videbat populum, [mans:
Eà utiq; dirigebat *equos*, minacitèr-cla-
Sub axibus autem viri cadebant
Proni de curribus, currúsque cum-fragore-evertebantur.
E regione autem fossam transilierunt veloces equi,
Immortales, quos Peleo dii dederant præclara dona,
Prorsum pergere-cupientes; in Hectorem autem instigabat *eum* animus;
Cupiebat enim percutere: illum verò extulerunt veloces equi.
Ut verò à nimbo-procelloso tota nigra obruta-gravatur terra

Ibid.—σάω.] *Barnesius* ex *Etymolog. Magn.* Σάω δ' ἐρίηρας ἑταίρους· ἔστι ῥῆμα, σέω, τὸ σώζω· τροπῇ γίνεται σάω· τὸ παθητικὸν σάομαι· ἐσαόμην, ἐσάου· ϗ τροπῇ Δωρικῇ τῆς ου εἰς ω, ϗ συναιρουμένως σάω. Malè; secun da enim persona minimè hîc cum sententiâ congruit. Meliùs *Eustathius*: τὸ δὲ σάω ποιητικῶς ἀποκέκοπται ἐκ τοῦ σάωζεν, ὅ ἐστι ἔσωζεν· ἵνα κατὰ μὲν τὸν ἀναύξητον, ἰωνίζηται ἡ λέξις· κατὰ δὲ τὴν ἀποκοπὴν αἰολίζηται.

Ver. 365.—ὅτε τε.] *Quando utique*—.

Ibid.—τείνει.] Cod. *Harleian.* τείνῃ.

Ver. 336.—γένετο ἰαχή τε φόβος τε.] De ultima vocis, γένετο, hîc, item δὲ, *ver.* 273, productâ; vide suprà ad δ', 456.

Ver. 367. Οὐδὲ κατὰ μοῖραν πέραον πάλιν.]——οὐ κατὰ μοῖραν πέραον πάλιν οἱ Τρῶες· ἤγουν ἀτάκτως ϗ δυσδαιμόνως διεπέρων τὴν τάφρον ὡς φεύγοντες· ὅπερ ἐκεῖνος ἔφη, οὐ κατὰ κόσμον φεύξεσθαι. Ταυτὰ γὰρ ὥσπερ μοῖρα ϗ κόσμος, οὕτω ϗ τὸ οὐ κατὰ] μοῖραν, ϗ τὸ οὐ κατὰ κόσμον. *Eustath.* Cæterum quâ ratione, κατὰ hîc ultimam producat; item ὀρινόμενον, *ver.* 377; & Ἀντικρὺ, *ver.* 380; vide suprà ad ά, 51.

Ibid.—Ἕκτορα δ' ἵπποι Ἔκφερον ὠκύποδες.] Absurdè hîc *Spondanus*;——"*Homere, ubi est tuus nunc Jupiter, cujus auxilio freti Trojani paulò antè triumphabant? An idem quoque cum Trojanis aufugit? aut ejus potentia infirmata est?*" Quasi scilicèt hoc ipsum non prædixisset Jupiter.

Ver. 371. Ἄξαντ' ἐν πρώτῳ.] Numeroduali, binos in singuli curribus equos fuisse indicatur. Vide suprà ad ά, 566.

Ver. 374.—ἐπεὶ ἂρ τμάγεν.] Vocula ista, ἂρ nequaquam hîc supervacanea est; sed vim habet in *connectendâ sententiâ* cum eo quod præcessit, *ver.* 366; Ὣς τῶν νηῶν ἐκ γένετο ἰαχή, &c.

Ibid.—ἄελλα.] Ita rectè edidit *Barnesius*. *Al.* ἀέλλη; malé: Nam apud Homerum ᾰ naturâ brevis, ut in μοῦσα, τόλμα, ἄελλα, & similibus, nunquam mutatur in ή. Vide suprà ad β', 314, & 633; & ad ν', 192.

Ver. 379.—ἀνεκυμβαλίαζον.] Οἱ δὲ παλαιοί φασι, ϗ ὅτι τὸ ῥῆμα βομβῶδες ὂν, ἔμφασιν ἔχει τῆς μετὰ ἤχου τ' ἁρμάτων ἀνατροπῆς. *Eustath.* Vide suprà ad γ', 563; & ad δ', 455.

Ver. 380.—ἀνὰ.] *Al.* ἄρα.

Ibid.—ὑπέρθορον.] *Al.* κὺπέθορον.

Ver. 384. Ὡς δ' ὑπὸ λαίλαπι]

Sæpe etiam immensum cælo venit agmen aquarum,
Et fœdam glomerant tempestatem imbribus atris
Collectæ ex alto nubes; ruit arduusæther
Et pluviâ ingenti sata læta, boumque labores.
Diluit: implentur fossæ & cava flumina crescunt
Cum sonitu, fervetque fretis spirantibus æquor.

Georgic. I, 322.

Ἤματ' ὀπωρινῷ, ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ
Ζεὺς, ὅτε δή ῥ' ἄνδρεσσι κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ,
Οἳ βίῃ εἰν ἀγορῇ σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας,
Ἐκ δὲ δίκην ἐλάσωσι, θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες·
Τῶν δέ τε πάντες μὲν ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες,
Πολλὰς δὲ κλιτῦς τότ' ἀποτμήγουσι χαράδραι,
Ἐς δ' ἅλα πορφυρέην μεγάλα στενάχουσι ῥέουσαι
Ἐξ ὀρέων ἐπὶ κάρ· μινύθει δέ τε ἔργ' ἀνθρώπων·
Ὣς ἵπποι Τρωαὶ μεγάλα στενάχοντο θέουσαι.
Πάτροκλος δ', ἐπεὶ οὖν πρώτας ἐπέκερσε φάλαγγας,
Ἂψ ἐπὶ νῆας ἔεργε παλιμπετὲς, οὐδὲ πόληος
Εἴα ἱεμένους ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ μεσηγὺ
Νηῶν καὶ ποταμοῦ καὶ τείχεος ὑψηλοῖο
Κτεῖνε μεταΐσσων, πολέων δ' ἀπετίνυτο ποινήν.
Ἔνθ' ἤτοι Πρόνοον πρῶτον βάλε δουρὶ φαεινῷ,
Στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα· λῦσε δὲ γυῖα.
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δὲ Θέστορα, Ἤνοπος υἱὸν,
Δεύτερον ὁρμηθείς· (ὁ μὲν εὐξέστῳ ἐνὶ δίφρῳ
Ἧστο ἀλείς· ἐκ γὰρ πλήγη φρένας, ἐκ δ' ἄρα χειρῶν

Tempore autumnali, cùm rapidiffimum fundit imbrem
Jupiter; quandò utique hominibus iratus fævit,
Qui vi in foro perverfa exercent judicia,
Juftitiámque expellunt, deorum ultionem nihil verentes;
Horúmque omnes quidem fluvii inundant fluentes,
Multáfque montium-devexitates tunc abfcindunt torrentes,
Et in mare purpureum valdè ftrepunt fluentes
Ex montibus in præceps: corrumpuntúrque opera hominum:
Sic equæ Trojanæ valdè ingemifcebant currentes.
Patroclus autem, poftquàm primas intercidiffet phalangas,
Rurfus ad naves coërcitos-egit retrorfum, neque ad urbem
Sinebat cupientes afcendere, fed inter
Naves & fluvium & mœnia fublimia
Occidebat rapidè-infequens, multorúmque exigebat ultionem:
Tunc quidem Pronoum primum percuffit haftâ fulgenti,
Pectore nudatum juxta clypeum: folvitque membra.
Fragorem verò *is* edidit cadens: *Patroclus* autem Theftorem, Enopis filium,
Iterum impetu-facto, (qui quidem eleganter-politâ in fellâ
Sedebat contractus; perculfus enim erat animo, ex manibufque

Ibid.—βέβριθε.] Vide fuprà ad ά, 37; & ad β', 314. *Al.* βέβρυχε; ut infrà ρ', 264.

Ver. 385—ὀπωρινῷ.] Vide fuprà ad έ, 5.

Ibid.—λαβρότατον.] *Al.* λαυρότατον.

Ibid.——χέει ὕδωρ Ζεὺς——κοτεσσάμενος——σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας.] Τὰ δὲ λοιπὰ τῆς παραβολῆς ἐκφρασείδιόν τε ἔχει μεγάλου κατακλυσμοῦ, καὶ αἰτίαν αὐτοῦ ἠθικὴν, καὶ διδασκαλίαν εὐθυδικίας· ἢ ἐναντίον τὸ, Σκολιὰς κρίνειν θέμιστας· δῆλον δὲ ὅτι τε σεμναὶ πάντως αἱ τῆς εἰρημένης παραβολῆς ἔννοιαι· τοιαῦται γὰρ αἱ τῶν μεγάλων καὶ θείων πραγμάτων ἐκφράσεις καὶ αἱ ἠθικαὶ παιδεύσεις· καὶ ὅτι οὐκ πρὸς αὐτῇ, τοῦτο μόνον δηλῶσαι, ὡς αἱ Τρωϊκαὶ ἵπποι οὕτω ἀσθμαίνουσαι τῷ συντόνῳ δρόμῳ τῷ ἐκ τοῦ διώκεσθαι, καθὰ ἐν δεινῷ κατακλυσμῷ τῷ ἐκ θεομηνίας, Χαράδραι μεγάλα στενάχουσι ῥέουσαι. *Euftath.*

Ver. 386.—ὅτε δή ῥ' ἄνδρεσσι.] *Al.* ὅτη δή τ' ἄνδρεσσι. Cæterum de ifto δὴ, vide fuprà ad β', 158.

Ver. 387, 388.—κρίνωσι—ἐλάσωσι.] Cod. *Harleian.* κρίνουσι——ἐλάσουσι.

Ver. 388.—θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες.] *Deorum ultionem.* Sic *Odyff.* φ', 28;

——οὐδὲ θεῶν ὄπιν ᾐδέσατ'——.

Et *Hefiod.* Ἔργ. καὶ ἡμερ. I, 185;

——οὐδὲ θεῶν ὄπιν εἰδότες——.

Et *Theogon ver.* 222;

Πρίν γ' ἀπὸ τῷ δώωσι κακὴν ὄπιν, ὅστις ἁμάρτῃ.

Ver. 390.—κλιτῦς.] *Al.* κλειτῦς· Auctoribus non inidoneis; Quod autem *Barnefius* de *Metro*, nihili eft. Ex κλίνομαι enim tam rectè κλῖτὺς, quàm ex κέκλῖμαι, deducitur κλῖτὸς; ut λῦμα, λῦτὸς, ex λύω, λέλῦμαι, &c. Vide fuprà ad ά, 314. Sic *Odyff.* έ, 470;

Εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβὰς——.

Ver. 391.—πορφυρέην.] Vide fuprà ad ά, 338, & 482.

Ver. 394.—ἐπεὶ οὖν.] Ἔστι δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ οὖν, ἀντὶ τοῦ δὴ· ἵνα εἴη τὸ, ἐπεὶ οὖν, ταὐτὸν τῷ, ἐπειδή· *Euftath.* Verùm non hîc fupervacuum eft iftud οὖν. Eam enim ferè vim habet ἐπεὶ οὖν, ac fi latinè dicas: *Poftquam, ut dixi*; vel *Poftquam, eo modo quo dixi*,——

Ibid.—ἐπέκερσε.] *Al.* ἀπέκερσε.

Ver. 395. Ἂψ ἐπὶ νῆας ἔεργε παλιμπετὲς, οὐδὲ πόληος Εἴα ἱεμένους ἐπιβαινέμεν.] *Spondanus*, & *Euftathius*, & *Domina Dacier*, hæc de *Græcis* accipiunt; quafi *Patroclus* nimirùm partim, etfi non plenè, monitorum Achillis meminiffet; fuófque proinde, ne *Trojanos* ulteriùs infequerentur, urbémque aggrederentur, cohibuiffet. Cum verò ἔεργε de hoftibus propriùs dicatur, vocefque ἐπέκερσε & κτεῖνε ad *Trojanos* planè refpiciant, nec ulla hîc Græcorum fiat mentio; iftud, Ἂψ ἐπὶ νῆας ἔεργε, &c; de *Trojanis* potiùs à *Patroclo*, ne in urbem fe reciperent, interclufis dictum crediderim.

Ver. 398.—μεταΐσσων.] *Al.* μεταΐγδην.

Ibid.—ἀπετίνυτο.] Vide fuprà ad γ', 279.

Ver. 403.—ἀλείς.] *Al.* ἀλεῖς.

Ibid.—ἐκ δ' ἄρα χειρῶν.] *Adeóque è manibus.*

Ibid.

Ἡνία ἠΐχθησαν· ὁ δ') ἔγχεϊ νύξε παραςὰς
Γναθμὸν δεξιτερὸν, διὰ δ' αὐτῦ πεῖρεν ὀδόντων·
Εἷλκε δὲ δυρὸς ἑλὼν ὑπὲρ ἄντυγ☉· ὡς ὅτε τις φὼς
Πέτρῃ ἐπὶ προβλῆτι καθήμεν☉, ἱερὸν ἰχθὺν
Ἐκ πόντοιο θύραζε λίνῳ ϗ ἤνοπι χαλκῷ·
Ὣς εἷλκ' ἐκ δίφροιο κεχηνότα, δυρὶ φαεινῷ·
Κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ ςόμ' ἔωσε· πεσόντα δέ μιν λίπε θυμός.
Αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύαλον ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ,
Μέσσην κακκεφαλήν· ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη
Ἐν κόρυθι βριαρῇ· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
Κάππεσεν· ἀμφὶ δέ μιν θάνατ☉ χύτο θυμοραϊςής·
Αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύμαντα, ϗ Ἀμφοτερὸν, ϗ Ἐπάλτην,
Τληπόλεμόν τε Δαμαςορίδην, Ἐχίον τε, Πύρην τε,
Ἰφέα τ', Εὐΐππόν τε, ϗ Ἀργεάδην Πολύμηλον,
Πάντας ἐπασσυτέρυς πέλασε χθονὶ πυλυβοτείρῃ.
Σαρπηδὼν δ' ὡς ὖν ἴδ' ἀμιτροχίτωνας ἑταίρυς
Χέρσ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμέντας,
Κέκλετ' ἄρ' ἀντιθέοισι καθαπτόμεν☉ Λυκίοισιν·
Αἰδὼς, ὦ Λύκιοι, πόσε φεύγετε; νῦν θοοὶ ἐςέ·
Ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τῦδ' ἀνέρ☉, ὄφρα δαείω,
Ὅςις ὅδε κρατέει· ϗ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε
Τρῶας· ἐπεὶ πολλῶν τε ϗ ἐσθλῶν γύνατ' ἔλυσεν.
Ἦ ῥα, ϗ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.

Habenæ defluxerant; *Patroclus* autem *eum*) percussit cominus
Malam dextram, perque ejus transfegit dentes: [Orbile-ad-
Traxit autem *eum* hastâ levatum super sellam currûs fixum; veluti cùm vir
Scopulo in prominenti sedens, sacrum piscem
Ex ponto foras lino & splendido ære:
Sic *hunc* traxit è curru hiantem *Patroclus* hasta fulgenti;
Inque os *demum* excussit: lapsúmque ipsum liquit anima.
Tum deinde Eryalum irruentem percussit *Patroclus* saxo,
Medio in capite; illúdque in duas partes totum diffissum est
In cassidе validâ: is itaque pronus in terram
Decidit; ipsumque mors circumfusa est exitialis.
Ac postea Erymanta, & Amphoterum, & Epaltem,
Tlepolemúmque Damastoridem, Echiúmque, Pyrémque,
Ipheaque, Euïppumque, & Argeadem Polymelum,
Omnes alium-super-alium dejecit in terram almam.
Sarpedon autem, postquam vidit discinctos socios
Manibus Patrocli Menœtiadæ domitos,
Adhortatus est eximios increpans Lycios:
"Prob pudor, ô Lycii, quò fugitis? nunc strenui estote:
"Occurram enim huic viro, ut intelligam,
"Quisnam iste victor-grassetur: utique jam malis multis affecit
"Trojanos: quippe multorumque & fortium genua solvit.
Dixit, & de curru cum armis desiliit in terram.

Ver. 405.—αὐτῦ.] Γναθμῦ δεξιτερῦ.

Ver. 407.—ἱερὸν ἰχθὺν.] Λέγει δὲ ἱερὸν ἰχθὺν, κατὰ τινὰς, ὧν ϗ Ἀριςοτέλης, τὸν Ἀνθίαν, οἷα σημαντικὸν ὄντα τῦ ἄθηρον εἶναι τὴν θάλασσαν· ἐπεὶ ὅπυ Ἀνθίας, ἐκεῖ ὐκ ἔςι θηρίον θαλάσσιον· ᾧ σημείῳ χρώμενοι, καταχολυμβῶσιν ἀδεῶς οἱ σπογγεῖς· ϗ τὸν ἰχθὺν, διὰ τῦτο καλῦσιν ἱερόν. *Eustath.* Sic & *Athenæus, Lib.* VII. *cap.* 7.

Ver. 411.—Ἐρύαλον.] Cod. *Harleian.* Ἐρύλαον.

Ibid.—ἐπεσσύμενον.] *Al.* ἐπεσσύμεν☉.

Ibid.—βάλε πέτρῳ, Μέσσην κακκεφαλήν.]

——mediam ferro gemina inter tempora frontem
Dividit, ——— ——— *Æn.* IX, 750.

Ver. 416.—Πύρην τε.] Cod. *Harleian.* Πύριν τε.

Ver. 418.—πέλασε.] Vide suprà ad ά, 140.

Ver. 419. Σαρπηδὼν δ' ὡς ὖν.] *Barnesius* hîc ex uno MS edidit Σαρπηδὼν ὡς ὖν, omissâ voculâ δὲ, quæ tamen hoc in loco, ad narrationem connectendam, videtur necessaria.

Ibid.—ἀμιτροχίτωνας ἑταίρυς.] Vocem, ἀμιτροχίτωνας, ita explicat *Domina Dacier*; "*des gens qui ont quitté leur cuirasse pour mieux fuir.*" Mihi verò, non de iis, qui arma abjecerant, sed de gentis istius habitu singulari dicta videtur; ut ἑλκεσιπέπλυς, λινοθώρηξ, &c.——ἀμιτροχίτωνας τῦς τοιύτυς λέγει, ὐχ ὡς ἀζώςυς κατὰ τοὺς πρὸ ὀλίγων εἰρημένυς· ὐδέποτε γὰρ μίτρα παρὰ τῷ ποιητῇ ἁπλῶς ἡ ζώνη· ἀλλὰ τοὺς μὴ ὑποζωννυμένυς μίτραις τοῖς χιτῶσιν, ὅ ἐςι τοῖς θώραξιν, ἀλλὰ ἅμα τῷ θώρακι συνηρτημένην ἔχοντας ϗ τὴν μίτραν, ϗ ὐ συμβλητὴν κατὰ τοὺς πολλύς. ὥςε τὸ ἀ ἐνταῦθα, ϗ ςέρησιν δύναται δηλῦν διὰ τὸ μὴ ὑποζώννυσθαι μίτραις, ϗ ἀντὶ τῦ ἅμα" δὲ λαμβάνεται διὰ τὸ ὁμῦ τῷ θώρακι συνηρτῆσθαι αὐτάς. *Eustath.*

Ver. 422.—νῦν θοοὶ ἐςὲ.] Sententia hæc duplici modo accipi potest: Vel, ut *Lycios* ad fortiter se gerendos adhortetur *Sarpedon*; *Jam acres estote:* Vel, ut eorum ignaviam increpet, quòd in pugnâ segnes essent, in fugâ celeres; *Jam celeres estis:* Atque ita *Eustathius*; Ὀνειδίζει δὲ ὁ λόγ☉, τοὺς ἀνδρίζεσθαι μὲν βραδεῖς, ὀξυκινήτυς δὲ φεύγειν.

Ver. 423.—τῦ δ' ἀνέρ☉——Ὅςις ὅδε κρατέει.]

Unus homo——— ———
——tantas strages impune per urbem
Ediderit? juvenum primos tot miserit Orco?
Æn. IX, 783.

Ver. 424.—ϗ δὴ κακὰ.] Vide suprà ad ξ', 433.

Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν, ἐπεὶ ἴδεν, ἔκθορε δίφρου.
Οἱ δ' ὥστ' αἰγυπιοὶ, γαμψώνυχες, ἀγκυλοχεῖλαι,
Πέτρῃ ἐφ' ὑψηλῇ μεγάλα κλάζοντε μάχονται·
Ὣς οἱ κεκλήγοντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.
Τοὺς δὲ ἰδὼν ἐλέησε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω,
Ἥρην δὲ προσέειπε κασιγνήτην, ἄλοχόν τε·
Ὤ μοι ἐγὼν, ὅτε μοι Σαρπηδόνα, φίλτατον ἀνδρῶν,
Μοῖρ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμῆναι.
Διχθὰ δέ μοι κραδίη μέμονε, φρεσὶν ὁρμαίνοντι,
Ἤ μιν ζωὸν ἐόντα μάχης ἄπο δακρυοέσσης
Θείω ἀναρπάξας Λυκίης ἐνὶ πίονι δήμῳ,
Ἦ ἤδη ὑπὸ χερσὶ Μενοιτιάδαο δαμάσσω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Ἄνδρα θνητὸν ἐόντα, πάλαι πεπρωμένον αἴσῃ,
Ἂψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι;
Ἕρδ'· ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Αἴκε ζωὸν πέμψῃς Σαρπηδόνα ὅνδε δόμονδε,
Φράζεο, μήτις ἔπειτα θεῶν ἐθέλῃσι καὶ ἄλλος
Πέμπειν ὃν φίλον υἱὸν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης·
Πολλοὶ γὰρ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο μάχονται
Υἱέες ἀθανάτων, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἐνήσεις.

Patroclus verò alterâ-ex parte, ut vidit, deſiliit de curru.
Hi autem, ſicut vultures duo, unguibus-aduncis, roſtris-curvis,
Petrâ ſuper excelsâ ingentem clangorem-edentes pugnant:
Sic ei, clamantes, alter in alterum irruebant.
Hos autem intuitus, miſertus eſt Saturni filius verſuti,
Junonémque allocutus eſt ſororem uxoremque:
" Hei mihi, cùm mihi Sarpedonem, chariſſimum hominum,
" In fatis *ſit* à Patroclo Menœtiade domari.
" Bifariàm autem animus mihi fertur, in præcordiis verſanti,
" Utrumne ipſum vivum pugnâ è lacrymosâ
" Ponam abreptum Lyciæ in opulento populo,
" An jam ſub manibus Menœtiadæ domem.
Huic autem reſpondit deinde magnis-oculis veneranda Juno:
" Importuniſſime Saturnie, quale verbum dixiſti?
" Virúmne mortalem, jam-olim deſtinatum fato,
" Iterum *nunc* vis à morte triſt ilibe-rare?
" Fac: at non tibi omnes aſſentiemur dii cæteri.
" Aliud autem tibi dicam, tu verò animo reconde tuo;
" Si vivum dimiſeris Sarpedonem ſuam ad domum,
" Perpende, ne quis poſthac deorum velit & alius
" Abducendum-curare ſuum charum filium ex aſpero prælio:
" Multi enim circum urbem magnam Priami pugnant
" Filii immortalium, quibus iram gravem injicies.

Ver. 428.—αἰγυπιοὶ—κλάζοντε] *Duo* ſcilicet *vultures.* Vide ſuprà ad *ver.* 371; & ad ά, 566. Nec aliter rectè inſtituta eſſet comparatio.

Ver. 429.—μάχονται.] *Al.* μάχωνται.

Ver. 432.——κασιγνήτην ἄλοχόν τε.]

—— Jovis ————
Et ſuror & conjux———. *Æn.* I, 50.

Ver. 433. Ὤ μοι ἐγὼν.] Vituperat hîc *Plato* non locutionem Poëticam, ſed Rem ipſam.—δεησόμεθα [Ὁμήρου] μή τοι—τὸν——μέγιστον τῶν θεῶν τολμῆσαι οὕτως ἀνομοίως μιμήσασθαι, ὥστε,—φάναι——" Αἲ αἲ ἐγὼν, ὅτε μοι Σαρπηδόνα " φίλτατον ἀνδρῶν Μοῖρ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμῆναι." *De Republ. lib.* 3. Ubi notandum legiſſe hîc *Platonem,* Αἲ αἲ ἐγὼν———.

Ver. 436. Ἤ μιν ζωὸν ἐόντα μάχης ἄπο δακρυοέσσης Θείω ἀναρπάξας.]

Hunc tegere, & diræ valeam ſubducere pugnæ.
Æn. X, 50.

" *Homerus querentem Jovem inducit, quòd Sarpedonem filium* " *à morte contra fatum eripere non poſſet.*" Cic de Divinat. lib. 2. At non hîc *querentem* inducit Jovem, quòd filium à morte liberare *nequeat*; ſed *dubitantem,* an hoc ipſum facere *oporteat* contra fatum. Ut rectè obſervavit *Victorius, Var. Lect. lib.* 34. *cap.* 24.

Ver. 437.—ἀναρπάξας.] Vocem hanc vertit *Domina Dacier* " *tout d' un coup.*" Minùs rectè.

Ver. 439.—βοῶπις.] Vide ſuprà ad ά, 43, 58, & 551.

Ver. 440.—ἔειπες.] *Al.* ἔειπας.

Ver. 445. Αἴκε ζωὸν πέμψῃς.] Pronuntiabatur, ut opinor ζων. Atque ita etiam ſcribendum conjicit Vir doctus *Henricus Stephanus* (etſi abſque Exemplarium auctoritate nihil mutare eſt auſus) ex έ, 887. " Quidni," inquit, " hîc ζὼν ſcribamus, " non ζωὸν; ut *Il.* έ, *ver.* 887. Ἤ κεν ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλ- " κοῖο τυπῇσι, ſcriptum eſſe videmus?" Quin & eo veriſimilius eſt, aut ſcribendum aut ſaltem pronuntiandum ζὼν, quòd in duobus MSS ſcriptum repperit *Barneſius,* Αἴκεν ζὼν πέμψῃς. Porrò *Euſtathius* in Commentario legit, Αἴκεν ζῶντα πέμψας.

Ver. 449.—ἀθανάτων.] Vide ſuprà ad ά, 398.

Ver.

Ἀλλ' εἴ τοι φίλος ἐστὶ, τεὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ,
Ἤτοι μέν μιν ἔασον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Χέρσ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμῆναι·
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τόνγε λίπῃ ψυχή τε καὶ αἰὼν,
Πέμπειν μιν Θάνατόν τε φέρειν, καὶ νήδυμον Ὕπνον,
Εἰσόκε δὴ Λυκίης εὐρείης δῆμον ἵκωνται·
Ἔνθά ἑ ταρχύσουσι κασίγνητοί τε, ἔται τε,
Τύμβῳ τε, στήλῃ τε· τὸ γὰρ, γέρας ἐστὶ θανόντων.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Αἱματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε,
Παῖδα φίλον τιμῶν, τόν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε
Φθίσειν ἐν Τροίῃ ἐριβώλακι, τηλόθι πάτρης.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἔνθ' ἤτοι Πάτροκλος μὲν ἀγακλειτὸν Θρασύμηλον,
Ὅς ῥ' ἠῢς θεράπων Σαρπηδόνος ἦεν ἄνακτος,
Τὸν βάλε νείαιραν κατὰ γαστέρα· λῦσε δὲ γυῖα.
Σαρπηδὼν δ' αὐτοῦ μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ,
Δεύτερος ὁρμηθείς· ὁ δὲ Πήδασον οὔτασεν ἵππον
Ἔγχει δεξιὸν ὦμον· ὁ δ' ἔβραχε θυμὸν ἀΐσθων·
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακὼν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
Τὼ δὲ διαστήτην, κρίγε δὲ ζυγὸν, ἡνία δέ σφι
Σύγχυτ', ἐπειδὴ κεῖτο παρήορος ἐν κονίῃσι.
Τοῖο μὲν Αὐτομέδων δουρικλυτὸς εὕρετο τέκμωρ,

" Sed si *hic* tibi dilectus est, tuúmque *vicem ejus* miseratur cor;
" Eum quidem finito in asperâ pugnâ
" Manibus sub Patrocli Menœtiadæ domari:
" At postquam jam eum reliquerit animaque & vita,
" Mitte eum ut Mors ferat, & suavis Somnus,
" Donec Lyciæ latæ ad populum pervenerint:
" Ibi ei exequias-facient fratrésque, amicique,
" *Cum* tumulóque, cippóque: hic enim honor est mortuorum.
Sic dixit; neque non-obsecutus-est pater hominúmque deûmque:
Cruentas autem guttas demisit interram,
Filium dilectum honorans, quem ei Patroclus erat
Interempturus in Trojâ glebosâ, procul à patriâ.
Hi autem cùm jam propè erant alter-in-alterum irruentes,
Tum Patroclus quidem inclytum Thrasymelum,
Qui strenuus famulus Sarpedonis erat regis,
Hunc *(inquam)* percussit imum ad ventrem; solvitque membra.
Sarpedon verò à *Patroclo* quidem aberravit hastâ fulgenti,
Secundus impetum faciens; at Pedasum vulneravit equum
Hastâ dextrum *in* humerum; is autem gemuit animam expirans;
Deciditque in pulvere ejulans, avolavitque anima.
Duo autem *reliqui equi* dissultabant; crepuitque jugum, habenæque ipsis
Confundebantur, quoniam jacebat equus-exterioris lori in pulveribus.
Ac hujus-rei quidem Automedon hastâ-inclytus invenit finem;

Ver. 450.—φίλος ἐστὶ.] *Al.* φίλον ἐστί.

Ver. 451.—ἔασον.] Vide suprà ad δ', 42.

Ver. 453. Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τόνγε.]

Post ego nube cavâ miserandæ corpus & arma
Inspoliata feram tumulo, patriæque reponam.

Æn. XI, 593

Ver. 456.—ταρχύσουσι.] *Al.* ταρχύσωσι.

Ver. 459. Αἱματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε.] Portentum, *pluvia sanguinea*, ut suprà λ', 53. Similiter apud *Hesiodum*;

Κὰδ δ' ἄρ' ἀπ' οὐρανόθεν ψιάδας βάλεν αἱματοέσσας
Σῆμα τιθεὶς πολέμοιο ἑῷ μεγαθαρσέϊ παιδί.

Ἀσπὶς Ἡρακλ. *ver.* 384.

Τάδε μὲν ἐπὶ Σαρπηδόνι δάκρυα, λύπην μὲν οὐ καταψεύδεται θεοῦ, ὃ καὶ παρ' ἀνθρώποις νόσημα. αὐτῷ δὲ βουλομένῳ τ' ἀκριβὲς ἐρευνᾷν, ἐπινοεῖται τρόπος ἀλληγορουμένης ἀληθείας. Πολλάκις γὰρ ἐν ταῖς μεταβολαῖς τῶν μεγάλων πραγμάτων, ἱστοροῦσι τεράστια τοῦ βίου συμφέρεσθαι σημεῖα, ποταμῶν τε καὶ πηγῶν ναμάτων αἱμοφρύκτοις ῥεύμασιν ἐκμιαινομένων· ὡς ἐπ' Ἀσωποῦ τε καὶ Δίρκης παραδεδώκασιν οἱ παλαιοὶ μῦθοι. Λόγος δ' ἔχει καὶ κατὰ νεφῶν ψεκάδας ὕεσθαι, φόνου τισὶ κηλῖσιν ἐπικεχρωσμένας. Ἐπεὶ τοίνυν ἡ μεταβολὴ τῆς μάχης ἀθρόαν φυγὴν ἐμποιήσειν ἔμελλε τοῖς βαρβάροις, ἐγγὺς δ' ἦν ὁ τοῦ κατ' ἀλκὴν ἀρίστου Σαρπηδόνος ὄλεθρος, ὥσπερεὶ τεράστια προὐφάνη ταύτης τῆς συμφορᾶς ἀγγελτικὰ, "Αἱματο-"έσσας δὲ ψεκάδας κατέχευεν ἔραζε." Τοῦτον δὴ τὸν φονέα ὄμβρον, ἀλληγορικῶς εἴρηκεν αἰθέρος δάκρυα· Διὸς μὲν οὔ, ἄκλαυστος γὰρ, ἐκ δὲ τῶν ὑπεράνω τόπων, ὥσπερεὶ θρήνοις μεμιγμένου καταῤῥαγέντος ὑετοῦ. *Heraclid. Pontic.* Cæterùm observandum, legisse hîc *Heracliden*, Αἱματοέσσας δὲ ψεκάδας——.

Ver. 460.—τόν οἱ.] Quâ ratione, τὸν, ultimam hîc, etiam extra cæsuram, producat; item δὲ, *ver.* 475; & Αἴθωνα, *ver.* 488, & μιν, *ver.* 502; vide suprà ad α', 51. *Al.* τόν ῥ' οἱ.

Ver. 461. Φθίσειν.] De hujus vocis prosodiâ, vide suprà ad β', 43, & 833.

Ver. 463.—Θρασύμηλον] Ita ex duobus MSS edidit *Barnesius*. Atque ita in Commentario legit *Eustathius*. *Al.* Θρασυμήδην. At *Nestoris* filio nomen erat *Thrasymedes*, suprà ι', 81. Quare Θρασύμηλον videtur potior Lectio.

Ver. 469.—ἐν κονίῃσι.] Vide suprà ad ν', 508.

Ver. 470.—κρίγε.] Vide suprà ad β', 314.

Ver. 471.—παρήορος.] Vide suprà ad *ver.* 152.

Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
Ἀΐξας ἀπέκοψε παρήορον· οὐδ' ἐμάτησε.
Τὼ δ' ἰθυνθήτην, ἐν δὲ ῥυτῆρσι τάνυσθεν·
Τὼ δ' αὖτις ξυνίτην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο.
Ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ,
Πατρόκλου δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ
Ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
Πάτροκλος· τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς,
Ἀλλ' ἔβαλ', ἔνθ' ἄρα τε φρένες ἔρχαται ἀμφ' ἁδινὸν κῆρ.
Ἤριπε δ', ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν, ἢ ἀχερωῒς,
Ἠὲ πίτυς βλωθρὴ, τήν τ' οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες
Ἐξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι, νήϊον εἶναι·
Ὣς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθεὶς,
Βεβρυχὼς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσσης.
Ἠΰτε ταῦρον ἔπεφνε λέων ἀγέληφι μετελθὼν,
Αἴθωνα, μεγάθυμον ἐν εἰλιπόδεσσι βόεσσιν,
Ὤλετό τε στενάχων ὑπὸ γαμφηλῇσι λέοντος·
Ὣς ὑπὸ Πατρόκλῳ Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων
Κτεινόμενος μενέαινε, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·
Γλαῦκε πέπον, πολεμιστὰ μετ' ἀνδράσι, νῦν σε μάλα χρὴ
Αἰχμητήν τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν·
Νῦν τοι ἐελδέσθω πόλεμος κακὸς, εἰ θοός ἐσσι.
Πρῶτα μὲν ὄτρυνον Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας,
Πάντη ἐποιχόμενος, Σαρπηδόνος ἀμφιμάχεσθαι·
Αὐτὰρ ἔπειτα καὶ αὐτὸς ἐμεῦ πέρι μάρναο χαλκῷ.
Σοὶ γὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα κατηφείη καὶ ὄνειδος
Ἔσσομαι ἤματα πάντα διαμπερὲς, εἴ κέ μ' Ἀχαιοὶ

Educto *nempè* longo enſe robuſto à femore,
Inſurgens abſcidit equum *iſtum* extra-jugalem; neque ſegniter-agebat.
Itaque *bini equi iterum* aptè-compoſitiſtabant, inque habenis directi-erant:
Patroclus verò *&* *Sarpedon* rurſus congreſſi ſunt pugnâ in exitioſâ.
Tum Sarpedon quidem aberravit haſtâ fulgenti,
Patroclique ſupra humerum ſiniſtrum abiit cuſpis
Haſtæ, neque percuſſit ipſum: poſterior autem irruit ære
Patroclus: hujus autem non irritum telum effugit manu,
Sed percuſſit, ubi utique præcordia complectuntur denſum cor:
Cecidit autem, ſicut quando aliqua quercus cadit, vel populus,
Vel pinus alta, quam in montibus fabri
Exciderunt ſecuribus recèns-exacutis, navale-lignum ut ſit:
Sic ille ante equos & currum jacebat porrectus,
Dentibus-ſtrendens, pulvere manibus-prehenſo ſanguinolento.
Veluti taurum interficit leo armento ſuperveniens,
Fulvum, magnanimum inter flexipedes boves,
Peritque *is* gemens ſub maxillis leonis:
Sic à Patroclo Lyciorum ductor clypeatorum
Interfectus indignante-animâ-gemebat, charúmque nomine vocabat ſocium:
" Glauce chariſſime, bellator inter viros, nunc te admodum oportet
" Pugnacemque eſſe, & audacem bellatorem:
" Nunc tibi cordi-ſit pugna gravis, ſi prælio-impiger es.
" Primùm quidem adhortare Lyciorum ductores viros,
" Quaquaverſùm obiens, pro Sarpedone præliari:
" Quin deinceps & ipſe ſuper me pugnes ære.
" Tibi enim ego etiam poſthac pudor & opprobrium
" Ero dies omnes perpetuò, ſi quidem mihi Achivi

Ver. 473. Σπασσάμενος.] Ita edidit *Barneſius*. *Vulgg.* Σπασάμενος. Minùs rectè Primam enim corripit.

Ver. 474. Ἀΐξας ἀπέκοψε.] Vide ſuprà ad θ', 87.

Ver. 478.—ἤλυθ'.] Vide ſuprà ad ό, 454; & ad ά, 37.

Ver. 479. — ὤρνυτο.] Vide ſuprà ad γ', 260.

Ver. 480.—τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος.]

At non hoc telum, mea quod vi dextera verſat,
Effugies. ——— —— *Æn.* IX, 747.

Ver. 481. —ἔρχαται.] Καθείργνυνται. *Euſtath.* Nempe ab εἴργω, non ab ἔρχομαι, deducitur ἔρχαται; ut rectè hîc annotavit *Barneſius*.

Ver. 482. Ἤριπε δ', ὡς ὅτε τις—πίτυς.] Vide ſuprà ad ν', 389.

Concidit; ut quondam cava concidit, aut Erymantho,
Aut Idâ in magnâ, radicibus eruta pinus. *Æn.* V, 448.

Ver. 483.—τήν τ'.] *Quam ſcilicet* ——.

Ver. 485. Ὣς ὁ—κεῖτο τανυσθεὶς, Βεβρυχὼς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσσης.]

———cadit atque cruentam
Mandit humum, morienſque ſuo ſe in vulnere verſat.
Æn. XI, 669.

Ver. 488.—ἐν εἰλιπόδεσσι.] *Al.* ἐπ' εἰλιπόδεσσι.

Ver. 491. Κτεινόμενος.] *Quum interficeretur.*

Ver. 495.—ὄτρυνον.] Vide ſuprà ad ν', 44.

Ver. 496. Πάντη ἐποιχόμενος.] Cod. *Harleian.* Πάντας ἐποιχόμενος. Sed & iterùm occurrit Πάντη ἐποιχόμενος, infrà ver. 533.

Ver.

Τεύχεα συλήσωσι, νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα.
Ἀλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅπαντα.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψεν,
Ὀφθαλμοὺς, ῥῖνάς θ'· ὁ δὲ λὰξ ἐν στήθεσι βαίνων,
Ἐκ χροὸς εἷλκε δόρυ, προτὶ δὲ φρένες αὐτῷ ἕποντο·
Τοῖο δ' ἅμα ψυχήν τε, καὶ ἔγχεος ἐξέρυσ' αἰχμήν.
Μυρμιδόνες δ' αὐτοῦ σχέθον ἵππους φυσιόωντας
Ἱεμένους φοβέεσθαι, ἐπεὶ λίπον ἅρματ' ἀνάκτων.
Γλαύκῳ δ' αἰνὸν ἄχος γένετο φθογγῆς ἀΐοντι·
Ὠρίνθη δέ οἱ ἦτορ, ὅτ' οὐ δύνατο προσαμῦναι.
Χειρὶ δ' ἑλὼν ἐπίεζε βραχίονα· τεῖρε γὰρ αἰνῶς
Ἕλκος, ὃ δή μιν Τεῦκρος ἐπεσσύμενον βάλεν ἰῷ,
Τείχεος ὑψηλοῖο ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύνων.
Εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι·
Κλῦθι, ἄναξ, ὅς που Λυκίης ἐν πίονι δήμῳ
Εἷς, ἢ ἐνὶ Τροίῃ· δύνασαι δὲ σὺ πάντοσ' ἀκούειν
Ἀνέρι κηδομένῳ, ὡς νῦν ἐμὲ κῆδος ἱκάνει.
Ἕλκος μὲν γὰρ ἔχω τόδε καρτερὸν, ἀμφὶ δέ μοι χεὶρ
Ὀξείῃς ὀδύνῃσιν ἐλήλαται, οὐδέ μοι αἷμα
Τερσῆναι δύναται· βαρύθει δέ μοι ὦμος ὑπ' αὐτοῦ·
Ἔγχος δ' οὐ δύναμαι σχεῖν ἔμπεδον, οὐδὲ μάχεσθαι
Ἐλθὼν δυσμενέεσσιν· ἀνὴρ δ' ὤριστος ὄλωλε,
Σαρπηδὼν, Διὸς υἱός· ὁ δ' οὐδ' ᾧ παιδὶ ἀμύνει.
Ἀλλὰ σὺ πέρ μοι, ἄναξ, τόδε καρτερὸν ἕλκος ἄκεσσαι,

" Arma detraxerint, in hoc ad naves ce tamine interfecto.
" Verùm capesse *pugnam* strenuè, adhortareque populum omnem.
Sic ipsum locutum finis mortis texit,
Oculos, naresque; *Patroclus* nempe, calce pectoribus impresso,
E corpore traxit hastam, præcordiáque ipsam *adhærentia* sequebantur;
Ejúsque simul animáque, & hastæ evulsit cuspidem.
Myrmidones autem illic detinuerunt *ejus* equos anhelantes,
Cupientes fugere, postquam reliquissent currus dominorum *suorum*.
Glauco verò gravis dolor ortus est vocem *amici* audienti;
Commotum autem est ei cor, quòd non posset opem ferre.
Manu autem prehendens *eum* stringebat [*sibi* brachium: affligebat enim eum graviter
Vulnus, quod jam ei Teucer irruenti inflixerat sagittâ,
E muro excelso malum à sociis propulsans.
Precans autem dixit longè-jaculanti Apollini:
" Exaudi, rex, qui alicubi Lyciæ in opulento populo
" Es, vel in Trojâ: potes autem tu undecunque auscultare
" Viro dolenti, sicut nunc me dolor invadit.
" Vulnus enim habeo hoc grave, undique autem mihi manus
" Acutis doloribus transfixa est, neque mihi sanguis
" Siccari potest; gravatur autem mihi humerus per ipsum:
" Hastam autem non possum sustinere firmiter, neque pugnare
" Congressus cum hostibus: Vir autem fortissimus periit,
" Sarpedon, Jovis filius: ille verò nè suo quidem filio opem-fert.
" Sed tu saltem mihi, rex, huic gravi vulneri medere;

Ver. 500.—νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντ.] Vituperat hîc *Homerum Terrassonus*, quòd *Sarpedonem*, etsi longè à navibus absentem, tamen *medias se inter naves occidisse* dicentem introducat. " Les Commentateurs" (inquit) —ont dit là dessus, que Sar- " pedon rêvoit, étant à l'article de la mort.—Ainsi, Homére " n'a point d'autre raison pour faire dire à Sarpedon qu'i " meurt au milieu des vaisseaux, quoiqu'il fut bien loin de là; " si non que c'est un vers tout fait, une formule employée au " 15e Livre, au sujet de Caletor tué effectivement au milieu " des vaisseaux; νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα. ό, 428." *Dissertat. sur l'Iliade, Part. IV. cap.* 6. Verùm, ut opinor, " νεῶν ἐν " ἀγῶνι πεσόντα" utrobique, non est, " *medias inter naves*," sed " *in certamine de navibus, stratum.*" Atque ita hîc accipit *Domina Dacier*; " Il me paroît que—νεῶν ἐν ἀγῶνι " peut signifier fort naturellement, *à l'attoque des vaisseaux.*" Alteram tamen explicandi rationem sequitur *Eustathius*, Τὸ δὲ, " νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα," μιμητικῶς ἔψευσαι· ἔξω μὲν γὰρ καὶ τῆς τάφρου ἐν τῇ πεδιάδι πίπτει, καὶ οὐκ ἐν τῷ ἀθροίσματι καὶ τῇ ἀγορᾷ τῶν νεῶν. Ὁ δὲ ἤδη τεταραγμένος τὸ φρονεῖν, ἄλλως λέγει· ἤδη γὰρ πρὸς τῷ θνήσκειν ἐστί.

Ver. 502.—τέλος θανάτοιο κάλυψεν Ὀφθαλμούς.]

Olli dura quies oculos & ferreus urget
Somnus: in æternam clauduntur lumina noctem.

Æn. XII, 309.

Ver. 510.—αἰνῶς.] *Al.* αὐτόν.

Ver. 511.—ὃ δή μιν Τεῦκρος ἐπεσσύμενον βάλεν ἰῷ.] Suprà, μ', 387.

Ver. 513.—ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι·] Cod. *Harleian*, ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα.

Ver. 515.—δύνασαι δὲ σύ.] Ita ex uno MS edidit *Barnesius*. *Al.* δύνασαι δέ του.

Ver. 518, 521.—ἐλήλαται——ὄλωλε.] Vide suprà ad κ', 186, 187; & ad ά, 37.

Ver. 521.——ἀνὴρ δ' ἄριστος.] Cod. *Harleian.* ἀνὴρ δ' ὃς ἄριστος.

Ver. 523.—ἕλκος.] Cod. *Harleian.* ἄλγος.

Ver.

Κοίμησον δ' ὀδύνας, δὸς δὲ κράτος, ὄφρ' ἑτάροισι
Κεκλόμενος Λυκίοισιν ἐποτρύνω πολεμίζειν·
Αὐτός τ' ἀμφὶ νέκυϊ κατατεθνειῶτι μάχωμαι.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Αὐτίκα παῦσ' ὀδύνας, ἀπὸ δ' ἕλκεος ἀργαλέοιο
Αἷμα μέλαν τέρσηνε, μένος δέ οἱ ἔμβαλε θυμῷ.
Γλαῦκος δ' ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσί, γήθησέν τε,
Ὅττι οἱ ὦκ' ἤκουσε μέγας θεὸς εὐξαμένοιο.
Πρῶτα μὲν ὤτρυνεν Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας,
Πάντῃ ἐποιχόμενος, Σαρπηδόνος ἀμφιμάχεσθαι.
Αὐτὰρ ἔπειτα μετὰ Τρῶας κίε, μακρὰ βιβάσθων,
Πουλυδάμαντ' ἐπὶ Πανθοΐδην, καὶ Ἀγήνορα δῖον·
Βῆ δὲ μετ' Αἰνείαν τε, καὶ Ἕκτορα χαλκοκορυστήν,
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἕκτορ, νῦν δὴ πάγχυ λελασμένος εἶς ἐπικούρων,
Οἳ σέθεν εἵνεκα, τῆλε φίλων, καὶ πατρίδος αἴης,
Θυμὸν ἀποφθινύθουσι· σὺ δ' οὐκ ἐθέλεις ἐπαμύνειν·
Κεῖται Σαρπηδὼν, Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων,
Ὃς Λυκίην εἴρυτο δίκῃσί τε καὶ σθένεϊ ᾧ·
Τὸν δ' ὑπὸ Πατρόκλῳ δάμασ' ἔγχει χάλκεος Ἄρης.
Ἀλλά, φίλοι, πάρστητε, νεμεσσήθητε δὲ θυμῷ,
Μὴ ἀπὸ τεύχε' ἕλωνται, ἀεικίσσωσι δὲ νεκρὸν
Μυρμιδόνες, Δαναῶν κεχολωμένοι, ὅσσοι ὄλοντο,
Τοὺς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἐπέφνομεν ἐγχείῃσιν.
Ὣς ἔφατο· Τρῶας δὲ κατακρῆθεν λάβε πένθος

" Sopi autem dolores, præſtéque vires; ut ſocios
" Adhortans Lycios excitem ad pugnandum;
" Ipſéque de cadavere mortuo pugnem.
Sic dixit precans; hunc autem exaudivit Phœbus Apollo:
Statim ſedavit dolores, à vulnere autem gravi
Sanguinem atrum ſiccavit, fortitudinémque immiſit animo.
Glaucus autem agnovit ſuâ mente, lætatúſque eſt,
Quòd ſe citò exaudiverat magnus deus precatum.
Primùm quidem excitavit Lyciorum ductores viros,
Quaquaversùm obiens, *ut* ſuper Sarpedone præliarentur.
Deinde verò Troas acceſſitum ibat, magnis-paſſibus gradiens,
Polydamanta ad Panthœdem & Agenora nobilem:
Acceſſitum etiam ivit Æneamque & Hectorem ære-armatum,
Propè autem ſtans verbis alatis allocutus eſt:
" Hector, nunc jam omnino oblitus es ſociorum,
" Qui te propter, procul ab amicis, & patriâ terrâ,
" Animam deperdunt: tu verò non vis malum propulſare.
" Jacet Sarpedon, Lyciorum ductor clypeatorum,
" Qui Lyciam tuebatur júſque-dicendo & virtute ſuâ:
" Hunc utique ſub Patroclo domuit haſtâ æreus Mars.
" Sed, amici, adeſte, indignaminique animo,
" Ne arma abſtulerint, indigniſque modis acceperint mortuum
" Myrmidones, de Danais irati, quotquot perierunt,
" Quos apud naves veloces interfecimus haſtis.
Sic dixit: Trojanos verò prorsus occupavit dolor,

Ver. 524. Κοίμησον.] Ita edidit *Barneſius* ex ξ', 236. *Al.* Κοίμισον· ut opinor, minùs rectè: Vide ſuprà ad ά, 140. Cæterùm Codex *Harleianus* hîc legit Κοίμισσον.

Ver. 526.—ἀμφὶ νέκυϊ.] Malè hîc *Barneſius*; " Pes (inquit) *Proceleuſmaticus* pro " *Anapæſto.*" Quaſi ſcilicet ſyllabæ duæ κυϊ in unam facilè coaleſcere non poſſent. Vide ſuprà ad *ver.* 321.

Ibid.—νέκυϊ κατατεθνειῶτι.] Non eſſe hoc ταυτολόγον ex Scriptoribus Tragicis liquet, quorum locutio Sermoni propior eſt:

Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ κατθανὼν νέκυς. *Sophocl. Antig.* 525.

Ibid. — κατατεθνειῶτι.] Vide ſuprà ad *d*, 265; ad β', 818; & ad ζ', 464.

Ver. 527. Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.]

Dixit: opemque Dei non caſſa in vota vocavit.
Æn. XII, 780.

Ver. 528. Αὐτίκα παῦσ' ὀδύνας.]

——ſubitoque omnis de corpore fugit
Quippe dolor, omnis ſtetit imo vulnere ſanguis.
——atque novæ rediere in priſtina vires. *Æn.* XII, 421.

Ver. 534.—μακρὰ βιβάσθων.] Vide ſuprà ad γ', 22.

Ver. 537.—ἱστάμενος ἔπεα.] Quâ ratione, ἱστάμενος, hîc ultimam producat; item Αἴαντε, *ver.* 556; & ὤμοιϊν, *ver.* 560; & Ἀχιλλῆϊ, *ver.* 575; vide ſuprà ad ά, 51.

Ver. 540.—ἀποφθινύθουσι.] Vide ſuprà ad β'; 43.

Ibid.—ἐπαμύνειν.] *Al.* ἐπαμῦναι.

Ver. 545—559. —— ἀεικίσσωσι——ἀεικισσαίμεθ'.] Rectè (ut opinor) cum duplici σ. Vide ſuprà ad ά, 140.

Ver. 548. — κατακρῆθεν]——κατάκρηθεν, ἤγουν κατάκρης, ὡς ἀλλαχοῦ κεῖται. ἢ κατακρῆθεν προπερισπωμένως ἀντὶ τοῦ κατακάρηθεν, καὶ ἐν Συγκοπῇ κατακρῆθεν, ὅ ἐστι κατὰ κεφαλῆς λάβε πένθος. *Euſtath.*

Ver.

Ἄσχετον, οὐκ ἐπιεικτόν, ἐπεί σφισιν ἕρμα πόληος
Ἔσκε, καὶ ἀλλοδαπός περ ἐών· πολέες γὰρ ἅμ' αὐτῷ
Λαοὶ ἕποντ', ἐν δ' αὐτὸς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Βὰν δ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι· ἦρχε δ' ἄρα σφιν
Ἕκτωρ, χωόμενος Σαρπηδόνος· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Ὦρσε Μενοιτιάδαο Πατροκλῆος λάσιον κῆρ·
Αἴαντε πρώτω προσέφη, μεμαῶτε καὶ αὐτώ·
Αἴαντε, νῦν σφῶϊν ἀμύνεσθαι φίλον ἔστω,
Οἷοί περ πάρος ἦτε μετ' ἀνδράσιν, ἢ καὶ ἀρείους.
Κεῖται ἀνήρ, ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν,
Σαρπηδών· ἀλλ' εἴ μιν ἀεικισσαίμεθ' ἑλόντες,
Τεύχεά τ' ὤμοιϊν ἀφελοίμεθα, καί τιν' ἑταίρων
Αὐτοῦ ἀμυνομένων δαμασαίμεθα, νηλέϊ χαλκῷ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενέαινον.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας,
Τρῶες καὶ Λύκιοι, καὶ Μυρμιδόνες, καὶ Ἀχαιοὶ,
Σύμβαλον ἀμφὶ νέκυϊ κατατεθνειῶτι μάχεσθαι,
Δεινὸν ἀΰσαντες· μέγα δ' ἔβραχε τεύχεα φωτῶν.
Ζεὺς δ' ἐπὶ νύκτ' ὀλοὴν τάνυσε κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Ὄφρα φίλῳ περὶ παιδὶ μάχης ὀλοὸς πόνος εἴη·
Ὦσαν δὲ πρότεροι Τρῶες ἑλίκωπας Ἀχαιούς·
Βλῆτο γὰρ οὔτι κάκιστος ἀνὴρ μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
Υἱὸς Ἀγακλῆος μεγαθύμου, δῖος Ἐπειγεύς,
Ὅς ῥ' ἐν Βουδείῳ εὐναιομένῳ ἤνασσε
Τοπρίν· ἀτὰρ τότε γ' ἐσθλὸν ἀνεψιὸν ἐξεναρίξας
Ἐς Πηλῆ' ἱκέτευσε, καὶ ἐς Θέτιν ἀργυρόπεζαν·
Οἱ δ' ἅμ' Ἀχιλλῆϊ ῥηξήνορι πέμπον ἕπεσθαι

Intolerabilis, cedere-nescius; quippe ipsis columen urbis
Erat, alienigena licèt existens: Multæ enim illum
Copiæ sequebantur, inter quas ipse fortissimus erat in pugnâ.
Ibant autem rectà in Danaos ardentes: præibatque ipsis
Hector, iratus de Sarpedone: At Achivos
Concitabat *ad certamen* Menœtiadæ Patrocli animosum cor:
Ajaces primos allocutus est, animis-incitatos etiam per se:
"Ajaces, jam vobis hostes propulsare cordi sit,
Quales quidem anteà eratis inter viros, vel & fortiores.
"Jacet vir, qui primus insiliit in murum hivorum,
"Sarpedon; sed ô si ipsum contumeliâ-afficere potuerimus ablatum,
"Armáque ab humeris auferre, & aliquem sociorum,
"Ab eo *nos* propulsantium domare sævo ære.
Sic dixit: Hi verò etiam per-se *hostes* arcere promptis-erant-animis.
Postquam autem utrinque firmârant phalangas,
Trojani & Lycii, & Myrmidones & Achivi;
Concurrerunt super cadavere mortuo pugnaturi,
Horrendùm clamantes: ingenti autem fragore sonuerunt arma virorum.
Jupiter verò noctem perniciosam extendit super asperâ pugnâ,
Ut dilecto de filio pugnæ perniciosus labor esset.
Moverunt autem loco priores Trojani nigros-oculis Achivos:
Percussus enim erat nequaquam ignavissimus vir inter Myrmidonas,
Filius Agaclei magnanimi, nobilis Epigeus,
Qui in Budio benè-habitato imperabat
Anteà: sed tunc strenuum consobrinum cùm occidisset,
Ad Peleum venit-supplex, & ad Thetin argenteis-pedibus-decoram:
Hi autem unà cum Achille hostium-agmina-perrumpente miserunt comitē

Ver. 552.—ἦρχε δ' ἄρα.] *Præibatque, ut solitus est.*

Ver. 555.—μεμαῶτε.] Vide suprà ad ν', 46.

Ver. 556. Αἴαντε, νῦν σφῶϊν—Οἷοί περ πάρος ἦτε.]

——nunc illas promite vires,
Nunc animos, quibus in Gætulis syrtibus usi.
Æn. V, 191.

Ver. 558. Κεῖται ἀνὴρ, ὃς πρῶτος.]

——Cadit ipse Tolumnius augur
Primus in adversos telum qui torserat hostes.
Æn. XII, 461.

Ver. 563.—ἐκαρτύναντο.] De hujus vocis prosodiâ, vide suprà ad λ', 215.

Ver. 565.—νέκυϊ κατατεθνειῶτι.] Vide suprà ad *ver.* 526; & ad β', 818.

Ver. 566.—μέγα δ' ἔβραχε τεύχεα φωτῶν.]

————————& arma
Horrendum sonuere. —— *Æn.* IX, 731.

Cæterùm de voce, ἔβραχε, & similibus; vide suprà ad δ', 125, & 455.

Ver. 570. Βλῆτο γὰρ οὔτι κάκιστος ἀνήρ.] Ἡ ἀπόφασις τῇ καταφάσει πολὲ μὲν τὸ ἴσον δύναται, πολὲ δὲ πλέον. *Hermogenes* περὶ μεθόδου δεινότητος, *cap.* 37. Vide suprà ad ό, 11; & ad ά, 330.

Ver. 571.—Ἐπειγεὺς·] Cod. *Harleian.* Ἐπηγεύς.

Ver. 572.—ἤνασσε.] Vide suprà ad *ver.* 172.

Ver. 575. Οἱ δ' ἅμ' Ἀχιλλῆϊ.] Vide suprà ad ν', 324.

Ἴλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
Τόν ῥα τόθ' ἁπτόμενον νέκυος βάλε φαίδιμος Ἕκτωρ
Χερμαδίῳ κεφαλήν· ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη
Ἐν κόρυθι βριαρῇ· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ νεκρῷ
Κάππεσεν, ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
Πατρόκλῳ δ' ἄρ' ἄχος γένετο φθιμένου ἑταίροιο·
Ἴθυσεν δὲ διὰ προμάχων, ἴρηκι ἐοικὼς
Ὠκέϊ, ὅστ' ἐφόβησε κολοιούς τε, ψῆράς τε·
Ὡς ἰθὺς Λυκίων, Πατρόκλεις ἱπποκέλευθε,
Ἔσσυο καὶ Τρώων· κεχόλωσο δὲ κῆρ, ἑταίροιο.
Καί ῥ' ἔβαλε Σθενέλαον, Ἰθαιμένεος φίλον υἱὸν,
Αὐχένα χερμαδίῳ, ῥῆξεν δ' ἀπὸ τοῖο τένοντας.
Χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ὅσση δ' αἰγανέης ῥιπὴ ταναοῖο τέτυκται,
Ἥν ῥά τ' ἀνὴρ ἀφέῃ πειρώμενος ἢ ἐν ἀέθλῳ,
Ἠὲ καὶ ἐν πολέμῳ, δηΐων ὕπο θυμοραϊστέων·
Τόσσον ἐχώρησαν Τρῶες, ὤσαντο δ' Ἀχαιοί.
Γλαῦκος δὲ πρῶτος, Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων,
Ἐτράπετ', ἔκτεινεν δὲ Βαθυκλῆα μεγάθυμον,
Χάλκωνος φίλον υἱὸν, ὃς Ἑλλάδι οἰκία ναίων,
Ὄλβῳ τε πλούτῳ τε μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσι.
Τὸν μὲν ἄρα Γλαῦκος, στῆθος μέσον, οὔτασε δουρὶ,
Στρεφθεὶς ἐξαπίνης, ὅτε μιν κατέμαρπτε διώκων·
Δούπησεν δὲ πεσών· πυκινὸν δ' ἄχος ἔλλαβ' Ἀχαιοὺς,
Ὡς ἔπεσ' ἐσθλὸς ἀνὴρ, μέγα δὲ Τρῶες κεχάροντο·
Στὰν δ' ἀμφ' αὐτὸν ἰόντες ἀολλέες· οὐδ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
Ἀλκῆς ἐξελάθοντο, μένος δ' ἰθὺς φέρον αὐτῶν.

Ilium ad generosis-equis-fœcundam, ut adversùs Trojanos pugnaret.
Hunc quidem tunc manum-injicientem cadaveri percussit illustris Hector
Saxo caput: illud verò in-duas partes totum diffissum est
In casside validâ; is itaque pronus super cadavere
Decidit, ipsúmque mors circumfusa est exitialis.
Patroclo autem dolor ortus est de interfecto socio;
Rectà verò prorupit per primos pugnatores, accipitri similis
Veloci, qui fugatos-persequitur graculosque, sturnósque:
Sic rectà-in Lycios, Patrocle equestris,
Ruisti & Trojanos; iratus nempe eras corde, de socio.
Et precussit Sthenelaum, Ithæmenis dilectum filium,
Cervicem saxo, abrupitque ejus tendines.
Cesserunt autem retrò & primi pugnatores & illustris Hector.
Quantus autem jaculi jactus longi est,
Quod quidem vir emiserit connixus vel in certamine-ludi,
Vel etiam in pugnâ, hostes propter animam-perdentes:
Tantum recesserunt Trojani; locóque moverunt *eos* Achivi.
Glaucus autem primus, Lyciorum ductor clypeatorum,
Conversus est, interfecitque Bathyclem magnanimum,
Chalconis dilectum filium, qui in Hellade domos habitans,
Opibúsque divitiisque excellebat inter Myrmidonas.
Hunc quidem Glaucus, pectore medio, vulneravit hastâ,
Conversus repentè, quando ipsum jam-assequebatur insequens;
Fragorem verò *is* edidit cadens: Vehemens autem dolor cepit Achivos,
Quòd ità ceciderat strenuus vir; admodum verò Trojani gavisi sunt:
Steterunt verò circa ipsum progressi frequentes; neque sanè Achivi
Fortitudinis obliti sunt, sed vires rectà ferebant in eos.

Ver. 577. Τόν ῥα.] *Hunc, inquam*——.

Ver. 578.—ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη.]

——atque illi partibus æquis
Huc caput atque illuc humero ex utroque pependit.
Æn. IX, 755.

Ver. 579.—ἄρα.] *Ut ex tali vulnere necesse erat.*

Ver. 581.—φθιμένου.] De syllabâ φθι correptâ, vide suprà ad β', 43; & ad α', 309, & 314.

Ver. 583.—κολοιούς τε ψῆράς τε.] "Illud verò (*sc. verborum sonitum jucundiorem*) cumprimis apud Homerum veteres "grammatici annotaverunt: quòd quum dixisset quodam in "loco κολοιούς τε ψῆράς τε, alio in loco non ψηρῶν τε sed ψαρῶν "dixit; Τῶν δ' ὥστε ψαρῶν νέφος ἔρχεται ἠὲ κολοιῶν· (ρ', 755;) "sequutus non communem, sed propriam in quoque vocis situ "jucunditatem. Nam si alterum in alterius loco ponas, u- "trumque feceris sonitu insuave." *Gell. lib.* 13. *cap.* 19.

Ver. 589.—τέτυκται.] Vide suprà ad γ', 736; & ad α', 37.

Ver. 591.—θυμοραϊστέων.] Pronunciabatur θυμοραϊστῶν.

Ver. 592.—Τρῶες, ὤσαντο.] Quâ ratione Τρῶες, hîc ultimam producat; item Βαθυκλῆα, *ver.* 594; & ἀπὸ *ver.* 607; & τε, *ver.* 636; vide suprà ad α', 51.

Ver. 594. Ἐτράπετ'.] Observandus hîc maximè proprius *vocis mediæ* Usus: *Convertit se.* Vide suprà ad α', 199; & ad γ', 141.

Ibid.—Βαθυκλῆα.] Vide suprà ad α', 265.

Ver. 597.—οὔτασε.] Vide suprà ad γ', 192; & ad ά, 140.

Ver. 599. Δούπησεν δὲ.] Vide suprà ad γ', 181.

Ver. 602.—ἐξελάθοντο.] *Al.* ἐκλελάθοντο.

I

Ver.

Ἔνθ' αὖ Μηριόνης Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
Λαόγονον, θρασὺν υἱὸν Ὀνήτορος, ὃς Διὸς ἱρεὺς
Ἰδαίου ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς, τίετο δήμῳ·
Τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος· ὦκα δὲ θυμὸς
Ὤχετ' ἀπὸ μελέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν.
Αἰνείας δ' ἐπὶ Μηριόνῃ δόρυ χάλκεον ἧκεν·
Ἔλπετο γὰρ τεύξεσθαι ὑπασπίδια προβιβῶντος·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος,
Πρόσσω γὰρ κατέκυψε, τὸ δ' ἐξόπιθεν δόρυ μακρὸν
Οὔδει ἐνισκίμφθη, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη
Ἔγχεος· ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης·
Αἰχμὴ δ' Αἰνείαο κραδαινομένη κατὰ γαίης
Ὤχετ', ἐπεί ῥ' ἅλιον στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν.
Αἰνείας δ' ἄρα θυμὸν ἐχώσατο, φώνησέν τε·
Μηριόνη, τάχα κέν σε, καὶ ὀρχηστήν περ ἐόντα,
Ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε διαμπερὲς, εἴ σ' ἔβαλόν περ.
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης δουρικλυτὸς ἀντίον ηὔδα·
Αἰνεία, χαλεπόν σε καὶ ἴφθιμόν περ ἐόντα,
Πάντων ἀνθρώπων σβέσσαι μένος, ὅς κέ σευ ἄντα
Ἔλθῃ ἀμυνόμενος· θνητὸς δέ νυ καὶ σὺ τέτυξαι.
Εἰ καὶ ἐγώ σε βάλοιμι τυχὼν μέσον ὀξέϊ χαλκῷ,
Αἶψά κε, καὶ κρατερός περ ἐὼν καὶ χερσὶ πεποιθὼς,
Εὖχος ἐμοὶ δώης, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἐνένιπτε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
Μηριόνη, τί σὺ ταῦτα, καὶ ἐσθλὸς ἐὼν, ἀγορεύεις;
Ὦ πέπον, οὔτι Τρῶες ὀνειδείοις ἐπέεσσι
Νεκροῦ χωρήσουσι, πάρος τινὰ γαῖα καθέξει·

Tum verò Meriones Trojanorum interfecit virum armis-acrem
Laogonum, audacem filium Onetoris, qui Jovis sacerdos
Idæi erat, deúsque veluti, honorabatur à populo :
Hunc percussit sub malâ & aure : confestim verò anima
Abiit è membris ; horrendæque illum tenebræ occupârunt.
Æneas autem in Merionem hastam æream misit ;
Sperabat enim *se* assecuturum sub clypei-tegmine progredientem :
Sed ille quidem ex adverso conspicatus evitavit æream hastam ;
In anteriorem enim partem proclinavit, à tergo autem hasta longa
Solo infixa est, superaque pars posterior quassabatur
Hastæ ; tum deinde remisit impetum rapidè-actum æs :
Cuspis adeò Æneæ vibrans in terram
Abiit ; quippe incassùm robustâ è manu exilierat.
Æneas autem animo iratus est, dixitque :
" Merione, citò certè te, saltatorem quantumvis *egregium*,
" Hasta mea compescuisset in perpetuum, si quidem te percussissem.
Illum verò Meriones hastâ-inclytus vicissim affatus est :
" Ænea, arduum *est*, te, fortis licèt sis,
" Omnium hominum extinguere robur, quicunque te contra
" Venerit propulsaturus ; mortalis certè & tu es.
" Si & ego te percussero assecutus medium acuto ære,
" Statim, strenuus licèt sis & manibus fretus,
" Gloriam mihi dederis, animam autem Plutoni equis-insigni.
Sic dixit : Hunc autem objurgavit Menœtii fortis filius :
" Merione, cur tu hæc, strenuus licèt, concionaris ?
" O amice, neutiquam Trojani contumeliosis verbis
" A cadavere cedent, antequàm aliquem terra tenebit :

Ver. 607.—στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν.]
Immolat, ingentique umbrâ tegit—— *Æn.* X, 541.

Ver. 610.—ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο.] Vide suprà ad ν', 404.

Ibid.—χάλκεον ἔγχος.] Vide suprà ad γ', 380.

Ver. 613.—ἀφίει μένος.] Vide suprà ad ν', 444.

Ver. 614, 615. Αἰχμὴ—Ὤχετ'—.] Versus hi duo, quos in uno MS deesse annotat *Barnesius*, desunt etiam in Codice *Harleiano*.

Ver. 615.—ἐπεί ῥ'.] *Quippe, ut dictum est,*——*ver.* 610.

Ver. 617. Μηριόνη, τάχα κέν σε, καὶ ὀρχηστήν περ ἐόντα.] Ὅμηρος τὸν Μηριόνην οὐκ αἰσχῦναι βουλόμενος, ἀλλὰ κοσμῆσαι, ὀρχηστὴν προσεῖπε· καὶ οὕτως ἄρα ἐπίσημος ἦν καὶ γνώριμος ἅπασιν ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, ὥστε οὐχ οἱ Ἕλληνες μόνον ταῦτα ἠπίσταντο περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ οἱ Τρῶες αὐτοὶ, καίτοι πολέμιοι ὄντες. Ἑώρων γὰρ, οἶμαι, καὶ τὴν ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτοῦ κουφότητα, καὶ εὐρυθμίαν ἣν ἐξ ὀρχήσεως ἐκέκτητο. Φησὶ δὲ τὰ ἔπη ὧδέ πως, " Μηριόνη, " τάχα κέν σε, καὶ ὀρχηστήν περ ἐόντα, Ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε." *Lucian.* περὶ ὀρχήσεως.

Ver. 622.—θνητὸς δέ νυ καὶ σὺ τέτυξαι.]
——mortali urgemur ab hoste
Mortales : totidem nobis animæque manusque. *Æn.* X, 375.

Ver. 625.—δώῃς.] *Al.* δοίης.

Ver. 628.—οὔτι Τρῶες.] Cod. *Harleian.* οὔ τοι Τρῶες.

Ibid.—ὀνειδείοις ἐπέεσσι.] Ita edidit *Barnesius* : Quocum facit & Codex *Harleianus*. *Al.* ὀνειδίοις ἐπέεσσι. Sed, ut opinor, minùs rectè. Vide suprà ad α', 519.

Ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου, ἐπέων δ', ἐνὶ βουλῇ·
Τῷ, οὔτι χρὴ μῦθον ὀφέλλειν, ἀλλὰ μάχεσθαι.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
Τῶν δ' ὥστε δρυτόμων ἀνδρῶν ὀρυμαγδὸς ὄρωρεν
Οὔρεος ἐν βήσσης, ἕκαθεν δέ τε γίνετ' ἀκουή·
Ὣς τῶν ὤρνυτο δοῦπος ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
Χαλκοῦ τε, ῥινοῦ τε, βοῶν τ' εὐποιητάων,
Νυσσομένων ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
Οὐδ' ἂν ἔτι φράδμων περ ἀνὴρ Σαρπηδόνα δῖον
Ἔγνω, ἐπεὶ βελέεσσι, καὶ αἵματι, καὶ κονίῃσιν,
Ἐκ κεφαλῆς εἴλυτο διαμπερὲς ἐς πόδας ἄκρους.
Οἱ δ' αἰεὶ ἐπὶ νεκρὸν ὁμίλεον, ὡς ὅτε μυῖαι
Σταθμῷ ἔνι βρομέωσι περιγλαγέας κατὰ πέλλας,
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει·
Ὣς ἄρα τοὶ περὶ νεκρὸν ὁμίλεον· οὐδέ ποτε Ζεὺς
Τρέψεν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης ὄσσε φαεινὼ,
Ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς αἰὲν ὅρα, καὶ φράζετο θυμῷ
Πολλὰ μάλ' ἀμφὶ φόνῳ Πατρόκλου, μερμηρίζων,
Ἢ ἤδη κἀκεῖνον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Αὐτοῦ ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι φαίδιμος Ἕκτωρ
Χαλκῷ δῃώσῃ, ἀπό τ' ὤμων τεύχε' ἕληται,
Ἦ ἔτι καὶ πλεόνεσσιν ὀφέλλειεν πόνον αἰπύν.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι, δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Ὄφρ' ἠῢς θεράπων Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Ἐξαῦτις Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα χαλκοκορυστὴν
Ὤσαιτο προτὶ ἄστυ, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἕκτορι δὲ πρωτίστῳ ἀνάλκιδα θυμὸν ἐνῶρσεν·
Ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς φύγαδ' ἔτραπε, κέκλετο δ' ἄλλους
Τρῶας φευγέμεναι· γνῶ γὰρ Διὸς ἱρὰ τάλαντα.

" In manibus enim finis pugnæ, verborum autem *finis* in concilio;
" Quapropter haudquaquam oportet verba multiplicare, fed pugnare.
Sic fatus, hic quidem præibat, ille verò unà fequebatur deo-par vir.
Horum autem veluti ligna-cædentium virorum fragor exoritur
Montis in faltibus, longéque exauditur: |
Sic horum excitabatur ftrepitus à terrâ latè-patente,
Ærisque, corióque, boúmque-tergoribus fcitè-compofitis,
Percufforum enfibúfque & haftis utrinque acutis.
Neque jam vel folers vir Sarpedona nobilem
Agnôffet; quippe telis & fanguine, & pulveribus,
A vertice obvolutus erat ufque ad pedes imos.
Illi verò affiduè circa mortuum verfabantur, ut quum mufcæ
In ftabulo murmurant lacte-plenas ad mulctras,
Tempore in verno, quando lac vafa rigat:
Sic utique ii circa mortuum verfabantur: Nec unquam Jupiter
Vertebat ab afperâ pugnâ oculos fulgentes,
Sed in ipfos ufque afpiciebat, & confultabat animo
Multa admodùm de cæde Patrocli, anxiè-deliberans,
An jam & illum in afperâ pugnâ
Illic fuper deo-parem Sarpedonem illuftris Hector
Ære cæderet, déque humeris arma auferret;
An adhuc etiam pluribus augeret laborem gravem.
Sic etiam ei cogitanti, vifum eft fatius effe,
Ut ftrenuus famulus Pelidæ Achillis
Retrò Trojanos Hectorem & æreis-armis-acrem
Repelleret ad urbem, multorúmque animam eriperet.
Hectori autem primo imbellem animum immifit:
Currúque *is* confcenfo in-fugam vertiffe, hortatúfque eft cæteros
Trojanos fugere: agnovit enim Jovis facras lances.

Ver. 633.—ὄρωρεν.] Vide fuprà ad β, 810.

Ver. 635.—ὤρνυτο.] Vide fuprà ad γ', 260.

Ibid.—δοῦπος.] Vide fuprà ad δ', 455.

Ver. 642.—βρομέωσι.] Cod. *Harleian.* βρεμέωσι.

Ibid.—περιγλαγέας κατὰ πέλλας.] Πέλλα, ἀγγεῖον σκυφοειδὲς, πυθμένα ἔχον πλατύτερον, εἰς ὃ ἤμελγον τὸ γάλα. Ὅμηρος, "ὡς ὅτε μυῖαι Σταθμῷ ἐνιβρομέωσιν εὐγλαγέας κατὰ πέλλας." *Athenæus, lib.* XI, *cap.* 13.

Ver. 644.—ἄρα.] *Ut diximus—ver.* 641.

Ver. 647.—μερμηρίζων.]

—animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc;
In partefque rapit varias, perque omnia verfat.
Æn. IV, 285.

Ver. 652. Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι.]
Hæc alternanti potior fententia vifa eft. *ibid.* 287.

Ver. 653.—Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.] Vide fuprà ad α', 1.

Ver. 654.—χαλκοκορυστὴν.] Vide fuprà ad β', 1.

Ver. 655.—πολέων.] Enuntiabatur, ac fi fcriptum fuiffet πολῶν. Vide fuprà ad β', 811.

Ver. 656.—θυμὸν ἐνῶρσεν.] Cod. *Harleian.* θυμὸν ἐνῆκεν. *Al.* φῦζαν ἐνῆκεν.

Ver.

Ἔνθ' οὐδ' ἴφθιμοι Λύκιοι μένον, ἀλλ' ἐφόβηθεν
Πάντες, ἐπεὶ βασιλῆα ἴδον βεβλημένον ἦτορ,
Κείμενον ἐν νεκύων ἀγύρει· πολέες γὰρ ἐπ' αὐτῷ
Κάππεσον, εὖτ' ἔριδα κρατερὴν ἐτάνυσσε Κρονίων.
Οἱ δ' ἄρ' ἀπ' ὤμοιιν Σαρπηδόνος ἔντε' ἕλοντο,
Χάλκεα, μαρμαίροντα, τὰ μὲν κοίλας ἐπὶ νῆας
Δῶκε φέρειν ἑτάροισι Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός.
Καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Εἰ δ' ἄγε νῦν, φίλε Φοῖβε, κελαινεφὲς αἷμα κάθηρον
Ἐλθὼν ἐκ βελέων Σαρπηδόνα, καί μιν ἔπειτα,
Πολλὸν ἀπὸ προφέρων, λοῦσον ποταμοῖο ῥοῇσι,
Χρῖσόν τ' ἀμβροσίῃ, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσον·
Πέμπε δέ μιν πομποῖσιν ἅμα κραιπνοῖσι φέρεσθαι,
Ὕπνῳ καὶ Θανάτῳ διδυμάοσιν, οἵ ῥά μιν ὦκα
Θήσουσιν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμῳ·
Ἔνθα ἑ ταρχύσουσι κασίγνητοί τε, ἔται τε,
Τύμβῳ τε, στήλῃ τε· τὸ γὰρ, γέρας ἐστὶ θανόντων.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα πατρὸς ἀνηκούστησεν Ἀπόλλων·
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς φύλοπιν αἰνήν·
Αὐτίκα δ' ἐκ βελέων Σαρπηδόνα δῖον ἀείρας,
Πολλὸν ἀπὸ προφέρων, λοῦσεν ποταμοῖο ῥοῇσι,
Χρῖσέν τ' ἀμβροσίῃ, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσε·
Πέμπε δέ μιν πομποῖσιν ἅμα κραιπνοῖσι φέρεσθαι,
Ὕπνῳ καὶ Θανάτῳ διδυμάοσιν· οἵ ῥά μιν ὦκα
Κάτθεσαν ἐν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμῳ·
Πάτροκλος δ' ἵπποισι καὶ Αὐτομέδοντι κελεύσας,
Τρῶας καὶ Λυκίους μετεκίαθε, καὶ μέγ' ἀάσθη,
Νήπιος· εἰ δὲ ἔπος Πηληϊάδαο φύλαξεν,

Tum verò ne fortes quidem Lycii sustinuerunt, sed in fugam-versi-sunt
Omnes, regem enim viderunt vulneratum corde,
Jacentem in cadaverum acervo: multi enim super ipsum
Deciderant, quando certamen asperum intendebat Saturnius.
Illi verò ab humeris Sarpedonis arma abstulerunt,
Ærea, coruscantia, quæ quidem cavas ad naves
Dedit ferenda sociis Menœtii fortis filius.
Et tunc Apollinem allocutus est nubescogens Jupiter:
"Eja age nunc, dilecte Phœbe, atro sanguine purga
"Profectus è telorum-acervo *sublatum* Sarpedonem, & ipsum deindè,
"Procul illinc efferens, lava fluminis fluentis,
"Ungéque ambrosiâ, immortalibusque vestibus induito.
"Deducendum autem eum da deductoribus velocibus qui ferant,
"Somno & Morti gemellis, qui quidem eum celeriter
"Ponent Lyciæ latæ *in* opulento populo:
"Ibi ei exequias-facient fratresque familiaresque,
"Tumulóque cippóque: hic enim, honor est mortuorum.
Sic dixit: Neque patri non-fuit-dicto-audiens Apollo:
Descendit autem ab Idæis montibus ad pugnam gravem:
Statimque è telorum-acervo Sarpedonem nobilem sublatum,
Procul inde efferens lavit fluminis fluentis,
Unxitque ambrosiâ, immortalibusque vestibus induit;
Deducendum autem eum dedit deductorbus velocibus qui ferrent,
Somno & Morti gemellis: qui quidem eum celeriter
Deposuerunt in Lyciæ latæ opulento populo.
Patroclus autem equos & Automedontem exhortatus,
Trojanos & Lycios insequebatur, & magnum accepit malum,
Demens: quòd si mandatum Pelidæ observâsset,

Ver. 660.—βασιλῆα.] Vide suprà ad α', 265.

Ibid.—βεβλημένον ἦτορ.] Ita ex MSS edidit *Barnesius*. *Al.* βεβλαμμένον ἦτορ. Codex *Harleianus* legit, δεδαϊγμένον ἦτορ.

Ver. 662.—Κρονίων.] De prosodiâ vocis Κρονίων, Κρονίονος, Κρονίωνος; vide suprà ad α', 397 & 265.

Ver. 666.——νεφεληγερέτα Ζεύς.] Vide suprà ad α', 175.

Ver. 667. Εἰ δ' ἄγε.] Vide suprà ad ι', 167.

Ver. 668. Ἐλθὼν ἐκ βελέων Σαρπηδόνα.] Cod. *Harleian.* Ἐλθὼν ἐκ μελέων Σαρπηδόνα,——. Cæterùm scribendum hîc conjicit *Tho. Bentleius*, Ἕλκων ἐκ βελέων Σαρπηδόνα; ex *ver.* 678, 781, & ρ', 126.

Ver. 673. Θήσουσιν Λυκίης.] Cod. *Harleian.* Θήσουσ' ἐν Λυκίης; ut infrà, *ver.* 683. Κάτθεσαν ἐν Λυκίης——.

Ver. 674, 675. Ἔνθα ἑ ταρχύσουσι——τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.]

Interea socios inhumataque corpora terræ
Mandemus: qui solus honos Acheronte sub imo est.
Æn. XI, 22.

Ver. 682.—ῥά.] *Ut jussi erant*——

Ver. 685.—ἀάσθη.] Vide suprà ad ι', 116.

Ver. 686. Νήπιος.]

Infelix; qui —— ——. *Æn.* II, 345.

Ibid.—Πηληϊάδαο φύλαξεν.] Cod. *Harleian.* Πηληϊάδεω ἐφύλαξεν.

Ver.

Ἧτ' ἂν ὑπέκφυγε κῆρα κακὴν μέλανος θανάτοιο.
Ἀλλ' αἰεί γε Διὸς κρείσσων νόος, ἠέ περ ἀνδρῶν,
Ὅστε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ, καὶ ἀφείλετο νίκην
Ῥηϊδίως, ὅτε δ' αὐτὸς ἐποτρύνησι μάχεσθαι·
Ὅς οἱ καὶ τότε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἀνῆκεν.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξας,
Πατρόκλεις, ὅτε δή σε θεοὶ θάνατόνδε κάλεσσαν;
Ἄδρηστον μὲν πρῶτα, καὶ Αὐτόνοον, καὶ Ἔχεκλον,
Καὶ Πέριμον Μεγάδην, καὶ Ἐπίστορα, καὶ Μελάνιππον·
Αὐτὰρ ἔπειτ' Ἔλασον, καὶ Μούλιον, ἠδὲ Πυλάρτην·
Τοὺς ἕλεν· οἱ δ' ἄλλοι φύγαδ' ἐμνώοντο ἕκαστος.
Ἔνθα κεν ὑψίπυλον Τροίην ἕλον υἷες Ἀχαιῶν,
Πατρόκλου ὑπὸ χερσί, περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν·
Εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος ἐϋδμήτου ἐπὶ πύργου
Ἔστη, τῷ ὀλοὰ φρονέων, Τρώεσσι δ' ἀρήγων.
Τρὶς μὲν ἐπ' ἀγκῶνος βῆ τείχεος ὑψηλοῖο
Πάτροκλος, τρὶς δ' αὐτὸν ἀπεστυφέλιξεν Ἀπόλλων,
Χείρεσσιν ἀθανάτῃσι φαεινὴν ἀσπίδα νύσσων·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος,
Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Χάζεο, διογενὲς Πατρόκλεις· οὔ νύ τοι αἶσα
Σῷ ὑπὸ δουρὶ πόλιν πέρθαι Τρώων ἀγερώχων,
Οὐδ' ὑπ' Ἀχιλλῆος, ὅσπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.

Certè effugiſſet fatum exitiale atræ mortis.
Sed ſemper Jovis validius conſilium, quàm hominum;
Qui & fortem virum in-fugam vertit, & aufert victoriam
Facilè, etiam cùm ipſe excitaverit ad pugnandum:
Qui ei & tunc animum in pectoribus extimulavit.
Tum quem primum, quem & poſtremum interfeciſti,
Patrocle, quando jam te dii ad mortem vocârunt?
Adreſtum quidem primùm, & Autonoum, & Echeclum,
Et Perimum Megadem, & Epiſtorem, & Melanippum:
Deindè verò Elaſum, & Mulium, atque Pylartem;
Hos interfecit: cæteri autem in-fugam-*eundi* memores fuere quiſque.
Tum certè altam-portis Trojam cepiſſent filii Achivorum,
Patrocli ſub manibus, ſupra-modum enim ante alios haſtâ furebat;
Niſi Apollo Phœbus benè-ſtructâ ſuper turri
Stetiſſet, illi exitialia cogitans, Trojaniſque auxilians.
Ter quidem in cubitum ſcandebat muri excelſi
Patroclus, ter autem ipſum-aſperè-exceptum deturbavit Apollo,
Manibus immortalibus fulgentem clypeum feriens:
Sed quando jam quartò irruebat deo par,
Minaciter tum verò increpitans allocutus eſt longè-jaculans Apollo:
" Recede, nobiliſſime Patrocle: neque enim fatum
" Tuâ ſub haſtâ urbem vaſtatum iri Trojanorum magnanimorum,
" Neque ſub Achille, qui tamen te multò fortior.

Ver. 688. Ἀλλ' αἰεί γε.] Ita ex uno MS edidit *Barneſius*. Quam lectionem & probat *Henricus Stephanus* ad ϛ', 176. *Al.* Ἀλλ' αἰεί τε.

Ibid.—ἠέ περ ἀνδρῶν.] Cod. *Harleian.* ἠέ περ ἀνδρός. *Al.* αἰγιόχοιο.

Ver. 689, 690. Ὅστε καὶ——ὅτε δ' αὐτὸς ἐποτρύνησι μάχεσθαι.] *Al.* ὅτε δ' αὐτὸς ἐποτρύνει μαχέσασθαι. *Al.* ὅτε δ' αὐτὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει. *Henricus Stephanus* legendum cenſet, ὁτὲ δ' αὐτὸς ἐποτρύνει μαχέσασθαι, itáque explicat: " *Sed* " *ſemper Jovis ſententia ſuperior eſt ſententiâ hominum, quippe* " *qui ſtrenuum etiam virum terret, adeò ut ei victoriam facilè auferat; aliàs verò ad pugnam accendit.*" Quod (ut & ipſe annotat,) meliùs cum ſequente, " Ὅς οἱ καὶ τότε, &c." congruit: Itémque, ubi iterùm occurrunt iidem hi duo verſus, *Il.* ϛ', 177, 178; Codices omnes habent, ἐποτρύνει μαχέσασθαι, nec ullus intellectui ambiguo eſt locus. Cæterùm hos duos verſus in quibuſdam codicibus deeſſe annotat *Euſtathius*: Ἰστέον δὲ ὅτι ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων μετὰ τὸ, " κρείσσων νόος ἠέπερ " ἀνδρῶν," οὐ κεῖνται οἱ ἀναγεγραμμένοι ἐφεξῆς δύο γνωμικοὶ στίχοι, ἀλλὰ μόνος εἷς οὗτος, " Ὅς οἱ καὶ τότε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν " ἀνῆκε."

Ver. 691. Ὅς οἱ.] Vide ſuprà ad ά, 51.

Ibid.—ἀνῆκεν.] Cod. *Harleian.* ἐνῆκεν.

Ver. 692. Ἔνθα τίνα πρῶτον.]

Quem telo primum, quem poſtremum aſpera virgo
Dejicis?———— ———— *Æn.* XI, 664.

Ver. 694.—Ἔχεκλον.] Cod. *Harleian.* Ὀπίτην.

Ver. 700.—Ἀπόλλων Φοῖβος.] Vide ſuprà ad ά, 43.

Ver. 704. Χείρεσσιν ἀθανάτῃσι.] Cod. *Harleian.* Χείρεσσ' ἀθανάτῃσι.

Ibid.—ἀθανάτῃσι] Vide ſuprà ad ά, 398.

Ver. 706. Δεινὰ δ'.] Malè hîc edidit *Barneſius* Δεινάδ', contenditque παρέλκειν τὸ Δέ. Quod nullo modo fert linguæ Græcæ ratio. Vide ſuprà ad έ, 439; & ad ά, 57.

Ibid.—προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων.] *Al.* ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Ver. 708.—πέρθαι.] Cod. *Harleian.* πέρσαι.

Ver. 709.—Ἀχιλλῆος ὅσπερ.] Quâ ratione Ἀχιλλῆος, hîc ultimam producat; item ἀλευόμενος, *ver.* 711; & εἰσάμενος, *ver.* 716; & Αὐτοκασίγνητος, *ver.* 718; vide ſuprà ad ά, 51.

Ver.

Ὣς φάτο· Πάτροκλος δ᾽ ἀνεχάζετο πολλὸν ὀπίσσω,
Μῆνιν ἀλευόμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
Ἕκτωρ δ᾽ ἐν Σκαιῇσι πύλῃς ἔχε μώνυχας ἵππους·
Δῖζε γὰρ, ἠὲ μάχοιτο κατὰ κλόνον αὖθις ἐλάσσας,
Ἢ λαοὺς ἐς τεῖχος ὁμοκλήσειεν ἀλῆναι.
Ταῦτ᾽ ἄρα οἱ φρονέοντι παρίστατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἀνέρι εἰσάμενος αἰζηῷ τε, κρατερῷ τε,
Ἀσίῳ, ὃς μήτρως ἦν Ἕκτορος ἱπποδάμοιο,
Αὐτοκασίγνητος Ἑκάβης, υἱὸς δὲ Δύμαντος,
Ὃς Φρυγίην ναίεσκε ῥοῇς ἔπι Σαγγαρίοιο·
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσεφώνεε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἕκτορ, τίπτε μάχης ἀποπαύεαι; οὐδέ τί σε χρή.
Αἴθ᾽ ὅσον ἥσσων εἰμὶ, τόσον σέο φέρτερος εἴην·
Τῷ κε τάχα στυγερῶς πολέμου ἀπερωήσειας.
Ἀλλ᾽ ἄγε, Πατρόκλῳ ἔφεπε κρατερώνυχας ἵππους,
Αἴκεν πώς μιν ἕλῃς, δώῃ δέ τοι εὖχος Ἀπόλλων.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη Θεὸς ἀμπόνον ἀνδρῶν·
Κεβριόνῃ δ᾽ ἐκέλευσε δαΐφρονι φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἵππους ἐς πόλεμον πεπληγέμεν· αὐτὰρ Ἀπόλλων
Δύσεθ᾽ ὅμιλον ἰών· ἐν δὲ κλόνον Ἀργείοισιν
Ἧκε κακὸν, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζεν.
Ἕκτωρ δ᾽ ἄλλους μὲν Δαναοὺς ἔα, οὐδ᾽ ἐνάριζεν·
Αὐτὰρ ὁ Πατρόκλῳ ἔπεχε κρατερώνυχας ἵππους.

Sic dixit: Patroclus autem recessit longè retrò,
Iram devitans longè-jaculantis Apollinis.
Hector verò in Scæis portis tenebat solidos-ungulis equos:
Secum enim ambigebat, an pugnaret in turbam iterùm actis equis,
An copias ad murum clamore-imperaret congregari.
Hæc quidem ei cogitanti astitit Phœbus Apollo,
Viro cùm-se-assimulâsset juvenique, fortique,
Asio, qui avunculus erat Hectoris equûm-domitoris,
Frater-germanus Hecubæ, filiúsque Dymantis,
Qui Phrygiam habitabat fluenta ad Sangarii:
Huic se cùm assimulâsset, allocutus est Phœbus Apollo:
" Hector, cur à pugnâ cessas? neque enim omnino te decet.
" Utinam quanto deterior sum, tanto te fortior essem:
" Tum profectò statim tuo-malo à pugnâ recessisses.
" Sed age, in Patroclum impellito validos-ungulis equos,
" Si quà ipsum interficere potueris, deditque tibi gloriam Apollo.
Sic fatus, rursus quidem abiit Deus per laborem virorum:
Cebrionem verò jussit bellicosum illustris Hector
Equos ad prælium verberantem-agere: At Apollo
Ingressus est medium-agmen profectus; perturbationem autem Argivis
Immisit exitialem, Trojanisque & Hectori gloriam præbuit.
Hector autem cæteros quidem Danaos omittebat, neque occidebat:
Sed ille in Patroclum dirigebat validos-ungulis equos.

Ver. 711.—ἀλευόμενος.] *Al.* ἀλευάμενος, ut suprà ί, 444.

Ibid.—ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.] Vide suprà ad ά, 75.

Ver. 712—719.—πύλης ἔχε—ῥοῆς ἔπι.] Cod. *Harleian.* πύλησ᾽ ἔχε—ῥοῆσ᾽ ἔπι.

Ver. 712—724—732.—μώνυχας ἵππους—κρατερώνυχας ἵππους.]

——solido——ungula cornu. *Virg. Georgic.* III, 88.

Ver. 713. Δῖζε γάρ.] Vide suprà ad *ver.* 647.

Ver. 716. Ἀνέρι εἰσάμενος.]

————forma tum vertitur oris
Antiquum in Buten—— ———— *Æn.* IX, 646.

Ibid.—εἰσάμενος.] Vide suprà ad ν', 45; & ad γ', 141.

Ver. 717.—ἱπποδάμοιο.] Vide suprà ad β', 23.

Ver. 718. Αὐτοκασίγνητος Ἑκάβης, υἱὸς δὲ Δύμαντος.] *Virgilio*, non *Dymantis*, sed *Cissei* filia erat Hecuba.

————————& face prægnans
Cisseïs regina Parin creat.— —— *Æn.* X, 704.

Vide suprà ad ζ', 299.

Ver. 720. Τῷ μιν ἐεισάμενος.] Vide suprà ad γ', 389.

Ibid.—προσεφώνεε Φοῖβος Ἀπόλλων.] *Al.* προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.

Ver. 725.—ἕλῃς, δώῃ δέ τοι.] *Al.* ἕλοις, δῴοι δέ τοι.

Ver. 728.—πεπληγέμεν.] Vide suprà ad γ', 31; & ad β', 314.

Ver. 729. Δύσεθ᾽.] Vide suprà ad β', 35; & ad έ, 109.

Ver. 731. Ἕκτωρ δ᾽ ἄλλους μὲν Δαναοὺς ἔα.]——Αὐτὰρ ὁ Πατρόκλῳ.

Ipse neque aversos dignatur sternere morti:
Nec pede congressos æquo, nec tela ferentes
Insequitur: solum densâ in caligine Turnum
Vestigat lustrans, solum in certamina poscit.
Æn. XII, 464.

Ibid.—ἐνάριζεν] Cod. *Harleian.* ἐνάριξεν. Quo modo & in uno MS scriptum repperit *Barnesius.*

Ver. 732.—ἔπεχε.] *Al.* ἔφεπε; ut suprà *ver.* 724.

Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
Σκαιῇ ἔγχος ἔχων· ἑτέρηφι δὲ λάζετο πέτρον
Μάρμαρον, ὀκριόεντα, τόν οἱ περὶ χεὶρ ἐκάλυψεν.
Ἧκε δ' ἐρεισάμενος· οὐδὲ δὴν χάζετο φωτὸς,
Οὐδ' ἁλίωσε βέλος· βάλε δ' Ἕκτορος ἡνιοχῆα
Κεβριόνην, νόθον υἱὸν ἀγακλῆος Πριάμοιο,
Ἵππων ἡνί' ἔχοντα, μετώπιον ὀξεϊ λᾶϊ·
Ἀμφοτέρας δ' ὀφρῦς σύνελεν λίθος, οὐδέ οἱ ἔσχεν
Ὀστέον· ὀφθαλμοὶ δὲ χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν
Αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν· ὁ δ' ἄρ', ἀρνευτῆρι ἐοικὼς,
Κάππεσ' ἀπ' εὐεργέος δίφρου· λίπε δ' ὀστέα θυμός.
Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφης, Πατρόκλεις ἱππεῦ·
Ὢ πόποι, ἦ μάλ' ἐλαφρὸς ἀνὴρ, ὡς ῥεῖα κυβιστᾷ·
Εἰ δή που καὶ πόντῳ ἐν ἰχθυόεντι γένοιτο,
Πολλοὺς ἂν κορέσειεν ἀνὴρ ὅδε, τήθεα διφῶν,
Νηὸς ἀποθρώσκων, εἰ καὶ δυσπέμφελος εἴη·
Ὡς νῦν ἐν πεδίῳ ἐξ ἵππων ῥεῖα κυβιστᾷ·
Ἦ ῥα καὶ ἐν Τρώεσσι κυβιστητῆρες ἔασιν.
Ὣς εἰπὼν, ἐπὶ Κεβριόνῃ ἥρωϊ βεβήκει,
Οἶμα λέοντος ἔχων, ὅστε σταθμοὺς κεραΐζων,
Ἔβλητο πρὸς στῆθος, ἑή τέ μιν ὤλεσεν ἀλκή·
Ὣς ἐπὶ Κεβριόνῃ, Πατρόκλεις, ἆλσο μεμαώς.
Ἕκτωρ δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε.
Τὼ περὶ Κεβριόναο, λέονθ' ὡς, δηρινθήτην,
Ὥτ' ὄρεος κορυφῇσιν περὶ κταμένης ἐλάφοιο,
Ἄμφω πεινάοντε, μέγα φρονέοντε μάχεσθον·
Ὣς περὶ Κεβριόναο δύω μήστωρες ἀϋτῆς,
Πάτροκλός τε Μενοιτιάδης καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ,
Ἵεντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλέϊ χαλκῷ.
Ἕκτωρ μὲν κεφαλῆφιν ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεθίει·

Patroclus autem ex-alterâ-parte ab equis desiliit in terram,
Sinistrâ hastam tenens: alterâque arripuit saxum
Candidum, asperum, quod ejus manus capiebat.
Misit verò connixus, neque diu aberat à viro,
Neque frustra misit telum: percussit enim Hectoris aurigam
Cebrionem, nothum filium illustris Priami,
Equorum habenas tenentem, *in* frontem acuto lapide:
Ambo autem supercilia confregit lapis, neque ejus restitit
Os; oculi autem humi ceciderunt in pulveres
Ipsius ante pedes: Ipse verò urinatori similis,
Decidit ab affabre-factâ sellâ; liquitque ossa anima.
Illum autem aspere-deridens allocutus es, Patrocle eques:
“ Papæ, profectò perquam agilis vir, quum-ita facilè urinatur:
“ Sicubi sanè & ponto in piscoso esset,
“ Multos satiare posset vir hic, ostrea quærens,
“ Nave desiliens, etsi tempestuosus esset:
“ Adeò nunc in campo è curru facilè urinatur:
“ Profectò & inter Trojanos urinatores utique sunt.
Sic locutus, Cebrionem heroëm invasit,
Impetum leonis habens, qui stabula vastans,
Vulneratur ad pectus, suáque ipsum perdit virtus:
Sic in Cebrionem, Patrocle, insiliisti ardens.
Hector verò ex-alterâ-parte ab equis desiliit in-terram.
Hi duo de Cebrione, leones tanquam, pugnabant;
Qui *in* montis verticibus de interemptâ cervâ,
Ambo esurientes, magnis animis pugnant:
Sic de Cebrione duo artifices pugnæ,
Patroclúsque Menœtiades & illustris Hector,
Cupiebant alter alterius incîdere corpus sævo ære.
Hector quidem capite postquam prehendit, non dimittebat;

Ver. 733.—ἆλτο χαμᾶζε.] Vide suprà ad γ', 29.

Ver. 735.—ὀκριόεντα.] Cod. *Harleian.* ὀκρυόεντα.

Ver. 736.—ἐρεισάμενος· οὐδὲ δὴν.] Quâ ratione & ἐρεισάμενος, & οὐδὲ, hîc ultimam producant; item τε, *ver.* 767; & ἀπὸ, *ver.* 773; & χερμάδια, *ver.* 774; vide suprà ad ά, 51.

Ibid.—χάζετο φωτὸς.] *Al.* ἄζετο φωτός.

Ver. 741.—ἐν κονίῃσιν.] Vide suprà ad ν', 508.

Ver. 742.—ὁ δ' ἄρ', ἀρνευτῆρι ἐοικὼς.] Vide suprà ad μ', 385.

Ver. 743.—εὐεργέος δίφρου.] Pronuntiabatur εὐεργοῦς, vel εὐεργεῦς. Ut rectè hîc annotavit *Barnesius.* Vide suprà ad ξ', 116.

Ver. 745.—ὡς ῥεῖα κυβιστᾷ.] Cod. *Harleian.* ὃς ῥεῖα κυβιστᾷ.

Ver. 751. Ὣς εἰπὼν—βεβήκει.] Si βέβηκε dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide suprà ad ά, 37.

Ver. 755.—ἆλτο χαμᾶζε.] Vide suprà ad γ', 29.

Ver. 757. Ὥτ'.] *Qui utique*——. *Qui scilicet*——.

Ver. 762.—οὐχὶ μεθίει.] *Al.* οὐχὶ μεθίειν. Utrumque salvâ prosodiâ.

Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἔχεν ποδός· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες καὶ Δαναοὶ ξύναγον κρατερὴν ὑσμίνην.
Ὡς δ' Εὖρός τε Νότος τ' ἐριδαίνετον ἀλλήλοιιν
Οὔρεος ἐν βήσσης, βαθέην πελεμιζέμεν ὕλην,
Φηγόν τε, μελίην τε, τανύφλοιόν τε κράνειαν,
Αἵ τε πρὸς ἀλλήλας ἔβαλον τανυήκεας ὄζους
Ἠχῇ θεσπεσίῃ, πάταγος δέ τε ἀγνυμενάων·
Ὡς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες
Δῄουν, οὐδ' ἕτεροι μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο.
Πολλὰ δὲ Κεβριόνην ἀμφ' ὀξέα δοῦρα πεπήγει,
Ἰοί τε πτερόεντες ἀπὸ νευρῆφι θορόντες·
Πολλὰ δὲ χερμάδια μεγάλ' ἀσπίδας ἐστυφέλιξε
Μαρναμένων ἀμφ' αὐτόν· ὁ δ' ἐν στροφάλιγγι κονίης
Κεῖτο μέγας μεγαλωστὶ, λελασμένος ἱπποσυνάων.
Ὄφρα μὲν ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο· πῖπτε δὲ λαός·
Ἦμος δ' ἠέλιος μετενείσσετο βουλυτόνδε,
Καὶ τότε δή ῥ' ὑπὲρ αἶσαν Ἀχαιοὶ φέρτεροι ἦσαν·
Ἐκ μὲν Κεβριόνην βελέων ἥρωα ἔρυσσαν

Patroclus autem ex-alterâ parte tenebat pede: Et jam cæteri
Trojani & Danai committebant acre prælium.
Ut verò Eurúsque Notúsque certant inter-se
Montis in saltibus, profundam concutere sylvam,
Fagúmque, fraxinúmque, corticosámque cornum,
Quæ altera alteri affligunt extensos-in-longum ramos
Sono immenso, fragor autem exoritur inter frangendum:
Sic Trojani & Achivi mutuis assultibus
Cædebant, neutri verò meminerant perniciosæ fugæ.
Multæ autem Cebrionem circa acutæ hastæ defixæ sunt,
Sagittæque alatæ à nervis salientes:
Multa & saxa ingentia clypeos contudêre
Pugnantium circa ipsum; is autem in vertice pulveris
Jacebat ingens ingenti-spatio, oblitus aurigationis.
Quamdiu quidem sol medium cœlum ascendebat,
Tamdiu valdè utrosque tela attingebant; cadebatque populus:
Cùm verò sol transibat ad occasum,
Et tum quidem præter fatum Achivi superiores erant:
Cebrionem quidem è telorum acervo heroëm extraxerunt,

prosodiâ. Nam vox *μεθίει* *mediam naturâ* producit:

—— *ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεθίει.* ό, 716.
—— *ἔχεν ἔγχος ἀκαχμένον, οὐδὲ μεθίει.* φ', 72.
Ἀργεῖοι, μήπω τι μεθίετε —— δ', 234.

Quòd autem eadem hæc vox nonnullis in locis *media* correpta occurrat; ut,

Πολλάκι γὰρ μεθίεις —— κ', 121;
Ἀλλὰ ἑκὼν μεθίεις —— ζ', 523;

& alibi; positioni hoc soli debetur. Vide suprà ad ν', 103; & ad ό, 24.

Ver. 765. *Ὡς δ' Εὖρός τε Νότος τ' ἐριδαίνετον ἀλλήλοιιν— Ὡς Τρῶες.*]

Ac velut annoso validum cùm robore quercum
Alpini Boreæ, nunc hinc, nunc flatibus illinc
Eruere inter se certant; it stridor, & altè
Consternunt terram concusso stipite frondes——
Haud secus——. *Æn.* IV, 441.
Adversi rupto ceu quondam turbine venti
Confligunt Zephyrusque Notusque, & lætus Eoïs
Eurus equis: stridunt sylvæ—— *Æn.* II, 416.

Macrobius hunc locum inter eos citat, in quibus *Virgilius Homerici* carminis majestatem non æquat. *Lib.* 5, *cap.* 13.

Ver. 766. — *πελεμιζέμεν ὕλην.*] *Al.* *πτελεμιζέμεν ὕλην.*

Ibid. — *ὕλην.*] Vide suprà ad γ', 151.

Ver. 769. — *ἀγνυμενάων.*] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 772. — *δοῦρα πεπήγει.*] Cod. *Harleian.* *δοῦρ' ἐπεπήγει.*

Ver. 775. — *ὁ δ' ἐν στροφάλιγγι κονίης.*] Cod. *Harleian.* *ὁ δὲ στροφάλιγγι κονίης.*

Ver. 776. *Κεῖτο μέγας μεγαλωστὶ.*]

——ingentem, atque ingenti vulnere victum. *Æn.* X, 842.

Porrò, de istiusmodi verborum sono, rem ipsam aptissimè depingente, vide suprà ad γ', 363; & ad δ', 455.

Ver. 777. *Ὄφρα μὲν ἠέλιος.*]

——medios cùm Sol accenderit æstus. *Georg.* IV, 401.
——medium Sol igneus orbem
Hauserat —— —— *Ibid.* 426.
Sol medium cœli conscenderat igneus orbem. *Æn.* VIII, 97.

Ibid. — *ἀμφιβεβήκει.*] Vide suprà ad ά, 37; & ad δ', 492.

Ver. 778. *Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο· πῖπτε δὲ λαός.*]

Jam gravis æquabat luctus & mutua mavors
Funera: cædebant pariter, pariterque ruebant. *Æn.* X, 755.

Ver. 779. *Ἦμος δ' ἠέλιος μετενείσσετο βουλυτόνδε.*]

——aratra jugo referunt suspensa juvenci,
Et sol crescentes decedens duplicat umbras. *Eclog.* II, 65.

Ibid. — *μετενείσσετο.*] *Al.* *μετενίσσετο.*

Ver. 781. — *ἔρυσσαν.*] Ita *Barnesius*, ex MSS. Rectè. *Al.* *ἔρυσαν*; Quod penultimam corripit: —— *ἔγχεος ἐξέρυσ' αἰχμήν*, suprà *ver.* 505.

Τρώων ἐξ ἐνοπῆς, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
Πάτροκλος δὲ Τρωσὶ κακὰ φρονέων ἐνόρουσε·
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε, θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Σμερδαλέα ἰάχων· τρὶς δ' ἐννέα φῶτας ἔπεφνεν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος,
Ἔνθ' ἄρα τοι, Πάτροκλε, φάνη βιότοιο τελευτή·
Ἤντετο γάρ τοι Φοῖβος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Δεινός· ὁ μὲν τὸν ἰόντα κατὰ κλόνον οὐκ ἐνόησεν·
Ἠέρι γὰρ πολλῇ κεκαλυμμένος ἀντεβόλησε·
Στῆ δ' ὄπιθε, πλῆξεν δὲ μετάφρενον, εὐρέε τ' ὤμω
Χειρὶ καταπρηνεῖ· στρεφεδίνηθεν δέ οἱ ὄσσε.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κρατὸς κυνέην βάλε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἡ δὲ κυλινδομένη καναχὴν ἔχε ποσσὶν ὑφ' ἵππων
Αὐλῶπις τρυφάλεια· μιάνθησαν δὲ ἔθειραι
Αἵματι καὶ κονίῃσι· πάρος γε μὲν οὐ θέμις ἦεν,
Ἱπποκόμον πήληκα μιαίνεσθαι κονίῃσιν·
Ἀλλ' ἀνδρὸς θείοιο κάρη, χαρίεν τε μέτωπον
Ῥύετ' Ἀχιλλῆος· τότε δὲ Ζεὺς Ἕκτορι δῶκεν
Ἧι κεφαλῇ φορέειν· σχεδόθεν δέ οἱ ἦεν ὄλεθρος·
Πᾶν δέ οἱ ἐν χείρεσσιν ἄγη δολιχόσκιον ἔγχος,
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, κεκορυθμένον· αὐτὰρ ἀπ' ὤμων
Ἀσπὶς σὺν τελαμῶνι χαμαὶ πέσε τερμιόεσσα·
Λῦσε δέ οἱ θώρηκα ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων.
Τὸν δ' ἄτη φρένας εἷλε, λύθεν δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα·
Στῆ δὲ ταφών· ὄπιθεν δὲ μετάφρενον ὀξέϊ δουρὶ
Ὤμων μεσσηγὺ σχεδόθεν βάλε Δάρδανος ἀνὴρ,
Πανθοΐδης Εὔφορβος, ὃς ἡλικίην ἐκέκαστο
Ἔγχεΐ θ', ἱπποσύνῃ τε, πόδεσσί τε καρπαλίμοισι·
Καὶ γὰρ δή ποτε φῶτας ἐείκοσι βῆσεν ἀφ' ἵππων,
Πρῶτ' ἐλθὼν σὺν ὄχεσφι, διδασκόμενος πολέμοιο.
Ὅς τοι πρῶτος ἐφῆκε βέλος, Πατρόκλεις ἱππεῦ,

Trojanorum è tumultu, & humeris arma ademerunt.
Patroclus verò Trojanis infesto animo irruit:
Ter quidem deindè irruit, veloci par Marti,
Horrendùm clamans; ter autem novenos viros interfecit:
Sed cùm jam quartum impetum-faceret, deo par,
Tum verò tibi, Patrocle, manifestus-imminebat vitæ finis:
Occurrebat enim tibi Phœbus in asperâ pugnâ
Terribilis: Hic quidem illum euntem per turbam non vidit;
Caligine enim multâ tectus obvius-veniebat:
Stetit autem à-tergo, percussitque interscapilium, latósque humeros,
Manu pronâ: vertigine autem correpti-sunt ei oculi.
Hujus verò à capite quidem galeam dejecit Phœbus Apollo:
Voluta autem tinnitum dabat pedibus sub equorum
Oblonga galea; fœdatæque sunt jubæ
Sanguine & pulveribus: Anteà quidem fas utique non erat,
Setis-equinis-comantem cassidem fœdari pulveribus;
Sed viri divini caput, venustámque frontem
Tuebatur Achillis: tum verò Jupiter Hectori dedit
Suo capite ferendam: propè enim ei erat exitium.
Tota verò ei in manibus tracta est prælonga hasta,
Gravis, magna, valida, ære-præmunita; & ab humeris
Clypeus cum loro in humum cecidit talaris:
Solvit porrò ei thoracem rex, Jovis filius, Apollo.
Illi verò stupor animum occupavit, solutáque sunt pulchra membra:
Stetit itaque attonitus: à-tergo autem interscapilium acutâ hastâ
Humeros inter ex-propinquo percussit Dardanus vir,
Panthoides Euphorbus, qui supra æquales ornatus erat
Hastâque aurigandique-peritiâ, pedibúsque velocibus:
Etenim jam olim viros viginti deturbaverat de curribus,
Cùm primùm venit curru-vectus, discens præliari.
Qui tibi primus immisit telum, Patrocle eques,

Ver. 784. — ἀτάλαντος.] Vide suprà ad β', 627.

Ver. 785. Σμερδαλέα ἰάχων.] Vide suprà ad δ', 456.

Ver. 786. — ἐπέσσυτο.] Vide suprà ad ν', 260.

Ver. 787. Ἔνθ' ἄρα τοι —— φάνη βιότοιο τελευτή.]
Hic tibi mortis erant metæ. —— *Æn.* XII, 546.

Ver. 792. — στρεφεδίνηθεν.] Cod. *Harleian.* στρεφεδίνησεν.

Ver. 794 — καναχὴν] Vide suprà ad δ', 455.

Ver. 798. — μέτωπον.] *Al.* πρόσωπον.

Ver. 806. Στῆ δὲ ταφών.
—————— obmutuit amens. *Æn.* IV, 279.

Ibid. — ὀξέϊ δουρὶ.] Cod. *Harleian.* ὀξέϊ χαλκῷ.

Ver. 808. — ἐκέκαστο.] Vide suprà ad ο', 153; & ad δ', 492.

Οὐδὲ δάμασσ᾽· ὃ μὲν αὖθις ἀνέδραμε, μίκτο δ᾽ ὁμίλῳ,
Ἐκ χροὸς ἁρπάξας δόρυ μείλινον· οὐδ᾽ ὑπέμεινε
Πάτροκλον, γυμνόν περ ἐόντ᾽, ἐν δηϊοτῆτι.
Πάτροκλος δὲ θεοῦ πληγῇ καὶ δουρὶ δαμασθεὶς,
Ἂψ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ᾽ ἀλεείνων.
Ἕκτωρ δ᾽, ὡς εἶδεν Πατροκλῆα μεγάθυμον
Ἂψ ἀναχαζόμενον, βεβλημένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἀγχίμολόν ῥά οἱ ἦλθε κατὰ στίχας, οὖτα δὲ δουρὶ
Νείατον ἐς κενεῶνα· διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, μέγα δ᾽ ἤκαχε λαὸν Ἀχαιῶν.
Ὡς δ᾽ ὅτε σῦν ἀκάμαντα λέων ἐβιήσατο χάρμῃ,
Τώ τ᾽ ὄρεος κορυφῇσι μέγα φρονέοντε μάχεσθον,
Πίδακος ἀμφ᾽ ὀλίγης· ἐθέλουσι δὲ πιέμεν ἄμφω·
Πολλὰ δέ τ᾽ ἀσθμαίνοντα λέων ἐδάμασσε βίηφιν·
Ὣς πολέας πεφνόντα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν
Ἕκτωρ Πριαμίδης σχεδὸν ἔγχεϊ θυμὸν ἀπηύρα·
Καί οἱ ἐπευχόμενος ἔπεα πτερόεντ᾽ ἀγόρευε·
Πάτροκλ᾽, ἦπου ἔφησθα πόλιν κεραϊζέμεν ἀμὴν,
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας,
Ἄξειν ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Νήπιε· τάων δὲ πρόσθ᾽ Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
Ποσσὶν ὀρωρέχαται πολεμίζειν· ἔγχεϊ δ᾽ αὐτὸς
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισι μεταπρέπω, ὅς σφιν ἀμύνω
Ἦμαρ ἀναγκαῖον· σὲ δέ τ᾽ ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.
Ἆ δείλ᾽, οὐδέ τοι, ἐσθλὸς ἐὼν, χραίσμησεν Ἀχιλλεύς.
Ὅς που τοι μάλα πολλὰ μένων ἐπετέλλετ᾽ ἰόντι,
Μή μοι πρὶν ἰέναι, Πατρόκλεις ἱπποκέλευθε,

Neque domuit: Is quidem retrò recurrit, immiſtúſque eſt turbæ,
E corpore abreptâ haſtâ fraxineâ; neque ſuſtinuit
Patroclum, nudum licèt, in pugnâ.
Patroclus autem Dei plagâ & haſtâ domitus
Retrò ſociorum in agmen recedebat, mortem evitans.
Hector verò, ut vidit Patroclum magnanimum
Retrò cedentem, vulneratum acuto ære,
Prope eum venit per ordines, comminúſque percuſſit haſtâ
Imum ad ile: penitùs autem æs adegit:
Fragorem verò is edidit cadens, magnóque affecit dolore populū Achivorū.
Ut autem cùm aprum viribus-ingentem leo urget pugnâ,
Hique montis in verticibus magnis animis decertant,
Fonte de exiguo; volunt quippe bibere ambo:
Multùm autem anhelantem aprum leo domat vi:
Sic multos occidenti Menœtii forti filio
Hector Priamides cominus haſtâ animum abſtulit:
Et ſuper eum glorians verba alata dixit:
" Patrocle, credidiſti utique urbem te vaſtaturum noſtram,
" Trojanáſque mulieres, libero die erepto,
" Abducturum eſſe in navibus dilectam in patriam terram.
" Demens! pro his enim Hectoris veloces equi
" Pedibus contendunt pugnatum: haſtâ verò ipſe
" Inter Trojanos bellicoſos excello, qui ab ipſis arceo
" Diem ſervilem: te autem hîc vultures comedent.
" Infelix, neque tibi, fortis licèt, auxilio fuit Achilles,
" Qui nimirum tibi admodùm multis remanens mandavit proficiſcenti,
" Nè mihi antè revertere, Patrocle equeſtris,

Ver. 813.—ὁ μὲν αὖθις ἀνέδραμε, μίκτο δ᾽ ὁμίλῳ,—οὐδ᾽ ὑπέμεινε Πάτροκλον.]

——fugit ante omnes exterritus Aruns
————nec jam ampliùs haſtæ
Credere, nec telis occurrere virginis audet. *Æn.* XI, 806.
——ex oculis ſe——abſtulit Aruns,
Contentuſque fugâ mediis ſe immiſcuit armis. *Ibid.* 814.

Ver. 818.—Πατροκλῆα μεγάθυμον.] Quâ ratione vox, Πατροκλῆα, hîc ultimam naturâ brevem producat; itémque ἐπευχόμενος, *ver.* 829; & πρὶν, *ver.* 839; & μιν, *ver.* 855; vide ſuprà ad ά, 51. Cæterum, quæ vocis, βασιλέα, formam ſequuntur; eæ ultimam *naturâ* ſemper *producunt.* Vide ſuprà ad ά, 265.

Ver. 820.—οὖτα.] Vide ſuprà ad ν', 192.

Ver. 822. Δούπησεν δὲ.] Vide ſuprà ad δ', 435; & ad ν', 181.

Ver. 824. Τώ τ᾽ ὄρεος.] Cod. *Harleian.* Ὥτ᾽ ὄρεος.

Ver. 825.—πιέμεν.] *Al.* πινέμεν. Utrumque ferri poſſit. Vide ſuprà ad *ver.* 762.

Ver. 828.—Πριαμίδης.] Vide ſuprà ad ά, 398.

Ver. 829.—ἔπεα πτερόεντ᾽ ἀγόρευε.] *Al.* ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Ver. 830.—ἀμὴν.] Cod. *Harleian.* ἔμμιν.

Ver. 834.—ὀρωρέχαται.] Vide ſuprà ad ν', 736; & ad ά, 37.

Ver. 836.—σὲ δέ τ᾽ ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.]
Alitibus linquêre feris————. *Æn.* X, 559.

Ver. 838.—ἐπετέλλετ᾽ ἰόντι.] *Al.* ἐπέτελλεν ἰόντι.

Νῆας ἀνὰ γλαφυράς, πρίν γ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Αἱματόεντα χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι·
Ὥς πού σε προσέφη, σοὶ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθε.
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφης, Πατρόκλεις ἱππεῦ·
Ἤδη νῦν, Ἕκτορ, μεγάλ' εὔχεο· σοὶ γὰρ ἔδωκε
Νίκην Ζεὺς Κρονίδης ϗ Ἀπόλλων, οἵ μ' ἐδάμασσαν
Ῥηϊδίως· αὐτοὶ γὰρ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
Τοιοῦτοι δ' εἴπερ μοι ἐείκοσιν ἀντεβόλησαν,
Πάντες ἂν αὐτόθ' ὄλοντο, ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
Ἀλλά με μοῖρ' ὀλοή, ϗ Λητοῦς ἔκτανεν υἱός,
Ἀνδρῶν δ' Εὔφορβος· σὺ δέ με τρίτος ἐξεναρίζεις.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Οὔ θην οὐδ' αὐτὸς δηρὸν βέῃ, ἀλλά τοι ἤδη
Ἄγχι παρέστηκεν θάνατος ϗ μοῖρα κραταιή,
Χερσὶ δαμέντ' Ἀχιλῆος ἀμύμονος Αἰακίδαο.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψε.
Ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη ἄϊδόσδε βεβήκει,
Ὃν πότμον γοόωσα, λιποῦσ' ἀνδροτῆτα ϗ ἥβην.

" Naves ad cavas, quàm Hectoris homicidæ
" Sanguinolentem loricam circa pectora discideris:
" Sic nimirùm te allocutus est, tibique animum vecordi persuasit.
Illum verò languens allocutus es, Patrocle eques:
" Jam nunc, Hector, magnis verbis gloriator; tibi enim dedit
" Victoriam Jupiter Saturnius & Apollo, qui me domuerunt
" Facilè: ipsi enim ab humeris arma detraxerunt.
" Tales verò etiam si mihi viginti occurrissent,
" Omnes hîc periissent, meâ hastâ domiti.
" Sed me fatum perniciosum & Latonæ interfecit filius,
" Eque mortalibus Euphorbus: tu verò me tertius interfectum spolias.
" Aliud autem tibi dicam, tu verò in animo reconde tuo,
" Haud sanè nè tu quidem ipse diu in-vitâ progred eris, sed tibi jam
" Propè astat mors & fatum violentum,
" Manibus domando Achillis eximii Æacidæ.
Sic illum quidem locutum finis mortis obtexit.
Anima autem è membris volans ad orcum descendit,
Suam sortem lugens, relicto robore virili & juventâ.

Ver. 840. Νῆας ἀνὰ γλαφυράς.] *Al.* Νῆας ἐπὶ γλαφυράς.

Ibid.—ἀνδροφόνοιο.] Vide suprà ad *ver.* 77.

Ver. 842.—σοὶ δὲ φρένας.] Cod. *Harleian.* σοὶ δ' οὐ φρένας.

Ver. 847. Τοιοῦτοι δ' εἴπερ μοι ἐείκοσιν ἀντεβόλησαν.] Ἀνὴρ ὑπὸ τύχης σφαλλόμενος, ἑαυτὸν εἰς ὀρθὸν καθιστὰς ϗ ἀντίπαλον, πύκτης ὅπως εἰς χεῖρας, ἐκ τοῦ ταπεινοῦ ϗ οἰκτροῦ τῇ μεγαλαυχίᾳ μεταφέρων εἰς τὸ γαῦρον ϗ ὑψηλὸν, οὐκ ἐπαχθὴς οὐδὲ θρασὺς, ἀλλὰ μέγας εἶναι δοκεῖ ϗ ἀήττητος. Ὥς που ϗ τὸν Πάτροκλον ὁ Ποιητὴς μέτριον ϗ ἀνεπίφθονον ἐν τῷ κατορθοῦν, ἐν δὲ τῷ τελευτᾷν μεγαλήγορον πεποίηκε λέγοντα· " Τοιοῦτοι δ' εἴπερ μοι ἐείκοσιν ἀντεβόλησαν." *Plutarch de sui Laude.*

Ver. 848. Πάντες ἂν αὐτόθ' ὄλοντο.] *Al.* Πάντες κ' αὐτόθ' ὄλοιντο.

Ver. 851.—σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.]

Καὶ ταῦτ' ἐπίσω, ϗ γράφου φρενῶν ἔσω.
Sophocl. Philoctet. ver. 1318.

Sensibus hæc imis, res est non parva, reponas.
Virg. Eclog. III, 54.

Accipite ergo animis, atque hæc mea figite dicta.
Æn. III, 250.

——Tu condita mente teneto. *Ibid.* 388.

——Simul hæc animo hauri. *Æn.* XII, 26.

Ver. 852. Οὔ θην οὐδ' αὐτὸς δηρὸν βέῃ.]

——non me, quicunque es, inulto,
Victor, nec longum lætabere; te quoque fata
Prospectant paria, atque eadem mox arva tenebis.
Æn. X, 739.

Quem locum *Macrobius* inter eos recenset, in quibus Poëtarum, " *par pene splendor amborum est.*" *Lib.* V, *cap.* 12.

Ver. 856. Ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων.]

Vitaque cum gemitu fugit indignata sub umbras.
Æn. XI, 831; XII, 952.

Ibid.—βεβήκει.] Similitérque *ver.* 864; Αὐτίκα—βεβήκει.] Vide suprà ad *ver.* 751.

Ver. 857. Ὃν πότμον γοόωσα.] Vituperat hunc locum *Plato.* Δεῖ δὴ (ὡς ἔοικεν) ἡμᾶς ἐπιστατεῖν ϗ περὶ τούτων τῶν μύθων τοῖς ἐπιχειροῦσι λέγειν, ϗ δεῖσθαι μὴ λοιδορεῖν ἁπλῶς οὕτω τὰ ἐν ᾅδου, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπαινεῖν, ὡς οὔτ' ἀληθῆ λέγοντας, οὔτ' ὠφέλιμα τοῖς μέλλουσι μαχίμοις ἔσεσθαι.——Ἐξαλείψομεν ἄρα——πάντα τὰ τοιαῦτα—, " Ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη ἄϊδόσδε βεβήκει, Ὃν " πότμον γοόωσα, λιποῦσ' ἀνδροτῆτα ϗ ἥβην."——Ταῦτα ϗ τὰ τοιαῦτα πάντα, παραιτησόμεθα Ὅμηρόν τε ϗ τοὺς ἄλλους ποιητὰς μὴ χαλεπαίνειν, ἂν διαγράφωμεν· οὐχ ὡς οὐ ποιητικὰ ϗ ἡδέα τοῖς πολλοῖς ἀκούειν· ἀλλ', ὅσῳ ποιητικώτερα, τοσούτῳ ἧττον ἀκουστέον παισὶ ϗ ἀνδράσιν, οὓς δεῖ ἐλευθέρους εἶναι, δουλείαν θανάτου μᾶλλον πεφοβημένους *De Republ. lib.* 3. Similiter & *Plutarchus*: Ὅσοι —τὸν θάνατον ὡς οἰκτρὸν, ἢ τὴν ἀταφίαν ὡς δεινὸν ὀλοφυρόμενοι ϗ δεδιότες, φωνὰς ἐξενηνόχασι,—" Ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη " ἄϊδόσδ' ἐβεβήκει, Ὃν πότμον γοόωσα, λιποῦσ' ἀδροτῆτα ϗ ἥβην."——αὗται πεπονθότων εἰσὶ ϗ προσεαλωκότων ὑπὸ δόξης ϗ ἀπάτης. Διὸ μᾶλλον ἅπτονται ϗ διαταράττουσιν ἡμᾶς, ἀναπιμπλαμένους τοῦ πάθους ϗ τῆς ἀσθενείας, ἀφ' ἧς λέγονται. *De audiend. Poëtis.*

Ibid.—ἀνδροτῆτα.] *Al.* ἀδροτῆτα. Quo modo & legit *Plutarchus*, loco suprà citato.

Τὸν καὶ τεθνειῶτα προσηύδα φαίδιμος Ἕκτωρ·
Πατρόκλεις, τί νύ μοι μαντεύεαι αἰπὺν ὄλεθρον;
Τίς δ' οἶδ' εἴ κ' Ἀχιλεύς, Θέτιδος παῖς ἠϋκόμοιο,
Φθήῃ ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι;
Ὣς ἄρα φωνήσας δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
Εἴρυσε, λὰξ προσβάς· τὸν δ' ὕπτιον ὦσ' ἀπὸ δουρός.
Αὐτίκα δὲ ξὺν δουρὶ μετ' Αὐτομέδοντα βεβήκει,
Ἀντίθεον θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο·
Ἵετο γὰρ βαλέειν· τὸν δ' ἔκφερον ὠκέες ἵπποι
Ἄμβροτοι, οὓς Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν, ἀγλαὰ δῶρα.

Hunc & mortuum allocutus eſt illuſtris Hector:
" Patrocle, cur mihi vaticinaris grave exitium?
" Quis verò ſcit, an Achilles Thetidis filius comas-pulchræ,
" Prior-meâ haſtâ percuſſus animam perdiderit?
Sic ſanè locutus haſtam æream è vulnere
Traxit, calce impreſſo; illum verò ſupinum repulit ab haſtâ.
Statim autem cum haſtâ in Automedontem ibat,
Deo parem famulum velocis Æacidæ;
Cupiebat enim percutere: Illum verò extulerunt veloces equi
Immortales, quos Peleo dii dederant, ſplendida dona.

Ver. 858. — τεθνειῶτα.] Vide ſuprà ad β', 818.

Ver. 861. Φθήῃ.] *Al.* φθαίῃ.

Ver. 862. Ὣς ἄρα φωνήσας δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς Εἴρυσε.] —— Hoc dicens eduxit corpore telum. *Æn.* X, 744.

ΤΗΣ

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ρ.

Ὑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας Ρʹ.

ΠΕρὶ τοῦ Πατρόκλου σώματος καρτερὰ συνίσταται μάχη, καθ' ἣν καὶ Εὔφορβος μὲν ἀναιρεῖται ὑπὸ Μενελάου· Ἕκτωρ δὲ τὴν Ἀχιλλέως ἐνδύεται πανοπλίαν, καὶ ἀνθίσταται τοῖς Ἕλλησιν. Οἱ δὲ περὶ Μενέλαον Ἀντίλοχον διαπέμπονται πρὸς Ἀχιλλέα, τὸν Πατρόκλου θάνατον ἀγγέλλοντα. Ὑποδύντες δὲ καὶ ἀράμενοι τὸ σῶμα τοῖς ὤμοις, ἐκφέρουσι τῆς μάχης· οἱ δὲ Αἴαντες, προμαχοῦσι καὶ ἀπείργουσι τοὺς πολεμίους.

Ἐπιγραφαί.

Ἀριστεία Μενελάου.

Ἄλλως.

Ῥῶ, Δαναοί, Τρῶές τε, νέκυν πέρι, χεῖρας ἔμισγον.

Ἄλλη.

Ῥῶ, Δαναοὶ, Τρῶές τε περὶ νέκυν ἀμφεμάχοντο.

Ἄλλη.

Ῥῶ, κρατερὴ ἔρις ὦρτο, Μενοιτιάδαο πεσόντος.

ΟΥΔ' ἔλαθ' Ἀτρέος υἱὸν, ἀρηΐφιλον Μενέλαον,
Πάτροκλος Τρώεσσι δαμεὶς ἐν δηϊοτῆτι.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖν', ὥς τις περὶ πόρτακι μήτηρ,
Πρωτοτόκος, κινυρὴ, οὐ πρὶν εἰδυῖα τόκοιο·
Ὣς περὶ Πατρόκλῳ βαῖνε ξανθὸς Μενέλαος·
Πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσ' εἴσην,
Τὸν κτάμεναι μεμαὼς, ὅστις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι.
Οὐδ' ἄρα Πάνθου υἱὸς ἐϋμμελίης ἀμέλησε
Πατρόκλοιο πεσόντος ἀμύμονος· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
Ἔστη, καὶ προσέειπεν ἀρηΐφιλον Μενέλαον·
Ἀτρείδη Μενέλαε, διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,

LIB. XVII.

NEque latuit Atrei filium, bellicosum, Menelaum,
Patroclus à Trojanis domitus in prælio:
Processit autem per primos-pugnatores armatus corusco ære,
Ipsúmque circumiens protegebat, tanquam aliqua circum vitulum mater,
Tum primùm enixa, querula, non antè experta partum:
Ita circa Patroclum ibat flavus Menelaus:
Prætendit autem ipsi hastámque & clypeum undique æquale,
Illum interficere paratus, quicunque sibi adversùm veniret.
Neque verò Panthi filius hastâ-præstans neglexit
Patroclum stratum eximium: prope autem ipsum
Stetit, & allocutus est bellicosum Menelaum:
" Atride Menelae, Jovis-alumne, dux populorum,

Ver. 1. Οὐδ' ἔλαθ' Ἀτρέος υἱόν.] Cod. *Harleian.* Οὐδ' Ἀτρέως υἱόν. Quod & ferri possit. Vide suprà ad βʹ, 811.

Ver. 4.—ὥς.] *Ut par erat,*——.

Ver. 5.—οὐ πρὶν εἰδυῖα.] Quâ ratione, πρὶν, hîc ultimam producat; item, δὲ, *ver.* 17; & ἀδήριτος, *ver.* 42; & Ἀντικρὺ, *ver.* 49; & ἅλις, *ver.* 54; Vide suprà ad αʹ, 51.

Ver. 10.—ἄρ.] *Proinde.*——.

Χάζεο, λεῖπε δὲ νεκρὸν, ἔα δ' ἔναρα βροτόεντα·
Οὐ γάρ τις πρότερος Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
Πάτροκλον βάλε δουρὶ κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην·
Τῷ με ἔα κλέος ἐσθλὸν ἐνὶ Τρώεσσιν ἀρέσθαι,
Μή σε βάλω, ἀπὸ δὲ μελιηδέα θυμὸν ἕλωμαι.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ζεῦ πάτερ, οὐ μὲν καλὸν ὑπέρβιον εὐχετάασθαι.
Οὔτ' οὖν πορδάλιος τόσσον μένος, οὔτε λέοντος,
Οὔτε συὸς κάπρου ὀλοόφρονος, οὗ τε μέγιστος
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι περὶ σθένεϊ βλεμεαίνει,
Ὅσσον Πάνθου υἷες ἐϋμμελίαι φρονέουσιν.
Οὐδὲ μὲν οὐδὲ βίη Ὑπερήνορος ἱπποδάμοιο
Ἧς ἥβης ἀπόνηθ', ὅτε μ' ὤνατο, καί μ' ὑπέμεινε·
Καί μ' ἔφατ' ἐν Δαναοῖσιν ἐλέγχιστον πολεμιστὴν
Ἔμμεναι· οὐδέ ἕ φημι πόδεσσί γε οἷσι κιόντα,
Εὐφρῆναι ἄλοχόν τε φίλην, κεδνούς τε τοκῆας.
Ὣς θην καὶ σὸν ἐγὼ λύσω μένος, εἴ κε μευ ἄντα
Στήῃς· ἀλλά σ' ἐγὼν ἀναχωρήσαντα κελεύω
Ἐς πληθὺν ἰέναι· μηδ' ἀντίος ἵστασ' ἐμεῖο,
Πρίν τι κακὸν παθέειν· ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.
Ὣς φάτο, τὸν δ' οὐ πεῖθεν· ἀμειβόμενος δὲ προσηύδα·
Νῦν μὲν δὴ, Μενέλαε διοτρεφὲς, ἦ μάλα τίσεις
Γνωτὸν ἐμὸν, τὸν ἔπεφνες, ἐπευχόμενος δ' ἀγορεύεις·
Χήρωσας δὲ γυναῖκα μυχῷ θαλάμοιο νέοιο,
Ἀρητὸν δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκας.
Ἦ κέ σφιν δειλοῖσι γόου κατάπαυμα γενοίμην,
Εἴ κεν ἐγὼ κεφαλήν τε τεὴν καὶ τεύχε' ἐνείκας,
Πάνθῳ ἐν χείρεσσι βάλω καὶ Φρόντιδι δίῃ.

" Recede, & linque mortuum, finitóque spolia cruenta:
" Non enim quisquam prior Trojanorum inclytorúmque sociorum
" Patroclum percussit hastâ in asperâ pugnâ:
" Quare me fine gloriam magnam inter Trojanos reportare,
" Ne te percutiam, dulcémque animam eripiam.
Illum verò graviter indignans allocutus est flavus Menelaus:
" Jupiter pater, haud sanè decorum superbè gloriari.
" Nec verò pantheræ tanti spiritus, neque leonis,
" Neque suis apri infesti, (cujus tamen maximus
" Animus in pectoribus supra-modum robore truculentus effertur)
" Quantam Panthi filii hastæ-peritiâ-insignes ferociam spirant.
" Atqui neque vis Hyperenoris equûm-domitoris [me
" Suæ juventutis fructû-percepit, cùm probris-incessit, & me expectavit:
" Et me dicebat inter Danaos ignavissimum bellatorem
" Esse: Neque ipsum autumo pedibus suis reversum,
" Oblectâsse uxorémque dilectam, venerandósque parentes.
" Sic certè & tuum ego solvam robur, si me contra
" Steteris: Sed te ego recedentem hortor
" In turbam abire; neque adversus consistas mihi,
" Antequàm aliquod malum passus fueris: Factum verò & stultus agnovit.
Sic dixit: Illi verò non persuasit; sed viciffim affatus est:
" Nunc ergo jam, Menelae Jovis-alumne, omnino certè ultionem-dabis
" Fratri meo, quem interfecisti; & jactabundus prædicas:
" Viduâsti autem uxorem in conclavi thalami recentis,
" Immensúmque parentibus luctum & mœrorem fecisti.
" Ipsis equidem miseris luctûs finis essem,
" Si quidem ego capútque tuum & arma reportata,
" Pantho in manus dedero & Phrontidi nobili

Ver. 14.—κλειτῶν.] Cod. *Harleian.* κλυτῶν.

Ver. 19.—καλὸν.] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 20.—πορδάλιος.] *Al.* παρδάλιος.

Ver. 22.—περὶ σθένεϊ.] *Al.* μέγα σθένεϊ.

Ver. 23.—φρονέουσιν.] *Al.* φορέουσιν.

Ver. 24.—βίη Ὑπερήνορος.] Vide suprà ad ν', 758.

Ibid.—ἱπποδάμοιο.] Vide suprà ad β', 23.

Ver. 30.—ἐγὼν ἀναχωρήσαντα.] Cod. *Harleian.* ἐγώγ' ἀναχωρήσαντα.

Ver. 23.—ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.] Sic *Hesiodus*;

——παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω.

Ἔργ. καὶ Ἡμερ. Γ, 216.

Atque hinc *Plato*; Εὐλαβηθῆναι, καὶ μὴ, κατὰ τὴν παροιμίαν, ὥσπερ νήπιον, παθόντα γνῶναι. *Convivium*, haud longè à fine.

Ver. 34.—τίσεις.] Vide suprà ad ί, 508.

Ver. 35.—τὸν ἔπεφνες.] Cod. *Harleian.* ὃν ἔπεφνες.

Ver. 37. Ἀρητὸν.] *Al.* Ἄῤῥητον. Quo modo legit & Codex *Harleianus*.

Ibid.—τοκεῦσι.] γονεῦσι. Codd. à *Th. Bentleio* collati.

Ver

Ἀλλ' οὐ μὰν ἔτι δηρὸν ἀπείρητος πόνος ἔσται,
Οὐδέ τ' ἀδήριτος, οὔτ' ἀλκῆς, οὔτε φόβοιο.
Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην·
Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκὸν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ· ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διῒ πατρί·
Ἂψ δ' ἀναχαζομένοιο κατὰ στομάχοιο θέμεθλα
Νύξ', ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε, βαρείῃ χειρὶ πιθήσας·
Ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή.
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Αἵματί οἱ δεύοντο κόμαι, Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι,
Πλοχμοί θ', οἳ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο.
Οἷον δὲ τρέφει ἔρνος ἀνὴρ ἐριθηλὲς ἐλαίης
Χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, ὅθ' ἅλις ἀναβέβρυχεν ὕδωρ,
Καλὸν, τηλεθάον, τό δέ τε πνοιαὶ δονέουσι
Παντοίων ἀνέμων, καί τε βρύει ἄνθεϊ λευκῷ·
Ἐλθὼν δ' ἐξαπίνης ἄνεμος, σὺν λαίλαπι πολλῇ,
Βόθρου τ' ἐξέστρεψε καὶ ἐξετάνυσσ' ἐπὶ γαίῃ·
Τοῖον Πάνθου υἱὸν ἐϋμμελίην Εὔφορβον
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἐπεὶ κτάνε, τεύχε' ἐσύλα.
Ὡς δ' ὅτε τίς τε λέων ὀρεσίτροφος, ἀλκὶ πεποιθὼς,
Βοσκομένης ἀγέλης βοῦν ἁρπάσῃ, ἥτις ἀρίστη·
Τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε, λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσι,
Πρῶτον, ἔπειτα δέ θ' αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει
Δῃῶν, ἀμφὶ δὲ τόν γε κύνες τ' ἄνδρες τε νομῆες

"Sed non quidem jam diutiùs intentatus labor erit,
"Neque certaminis-expers, neque virtutis, neque terroris.
Sic fatus, feriit clypeum undique æquale:
Neque perrupit æs, recurvata autem eft ei cuſpis
Scuto in valido: Secundus verò impetum-fecit ære
Atrides Menelaus, precatus Jovem patrem.
Pedem autem retrahentis gulam imam
Percuſſit, & ipſe connixus-imprimebat, robuſtâ manu fretus:
E regione autem mollem per cervicem abiit cuſpis.
Fragorem verò edidit cadens, ſonitúmque dedere arma ſuper ipſum.
Sanguine ei rigabantur comæ, Gratiis ſimiles,
Cincinnique, qui auróque & argento conſtricti erant.
Qualem verò nutrit plantam vir latè-frondentem olivæ
Loco in ſolitario, ubi abunde ſcaturit aqua,
Pulchram, germinantem, quam flatus motant
Omnium ventorum, & pullulat *ea* flore albo;
Veniens autem repentè ventus cum turbine multo,
Foſsâque evertit, & extendit ſuper terram:
Talem Panthi filium haſtæ-peritiâ-inſignem Euphorbum
Atrides Menelaus, poſtquam interfecerat, armis ſpoliabat.
Ut verò quando quis leo in-montibus-nutritus, robore fretus.
Paſcentis armenti bovem rapuerit, quæ optima:
Hujus autem cervicem frangit, correptam validis dentibus,
Primùm, deindè verò ſanguinémque & viſcera omnia haurit
Dilanians; circum autem hunc canéſque virique paſtores

Ver. 42. Οὐδέ τ' ἀδήριτος, οὔτ' ἀλκῆς, οὔτε φόβοιο.] Cod. *Harleian.* Οὐδ' ἔτ' ἀδήριτος, ἠδ' ἀλκῆς ἠδὲ φόβοιο.

Ibid.—ἀδήριτος.] *Al.* ἀδήριντος.

Ver. 43, 44—οὔτησε κατ' ἀσπίδα—Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν.]
——rauco quod protinus ære repulſum,
Et ſummo clypei nequicquam umbone pependit.
Æn. II, 545.

Ibid.—οὔτησε.] Vide ſuprà ad λ', 260.

Ver. 44. Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν.] *Al.* Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκός.

Ver. 45. Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ.] *Al.* Ἀσπίδ' ἐνὶ κρατερῇ.

Ibid.—ὄρνυτο.] Vide ſuprà ad γ', 260.

Ver. 49.—ἤλυθ'.] Vide ſuprà ad ό, 484; & ad ά, 37.

Ver. 50. Δούπησεν—ἀράβησε.] Vide ſuprà ad ν', 181.

Ver. 51. Αἵματί οἱ δεύοντο κόμαι.] Τῶν Ὁμηρικῶν στίχων ἐκείνους μάλιστα ἐξύμνει [ὁ Πυθαγόρας,] καὶ μετὰ λύρας ἐμμελέστατα ἀπέπεμπεν. "Αἵματί οἱ δεύοντο κόμαι χαρίτεσσιν ὁμοῖαι, Πλοχμοί θ' &c." *Porphyrius de vitâ Pythagoræ.* Eadem & *Jamblickus de vitâ Pythagoræ, cap.* XIV; niſi quod pro ἀπέπεμπεν, legatur ἀνέμελπε.

Ver. 53. Οἷον δὲ τρέφει ἔρνος.] Εὕροις δ' ἂν καὶ Ὅμηρον, τὸν μέγαν ποιητὴν, ἐκεῖνα τὰ ἔπη, "Οἷον δὲ τρέφει ἔρνος ἀνὴρ ἐριθηλὲς "ἐλαίης," καὶ τὰ ἑξῆς, κατὰ λέξιν μετενηνοχότα παρ' Ὀρφέως ἐκ τοῦ Διονύσου ἀφανισμοῦ. *Clemens Alexandrinus, Strom.* 6.

Ver. 54.—ἀναβέβρυχεν.] Vide ſuprà ad ν', 736; & ad ά, 37.

Ver. 58.—ἐξετάνυσσ'.] Ita rectè ex uno MS edidit *Barneſius. Al.* ἐξετάνυσ'. Quod penultimam corripit:——νύκτ' ὀλοὴν τάνυσε κρατερῇ ὑσμίνῃ, ſuprà π', 567.

Ver. 61.—ἀλκὶ.] Vide ſuprà ad έ, 299.

Ver. 62.—ἁρπάσῃ.] Vide ſuprà ad ν', 192; & ad ά, 140.

Ver. 64.—αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει.] Vide ſuprà ad λ', 176.

Πολλὰ μάλ' ἰΰζουσιν ἀπόπροθεν, οὐδ' ἐθέλουσιν
Ἀντίον ἐλθέμεναι· μάλα γὰρ χλωρὸν δέος αἱρεῖ·
Ὣς τῶν οὔ τινι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐτόλμα
Ἀντίον ἐλθέμεναι Μενελάου κυδαλίμοιο.
Ἔνθα κε ῥεῖα φέροι κλυτὰ τεύχεα Πανθοΐδαο
Ἀτρείδης, εἰ μή οἱ ἀγάσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ὅς ῥά οἱ Ἕκτορ' ἐπῶρσε, θοῷ ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
Ἀνέρι εἰσάμενος Κικόνων ἡγήτορι Μέντῃ·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἕκτορ, νῦν σὺ μὲν ὧδε θέεις, ἀκίχητα διώκων
Ἵππους Αἰακίδαο δαΐφρονος· οἱ δ' ἀλεγεινοὶ
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἠδ' ὀχέεσθαι,
Ἄλλῳ γ', ἢ Ἀχιλῆϊ, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
Τόφρα δέ τοι Μενέλαος, ἀρήϊος Ἀτρέος υἱὸς,
Πατρόκλῳ περιβὰς, Τρώων τὸν ἄριστον ἔπεφνε,
Πανθοΐδην Εὔφορβον, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖθις ἔβη θεὸς ἀμ πόνον ἀνδρῶν·
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἀμφὶ μελαίνας·
Πάπτηνεν δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ στίχας· αὐτίκα δ' ἔγνω
Τὸν μὲν ἀπαινύμενον κλυτὰ τεύχεα, τὸν δ' ἐπὶ γαίῃ
Κείμενον· ἔῤῥει δ' αἷμα κατ' οὐταμένην ὠτειλήν.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
Ὀξέα κεκληγὼς, φλογὶ εἴκελος Ἡφαίστοιο
Ἀσβέστῳ· οὐδ' υἱὸν λάθεν Ἀτρέος ὀξὺ βοήσας·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼν, εἰ μέν κε λίπω κατὰ τεύχεα καλὰ,

Crebrò admodùm clamant è longinquo, neque animus fert
Contrà ire; valdè enim pallidus timor occupat:
Sic horum nemini animus in pectoribus audebat
Contra ire Menelaum gloria-sublimem.
Tunc quidem facilè abstulisset inclyta arma Panthoidæ
Atrides, nisi ipsi invidisset Phœbus Apollo,
Qui in eum Hectorem incitavit veloci parem Marti,
Viro se-cum-assimulâsset Ciconum ductori Mentæ:
Et ipsum editâ-voce verbis alatis allocutus est:
" Hector, nunc tu quidem sic curris, quos-non-assequêris persequens
" Equos Æacidæ bellicosi: illi verò difficiles
" Viris quidem mortalibus domitu, & equitatu,
" Alii saltem, quàm Achilli, quem immortalis peperit mater.
" Interim autem tibi Menelaus, Mavortius Atrei filius,
" Patroclum protegens, Trojanorum fortissimum occidit
" Panthoidem Euphorbum, finémque imposuit impetuosæ fortitudini.
Sic fatus, rursus quidem abiit deus per-laborem virorum:
Hectori verò gravis dolor circumtexit mentem profundam:
Circumspectabat autem deinde per ordines; statim verò animadvertit
Hunc quidem auferentem inclyta arma, illum autem in terrâ
Jacentem: Fluebat verò sanguis per inflictum vulnus.
Processit autem per primos-pugnatores, armatus corusco ære,
Acutùm clamans, flammæ similis Vulcani
Inextinguibili; neque filium latuit Atrei acutùm vociferans:
Ingemiscens verò *is* dixit ad suum magnum animum:
" Hei mihi; si quidem dereliquero arma pulchra,

Ver. 66.—ἰΰζουσιν.] Vide suprà ad γ', 363; & ad δ', 455.

Ver. 72.—ἀτάλαντον.] Vide suprà ad β', 627.

Ver. 73.—εἰσάμενος.] Vide suprà ad ν', 45; & ad γ', 141.

Ver. 78. Ἄλλῳ γ' ἢ Ἀχιλῆϊ.] Vide suprà ad ν', 324.

Ibid.—ἀθανάτη.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 83.—πύκασε.] Vide suprà ad ά, 140.

Ibid.—φρένας ἀμφὶ μελαίνας.] " Fallitur —— [*Hadrianus* " *Junius*] quòd φρένας μελαίνας, sive *nigra præcordia*, pro *pru-* " *dentiæ* argumento haberi opinatur, ubi Homerus eas Hectori " tribuit, *Il.* ρ', *ver.* 83: cùm *fortitudinis* sint potiùs; neque " enim illa, sed ista est Hectoris laus." *Gataker. in Antoninum, lib.* 4. § 28. Vide & suprà ad ά, 103.

Ver. 85.—ἀπαινύμενον.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 86.—οὐταμένην ὠτειλήν.] *Al.* οὐταμένης ὠτειλῆς. Cæterùm non est hoc ταυτολόγον, sed *vulnus cominus inflictum* denotat.

Ἂψ δ' ἀναχαζομένοιο κατὰ στομάχοιο θέμεθλα
Νύξ', ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε βαρείῃ χειρὶ πιθήσας.

Supra *ver.* 47.

Οἱ νεώτεροι οὐκ ἴσασι τὴν διαφορὰν τοῦ "οὐτάσαι" καὶ "βαλεῖν." Ὅμηρος δὲ "οὐτάσαι" μὲν τὸ ἐκ χειρὸς καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τρῶσαι, "βαλεῖν" δὲ τὸ πόῤῥωθεν. *Schol. ad Euripid. Hippolyt.* 684. Vide & suprà ad δ', 540.

Ver. 88. Ὀξέα κεκληγώς.] Vide suprà ad β', 222, & 314.

Ibid. — εἴκελος.] Ita ex uno MS edidit *Barnesius*. *Al.* ἴκελος. Minùs rectè. Vide suprà ad ι', 53.

Ver. 89. Ἀσβέστῳ· οὐδ' υἱὸν λάθεν Ἀτρέος.] Edidit *Barnesius* ex conjecturâ, Ἀσβέστῳ· οὐδ' υἷα λάθ' Ἀτρέος. Dubitari tamen potest, annon *media* vocis "Ἀσβέστῳ" hoc in loco corripiatur. Vide suprà ad β', 537.

Ver. 91.—καλά.] Vide suprà ad β', 43.

Ver.

Πάτροκλόν θ', ὃς κεῖται ἐμῆς ἕνεκ' ἐνθάδε τιμῆς,
Μή τις μοὶ Δαναῶν νεμεσήσεται, ὅς κεν ἴδηται·
Εἰ δέ κεν Ἕκτορι μοῦνος ἐὼν καὶ Τρωσὶ μάχωμαι
Αἰδεσθεὶς, μήπως με περιστείωσ' ἕνα πολλοί·
Τρῶας δ' ἐνθάδε πάντας ἄγει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
Ὁππότ' ἀνὴρ ἐθέλει πρὸς δαίμονα φωτὶ μάχεσθαι,
Ὃν κε θεὸς τιμᾷ, τάχα οἱ μέγα πῆμα κυλίσθη.
Τῶ μ' οὔτις Δαναῶν νεμεσήσεται, ὅς κεν ἴδηται
Ἕκτορι χωρήσαντ', ἐπεὶ ἐκ θεόφιν πολεμίζει.
Εἰ δέ που Αἴαντός γε βοὴν ἀγαθοῖο πυθοίμην,
Ἄμφω κ' αὖτις ἰόντες ἐπιμνησαίμεθα χάρμης,
Καὶ πρὸς δαίμονά περ, εἴ πως ἐρυσαίμεθα νεκρὸν
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ· κακῶν δέ κε φέρτερον εἴη.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον· ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, λεῖπε δὲ νεκρὸν
Ἐντροπαλιζόμενος· ὥστε λῖς ἠϋγένειος,
Ὅν ῥα κύνες τε καὶ ἄνδρες ἀπὸ σταθμοῖο δίωνται
Ἔγχεσι καὶ φωνῇ· τοῦ δ' ἐν φρεσὶν ἄλκιμον ἦτορ
Παχνοῦται, ἀέκων δέ τ' ἔβη ἀπὸ μεσσαύλοιο·
Ὣς ἀπὸ Πατρόκλοιο κίε ξανθὸς Μενέλαος.
Στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων,
Παπταίνων Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν·
Τὸν δὲ μάλ' αἶψ' ἐνόησε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης,
Θαρσύνονθ' ἑτάρους, καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι·

" Patroclúmque, qui jacet meum propter hîc honorem ;
" *Vereor*, nè quis mihi Danaorum fuccenfeat, qui viderit :
" Si verò cum Hectore folus & Trojanis pugnem
" Præ-verecundiâ-*fugæ*, *metuo* ne quà me circumveniant unum multi :
" Trojanos enim huc omnes adducit pugnam expeditè-ciens Hector.
" Sed cur mihi hæc meus fecum-differit animus ?
" Quandocunque homo velit adversùs deum cum viro pugnare,
" Quem deus honorat, ftatim in eum magna clades devolvitur :
" Ideò mihi nemo Danaorum fuccenfebit, qui viderit
" Hectori cedentem, quoniam-deo-jubente pugnat.
" Sicubi verò Ajacem prælio ftrenuum audire-potuero,
" Ambo tum reverfi reminifceremur pugnæ,
" Etiam adversùs deum ; fi quo modo eripere poterimus mortuum
" In gratiam Pelidæ Achillis : inter mala fanè melius effet.
Dum is hæc verfabat in mente & in animo,
Intereà Troum ordines fupervenerunt ; præibat autem Hector.
Hic verò retrocellit, reliquitque mortuum
Subindè-fe-convertens ; ut leo benè-barbatus,
Quem canéfque & viri è ftabulo abigunt
Contis & clamore : ejus autem in præcordiis forte cor
Cohorrefcit, invitúfque *is* abit à caulâ :
Sic à Patroclo difceffit flavus Menelaus.
Conftitit autem converfus, poftquam venit ad agmen fociorum,
Circumfpectando-quærens Ajacem magnum Telamonium filium :
Hunc autem perquam celeriter advertit pugnæ ad lævam totius,
Confirmantem focios, & concitantem ad pugnam ;

Ver. 95.—μήπως με περιστείωσ' ἕνα πολλοί· Τρῶας δ' ἐνθάδε πάντας ἄγει.] *Henricus Stephanus* legendùm conjicit ;—μήπως με περιστείωσ' ἕνα πολλοὶ Τρῶας δ' ἐνθάδε πάντας ἄγῃ· Ut fcilicèt vox "ἄγῃ" ad μήπως referatur.

Ibid.—περιστείωσ'.] *Al.* περιστιχόωσ'.

Ver. 96.—κορυθαίολος.] Vide fuprà ad β', 816.

Ver. 98.—ἐθέλει.] *Al.* ἐθέλῃ.

Ver. 99. Ὃν κε θεὸς τιμᾷ.] Poft hunc verfum inferit *Barnefius*, nullâ fatis idoneâ auctoritate ;

Ζεὺς γάρ οἱ νεμέσησ'· ἵς ἀμείνονι φωτὶ μάχοιτο.

Vide fuprà ad λ', 542.

Ver. 102.—βοὴν ἀγαθοῖο.] Vide fuprà ad β', 408.

Ver. 104.—περ, εἴ.] Quâ ratione, περ, hîc producatur ; item ultimæ vocum, Ἐντροπαλιζόμενος· & ὥστε, *ver.* 109, & παριστάμενος *ver.* 119 ; vide fuprà ad ά, 51.

Ver. 106. Ἕως ὁ.] Prcnuntiabatur ὥσω, vel ὥσυ. Vide fuprà ad ό, 539.

Ibid.—κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν.]

—mentem animumque. *Æn.* VI, 11

Ver. 107. Τόφρα δ'.] Vide fuprà ad ό, 540. Malè *Barnefius*, Τοφράδ'.

Ibid.—ἄρ'.] *Ut folitus eft,*——.

Ver. 110. Ὅν ῥα.] *Quem fcilicèt*——.

Ver. 111.—τοῦ δ' ἐν φρεσὶν ἄλκιμον ἦτορ Παχνοῦται.] Sic apud *Hefiodum* ;

————— ἐπάχνωσεν φίλον ἦτορ.

Ἔργ. καὶ Ἡμερ. *ver.* 357.

Ver. 117. Θαρσύνονθ'.] Vide fuprà ad ν', 823 ; & ad ά, 338.

Ibid.—ἐποτρύνοντα.] Vide fuprà ad ν', 44.

Ver.

Θεσπέσιον γάρ σφιν φόβον ἔμβαλε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Βῆ δὲ θέειν, εἶθαρ δὲ παριστάμενος ἔπος ηὔδα·
Αἶαν, δεῦρο, πέπον, περὶ Πατρόκλοιο θανόντος
Σπεύσομεν, αἴκε νέκυν περ Ἀχιλλῆϊ προφέρωμεν
Γυμνόν· ἀτὰρ τάγε τεύχε' ἔχει κορυθαιόλος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφατ'· Αἴαντι δὲ δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων, ἅμα δὲ ξανθὸς Μενέλαος.
Ἕκτωρ μὲν Πάτροκλον, ἐπεὶ κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα,
Ἕλκ', ἵν' ἀπ' ὤμοιϊν κεφαλὴν τάμοι ὀξέϊ χαλκῷ,
Τὸν δὲ νέκυν Τρῳῇσιν ἐρυσσάμενος κυσὶ δοίη·
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον.
Ἕκτωρ δ' ἂψ ἐς ὅμιλον ἰὼν ἀνεχάζεθ' ἑταίρων·
Ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε· δίδου δ' ὅγε τεύχεα καλὰ
Τρωσὶ φέρειν προτὶ ἄστυ, μέγα κλέος ἔμμεναι αὐτῷ.
Αἴας δ' ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ σάκος εὐρὺ καλύψας,
Εἱστήκει, ὥς τίς τε λέων περὶ οἷσι τέκεσσιν·
Ὧι ῥά νήπι' ἄγοντι συναντήσονται ἐν ὕλῃ
Ἄνδρες ἐπακτῆρες, ὁ δέ τε σθένεϊ βλεμεαίνει,
Πᾶν δέ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἕλκεται, ὄσσε καλύπτων·
Ὣς Αἴας περὶ Πατρόκλῳ ἥρωϊ βεβήκει.
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν, ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
Εἱστήκει, μέγα πένθος ἐνὶ στήθεσσιν ἀέξων.
Γλαῦκος δ', Ἱππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
Ἕκτορ' ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ·
Ἕκτορ, εἶδος ἄριστε, μάχης ἄρα πολλὸν ἐδεύεο·
Ἦ σ' αὔτως κλέος ἐσθλὸν ἔχει, φύξηλιν ἐόντα.
Φράζεο, νῦν, ὅππως κε πόλιν καὶ ἄστυ σαώσῃς
Οἷος σὺν λαοῖσι, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν·
Οὐ γάρ τις Λυκίων γε μαχησόμενος Δαναοῖσιν

Divinitus enim iis terrorem immiserat Phœbus Apollo:
Perrexit autem currere, & ſtatim aſtans verbum dixit:
" Ajax, huc, amice, de Patroclo mortuo pugnaturi
" Feſtinemus, ſi cadaver ſaltem Achilli referre poſſimus
" Nudum: arma autem habet expeditè pugnam-ciens Hector.
Sic dixit; Ajaci verò bellicoſo animum commovit:
Proceſſit autem per primos-pugnatores, ſimúlque flavus Menelaus.
Hector quidem Patroclum, poſtquam inclytis armis exuerat,
Trahebat, ut ab humeris caput abſcinderet acuto ære,
Et cadaver Trojanis raptatum canibus daret:
Ajax autem propè venit, geſtans ſcutum, tanquam turrim.
Hector verò retrò in turbam abiens recedebat ſociorum;
In currum autem concito-niſu-aſcendit: deditque ille arma pulchra
Trojanis ferenda ad urbem, magna gloria ut eſſent ipſi.
Ajax verò Menœtiadæ ſcuto lato obtento,
Conſtitit, tanquam leo circumeundo-defenſans ſuos natos:
Cui ſcymnos ducenti occurrerint in ſylvâ
Viri venatores, hic autem præ robore truces-oculos volvit,
Totúmque ſupercilium deorſum trahit, oculos tegens:
Sic Ajax Patroclum heroëm circumiens-protegebat.
Atrides autem ex-alterâ-parte, bellicoſus Menelaus,
Stabat magnum luctum in pectoribus augens.
Glaucus verò, Hippolochi filius, Lyciorum ductor virorum,
Hectorem torvè intuitus gravi objurgavit ſermone:
" Hector, formâ præſtantiſſime, à bellicâ ſanè virtute longè abes:
" Certè te ſine cauſâ fama bona tenet, fugax cùm-ſis.
" Conſidera nunc, quomodò civitatem & urbem ſervare-poſſis
" Solus cum populis, qui in Ilio nati ſunt:
" Non enim quiſquam Lyciorum ſaltem pugnaturus cum Danais

Ver. 123.—Αἴαντι δὲ.] Quâ ratione, Αἴαντι, hîc ultimam producat; item ἐπακτῆρες, *ver.* 135; & Ἕκτορ, *ver.* 142; & πόλει, *ver.* 152; & Πάτροκλον, *ver.* 159; & *μιν*, *ver.* 161; vide ſuprà ad *ά*, 51.

Ver. 130.—δίδου δ' ὅγε.] Vide ſuprà ad *γ'*, 409.

Ver. 133—137—139. Εἱστήκει—βεβήκει—Εἱστήκει.] Vide ſuprà ad *δ'*, 434, 492; & ad *ά*, 37.

Ibid.—ὥς τίς τε λέων περὶ οἷσι τέκεσσιν.] Ὁ δὲ Ὁμηρικὸς λέων ὅν ῥά τε

Νήπια τέκνα ἄγοντα συναντήσονται ἐν ὕλῃ
Ἄνδρες ἐπακτῆρες, ὁ δέ σθένεϊ βλεμεαίνει,
Πᾶν δέ τι ἐπισκύνιον κάτω ἕλκεται, ὄσσε καλύπτων,

ἆρα οὐχ ὅμοιός ἐστι διανοουμένῳ πρὸς τοὺς κυνηγοὺς σπένδεσθαι περὶ τῶν τέκνων; καθόλου γὰρ ἡ πρὸς τὰ ἔγγονα φιλοστοργία, καὶ τὰ τολμηρὰ δειλὰ ποιεῖ, καὶ φιλόπονα τὰ ῥάθυμα, &c. *Plutarch. de Amore prolis.*

Ver. 134.—συναντήσονται.] *Al.* συναντήσωνται.

Ibid.—ὕλῃ] Vide ſuprà ad *γ'*, 151.

Ver. 137.—περὶ Πατρόκλῳ.] Cod. *Harleian.* ἐπὶ Πατρόκλῳ.

Ver. 142.—ἐδεύεο.] Pronuntiabatur ἐδεύου, vel ἐδεύευ· quomodo & ſcribi poſteà cœptum eſt.

Εἴσι περὶ πτόλιος· ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν
Μάρνασθαι δηΐοισι μετ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί.
Πῶς κε σὺ χείρονα φῶτα σαώσειας μεθ' ὅμιλον,
Σχέτλι'· ἐπεὶ Σαρπηδόν' ἅμα ξεῖνον καὶ ἑταῖρον
Κάλλιπες Ἀργείοισιν ἕλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι·
Ὅς τοι πόλλ' ὄφελος γένετο πτόλεΐ τε καὶ αὐτῷ,
Ζωὸς ἐών· νῦν δ' οὔ οἱ ἀλαλκέμεναι κύνας ἔτλης;
Τῷ νῦν εἴ τις ἐμοὶ Λυκίων ἐπιπείσεται ἀνδρῶν,
Οἴκαδ' ἴμεν, Τροίῃ δὲ πεφήσεται αἰπὺς ὄλεθρος.
Εἰ γὰρ νῦν Τρώεσσι μένος πολυθαρσὲς ἐνείη
Ἄτρομον, οἷόν τ' ἄνδρας ἐσέρχεται, οἳ περὶ πάτρης
Ἀνδράσι δυσμενέεσσι πόνον καὶ δῆριν ἔθεντο·
Αἶψά κε Πάτροκλον ἐρυσαίμεθα Ἴλιον εἴσω.
Εἰ δ' οὗτος προτὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Ἔλθοι τεθνειὼς, καί μιν ἐρυσαίμεθα χάρμης,
Αἶψά κεν Ἀργεῖοι Σαρπηδόνος ἔντεα καλὰ
Λύσειαν, καί κ' αὐτὸν ἀγοίμεθα Ἴλιον εἴσω·
Τοίου γὰρ θεράπων πέφατ' ἀνέρος, ὃς μέγ' ἄριστος
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ, καὶ ἀγχέμαχοι θεράποντες.
Ἀλλὰ σύ γ' Αἴαντος μεγαλήτορος οὐκ ἐτάλασσας
Στήμεναι ἄντα, κατ' ὄσσε ἰδὼν δηΐων ἐν ἀϋτῇ,
Οὐδ' ἰθὺς μαχέσασθαι· ἐπεὶ σέο φέρτερός ἐστι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Γλαῦκε, τίη δὲ σὺ τοῖος ἐὼν ὑπέροπλον ἔειπες;
Ὦ πέπον, ἦ τ' ἐφάμην σε περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων

" Ibit pro urbe; quoniam nulla utique gratia fuit
" Pugnare hostibus cum viris indefinenter usque.
" Quomodò tu deteriorem virum servaveris in turbâ,
" Improbe; cùm Sarpedonem simul hospitem & socium
" Reliquisti Argivis capturam & prædam fieri:
" Qui magno commodo fuit urbique & ipsi tibi,
" Vivus existens: nunc verò non ab eo arcere canes sustinuisti?
" Itaque nunc si quis mihi Lyciorum obsequetur virorum,
" *Suadeo*, domum ire: Trojæ verò manifesta-aderit gravis pernicies.
" Si enim nunc Trojanis vis animosa inesset
" Intrepida, qualis viros subit, qui pro patriâ
" Adversùs hostes laborem et certamen suscipiunt;
" Statim Patroclum traheremus in Ilium.
" Quòd si ille ad urbem magnam Priami regis
" Ascendisset mortuus, & ipsum traxissemus è pugnâ;
" Illicò certè Argivi Sarpedonis arma pulchra
" *Hoc* pretio-redderent, & ipsum duceremus in Ilium:
" Ejus enim famulus interfectus est viri, qui longè fortissimus
" Argivorum apud naves, & cominus-pugnantes famuli.
" Sed tu Ajacem magnanimum non sustinuisti
" Stare contra, oculos intuitus hostium in pugnâ,
" Neque ex-adverso pugnare: te nempe fortior est.
Hunc autem torvè intuitus allocutus est expeditè pugnam-ciens Hector:
" Glauce, curnam tu talis existens superbè locutus es?
" O amice, putabam equidem te prudentiâ superare cæteros

Ver. 147.—πτόλιος ἐπεί.] Edidit *Barnesius*, πτόλεως· ἐπεί. Sed nihil opus. Vide suprà ad ά, 51.

Ibid.—ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν Μάρνασθαι.] *Quippe haud ei gratia fuerit tributa, qui pugnaverit*, &c.

Ver. 151.—Ἀργείοισιν ἕλωρ.] Cod. *Harlean.* οἰωνοῖσι ἕλωρ.

Ver. 157.—οἷόν τ' ἄνδρας ἐσέρχεται, οἳ περὶ πάτρης.] Ἡ μὲν γὰρ προαίρεσις ἔσω τοῦ πολιτικοῦ τῆς ἀσφαλείας ἐχομένη, καὶ φεύγουσα τὸ ταρακτικὸν τῆς κενῆς δόξης καὶ μανικὸν, ὡς εἴρηται· τῇ μέν τοι διαθέσει φρόνημα καὶ "μένος πολυθαρσὲς ἐνέστω Ἄτρομον, οἷόν τ' ἄνδρας ἐπέρχεται, οἳ περὶ πάτρης Ἀνδράσι δυσμενέεσσι" καὶ πράγμασι δυσκόλοις καὶ καιροῖς ἀντερείδουσι καὶ διαμάχονται. *Plutarch.* Πολιτ. παραγγέλμ.

Non ille pro charis amicis,
Aut patriâ timidus perire.
Horat. Carm. Lib. 4. *Od.* 9, *ver.* 51.

Ibid.—ἐσέρχεται.] Apud *Plutarchum*, loco jam citato, ἐπέρχεται.

Ver. 158.—δῆριν ἔθεντο.] δῆριν ἔχουσιν· MS. *Cantab.* à *Barnesio*, item MSS. *Vatican.* & *Harleian* à *Th. Bentleio* collati.

Ver. 164.—πέφατ'.] Postulat Temporum ratio, ut vox "πέφατ'" hoc in loco non πέφατο sed πέφαται intelligatur; eliso nempè "αι," ut *Il.* μ', 68;

———— ————ἀλαπάζει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετ' ἀρήγειν.

Item δ', 235;

———— ————Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός.

Et *ver.* 271;

Ἔσσετ', ἐπεὶ———— ————.

Sic infrà *ver.* 689. hujus libri;

————πέφαται δ' ἄριστος Ἀχαιῶν.

Vide suprà ad β', 137; & ad ά, 37. Cæterùm Codex *Vaticanus* hîc legit πέφνεν'.

Ver. 170 & 173.—ἔειπες.] *Al.* ἔειπας. Quod perinde est.

Ver. 171. Ὦ πέπον.] *Al.* πόποι.

Ibid.

Τῶν, ὅσσοι Λυκίην ἐριβώλακα ναιετάουσι·
Νῦν δέ σευ ὠνοσάμην πάγχυ φρένας, οἷον ἔειπες·
Ὅς τέ με φῄς Αἴαντα πελώριον οὐχ ὑπομεῖναι.
Οὔτοι ἐγὼν ἔῤῥιγα μάχην, οὐδὲ κτύπον ἵππων·
Ἀλλ' αἰεί γε Διὸς κρείσσων νόος αἰγιόχοιο,
Ὅστε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ, καὶ ἀφείλετο νίκην
Ῥηϊδίως· ὅτε δ' αὐτὸς ἐποτρύνει μαχέσασθαι.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο, καὶ ἴδε ἔργον·
Ἠὲ πανημέριος κακὸς ἔσσομαι, ὡς ἀγορεύεις,
Ἤ τινα καὶ Δαναῶν, ἀλκῆς μέγα περ μεμαῶτα,
Σχήσω ἀμυνέμεναι περὶ Πατρόκλοιο θανόντος.
Ὣς εἰπὼν, Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
Ἀνέρες ἐστὲ φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς·
Ὄφρ' ἂν ἐγὼν Ἀχιλῆος ἀμύμονος ἔντεα δύω,
Καλὰ, τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξα κατακτάς.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ
Δηΐου ἐκ πολέμοιο· θέων δ' ἐκίχανεν ἑταίρους
Ὦκα μάλ', οὔπω τῆλε, ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπών,
Οἳ προτὶ ἄστυ φέρον κλυτὰ τεύχεα Πηλείδαο.
Στὰς δ' ἀπάνευθε μάχης πολυδακρύτου, ἔντε' ἄμειβεν·
Ἤτοι ὁ μὲν τὰ ἃ δῶκε, φέρειν προτὶ Ἴλιον ἱρὴν,
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν· ὁ δ' ἄμβροτα τεύχε' ἔδυνε
Πηλείδεω Ἀχιλῆος, ἅ οἱ θεοὶ οὐρανίωνες
Πατρὶ φίλῳ ἔπορον· ὁ δ' ἄρα ᾧ παιδὶ ὄπασσε
Γηράς· ἀλλ' οὐχ υἱὸς ἐν ἔντεσι πατρὸς ἐγήρα.

" Eos, quotquot Lyciam glebosam habitant :
" Nunc verò tuam reprehendo omnino mentem, cùm ita dixisti ;
" Qui me ais Ajacem ingentem non sustinuisse.
" Nequaquam ego horrui pugnam, neque strepitum equorum ;
" Sed semper Jovis validius consilium Ægiochi,
" Qui & fortem virum in-fugam-vertit, & aufert victoriam
" Facilè : aliàs & ipse excitat ad pugnam.
" Sed agè huc adsis, amice, prope me sta, & aspice opus :
" An totâ-die ignavus ero, ut dicis ;
" An aliquem etiam Danaorum, bellicâ licèt virtute promptissimum,
" Reprimam à defensione Patrocli mortui.
Sic locutus, Trojanos hortabatur altùm clamans :
" Trojani, & Lycii, & Dardani-cominus-pugnantes,
" Viri estote, amici, recordaminíque impetuosæ fortitudinis :
" Dum ego Achillis eximii arma induam,
" Pulchra, quibus Patroclum fortem spoliavi interfectum.
Sic quidem locutus abiit pugnam-expeditè-ciens Hector
Ardenti è prælio : currens autem assecutus est socios
Citò admodùm, necdum longo-intervallo, pedibus velocibus insequutus,
Qui ad urbem portabant inclyta arma Pelidæ.
Stans verò seorsum à prælio lacrymoso, arma mutabat :
Ille quidem sua dedit, ferenda ad Ilium sacram,
Trojanis bellicosis ; ipse verò immortalia arma induebat
Pelidæ Achillis, quæ ejus dii cœlites
Patri charo dederant : Is autem suo filio præbuit
Jam senex : sed non filius in armis patris ad-senectutem-pervenit.

Ibid. Ὦ πέπον, ἦτ' ἐφάμην.] Μὴ τοῖς ἀμαρτάνουσι σὺν ὀργῇ καὶ πρὸς ὕβριν ἐπιφυόμενον, ἀλλ', ὡς Ὅμηρος, ἠθικώτερον,

Ὦ πέπον, ἦτ' ἐφάμην σε περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων.

Plutarch. πολιτικὰ παραγγέλμ.

Ver. 175. Οὔτοι ἐγὼν ἔῤῥιγα μάχην——Ἀλλ' αἰεί γε Διός.] Cod. *Harleian.* Οὔτι ἐγὼν ἔῤῥιγα——.

——non me tua fervida terrent
Dicta, ferox ; Dii me terrent, & Jupiter hostis.

Æn. XII, 894.

Ibid.—ἔῤῥιγα.] Vide suprà ad β', 314.

Ver. 176. Ἀλλ' αἰεί γε.] Ita *Barnesius :* Quam lectionem & probat *Henricus Stephanus.* Vide suprà ad π', 688. *Al.* Ἀλλ' αἰεί τε.

Ibid.—αἰγιόχοιο.] *Al.* ἠέ περ ἀνδρῶν. *Al.* ἠέ περ ἀνδρός.

Ver. 178.—ὅτε δ' αὐτὸς ἐποτρύνει μαχέσασθαι.] Vide suprà ad π', 689, 690.

Ver. 181.—μέγα.] Cod. *Harleian.* μάλα.

Ibid.—μεμαῶτα.] Vide suprà ad ν', 46.

Ver. 186. Ὄφρ' ἂν ἐγὼν Ἀχιλῆος.]

Quo nunc Turnus ovat spolio, gaudetque potitus.

Æn. X, 500.

Ver. 187.—Πατρόκλοιο βίην.] Vide suprà ad ν', 758.

Ver. 191.—Πηλείδαο.] *Al.* Πηλείωνος.

Ver. 192.—μάχης πολυδακρύτου.]

————lacrymabile bellum. *Æn.* VII, 604.

Ver. 196.—ἔπορον· ὁ δ' ἄρα ᾧ.] Quâ ratione, & ἔπορον, & ἄρα hîc ultimam producant ; item ἐποιχόμενος, *ver.* 215 ; & τε *ver.* 217 ; & Αἴαντος, *ver.* 235 ; vide suprà ad α', 51.

Τὸν δ' ὡς οὖν ἀπάνευθεν ἴδεν νεφεληγερέτα Ζεὺς
Τεύχεσι Πηλείδαο κορυσσόμενον θείοιο,
Κινήσας ῥα κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
Ἆ δεῖλ', οὐδέ τι τοὶ θάνατος καταθύμιός ἐστιν,
Ὃς δή τοι σχεδόν ἐστι· σὺ δ' ἄμβροτα τεύχεα δύνεις
Ἀνδρὸς ἀριστῆος, τόν τε τρομέουσι καὶ ἄλλοι·
Τοῦ δὴ ἑταῖρον ἔπεφνες ἐνηέα τε, κρατερόν τε·
Τεύχεα δ' οὐ κατὰ κόσμον ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων
Εἵλευ· ἀτάρ τοι νῦν γε μέγα κράτος ἐγγυαλίξω,
Τῶν ποινὴν, ὅ τοι οὔτι μάχης ἐκνοστήσαντι
Δέξεται Ἀνδρομάχη κλυτὰ τεύχεα Πηλεΐωνος.
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων.
Ἕκτορι δ' ἥρμοσε τεύχε' ἐπὶ χροΐ· δῦ δέ μιν Ἄρης
Δεινὸς ἐνυάλιος· πλῆσθεν δ' ἄρα οἱ μέλε' ἐντὸς
Ἀλκῆς καὶ σθένεος· μετὰ δὲ κλειτοὺς ἐπικούρους
Βῆ ῥα μέγα ἰάχων· ἰνδάλλετο δέ σφισι πᾶσι,
Τεύχεσι λαμπόμενος μεγαθύμου Πηλεΐωνος.
Ὄτρυνεν δὲ ἕκαστον ἐποιχόμενος ἐπέεσσι,
Μέσθλην τε, Γλαῦκόν τε, Μέδοντά τε, Θερσίλοχόν τε,
Ἀστεροπαῖόν τε, Δεισήνορά θ', Ἱππόθοόν τε,
Φόρκυν τε, Χρομίον τε, καὶ Ἔννομον οἰωνιστήν·
Τοὺς ὅγ' ἐποτρύνων, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Κέκλυτε, μυρία φῦλα περικτιόνων ἐπικούρων,
Οὐ γὰρ ἐγὼ πληθὺν διζήμενος, οὐδὲ χατίζων,
Ἐνθάδ' ἀφ' ὑμετέρων πολίων ἤγειρα ἕκαστον·
Ἀλλ' ἵνα μοι Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα
Προφρονέως ῥύοισθε φιλοπτολέμων ὑπ' Ἀχαιῶν·

Illum verò ut seorsum vidit nubes-cogens Jupiter
Armis Pelidæ armari divini,
Quassans utique caput ad suum locutus est animum:
" Ah miser, haudquaquam tibi mors in animo est,
" Quæ jam te prope est: tu verò immortalia arma induis
" Viri fortissimi, quem tremunt & alii:
" Hujus jam socium interfecisti mitémque, fortémque;
" Arma autem contumeliosè à capitéque & humeris,
" Abstulisti: veruntamen tibi nunc saltem ingentem victoriam dabo,
" Ejus compensationem, quòd tibi haudquaquam è pugnâ reverso,
" Excipiet Andromache inclyta arma Pelidæ.
Dixit, & nigris superciliis annuit Saturnius.
Hectori autem apta erant arma & corpus; subiit verò eum Mars
Horrendus bellicus; impletáque sunt ei membra intus
Vigoris & roboris: Ad inclytos autem socios
Ivit magno clamore: *Achilli* verò similis-videbatur ipsis omnibus,
Armis resplendens magnanimi Pelidæ.
Hortabatur autem unumquemque obiens verbis,
Mesthlémque, Glaucúmque, Medontáque, Thersilochúmque,
Asteropæúmque, Disenoráque, Hippothoúmque,
Phorcynque, Chromiúmque, & Ennomum augurem:
Hos ille incitans, verbis alatis allocutus est:
" Audite, innumeræ copiæ circumcircà-habitantium sociorum;
" Non enim ego multitudinem quærens, neque egens *eâ*,
" Huc è vestris urbibus excivi quemque;
" Sed ut mihi Trojanorum uxores & infantes liberos
" Promptis-animis defenderetis bellicosis ab Achivis:

Ver. 198.—οὖν] *Ut dictum est,—ver.* 192.

Ibid.—ἀπάνευθεν.] Vide suprà ad ά, 349.

Ibid.—νεφεληγερέτα.] Vide suprà ad ά, 175.

Ver. 200. Κινήσας ῥα κάρη.]

Ille caput quassans—— —— *Æn.* XII, 89.

Ver. 206. Εἵλευ.] *Al.* Εἷλες.

Ver. 209.—κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι.] Vide suprà ad ά, 528.

Ibid.—Κρονίων.] Vide suprà ad ά, 397.

Ver. 210. Ἕκτορι δ' ἥρμοσε τεύχε'.] *Hectori autem apta erant arma.* Sic suprà γ', 333;

——ἥρμοσε δ' αὐτῷ.

Item infrà τ', 385;

Πειρήθη δ' ἕο αὐτοῦ ἐν ἔντεσι δῖος Ἀχιλλεὺς,
Εἴ οἱ ἐφαρμόσσειε,—— ——.

Atque hoc modo accipit *Eustathius* in Comment. ad *ver.* 142. Ἕκτορι δ' ἥρμοσε τεύχεα ἐπὶ χροΐ, τουτέστι προσηρμόσθησαν—. Aliter tamen explicare videntur Scholia inedita, in Cod. *Harleiano*, à *Tho. Bentleio* communicata; Τὸν Δία ἀκουστέον ἁρμόσαι τὰ ὅπλα τῷ Ἀχιλλεῖ [Ἕκτορι,] οὐ τὰ ὅπλα συγκαθίσαι· οὐ γὰρ Ἀχιλλεῖ ὁ Ἕκτωρ ἰσομεγέθης.

Ver. 213. Βῆ ῥα μέγα ἰάχων.] Vide suprà ad δ', 456.

Ver. 215—219. Ὤτρυνεν δὲ——Τοὺς ὅγ' ἐποτρύνων.] Vide suprà ad ν', 44.

Ver. 216.—Γλαῦκόν τε, Μέδοντά τε, Θερσίλοχόν τε.]

——Glaucumque, Medontaque, Thersilochumque. *Æn.* VI, 483.

Ibid.—Θερσίλοχον τε.] *Al.* Ὀρσίλοχόν τε.

Ver. 217.—Δεισήνορά θ'.] Ita ex *Etymolog. Magn.* edidit *Barnesius*. *Al.* Δεισίνορά θ.

Ver.

Τὰ φρονέων, δώροισι καταλρύχω καὶ ἐδωδῇ
Λαὺς, ὑμέτερον δὲ ἑκάςε θυμὸν ἀέξω.
Τῷ τις νῦν ἰθὺς τετραμμένος, ἢ ἀπολέσθω,
Ἠὲ σαωθήτω· ἡ γὰρ πολέμε ὀαριςύς.
Ὃς δέ κε Πάτροκλον, καὶ τεθνειῶτά περ, ἔμπης
Τρῶας ἐς ἱπποδάμες ἐρύσει, εἴξει δέ οἱ Αἴας,
Ἥμισυ τῶν ἐνάρων ἀποδάσσομαι, ἥμισυ δ' αὐτὸς
Ἕξω ἐγώ· τὸ δέ οἱ κλέος ἔσσεται, ὅσσον ἐμοί περ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἰθὺς Δαναῶν βρίσαντες ἔβησαν,
Δέρατ' ἀνασχόμενοι· μάλα δέ σφισιν ἔλπετο θυμὸς
Νεκρὸν ὑπ' Αἴαντος ἐρύειν Τελαμωνιάδαο·
Νήπιοι· ἦτε πολέσσιν ἐπ' αὐτῷ θυμὸν ἀπηύρα.
Καὶ τότ' ἄρ' Αἴας εἶπε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·
Ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε διοτρεφὲς, ὐκέτι νῶϊ
Ἔλπομαι αὐτώ περ νοςησέμεν ἐκ πολέμοιο.
Οὔτι τόσον νέκυος πέρι δείδια Πατρόκλοιο,
Ὅς κε τάχα Τρώων κορέσει κύνας, ἠδ' οἰωνὺς,
Ὅσσον ἐμῇ κεφαλῇ περὶ δείδια, μήτι πάθησι,
Καὶ σῇ· ἐπεὶ πολέμοιο νέφος περὶ πάντα καλύπτει,
Ἕκτωρ· ἡμῖν δ' αὖτ' ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος.
Ἀλλ' ἄγ', ἀριςῆας Δαναῶν κάλει, ἤν τις ἀκέσῃ.
Ὣς ἔφατ'· ὐδ' ἀπίθησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Οἵτε παρ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,

" Hæc in-animo-habens, donis-præbendis exhaurio & commeatu
" Populos, veſtrúmque cujuſque animum recreo.
" Idcircò aliquis nunc rectà converſus, aut pereat,
" Aut ſalvus ſit: hoc enim belli commercium.
" Quicunque verò Patroclum, mortuum licèt, tamen
" Trojanos ad equûm-domitores pertraxerit, ceſſeritque ei Ajax;
" *Illi* dimidium exuviarum tribuam, dimidium verò ipſe
" Habebo ego: gloria autem ei erit, quanta vel mihi.
Sic dixit: Illi verò rectà in Danaos magnâ-mole ferebantur,
Haſtis elevatis; admodùm autem ipſis ſperabat animus
Mortuum ab Ajace abſtrahere Telamonio:
Stulti; certè multis ſuper ipſo animam abſtulit.
Et tunc Ajax allocutus eſt pugnâ ſtrenuum Menelaum:
" O amice, ô Menelaë, Jovis-alumne, haud jam nos
" Spero vel ipſos redituros è prælio.
" Haudquaquam tantum de cadavere timeo Patrocli,
" Qui mox utique Trojanorum ſaturabit canes atque alites,
" Quantum meo capiti metuo, ne quid *gravius* patiatur,
" Et tuo; prælii enim nubes omnia contegit,
" Hector: nobis verò manifeſtus-imminet gravis interitus.
" Sed age, fortiſſimos Danaorum voca, ſi quis audierit.
Sic dixit; neque non-obſecutus-eſt pugnâ ſtrenuus Menelaus:
Vociferatus autem eſt altâ-voce Danaos inclamans:
" O amici, Argivorum ductores, atque principes,
" Qui juxta Atridem Agamemnonem & Menelaum,

Ver. 227.—ἢ ἀπολέσθω, Ἠὲ σαωθήτω.]
——aut cita mors venit, aut victoria læta.
Horat. Sermon. lib. 1. *Eclog.* 1, 8.

Ver. 229.—τεθνειῶτα.] Vide ſuprà ad ν', 46.

Ver. 230.—ἐρύσει, εἴξει δέ οἱ.] *Al.* ἐρύσῃ, εἴξῃ δέ οἱ.

Ver. 233.—βρίσαντες.] Vide ſuprà ad η', 343.

Ver. 234.—μάλα δέ σφισιν ἔλπετο.] Cod. *Harleian.* μάλα δέ σφιν ἔλπετο. Unde fortaſſe legendum, μάλα δέ σφιν ἐέλπετο.

Ver. 237—246.——βοὴν ἀγαθὸν——βοὴν ἀγαθός.] Vide ſuprà ad β', 408.

Ver. 240, & 242.—δείδια.] Vide ſuprà ad ν', 481; & ad α', 37.

Ver. 241.—τάχα Τρώων κορέσει κύνας, ἠδ' οἰωνὺς.]
Heu! terrâ ignotâ, canibus data præda Latinis,
Alitibuſque jaces! ——
Æn. IX, 485.

Ibid.—κορέσει.] *Al.* κορέσῃ.

Ver. 243.——ἐπεὶ πολέμοιο νέφος περὶ πάντα καλύπτει, Ἕκτωρ.]
Μάντιν Οἰκλείδαν πολέμοιο νέφος.
Pindar. Nemeor. Od. X, 16.
——obrutus undique telis
Æneas, *nubem belli*, dum detonet, omnem
Suſtinet——.
Æn. X, 808.

Ver. 248, 249, 250. Ὦ φίλοι—Οἵτε——Δήμια πίνουσιν.]
Τοίγαρ πολυμηλοτάταν
Ἑςίαν οἰκεῖς————.
Πόντιόν τ', αἰγαῖον ἐπ' ἀκτὰν
Ἀλίμενον Πηλίῳ κρατύνει.
Eurip. Alceſt. ver. 588.
Ἔςι δὲ μετάβασις προσώπυ ἀπὸ δευτέρυ εἰς τρίτον· οἷον παρ' Ὁμήρῳ, "Ὦ φίλοι, οἱ παρ' Ἀτρείδαις δήμια πίνυσιν." *Schol. ibid.*

Ver. 249.—παρ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι Μενελάῳ.] Cod. *Harleian.* παρ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν. Quæ & proba Lectio.

Ver.

Δήμια πίνουσιν, καὶ σημαίνουσιν ἕκαστος
Λαοῖς· ἐκ δὲ Διὸς τιμὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ.
Ἀργαλέον δέ μοι ἐστὶ διασκοπιᾶσθαι ἕκαστον
Ἡγεμόνων· τόσση γὰρ ἔρις πολέμοιο δέδηεν.
Ἀλλά τις αὐτὸς ἴτω, νεμεσιζέσθω δ' ἐνὶ θυμῷ,
Πάτροκλον Τρῳῇσι κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι.
Ὣς ἔφατ'· ὀξὺ δ' ἄκουσεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας·
Πρῶτος δ' ἀντίος ἦλθε, θέων ἀνὰ δηϊοτῆτα.
Τὸν δὲ μέτ' Ἰδομενεὺς καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.
Τῶν δ' ἄλλων τίς ἂν ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶν οὐνόματ' εἴποι,
Ὅσσοι δὴ μετόπισθε μάχην ἤγειραν Ἀχαιῶν;
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες· ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ.
Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προχοῇσι διϊπετέος ποταμοῖο
Βέβρυχεν μέγα κῦμα ποτὶ ῥόον, ἀμφὶ δέ τ' ἄκραι
Ἠϊόνες βοόωσιν, ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω·
Τόσση ἄρα Τρώων ἰαχὴ γένετ'· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἔστασαν ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ, ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
Φραχθέντες σάκεσιν χαλκήρεσιν· ἀμφὶ δ' ἄρα σφιν
Λαμπρῇσι κορύθεσσι Κρονίων ἠέρα πολλὴν

" Publicè præbitum vinum bibunt, & imperant singuli
" Copiis; à Jove autem honor & gloria sequitur.
" Difficile verò mihi est despicere unumquemque
" Ducum: tantum enim certamen pugnæ ardet.
" Sed aliquis sponte prodeat, indignétuique animo,
" Patroclum Trojanis canibus ludibrium fieri.
Sic dixit: confestim autem exaudiit Oïlei *filius* velox Ajax;
Primúsque obvius prodiit, currens per prælium.
Hunc verò post Idomeneus & armiger Idomenei
Merienes, par Marti homicidæ.
Cæterorum verò quisnam suâ mente nomina dicere posset,
Quotquot jam posteà pugnam instaurârunt Achivorum? [fecerunt
Trojani verò priores *in eos* impetum conferti; præibat autem Hector.
Ut autem cùm in ostiis à-Jove fluentis fluvii
Fremit ingens fluctus adversùs *ejus* fluentum, circúmque extrema
Littora clamant, eructato mari extrà:
Tantus utique Trojanorum clamor ortus est: at Achivi
Stabant circum Menœtiadem, unum animum habentes,
Septi scutis æratis: illis autem
Splendidis galeis Saturnius caliginem multam

Ver. 250.—καὶ σημαίνουσιν ἕκαστος.] Cod. *Harleian.* καὶ σημαίνουσιν ἕκαστα.

Ver. 251.—ἐκ δὲ Διὸς τιμή.]

Τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι——. *Iliad.* β', 197.

Ver. 252. — ἕκαστον.] Cod. *Harleian.* & hîc legit ἕκαστα, exponuntque Schelia ibidem inedita ἕκαστα ἀξιώματα.

Ver. 253.—δέδηεν.] Vide suprà ad ν', 736.

Ver. 259. — ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.] Vide suprà ad β', 627, & 651.

Ver. 260. Τῶν δ' ἄλλων τίς ἂν ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶν οὐνόματ' εἴποι.] Ita ex conjecturâ edidit *Barnesius.* *Al.* Τῶν δ' ἄλλων τίς κεν ᾗσι φρεσὶν οὐνόματ' εἴπῃ. Codex unus *Italicus* legit Τῶν δ' ἄλλων τίς κ' ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶν οὐνόματ' εἴπῃ. Quæ fortasse est vera lectio. Quod autem habent Vulgati, " Τῶν ἄλλων τίς ἂν ᾗσι φρεσὶν οὐνόματ' εἴποι," vix (ut opinor) ferri potest.

Ver. 262.—ἄρ'.] *Ut solitus est.*

Ver. 263. Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προχοῇσι.] Porphyrius in Scholiis " MSS ad Iliada, olim penes doctissimum Is. Vossium, observat " Solonem, qui in reliquis omnibus Homeri poëma fuerat æmu- " latus; cùm ad hunc versum pervenisset, illius ad duorum " sequentium, quibus de hisce Nili ostiis à Poëta agitur, ad- " miratione motum, combussisse sua Poëmata. Idem quoque " fecisse Platonem. Id verò haud prætereundum videbatur, " quòd alibi haud putem legi." *Ezech. Spanhem. Notæ in Nubes Aristoph. ad ver.* 271.

Ibid. — διϊπετέος.] Vide suprà ad π', 174.

Ver. 264. Βέβρυχεν.] Vide suprà ad α', 37.

Ibid.—ποτὶ ῥόον.] ποτίῤῥοον· Cod. à *Th. Bentleio* collati.

Ibid. — ἀμφὶ δέ τ' ἄκραι Ἠϊόνες βοόωσιν, ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω.] *Al.* ἀμφὶ δέ τ' ἄκραι Ἠϊόνος βοόωσιν.

——& scopulis illisa relamant
Æquora——. *Georg.* III, 261.

Non assecutus est, hoc in loco, *Homeri* artem *Virgilius.* Nam, ut ait *Eustathius,* Τὸ δὲ, " Ἠϊόνες βοόωσιν," πάνυ τί φασιν οἱ Παλαιοὶ μιμητικὸν εἶναι τοῦ κατὰ θάλασσαν ἤχου πλέον τῶν ἄλλων. Similiter & *Dionysius Halicarnassensis*; Οἱ χαριέστατοι ποιητῶν——τὰ μὲν αὐτοί τε κατασκευάζουσιν ὀνόματα, συμπλέκοντες ἐπιτηδείως ἀλλήλοις τὰ γράμματα· καὶ τὰς συλλαβὰς δὲ οἰκείως, οἷς ἂν βούλωνται παραστῆσαι πάθεσι, ποικίλως φιλοτεχνοῦσιν, ὡς ποιεῖ πολλάκις Ὅμηρος. Ἐπὶ μὲν προσηνέμων αἰγιαλῶν τῇ παρεκτάσει τῶν συλλαβῶν τὸν ἄπαυστον ἐμφαίνειν βουλόμενος ἦχον· " Ἠϊόνες βοόωσιν, ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω." Περὶ Συνθέσεως. § 15. Quod siquis pro Ἠϊόνες βοόωσιν, Ἠϊόνες κράζουσιν, vel aliud istiusmodi quicquam substituerit, τὸ ἁρμόττον ἴσον διαφέρει ἐπὶ τῶν ἐπῶν θεωρείσθω.—τὸ μὲν φαίνεται καλὸν, τὸ δὲ εὐτελές. Ut rectè observavit *Aristoteles, Poëtic. cap.* 22.

Ver. 266. Τόσση ἄρα Τρώων ἰαχὴ γένετ'.] Τόσση ἄρα Τρῶες ἰαχῇ ἴσαν· Cod. *Cantab.* & *Oxon.* à *Barnesio,* item Codd. *Vatican.* à *Tho. Bentleio,* collati,

Ver. 267. Ἔστασαν.] Vide suprà ad μ', 55.

Ver.

Χεῦ· ἐπεὶ οὐδὲ Μενοιτιάδην ἤχθηρε πάρος γε,
Ὄφρα, ζωὸς ἐὼν, θεράπων ἦν Αἰακίδαο·
Μίσησεν δ' ἄρα μιν δηΐων κυσὶ κύρμα γενέσθαι
Τρωῇσιν· τῷ καί οἱ ἀμυνέμεν ὦρσεν ἑταίρους.
Ὦσαν δὲ πρότεροι Τρῶες ἑλίκωπας Ἀχαιούς·
Νεκρὸν δὲ προλιπόντες ὑπέτρεσαν, οὐδέ τιν' αὐτῶν
Τρῶες ὑπέρθυμοι ἕλον ἔγχεσιν, ἱέμενοί περ·
Ἀλλὰ νέκυν ἐρύοντο· μίνυνθα δὲ καὶ τοῦ Ἀχαιοὶ
Μέλλον ἀπέσσεσθαι· μάλα γάρ σφέας ὦκ' ἐλέλιξεν
Αἴας, ὃς περὶ μὲν εἶδος, περὶ δ' ἔργα τέτυκτο
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα·
Ἴθυσεν δὲ διὰ προμάχων, συῒ εἴκελος ἀλκὴν
Καπρίῳ, ὅς τ' ἐν ὄρεσσι κύνας θαλερούς τ' αἰζηοὺς
Ῥηϊδίως ἐκέδασσεν, ἑλιξάμενος διὰ βήσσας·
Ὣς υἱὸς Τελαμῶνος ἀγαυοῦ φαίδιμος Αἴας,
Ῥεῖα μετεισάμενος Τρώων ἐκέδασσε φάλαγγας,
Οἳ περὶ Πατρόκλῳ βέβασαν, φρόνεον δὲ μάλιστα
Ἄστυ ποτὶ σφέτερον ἐρύειν, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
Ἤτοι τὸν, Λήθοιο Πελασγοῦ φαίδιμος υἱὸς,
Ἱππόθοος ποδὸς εἷλκε κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην,
Δησάμενος τελαμῶνι παρὰ σφυρὸν ἀμφὶ τένοντας,
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσι χαριζόμενος· τάχα δ' αὐτῷ
Ἦλθε κακὸν, τό οἱ οὔτις ἐρύκακεν ἱεμένων περ.
Τὸν δ' υἱὸς Τελαμῶνος, ἐπαΐξας δι' ὁμίλου,
Πλῆξ' αὐτοσχεδίην, κυνέης διὰ χαλκοπαρήου·
Ἤρικε δ' ἱπποδάσεια κόρυς περὶ δουρὸς ἀκωκῇ,
Πληγεῖσ' ἔγχεΐ τε μεγάλῳ καὶ χειρὶ παχείῃ·
Ἐγκέφαλος δὲ, παρ' αὐλὸν, ἀνέδραμεν ἐξ ὠτειλῆς,
Αἱματόεις, τοῦ δ' αὖθι λύθη μένος· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν

Circumfudit: Neque enim Menœtiadem oderat vel anteà,
Dum, vivus exiſtens, famulus erat Æacidæ:
Odioſum autem habebat utique illum hoſtium canibus prædam fieri
Trojanis; ideòque eum ut-defenderent excitavit ſocios.
Moverunt autem loco priores Trojani nigris-oculis Achivos:
Mortuo verò *illi* derelicto trepidi-fugerunt, neminem tamen eorum
Trojani magnanimi interfecerunt haſtis, cupidi licèt,
Sed cadaver trahebant; haud diu verò ab illo neque Achivi
Abfuturi erant: admodùm enim illos celeriter convertit
Ajax, qui ſuperabat quidem formâ, ſuperabat & factis
Cæteros Danaos, poſt eximium Pelidem.
Rectà autem perrupit per-primos pugnatores, ſui ſimilis vi
Apro, qui in montibus canes florentéſque-ætate juvenes
Facilè diſſipat, ſe ſubito-impetu-convertens per fruticeta:
Sic filius Telamonis præclari illuſtris Ajax,
Facilè aggreſſus Troum diſſipavit phalangas,
Qui Patroclum circundederant, ſperabántque maximè
Urbem ad ſuam trahere, & gloriam reportare.
Illum quidem, Lethi Pelaſgi illuſtris filius,
Hippothous pede trahebat per acrem pugnam,
Ligatum loro ad malleolum circa tendines,
Hectori & Trojanis gratificans: Repentè autem ipſi
Venit malum, quod ab eo nemo arcuit cupientium licèt.
Illum utique filius Telamonis, impetu-facto per turbam,
Percuſſit cominus, galeam per æneis-munitam-malis:
Sciſſa eſt autem equinis-ſetis-denſa galea transfixa haſtæ cuſpide,
Percuſſa haſtâque magnâ & manu robuſtâ:
Cerebrum verò, ubi haſtile-ſpiculo-induitur, proſiliebat ex vulnere,
Cruentum; ejus autem ibidem ſolutum eſt robur: è manibus verò *is*

Ver. 273.—τῷ καί οἱ.] *Al.* τῷ κέν οἱ.

Ver. 274.—Τρῶες ἑλίκωπας.] Quâ ratione, Τρῶες, hîc ultimam producat; item νέκυν, *ver.* 277; & μὲν, *ver.* 279; & σφέτερον, *ver.* 287; vide ſuprà ad ά, 51.

Ver. 278.—σφέας ὦκ'.] Pronuntiabatur σφᾶς. Nam σφέας ultimam producit.

Ver. 281.—εἴκελος.] Vide ſuprà ad *ver.* 88. *Al.* ἴκελος.

Ver. 283, 285.—ἑλιξάμενος—μετεισάμενος.] Vide ſuprà ad π', 594; & ad ν', 90, & 168.

Ver. 290.—ἀμφὶ τένοντας.] *Al.* ἀμφὶ τένοντε.

Ver. 292.—ἱεμένων περ.] *Al.* ἱεμένῳ περ. Uti in Vulgatis ſcriptum eſt ſuprà ό, 452.

Ver. 296. Πληγεῖσ'.] Vide ſuprà ad γ', 31.

Ibid.—τε μεγάλῳ.] Quî ratione, τε, hîc producatur; item πόδα, *ver.* 299; & μεγάθυμον, etiam extra cæſuram, *ver.* 306; & ὅς, *ver.* 324; & σθένε', *ver.* 329; vide ſuprà ad ά, 51.

Ver. 297. Ἐγκέφαλος δὲ, παρ' αὐλὸν, ἀνέδραμεν ἐξ ὠτειλῆς, Αἱματόεις.]

Oſſaque diſpergit cerebro permixta cruento. *Æn.* X, 416.

Ver. 298.—ἐκ δ' ἄρα χειρῶν.] *Adeòque è manibus* ———.

Πατρόκλοιο πόδα μεγαλήτορος ἧκε χαμᾶζε
Κεῖσθαι· ὁ δ' ἄγχ' αὐτοῖο πέσε πρηνὴς ἐπὶ νεκρῷ,
Τῆλ' ἀπὸ Λαρίσσης ἐριβώλακος· οὐδὲ τοκεῦσι
Θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν
Ἔπλεθ', ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
Ἕκτωρ δ' αὖτ' Αἴαντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
Τυτθόν· ὁ δὲ Σχεδίον, μεγάθυμον Ἰφίτου υἱὸν,
Φωκήων ὄχ' ἄριστον, ὃς ἐν κλειτῷ Πανοπῆϊ
Οἰκία ναιετάασκε, πολέσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων·
Τὸν βάλ' ὑπὸ κληῗδα μέσην· διὰ δ' ἀμπερὲς ἄκρη
Αἰχμὴ χαλκείη παρὰ νείατον ὦμον ἀνέσχε·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Αἴας δ' αὖ Φόρκυνα δαΐφρονα, Φαίνοπος υἱὸν,
Ἱπποθόῳ περιβάντα, μέσην κατὰ γαστέρα τύψε·
Ῥῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς
Ἤφυσ'· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ·
Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκροὺς,
Φόρκυν θ', Ἱππόθοόν τε· λύοντο δὲ τεύχε' ἀπ' ὤμων.
Ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες, ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν,
Ἴλιον εἰσανέβησαν, ἀναλκείῃσι δαμέντες·
Ἀργεῖοι δέ κε κῦδος ἕλον, καὶ ὑπὲρ Διὸς αἶσαν,
Κάρτεϊ καὶ σθένεϊ σφετέρῳ· ἀλλ' αὐτὸς Ἀπόλλων
Αἰνείαν ὄτρυνε, δέμας Περίφαντι ἐοικὼς,
Κήρυκι Ἠπυτίδῃ, ὅς οἱ παρὰ πατρὶ γέροντι
Κηρύσσων γήρασκε, φίλα φρεσὶ μήδεα εἰδώς·
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·

Patrocli pedem magnanimi remiſit in terram
Jacere; prope autem ipſum cecidit cernuus ſuper mortuum,
Longè à Lariſsâ glebosâ; neque parentibus
Nutritia charis reddidit; brevis autem ei ætas
Fuit, Ajacis magnanimi haſtâ domito.
Hector verò in Ajacem jaculatus eſt haſtâ fulgenti:
Sed is quidem ex-adverſo conſpicatus evitavit æream haſtam
Paululùm: ille autem Schedium, magnanimum Iphiti filium,
Phocenſium longè fortiſſimum, qui in inclyto Panopeo
Domos habitabat, multis viris imperans:
Hunc percuſſit ſub jugulum medium; penitùs autem extrema
Cuſpis ærea prope ſummum humerum evaſit:
Fragorem verò edidit cadens, ſonitúmque-dedere arma ſuper ipſo.
Ajax autem Phorcyna bellicoſum, Phænopis filium,
Hippothoum defendentem, medium ad ventrem percuſſit;
Rupitque thoracis cavitatem, inteſtina autem æs
Penetrans-hauſit: ille verò in pulverem lapſus, prehendit terram palmâ.
Ceſſerunt autem retrò primique pugnatores & illuſtris Hector:
Argivi autem altùm clamârunt, traxerúntque mortuos,
Phorcynque, Hippothoúmque; ſolvebántque arma ab humeris.
Tum verò prorsùs Trojani, bellicoſis acti ab Achivis,
In Ilium aſcendiſſent, præ ignaviâ ſuâ domiti;
Argivi autem gloriam retuliſſent, etiam præter Jovis fatum,
Fortitudine & robore proprio: verùm ipſe Apollo
Æneam inſtigavit, corpore Periphanti ſimilis,
Præconi Epytidæ, qui ei apud patrem ſenem
Præconem-agens conſenuerat, benevolis mentem conſiliis inſtructus;
Huic ſe-cùm-aſſimulâſſet, ipſum allocutus eſt Jovis filius Apollo:

Ver. 302.—οὐδὲ τοκεῦσι Θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε.] Sic apud *Heſiodum*:

——————οὐδὲ μὲν οἵγε
Γηράντεσσι τοκεῦσιν ἀπὸ θρεπτήρια δοῖεν.
Ἔργ' καὶ Ἡμερ. I, 185.

Ver. 302. Θρέπτρα.] *Al.* Θρέπτα.

Ver. 304.—ἀκόντισε.] Vide ſuprà ad ά, 140, 309, 314.

Ver. 305.—ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο.] Vide ſuprà ad ν', 404.

Ver. 306.—μεγάθυμον.] *Al.* μεγαθύμου.

Ibid.—Ἰφίτου υἱὸν.] Vide ſuprà ad β', 518.

Ver. 308.—ἄνδρεσσιν.] Ita ex uno MSS edidit *Barneſius*, quocum facit Cod. *Harleian.* *Al.* ἀνδράσσιν.

Ver. 311. Δούπησεν δὲ—ἀράβησε.] Vide ſuprà ad ν', 181.

Ver. 315.—ἐν κονίῃσι.] Vide ſuprà ad ν', 508.

Ibid.—ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.] Vide ſuprà ad λ', 425.

Ver. 317. Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρούς.] Ita rectè edidit *Barneſius*. Vide ſuprà ad δ', 506. *Al.* Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, εἰρύσαντο δὲ νεκρούς.

Ver. 323.—Περίφαντι ἐοικώς.] Vide ſuprà ad ξ', 136.

Ver. 324. Κήρυκι Ἠπυτίδῃ.] Ita Codd. omnes. Pronuntiabatur, ut opinor, Κήρυκ' Ἠπυτίδῃ, quo modo & edidit *Barneſius*: Nam Κήρυκι mediam ſemper producit.

Ver. 326. Τῷ μιν ἐεισάμενος.] Vide ſuprà ad γ', 389.

Ver.

Αἰνεία, πῶς ἂν ϗ ὑπὲρ θεὸν εἰρύσαισθε
Ἴλιον αἰπεινήν; ὡς δὴ ἴδον ἀνέρας ἄλλους
Κάρτεΐ τε σθένεΐ τε πεποιθότας, ἠνορέῃ τε,
Πλήθεΐ τε σφετέρῳ, ϗ ὑπερδέα δῆμον ἔχοντας·
Ἡμῖν δὲ Ζεὺς μὲν πολὺ βούλεται, ἢ Δαναοῖσι,
Νίκην· ἀλλ' αὐτοὶ τρεῖτ' ἄσπετον, οὐδὲ μάχεσθε.
Ὣς ἔφατ'· Αἰνείας δ' ἑκατηβόλον Ἀπόλλωνα
Ἔγνω ἐσάντα ἰδών· μέγα δ' Ἕκτορα εἶπε βοήσας·
Ἕκτορ τ', ἠδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοί, ἠδ' ἐπικούρων,
Αἰδὼς μὲν νῦν ἥδε γ' ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσαναβῆναι, ἀναλκείῃσι δαμέντας.
Ἀλλ' ἔτι γάρ τις φησὶ θεῶν, ἐμοὶ ἄγχι παραστὰς,
Ζῆν' ὕπατον μήστωρα μάχης ἐπιτάῤῥοθον εἶναι·
Τῷ ῥ' ἰθὺς Δαναῶν ἴομεν, μηδ' οἵ γε ἕκηλοι
Πάτροκλον νηυσὶν πελασαίατο τεθνειῶτα.
Ὣς φάτο· καί ῥα πολὺ προμάχων ἐξάλμενος ἔστη.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, ϗ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Λειόκριτον οὖτασε δουρὶ,
Υἱὸν Ἀρίσβαντος, Λυκομήδεος ἐσθλὸν ἑταῖρον.
Τὸν δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρηΐφιλος Λυκομήδης·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, ϗ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν Ἱππασίδην Ἀπισάονα, ποιμένα λαῶν,
Ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων· εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
Ὃς ῥ' ἐκ Παιονίης ἐριβώλακος εἰληλούθει,
Καὶ δὲ μετ' Ἀστεροπαῖον ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Τὸν δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρήϊος Ἀστεροπαῖος,
Ἴθυσεν δὲ ϗ ὁ πρόφρων Δαναοῖσι μάχεσθαι·
Ἀλλ' οὔπως ἔτι εἶχε· σάκεσσι γὰρ ἔρχατο πάντη

" Ænea, quo pacto etiam invito deo servare possetis
" Ilium excelsam? ut jam vidi viros alios
" Fortitudinéque roboréque confisos, virtutéque,
" Multitudinéque suâ, & immotas-pavore copias habentes:
" Nobis verò Jupiter quidem potiùs annuit, quàm Danais,
" Victoriam: sed ipsi fugitis-territi admodùm, neque pugnatis.
Sic dixit; Æneas autem longè-jaculantem Apollinem
Agnovit coràm intuitus: magnâ autem voce Hectorem allocutus est clamans:
" Hectórque, & cæteri Trojanorum ductores atque sociorum,
" Dedecus quidem nunc hoc *est nos* bellicosis *actos*-ab Achivis
" In Ilium ascendere per ignaviam domitos.
" Verùm enim & jam aliquis ait deorum, mihi propè astans,
" Jovem summum consiliarium in pugnâ auxiliatorem esse:
" Ideò rectà in Danaos eamus, neque illi quieti saltem
" Patroclum navibus admoverint mortuum.
Sic dixit; & multò ante primos pugnatores-prosiliens, stetit.
Illi verò conversi sunt, & adversi steterunt Achivis.
Tum verò Æneas Leocritum vulneravit hastâ,
Filium Arisbantis, Lycomedis fortem socium.
Hunc autem lapsum miseratus est bellicosus Lycomedes:
Stetitque admodùm propè cùm-accesserat, & jaculatus est hastâ fulgenti,
Et percussit Hippasidem Apisaonem, pastorem populorum,
Hepar subter præcordia; statímque genua solvit:
Qui utique à Pæoniâ glebosâ venerat,
Et post Asteropæum fortissimè-se-gerebat in pugnâ.
Hunc autem lapsum miseratus est Mavortius Asteropæus,
Rectàque prorupit & hic promptus cum Danais pugnare:
Sed haudquaquam jam poterat; scutis enim obsepti erant undique,

Ver. 333. —ἑκατηβόλον Ἀπόλλωνα.] Vide suprà ad ά, 75.

Ver. 334. —εἶπε βοήσας.] Cod. *Harleian.* εἶπε παραστάς.

Ver. 340. —μηδ' οἵ γε ἕκηλοι.] Cod. *Harleian.* μὴ δή γε ἕκηλοι.

Ver. 341. —πελασαίατο.] Vide suprà ad ά, 140.

Ibid. —τεθνειῶτα.] Vide suprà ad ν', 46.

Ver. 342, 343. Ὣς φάτο.——Οἱ δ' ἐλελίχθησαν ϗ ἐναντίοι ἔσταν.]

Talibus accensi firmantur, & agmine denso
Consistunt——. *Æn.* IX, 788.
——densi cuneis se quisque coactis
Agglomerant——. *Æn.* XII, 457.

Ibid. —ἔσταν Ἀχαιῶν.] Vide suprà ad ά, 535.

Ver. 344—347. —οὔτασε—ἀκόντισε.] Vide suprà ad ν', 192; & ad ά, 140.

Ver. 348. —Ἀπισάονα.] *Al.* Ἀμυθάονα.

Ver. 349. Ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων.] Cod. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collatus, Ἧπαρ ὑπὸ πραπίσιν. Cæterùm deest totus hic versus in Codd. *Italic.* ab eodem collatis.

Ver. 350. —Παιονίης.] Cod. *Harleian.* Παιωνίης.

Ibid. —εἰληλούθει.] Vide suprà ad λ', 230.

Ver. 354. —ἔρχατο.] Vide suprà ad π', 481.

Ἑσταότες περὶ Πατρόκλῳ, πρὸ δὲ δούρατ' ἔχοντο·
Αἴας γὰρ μάλα πάντας ἐπῴχετο, πολλὰ κελεύων·
Οὔτέ τιν' ἐξοπίσω νεκροῦ χάζεσθαι ἀνώγει,
Οὔτέ τινα προμάχεσθαι Ἀχαιῶν ἔξοχον ἄλλων,
Ἀλλὰ μάλ' ἀμφ' αὐτῷ βεβάμεν, σχεδόθεν δὲ μάχεσθαι.
Ὣς Αἴας ἐπέτελλε πελώριος· αἵματι δὲ χθὼν
Δεύετο πορφυρέῳ. τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον
Νεκροὶ ὁμοῦ Τρώων καὶ ὑπερμενέων ἐπικούρων,
Καὶ Δαναῶν· οὐδ' οἱ γὰρ ἀναιμωτεί γ' ἐμάχοντο·
Παυρότεροι δὲ πολὺ φθίνυθον· μέμνηντο γὰρ αἰεὶ
Ἀλλήλοις ἀν' ὅμιλον ἀλεξέμεναι πόνον αἰπύν.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρός· οὐδέ κε φαίης
Οὔτέ ποτ' ἠέλιον σόον ἔμμεναι, οὔτε σελήνην·
Ἠέρι γὰρ κατέχοντο μάχης ἔπι, ὅσσοι ἄριστοι
Ἕστασαν ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ κατατεθνειῶτι.
Οἱ δ' ἄλλοι Τρῶές τε καὶ εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Εὔκηλοι πολέμιζον ὑπ' αἰθέρι· πέπτατο δ' αὐγὴ
Ἠελίου ὀξεῖα, νέφος δ' οὐ φαίνετο πάσης
Γαίης, οὐδ' ὀρέων· μεταπαυόμενοι δὲ μάχοντο,
Ἀλλήλων ἀλεείνοντες βέλεα στονόεντα,
Πολλὸν ἀφεσταότες· τοὶ δ' ἐν μέσῳ, ἄλγε' ἔπασχον
Ἠέρι καὶ πολέμῳ· τείροντο δὲ νηλέϊ χαλκῷ,
Ὅσσοι ἄριστοι ἔσαν· δύο δ' οὔπω φῶτε πεπύσθην,
Ἀνέρε κυδαλίμω, Θρασυμήδης, Ἀντίλοχός τε,
Πατρόκλοιο θανόντος ἀμύμονος, ἀλλ' ἔτ' ἔφαντο
Ζωὸν ἐνὶ πρώτῳ ὁμάδῳ Τρώεσσι μάχεσθαι.
Τὼ δ' ἐπιοσσομένω θάνατον καὶ φύζαν ἑταίρων,

Qui ſtabant circa Patroclum, haſtáſque prætendebant :
Ajax enim valdè omnes obibat, multis adhortans;
Nec quenquam vel retrò-à mortuo cedere ſinebat,
Nec quenquam procurrere-ad-pugnandum Achivos ante alios,
Sed ſtrenuè ipſum circumeuntes-defendere, cominúſque pugnare.
Sic Ajax præcipiebat ingens: ſanguine autem terra
Rigabatur purpureo; illi verò alii-ſuper-alios cadebant
Mortui ſimul Trojanorum, & animoſorum ſociorum,
Et Danaorum: Neque enim vel illi ſine ſanguine pugnabant;
Pauciores tamen multò peribant: recordabantur enim perpetuò
A ſe mutuò per turbam arcere laborem gravem.
Sic hi quidem pugnabant inſtar ignis; neque prorsùs dixiſſes
Aut ſolem omnino ſalvum eſſe, aut lunam:
Caligine enim occupabantur in prælio, quotquot fortiſſimi
Stabant circa Menœtiadem mortuum.
Alii verò Trojaníque & benè-ocreati Achivi,
Liberi pugnabant ſub aëre-ſereno: expanſus autem erat ſplendor
Solis acutus, nubéſque non exurgebat à toto
Campo, neque montibus: interquieſcentes autem pugnabant,
Sua-invicem evitantes tela luctuoſa,
Longè diſſiti: Hi verò in medio dolores patiebantur
Caligine & pugnâ; affligebantúrque ſævo ære,
Quotquot fortiſſimi erant: Duo verò nondum viri audierant,
Viri glorioſi, Thraſymedes, Antilochúſque,
De Patroclo mortuo eximio, ſed adhuc putabant
Vivum in primo tumultu cum Trojanis pugnare.
Hi autem intuentes cædem & trepidationem ſociorum,

Ver. 359.—*Σχεδόθεν δὲ μάχεσθαι.*] Cod. *Harleian.* *σχεδόθεν τε μάχεσθαι.*

Ver. 361.—*πορφυρέῳ.*] Vide ſuprà ad *ά*, 338, & 482.

Ver. 363.—*οὐδ' οἱ γὰρ ἀναιμωτεί γ' ἐμάχοντο.*]

—& Trojanis cum multo gloria venit
Sanguine, ſunt illis ſua funera, parque per omnes
Tempeſtas:—— *Æn.* XI, 421.

Ibid. — *ἀναιμωτεί.*] Ita edidit *Barneſius* ex *Odyſſ.* *ώ*, 531. *Al.* *ἀναιμωτί.*

Ver. 364.—*φθίνυθον.*] Vide ſuprà ad *β'*, 43.

Ver. 365. Ἀλλήλοις ἀν' ὅμιλον ἀλεξέμεναι πόνον αἰπύν.] Cod. *Harleian.* Ἀλλήλοις καθ' ὅμιλον ἀλεξέμεναι φόνον αἰπύν.

Ver. 366.—*δέμας πυρός.*] Vide ſuprà ad *ν'*, 673.

Ver. 368. Ἠέρι γὰρ κατέχοντο μάχης ἔπι.]

——fundunt ſimul undique tela
Crebra nivis ritu; cœlumque obtexitur umbrâ.
Æn. XI, 610.

Ibid. — *μάχης ἔπι, ὅσσοι ἄριστοι.*] Cod. *Harleian.* *μάχης ἔπι θ' ὅσσον ἄριστοι·* explicántque Scholia ibidem inedita, *ἐφ' ὅσσον τόπον.*

Ver. 369. *Ἕστασαν.*] Vide ſuprà ad *μ'*, 55.

Ibid. — *κατατεθνειῶτι.*] Vide ſuprà ad *ά*, 265; & ad *β'*, 818.

Ver. 370.—Τρῶές τε καὶ εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ.] *Al.* Τρῶες καὶ εὐκνήμιδες Ἀχαιοί.

Ver.

Νόσφιν ἐμαρνάσθην, ἐπεὶ ὣς ἐπετέλλετο Νέστωρ,
Ὀτρύνων πόλεμόνδε μελαινάων ἀπὸ νηῶν.
Τοῖς δὲ πανημερίοις ἔριδος μέγα νεῖκος ὀρώρει
Ἀργαλέης· καμάτῳ δὲ καὶ ἱδρῷ νωλεμὲς αἰεὶ
Γούνατά τε, κνῆμαί τε, πόδες θ' ὑπένερθεν ἑκάστου,
Χεῖρές τ', ὀφθαλμοί τε, παλάσσετο μαρναμένοιϊν,
Ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ταύροιο βοὸς μεγάλοιο βοείην
Λαοῖσιν δώῃ τανύειν, μεθύουσαν ἀλοιφῇ·
Δεξάμενοι δ' ἄρα τοίγε διαστάντες τανύουσι
Κυκλόσ', ἄφαρ δέ τε ἰκμὰς ἔβη, δύνει δέ τ' ἀλοιφή,
Πολλῶν ἑλκόντων, τάνυται δέ τε πᾶσα διαπρό·
Ὣς οἵγ' ἔνθα καὶ ἔνθα νέκυν ὀλίγῃ ἐνὶ χώρῃ
Εἵλκεον ἀμφότεροι· μάλα γάρ σφισιν ἤλπετο θυμὸς,
Τρωσὶν μὲν, ἐρύειν προτὶ Ἴλιον, αὐτὰρ Ἀχαιοῖς,
Νῆας ἔπι γλαφυράς· περὶ δ' αὐτοῦ μῶλος ὀρώρει
Ἄγριος· οὐδέ κ' Ἄρης λαοσσόος, οὐδέ κ' Ἀθήνη
Τόν γε ἰδοῦσ' ὀνόσαιτ', οὐδ' εἰ μάλα μιν χόλος ἵκοι·
Τοῖον Ζεὺς ἐπὶ Πατρόκλῳ ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων
Ἤματι τῷ ἐτάνυσσε κακὸν πόνον· οὐδ' ἄρα πώ τι
Ἤδεε Πάτροκλον τεθνηότα δῖος Ἀχιλλεύς·
Πολλὸν γὰρ ἀπάνευθε νεῶν μάρναντο θοάων,
Τείχει ὕπο Τρώων· τό μιν οὔποτε ἔλπετο θυμῷ
Τεθνάμεν, ἀλλὰ ζωὸν ἐνιχριμφθέντα πύλησιν,
Ἂψ ἀπονοστήσειν· ἐπεὶ οὐδὲ τὸ ἔλπετο πάμπαν,
Ἐκπέρσειν πτολίεθρον ἄνευ ἕθεν, οὐδὲ σὺν αὐτῷ.
Πολλάκι γὰρ τόγε μητρὸς ἐπεύθετο, νόσφιν ἀκούων,
Ἥ οἱ ἀπαγγέλλεσκε Διὸς μεγάλοιο νόημα.

Seorsum pugnabant; quoniam sic jusserat Nestor,
Hortatibus-impellens ad pugnam nigris à navibus.
His autem per-totum-diem contentionis magnum certamen ortum erat
Gravis: defatigatione autem & sudore indefinenter assiduè
Genuáque, tibiæque, pedésque subtus uniuscujusque,
Manúsque, oculíque, fœdabantur pugnantium,
Circa strenuum famulum pedibus-velocis Æacidæ.
Ut verò cùm vir tauri bovis magni pellem
Populis dederit distendendam, ebriam pinguedine;
Acceptam autem hi seorsum-dispositi extendunt
In orbem, statímque humor exiit, subitque adeps,
Multis trahentibus, tenditur autem tota undique:
Sic hi huc & illuc cadaver parvo in spatio
Trahebant utrique: admodùm enim ipsis sperabat animus,
Trojanis quidem, trahere ad Ilium, at Achivis,
Naves ad cavas: de ipso autem tumultus ortus erat
Atrox, neque omnino Mars copiarum-concitator, neque Minerva
Hunc conspicata vituperâsset, nè quidem si maximè ipsam ira cepisset:
Talem Jupiter super Patroclo virorúmque & equorum
Die illo intendit exitialem laborem. Nec dum quicquam
Sciebat Patroclum mortuum nobilis Achilles:
Longè enim seorsum-à navibus pugnabant velocibus,
Muro sub Trojanorum: quare illum nunquam existimabat animo
Mortuum esse; sed vivum, ubi accessisset ad portas,
Reversurum: neque enim hoc credebat omnino,
Eversurum urbem sine se, sed neque secum.
Sæpe enim hoc ex matre didicerat, seorsum audiens,
Quæ ei referebat Jovis magni sententiam.

Ver. 382.—403. Νόσφιν—ἀπάνευθε.] Vide suprà ad α', 349.

Ver. 384.—ὀρώρει.] Similitérque infrà *ver.* 397; vide suprà ad β', 810.

Ver. 387.—μαρναμένοιϊν.] *Al.* μαρναμένοισιν.

Ver. 391.—ἄρα.] *Proindè* —.

Ver. 393.—τάνυται.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 394.—νέκυν ὀλίγῃ.] Quâ ratione νέκυν, hîc ultimam producat; item μὲν, *ver.* 396; & γὰρ, *ver.* 403; & τις, *ver.* 414, & 423; & σφέτερον, *ver.* 419; vide suprà ad α', 51.

Ver. 395.—μάλα γάρ σφισιν.] Cod. *Harleian.* μάλα δέ σφισιν.

Ver. 401.—ἐτάνυσσε.] Rectè cùm duplici σ. Vide suprà ad *ver.* 58.

Ver. 402.—τεθνηότα.] Similitérque infrà *ver.* 435, τεθνηότος; vide suprà ad α', 265; & ad β', 818.

Ver. 403.—γὰρ ἀπάνευθε.] Cod. *Harleian.* γάρ ῥ' ἀπάνευθε.

Ver. 404.—ἤλπετο.] *Al.* ἔλπετο.

Ver. 409.—ἀπαγγέλλεσκε.] *Renuntiare solita erat.* Ita optimè constat Temporum ratio. Vide suprà ad β', 221; & ad α', 37.

Ver.

Δὴ τότε γ' ὔ οἱ ἔειπε κακὸν τόσον, ὅσσον ἐτύχθη,
Μήτηρ, ὅττι ῥά οἱ πολὺ φίλτατος ὤλεθ' ἑταῖρος.
Οἱ δ' αἰεὶ περὶ νεκρὸν ἀκαχμένα δοῦρατ' ἔχοντες,
Νωλεμὲς ἐγχρίμπτοντο, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Ὦ φίλοι, οὐ μὰν ἧμιν ἐϋκλεὲς ἀπονέεσθαι
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς, ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα μέλαινα
Πᾶσι χάνοι· τό κεν ἧμιν ἄφαρ πολὺ κέρδιον εἴη,
Ἢ τοῦτον Τρώεσσι μεθήσομεν ἱπποδάμοισιν
Ἄστυ ποτὶ σφέτερον ἐρύσαι, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
Ὧδε δέ τις Τρώων μεγαθύμων αὐδήσασκεν·
Ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῖρα παρ' ἀνέρι τῷδε δαμῆναι
Πάντας ὁμῶς, μήπω τις ἐρωείτω πολέμοιο.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, μένος δ' ὄρσασκεν ἑταίρου.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο· σιδήρειος δ' ὀρυμαγδὸς
Χάλκεον οὐρανὸν ἷκε, δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο.
Ἵπποι δ' Αἰακίδαο, μάχης ἀπάνευθεν ἐόντες,
Κλαῖον, ἐπειδὴ πρῶτα πυθέσθην ἡνιόχοιο
Ἐν κονίῃσι πεσόντος ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο.
Ἦ μὰν Αὐτομέδων, Διώρεος ἄλκιμος υἱὸς,
Πολλὰ μὲν ἂρ μάστιγι θοῇ ἐπεμαίετο θείνων,
Πολλὰ δὲ μειλιχίοισι προσηύδα, πολλὰ δ' ἀρειῇ·
Τὼ δ' οὔτ' ἂψ ἐπὶ νῆας ἐπὶ πλατὺν Ἑλλήσποντον
Ἠθελέτην ἰέναι, οὔτ' ἐς πόλεμον μετ' Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὥστε στήλη μένει ἔμπεδον, ἥτ' ἐπὶ τύμβῳ
Ἀνέρος εἱστήκει τεθνηότος, ἠὲ γυναικός·
Ὣς μένον ἀσφαλέως περικαλλέα δίφρον ἔχοντες,

Tum tamen non ei dixerat malum tantum, quantum acciderat,
Mater, quòd ſcilicet ei multò chariſſimus periiſſet ſocius.
Illi verò aſſiduè circa mortuum acutas haſtas tenentes,
Indeſinenter concurrebant, & alii alios interficiebant:
Sic autem aliquis dicebat Achivorum ære-loricatorum:
" O amici, non ſanè nobis honeſtum *eſt* redire
" Naves ad cavas, ſed hîc terra nigra
" Omnibus dehiſcat: hoc prorsùs nobis continuò multò ſatius eſſet,
" Quàm *ſi* hunc Trojanis permittamus equûm-domitoribus
" Urbem ad ſuam trahere, & gloriam referre.
Sic autem aliquis Trojanorum magnanimorum dicebat;
" O amici, etiam ſi fatale juxta virum hunc domari
" Omnes ſimul, nunquam aliquis recedat à pugnâ.
Sic utique aliquis dicebat, animóſque excitabat ſocii.
Sic hi quidem pugnabant: ferreus autem ſtrepitus
Æreum ad cœlum ibat, per aërem infructuoſum.
Equi autem Æacidæ, à pugnâ ſeorſum ſtantes,
Flebant, ut primùm ſenſerunt aurigam
In pulvere proſtratum Hectoris vi homicidæ.
Et Automedon quidem, Dioris fortis filius,
Sæpe & ſcuticâ argutâ urgebat verberans,
Sæpe & blandis *verbis* alloquebatur, ſæpe & minis:
Illi verò neque retrò ad naves latum versùs Helleſpontum
Volebant ire, neque in pugnam ad Achivos:
Sed veluti cippus manet firmiter, qui ſuper tumulo
Viri ſtat mortui, aut mulieris;
Sic manebant immotè perpulchro currui juncti,

Ver. 410. Δὴ τότε γ' οὔ οἱ ἔειπε κακὸν τόσον, ὅσσον ἐτύχθη.]
Nec vates Helenus, cum multa horrenda moneret,
Hos mihi prædixit luctus;—— *Æn.* III, 712.

Ver. 411.—ὅττι ῥά.] Vide ſuprà ad ά, 56.

Ver. 415, 476.—ἀπονέεσθαι—ἀθανάτων.] Vide ſuprà ad ά, 398.

Ver. 416.—ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα μέλαινα Πᾶσι χάνοι.]
Sed mihi vel tellus optem prius ima dehiſcat.
Æn. IV, 24.
——O quæ ſatis ima dehiſcat
Terra mihi—— *Æn.* XII, 883.

Ver. 418. Ἢ τοῦτον.] Cod. *Harleian.* Εἰ τοῦτον.

Ver. 419.—ἐρύσαι.] Cod. *Harleian.* ἐρύσειν.

Ver. 420. Ὧδε δέ τις Τρώων.] Ὣς δέ τις αὖ Τρώων· Cod. *Italic.* à *Tho. Bentleio* collatus.

Ver. 423.—ἑταίρου.] *Al.* ἑκάστου.

Ver. 424.—σιδήρειος δ' ὀρυμαγδὸς Χάλκεον οὐρανὸν ἷκε.]
——it toto turbida cœlo
Tempeſtas telorum, ac ferreus ingruit imber.
Æn. XII, 283.

Ver. 425.—ἷκε.] *Al.* ἦκε.

Ibid.—ἀτρυγέτοιο.] Vide ſuprà ad ό, 27.

Ver. 428.—ἐν κονίῃσι πεσόντος.] Vide ſuprà ad ν', 508.

Ibid.—ἀνδροφόνοιο.] Vide ſuprà ad π', 77.

Ver. 432.—πλατὺν Ἑλλήσποντον.] Vide ſuprà ad ή, 86.

Οὔδει ἐνισκήψαντε καρήατα· δάκρυα δέ σφιν
Θερμὰ κατὰ βλεφάρων χαμάδις ῥέε μυρομένοισιν,
Ἡνιόχοιο πόθῳ· θαλερὴ δὲ μιαίνετο χαίτη,
Ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν ἀμφοτέροισι.
Μυρομένω δ' ἄρα τώ γε ἰδὼν ἐλέησε Κρονίων,
Κινήσας δὲ κάρη, προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
Ἆ δειλώ, τί σφῶϊ δόμεν Πηλῆϊ ἄνακτι
Θνητῷ; ὑμεῖς δ' ἐστὸν ἀγήρω τ', ἀθανάτω τε·
Ἦ ἵνα δυστήνοισι μετ' ἀνδράσιν ἄλγε' ἔχητον;
Οὐ μὲν γάρ τί πού ἐστιν ὀϊζυρώτερον ἀνδρὸς
Πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἐπιπνείει τε καὶ ἕρπει·
Ἀλλ' οὐ μὰν ὑμῖν γε καὶ ἅρμασι δαιδαλέοισιν
Ἕκτωρ Πριαμίδης ἐποχήσεται· οὐ γὰρ ἐάσω.
Ἦ οὐχ ἅλις, ὡς καὶ τεύχε' ἔχει, καὶ ἐπεύχεται αὔτως;
Σφῶϊν δ' ἐν γούνασσι βαλῶ μένος, ἠδ' ἐνὶ θυμῷ,
Ὄφρα καὶ Αὐτομέδοντα σαώσετον ἐκ πολέμοιο
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· ἔτι γάρ σφισι κῦδος ὀρέξω,
Κτείνειν, εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκωνται,
Δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐνέπνευσεν μένος ἠΰ·
Τὼ δ' ἀπὸ χαιτάων κονίην οὔδασδε βαλόντε,
Ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς.
Τοῖσι δ' ἔπ' Αὐτομέδων μάχετ', ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
Ἵπποις ἀΐσσων, ὥστ' αἰγυπιὸς μετὰ χῆνας,

Solo admotis capitibus: lacrymæ autem illis
Calidæ de palpebris in-terram fluebant plorantibus,
Aurigæ desiderio; floridáque fœdabatur juba,
Circulo profusa juxta jugum ambobus.
Plorantes autem illos conspicatus, miseratus est Saturnius,
Motóque capite, ad suum dixit animum:
"Ah miseri, cur vos dedimus Peleo regi
"Mortali? vos autem estis senii expertes, immortalésque:
"An ut ærumnosos inter homines dolores haberetis?
"Non enim quicquam alicubi est calamitosius homine
"Omnium, quotquot super terram spirántque & moventur.
"At non sanè vobis tamen & curribus artificiosè-factis
"Hector Priamides vehetur: haud enim permittam.
"Annon satis, quòd & arma habet, & gloriatur temerè?
"Vobis autem in genua mittam robur & in animum,
"Ut & Automedontem salvum evehatis è pugnâ
"Naves ad cavas: Adhuc enim istis, [*Trojanis*,] gloriam præbebo,
"Ut cædem-edant, usq;-dum ad naves bonis-transtris-instructas pervenerint,
"Occideritque Sol, & tenebræ sacræ supervenerint.
Sic locutus, equis inspiravit robur validum:
Illi verò à jubis pulvere in-solum excusso,
Velociter ferebant citum currum inter Trojanos & Achivos.
His autem *vectus* Automedon pugnabat, dolens licèt de socio,
Curru ruens, tanquam vultur in anseres

Ver. 437. Οὔδει ἐνισκήψαντε καρήατα· δάκρυα δέ σφιν Θερμὰ κατὰ βλεφάρων χαμάδις ῥέε.] *Al.* Οὔδει ἐνισκίμψαντε.

Post bellator equus positis insignibus Æthon
It lacrymans, guttisque humectat grandibus ora.
Æn. XI, 89.

Ver. 439.—πόθῳ.] *Al.* ποθῇ.

Ver. 440.—ἀμφοτέροισι.] *Al.* ἀμφοτέρωθεν.

Ver. 441.—ἄρα.] *Ut jam dictum est*—.

Ver. 442. Κινήσας δὲ κάρη.] Vide suprà ad *ver.* 200.

Ver. 444—449.—ἀθανάτω—Πριαμίδης.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 446. Οὐ μὲν γάρ τι που ἐστὶν ὀϊζυρώτερον ἀνδρὸς
Πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἐπιπνείει τε καὶ ἕρπει.]
Τοῦτο οὐ ψεύδεται λέγων ἐπὶ νηπίου καὶ ἀρτιγενοῦς· οὐδὲν γάρ ἐστιν οὕτως ἀτελὲς, οὐδὲ ἄπορον, οὐδὲ γυμνὸν, οὐδὲ ἄμορφον, οὐδὲ μιαρὸν ὡς ἄνθρωπος ἐν γοναῖς ὁρώμενος· ᾧ μόνῳ σχεδὸν οὐδὲ καθαρὰν ἔδωκεν εἰς φῶς ὁδὸν ἡ φύσις· ἀλλ' αἵματι πεφυρμένος, καὶ λύθρου περίπλεως, καὶ φονευομένῳ μᾶλλον ἢ γεννωμένῳ ἐοικὼς, οὐδενός ἐστιν ἅψασθαι καὶ ἀνελέσθαι καὶ ἀσπάσασθαι καὶ περιλαβεῖν, ἢ τοῦ φύσει φιλοῦντος, *Plutarch. de Amore prolis.* Ὅμηρος μὲν ἐπιβλέψας τὰ θνητὰ τῶν ζώων γένη καὶ πρὸς ἄλληλα συγκρίνας κατὰ τοὺς βίους καὶ τὰς διαιτήσεις, ἐξεφώνησεν ὡς οὐδέν ἐστιν ὀϊζυρώτερον ἀνδρὸς, "Πάντων ὅσσα τε γαῖαν ἐπιπνείει τε καὶ ἕρπει." πρωτεῖον οὐκ εὐτυχὲς εἰς κακῶν ὑπεροχὴν ἀποδιδοὺς τῷ ἀνθρώπῳ. *Id. Animine an Corporis affectiones sint pejores; ipso initio.* Citat porrò hunc *Homeri* locum *Dio Chrysost. Orat.* 23, *sub initio.*

Ver. 447.—ἐπιπνείει τε καὶ ἕρπει.] Codd. *Italic.* à *Tho. Bentleio* collati, ἐπιπνείει καὶ ἕρπει.

Ver. 449.—ἐάσω.] Vide suprà ad δ', 42.

Ver. 450. Ἦ οὐχ' ἅλις.] Pronuntiabatur ἦυχ' ἅλις. Vide suprà ad ό, 18; & ad έ, 349.

Ibid.—αὔτως.] Cod. *Harleian.* ἄλλως.

Ver. 455. Δύῃ τ' ἠέλιος.] Deest hic versus in uno ex MSS *Italicis* à *Th. Bentleio* collatis.

Ver. 459.—ἀχνύμενος.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver

Ῥέα μὲν γὰρ φεύγεσκεν ὑπ' ἐκ Τρώων ὀρυμαγδοῦ,
Ῥεῖα δ' ἐπαΐξασκε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων.
Ἀλλ' οὐχ ᾕρει φῶτας, ὅτ' ἐσσεύαιτο διώκειν·
Οὐ γάρ πως ἦν, οἶον ἐόνθ' ἱερῷ ἐνὶ δίφρῳ,
Ἔγχει ἐφορμᾶσθαι, καὶ ἐπίσχειν ὠκέας ἵππους.
Ὀψὲ δὲ δή μιν ἑταῖρος ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν
Ἀλκιμέδων, υἱὸς Λαέρκεος Αἱμονίδαο·
Στῆ δ' ὄπιθεν δίφροιο, καὶ Αὐτομέδοντα προσηύδα·
Αὐτόμεδον, τίς τοί νυ θεῶν νηκερδέα βουλὴν
Ἐν στήθεσσιν ἔθηκε καὶ ἐξέλετο φρένας ἐσθλάς;
Οἷον πρὸς Τρῶας μάχεαι πρώτῳ ἐν ὁμίλῳ
Μοῦνος· ἀτάρ τοι ἑταῖρος ἀπέκτατο· τεύχεα δ' Ἕκτωρ
Αὐτὸς ἔχων ὤμοισιν ἀγάλλεται Αἰακίδαο.
Τὸν δ' αὖτ' Αὐτομέδων προσέφη, Διώρεος υἱός·
Ἀλκίμεδον, τίς γάρ τοι Ἀχαιῶν ἄλλος ὁμοῖος,
Ἵππων ἀθανάτων ἐχέμεν δμῆσίν τε μένος τε,
Εἰ μὴ Πάτροκλος, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
Ζωὸς ἐών; νῦν δ' αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει·
Ἀλλὰ σὺ μὲν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
Δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι.
Ὣς ἔφατ'· Ἀλκιμέδων δὲ βοηθόον ἅρμ' ἐπορούσας,
Καρπαλίμως μάστιγα καὶ ἡνία λάζετο χερσίν·
Αὐτομέδων δ' ἀπόρουσε· νόησε δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ,
Αὐτίκα δ' Αἰνείαν προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Ἵππω τώδ' ἐνόησα ποδώκεος Αἰακίδαο
Ἐς πόλεμον προφανέντε σὺν ἡνιόχοισι κακοῖσι·
Τῷ κεν ἐελποίμην αἱρησέμεν, εἰ σύ γε θυμῷ
Σῷ ἐθέλεις· ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐφορμηθέντε γε νῶϊν
Τλαῖεν ἐναντίβιον στάντες μαχέσασθαι ἄρηϊ.

Facilè enim & refugiebat è Trojanorum tumultu,
Facilè & irruebat confertam per turbam persequens.
Sed non interficiebat viros, cùm impetum sumebat ad persequendum:
Haudquaquam enim licuit, solus cùm esset sacrâ in sellâ,
Hastâ impetum-facere, & inhibere veloces equos.
Tandem verò illum socius vir vidit oculis
Alcimedon, filius Laërcei Æmonidæ:
Stetit autem post currum, & Automedontem allocutus est:
" Automedon, quisnam tibi deorum inutile consilium
" Pectoribus indidit, & abstulit mentem sanam?
" Quòd ita in Trojanos pugnas primâ in turbâ
" Solus; tibi verò socius occisus est: arma autem Hector
" Ipse gerens humeris exultat Æacidæ.
Illum verò Automedon allocutus est, Dioris filius:
" Alcimedon, quisnam tibi Achivorum alius similis,
" Equorum immortalium qui teneat domiturámque animósque,
" Nisi Patroclus, diis artifex par,
" Dum viveret? Nunc verò mors & fatum occupat.
" Quin tu scuticam & habenas miro-artificio-factas
" Accipe, ego verò de equis decedam, ut pugnem.
Sic dixit: Alcimedon autem celerem-prælio currum ut-conscendit,
Statim scuticam & habenas cepit manibus;
Automedon verò desiliit: Animadvertit autem illustris Hector,
Statimque Æneam allocutus est propè astantem:
" Ænea, Trojanorum princeps ære-loricatorum,
" Equos hos animadverti velocis Æacidæ
" In pugnam progressos, cum aurigis imbellibus:
" Ideò speraverim me capturum, si modò tu animo
" Tuo velis; neque enim irruentes utique nos
" Sustinuerint contrà stantes pugnare Marte.

Ver. 461. Ῥέα μὲν γάρ.] Ita ex duobus MSS edidit *Barnesius*. *Al.* Ῥεῖα μὲν γάρ. Pronuntiabatur, ut opinor, Ῥᾶ μὲν γάρ—. Vide suprà ad ί, 5. Sic apud *Hesiodum*:

Ῥεῖα μὲν γὰρ βριάει ———. Ἔργ. καὶ Ἡμερ. 5.

Ver. 463.—ἐσσεύαιτο.] Ita MS. *Cantab.* à *Barnesio* & MSS *Italic.* à *Tho. Bentleio* collati. *Al.* ἐσσεύετο. Quod nullo modo ferri potest.

Ver. 471.—πρώτῳ ἐν ὁμίλῳ.] Codd. à *Tho. Bentleio* collati, ἐν ὁμίλῳ πρώτῳ.

Ver. 475.—τίς γάρ τοι.] Cod. *Harleian.* τίς τ' ἄρ τοι.

Ver. 476.—ἀθανάτων.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 477.—ἀτάλαντος.] Vide suprà ad β', 627.

Ver. 478.—νῦν δ' αὖ θάνατος.] *Al.* νῦν αὖ θάνατος.

Ibid.—κιχάνει.] *Al.* κάλυψεν.

Ver. 480.—ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι.] Vide suprà ad έ, 227.

Ver. 486.—ποδώκεος.] Vide sup. ad ά, 58.

Ver.

Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο.
Τὼ δ' ἰθὺς βήτην, βοέῃς εἰλυμένω ὤμους
Αὔῃσι, στερεῇσι· πολὺς δ' ἐπελήλατο χαλκός.
Τοῖσι δ' ἅμα Χρόμιός τε, καὶ Ἄρητος θεοειδὴς,
Ἤϊσαν ἀμφότεροι· μάλα δέ σφισιν ἤλπετο θυμὸς
Αὐτώ τε κτενέειν, ἐλάαν τ' ἐριαύχενας ἵππους.
Νήπιοι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον ἀναιμωτεί γε νέεσθαι
Αὖτις ἀπ' Αὐτομέδοντος· ὁ δ', εὐξάμενος Διῒ πατρὶ,
Ἀλκῆς καὶ σθένεος πλῆτο φρένας ἀμφιμελαίνας·
Αὐτίκα δ' Ἀλκιμέδοντα προσηύδα, πιστὸν ἑταῖρον·
Ἀλκίμεδον, μὴ δή μοι ἀπόπροθεν ἰσχέμεν ἵππους,
Ἀλλὰ μάλ' ἐμπνείοντε μεταφρένῳ· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἕκτορα Πριαμίδην μένεος σχήσεσθαι ὀΐω,
Πρίν γ' ἐπ' Ἀχιλλῆος καλλίτριχε βήμεναι ἵππω,
Νῶϊ κατακτείναντα, φοβῆσαι δὲ στίχας ἀνδρῶν
Ἀργείων· ἤ κ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισιν ἁλώῃ.
Ὣς εἰπὼν, Αἴαντε καλέσσατο, καὶ Μενέλαον·
Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε, καὶ Μενέλαε,
Ἤτοι μὲν τὸν νεκρὸν ἐπιτράπεθ' ὅσσοι ἄριστοι,
Ἀμφ' αὐτῷ βεβάμεν, καὶ ἀμύνεσθαι στίχας ἀνδρῶν·
Νῶϊν δὲ ζωοῖσιν ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ.
Τῇδε γὰρ ἔβρισαν πόλεμον κατὰ δακρυόεντα
Ἕκτωρ, Αἰνείας θ', οἳ Τρώων εἰσὶν ἄριστοι.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.
Ἥσω γὰρ καὶ ἐγώ· τὰ δέ κεν Διῒ πάντα μελήσει.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Ἀρήτοιο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην·
Ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο χαλκὸς,
Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσεν.

Sic dixit: neque non-obsecutus est fortis filius Anchisæ.
Hi autem rectà ibant, tergoribus boum tecti humeros,
Aridis, solidis: multiplex verò superinductum erat æs.
Cum his autem Chromiúsque, & Aretus divinâ-formâ-præditus,
Ibant ambo: admodùm verò iis sperabat animus
Ipsósque interficere, abigeréque arduoscervicibus equos.
Stulti, neque enim erant sine-sanguine utique reversuri
Retrò ab Automedonte: ille autem, precatus Jovem patrem,
Fortitudine & robore repletus est præcordia circumfusa-caligine:
Statim verò Alcimedontem affatus est fidum socium:
" Alcimedon, nè jam à me longè tene equos,
" Sed proximè inspirantes in tergum: haud enim ego
" Hectorem Priamidem à robore temperaturum puto,
" Antequam Achillis pulchrè-jubatos conscenderit equos,
" Nobis interfectis; fugaveritque ordines virorum
" Argivorum: vel ipse inter primos captus fuerit.
Sic fatus, Ajaces vocavit, & Menelaum:
" Ajaces, Argivorum ductores, & Menelaë,
" Mortui quidem curam committite iis, quotquot fortissimi,
" Ut eum circumeuntes defendant, & propulsent ordines virorum;
" A nobis verò vivis propulsate crudelem diem.
" Hàc enim ingruunt pugnam per lacrymosam
" Hector, Æneásque, qui Trojanorum, sunt fortissimi.
" Sed hæc quidem Deorum in genibus posita sunt:
Jaculabor enim & ego: hæc autem Jovi omnia curæ erunt.
Dixit, & vibratam emisit prælongam hastam,
Et intorsit Areti in clypeum undique æqualem:
Is verò non hastam inhibuit, penitùs autem transiit æs,
Imumque in ventrem per balteum trajecit.

Ver. 494 —θεοειδὴς.] Vide suprà ad β', 623.

Ver. 495.—ἤλπετο.] *Al.* ἔλπετο.

Ver. 497.—ἀναιμωτεί.] Vide suprà ad *ver.* 363. *Al.* ἀνιδρωτί.

Ver. 499.—φρένας ἀμφιμελαίνας.] Vide suprà ad *ver.* 83.

Ver. 501.—ἵππους.] Cod. *Harleian.* ἵππω.

Ver. 503 —Πριαμίδην.] Vide suprà ad α', 398.

Ver. 505.—φοβῆσαι δὲ στίχας ἀνδρῶν.] *Al.* φοβῆσαί τε στίχας ἀνδρῶν.

Ver. 506.—ἁλώῃ.] Cod. *Harleian.* ἁλοίη.

Ver. 509.—ὅσσοι ἄριστοι] *Al.* οἵπερ ἄριστοι.

Ver. 512.—ἔβρισαν.] Vide suprà ad μ', 359.

Ver. 513. Ἕκτωρ, Αἰνείας θ', οἳ Τρώων εἰσὶν ἄριστοι.]

Hectoris Æneæque manu victoria Graiûm
Hæsit; ——— ———
Ambo animis, ambo insignes præstantibus armis.
Æn. XI, 289.

Ver. 514. Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.] Sic apud *Euripidem.*

Ἀλλ' ἐς θεοὺς χρὴ ταῦτ' ἀναθέντας ἔχειν.
Phœniss. ver. 712.

Ver. 518.—ἔρυτο.] Vide suprà ad ν', 555.

U

Ver.

Ὡς δ' ὅταν ὀξὺν ἔχων πέλεκυν αἰζήϊος ἀνὴρ,
Κόψας ἐξόπιθεν κεράων βοὸς ἀγραύλοιο,
Ἶνα τάμῃ διὰ πᾶσαν, ὁ δὲ προθορὼν ἐρίπῃσιν·
Ὣς ἄρ' ὅγε προθορὼν πέσεν ὕπτιος· ἐν δέ οἱ ἔγχος
Νηδυΐοισι μάλ' ὀξὺ κραδαινόμενον λύε γυῖα.
Ἕκτωρ δ' Αὐτομέδοντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος·
Πρόσσω γὰρ κατέκυψε· τὸ δ' ἐξόπιθεν δόρυ μακρὸν
Οὔδει ἐνισκίμφθη, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη
Ἔγχεος· ἐνθάδ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης.
Καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν ὡρμηθήτην,
Εἰ μή σφω Αἴαντε διέκριναν μεμαῶτε,
Οἵ ῥ' ἦλθον καθ' ὅμιλον, ἑταίρου κικλήκοντος.
Τοὺς δ' ὑποταρβήσαντες ἐχώρησαν πάλιν αὖτις
Ἕκτωρ, Αἰνείας τ', ἠδὲ Χρόμιος θεοειδής·
Ἄρητον δὲ κατ' αὖθι λίπον, δεδαϊγμένον ἦτορ,
Κείμενον· Αὐτομέδων δὲ, θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Τεύχεά τ' ἐξενάριξε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα.
Ἦ δὴ μὰν ὀλίγον γε Μενοιτιάδαο θανόντος
Κῆρ ἄχεος μεθέηκα, χερείονά περ καταπέφνων.
Ὣς εἰπὼν, ἐς δίφρον ἑλὼν ἔναρα βροτόεντα
Θῆκ', ἂν δ' αὐτὸς ἔβαινε, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν
Αἱματόεις, ὥς τίς τε λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδώς.
Ἂψ δ' ἐπὶ Πατρόκλῳ τέτατο κρατερὴ ὑσμίνη,
Ἀργαλέη, πολύδακρυς· ἔγειρε δὲ νεῖκος Ἀθήνη,

Ut verò cùm acutam tenens securim juvenis vir,
Ictu incusso post cornua bovis agrestis,
Nervum perscindit totum; hic autem saltu dato cadit:
Sic utique & ille saltu dato cecidit supinus: ei autem hasta
In visceribus perquàm acuta vibrata solvit membra.
Hector verò in Automedontem jaculatus est hastâ fulgenti.
Sed is quidem ex adverso conspicatus evitavit æream hastam;
In anteriorem enim partem proclinavit: à tergo verò hasta longa
Solo infixa est, supráque pars posterior quassabatur
Hastæ: tum verò deindè remisit impetum *suum* valida hasta.
Et omnino tunc ensibus cominus concurrissent,
Si non ipsos Ajaces diremissent ardentes,
Qui adveniebant per turbam, socio vocante.
Hos autem subveriti cesserunt rursùs retrò,
Hector, Æneásque, atque Chromius divinâ-formâ-præditus;
Aretum verò ibidem dereliquerunt, laceratum corde,
Jacentem: Automedon autem, veloci par Marti,
Armisque spoliavit, & glorians verbum dixit:
"Profectò jam paululùm saltem de Menœtiade mortuo
"Cor dolore levavi, deteriorem licèt interficerim.
Sic fatus, in currum sumptas exuvias cruentas
Posuit, ipséque-conscendebat, pedes & manus supernè
Sanguinolentus, tanquam leo taurum depastus.
Rursùs autem super Patroclo intendebatur aspera pugna,
Gravis, lacrymosa: excitabat nempè certamen Minerva,

Ver. 520. Ὡς δ' ὅταν ὀξὺν ἔχων πέλεκυν.]

Quales mugitus, fugit cum saucius aram
Taurus, & incertam excussit cervice securim.

Æn. II, 223.

Quo in loco *Virgilium Homero* longè superiorem existimat *Scaliger*; *Poëtic. lib.* 5. *cap.* 3. Sed non rectà instituta est comparatio. *Virgilius* enim Taurum depingit, qui, priùs quàm interficiatur, ab arâ se proripuerit, maximósque edens mugitus, aufugiat; *Homerus* Taurum, qui lethali ictu percussus saltu dato moribundus humi decidat. Cæterùm quâ ratione, πέλεκυν, hîc ultimam producat; item ἐποιχόμενος· *ver.* 537; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 522. Ἶνα τάμῃ διὰ πᾶσαν.] Καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ ὅπου φησὶ, "Ὡς γ' ὅταν ὀξὺν ἔχων πέλεκυν ἀνὴρ, βοὸς ἶνα τάμῃ διὰ πᾶσαν," ἀντὶ τοῦ διατάμῃ τὴν ἶνα· φασὶν οἱ παλαιοὶ ὅτι τῇ τῆς λέξεως διακοπῇ μεμίμηνται τὸ γινόμενον. *Eustath.* in Comment. ad ί, 1,

Ver. 524. Νηδυΐοισι.] *Al.* Νηδύοισι.

Ver. 526.—ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο.] Vide suprà ad ν', 404.

Ibid.—χάλκεον ἔγχος.] Vide suprà ad γ', 380.

Ver. 529.—ἀφίει μένος.] Vide suprà ad ν', 444; & ad π', 613.

Ver. 531.—διέκριναν.] De hujus vocis prosodiâ, vide suprà ad ά, 309.

Ibid.—μεμαῶτε.] Vide suprà ad γ', 46.

Ver. 533. Τοὺς δ' ὑποταρβήσαντες.] *Al.* Τοὺς ὑποταρβήσαντες.

Ver. 534.—θεοειδής.] Vide suprà ad β', 623.

Ver. 538.—θανόντος.] Cod. *Harleian.* δαμέντος.

Ver. 542.—ὥς τίς τε λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδώς.] Καὶ τὸ "ὥς τίς τε λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδὼς," αἰτιολογοῦσι [οἱ παλαιοί·] τῇ γὰρ ἐγκοπῇ φασὶ τῆς λέξεως, τὸν εἰς πολλὰ διεσπασμένον ταῦρον παρέστησεν. Οὐ γὰρ τὸ μέτρον, φασὶν, ἠνάγκαζεν οὕτως εἰπεῖν, ἐπεί περ ἦν καὶ οὕτω γράψαι, "λέων ταῦρον κατεδηδώς." *Eustath.* in Comment. ad ό, 1.

Ver.

Οὐρανόθεν καταβᾶσα· προῆκε γὰρ εὐρύοπα Ζεὺς
Ὀρνύμεναι Δαναούς· δὴ γὰρ νόος ἐτράπετ' αὐτοῦ.
Ἠΰτε πορφυρέην ἶριν θνητοῖσι τανύσσῃ
Ζεὺς ἐξ οὐρανόθεν, τέρας ἔμμεναι ἢ πολέμοιο,
Ἢ καὶ χειμῶνος δυσθαλπέος· ὅς ῥά τε ἔργων
Ἀνθρώπους ἀνέπαυσεν ἐπὶ χθονὶ, μῆλα δὲ κήδει·
Ὣς ἡ, πορφυρέῃ νεφέλῃ πυκάσασά ἑ αὐτὴν,
Δύσετ' Ἀχαιῶν ἔθνος, ἔγειρε δὲ φῶτα ἕκαστον.
Πρῶτον δ' Ἀτρέος υἱὸν ἐποτρύνασα προσηύδα,
Ἴφθιμον Μενέλαον, ὁ γάρ ῥά οἱ ἐγγύθεν ἦεν,
Εἰσαμένη Φοίνικι δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν·
Σοὶ μὲν δὴ, Μενέλαε, κατηφείη καὶ ὄνειδος
Ἔσσεται, εἴ κ' Ἀχιλῆος ἀγαυοῦ πιστὸν ἑταῖρον
Τείχει ὕπο Τρώων ταχέες κύνες ἑλκύσωσιν·
Ἀλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅπαντα.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Φοῖνιξ, ἄττα, γεραιὲ παλαιγενὲς, εἰ γὰρ Ἀθήνη
Δοίη κάρτος ἐμοὶ, βελέων δ' ἀπερύκοι ἐρωήν·
Τῷ κεν ἔγωγ' ἐθέλοιμι παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν
Πατρόκλῳ· μάλα γάρ με θανὼν ἐσεμάσσατο θυμόν·
Ἀλλ' Ἕκτωρ πυρὸς αἰνὸν ἔχει μένος, οὐδ' ἀπολήγει
Χαλκῷ δηϊόων· τῷ γὰρ Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὅττι ῥά οἱ πάμπρωτα θεῶν ἠρήσατο πάντων·

E-cœlo delapſa; miſerat enim latè-sonans Jupiter
Ut concitaret Danaos: jam enim animus converſus erat ejus.
Veluti cùm purpuream irin mortalibus extendit
Jupiter cœlitus, quæ portendat vel pugnam,
Vel etiam tempeſtatem frigidam; quæ continuò ab operibus
Homines ceſſare-facit ſuper-terram, pecudéſque contriſtat:
Sic hæc cæruleâ nube quum contexerat ſe,
Ingreſſa eſt Achivorum gentem, excitabátque virum quemque.
Primùm verò Atrei filium incitans allocuta eſt,
Fortem Menelaum, hic enim eam prope erat,
Poſtquàm-ſemet-aſſimulaverat Phœnici corpore & indefeſſâ voce:
“ Tibi certè jam, Menelaë, pudor & opprobrium
“ Erit, ſi quidem Achillis illuſtris fidum ſocium
“ Muro ſub Trojanorum veloces canes diſcerpſerint:
“ Sed capeſſe pugnam ſtrenuè, adhortaréque populum omnem.
Hunc autem viciſſim affatus eſt pugnâ ſtrenuus Menelaus:
“ Phœnix, pater, ſenex olim-nate, utinam Minerva
“ Daret robur mihi, telorúmque averteret impetum:
“ Ita equidem vellem adeſſe & auxilium ferre
“ Patroclo: graviter enim mihi mortuus deſiderio-percuſſit animum.
“ Sed Hector ignis horrendam habet vim, neque ceſſat
“ Ære cædem-edere: ei enim Jupiter gloriam præbet.
Sic dixit: Gaviſa eſt autem oculos-cæſia Minerva,
Quòd ſe ante deos precatus eſſet omnes:

Ver. 545.—εὐρύοπα Ζεύς.] Vide ſuprà ad α', 175.

Ver. 546. Ὀρνύμεναι.] Vide ſuprà ad γ', 260.

Ibid.—νόος ἐτράπετ' αὐτοῦ.] Vide ſuprà ad κ', 45.

Ver. 547—551.—πορφυρέην—πορφυρέῃ.] Vide ſuprà ad α', 482.

Ver. 549.—ὅς ῥά τε.] *Quæ ſcilicet*——.

Ver. 551.—πορφυρέῃ νεφέλῃ πυκάσασά ἑ αὐτὴν.] Vide ſuprà ad π', 334.

Ibid.—πυκάσασα.] Vide ſuprà ad α', 140.

Ibid.—ἑ αὐτὴν.] Ita ex uno MS edidit *Barneſius*: Ἑαυτὴν, ἢ μᾶλλον διαλελυμένως ἑ αὐτήν· ὡς Ὁμήρῳ γράφειν σύνηθες. *Euſtath.*

Ver. 552. Δύσετ'.] Vide ſuprà ad β', 35; & ad ε', 109.

Ver. 553.—ἐποτρύνασα.] *Al.* ἐποτρύνουσα.

Ver. 555. Εἰσαμένη Φοίνικι δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν.] Vide ſuprà ad ν', 45.

Ver. 558.—ἑλκύσωσιν.] *Al.* ἑλκύσουσι, ἑλκήσουσι, & ἑλκύσωσι.

Ver. 560.—βοὴν ἀγαθός.] Vide ſuprà ad β', 408.

Ver. 561. Φοῖνιξ.] Vide ſuprà ad β', 267.

Ibid.—παλαιγενές.] *Al.* διοτρεφές.

Ver. 564.—ἐσεμάσσατο.] *Barneſius* ex uno MS edidit ἐσεμάσσετο, atque ita omnino ſcribendum contendit; “ μάσσομαι, “ enim,” inquit, “ facit ἐμάξατο in *Aoriſto primo Medio*, non ἐμάσσατο.” Atqui vox hæc ſæpe apud *Homerum* in *Futuro* & *Aoriſto primo* occurrit:

Ἕλκος δ' ἰητὴρ ἐπιμάσσεται, ἠδ' ἐπιθήσει. *Iliad.* δ', 190.
Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος—— *Odyſſ.* ι', 302.
Τῶν ὁπότ' ἰθύσει' ὁ γέρων ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι. *Ibid.* μ', 590.

——αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας
Πάσας ἀμφιμάσασθε—— *Ibid.* υ', 152.

Vide & infrà ad υ', 425.

Ver. 565.—αἰνόν.] αἰπὺ MS. *Italic.* à *Tho. Bentleio* collatus.

Ver. 567.—γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ſuprà ad α', 206.

Ἐν δὲ βίην ὤμοισι καὶ ἐν γούνασσιν ἔθηκε,
Καί οἱ μυίης θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἐνῆκεν,
Ἥτε καὶ ἐργομένη μάλα περ χροὸς ἀνδρομέοιο,
Ἰσχανάᾳ δακέειν, λαρόν τέ οἱ αἷμ' ἀνθρώπου·
Τοίου μιν θάρσευς πλῆσεν φρένας ἀμφιμελαίνας.
Βῆ δ' ἐπὶ Πατρόκλῳ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Ἔσκε δ' ἐνὶ Τρώεσσι Ποδῆς, υἱὸς Ἠετίωνος,
Ἀφνειός τ', ἀγαθός τε· μάλιστα δέ μιν τίεν Ἕκτωρ
Δήμου, ἐπεί οἱ ἑταῖρος ἔην φίλος εἰλαπιναστής·
Τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλε ξανθὸς Μενέλαος,
Ἀΐξαντα φόβονδε· διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε·
Δούπησεν δὲ πεσών· ἀτὰρ Ἀτρείδης Μενέλαος
Νεκρὸν ὑπ' ἐκ Τρώων ἔρυσεν μετὰ ἔθνος ἑταίρων.
Ἕκτορα δ' ἐγγύθεν ἱστάμενος ὤτρυνεν Ἀπόλλων,
Φαίνοπι Ἀσιάδῃ ἐναλίγκιος, ὅς οἱ ἁπάντων
Ξείνων φίλτατος ἔσκεν, Ἀβυδόθι οἰκία ναίων·
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Ἕκτορ, τίς κέ σ' ἔτ' ἄλλος Ἀχαιῶν ταρβήσειεν
Οἷον δὴ Μενέλαον ὑπέτρεσας, ὃς τὸ πάρος περ
Μαλθακὸς αἰχμητής, νῦν δ' οἴχεται οἶος ἀείρας
Νεκρὸν ὑπ' ἐκ Τρώων· σὸν δ' ἔκτανε πιστὸν ἑταῖρον,
Ἐσθλὸν, ἐνὶ προμάχοισι, Ποδῆν, υἱὸν Ἠετίωνος.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.
Καὶ τότ' ἄρα Κρονίδης ἕλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
Μαρμαρέην, Ἴδην δὲ κατὰ νεφέεσσι κάλυψεν·
Ἀστράψας δὲ, μάλα μεγάλ' ἔκτυπε· τὴν δ' ἐτίναξε·

Vim autem humeris & genibus indidit,
Et ei muscæ audaciam pectoribus immisit,
Quæ licèt abacta crebrò à corpore humano,
Appetit mordere, dulcisque illi sanguis hominis *est*:
Tali eum audaciâ replevit præcordia circumfusa-caligine.
Accessit verò ad Patroclum, & jaculatus est hastâ fulgenti.
Erat autem in Trojanis Podes, filius Eëtionis,
Divésque, fortisque; maximè verò eum honorabat Hector
Inter populares, sibi enim sodalis erat charus conviva:
Hunc ad bálteum percussit flavus Menelaus,
Ruentem in-fugam; penitúsque æs adegit:
Fragorem verò edidit cadens: at Atrides Menelaus
Mortuum à Trojanis subtrahebat ad agmen sociorum.
Hectorem autem propè stans hortans-excitabat Apollo,
Phænopi Asiadæ similis, qui illi omnium
Hospitum charissimus erat, in Abydo ædes habitans:
Huic sese cùm assimulâsset, ipsum affatus est longè-jaculans Apollo:
"Hector, quis omnino te ampliùs alius Achivorum formidaverit?
"Cùm ità nunc Menelaum territus fugis, qui tamen antehàc
"Mollis bellator, nunc verò abit solus sublatum auferens
"Mortuum è Trojanis: tuum autem interfecit fidum socium,
"Strenuum, inter primos-pugnatores, Poden, filium Eëtionis.
Sic dixit: Illum verò doloris nubes obtexit nigra:
Processit autem per primos-pugnatores armatus corusco ære,
Tum verò Saturnius sumpsit ægidem fimbriatam,
Splendentem, Idámque nubibus cooperuit:
Fulguribus etiam emissis, admodùm grande intonuit; eámque concussit:

Ver. 570.—ἐνῆκεν.] *Al.* ἔθηκεν.

Ver. 571.—ἐργομένη.] *Al.* εἰργομένη.

Ver. 573.—θάρσευς.] Ita ex MSS & *Schol.* edidit *Barnesius.* *Al.* θάρσους.

Ibid.—φρένας ἀμφιμελαίνας.] Vide suprà ad *ver.* 83.

Ver. 575. Ἔσκε δ' ἐνὶ Τρώεσσι.] Cod. *Harleian.* Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι.

Ver. 577.—ἐπεί οἱ ἑταῖρος ἔην φίλος εἰλαπιναστής.] Τὸν γὰρ ἐν εἰλαπίνῃ φίλον εἴρηκεν, τὸν ἐν τῷ δειπνεῖν· διὸ καὶ ποιεῖ αὐτὸν ὑπὸ Μενελάου τιτρωσκόμενον, κατὰ τὴν γαστέρα. *Athenæus, lib.* VI. *cap.* 8.

Ver. 578. Τόν ῥα.] *Hunc utique*——. *Hunc inquam*——.

Ver. 582.—ἱστάμενος ὤτρυνεν.] Quâ ratione ἱστάμενος, hîc ultimam producat; item ὅς, *ver.* 583; & κατὰ, *ver.* 594; & μάλα, *ver.* 595; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 585. Τῷ μιν ἐεισάμενος.] Vide suprà ad γ', 389.

Ibid.—ἑκάεργος,] Vide suprà ad ά, 43, & 58.

Ver. 591.—τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα.] Vide infrà ad σ', 22.

Ver. 593. Καὶ τότ' ἄρα Κρονίδης.]

——Jovem: cum sæpe nigrantem
Ægida concuteret dextrâ; nimbosque cieret,

Æn. VIII, 353.

Ibid.—θυσσανόεσσαν.] Ita edidit *Barnesius*, ex έ, 738, & ό, 229. *Al.* θυσανόεσσαν· ut opinor, minùs rectè; nam θύσανος primam corripit:—ἑκατὸν θυσάνοις ἀραρυῖαν. suprà ξ', 181.

Ver.

Νίκην δὲ Τρώεσσι δίδου, ἐφόβησε δ' Ἀχαιούς.
Πρῶτος Πηνέλεως Βοιώτιος ἦρξε φόβοιο·
Βλῆτο γὰρ ὦμον δουρὶ, πρόσω τετραμμένος αἰεὶ,
Ἄκρον ἐπιλίγδην· γράψεν δέ οἱ ὀστέον ἄχρις
Αἰχμὴ Πουλυδάμαντος· ὁ γάρ ῥ' ἔβαλε σχεδὸν ἐλθών.
Λήϊτον αὖθ' Ἕκτωρ σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
Υἱὸν Ἀλεκτρυόνος μεγαθύμου· παῦσε δὲ χάρμης·
Τρέσσε δὲ παπτήνας, ἐπεὶ οὐκέτι ἤλπετο θυμῷ
Ἔγχος ἔχων ἐν χειρὶ μαχήσεσθαι Τρώεσσιν.
Ἕκτορα δ' Ἰδομενεὺς μετὰ Λήϊτον ὁρμηθέντα
Βεβλήκει θώρηκα κατὰ στῆθος παρὰ μαζόν·
Ἐν καυλῷ δ' ἐάγη δολιχὸν δόρυ· τοὶ δ' ἐβόησαν
Τρῶες· ὁ δ' Ἰδομενῆος ἀκόντισε Δευκαλίδαο
Δίφρῳ ἐφεσταότος· τοῦ μέν ῥ' ἀπὸ τυτθὸν ἅμαρτεν·
Αὐτὰρ ὁ Μηριόναο ὀπάονά θ', ἡνίοχόν τε,
Κοίρανον, ὅς ῥ' ἐκ Λύκτου ἐϋκτιμένης ἕπετ' αὐτῷ·
Πεζὸς γὰρ τὰ πρῶτα, λιπὼν νέας ἀμφιελίσσας,
Ἤλυθε, καί κεν Τρωσὶ μέγα κράτος ἐγγυάλιξεν,
Εἰ μὴ Κοίρανος ὦκα ποδώκεας ἤλασεν ἵππους·
Καὶ τῷ μὲν φάος ἦλθεν, ἄμυνε δὲ νηλεὲς ἦμαρ·
Αὐτὸς δ' ὤλεσε θυμὸν ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο.
Τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος, ἐκ δ' ἄρ' ὀδόντας
Ὦσε δόρυ πρυμνὸν, διὰ δὲ γλῶσσαν τάμε μέσσην·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἡνία χεῦεν ἔραζε·
Καὶ τάγε Μηριόνης ἔλαβεν χείρεσσι φίλησι
Κύψας ἐκ πεδίοιο, καὶ Ἰδομενῆα προσηύδα·
Μάστιε νῦν, εἵως κε θοὰς ἐπὶ νῆας ἵκηαι·
Γινώσκεις δὲ καὶ αὐτὸς, ὅτ' οὐκέτι κάρτος Ἀχαιῶν.
Ὣς ἔφατ'· Ἰδομενεὺς δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· δὴ γάρ δέος ἔμπεσε θυμῷ.

Victoriam autem Trojanis dedit, inque-fugam-vertit Achivos.
Primus Penelaus Bœotius fuit-dux fugæ:
Percussus enim fuerat in humerum hastâ, cùm facie in-hostem-esset usq; versâ,
Summum leviter; perstrinxit nempe ei ad os usque
Cuspis Polydamantis: is enim percusserat propè accedens,
Leïtum deincè Hector cominus percussit in manum ad carpum,
Filium Alectryonis magnanimi; cessare autem fecit à pugnâ:
Trepidus autem fugit circumspectans; haud enim ampliùs sperabat animo
Hastam tenentem manu *se* pugnaturum cum Trojanis.
Hectorem verò Idomeneus in Leïtum irruentem
Percussit thoracem ad pectus juxta papillam:
Ad cuspidis autem juncturam fracta est longa hasta; & clamaverunt
Trojani: Hic autem in Idomeneum jaculatus est Deucalidem
In curru stantem: ab eo quidem paululùm aberravit;
Cæterùm hic Merionis armigerúmque aurigámque,
Cœranum, qui è Lycto benè-habitatâ comitabatur eum:
Pedes enim primò, relictis navibus utrinque-remis-actis,
Venerat, & omnino Trojanis magnam victoriam præbuisset;
Nisi Cœranus confestim celeres adduxisset equos:
Et huic quidem salus venit, arcuitque sævum diem;
Ipse autem perdidit animam Hectoris vi homicidæ.
Hunc percussit sub malam & aurem; dentes autem
Excussit hasta extrema, linguámque perscidit mediam:
Cecidit autem è curru, habenásque effudit in-terram:
Et illas Meriones cepit manibus suis
Inclinans se à solo, & Idomeneum allocutus est:
" Urge nunc scuticâ *equos*, usque dum veloces ad naves perveneris:
" Sentis enim & ipse, quòd non ampliùs victoria *est* Achivorum.
Sic dixit: Idomeneus autem scuticâ impellebat pulchros jubis equos
Naves versùs cavas; jam enim timor inciderat animo.

Ver. 597.—ἦρξε φόβοιο.] Cod. *Harleian.* ἦρχε φόβοιο.

Ver. 599.—ἐπιλίγδην.] Vide suprà ad π', 174.

Ver. 600.—ὁ γάρ ῥ' ἔβαλε.] Cod. *Harleian.* ὃ γὰρ ἔβαλε.

Ver. 601.—οὔτασε.] Vide suprà ad ν', 192.

Ver. 603.—ἤλπετο.] *Al.* ἔλπετο.

Ver. 604. Ἔγχος ἔχων.] *Al.* Ἕλκος ἔχων.

Ver. 606. Βεβλήκει.] Vide suprà ad δ', 492.

Ver. 607.—τοὶ δ' ἐβόησαν.] τοὶ δ' ἐφόβηθεν· MS. *Cantab.* à *Barnesio,* & MS. *Harleian.* à *Tho. Bentleio* collatus.

Ver. 608.—ἀκόντισε Δευκαλίδαο.] Cod. *Harleian.* ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.

Ver. 611.—ὅς ῥ',] *Qui utique——Qui videlicèt——.*

Ver. 613. Ἤλυθε.] Vide suprà ad ό, 484; & ad ά, 37.

Ver. 616, & 638.—ἀνδροφόνοιο.] Vide suprà ad π', 77.

Ver. 617.—ἐκ δ' ἄρ' ὀδόντας.] Cod. *Harleian.* ἐκ δ' ἄρ' ὀδόντα, *Dentium aliquos.*

Ver. 624.—ἵμασεν.] Vide suprà ad ά, 140.

Οὐδ' ἔλαθ' Αἴαντα μεγαλήτορα καὶ Μενέλαον
Ζεὺς, ὅτε δὴ Τρώεσσι δίδου ἑτεραλκέα νίκην·
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Ὢ πόποι, ἤδη μέν γε καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστι,
Γνοίη, ὅτι Τρώεσσι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Τῶν μὲν γὰρ πάντων βέλε' ἅπτεται, ὅστις ἀφείη,
Ἢ κακὸς, ἢ ἀγαθός· Ζεὺς δ' ἔμπης πάντ' ἰθύνει·
Ἡμῖν δ' αὔτως πᾶσιν ἐτώσια πίπτει ἔραζε.
Ἀλλ' ἄγετ', αὐτοί περ φραζώμεθα μῆτιν ἀρίστην,
Ἦ μὲν ὅπως τὸν νεκρὸν ἐρύσσομεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Χάρμα φίλοις ἑτάροισι γενώμεθα νοστήσαντες·
Οἵ που δεῦρ' ὁρόωντες ἀκηχέδατ', οὐδ' ἔτι φασὶν
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
Εἴη δ' ὅστις ἑταῖρος ἀπαγγείλειε τάχιστα
Πηλείδῃ· ἐπεὶ οὔ μιν ὀΐομαι οὐδὲ πεπύσθαι
Λυγρῆς ἀγγελίης, ὅτι οἱ φίλος ὤλεθ' ἑταῖρος.
Ἀλλ' οὔπη δύναμαι ἰδέειν τοιοῦτον Ἀχαιῶν·
Ἠέρι γὰρ κατέχονται ὁμῶς αὐτοί τε καὶ ἵπποι.
Ζεῦ πάτερ, ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ' ἠέρος υἷας Ἀχαιῶν·
Ποίησον δ' αἴθρην, δὸς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι·
Ἐν δὲ φάει καὶ ὄλεσσον, ἐπεί νύ τοι εὔαδεν οὕτως.
Ὣς φάτο· τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δακρυχέοντα·
Αὐτίκα δ' ἠέρα μὲν σκέδασεν, καὶ ἀπῶσεν ὀμίχλην·
Ἠέλιος δ' ἐπέλαμψε, μάχη δ' ἐπὶ πᾶσα φαάνθη·
Καὶ τότ' ἄρ' Αἴας εἶπε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·
Σκέπτεο νῦν, Μενέλαε διοτρεφὲς, αἴκεν ἴδηαι

Neque latuit Ajacem magnanimum & Menelaum
Jupiter, quum jam Trojanis dabat alternantem victoriam:
Hosce autem sermonem orsus est magnus Telamonius Ajax:
" Eheu, jam quidem etiam qui admodum stultus est,
" Senserit, quòd Trojanis pater Jupiter gloriam præbet.
" Illorum enim omnium tela assequuntur, quicunque emittat,
" Seu imbellis, seu strenuus; Jupiter nempè omnino omnia dirigit:
" Nobis verò incassum omnibus irrita cadunt in terram.
" Sed agite, per nos tamen excogitemus consilium optimum,
" Quo pacto & mortuum extrahamus, & ipsi
" Gaudio dilectis sociis simus reversi;
" Qui huc utique respicientes tristantur, neque jam putant
" Hectoris homicidæ robur & manus invictas
" Sustenturos *nos*, sed in navibus nigris casuros esse.
" Utinam verò esset socius, qui nunciaret citissimè
" Pelidæ: non enim illum opinor nè audiisse quidem
" Tristem nuncium, quòd sibi charus periit socius.
" Atqui nondum possum conspicari talem inter Achivos:
" Caligine enim occupati sunt simul ipsique & equi.
" Jupiter pater, quin tu libera à caligine filios Achivorum;
" Facque serenitatem, dáque oculis videre:
" In luce verò vel perde; quandoquidem tibi placuit ita.
Sic dixit: Eum autem pater miseratus est lacrymantem;
Statim autem caliginem quidem dissipavit, & amovit nebulam:
Sol verò affulsit, aciésque tota illustrata est:
Et tunc Ajax allocutus est pugnâ strenuum Menelaum:
" Circumspice nunc, Menelaë Jovis-alumne, si quo modo videre possis

Ver. 626.—Αἴαντα μεγαλήτορα.] Vide suprà ad ά, 51.

Ver. 630.—Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.] Ζεὺς αὐτὸς ἀρήγει· Cod. *Harleian.* item Cod. *Cantab.* & *Oxon.* à *Barnesio* collati.

Ver. 631.—ἀφείη.] *Al.* ἀφίει. Quæ fortasse est verior lectio. Vide suprà ad π', 762.

Ver. 636.—γενώμεθα.] *Al.* γενοίμεθα.

Ver. 637. Οἵ που.] Cod. *Harleian.* Ἤ που.

Ibid.—ἀκηχέδατ'.] Vide suprà ad *ver.* 104.

Ver. 641.—πεπύσθαι.] Cod. *Harleian.* πυθέσθαι.

Ver. 643.—οὔπη.] *Al.* οὔπω.

Ver. 645. Ζεῦ πάτερ, ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι—Ἐν δὲ φάει καὶ ὄλεσσον.] Ἔστιν ὡς ἀληθῶς τὸ πάθος Αἴαντος· οὐ γὰρ ζῆν εὔχεται, (ἦν γὰρ τὸ αἴτημα τοῦ ἥρωος ταπεινότερον·) ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν ἀπράκτῳ σκότει τὴν ἀνδρίαν εἰς οὐδὲν γενναῖον εἶχε διαθέσθαι, διὰ ταῦτ' ἀγανακτῶν, ὅτι πρὸς τὴν μάχην ἀργεῖ, φῶς ὅτι τάχιστα αἰτεῖται, ὡς πάντως τῆς ἀρετῆς εὑρήσων ἄξιον ἐνταφίον, κἂν αὐτῷ Ζεὺς ἀντιτάττηται. *Longinus*, § 9.

Ver. 647.—εὔαδεν.] Vide suprà ad ά, 37.

Ver. 648.—ὀλοφύρατο.] Vide suprà ad ά, 338.

Ver. 649.—σκέδασεν.] Vide suprà ad ά, 140.

Ver. 651. Καὶ τότ' ἄρ'.] *Et tum deinceps*——.

Ver. 651—656—665.—βοὴν ἀγαθὸν—βοὴν ἀγαθός.] Vide suprà ad β', 408.

Ζωὸν ἔτ' Ἀντίλοχον, μεγάθυμον Νέστορος υἱόν·
Ὄτρυνον δ' Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι θᾶσσον ἰόντα
Εἰπεῖν, ὅττι ῥά οἱ πολὺ φίλτατος ὤλεθ' ἑταῖρος.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
Βῆ δ' ἰέναι, ὥς τίς τε λέων ἀπὸ μεσσαύλοιο,
Ὅστ' ἐπεὶ ἄρ κεκάμησι κύνας τ' ἄνδρας τ' ἐρεθίζων,
Οἵτε μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι,
Πάννυχοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ, κρειῶν ἐρατίζων,
Ἰθύει, ἀλλ' οὔτι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
Ἀντίοι ἀΐσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Καιόμεναί τε δεταὶ, τάς τε τρεῖ ἐσσύμενός περ·
Ἠῶθεν δ' ἀπονόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ·
Ὣς ἀπὸ Πατρόκλοιο βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ἤϊε πόλλ' ἀέκων· πέρι γὰρ δίε, μή μιν Ἀχαιοὶ
Ἀργαλέου πρὸ φόβοιο ἕλωρ δηΐοισι λίποιεν.
Πολλὰ δὲ Μηριόνῃ τε καὶ Αἰάντεσσι κέλευεν·
Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε, Μηριόνη τε,
Νῦν τις ἐνηείης Πατροκλῆος δειλοῖο
Μνησάσθω· πᾶσιν γὰρ ἐπίστατο μείλιχος εἶναι
Ζωὸς ἐών· νῦν δ' αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη ξανθὸς Μενέλαος,
Πάντοσε παπταίνων, ὥστ' αἰετὸς, ὅν ῥά τε φασὶν
Ὀξύτατον δέρκεσθαι ὑπουρανίων πετεηνῶν·
Ὅν τε καὶ ὑψόθ' ἐόντα πόδας ταχὺς οὐκ ἔλαθε πτὼξ,
Θάμνῳ ὑπ' ἀμφικόμῳ κατακείμενος· ἀλλά τ' ἐπ' αὐτῷ

"Vivum adhuc Antilochum, magnanimum Nestoris filium:
"Hortare verò, ut Achilli bellicoso ocyùs profectus
"Nunciet, quòd quidem ei multò charissimus periit socius.
Sic dixit: Neque non-obsecutus-est pugnâ strenuus Menelaüs.
Perrexit autem ire, tanquam leo à caulâ,
Qui postquam fatigatus utique fuerit canésque virósque lacessens,
Qui ipsum non sinunt boüm pinguedinem eripere,
Totam-noctem vigilantes; ille autem carnium cupidus,
Rectà-irruit, sed nihil proficit; crebra enim jacula
Adversa volant audacibus à manibus,
Incensæque faces, quas quidem horrens-recedit incitatus licèt;
Manè autem seorsùm discedit mœsto animo:
Sic à Patroclo pugnâ strenuus Menelaüs
Abibat perquàm invitus: admodùm enim timebat, nè ipsum Achivi
Gravi præ metu capturam hostibus relinquerent.
Multis autem Merionique & Ajacibus mandabat;
"Ajaces, Argivorum ductores, Merionéque,
"Nunc aliquis mansuetudinis Patrocli miseri
"Recordetur; omnibus enim nôrat mitis esse
"Dum viveret: nunc verò mors & fatum ocupat.
Sic fatus abiit flavus Menelaüs,
Quaquaversùm circumspectans, veluti aquila, quam aiunt
Acutissimè cernere inter aërias volucres;
Quam licèt in-alto existentem pedibus velox non latet lepus,
Arbusto sub latè-comanti jacens; sed in ipsum ea

Ver. 653.—μεγάθυμον.] *Al.* μεγαθύμου.

Ver. 655. Εἰπεῖν, ὅττι.] Vide suprà ad ά, 537.

Ver. 657.—ὥς τίς τε λέων ἀπὸ μεσσαύλοιο.] Vide suprà ad λ', 547.

Ver. 659. Οἵτε.] *Qui scilicèt*———.

Ver. 661. Ἰθύει.] *Al.* Ἰθύνει. Quod nullo modo ferri potest: Nam vox ἰθύνω mediam semper producit. Quin & ipsum ἰθύει mediam *naturâ* habere longam, *positione* tantùm corripere crediderim. Nam in vocibus, ἰθύσει, ἴθυσεν, ἴθυσαν, ubi *duæ Vocales* non concurrunt, semper producitur τὸ ύ·

Ὅππῃ τ' ἰθύσει, τῇ τ'——*Il.* μ', 48:

ubi Nonnulli legunt, Ὅππῃ τ' ἰθύει.

Ἴθυσεν δὲ διὰ προμάχων—————— π', 582, ρ', 281.
Ἴθυσαν δὲ, κύνεσσιν ἐοικότες—————— ρ', 725.

Vide suprà ad ν', 103.

Ibid.—πρήσσει.] Vide suprà ad ν', 192.

Ver. 662 Ἀντίοι ἀΐσσουσι.] *Al.* Ἀντίον ἀΐσσουσι.

Ver. 663. Καιόμεναί τε δεταί.] Αἱ συνδεδεμέναι δᾷδες· Schol. inedita in Cod. *Harleiano*. Porrò impetum Leonis subitò repressum, cursúque in medio identidem impeditum, pulchrè depingunt numeri isti quodammodò impediti, τάς τε τρεῖ ἐσσύμενός περ.

Ver. 668.—Αἰάντεσσι κέλευεν.] *Al.* Αἰάντεσσ' ἐπέτελλεν.

Ver. 672.—νῦν δ' αὖ θάνατος.] *Al.* νῦν αὖ θάνατος.

Ver. 674.—ὅν ῥά τε.] *Quam scilicèt*—.

Ver. 676.—οὐκ ἔλαθε πτὼξ.] Sic apud *Virgilium*;

——sæpè exiguus mus. *Georgic.* I, 181.

Quem ad locum *Quintilianus*; "At Virgilii (inquit) miramur "illud, *Sæpè exiguus mus.* Nam Epitheton, *exiguus*, aptum "proprium effecit nè plus expectaremus, & casus singularis "magis decuit, & clausula ipsa unius syllabæ non usitata addit gratiam." *Lib.* VIII. *cap.* 3.

Ἔσσυτο, καί τέ μιν ὦκα λαβὼν ἐξείλετο θυμόν.
Ὣς τότε σοὶ, Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄσσε φαεινὼ
Πάντοσε δινείσθην, πολέων κατὰ ἔθνος ἑταίρων,
Εἴ που Νέστορος υἱὸν ἔτι ζώοντα ἴδοιο.
Τὸν δὲ μάλ' αἶψ' ἐνόησε, μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης,
Θαρσύνονθ' ἑτάρους, καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι.
Ἄγχου δ' ἱστάμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ἀντίλοχ', εἰδ' ἄγε δεῦρο, διοτρεφὲς, ὄφρα πύθηαι
Λυγρῆς ἀγγελίης, ἣ μὴ ὤφελλε γενέσθαι.
Ἤδη μέν σε καὶ αὐτὸν ὀΐομαι εἰσορόωντα
Γινώσκειν, ὅτι πῆμα θεὸς Δαναοῖσι κυλίνδει,
Νίκη δὲ Τρώων· πέφαται δ' ὥριστος Ἀχαιῶν
Πάτροκλος, μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι τέτυκται.
Ἀλλὰ σύ γ' αἶψ' Ἀχιλῆϊ, θέων ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Εἰπεῖν, αἴκε τάχιστα νέκυν ἐπὶ νῆα σαώσῃ
Γυμνόν· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφατ'· Ἀντίλοχος δὲ κατέστυγε, μῦθον ἀκούσας·
Δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε· τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς Μενελάου ἐφημοσύνης ἀμέλησε·
Βῆ δὲ θέειν, τὰ δὲ τεύχε' ἀμύμονι δῶκεν ἑταίρῳ
Λαοδόκῳ, ὅς οἱ σχεδὸν ἔστρεφε μώνυχας ἵππους.
Τὸν μὲν, δακρυχέοντα πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο,
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ κακὸν ἔπος ἀγγελέοντα.
Οὐδ' ἄρα σοὶ, Μενέλαε διοτρεφὲς, ἤθελε θυμὸς
Τειρομένοις ἑτάροισιν ἀμυνέμεν, ἔνθεν ἀπῆλθεν
Ἀντίλοχος, μεγάλη δὲ ποθὴ Πυλίοισιν ἐτύχθη·
Ἀλλ' ὅγε τοῖσιν μὲν Θρασυμήδεα δῖον ἀνῆκεν,
Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐπὶ Πατρόκλῳ ἥρωϊ βεβήκει·
Στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι κιὼν, εἶθαρ δὲ προσηύδα·

Impetum-facit, eique celeritèr rapto eximit animam.
Sic tunc tibi, Menelaë Jovis-alumne, oculi lucidi
Quaquaversùm versabantur, multorum per agmen sociorum,
Sicubi Nestoris filium adhuc viventem videre-posses.
Illum verò citissimè animadvertit, pugnæ ad sinistram totius,
Confirmantem socios, & concitantem ad-pugnandum.
Propè verò astans allocutus est flavus Menelaus;
" Antiloche, eja age huc-ades, Jovis-alumne, ut audias
" Tristem nuncium, qui non debuit fuisse.
" Jam quidem te quoque ipsum opinor inspicientem
" Sentire, quòd cladem Deus Danaïs advolvit,
" Victoria autem Trojanorum: occisus-est nempè fortissimus Achivorum
" Patroclus, magnúmque desiderium Danaïs contigit.
" Sed tu citò Achilli, currens ad naves Achivorum, [daver
" Nuntia; si quo modo celerrimè caad navem integrum-auferre-potuerit
" Nudum: arma verò habet pugnamexpeditè-ciens Hector.
Sic dixit: Antilochus autem horrore-correptus-est, sermone audito:
Diù verò eum inopia vocis tenuit; eique oculi
Lacrymis impleti sunt; liquidáque ei hæsit vox.
Sed nè sic quidem Menelaï mandatum neglexit:
Perrexit autem currere, armáque eximio dedit socio
Laodoco, qui eum prope flectebat solidos-ungulis equos.
Hunc quidem, lacrymas-fundentem pedes ferebant è prælio,
Pelidæ Achilli tristem nuntium nuntiaturum.
Neque tibi, Menelaë Jovis-alumne, voluit animus
Laborantibus sociis auxiliari, undè discesserat
Antilochus; magnum autem desiderium Pyliis factum-erat:
Sed ille his *ut-auxiliaretur* Thrasymedem nobilem excitavit;
Ipse verò rursùs ad Patroclum heroëm profectus est:
Constitit autem ut ad Ajaces venit, & statim allocutus est;

Ver. 681.—ἴδοιο.] *Al.* ἴδοιτο.

Ver. 683. Θαρσύνονθ'.] Vide suprà ad ν', 823; & ad ά, 338.

Ver. 685.—εἰδ' ἄγε.] Vide suprà ad ί, 167.

Ver. 688. Γινώσκειν, ὅτι.] Vide suprà ad ά, 537.

Ver. 689, 690.—πέφαται—τέτυκται.] Vide suprà ad *ver.* 164; & ad ά, 37.

Ver. 692.—νέκυν ἐπὶ.] Quâ ratione, νέκυν, hîc ultimam producat; item ὅς, etiam extra cæsuram, *ver.* 699; & κακὸν, *ver.* 701; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 693.—κορυθαίολος.] Vide suprà ad β', 816.

Ver. 696.—θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.]
——— & vox faucibus hæsit. *Æn.* IV, 280.

Ver. 699.—ὅς οἱ.] *Al.* ὅς ῥ' οἱ.

Ver. 706.—ἐπὶ Πατρόκλῳ ἥρωϊ.] Cod. *Harleian.* ἐπὶ Πάτροκλον ἥρωα.

Ibid.—βεβήκει.] Vide suprà ad π', 751.

Ver. 707. Στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι.] Ita ex tribus MSS edidit *Barnesius*, quocum facit & Codex *Harleianus*: *Al.* Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' Αἰάντεσσι.

Ibid.—κιὼν.] Cod. *Harleian.* θέων.

Κεῖνον μὲν δὴ νηυσὶν ἐπιπροέηκα θοῇσιν,
Ἐλθεῖν εἰς Ἀχιλῆα πόδας ταχύν· οὐδέ μιν οἴω
Νῦν ἰέναι, μάλα περ κεχολωμένον Ἕκτορι δίῳ·
Οὐ γάρ πως ἂν γυμνὸς ἐὼν Τρώεσσι μάχοιτο·
Ἡμεῖς δ' αὐτοί περ φραζώμεθα μῆτιν ἀρίστην,
Ἠμὲν ὅπως τὸν νεκρὸν ἐρύσσομεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Τρώων ἐξ ἐνοπῆς θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Πάντα κατ' αἶσαν ἔειπες, ἀγακλεὲς ὦ Μενέλαε·
Ἀλλὰ σὺ μὲν, καὶ Μηριόνης, ὑποδύντε μάλ' ὦκα,
Νεκρὸν ἀείραντες φέρετ' ἐκ πόνου· αὐτὰρ ὀπίσσω
Νῶϊ μαχησόμεθα Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι δίῳ,
Ἶσον θυμὸν ἔχοντες ὁμώνυμοι, οἳ τὸ πάρος περ
Μίμνομεν ὀξὺν ἄρηα παρ' ἀλλήλοισι μένοντες.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα νεκρὸν ἀπὸ χθονὸς ἀγκάζοντο
Ὕψι μάλα μεγάλως· ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς ὄπισθε
Τρωϊκὸς, ὡς εἴδοντο νέκυν αἴροντας Ἀχαιούς·
Ἴθυσαν δὲ, κύνεσσιν ἐοικότες, οἵτ' ἐπὶ κάπρῳ
Βλημένῳ ἀΐξωσι πρὸ κούρων θηρητήρων·
Ἕως μὲν γάρ τε θέουσι, διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες·
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐν τοῖσιν ἑλίξεται, ἀλκὶ πεποιθὼς,
Ἄψ τ' ἀνεχώρησαν, διά τ' ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος.
Ὣς Τρῶες, εἵως μὲν ὁμιλαδὸν αἰὲν ἕποντο,
Νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' Αἴαντε μεταστρεφθέντε κατ' αὐτοὺς
Σταίησαν, τῶνδε τρέπετο χρὼς, οὐδέ τις ἔτλη
Πρόσσω ἀΐξας, περὶ νεκροῦ δηριάασθαι.
Ὣς οἵ γ' ἐμμεμαῶτε νέκυν φέρον ἐκ πολέμοιο

" Illum quidem jam ad naves misi celeres
" Ut-eat ad Achillem pedibus velocem: neque tamen illum puto
" Nunc venturum, vehementer licèt iratum Hectori nobili;
" Nullo enim modo inermis cum Trojanis pugnaverit:
" Nos autem etiam per-nos excogitemus consilium optimum,
" Quo pacto & mortuum extrahamus, & ipsi
" Trojanorum è clamore mortem & fatum effugiamus.
Huic autem respondit deinde ingens Telamonius Ajax:
" Omnia rectè dixisti, admodum-inclyte ô Menelaë:
" Sed tu quidem, & Meriones, subeuntes valdè citò,
" Mortuum sublatum ferte è prælio: à tergo autem
" Nos pugnabimus cum Trojanisque & Hectore nobili,
" Parem animum habentes cognomines, qui & anteà
" Sustinebamus acrem Martem propè invicem manentes.
Sic dixit: Illi verò mortuum à terrâ ulnis sustulerunt
Altè admodùm strenué: acclamavit autem populus retrò
Trojanus, ut viderunt cadaver tollentes Achivos:
Rectà verò irruerunt, canibus similes, qui in aprum
Percussum impetum-faciunt ante juvenes venatores:
Aliquantisper etenim currunt, dilacerare cupidi;
Sed cùm jam in illos convertitur, robore fretus,
Continuò retrò cedúntque, diffugiúntque, trepidi aliò alius:
Sic Trojani, aliquantisper quidem catervatim assiduè sequebantur,
Ferientes ensibúsque & hastis utrinque-acutis;
At ubi jam Ajaces conversi contra ipsos
Constitissent, eorum mutabatur color, neque quis sustinebat
Impetu in-adversum facto, de mortuo pugnare.
Sic hi utique alacres cadaver efferebant ex prælio

Ver. 714.—φύγοιμεν.] *Al.* φύγωμεν.

Ver. 716.—ἔειπες.] *Al.* ἔειπας. Quod idem.

Ver. 718.—ὀπίσσω.] *Al.* ὄπισθεν· ut infrà, *ver.* 723.

Ver. 722.—ἄρα.] *Ut præceperat Ajax*—. *ver.* 717.

Ver. 723.—μάλα μεγάλως.] Quâ ratione, μάλα, hîc ultimam producat; item νέκυν, *ver.* 724; & Τρῶες, *ver.* 730; & πέλαϊ, *ver.* 739; & δέρυ, *ver.* 744; & σθένεϊ, *ver.* 751; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 724.—αἴροντας.] Cod. *Harleian.* αἴραντας.

Ver. 727. Ἕως μὲν γάρ.] Enuntiabatur, ac si scriptum fuisset, Ὣς μὲν γάρ. Vide suprà ad *ver.* 106.

Ibid.—μεμαῶτες.] Vide suprà ad ν', 46.

Ver. 728, & 732. Ἀλλ' ὅτε δή.] Vide suprà ad ξ', 433.

Ver. 728.—ἑλίξεται.] Vide suprà ad *ver.* 283; & ad π', 594.

Ibid.—ἀλκὶ.] Vide suprà ad έ, 299.

Ver. 733.—τῶν δὲ τρέπετο.] *Al.* τῶν δ' ἐτράπετο.

Ver. 734.—δηριάασθαι.] *Al.* δηρίσασθαι.

Ver. 735, 746. Ὣς οἵ γ' ἐμμεμαῶτε.] Rectè se habet ista syntaxis. Vide suprà ad ά, 566; & ad έ, 778.

Ibid.—ἐμμεμαῶτε.] Similitérque infrà *ver.* 746: Vide suprà ad ν', 46.

Νῆας ἔπι γλαφυράς· ἐπὶ δὲ πτόλεμος τέτατό σφιν
Ἄγριος, ἠΰτε πῦρ, τό, τ' ἐπεσσύμενον, πόλιν ἀνδρῶν
Ὄρμενον ἐξαίφνης φλεγέθει, μινύθουσι δὲ οἶκοι
Ἐν σέλαϊ μεγάλῳ· τὸ δ' ἐπιβρέμει ἶς ἀνέμοιο·
Ὣς μὲν τοῖς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν αἰχμητάων
Ἀζηχὴς ὀρυμαγδὸς ἐπήϊεν ἐρχομένοισιν.
Οἱ δ' ὥσθ' ἡμίονοι, κρατερὸν μένος ἀμφιβαλόντες,
Ἕλκωσ' ἐξ ὄρεος κατὰ παιπαλόεσσαν ἀταρπὸν,
Ἢ δοκὸν, ἠὲ δόρυ μέγα νήϊον· ἐν δέ τε θυμὸς
Τείρεθ' ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἱδρῷ σπευδόντεσσιν·
Ὣς οἵ γ' ἐμμεμαῶτε νέκυν φέρον· αὐτὰρ ὄπισθεν
Αἴαντ' ἰσχανέτην, ὥσπερ πρὼν ἰσχάνει ὕδωρ
Ὑλήεις, πεδίοιο διαπρύσιον τετυχηκώς·
Ὅστε καὶ ἰφθίμων ποταμῶν ἀλεγεινὰ ῥέεθρα
Ἴσχεν, ἄφαρ δέ τε πᾶσι ῥόον πεδίονδε τίθησι
Πλάζων, οὐδέ τί μιν σθένεϊ ῥηγνῦσι ῥέοντες·
Ὣς αἰεὶ Αἴαντε μάχην ἀνέεργον ὀπίσσω
Τρώων· οἱ δ' ἅμ' ἕποντο, δύω δ' ἐν τοῖσι μάλιστα,
Αἰνείας τ' Ἀγχισιάδης, καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
Τῶν δ' ὥστε ψαρῶν νέφος ἔρχεται, ἠὲ κολοιῶν,
Οὖλον κεκλήγοντες, ὅτε προΐδωσιν ἰόντα
Κίρκον, ὅ, τε σμικρῇσι φόνον φέρει ὀρνίθεσσιν·
Ὣς ἄρ' ὑπ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι κοῦροι Ἀχαιῶν,
Οὖλον κεκλήγοντες ἴσαν, λήθοντο δὲ χάρμης.
Πολλὰ δὲ τεύχεα καλὰ πέσον περί τ' ἀμφί τε τάφρον,
Φευγόντων Δαναῶν· πολέμου δ' οὐ γίνετ' ἐρωή.

Naves verſùs cavas: pugna verò gliſcebat ipſis
Atrox, velut ignis, qui ingruens, urbem hominum
Impetu-citato-latus ex-improviſo incendit, pereúntque ædes
In flammâ magnâ; eámque fremebunda agitat vis venti:
Sic quidem hos equorúmque & virorum bellicoſorum
Horriſonus tumultus inſequebatur abeuntes.
Illi verò tanquam muli, validum robur induti,
Trahunt ex monte per aſperam viam,
Vel trabem, vel lignum ingens navale, in *ipſis* verò & animus
Affligitur ſimul laboréque & ſudore magnoperè-contendentibus:
Sic illi alacres cadaver ferebant: at à tergo
Ajaces arcebant *Trojanos*, ſicut agger arcet aquam
Sylvoſus campum per totum porrectus;
Qui vel rapidorum fluminum violentos curſus
Reprimit, & continuò omnibus fluentum in campum dirigit
Repellens, haudquaquàm enim eum vi perrumpunt fluentes:
Sic uſque Ajaces aciem reprimebant retrò
Trojanorum: illi tamen ſimul ſequebantur, duóque in iis maximè,
Æneáſque Anchiſiades, & illuſtris Hector.
Ut verò ſicut ſturnorum nubes aufugit, vel graculorum
Acutùm vociferantium, cùm vident ingruentem
Circum, qui parvis cædem infert avibus:
Sic utique acti vi Æneæque & Hectoris filii Achivorum
Acutùm vociferantes abibant, obliviſcebantúrque pugnæ.
Multa verò arma pulchra ceciderunt inque circúmque foſſam,
Fugientium Danaorum: pugnæ autem non erat ceſſatio.

Ver. 738.—ἐξαίφνης.] *Al.* ἐξαπίνης.

Ver. 747.—ὥσπερ πρὼν.] *Al.* ὥστε πρών.

Ver. 748. Ὑλήεις.] Vide ſuprà ad γ', 151.

Ver. 754. Αἰνείας τ' Ἀγχισιάδης, καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.] Vide ſuprà ad *ver.* 513.

Ver. 755. Τῶν δ' ὥστε ψαρῶν νέφος ἔρχεται.] Vide ſuprà ad π', 583.

Ver. 756. & 759.—κεκλήγοντες.] Vide ſuprà ad β', 314 & ad γ', 31.

Ver. 758.—ἄρ'.] *Ut dictum eſt* ———.

Ver. 760.—καλὰ.] Vide ſuprà ad β', 43.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Σ.

Ὑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας Σ΄.

Ἀχιλλεὺς τὸν Πατρόκλου θάνατον ἐπιγνοὺς ὀδύρεται· ἀνελθοῦσα δὲ ἡ Θέτις ἐκ τῆς θαλάσσης, παρηγορεῖ αὐτὸν, καὶ παραινεῖ ἀπέχεσθαι τοῦ πολέμου, ἕως ἂν αὐτῷ ὅπλα κομίσῃ παρὰ τοῦ Ἡφαίστου· κελευσάσης δὲ Ἥρας, ἄοπλος προσελθὼν ἐπὶ τὴν τάφρον, ἐπιφαίνεται τοῖς πολεμίοις, οἳ καὶ αὐτὸν ἐκπλαγέντες φεύγουσι· καὶ κατὰ τὴν φυγὴν πολλοὶ διαφθείρονται· τὸ δὲ τοῦ Πατρόκλου σῶμα διασώσαντες οἱ Μυρμιδόνες λούουσιν· Ἥφαιστος δὲ Ἀχιλλεῖ πανοπλίαν κατασκευάζει.

Ἐπιγραφαί.

Ὁπλοποιΐα.

Ἄλλως.

Σῖγμα, Θέτις Ἀχιλῆϊ παρ' Ἡφαίστου φέρεν ὅπλα.

Ἄλλη.

Σῖγματι, τεύχεα τεῦξε καμὼν Ἥφαιστος Ἀχιλλεῖ. LIB. XVII.

Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο·
Ἀντίλοχος δ' Ἀχιλῆϊ πόδας ταχὺς ἄγγελος ἦλθε.
Τὸν δ' εὗρε προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραιράων,
Τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν, ἃ δὴ τετελεσμένα ἦεν·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼ, τί τ' ἄρ αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Νηυσὶν ἔπι κλονέονται, ἀτυζόμενοι πεδίοιο;
Μὴ δή μοι τελέσωσι θεοὶ κακὰ κήδεα θυμῷ,
Ὥς ποτέ μοι μήτηρ διεπέφραδε, καί μοι ἔειπε,
Μυρμιδόνων τὸν ἄριστον, ἔτι ζώοντος ἐμεῖο,
Χερσὶν ὑπὸ Τρώων λείψειν φάος ἠελίοιο.
Ἦ μάλα δὴ τέθνηκε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς,
Σχέτλιος· ἦ τ' ἐκέλευον ἀπωσάμενον δήϊον πῦρ,

SIC illi quidem pugnabant instar ignis ardentis:
Antilochus verò Achilli pedibus celer nuncius venit.
Illum autem invenit ante naves puppibus excelsas,
Ea cogitantem animo, quæ jam perfecta erant:
Ingemiscens autem dicebat ad suum magnum animum;
" Hei mihi, quid est, quòd rursùs comantes Achivi,
" Ad naves fugati-aguntur, turbati per campum?
" *Metuo*, nè jam mihi perfecerint dii tristes solicitudines animo,
" Ut olim mihi mater narravit, & mihi dixit,
" Myrmidonum fortissimum, adhuc vivente me,
" Manibus domitum Trojanorum deserturum esse lucem Solis.
" Certè omnino jam mortuus est Menœtii fortis filius,
" Miserandus: certè jusseram eum repulso-hostili igne,

Ver. 1. Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρός.] Vide suprà ad ν΄, 673.

Ver. 4. Τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν, ἃ δὴ τετελεσμένα ἦεν.]
Agnovit longè gemitum præsaga mali mens.
Æn. X, 843.

Ver. 5.—ἄρα.] *Proinde* ———.

Ver. 6.—καρηκομόωντας.] Vide suprà ad γ΄, 310.

Ver. 9.—διεπέφραδε.] Vide suprà ad β΄, 314, & ad ξ΄, 500.

Ver. 12. Ἦ μάλα δή.] Vide suprà ad ξ΄, 433, & 460.

Ibid.—τέθνηκε.] Vide suprà ad α΄, 37.

Ἂψ ἐπὶ νῆας ἴμεν, μηδ' Ἕκτορι ἶφι μάχεσθαι.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθεν ἀγαυοῦ Νέστορος υἱὸς,
Δάκρυα θερμὰ χέων, φάτο δ' ἀγγελίην ἀλεγεινήν.
Ὤ μοι, Πηλέος υἱὲ δαΐφρονος, ἦ μάλα λυγρῆς
Πεύσεαι ἀγγελίης, ἣ μὴ ὤφελλε γενέσθαι.
Κεῖται Πάτροκλος· νέκυος δὲ δὴ ἀμφιμάχονται
Γυμνοῦ· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα·
Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν,
Χεύατο κὰκ κεφαλῆς, χαρίεν δ' ᾔσχυνε πρόσωπον·
Νεκταρέῳ δὲ χιτῶνι μέλαιν' ἀμφίζανε τέφρη.
Αὐτὸς δ' ἐν κονίῃσι μέγας μεγαλωστὶ τανυσθεὶς
Κεῖτο, φίλῃσι δὲ χερσὶ κόμην ᾔσχυνε δαΐζων.
Δμωαὶ δ', ἃς Ἀχιλεὺς ληΐσσατο, Πάτροκλός τε,
Θυμὸν ἀκηχέμεναι μεγάλ' ἴαχον, ἐκ δὲ θύραζε
Ἔδραμον ἀμφ' Ἀχιλῆα δαΐφρονα· χερσὶ δὲ πᾶσαι
Στήθεα πεπλήγοντο, λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστης.
Ἀντίλοχος δ' ἑτέρωθεν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων,
Χεῖρας ἔχων Ἀχιλῆος· ὁ δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ·
Δείδιε γὰρ μὴ λαιμὸν ἀποτμήξειε σιδήρῳ.
Σμερδαλέον δ' ᾤμωξεν· ἄκουσε δὲ πότνια μήτηρ,
Ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς, παρὰ πατρὶ γέροντι,
Κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα· θεαὶ δέ μιν ἀμφαγέροντο
Πᾶσαι, ὅσαι κατὰ βένθος ἁλὸς Νηρηΐδες ἦσαν.
Ἔνθ' ἄρ' ἔην Γλαύκη τε Θάλειά τε, Κυμοδόκη τε,

"Ad naves redire, neque cum Hectore magno-animo pugnare.
Dum is hæc versabat in mente & in animo,
Intereà ad eum propè accessit illustris Nestoris filius,
Lacrymas calidas fundens, dixitque nuncium gravem:
"Hei mihi, Pelei fili bellicosi, profectò perquàm tristem
"Audies nuncium, qui non debuit fuisse.
"Jacet Patroclus; de cadavere autem jam pugnant
"Nudo: arma enim habet pugnam-expeditè-ciens Hector.
Sic dixit: Illum verò doloris nubes obtexit nigra:
Ambabus autem manibus sublatos cineres,
Fudit super caput, venustámque deturpabat faciem:
Divinæ porrò tunicæ niger undique-adhæsit cinis.
Ipse verò in pulveribus ingens ingenti-spatio porrectus
Jacebat, suísque manibus comam deturpabat scindens.
Ancillæ autem quas Achilles in-prædâ-ceperat, Patroclúsque,
Animo tristatæ altùm ejulabant, & foràs
Procurrebant circa Achillem bellicosum; manibus verò omnes
Pectora plangebant, resolutáque sunt membra cujusque.
Antilochus autem ex alterâ-parte lugebat, lacrymas fundens,
Manus tenens Achillis: Ille autem suspirabat generoso corde:
Timebat enim, ne jugulum discinderet ferro.
Horrendùm verò ejulabat: audivit autem veneranda mater,
Sedens in fundo maris, apud patrem senem;
Tum protinus ululavit: Deæ autem circa ipsam congregabantur
Omnes, quotquot in fundo maris Nereïdes erant.
Illic quidem erat Glaucéque, Thaliáque, Cymodocéque,

Ver. 14. Ἂψ ἐπὶ νῆας ἴμεν.] *Al.* Νῆας ἐπ' ἂψ ἰέναι.

Ver. 15. Ἕως ὁ.] Pronuntiabatur ὥσω, vel ὥσου. Vide suprà ad ρ', 106; & ad ὀ, 539.

Ver. 18. Ὤ μοι, Πηλέος υἱὲ δαΐφρονος,——Κεῖται Πάτροκλος.] "Narrare verò quis *breviùs* (potest,) quàm qui mortem nunciat Patrocli?" *Quintilian. Lib.* X, *cap.* 1.

Ver. 22. Ὣς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα.] Οὐκ ἤρεσκεν οὖν μοι—ὁ Ἱερώνυμος ἐν οἷς οὔ φησι γενομένης ἀλλὰ γεγεννημένης καὶ οὔσης αἴσθησιν ὀργῆς εἶναι διὰ τὸ τάχος. Οὐδὲν γὰρ οὕτω τῶν παθῶν συλλεγόμενον καὶ διακινούμενον ἔχει τὴν γένεσιν ἐμφανῆ καὶ τὴν αὔξησιν· ὡς δὴ καὶ Ὅμηρος ἐμπείρως διδάσκει, λυπηθέντα μὲν εὐθὺς ἐξαίφνης ποιῶν τὸν Ἀχιλλέα, τοῦ λόγου προσπεσόντος, [ἐν οἷς λέγει, "Ὣς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα·"] θυμούμενον δὲ βραδέως τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ διὰ λόγων πολλῶν ἐκκαιόμενον. *Plutarch. de Irâ cohibendâ.*

Ver. 23, 24. Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν, Χεύατο κὰκ κεφαλῆς.]

Canitiem immundo deformat pulvere, & ambas
Ad cœlum tendit palmas.—— *Æn.* X, 844.

Ver. 26. Αὐτὸς δ' ἐν κονίῃσι μέγας μεγαλωστὶ τανυσθεὶς Κεῖτο.] Vide suprà ad π', 776.

Ver. 31. Στήθεα πεπλήγοντο.] Similitérque infrà *ver.* 51; vide supra ad ὀ, 397.

Ver. 32.—ὀδύρετο, δάκρυα λείβων.]

Multa gemens, largoque humectat flumine vultum.
Æn. I, 469.

Ver. 35.—ἄκουσε δὲ πότνια μήτηρ, Ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς.]

At mater sonitum thalamo sub fluminis alti
Sensit:—— ——*Georg.* IV, 333.

Ver. 37. Κώκυσεν.] Producit hæc vox mediam, quippe ex κωκύω deducta; eâdem analogiâ ac μηνίσας ex μηνίω. Vide suprà ad ί, 426; & infrà ad τ', 284.

Νησαίη, Σπειώ τε, Θόη θ', Ἁλίη τε βοῶπις,
Κυμοθόη τε, ϗ Ἀκ]αίη, ϗ Λιμνώρεια,
Καὶ Μελίτη, ϗ Ἴαιρα, ϗ Ἀμφιθόη, ϗ Ἀγαυή,
Δωτώ τε, Πρωτώ τε, Φέρουσά τε, Δυναμένη τε,
Δεξαμένη τε, ϗ Ἀμφινόμη, ϗ Καλλιάνειρα,
Δωρὶς, ϗ Πανόπη, ϗ ἀγακλειτὴ Γαλάτεια,
Νημερτής τε, ϗ Ἀψευδὴς, ϗ Καλλιάνασσα·
Ἔνθα δὲ ἦν Κλυμένη, Ἰάνειρά τε, ϗ Ἰάνασσα,
Μαῖρα, ϗ Ὠρείθυια, ἐϋπλόκαμός τ' Ἀμάθεια·
Ἄλλαι θ', αἳ κατὰ βένθος ἁλὸς Νηρηΐδες ἦσαν.
Τῶν δὲ ϗ ἀργύφεον πλῆτο σπέος· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
Στήθεα πεπλήγοντο· Θέτις δ' ἐξῆρχε γόοιο·
Κλῦτε, κασίγνηται Νηρηΐδες, ὄφρ' εὖ πᾶσαι
Εἴδετ' ἀκούουσαι, ὅσ' ἐμῷ ἔνι κήδεα θυμῷ.
Ὤμοι ἐγὼ δειλὴ, ὤμοι δυσαριστοτόκεια,
Ἥ τ' ἐπεὶ ἂρ τέκον υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε,
Ἔξοχον ἡρώων, ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος,
Τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα, φυτὸν ὡς γουνῷ ἀλωῆς,
Νηυσὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω,
Τρωσὶ μαχησόμενον· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
Οἴκαδε νοστήσαντα, δόμον Πηλήϊον εἴσω.
Ὄφρα δέ μοι ζώει ϗ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
Ἄχνυται, οὐδέ τί οἱ δύναμαι χραισμῆσαι ἰοῦσα.
Ἀλλ' εἶμ', ὄφρα ἴδω τε φίλον τέκος, ἠδ' ἐπακούσω,
Ὅ, ττι μιν ἵκετο πένθος, ἀπὸ πτολέμοιο μένοντα.
Ὣς ἄρα φωνήσασα λίπε σπέος· αἱ δὲ σὺν αὐτῇ
Δακρυόεσσαι ἴσαν, περὶ δέ σφισι κῦμα θαλάσσης

Nesæa, Spióque, Thoáque, Haliáque bubulis-oculis decora,
Cymothoéque, & Actæa, & Limnorea,
Et Melita, & Iæra, & Amphithoë, & Agave,
Dotóque, Protóque, Pherusáque, Dynamenéque,
Dexamenéque, & Amphinome, & Callianira,
Doris, & Panope, & inclyta Galatea,
Nemertésque, & Apseudes, & Callianassa:
Illic erat & Clymene, Ianiráque, & Ianassa,
Mæra, & Orithyia, & comas-pulchra Amathea;
Aliæque, quæ in fundo maris Nereïdes erant.
Istis verò splendidus implebatur specus: hæ autem simul omnes
Pectora plangebant; Thetis verò exorsa est luctum:
" Audite, sorores Nereïdes, ut benè omnes
" Sciatis audientes, quanti meo insint dolores animo.
" Hei mihi miseræ, hei mihi infeliciter-fortissimum enixæ,
" Quæ postquàm pepereram filium eximiúmque fortémque,
" Præstantissimum heroum, isque succreverat plantæ similis;
" Hunc quidem ergo educatum, tanquam plantam in fœcundo-loco agri,
" Navibus misi recurvis ad Ilium,
" Contra Trojanos pugnaturum: hunc autem non receptura sum rursus
" Domum reversum, intra ædes Peleïas.
" Sed & quamdiu mihi vivit & videt lumen solis,
" Tristatur, neque quid ei possum auxiliari profecta.
" Sed proficiscar, ut visámque dilectum filium, & audiam,
" Quinam ipsum invaserit luctus, seorsum à pugnâ manentem.
Sic locuta reliquit specum: illæ verò cum ipsâ
Lacrymabundæ ibant; circum ipsas autem unda maris

Ver. 40. —βοῶπις.] Vide suprà ad α', 551.

Ver. 43—45. Δωτώ τε,—ϗ ἀγακλειτὴ Γαλάτεια.]

——qualis Nereïa *Doto*
Et *Galatea* secant spumantem pectore pontum.
Æn. IX, 102.

Ver. 46. Νημερτής.] Cod. *Harleian.* Νημέρτις.

Ver. 47. Ἔνθα δὲ ἦν.] Cod. *Italic.* unus, Ἔνθάδ' ἔην.

Ver. 48.—Ἀμάθεια.] *Al.* Ἀμάθυια.

Ver. 52 Κλῦτε, κασίγνηται.]

Clamat: Io matres, audite ubi quæque, Latinæ.
Æn. VII, 400.

Ver. 54. Ὤμοι ἐγὼ δειλή.] Vituperat hunc locum *Plato*; —δεησόμεθα [Ὁμήρου] μήτοι θεοὺς γε ποιεῖν ὀδυρομένους ϗ λέγοντας, "Ὤμοι ἐγὼ δειλὴ, ὤμοι δυσαριστοτόκεια." *De Republ. lib.* 3.

Ibid. — δυσαριστοτόκεια.] Ἐπὶ κακῷ τεκοῦσα τὸν ἄριστον, ἄριστον ϗ δύστηνον· Schol. inedita in Codice *Harleiano*.

Ver. 55.—ἄρ.] *Ut nostis*——

Ver. 57.—φυτὸν ὥς.] Vide suprà ad α', 51.

Ver. 61. — ζώει.] ζώῃ· Codd. *Italic.* & *Harleian.*

Ver. 62, 67. Ἄχνυται—Ῥήγνυτο.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 63.—ὄφρα ἴδω τε.] ὄφρα ἴδοιμι· Codices ferè universi.

Ver. 66.—περὶ δέ σφισι κῦμα θαλάσσης Ῥήγνυτο.]

——at illum
Curvata in montis faciem circumstetit unda.
Virg. Georg. IV, 360.

Ῥήγνυτο· ταὶ δ' ὅτε δὴ Τροίην ἐρίβωλον ἵκοντο,
Ἀκτὴν εἰσανέβαινον ἐπισχερὼ, ἔνθα θαμειαὶ
Μυρμιδόνων εἴρυντο νέες ταχὺν ἀμφ' Ἀχιλῆα.
Τῷ δὲ βαρυστενάχοντι παρίστατο πότνια μήτηρ,
Ὀξὺ δὲ κωκύσασα κάρη λάβε παιδὸς ἑοῖο·
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε· τὰ μὲν δή τοι τετέλεσται
Ἐκ Διὸς, ὡς ἄρα δὴ πρίν γ' εὔχεο, χεῖρας ἀνασχὼν,
Πάντας ἐπὶ πρύμνῃσιν ἀλήμεναι υἷας Ἀχαιῶν,
Σεῦ ἐπιδευομένους, παθέειν τ' ἀεκήλια ἔργα.
Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Μῆτερ ἐμὴ, τὰ μὲν ἄρ μοι Ὀλύμπιος ἐξετέλεσσεν·
Ἀλλὰ τί μοι τῶν ἦδος, ἐπεὶ φίλος ὤλεθ' ἑταῖρος,
Πάτροκλος; τὸν ἐγὼ περὶ πάντων τῖον ἑταίρων,
Ἶσον ἐμῇ κεφαλῇ, τὸν ἀπώλεσα· τεύχεα δ' Ἕκτωρ
Δῃώσας ἀπέδυσε πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
Καλά· τὰ μὲν Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν, ἀγλαὰ δῶρα,
Ἤματι τῷ, ὅτε σε βροτοῦ ἀνέρος ἔμβαλον εὐνῇ.
Ὡς ὄφελες σὺ μὲν αὖθι μετ' ἀθανάτῃς ἁλίῃσι
Ναίειν, Πηλεὺς δὲ θνητὴν ἀγαγέσθαι ἄκοιτιν.
Νῦν δ' ἵνα καὶ σοὶ πένθος ἐνὶ φρεσὶ μύριον εἴη,
Παιδὸς ἀποφθιμένοιο· τὸν οὐχ ὑποδέξεαι αὖτις
Οἴκαδε νοστήσαντ'· ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ θυμὸς ἄνωγε
Ζώειν, οὐδ' ἄνδρεσσι μετέμμεναι, αἴκε μὴ Ἕκτωρ
Πρῶτος ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃ,

Scindebatur: Hæ autem ubi jam ad Trojam glebosam venerant,
Littus conſcenderunt ordine, ubi frequentes
Myrmidonum ſubductæ-erant naves velocem circùm Achillem.
Huic autem graviter-ſuſpiranti aſtitit veneranda mater,
Acuto autem edito-ululatu caput prehendit filii ſui:
Et lugens, verbis alatis allocutus eſt:
" Fili, quid fles? quiſnam tuam mentem invaſit dolor?
" Eloquere, nè cela: Illa quidem jam tibi perfecta ſunt
" A Jove, ut jam anteà precatus-es, manibus ſublatis,
" Omnes ad puppes cogi filios Achivorum,
" Tuî indigentes, patique indignas res.
Illam autem graviter-ſuſpirans allocutus eſt pedibus velox Achilles:
" Mater mea, hæc quidem mihi Olympius perfecit:
" Sed quæ mihi ex his voluptas, cùm charus periit ſocius,
" Patroclus? Quem ego ſupra omnes honorabam ſocios,
" Æquè ac meum caput, hunc perdidi: arma verò Hector,
" Poſtquam-trucidaverat, exuit ingentia, mirabilia viſu,
" Pulchra; quæ quidem Peleo dii dederunt, ſplendida dona,
" Die illo, quando te mortalis viri collocârunt in cubili.
" Utinam tu quidem ibidem inter immortales marinas
" Habitâſſes, Peleúſque mortalem duxiſſet uxorem.
" Nunc vero *mortali nupſiſti*, ut & tibi luctus in animo immenſus eſſet,
" De filio interfecto; quem non recipies rursùs
" Domum reverſum: Neque enim me animus jubet
" Vivere, neque hominibus intereſſe, niſi Hector
" Primus meâ haſtâ percuſſus animam perdiderit,

Ver. 69.—Ἀχιλῆα.] Vide ſuprà ad ά, 265.

Ver. 71.—κωκύσασα.] Vide ſuprà ad *ver.* 37.

Ver. 73. Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;]
Nate, quis indomitas tantus dolor excitat iras?
Æn. II, 594.

Ver. 74.—τετέλεσται.] Vide ſuprà ad ν', 736; & ad ά, 37.

Ver. 75.—ὡς ἄρα.] Codex unus *Italicus* legit ᾧ ἄρα.

Ver. 78. Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη.]
——Quærenti talibus ille
Suſpirans, imoque trahens à pectore vocem.
Æn. I, 374.

Ver. 79.—τὰ μὲν ἄρ.] *Illa quidem, ut dixiſti——. ver.* 74.

Ver. 81.—τῖον.] Vide ſuprà ad ν', 103; & ad ό, 24.

Ver. 84. Καλά.] Vide ſuprà ad β', 43.

Ver. 86.—ἀθανάτῃς.] Vide ſuprà ad ά, 398.

Ver. 89.—ἀποφθιμένοιο.] De ſyllabâ φθι correptâ, vide ſuprà ad β', 43; & ad ά, 309, & 314.

Ibid.—ἀποφθιμένοιο· τὸν οὐχ.] MS unus *Italicus* legit ἀποφθιμένοιο· τὸν δ' οὐχ. Unde fortaſſe legendum, ex conjecturâ *Tho. Bentleii*, ἀποφθιμένου· τόνδ' οὐχ.

Ver. 90.—νοστήσαντ'· ἐπεί.] Codex unus *Italicus*, νοστήσαντα· ἐπεὶ——.

Ibid.—ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ θυμὸς ἄνωγε Ζώειν.]
Nunc vivo, neque adhuc homines lucemque relinquo.
Sed linquam.—— Æn. X, 855.
——vitam moror inviſam, Pallante perempto.
Æn. XI, 175.

Ibid.—ἄνωγε.] *Al.* ἀνώγει.

Ver.

Πατρόκλοιο δ' ἕλωρα Μενοιτιάδεω ἀποτίσῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θέτις καταδάκρυ χέουσα·
Ὠκύμορος δή μοι, τέκος, ἔσσεαι, οἷ' ἀγορεύεις·
Αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ' Ἕκτορα πότμος ἑτοῖμος.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρῳ
Κτεινομένῳ ἐπαμῦναι· ὁ μὲν μάλα τηλόθι πάτρης
Ἔφθιτ'· ἐμεῖο δὲ δῆσεν ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι.
Νῦν δ' ἐπεὶ οὐ νέομαί γε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Οὐδέ τι Πατρόκλῳ γενόμην φάος, οὐδ' ἑτάροισι
Τοῖς ἄλλοις, οἳ δὴ πολέες δάμεν Ἕκτορι δίῳ·
Ἀλλ' ἧμαι παρὰ νηυσὶν ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης,
Τοῖος ἐὼν, οἷος οὔτις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Ἐν πολέμῳ· ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνονές εἰσι καὶ ἄλλοι·
Ὡς ἔρις ἔκ τε θεῶν, ἔκ τ' ἀνθρώπων ἀπόλοιτο,
Καὶ χόλος, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ χαλεπῆναι·
Ὅς τε πολὺ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο
Ἀνδρῶν ἐν στήθεσσιν ἀέξεται, ἠΰτε καπνός·
Ὡς ἐμὲ νῦν ἐχόλωσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.

" Patroclúmque ob-interfectum-pœnas Menœtiadem dederit.
Illum verò vicissim affata est Thetis lachrymas fundens:
" Citò moriturus certè mihi, fili, es, cùm ita dicis:
" Illico enim tibi deinde post Hectorem fatum imminet.
Illam verò graviter ingemiscens allocutus est pedibus velox Achilles:
" Illicò moriar, cùm in fatis non erat me socio
" Dum-interficeretur auxiliari: Ille quidem valdè procul à patriâ
" Interiit; me verò desideravit, malum qui propulsarem.
" Nunc autem, quoniam non revertor utique charam in patriam terram,
" Neque ullam Patroclo attuli salutem, neque sociis
" Cæteris, qui jam multi domiti sunt ab Hectore nobili:
" Sed sedeo apud naves inutile pondus terræ,
" Talis cùm sim qualis nullus Achivorum ære loricatorum
" In pugnâ; concione autem meliores sunt & alii:
" Utinam contentio à Diis, & ab hominibus pereat;
" Et Ira, quæ impellit etiam admodum prudentem sævire:
" Quæque multò dulcior melle stillante
" Hominum in pectoribus augescit, tanquam fumus:
" Adeò me nunc irasci-fecit rex virorum Agamemnon.

Ver. 93.—Μενοιτιάδεω ἀποτίσῃ.] Pronuntiabatur Μενοιτιάδω. Vide suprà ad ά, 1.

Ibid.—ἀποτίσῃ.] Vide suprà ad ί, 508; Item infrà ad χ', 19.

Ver. 97. Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.] *Æschines, Orat. in Timarchum*, versum hunc hoc modo citat:

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.

Ver. 100.—ἐμεῖο δὲ δῆσεν ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι.] Vide suprà ad ξ', 485. Οὐκ ἔστι τὸ ἔδησεν, ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ· οὐδ' ἄρης, πόλεμος νῦν, ἢ θεός· ἀλλὰ τὸ μὲν ἔδησε, κατὰ συγκοπὴν τοῦ ἐδέησε· περισπαστέον δὲ τὸ ἀρῆς, ἵν' ᾖ βλάβης——Ἐμοῦ γὰρ ἐδέησε, καὶ χρείαν ἔσχε, τῆς βλάβης βοηθὸν ἔχειν. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 18.

Ver. 104.—ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης.] Ita *Odyss.* ύ, 379.

——ἀλλ' αὔτως ἄχθος ἀρούρης.

Ibid.—ἀρούρης.] Vide suprà ad ζ', 142.

Ver. 105. Τοῖος ἐὼν, οἷος οὔτις.] Ἐπὶ τοῖς προφανέσι πλεονεκτήμασιν, ἀνεμέσητον τὸ ἑαυτὸν ἐπαινεῖν· ἔθος γὰρ τοῖς παλαιοῖς ἑαυτοὺς ἐγκωμιάζειν· διὰ δὲ τοῦ ἐγκωμίου, ἑαυτοῦ κατηγορεῖ, ὅτι γε τοῖς ταλαιπώροις οὐχ ἤμυνε τοιοῦτος ὤν. Schol. inedit. in Codice *Harleiano.*

Ver. 106.—ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνονές εἰσι καὶ ἄλλοι.] Εὖ δὲ καὶ ὁ ποιητικὸς Ἀχιλλεὺς, ὑπειπὼν, "Τοῖος ἐὼν, οἷος οὔτις Ἀχαιῶν "χαλκοχιτώνων," ἐπήνεγκεν, "Ἐν πολέμῳ· ἀγορῇ δέ τ' ἀμεί"νονές εἰσι καὶ ἄλλοι. *Plutarch. de animi tranquillitate.*

Ver. 107. Ὡς ἔρις.]

——En quo discordia cives
Perduxit miseros! *Virg. Eclog.* I, 72.

Ἡράκλειτος——ἄντικρυς πόλεμον ὀνομάζει πατέρα καὶ βασιλέα καὶ κύριον πάντων· καὶ τὸν μὲν Ὅμηρον, εὐχόμενον ἔκ τε θεῶν ἔριν, ἔκ τ' ἀνθρώπων ἀπολέσθαι, λανθάνειν φησὶ τῇ πάντων γενέσει καταρώμενον ἐκ μάχης καὶ ἀντιπαθείας τὴν γένεσιν ἐχόντων. *Plutarch. de Iside & Osiride.*

Ver. 108.—ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ χαλεπῆναι.] Οὐκοῦν αὐτὰς [ὀργὴν καὶ φόβον καὶ πόθον, &c.] ἡδονῶν μεστὰς εὑρήσομεν ἀμηχάνων; ἢ δεόμεθα ὑπομιμνήσκεσθαι, τὸ "—ὅς τ' ἐφέηκε," τοῖς θυμοῖς καὶ ταῖς ὀργαῖς, τὸ "——πολύφρονά περ χαλεπῆναι, "Ὅς τε πολὺ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο." *Plato in Philebo.*

Ver. 109. Ὅς τε πολὺ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο.] Καὶ τὸ ὀργίζεσθαι, ἡδύ· ὥσπερ καὶ Ὅμηρος ἐποίησε περὶ τοῦ θυμοῦ, "Ὅς τε πολὺ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο." *Aristoteles, Rhetoric. lib.* I. *cap.* 11. Καὶ πάσῃ ὀργῇ ἕπεσθαί τινα ἡδονὴν τὴν ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ τιμωρήσασθαι. Οὐδεὶς δὲ τῶν φαινομένων ἀδυνάτων ἐφίεται αὑτῷ. Ὁ δ' ὀργιζόμενος ἐφίεται αὑτῷ δυνατῶν. Διὸ καλῶς εἴρηται περὶ θυμοῦ, "Ὅς τε πολὺ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο, Ἀνδρῶν ἐν στήθεσσιν ἀέξεται." ἀκολουθεῖ γὰρ καὶ ἡδονή τις διά τε τοῦτο, καὶ διότι διατρίβουσιν ἐν τῷ τιμωρεῖσθαι τῇ διανοίᾳ. *Id. Rhetoric. lib.* II. *cap.* 2.

Ver. 110. Ἀνδρῶν ἐν στήθεσσιν.] *Galen. de Hippocr. Dogm. lib.* III. *cap.* 2. legit, Ἀνδρὸς ἐνὶ στήθεσσιν, &c.

Ver. 111. Ὡς ἐμὲ νῦν ἐχόλωσεν.] Ἠρέμα ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀπολογεῖται. Schol. in Cod. *Harlean.*

Ver.

Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ,
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκῃ.
Νῦν δ' εἶμ', ὄφρα φίλης κεφαλῆς ὀλετῆρα κεχείω
Ἕκτορα· κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι, ὁππότε κεν δὴ
Ζεὺς ἐθέλῃ τελέσαι, ἠδ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλῆος φύγε κῆρα,
Ὅσπερ φίλτατος ἔσκε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι·
Ἀλλά ἑ μοῖρα δάμασσε καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης.
Ὣς καὶ ἐγὼν, εἰ δή μοι ὁμοίη μοῖρα τέτυκται,
Κείσομ', ἐπεί κε θάνω· νῦν δὲ κλέος ἐσθλὸν ἀροίμην,
Καί τινα Τρωϊάδων καὶ Δαρδανίδων βαθυκόλπων,
Ἀμφοτέρῃσιν χερσὶ παρειάων ἁπαλάων
Δάκρυ' ὀμορξαμένην, ἀδινὸν στοναχῆσαι ἐφείην·
Γνοῖεν δ', ὡς δὴ δηρὸν ἐγὼ πολέμοιο πέπαυμαι.
Μηδέ μ' ἔρυκε μάχης, φιλέουσά περ· οὐδέ με πείσεις.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
Ναὶ δὴ τοῦτό γε, τέκνον, ἐτήτυμον· οὐ κακόν ἐστι,
Τειρομένοις ἑτάροισιν ἀμυνέμεν αἰπὺν ὄλεθρον·
Ἀλλά τοι ἔντεα καλὰ μετὰ Τρώεσσιν ἔχονται,
Χάλκεα, μαρμαίροντα· τὰ μὲν κορυθαίολος Ἕκτωρ
Αὐτὸς ἔχων ὤμοισιν ἀγάλλεται· οὐδέ ἑ φημὶ
Δηρὸν ἐπαγλαϊεῖσθαι, ἐπεὶ φόνος ἀγγύθεν αὐτῷ.
Ἀλλὰ σὺ μὲν μήπω καταδύσεο μῶλον Ἄρηος,

" Sed hæc quidem antè-acta-esse sinamus, dolentes licèt,
" Animo in pectoribus nostro domito necessitate.
" Nunc verò ibo, ut chari capitis perditorem inveniam
" Hectorem: mortem autem ego tunc accipiam, quandocunque demum
" Jupiter voluerit perficere, atque immortales dii cæteri.
" Neque enim nè vis quidem Herculis effugit mortem,
" Qui tamen charissimus erat Jovi Saturnio regi:
" Sed eum fatum domuit & gravis ira Junonis.
" Ita & ego, si jam mihi simile fatum est,
" Jacebo, ubi mortuus fuero: nunc autem gloriam bonam auferam;
" Et aliquam Troadum & Dardanidum profundos-sinus-habentium,
" Ambabus manibus genis à teneris
" Lacrymas abstergentem, crebrò suspirare cogam:
" Sentiant autem, quòd jamdiu ego à pugnâ cessavi.
" Neque me prohibe à prælio, diligens licèt; neque enim mihi persuadebis,
Huic autem respondit deindè dea Thetis pedes-argentea:
" Sanè jam hoc, fili, verum; non malum est,
" Laborantibus sociis arcere gravem perniciem:
" Sed tibi arma pulchra inter Trojanos detinentur,
" Ærea, coruscantia: illa quidem pugnam-expeditè-ciens Hector
" Ipse ferens humeris exultat: neque tamen ipsum puto
" Diu exultaturum esse; cædes enim prope eum.
" Sed tu quidem neutiquam ingredere pugnam Martis,

Ver. 112. — προτετύχθαι.] δοκοῦντα προγεγονέναι· Schol. *ibid.*

——— ———ἀλλὰ ταῦτα μὲν
Μεθῶμεν ——— ———.
Æschylus Prometh. Vinct. ver. 261.

Ubi *Scholiastes* hunc versum *Homeri* citat.

Ibid.—ἐάσομεν.] Vide suprà ad δ', 42.

Ibid.—ἀχνύμενοι.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 115. —ὁππότε κεν δή.] De explementorum istorum, κεν δὴ, expectationem *longam* aptissimè depingentium, venustate, vide suprà ad ξ', 504.

Ver. 116.— ἀθάνατοι.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 117. Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλῆος φύγε κῆρα, Ὅσπερ φίλτατος ἔσκε Διῒ.] Vide infrà ad φ', 107.

———quin occidit unà
Sarpedon mea progenies:—— *Æn.* X, 470.
Occidit & Pelopis genitor conviva Deorum.
Hor. Carm. lib. I. *Od.* xxviii. *ver.* 7.

Ibid.—βίη Ἡρακλῆος.] Vide suprà ad ν', 758.

Ver. 118.—Κρονίωνι.] De hujus vocis prosodiâ, vide suprà ad ά, 397.

Ver. 119. — μοῖρα δάμασσε.] μοῖρ' ἐδάμασσε· Cod. *Oxon.* à *Barnesio*, item Codd. *Harleian.* & *Italic.* à *Tho. Bentleio* collati.

Ibid. — ἀργαλέος χόλος.] *Difficili bile tumet jecur. Horat. Carm. lib.* I. *Od.* xiii. *ver.* 4.

Ver. 120.—τέτυκται.] Vide suprà ad ά, 37.

Ver. 123. Ἀμφοτέρῃσιν χερσὶ.] Codd. *Italic.* Ἀμφοτέρῃσι χερσί.

Ver. 124. Δάκρυ' ὀμορξαμένην.] Codd. *Italic.* & *Harleian.* Δάκρυ ὀμορξαμένην.

Ver. 125. Γνοῖεν.] Codd. *Italic.* Γνοίη.

Ibid. — πέπαυμαι.] Cod. *Harleian.* πεπαύμην. Quomodo & in uno MS scriptum repperit *Barnesius.*

Ver. 126. — φιλέουσα.] Vide suprà ad ά, 338: ad ά, 280; & infrà ad ύ, 304.

Ver. 128.—τοῦτό γε.] Codices ferè universi ταῦτά γε.

Ibid.—οὐ κακόν ἐστι.] Vide suprà ad ν', 344; & ό, 11.

Ver. 131.—κορυθαίολος.] Vide suprà ad β', 816.

Ver. 134.—καταδύσεο.] Vide suprà ad έ, 109.

Ver.

Πρίν γ᾽ ἐμὲ δεῦρ᾽ ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδηαι.
Ἠῶθεν γὰρ νεῦμαι, ἅμ᾽ ἠελίῳ ἀνιόντι,
Τεύχεα καλὰ φέρουσα παρ᾽ Ἡφαίστοιο ἄνακτος.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τράπεθ᾽ υἷος ἑοῖο·
Καὶ στρεφθεῖσ᾽, ἁλίῃσι κασιγνήτῃσι μετηύδα·
Ὑμεῖς μὲν νῦν δῦτε θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
Ὀψόμεναί τε γέρονθ᾽ ἅλιον καὶ δώματα πατρὸς,
Καί οἱ πάντ᾽ ἀγορεύσατ᾽· ἐγὼ δ᾽ ἐς μακρὸν Ὄλυμπον
Εἶμι παρ᾽ Ἥφαιστον κλυτοτέχνην, αἴκ᾽ ἐθέλῃσιν
Υἱεῖ ἐμῷ δόμεναι κλυτὰ τεύχεα παμφανόωντα.
Ὣς ἔφαθ᾽· αἱ δ᾽ ὑπὸ κῦμα θαλάσσης αὐτίκ᾽ ἔδυσαν.
Ἡ δ᾽ αὖτ᾽ Οὔλυμπόνδε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
Ἤϊεν, ὄφρα φίλῳ παιδὶ κλυτὰ τεύχε᾽ ἐνείκοι.
Τὴν μὲν ἄρ᾽ Οὔλυμπόνδε πόδες φέρον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Θεσπεσίῳ ἀλαλητῷ ὑφ᾽ Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Φεύγοντες, νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο.
Οὐδέ κε Πάτροκλόν περ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἐκ βελέων ἐρύσαντο νέκυν, θεράποντ᾽ Ἀχιλῆος·
Αὖτις γὰρ δὴ τόν γε κίχον λαός τε καὶ ἵπποι,
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς, φλογὶ εἴκελος ἀλκήν·
Τρὶς μέν μιν μετόπισθε ποδῶν λάβε φαίδιμος Ἕκτωρ,
Ἑλκέμεναι μεμαὼς, μέγα δὲ Τρώεσσιν ὁμόκλα·
Τρὶς δὲ δύ᾽ Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκὴν,
Νεκροῦ ἀπεστυφέλιξαν· ὁ δ᾽ ἔμπεδον ἀλκὶ πεποιθὼς,
Ἄλλοτ᾽ ἐπαΐξασκε κατὰ μόθον, ἄλλοτε δ᾽ αὖτε
Στάσκε μέγα ἰάχων· ὀπίσω δ᾽ οὐ χάζετο πάμπαν.
Ὡς δ᾽ ἀπὸ σώματος οὔτι λέοντ᾽ αἴθωνα δύνανται
Ποιμένες ἄγραυλοι μέγα πεινάοντα δίεσθαι·
Ὥς ῥα τὸν οὐκ ἐδύναντο δύω Αἴαντε κορυστὰ

" Antequàm me huc profectam oculis videris.
" Manè enim revertar, fimul ac fol ortus erit,
" Arma pulchra ferens à Vulcano rege.
Sic fata, retrò fe vertit à filio fuo:
Et conversa, inter marinas forores dixit:
" Vos quidem nunc fubite maris latum finum,
" Vifuræque fenem marinum & ædes patris,
" Et ei omnia dicite: ego verò ad excelfum Olympum
" Vado ad Vulcanum arte-fabrili-clarum, fi velit
" Filio meo dare inclyta arma collucentia.
Sic dixit: Illæ autem undam maris ftatim fubierunt.
Ad Olympum verò dea Thetis pedes-argentea
Abiit, ut dilecto filio inclyta arma afferret.
Illam quidem ad Olympum pedes ferebant: at Achivi
Immenfo cum fremitu acti vi Hectoris homicidæ
Fugientes, ad navéfque & Hellefpontum venerant.
Nec tamen Patroclum benè-ocreati Achivi
Extra tela extraxerant mortuum, famulum Achillis:
Rursùs enim jam illum affecuti fuerant peditéfque & currus,
Hectorque, Priami filius, flammæ fimilis vi:
Ter quidem illum retrò pedibus prehendit illuftris Hector,
Abftrahere cupiens, magnâque-voce Trojanis inclamabat:
Ter autem duo Ajaces, impetuofam induti fortitudinem,
A mortuo vi-repulerunt: ille verò conftanter robore fretus,
Interdum impetum-faciebat per tumultum, interdum verò
Confiftebat altâ-voce clamitans; retrò autem non cedebat omnino.
Ut verò à corpore haudquaquam leonem fervidum poffunt
Paftores in agro-pernoctantes valdè efurientem fummovere:
Sic utique non poterant duo Ajaces armis acres

Ver. 138. — πάλιν τράπεθ᾽.] *Avertit fe.* Vide fuprà ad κ′, 594; & ad γ′, 141.

Ibid.—πολύφρονά περ.] *Al.* πολύφρονά, τε.

Ver. 144.—τεύχεα παμφανόωντα.]
——fulgentiaque arma. *Æn.* VI, 490. XI, 6.

Ver. 147.—ἐνείκοι.] *Al.* ἐνείκαι. *Al.* ἐνείκῃ.

Ver. 148.—ἄρ᾽.] *Ut jam dictum eft——ver.* 146.

Ver. 149.—ἀνδροφόνοιο.] Vide fuprà ad π′, 77.

Ver. 154. — εἴκελος.] Ita ex uno MS edidit *Barnefius.* Rectè, ut opinor; vide fuprà ad ρ′, 88; & ad ν′, 53. *Al.* ἴκελος.

Ver. 157. Τρὶς δὲ δύ᾽ Αἴαντες.] Cod. *Harleian.* Τρὶς δὲ δὴ Αἴαντες.

Ibid.—θοῦριν ἐπιειμένοι.] Quâ ratione θοῦριν, hîc ultimam producat; item κατὰ, *ver.* 159; & νέκυς, *ver.* 180; vide fuprà ad α′, 51.

Ver. 158.—ἀλκὶ.] Vide fuprà ad ε′, 299.

Ver. 160. Στάσκε μέγα ἰάχων.] Vide fuprà ad δ′, 456.

Ver. 162.—δίεσθαι.] δίω, δίωμαι, ἀπὸ τοῦ δίημι——ὥσπερ τὸ τίθεσθαι ἀπὸ τοῦ τίθημι. Schol. in Cod. *Harleiano.*

Ἕκτορα Πριαμίδην ἀπὸ νεκροῦ δειδίξασθαι.
Καί νύ κεν εἴρυσσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
Εἰ μὴ Πηλείωνι ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
Ἄγγελος ἦλθε θέουσ' ἀπ' Ὀλύμπου θωρήσσεσθαι,
Κρύβδα Διός, ἄλλων τε θεῶν· πρὸ γάρ ἧκέ μιν Ἥρη·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὄρσεο, Πηλείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν·
Πατρόκλῳ ἐπάμυνον, οὗ εἵνεκα φύλοπις αἰνὴ
Ἕστηκε πρὸ νεῶν· οἱ δ' ἀλλήλους ὀλέκουσιν,
Οἱ μὲν, ἀμυνόμενοι νέκυος πέρι τεθνειῶτος,
Οἱ δὲ, ἐρύσσασθαι ποτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
Τρῶες ἐπιθύουσι· μάλιστα δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ,
Ἑλκέμεναι μέμονεν· κεφαλὴν δέ ἑ θυμὸς ἀνώγει
Πῆξαι ἀνὰ σκολόπεσσι, ταμόνθ' ἁπαλῆς ἀπὸ δειρῆς.
Ἀλλ' ἄνα, μηδ' ἔτι κεῖσο· σέβας δέ σε θυμὸν ἱκέθω,
Πάτροκλον Τρῳῇσι κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι·
Σοὶ λώβη, αἴκεν τι νέκυς ᾐσχυμμένος ἔλθῃ.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἶρι θεά, τίς γάρ σε θεῶν ἐμοὶ ἄγγελον ἧκε;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
Ἥρη με προέηκε, Διὸς κυδρὴ παράκοιτις·
Οὐδ' οἶδε Κρονίδης ὑψίζυγος, οὐδέ τις ἄλλος
Ἀθανάτων, οἳ Ὄλυμπον ἀγάννιφον ἀμφινέμονται.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

Hectorem Priamidem à mortuo absterrere.
Et jam prorsùs abstraxissétque, & immensam retulisset gloriam,
Nisi Pelidæ pedibus-ventosa velox Iris
Nuncia venisset currens ab Olympo utprodiret-in-pugnam,
Clam Jove, aliisque diis; miserat enim eam Juno:
Propè autem stans verbis alatis allocuta est:
" Surge, Pelide, omnium terribilissime virorum:
" Patroclo auxiliare, cujus gratiâ certamen grave
" Stat ante naves: Illi verò se-invicem perdunt,
" Hi quidem, pugnantes cadavere pro mortuo,
" Ut autem trahant ad Ilium ventosam
" Trojani rectà-irruunt: maximè verò illustris Hector,
" Abstrahere cupit; caput autem ipsum animus jubet
" Infigere palo, abscissum tenerâ à cervice.
" Sed surge, nec ampliùs jaceto; pudórque tuum animum tangat,
" Patroclum Trojanis canibus ludibrium fieri:
" Tibi contumelia, si quid cadaver indignè-acceptum venerit.
Huic autem respondit deindè pedibus-celer nobilis Achilles:
" Iri dea, quisnam te deorum mihi nunciam misit?
Illum verò vicissim allocuta est pedibus-ventosa velox Iris:
" Juno me misit, Jovis gloriosa conjux:
" Neque scit Saturnius in-alto-sedens, neque quis alius
" Immortalium, qui Olympum valdè nivosum habitant.
Hanc autem respondens allocutus est pedibus celer Achilles:

Ver. 164.—Πριαμίδην.] Vide suprà ad α', 398.

Ver. 166. Πηλείωνι ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις Ἄγγελος ἦλθε θέουσ' ἀπ' Ὀλύμπου——πρὸ γὰρ ἧκέ μιν Ἥρη.]

Irim de cœlo misit Saturnia Juno
Iliacam ad classem——
Illa viam celerans——
Nulli visa cito decurrit tramite virgo. *Æn.* V, 606, 609.

Ver. 172. Ἕστηκε.] Vide suprà ad δ', 434.

Ver. 173.—ἀμυνόμενοι.] Cod. *Vatican* à *Tho. Bentleio* collatus, ἀμυνέμεναι.

Ibid.—νέκυος πέρι τεθνειῶτος.] Vide suprà ad π', 526.

Ibid. —τεθνειῶτος.] Vide suprà ad ν', 46.

Ver. 174.—ἐρύσσασθαι.] Ita ex uno MS edidit *Barnesius.* *Vulgg.* ἐρύσασθαι. Minùs rectè; secundam enim corripit. Vide suprà ad π, 781.

Ver. 176.—κεφαλὴν δέ ἑ θυμὸς ἀνώγει.] Cod. *Harleian.* κεφαλὴν δέ γε θυμὸς ἄνωγε.

Ver. 178.—μηδ' ἔτι.] Cod. *Harleian.* μηκέτι.

Ver. 180.—ᾐσχυμμένος.] Codd. à *Tho. Bentleio* collati, ᾐσχυμένος.

Ibid.—ἔλθῃ] *Al.* ἔλθοι.

Ver. 181—187.—ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς—πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.] Vide suprà ad α', 58.

Ver. 182. Ἶρι θεά, τίς γάρ σε θεῶν ἐμοὶ ἄγγελον ἧκε; *Al.* τίς τ' ἄρ σε θεῶν.

Iri, decus cœli, quis te mihi nubibus actam
Detulit in terras?—— *Æn.* IX, 18.

Ibid.—τίς γάρ σε.] Vide suprà ad ό, 201.

Ver. 184. Ἥρη με προέηκε.]

Hæc adeo tibi——
Ipsa palam fari omnipotens Saturnia jussit. *Æn.* VII, 427.

Ver. 185.—ὑψίζυγος.]

—— ——ἐπὶ ζυγοῖς
Καθέζετ' ἀρχῆς—— *Euripid. Phœniss. ver.* 74.

Ver. 186. Ἀθανάτων.] Vide suprà ad α', 398.

Πῶς τ' ἄρ' ἴω μετὰ μῶλον; ἔχουσι δὲ τεύχε' ἐκεῖνοι·
Μήτηρ δ' οὔ με φίλη πρίν γ' εἴα θωρήσσεσθαι,
Πρίν γ' αὐτὴν ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι·
Στεῦτο γὰρ Ἡφαίστοιο πάρ' οἰσέμεν ἔντεα καλά.
Ἄλλου δ' οὐ θην οἶδα, τεῦ ἂν κλυτὰ τεύχεα δύω,
Εἰ μὴ Αἴαντός γε σάκος Τελαμωνιάδαο.
Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὅγ', ἔλπομ', ἐνὶ πρώτοισι ὁμιλεῖ,
Ἔγχεϊ δηϊόων περὶ Πατρόκλοιο θανόντος.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅτι κλυτὰ τεύχε' ἔχονται·
Ἀλλ' αὔτως ἐπὶ τάφρον ἰών, Τρώεσσι φάνηθι,
Αἴκε σ' ὑποδδείσαντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς ὦρτο Διῒ φίλος· ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
Ὤμοις ἰφθίμοισι βάλ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν·
Ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλῇ νέφος ἔστεφε δῖα θεάων
Χρύσεον, ἐκ δ' αὐτοῦ δαῖε φλόγα παμφανόωσαν.
Ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν ἐξ ἄστεος αἰθέρ' ἵκηται
Τηλόθεν ἐκ νήσου, τὴν δήϊοι ἀμφιμάχονται,
Οἵτε πανημέριοι στυγερῷ κρίνονται ἄρηϊ
Ἄστεος ἐκ σφετέρου· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
Πυρσοί τε φλεγέθουσιν ἐπήτριμοι, ὑψόσε δ' αὐγὴ

" Et quomodo ire poſſum ad pugnam? Habent enim arma iſti:
" Mater autem me chara priùs vetuit armari,
" Quàm ipſam reverſam oculis viderem:
" Pollicita enim eſt à Vulcano allaturam *ſe* arma pulchra.
" Alterius autem non ullius ſcio, cujus inclyta arma induere poſſim,
" Niſi Ajacis utique ſcutum Telamonii:
" Sed & ipſe hic, ſpero, inter primos verſatur,
" Haſtâ cædem-edens Patrocli gratiâ mortui.
Illum verò viciſſim allocuta-eſt pedibus-ventoſa velox Iris:
" Benè quidem & nos ſcimus, quòd inclyta arma detinentur:
" Sed ſic ad foſſam profectus, Trojanis da-te-in-conſpectum,
" Si fortè te veriti abſtinuerint pugnâ
" Trojani, reſpiraverintque Mavortii filii Achivorum
" Afflicti *jam*: Exigua autem & reſpiratio à prælio.
Illa quidem ſic locuta abiit pedibus velox Iris.
At Achilles ſurrexit Jovi charus: Minerva verò
Humeris validis circumpoſuit ægida fimbriatam:
Caput autem ei nube cinctum-ornavit auguſtiſſima dearum
Aureâ, éque ipsâ accendit flammam collucentem.
Ut verò cùm fumus aſcendens ex urbe ad ætherem aſſurgit
Longè ex inſulâ, quam hoſtes oppugnant,
Qui, toto die, horrendo decernunt Marte
Urbe *procurrentes* ex ſuâ; ut verò ſol occiderit,
Continuò & faces-in-ſpeculis ardent denſæ, inque altum ſplendor

Ver. 188. Πῶς τ' ἄρ'.] *Et quomodo igitur*——.

Ver. 189. Μήτηρ δ' οὔ με φίλη πρίν γ' εἴα θωρήσσεσθαι, Πρίν γ' αὐτὴν ἐλθοῦσαν.]

Hoc ſignum cecinit miſſuram Diva creatrix,
Si bellum ingrueret; Vulcaniaque arma per auras
Laturam auxilio——. *Æn.* VIII, 534.

Ibid.—πρίν γ' εἴα——Πρίν γ' αὐτὴν.] Vide ſuprà ad έ, 287.

Ver. 192. Ἄλλου δ' οὐ θην οἶδα.] Ità ex uno MS edidit *Barneſius*. *Al.* Ἄλλου δ' οὔ τευ οἶδα.

Ver. 194.—ἐνὶ πρώτοισιν ὁμιλεῖ.] *Al.* ἐνὶ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ.

Ver. 197.—ὅτι.] *Al.* ὅ τοι.

Ver. 201.—ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.] Vide ſuprà ad π', 43.

Ibid.—ἀνάπνευσις.] Cod. *Harleian.* ἀνάπαυσις. Cæterum totus hic verſus deeſt in Codice *Vaticano*.

Ver. 203.—Διῒ φίλος.] Quâ ratione, Διῒ, hîc ultimam producat; item ἄϊον, *ver.* 222; & τρόπεον, *ver.* 224; & πόλεμον, *ver.* 238; vide ſuprà ad ά, 51.

Ver. 204.—θυσσανόεσσαν.] Ita edidit *Barneſius*. Rectè, ut opinor: Vide ſuprà ad ρ', 593.

Ver. 205.—ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλῇ νέφος ἔστεφε δῖα θεάων Χρύσεον, ἐκ δ' αὐτοῦ δαῖε φλόγα παμφανόωσαν.]

——galea alta chimæram
Suſtinet, Ætnæos efflantem faucibus ignes. *Æn.* VII, 785.

Ardet apex capiti, criſtiſque à vertice flamma
Funditur,——. *Æn.* X, 270.

Cæterùm de totius hujus loci venuſtate, quo *Achilles* ad pugnam redituri *FAMA* atque *EXPECTATIO* ſummo cum verborum ſplendore & magnificentiâ depingitur; vide ſuprà ad έ, 4.

Ver. 209.—κρίνονται.] De ſyllabâ κρι productâ, vide ſuprà ad ά, 309, & 314.

Τιτῆνεσσι δὲ τιμάων κρίναντο βίηφι.
Heſiod. Theogon. ver. 882.

Ver.

Γίγνεται ἀΐσσουσα, περικτιόνεσσιν ἰδέσθαι,
Αἴκεν πως σὺν νηυσὶν ἄρεως ἀλκτῆρες ἵκωνται·
Ὣς ἀπ' Ἀχιλλῆος κεφαλῆς σέλας αἰθέρ' ἵκανε.
Στῆ δ' ἐπὶ τάφρον ἰὼν ἀπὸ τείχεος· οὐδ' ἐς Ἀχαιοὺς
Μίσγετο· μητρὸς γὰρ πυκινὴν ὠπίζετ' ἐφετμήν.
Ἔνθα στὰς ἤϋσ'· ἀπάτερθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Φθέγξατ'· ἀτὰρ Τρώεσσιν ἐν ἄσπετον ὦρσε κυδοιμόν.
Ὡς δ' ὅτ' ἀριζήλη φωνή, ὅτε τ' ἴαχε σάλπιγξ
Ἄστυ περιπλομένων δηΐων ὕπο θυμοραϊστέων·
Ὣς τότ' ἀριζήλη φωνὴ γένετ' Αἰακίδαο.
Οἱ δ' ὡς οὖν ἄϊον ὄπα χάλκεον Αἰακίδαο,
Πᾶσιν ὀρίνθη θυμός· ἀτὰρ καλλίτριχες ἵπποι
Ἂψ ὄχεα τρόπεον· ὄσσοντο γὰρ ἄλγεα θυμῷ.
Ἡνίοχοι δ' ἔκπληγεν, ἐπεὶ ἴδον ἀκάματον πῦρ
Δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς μεγαθύμου Πηλείωνος
Δαιόμενον· τὸ δ' ἔδαιε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τρὶς μὲν ὑπὲρ τάφρου μεγάλ' ἴαχε δῖος Ἀχιλλεύς·
Τρὶς δ' ἐκυκήθησαν Τρῶες κλειτοί τ' ἐπίκουροι.
Ἔνθα δὲ καὶ τότ' ὄλοντο δυώδεκα φῶτες ἄριστοι
Ἀμφὶ σφοῖς ὀχέεσσι καὶ ἔγχεσιν· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἀσπασίως Πάτροκλον ὑπ' ἐκ βελέων ἐρύσαντες,
Κάτθεσαν ἐν λεχέεσσι· φίλοι δ' ἀμφέσταν ἑταῖροι
Μυρόμενοι· μετὰ δέ σφι ποδώκης εἵπετ' Ἀχιλλεύς,
Δάκρυα θερμὰ χέων, ἐπεὶ εἴσιδε πιστὸν ἑταῖρον

Emicat, finitimi ut-videant;
Si fortè cum navibus Martis propulſatores venire velint:
Sic ab Achillis capite ſplendor ad æthera perveniebat.
Stetit autem ad foſſam profectus extra murum, nec tamen Achivis
Miſcebatur: matris enim prudens reverebatur præceptum.
Ibi ſtans clamavit; ſeorſum autem Pallas Minerva
Vociferata eſt; & inter Trojanos immenſum excitavit tumultum.
Ut verò cùm admodùm-luculenta vox *fit*, quando clangit tuba
Urbem cingentes hoſtes propter exitiales;
Si tunc admodùm-luculenta vox erat Æacidæ.
Illi verò ut audiverunt vocem æream Æacidæ,
Omnibus commotus-eſt animus: pulchri autem jubis equi
Retrò currus vertebant: præſagiebant enim clades animo.
Aurigæ autem perculſi ſunt, ubi viderunt indefeſſum ignem
Horrendùm ſuper caput magnanimi Pelidæ
Ardentem: illum nempè accendebat dea oculis-cæſia Minerva.
Ter quidem ſuper foſſam magnâ-voce clamavit nobilis Achilles:
Ter verò turbati ſunt Trojani inclytique ſocii.
Ibidem autem etiam tunc periêrunt duodecim viri fortiſſimi
Impediti & confixi ſuis curribus & haſtis: At Achivi
Alacriter Patroclum extra tela extractum,
Depoſuerunt in lectis: chari autem circumſtabant ſocii
Lugentes; atque eos pedibus-velox ſequebatur Achilles,
Lacrymas calidas fundens, poſtquam aſpexit fidum ſocium

Ver. 212. Γίγνεται.] *Al.* Γίνεται. Quod perindè eſt. Nam γίνομαι primam producit.

Ver. 213.—σὺν νηυσὶν ἄρεως ἀλκτῆρες ἵκωνται.] Ita legit *H. Stephanus*; atque ita ex MS edidit *Barneſius.* Quæ ſi vera ſit lectio, pronuntiandum erit ἄρως. *Al.* ἄρεος, & ἄρευς. Vide ſuprà ad ξ', 485.

Ver. 217.—ἀπάτερθε.] Vide ſuprà ad ά, 349.

Ver. 218.—Τρώεσσιν ἐν ἄσπετον.] Cod. *Harleian.* Τρώεσσιν ἂν ἄσπετον.

Ver. 220.—περιπλομένων.] Cod. *Harleian.* περὶ πλομένων.
Ibid.—θυμοραϊστέων.] Pronuntiabatur θυμοραϊστῶν. Vide ſuprà ad ν', 544.

Ver. 222.—ἄϊον.] Vide ſuprà ad ό, 253.

Ibid.—ὄπα χάλκεον]
Ferrea vox—— *Æn.* VI, 626.

Ver. 224. Ἂψ ὄχεα τρόπεον.] *Al.* Ἂψ ὄχεα τρώπαον. Quæ ſi vera ſit lectio, pronuntiandum erit τρώπαν; ut rectè hîc annotavit *Barneſius.*

Ver. 225. Ἡνίοχοι δ' ἔκπληγεν, ἐπεὶ ἴδον ἀκάματον πῦρ.] Μυρία ἐστὶν εὑρεῖν παρ' αὐτῷ [Ὁμήρου]——εἰργασμένα εἰς βραχύτητα, καὶ τάχος καὶ σπουδὴν, καὶ τὰ τούτοις ὁμογενῆ· ὡς ἔχει ταυτί.—" Ἡνίοχοι δ' ἔκπληγεν, ἐπεὶ ἴδον ἀκάματον πῦρ."—ἐφ' ὧν [δηλοῦται]—ἡ τῆς διανοίας ἔκπληξις, καὶ τὸ τοῦ δείματος ἀπροσδόκητον· ποιεῖ δὲ [τοῦτο] ἡ τῶν συλλαβῶν τε καὶ γραμμάτων ἐλάττωσις. *Dionyſ. Halicarn.* περὶ συνθέσεως. § 15.

Ibid.—ἔκπληγεν.] Vide ſuprà ad γ', 31.

Ibid.—ἀκάματον.] Vide ſuprà ad ά, 398.

Ver. 227.—γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ſuprà ad ά, 206.

Ver. 229.—κλειτοί τ' ἐπίκουροι.] *Al.* κλητοί τ' ἐπίκουροι.

Ver. 232. Ἀσπασίως.] Similitérque infrà *ver.* 270; Vide ſuprà ad ά, 140.

Ver. 233.—ἀμφέσταν ἑταῖροι.] Vide ſuprà ad ά, 535.

Ver. 235. Δάκρυα θερμὰ χέων, ἐπεὶ εἴσιδε πιστὸν ἑταῖρον Κείμενον ἐν φερέτρῳ.]
———feretro Pallante repoſto
Procumbit ſuper, atque hæret lachrymanſque gemenſque.
Æn. XI, 149.

Ver.

Κείμενον ἐν φερέτρῳ, δεδαϊγμένον ὀξέϊ χαλκῷ·
Τόν ῥ' ἤτοι μὲν ἔπεμπε σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
Ἐς πόλεμον, οὐδ' αὖτις ἐδέξατο νοστήσαντα.
Ἠέλιον δ' ἀκάμαντα βοῶπις πότνια Ἥρη
Πέμψεν ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοὰς ἀέκοντα νέεσθαι·
Ἠέλιος μὲν ἔδυ, παύσαντο δὲ δῖοι Ἀχαιοὶ
Φυλόπιδος κρατερῆς καὶ ὁμοιΐου πολέμοιο.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν, ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης
Χωρήσαντες, ἔλυσαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους.
Ἐς δ' ἀγορὴν ἀγέροντο, πάρος δόρποιο μέδεσθαι·
Ὀρθῶν δ' ἑσταότων ἀγορὴ γένετ', οὐδέ τις ἔτλη
Ἕζεσθαι· πάντας γὰρ ἔχε τρόμος, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
Ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
Τοῖσι δὲ Πουλυδάμας πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν
Πανθοΐδης· ὁ γὰρ οἶος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω·
Ἕκτορι δ' ἦεν ἑταῖρος, ἰῇ δ' ἐν νυκτὶ γένοντο·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἂρ μύθοισιν, ὁ δ' ἔγχεϊ πολλὸν ἐνίκα·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἀμφὶ μάλα φράζεσθε, φίλοι· κέλομαι γὰρ ἔγωγε
Ἄστυδε νῦν ἰέναι, μὴ μίμνειν ἠῶ δῖαν
Ἐν πεδίῳ παρὰ νηυσίν· ἑκὰς δ' ἀπὸ τείχεος εἰμέν.
Ὄφρα μὲν οὗτος ἀνὴρ Ἀγαμέμνονι μήνιε δίῳ,
Τόφρα δὲ ῥηΐτεροι πολεμίζειν ἦσαν Ἀχαιοί.
Χαίρεσκον γὰρ ἔγωγε θοῇς ἐπὶ νηυσὶν ἰαύων,
Ἐλπόμενος νῆάς γ' αἱρησέμεν ἀμφιελίσσας·

Jacentem *in* feretro, laceratum acuto ære:
Quem quidem miserat cum equis & curribus
In prælium, neque rursùs recepit reversum.
Solem autem indefessum oculis-bubulis decora veneranda Juno
Misit ad Oceani fluenta invitum redire:
Sol quidem occidit, finémque fecerunt nobiles Achivi
Certaminis asperi & omnibus-æquè-gravis pugnæ.
Trojani verò ex-alterâ-parte, ex aspero prælio
Ut excesserant, solveruntque à curribus veloces equos.
Ad concionem autem congregabantur, antequam cœnam curarent;
Erectis autem stantibus concio habita est, neque quis sustinuit
Sedere: omnes enim tenebat tremor, eò quòd Achilles
In-conspectum-se-dederat; diu enim pugnâ abstinuerat tristi.
Illi autem Polydamas prudens cœpit concionari
Panthœdes; hic enim solus videbat futura & præterita:
Hectori autem erat sodalis, eâdemque nocte nati erant;
Sed hic quidem verbis, ille verò hastâ multùm superabat:
Qui inter eos sapiens concionatus est & dixit:
" In-utramque-partem diligenter deliberate amici: hortor enim ego
" In-urbem nunc ire, neque expectare auroram pulchram
" In campo prope naves: procul enim à muro sumus.
" Quamdiu quidem hic vir Agamemnoni irascebatur nobili,
" Tamdiu minùs-graves in-pugnâ erant Achivi,
" Gaudebam enim ego veloces juxta naves pernoctans
" Sperans *nos* naves utique capturos utrinque-remis-actas:

Ver. 236.—φερέτρῳ.] *Al.* φέρτρῳ.

Ver. 237. Τόν ῥ'.] *Quem scilicèt*——. *Quem, ut suprà dictum est*——. π', 125.

Ver. 238. Ἐς πόλεμον, οὐδ'.] Malè hic *Barnesius*; " At" " inquit) " legi etiam potest, Ἐς πόλεμόνδ', ut τὸ, δὲ, " παρέλκῃ vel, τὸ, Ἐς." Quod Poëtâ omninò esset indignum. Vide suprà ad ν', 83; & ad ό, 540.

Ver. 239.—βοῶπις πότνια Ἥρη.] Vide suprà ad ά, 551.

Ver. 240. Πέμψεν.] Cod. *Harleian.* Πέμπεν.

Ver. 241.—παύσαντο.] Vide suprà ad γ', 141.

Ver. 242.—ὁμοιΐου.] Ἰστέον ὅτι ὁ Ποιητὴς πανταχοῦ τὸ Ὁμοίϊον ἐπὶ τοῦ φαύλου λαμβάνει. οἷον,——· γῆρας ὁμοίϊον,—θάνατον ὁμοίϊον, &c. *Schol.* ad δ', 315.

Ver. 248.—ἐπέπαυτ'.] *Al.* ἀπέπαυτ'.

Ver. 249—258. Τοῖσι δὲ——Τόφρα δὲ.] Vide suprà ad θ', 160; & ad ά, 57.

Ver. 250.—ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω.

——novit namque omnia vates,
Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur.
Virgil. Georgic IV, 392.

Ver. 251. Ἕκτορι δ' ἦεν ἑταῖρος, ἰῇ δ' ἐν νυκτὶ γένοντο.

———Paridisque Mimanta
Æqualem comitemque; unâ quam nocte Theano
In lucem genitori Amyco dedit; & face prægnans
Cisseïs regina Parin creat——. *Æn.* X, 702.

Vide suprà ad ζ', 299; & ad π', 718.

Ver. 255.—μὴ μίμνειν ἠῶ δῖαν.] Longinquam auroræ expectationem optime depingit *Spondæus* ipse in quinto pede. Vide suprà ad θ', 561.

Ver. 257.—μήνιε.] Pronuntiabatur, ut opinor, μήνι. Nam μηνίω secundam producit. Vide suprà ad ά, 488; & ad β', 772.

Ver.

Νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα ποδώκεα Πηλείωνα·
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὐκ ἐθελήσει
Μίμνειν ἐν πεδίῳ, ὅθι περ Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ
Ἐν μέσῳ ἀμφότεροι μένος Ἄρηος δατέονται,
Ἀλλὰ περὶ πτόλιός τε μαχήσεται, ἠδὲ γυναικῶν.
Ἀλλ' ἴομεν προτὶ ἄστυ, πίθεσθέ μοι, ὧδε γὰρ ἔσται·
Νῦν μὲν νὺξ ἀπέπαυσε ποδώκεα Πηλείωνα
Ἀμβροσίη· εἰ δ' ἄμμε κιχήσεται ἐνθάδ' ἐόντας
Αὔριον ὁρμηθεὶς σὺν τεύχεσιν, εὖ νύ τις αὐτὸν
Γνώσεται· ἀσπασίως γὰρ ἀφίξεται Ἴλιον ἱρὴν,
Ὅς κε φύγῃ· πολλοὺς δὲ κύνες καὶ γῦπες ἔδονται
Τρώων· αἲ γὰρ δή μοι ἀπ' οὔατος ὧδε γένοιτο.
Εἰ δ' ἂν ἐμοῖς ἐπέεσσι πιθώμεθα, κηδόμενοί περ,
Νύκτα μὲν εἰν ἀγορῇ σθένος ἕξομεν, ἄστυ δὲ πύργοι,
Ὑψηλαί τε πύλαι, σανίδες τ' ἐπὶ τῇς ἀραρυῖαι
Μακραὶ, εὔξεστοι, ἐζευγμέναι εἰρύσονται.
Πρῶϊ δ' ὑπ' ἠοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
Στησόμεθ' ἀμπύργους· τῷ δ' ἄλγιον, αἴ κ' ἐθέλησιν,
Ἐλθὼν ἐκ νηῶν περὶ τείχεος ἄμμι μάχεσθαι.
Ἂψ πάλιν εἶσ' ἐπὶ νῆας, ἐπεί κ' ἐριαύχενας ἵππους
Παντοίου δρόμου ἄσῃ ὑπὸ πτόλιν ἠλασκάζων.
Εἴσω δ' οὔ μιν θυμὸς ἐφορμηθῆναι ἐάσει,
Οὐδέ ποτ' ἐκπέρσει· πρίν μιν κύνες ἀργοὶ ἔδονται.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις,
Ὃς κέλεαι κατὰ ἄστυ ἀλήμεναι αὖτις ἰόντας.
Ἦ οὔπω κεκόρησθε ἐελμένοι ἔνδοθι πύργων;

" Nunc verò graviter timeo velocem Peliden:
" Qualis illius animus violentus, non volet
" Manere in campo, in quo Trojani & Achivi
" In medio utrique vim Martis communem-experiuntur;
" Sed de urbéque pugnabit, atque uxoribus.
" Itaque eamus ad urbem, obsequimini mihi, sic enim erit:
" Nunc quidem nox abstinere-fecit velocem Peliden
" Dulcis: si autem nos offenderit hîc manentes
" Cras progressus cum armis, probè tunc aliquis illum
" Agnoscet: libenter enim pervenerit ad Ilium sacram,
" Quicunque effugerit: multos verò canes & vultures comedent
" Trojanorum: Utinam sanè mihi omnino inauditum tale quid sit:
" Si verò meis verbis obsecuti fuerimus, tristes licèt,
" Per-noctem quidem in concione nosmuniemus, urbem autem turres
" Excelsæque portæ, tabulæque ad has aptatæ
" Longæ, benè-politæ, coagmentatæ tutabuntur.
" Manè autem sub aurorâ armis instructi
" Stabimus super turribus: huic autem gravius *fuerit*, si voluerit,
" Profectus à navibus, circa murum nobiscum pugnare.
" Retrò iterum ibit ad naves, postquam arduos cervicibus equos
Vario cursu satiârit sub urbem vagans.
" Intus verò nec ipsum sua magnanimitas irruere sinet,
" Nec unquam vastabit: priùs ipsum canes veloces edent.
" Illum verò torvè intuitus allocutus-est pugnam-expeditè-ciens Hector:
" Polydama, tu quidem non ampliùs mihi grata hæc dicis,
" Qui hortaris in urbem *nos* cogi reversos.
" An nondum satiati-estis clausi-manendo intra turres?

Ver. 261.—δείδοικα.] *Timeo*; non *Timui*. Vide suprà ad α', 37; & ad θ', 322.

Ver. 264.—μένος Ἄρηος.] Cod. *Harleian.* μένος ἄρεος. Undè fortasse legendum ἀμφότεροί γε μένος Ἄρεος.

Ver. 268.—ἄμμε.] Vide suprà ad α', 59.

Ver. 271.—φύγῃ.] *Al.* φύγοι.

Ibid.—πολλοὺς δὲ κύνες καὶ γῦπες ἔδονται.] Vide suprà ad ρ', 241.

Ver. 272.—ἀπ' οὔατος.] *Al.* ἀπούατος.

Ibid.—γένοιτο.] *Al.* γένοιντο.

Ver. 273—πιθώμεθα.] Cod. *Harleian.* πιθοίμεθα.

Ver. 276.—εἰρύσονται.] Cod. *Harleian.* εἰρύσσονται.

Ver. 277.—σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες Στησόμεθ' ἀμπύργους.] Refertur istud σὺν τεύχεσι non ad θωρηχθέντες, sed ad Στησόμεθ' ἀμπύργους. Vide suprà ad θ', 530.

Ver. 278.—ἀμπύργους.] Ita edidit *Barnesius*, quocum facit & Codex *Harleianus*. Sic, ἀμβωμοῖσι, suprà θ', 441; ἀμφόνον, κ', 298; ἀμπόνον, ρ', 82; &c. Vulgati hîc legunt, ἀν πύργους.

Ver. 282—296.—ἐάσει——ἐάσω.] Vide suprà ad δ', 42. Malè *Barnesius*—ἐάσσει ἐάσσω.

Ver. 284.—κορυθαίολος.] Vide suprà ad β', 816.

Ver. 285.—οὐ ἔτ' ἐμοὶ φίλα.] Indicat vocula ista, ἔτι, gratum fuisse Hectori, quod anteà dare solebat consilium Polydamas, suprà μ', 60, 80; ν', 725, 748.

Ver. 287. Ἦ οὔπω κεκόρησθε ἐελμένοι ἔνδοθι πύργων;]

Non pudet obsidione iterum valloque teneri
————& morti prætendere muros? *Æn.* IX, 598.

Ibid.—ἐελμένοι.] *Al.* ἐεργμένοι.

Ver.

Πρὶν μὲν γὰρ Πριάμοιο πόλιν μέροπες ἄνθρωποι
Πάντες μυθέσκοντο πολύχρυσον, πολύχαλκον·
Νῦν δὲ δὴ ἐξαπόλωλε δόμων κειμήλια καλά·
Πολλὰ δὲ δὴ Φρυγίην καὶ Μῃονίην ἐρατεινὴν
Κτήματα περνάμεν' ἵκει, ἐπεὶ μέγας ὠδύσατο Ζεύς.
Νῦν δ' ὅτε πέρ μοι ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω
Κῦδος ἀρέσθ' ἐπὶ νηυσὶ, θαλάσσῃ τ' ἔλσαι Ἀχαιοὺς,
Νήπιε, μηκέτι ταῦτα νοήματα φαῖν' ἐνὶ δήμῳ·
Οὐ γάρ τις Τρώων ἐπιπείσεται· οὐ γὰρ ἐάσω.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
Νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε, κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσι,
Καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος·
Τρώων δ' ὃς κτεάτεσσιν ὑπερφιάλως ἀνιάζει,
Συλλέξας, λαοῖσι δότω καταδημοβορῆσαι,
Τῶν τινα βέλτερόν ἐστιν ἐπαυρέμεν, ἤπερ Ἀχαιούς.
Πρῶϊ δ' ὑπ' ἠοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα,
Εἰ δ' ἐτεὸν παρὰ ναῦφιν ἀνέστη δῖος Ἀχιλλεὺς,
Ἄλγιον, αἴκ' ἐθέλῃσι, τῷ ἔσσεται· οὔ μιν ἔγωγε
Φεύξομαι ἐκ πολέμοιο δυσηχέος, ἀλλὰ μάλ' ἄντην
Στήσομαι· ἤ κε φέρῃσι μέγα κράτος, ἤ κε φεροίμην·
Ξυνὸς Ἐνυάλιος, καί τε κτανέοντα κατέκτα.
Ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευ'· ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν,
Νήπιοι· ἐκ γάρ σφεων φρένας εἵλετο Παλλὰς Ἀθήνη.
Ἕκτορι μὲν γὰρ ἐπῄνησαν κακὰ μητιόωντι,
Πουλυδάμαντι δ' ἄρ' οὔτις, ὃς ἐσθλὴν φράζετο βουλήν.
Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατόν· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ

"Anteà enim Priami urbem articulatè-loquentes homines
"Omnes prædicabant divitem-auri, divitem-æris;
"Nunc verò jam perierunt ex ædibus pretiosæ-res-reconditæ pulchræ:
"Multæ autem jam in Phrygiam & Mæoniam amabilem
"Opes venum-avectæ abiêre, postquàm magnus iratus fuit Jupiter.
"Nunc verò cùm mihi dedit Saturni filius versuti
"Gloriam retulisse apud naves, marique conclusisse Achivos,
"Stulte, nè jam hæc consilia ostende inter cives:
"Non enim quis Trojanorum obtemperabit: neque enim sinam.
"Sed agite, sicut ego dixero, pareamus omnes.
"Nunc quidem cœnam sumite per exercitum turmatim,
"Et excubiarum memento, & vigilate quisque:
"Troum verò quicunque de-obibus *periclitantibus* admodùm solicitus est,
"Collectas-in-unum copiis det publicè absumendas,
Quorum aliquem melius est, *illis* frui, quàm Achivos.
"Manè verò sub aurorâ armis instructi,
"Naves juxta cavas excitemus acre prælium.
"Sin reverà apud naves surrexit-ad-certamen nobilis Achilles,
"Gravius, si voluerit, ei erit: non illum ego sanè
"Fugiam è pugnâ horrisonâ, sed omnino contrà
"Stabo, seu referat magnam victoriam, seu referam:
"Communis Mars, & Occisorem sæpè occidit.
Sic Hector concionatus est: Trojani autem acclamârunt,
Vecordes; eorum enim mentes eripuerat Pallas Minerva:
Hectori enim assensi sunt perniciosa consilia-danti,
Polydamanti verò nullus, qui bonum protulerat consilium.
Cœnam deindè sumpserunt per exercitum: At Achivi

Ver. 288.—*μέροπες ἄνθρωποι.*] Vide suprà ad ά, 51.

Ver. 290.—*ἐξαπόλωλε.*] Si ἐξαπολώλει dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide suprà ad κ', 186, 187; & ad ά, 37.

Ver. 292.—*ἵκει.*] *Al.* ἧκει.

Ver. 293.—*ἀγκυλομήτεω.*] Pronuntiabatur ἀγκυλομήτου.] Vide suprà ad ά, 1.

Ver. 294.—*θαλάσσῃ τ' ἔλσαι Ἀχαιούς.*] *Al.* θαλάσσῃ τ' ὀλλέσ[illegible]

Ver. 300.—*ὑπερφιάλως.*] Cod. *Harleian.* ὑπερφιάλοις.

Ver. 303.—*σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες—ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.*] Vide suprà ad *ver.* 277; & ad δ', 550.

Ver. 309. *Ξυνὸς Ἐνυάλιος.*] Χρῆσθαι δὲ δεῖ καὶ ταῖς τεθρυλλημέναις καὶ κοιναῖς γνώμαις, ἂν ὦσι χρήσιμοι· διὰ γὰρ τὸ εἶναι κοιναὶ, ὡς ὁμολογούντων ἁπάντων, ὀρθῶς ἔχειν δοκοῦσιν· οἷον παρακαλοῦντι, εἰς τὸ κινδυνεύειν——ἥττους ὄντας· "Ξυνὸς ἐνυάλιος." *Aristot. Rhetoric. Lib.* II. *cap.* 22. Αὖθίς τε ὁ Ἀρχίλοχος, τὸ Ὁμηρικὸν—τὸ ἔπος,

"Ξυνὸς ἐνυάλιος, καί τε κτανέοντα κατέκτα,"

μεταποιῶν αὐτὸς ὧδέπως ἐξήνεγκεν·

"————————ἔρξω·

"Ἐτήτυμον γὰρ ξυνὸς ἀνθρώποις ἄρης."

Clemens Alexandrin. Strom. VI.

Similiter apud *Livium*; "Communis Mars, & incertus belli eventus." Et apud *Ciceronem*; "Omnis belli Mars communis." *Epist. ad Familiares, Lib.* VI, *Ep.* 4.

Ver. 311.—*ἐκ γάρ σφεων.*] Pronuntiabatur σφῶν.

Ver.

Παννύχιοι Πάτροκλον ἀνεστενάχοντο γοῶντες.
Τοῖσι δὲ Πηλείδης ἁδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο,
Χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου,
Πυκνὰ μάλα στενάχων· ὥσπερ λῖς ἠϋγένειος,
Ὧι ῥά θ' ὑπὸ σκύμνους ἐλαφηβόλος ἁρπάσῃ ἀνὴρ
Ὕλης ἐκ πυκινῆς· ὁ δέ τ' ἄχνυται ὕστερος ἐλθών·
Πολλὰ δέ τ' ἄγκε' ἐπῆλθε μετ' ἀνέρος ἴχνι' ἐρευνῶν,
Εἴποθεν ἐξεύροι· μάλα γὰρ δριμὺς χόλος αἱρεῖ.
Ὣς ὁ βαρυστενάχων μετεφώνεε Μυρμιδόνεσσιν·
Ὢ πόποι, ἦ ῥ' ἅλιον ἔπος ἔκβαλον ἤματι κείνῳ,
Θαρσύνων ἥρωα Μενοίτιον ἐν μεγάροισι·
Φῆν δέ οἱ εἰς Ὀπόεντα περικλυτὸν υἱὸν ἀπάξειν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντα, λαχόντα τε ληΐδος αἶσαν.
Ἀλλ' οὐ Ζεὺς ἄνδρεσσι νοήματα πάντα τελευτᾷ·
Ἄμφω γὰρ πέπρωται ὁμοίην γαῖαν ἐρεῦσαι
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ· ἐπεὶ οὐδέ με νοστήσαντα
Δέξεται ἐν μεγάροισι γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς,
Οὐδὲ Θέτις μήτηρ, ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα καθέξει.
Νῦν δ' ἐπεὶ οὖν, Πάτροκλε, σεῦ ὕστερος εἶμ' ὑπὸ γαῖαν,
Οὔ σε πρὶν κτεριῶ, πρίν γ' Ἕκτορος ἐνθάδ' ἐνεῖκαι
Τεύχεα καὶ κεφαλὴν μεγαθύμου σεῖο φονῆος·
Δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς ἀποδειροτομήσω
Τρώων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς.
Τόφρα δέ μοι παρὰ νηυσὶ κορωνίσι κείσεαι αὔτως·
Ἀμφὶ δέ σε Τρωαὶ καὶ Δαρδανίδες βαθύκολποι
Κλαύσονται, νύκτας τε καὶ ἤματα δακρυχέουσαι·
Τὰς αὐτοὶ καμόμεσθα, βίηφί τε δουρί τε μακρῷ,

Totâ-nocte Patroclum edebant-gemitus lugentes.
Iis autem Pelides densum-suspiriis exorsus est luctum,
Manibus homicidis impositis pectoribus sodalis,
Crebros admodùm edens-gemitus; sicut leo benè-barbatus,
Cui nempe catulos venaticus surripuerit vir
Sylvâ ex densâ; ille verò tristatur serò cùm advenerit:
Multas autem continuò convalles obit viri vestigia indagans,
Sicubi inveniat: perquàm enim acris ira corripit.
Sic is graviter-suspirans dixit inter Myrmidones:
"Papæ! irritum prorsùs verbum effudi die illo,
"Bono-animo-esse-jubens heroëm Menœtium in ædibus:
"Dicebam enim ei in Opunta inclytum filium reducturum,
"Ilium ut evastâsset, nactusque erat prædæ portionem.
"Sed non Jupiter hominibus cogitata omnia perficit:
"Ambos enim fato-ratum est eandem terram rubefacturos
"Hîc in Trojâ: neque enim me reversum
"Excipiet in ædibus senex equûm-agitator Peleus,
"Neque Thetis mater, sed hîc terra tenebit.
"Nunc verò quandoquidem, Patrocle, te posterior subeo terram,
"Non tibi ante justa-faciam, quàm Hectoris huc attulero
"Arma & caput magnanimi tui interfectoris.
"Duodecim autem ante rogum cervices-abscindam
"Trojanorum præclaris filiis, de te interfecto iratus.
"Intereà verò mihi apud naves recurvas jacebis sic:
"Circumque te Trojanæ & Dardanides profundos-sinus-habentes
"Plorabunt, noctésque & dies lacrymas-fundentes:
"Quas ipsi-labore-acquisivimus, vique hastâque longâ,

Ver. 318.—ὥσπερ λῖς.] *Al.* ὥστε λῖς. Quod & ferri potest. Vide suprà ad ά, 51.

Ver. 319. Ὧι ῥά θ'.] *Cui scilicèt*—. Cod. *Harleian.* Οὗ ῥά.

Ibid.—ἁρπάσῃ.] Vide suprà ad ά, 140.

Ver. 320. Ὕλης.] Vide suprà ad γ', 151.

Ibid.—ἄχνυται.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 321.—μετ' ἀνέρος.] Cod. *Harleian.* μετ' ἀνέρι.

Ver. 324.—ἅλιον ἔπος.] Quâ ratione, ἅλιον, hîc ultimam producat; item τρίποδα *ver.* 344, vide suprà ad ά, 51.

Ver. 325. Θαρσύνων.] Vide suprà ad π', 70; & ad ά, 338.

Ver. 328. Ἀλλ' οὐ Ζεὺς ἄνδρεσσι νοήματα πάντα τελευτᾷ.]

Οὔτι μάλ' ἀνθρώποις καταθύμια πάντα τελεῖται.

Theogn. Gnom. ver. 617.

Πολλὰ δ' ἀνθρώποις παρὰ γνώμαν ἔπεσεν,

Pindar. Olymp. Ode XII, *ver.* 14.

Ver. 329.—πέπρωται.] Vide suprà ad ά, 37.

Ibid.—γαῖαν ἐρεῦσαι.] *Æschines, Orat. in Timarchum,* legit, γαῖαν ἐρεύθειν. Cod. *Harleian.* γαῖαν ἐρεύσειν.

Ver. 331.—ἱππηλάτα.] Vide suprà ad ά, 175.

Ver. 333. Νῦν δ' ἐπεὶ οὖν, Πάτροκλε.] *Æschines,* loco suprà citato, legit, Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν, φίλ' ἑταῖρε——.

Ver. 334.—ἐνεῖκαι.] *Al.* ἐνείκω.

Ver. 335.—σεῖο.] Cod. *Harleian.* σεῖο.

Ver. 338. Τόφρα δέ.] Male hîc edidit *Barnesius,* Τόφραδε; contenditque παρέλκειν τὸ, "δέ." Quod nihili est.

Ver.

Πείρας πέρθοντε πόλεις μερόπων ἀνθρώπων.
Ὣς εἰπὼν, ἑτάροισιν ἐκέκλετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα τάχιστα
Πάτροκλον λούσειαν ἄπο βρότον αἱματόεντα.
Οἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ,
Ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν· ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἑλόντες·
Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ·
Αὐτὰρ ἐπειδὴ ζέσσεν ὕδωρ ἐνὶ ἤνοπι χαλκῷ,
Καὶ τότε δὴ λοῦσάν τε, καὶ ἤλειψαν λίπ' ἐλαίῳ·
Ἐν δ' ὠτειλὰς πλῆσαν ἀλείφατος ἐννεώροιο·
Ἐν λεχέεσσι δὲ θέντες, ἑανῷ λιτὶ κάλυψαν
Ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς· καθύπερθε δὲ, φάρεϊ λευκῷ.
Παννύχιοι μὲν ἔπειτα πόδας ταχὺν ἀμφ' Ἀχιλῆα
Μυρμιδόνες Πάτροκλον ἀνεστενάχοντο γοῶντες.
Ζεὺς δ' Ἥρην προσέειπε κασιγνήτην, ἄλοχόν τε·
Ἔπρηξας καὶ ἔπειτα, βοῶπις, πότνια Ἥρη,
Ἀνστήσασ' Ἀχιλῆα πόδας ταχύν· ἦ ῥά νυ σεῖο
Ἐξ αὐτῆς ἐγένοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Καὶ μὲν δή πού τις μέλλει βροτὸς ἀνδρὶ τελέσσαι,
Ὅσπερ θνητός τ' ἐστὶ, καὶ οὐ τόσα μήδεα οἶδε·
Πῶς δὴ ἔγωγ', ἣ φημὶ θεάων ἔμμεν' ἀρίστη,
Ἀμφότερον, γενεῇ τε, καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
Κέκλημαι, σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις,
Οὐκ ὄφελον Τρώεσσι κοτεσσαμένη κακὰ ῥάψαι;

" Opulentas evastantes civitates articu-latè loquentium-hominum.
Sic fatus, socios jussit nobilis Achil-les
Igne circundare positum tripodem mag-num, ut celerrimè
A Patroclo abluerent tabum cruen-tum.
Illi verò aptum-ad-lavacra tripodem statuerunt in ignem ardentem;
Aquam autem infuderunt, subtúsque ligna accenderunt allata.
Ventrem quidem tripodis ignis ambi-bat, calefiebátque aqua:
Ut verò fervefacta est aqua in sonoro ære,
Tum statim laverúntque, & unxerunt pingui oleo:
Vulnera autem repleverunt unguento novenni:
In lectis verò positum, tenui linteo texerunt
Ad pedes à capite: desuper autem, palliâ candidâ.
Totâ-nocte quidem deinde pedibus ce-lerem circa Achillem
Myrmidones Patroclum gemitus-ede-bant lugentes.
Jupiter autem Junonem allocutus est sororem, conjugémque:
" Et perfecisti opus tandem, bubulis-oculis-decora veneranda Juno,
" Excitato *scilicèt* Achille pedibus ce-leri: te nimirùm
" Ex ipsâ nati sunt comantes Achivi.
Ei verò respondit deindè bubulis-oculis-decora veneranda Juno:
" Importunissime Saturnie, qualem o-rationem habuisti?
" Vel jam aliquis homo homini per-fecerit,
" Qui tamen mortalisque est, neque tot consilia novit:
" Quomodò ergo ego, quæ aio, dea-rum me esse præstantissimam,
" Utrumque, generéque, & quòd tua uxor
" Vocor, tu verò omnibus immortali-bus imperas;
" Non debui Trojanis irâ-accensa ma-la machinata-esse?

Ver. 345. Πάτροκλον λούσειαν.] Cod. *Harleian.* Πατρόκλου λούσειαν.

Ver. 346.—κηλέῳ.] Pronuntiabatur κηλῷ.

Ver. 347. Ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν· ὑπὸ.] Edidit *Barnesius* ex conjecturâ, Ἐν δ' ἄρ' ἔχευαν ὕδωρ. Sed nihil opus. Vide suprà ad ά, 51.

Ibid.—ἄρ'.] *Deinceps*——.

Ver. 349. Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζέσσεν ὕδωρ ἐνὶ ἤνοπι χαλκῷ, Καὶ τότε δὴ λοῦσαν τε καὶ ἤλειψαν.]

Pars calidos latices & ahena undantia flammis
Expediunt; corpusque lavant frigentis & ungunt.
Æn. VI, 218.

Ver. 352. Ἐν λεχέεσσι δὲ θέντες, ἑανῷ λιτὶ κάλυψαν.]

——tum membra toro defleta reponunt,
Purpureasque super vestes, velamina nota,
Conjiciunt———— *Æn.* VI, 220.

Ibid.—ἑανῷ λιτὶ.] Non *peplo subtili,* (nam ἑανὸς *Peplum* mediam semper apud Homerum corripit) sed *tenui linteo.* Vide suprà ad γ', 385.

Ver. 356. Ζεὺς δ' Ἥρην προσέειπε,]

Junonem interea compellat Jupiter ultro. *Æn.* X, 606.

Ibid.—κασιγνήτην ἄλοχόν τε.]

—————————Jovisque
Et soror & conjux —— *Æn.* I, 50.

Ver. 357 & 360.—βοῶπις.] Vide suprà ad ν', 551.

Ver. 359.—καρηκομόωντες.] Vide suprà ad ά, 310.

Ver. 364, 367. Πῶς δὴ ἔγωγ', ἣ φημὶ θεάων ἔμμεν' ἀρίστη,— Οὐκ ὄφελον Τρώεσσι.]

Ast ego, quæ Divûm incedo regina——
——unì cum gente tot annos
Bella gero!———— *Æn.* I, 50.

Ver. 366, & 370.—ἀθανάτοισιν.] Vide suprà ad ά, 398.

Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἡφαίστου δ' ἵκανε δόμον Θέτις ἀργυρόπεζα
Ἄφθιτον, ἀστερόεντα, μεταπρεπέ' ἀθανάτοισι,
Χάλκεον, ὅν ῥ' αὐτὸς ποιήσατο Κυλλοποδίων.
Τὸν δ' εὗρ' ἱδρώοντα, ἑλισσόμενον περὶ φύσας,
Σπεύδοντα· τρίποδας γὰρ ἐείκοσι πάντας ἔτευχεν,
Ἑστάμεναι περὶ τοῖχον ἐϋσταθέος μεγάροιο.
Χρύσεα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα ἑκάστῳ πυθμένι θῆκεν,
Ὄφρα οἱ αὐτόματοι θεῖον δυσαίατ' ἀγῶνα,
Ἠδ' αὖτις πρὸς δῶμα νεοίατο, θαῦμα ἰδέσθαι.
Οἱ δ' ἤτοι τόσσον μὲν ἔχον τέλος, οὔατα δ' οὔπω
Δαιδάλεα προσέκειτο, τά ῥ' ἤρτυε, κόπτε δὲ δεσμούς.
Ὄφρ' ὅγε ταῦτ' ἐπονεῖτο ἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
Τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα.
Τὴν δὲ ἴδε προμολοῦσα Χάρις λιπαροκρήδεμνος
Καλή, τὴν ὤπυιε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τίπτε, Θέτι τανύπεπλε, ἱκάνεις ἡμέτερον δῶ,
Αἰδοίη τε φίλη τε; πάρος γε μὲν οὔτι θαμίζεις·
Ἀλλ' ἕπεο προτέρω· ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πρόσω ἄγε δῖα θεάων.
Τὴν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
Καλοῦ, δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν·
Κέκλετο δ' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην, εἶπέ τε μῦθον·
Ἥφαιστε, πρόμολ' ὧδε, Θέτις νύ τι σεῖο χατίζει.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
Ἦ ῥά νύ μοι δεινή τε καὶ αἰδοίη θεὸς ἔνδον,

Sic illi quidem talia inter se loquebantur.
Vulcani autem pervenit ad domum Thetis pedes-argentea
Immortalem, stellatam, insignem inter immortales,
Æream, quam quidem ipse fecerat Claudus.
Illum verò invenit sudantem, versantem se circa folles,
Studiosè-agentem: tripodas enim viginti omnes fabricabatur,
Qui-starent ad parietem benè fundatæ domûs.
Aureas autem ipsis rotas unicuique fundo subdiderat,
Ut ei sponte-suâ divinum ingrederentur cœtum,
Ac rursùs domum redirent, mirabile visu.
Illi autem in tantum quidem perfecti-erant, aures verò nondum
Artificiosæ additæ-erant, quas quidem apparabat; cudebátque clavos.
Dum is hæc conficiebat peritis præcordiis,
Intereà ad eum propè accessit dea Thetis pedes-argentea.
Illam autem vidit progressa Charis vittis-elegantibus nitida
Pulchra, quam uxorem-duxerat inclytus Vulcanus;
Inque ejus hæsit manu, verbáque fecit, dixitque:
" Quam-ob-rem, Theti sinuoso-peplo-induta, venis ad nostram domum,
" Venerandáque dilectáque? Anteà quidem nequaquàm sæpe-veniebas:
" Sed sequere ulteriùs; ut tibi hospitales-epulas apponam.
Sic locuta, ulteriùs ducebat augustissima dearum,
Hanc quidem deindè sedere-fecit in sede argenteis-clavis-distinctâ,
Pulchrâ, vario-artificio-factâ; scabellum verò pedibus suberat:
Vocavit autem Vulcanum inclytum-artificem, dixitque sermonem:
" Vulcane, prodi huc, Thetis aliquâ utique in re tui indiget.
Huic verò respondit deindè inclytus Vulcanus:
" Profectò mihi omnino colendáque & veneranda dea intus,

Ver. 370. Ἄφθιτον.] De hujus vocis prosodiâ, vide suprà ad ν', 339.

Ver. 371.—ὅν ῥ',] *Quam scilicèt*——.

Ibid.—ποιήσατο.] Vide suprà ad ν', 168; & ad γ', 141.

Ver. 373. —τρίποδας γὰρ ἐείκοσι πάντας ἔτευχεν.] *Non pauciores quam viginti.* Malè igitur Scholiastes, Περισσὸν (inquit) τὸ πάντας· Nam in istâ voce Vis omnis sententiæ consistit; *tripodas uno eodémque tempore non minùs viginti fabricabatur.* Vide suprà ad η', 161; item infrà ad *ver.* 470; & ad τ', 247.

Ver. 373, 379.—ἔτευχεν—ἤρτυε, κόπτε δὲ.] Vide suprà ad ν', 84.

Ver. 375. Χρύσεα δέ σφ'.] *Barnesius* legendum contendit, Χρύσεά δή σφ'. Sed minùs rectè.

Ver. 376.—δύσαιατ'.] *Al.* δύσωνται,' & δύσονται.

Ver. 380.—ἐπονεῖτο ἰδυίῃσι πραπίδεσσι.] *Al.* ἐπονεῖτ' εἰδυίῃσι πραπίδεσσι.

Ver. 383—390—408. Καλή—Καλοῦ——Καλά.] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 385.—Θέτι.] *Barnesius* ex duobus MSS edidit Θέτις. Sed, ut opinor, nihil opus. Vide suprà ad α', 51.

Ver. 386.—θαμίζεις.] *Al.* θάμιζες.

Ver. 388. Ὣς ἄρα φωνήσασα, πρόσω ἄγε.] *Al.* Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο.

Ver. 392. Ἥφαιστε, πρόμολ' ὧδε.] Παρῳδήθη ποτὲ ὑπό τινος σοφοῦ, καύσαντος οἰκεῖα ποιήματα.——ὁ σοφὸς ἐκεῖνος, ἦν δὲ ὁ μέγας Πλάτων, εἰς ποιητικὴν, φασὶν, ὁρμήσας καὶ ἡρωΐζων, κατέπρησεν ἃ ἔγραψεν, ὡς Ὁμήρου ἡττώμενα κατὰ πολύ. *Eustath.* Vide suprà ad ς', 263.

Ver.

Ἥ μ' ἐσάωσ', ὅτε μ' ἄλγος ἀφίκετο τῆλε πεσόντα,
Μητρὸς ἐμῆς ἰότητι κυνώπιδος, ἥ μ' ἐθέλεσκε
Κρύψαι χωλὸν ἐόντα· τότ' ἂν πάθον ἄλγεα θυμῷ,
Εἰ μή μ' Εὐρυνόμη τε, Θέτις θ' ὑπεδέξατο κόλπῳ,
Εὐρυνόμη θυγάτηρ ἀψοῤῥόου Ὠκεανοῖο.
Τῇσι πάρ' εἰνάετες χάλκευον δαίδαλα πολλὰ,
Πόρπας τε, γναμπτάς θ' ἕλικας, κάλυκάς τε, καὶ ὅρμους,
Ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ· περὶ δὲ ῥόος Ὠκεανοῖο
Ἀφρῷ μορμύρων ῥέεν ἄσπετος· οὐδέ τις ἄλλος
Ἤδεεν, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων,
Ἀλλὰ Θέτις τε, καὶ Εὐρυνόμη ἔσαν, αἵ μ' ἐσάωσαν.
Ἡ νῦν ἡμέτερον δόμον ἥκει· τῷ με μάλα χρεὼ
Πάντα Θέτι καλλιπλοκάμῳ ζωάγρια τίνειν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν οἱ παράθες ξεινήϊα καλὰ,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ φύσας ἀποθείομαι, ὅπλα τε πάντα.
Ἦ, καὶ ἀπ' ἀκμοθέτοιο πέλωρ αἴητον ἀνέστη
Χωλεύων, ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο ἀραιαί.
Φύσας μὲν ῥ' ἀπάνευθε τίθει πυρὸς, ὅπλα τε πάντα
Λάρνακ' ἐς ἀργυρέην συλλέξατο, τοῖς ἐπονεῖτο·
Σπόγγῳ δ' ἀμφὶ πρόσωπα, καὶ ἄμφω χεῖρ', ἀπομόργνυ,
Αὐχένα τε στιβαρὸν, καὶ στήθεα λαχνήεντα·
Δῦ δὲ χιτῶν'· ἕλε δὲ σκῆπτρον παχύ· βῆ δὲ θύραζε
Χωλεύων· ὑπὸ δ' ἀμφίπολοι ῥώοντο ἄνακτι,
Χρύσειαι, ζωῇσι νεήνισιν εἰοικυῖαι.
Τῆς ἐν μὲν νόος ἐστὶ μετὰ φρεσὶν, ἐν δὲ καὶ αὐδὴ,
Καὶ σθένος, ἀθανάτων δὲ θεῶν ἄπο ἔργα ἴσασιν.
Αἱ μὲν, ὕπαιθα ἄνακτος ἐποίπνυον· αὐτὰρ ὁ ἔῤῥων,
Πλησίον, ἔνθα Θέτις περ, ἐπὶ θρόνου ἷζε φαεινοῦ,

" Quæ me servavit, quandò me dolor occupavit prolapsum longè,
" Matris meæ propter consilium impudentis, quæ me volebat
" Occultâsse, claudus cùm essem: tum sanè passus forem dolores animo,
" Nisi me Eurynoméque, Thetisque excepisset sinu;
" Eurynome, filia reflui Oceani.
" Has apud per novennium fabricavi artificiosa multa,
" Fibulásque, tortilésque armillas, fistulásque, & torques,
" In specu concavâ; circùm autem fluentum Oceani
" Spumâ murmurans fluebat immensum: neque quis alius
" Nôrat neque Deorum, neque mortalium hominum,
" Sed Thetisque & Eurynome aderant, quæ me servârunt.
" Hæc nunc nostram ad domum venit: idcò me admodùm decet
" Omnia Thetidi comas-pulchræ præmia-salutis solvere.
" Sed tu quidem nunc ei apponito epulas hospitales lautas,
" Dum ego folles reponam, instrumentáque omnia.
Dixit, & ab incudis-stipite vastus ardens deus surrexit
Claudicans, subtus autem tibiæ multo-molimine-ferebantur imbecillæ.
Folles quidem seposuit ab igne, instrumentáque omnia
Arcam in argenteam collecta-collocavit, quibus opus-faciebat:
Spongiâ autem undiquaque ora & ambas manus abstersit,
Cervicésque validas & pectora hirsuta:
Induit verò tunicam; accepitque sceptrum crassum; & exiit foràs
Claudicans; ancillæ verò validis-ibant-passibus sustentantes regem,
Aureæ, vivis adolescentulis similes.
Quibus quidem mens inest in præcordiis, inest & vox,
Et vis, ab immortalibus autem diis opera doctæ-sunt.
Hæ quidem, à latere regis sedulò-ibant: ille verò ægre-gradiens,
Propè, ubi Thetis, in throno consedit fulgido,

Ver. 396.—ἐθέλεσκε.] *Al.* ἐθέλησε. Quo modo & legit Codex *Harleianus.*

Ver. 398.—ὑπεδέξατο.] *Sibi recepisset.* Vide suprà ad ν', 168.

Ver. 400.—πολλὰ] *Al.* πάντα.

Ver. 402.—δὲ ῥόος.] Quâ ratione, δὲ, hîc producatur; item ἐνὶ, *ver.* 435; & φυτὸν, *ver.* 438; & δὲ, *ver.* 448; & κακὰ, *ver.* 455; vide suprà ad α', 51.

Ver. 403.—μορμύρων.] Vide suprà ad ε', 599.

Ver. 405.—ἔσαν.] Cod. *Harleian.* ἴσαν.

Ver. 406.—ἥκει.] *Al.* ἵκει.

Ibid.—τῷ με μάλα χρεὼ.] Pronuntiabatur χρῶ. Vide & suprà ad κ', 43. Cod. *Harleian.* legit τῷ με μάλα χρή.

Ver. 407.—τίνειν.] Vide suprà ad γ', 279; & ad β', 43. *Al.* τείνειν.

Ver. 408.—ξεινήϊα.] Cod. *Harleian.* ξυνήϊα.

Ver. 412. Φύσας μὲν ῥ' ἀπάνευθε τίθει πυρὸς, ὅπλα τε πάντα.]

Tollite cuncta, inquit, cœptosque auferte labores.

Æn. VIII, 439.

Ibid.—ῥ'.] *Ut dixerat——ver.* 409.

Ver. 414.—πρόσωπα, καὶ ἄμφω.] *Al.* πρόσωπον, ἰδ' ἄμφω.

Ibid.—ἀπομόργνυ.] *Al.* ἀπεμόργνυ.

Ver. 420.—ἀθανάτων.] Vide suprà ad α', 398.

Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τίπτε, Θέτι τανύπεπλε, ἱκάνεις ἡμέτερον δῶ,
Αἰδοίη τε, φίλη τε; πάρος γε μὲν ἔτι θαμίζεις.
Αὔδα, ὅ, τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστί.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις καταδακρυχέουσα·
Ἥφαιστ', ἦ ἄρα δή τις, ὅσαι θεαί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
Τοσσάδ' ἐνὶ φρεσὶν ᾗσιν ἀνέσχετο κήδεα λυγρὰ,
Ὅσσ' ἐμοὶ ἐκ πασέων Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν;
Ἐκ μέν μ' ἀλλάων ἁλιάων ἀνδρὶ δάμασσεν,
Αἰακίδῃ Πηλῆϊ, καὶ ἔτλην ἀνέρος εὐνὴν,
Πολλὰ μάλ' οὐκ ἐθέλουσα· ὁ μὲν δὴ γήραϊ λυγρῷ
Κεῖται ἐνὶ μεγάροις ἀρημένος· ἄλλα δέ μοι νῦν.
Υἱὸν ἐπεί μοι δῶκε γενέσθαι τε, τραφέμεν τε,
Ἔξοχον ἡρώων, ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος.
Τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα, φυτὸν ὣς γουνῷ ἀλωῆς,
Νηυσὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω.
Τρωσὶ μαχησόμενον· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
Οἴκαδε νοστήσαντα, δόμον Πηλήϊον εἴσω.
Ὄφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
Ἄχνυται, οὐδέ τί οἱ δύναμαι χραισμῆσαι ἰοῦσα.
Κούρην ἣν ἄρα οἱ γέρας ἔξελον υἷες Ἀχαιῶν,
Τὴν ἂψ ἐκ χειρῶν ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων.
Ἤτοι ὁ τῆς ἀχέων, φρένας ἔφθιεν· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Τρῶες ἐπὶ πρύμνῃσιν ἐείλεον, οὐδὲ θύραζε
Εἴων ἐξιέναι· τὸν δὲ λίσσοντο γέροντες
Ἀργείων, καὶ πολλὰ περικλυτὰ δῶρ' ὀνόμαζον.
Ἔνθ' αὐτὸς μὲν ἔπειτ' ἠνήνατο λοιγὸν ἀμῦναι·
Αὐτὰρ ὁ Πάτροκλον περὶ μὲν τὰ ἃ τεύχεα ἕσσε,

Inque ejus hæsit manu, verbáque fecit, dixitque:
" Quam-ob-rem, Theti sinuoso-induta-peplo, venis nostram ad domum,
" Venerandáque, dilectáque? Antea quidem haudquaquam sæpe veniebas.
" Eloquere, quod habes in animo; perficere autem me animus jubet,
" Si possum utique perficere, & si perfici potest.
Huic autem respondit deindè Thetis lacrymas-defundens:
" Vulcane, an omninò jam ulla, quotquot deæ sunt in Olympo,
" Tot mente suâ pertulit mœrores graves,
" Quot mihi præ omnibus Saturnius Jupiter dolores dedit?
" Unam quidem me ex aliis marinis homini conjugem-subjecit,
" Æacidæ Peleo, & sustinui viri cubile,
" Admodùm invita: is quidem jam senio gravi
" Jacet in ædibus confectus: alios verò mihi nunc *dolores dedit Jupiter.*
" Filium postquàm mihi dedit peperisséque, enutriisséque,
" Præstantissimum heroum, is autem succreverat plantæ similis;
" Eum quidem ego educatum, tanquam plantam in-fœcundo-loco agri,
" Navibus misi recurvis ad Ilium,
" Contra Trojanos pugnaturum: hunc autem non-recipiam rursus
" Domum reversum, in ædes Peleïas.
" Sed & quamdiu mihi vivit & videt lumen solis,
" Tristatur, neque quid ei possum auxiliari profecta.
" Puellam quam quidem ei præmium-electum-dederant filii Achivorum,
" Hanc rursùs è manibus abstulit rex Agamemnon.
" Is sanè hujus gratiâ mœrens, præcordiis tabescebat: at Achivos
" Trojani ad puppes actos-concluserunt, neque foràs
" Sinebant exire: hunc autem precati-sunt primores
" Argivorum, & multa inclyta dona recensita-pollicebantur,
" Ibi ipse quidem deinceps abnuit exitium arcere:
" Sed ille Patroclum suis armis induit,

Ver. 423.—ἄρα.] *Ut solent amici obviàm facti,*——.

Ver. 424.—Θέτι τανύπεπλε.] Vide suprà ad *ver.* 385.

Ver. 425.—θαμίζεις.] *Al.* θάμιζες.

Ver. 426. Αὔδα ὅ, τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν.

——Tuus, ô regina, quid optes,
Explorare labor; mihi jussa capessere fas est.

Æn. I, 80.

Vide suprà ad ξ', 195.

Ibid.—ἄνωγεν.] *Al.* ἀνώγει.

Ver. 431.—πασέων.] Pronuntiabatur, πασῶν. Nam prima necessariò producitur.

Ver. 440.—αὖτις.] *Al.* αὖθις.

Ver. 443.—ἄχνυται.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 444.—ἄρα.] *Ut nôsti*——.

Ver. 448.—τὸν δὲ λίσσοντο.] *Al.* τὸν δ' ἐλλίσσοντο.

Ver. 450.—ἠνήνατο.] *Al.* ἠναίνετο.

Ver.

Πέμπε δέ μιν πόλεμόνδε, πολὺν δ' ἅμα λαὸν ὄπασσε.
Πᾶν δ' ἦμαρ μάρναντο περὶ Σκαιῇσι πύλῃσι·
Καί νύ κεν αὐτῆμαρ πόλιν ἔπραθον, εἰ μὴ Ἀπόλλων,
Πολλὰ κακὰ ῥέξαντα, Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν,
Ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι, καὶ Ἕκτορι κῦδος ἔδωκε.
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γοῦναθ' ἱκάνομαι, αἴκ' ἐθέλῃσθα
Υἱ' ἐμῷ ὠκυμόρῳ δόμεν ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν,
Καὶ καλὰς κνημῖδας, ἐπισφυρίοις ἀραρυίας;
Καὶ θώρηχ'· ὃ γὰρ ἦν οἱ, ἀπώλεσε πιστὸς ἑταῖρος,
Τρωσὶ δαμείς· ὁ δὲ κεῖται ἐπὶ χθονὶ θυμὸν ἀχεύων.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
Αἲ γάρ μιν θανάτοιο δυσηχέος ὧδε δυναίμην
Νόσφιν ἀποκρύψαι, ὅτε μιν μόρος αἰνὸς ἱκάνοι·
Ὥς οἱ τεύχεα καλὰ παρέσσεται, οἷά τις αὖτε
Ἀνθρώπων πολέων θαυμάσσεται, ὅς κεν ἴδηται.
Ὣς εἰπὼν, τὴν μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δ' ἐπὶ φύσας·
Τὰς δ' ἐς πῦρ ἔτρεψε, κέλευσέ τε ἐργάζεσθαι.
Φῦσαι δ' ἐν χοάνοισιν ἐείκοσι πᾶσαι ἐφύσων,
Παντοίην εὔπρηστον ἀϋτμὴν ἐξανιεῖσαι,
Ἄλλοτε μὲν σπεύδοντι παρέμμεναι, ἄλλοτε δ' αὖτε,
Ὅππως Ἥφαιστός τ' ἐθέλοι καὶ ἔργον ἄνοιτο.
Χαλκὸν δ' ἐν πυρὶ βάλλεν ἀτειρέα, κασσίτερόν τε,
Καὶ χρυσὸν τιμῆντα, καὶ ἄργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα
Θῆκεν ἐν ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα· γέντο δὲ χειρὶ
Ῥαιστῆρα κρατερὸν, ἑτέρηφι δὲ γέντο πυράγρην.

"Misitque eum in pugnam, multúmque unà populum præbuit.
"Toto verò die pugnârunt ad Scæas portas:
"Et omnino eo ipso die urbem expugnassent; nisi Apollo,
"Magnam cladem cùm-jam-fecerat, Menœtii fortem filium
"Occidisset inter primos pugnatores, & Hectori gloriam dedisset.
"Hujus gratiâ nunc ad tua genua accedo, si volueris
"Filio meo brevi-morituro dare clypeum & galeam,
"Et pulchras ocreas fibulis aptè-junctas,
"Et thoracem: quicquid enim ei erat *armorum* perdidit fidus sodalis,
"A Trojanis domitus: hic verò jacet-super terram animo dolens.
Huic verò respondit deinde inclytus Vulcanus:
"Bono-sis-animo, nè tibi hæc menti tuæ solicitudini-sint.
"Utinam enim ipsum à morte horrisonâ sic possem
"Seorsum abscondere, quando eum fatum grave adierit;
"Ut ei arma pulchra aderunt, qualia quilibet certè
"Hominum multorum admirabitur, qui quidem viderit.
Sic locutus, illam quidem reliquit illic, abiitque ad folles:
Illos autem rectà contra ignem vertit, jussitque operari.
Folles autem in fornacibus viginti omnes spirabant,
Omnigenum facilem-inflatu spiritum emittentes,
Nunc quidem properanti *qualis* inserviret, nunc verò contrà,
Quemadmodum Vulcanúsque vellet & opus perfici-posset.
Æs autem in igne posuit indomitum, stannúmque,
Et aurum pretiosum, & argentum: deindè verò
Posuit in stipite magnam incudem; sumpsitque manu
Malleum gravem, alterâque sumpsit forcipem.

Ver. 452.—πολὺν δ' ἅμα λαὸν ὄπασσε.] Codex *Harleianus* legit, πολὺν δ' ἄγε λαὸν ὄπασσε; atque ita etiam in uno MS scriptum repperit *Barnesius*. Quâ de syntaxi, vide suprà ad γ', 409.

Ver. 454.—ἔπραθον.] Vide suprà ad β', 314.

Ver. 457. Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γοῦναθ' ἱκάνομαι.]

Ergo eadem supplex venio, & sanctum mihi numen
Arma rego, genitrix nato.—— *Æn.* VIII, 382.

Ver. 459—466.—καλὰς—καλά.] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 465.—ἱκάνοι. *Al.* ἱκάνει.

Ver. 470. Φῦσαι δ' ἐν χοάνοισιν ἐείκοσι πᾶσαι ἐφύσων.] Malè hoc Anglicè vertit *Barnesius*, "*Twenty pair of Bellows in all*:" quum scilicèt vertendum esset, "*Twenty pair of Bellows at once.*" *Folles non minùs viginti omnes simul spirabant.* Vide suprà ad *ver.* 373; & ad ή, 161.

Ver. 473.—Ἥφαιστός τ' ἐθέλοι.] Cod. *Harleiano.* Ἥφαιστός γ' ἐθέλοι.

Ibid.—ἄνοιτο.] *Al.* ἀνῦτο.

Ver. 474. Χαλκὸν δ' ἐν πυρὶ βάλλεν ἀτειρέα, κασσίτερόν τε, Καὶ χρυσόν.]

——fluit æs rivis, aurique metallum;
Vulnificusque chalybs vastâ fornace liquescit.
Æn. VIII, 445.

Οὐδὲ—τὸν Ἥφαιστον Ὅμηρος ἐν τοῖς ἄλλοις πεποίηκεν ἐπιδεικνύμενον τὴν ἐμπειρίαν, ἀλλὰ τεχνίτην μὲν θεὸν εὐπόρησεν ἐπὶ τὸ τῆς ἀσπίδος ἔργον, ὕλην δὲ ἑτέραν οὐκ ἐφίκετο εὑρεῖν. Φησὶ γὰρ οὕτω. "Χαλκὸν δ' ἐν πυρὶ βάλλεν &c." *Dio, Orat.* XII, *sub fine.*

Ver. 476.—ἐν ἀκμοθέτῳ.] *Al.* ἐπ' ἀκμοθέτῳ.

Ver. 476, & 477.—γέντο.] Vide suprà ad γ', 241.

Ver.

Ποίει δὲ πρώτιστα σάκος μέγα τε, στιβαρόν τε,
Πάντοσε δαιδάλλων, περὶ δ' ἄντυγα βάλλε φαεινὴν,
Τρίπλακα, μαρμαρέην, ἐκ δ' ἀργύρεον τελαμῶνα.
Πέντε δ' ἄρ' αὐτοῦ ἔσαν σάκεος πτύχες· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Ποίει δαίδαλα πολλὰ ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν.
Ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξ', ἐν δ' οὐρανὸν, ἐν δὲ θάλασσαν,
Ἠέλιόν τ' ἀκάμαντα, σελήνην τε πλήθουσαν·
Ἐν δὲ τὰ τείρεα πάντα, τά τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται,
Πληϊάδας θ', Ὑάδας τε, τό τε σθένος Ὠρίωνος,
Ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
Ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται, καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει·
Οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.
Ἐν δὲ δύω ποίησε πόλεις μερόπων ἀνθρώπων
Καλάς· ἐν τῇ μέν ῥα γάμοι τ' ἔσαν, εἰλαπίναι τε·
Νύμφας δ' ἐκ θαλάμων, δαΐδων ὑπολαμπομενάων,

Fecit autem primùm Scutum magnúmque ſolidúmque,
Undiquaq; artificio-vario exornans, orbémq; extimū circumdedit fulgidū,
Triplicem, candentem, & ab *ea nexuit* argenteum lorum.
Quinque autem ipſius erant ſcuti plicæ: & in eo
Fecit artificioſa multa peritis præcordiis.
In *eo* quidem terram finxit & cœlum, finxit & mare,
Solémque indefeſſum, lunámque plenam,
Finxit & ſidera omnia, quibus cœlum redimitum-ornatur,
Pleiadáſque, Hyadáſque, robúrque Orionis,
Urſámque, [quam & Plauſtrum vulgò vocant,
Quæ ibidem vertitur, Orionem obſervat;
Sola autem exors eſt lavacrorum Oceani.
Fecit in *eo* & duas urbes articulatè-loquentium hominum
Pulchras: in unâ quidem nuptiæque eran conviviáque-ſolennia:
Sponſas autem ex thalamis, tædis adlucentibus,

Ver. 478. Ποίει δὲ πρώτιστα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε.]

Ingentem clypeum informant——. *Æn.* VIII, 447.

"Clypeum Achillis——ante alia ſpecioſè oppugnare Homeromaſtiges ſolent, cum riſu quærentes, quibus ſpatiis tot ac tanta contineri potuerint. Magnos illo tempore clypeos in uſu fuiſſe paſſim ex Homero patet. Dat jam clypeo Achillis quatuor pedes in diametrum: &, quòd ſic exprimi omnia potuerint, ingenioſus pictor ſpeciminis loco in multò minori tabulâ exhibuit." *Acta Leipſ.* 1716. *pag.* 185.

Ver. 481.—αὐτὰρ ἐν αὐτῷ.] *Al.* αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ.

Ver. 482.—πολλὰ ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν.] *Al.* πόλλ' εἰδυίῃσι πραπίδεσσιν.

Ver. 484—486. Ἠέλιόν τ' ἀκάμαντα,——Πληϊάδας θ', Ὑάδας τε.]

Ἐν δὲ μέσῳ κατέλαμπε σάκει
Φαέθων κύκλος ἀελίοιο.——
Ἄστρων τ' αἰθέριοι χοροὶ,
Πλειάδες, Ὑάδες. *Euripid. Elect. ver.* 464.

Ver. 484.—σελήνην τε πλήθουσαν, Ἐν δὲ τείρεα πάντα.]

Lucentemque globum Lunæ, Titaniaque Aſtra. *Æn.* VI, 725.

Ver. 485. Ἐν δὲ τὰ τείρεα πάντα—Πληϊάδας θ'; *&c.*] Hinc *Ovidius*;

——neque enim clypei cœlamina norit
Oceanum & terras, cumque alto ſidera cœlo,
Pleïadaſque, Hyadaſque, immunemque æquoris Arcton,
Diverſaſque urbes, nitidumque Orionis enſem.
Metamorph. Lib. XIII, 291.

Porrò apud *Achillem Tatium* legitur, Ἐν δὲ τε τείρεα πάντα. Quomodo habet & Codex *Harleianus*.

Ibid.—ἐστεφάνωται.] Vide ſuprà ad ν', 736; & ad α', 37.

Ver. 486. Πληϊάδας θ', Ὑάδας τε,——Ἄρκτον θ'.

Pleïadas, Hyadas, claramque Lycaonis Arcton. *Georg.* I, 137.

Ver. 487.—ἄμαξαν.] Vide infrà ad ω', 711 & 782.

Ver. 488. Ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται, καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει.] Linea nempe per corpus & caput *Urſæ* ducta, in *Orionem* incidit. Βλέπει γὰρ ἡ μεγάλη Ἄρκτος πρὸς τὸ τοῦ Ὠρίωνος ἄστρον. *Schol.* Undè planè nihili eſt, quod ait *Terraſſonus*; "—qu'entend-il par l'Ourſe qui obſerve toûjours l' Orion? en comparant une conſtellation de l' equinoctial, comme l' Orion, avec une conſtellation voiſine du pole, comme l'Ourſe: cela ne devroit eſtre dit que d'une conſtellation qui ſe trouveroit dans le même cercle de déclinaiſon que l'autre." *Diſſertat. ſur l'Iliade, Part.* IV, *cap.* 1.

Ver. 489. Οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.]

Arctos Oceani metuentes æquore tingi. *Georgic.* I, 246.

"Hunc [polùm] circùm ἄρκτοι duæ feruntur nunquam occidentes." *Cicero de Natura Deorum, Lib.* II, § 41.

Porrò & hic reprehendit *Homerum Terraſſonus*, loco jam citato; "Voici," inquit, une [objection]——qui convainc ce Poëte d'une erreur énoncée en propoſition formelle. C'eſt d'avoir dit que l'Ourſe ou le Chariot eſt la ſeule Conſtellation qui ne ſe baigne jamais dans les flots de l' Ocean." *Ariſtoteles* verò, Τὸ, "Οἴη δ' ἄμμορος" (inquit,) κατὰ μεταφοράν· τὸ γὰρ γνωριμώτατον μόνον. *Poëtic. Lib.* I, *cap.* 25. *Strabo* autem per "ἄρκτος." *Circulum Arcticum* videtur intellexiſſe: Διὰ μὲν γὰρ τῆς ἄρκτου, καὶ τῆς ἁμάξης, τὸν ἀρκτικὸν δηλοῖ· οὐ γὰρ ἂν τοσούτων ἀστέρων ἐν τῷ αὐτῷ περιφερομένων τῷ αἰεὶ φανερῷ, οἴην ἄμμορον εἶπε λοετρῶν Ὠκεανοῖο. *Geograph. Lib.* I. Sed quomodo *Circulus Arcticus Orionem* ſpectat? Fortaſsè per "Οἴη δ' ἄμμορός ἐστι, &c." intelligendum eſt; non ſolam eſſe *Arcton* ex omnibus Conſtellationibus quæ nunquam occidat, ſed ſolam ex Conſtellationibus hîc enumeratis.

Ἠγίνεον ἀνὰ ἄστυ· πολὺς δ' ὑμέναιος ὀρώρει.
Κοῦροι δ' ὀρχηστῆρες ἐδίνεον, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
Αὐλοί, φόρμιγγές τε βοὴν ἔχον· αἱ δὲ γυναῖκες
Ἱστάμεναι θαύμαζον ἐπὶ προθύροισιν ἑκάστη.
Λαοὶ δ' εἰν ἀγορῇ ἔσαν ἀθρόοι· ἔνθα δὲ νεῖκος
Ὠρώρει· δύο δ' ἄνδρες ἐνείκεον εἵνεκα ποινῆς
Ἀνδρὸς ἀποφθιμένου· ὁ μὲν εὔχετο, πάντ' ἀποδοῦναι,
Δήμῳ πιφαύσκων· ὁ δ' ἀναίνετο, μηδὲν ἑλέσθαι.
Ἄμφω δ' ἱέσθην ἐπὶ ἵστορι πεῖραρ ἑλέσθαι.
Λαοὶ δ' ἀμφοτέροισιν ἐπήπυον, ἀμφὶς ἀρωγοί·
Κήρυκες δ' ἄρα λαὸν ἐρήτυον· οἱ δὲ γέροντες
Εἵατ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοις, ἱερῷ ἐνὶ κύκλῳ·
Σκῆπτρα δὲ κηρύκων ἐν χέρσ' ἔχον ἠεροφώνων.
Τοῖσιν ἔπειτ' ἤϊσσον, ἀμοιβηδὶς δ' ἐδίκαζον.
Κεῖτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι δύο χρυσοῖο τάλαντα,
Τῷ δόμεν, ὃς μετὰ τοῖσι δίκην ἰθύντατα εἴπῃ.
Τὴν δ' ἑτέρην πόλιν ἀμφὶ δύο στρατοὶ εἵατο λαῶν,
Τεύχεσι λαμπόμενοι· δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή,
Ἠὲ διαπραθέειν, ἢ ἄνδιχα πάντα δάσασθαι,
Κτῆσιν, ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἐέργει.
Οἱ δ' οὔπω πείθοντο, λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο.
Τεῖχος μέν ῥ' ἄλοχοί τε φίλαι, καὶ νήπια τέκνα,

Ducebant per urbem, crebróque hymenæus excitabatur-clamore.
Adolescentes autem saltatores in orbem-agebant-se, intérque eos
Tibiæ, citharæque sonum edebant: mulieres verò
Stantes admirabantur in vestibulis unaquæque.
Populi autem in foro erant frequentes; ibi nempe contentio
Orta erat: duo enim viri contendebant gratiâ mulctæ,
Propter virum interfectum: alter quidem affirmabat, omnia reddidisse,
Populo declarans; alter verò negabat, quicquam accepisse.
Ambo itaque cupiebant testibus-datis litem ad exitum perducere.
Cives autem utrisque acclamabant, hinc-inde fautores:
Præcones verò populum sedabant: At seniores
Sedebant super politos lapides, sacro in circulo:
Sceptra verò præconum in manibus habebant vocibus-aërem-replentium;
Cum his deindè exurgebant, & alternatim sententias-ferebant.
Jacebant autem in medio duo auri talenta,
Ei danda qui inter hos sententiam rectissimè diceret.
Alteram verò urbem duo exercitus obsidebant copiarum,
Armis fulgentes: bifariàm autem ipsis placebat consilium,
Aut evertere, aut in-duas-partes omnia dividere,
Opes *scilicèt*, quantas oppidum amœnum intus continet.
Illi verò nondum parebant, ad insidias autem clàm-armabantur,
Murum quidem conjugésque dilectæ & parvi liberi,

Ver. 493. Ἠγίνεον.] Pronuntiabatur Ἠγίνευν vel Ἠγίνευν· Ut rectè hîc annotavit *Barnesius.* Producitur enim antepenultima:

Ἐννῆμαρ μὲν τοίγε ἀγίνεον—— —— *Il.* ά, 784.
————μῆλον ἀγινεῖ. *Odyss.* ξ', 105.
——πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες. ρ', 294.

Vide suprà ad ξ', 116.

Ver. 493,—498.——ὀρώρει——Ὠρώρει.] Vide suprà ad β', 810.

Ver. 494.—ἄρα.] *Ut fieri solet*——.

Ver. 497.—εἵνεκα ποινῆς Ἀνδρὸς ἀποφθιμένου.] Ποινῆς οὖν λέγει τῆς καλουμένης παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἀποφόνια, ἃ ἐδίδοσαν τοῖς οἰκείοις τῶν ἀνῃρημένων οἱ ἀνελόντες. *Schol.*

Ver. 499.—ἀποφθιμένου.] Vide suprà ad β', 43; & ad ά, 309, 314.

Ver. 500.—ἀναίνετο.] *Al.* ἀνήνατο. Sed, ut opinor, minùs rectè. Vide suprà ad ν', 84.

Ver. 501. Ἄμφω δ' ἱέσθην ἐπὶ ἵστορι πεῖραρ ἑλέσθαι.] Τοὶ γάρ τοι ἵστορας ἐνταῦθα καλεῖ ὁ Ποιητὴς τοὺς σοφοὺς ἄνδρας, καὶ δεινοὺς, καὶ τοὺς τῶνδε πράξεων καὶ τῶν παθῶν τῶν ἀνθρωπίνων εἰδήμονας καὶ ἐμπείρους, καὶ τοὺς τῇ φρονήσει πολὺ τῶν ἄλλων διαφέροντας. *Aristot. de Republ. Lib.* 9.

Ibid.—ἑλέσθαι.] *Al.* ἱκέσθαι.

Ver. 503.—ἄρα.] *Ut par erat*——.

Ver. 506.—ἀμοιβηδὶς.] Cod. *Harleian.* ἀμοιβηδόν.

Ver. 508.—εἴπῃ.] *Al.* εἴποι.

Ver. 509. Τὴν δ' ἑτέρην πόλιν ἀμφὶ δύο στρατοὶ.] Ἀλέξανδρος μὲν ὁ Κοτιαεὺς οὕτω φησί. Δύο στρατοὶ περιεκάθηντο τὴν πόλιν πολέμιοι, ἢ πορθεῖν ἀξιοῦντες αὐτὴν, ἢ τὰ ἡμίση λαβόντες ἀπιέναι· οἱ δ' ἔνδον ὄντες οὐκ ἐδέχοντο τὴν πρόκλησιν· οἱ οὖν πολέμιοι, φησὶν, ἐνέδραν τινὰ ἐποιήσαντο τῶν ποιμνίων, καὶ τῶν βουκόλων, [fortassè βουκολίων] ἃ ἦν κτήματα τῶν ἐν τῇ πόλει. &c. *Porphyr. Quæst. Homeric* 8. Ubi totus hic locus fusè explicatur.

Ver. 510.—λαμπόμενοι.] Cod. *Harleian.* λαμπομένω. Quod æquè ferri potest. Vide suprà ad ά, 566.

Ver. 512.—ἐπήρατον.] Deductum hoc vocabulum, non ex ἐρῶμαι, (penultimam enim tum necessariò produceret; sed ex ἔραμαι. Vide suprà ad ά, 67.

Ibid.—ἐέργει.] *Al.* ἔεργεν.

Ver. 514. Τεῖχος μέν ῥ' ἄλοχοί τε φίλαι.] Καὶ ὁ Ποιητὴς ἐν τῇ ἀσπιδοποιΐᾳ ὑπέρευ ταῦτα διεσάφησε. Ἀμέλει τὴν γυναικείαν ἰσχὺν μέχρι πόσου τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις ἐνήσιμον ἀπέδειξεν. ἐπιστὰν γὰρ τῶν ἐπάλξεων καὶ τειχῶν αὐτὰς μετὰ νηπίων καὶ γερόντων καθί..,

ποιαν·

Ῥύατ᾽, ἐφεσταότες, μετὰ δ᾽ ἀνέρες, οὓς ἔχε γῆρας.
Οἱ δ᾽ ἴσαν· ἦρχε δ᾽ ἄρα σφιν Ἄρης ϗ Παλλὰς Ἀθήνη,
Ἄμφω χρυσείω, χρύσεια δὲ εἵματα ἔσθην,
Καλὼ ϗ μεγάλω σὺν τεύχεσιν, ὥς τε θεώ περ,
Ἀμφὶς ἀριζήλω· λαοὶ δ᾽ ὑπολίζονες ἦσαν.
Οἱ δ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἵκανον, ὅθι σφίσιν εἶκε λοχῆσαι,
Ἐν ποταμῷ, ὅθι τ᾽ ἀρδμὸς ἔην πάντεσσι βοτοῖσιν,
Ἔνθ᾽ ἄρα τοί γ᾽ ἵζοντ᾽, εἰλυμένοι αἴθοπι χαλκῷ.
Τοῖσι δ᾽ ἔπειτ᾽ ἀπάνευθε δύω σκοποὶ εἵατο λαῶν,
Δέγμενοι, ὁππότε μῆλα ἰδοίατο ϗ ἕλικας βοῦς.
Οἱ δὲ τάχα προγένοντο, δύω δ᾽ ἅμ᾽ ἕποντο νομῆες,
Τερπόμενοι σύριγξι· δόλον δ᾽ οὔτι προνόησαν.
Οἱ μὲν τὰ προϊδόντες ἐπέδραμον, ὦκα δ᾽ ἔπειτα
Τάμνοντ᾽ ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας ϗ πώεα καλὰ
Ἀργεννῶν οἰῶν· κτεῖνον δ᾽ ἐπὶ μηλοβοτῆρας.
Οἱ δ᾽ ὡς οὖν ἐπύθοντο πολὺν κέλαδον παρὰ βουσὶν,
Ἱράων προπάροιθε καθήμενοι, αὐτίκ᾽ ἐφ᾽ ἵππων
Βάντες ἀερσιπόδων μετεκίαθον· αἶψα δ᾽ ἵκοντο.
Στησάμενοι δ᾽ ἐμάχοντο μάχην ποταμοῖο παρ᾽ ὄχθας,
Βάλλον δ᾽ ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν.
Ἐν δ᾽ Ἔρις, ἐν δὲ Κυδοιμὸς ὁμίλεον, ἐν δ᾽ ὀλοὴ Κὴρ,
Ἄλλον ζωὸν ἔχουσα νεούτατον, ἄλλον ἄουτον,

Custodiebant supra-stantes, intérque viri, quos tenebat senectus.
Ipsi verò profecti sunt: dux-erat autem iis Mars & Pallas-Minerva,
Ambo aurei, aureasque vestes induti erant,
Pulchri & magni cum armis, sicut dii scilicèt,
Utrinque perinsignes: populi autem humiliores erant.
Ii autem cùm jam pervenerant, ubi illis videbatur insidiari,
Apud fluvium, ubi & aquatio erat omni pecori,
Ibi hi consederunt, tecti corusco ære.
His verò deindè seorsùm duo speculatores sedebant à copiis,
Observantes, siquando oves viderent & camuros boves.
Illi verò statim progrediebantur, duóque unà sequebantur pastores,
Oblectantes-se fistulis: insidias enim neutiquam præsenserant.
Ii quidem his prospectis incurrerunt, & continuò
Prædantes-abducebant boum armenta & greges pulchros
Candidarum ovium; interficiebant autem insuper pastores.
Illi verò ut audierunt magnum tumultum apud boves,
Pro concione sedentes, confestim equos
Conscendentes pedes-in-altum-attollentes insecuti sunt; móxq; pervenerunt.
Consistentes verò pugnabant pugnam fluvii propter ripas,
Feriebántque invicem se æratis hastis.
Inter eos autem Discordia, & Tumultus versabantur, & exitiale Fatum,
Alium vivum tenens recens-vulneratum, alium illæsum;

ποιῶν· "Τεῖχος μέν ῥ᾽ ἄλοχοί τε φίλαι, ϗ νήπια τέκνα, Ῥύ- "ατ᾽ ἐφεσταότες, μετὰ δ᾽ ἀνέρες οὓς ἔχε γῆρας." *Aristot. de Republ. Lib.* IX.

Ver. 519.—ὑπολίζονες.] Quâ analogiâ ex μέγας deducitur μείζων, eâdem ex ὀλίγος fit ὀλίζων. Unde fortassè legendum —— ὑπ᾽ ὀλίζονες ἦσαν. Quo modo legitur apud *Porphyrium, Quæst. Homeric.* 7.

Ver. 520.—ὅτε δή.] Vide suprà ad ξ´, 433.

Ibid. — ὅθι σφίσιν.] Cod. *Harleian.* ὅθι σφιν.

Ver. 523.—δύω σκοποὶ.] Ita ex uno MS edidit *Barnesius. Al.* δύο σκοποί.

Ver. 524, 525.—μῆλα——νομῆες.] Suggerunt mihi hæc verba, versum istum, λ´, 696;

Εἵλετο, κρινάμενος κε τριηκόσι᾽ ἠδὲ νομῆσας.

quem ita conjecturâ pulcherrimâ & certissimâ, ex *Odyss.* φ´, 18, 19, emendavit Vir summæ eruditionis *Richardus Bentleius*;

Εἵλετο, κρίνας μῆλα τριηκόσι᾽ ἠδὲ νομῆας.

Vide ad locum.

Ver. 530.—οὖν.] Non hîc vacat istud "οὖν," sed vim "habet in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit, *ver.* 527; Οἱ μὲν τὰ προϊδόντες ἐπέδραμον, &c.

Ibid.—παρὰ βουσὶν.] *Al.* περὶ βουσίν.

Ver. 531. Ἱράων.] Cod. *Harleian.* Εἰράων. Quo modo & in uno MS scriptum repperit *Barnesius.*

Ver. 533. Στησάμενοι.] Vide suprà ad π´, 595; & ad γ´, 141.

Ver. 535. Ἐν δ᾽ Ἔρις, ἐν δὲ Κυδοιμὸς ὁμίλεον, ἐν δ᾽ ὀλοὴ Κὴρ.]

Ἐν δ᾽ Ἔρις, ἐν δὲ Κυδοιμὸς ἐθύνεε——.

Hesiod. Ἀσπὶς Ἡρακλ. *ver.* 156.

——sævit medio in certamine Mavors
Cælatus ferro, tristesque ex æthere Diræ,
Et scissâ gaudens vadit Discordia pallâ. *Æn.* VIII, 700.

Ver. 536, 537. Ἄλλον ζωὸν—ἄλλον ἄουτον, Ἄλλον τεθνειῶτα.] Λόγος δὲ, συνδέσμων ἐξαιρεθέντων, πολλακις ἐμπαθεστέραν ϗ κινητικωτέραν ἔχει δύναμιν· ὡς ὁ τοιοῦτος, "Ἄλλον ζωὸν ἔχουσα "νεούτατον, ἄλλον ἄουτον, Ἄλλον τεθνειῶτα κατὰ μόθον ἕλκε πο- "δοῖιν." *Plutarch. Quæst. Platonicæ,* sub finem.

Ver. 536.—νεούτατον.] Vox hæc non ex οὐτάω, sed ex οὐτάζω deducta est. Vide suprà ad ά, 140; ad δ´, 525; & ad γ´, 192.

Ver.

Ἄλλον τεθνειῶτα κατὰ μόθον ἕλκε ποδοῖιν.
Εἷμα δ' ἔχ' ἀμφ' ὤμοισι δαφοινεὸν αἵματι φωτῶν·
Ὡμίλευν δ', ὥστε ζωοὶ βροτοὶ, ἠδ' ἐμάχοντο,
Νεκρούς τ' ἀλλήλων ἔρυον κατατεθνειῶτας.
Ἐν δ' ἐτίθει νειὸν μαλακὴν, πίειραν ἄρουραν,
Εὐρεῖαν, τρίπολον· πολλοὶ δ' ἀροτῆρες ἐν αὐτῇ
Ζεύγεα δινεύοντες ἐλάστρεον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Οἱ δ' ὁπότε στρέψαντες ἱκοίατο τέλσον ἀρούρης,
Τοῖσι δ' ἔπειτ' ἐν χερσὶ δέπας μελιηδέος οἴνου
Δόσκεν ἀνὴρ ἐπιών· τοὶ δὲ στρέψασκον ἀν' ὄγμους,
Ἱέμενοι νειοῖο βαθείης τέλσον ἱκέσθαι.
Ἡ δὲ μελαίνετ' ὄπισθεν, ἀρηρομένῃ δὲ ἐῴκει,
Χρυσείη περ ἐοῦσα· τὸ δὴ περὶ θαῦμ' ἐτέτυκτο.
Ἐν δ' ἐτίθει τέμενος βαθυλήϊον· ἔνθα δ' ἔριθοι
Ἤμων, ὀξείας δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες·
Δράγματα δ' ἄλλα μετ' ὄγμον ἐπήτριμα πίπτον ἔραζε,
Ἄλλα δ' ἀμαλλοδετῆρες ἐν ἐλλεδανοῖσι δέοντο.
Τρεῖς δ' ἄρ' ἀμαλλοδετῆρες ἐφέστασαν· αὐτὰρ ὄπισθε
Παῖδες δραγμεύοντες, ἐν ἀγκαλίδεσσι φέροντες,
Ἀσπερχὲς πάρεχον· βασιλεὺς δ' ἐν τοῖσι σιωπῇ
Σκῆπτρον ἔχων ἑστήκει ἐπ' ὄγμου γηθόσυνος κῆρ.
Κήρυκες δ' ἀπάνευθεν ὑπὸ δρυῒ δαῖτα πένοντο·
Βοῦν δ' ἱερεύσαντες μέγαν, ἄμφεπον· αἱ δὲ γυναῖκες

Alium interfectum per prælium trahebat pedibus. [admo-
Veſtem autem habebat circum humeros dùm-cruentatam ſanguine humano:
Verſabantur verò, tanquam vivi homines, atque pugnabant,
Cadaveráque ſuorum-invicem trahebant interempta.
Poſuit in *eo* & navale molle, pingue arvum,
Latum, tertiatum: multi autem aratores in ipſo
Juga convertentes agebant huc & illuc.
Ii autem quoties reverſi pervenirent ad finem arvi,
Iis tunc in manus poculum prædulcis vini
Dabat vir obiens: illi autem convertebant ſe ad ſuos quiſque ſulcos,
Cupidi novalis profundi ad terminum perveniendi.
Ipſum autem *novale* nigricabat à-tergo, verſóque-aratris ſimile-erat,
Aureum licèt eſſet: hoc ſanè ingens miraculum effictum erat.
Poſuit in *eo* & ſeparatum agrum profundæ ſegetis; in quo operarii
Metebant, acutas falces in manibus tenentes:
Manipuli autem alii rectâ ſerie denſi cadebant in-terram,
Alios verò manipulorum-ligatores vinculis conſtringebant.
Tres autem manipulorum-ligatores ſequentes inſtabant: at ponè
Pueri manipulos-colligentes in ulnis ferentes,
Uſque porrigebant: Rex verò inter hos ſilentio
Sceptrum tenens ſtabat ſuper manipulorum-ſerie lætus corde.
Præcones autem ſeorsùm ſub quercu convivium apparabant;
Bovem nempe mactatum magnum hinc-indè curabant: Mulieres autem

Ver. 537, 540.—τεθνειῶτα—κατατεθνειῶτας.] Vide ſuprà ad ν', 46.

Ibid.—κατὰ μόθον.] Vide ſuprà ad ά, 51. Cæterùm hîc legit *Heraclides Ponticus*, κατὰ χθονός.

Ver. 539. Ὡμίλευν.] Cod. *Harleian.* Ὡμίλεον. Quod eodem modo pronuntiandum; *antepenultima* enim neceſſario producitur. Vide ſuprà ad *ver.* 533, & 493.

Ver. 540. Νεκρούς—κατατεθνειῶτας.] Vide ſuprà ad π', 521.

Ver. 541. Ἐν δ' ἐτίθει νειὸν μαλακὴν.] Πρῶτος τοίνυν Ὅμηρος τὰ τῆς πολιτείας διεῖλεν. Ἐν γὰρ τῇ Ἀσπίδι——ἐμπεριεχομένας ἐποίησε δύο πόλεις, τὴν μὲν ἐν εἰρήνῃ καὶ εὐφροσύνῃ διάγουσαν, τὴν δὲ ἐν πολέμῳ σχολάζουσαν· καὶ παραθεὶς τὰ ἑκάτερα πρόσφορα, παρίστησιν ὅτι ὁ μὲν πολιτικός ἐστι βίος, ὁ δὲ στρατιωτικός. Οὐ παρεῖδε δὲ οὐδὲ τὸν τρίτον τὸν γεωργικόν· ἀλλὰ καὶ τοῦτον ἔδειξεν, ἐνάργειαν ἅμα καὶ κάλλος περιθεὶς τοῖς λόγοις. *Dionyſius Halicarn.* περὶ τὴν Ὁμήρου ποιήσεως, § 11.

Ver. 541, 544.—ἄρουραν—ἀρούρης.] Vide ſuprà ad ζ', 142.

Ver. 542.—τρίπολον.] Τρὶς ἐστραμμένην, ἢ ἠροτριασμένην. *Schol.*

Ver. 544, 545, 548. Οἱ δ'——Τοῖσι δ'—Ἡ δὲ.] Vide ſuprà ad ά, 56; & ad θ', 160. Malè *Barneſius*, Οἵδ'—Τοῖσίδ'—Ἥδε.

Ver. 544.—στρέψαντες.] Cod. *Harleian.* τρέψαντες.

Ver. 546.—τοὶ δὲ στρέψασκον.] Cod. *Harleian.* οἱ δὲ τρέψασκον.

Ver. 549.—θαῦμ' ἐτέτυκτο.] Si θαῦμα τέτυκται dixiſſet, jam non conſtitiſſet Temporum ratio. Vide ſuprà ad ά, 37.

Ver. 551. Ἤμων, ὀξείας δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες.] Τινὲς ἐνταῦθα, μετὰ τὸ, "Ἤμων, ὀξείας δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες," προσγράφουσιν στίχον τοῦτον· "Καρπὸν Ἐλευσινίης Δημήτερος ἀγλαοδώρου." *Euſtath.* in Comment. ad *ver.* 509.

Ver. 553.—ἀμαλλοδετῆρες.] Οἱ τὰ δράγματα συνδεσμοῦντες, ὅ ἐστι τοὺς αὔλακας τῶν ἀσταχύων. *Schol.*

Ver. 554.—ἐφέστασαν.] Vide ſuprà ad μ', 55.

Ver. 557, & 563.—ἑστήκει.] Vide ſuprà ad δ', 434, 492; & ad ά, 37.

Ver. 558.—ἀπάνευθεν.] Vide ſuprà ad ά, 349.

Ver. 559.—αἱ δὲ γυναῖκες Δεῖπνον ἐρίθοισιν.]

Theſtylis & rapido feſſis meſſoribus æſtu
Allia ſerpyllumque herbas contundit olentes.

Virg. Eclog. II, 10.

Δεῖπνον ἐρίθοισιν, λεῦκ' ἄλφιτα πολλὰ πάλυνον.
Ἐν δ' ἐτίθει σταφυλῇσι μέγα βρίθουσαν ἀλωὴν,
Καλὴν, χρυσείην· μέλανες δ' ἀνὰ βότρυες ἦσαν·
Ἑστήκει δὲ κάμαξι διαμπερὲς ἀργυρέῃσιν.
Ἀμφὶ δὲ, κυανέην κάπετον, περὶ δ' ἕρκος ἔλασσε
Κασσιτέρου· μία δ' οἴη ἀταρπιτὸς ἦεν ἐπ' αὐτὴν,
Τῇ νίσσοντο φορῆες, ὅτε τρυγόῳεν ἀλωήν.
Παρθενικαὶ δὲ καὶ ἠΐθεοι, ἀταλὰ φρονέοντες,
Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν φέρον μελιηδέα καρπόν.
Τοῖσιν δ' ἐν μέσσοισι πάϊς φόρμιγγι λιγείῃ
Ἱμερόεν κιθάριζε· λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδε
Λεπταλέῃ φωνῇ· τοὶ δὲ ῥήσσοντες ὁμαρτῇ
Μολπῇ τ' ἰΰγμῷ τε, ποσὶ σκαίροντες ἕποντο.
Ἐν δ' ἀγέλην ποίησε βοῶν ὀρθοκραιράων·
Αἱ δὲ βόες χρυσοῖο τετεύχατο, κασσιτέρου τε,
Μυκηθμῷ δ' ἀπὸ κόπρου ἐπεσσεύοντο νομόνδε
Πὰρ ποταμὸν κελάδοντα, περὶ ῥοδανὸν δονακῆα.
Χρύσειοι δὲ νομῆες ἅμ' ἐστιχόωντο βόεσσι
Τέσσαρες, ἐννέα δέ σφι κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο·
Σμερδαλέω δὲ λέοντε δύ' ἐν πρώτῃσι βόεσσι
Ταῦρον ἐρύγμηλον ἐχέτην· ὁ δὲ, μακρὰ μεμυκὼς
Ἕλκετο· τὸν δὲ κύνες μετεκίαθον, ἠδ' αἰζηοί.
Τὼ μὲν ἀναῤῥήξαντε βοὸς μεγάλοιο βοείην,
Ἔγκατα καὶ μέλαν αἷμα λαφύσσετον· οἱ δὲ νομῆες

Cœnam operariis, albas farinas multas immiſcebant.
Poſuit in *eo* & uvis admodum gravatam vineam,
Pulchram, auream; nigri autem per *eam* racemi erant:
Stabat autem innixa-palis-ex-ordine argenteis.
Circùm autem, cyaneam foſſam, circùm & ſeptum duxit
Stanni: una autem ſola ſemita erat ad eam,
Qua ibant bajuli, quando vindemiarent vineam.
Virgunculæ autem & adoleſcentuli, teneris animis,
Textilibus in qualis portabant prædulcem fructum.
His verò in mediis puer citharâ argutâ
Suaviter perſonabat; chordâque eleganter ſuccinebat
Tenellâ voce: hi autem ferientes-*terram* ſimul
Cum cantúque ſibilóque, pedibus tripudiantes ſequebantur.
In *eo* & armentum fecit boum capita-altè-ferentium:
Boves autem ex auro efficłæ erant, ſtannóque,
Cumque mugitu è ſtabulo ruebant adpaſcua
Præter fluvium reſonantem, admodùm rapidum cannis-abundantem.
Aurei autem paſtores unà ibant cum bobus
Quatuor, novémque illos canes pedibus celeres ſequebantur.
Terribiles verò leones duo inter primas boves
Taurum-graves-gemitus-edentem tenebant: is autem, altè mugiens
Trahebatur; eúmque canes recepturi ſequebantur & juvenes.
Illi quidem diſcerptâ bovis magni pelle,
Viſcera & nigrum ſanguinem hauriebant: paſtores verò

Ver. 560. —πάλυνον.] Vide ſuprà ad α', 309, 338.

Ver. 561. —βρίθουσαν.] De hujus vocis proſodiâ, vide ſuprà ad μ', 359.

Ver. 562. —μέλανες δ' ἀνὰ.] *Al.* μέλανες δ' ἄρα.

Ver. 563. —κάμαξι.] Στύλοις, οἵ εἰσι ξύλα ὀρθὰ, παραπεπηγότα ταῖς ἀμπέλοις. *Schol.*

Ibid.—ἀργυρέῃσι.] *Al.* ἀργυρέοισιν.

Ver. 564. —κυανέην.] Vide ſuprà ad α', 398.

Ver. 566. —νίσσοντο.] *Al.* νείσσοντο. Atque ita legit Codex *Harleianus.*

Ver. 569. Τοῖσιν δ' ἐν μέσσοισι.] Οἶδε δὲ ὁ Ποιητὴς καὶ τὴν πρὸς ᾠδὴν ὄρχησιν——καὶ ἐν τῇ ὁπλοποιΐα δὲ παιδὸς κιθαρίζοντος, ἄλλοι δ' ὁμαρτῇ μολπῇ τε ὀρχηθμῷ τε ἔσκαιρον. *Athenæus, Lib.* I, *cap.* 13.

——ἐν δ' ἄρα μέσσῳ
Ἱμερόεν κιθάριζέ τι Λητοῦς καὶ Διὸς υἱὸς
Χρυσείῃ φόρμιγγι——. *Heſiod.* Ἀσπὶς Ἡρακλ. *ver.* 201.

Ver. 570. ——λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδε.] Ὅμηρος——ἆσμα Ἑλλήνιον ὂν ἐπιστάμενος τοῦ Λίνου τὰ παθήματα, ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως ἔφη τῇ ἀσπίδι ἄλλα τε ἐργάσασθαι τὸν Ἥφαιστον καὶ κιθαρῳδὸν παῖδα ᾄδοντα ἐς Λίνον· "Τοῖσιν δ' ἐν μέσσοισι παῖς "φόρμιγγι λιγείῃ Ἱμερόεν κιθάριζε, Λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν." *Pauſanias, Lib.* IX, *cap.* 29. Sed quomodo in ſcuto depingi potuit, *quem* caneret Cithariſta?

Ver. 571. —τοὶ δὲ ῥήσσοντες.] Quâ ratione, δὲ hîc producatur; item περὶ, *ver.* 476; & ἐρύγμηλον, *ver.* 580; & χαλκεφέας, *ver.* 589; & ἴκελον, *ver.* 591; vide ſuprà ad α', 51. Cæterùm Codex *Harleianus* hîc legit τοὶ δὲ πρήσσοντες.

Ver. 576. Πὰρ ποταμὸν—— περὶ ῥοδανὸν δονακῆα.]
Hîc viridis tenerâ prætexit arundine ripas
Mincius———. *Virg. Eclog.* VII, 12.

Ibid.——περὶ ῥοδανὸν.] *Al.* παραὶ ῥοδανόν.

Ver. 580. —ἐχέτην.] Cod. *Harleian.* ἔχετον.

Ibid. —μεμυκώς.] Vide ſuprà ad β', 314.

Ver. 583. Ἔγκατα καὶ μέλαν αἷμα λαφύσσετον.] Vide ſuprà ad λ', 176.

Ver.

Αὔτως ἐνδίεσαν, ταχέας κύνας ὀτρύνοντες.
Οἱ δ' ἤτοι δακέειν μὲν ἀπετρωπῶντο λεόντων,
Ἱστάμενοι δὲ μάλ' ἐγγὺς ὑλάκτεον, ἔκ τ' ἀλέοντο.
Ἐν δὲ νομὸν ποίησε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Ἐν καλῇ βήσσῃ, μέγαν οἰῶν ἀργεννάων,
Σταθμούς τε, κλισίας τε, κατηρεφέας ἰδὲ σηκούς.
Ἐν δὲ χορὸν ποίκιλλε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Τῷ ἴκελον, οἷόν ποτ' ἐνὶ Κνωσσῷ εὐρείῃ
Δαίδαλος ἤσκησεν καλλιπλοκάμῳ Ἀριάδνῃ.
Ἔνθα μὲν ἠΐθεοι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι
Ὠρχεῦντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχοντες·
Τῶν δ' αἱ μὲν λεπτὰς ὀθόνας ἔχον, οἱ δὲ χιτῶνας
Εἵατο εὐνήτους, ἦκα στίλβοντας ἐλαίῳ·
Καί ῥ' αἱ μὲν καλὰς στεφάνας ἔχον, οἱ δὲ μαχαίρας
Εἶχον χρυσείας ἐξ ἀργυρέων τελαμώνων.
Οἱ δ' ὅτε μὲν θρέξασκον ἐπισταμένοισι πόδεσσι
Ῥεῖα μάλ', ὡς ὅτε τις τροχὸν ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν
Ἑζόμενος κεραμεὺς πειρήσεται, αἴκε θέῃσιν·
Ἄλλοτε δ' αὖ θρέξασκον ἐπὶ στίχας ἀλλήλοισι.
Πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιίσταθ' ὅμιλος
Τερπόμενοι· δοιὼ δέ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσους.
Ἐν δ' ἐτίθει ποταμοῖο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο,

Frustrà insequebantur, veloces canes hortatibus incitantes.
Illi enim mordere quidem recusant averti à leonibus,
Stantes autem admodùm propè latrabant, & evitabant.
Fecit in *eo* & pascuum inclytus Vulcanus,
Amœno in saltu, magnum ovium candidarum,
Stabulaque, tuguriaque, tectaque ovilia.
In *eo* & chorum vario-effinxit-artificio inclytus Vulcanus,
Ei similem, qualem olim in Cnosso latâ
Dædalus concinnavit comas-pulchræ Ariadne.
Ibi quidem adolescentes, & virgines formosæ
Tripudiabant, alter-alterius ad carpum manus tenentes:
Horum autem illæ quidem tenues linteas-vestes habebant, illi verò tunicas
Induti erant benè-textas, leniter nitentes oleo:
Et hæ quidem pulchras coronas gerebant, illi verò gladios
Habebant aureos pendentes ab argenteis balteis.
Hi autem quandoque quidem *in orbem* discurrebant doctis pedibus
Leviter admodùm, veluti cum aliquis rotam aptatam manibus
Sedens figulus tentaverit, si currat:
Quandoque autem rursùs discurrebant per ordines invicem.
Multa verò pulchram choream circumstabat turba
Oblectantes-se: Duo autem saltantes-in-caput inter ipsos
Cantum exordientes agebant-se per medios.
Posuit in *eo* & fluvii magnum robur Oceani,

Ver. 584. —ὀτρύνοντες.] Vide suprà ad ν', 44.

Ver. 591. Τῷ ἴκελον, οἷόν ποτ' ἐνὶ Κνωσσῷ εὐρείῃ Δαίδαλος ἤσκησεν.]

Hîc labor ille domus, & inextricabilis error.

Æn. VI, 27.

Ver. 596. Εἵατο εὐνήτους.] *Al.* Εἵαται εὐνήτους. Quod hîc ferri non potest. Vide suprà ad ά, 37. *Al.* Εἵατ' ἐϋννήτους. *Al.* Εἶχον ἐϋννήτους.

Ver. 597. —οἱ δὲ μαχαίρας Εἶχον.] Κόσμον τε αὐτοῦ [χοροῦ] ἀφηγούμενος, ἵνα δῆλον ἡμῖν ποιήσειεν ὅτι ἡ τῶν ἀῤῥένων κίνησις ἐνόπλιος ἦν, τάδε λέγει· "Καί ῥ' αἱ μὲν καλὰς στεφάνας ἔχον, "οἱ δὲ μαχαίρας Εἶχον χρυσείας ἐξ ἀργυρέων τελαμώνων." *Dionys. Halicarn. Antiq. Rom. Lib.* VII.

Ver. 601. — αἴκε θέῃσιν. Cod. *Harleian.* αἴκ' ἐθέλῃσιν.

Ver. 604. Τερπόμενοι· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτούς.] Sic *Odyss.* δ', 15;

Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα
Γείτονες ἠδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο,
Τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς,
Φορμίζων· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσον.

Ὁ δ' Ἀρίσταρχος οὐ μόνον εἰς τὸ τοῦ Μενελάου συμπόσιον ἐμβαλὼν οὓς προσῆκε στίχους, καὶ τῆς Λακώνων παιδείας ἀλλότριον ἐποίησε, καὶ τῆς τοῦ βασιλέως σωφροσύνης· ἀλλὰ καὶ τοῦ Κρητικοῦ χοροῦ τὸν ᾠδὸν ἐξεῖλεν, ἐπιτεμὼν τὰ ποιήματα τὸν τρόπον τοῦτον· "Πολλὸς δ' "ἱμερόεντα χορὸν περιίσταθ' ὅμιλος Τερπόμενος· δοιὼ δὲ κυβιστη"τῆρε κατ' αὐτοὺς Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσους· "Ὡς ἀνίατον γίνεσθαι παντάπασι τὸ Ἐξάρχοντες, μηκέτι δυναμένης τῆς ἐπὶ τὸν ᾠδὸν ἀναφορᾶς σώζεσθαι. *Athenæus, Lib.* IV, *cap.* 27, 28.

Ver. 605. —ἐδίνευον.] Ita edidit *Barnesius* ex *Eustathio*; atque ita legit *Athenæus*, loco jam citato: Sic etiam legitur, *Odyss.* δ', 19. *Al.* ἐδίνεον. Quod, ut opinor, nullo modo ferri potest.

Ver. 606. Ἐν δ' ἐτίθει ποταμοῖο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο.]

Hæc inter tumidi late maris ibat imago
Aurea, sed fluctu spumabant cœrula cano.

Virg. Æn. VIII, 671.

Ἀμφὶ δ' ἴτυν ῥέεν Ὠκεανὸς πλήθοντι ἐοικώς.
Πᾶν δὲ συνεῖχε σάκος πολυδαίδαλον—.

Hesiod. Ἀσπὶς Ἡρακλ. *ver.* 314.

Ἄντυγα πὰρ πυμάτην σάκεος πτύκα ποιητοῖο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε σάκος μέγα τε στιβαρόν τε,
Τεῦξ' ἄρα οἱ θώρηκα φαεινότερον πυρὸς αὐγῆς·
Τεῦξε δέ οἱ κόρυθα βριαρὴν, κροτάφοις ἀραρυῖαν,
Καλὴν, δαιδαλέην· ἐπὶ δὲ χρύσεον λόφον ἧκε·
Τεῦξε δέ οἱ κνημῖδας ἑανοῦ κασσιτέροιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πάνθ' ὅπλα κάμε κλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Μητρὸς Ἀχιλλῆος θῆκε προπάροιθεν ἀείρας.
Ἡ δ', ἴρηξ ὣς, ἆλτο κατ' Οὐλύμπου νιφόεντος,
Τεύχεα μαρμαίροντα παρ' Ἡφαίστοιο φέρουσα.

Orbem propter extremum scuti affabre facti.
At postquam fabricatus erat Scutum magnúmque solidúmque,
Fecit ei Thoracem fulgentiorem ignis splendore:
Fecit ei & Cassidem validam, temporibus quadrantem,
Pulchram, multo exornatam-artificio; auceámque Cristam superimposuit:
Fecit ei & Ocreas è ductili stanno.
At postquàm omnia arma elaborârat inclytus Vulcanus,
Coram matre Achillis posuit sublata.
Illa verò, accipiter tanquam, desiliit ab Olympo nivoso,
Arma coruscantia à Vulcano ferens.

Ver. 609, &c. Τεῦξ' ἄρα οἱ θώρηκα φαεινότερον πυρὸς αὐγῆς· Τεῦξε δέ οἱ κόρυθα βριαρὴν,——Τεῦξε δέ οἱ κνημῖδας ἑανοῦ κασσιτέροιο.]

Terribilem cristis galeam flammasque vomentem,
Fatiferumque ensem, loricam ex ære rigentem,
Sanguineam, ingentem: qualis cum cærula nubes
Solis inardescit radiis, longéque refulget.
Tum leves ocreas electro auroque recocto.
Virg. Æn. VII, 620.

Ibid.—ἄρα.] *Deinceps*——.

Ver. 610.—κόρυθα βριαρὴν.] *Al.* κυνέην βριαρήν.

Ver. 611.—χρύσεον.] Pronuntiabatur χρυσοῦν. Nam prima necessariò producitur. Vide suprà ad ν', 523.

Ver. 612.—ἑανοῦ.] Vide suprà ad *ver.* 352; & ad γ', 385.

Ver. 615. Ἡ δ', ἴρηξ ὣς, ἆλτο κατ' Οὐλύμπου.]

At Venus æthereos inter Dea candida nimbos
Dona ferens aderat——. *Æn.* VIII, 608.

Ibid.—ἴρηξ.] Δασύνεται μὲν ὁ ἱέραξ, ψιλοῦται δὲ ἰωνικῶς ὁ "ἴρηξ." *Eustath.* Sic *Iliad* φ', 494; ἥ ῥά θ' ὑπ' ἴρηκος——.

Ibid.—νιφόεντος.] De hujus vocis prosodia, vide suprà ad μ', 280.

Ver. 616. Τεύχεα μαρμαίροντα παρ' Ἡφαίστοιο φέρουσα.] Cod. *Harleian.* Τεύχεα καλὰ φέρουσα παρ' Ἡφαίστοιο ἄνακτος. Ut suprà, *ver.* 137.

ΤΗΣ

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Τ.

Ὑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας Τ΄.

ΘΕτίδος κομισάσης Ἀχιλλεῖ τὰ ὅπλα παρὰ Ἡφαίστου, συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν τοὺς Ἕλληνας ὁ ἥρως ἀπόῤῥησιν ποιεῖται τῆς μήνιδος, καὶ λαμβάνει τὰ δῶρα, ἅπερ αὐτῷ Ἀγαμέμνων δώσειν ὑπέσχετο. Τροφὴν δὲ αἱρουμένων ἐκείνων, αὐτὸς ἄσιτος διαμείνας ὁπλίζεται, καὶ στρατείαν ἐξάγει ἐπὶ τὸν πόλεμον. Ὁ δὲ ὕστερος τῶν ἵππων αὐτοῦ Ξάνθος τὴν ἐσομένην αὐτῷ ἀναίρεσιν καταμαντεύεται· ᾧ καὶ ἐπιπλήττει.

Ἐπιγραφαί.

Μήνιδος ἀπόῤῥησις.

Ἄλλως.

Ταῦ δ᾽ ἀπέληγε χόλοιο, καὶ ἔκθορε δῖος Ἀχιλλεύς.

Lib. XIX.

ἨΩΣ μὲν κροκόπεπλος ἀπ᾽ Ὠκεανοῖο ῥοάων
Ὤρνυθ᾽, ἵν᾽ ἀθανάτοισι φόως φέροι, ἠδὲ βροτοῖσιν.
Ἡ δ᾽ ἐς νῆας ἵκανε, θεοῦ πάρα δῶρα φέρουσα·
Εὗρε δὲ Πατρόκλῳ περικείμενον ὃν φίλον υἱὸν,
Κλαίοντα λιγέως· πολέες δ᾽ ἀμφ᾽ αὐτὸν ἑταῖροι
Μύρονθ᾽· ἡ δ᾽ ἐν τοῖσι παρίστατο δῖα θεάων,
Ἔν τ᾽ ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽, ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε·
Τέκνον ἐμὸν, τοῦτον μὲν ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ,
Κεῖσθαι, ἐπειδὴ πρῶτα θεῶν ἰότητι δαμάσθη·
Τύνη δ᾽ Ἡφαίστοιο πάρα κλυτὰ τεύχεα δέξο,
Καλὰ μάλ᾽, οἷ᾽ οὔπω τις ἀνὴρ ὤμοισι φόρησεν.

Aurora quidem croceo-peplo-induta ab Oceani fluentis
Exoriebatur, ut immortalibus lucem ferret & mortalibus.
Illa verò ad naves pervenit à deo dona ferens:
Invenit autem Patroclo circumfusum suum charum filium,
Plorantem stridulè: multi autem circum ipsum socii
Lamentabantur: inter hos verò astitit augustissima dearum,
Inque ejus hæsit manu, verbáque fecit, dixitque:
" Fili mi, hunc quidem sinamus, dolentes licèt,
" Jacere, quandoquidem primùm Deorum consilio interfectus est:
" Tu verò à Vulcano allata inclyta arma accipe,
" Pulchra admodùm, qualia nondum quisquam vir humeris gestavit.

Ver. 1, 2. Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἀπ᾽ Ὠκεανοῖο ῥοάων Ὤρνυθ᾽.]
Oceanum interea surgens Aurora relinquit.
Æn. IV, 129.
——croceum linquens Aurora cubile. *ibid.* 584.
Vide suprà ad ά, 477.

Ibid.—ἀπ᾽ Ὠκεανοῖο.] Cod. *Harleian.* ἐπ᾽ Ὠκεανοῖο.

Ver. 2. Ὤρνυθ᾽.] Vide suprà ad γ΄, 260.

Ibid.—ἀθανάτοισι.] Similitérque infrà *ver.* 22. ἀθανάτοισιν. Vide suprà ad ά, 398.

Ibid.—φέροι.] Cod. *Harleian.* φέρῃ.

Ver. 3. Ἡ δ᾽ ἐς νῆας ἵκανε, θεοῦ πάρα δῶρα φέρουσα.] Vide suprà ad σ΄, 615.

Ver. 5. Κλαίοντα λιγέως.] Quâ ratione, Κλαίοντα hîc ultimam producat; item κατὰ, *ver.* 39; & ἔχον, *ver.* 43; & γὰρ, *ver.* 49; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 7.—ἄρα.] *Ut fieri solet*——.

Ver. 8.—ἐάσομεν.] Vide suprà ad δ΄, 42.

Ibid.—ἀχνύμενοι.] Vide suprà ad γ΄, 260.

Ver. 10. Τύνη δ᾽ Ἡφαίστοιο πάρα κλυτὰ τεύχεα δέξο.]
En perfecta mei promissâ conjugis arte
Munera——. *Æn.* VIII, 612.

Ver.

Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ κατὰ τεύχε' ἔθηκε
Πρόσθεν Ἀχιλλῆος· τὰ δ' ἀνέβραχε δαίδαλα πάντα.
Μυρμιδόνας δ' ἄρα πάντας ἕλε τρόμος, οὐδέ τις ἔτλη
Ἄντην εἰσιδέειν, ἀλλ' ἔτρεσαν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ὣς εἶδ', ὥς μιν μᾶλλον ἔδυ χόλος· ἐν δέ οἱ ὄσσε
Δεινὸν ὑπὸ βλεφάρων, ὡσεὶ σέλας, ἐξεφάανθεν·
Τέρπετο δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων θεοῦ ἀγλαὰ δῶρα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ φρεσὶν ᾗσιν ἐτάρπετο, δαίδαλα λεύσσων,
Αὐτίκα μητέρα ἣν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Μῆτερ ἐμή, τὰ μὲν ὅπλα θεὸς πόρεν, οἷ' ἐπιεικὲς
Ἔργ' ἔμεν ἀθανάτων, μηδὲ βροτὸν ἄνδρα τελέσσαι·
Νῦν δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ θωρήξομαι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Δείδω, μή μοι τόφρα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν
Μυῖαι καδδῦσαι κατὰ χαλκοτύπους ὠτειλὰς
Εὐλὰς ἐγγείνωνται, ἀεικίσσωσι δὲ νεκρόν·
Ἐκ δ' αἰὼν πέφαται, κατὰ δὲ χρόα πάντα σαπείη.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
Τέκνον, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
Τῷ μὲν ἐγὼ πειρήσω ἀλαλκεῖν ἄγρια φῦλα
Μυίας, αἵ ῥά τε φῶτας ἀρηϊφάτους κατέδουσιν.
Ἤν περ γὰρ κεῖταί γε τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν,
Αἰεὶ τῷδ' ἔσται χρὼς ἔμπεδος, ἢ καὶ ἀρείων.
Ἀλλὰ σύ γ' εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιοὺς,

Sic sanè locuta Dea arma deposuit
Ante Achillem : illa verò sonitum-edidere facta-artificiosè omnia.
Myrmidonas verò omnes cepit tremor, neque quis sustinuit
Contrà aspicere, sed territi-diffugerunt : At Achilles
Ut vidit, statim ipsum magis subiit ira ; intus autem ei oculi
Terribiliter sub palpebris, tanquam flamma, micuerunt :
Oblectabatur autem in manibus tenens dei splendida dona.
At postquàm mente suâ delectatus artificiosa aspiciens,
Continuò matrem suam verbis alatis allocutus est :
" Mater mea, hæc quidem arma deus dedit, qualia par
" Opera esse immortalium, neque mortalem virum perfecisse :
" Nunc verò ego quidem me armabo ; sed perquàm graviter
" Timeo, nè mihi intereà Menœtii fortem filium
" Muscæ ingressæ per ære-inflicta vulnera
" Vermes intus generent, deturpéntque cadaver ;
" (Vita nempe adempta est,) inque corpore omnia putrescant.
Ei autem respondit deindè dea Thetis pedes-argentea :
" Fili, nè tibi hæc in animo tuo sint curæ :
" Ab hoc quidem ego conabor arcere improba examina
" Muscas, quæ sanè viros pugnâ-interfectos comedunt.
" Etsi enim jaceat vel integrum in annum,
" Usque ei erit corpus incorruptum, aut etiam melius.
" Quin tu ad concionem vocatis heroibus Achivis,

Ver. 12.—κατὰ τεύχε' ἔθηκε.] Cod. *Harleian.* κλυτὰ τεύχε' ἔθηκε. Quo modo & in uno MS scriptum repperit *Barnesins.*

Ver. 13. Πρόσθεν Ἀχιλλῆος.] *Al.* Αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν.

Ibid.—ἀνέβραχε.] De hujusmodi ὀνοματοποιΐα, vide suprà ad γ', 363 ; & ad δ', 125, & 455.

Ibid.—δαίδαλα.] *Al.* φαίδιμα.

Ver. 16. Ὣς εἶδ', ὥς μιν.] Sic apud *Virgilium :*

Ut vidi, ut perii, ut me malus abstulit error !
Eclog. VIII, 41.

Item apud *Theocritum :*

Χὠς ἴδον, ὣς ἐμάνην, ὥς μευ περὶ θυμὸς ἰάφθη.
Idyll. II, 82.

Ὡς ἴδεν, ὡς ἐμάνη, ὡς ἐς βαθὺν ἅλλετ' ἔρωτα.
Idyll. III, 41.

Ver. 17.—ὑπὸ βλεφάρων.] *Al.* ὑπὸ βλεφάροις. Atque ita legit Codex *Harleianus.*

Ibid.—ἐξεφάανθεν.] Ita ex duobus MSS edidit *Barnesius. Al.* ἐξεφαάνθη. Utrumque, ut opinor, ferri potest. Vide suprà ad ν', 435, & 617.

Ver. 18. Τέρπετο δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων θεοῦ ἀγλαὰ δῶρα.]

Ille deæ donis & tanto lætus honore
Expleri nequit, atque oculos per singula volvit :
Miraturque, interque manus & brachia versat
Terribilem cristis galeam,——. *Æn.* VIII, 617.
Talia, per clypeum Vulcani, dona parentis
Miratur.—— *ibid.* 729.

Quorum priore in loco *Virgilium Homero* superiorem existimat *Scaliger, Poetic. Lib.* V, *cap.* 3.

Ver. 19.—φρεσὶν ᾗσιν ἐτάρπετο.] Cod. *Harleian.* φρεσὶν ᾗσι τετάρπετο. *Al.* φρεσὶν ᾗσιν ἐτέρπετο, & φρεσὶ ᾗσί τ' ἐτέρπετο.

Ver. 23.—θωρήξομαι.] Notandus hîc maximè proprius vocis Mediæ Usus. *Me ipse armabo.* Vide suprà ad ν', 168 ; & ad γ', 141.

Ver. 26.—ἀεικίσσωσι.] Rectè, ut opinor, cum duplici σ. Vide suprà ad ά, 140.

Ver. 27.—πέφαται.] Vide suprà ad ά, 37 ; & ad ρ', 164.

Ibid.—σαπείη.] *Al.* σαπήη.

Ver. 31.—αἵ ῥά τε.] *Quæ scilicèt*——.

Ver. 32. Ἤν περ.] Cod. *Harleian.* Εἴ περ.

Ver. 33.—τῷδ'.] *Al.* τοῦγ'.

Ver.

Μῆνιν ἀποειπὼν Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Αἶψα μάλ' ἐς πόλεμον θωρήσσεο, δύσεο δ' ἀλκήν.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, μένος πολυθαρσὲς ἐνῆκε.
Πατρόκλῳ δ' αὖτ' ἀμβροσίην καὶ νέκταρ ἐρυθρὸν
Στάξε κατὰ ῥινῶν, ἵνα οἱ χρὼς ἔμπεδος εἴη.
Αὐτὰρ ὁ βῆ παρὰ θῖνα θαλάσσης δῖος Ἀχιλλεὺς,
Σμερδαλέα ἰάχων, ὦρσεν δ' ἥρωας Ἀχαιούς·
Καί ῥ' οἵπερ τὸ πάρος γε νεῶν ἐν ἀγῶνι μένεσκον,
Οἵ τε κυβερνῆται, καὶ ἔχον οἰήϊα νηῶν,
Καὶ ταμίαι παρὰ νηυσὶν ἔσαν, σίτοιο δοτῆρες·
Καὶ μὴν οἱ τότε γ' εἰς ἀγορὴν ἴσαν, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
Ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
Τὼ δὲ δύω σκάζοντε βάτην Ἄρεος θεράποντε,
Τυδείδης τε μενεπτόλεμος, καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἔγχει ἐρειδομένω· ἔτι γὰρ ἔχον ἕλκεα λυγρά·
Καδδὲ μετὰ πρώτῃ ἀγορῇ ἵζοντο κιόντες.
Αὐτὰρ ὁ δεύτατος ἦλθεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ἕλκος ἔχων· καὶ γὰρ τὸν ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Οὖτα Κόων Ἀντηνορίδης χαλκήρεϊ δουρί.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἀολλίσθησαν Ἀχαιοὶ,
Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ἀτρείδη, ἦ ἄρ τι τόδ' ἀμφοτέροισιν ἄρειον
Ἔπλετο, σοὶ καὶ ἐμοί· ὅτε νῶϊ περ, ἀχνυμένω κῆρ,
Θυμοβόρῳ ἔριδι μενεήναμεν, εἵνεκα κούρης.

" Irâ renuntiatâ Agamemnoni, pastori populorum,
" Continuò prorsùs ad pugnam armator, induéque fortitudinem.
Sic quidem fata, animos audentissimos immisit.
Patroclo verò ambrosiam & nectar rubrum
Instillavit per nares, ut ei corpus incorruptum esset.
Ibat autem præter littus maris nobilis Achilles,
Horrendùm vociferans, excitabátque heroas Achivos:
Et quicunque etiam anteà navium in cœtu solebant manere,
Quique gubernatores, & tenebant clavos navium,
Et promi-condi apud naves erant, cibi dispensatores:
Et hi tunc sanè ad concionem ibant, quòd Achilles
In conspectum-se-dederat; diu enim pugnâ abstinuerat tristi.
At duo claudicantes ibant Martis famuli,
Tydidésque bellicosus, & nobilis Ulysses,
Hastæ innitentes; adhuc enim habebant vulnera gravia:
In primâ autem concione consederunt profecti.
At ultimus venit Rex virorum Agamemnon,
Vulnus habens: etenim illum in asperâ pugnâ
Vulneraverat Coon Antenorides æratâ hastâ.
Verùm postquam omnes congregati sunt Achivi,
Inter eos exurgens locutus est pedibus celer Achilles;
" Atride, omnino hoc utique utilius
" Foret, tibi & mihi; quando nos quidem dolentes corde,
" Animum rodente contentione irati fuimus, gratiâ puellæ.

Ver. 35. Μῆνιν ἀποειπών.] Nullâ ex analogiâ produci potest istud ὁ. Pronuntiabatur fortasse ἀπουειπὼν, vel *apouveipon*. Vide suprà ad ά, 342. *Al.* ἀπανειπών. Ita infrà φ', 283:

Ὅν ῥά τ' ἔναυλος ἀποέρσει——.

Et *ver.* 329 ejusdem libri:

Μή μιν ἀποέρσειε——.

Ver. 36 —δύσεο.] Vide suprà ad έ, 109.

Ver. 39, 40. Στάξε——Αὐτὰρ.] Codex *Harleianus* inter hos duos versus inserit:

Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἔρξασ' ἀπέβη Θέτις ἀργυρόπεζα,

Ver. 41. Σμερδαλέα ἰάχων.] Vide suprà ad δ', 456.

Ver. 42. — μένεσκον.] *Manere solebant.* Ita optimè constat Temporum ratio. Vide suprà ad ν', 84; & ad ά, 37.

Ver. 43 —οἰήϊα.] Cod. *Harleian.* ἰήϊα.

Ver. 46.—ἐπέπαυτ'] Ita Cod. *Harleian.* *Al.* ἀπέπαυτ'.

Ver. 49.— ἕλκεα λυγρά.] *Al.* ἄλγεα λυγρά.

Ver. 53. Οὖτα.] Vide suprà ad ν', 192.

Ibid. Οὖτα Κόων Ἀντηνορίδης.] Suprà, λ', 252.

Ver. 56. Ἀτρείδη, ἦ ἄρ τι.] Συνάγων δὲ [Ὅμηρος] αὐτοὺς [*Agamemnonem & Achillem*] εἰς ταυτὸν ἀλλήλους ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας μεταμελομένους· τὸν μὲν τῆς Θέτιδος ἐκβοῶντα, "Ἀτρείδη, ἦ ἄρ τι τόδ' ἀμφοτέροισιν ἄρειον Ἔπλετό σοι καὶ ἐμοί," εἶτα ἐπαρώμενον τῇ προφάσει τῆς ἀπεχθείας καὶ ἀπαριθμούμενον τὰς ἐκ τῆς μήνιδος συμφοράς· τὸν βασιλέα δὲ αἰτιώμενον Δία, καὶ μοίρας, καὶ Ἐριννῦν· δοκεῖ μοι διδάσκειν, ὥσπερ ἐν δράματι, (τοῖς προκειμένοις ἀνδράσιν οἷον εἰκόσι χρώμενος,) ὅτι χρὴ τοὺς μὲν βασιλέας μηδὲν ὕβρει πράττειν, μηδὲ τῇ δυνάμει χρῆσθαι πρὸς ἅπαν, μηδὲ ἐφιέναι τῷ θυμῷ καθάπερ ἵππῳ, θρασεῖ χωρεῖ χαλινοῦ, καὶ ἡνιόχου φερομένῳ· παραινεῖν δὲ αὐτοῖς στρατηγοῖς, ὑπεροψίαν βασιλικὴν μὴ δυσχεραίνειν, φέρειν δὲ ἐγκρατῶς καὶ πράως τὰς ἐπιτιμήσεις, &c. *Julian. Imperat. Orat.* II; *sub initio.*

Ibid.—ἦ ἄρ τι τόδ'.] *Al.* ἦ ἄρ τι τόγ'.

Ver. 57—65. — ἀχνυμένω——ἀχνύμενοι.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 58. Θυμοβόρῳ ἔριδι.] Cod. *Harleian.* Θυμοβόρου ἔριδος.

Τὴν ὄφελ' ἐν νήεσσι κατακτάμεν Ἄρτεμις ἰῷ,
Ἤματι τῷ, ὅτ' ἐγὼν ἑλόμην Λυρνησσὸν ὀλέσσας·
Τῷ κ' οὐ τόσσοι Ἀχαιοὶ ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας,
Δυσμενέων ὑπὸ χερσὶν, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος.
Ἕκτορι μὲν καὶ Τρωσὶ τὸ κέρδιον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Δηρὸν ἐμῆς καὶ σῆς ἔριδος μνήσεσθαι ὀΐω.
Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ,
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκῃ.
Νῦν δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παύω χόλον, οὐδέ τί με χρὴ
Ἀσκελέως αἰεὶ μενεαινέμεν· ἀλλ' ἄγε θᾶσσον
Ὄτρυνον πόλεμόνδε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Ὄφρ' ἔτι καὶ Τρώων πειρήσομαι ἀντίος ἐλθὼν,
Αἴκ' ἐθέλωσ' ἐπὶ νηυσὶν ἰαύειν· ἀλλά τιν' οἴω
Ἀσπασίως αὐτῶν γόνυ κάμψειν, ὅς κε φύγῃσι
Δηΐου ἐκ πολέμοιο ὑπ' ἔγχεος ἡμετέροιο.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐχάρησαν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Μῆνιν ἀπειπόντος μεγαθύμου Πηλείωνος.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Αὐτόθεν ἐξ ἕδρης, οὐδ' ἐν μέσσοισιν ἀναστάς·
Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
Ἑσταότος μὲν καλὸν ἀκουέμεν, οὐδὲ ἔοικεν
Ὑββάλλειν· χαλεπὸν γὰρ, ἐπιστάμενόν περ ἐόντα.
Ἀνδρῶν δ' ἐν πολλῷ ὁμάδῳ πῶς κέν τις ἀκούσαι,

" Hanc debuit in navibus occidiſſe Diana ſagittâ,
" Die illo, quo ego cepi Lyrneſſum populatus:
" Tum ſanè non tot Achivi mordicus prehendiſſent immenſum ſolum,
" Hoſtium manibus-ſtrati, me iram-fovente.
" Hectori quidem & Trojanis hoc utilius: at Achivos
" Diu meæ & tuæ contentionis memores-fore puto.
" Sed ea quidem antè-acta-eſſe ſinemus, dolentes licèt,
" Animo in pectoribus noſtro domito neceſſitate.
" Nunc verò ego ſanè impono-finem iræ, neque omninò me par eſt
" Pertinaciter uſque iraſci: ſed agè ocyùs
" Hortatibus-concita ad prælium comantes Achivos,
" Ut adhuc etiam Troum periculum-faciam obvius profectus,
" Num velint apud naves pernoctare: ſed aliquem puto
" Libenter ipſorum genu flexurum eſſe, qui quidem effugerit
" Ardenti è prælio *fugatus vi* haſtæ noſtræ.
Sic dixit: Lætati autem ſunt benè-ocreati Achivi,
Iræ cùm renunciâſſet magnanimus Pelides.
Inter hos autem locutus eſt & rex virorum Agamemnon,
Ex-eo-ipſo-loco, à ſede neque in medios prodiens ſtabat:
" O amici, heroës Danai, famuli Martis,
" Stantem quidem decet *vos* audire, neque convenit
" Interpellare: grave enim, peritus licèt quis ſit.
" Virorum autem in magno tumultu quomodo quis audire poſſit,

Ver. 59. Τὴν ὄφελ' ἐν νήεσσι κατακτάμεν Ἄρτεμις.] Ὅτι δὲ οἱ αἰφνίδιοι θάνατοι τῶν γυναικῶν Ἀρτέμιδι ἐδόκουν ἀνακεῖσθαι, ὡς οἱ τῶν ἀνδρῶν τῷ Ἀπόλλωνι, πολλαχοῦ λέγει ὁ Ποιητής. *Euſtath.*

Ver. 60.—Λυρνησσὸν.] Πόλις τῆς Ὑποπλακίου Θήβης τῆς Κιλικίας. *Schol.*

Ver. 61.—ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας.] Vide ſuprà ad β', 418.

Ver. 62.—ἀπομηνίσαντος.] Vide ſuprà ad ί, 426.

Ver. 65.—προτετύχθαι.] Δοκοῦντα προγεγενέναι. *Schol. inedita* in Codice *Harleiano*, ad σ', 112.

Ibid.—ἐάσομεν.] Vide ſuprà ad δ', 42.

Ver. 67. Νῦν δ' ἤτοι.] Cod. *Harleian.* Νῦν δή τοι.

Ver. 69. Ὄτρυνον πόλεμόνδε.] Vide ſuprà ad ν', 44.

Ibid.—καρηκομόωντας.] Vide ſuprà ad ν', 310.

Ver. 70.—ἀντίος ἐλθὼν.] *Al.* ἀντίον ἐλθών.

Ver. 72. Ἀσπασίως.] Vide ſuprà ad ά, 140.

Ibid.—γόνυ κάμψειν.] Recentiorum nonnullos hanc phraſin de *ſubmiſſione* & *ſupplicatione* accepiſſe teſtatur *Euſtathius.* Mirè autem *Barneſius*: " *Libenter in genua ſe ſubmiſſurum, Deo gratias agentem, quòd evaſerit.*" Meliùs *Porphyrius*; Οἱ φεύγοντες, τεταμένον ἔχουσι τὸ γόνυ· οἱ δὲ καθήμενοι, κεκαμμένον. Ἀσπασίως οὖν, φησι, καθεδεῖται τῶν φευγόντων τις ἐκ τοῦ πολέμου· ὃς καὶ ἀναπαύσει ἑαυτὸν, καὶ τὰ σκέλη, ἐκ τοῦ συντόνου τῆς φυγῆς δρόμου καθίσας. *Quæſt. Homeric.* 22.

Ver. 77.—ἐν μέσσοισιν ἀναστάς.] *Al.* ἐν μέσσοισι παραστάς.

Ver. 79. Ἑσταότος μὲν καλὸν ἀκουέμεν.] Εἰδὼς ὁ Ἀγαμέμνων, ὅτι μέλλει θορυβεῖσθαι, ὡς αἴτιος γεγονὼς φθορᾶς τῇ Ἑλληνικῇ στρατιᾷ, ἡσυχίαν ἑαυτῷ προκατασκευάζει, λέγων δύσκολον εἶναι ἐν πολλῷ θορύβῳ διαλέγεσθαι· ἔνιοι δὲ καθεζόμενον τὸν Ἀγαμέμνονα ὑπενόησαν δημηγορεῖν. *Schol.* MS apud *Barneſium.* Ἀρίσταρχος ᾤετο παραίτησιν ἔχειν τὸν λόγον· ὡς, διὰ τὸ τετρῶσθαι, τοῦ Ἀγαμέμνονος συγχωρεῖν ἀξιοῦντος, εἰ καθήμενος λέγοι· καὶ, φασὶ, διὰ τοῦτο ἀνέθηκε τὸ, " Αὐτόθεν ἐξ ἕδρης, οὐδ' ἐν μέσσοισιν ἀναστάς." Ἄτοπος δὲ ἡ παραίτησις· οὐ γὰρ τὸν πόδα τέτρωται, ἀλλὰ τὴν χεῖρα· οὕτως δὲ τέτρωται, ὥστε μικρὸν ὕστερον, αὐτὸς ἀποσφάττει τὸν κάπρον. Ἐὰν προσκείμενος δὲ ὁ στίχος ᾖ, τὸ, " Αὐτόθεν ἐξ ἕδρης," ἀκουσόμεθα ἐκ τοῦ τῶν Ἀριστέων συνεδρίου· ὡς ἐν ἐκείνοις ὄντα λέγειν αὐτὸν καὶ οὐκ ἐν μέσῳ τῷ πλήθει. *Porphyr. Quæſt. Homeric.* 23. Τινὲς τοῦ ἑσταότως ἐκτείνουσι τὴν λήγουσαν. καὶ ἐπίῤῥημα λαβόντες αὐτὸ, ἑσταότως φασὶ τὸ εὐσταθῶς καὶ ἡσύχως· ἵνα λέγῃ, ὅτι δεῖ μετὰ ἡσυχίας ἀκούειν. *Euſtath.*

Ver.

Ἢ εἴποι; βλάβεται δὲ, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής.
Πηλείδῃ μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Σύνθεσθ', Ἀργεῖοι, μῦθόν τ' εὖ γνῶτε ἕκαστος.
Πολλάκι δή μοι τοῦτον Ἀχαιοὶ μῦθον ἔειπον,
Καί τέ με νεικείεσκον· ἐγὼ δ' οὐκ αἴτιός εἰμι,
Ἀλλὰ Ζεὺς, καὶ Μοῖρα, καὶ ἠεροφοῖτις Ἐριννὺς,
Οἵ τέ μοι εἰν ἀγορῇ φρεσὶν ἔμβαλον ἄγριον ἄτην,
Ἤματι τῷ, ὅτ' Ἀχιλλῆος γέρας αὐτὸς ἀπηύρων.
Ἀλλὰ τί κεν ῥέξαιμι; θεὸς διὰ πάντα τελευτᾷ.
Πρέσβα Διὸς θυγάτηρ Ἄτη, ἣ πάντας ἀᾶται,
Οὐλομένη, τῆς μέν θ' ἁπαλοὶ πόδες· οὐ γὰρ ἐπ' οὔδει
Πίλναται, ἀλλ' ἄρα ἥγε κατ' ἀνδρῶν κράατα βαίνει,
Βλάπτουσ' ἀνθρώπους· κατὰ δ' οὖν ἕτερόν γε πέδησε.
Καὶ γάρ δή νύ ποτε Ζῆν' ἄσσατο, τόν περ ἄριστον
Ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν φάσ' ἔμμεναι· ἀλλ' ἄρα καὶ τὸν
Ἥρη, θῆλυς ἐοῦσα, δολοφροσύνῃς ἀπάτησεν,
Ἤματι τῷ, ὅτ' ἔμελλε βίην Ἡρακληείην
Ἀλκμήνη τέξεσθαι ἐϋστεφάνῳ ἐνὶ Θήβῃ.
Ἤτοι ὅγ' εὐχόμενος μετέφη πάντεσσι θεοῖσι·
Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι,
Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγει·
Σήμερον ἄνδρα φόωσδε μογοστόκος Εἰλείθυια
Ἐκφανεῖ, ὃς πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξει,
Τῶν ἀνδρῶν γενεῆς, οἵ θ' αἵματος ἐξ ἐμεῦ εἰσι.
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·

" Vel dicere? Impeditur autem, canorus licèt concionator.
" Ad Pelidem quidem ego orationem dirigam: sed vos cæteri
" Intelligite, Argivi, sermonémque diligenter cognoscite quisque.
" Sæpe jam mihi hunc Achivi sermonem dixerunt,
" Et mihi convitiari-soliti-sunt: ego autem non in-causâ sum,
" Sed Jupiter, & Fatum, & per-tenebras-vagans Erinnys,
" Qui mihi in concione menti injecerunt sævam noxam,
" Die illo, quo Achillis præmium ipse abstuli.
" Sed quid facerem? Deus omnia perficit.
" Veneranda *nempè* Jovis filia Ate, [*Noxa*,] quæ omnes noxâ-afficit.
" Perniciosa: hujus quidem molles pedes; non enim ad solum
" Appropinquat, enimverò illa per virorum capita incedit,
" Lædens homines: alterum enim saltem *concertantium* malo-irretit.
" Etenim jam olim Jovem læsit, quem tamen potentissimum
" Hominum & deorum dicunt esse: sed sanè etiam hunc
" Juno, fœmina licèt, dolis decepit,
" Die illo, quo erat vim Herculeam
" Alcmena paritura pulchris-cinctâ muris in Thebe.
" Ille sanè glorians dixerat inter omnes deos;
" Auscultate mihi, omnésque dii, omnésque deæ,
" Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet:
" Hodie virum in-lucem partuum-doloris-præses Ilithyia
" Edet, qui omnibus finitimis imperabit,
" Eorum hominum ex genere, qui sanguine ex meo sunt.
Hunc verò dolos-meditans allocuta est veneranda Juno:

Ver. 85.—δή.] Vide suprà ad ξ', 433.

Ver. 86.—νεικείεσκον.] Vide suprà ad *ver.* 42; & ad β', 221.

Ibid.—ἐγὼ δ' οὐκ αἴτιός εἰμι, Ἀλλὰ Ζεύς.]

Non tibi Tyndaridis facies invisa Lacænæ
Culpatusve Paris; verùm inclementia Divûm
Has evertit opes,—— *Æn.* II, 601.
Fati ista culpa est—— *Senec. OEdip. ver.* 1019.

Ver. 91 & 129.—ἀᾶται.] Vide suprà ad ί, 116.

Ver. 92.—τῆς μέν θ' ἁπαλοὶ πόδες.] Ὅμηρος Ἄτην θεόν τε φησὶν εἶναι καὶ ἁπαλήν. τοὺς γοῦν πόδας αὐτῆς ἁπαλοὺς εἶναι λέγων. "—τῆς μέν θ' ἁπαλοὶ πόδες· οὐ γὰρ ἐπ' οὔδει Πίλναται, "ἀλλ' ἄρα ἥγε κατ' ἀνδρῶν κράατα βαίνει." Καλῷ οὖν μοι δοκεῖ τεκμηρίῳ τὴν ἁπαλότητα ἀποφαίνειν, ὅτι οὐκ ἐπὶ σκληροῦ βαίνει, ἀλλ' ἐπὶ μαλθακοῦ. *Plato in Convivio.*

Ibid.—τῆς μέν.] Cod. *Harleian.* τῇ μέν. Atque ita in uno MS scriptum repperit *Barnesius.*

Ver. 93.—ἀλλ' ἄρα ἥγε.] De hujusmodi syntaxeos elegantiâ & venustate, vide suprà ad γ', 409.

Ver. 94.—κατὰ δ' οὖν ἕτερόν γε πέδησε.] Ἕνα γοῦν τινα ἔβλαψεν, ὅτε μὴ πολλούς. *Schol.* Malé. Vox enim ἕτερον hoc sensu accipi nullo modo potest. *Eustathius* rectè exponit, τῶν ἐριζόντων τὸν ἕτερον.

Ver. 95. Καὶ γὰρ δή νύ ποτε Ζῆν' ἄσσατο.] *Al.* Καὶ γὰρ δή νύ ποτε Ζῆν' ἄσατο. *Al.* Καὶ γὰρ δή ποτε Ζῆν' ἀάσσατο. Legendum fortasse Καὶ γὰρ δή ποτε Ζῆν' ἀάσατο. Vide suprà ad λ', 340.

Ver. 98.—βίην Ἡρακληείην.] Vide suprà ad ν', 758.

Ver. 99.—ἐϋστεφάνῳ ἐνὶ Θήβῃ.] Καλατετειχισμένῃ, μεταφορικῶς, διὰ τὸ ὑπὸ Ἀμφίονος καὶ Ζήθου αὐτὴν τετειχίσθαι. *Schol.*

Ver. 102.—ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγει.] *Al.* ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

Ver. 105.—οἵ θ'.] *Qui scilicèt*——.

Ver. 106. Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα.]
——simulatâ mente locutam. —— *Æn.* IV, 105.

Ψευστήσεις, οὐδ' αὖτε τέλος μύθῳ ἐπιθήσεις.
Εἰ δ' ἄγε, νῦν μοι ὄμοσσον, Ὀλύμπιε, καρτερὸν ὅρκον,
Ἦ μὴν τὸν πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξειν,
Ὅς κεν ἐπ' ἤματι τῷδε πέσῃ μετὰ ποσσὶ γυναικὸς
Τῶν ἀνδρῶν, οἳ σῆς ἐξ αἵματός εἰσι γενέθλης.
Ὣς ἔφατο· Ζεὺς δ' οὔτι δολοφροσύνην ἐνόησεν,
Ἀλλ' ὄμοσεν μέγαν ὅρκον, ἔπειτα δὲ πολλὸν ἀάσθη.
Ἥρη δ' ἀΐξασα λίπεν ῥίον Οὐλύμποιο,
Καρπαλίμως δ' ἵκετ' Ἄργος Ἀχαιϊκὸν, ἔνθ' ἄρα ᾔδη
Ἰφθίμην ἄλοχον Σθενέλου Περσηϊάδαο·
Ἡ δ' ἐκύει φίλον υἱὸν, ὁ δ' ἕβδομος ἑστήκει μείς·
Ἐκ δ' ἄγαγε πρὸ φόωσδε, καὶ ἠλιτόμηνον ἐόντα·
Ἀλκμήνης δ' ἀπέπαυσε τόκον, σχέθε δ' Εἰλειθυίας.
Αὐτὴ δ' ἀγγελέουσα, Δία Κρονίωνα προσηύδα·
Ζεῦ πάτερ, ἀργικέραυνε, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω·
Ἤδη ἀνὴρ γέγον' ἐσθλὸς, ὃς Ἀργείοισιν ἀνάξει,
Εὐρυσθεὺς, Σθενέλοιο πάϊς Περσηϊάδαο,
Σὸν γένος· οὔ οἱ ἀεικὲς ἀνασσέμεν Ἀργείοισιν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἄχος ὀξὺ κατὰ φρένα τύψε βαθεῖαν·
Αὐτίκα δ' εἷλ' Ἄτην κεφαλῆς λιπαροπλοκάμοιο,
Χωόμενος φρεσὶν ᾗσι, καὶ ὤμοσε καρτερὸν ὅρκον,
Μήποτ' ἐς Οὔλυμπόν τε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα
Αὖτις ἐλεύσεσθαι Ἄτην, ἣ πάντας ἀᾶται.
Ὣς εἰπὼν ἔρριψεν ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Χειρὶ περιστρέψας· τάχα δ' ἵκετο ἔργ' ἀνθρώπων.
Τὴν αἰεὶ στενάχεσχ', ὅθ' ἑὸν φίλον υἱὸν ὁρῷτο,
Ἔργον ἀεικὲς ἔχοντα, ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
Ὣς καὶ ἐγὼν, ὅτε δ' αὖτε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ

" Mentieris, neque finem tandem sermoni impones.
" Eja autem age, nunc mihi jura, Olympie, firmum jusjurandum,
" Reverà eum omnibus finitimis imperaturum,
" Quisquis die hoc ceciderit intra pedes mulieris
" Eorum hominum, qui tui ex sanguine sunt generis
" Sic dixit: Jupiter autem neutiquam frudem sensit,
" Sed juravit magnum juramentum, deinde verò magnum malum-accepit.
" Juno autem impetu-facto reliquit verticem Olympi,
" Statimque pervenit Argos Achaicum, ubi utique nôrat
" Generosam uxorem Stheneli Perseidæ.
" Ea verò gestabat-utero-charum filium, septimo ineunte mense:
" Eduxit autem in-lucē, nondum licèt assecutum justū-mensium-numerū;
" Alcmenæ verò inhibuit partum, repressitque Ilithyias: [vem
" Ipsa autem renunciatura *factum*, Jovem Saturnium allocuta est: [for,
" Jupiter pater, rutili-fulminis-missor, rem quandā tibi in mentem ponam:
" Jamjam vir natus est nobilis, qui Argivis imperabit,
" Eurystheus, Stheneli filius Perseidæ,
" Tuum genus: non ei indignum *est* imperare Argivis.
" Sic dixit: Eum verò dolor acutus in mente feriit profundâ:
" Illicò autem corripuit Aten capite nitentibus-capillis-ornato,
" Iratus animo suo, & juravit firmum juramentum,
" Nunquam in Olympúmque & cœlum stellatum
" Redituram Aten, quæ omnibus noxam-infert.
" Sic fatus, projecit à cœlo stellato,
" Manu circumrotatam: statim autem pervenit *ea* ad opera hominum.
" Hujus operā semper ingemiscebat *is*, quando suum charum filium videret,
" Opus indignum sustinentem, sub Eurysthei laboribus.
" Sic & ego, quando nempè ingens pugnam expeditè-ciens Hector

Ver. 108. Εἰ δ' ἄγε.] *Sin ita reverâ statuisti, age, &c.* Vide suprà ad ί, 167.

Ver. 113. — ἀάσθη.] Similitérque infrà *ver.* 136, ἀάσθην. Vide suprà ad ί, 116.

Ver. 114. Ἥρη δ' ἀΐξασα λίπεν ῥίον Οὐλύμποιο.] Vide suprà ad ξ', 225.

Ver. 115. — ἔνθ' ἄρα.] *Ubi videlicèt—.*

Ver. 117. — εἱστήκει.] Vide suprà ad δ', 434, 492; & ad ά, 37.

Ver. 120. — Κρονίωνα.] De hujus vocis prosodiâ, vide suprà ad ά, 265 & 397.

Ver. 122. — γέγον'.] Vide suprà ad ά, 37.

Ver. 126. — λιπαροπλοκάμοιο.] *Al.* λιπαροκρηδέμνου.

Ver. 128 — 130. — οὐρανὸν ἀστερόεντα —— οὐρανοῦ ἀστερόεντος.] Vide suprà ad ό, 371.

Ver. 131. — περιστρέψας.] Cod. *Harleian.* περιτρέψας.

Ver. 132 — 135. — στενάχεσχ' — ὀλέεσκεν.] Vide suprà ad *ver.* 42; & ad ν', 84.

Ver. 133. Ἔργον ἀεικὲς ἔχοντα, ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
—— ut duros mille labores
Rege sub Eurystheo, fatis Junonis iniquæ,
Pertulerit ——. *Æn.* VIII, 291.

Ibid. — ὑπ' Εὐρυσθῆος.] *Al.* πρὸς Εὐρυσθῆος.

Ver. 134. — κορυθαίολος.] Vide suprà ad β', 816.

Ver.

Ἀργείους ὀλέεσκεν ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν,
Οὐ δυνάμην λελαθέσθ' ἄτης, ᾗ πρῶτον ἀάσθην.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, καί μευ φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
Ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα.
Ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδε, καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς·
Δῶρα δ' ἐγὼν ὅδε πάντα παρασχεῖν, ὅσσα τοι ἐλθὼν
Χθιζὸς ἐνὶ κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῖος Ὀδυσσεύς.
Εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ ἄρηος·
Δῶρα δέ τοι θεράποντες, ἐμῆς παρὰ νηὸς ἑλόντες,
Οἴσουσ', ὄφρα ἴδηαι, ὅ τοι μενοεικέα δώσω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Δῶρα μὲν αἴκ' ἐθέλῃσθα παρασχέμεν, ὡς ἐπιεικὲς,
Ἦτ' ἐχέμεν, πάρα σοι· νῦν δὲ μνησώμεθα χάρμης
Αἶψα μάλ'· οὐ γὰρ χρὴ κλοτοπεύειν ἐνθάδ' ἐόντας,
Οὐδὲ διατρίβειν· ἔτι γὰρ μέγα ἔργον ἄρεκτον·
Ὥς κέ τις αὖτ' Ἀχιλῆα μετὰ πρώτοισιν ἴδηται
Ἔγχεϊ χαλκείῳ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας.
Ὧς δέ τις ὑμείων μεμνημένος ἀνδρὶ μαχέσθω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Μηδ' οὕτως, ἀγαθός περ ἐὼν, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Νήστιας ὄτρυνε προτὶ Ἴλιον υἷας Ἀχαιῶν
Τρωσὶ μαχεσσομένους· ἐπεὶ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἔσται
Φύλοπις, εὖτ' ἂν πρῶτον ὁμιλήσωσι φάλαγγες
Ἀνδρῶν, ἐν δὲ θεὸς πνεύσῃ μένος ἀμφοτέροισιν·
Ἀλλὰ πάσασθαι ἄνωχθι θοῇς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιοὺς
Σίτου καὶ οἴνοιο· τὸ γὰρ, μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή·

" Argivos perdebat ad puppes navium ;
" Non poteram oblivisci noxæ, quâ semel læsus fueram.
" At postquàm noxam-accepi, & meam mentem eripuit Jupiter,
" Iterum volo placare, dareque infinita dona.
" At exurge ad pugnam & cæteras excita copias :
" Dona autem ego ipse omnia præbebo, quæcunque tibi profectus
" Hesternus in tentoriis promisit nobilis Ulysses.
" Sin vis, expecta, festinans licèt ad certamen ;
" Dona autem tibi ministri, meâ ex nave sumpta,
" Ferent, ut videas, quòd tibi animum-placantia dabo.
Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles :
" Atride gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
" Dona quidem si vis præbere, ut æquum est,
" Vel retinere, in tuâ potestate est : nunc verò recordemur prælii
" Statim prorsùs ; non enim decet verbis-tempus-terere hîc manentes,
" Neque moras-trahere : Adhuc enim magnum opus infectum :
" Ut aliquis utique rursùs Achillem inter primos videat
" Hastâ æreâ Trojanorum perdentem-phalangas.
" Sic verò & aliquis vestrûm memor cum viro pugnet.
Hunc autem respondens allocutus est abundans-consiliis Ulysses :
" Nè tamen sic, strenuus licèt sis, deo-similis Achille,
" Jejunos impelle ad Ilium filios Achivorum
" Cum Trojanis pugnatores : quia non in exiguum tempus erit
" Certamen, postquàm primùm congressæ-fuerint phalanges
" Virorum, Deúsque inspiraverit animos utrisque.
" Sed vesci jube velocibus in navibus Achivos
" Cibo & vino ; hoc enim, robur est & vis.

Ver. 135. — ὀλέεσκεν.] Cod. *Harleian.* ὀλέκεσκεν.

Ver. 137. Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, καί μευ φρένας ἐξέλετο Ζεύς.] Post hunc versum, alium ex *Eustathio* inserit *Barnesius* ;

" Ἢ οἴνῳ μεθύων· ἢ μ' ἔβλαψαν θεοὶ αὐτοί."

qui tamen hoc in loco non satis aptè cohæret. Vide suprà ad ί, 119.

Ver. 138. Ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα.] Τοὺς Βρισηΐδος τὴν ἀφαίρεσιν εἰς τὴν Ἄτην ἀναφέρων ὁ Ἀγαμέμνων, ὅμως " Ἂψ ἐθέλει ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα." Καὶ γὰρ τὸ δέεσθαι, τοῦ μὴ καταφρονοῦντος ἐστί· καὶ ταπεινὸς φανεὶς ὁ ἀδικήσας, ἔλυσε τὴν τῆς ὀλιγωρίας δόξαν. *Plutarch.* περὶ ἀοργησίας.

Ver. 139.—ὄρνυθι.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 145.—πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.] Vide suprà ad ά, 43 & 58.

Ver. 148. Ἦτ' ἐχέμεν, πάρα σοι.] *Al.* Εἴτ' ἐχέμεν, παρὰ σοι. Quo modo legit & Codex *Harleianus.*

Ver. 150. — ἔτι γὰρ μέγα ἔργον ἄρεκτον.] Ἤτοι περὶ τῆς Πατρόκλου ταφῆς λέγει, ἢ τῆς τοῦ Ἕκτορος ἀναιρέσεως. *Schol.* Rectius autem hoc in universum de bello nondum confecto dictum intelligas.

Ver. 153. Ὧς δέ τις.] *Al.* Ὧδέ τις.

Ver. 155.—θεοείκελ'.] Vide suprà ad β', 623.

Ver. 157. — μαχεσσομένους.] *Al.* μαχησομένους. *Al.* μαχησόμενος.

Ver. 159.—πνεύσῃ.] *Al.* πνεύσει.

Οὐ γὰρ ἀνὴρ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἄκμηνος σίτοιο δυνήσεται ἄντα μάχεσθαι.
Εἴπερ γὰρ θυμῷ γε μενοινάᾳ πολεμίζειν,
Ἀλλά τε λάθρῃ γυῖα βαρύνεται, ἠδὲ κιχάνει
Δίψα τε καὶ λιμὸς, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι.
Ὃς δέ κ' ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς,
Ἀνδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζει,
Θαρσαλέον νύ οἱ ἦτορ ἐνὶ φρεσὶν, οὐδέ τι γυῖα
Πρὶν κάμνει, πρὶν πάντας ἐρωῆσαι πολέμοιο.
Ἀλλ' ἄγε, λαὸν μὲν σκέδασον, καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
Ὅπλεσθαι· τὰ δὲ δῶρα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Οἰσέτω ἐς μέσσην ἀγορὴν, ἵνα πάντες Ἀχαιοὶ
Ὀφθαλμοῖσιν ἴδωσι, σὺ δὲ φρεσὶ σῇσιν ἰανθῇς.
Ὀμνυέτω δέ τοι ὅρκον, ἐν Ἀργείοισιν ἀναστὰς,
Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἐστὶν, ἄναξ, ἤτ' ἀνδρῶν ἤτε γυναικῶν.
Καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ φρεσὶν ἵλαος ἔστω·
Αὐτὰρ ἔπειτά σε δαιτὶ ἐνὶ κλισίῃς ἀρεσάσθω
Πιείρῃ, ἵνα μή τι δίκης ἐπιδευὲς ἔχῃσθα.
Ἀτρείδη, σὺ δ' ἔπειτα δικαιότερος καὶ ἐπ' ἄλλῳ
Ἔσσεαι· οὐ μὲν γάρ τι νεμεσσητὸν, βασιλῆα
Ἄνδρ' ἀπαρέσσασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων·
Χαίρω σεῦ, Λαερτιάδη, τὸν μῦθον ἀκούσας·
Ἐν μοίρῃ γὰρ πάντα διίκεο καὶ κατέλεξας·
Ταῦτα δ' ἐγὼν ἐθέλω ὀμόσαι, κέλεται δέ με θυμὸς,
Οὐδ' ἐπιορκήσω, πρὸς δαίμονος· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς

" Neque enim vir totum diem usque ad solem occidentem
" Expers cibi poterit contra *hostem* pugnare.
" Licèt etenim animo utique promptus sit ad pugnandum,
" Tamen simul sensim membra gravantur, & occupant *eum*
" Sitisque & fames, noxámque trahunt genua eunti.
" Qui verò vir vini satur & cibi,
" Cum viris hostibus totam diem pugnat,
" Audens omnino ei animus in præcordiis, neque quicquam membra
" Priùs defatigantur, quàm omnes recedant à pugnâ.
" Sed age, populum quidem dimitte, & jentaculum jube
" Instrui: dona autem rex virorum Agamemnon
" Ferat in mediam concionem, ut omnes Achivi
" Oculis videant, túque animo tuo læteris.
" Juret autem tibi jusjurandum, inter Argivos surgens,
" Nunquam hujus cubile ascendisse *se*, vel mistum-fuisse,
" Quà mos est, Rex, & virorum & mulierum.
" Quin & tibi ipsi animus in præcordiis placidus sit.
" Ac deindè te convivio in tentoriis conciliet
" Lauto, ut nè quid juris mutilum habeas.
" Atride, tu verò deindè æquior & in alium
" Eris: Haudquaquam enim indignè-ferendum, regem
" Virum placare, quando quis prior injuriam-fecerit.
Illum verò vicissim allocutus est rex virorum, Agamemnon:
" Gaudeo tuo, Laërtiade, hoc sermone audito:
" Rectè enim & ordine omnia obiisti & enumerâsti.
" Hæc sanè ego volo jurare, jubétque me animus,
" Neque pejerabo, per deum: Sed Achilles

Ver. 165.—βαρύνεται.] *Victorius, Var. Lect. Lib.* XXXVIII, *cap.* 21, ait, ex vetere Scholiaste, hoc vocabulum unum esse eorum, quæ σημασίαν ἐναργεστάτην & ἔχουσι, appellantur ἀναμίλλητα; quibus, omni contentione adhibitâ, melius nihil aptiusque excogitari possit.

Ver. 167.—κορεσσάμενος.] *Quum se ipse saturaverit.* Vide suprà ad *ver.* 23. & ad γ', 141.

Ver. 171.—σκέδασον.] Vide suprà ad ά, 140. Cæterum Codex *Harleianus* hîc legit κέδασον.

Ver. 174.—σὺ δὲ φρεσὶ σῇσιν ἰανθῇς.] Ita ex *Eustathio* edidit *Barnesius*. *Al.* σὺ δὲ φρεσὶν ᾗσιν ἰανθῇς.

Ver. 177. Ἣ, θέμις ἐστὶν] Deest hic versus in Codice *Harleiano.*

Ver. 180.—ἵνα μή τι δίκης ἐπιδευὲς ἔχῃσθα.] Ἵνα μηδὲν ἐλλίπῃ τῶν ὀφειλόντων πρὸς σὲ δικαίως πραχθῆναι. *Schol.*

Ver. 182.—οὐ μὲν γάρ τι νεμεσσητὸν, βασιλῆα Ἄνδρ' ἀπαρέσσασθαι.] Ἀμφίβολον, διὰ τὴν αἰτιατικήν· ἔστι δὲ ὁ λόγος περὶ τοῦ βασιλέως· οὐ νεμεσητὸν, εἰ βασιλεὺς ἄνδρα βλάψας καὶ τῆς ἀδικίας προϋπάρξας, ἀπαρέσηται αὐτόν· ἔστι δὲ τὸ ἀπαρέσασθαι, τὸ τῆς ἀρχῆς ἐπᾶραι, ἤτοι τὸν βλάβης ἀπαλλάξαι, καὶ ἐξιλάσασθαι. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 19. Ubi Editiones quidem *Porphyrii*, "βασιλῆϊ, habent; ipse autem, "βασιλῆα," legisse videtur.

Ver. 183.—ἀπαρέσσασθαι.] *Barnesius* legendum conjicit ἐπαρέσσασθαι.

Ver. 188.—πρὸς δαίμονος.] *Al.* πρὸς δαίμονας.

Ver.

Μιμνέτω αὖθι τέως γε, ἐπειγόμενός περ ἄρηος,
Μίμνετε δ' ἄλλοι πάντες ἀολλέες, ὄφρα κε δῶρα
Ἐκ κλισίης ἔλθωσι, καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.
Σοὶ δ' αὐτῷ τόδ' ἐγὼν ἐπιτέλλομαι, ἠδὲ κελεύω,
Κρινάμενος κούρητας ἀριστῆας παναχαιῶν,
Δῶρα ἐμῆς παρὰ νηὸς ἐνεικέμεν, ὅσσ' Ἀχιλῆϊ
Χθιζὸν ὑπέστημεν δώσειν, ἀγέμεν τε γυναῖκας.
Ταλθύβιος δέ μοι ὦκα κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
Κάπρον ἑτοιμασάτω ταμέειν Διΐ τ', Ἠελίῳ τε.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Ἄλλοτέ περ καὶ μᾶλλον ὀφέλλετε ταῦτα πένεσθαι,
Ὁππότε τις μεταπαυσωλὴ πολέμοιο γένηται,
Καὶ μένος οὐ τόσον ᾖσιν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσι·
Νῦν δ' οἱ μὲν κέαται δεδαϊγμένοι, οὓς ἐδάμασσεν
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν·
Ὑμεῖς δ' ἐς βρωτὺν ὀτρύνετον· ἦτ' ἂν ἔγωγε
Νῦν μὲν ἀνώγοιμι πτολεμίζειν υἷας Ἀχαιῶν
Νήστιας, ἀκμήνους· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
Τεύξεσθαι μέγα δόρπον, ἐπὴν τισαίμεθα λώβην.
Πρὶν δ' οὔπως ἂν ἔμοιγε φίλον κατὰ λαιμὸν ἱείη
Οὐ πόσις, οὐδὲ βρῶσις, ἑταίρου τεθνειῶτος,
Ὅς μοι ἐνὶ κλισίῃ δεδαϊγμένος ὀξέϊ χαλκῷ
Κεῖται, ἀνὰ πρόθυρον τετραμμένος· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Μύρονται· τό μοι οὔτι μετὰ φρεσὶ ταῦτα μέμηλεν,
Ἀλλὰ φόνος τε, καὶ αἷμα, καὶ ἀργαλέος στόνος ἀνδρῶν.

" Maneat hîc eoúsque saltem, festinans licèt ad certamen ;
" Manete & alii omnes congregati, donec dona
" E tentoriis venerint, & fœdera fida ferierimus.
" Tibi verò ipsi hæc ego præcipio, & jubeo, ô *Ulysses*,
" Delectis juvenibus primoribus universorum-Achivorum,
" Dona meâ à nave afferto, quot Achilli
" Herì polliciti-sumus *nos* daturos esse, adducitóque mulieres.
" Talthybius autem mihi ocyùs per castra lata Achivorum
" Aprum quæsitum-apparet mactandum Jovique, Solique.
Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles :
" Atride, gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
" Aliàs certè potiùs debetis hæc procurare,
" Quando aliqua pòst-cessatio à pugnâ fuerit,
" Et martius ardor non tantus sit in pectoribus meis :
" Nunc verò illi quidem jacent confossi, quos domuit
" Hector Priamides, quando ei Jupiter gloriam præbuit ;
" Vos autem ad cibum urgete : Ego sanè omnino
" Nunc quidem hortarer pugnam-inire filios Achivorum
" Jejunos, impastos ; ut verò sol occiderit,
" Parare magnam cœnam, postquàm ulti essemus contumeliam.
" Antè verò nequaquam mihi quidem meum per guttur demittetur
" Nec potus, neque cibus, sodale mortuo,
" Qui mihi in tentoria confossus acuto ære
" Jacet, in vestibulum *pedibus* conversis ; circùm autem socii
" Lugent : Ideò mihi neutiquàm in mente hæc curæ sunt,
" Sed cædésque, & sanguis, & gravis gemitus virorum.

Ver. 190.—ὄφρα κε δῶρα.] *Al.* εἰσόκε δῶρα.

Ver. 191.—ἔλθωσι.] *Al.* ἔλθῃσι.

Ver. 193. Κρινάμενος.] Vide suprà ad ά, 309, 314, 338 ; & ad ζ', 434.

Ibid.—κούρητας ἀριστῆας.] Καὶ Ὅμηρος δὲ τοὺς νέους στρατιώτας [κουρῆτας] προσηγόρευσε· " Κρινάμενος κουρῆτας ἀριστῆας παν-" αχαιῶν——" Καὶ πάλιν [infrà *ver.* 248,] " —δῶρα φέρον κουρῆτες Ἀχαιῶν." *Strabo. Geogragh. Lib.* X.

Ver. 194. Δῶρα ἐμῆς παρὰ νηὸς ἐνεικέμεν.] *Strabo,* loco jam citato, legit ; Δῶρα θοῆς παρὰ νηὸς ἐνέγκειν. *Al.* ἐμῆς παρὰ νηὸς ἐνεγκέμεν.

Ver. 197.—ἑτοιμασάτω.] Vide suprà ad ά, 140.

Ver. 200.—ταῦτα.] *Al.* πάντα.

Ver. 202.—ᾖσιν.] Cod. *Harleian.* εἶσιν.

Ver. 204.—Πριαμίδης.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 205.—βρωτὺν ὀτρύνετον. Quâ ratione, βρωτὺν, hîc ultimam producat ; item υἱὲ, *ver.* 216 ; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 208. Τεύξεσθαι.] *Al.* Τεύξασθαι.

Ibid.—τισαίμεθα.] Vide suprà ad ό, 116 ; & ad ν', 339.

Ver. 210.—τεθνειῶτος.] Vide suprà ad ν', 46.

Ver. 212.—ἀνὰ πρόθυρον.] *Al.* ἀνὰ προθύροισι.

Ver. 213.—τό μοι οὔτι.] *Barnesius* in uno MS scriptum repperit ; τῷ μοι οὔτε.] Vide suprà ad μ', 9.

Ver. 213—224.—μέμηλεν—τέτυκται.] Si μεμήλει—τέτυκτο dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide suprà ad ά, 37.

Ver. 214.—φόνος τε, καὶ αἷμα, καὶ ἀργαλέος στόνος.] Vide infrà ad ά, 548.

Ibid.—φόνος.] Cod. *Harleian.* πόνος.

Ver.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέως υἱὲ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
Κρείσσων εἷς ἐμέθεν καὶ φέρτερος οὐκ ὀλίγον περ
Ἔγχει, ἐγὼ δέ κε σεῖο νοήματί κεν προβαλοίμην
Πολλόν· ἐπεὶ πρότερος γενόμην, καὶ πλείονα οἶδα·
Τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη μύθοισιν ἐμοῖσιν.
Αἶψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισιν,
Ἧστε πλείστην μὲν καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχευεν·
Ἄμητος δ' ὀλίγιστος, ἐπὴν κλίνησι τάλαντα
Ζεὺς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.
Γαστέρι δ' οὔπως ἐστὶ νέκυν πενθῆσαι Ἀχαιούς·
Λίην γὰρ πολλοὶ καὶ ἐπήτριμοι ἤματα πάντα
Πίπτουσι· πότε κέν τις ἀναπνεύσειε πόνοιο;
Ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν καταθάπτειν, ὅς κε θάνησι,
Νηλέα θυμὸν ἔχοντας, ἐπ' ἤματι δακρύσαντας.
Ὅσσοι δ' ἂν πολέμοιο περὶ στυγεροῖο λίπωνται,
Μεμνῆσθαι πόσιος καὶ ἐδητύος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Ἀνδράσι δυσμενέεσσι μαχώμεθα νωλεμὲς αἰεὶ,
Ἑσσάμενοι χροῒ χαλκὸν ἀτειρέα· μηδέ τις ἄλλην

Illum verò respondens allocutus est abundans-consiliis Ulysses:
" O Achille, Pelei fili, longè fortissime Achivorum,
" Præstantior es me & fortior non parùm quidem
" Hastâ, ego verò te prudentiâ utique superavero
" Multùm; prior etenim natus sum, & plura cognovi:
" Itaque tibi acquiescat animus verbis meis.
" Statim prorsùs pugnæ fit satietas hominibus,
" Cujus plurimam quidem stipulam in terram æs fundit;
" Messis autem perexigua, postquam inclinet lances
" Jupiter, qui hominum arbiter pugnæ est.
" Ventre verò haudquaquam licet mortuum lugere Achivos:
" Admodùm enim multi & crebri diebus omnibus
" Cadunt: quando igitur quis respirare poterit à dolore?
" Sed oportet eum quidem sepelire, quicunque mortuus sit,
" Patientem animum habentes, diem unam defletum.
" Quotquot verò pugnæ horrendæ superfuerint,
" Meminisse potûs & cibi, ut adhuc acriùs magis
" Viris cum hostibus pugnemus indefinenter usque,
" Induti corpus ære indomito: neque quis aliâ

Ver. 216. Ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέως υἱὲ.] Pronuntiabatur Πηλῶς. *Barnesius*, edidit Πηλῆος υἱὲ. Nec malè; cum Πηλῆος sit vox *Ionica*, & υἱὸς alibi priore correptâ occurrat:

Ἕκτορ υἱὲ Πριάμοιο ——— *Il.* ή, 47.
———Ποδῆς, υἱὸς Ἠετίωνος. ρ', 575.

Vide suprà ad ν', 103, & ad ό, 24. Cæterùm in uno MS scriptum reperit *Barnesius*, Πηλέος υἱὲ. Quod & ipsum ferri posset, pronuntiando scilicèt Πηλεῦς.

Ver. 217. Κρείσσων εἷς ἐμέθεν.] Ὅρα τὸ ἀξίωμα τοῦ βουλευτοῦ, καὶ τὸν ἑαυτοῦ καίριον καὶ ἀνεμέσητον ἔπαινον. *Eustath.* Ἐπιτίμησις——ἐστὶ πικρὰ πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, καὶ δι' ἀπορρήτων λυπηρὰ παραίνεσις. Διὰ τοῦτο καὶ προοίμιον αὐτῷ μακρόν ἐστι· " Κρείσσων εἷς ἐμέθεν καὶ " φέρτερος οὐκ ὀλίγον περ Ἔγχει· ἐγὼ δέ κε " σεῖο νοήματί γε προβαλοίμην· Πολλὸν ἐπεὶ πρότερος γενόμην καὶ πλείονα οἶδα." Αὐτὸ τὸ προοίμιον τοῦ σχήματός ἐστιν ἀρχὴ, Μὴ πάνυ θάῤῥει τῇ ἀνδρείᾳ τῇ σαυτοῦ· εἰ δὲ μὴ, ἐλέγχεις αὐτὴν [illegible] εἶναι· ἀλλ' ἄκουε παρ' ἀνδρὸς ἐμπείρου καὶ ἐπιστήμονος [illegible] πραγμάτων.—— Ἐπειδὴ τοίνυν ταῦτα πικρά ἐστι, καὶ ἐπιτίμησιν ἔχει, ἐκεῖνος παραβολῇ [*ver.* 221, *&c.*] τὸ πικρὸν τῆς ἐπιτιμήσεως ἀσφαλὲς ἐποίησεν. *Dionys. Halicarn. Lib. qui inscribitur* Τέχνη, § 9. *in fine.*

——Tibi dextera bello
Utilis; ingenium est, quod eget moderamine nostri.
Ovid. Metam. Lib. XIII, *ver.* 361.

Ver. 218.—νοήματί κεν.] Cod. *Harleian.* νοήματί γε. Atque ita legit *Dionysius Halicarnassensis* loco jam citato. Quæ & proba Lectio.

Ver. 221. Αἶψά τε φυλόπιδος.] *Al.* Αἶψά κε, & Αἶψα δέ. Ὅρα——ὡς ἀπαθῶς καὶ ἀλύπως εἰπεῖν περὶ τῶν ἐν πολέμῳ τετελευτηκότων προειρημένος, ὡς περὶ πυρῶν συγκομιδὴν ποιεῖται τὸν λόγον, λέγων· " Αἶψά τε φιλόπιδος [φυλόπιδος] πέλεται κόρος " ἀνθρώποισιν, Ἧς τε πλείστην μὲν καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχευεν· Ἄμητος δ' ὀλίγιστος." *Aristid. Quintilian. de Musicâ, Lib.* II.

Ver. 222. Ἧστε πλείστην.] *Heraclides Ponticus* legit Ὡς ὅτε πλείστην.

Ibid.—πλείστην μὲν καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχευεν.] Ἀλληγορικῶς οὖν καλάμην νῦν κέκληκε τὰ σώματα τῶν ἀνῃρημένων. *Schol.* " Quotiens multam necem significare vult, *messem* hominum factam esse dicit." *Macrob. Saturnal. Lib.* V, *cap.* 15.

Ver. 223.—κλίνησι.] Vide suprà ad ά, 309, & 338.

Ver. 226. Λίην γὰρ πολλοί.]

Namque nimis multos, atque omni luce cadentes
Cernimus; ut nemo possit mœrore vacare.
Quo magis est æquum tumulis mandare peremptos
Firmo animo, & luctum lacrymis finire diurnis.
Cic. Tusc. Disputat Lib. 3.

Ver. 229.—δακρύσαντας.] *Al.* δακρυχέοντας.

Ver. 233. Ἑσσάμενοι χροῒ χαλκόν.] *Cum nosmet ipsi armaverimus.* Similitérque infrà *ver.* 238,——Νέστορος υἷας ὀπάσσατο· *Nestoris filios fili ipse comites ascivit.* Vide suprà ad *ver.* 23; & ad ν', 168.

Ver.

Λαῶν ὀτρυντὺν πολιδέγμενος ἰσχανάσθω.
Ἧδε γὰρ ὀτρυντὺς κακὸν ἔσσεται, ὅς κε λίπηται
Νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων· ἀλλ' ἀθρόοι ὁρμηθέντες
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.
Ἦ, καὶ Νέστορος υἷας ὀπάσσατο κυδαλίμοιο,
Φυλείδην τε Μέγητα, Θόαντά τε, Μηριόνην τε,
Καὶ Κρειοντιάδην Λυκομήδεα, καὶ Μελάνιππον·
Βὰν δ' ἴμεν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο.
Αὐτίκ' ἔπειθ' ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον·
Ἑπτὰ μὲν ἐκ κλισίης τρίποδας φέρον, οὕς οἱ ὑπέστη,
Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους·
Ἐκ δ' ἄγον αἶψα γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
Ἑπτ', ἀτὰρ ὀγδοάτην, Βρισηΐδα καλλιπάρηον.
Χρυσοῦ δὲ στήσας Ὀδυσεὺς δέκα πάντα τάλαντα,
Ἦρχ', ἅμα δ' ἄλλοι δῶρα φέρον κούρητες Ἀχαιῶν.
Καὶ τὰ μὲν ἐν μέσσῃ ἀγορῇ θέσαν· ἂν δ' Ἀγαμέμνων
Ἵστατο· Ταλθύβιος δὲ, θεῷ ἐναλίγκιος αὐδὴν,
Κάπρον ἔχων ἐν χερσὶ, παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
Ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄορτο,
Κάπρου ἀπὸ τρίχας ἀρξάμενος, Διῒ χεῖρας ἀνασχὼν,
Εὔχετο· τοὶ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτόφιν εἵατο σιγῇ
Ἀργεῖοι κατὰ μοῖραν ἀκούοντες βασιλῆος.
Εὐξάμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα, θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,

" Copiarum cohortatione expectatâ subsistat.
" Illa enim cohortatio malè ei cedet, quicunque relictus fuerit
" Apud naves Argivorum: sed omnes-simul *castris*-egressi
" In Trojanos equûm-domitores excitemus acre prælium.
Dixit, & Nestoris filios sibi comites delegit gloriâ-sublimis,
Phylidémque Megeta, Thoantáque, Merionemque,
Et Creontiadem Lycomedem, & Melanippum:
Perrexerunt autem ire ad tentorium Agamemnonis Atridæ.
Statim deinde simul verbum fuit, & perfectum est opus:
Septem quidem è tentorio tripodas ferebant, quos ei pollicitus erat,
Splendidósque lebetes viginti, duodecimque equos:
Eduxerunt confestim & mulieres formâ-egregias, operum scientes,
Septem; at octavam, Briseïda genas-pulchram.
Auri autem appensa Ulysses decem omnia talenta,
Præibat *ferens*; simúlque alii dona ferebant juvenes Achivorum.
Et ea quidem in mediâ concione posuerunt: at Agamemnon
Surrexit: Talthybius autem, deo similis voce,
Aprum tenens manibus, adstabat pastori populorum.
Atrides autem, extracto manibus cultro,
Qui ei juxta ensis magnam vaginam semper pendebat,
Apri setis pro primitiis abscissis, Jovi manibus sublatis,
Precabatur: ii verò omnes ibidem sedebant tacitè
Argivi, ut par erat, auscultantes regi.
Conceptis autem precibus dixit, suspiciens in cœlum latum:
" Testis-sit nunc Jupiter primùm, deorum summus & optimus,

Ver. 236. Νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων.] *Al.* Νηυσὶ παρ' Ἀργείων. Quo modo legit & Codex *Harleianus.*

Ver. 242.— ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον.] Sic apud *Virgilium*:

Sic ait, & *dicto citiùs* tumida æquora placat.
Æn. I, 146.

Item apud *Terentium*;

——*dictum factum* huc abiit ——.
Heautontimor. Act. V; *Sc.* I, 31.

Ibid.—τετέλεστο.] Vide suprà ad δ', 492; & ad α', 37.

Ver. 245.—ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας.] *Al.* ἀμύμονα ἔργ' εἰδυίας.

Ver. 247. Χρυσοῦ δὲ στήσας Ὀδυσεὺς δέκα πάντα τάλαντα.] *Decem ipsa talenta*, vel *talenta non minùs decem.* Malè igitur vir eruditissimus *Dionysius Halicarnassensis*, περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 8; Τῶν δὲ Σχημάτων τὰ μὲν κατὰ Πλεονασμὸν ποιεῖ· ἐνίοτε μὲν διὰ τὸ μέτρον· ὡς ἐν τούτῳ· " Χρυσοῦ δὲ στήσας Ὀδυσεὺς δέκα πάντα τάλαντα." Τὸ γὰρ πάντα" μηδὲν συντελοῦν ἔγκειται. Vide suprà ad σ', 373, & 470.

Ibid.—στήσας.] Διὰ ζυγοῦ στήσας· οὕτω γὰρ " οἱ ἀρχαῖοι τὰ χρήματα ἐστάθμιζον. *Schol.* Vide infrà ad ω', 232.

Ver. 248.—κούρητες Ἀχαιῶν.] *Strabo, Geograph. lib.* X, legit κουρῆτες Ἀχαιοί.

Ver. 253.—ἄορτο.] *Al.* ἄωρτο.

Ver. 254.—χεῖρας ἀνασχὼν, Εὔχετο.

————duplices tendens ad sidera palmas. *Æn.* I, 67.
———oculos ad sidera lætus
Extulit, & cœlo palmas cum voce tetendit. *Æn.* II, 687.
Et duplices cum voce manus ad sidera tendit.
Æn. X, 667.

Ver. 258. Ἴστω νῦν—Γῆ τε καὶ Ἠέλιος.]
Esto nunc sol testis, & hæc mihi terra precanti.
Æn. XII, 176.

Γῆ τε, καὶ Ἠέλιος, καὶ Ἐριννύες, αἵ θ' ὑπὸ γαῖαν
Ἀνθρώπους τίνυνται, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ·
Μὴ μὲν ἐγὼ κούρῃ Βρισηΐδι χεῖρ' ἐπενεῖκα,
Οὔτ' εὐνῆς πρόφασιν κεχρημένος, οὔτέ τευ ἄλλου.
Ἀλλ' ἔμεν' ἀπροτίμαστος ἐνὶ κλισίῃσιν ἐμῇσιν.
Εἰ δέ τι τῶνδ' ἐπίορκον, ἐμοὶ θεοὶ ἄλγεα δοῖεν
Πολλὰ μάλ', ὅσσα διδοῦσιν, ὅ τις σφ' ἀλίτηται ὀμόσσας.
Ἦ, καὶ ἀπὸ στόμαχον κάπρου τάμε νηλέϊ χαλκῷ·
Τὸν μὲν Ταλθύβιος πολιῆς ἁλὸς ἐς μέγα λαῖτμα
Ῥίψ' ἐπιδινήσας, βόσιν ἰχθύσιν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἀνστὰς Ἀργείοισι φιλοπτολέμοισι μετηύδα·
Ζεῦ πάτερ, ἦ μεγάλας ἄτας ἄνδρεσσι διδοῖσθα·
Οὐκ ἂν δήποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
Ἀτρείδης ὤρινε διαμπερὲς, οὐδέ κε κούρην
Ἦγεν, ἐμεῦ ἀέκοντος, ἀμήχανος· ἀλλά ποθι Ζεὺς
Ἤθελ' Ἀχαιοῖσιν θάνατον πολέεσσι γενέσθαι.
Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὴν ἐπὶ νῆα ἕκαστος.
Δῶρα δὲ Μυρμιδόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο,
Βὰν δ' ἐπὶ νῆα φέροντες Ἀχιλλῆος θείοιο·
Καὶ τὰ μὲν ἐν κλισίῃσι θέσαν, κάθισαν δὲ γυναῖκας·
Ἵππους δ' εἰς ἀγέλην ἔλασαν θεράποντες ἀγαυοί.
Βρισηῒς δ' ἄρ' ἔπειτ', ἰκέλη χρυσῇ Ἀφροδίτῃ,
Ὡς ἴδε Πάτροκλον δεδαϊγμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἀμφ' αὐτῷ χυμένη, λίγ' ἐκώκυε, χερσὶ δ' ἄμυσσε
Στήθεά τ', ἠδ' ἀπαλὴν δειρὴν, ἰδὲ καλὰ πρόσωπα·

" Terráque, & Sol, & Furiæ, quæ sub terram
" Homines puniunt, quicunque perjurium jurârit:
" Nequaquam ego puellæ Briseïdi manum intuli,
" Neque concubitûs causâ indigens *ipsâ*, neque alicujus alterius *rei*:
" Sed mansit intacta in tentoriis meis.
" Si verò quid horum perjurium *est*, mihi dii dolores dent
" Multos admodùm, quot dant *ei*, qui in eos peccârit jurando.
Dixit, & jugulum apri abscidit sævo ære:
Hunc quidem Talthybius cani maris in magnum æquor
Projecit circumrotatum, escam piscibus: At Achilles
Assurgens inter Argivos bellicosos locutus est:
" Jupiter pater, magnas calamitates omnino mortalibus infers:
" Neque enim unquam animum in pectoribus meis
" Atrides commovisset prorsùs, neque puellam utique
" Abduxisset, me invito, mala-struens; at nimirùm Jupiter
" Voluit Achivis mortem multis contingere.
" Nunc verò abite ad jentaculum, ut committamus prælium.
Sic dixit: solvit autem concionem celerem.
Illi quidem dispergebantur suam ad navem quisque
Dona verò Myrmidones magnanimi procurabant,
Iverunt autem ad navem ferentes Achillis divini;
Et ea quidem in tentoriis posuerunt, collocaveruntq;-in-sedibus mulieres;
Equos verò ad armentum egerunt famuli præclari.
Tum verò Briseïs, similis aureæ Veneri,
Ut vidit Patroclum laceratum acuto ære,
Ipsi circumfusa, stridulum edidit-ululatum, manibúsque laniabat
Pectoráque, & teneram cervicem, atque pulchra ora:

Ver. 260.—τίνυνται, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ.]

——φασὶν Ἐριννύας ἀμφιπολεύειν
Ὅρκον τινυμένας, τὸν Ἔρις τέκε πῆμ' ἐπιόρκοις. *Hesiod.* Ἡμέραι, *ver.* 39.

Ὅρκον θ', ὃς δὴ πλεῖστον ἐπιχθονίους ἀνθρώπους
Πημαίνει, ὅτε κέν τις ἑκὼν ἐπίορκον ὀμόσσῃ.
Id. Theogon. ver. 231.

Ibid.—τίνυνται.] Vide suprà ad β', 43; & ad γ, 279. *Al.* τίνυυνται.

Ver. 266.—ἀπὸ στόμαχον κάπρου τάμε.] Id est κάπρου στόμαχον ἀπέταμε.

Ver. 270. Ζεῦ πάτερ.] Vide suprà ad ό, 372.

Ver. 273. Ἦμεν, ἐμεῦ ἀέκοντος, ἀμήχανος· ἀλλά.] Ita ex *Eustathio* edidit *Barnesius*. *Al.* Ἦγεν, ἐμεῦ ἀέκοντος· ἀμήχανος· ἀλλά.

Ver. 277.—ἄρ.] *Ut jusserat Achilles.—ver.* 275.

Ver. 282.—ἔπειτ', ἰκέλη.] Ita edidit *Barnesius*; *Al.* ἔπειθ', ἰκέλη.

Ibid.—χρυσῇ.] Edidit *Barnesius* χρυσέῃ. Quod eodem modo pronuntiandum; primam enim necessariò producit. Vide suprà ad ν', 523.

Ver. 284. Ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγ' ἐκώκυε.]

Unguibus ora soror fœdans & pectora pugnis,
Per medios ruit ac morientem nomine clamat.
Æn. IV, 673.

Ibid. — ἐκώκυε.] Pronuntiabatur, ut opinor, ἐκώκυ. Vide suprà ad σ', 37; & ad ά, 488.

Ver.

Εἶπε δ' ἄρα κλαίουσα γυνὴ, εἰκυῖα θεῇσι·
Πάτροκλέ, μοι δειλῇ πλεῖστον κεχαρισμένε θυμῷ,
Ζωὸν μέν σε ἔλειπον ἐγὼ, κλισίηθεν ἰοῦσα,
Νῦν δέ σε τεθνειῶτα κιχάνομαι, ὄρχαμε λαῶν,
Ἂψ ἀνιοῦσ'· ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί.
Ἄνδρα μὲν, ᾧ ἔδοσάν με πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Εἶδον πρὸ πτόλιος δεδαϊγμένον ὀξέϊ χαλκῷ·
Τρεῖς τε κασιγνήτους, τούς μοι μία γείνατο μήτηρ,
Κηδείους, οἳ πάντες ὀλέθριον ἦμαρ ἐπέσπον·
Οὐδὲ μὲν οὐδ' ἔμ' ἔασκες, ὅτ' ἄνδρ' ἐμὸν ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
Ἔκτεινεν, πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος,
Κλαίειν, ἀλλ' ἔμ' ἔφασκες Ἀχιλλῆος θείοιο
Κουριδίην ἄλοχον θήσειν, ἄξειν τ' ἐνὶ νηυσὶν
Ἐς Φθίην, δαίσειν δὲ γάμον μετὰ Μυρμιδόνεσσι.
Τῷ σ' ἄμοτον κλαίω τεθνηότα, μείλιχον αἰεί.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες,
Πάτροκλον πρόφασιν, σφῶν δ' αὐτῶν κήδε' ἑκάστη.
Αὐτὸν δ' ἀμφὶ γέροντες Ἀχαιῶν ἠγερέθοντο,
Λισσόμενοι δειπνῆσαι· ὁ δ' ἠρνεῖτο στεναχίζων·
Λίσσομαι, εἴ τις ἔμοιγε φίλων ἐπιπείθεθ' ἑταίρων,

Dixit autem flens mulier, ſimilis deabus;
" Patrocle, mihi miſeræ chariſſime animo,
" Vivum quidem te reliqui ego, è tentorio abiens,
" Nunc verò te mortuum invenio, princeps populorum,
" Reverſa: Ut me excipit malum è malo ſemper!
" Virum quidem, cui collocârant me pater & veneranda mater,
" Vidi ante urbem confoſſum acuto ære;
" Tréſque fratres, quos mihi eadem peperit mater,
" Conjunctiſſimos, qui omnes exitialem diem obierunt:
" Haudquaquam tamen me ſinebas, quando virum meum velox Achilles
" Interfecit, evertitque urbem divini Mynetis,
" Flere; ſed me dicebas Achillis divini
" Primam uxorem *te* facturum eſſe, abducturúmque in navibus
" In Phthiam, inſtructurúmque epulas-nuptiales inter Myrmidonas.
" Ideò te inexpletùm fleo mortuum, animo ſemper manſuetum.
Sic dixit flens: adgemebant autem fœminæ,
De Patroclo, ſpecie; de ſuis autem *reverâ* ipſarum malis ſingulæ.
Ipſum verò circum *Achillem* ſeniores Achivorum congregabantur,
Precantes, ut jentaculum ſumeret: Is vero recuſabat gemebundus;
" Obſecro, ſiquis omnino mihi charorum obſequitur ſociorum,

Ver. 287. Πάτροκλέ, μοι δειλῇ πλεῖστον κεχαρισμένε θυμῷ.] Πολλὰ σχήματα παρ' Ὁμήρῳ, πάμπολλα καὶ ἐν ἄλλαις ὑποθέσεσιν ἄλλα δεικνύμενα· ἐπεὶ καὶ ὁ τῆς Βρισηΐδος λόγος οὐκ ἀσχημάτιστος, ὅτε ἤκουσε παρὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος, θεασσαμένη τὸν Πάτροκλον κείμενον ἐπιπίπτει τῷ σώματι, καὶ θρηνεῖ Πάτροκλον. Καὶ οἴεται ὁ ἀκροατὴς ὅτι Πάτροκλον θρηνεῖ· ἐνδείκνυται δὲ ὁ ποιητὴς σοφίαν γυναικὸς ἐν ἀκμῇ καιροῦ ἀπαιτούσης τὰς τῆς γυναικὸς ὑποσχέσεις· καὶ διὰ τοῦτο θρήνου δίκην λεγούσης πρὸς Ἀχιλλέα· " Πάτροκλέ, μοι δειλῇ πλεῖστον κεχαρισμένε θυμῷ, Ζωὸν, &c. *Dionyſ. Halicarn. Lib. qui inſcribitur* Τέχνη, *cap.* 9.

Ver. 289—300. — τεθνειῶτα—τεθνηότα.] Vide ſuprà ad ύ, 46.

Ver. 290.—δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί.]

Ἕτερα δ' ἀφ' ἑτέρων
Κακὰ κακῶν κυρεῖ. *Euripid. Hecuba, ver.* 688.
——ἐπὶ δ' ἄλγεσιν ἄλγεα κεῖται. *Id. Troades, ver.* 591.
————aliud ex alio malum.
Terent. Eunuch. Act. V, *Scen.* V, 17.

Ver. 294.—ἐπέσπον.] Cod. *Harleian.* ἐπέσπων.

Ver. 295. Οὐδὲ μὲν οὐδ'.] Singularem habet vim duplex iſta negatio, quæ ſermone Romano exprimi non poteſt.

Ver. 295—297. — ἔασκες——ἔφασκες.] Vide ſuprà ad *ver.* 42; & ad ύ, 84.

Ver. 296.—πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος.] Ἐμφαίνει γὰρ τὴν Λυρνησσὸν, λέγων, " πόλιν θείοιο Μύνητος," ὡς ἂν δυναστευομένην ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἐνταῦθα πεσεῖν αὐτὸν μαχόμενον. *Strabo, Geograph. Lib.* XIII. Recte; Ut liquet ex *Iliad.* β', 689;

Κούρης χωόμενος Βρισηΐδος ἠϋκόμοιο,
Τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας,
Λυρνησσὸν διαπορθήσας καὶ τείχεα Θήβης,
Κὰδ δὲ Μύνητ' ἔβαλεν ————

Cæterùm Codex *Harleianus* hîc legit, ἐκ δ' εἷλε πόλιν.

Ver. 298. Κουριδίην ἄλοχον.] Vide ſuprà ad ά, 114.

Ibid.—ἐνὶ νηυσὶν.] *Al.* ἐπὶ νηυσίν.

Ver. 299.—δαίσειν δὲ γάμον μετὰ Μυρμιδόνεσσι.] Ita apud *Euripidem*;

Εἰς τὰς ἄλλας ὥρας γὰρ δὴ
Παιδὸς δαίσομεν ὑμεναίους. *Iphig. in Aul. ver.* 122.
Ἐνταῦθ' ἔδαισαν Πηλέως γάμον θεοί. *Ibid. ver.* 707.

Ver. 302. Πάτροκλον πρόφασιν, σφῶν δ' αὐτῶν κήδε' ἑκάστη.] " Selon mon goût particulier, voilà le trait le plus fin qui ſoit " dans toute l'Iliade: rien n'eſt plus naturel que l'image que " le Poëte nous préſente de nos pauvres filles, qui ſe trou- " vant depuis aſſez longtemps entre les mains d'un vain- " queur, renouvellent l'armes à l'occaſion des nouveaux ob- " jets de triſteſſe qui les environnent, quoiqu'elles y priſſent " peu de part." *Terraſſon. Diſſertat. ſur l'Iliade, Part.* IV, *cap.* 4.

Μή με πρὶν σίτοιο κελεύετε, μηδὲ ποτῆτος
Ἄσασθαι φίλον ἦτορ, ἐπεί μ' ἄχος αἰνὸν ἱκάνει·
Δύντα δ' ἐς ἠέλιον μενέω, καὶ τλήσομαι ἔμπης.
Ὣς εἰπών, ἄλλους μὲν ἀπεσκέδασεν βασιλῆας·
Δοιὼ δ' Ἀτρεῖδαι μενέτην, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Νέστωρ, Ἰδομενεύς τε, γέρων θ' ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
Τέρποντες πυκινῶς ἀκαχήμενον· οὐδέ τι θυμῷ
Τέρπετο, πρὶν πολέμου στόμα δύμεναι αἱματόεντος.
Μνησάμενος δ' ἀδινῶς ἀνενείκατο, φώνησέν τε·
Ἦ ῥά νύ μοι ποτὲ καὶ σύ, δυσάμμορε, φίλταθ' ἑταίρων,
Αὐτὸς ἐνὶ κλισίῃ λαρὸν παρὰ δεῖπνον ἔθηκας
Αἶψα καὶ ὀτραλέως, ὁπότε σπερχοίατ' Ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν ἄρηα.
Νῦν δὲ σὺ μὲν κεῖσαι δεδαϊγμένος· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Ἄκμηνον πόσιος καὶ ἐδητύος, ἔνδον ἐόντων,
Σῇ ποθῇ· οὐ μὲν γάρ τι κακώτερον ἄλλο πάθοιμι·
Οὐδ' εἴ κεν τοῦ πατρὸς ἀποφθιμένοιο πυθοίμην,
Ὅς που νῦν Φθίηφι τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβει,
Χήτεϊ τοιοῦδ' υἷος· ὁ δ' ἀλλοδαπῷ ἐνὶ δήμῳ
Εἵνεκα ῥιγεδανῆς Ἑλένης Τρωσὶν πολεμίζω·
Ἠὲ τόν, ὃς Σκύρῳ μοι ἐνιτρέφεται φίλος υἱός,
Εἴ που ἔτι ζώει γε, Νεοπτόλεμος θεοειδής.
Πρὶν μὲν γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει,
Οἶον ἐμὲ φθίσεσθαι ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, σὲ δέ τε Φθίηνδε νέεσθαι,
Ὡς ἄν μοι τὸν παῖδα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ

" Nè me antè cibo, jubete; neque potu,
" Satiare meum animum; dolor enim me gravis invadit:
" Ad occidentem autem solem expectabo, & perferam prorsùs.
Sic fatus, alios quidem dimisit reges:
Duo autem Atridæ manebant & nobilis Ulysses,
Nestor, Idomeneúsque, senéxq; equûm-agitator Phœnix,
Oblectantes assiduè tristem: neque quicquam animo
Oblectabatur, antequam prælii aciem subiret sanguinolenti.
Recordatus verò crebros ex-imo-pectore-trahebat-*gemitùs*, dixitque:
" Certè mihi olim & tu, infelix, charissime sodalium,
" Ipse in tentorio lautum jentaculum apponebas
" Properè & diligenter, quandò festinarent Achivi
" Trojanis equûm-domitoribus inferre lacrymosum Martem.
" Nunc verò tu quidem jaces confossus; sed meum cor
" Expers potûs & cibi, intus licèt sint,
" Tui desiderio: Neque enim quicquam pejus aliud paterer;
" Nè quidem si vel patrem mortuum audirem,
" Qui fortasse nunc in Phthiâ molles lacrymas effundit,
" Desiderio talis filii: ipse verò alienigeno in populo
" Propter invisam Helenam contra Trojanos bellum-gero:
" Vel illum, qui in Scyro mihi nutritur charus filius,
" Si quidem adhuc vivit, Neoptolemus divinâ-formâ-præditus.
" Nam anteà quidem mihi animus in pectoribus sperabat,
" Solum me moriturum esse, longè ab Argo apto-equis,
" Hîc in Trojâ; te verò ad Phthiam rediturum esse,
" Ut mihi filium veloci cum nave nigrâ

Ver. 307. Ἄσασθαι.] Vide suprà ad *ver.* 167; & ad γ', 141.

Ver. 309.—ἀπεσκέδασεν.] Vide suprà ad α', 140.

Ver. 310.—Ἀτρεῖδαι.] Cod. *Harleian.* Ἀτρεΐδα.

Ver. 311. Νέστωρ, Ἰδομενεύς τε.] Cod. *Harleian.* Νέστωρ τ' Ἰδομενεύς τε.

Ibid.—ἱππηλάτα.] Vide suprà ad α', 175.

Ibid.—Φοῖνιξ.] Vide suprà ad β', 265.

Ver. 314.—ἀδινῶς ἀνενείκατο.] Ἀθρόως καὶ ἐλεεινῶς καὶ οἰκτρῶς ἀνέκραξεν· ἢ, οἱονεὶ ἀνεστέναξε, καὶ πολὺ ἤγαγε πνεῦμα. *Schol.* *Al.* ἀδινῶς ἀνενέγκατο.

Ver. 316.——ἐνὶ κλισίῃ λαρὸν.] *Al.* ἐνὶ κλισίῃσι λαρόν. Minùs rectè; nam λαρὸν *priorem* producit. Vide suprà ad ϱ', 572.

Ver. 318.—πολύδακρυν ἄρηα.]

——lacrymabile bellum. *Æn.* VII, 604.

Ver. 322.—ἀποφθιμένοιο.] Similitérque infrà *ver.* 337; Vide suprà ad β', 43.

Ver. 326. Ἠὲ τὸν, ὃς Σκύρῳ] Τὸ δὲ "Ἠὲ τὸν," οὐ συνήθως ἐσχημάτισται, ἀλλά τι παρεξήλλακται· ἦν μὲν γὰρ τοῦ εἱρμοῦ, τὸ εἰπεῖν, Οὐδ' εἴκεν τοῦ πατρὸς πυθοίμην, ἠὲ τοῦ, ἤγουν τούτου, ὃς Σκύρῳ μοι ἐντρέφεται. Ἀχιλλεὺς δὲ, ὡς οἷον ἐκπαθόμενος ὑπὸ πένθους τῆς ἐθίμου συντάξεως, ἔφη τὸ, "Ἠὲ τόν." *Eusțath.* Consultò certè ita scripsit Poëta, cùm æquè facilè scribere potuisset, "Ἠὲ τοῦ, ὃς Σκύρῳ" &c.

Ibid.—Σκύρῳ.] Σκῦρος, νῆσος μία τῶν Κυκλάδων. *Schol.* ad *ver.* 332.

Ver. 327.—θεοειδής.] Vide suprà ad β', 623.

Ver. 329.—φθίσεσθαι.] Vide suprà ad β', 833.

Ver.

Σκυρόθεν ἐξαγάγοις, καί οἱ δείξειας ἕκαστα,
Κτῆσιν ἐμὴν, δμῶάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.
Ἤδη γὰρ Πηλῆά γ᾽ ὀΐομαι ἢ καλὰ πάμπαν
Τεθνάμεν, ἤ πȣ τυτθὸν ἔτι ζώοντ᾽ ἀκαχῆσθαι,
Γήραΐ τε στυγερῷ, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενον αἰεὶ
Λυγρὴν ἀγγελίην, ὅτ᾽ ἀποφθιμένοιο πύθοιτο.
Ὣς ἔφατο κλαίων· ἐπὶ δὲ στενάχοντο γέροντες,
Μνησάμενοι τὰ ἕκαστος ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπον.
Μυρομένȣς δ᾽ ἄρα τȣ́ς γε ἰδὼν ἐλέησε Κρονίων,
Αἶψα δ᾽ Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τέκνον ἐμὸν, δή πάμπαν ἀποίχεαι ἀνδρὸς ἑῆος·
Ἦ νύ τοι ȣ̓κέτι πάγχυ μετὰ φρεσὶ μέμβλετ᾽ Ἀχιλλεύς;
Κεῖνος ὅγε προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραιράων,
Ἧσται ὀδυρόμενος ἕταρον φίλον· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Οἴχονται μετὰ δεῖπνον, ὁ δ᾽ ἄκμηνος καὶ ἄπαστος.
Ἀλλ᾽ ἴθι, οἱ νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
Στάξον ἐνὶ στήθεσσ᾽, ἵνα μή μιν λιμὸς ἵκηται.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
Ἡ δ᾽, ἅρπη εἰκυῖα τανυπτέρυγι, λιγυφώνῳ,
Οὐρανȣ̃ ἐκκατέπαλτο, δι᾽ αἰθέρος· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Αὐτίκα θωρήσσοντο κατὰ στρατόν· ἡ δ᾽ Ἀχιλῆϊ
Νέκταρ ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
Στάξ᾽, ἵνα μή μιν λιμὸς ἀτερπὴς γούναθ᾽ ἵκηται.
Αὐτὴ δὲ πρὸς πατρὸς ἐρισθενέος πυκινὸν δῶ
Ὤιχετο· τοὶ δ᾽ ἀπάνευθε νεῶν ἐχέοντο θοάων.
Ὡς δ᾽ ὅτε ταρφειαὶ νιφάδες Διὸς ἐκποτέονται,

" E Scyro educeres, & ei ostenderes singula,
" Possessionē meam, servósque, & altum-tectū habentem magnā domū.
" Nunc enim Peleum utique puto vel prorsùs
" Interiisse, vel ægrè adhuc viventem tristari,
" Senióque inviso, & de me expectantem semper
" Tristem nuncium, quando interfectum audiat.
Sic dixit flens; adgemebant autem primores,
Recordati quæ quisque in ædibus reliquerant.
Lugentes verò hos intuitus miseratus est Saturnius,
Confestimque Minervam verbis alatis allocutus est:
" Filia mea, jam prorsus deseris virum bonum:
" An utique tibi haud jam omnino, in animo curæ-est Achilles?
" En! ille ante naves puppibus-excelsas,
" Sedet plorans sodalem charum: alii verò jam
" Abierunt ad jentaculum, is verò jejunus & impastus *est*.
" Quin abi, ei nectárque & ambrosiam amabilem
" Instilla in pectora, ut nè ipsum fames occupet.
Sic locutus, impulit anteà paratam-animo Minervam:
Illa verò, harpæ similis alas-patulæ, vocem-argutæ,
E cœlo desiliit, per æthera: At Achivi
Jam tum armabantur per castra: Illa verò Achilli
Nectar in pectora & ambrosiam amabilem
Instillavit, ut nè eum fames peracerba genua occuparet.
Ipsa verò ad patris præpotentis solidam domum
Abiit; illi autem seorsùm à navibus fundebantur velocibus.
Ut verò cùm densæ nives à Jove devolant,

Ver. 332.—ἐξαγάγοις.] *Al.* ἐξαγάγης.

Ver. 334.—Πηλῆά.] Vide suprà ad α', 265.

Ver. 336.—ποτιδέγμενον.] *Barnesius* edidit προτιδέγμενον. Quod perindè est.

Ver. 337.—πύθοιτο.] *Al.* πύθηται. Quo modo legit & Codex *Harleianus*.

Ver. 338. Ὣς ἔφατο κλαίων.]

Sic fatur lacrymans —— *Æn.* VI, 1.

Ver. 339.—ἐνὶ μεγάροισιν.] Quâ ratione, ἐνὶ, hîc ultimam producat; item ὀδυρόμενος, *ver.* 345; & τανυπτέρυγι, *ver.* 350; vide suprà ad α', 51.

Ibid.—ἔλειπον.] *Al.* ἔλειπεν. Cod. *Harleian.* ἔλειπε.

Ver. 340.—ἄρα.] *Eo modo quo dixi*—.

Ibid.—Κρονίων.] Vide suprà ad α', 265, & 397.

Ver. 349.—ὤτρυνε.] Vide suprà ad ν', 44.

Ver. 350.—ἅρπη.] Εἶδος ὀρνέȣ· τινὲς ἐκτῖνον καλȣ̃σιν, ἕτεροι δὲ φρήνην· λέγεται δὲ καὶ τὸ δρέπανον. *Schol.*

Ibid. — τανυπτέρυγι, λιγυφώνῳ.] Hinc liquet Vocalem istam υ in vocibus, λιγὺς, λιγύφωνος, *Brevem* esse. Malè igitur *Phil. Labbeus*; "*Vocales longæ* (inquit) *corripi possunt in* "*carmine, per solam Systolam purámque Licentiam; cùm palàm* "*& apertè longa breviatur; ut secunda in* λιγύφθογγος." Dialect. Linguæ Græce, cap. IX, § 2. Utique, Licentia ista siqua esset, periisset omnis Prosodia. Quod autem "λιγύφθογ-" "γος." secundam nonnunquam producat, id verò *positioni soli* debetur. Vide suprà ad β', 537.

Ver. 356.—ἀπάνευθε.] Vide suprà ad α', 349.

Ver. 357.—νιφάδες.] De hujus vocis prosodiâ, vide suprà ad μ', 280; & ad γ', 754.

Ψυχραὶ ὑπαὶ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαο·
Ὣς τότε ταρφειαὶ κόρυθες, λαμπρὸν γανόωσαι,
Νηῶν ἐκφορέοντο, ϗ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι,
Θώρηκές τε κραταιγύαλοι, ϗ μείλινα δοῦρα.
Αἴγλη δ' οὐρανὸν ἷκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθὼν
Χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς· ὑπὸ δὲ κτύπος ὤρνυτο ποσσὶν
Ἀνδρῶν· ἐν δὲ μέσοισι κορύσσετο δῖος Ἀχιλλεύς·
Τοῦ ϗ ὀδόντων μὲν καναχὴ πέλε, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Λαμπέσθην, ὡσεί τε πυρὸς σέλας· ἐν δέ οἱ ἦτορ
Δῦν' ἄχος ἄτλητον· ὁ δ' ἄρα Τρωσὶν μενεαίνων
Δύσετο δῶρα θεοῦ, τά οἱ Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
Δεύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
Χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε, στιβαρόν τε,
Εἵλετο, τοῦ δ' ἀπάνευθε σέλας γένετ', ἠΰτε μήνης.
Ὡς δ' ὅταν ἐκ πόντοιο σέλας ναύτῃσι φανείη
Καιομένοιο πυρὸς, τὸ δὲ καίεται ὑψόθ' ὄρεσφι,

Gelidæ impetu actæ serenitatem-inducentis boreæ;
Sic tunc crebræ galeæ, lucidùm renidentes,
E navibus ferebantur, & clypei umbonibus-muniti,
Thoracésque concavis-firmi, & fraxineæ hastæ.
Fulgor autem ad-cœlum-usque ascendebat, ridebátque omnis circùm terra
Æris præ fulgure: strepitúsque ciebatur sub pedibus
Virorum: In mediis verò armabatur nobilis Achilles:
Cui & dentes quidem frendebant, oculique
Splendebant, velut ignis flamma; eique cor penitùs
Subiit dolor intolerabilis: ille quidem Trojanis irascens,
Induit dona Dei, quæ ei Vulcanus elaboraverat fabricans.
Ocreas quidem primùm circa tibias posuit
Pulchras, argenteis fibulis aptè-junctas:
Tum posteà, thoracem circa pectora induebat:
Circum humeros autem posuit ensem argenteis-clavis distinctum,
Æreum: deindè autem scutum magnumque, solidúmque,
Sumpsit; ejus autem in longinquum fulgor ibat, tanquam lunæ.
Ut verò cùm è ponto flamma nautis relucet
Ardentis ignis, is autem ardet in-altum in montibus,

Ver. 358.—ὑπαὶ.] *Al.* ὑπό.

Ver. 361. Θώρηκές τε κραταιγύαλοι.] Ἰσχυρὰ γύαλα ἔχοντες, ἰσχυροί· Γύαλα ϗ, τὰ κοιλώματα. *Schol.* De hujusmodi *Thoracibus, Pausanias:* Δύο ἦν χαλκᾶ ποιήματα, τὸ μὲν στέρνῳ ϗ τοῖς ἀμφὶ τὴν γαστέρα ἁρμόζον, τὸ δὲ ὡς νώτου σκέπην εἶναι. Γύαλα ἐκαλοῦντο· τὸ μὲν ἔμπροσθεν, τὸ δὲ ὄπισθεν προσῆγον· Ἔπειτα περόναι συνῆπτον πρὸς ἄλληλα. Ἀσφάλειαν δὲ ἀποχρῶσαν ἐδόκει παρέχεσθαι ϗ ἀσπίδος χωρίς. Ἐπὶ τούτῳ ϗ Ὅμηρος Φόρκυνα τὸν Φρύγα οὐκ ἔχοντα ἀσπίδα ἐποίησεν, [suprà ρ', 314;] ὅτι αὐτῷ γυαλοθώραξ ἦν. *Phocic. Lib.* X, *cap.* 26.

Ibid.—ϗ μείλινα δοῦρα.] Post hunc versum, in uno MS reperit *Barnesius*;

Ἐκ νηῶν ἐχέοντο· βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.

Quod videtur ex π', 267, huc irrepsisse.

Ver. 362. Αἴγλη δ' οὐρανὸν ἷκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθὼν Χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς.] *Al.* ἀπὸ στεροπῆς.

Fulgur ibi ad cœlum se tollit; totaque circùm
Ære renidescit tellus——. *Lucret. Lib.* II, *ver.* 327.
————ac latè fluctuat omnis
Ære renidenti tellus——. *Virg. Georg.* II, 281.

Ibid.—γέλασσε.] Ἤτοι λαμπρυνθεῖσα φαιδρὰ γέγονεν. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 9.

Ver. 363.—ὑπὸ δὲ κτύπος ὤρνυτο ποσσὶ, Ἀνδρῶν.]

————subterque virum vi
Excitur pedibus sonitus————.
Lucret. Lib. II, *ver.* 328.

Ibid. & *ver.* 365.——κτύπος—καναχὴ.] Vide suprà ad δ', 455.

Ibid.—ὤρνυτο.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 365.——τὼ δέ οἱ ὄσσε Λαμπέσθην, ὡσεί τε πυρὸς σέλας.]

————stant lumine flammâ. *Æn.* VI, 300.
——————totoque ardentis ab ore
Scintillæ absistunt; oculis micat acribus ignis.
Æn. XII, 102.

Ver. 367.—ἄρα.] *Ut dictum est*——*ver.* 364.

Ver. 368. Δύσετο.] Vide suprà ad δ', 35, & ad ε', 309.

Ver. 369. Κνημῖδας μὲν πρῶτα.]

Cingitur ipse furens certatim in prælia Turnus:
Jamque adeò Rutulum thoraca indutus ahenis
Horrebat squamis, surasque incluserat auro,
Tempora nudus adhuc; laterique accinxerat ensem;
Fulgebatque altâ decurrens aureus arce. *Æn.* XI, 486.

Ver. 370—380—393. Καλὰς—καλοῦ——καλά.] Vide suprà ad β', 53.

Ver. 372.—ἄρ'.] *Deinceps*————.

Ver. 374—379—381.—τοῦ δ' ἀπάνευθε σέλας γένετ', ἠΰτε μήνης.—Ὣς ἀπ' Ἀχιλλῆος σάκεος σέλας αἰθέρ' ἵκανε——ἡ δ', ἀστὴρ ὥς, ἀπέλαμπεν Ἱππούρις τρυφάλεια.] Vide suprà ad ε', 4; & ad σ', 205.

Ver. 375.—σέλας.] Cod. *Harleian.* τέρας.

Ver.

Σταθμῷ ἐν οἰοπόλῳ· τὲς δ' ἐκ ἐθέλονῖας ἄελλαι
Πόνῖον ἐπ' ἰχθυόενῖα φίλων ἀπάνευθε φέρεσιν·
Ὣς ἀπ' Ἀχιλλῆος σάκεος σέλας αἰθέρ' ἵκανε
Καλῦ, δαιδαλέυ· περὶ δὲ τρυφάλειαν ἀείρας
Κρατὶ θέτο βριαρήν· ἡ δ', ἀςὴρ ὥς, ἀπέλαμπεν
Ἵππερις τρυφάλεια· περισσείονῖο δ' ἔθειραι
Χρύσεαι, ἃς Ἥφαιςος ἵει λόφον ἀμφὶ θαμειάς.
Πειρήθη δ' ἕο αὐτῦ ἐν ἔνῖεσι δῖος Ἀχιλλεύς,
Εἴ οἱ ἐφαρμόσσειε, καὶ ἐνῖρέχοι ἀγλαὰ γυῖα·
Τῷ δ' ἠΰτε πῖερὰ γίνετ', ἄειρε δὲ ποιμένα λαῶν.
Ἐκ δ' ἄρα σύριγῖος παῖρώϊον ἐσπάσατ' ἔγχος,
Βριθὺ, μέγα, ςιβαρόν· τὸ μὲν ὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
Πάλλειν, ἀλλά μιν οἶος ἐπίςαῖο πῆλαι Ἀχιλλεύς,
Πηλιάδα μελίην, τὴν παῖρὶ φίλῳ τάμε Χείρων
Πηλίυ ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.
Ἵππυς δ' Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος ἀμφιέπονῖες
Ζεύγνυσαν, ἀμφὶ δὲ καλὰ λέπαδν' ἔσαν· ἐν δὲ χαλινὰς
Γαμφηλῆς' ἔβαλον, καῖὰ δ' ἡνία τεῖναν ὀπίσσω
Κολλητὸν ποτὶ δίφρον· ὁ δ' ἄρ μάςιγα φαεινὴν
Χειρὶ λαβὼν ἀραρυῖαν, ἐφ' ἵπποιϊν ἀνόρυσεν
Αὐτομέδων· ὄπιθεν δὲ κορυσσάμενος βῆ Ἀχιλλεὺς,
Τεύχεσι παμφαίνων, ὥς' ἠλέκῖωρ ὑπερίων.
Σμερδαλέον δ' ἵπποισιν ἐκέκλεῖο παῖρὸς ἑοῖο·

Loco in folitario; eos verò invitos procellæ
Ponto fuper pifcofo feorsùm ab amicis ferunt:
Sic ab Achillis fcuto fplendor ad æthera ibat
Pulchro, affabrè-facto: Galeam verò fublatam
Capiti impofuit validam; hæc autem ftella tanqam, refulgebat
Setis equinis-comans galea: quaffabantur autem comæ
Aureæ, quas Vulcanus fuderat conum circùm denfas.
Tentabat autem fe ipfum in armis nobilis Achilles,
An fibi apta-effent, & faciles-in-iis-moverentur pulchri artus:
Ei verò tanquam alæ erant, attollebántque paftorem populorum.
E thecâ verò paternam extraxit haftam,
Gravem, magnam, validam; quam quidem non poterat alius Achivorum
Vibrare, fed ipfam folus nôrat vibrare Achilles,
Peliadem fraxinum, quam patri ejus ceciderat Chiron
Pelii ex vertice, cædis-auctorem futuram heroibus.
Equos autem Automedónque & Alcimus adornantes
Jungebant, pulchra-autem lora-jugalia circumpofita erant; frœnófque
Maxillis immiferunt, habenáfque extenderunt retrò
Glutino-compactam ad fellam: fcuticam autem fplendidam
Manu capiens habilem, in currum infiliit
Automedon; retrò verò ad-pugnam-paratus confcendebat Achilles,
Armis collucens, tanquam fulgidus fol.
Terribiliter autem equis imperitabat patris fui:

Ver. 377.—οἰοπόλῳ.] *Scholiaftes* exponit, ἐν ᾧ ὄϊες πολῦνῖο καὶ ἀναςρέφονται. Sed, ut opinor, minùs rectè. Vide fuprà ad ν', 473; & ρ', 54: Item ad *Odyff.* λ', 573.

Ver. 380.—περὶ δὲ τρυφάλειαν ἀείρας Κραῖ. θετο βριαρήν.
——criftatus Achilles. *Æn.* I, 472.

Ver. 383.—ἵει.] Vide fuprà ad π', 762; & ad ό, 24.

Ver. 385. Εἴ οἱ ἐφαρμόσσειε.] Vide fuprà ad ρ', 260.

Ibid.—ἀγλαὰ γυῖα·] *Al.* ἀγλαὰ δῶρα.

Ver. 386.—ἠΰτε.] Cod. *Harleian.* αὖτε.

Ver. 387.—ἄρα.] *Deinceps* ———.

Ibid.—σύριγγος.] Τῆς δοραῖοθήκης. *Schol.*

Ibid. — ἐσπάσαῖ'.] Vide fuprà ad ά, 140.

Ver. 390. Πηλιάδα μελίην.] Quâ ratione, Πηλιάδα, hîc ultimam producat; item ἵπποιϊν, *ver.* 396; & Βαλίε, *ver.* 400; vide fuprà ad ά, 51.

Ver. 392. Ἵππυς δ' Αὐτομέδων.]
——equorum agitator Achillis
Armiger Automedon——— *Æn.* II, 476.

Ver. 393. Ζεύγνυσαν.] Vide fuprà ad γ', 260. *Al.* ζεύγνυον.

Ibid.——λέπαδν' ἔσαν.] Οἱ ὑποῖραχήλιοι ἱμάνῖες, οἱ μασχαλιςῆρες. *Schol.* Porrò *Barnefius* hîc de fuo edidit λέπαδν' ἕσαν· atque ita omninò legendum contendit. Atqui abfque Codicibus nihil mutandum; præfertim cum & *Euftathius* "ἔσαν" legi planiffimè teftetur: Τὸ δὲ ἔσαν ὐ δασύνεταί ποθεν, ἀλλὰ ψιλῦται, δηλῦν τὸ "ἦσαν."

Ver. 395. Κολλητὸν ποῖὶ δίφρον· ὁ δ' ἂρ μάςιγα.] Cod. *Harleian.* Κολλητὸν ἐπὶ δίφρον· ὁ δὲ μάςιγα.

Ver. 396.—ἐφ' ἵπποιϊν.] Cod. *Harleian.* ἐφ' ἵπποισιν.

Ver. 397. — κορυσσάμενος.] *Barnefius* edidit κορυσσόμενος, itáque legendum fidenter pronuntiat; fed, ut opinor, nullâ idoneâ auctoritate. Vide fuprà ad *ver.* 23, & 167; & ad γ', 141. Quin & Codex *Harleianus* κορυσσάμενος legit.

Ver. 398. Τεύχεσι παμφαίνων.] *Al.* Τεύχεσι λαμπόμενος.

Ver. 399.—ἵπποισιν ἐκέκλεῖο——Ξάνθε.]
—————equûm——————
——alloquitur mœrentem, & talibus infit;
Rhœbe———. *Æn.* X, 858, 860.

Ξάνθε τε, καὶ Βαλίε, τηλεκλυτὰ τέκνα Ποδάργης,
Ἄλλως δὴ φράζεσθε σαωσέμεν ἡνιοχῆα
Ἂψ Δαναῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεί χ' ἕωμεν πολέμοιο·
Μηδ', ὡς Πάτροκλον, λίπετ' αὐτόθι τεθνειῶτα.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ ζυγόφιν προσέφη πόδας αἰόλος ἵππος
Ξάνθος, ἄφαρ δ' ἤμυσε καρήατι, πᾶσα δὲ χαίτη,
Ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν, οὖδας ἵκανεν·
Αὐδήεντα δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Καὶ λίην σ' ἔτι νῦν γε σαώσομεν, ὄβριμ' Ἀχιλλεῦ·
Ἀλλά τοι ἐγγύθεν ἦμαρ ὀλέθριον, οὐδέ τι ἡμεῖς
Αἴτιοι, ἀλλὰ θεός τε μέγας καὶ μοῖρα κραταιή.
Οὐδὲ γὰρ ἡμετέρῃ βραδυτῆτί τε νωχελίῃ τε,
Τρῶες ἀπ' ὤμοιιν Πατρόκλου τεύχε' ἕλοντο·
Ἀλλὰ θεῶν ὤριστος, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητὼ,
Ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι, καὶ Ἕκτορι κῦδος ἔδωκε.
Νῶϊ δὲ καί κεν ἅμα πνοιῇ Ζεφύροιο θέοιμεν,
Ἥνπερ ἐλαφροτάτην φάσ' ἔμμεναι· ἀλλά σοι αὐτῷ
Μόρσιμόν ἐστι, θεῷ τε καὶ ἀνέρι ἶφι δαμῆναι.
Ὣς ἄρα φωνήσαντος Ἐριννύες ἔσχεθον αὐδήν.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ξάνθε, τί μοι θάνατον μαντεύεαι; οὐδέ τί σε χρή.
Εὖ νύ τοι οἶδα καὶ αὐτὸς, ὅ μοι μόρος ἐνθάδ' ὀλέσθαι,
Νόσφι φίλου πατρὸς καὶ μητέρος· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
Οὐ λήξω, πρὶν Τρῶας ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο.
Ἦ ῥα, καὶ ἐν πρώτοις ἰάχων ἔχε μώνυχας ἵππους.

" Xanthéque, & Balie, inclyta soboles Podarges,
" Alio jam modo deliberate salvum-referre aurigam
" Retrò Danaorum in agmen, ubi satiati-fuerimus pugnâ:
" Neque, ut Patroclum, relinquite illic mortuum.
Hunc autem sub jugo allocutus est pedibus celer equus
Xanthus, statim verò inclinavit caput; tota autem juba,
Circulo profusa juxta jugum, ad terram pervenit;
Vocalem verò reddidit dea ulnas-candida Juno:
" Et certè te etiam nunc saltem salvum-referemus, impetuose Achille:
" Sed tibi propè dies neque exitialis, neque quicquam nos
" In culpâ, sed deúsque magnus & fatum violentum.
" Neque enim nostrâ tarditatéque segnitiéque,
" Trojani ab humeris Patrocli arma detraxerunt:
" Sed deorum fortissimus, quem comas-pulchra peperit Latona,
" Interfecit inter primos-pugnatores, & Hectori gloriam dedit.
" Nos verò vel flatum Zephyri cursu æquaremus,
" Quem tamen velocissimum dicunt esse: quin & tibi ipsi
" Fatale est, à deóque & viro vi domari.
Sic sanè locuti Erinnyes inhibuerunt vocem.
Hunc autem valdè indignatus allocutus est pedibus velox Achilles:
" Xanthe, quid mihi mortem vaticinaris? neque quid te oportet.
" Benè jam novi & ipse, quòd mihi fatum hîc perire,
" Procul à dilecto patre & matre: attamen
" Non cessabo, antequam Troës abundè satiaverint-se pugnâ.
Dixit, & inter primos clamans dirigebat solidos-ungulis equos.

Ver. 401.—ἡνιοχῆα.] *Al.* ἡνιοχῆας.

Ver. 402.—ἐπεί χ' ἕωμεν πολέμοιο.] Ἐπειδὰν κορεσθῶμεν. *Schol.* Pronuntiabatur autem ἐπεί χ' ἆμεν πολέμοιο. Vide suprà ad έ, 256. *Al.* ἐπεί χ' ἕομεν· Quo modo legit & Codex *Harleianus.*

Ver. 403.—τεθνειῶτα.] Vide suprà ad ν', 46.

Ver. 404.—πόδας αἰόλος ἵππος.] Τὸ, αἰόλον, οὐκ οἶδ' ὅθεν τῶν γραμματικῶν τινες ἐπὶ τοῦ ποικίλου παρ' Ὁμήρῳ ἀκούειν ἀξιοῦσιν· οὕτω γοῦν τὸ, "αἰολόπωλον," ἀποδιδόασι· καὶ τὸ, "αἰόλος ἵππος," καὶ, "αἰόλον ὄφιν." Οὐκ ἔστι δὲ, ἀλλὰ σημαίνει τὸν ταχὺν, γενόμενον ἀπὸ τῆς ἀέλλης· οὕτις ἀπὸ τοῦ Ἄειν καὶ Εἰλεῖν πεποίηται. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 3.

Ver. 407.—λευκώλενος Ἥρη.] Vide suprà ad ό, 92; & ad ά, 43, 58, & 551.

Ver. 409.—οὐδέ τι ἡμεῖς.] Cod. *Harleian.* οὐδέ τοι ἡμεῖς.

Ver. 411.—νωχελίῃ τε.] *Al.* νωθείᾳ τε.

Ver. 415.—ἅμα πνοιῇ Ζεφύροιο θέοιμεν.]

——Illa Noto citius——
——fugit—— *Æn.* V, 242.
——cursuque pedum prævertere ventos. *Æn.* VII, 807.
——anteirent cursibus auras. *Æn.* XII, 84.
——fugit ocior Euro. *Ibid.* 733.

Ver. 417.—θεῷ τε καὶ ἀνέρι.] Ὑπὸ θεοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἀνδρὸς Ἀλεξάνδρου. *Schol.*

Ver. 419.—πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.] Vide suprà ad ά, 58.

Ver. 423.—ἐλάσαι.] *Al.* ἐλάαν.

Ver. 424.—ἐν πρώτοις.] *Al.* ἐν Τρωσίν.

Ibid.—μώνυχας ἵππους.]

——solido——ungula cornu. *Virg. Georg.* III, 88.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Υ'.

Ὑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας Υ'.

Διὸς ἐπιτρέψαντος, κατέρχονται βοηθήσοντες οἱ θεοὶ πάντες· τοῖς μὲν Ἕλλησιν, Ἥρα τε, καὶ Ἀθηνᾶ, καὶ Ποσειδῶν, καὶ Ἥφαιστος, καὶ Ἑρμῆς· τοῖς δὲ Τρωσὶν, Ἀφροδίτη, καὶ Ἀπόλλων· ἔτι δὲ καὶ Ἄρτεμις, καὶ Λητὼ, Ἄρης τε, καὶ Σκάμανδρος· Αἰνείαν δὲ, ἀντιστάντα Ἀχιλλεῖ, σώζει Ποσειδῶν, νεφέλῃ καλύψας· Ἀχιλλεὺς δὲ ἄλλους τε ἀναιρεῖ, καὶ Πολύδωρον, τὸν Πριάμου παῖδα. Ἕκτωρ δὲ, ἀντιστὰς αὐτῷ, φεύγει, Ἀπόλλωνος σώσαντος αὐτόν· τοὺς δὲ ἄλλους Ἀχιλλεὺς ἐπὶ τὴν πόλιν φεύγοντας κατεπείγει.

Ἐπιγραφαί.

Θεῶν μάχη· ἢ Θεομαχία.

Ἄλλως.

Υ, Μακάρων ἐνοπὴ, καὶ φύλοπις Οὐρανιώνων.

Ἄλλη.

Υ, Μακάρων ἔρις ὦρτο, φέρει δ' ἐπὶ κάρτος Ἀχαιοῖς. LIB. XX.

ΩΣ οἱ μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσι θωρήσσοντο
Ἀμφὶ σὲ, Πηλέος υἱὲ, μάχης ἀκόρητον Ἀχαιοί.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο.
Ζεὺς δὲ Θέμιστα κέλευσε θεοὺς ἀγορήνδε καλέσσαι
Κρατὸς ἀπ' Οὐλύμποιο πολυπτύχου· ἡ δ' ἄρα πάντη
Φοιτήσασα κέλευσε Διὸς πρὸς δῶμα νέεσθαι.
Οὔτε τις οὖν Ποταμῶν ἀπέην, νόσφ' Ὠκεανοῖο,
Οὔτ' ἄρα Νυμφάων, ταί τ' ἄλσεα καλὰ νέμονται,
Καὶ πηγὰς ποταμῶν, καὶ πίσεα ποιήεντα.
Ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα Διὸς νεφεληγερέταο,
Ξεστῇς αἰθούσῃσιν ἐφίζανον, ἃς Διὶ πατρὶ
Ἥφαιστος ποίησεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν.

SIC hi quidem apud naves recurvas armabantur
Circum te, Pelei fili, pugnæ insatiabilem Achivi.
Trojani verò ex-alterâ-parte in loco-editiore campi.
Jupiter autem Themidem juſſit deos ad concionem vocare
Vertice ab Olympi multas-convalles-habentis: illa autem quaquaversùm
Incedens juſſit Jovis ad domum ire.
Neque quis igitur fluviorum aberat, præter Oceanum,
Neque Nympharum, quæ nemora pulchra habitant,
Et fontes fluviorum, & prata herboſa.
Cùm-venerant autem ad domum Jovis nubes-cogentis,
Politis ſedilibus-columnis-diſtinctis conſederunt, quæ Jovi patri
Vulcanus fecerat peritis præcordiis.

Ver. 2.—Ἀκόρητον.] Ita ex tribus MSS edidit *Barneſius.* *Al.* ἀκόρητοι.

Ver. 3. Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν.] *Al.* Τρῶες δ' αὖτ' ἑτέρωθεν.

Ver. 4. Ζεὺς δὲ Θέμιστα κέλευσε θεοὺς ἀγορήνδε καλλέσσαι.]

Panditur interea domus omnipotentis Olympi,
Conciliumque vocat Divûm pater atque hominum rex
Sideream in ſedem——. *Æn.* X, 1.

Ubi quidam legunt, *omnipatentis Olympi.*

Ver. 5.—ἄρα.] *Proinde, ut juſſerat Jupiter*——. *ver.* 4.

Ver. 8.—καλά.] Vide ſuprà ad β', 43.

Ver. 9.—πίσεα.] Cod. *Harleian.* πίσσεα. *Al.* πείσεα.

Ver. 11.—αἰθούσῃσιν.] Ἕδραις στυλωταῖς, κατὰ τοὺς Παλαιοὺς, αἰθομέναις, ὅ ἐστι καταλαμπομέναις φωτί. *Schol.*

Ver. 12.—ποίησεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν.] *Al.* ποίησ' εἰδυίῃσι πραπίδεσσιν.

Ὣς οἱ μὲν Διὸς ἔνδον ἀγηγέρατ'· οὐδ' Ἐνοσίχθων
Νηκούστησε θεᾶς, ἀλλ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε μετ' αὐτούς.
Ἷζε δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι, Διὸς δ' ἐξείρετο βουλήν·
Τίπτ' αὖ, Ἀργικέραυνε, θεοὺς ἀγορήνδ' ἐκάλεσσας;
Ἦ τι περὶ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν μερμηρίζεις;
Τῶν γὰρ νῦν ἄγχιστα μάχη πόλεμός τε δέδηε.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἔγνως, Ἐννοσίγαιε, ἐμὴν ἐν στήθεσι βουλὴν,
Ὧν ἕνεκα ξυνάγειρα· μέλουσί μοι, ὀλλύμενοί περ.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ μενέω πτυχὶ Οὐλύμποιο
Ἥμενος, ἔνθ' ὁρόων φρένα τέρψομαι· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ἔρχεσθ', ὄφρ' ἂν ἵκησθε μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς.
Ἀμφοτέροισι δ' ἀρήγεθ', ὅπῃ νόος ἐστὶν ἑκάστου.
Εἰ γὰρ Ἀχιλλεὺς οἶος ἐπὶ Τρώεσσι μαχεῖται,
Οὐδὲ μίνυνθ' ἕξουσι ποδώκεα Πηλείωνα.
Καὶ δέ τέ μιν καὶ πρόσθεν ὑποτρομέεσκον ὁρῶντες·
Νῦν δ', ὅτε δὴ καὶ θυμὸν ἑταίρου χώεται αἰνῶς,
Δείδω, μὴ καὶ τεῖχος ὑπὲρ μόρον ἐξαλαπάξῃ.
Ὣς ἔφατο Κρονίδης, πόλεμον δ' ἀλίαστον ἔγειρε.
Βὰν δ' ἴμεναι πόλεμόνδε θεοὶ, δίχα θυμὸν ἔχοντες.
Ἥρη μὲν μετ' ἀγῶνα νεῶν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
Ἠδὲ Ποσειδάων γαιήοχος, ἠδ' ἐριούνης
Ἑρμείας, ὃς ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσι κέκαστο·
Ἥφαιστος δ' ἅμα τοῖσι κίε, σθένεϊ βλεμεαίνων,
Χωλεύων, ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο ἀραιαί·
Ἐς δὲ Τρῶας Ἄρης κορυθαίολος· αὐτὰρ ἅμ' αὐτῷ
Φοῖβος ἀκερσεκόμης, ἠδ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Λητώ τε, Ξάνθος τε, φιλομμειδής τ' Ἀφροδίτη.
Εἵως μέν ῥ' ἀπάνευθε θεοὶ θνητῶν ἔσαν ἀνδρῶν,

Sic hi quidem in ædibus congregabantur: neque Neptunus
Non-paruit deæ, sed è mari venit ad illos.
Sedit autem in mediis, Jovisque interrogabat consilium:
" Cur rursùs, rutili-fulminis-missor, deos ad consilium vocâsti?
" Num quid de Trojanis & Achivis deliberas?
" Horum enim jam proximè est ut pugna præliúmque ardeat.
Hunc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter:
" Nôsti, Neptune, meum in pectoribus consilium,
" Quorum gratiâ congregavi: curæ-sunt mihi, pereuntes licét.
" Sed ego sanè manebo in cacumine Olympi
" Sedens, ibi spectans mentem oblectabo: at jam vos cæteri
" Abite, ut perveniatis ad Trojanos & Achivos;
" Utrisque verò auxilium ferte, prout animus fert cujusque.
" Si enim Achilles solus contra Trojanos pugnet,
" Ne paulisper quidem sustinebunt velocem Pelidem.
" Etenim ipsum etiam anteà territi-fugiebant *tantùm* aspicientes:
" Nunc verò, quum jam & animo ob-socium irascitur graviter,
" Vereor, nè & murum præter fatum evertat.
Sic dixit Saturnius, certaménque inevitabile excitavit.
Perrexerunt autem ire ad-pugnam dii, discordibus animis.
Juno quidem ad cœtum navium & Pallas Minerva,
Atque Neptunus terram-cingens, & utilitatum-auctor
Mercurius, qui mente prudenti ornatus erat:
Vulcanus item cum his ibat, fortitudine oculos-truces circumferens,
Claudicans; subtùs autem tibiæ multo molimine-ferebantur imbecillæ.
Ad Trojanos verò Mars pugnam-expeditè-ciens; cumque ipso
Phœbus intonsus, & Diana sagittis-gaudens,
Latonáque, Xanthúsque, amánsque-risum Venus.
Quamdiu quidem seorsùm dii à mortalibus erant viris,

Ver. 15.—ἐξείρετο.] *Al.* ἐξήρετο.

Ver. 16. Τίπτ' αὖ.] *Al.* Τίπτ' αὖτ'.

Ver. 18.—δέδηε.] Vide suprà ad ν', 736.

Ver. 19.—νεφεληγερέτα Ζεύς.] Vide suprà ad α', 175.

Ver. 21.—ὀλλύμενοι.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 23.—φρένα τέρψομαι.] Vide suprà ad τ', 23, & ad ν', 168.

Ver. 26.—μαχεῖται.] *Al.* μάχηται.

Ver. 28.—ὑποτρομέεσκον.] *Contremiscere solebant.* Vide suprà ad β', 221.

Ver. 30.—ὑπὲρ μόρον.] Vide infrà ad *ver.* 336.

Ver. 32. Ἐὰν δ' ἴμεναι.] *Al.* Βὰν δ' ἰέναι.

Ver. 35.—κέκαστο.] Si, κέκασται, dixisset; jam non constitisset Temporum ratio. Vide suprà ad α', 37; & ad ό, 153.

Ver. 38.—κορυθαίολος.] Vide suprà ad β', 816.

Ver. 39. Φοῖβος ἀκερσεκόμης.] " Apollo chrysocomes cognominatur, à fulgore radiorum, quas vocant comas aureas solis. " Unde & ἀκερσεκόμης, quòd nunquam radii possunt à fonte " lucis avelli." *Macrob. Saturnal. Lib.* I, *cap.* 17.

Ver.

Τέως Ἀχαιοὶ μὲν μέγ' ἐκύδανον, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
Ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς·
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον,
Δειδιότας, ὅθ' ὁρῶντο ποδώκεα Πηλείωνα
Τεύχεσι λαμπόμενον, βροτολοιγῷ ἶσον Ἄρηϊ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ μεθ' ὅμιλον Ὀλύμπιοι ἤλυθον ἀνδρῶν,
Ὦρτο δ' Ἔρις κρατερὴ, λαοσσόος· αὖε δ' Ἀθήνη,
Στᾶσ' ὁτὲ μὲν παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν, τείχεος ἐκτὸς,
Ἄλλοτ' ἐπ' ἀκτάων ἐριδούπων μακρὸν ἀΰτει·
Αὖε δ' Ἄρης ἑτέρωθεν, ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσος,
Ὀξὺ κατ' ἀκροτάτης πόλεως Τρώεσσι κελεύων,
Ἄλλοτε πὰρ Σιμόεντι θέων ἐπὶ Καλλικολώνῃ.
Ὣς τοὺς ἀμφοτέρους μάκαρες θεοὶ ὀτρύνοντες,
Σύμβαλον, ἐν δ' αὐτοῖς ἔριδα ῥήγνυντο βαρεῖαν.
Δεινὸν δ' ἐβρόντησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ὑψόθεν· αὐτὰρ ἔνερθε Ποσειδάων ἐτίναξε
Γαῖαν ἀπειρεσίην, ὀρέων τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
Πάντες δ' ἐσσείοντο πόδες πολυπιδάκου Ἴδης,
Καὶ κορυφαὶ, Τρώων τε πόλις, καὶ νῆες Ἀχαιῶν.
Ἔδδεισεν δ' ὑπένερθεν ἄναξ ἐνέρων Ἀϊδωνεὺς,

Tandiu Achivi sanè magnopere se efferebant, quòd Achilles
In-conspectum-se-dederat, diu enim pugnâ abstinuerat tristi:
Trojanos verò tremor gravis subiit membra cuique,
Timentes, quòd viderent pedibus-velocem Pelidem
Armis splendentem, hominum-perniciei parem Marti.
Sed postquàm ad turbam Olympii venerant virorum, [con-
Orta est Contentio vehemens, populi citatrix: exclamabat verò Minerva.
Stans interdum quidem ad fossam manu-factam, extra murum,
Interdum super littoribus resonis altùm vociferabatur:
Clamabat & Mars ex-aliâ-parte, obscuro turbini similis,
Acutè à summâ urbe Trojanos adhortans;
Interdum propter Simoënta currens super Callicolone.
Sic istos utrosque beati dii excitantes,
Commiserunt, interque eos contentionem irrumpere fecerunt gravem.
Horrendùm autem intonuit pater hominúmque deûmque
Ex alto: at subtus Neptunus concussit
Terram immensam, montiúmque excelsos vertices.
Omnes autem concutiebantur radices riguæ-fontibus Idæ,
Et vertices, Trojanorúmque urbs, & naves Achivorum.
Timuit verò subtus rex inferorum Pluto,

Ver. 42. Τέως Ἀχαιοί.] Pronuntiabatur, ut opinor, Τῶτε Ἀχαιοί. Vide suprà ad σ', 15; & ad ι', 539.

Ver. 43.—ἐπέπαυτ'.] *Al.* ἀπέπαυτ'.

Ver. 45. Δειδιότας ὅθ'.] Vide suprà ad ά, 51.

Ver. 48 & 86. Ὦρτο.] Vide suprà ad β', 810.

Ibid.—κρατερὴ, λαοσσόος· αὖε δ' Ἀθήνη.] Nonnulli olim (notante *Eustathio*) ita interpungebant; κρατερή· λαοσσόος αὖε δ' Ἀθήνη· scilicèt ut vox λαοσσόος ad Ἀθήνη referatur. Sed minùs aptè.

Ver. 49.—ἐκτὸς.] *Al.* ἐντός.

Ver. 50. Ἄλλοτ' ἐπ' ἀκτάων ἐριδούπων μακρὸν ἀΰτει.

— intendit vocem, quâ protinus omne
Contremuit nemus, & sylvæ intonuere profundæ.
Æn. VII, 514.

Ver. 51. Αὖε δ' Ἄρης.] *Strabo, Geograph. lib.* XIII, legit, Ὦρτο δ' Ἄρης.

Ver. 52.—πόλεως.] *Al.* πόλιος. Quod perinde est.

Ver. 53.—θέων ἐπὶ Καλλικολώνῃ.] Ἀρίσταρχος ἀντὶ τῶ περισπωμένως, τὸ χωρίον θεῶν λέγων· ἡ δὲ Καλλικολώνη ἐστὶν ὑψηλὸς τόπος. *Schol.*

Ver. 56. Δεινὸν δ' ἐβρόντησε πατὴρ.]

Hîc pater omnipotens ter cœlo clarus ab alto
Intonuit——. *Æn.* VII, 141.

Ibid.—πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.] Vide suprà ad ό, 12.

Ver. 59. Πάντες δ' ἐσσείοντο.] Ἐνεργείας ἕνεκεν φησὶ, "Πάντες "δ' ἐσσείοντο πόδες πολυπιδάκου Ἴδης, Καὶ κορυφαί." Μᾶλλον γὰρ ἡμᾶς εἰς ἔννοιαν τῆς ταραχῆς ἤγαγεν· ἀπὸ τῶν φύσει κινουμένων τῶν ἡμετέρων σωμάτων, τὴν ἐπὶ τὰ ἀκίνητα μετάστασιν ποιησάμενος. *Aristid. Quintil. de Musicâ, lib.* 2.

Ibid.—πολυπιδάκου.] *Al.* πολυπίδακος. Quo modo legit & Codex *Harleianus*.

Ver. 61. Ἔδδεισεν δ' ὑπένερθεν ἄναξ ἐνέρων, &c.] Ὑπερφυᾶ καὶ τὰ ἐπὶ τῆς θεομαχίας φαντάσματα,—"Ἔδδεισεν δ' ὑπένερθεν "ἄναξ ἐνέρων Ἀϊδωνεύς· Δείσας, &c." Ἐπιβλέπεις, ἑταῖρε, ὡς, ἀναῤῥηγνυμένης μὲν ἐκ βάθρων γῆς, αὐτοῦ δὲ γυμνουμένου ταρτάρου, ἀνατροπὴν δὲ ὅλου καὶ διάστασιν τοῦ κόσμου λαμβάνοντος, πάνθ' ἅμα, οὐρανὸς, ᾅδης, τὰ θνητὰ, τὰ ἀθάνατα, ἅμα τῇ τότε συμπολεμεῖ καὶ συγκινδυνεύει μάχῃ; Ἀλλὰ ταῦτα φοβερὰ μὲν, πλὴν εἰ μὴ κατ' ἀλληγορίαν λαμβάνοιτο, καὶ παντάπασιν ἄθεα, καὶ οὐ σώζοντα τὸ πρέπον. *Longinus*, § 9. Imitatus est hunc locum *Virgilius*:

Non secùs ac si quâ penitùs vi terra dehiscens,
Infernas reserat sedes, & regna recludat
Pallida, diis invisa; supérque immane barathrum
Cernatur; trepidentque immisso lumine Manes
Æn. VIII, 243.

Et

Δείσας δ' ἐκ θρόνου ἆλτο, ϗ ἴαχε· μή οἱ ὕπερθε
Γαῖαν ἀναῤῥήξειε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Οἰκία δὲ θνητοῖσι ϗ ἀθανάτοισι φανείη
Σμερδαλέ', εὐρώεντα, τά τε στυγέουσι θεοί περ·
Τόσσος ἄρα κτύπος ὦρτο θεῶν ἔριδι ξυνιόντων.
Ἤτοι μὲν γὰρ ἔναντα Ποσειδάωνος ἄνακτος
Ἵστατ' Ἀπόλλων Φοῖβος, ἔχων ἰὰ πτερόεντα·
Ἄντα δ' Ἐνυαλίοιο θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἥρῃ δ' ἀντέστη χρυσηλάκατος, κελαδεινή,
Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, κασιγνήτη Ἑκάτοιο·
Λητοῖ δ' ἀντέστη σῶκος, ἐριούνιος Ἑρμῆς·
Ἄντα δ' ἄρ' Ἡφαίστοιο μέγας ποταμὸς βαθυδίνης,
Ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.

Territúsque solio exilit, & exclamavit
veritus; nè ei superrè
Terram rescinderet Neptunus quassator-terræ,
Demúsque mortalibus & immortalibus panderentur
Visu-terribiles, situ-sentæ, quas horrent dii ipsi:
Tantus utique sonitus oriebatur, diis certamine congressis.
Nempe contra Neptunum quidem regem
Stabat Apollo Phœbus, ferens sagittas pennatas:
Contra Martem verò dea cæsia-oculis Minerva:
Junonem autem contra stabat aureosign's tumultuū-venaticorū-amans, [arcu-in-
Diana sagittis gaudens, soror Longè-jaculantis:
Latonam autem contra stabat potens, utilitatum-auctor Mercurius:
Contra autem & Vulcanum magnus fluvius vorticibus-profundus,
Quem Xanthum vocant dii, homines verò Scamandrum.

Et *Ovidius*;

Inde tremit tellus, & rex pavet ipse silentum
Ne pateat, latoque solum retegatur hiatu,
Immissusque dies trepidantes terreat umbras.

Metamorph. V, 356.

Et *lib.* II, *ver.* 260;

Dissilit omne solum; penetratque in Tartara rimis
Lumen, & infernum terret cum conjuge regem.

Quorum de duobus prioribus locis *Tollius*, in annotationibus ad locum *Longini* jam suprà citatum; "Nitere" inquit "videntur hæc, & magnitudinem præ se ferunt seorsum lecta; verùm si cum illis Homeri comparentur, facilè quivis animadvertet quantum πάθος in Homericis sit versibus, quantaque sublimitas; sic ut nemo, nisi qui planè harum rerum rudis sit, & ἄμουσος, non commoveatur, ubi hæc legerit, & cum ipso Plutone dehiscentes sibi videre videatur inferos." De *Virgilii* porrò loco ita *Macrobius*; "Interdum" inquit "sic auctorem suum dissimulanter imitatur [*Virgilius*,] ut loci inde descripti solam dispositionem mutet, & faciat velut aliud videri. Homerus ingenti spiritu ex perturbatione terræ ipsum Ditem patrem territum prosilire & exclamare quodammodò facit.——Hoc *Maro* non narrationis, sed parabolæ loco posuit, ut aliud esse videretur. *Saturnal. lib.* V, *cap.* 16."

Ver. 64. Οἰκία—Σμερδαλέ' εὐρώεντα. Ingeniosè hæc ad *Terram nostram*, è serenis *Lunæ* regionibus prospectatam, transfert *Plutarchus*: Ἐκείνους δ' ἂν [τοὺς ἐν τῇ Σελήνῃ κατοικοῦντας] οἴομαι πολὺ μᾶλλον ἀποθαυμάσαι τὴν γῆν, ἀφορῶντας οἷον ὑποστάθμην ϗ ἰλὺν τοῦ παντὸς ἐν ὑγροῖς ϗ ὀμίχλαις ϗ νέφεσι διαφαινομένην ἀλαμπὲς ϗ ταπεινὸν ϗ ἀκίνητον χωρίον, εἰ ζῶα φύσει [φύει] ϗ τρέφει μετέχοντα κινήσεως, ἀναπνοῆς, θερμότητος. Κἂν εἴ ποθεν αὐτοῖς ἐγγένοιτο τῶν Ὁμηρικῶν τούτων ἀκοῦσαι, "Σμερδαλέ', εὐρώεντα, τά τε στυγέουσι θεοί περ,"——ταῦτα φήσουσιν ἀτεχνῶς περὶ τοῦ χωρίου τούτου λέγεσθαι, ϗ τὸν ᾅδην ἐνταῦθα ϗ τὸν τάρταρον ἀποκεῖσθαι, γῆν δὲ μίαν εἶναι τὴν Σελήνην. *De facie in orbe Lunæ*. Cæterùm vituperat hunc locum *Plato*: Δεῖ δὴ (ὡς ἔοικεν) ἡμᾶς ἐπιστατεῖν ϗ περὶ τούτων τῶν μύθων τοῖς ἐπιχειροῦσι λέγειν· ϗ δεῖσθαι μὴ λοιδορεῖν ἁπλῶς οὕτω τὰ ἐν ᾅδου, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπαινεῖν, ὡς οὔτ' ἀληθῆ λέγοντας οὔτ' ὠφέλιμα τοῖς μέλλουσι μαχίμοις ἔσεσθαι.—Ἐξαλείψομεν ἄρα—πάντα τὰ τοιαῦτα—"Οἰκία δὲ θνητοῖσι ϗ ἀθανάτοισι φανείη Σμερδαλέ' εὐρώεντα, τά τε στυγέουσι θεοί περ."——Ταῦτα ϗ τὰ τοιαῦτα πάντα παραιτησόμεθα Ὅμηρόν τε ϗ τοὺς ἄλλους ποιητὰς μὴ χαλεπαίνειν ἂν διαγράφωμεν οὐχ ὡς οὐ ποιητικὰ ϗ ἡδέα τοῖς πολλοῖς ἀκούειν, ἀλλ' ὅσῳ ποιητικώτερα, τοσούτῳ ἧττον ἀκούειν παισὶ ϗ ἀνδράσιν· οὓς δεῖ ἐλευθέρους εἶναι, δουλείαν θανάτου μᾶλλον πεφοβημένους. *De Republ. lib.* 3.

Ibid. — ἀθανάτοισι.] Similiterque infrà *ver.* 77, 87; Πριαμίδεω——Πριαμίδη· & *ver.* 123, Ἀθανάτων· Vide suprà ad ά, 398.

Ibid.—φανείη.] Cod. *Harleian.* φανήη.

Ver. 65. Σμερδαλέ', εὐρώεντα.] Σμερδαλέα μὲν τὰ οἰκήματα τοῦ ᾅδου ἔφη, ἀπὸ τοῦ ὕφαιμα εἶναι ϗ φόνου πλήρη. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 9.

Vimque Deûm infernam, & diri sacraria Ditis.

Æn. XII, 199.

Sic apud *Hesiodum*, Ἔργ' ϗ Ἡμερ. *ver.* 152;

Βῆσαν ἐς εὐρώεντα δόμον κρυεροῦ ἀΐδαο.

Quem ad locum *Gatakerus*; "Εὐρώεντα (inquit) malim vertere, "*situ obsitum*, quàm cum interpretibus, *latum*." *Annotat. in Antoninum*; *Lib.* IV, § 6.

Ver. 66. Τόσσος ἄρα κτύπος ὦρτο θεῶν ἔριδι ξυνιόντων.] Post hunc versum inserit *Barnesius*;

Δὴ τότε δηριόωντι Ποσειδάων ϗ Ἀπόλλων·

Sed, ut opinor, nullâ satis idoneâ auctoritate.

Ibid. Τόσσος ἄρα.] *Tantus utique*—.

Ibid.—κτύπος.] Vide suprà ad δ', 455.

Ver. 68.—ἰὰ πτερόεντα.] *Al.* πτερόεντας ὀϊστούς.

Ver. 69.—γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide suprà ad ά, 206.

Ver. 72.—σῶκος, ἐριούνιος.] Vide suprà ad ά, 51.

Ver. 74. Ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον] Τῶν

διπ-

Ὣς οἱ μὲν θεοὶ ἄντα θεῶν ἴσαν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἕκτορος ἄντα μάλιστα λιλαίετο δῦναι ὅμιλον
Πριαμίδεω· τοῦ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸς ἀνώγει
Αἵματος ἆσαι Ἄρηα, ταλαύρινον πολεμιστήν.
Αἰνείαν δ' ἰθὺς λαοσσόος ὦρσεν Ἀπόλλων
Ἀντία Πηλείωνος, ἐνῆκε δέ οἱ μένος ἠΰ.
Υἱέϊ δὲ Πριάμοιο Λυκάονι εἴσατο φωνήν,
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαὶ
Τὰς Τρώων βασιλεῦσιν ὑπέσχεο οἰνοποτάζων,
Πηλείδεω Ἀχιλῆος ἐναντίβιον πολεμίζειν;
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας ἀπαμειβόμενος προσέειπε·
Πριαμίδη, τί με ταῦτα καὶ οὐκ ἐθέλοντα κελεύεις,
Ἀντία Πηλείωνος ὑπερθύμοιο μάχεσθαι;
Οὐ μὲν γὰρ νῦν πρῶτα ποδώκεος ἄντ' Ἀχιλῆος
Στήσομαι, ἀλλ' ἤδη με καὶ ἄλλοτε δουρὶ φόβησεν,
Ἐξ Ἴδης, ὅτε βουσὶν ἐπήλυθεν ἡμετέρῃσι·
Πέρσε δὲ Λυρνησσὸν καὶ Πήδασον· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
Εἰρύσαθ', ὅς μοι ἐπῶρσε μένος λαιψηρά τε γοῦνα.
Ἦ κ' ἐδάμην ὑπὸ χερσὶν Ἀχιλλῆος καὶ Ἀθήνης,
Ἥ οἱ πρόσθεν ἰοῦσα τίθει φάος, ἠδ' ἐκέλευεν
Ἔγχεϊ χαλκείῳ Λέλεγας καὶ Τρῶας ἐναίρειν.
Τῷ οὐκ ἔστ' Ἀχιλῆος ἐναντίον ἄνδρα μάχεσθαι·
Αἰεὶ γὰρ πάρα εἷς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει.
Καὶ δ' ἄλλως τοῦ γ' ἰθὺ βέλος πέτετ', οὐδ' ἀπολήγει,
Πρὶν χροὸς ἀνδρομέοιο διελθέμεν· εἰ δὲ θεός περ

Sic quidem dii contra deos ibant: At Achilles
Hectorem contrà maximè cupiebat penetrare per turbam
Priamidem: hujus enim potiſſimùm animus jubebat
Sanguine ſatiare Martem, invictum bellatorem.
Æneam autem rectâ copiarum-concitator movit Apollo
Contra Pelidem, immiſitque ei animos validos.
Filio autem Priami Lycaoni aſſimilavitſe voce:
Huic ſe cùm-aſſimilâſſet, eum allocutus eſt Jovis filius Apollo:
" Ænea, Trojanorum princeps, ubi tibi minæ,
" Quas Trojanorum ducibus promiſiſti convivans,
" Pelidem Achillem contra pugnare?
Illum verò Æneas reſpondens allocutus eſt:
" Priamide, cur me hæc licèt invitum jubes,
" Contra Pelidem ſupra-modum-animoſum pugnare?
" Non enim ſanè jam primùm pedibus-velocem contra Achillem
" Stetero, ſed dudum me & aliàs haſtâ fugavit,
" Ex Ida, quando boves invaſit noſtras;
" Evertitque Lyrneſſum & Pedaſum: ſed me Jupiter
" Servavit, qui mihi excitavit robur velociáque genua.
" Certè omnino domitus fuiſſem ſub manibus Achillis & Minervæ,
" Quæ ante eum vadens dabat victoriam, atque hortabatur
" Haſtâ æreâ Lelegas & Trojanos interficere.
" Ideò non poteſt contra Achillem vir *mortalis* pugnare:
" Semper enim adeſt unus ſaltem deorum, qui perniciem avertat.
" Tum aliàs ipſius utique rectâ telum volat, neque deſinit,
" Antequàm corpus humanum tranſadegerit: Si verò Deus ipſe

διωνύμων τὸ μὲν πρεσβύτερον ὄνομα εἰς θεοὺς ἀναφέρει ὁ Ποιητὴς, τὸ δὲ μεταγενέστερον εἰς ἀνθρώπους. *Schol.* Vide ſuprà ad ξ', 291; & α', 403.

Ibid.—Ξάνθον καλέουσι.] Δοκεῖ δὲ καὶ ὁ Σκάμανδρος ποταμὸς ξανθὰ πρόβατα ποιεῖν· διὸ καὶ τὸν Ὅμηρόν φασιν ἀντὶ Σκαμάνδρου, Ξάνθον προσαγορεύειν αὐτόν. *Ariſtot. de Hiſtor. Animal. lib.* III, *cap.* 2.

Hinc albi, Clitumne, greges——. *Virg. Georg.* XI, 146.

Ibid.—Σκάμανδρον.] Cod. *Harleian.* Κάμανδρον.

Ver. 77.—τοῦ γάρ ῥα μάλιστα.] Non hîc ſupervacaneum eſt iſtud ῥα· ſed vim habet in connectendâ ſententiâ cum eo quod præceſſit; σ', 91, 114, 334.

Ver. 80.—ἐνῆκε δέ οἱ μένος.] Vide infrà ad *ver.* 110.

Ver. 81.—Λυκάονι εἴσατο φωνήν.] Vide ſuprà ad υ', 45.

Ver. 82. Τῷ μιν ἐεισάμενος.] Vide ſuprà ad γ', 389.

Ver. 85. Πηλείδεω.] Sic ſuprà *ver.* 77. Πριαμίδεω. Pronuntiabatur Πηλείδω —— Πριαμίδω. Vide ſuprà ad α', 1.

Ver. 91.—ἐπήλυθεν.] Vide ſuprà ad θ', 488; & ad γ', 205.

Ver. 92.—Λυρνησσὸν.] Πόλις τῶν Ὑποπλακίων Θηβῶν. *Schol.*

Ibid.—Πήδασον.] Ποταμὸς Ἑλλησπόντου, καὶ τόπος. *Schol.*

Ver. 95.—ἐκέλευεν.] Vide ad *Il.* α', 37; & ν', 84.

Ver. 96.—Λέλεγας.] Τοὺς ἐν Ἑλλησπόντῳ ἀπὸ τῆς Θεσσαλίας πρώτους κατοικοῦντας. *Schol.*

Ver. 99.—τοῦ γ'.] *Al.* τοῦ δ'.

Ver. 100.—εἰ δὲ θεός περ Ἶσον τείνειεν πολέμου τέλος.] Sic apud *Euripidem*;

Οἱ δὲ Συρηκοσίους ὀκτὼ νίκας ἐκράτησαν
Ἄνδρες, ὅτ' ἦν τὰ θεῶν ἐξ ἴσου ἀμφοτέροις. Ἐπικήδειον.

Ἶσον τείνειεν πολέμου τέλος, οὔ με μάλα ῥέα
Νικήσει, οὐδ᾽ εἰ παγχάλκεος εὔχεται εἶναι.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
Ἥρως, ἀλλά γε καὶ σὺ θεοῖς αἰειγενέτῃσιν
Εὔχεο· καὶ δέ σε φασὶ Διὸς κούρης Ἀφροδίτης
Ἐκγεγάμεν, κεῖνος δὲ χερείονος ἐκ θεοῦ ἐστίν.
Ἡ μὲν γὰρ, Διός ἐσθ᾽, ἡ δ᾽ ἐξ ἁλίοιο γέροντος.
Ἀλλ᾽ ἰθὺς φέρε χαλκὸν ἀτειρέα, μηδέ σε πάμπαν
Λευγαλέοις ἐπέεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῇ.
Ὣς εἰπὼν, ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.
Οὐδ᾽ ἔλαθ᾽ Ἀγχίσαο παῖς λευκώλενον Ἥρην,
Ἀντία Πηλείωνος ἰὼν, ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν·
Ἡ δ᾽ ἄμυδις καλέσασα θεοὺς μετὰ μῦθον ἔειπε·
Φράζεσθον δὴ σφῶϊ, Ποσείδαον, καὶ Ἀθήνη,
Ἐν φρεσὶν ὑμετέρῃσιν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
Αἰνείας ὅδ᾽ ἔβη, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
Ἀντία Πηλείωνος· ἀνῆκε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἀλλ᾽ ἄγεθ᾽, ἡμεῖς πέρ μιν ἀποτρωπῶμεν ὀπίσσω
Αὐτόθεν· ἤ τις ἔπειτα καὶ ἡμείων Ἀχιλῆϊ
Παρσταίη, δοίη δὲ κράτος μέγα, μηδέ τι θυμῷ
Δευέσθω· ἵνα εἰδῇ, ὅ μιν φιλέουσιν ἄριστοι
Ἀθανάτων· οἱ δ᾽ αὖτ᾽ ἀνεμώλιοι, οἳ τὸ πάρος περ
Τρωσὶν ἀμύνουσιν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα.
Πάντες δ᾽ Οὐλύμποιο κατήλθομεν ἀντιόωντες
Τῆσδε μάχης, ἵνα μή τι μετὰ Τρώεσσι πάθῃσι
Σήμερον· ὕστερον αὖτε τὰ πείσεται, ἅσσα οἱ αἶσα
Γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
Εἰ δ᾽ Ἀχιλεὺς οὐ ταῦτα θεῶν ἐκπεύσεται ὀμφῆς,

" Æqualem traheret lancem victoriæ, non me valdè facilè
" Vinceret, nè quidem si totus æreus glorietur esse.
Hunc autem rursùs allocutus est rex, Jovis filius, Apollo:
" Heros, quin & tu deos sempiternos
" Precare; nam te aiunt Jovis filiâ Venere
" Satum esse, ille autem inferiore ex deâ est:
" Ille etenim, ex Jove est, hæc verò ex marino sene.
" Sed rectà infer æs indomitum, neque te omnino
" Sævis verbis avertat & minis.
Sic fatus, inspiravit animos magnos pastori populorum:
Processit autem per primos pugnatores, armatus corusco ære.
Nec latuit Anchisæ filius candidam-ulnas Junonem,
Contra Pelidem vadens, per turmas virorum:
Illa autem in-unum vocatos inter deos verbum dixit;
" Considerate jam vos, Neptune, & Minerva,
" In mentibus vestris, ut se-habebunt hæc opera.
" Æneas ille ivit, armatus corusco ære
" Contra Pelidem: impulit nempe Phœbus Apollo.
" Sed agite, nos tamen eum avertamus retrò
" Illinc: aut aliquis utique etiam nostrûm Achilli
" Adstet, détque robur magnum, neque quid animo
" Egeat; ut sciat, ipsum diligere potentissimos
" Immortalium: hi verò inanes, qui hactenus utique
" Trojanis defendere-conantur prælium & cædem.
" Omnes autem de cælo descendimus interfuturi
" Huic pugnæ; ut ne quid inter Trojanos patiatur
" Hodie: in-posterum verò ea patietur, quæcunque ei Parca
" Nascenti nevit lino, quando ipsum peperit mater.
" Si verò Achilles non hæc deorum didicerit ex voce,

Ver. 101 —οὔ με μάλα ῥέα.] Ita ex tribus MSS, et ex *Eustathio* edidit *Barnesius*. *Al.* οὔ με μάλα ῥεῖα. Pronuntiabatur, ut opinor, οὔ με μάλαρ ῥᾶ. Vide suprà ad ρ΄, 461.

Ver. 103—132. Τὸν δ᾽—Τὴν δ᾽] Vide suprà ad ά, 21; ad γ΄, 200; et ad θ΄, 160. Malè *Barnesius*, Τὸνδ᾽——Τήνδ᾽.

Ver. 104. —ἀλλά γε.] Cod. *Harleian.* ἀλλ᾽ ἄγε.

Ver. 100.—ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν.] Καὶ περὶ τὰς μάχας τὸ παθητικὸν καὶ τὸ ἐνθουσιῶδες, ἀνυπόστατόν ἐστι καὶ ἀήττητον. Ὃ δὲ τοὺς Θεοὺς Ὅμηρος ἐμποιεῖν φησι τοῖς ἀνθρώποις, (ὡς εἰπὼν——" ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν.")——καθάπερ ἔρμημα τῷ λογισμῷ καὶ ὄχημα τὸ πάθος προστιθέντας. *Plutarch. de virtute morali, sub finem.* Vide & suprà ad έ, 185.

Ver. 112.—λευκώλενον Ἥρην.] Vide suprà ad έ, 92; et ad ά, 43, 58, & 551.

Ver. 115.—Ποσείδαον.] Cod. *Harleian.* Ποσειδάων.

Ver. 118, & 138.—Φοῖβος Ἀπόλλων.] Vide suprà ad ά, 43.

Ver. 119.—ἀποτρωπῶμεν.] *Al.* ἀποτρωπόωμεν.

Ver. 122.—φιλέουσιν.] Vide infrà ad *ver.* 304.

Ver. 123. Ἀθανάτων.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 129.—θεῶν ἐκπεύσεται.] *Al.* θεῶν ἐκ πεύσεται.

Ver.

Δείσετ' ἔπειθ', ὅτε κέν τις ἐναντίβιον θεὸς ἔλθῃ
Ἐν πολέμῳ· χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ἥρη, μὴ χαλέπαινε παρὲκ νόον· οὐδέ τι σε χρή.
Οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι θεοὺς ἔριδι ξυνελάσσαι
Ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπειὴ πολὺ φέρτεροι ἦμεν.
Ἀλλ' ἡμεῖς μὲν ἔπειτα καθεζώμεσθα κιόντες
Ἐκ πάτου ἐς σκοπιὴν, πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει.
Εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχῃσι μάχης, ἢ Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἢ Ἀχιλῆ' ἴσχωσι, καὶ οὐκ εἰῶσι μάχεσθαι,
Αὐτίκ' ἔπειτα καὶ ἄμμι παρ' αὐτόφι νεῖκος ὀρεῖται
Φυλόπιδος· μάλα δ' ὦκα διακρινθέντας ὀΐω
Ἂψ ἴμεν Οὔλυμπόνδε, θεῶν μεθ' ὁμήγυριν ἄλλων,
Ἡμετέρης ὑπὸ χερσὶν ἀνάγκῃ ἶφι δαμέντας.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο Κυανοχαίτης
Τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον Ἡρακλῆος θείοιο,
Ὑψηλὸν, τό ῥά οἱ Τρῶες καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Ποίεον, ὄφρα τὸ κῆτος ὑπεκπροφυγὼν ἀλέοιτο,
Ὁππότε μιν σεύαιτο ἀπ' ἠϊόνος πεδίονδε.
Ἔνθα Ποσειδάων κατ' ἄρ' ἕζετο, καὶ θεοὶ ἄλλοι,
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄρρηκτον νεφέλην ὤμοισιν ἕσαντο.
Οἱ δ' ἑτέρωσε κάθιζον ἐπ' ὀφρύσι Καλλικολώνης,

" Timebit utique, quando quis contrà deus venerit
" In prælio: terribiles nempe dii, quum apparent manifesti.
Huic autem respondit deinde Neptunus terræ quassator:
" Juno, nè sævi temere: neque *enim* omnino te decet.
" Non ego sanè velim deos ad certamen committere
" Nos alios, quoniam multò fortiores sumus.
" Sed nos quidem jam considamus profecti
" Ex viâ in speculam; prælium verò mortalibus curæ-erit.
" Sin Mars incipiat pugnam, aut Phœbus Apollo,
" Vel Achillem inhibeant, & non sinant pugnare;
" Tum confestim & nobis è vestigio certamen orietur
" Conflictûs: perquàm autem celeriter decreto *eos* prælio puto
"Redituros ad Olympum, deorum ad cœtum cæterorum,
" Nostrarum virtute manuum necessitate violenter domitos.
Sic quidem locutus præibat Cæruleus-crines
Ad murum aggere-factum Herculis divini,
Altum, quem quidem ei Trojani & Pallas Minerva
Condidere, ut cœtum fugiens evitaret,
Quando ipsum persequens-ageret à littore ad-planitiem.
Illic Neptunus quidem consedit & dii cæteri,
Nesciámque scindi nubem humeris circumdederunt.
Ii verò ex-alterâ parte sedebant in jugis Callicolones,

Ver. 130.—ὅτε κεν τις.] Vide suprà ad ξ', 504.

Ver. 134.—ξυνελάσσαι.] *Al.* ξυνελάσαι. Minùs rectè; secundam enim corripit:

——ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο. τ', 423.

Ver. 135.—— Ἡμέας.] Pronuntiabatur Ἡμᾶς.

Ibid.—φέρτεροι ἦμεν] *Al.* φέρτεροι εἰμὲν. Quo modo legit & Codex *Harleianus.*

Ver. 137. Ἐκ πάτου ἐς σκοπιὴν.] Ἐκ τῆς πεπατημένης ὁδοῦ. εἰς τόπον σκοπιὰν ἔχοντα. *Schol.*

Ibid.—πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει.]

Bella viri pacemque gerant queis bella gerenda.
Æn. VII, 444.

Ver. 138. Εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχῃσι μάχης, ἢ Φοῖβος Ἀπόλλων.] *Al.* Εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχωσι μάχης, ἰδὲ Φοῖβος Ἀπόλλων.

Ver. 140.—ὀρεῖται.] *Al.* ὄρηται.

Ver. 141.—διακρινθέντας.] *Al.* διακριθέντας. Quod ferri non potest; antepenultimam enim necessariò corripit.

Ver. 143.—ἀνάγκῃ.] Cod. *Harleian.* ἀνάγκης.

Ver. 144.—Κυανοχαίτης.] Vide suprà ad ά, 43, 58, & 528.

Ver. 145.—ἀμφίχυτον Ἡρακλῆος.] Qua ratione, ultima vocis ἀμφίχυτον hîc producatur; item παῖδες, *ver.* 183; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 146—τό ῥά.] *Quem scilicet*——.

Ver. 147.—ὄφρα τὸ κῆτος.] Τί οὖν; (φήσαι τις ἄν·) οὐθὲν ταῦτα [τὰ Ἄρθρα] συμβάλλεται πρὸς λόγον; Ἔγωγε φήσαιμ' ἂν, ὥσπερ ἅλας συμβάλλεσθαι πρὸς ὄψον, ὕδωρ δὲ πρὸς μάζαν.—Καὶ Ὅμηρος, ἐπέων κόσμῳ περιγενόμενος, ὀλίγοις τῶν ὀνομάτων Ἄρθρα ὥσπερ λαβὰς ἐκπώμασι δεομένοις, ἢ λόφους κράνεσιν, ἐπιτίθησι. Διὸ καὶ παράσημα τῶν ἐπῶν, ἐν οἷς ταῦτα ποιεῖ, γέγονεν· Ὡς τὸ,——" Ποίεον, ὄφρα τὸ κῆτος ὑπεκπροφυγὼν ἀλέοιτο." *Plutarch. Quæst. Platonicæ,* sub finem.

Ibid.—ἀλέοιτο.] *Al.* ἀλέηται.

Ver. 148.——σεύαιτο.] Cod. *Harleian.* σεύοιτο.

Ver. 150.—νεφέλην ὤμοισιν ἕσαντο.]

Nube candentes humeros amictus.
Horat. Carm. lib. I, *Ode* II, *ver.* 31.

Ver. 151.—ἐπ' ὀφρύσι Καλλικολώνης.] Sic apud *Virgilium:*

——*supercilio* clivosi tramitis undam
Elicit——
Georgic. I, 108.

Ἀμφὶ σὲ, ἤϊε Φοῖβε, καὶ Ἄρηα πτολίπορθον.
Ὣς οἱ μέν ῥ' ἑκάτερθε καθείατο μητιόωντες
Βουλάς· ἀρχέμεναι δὲ δυσηλεγέος πολέμοιο
Ὤκνεον ἀμφότεροι· Ζεὺς δ' ἥμενος ὕψι, κέλευε.
Τῶν δ' ἅπαν ἐπλήσθη πεδίον, καὶ ἐλάμπετο χαλκῷ
Ἀνδρῶν ἠδ' ἵππων· κάρκαιρε δὲ γαῖα πόδεσσιν
Ὀρνυμένων ἄμυδις· δύο δ' ἀνέρες ἔξοχ' ἄριστοι
Ἐς μέσον ἀμφοτέρων ξυνίτην, μεμαῶτε μάχεσθαι,
Αἰνείας τ' Ἀγχισιάδης, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
Αἰνείας δὲ πρῶτος ἀπειλήσας ἐβεβήκει,
Νευστάζων κόρυθι βριαρῇ· ἀτὰρ ἀσπίδα θοῦριν
Πρόσθεν ἔχε στέρνοιο, τίνασσε δὲ χάλκεον ἔγχος.
Πηλείδης δ' ἑτέρωθεν ἐναντίον ὦρτο, λέων ὣς
Σίντης, ὅν τε καὶ ἄνδρες ἀποκτάμεναι μεμάασιν,
Ἀγρόμενοι, πᾶς δῆμος· ὁ δὲ, πρῶτον μὲν ἀτίζων,
Ἔρχεται, ἀλλ' ὅτε κέν τις ἀρηϊθόων αἰζηῶν
Δουρὶ βάλῃ, ἐάλη τε χανὼν, περί τ' ἀφρὸς ὀδόντας
Γίγνεται, ἐν δέ τέ οἱ κραδίῃ στένει ἄλκιμον ἦτορ,

Circum te, arcitenens Phœbe, & Martem urbium-vaſtatorem.
Sic hi quidem utrinque ſedebant conſultantes
Conſilia; incipere autem gravem pugnam,
Pigrabantur utrique: Jupiter autem, ſedens altè, inſtigabat.
Illis verò totus impletus erat campus, & fulgebat ære
Virorum & equorum; reſonabátque tremens terra pedibus
Concurrentium ſimul: duo autem viri longè fortiſſimi
In medium utrorumque congrediebantur, ardentes in pugnam,
Æneáſque Anchiſiades, & nobilis Achilles.
Æneas autem primùm minabundus proceſſit,
Nutans caſſide validâ; clypeúmque cum-impetu-verſatile,
Prætendebat pectori, vibrabátque æream haſtam.
Pelides verò ex-alterâ-parte contrà ruebat, leo veluti
Exitialis, quem viri interficere animis-ardent,
Congregati, totus pagus: is verò, primum quidem contemnens
Incedit; ſed quando quis prælio-impigrorum juvenum
Haſtâ ferierit, contorquétque ſe hians, circúmque ſpuma dentes
Oritur, inque ei corde gemit generoſus animus;

Ver. 152.—ἤϊε Φοῖβε.] Ἄπολλον τοξικὲ, ἀπὸ τοῦ ἱέναι. *Schol.* *Al.* ἤιε. Vide ſuprà ad ά, 43, 75, & ad ό, 365.

Ver. 153.—ῥ'.] *Ut jam dictum eſt*——*ver.* 149, 151.

Ibid.—καθείατο.] *Al.* καθήατο.

Ver. 156.—καὶ ἐλάμπετο χαλκῷ.] Vide ſuprà ad τ', 362.

Ver. 157.—κάρκαιρε δὲ γαῖα πόδεσσιν.] Vide ſuprà ad τ', 363.

Ibid.—κάρκαιρε.] De hujuſmodi ὀνοματοποιΐα, vide ſuprà ad δ', 455. Διαφαίνεται δὲ ἡ ἀρετὴ τῆς ὀνοματοποιΐας τοῦ καρκαίρειν, ὅτε τῆς γῆς μάλιστα παγετῷ κατεξηραμμένης, ἵπποι θέουσι δι' αὐτῆς. *Euſtath.*

Ver. 158. Ὀρνυμένων.] Vide ſuprà ad γ', 260.

Ver. 159.—μεμαῶτε.] Vide ſuprà ad ν', 46.

Ver. 160. Αἰνείας τ'.] Verſum hunc in uno MSS deeſſe annotat *Barneſius.*

Ver. 161.—ἐβεβήκει.] Vide ſuprà ad π, 751; & ad δ', 492.

Ver. 162. Νευστάζων κόρυθι.] Ita infrà χ, 314;

——κόρυθι δ' ἐπένευε φαεινῇ.

Ver. 164. Πηλείδης δ' ἑτέρωθεν ἐναντίον ὦρτο, λέων ὣς] Similiter *Heſiodus:*

Δεινὸν ὁρῶν ὄσσοισι, λέων ὣς——
Γλαυκιόων δ' ὄσσοις δεινὸν, πλευράς τε καὶ ὤμους
Οὐρῇ μαστιόων ποσσὶ γλάφει, οὐδέ τις αὐτὸν
Ἔτλη ἐς ἄντα ἰδὼν σχεδὸν ἐλθεῖν, οὐδὲ μάχεσθαι.
Τοῖος ἄρ'——

Ἀσπὶς Ἡρακλ. [*ver.* 426, 430.

Et *Virgilius:*

Attollitque animos: Pœnorum qualis in arvis
Saucius ille gravi venantum vulnere pectus,
Tum demum movet arma leo; gaudetque comantes
Excutiens cervice toros, fixumque latronis
Impavidus frangit telum, & fremit ore cruento:
Haud ſecus accenſo gliſcit violentia Turno. *Æn.* XII, 4.
Ut fera, quæ denſâ venantum ſepta coronâ
Contra tela furit, ſeſeque haud neſcia morti
Injicit, & ſaltu ſupra venabula fertur. *Æn.* IX, 551.

Et *Lucanus:*

——ſic cum ſqualentibus arvis
Æſtiferæ Libyes viſo leo cominus hoſte,
Subſedit dubius, totam dum colligit iram;
Mox, ubi ſe ſævæ ſtimulavit verbere caudæ,
Erexitque jubam, & vaſto grave murmur hiatu
Infremuit: tum torta levis ſi lancea Mauri
Hæreat, aut latum ſubeant venabula pectus,
Per ferrum tanti ſecurus vulneris exit.

Pharſal. lib. I, *ver.* 205.

Porrò *Macrobius* poſteriorem *Virgilii* locum inter eos citat, in quibus *Virgilius Homerici* carminis Majeſtatem non æquat. "Videtis in anguſtum Latinam parabolam ſic eſſe contractam, "ut nihil poſſit eſſe jejunius. Græcam contra & verborum & "rerum copiâ pompam veræ venationis impleſſe? *Lib.* V. *cap.* 13.

Ver. 169. Γίγνεται.] *Al.* Γίνεται. Quod perinde eſt. Nam γίνομαι primam producit.

Ibid.

Οὐρῇ δὲ πλευράς τε καὶ ἰσχία ἀμφοτέρωθεν
Μαστίεται, ἓε δ' αὐτὸν ἐποτρύνει μαχέσασθαι·
Γλαυκιόων δ' ἰθὺς φέρεται μένει· ἤν τινα πέφνῃ
Ἀνδρῶν, ἢ αὐτὸς φθίεται πρώτῳ ἐν ὁμίλῳ·
Ὣς Ἀχιλῆ' ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Ἀντίον ἐλθέμεναι μεγαλήτορος Αἰνείαο.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Αἰνεία, τί σὺ, τόσσον ὁμίλου πολλὸν ἐπελθὼν,
Ἔστης· ἦ σέ γε θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
Ἐλπόμενον Τρώεσσιν ἀνάξειν ἱπποδάμοισι
Τιμῆς τῆς Πριάμου; ἀτὰρ εἴκεν ἔμ' ἐξεναρίξῃς,
Οὔτοι τοὔνεκά γε Πρίαμος γέρας ἐν χερὶ θήσει·
Εἰσὶ γάρ οἱ παῖδες· ὁ δὲ ἔμπεδος, οὐδ' ἀεσίφρων.
Ἦ νύ τί τοι Τρῶες τέμενος τάμον, ἔξοχον ἄλλων,
Καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμηαι,
Αἴκεν ἐμὲ κτείνῃς; χαλεπῶς δέ σ' ἔολπα τὸ ῥέξειν.
Ἤδη μὲν σέ γε, φημὶ, καὶ ἄλλοτε δουρὶ φόβησα.
Ἦ οὐ μέμνῃ, ὅτε πέρ σε, βοῶν ἄπο μοῦνον ἐόντα,
Σεῦα κατ' Ἰδαίων ὀρέων ταχέεσσι πόδεσσι
Καρπαλίμως; τότε δ' οὔτι μετατροπαλίζεο φεύγων·
Ἔνθεν δ' ἐς Λυρνησσὸν ὑπέκφυγες· αὐτὰρ ἐγὼ τὴν
Πέρσα, μεθορμηθεὶς σὺν Ἀθήνῃ καὶ Διῒ πατρί·

Caudâ verò lateráque & femora utrinque
Verberat, séque ipsum excitat ad pugnam:
Torvúmque-contuens fertur furore; si quem occidere-possit
Virorum, vel ipse perit primâ in turba:
Sic Achillem incitabat robur & animus magnus
Contra ire magnanimum Æneam.
Illi verò quando jam propè erant alter in alterum vadentes,
Hunc prior allocutus est pedibus-valens nobilis Achilles:
"Ænea, cur tu, tantum agminum spatium permensus,
"Constitisti: an te utique animus mecum pugnare jubet,
"Sperantem Trojanis te imperaturum equûm-domitoribus
"Dignitate, quâ Priamus? Sed si me interfeceris
"Non tibi propterea Priamus præmium in manibus ponet:
"Sunt enim ei filii: ipse autem constans, neque mente-levis.
"An verò tibi Trojani nemus tribuerunt, egregium præ aliis,
"Amœnum & vitiferum, & arabile, quod colas,
"Si me interfeceris? difficulter autem te spero hoc facturum.
"Jam enim te, autumo, & aliàs hastâ fugavi.
"An non recordaris, quando te à bobus, solus cùm-esses,
"Agitavi de Idæis montibus velocibus pedibus
"Celeriter? tunc verò nusquam convertebaris fugiens:
"Inde autem in Lyrnessum evasisti: verùm ego hanc
"Everti, aggressus cum Minervâ & Jove patre;

Ibid.—κραδίῃ.] *Al.* κραδίην.

Ver. 170. Οὐρῇ δὲ πλευράς τε καὶ ἰσχία.] "Leonum animi index cauda—. Immota ergo; placidus, clemens, blandi-"entique similis, quod rarum est; crebrior enim iracundia "ejus. In principio terra verberatur; incremento terga, ceu "quædam incitamento, flagellantur." *Plin. Natural. Hist. lib.* VIII, *cap.* 16.

Ver. 171.—μαχέσασθαι.] Cod. *Harleian.* μαχέεσθαι. Quo modo & in uno MS scriptum repperit *Barnesius.*

Ver. 176. Οἱ δ' ὅτε δή.] Similitérque infrà, *ver.* 228; Ἀλλ' ὅτε δή. Vide suprà ad ξ', 433.

Ver. 178.—ἐπελθὼν.] Cod. *Harleian.* ἀπελθών.

Ver. 179.—μαχέσασθαι.] *Al.* μαχέεσθαι.

Ver. 180—186.—Ἐλπόμενον—ῥέξειν.] Versus hosce septem repudiari notant Scholia MSS apud *Barnesium.* Nullâ, ut videtur, idoneâ ratione.

Ver. 181.—Τιμῆς τῆς Πριάμου.] Ἕνεκεν τῆς βασιλείας· ἀντιφέρει γὰρ, "Οὔτοι τοὔνεκα Πρίαμος γέρας." *Schol.*

Ibid.—ἐξεναρίξῃς.] *Al.* ἐξεναρίξεις.

Ver. 183. Εἰσὶ γάρ οἱ παῖδες· ὁ δὲ ἔμπεδος.] *Al.* Εἴσιν γάρ οἱ παῖδες· οὐδ' ἔμπεδος.

Ver. 185.—Καλὸν.] Vide suprà ad β', 43. *Al.* ἐσθλόν.

Ibid.—ἀρούρης.] Vide suprà ad ζ', 142.

Ver. 186.—ἔολπα.] *Spero*; non *speravi.* Vide suprà ad ε', 240; & ad ν', 736.

Ibid.—ῥέξειν.] *Al.* ῥέζειν.

Ver. 187.—φόβησα.] Cod. *Harleian.* φοβῆσαι. Quæ & proba lectio.

Ver. 188. Ἦ οὐ μέμνῃ.] *Al.* Ἦ οὐ μέμνησ'. Enuntiabatur autem (uti & notavit *Barnesius*) ac si scriptum fuisset ἦὐ μέμνῃ. Non licentiâ aliquâ *Poëticâ*; sed quia vulgò etiam in *solutâ* (ut opinor) oratione ita pronuntiabatur. Vide suprà ad ε', 349; ad ί, 533; & ad ξ', 471.

Ver. 190.—τότε δ' οὔτι.] *Al.* πρὶν δ' οὔτι.

Ver. 191.—ὑπέκφυγες.] Ita ex uno MS edidit *Barnesius*: *Al.* ἐπέκφυγες.

Ληϊάδας δὲ γυναῖκας, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας,
Ἦγον· ἀτάρ σε Ζεὺς ἐῤῥύσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
Ἀλλ' οὐ νῦν σ' ἐρύεσθαι ὀΐομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
Βάλλεαι· ἀλλά σ' ἔγωγ' ἀναχωρήσαντα κελεύω
Ἐς πληθὺν ἰέναι, μηδ' ἀντίος ἵστασ' ἐμεῖο,
Πρίν τι κακὸν παθέειν· ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Πηλείδη, μὴ δή μ' ἐπέεσσί γε, νηπυτίον ὥς,
Ἔλπεο δειδίξεσθαι· ἐπεὶ σάφα οἶδα καὶ αὐτὸς,
Ἠμὲν κερτομίας, ἠδ' αἴσυλα μυθήσασθαι.
Ἴδμεν δ' ἀλλήλων γενεὴν, ἴδμεν δὲ τοκῆας,
Πρόκλυτ' ἀκούοντες ἔπεα θνητῶν ἀνθρώπων·
Ὄψει δ' οὔτ' ἄρ πω σὺ ἐμοὺς ἴδες, οὔτ' ἄρ' ἐγὼ σούς.
Φασί σε μὲν Πηλῆος ἀμύμονος ἔκγονον εἶναι,
Μητρὸς δ' ἐκ Θέτιδος, καλλιπλοκάμου ἁλοσύδνης·
Αὐτὰρ ἐγὼν υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο
Εὔχομαι ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ μοί ἐστ' Ἀφροδίτη.
Τῶν δὴ νῦν ἕτεροί γε φίλον παῖδα κλαύσονται
Σήμερον· οὐ γάρ φημ' ἐπέεσσί γε νηπυτίοισιν
Ὧδε διακρινθέντε, μάχης ἐξαπονέεσθαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ἡμετέρην γενεὴν, (πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασι·)
Δάρδανον αὖ πρῶτον τέκετο νεφεληγερέτα Ζεύς·
Κτίσσε δὲ Δαρδανίην, ἐπεὶ οὔπω Ἴλιος ἱρὴ
Ἐν πεδίῳ πεπόλιστο, πόλις μερόπων ἀνθρώπων·
Ἀλλ' ἔθ' ὑπωρείας ᾤκεον πολυπιδάκου Ἴδης.

" Captivas autem mulieres, libero die erepto,
" Abduxi: at te Jupiter servavit & dii cæteri.
" Sed non nunc te servaturos puto, ut in animum
" Inducis: verùm te ego sanè regressum hortor
" In multitudinem ire, neque adversus stes mihi,
" Antequàm quid mali passus fueris: jam factum vero & stultus sentit.
Huic vero Æneas respondit, dixitque:
" Pelide, nè jam me verbis, puerulum tanquam,
" Speres te territurum: facilè enim possum & ipse,
" Et convitia, & opprobria, proloqui.
" Scimus autem alter-alterius genus, scimus & parentes,
" Jam-olim-dicta audientes verba mortalium hominum:
" Visu verò certè neque tu meos nôsti, neque ego tuos.
" Aiunt te quidem Pelei eximii prolem esse,
" Matre verò ex Thetide, comas-pulchrâ marinâ nymphâ:
" At ego me filium magnanimo Anchisâ
" Profiteor prognatum esse, mater autem mihi est Venus.
" Horum jam nunc alterutri saltem charum filium plorabunt
" Hodie: non enim puto verbis omnino puerilibus
" Sic diremptos, à pugnâ redituros esse.
" Quod si vis & hæc doceri, ut benè scias
" Nostrum genus, (multi autem ipsum homines nôrunt;)
" Dardanum quidem primùm genuit nubes-cogens Jupiter:
" Condidit autem is Dardaniam, quippe nondum Ilios sacra
" In campo ædificata erat, urbs articulatè-loquentium hominum;
" Sed adhuc radices habitabant irriguæ-fontibus Idæ.

Ver. 193. Ληϊάδας.] Cod. *Harleian.* Ληΐδας.

Ver. 195.—σ' ἐρύεσθαι.] Cod. *Harleian.* σε ῥύεσθαι. Atque ita in uno MS scriptum reperit *Barnesius.*

Ver. 197.—πληθὺν ἰέναι.] Quâ ratione, πληθὺν hîc ultimam producat; item νηπύτιον, *ver.* 200; & ἀκούοντες, *ver.* 204; & τέκετο, *ver.* 215; & ἐπὶ, *ver.* 229; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 198.—ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.] Vide suprà ad ρ', 32. *Al.* ῥεχθὲν δέ τι.

Ver. 200. Πηλείδη, μὴ δή μ' ἐπέεσσί γε, νηπύτιον ὥς, Ἔλπεο δειδίξεσθαι.]

Hostis amare, quid increpitas mortemque minaris?
Æn. X, 900.

Ver. 202.—αἴσυλα.] Τὰς παρὰ τὸ καθῆκον λεγομένας ἀπειλάς. *Schol.* apud *Barnesium.*

Ver. 204. Πρόκλυτα.] Τὰ ὑπὸ τῶν προτέρων πεφημισμένα, παλαιά. *Schol.*

Ver. 207.—ἁλοσύδνης.] Ἐναλίας θεοῦ ἐν θαλάσσῃ κατοικούσης. *Schol.* *Al.* ἁλοσύδνης.

Ver. 210.—ἕτεροί γε.] Eandem hîc vim habet particula γε, ac vox Latina *saltem.*

Ver. 212.—διακρινθέντε.] *Al.* διακριθέντε. Malé. Vide suprà ad *ver.* 141.

Ibid.—ἐξαπονέεσθαι.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 215.—νεφεληγερέτα Ζεύς.] Vide suprà ad ά, 175.

Ver. 216.—Δαρδανίην.] Πόλις, Τροίας. *Schol.*

Ibid.—ἐπεὶ οὔπω Ἴλιος ἱρή.]

——nondum Ilium & arces
Pergameæ steterant; habitabant vallibus imis.
Æn. III, 109.

Ver. 218. Ἀλλ' ἔθ' ὑπωρείας ᾤκεον.] Λέγει γὰρ δὴ ταῦτα τὰ

ἴπη—

Δάρδανος αὖ τέκεθ' υἱὸν Ἐριχθόνιον βασιλῆα,
Ὃς δὴ ἀφνειότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων·
Τοῦ τρισχίλιαι ἵπποι ἕλος κάτα βουκολέοντο
Θήλειαι, πώλοισιν ἀγαλλόμεναι ἀταλῆσι·
Τάων ϗ Βορέης ἠράσσατο βοσκομενάων,
Ἵππῳ δ' εἰσάμενος παρελέξατο κυανοχαίτῃ·
Αἱ δ' ὑποκυσσάμεναι ἔτεκον δυοκαίδεκα πώλους·
Αἱ δ' ὅτε μὲν σκιρτῷεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν,
Ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέον, οὐδὲ κατέκλων·
Ἀλλ' ὅτε δὴ σκιρτῷεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Ἄκρον ἐπὶ ῥηγμῖνος ἁλὸς πολιοῖο θέεσκον.
Τρῶα δ' Ἐριχθόνιος τέκετο Τρώεσσιν ἄνακτα·
Τρωὸς δ' αὖ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο,
Ἶλός τ', Ἀσσάρακός τε, ϗ ἀντίθεος Γανυμήδης,
Ὃς δὴ κάλλιστος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων·
Τὸν ϗ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διῒ οἰνοχοεύειν,

" Dardanus verò genuit filium Erichthonium regem,
" Qui tum opulentiſſimus erat mortalium hominum :
" Hujus ter mille equæ per paluſtria paſcebantur
" Fœminæ, pullis exultantes teneris :
" Harum *aliquas* & ipſe Boreas adamavit paſcentium,
" Equóque ſe-cùm-aſſimulâſſet concubuit cyaneis-jubis-ornato :
" Illæ verò gravidæ factæ pepererunt duodecim equulas :
" Iſtæ autem quandocunque ſaltu-laſcivirent ſuper almâ terrâ,
" Summum ſuper ſpicarum fructum currebant, neque frangebant :
" At quum ſaltu-laſcivirent ſuper latis dorſis maris,
" In ſuperficie ſuper colliſos-fluctus ſalis cani currebant.
" Troëm autem Erichthonius genuit Trojanis regem :
" Ex Troë verò tres filii eximii geniti ſunt,
" Ilúſque, Aſſaracúſque, & *formâ*-deo-par Ganymedes,
" Qui ſanè pulcherrimus erat mortalium hominum ;
" Quem & rapuerunt-in-cœlum dii, Jovi ut-pocillator-eſſet,

ἔπη——κατὰ θεῖόν πως εἰρημένα ϗ κατὰ φύσιν. Θεῖον γὰρ οὖν δὴ ϗ τὸ ποιητικὸν ἐνθεαστικὸν ὂν μένος, ὑμνῳδοῦν, πολλῶν τῶν καθ' ἀλήθειαν γιγνομένων ξύν τισι Χάρισι ϗ Μούσαις ἐφάπτεται ἑκάστοτε. *Plato de legibus, lib.* 3.

Ibid.—ὑπωρείας.] Τὰ κάτω μέρη τῶν ὀρῶν. *Schol.*

Ibid. — ὤκεον.] Pronuntiabatur, notante *Barneſio*, ὤκουν vel ᾤκευν· quomodo & ſcribi poſteà cœptum eſt.

Ibid. — πολυπιδάκου.] *Al.* πολυπίδακος. Atque ita legit Codex *Harleianus.*

Ver. 220. Ὃς δὴ ἀφνειότατος γένετο.] Pronuntiabatur, ut opinor, Ὃς δὴ 'φνειότατος. Vide ſuprà ad *ver.* 188 ; & ad λ', 138. Γίγνεται παῖς αὐτῷ [Δαρδάνῳ] Ἐριχθόνιος, ὃς ἁπάντων ἀνθρώπων εὐδαιμονέστατος λέγεται γενέσθαι, τῆς τε πατρῴας ϗ τῆς ὑπὸ τοῦ μητροπάτορι γενομένης κληρονομήσας ἀρχῆς. *Dionyſ. Halicarn. Antiq. Rom. Lib.* I.

Ver. 221.—τρισχίλιαι.] Apud *Maximum Tyrium*, τρισχίλιοι. Quæ & fortaſſe melior lectio, ne ſcilicet vox, " θήλειαι," in ſequenti verſu, ſupervacanea videatur : Uti notavit *Barneſius.*

Ver. 222. — πώλοισιν.] Cod. *Harleian.* πώλησιν.

Ibid.—ἀταλῆσι.] *Al.* ἁπαλῆσι, & ἀταλοῖσι.

Ver. 223. Τάων ϗ Βορέης ἠράσσατο βοσκομενάων.] Poſt hunc verſum, alium addit Codex *Harleianus.*

Ἐν μαλακῷ λειμῶνι, ϗ ἄνθεσιν εἰαρινοῖσι.

Ver. 224.—εἰσάμενος.] Vide ſuprà ad ι', 45.

Ibid.—παρελέξατο κυανοχαίτῃ.] *Al.* ἐμίγη φιλότητι ϗ εὐνῇ.

Ibid.—παρελέξατο.] Vide ſuprà ad β', 515.

Ver. 225. — ὑποκυσσάμεναι.] *Al.* ὑποκυσάμεναι.

Ver. 226. Αἱ δ' ὅτε μὲν σκιρτῷεν.]

Illa vel intactæ ſegetis per ſumma volaret
Gramina ; nec teneras curſu læſiſſet ariſtas :
Vel mare per medium, fluctu ſuſpenſa tumenti,
Ferret iter ; celeres nec tingeret æquore plantas.
Æn. VII, 808.

Ubi notandum iſtud " *læſiſſet*" non pro " *læderet*" poſitum eſſe. Perinde enim eſt, ſive illam tum, quum gramina *pervolaret*, quas *percurreret* ariſtas *non lædere* dicas ; ſive, quas *percurriſſet*, intereà *non læſiſſet.* Vide ſuprà ad ά, 37.

Ibid.—ἄρουραν.] Vide ſuprà ad ζ', 142.

Ver. 227. — Ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν.] Νῦν τῶν ἐν τοῖς στάχυσι λεπτῶν ἀθέρων. *Schol.*

Ver. 229. — θέεσκον.] *Currere ſolebant.* Vide ſuprà ad *ver.* 28 ; & ad ν', 84.

Ver. 232. Ἶλός τ', Ἀσσάρακός τε.]

Iluſque, Aſſaracuſque——— *Æn.* VI, 650.

Ibid—ϗ ἀντίθεος Γανυμήδης, Ὃς δὴ κάλλιστος.] Καὶ ἐγὼ δέ φημι ϗ Γανυμήδην οὐ σώματος ἀλλὰ ψυχῆς ἕνεκα ὑπὸ Διὸς εἰς Ὄλυμπον ἀνενεχθῆναι. Μαρτυρεῖ δὲ ϗ τοὔνομα αὐτοῦ. Ἔστι μὲν γάρ δήπου ϗ Ὁμήρῳ, "—γάνυται δέ τ' ἀκούων." Τοῦτο δὲ φράζει, ὅτι ἥδεται δέ τ' ἀκούων. Ἔστι δὲ ϗ ἄλλοθί που, "—πυκινὰ φρεσὶ " μήδεα εἰδώς." Τοῦτο δ' αὖ λέγει, Σοφὰ φρεσὶ βουλεύματα εἰδώς. Ἐξ οὖν συναμφοτέρων τούτων οὐχ ἡδυσώματος ὀνομασθεὶς ὁ Γανυμήδης, ἀλλ' ἡδυγνώμων, ἐν θεοῖς τετίμηται. *Xenophon* Συμπόσιον *ſub finem.*

Ver. 234.—Τὸν ϗ ἀνηρείψαντο θεοί.]

——— & rapti Ganymedis honores. *Æn.* I. 32.
———quem præpes ab Idâ
Sublimem pedibus rapuit Jovis armiger uncis.
Æn. V. 254.

Cæterùm vituperat hunc locum *Cicero :* " Nec Homerum " audio, qui Ganymedem à diis raptum ait propter formam, " ut Jovi bibere miniſtraret.— Fingebat hæc Homerus ...

 " humana

Κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.
Ἶλος δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν ἀμύμονα Λαομέδοντα·
Λαομέδων δ' ἄρα Τιθωνὸν τέκετο, Πρίαμόν τε,
Λάμπον τε, Κλυτίον θ', Ἱκετάονά τ', ὄζον Ἄρηος·
Ἀσσάρακος δὲ Κάπυν· ὁ δ' ἄρ' Ἀγχίσην τέκε παῖδα·
Αὐτὰρ ἔμ' Ἀγχίσης, Πρίαμος δ' ἔτεχ' Ἕκτορα δῖον.
Ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι.
Ζεὺς δ' ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφέλλει τε, μινύθει τε,
Ὅππως κεν ἐθέλησιν· ὁ γὰρ κάρτιστος ἁπάντων.
Ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, νηπύτιοι ὣς,
Ἑσταότ' ἐν μέσσῃ ὑσμίνῃ δηϊοτῆτος.
Ἔστι γὰρ ἀμφοτέροισιν ὀνείδεα μυθήσασθαι
Πολλὰ μάλ'· οὐδ' ἂν νηῦς ἑκατόνζυγος ἄχθος ἄροιτο.
Στρεπτὴ δὲ γλῶσσ' ἐστὶ βροτῶν, πολέες δ' ἔνι μῦθοι,
Παντοῖοι· ἐπέων δὲ πολὺς νομὸς ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ὁπποῖόν κ' εἴπησθα ἔπος, τοῖόν κ' ἐπακούσαις.
Ἀλλὰ τίη ἔριδας καὶ νείκεα νῶϊν ἀνάγκη
Νεικεῖν ἀλλήλοισιν ἐναντίον, ὥστε γυναῖκας,
Αἵτε χολωσάμεναι ἔριδος πέρι θυμοβόροιο
Νεικεῦσ' ἀλλήλῃσι μέσην ἐς ἀγυιὰν ἰοῦσαι,
Πόλλ' ἐτεά τε καὶ οὐκί· χόλος δέ τε καὶ τὰ κελεύει;
Ἀλκῆς δ' οὔ μ' ἐπέεσσιν ἀποτρέψεις μεμαῶτα,
Πρὶν χαλκῷ μαχέσασθαι ἐναντίον· ἀλλ' ἄγε, θᾶσσον

" Pulchritudem ob ipsius, ut immortalibus interesset.
" At Ilus genuit filium eximium Laomedonta:
" Laomedon autem Tithonum genuit, Priamúmque,
" Lampúmque, Clytiúmque, Hicetaonémque, ramum Martis:
" Assaracus verò Capyn: is autem Anchisem genuit filium;
" Et me Anchises: Priamus verò genuit Hectora nobilem.
" Ex hoc quidem generéque & sanguine profiteor esse *me*.
" At Jupiter virtutem viris augétque minuítque,
" Prout voluerit; ille enim potentissimus omnium.
" Sed age nè ampliùs hæc differamus, pueruli tanquam,
" Stantes in mediâ acie prœlii.
" Licet enim ambobus opprobria proloqui
" Multa admodùm: nè navis quidem centiremis onus ferret.
" Volubilis enim lingua est hominum, multique insunt sermones,
" Omnigeni; verborum autem latus campus hinc atque indè.
" Qualecunque dixeris verbum, tale & audieris.
" Sed quid jurgiis & rixis nobis opus est
" Altercari inter nos, tanquam mulieres,
" Quæ iratæ per contentionem animum-radentem
" Probra-jactant altera-in-alteram mediam in viam prodeuntes,
" Multa veráque & non: ira nempè & ista jubet?
" A virtute verò non me verbis avertes animosum,
" Priusquàm ære pugnes contrá: Quin age, ocyùs

" humana ad deos transferebat; divina mallem ad nos." *Tusc. Disputat. Lib.* I. § 26.

Ver. 235, 292, 314, & 334.—ἀθανάτοισι.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 237.—ἄρα.] *Deinceps*——.

Ver. 242. Ζεὺς δ' ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφέλλει τε, μινύθει τε.] Similiter ferè *Hesiodus:*

Ῥεῖα δ' ἀρίζηλον μινύθει, καὶ ἄδηλον ἀέξει——
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης—— Ἔργ' καὶ Ἡμερ. *Lib.* I, *ver.* 6, 8.

Ibid.—τε, μινύθει.] Quâ ratione, τε, hîc producatur; item κεν, *ver.* 243; & ἔτεα, *ver.* 255; & ἀπὸ, *ver.* 261, & 278; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 247.—ἑκατόνζυγος.] Ὑπὸ ἑκατὸν ἐρετῶν ἐλαυνομένη. ζύγα γὰρ αἱ τῆς ἐρεσσόντων καθέδραι. *Schol.*

Ver. 248. Στρεπτὴ δὲ γλῶσσ' ἐστὶ βροτῶν, πολέες δ' ἔνι μῦθοι.] Κινδυνεύει γὰρ οὖν τὸ ἀνθρώπινον γένος ἁπάντων ἐνδεία γενέσθαι μᾶλλον ἢ φωνῆς καὶ λέξεως· τούτου δὲ μόνου κέκτηται θαυμαστόν τινα πλοῦτον. *Dio, Orat.* XII. Cæterùm *Clemens Alexandrinus, Strom. Lib.* I, citat; Στρεπτὴ γὰρ καὶ γλῶσσα βροτῶν.

Ver. 249.—Παντοῖοι ἐπέων δὲ πολὺς νομὸς.] Apud *Dionem*, loco jam citato, Παντοῖος δ' ἐπέων πολὺς νομός. Apud *Clementem Alexandrinum*, Παντοίων ἐπέων δὲ πολὺς νομός.

Ibid.—ἐπέων δὲ πολὺς νομὸς.] Sic apud *Hesiodum:*

Ἀχρεῖος δ' ἔσται ἐπέων νομός.—— Ἔργ. καὶ Ἡμερ. II, 21.

Quæ ad loca *Menagius:* "Legendum autem," inquit, "utrobique νομὸς, accentu in ultimâ, id est, νέμησις, *partitio, distributio in utramque partem:* νόμος, accentu in penultimâ, quæ vox *legem* significat, apud Homerum non reperitur; quod præter Grammaticos, notavit etiam Josephus, lib. II, contra Appionem." *Annotat. in Laërtium, Lib.* IX.

Ver. 252. Νεικεῖν ἀλλήλοισιν ἐναντίον, ὥστε γυναῖκας.] Sic apud *Livium*; "*Sedemus domi desides, mulierum ritu altercantes inter nos.*"

Ver. 254.—μέσην ἐς ἀγυιὰν.] *Dio Chrysost. Orat.* XII, legit, ἀγορῆς ἐς μέσσον.

Ver. 255. Πόλλ' ἐτεά τε καὶ οὐκί.] *Al.* Πολλά τ' ἔοντα καὶ οὐκί. Notante *Eustathio.*

Ver. 256.—μεμαῶτα.] Vide suprà ad ύ, 46.

Ver. 257.—μαχέσασθαι.] Cod. *Harleian.* μαχέεσθαι.

Ver.

Γευσόμεθ' ἀλλήλων χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν.
Ἦ ῥα, καὶ ἐν δεινῷ σάκει ἤλασε χάλκεον ἔγχος,
Σμερδαλέῳ, μέγα δ' ἀμφὶ σάκος μύκε δȣρὸς ἀκωκῇ.
Πηλείδης δὲ σάκος μὲν ἀπὸ ἕο χειρὶ παχείῃ
Ἔσχετο ταρβήσας· φάτο γὰρ δολιχόσκιον ἔγχος
Ῥεῖάδ' ἐλεύσεσθαι μεγαλήτορος Αἰνείαο·
Νήπιος, ȣδ' ἐνόησε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ὡς ȣ ῥηΐδι' ἐςὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ȣδ' ὑποείκειν.
Οὐδὲ τότ' Αἰνείαο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
Ῥῆξε σάκος· χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε, δῶρα θεοῖο·
Ἀλλὰ δύω μὲν ἔλασσε διὰ πτύχας, αἱ δ' ἄρ' ἔτι τρεῖς
Ἦσαν· ἐπεὶ πέντε πτύχας ἤλασε Κυλλοποδίων,
Τὰς δύο, χαλκείας, δύο δ' ἔνδοθι κασσιτέροιο,
Τὴν δὲ μίαν, χρυσῆν· τῇ ῥ' ἔσχετο χάλκεον ἔγχος.
Δεύτερος αὖτ' Ἀχιλεὺς προΐει δολικόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Ἄντυγ' ὑπὸ πρώτην, ᾗ λεπτότατος θέε χαλκός·
Λεπτοτάτη δ' ἐπέην ῥινὸς βοός· ἡ δὲ διὰ πρὸ
Πηλιὰς ἤϊξεν μελίη, λάκε δ' ἀσπὶς ὑπ' αὐτῆς.
Αἰνείας δ' ἐάλη, καὶ ἀπὸ ἕθεν ἀσπίδ' ἀνέσχε
Δείσας· ἐγχείη δ' ἄρ' ὑπὲρ νώτȣ ἐνὶ γαίῃ
Ἔςη ἱεμένη, διὰ δ' ἀμφοτέρȣς ἕλε κύκλȣς
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης· ὁ δ' ἀλευάμενος δόρυ μακρὸν,
Ἔςη, κὰδ δ' ἄχος οἱ χύτο μυρίον ὀφθαλμοῖσι,
Ταρβήσας, ὅ οἱ ἄγχι πάγη βέλος· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς

"Experiamur alter-alterum æratis hastis.
Dixit utique, & in terribile scutum intorsit æream hastam,
Visu-horrendum; ingénsque scutum mugiit hastæ cuspide.
Pelides verò scutum quidem à se procul manu robustâ
Tenuit perculsus: credebat enim prælongam hastam
Facilè penetraturam esse magnanimi Æneæ:
Imprudens, neque enim cogitabat in mente & in animo,
Quòd non facilè deorum inclyta dona
A viris mortalibus domantur, neque eis cedunt.
Neque tunc Æneæ bellicosi rapida hasta
Perrupit scutum; aurum enim inhibuit, dona Dei:
Sed duas quidem transiit per plicas; tres verò
Supererant: quinque enim plicas superinduxerat Vulcanus,
Duas, æreas, duásque interiores stanni,
Unam verò, auream; quâ demum detenta est ærea hasta.
Secundus verò Achilles emisit prælongam hastam,
Et percussit Æneæ ad clypeum undique æqualem,
Oram ad summam, ubi tenuissimum currebat æs;
Tenuissimum etiam inductum erat corium bovis: penitùs autem
Pelias prorupit fraxinus; crepuit verò clypeus ex ejus *ictu*.
Æneas autem corpore-contracto-subsedit, & à se procul scutum sustulit
Territus: hasta autem supra dorsum in terra
Stetit *ulteriùs*-pergendi-cupida; utrosque autem disruperat orbes
Clypei ingentis: Is verò evitatâ hastâ longâ,
Constitit (trepidatio autem cum dolore ei offusa-est immensa oculis,)
Perculsus, quòd prope se fixum erat telum: verùm Achilles

Ver. 258. Γευσόμεθ' ἀλλήλων.] Ἀντὶ τȣ ἁψώμεθα· ὅ ἐςιν ἀπόπειραν ληψώμεθα τῆς ἀλλήλων δυνάμεως. *Schol.*

Ver. 259.—ἤλασε χάλκεον ἔγχος.] Cod. *Harleian.* ἤλασεν ὄβριμον ἔγχος. Atque ita in Commentario legit *Eustathius.* *Al.* ὄμβριμον ἔγχος.

Ver. 260. Σμερδαλέῳ.] *Al.* Σμερδαλέον.

Ibid.—ἀκωκῇ] Ita ex *Eustathio* edidit *Barnesius*: *Al.* ἀκωκή. Sic ρ', 295;

Ἤρικε δ' ἱπποδάσεια κόρυς περὶ δȣρὸς ἀκωκῇ.

Ver. 263. Ῥεῖάδ' ἐλεύσεσθαι.] Vide suprà ad ν', 144.

Ver. 267, 268. Οὐδὲ——Ῥῆξε σάκος. χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε δῶρα θεοῖο.] Ita *Hesiodus*:

——σάκει ἔμβαλε χάλκεον ἔγχος·
Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκὸν, ἔρυτο δὲ δῶρα θεοῖο.

Ἀσπὶς Ἡρακλ. ver. 414.

Ver. 272.—χρυσῆν.] Edidit *Barnesius*, χρυσέην. Quod eodem modo pronuntiandum: Prima enim necessariò producitur. Vide suprà ad ν', 24, & 523.

Ibid.—τῇ ῥ'.] *Quâ utique*——. *Quâ scilicet*————.

Ibid.—χάλκεον ἔγχος.] *Al.* μείλινον ἔγχος.

Ver. 273, 276.—προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,——ἡ δὲ διὰ πρό.]

——hastam jacit: illa per orbem
Ære cavum triplici, per linea terga, tribusque
Transiit intextum tauris opus—. *Æn.* X, 783.

Ver. 275. Ἄντυγ' ὑπὸ πρώτην.] Κατὰ τὸν ἔξωθεν κύκλον τῆς ἀσπίδος. *Schol.*

Ver. 279.—ἄρ'.] *Ut par erat*——. *Ut fieri oportebat*——.

Ver. 280.—ἱεμένη.] Vide suprà ad ο', 317.

Ver. 283.—πάγη.] Vide suprà ad δ', 185.

Ἐμμεμαὼς ἐπόρουσεν, ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ,
Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Αἰνείας, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
Ἔνθα κεν Αἰνείας μὲν ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ,
Ἢ κόρυθ', ἠὲ σάκος, τό οἱ ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον·
Τὸν δέ κε Πηλείδης σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπηύρα,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι θεοῖς μετὰ μῦθον ἔειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχος μεγαλήτορος Αἰνείαο,
Ὃς τάχα Πηλείωνι δαμεὶς ἄϊδόσδε κάτεισι,
Πειθόμενος μύθοισιν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο,
Νήπιος· οὐδέ τί οἱ χραισμήσει λυγρὸν ὄλεθρον.
Ἀλλὰ τίη νῦν οὗτος ἀναίτιος ἄλγεα πάσχει,
Μὰψ ἕνεκ' ἀλλοτρίων ἀχέων, κεχαρισμένα δ' αἰεὶ
Δῶρα θεοῖσι δίδωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
Ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς πέρ μιν ὑπ' ἐκ θανάτου ἀγάγωμεν,
Μήπως καὶ Κρονίδης κεχολώσεται, αἴκεν Ἀχιλλεὺς
Τόνδε κατακτείνῃ· μόριμον δέ οἵ ἐστ' ἀλέασθαι,
Ὄφρα μὴ ἄσπερμος γενεὴ καὶ ἄφαντος ὄληται
Δαρδάνου, ὃν Κρονίδης περὶ πάντων φίλατο παίδων,
Οἳ ἕθεν ἐξεγένοντο, γυναικῶν τε θνητάων.
Ἤδη γὰρ Πριάμου γενεὴν ἤχθηρε Κρονίων·
Νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει,

Animo-paratiſſimo irruit, ſtricto enſe acuto,
Terribilem edens-clamorem: At ſaxum ſumpſit manu
Æneas, vaſtum pondus, quod nè duo quidem viri ferrent,
Quales nunc homines ſunt: is verò ipſum facilè agitabat & ſolus.
Tum certè Æneas quidem irruentem percuſſiſſet ſaxo,
Vel galeam, vel ſcutum, quod ab eo defendiſſet triſtem mortem:
Illum verò Pelides cominus enſe animâ privâſſet;
Niſi celeriter animadvertiſſet Neptunus quaſſator-terræ:
Statim autem inter immortales deos verbum dixit:
" O dii, certè mihi dolor de magnanimo Æneâ,
" Qui citò à Pelide domitus ad orcum deſcendet,
" Perſuaſus verbis Apollinis longè-jaculantis,
" Demens: neque enim *is* ab eo omnino-propulſabit triſte exitium.
" Sed cur nunc hic inſons mala patitur,
" Immeritò ob debitos-aliis dolores; grata autem ſemper
" Munera diis exhibet, qui cœlum latum habitant?
" Sed agite, nos ipſi eum è morte ſubducamus,
" Nè fortè & Saturnius iraſcatur, ſi Achilles
" Hunc interimat: Fatale verò ei eſt effugere,
" Ut nè ſine-prole genus & prorsùs-extinctum pereat
" Dardani, quem Saturnius præ omnibus dilexit liberis,
" Qui ex ſe nati ſunt, mulieribúſque mortalibus.
" Dudum enim Priami genus odit Saturnius.
" Nunc verò utique Æneæ vis Trojanis imperabit,

Ver. 285. Σμερδαλέα ἰάχων.] Vide ſuprà ad δ', 456. *Al.* Σμερδαλέως ἰάχων.

Ver. 286.—ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν.] Vide ſuprà ad ε', 303. *Al.* δύω ἄνδρε.

Ver. 295.—Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο.] Quâ ratione, Ἀπόλλωνος, hîc ultimam producat; item δὲ, *ver.* 322; vide ſuprà ad α', 51.

Ver. 296. Νήπιος.]

Demens! qui——. *Æn.* VI, 590.

Ver. 301. Μήπως καὶ Κρονίδης.] Cod. *Harleian.* Μήπως κε Κρονίδης.

Ibid.—αἴκεν Ἀχιλλεὺς.] *Al.* εἴπερ Ἀχιλλεύς.

Ver. 302.—κατακτείνῃ.] *Al.* κατακτείνει.

Ibid.—μόριμον.] Cod. *Harleian.* μόρσιμον. Atque ita in tribus MSS ſcriptum repperit *Barneſius.* Quod verſum perimit.

Ver. 303. Ὄφρα μὴ ἄσπερμος γενεὴ καὶ ἄφαντος ὄληται.] Apud *Maxim. Tyrium, Diſſertat.* X; Ὥσκε μὴ ἄσπερμος γενεὴ μετόπισθεν ὄληται.

Ver. 304.—φίλατο.] Quâ analogiâ dicitur μαρτῦρομαι, ἐμαρτῦρόμην, ἐμαρτῦράμην, in Futuro autem μαρτῦροῦμαι, indéque μαρτῠρέομαι, quod per omnes Modos ac Tempora ῠ ſemper corripit; eâdem analogiâ ex φῖλομαι deducitur ἐφῖλόμην, ἐφῖλατο, ex quo Futurum deducetur φῐλοῦμαι; indéque φῐλέω, quod per omnes Modos & Tempora ῐ ſemper corripit. Vide ſuprà ad κ', 280, & ad α, 338.

Ver. 306.—Κρονίων.] Vide ſuprà ad α', 397.

Ver. 307. Νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει.] *Al.* Νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο γένος πάντεσσιν ἀνάξει.

Hîc domus Æneæ cunctis dominabitur oris,
Et nati natorum, & qui naſcentur ab illis.

Æn. III, 97.

Εἰσὶ δ' οἳ τὸν ἐξ Ἀφροδίτης Αἰνείαν λέγουσι καταστήσαντα λόχον εἰς Ἰταλίαν, ἀνακομισθῆναι πάλιν οἴκαδε, καὶ βασιλεῦσαι τῆς Τροίας· τελευτῶντα δὲ καταλιπεῖν Ἀσκανίῳ τῷ υἱῷ τὴν βασιλείαν καὶ τὸν ἀπ' ἐκείνου γένος ἐπιπλεῖστον κατασχεῖν τὴν ἀρχήν· ὡς μὲν ἐγὼ εἰκάζω, τοῖς Ὁμήρου ἔπεσιν οὐκ ὀρθῶς λαμβανομένοις παρακρουσθεὶς.

Καὶ παῖδες παίδων, τοί κεν μετόπισθε γένωνται.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Ἐννοσίγαι', αὐτὸς σὺ μετὰ φρεσὶ σῇσι νόησον
Αἰνείαν, ἤ κέν μιν ἐρύσσεαι, ἤ κεν ἐάσεις
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ δαμήμεναι, ἐσθλὸν ἐόντα.
Ἤτοι μὲν γὰρ νῶϊ πολεῖς ὠμόσσαμεν ὅρκους
Πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν, ἐγὼ καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
Μήποτ' ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ,
Μηδ' ὁπόταν Τροίη μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται
Δαιομένη, δαίωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων·
Ἷξε δ', ὅθ' Αἰνείας, ἠδ' ὁ κλυτὸς ἦεν Ἀχιλλεύς.
Αὐτίκα τῷ μὲν ἔπειτα κατ' ὀφθαλμῶν χέεν ἀχλὺν,
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ· ὁ δὲ μελίην εὔχαλκον
Ἀσπίδος ἐξέρυσεν μεγαλήτορος Αἰνείαο·
Καὶ τὴν μὲν προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλῆος ἔθηκεν·
Αἰνείαν δ' ἐπέσευεν ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀείρας·
Πολλὰς δὲ στίχας ἡρώων, πολλὰς δὲ καὶ ἵππων
Αἰνείας ὑπεράλτο, θεοῦ ἀπὸ χειρὸς ὀρούσας·
Ἷξε δ' ἐπ' ἐσχατιὴν πολυάϊκος πολέμοιο·
Ἔνθα δὲ Καύκωνες πόλεμον μεταθωρήσσοντο.
Τῷ δὲ μάλ' ἐγγύθεν ἦλθε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἰνεία, τίς σ' ὧδε θεῶν ἀτέοντα κελεύει
Ἀντί' Ἀχιλλῆος πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,

" Et filii filiorum, qui in-posterum nati fuerint.
Huic autem respondit deindè bubulis-oculis-decora veneranda Juno :
" Terræ quassator, ipse tu mente tuâ consule
" De Æneâ, an eum è periculo extrahas, an relinquas
" A Pelide Achille domandum, optimus licèt-sit.
" Nam sanè nos multa juravimus juramenta
" Omnes inter deos, ego & Pallas Minerva,
" Nunquam à Trojanis *nos* depulsuras-ope-allatâ malum diem,
" Nè quidem cùm Troja exitiali igne tota cremabitur
" Incensa, incenderint autem Mavortii filii Achivorum.
Ut verò hoc audivit Neptunus quassator terræ,
Pertexit ire pérque pugnam & per stridorem hastarum ;
Pervenitque, ubi Æneas, atque inclytus erat Achilles.
Confestim verò huic quidem deindè ob oculos fudit caliginem,
Pelidæ *nempè* Achilli : ipséque hastam ære-solido-præfixam
Clypeo extraxit magnanimi Æneæ ;
Et eam quidem ante pedes Achillis posuit ;
Æneam verò vi-impulsum-egit à terrâ in altum sublatum :
Multos autem ordines heroum, multos & equorum
Æneas superârat, saltu dei à manu impetu-sumpto :
Pervenit verò ad extremam-partem impetuosi prælii :
Ibi autem Caucones ad pugnam armabantur.
Eum verò admodum propè accessit Neptunus quassator-terræ,
Et ipsum editâ-voce verbis alatis allocutus est :
" Ænea, quis te sic deorum præcordia-læsum instigat
" Contra Achillem præliari & pugnare,

σθέντες. Πεποίηται γὰρ αὐτῷ ἐν Ἰλιάδι Ποσειδῶν προλέξων τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι περὶ τὴν Αἰνείαν καὶ τοὺς ἐξ ἐκείνου γενησομένους ἐπιφάνειαν ὧδέ πως. " Νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει, " Καὶ παῖδες παίδων, τοίκεν μετόπισθε γένωνται." Ὑπολαβόντες οὖν τὸν Ὅμηρον ἐν Φρυγίᾳ δυναστεύοντας εἰδέναι τοὺς ἄνδρας, οὓς δὴ οὐ δυνατὸν ἐν Ἰταλίᾳ οἰκοῦντας βασιλεύειν Τρώων, τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ Αἰνείου ἀναπλάττουσιν. Ἄρχειν δὲ δὴ τῶν Τρώων οὓς ἐπήγετο, καὶ ἄλλοθι πολιτευομένων, οὐ δυνατὸν ἦν; *Dionys. Halicarn. Antiq. Rom. Lib.* I. Vide & *Strabonem, Geograph. lib.* XIII, *pag.* 905, *al.* 608.

Ibid.—Αἰνείαο βίη.] Vide suprà ad ν', 758.

Ver. 308. Καὶ παῖδες παίδων.] *Al.* Καὶ παίδων παῖδες.

Ibid.—μετόπισθε γένωνται.] *Al.* μετόπισθεν ἕπωνται.

Ver. 309.—βοῶπις.] Vide suprà ad ά, 551.

Ver. 311.—ἤ κέν μιν.] Cod. *Harleian.* εἴ κέν μιν.

Ibid.—ἐάσεις.] Vide suprà ad δ', 42.

Ver. 320. Ἷξε δ', ὅθ' Αἰνείας.]

——Pelidæ tunc ego forti
Congressum Æneam, nec Diis, nec viribus æquis,
Nube cavâ eripui——. *Æn.* V, 808.
Tu potes Æneam manibus subducere Graiûm,
Preque viro nebulam & ventos obtendere inanes.
Æn. X, 81.

Ver. 325. Αἰνείαν δ' ἐπέσευεν.] *Al.* Αἰνείαν δ' ἔσσευεν. Quo modo legit & Codex *Harleianus.*

Ver. 329.—Καύκωνες.] Οἱ μὲν, Τρωϊκὸν ἔθνος βάρβαρον· ἄλλοι δὲ Παφλαγονίας· οἱ δὲ τοὺς ἐπίκλην Καυκωνίους· ἡ δὲ Καύκωνος πόλις παράλιος Λυκίας καὶ Καρίας. *Schol.*

Ver. 332.—ἀτέοντα.] *Al.* χαλέοντα. *Al.* ἀέκοντα. *Al.* ἀέκητι.

Ver. 333. Ἀντί' Ἀχιλλῆος πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.] Cod. *Harleian.*

Ὃς σεῦ ἅμα κρείσσων, ϗ φίλτερος ἀθανάτοισιν;
Ἀλλ' ἀναχωρῆσαι, ὅτε κεν συμβλήσεαι αὐτῷ,
Μὴ ϗ ὑπὲρ μοῖραν δόμον ἄϊδος εἰσαφίκηαι.
Αὐτὰρ ἐπεί κ' Ἀχιλεὺς θάνατον ϗ πότμον ἐπίσπῃ,
Θαρσήσας δὴ ἔπειτα μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι·
Οὐ μὲν γάρ τίς σ' ἄλλος Ἀχαιῶν ἐξεναρίξει.
Ὣς εἰπὼν, λίπεν αὐτόθ', ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
Αἶψα δ' ἔπειτ' Ἀχιλῆος ἀπ' ὀφθαλμῶν σκέδασ' ἀχλὺν
Θεσπεσίην· ὁ δ' ἔπειτα μέγ' ἔξιδεν ὀφθαλμοῖσιν·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
Ἔγχος μὲν τόδε κεῖται ἐπὶ χθονὸς, οὐδέ τι φῶτα
Λεύσσω, τῷ ἐφέηκα, κατακτάμεναι μενεαίνων.
Ἦ ῥα ϗ Αἰνείας φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Ἦεν· ἀτάρ μιν ἔφην μὰψ αὔτως εὐχετάασθαι.
Ἐῤῥέτω· οὐ οἱ θυμὸς ἐμεῦ ἔτι πειρηθῆναι
Ἔσσεται, ὃς ϗ νῦν φύγεν ἄσμενος ἐκ θανάτοιο.
Ἀλλ' ἄγε δὴ, Δαναοῖσι φιλοπτολέμοισι κελεύσας,
Τῶν ἄλλων Τρώων πειρήσομαι ἀντίος ἐλθών.
Ἦ, ϗ ἐπὶ στίχας ἆλτο· κέλευε δὲ φωτὶ ἑκάστῳ·
Μηκέτι νῦν Τρώων ἑκὰς ἕστατε, δῖοι Ἀχαιοί,
Ἀλλ' ἄγ', ἀνὴρ ἄντ' ἀνδρὸς ἴτω, μεμάτω δὲ μάχεσθαι.
Ἀργαλέον δέ μοι ἐστὶ, ϗ ἰφθίμῳ περ ἐόντι,
Τοσσούσδ' ἀνθρώπους ἐφέπειν, ϗ πᾶσι μάχεσθαι.
Οὐδέ κ' Ἄρης, ὅσπερ θεὸς ἄμβροτος, οὐδέ κ' Ἀθήνη,
Τοσσῆσδ' ὑσμίνης ἐφέποι στόμα, ϗ πονέοιτο·

" Qui te ſimul fortior, & charior immortalibus?
" Sed recede, quandocunque obvius-fueris-factus illi,
" Nè & præter fatum domum orci pervenias.
" At poſtquam Achilles mortem & fatum aſſecutus fuerit,
" Audacter deinceps inter primos pugna:
" Non enim aliquis te alius Achivorum interficiet.
Sic fatus, reliquit illic, poſtquam præceperat omnia.
Tunc confeſtim Achillis ab oculis diſperſit caliginem
Denſam: Is verò continuò clarè vidit oculis:
Ingemiſcens autem dixit ad ſuum magnum animum:
" Papæ, certè magnum miraculum hoc oculis video:
" Haſta quidem hæc jacet in terrâ, neque omnino virum
" Video, in quem immiſi, interficere cupiens.
" Certè & Æneas igitur charus immortalibus diis
" Erat: ſed ipſum putabam fruſtrà ſic gloriari.
" Valeat: non ei animus me ampliùs experiri
" Erit, qui & nunc fugit lubens ex morte.
" Sed agedum, Danaos bellicoſos adhortatus,
" Alios Trojanos experiar obvius perfectus.
Dixit, & in ordines ſaliit: adhortabatúrque virum quemque:
" Nè ampliùs nunc à Trojanis procul ſtate, nobiles Achivi,
" Sed age, vir contra virum eat, animóque præſenti capeſſat pugnam.
" Difficile autem mihi eſt, etiam fortis licèt ſim,
" Tot homines inſequi, & cum omnibus pugnare:
" Neque enim vel Mars, qui tamen deus immortalis, neque Minerva,
" Tantæ aciei perſequens-obire-poſſit adverſos-ordines, & impigre-agere:

Harleian. Ἀντία Πηλείωνος, ὑπερθύμοιο μάχεσθαι. Ut ſuprà *ver.* 88.

Ibid.—πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.] Vide ſuprà ad ή, 232, & 279.

Ver. 336. Μὴ ϗ ὑπὲρ μοῖραν δόμον ἄϊδος εἰσαφίκηαι.] Quicquid *inopinatum*, præter expectationem; quicquid *violentum*, præter naturam; quicquid *ex ſtultitia natum*, præter rationem; ea omnia ὑπὲρ μοῖραν γενέσθαι dicuntur. Vide ſuprà ad β', 155. " Nihil autem dubium eſt, quin violentam & inopinatam mor- " tem ſignificaverit; quæ quidem poteſt rectè videri accidere " præter naturam." *Gell. lib.* XIII, *cap.* 1.

Ver. 338. Θαρσήσας.] Cod. *Harleian.* Θαῤῥήσας.

Ibid—δὴ ἔπειτα.] Ita edidit *Barneſius*. *Al.* δ' ἤπειτα.

Ibid.—μετὰ πρώτοισι.] *Al.* μετὰ Τρώεσσι.

Ver. 340.—διεπέφραδε.] Vide ſuprà ad β', 314; & ad ξ', 500.

Ver. 341.—σκέδασ'.] Vide ſuprà ad ά, 140.

Ver. 345.—ἐπὶ χθονὸς.] *Al.* ἐπὶ χθονί.

Ver. 347, & 367.—ἀθανάτοισι.] Vide ſuprà ad ά, 398.

Ver. 350.—ὃς ϗ.] Cod. *Harleian.* ὡς καί.

Ver. 331.—ἄγε δὴ.] *Age quæſo.* Vide ſuprà ad β', 158.

Ver. 357—559. Τοσσούσδ'——Τοσσῆσδ'.] *Barneſius* hîc παρέλκειν τὸ "δὲ" contendit; quod, ut opinor, haud patitur linguæ Græcæ ratio. Ego potiùs voces iſtas "Τοσσούσδ', Τοσσῆσδ'," *demonſtrativas* eſſe arbitror; (κατὰ δεῖξιν· *Schol.*) quaſi dicas, *Hos tot viros*; vel, *Hanc totam hominum multitudinem*: & *Hujus tantæ aciei.* Cæterùm Codex *Harleianus* hîc legit Τόσους—— Τόσσης.

Ibid.—ἀνθρώπους.] Cod. *Harleian.* ἀνθρώπων.

Ver.

Ἀλλ' ὅσσον μὲν ἐγὼ δύναμαι χερσίν τε, ποσίν τε,
Καὶ σθένει, οὔ μ' ἔτι φημὶ μεθησέμεν οὐδ' ἠβαιόν·
Ἀλλὰ μάλα στιχὸς εἶμι διαμπερὲς, οὐδέ τιν' οἴω
Τρώων χαιρήσειν, ὅστις σχεδὸν ἔγχεος ἔλθῃ.
Ὡς φάτ' ἐποτρύνων· Τρώεσσι δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ
Κέκλεθ' ὁμοκλήσας, φάτο δ' ἴμεναι ἄντ' Ἀχιλῆος·
Τρῶες ὑπέρθυμοι, μὴ δείδιτε Πηλείωνα.
Καί κεν ἐγὼν ἐπέεσσι καὶ ἀθανάτοισι μαχοίμην,
Ἔγχεϊ δ' ἀργαλέον, ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.
Οὐδ' Ἀχιλεὺς πάντεσσι τέλος μύθοις ἐπιθήσει,
Ἀλλὰ τὸ μὲν τελέει, τὸ δὲ καὶ μεσσηγὺ κολούει.
Τοῦ δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν,
Εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε, μένος δ' αἴθωνι σιδήρῳ.
Ὡς φάτ' ἐποτρύνων· οἱ δ' ἀντίοι ἔγχε' ἄειρον
Τρῶες· τῶν δ' ἄμυδις μίχθη μένος, ὦρτο δ' ἀϋτή.
Καὶ τότ' ἄρ' Ἕκτορα εἶπε παραστὰς Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἕκτορ, μηκέτι πάμπαν Ἀχιλλῆϊ προμάχιζε,
Ἀλλὰ κατὰ πληθύν τε καὶ ἐκ φλοίσβοιο δέδεξο,
Μήπως σ' ἠὲ βάλῃ, ἠὲ σχεδὸν ἄορι τύψῃ.
Ὡς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτις ἐδύσατο οὐλαμὸν ἀνδρῶν,
Ταρβήσας, ὅτ' ἄκουσε θεοῦ ὄπα φωνήσαντος.
Ἐν δ' Ἀχιλεὺς Τρώεσσι θόρε φρεσὶν εἱμένος ἀλκὴν,
Σμερδαλέα ἰάχων· πρῶτον δ' ἕλεν Ἰφιτίωνα
Ἐσθλὸν, Ὀτρυντείδην, πολέων ἡγήτορα λαῶν,
Ὃν νύμφη τέκε Νηῒς Ὀτρυντῆϊ πτολιπόρθῳ,
Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ·

" Sed quantum quidem ego valeo manibúsque, peditúsque,
" Et animis, me jam nego contentionem-remissurū nè min mū quidem :
" Sed omninò per ordines ibo penitùs, neque quenquam puto
" Troum gavisurum esse, qui prope hastam venerit.
Sic dixit incitans : Trojanos verò illustris Hector
Hortabatur increpitans, affirmabátque se iturum contra Achillem :
" Trojani magnanimi, nè timete Pelidem.
" Et sanè ego verbis vel cum immortalibus pugnare-possem,
" Hastâ verò arduum, longè enim potentiores sunt.
" Neque Achilles omnibus finem sermonibus imponet, [verò in-
" Sed aliud quidem perficiet, aliud medio-conatu imperfectū-relinquet.
" Illi autem ego obvius ibo, etiam si igni manuum-vi similis-est,
" Si igni manuum-vi similis-est, animóque rutilo ferro.
Sic dixit incitans : adversi verò hastas tollebant
Troës : horum autem in-unum congressa est vis, ortúsque est clamor.
Et tunc quidem Hectorem allocutus est astans Phœbus Apollo :
" Hector, ne jam omninò cum Achille congrediaris-ante-aciem,
" Sed in agminéque & ex turbâ excipe,
" Ne quà te vel missili-feriat, vel cominus ense percutiat.
Sic dixit : Hector verò rursus immersit-se in agmen densum virorum,
Perculsus, ut audivit dei vocem locuti.
At Achilles in Trojanos insiliit, præcordia indutus robur,
Horrendè vociferans : Primum autem interfecit Iphitiona
Strenuum, Otryntidem, magnarum ductorem copiarum,
Quem nympha peperit Naïs Otrynteo urbium-eversori,
Tmolo sub nivoso, Hydæ in opulentâ civitate :

Ver. 362.—μάλα στιχὸς.] *Al.* μάλ' ἂν στίχας.

Ibid.—οὐδέ τιν' οἴω Τρώων χαιρήσειν.] De venustate istius, χαιρήσειν, vide suprà ad ό, 11; ad ν', 344; & ad ά, 333.

Ver. 363.—ἔλθῃ.] *Al.* ἔλθοι.

Ver. 368.—ἀργαλέον ἐπειὴ.] Quâ ratione, ἀργαλέον, hîc ultimam producat; item ὑπὸ, *ver.* 385; & ἑλκόμενος, *ver.* 404; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 370.— κολούει] Ἀκέφαλον καὶ ἀτελῆ ποιήσει, τοῦτ' ἔστιν, ἀποτεύξεται πρὸ τοῦ ποιῆσαι. *Schol.*

Ver. 371. Τοῦ δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι.]

Audeo & Æneadûm promitto occurrere turmæ;
Solaque Tyrrhenos equites ire obvia contra.

Æn. XI, 503.

Ibid.—καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν, Εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε.] Vide infrà ad χ', 127; & ad ψ', 642.

Ver. 375. Καὶ τότ' ἄρ'.] *Et tum deinceps* ———.

Ver. 377.—δέδεξο.] *Al.* δέδεξαι.

Ver. 378.—ἠὲ βάλῃ, ἠὲ σχεδὸν.] Vide suprà ad δ', 540; & ad ρ', 84.

Ver. 382. Σμερδαλέα ἰάχων.] Vide suprà ad δ', 456.

Ver. 385. Τμώλῳ.] Ὄρει Λυδίας. *Schol.*

Ibid.—νιφόεντι.] Quâ analogiâ vox νιφόεντι, quæ primam *corripit*, deducta sit ex νίφειν, quæ primam *producit*; vide suprà ad ά, 333; & ad μ', 280.

Ibid.—Ὕδης.] Πόλις Λυδίας, ἡ νῦν καλουμένη Σάρδεις. *Schol.*

Ver.

Τόν ῥ' ἰθὺς μεμαῶτα βάλ' ἔγχεϊ δῖος Ἀχιλλεύς,
Μέσσην κακκεφαλήν· ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη·
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ἀχιλλεύς·
Κεῖσαι, Ὀτρυντείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν·
Ἐνθάδε τοι θάνατος· γενεὴ δέ τοι ἔστ' ἐπὶ λίμνῃ
Γυγαίῃ, ὅθι τοι τέμενος πατρώϊόν ἐστιν,
Ὕλλῳ ἐπ' ἰχθυόεντι, καὶ Ἕρμῳ δινήεντι.
Ὣς φάτ' ἐπευχόμενος· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε·
Τὸν μὲν Ἀχαιῶν ἵπποι ἐπισσώτροις δατέοντο
Πρώτῃ ἐν ὑσμίνῃ· ὁ δ' ἐπ' αὐτῷ Δημολέοντα,
Ἐσθλὸν ἀλεξητῆρα μάχης, Ἀντήνορος υἱόν,
Νύξε κατὰ κρόταφον, κυνέης διὰ χαλκοπαρήου·
Οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν, ἀλλὰ δι' αὐτῆς
Αἰχμὴ ἱεμένη ῥῆξ' ὀστέον, ἐγκέφαλος δὲ
Ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
Ἱπποδάμαντα δ' ἔπειτα καθ' ἵππων ἀΐσσοντα,
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὖτασε δουρί·
Αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἄϊσθε καὶ ἤρυγεν, ὡς ὅτε ταῦρος
Ἤρυγεν ἑλκόμενος Ἑλικώνιον ἀμφὶ ἄνακτα,
Κούρων ἑλκόντων· γάνυται δέ τε τοῖς Ἐνοσίχθων·
Ὣς ἄρα τόν γ' ἐρυγόντα λίπ' ὀστέα θυμὸς ἀγήνωρ.
Αὐτὰρ ὁ βῆ σὺν δουρὶ μετ' ἀντίθεον Πολύδωρον

Hunc quidem rectà animosè irruentem percussit hastâ nobilis Achilles,
Medio capite; illud verò in duas-partes totum diffissum est:
Fragorem autem edidit cadens: super eum verò gloriabatur Achilles:
" Jaces, Otryntide, omnium terribilissime virorum:
" Hîc tibi mors; genus autem tibi est ad lacum
" Gygæum, ubi tibi ager paternus est,
" Hyllum ad piscosum, & Hermum vorticosum.
Sic dixit super eum glorians; Illum autem caligo oculos obtexit:
Hunc quidem Achivorum equi canthis-rotarum lacerârunt
Primâ in acie: Ille verò post hunc Demoleontem,
Strenuum propulsatorem pugnæ, Antenoris filium,
Percussit ad tempus per galeam æneis-munitam-malis.
Nec fanè ærea galea prohibuit, sed per ipsam
Cuspis pergendi-cupida rupit os; cerebrum verò
Intus totum fœdatum est: domuit verò illum ardentem.
Hippodamantem autem deindè à curru desilientem,
Ante se fugientem, in dorso percussit hastâ:
Et is animum exhalabat & mugiebat, ut cùm taurus
Mugit vi tractus Heliconium-circum regem,
Adolescentibus trahentibus; gaudet autem his Neptunus:
Sic utique hujus mugientis reliquit ossa animus ferox.
At ille ivit cum hastâ in deo-parem Polydorum

Ver. 386. Τόν ῥ'.] *Hunc, inquam*———. Cæterùm Codex *Harleianus* hîc legit, Τὸν δ'.

Ibid.—μεμαῶτα.] Vide suprà ad ν', 46.

Ver. 387. Μέσσην κακκεφαλήν· ἡ δ' ἄνδιχα.]
Et mediam ferro gemina inter tempora frontem
Dividit; ——— ———
———atque illi partibus æquis
Huc caput atque illuc humero ex utroque pependit.
Æn. IX, 750, 754.

Ver. 388. Δούπησεν δὲ.] Vide suprà ad ν', 181.

Ver. 390. Ἐνθάδε τοι θάνατος· γενεὴ δὲ.]
Hîc tibi mortis erant metæ: domus alta sub Idâ.
Æn. XII, 546.

Ibid.—ἐπὶ λίμνῃ.] *Al.* ἐνὶ λίμνῃ.

Ibid. — λίμνῃ Γυγαίῃ.] Οὕτως ἐν Λυδίᾳ λίμνη καλουμένη Γυγαίη· ἤτοι ἀπὸ Γύγου τοῦ Κανδαύλου, ὃν πρῶτόν φασι βασιλεῦσαι Λυδῶν· ἢ ἀπό τινος ἐγχωρίου ἥρωος Γύγου καλουμένου. *Schol.*

Ver. 392. Ὕλλῳ ἐπ' ἰχθυόεντι.] Sic apud *Virgilium:*
———*Piscosove* amne Padusæ. *Æn.* XI, 457.

Ver. 393. — τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.] Vide suprà ad δ', 461, & 503.

Ver. 399. Αἰχμὴ ἱεμένη.] Vide suprà ad ο', 317.

Ibid.—ῥῆξ' ὀστέον, ἐγκέφαλος δέ.] Vide suprà ad λ', 97.

Ver. 400.—μεμαῶτα.] Vide suprà ad ν', 46.

Ver. 402. Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὖτασε.]
Tum Pallas bijugis fugientem Rhætea præter
Trajicit———. *Æn.* X, 399.

Ibid.—οὖτασε.] Vide suprà ad ν', 192; & ad δ', 525.

Ver. 403.—ἤρυγεν, ὡς ὅτε ταῦρος Ἤρυγεν ἑλκόμενος.]
Clamores simul horrendos ad sidera tollit:
Quales mugitus, fugit cum saucius aram
Taurus, & incertam excussit cervice securim.
Æn. II, 222.

Quem locum inter eos recenset *Macrobius*, in quibus *Virgilius Homerici* carminis majestatem non æquat. *Lib.* V, *cap.* 13.

Ver. 404. — Ἑλικώνιον ἀμφὶ ἄνακτα.] Τὸν Ποσειδῶνα· ἤτοι, ὅτι ἐν Ἑλικῶνι ὄρει τῆς Βοιωτίας τιμᾶται· ἢ, ἐν Ἑλίκῃ·——Ἑλίκη δὲ νῆσος Ἀχαΐας, ἐν ᾗ ἱερὸν Ποσειδῶνος. *Schol.* Vide & *Strabonem, Geograph. lib.* VIII. *pag.* 589. *Al.* 384.

Ver. 405.—γάνυται.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 406.—ἄρα.] *Ut dictum est,*——*ver.* 403.

Ibid.—ἐρυγόντα.] Ita ex *Eustathio* edidit *Barnesius. Al.* ἐρύγοντα.

Ver.

Πριαμίδην· τὸν δ' οὔτι πατὴρ εἴασκε μάχεσθαι,
Οὕνεκά οἱ μετὰ πᾶσι νεώτατος ἔσκε γόνοιο,
Καί οἱ φίλτατος ἔσκε, πόδεσσι δὲ πάντας ἐνίκα.
Δὴ τότε νηπιέῃσι, ποδῶν ἀρετὴν ἀναφαίνων,
Θῦνε διὰ προμάχων, εἵως φίλον ὤλεσε θυμόν.
Τὸν βάλε μέσσον ἄκοντι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
Νῶτα παραΐσσοντος, ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες
Χρύσειοι σύνεχον, καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ·
Ἀντικρὺ δὲ διέσχε παρ' ὀμφαλὸν ἔγχεος αἰχμή·
Γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας· νεφέλη δέ μιν ἀμφεκάλυψε
Κυανέη, προτὶ οἱ δ' ἔλαβ' ἔντερα χερσὶ λιασθείς.
Ἕκτωρ δ', ὡς ἐνόησε κασίγνητον Πολύδωρον,
Ἔντερα χερσὶν ἔχοντα, λιαζόμενον προτὶ γαίῃ,
Κάῤῥα οἱ ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλὺς, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Δηρὸν ἑκὰς στρωφᾶσθ', ἀλλ' ἀντίος ἦλθ' Ἀχιλῆϊ,
Ὀξὺ δόρυ κραδάων, φλογὶ εἴκελος· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ὡς εἶδ', ὡς ἀνέπαλτο, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Ἐγγὺς ἀνὴρ, ὃς ἐμόν γε μάλιστ' ἐσεμάσσατο θυμὸν,
Ὅς μοι ἑταῖρον ἔπεφνε τετιμένον· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἀλλήλους πτώσσοιμεν ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας.
Ἦ, καὶ ὑπόδρα ἰδὼν προσεφώνεεν Ἕκτορα δῖον·
Ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Πηλείδη, μὴ δή μ' ἐπέεσσί γε, νηπύτιον ὣς,
Ἔλπεο δειδίξεσθαι· ἐπεὶ σάφα οἶδα καὶ αὐτὸς
Ἠμὲν κερτομίας, ἠδ' αἴσυλα μυθήσασθαι·

Priamidem: Eum verò neutiquam pater ſinebat pugnare,
Quòd ſibi inter omnes minimus erat natu,
Et ſibi chariſſimus erat, pedibúſque omnes vincebat.
Tum verò juvenili-ſtultitiâ, pedum virtutem oſtentans,
Ruebat per primos pugnatores, donec ſuam perdidit animam.
Hunc percuſſit medium jaculo pedibus-valens nobilis Achilles,
Terga prætercurrentis, ubi baltei annuli
Aurei conſtringebant, & duplex occurrebat thorax;
In adverſam verò partem perrupit ad umbilicum haſtæ cuſpis:
In-genua autem procidit ejulatu-edito; nubéſque ipſum obtexit
Nigra, ad ſe verò collegit inteſtina manibus inclinatus.
Hector verò, ut vidit fratrem Polydorum,
Viſcera manibus tenentem, advolutum terræ;
Continuò ejus oculis offuſa eſt caligo, neque ampliùs ſuſtinuit
Diu procul verſari, ſed obvius venit Achilli,
Acutam haſtam vibrans, flammæ ſimilis: At Achilles
Ut vidit, ut exiliit, & jactabundus verbum dixit:
"Propè vir, qui meum quidem maximè intimum-pupugit animum,
"Qui mihi ſodalem interfecit chariſſimum; neque ſanè diutiùs
"Alter alterum trepidi-fugiamus per aciei ſemitas.
Dixit, & torvè intuitus allocutus eſt Hectorem nobilem;
"Propiùs accede, ut ocyùs ad mortis metas pervenias.
Illum verò interritus allocutus eſt pugnam-expeditè-ciens Hector:
"Pelide, nè jam me verbis ſaltem, puerulum tanquam,
"Speres *te* perterrefacturum; facilè enim poſſum & ipſe
"Et convicia, & opprobria proloqui:

Ver. 408—418. Πριαμίδην——Κυανέη.] Vide ſuprà ad ά, 398.

Ver. 409.—μετὰ πᾶσι.] Cod. *Harleian.* μετα παισί.

Ver. 410.—πόδεσσι δὲ.] Cod. *Harleian.* πόδεσσί τε.

Ibid.—ἐνίκα.] *Vincere ſolebat.* Vide ſuprà ad *ver.* 28; & ad ύ, 84.

Ver. 414.—ὀχῆες.] Οἱ συνέχοντες τὸν ζωστῆρα ἱμάντες. *Schol.*

Ver. 416. Ἀντικρὺ δὲ.] Quâ ratione, Ἀντικρὺ hîc ultimam producat; item εὐχόμενος, *ver.* 424; & ἔτι, *ver.* 426; & νηπύτιον, *ver.* 431; vide ſuprà ad ά, 51.

Ver. 421. Κάῤῥα.] Id eſt, ut rectè notavit *Barneſius*, Κατά κάρα. Eodem modo ac καγγόνυ pro κατὰ γόνυ infrà *ver.* 451; κάδδε pro κατὰ δέ· &c.

Ibid.—κέχυτ' ἀχλὺς.] Cod. *Harleian.* κέχυτοχόλος.

Ver. 422.—Ἀχιλῆϊ.] Cod. *Harleian.* Ἀχιλῆος.

Ver. 423.—εἴκελος.] Ita ex uno MS edidit *Barneſius*. *Al.* ἴκελος. Minùs rectè. Vide ſuprà ad σ', 154; & ad ύ, 53.

Ver. 424. Ὡς εἶδ', ὡς ἀνέπαλτο.] Vide ſuprà ad τ', 16.

Ibid.—ἀνέπαλτο.] Vide ſuprà ad θ', 85.

Ver. 425.—ἐσεμάσσατο.] *Barneſius* edidit ἐσεμάσσετο· rationibus, ut opinor, haud ſatis idoneis. Vide ſuprà ad ρ', 564. *Al.* ἐπεμάσσατο.

Ver. 427.—πτολέμοιο γεφύρας.] Τὰ μεταξὺ τῶν πολεμούντων διαστήματα. *Schol.* Vide ſuprà ad δ', 371; & ad θ', 378.

Ver. 430.—κορυθαίολος.] Vide ſuprà ad β', 816.

Ver. 431. Πηλείδη, μὴ δή μ' ἐπέεσσι.] Vide ſuprà ad *ver.* 200.

Οἶδα δ', ὅτι σὺ μὲν ἐσθλὸς, ἐγὼ δὲ σέθεν πολὺ χείρων.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Αἴκε σε χειρότερός περ ἐὼν ἀπὸ θυμὸν ἕλωμαι,
Δουρὶ βαλών· ἐπειὴ καὶ ἐμὸν βέλος ὀξὺ πάροιθεν.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δόρυ, καὶ τό γ' Ἀθήνη
Πνοιῇ Ἀχιλλῆος πάλιν ἔτραπε κυδαλίμοιο,
Ἦκα μάλα ψύξασα· τὸ δ' ἂψ ἵκεθ' Ἕκτορα δῖον,
Αὐτοῦ δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἐμμεμαὼς ἐπόρουσε, κατακτάμεναι μενεαίνων,
Σμερδαλέα ἰάχων· τὸν δ' ἐξήρπαξεν Ἀπόλλων
Ῥεῖα μάλ', ὥστε θεὸς, ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ.
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Ἔγχεϊ χαλκείῳ, τρὶς δ' ἠέρα τύψε βαθεῖαν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος,
Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἐξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον, κύον· ἦτε τοι ἄγχι
Ἦλθε κακὸν, νῦν αὖτέ σ' ἐρύσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ὧι μέλλεις εὔχεσθαι, ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων.
Ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας,
Εἴπου τις καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάῤῥοθός ἐστι·
Νῦν δ' ἄλλους Τρώων ἐπιείσομαι, ὅνκε κιχείω.
Ὣς εἰπὼν, Δρύοπ' οὖτα κατ' αὐχένα μέσσον ἄκοντι·
Ἤριπε δὲ προπάροιθε ποδῶν· ὁ δὲ τὸν μὲν ἔασε,
Δημοῦχον δὲ Φιλητορίδην ἠΰν τε μέγαν τε
Καγγόνυ δουρὶ βαλὼν ἠρύκακε· τὸν μὲν ἔπειτα

" Scio autem, quòd tu quidem ſtrenuus, ego verò te multò inferior.
" Sed hæc quidem Deorum in genibus poſita ſunt
" An tibi, inferior licèt ſim, animum exemero,
" Haſtâ percuſſo: nam & meum telum acutum cuſpide.
Dixit utique, & vibratam emiſit haſtam; & eam quidem Minerva
Flatu ab Achille retrò avertit glorioſo,
Leniter admodùm afflatam; illa autem rediit ad Hectorem nobilem,
Ipſiúſque ante pedes cecidit: verùm Achilles
Animo paratiſſimo irruit, occidere cupiens,
Horrendùm vociferans: Illum verò eripuit Apollo
Facilè admodùm, utpote Deus, operuitque caligine multâ.
Ter quidem deindè irruit pedibus valens nobilis Achilles
Haſtâ æreâ, térque caliginem percuſſit profundam:
Sed quando jam quartò irruebat, deo par,
Minaciter tum verò increpitans verbis alatis allocutus eſt:
" Rursùs nunc effugiſti mortem, canis; certè tibi propè
" Venerat malum; nunc te eripuit Phœbus Apollo,
" Cui ſcilicèt vota facis, cùm proficiſceris in ſtridorem jaculorum.
" At certè te conficiam omnino & poſthàc obvius-factus,
" Si fortè aliquis & mihi deorum adjutor eſt: [quar,
" Nunc verò alios Trojanorum perſequemcunque deprehendere potuero.
Sic locutus, Dryopem percuſſit ad cervicem mediam jaculo;
Cecidit autem *is ei* ante pedes: Ille autem hunc quidem reliquit;
Demuchum verò Philetoridem ſtrenuúmque magnúmque
Ad genu haſtâ percuſſum detinuit: huic quidem deindè,

Ver. 434.—ὅτι.] Edidit *Barneſius*, ὅ τοι. Sed nihil opus. Vide ſuprà ad ά, 51.

Ver. 435. Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.] Vide ſuprà ad ρ́, 514. *Al.* θεῶν ἐπὶ γούνασι κείσθω.

Ver. 437.—ἐπειὴ καὶ ἐμὸν βέλος ὀξύ.]
Et nos tela, pater, ferrumque haud debile dextrâ
Spargimus, & noſtro ſequitur de vulnere ſanguis.
Æn. XII, 50.

Ver. 438.—τό γ' Ἀθήνη Πνοιῇ Ἀχιλλῆος πάλιν ἔτραπε.]
Excepere auræ vulnus; Saturnia Juno
Detorſit veniens, portæque infigitur haſta. *Æn.* IX, 745.

Ver. 439.—Ἀχιλλῆος.] Ita edidit *Barneſius*. *Al.* Ἀχιλῆος.

Ver. 443. Σμερδαλέα ἰάχων.] Vide ſuprà ad δ́, 456.

Ver. 444.—θεὸς, ἐκάλυψε.] Quâ ratione, θεὸς hîc ultimam producat; item ξίφεϊ, *ver.* 549; & δευόμενον, *ver.* 472; & θάνατον, *ver.* 481; vide ſuprà ad ά, 51.

Ver. 448. Δεινὰ δ'.] Malè hîc *Barneſius*; " Manifeſtum eſt, " (inquit,) vel ex hoc Unico loco, τὸ, " Δὲ," ἐγκλιτικὸν εἶναι, " καὶ παρέλκειν." Vide ſuprà ad π́, 706; & ά, 57.

Ver. 450.—ἐρύσσατο.] *Al.* ἐρύσατο. Malè; antepenultimam enim corripit. Vide ſuprà ad π́, 781.

Ver. 451.—δοῦπον.] Vide ſuprà ad δ́, 455.

Ver. 454. Νῦν δ' ἄλλους Τρώων.] Cod. *Harleian.* Νῦν δ' αὖ τοὺς ἄλλους.

Ver. 455. Ὣς εἰπὼν, Δρύοπ' οὖτα κατ' αὐχένα.]
—— rigidâ Dryopen ferit eminus haſtâ
Sub mentum graviter preſsâ, pariterque loquentis
Vocem animamque rapit, trajecto gutture——.
Æn. X, 346.

Ver. 455, 469, & 472—οὖτα.] Vide ſuprà ad ν́, 192.

Ver. 456.—ἔασε.] Vide ſuprà ad δ́, 42.

Ver. 458. Καγγόνυ.] Cod. *Harleian.* Κακγόνυ.

Ver.

Οὐτάζων ξίφεϊ μεγάλῳ, ἐξαίνυτο θυμόν.
Αὐτὰρ ὁ Λαόγονον καὶ Δάρδανον, υἷε Βίαντος,
Ἄμφω ἐφορμηθεὶς ἐξ ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Τὸν μὲν δουρὶ βαλὼν, τὸν δὲ σχεδὸν ἄορι τύψας.
Τρῶα δ' Ἀλαστορίδην· ὁ μὲν ἀντίος ἤλυθε, γούνων,
Εἴπως εὖ πεφίδοιτο, λαβὼν, καὶ ζωὸν ἀφείη,
Μηδὲ κατακτείνειεν, ὁμηλικίην ἐλεήσας·
Νήπιος, οὐδὲ τὸ ᾔδη, ὁ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν.
Οὐ γάρ τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν, οὐδ' ἀγανόφρων,
Ἀλλὰ μάλ' ἐμμεμαώς· ὁ μὲν ἥπτετο χείρεσι γούνων,
Ἱέμενος λίσσεσθ', ὁ δὲ φασγάνῳ οὖτα καθ' ἧπαρ·
Ἐκ δέ οἱ ἧπαρ ὄλισθεν, ἀτὰρ μέλαν αἷμα κατ' αὐτοῦ
Κόλπον ἐνέπλησεν, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε,
Θυμοῦ δευόμενον· ὁ δὲ Μούλιον οὖτα παραστὰς
Δουρὶ κατ' οὖς· εἶθαρ δὲ δι' οὔατος ἦλθ' ἑτέροιο
Αἰχμὴ χαλκείη· ὁ δ' Ἀγήνορος υἱὸν Ἔχεκλον
Μέσσην κακκεφαλὴν ξίφει ἤλασε κωπήεντι·
Πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Δευκαλίωνα δ' ἔπειθ', ἵνα τε ξυνέχουσι τένοντες
Ἀγκῶνος, τῇ τόν γε φίλης διὰ χειρὸς ἔπειρεν
Αἰχμῇ χαλκείῃ· ὁ δέ μιν μένε χεῖρα βαρυνθεὶς,
Πρόσθ' ὁρόων θάνατον· ὁ δὲ φασγάνῳ αὐχένα θείνας,

Feriens ense magno, exemit animam.
Porrò ille Laogonum & Dardanum, filios Biantis,
Ambos cum-impetu-adortus ex curru depulit in terram,
Alterum hastâ percussum-eminus, alterum verò cominus ense.
Troëm etiam Alastoridem: hic quidem obvius venerat, genibus,
Si quo modo sibi parceret, prehensis, & vivum dimitteret,
Neque interficeret, æqualem-ætatem miseratus:
Demens, neque hoc sciebat, quòd non persuasurus erat.
Haudquaquam enim *Achilles* animo-mitis vir erat, neque lenis,
Sed valdè ferox: Hic quidem ceperat manibus genua,
Cupiens precari, ille autem ense percussit ad hepar;
Ejus autem hepar excidit, & ater sanguis ex ipso
Sinum implevit, eúmque tenebræ oculos contexere,
Animâ cassum: *Achilles* verò Mulium percussit propè astans
Hastâ ad aurem; móxque per aurem ivit alteram
Cuspis ærea: Ille verò Agenoris filium Echeclum
Medium ad caput ense feriit capulum-magnum-habente;
Totus autem incaluit ensis sanguine: hunc verò oculos
Occupavit purpurea mors & fatum violentum.
Deucalionem autem deindè, ubi connectuntur nervi
Cubiti, hâc illum dilectam per manum transfixit
Cuspis ærea; is verò illum expectavit manu gravatus,
Præ *se* videns mortem: Ille autem gladio cervice percussâ,

Ver. 459.—ἐξαίνυτο.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 462. Τὸν μὲν δουρὶ βαλὼν, τὸν δὲ σχεδόν.]
Turnus——Amycum, fratremque Diorem,
——hunc venientem cuspide longâ,
Hunc mucrone ferit.— *Æn.* XII, 409.

Ver. 463.—ἤλυθε.] Vide suprà ad ϐ, 454; & ad α', 37.

Ver. 464. Εἴπως εὖ πεφίδοιτο.] Cod. *Harleian.* Εἴπως οἱ πεφίδοιτο.

Ver. 467. Οὐ γάρ τι γλυκύθυμος.]
Impiger, iracundus, inexorabilis, acer,
Jura negat sibi nata, nihil non arrogat armis.
Horat. Ars Poetic. 121.
Exhibet nempè Heroëm suum Poëta, non qualis esse debuerit, sed qualem famâ accepisset.

Ver. 470.—ἀτὰρ μέλαν αἷμα κατ' αὐτοῦ Κόλπον ἐνέπλησεν.]
——validum namque exigit ensem
Per medium Æneas juvenem——
Implevitque sinum sanguis——.
Æn. X, 815, 819.

Ver. 471.—τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.] Vide suprà ad δ', 461 & 503.

Ver. 473.—εἶθαρ δὲ δι' οὔατος ἦλθ' ἑτέροιο Αἰχμὴ χαλκείη.]
——it hasta Tago per tempus utrumque
Stridens ——.
Æn. IX, 418.

Ver. 475. Μέσσην κακκεφαλὴν ξίφει ἤλασε.] Vide suprà ad *ver.* 387.

Ver. 476. Πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι.] Ἔστι καὶ ἡ Ἔμφασις· ἥπερ, δι' ὑπονοίας, ἐπίτασιν τοῦ λεγομένου παρίστησιν· Οἷον, "Πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι." Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ παρέχει μείζονα ἔμφασιν, ὡς βαπτισθέντος οὕτω τοῦ ξίφους, ὥστε θερμανθῆναι. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § ζ.

Ver. 477. Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος.] Vide suprà ad ϖ', 334.

Ibid. — πορφύρεος.] Vide suprà ad α', 482.

Ver. 481.—ὁ δὲ φασγάνῳ αὐχένα θείνας, Τῆλ' αὐτῇ πήληκι κάρη βάλε.]
——huic uno dejectum cominus ictu
Cum galeâ longè jacuit caput——. *Æn.* IX, 770.

Τῆλ' αὐτῇ πήληκι κάρη βάλε, μυελὸς αὖτε
Σφονδυλίων ἔκπαλθ'· ὁ δ' ἐπὶ χθονὶ κεῖτο τανυσθείς.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετ' ἀμύμονα Πείρεω υἱὸν,
Ῥίγμον, ὃς ἐκ Θρήκης ἐριβώλακος εἰληλέθει·
Τὸν βάλε μέσσον ἄκοντι, πάγη δ' ἐν νηδύϊ χαλκός·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων· ὁ δ' Ἀρηΐθοον θεράποντα,
Ἂψ ἵππους στρέψαντα, μετάφρενον ὀξέϊ δουρὶ
Νύξ', ἀπὸ δ' ἅρματος ὦσε· κυκήθησαν δέ οἱ ἵπποι.
Ὡς δ' ἀναμαιμάει βαθέ' ἄγκεα θεσπιδαὲς πῦρ
Οὔρεος ἀζαλέοιο, βαθεῖα δὲ καίεται ὕλη,
Πάντη τε κλονέων ἄνεμος φλόγα εἰλυφάζει·
Ὣς ὅγε πάντη θῦνε σὺν ἔγχεϊ, δαίμονι ἶσος,
Κτεινομένους ἐφέπων, ῥέε δ' αἵματι γαῖα μέλαινα.
Ὡς δ' ὅτε τις ζεύξῃ βόας ἄρσενας εὐρυμετώπους,
Τριβέμεναι κρῖ λευκὸν ἐϋτροχάλῳ ἐν ἀλωῇ,
Ῥίμφα τε λέπτ' ἐγένοντο βοῶν ὑπὸ πόσσ' ἐριμύκων·
Ὣς ὑπ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου μώνυχες ἵπποι
Στεῖβον ὁμοῦ νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας· αἵματι δ' ἄξων
Νέρθεν ἅπας πεπάλακτο, καὶ ἄντυγες αἱ περὶ δίφρον,
Ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον,
Αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων· ὁ δὲ ἵετο κῦδος ἀρέσθαι
Πηλείδης, λύθρῳ δὲ παλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.

Procul cum ipsâ galeâ caput excussit: medulla verò
Vertebris exiliit: hic autem in terrâ jacuit extensus.
At ille perrexit ire in eximium Pirei filium,
Rhigmum, qui è Thraciâ glebosâ venerat:
Hunc percussit medium telo, fixúmque est in ventre æs;
Decidit autem è curru: Ille autem Areïthoum famulum,
Retrò equos convertentem, in dorsum acutâ hastâ
Feriit, currúque deturbavit: turbati sunt autem ejus equi.
Ut verò fertur-furens per profundas convalles immanè-ardens ignis
Montis aridi; profunda autem crematur sylva,
Et quaquaversùs agitans ventus flammam contorquet:
Sic ille quaquaversùs furibundus ferebatur cum hastâ, deo par,
Occidendos insequens; fluebat autem sanguine terra nigra.
Ut verò cùm quis junxerit boves mares latis-frontibus,
Ut triturent hordeum album æquabili in areâ,
Facilè protinus comminuuntur boum sub pedibus vehementer mugientiũ:
Sic ab Achille acti magnanimo solidiungulis equi
Calcabant simul cadaveráque & clypeos: sanguine autem axis
Subtus totus fœdatus erat, & ambitus qui *erant* circa sellam-currûs,
Quos utique ab equinis ungulis guttæ aspergebant,
Atque à canthis: cupiebat verò gloriam referre
Pelides, cruore autem & sudore-pulverulento fœdabatur manus invictas.

Ver. 485.—Θρήκης.] Codd. *Harleian.* Θρᾴκης.

Ibid.—εἰληλέθει.] Vide suprà ad λ', 230.

Ver. 486.—πάγη.] Vide suprà ad δ', 185.

Ibid.—ἐν νηδύϊ.] Cod. *Harleian.* ἐν πνεύμονι. Ut suprà δ', 528.

Ver. 490. Ὡς δ' ἀναμαιμάει.] Vide suprà ad λ', 155.

Ver. 491.—ὕλη.] Vide suprà ad γ', 151.

Ver. 492 & 493. Πάντη.] *Al.* Πάντῃ.

Ver. 493. Ὣς ὅγε πάντη θῦνε σὺν ἔγχεϊ.]

Multa virûm volitans dat fortia corpora leto:
Semineces volvit multos, aut agmina curru
Proterit, aut raptas fugientibus ingerit hastas.

Æn. XII, 328.

Ver. 496.—ἐϋτροχάλῳ ἐν ἀλωῇ.] *Al.* ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ.

Ver. 498. Ὣς ὑπ' Ἀχιλλῆος.]

Talis equos alacer media inter prælia Turnus
Fumantes sudore quatit miserabile cæsis
Hostibus insultans; spargit rapida ungula rores
Sanguineos, mixtâque cruor calcatur arenâ.

Æn. XII, 337.

Quem locum inter eos recenset *Macrobius,* in quibus Poëtarum "*par penè splendor amborum est.*" Lib. V, cap. 12.

Ver. 500.—πεπάλακτο.] Vide suprà ad δ', 492; & ad ό, 153.

Ver. 501. Ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον·] Ἃς ἀποπίπτουσαι τῶν ἱππείων ὁπλῶν, ὅ ἐστιν ὀνύχων, αἱ ῥανίδες ἔβαλλον. *Schol.*

Ibid. Ἃς ἄρ'.] *Quos utique,*———. *Quos scilicèt*———.

Ver. 503.—λύθρῳ.] Ὁ ἐκ τῆς πολεμικῆς ἐνεργείας μολυσμός· ἢ τὸ μετὰ κονιορτοῦ καὶ ἱδρῶτος ἀνθρώπειον αἷμα λύθρος καλεῖται. *Schol.*

ΤΗΣ

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Φ'.

Ὑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας Φ'.

ΤΩΝ Τρώων εἰς δύο διαιρεθέντων μέρη, τοὺς μὲν εἰς τὴν πόλιν, τοὺς δὲ εἰς τὸν Σκάμανδρον Ἀχιλλεὺς διώκει, καὶ δεκαδύο νεανίας ζωγρεῖ, εἰς ποινὴν Πατρόκλου· τὸν δὲ Λυκάονα, τὸν Πριάμου, καὶ Ἀστεροπαῖον ἀναιρεῖ. Ἐπειτα τοῦ ποταμοῦ πλημμύραντος, κινδυνεύοντα αὐτὸν σώζει Ἥφαιστος, ἐμπρήσας τὸν ποταμὸν καὶ τὸ πεδίον. Μετὰ ταῦτα θεῶν μάχη γίνεται πρὸς ἀλλήλους. Ἀχιλλέα δὲ Ἀπόλλων εἴργει, Ἀγήνορι ὁμοιωθεὶς, καὶ φεύγων ἐξαπατᾷ, ἕως οἱ Τρῶες διασώζονται εἰς τὴν πόλιν.

Ἐπιγραφαί.

Παραποτάμιος μάχη· ἢ, αἱ παραποτάμιαι· καὶ θεῶν μάχη.

Ἄλλως.

Φῖ, * μόγος Αἰακίδαο παρ' ἠϊόνας ποταμοῖο. LIB. XXI.

* *Al.* μόθος.

Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς,
Ἔνθα διατμήξας, τοὺς μὲν πεδίονδ' ἐδίωκε
Πρὸς πόλιν, ᾗπερ Ἀχαιοὶ ἀτυζόμενοι φοβέοντο,
Ἤματι τῷ προτέρῳ, ὅτε μαίνετο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Τῇ ῥ' οἵ γε προχέοντο πεφυζότες· ἠέρα δ' Ἥρη
Πίτνα πρόσθε βαθεῖαν, ἐρυκέμεν· ἡμίσεες δὲ

SED ubi jam ad meatum pervenerant pulchrè-fluentis fluvii
Xanthi vorticosi, quem immortalis genuit Jupiter;
Ibi tum divisos, hos quidem campum versùs insequebatur
Ad urbem, quà Græci turbati fugerant,
Die superiori, quando furebat illustris Hector:
Illàc hi profundebantur trepidâ-fugâ; caliginem autem Juno
Expandit antè densam, ut-inhiberet: dimidii verò

Ver. 1. Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον.] Vide suprà ad ξ', 433.

Ibid.—πόρον——ποταμοῖο.] Τὸ διαβατὸν αὐτοῦ μέρος, καθ' ὃν διαπορεύονται αὐτόν. *Schol.*

Ver. 2.—ἀθάνατος.] Similiter infrà *ver.* 13, ἀκάματον· & *ver.* 88. θυγατέρα· Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 4.—ᾗπερ Ἀχαιοί.] Ita ex uno MS, & ex *Eustathio* edidit *Barnesius*. *Al.* ᾗπερ οἱ ἄλλοι. Quæ lectio ex *ver.* 554, infrà fortasse huc irrepserit.

Ver. 6. Τῇ ῥ'.] *Eâ utique*——. *Eâ inquam*————.

Ibid.—ἠέρα δ' Ἥρη Πίτνα πρόσθε βαθεῖαν, ἐρυκέμεν.] *Domina Dacier* hæc ita accipit, ut *Juno Trojanos* nebulâ circumfusos ab *Achille* eripere ac servare dicatur: " Ἐρυκέμεν," inquit, " ne signifie pas ici, *pour les empêcher de fuir*, mais au contraire, *pour les sauver, pour les dérober à Achille.* Junon " pour empêcher Achille de poursuivre cette moitié de " l'armée ennemie, qui fuyoit vers la ville, la couvre d'un épais nuage." Ego verò vulgari explicandi rationi magis assentior; nempe, *Junonem Trojanos*, caligine offusâ, in fugâ impedire. Nam vox, ἐρύκω, semper apud *Homerum*, *retinere*, *inhibere*, *impedire*, significat:

Μηδέ μ' ἔρυκε μάχης——. *Il.* σ', 126.
——ἀέκοντα δέ σ' οὔτις ἐρύξει. *Odyss.* ή, 315.
——οὓς ἀέκοντας ὀρυκτὴ τάφρος ἔρυκε. *Il.* π', 369.

Atque huic explicandi rationi favere videtur *Eustathius*: Τὸ δὲ, " ἠέρα Ἥρη Πίτνα πρόσθε βαθεῖαν," ταυτόν ἐστι τῷ ἀορασίαν πολλὴν κατεπετάννυε πρὸ ὀφθαλμῶν τοῖς Τρωσὶν, ὡς ἂν δηλαδὴ μὴ βλέποντες ἐν τῷ φεύγειν πίπτοιεν εἰς τὸν ποταμόν.

Ver. 7.—ἡμίσεες δὲ Ἐς ποταμὸν εἰλεῦντο.] Καὶ ὅρα, ὅτι κἀνταῦθα ὁ ποιητὴς ἐπίτηδες ἐτράχυνε λέξεσι τὴν τῶν λόγου προφορὰν, ἀναλόγως τῷ ἤχῳ τῆς εἰς τὸν ποταμὸν ὠθήσεως τῶν φευγόντων. *Eustath.*

Ver.

Ἐς ποταμὸν εἰλεῦντο βαθύῤῥοον, ἀργυροδίνην·
Ἐν δ' ἔπεσον μεγάλῳ παταγῳ· βράχε δ' αἰπὰ ῥέεθρα,
Ὄχθαι δ' ἀμφὶ περὶ μεγάλ' ἴαχον· οἱ δ' ἀλαλητῷ
Ἔννεον ἔνθα καὶ ἔνθα, ἑλισσόμενοι κατὰ δίνας.
Ὡς δ' ὅθ' ὑπαὶ ῥιπῆς πυρὸς ἀκρίδες ἠερέθονται
Φευγέμεναι ποταμόνδε, τὸ δὲ φλέγει ἀκάματον πῦρ
Ὄρμενον ἐξαίφνης, ταὶ δὲ πτώσσουσι καθ' ὕδωρ·
Ὣς ὑπ' Ἀχιλλῆος Ξάνθου βαθυδινήεντος
Πλῆτο ῥόος κελάδων ἐπιμὶξ ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν.
Αὐτὰρ ὁ διογενὴς δόρυ μὲν λίπεν αὐτοῦ ἐπ' ὄχθαις,
Κεκλιμένον μυρίκησιν· ὁ δ' ἔνθορε, δαίμονι ἶσος,
Φάσγανον οἶον ἔχων, κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα·
Τύπτε δ' ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς
Ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνετο δ' αἵματι ὕδωρ.
Ὡς δ' ὑπὸ δελφῖνος μεγακήτεος ἰχθύες ἄλλοι
Φεύγοντες, πιμπλᾶσι μυχοὺς λιμένος εὐόρμου,
Δειδιότες· μάλα γάρ τε κατεσθίει, ὃν κε λάβῃσιν·
Ὣς Τρῶες ποταμοῖο κατὰ δεινοῖο ῥέεθρα
Πτῶσσον ὑπὸ κρημνούς· ὁ δ', ἐπεὶ κάμε-χεῖρας ἐναίρων,
Ζωοὺς ἐκ ποταμοῖο δυώδεκα λέξατο κούρους,
Ποινὴν Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος·
Τοὺς ἐξῆγε θύραζε τεθηπότας, ἠΰτε νεβρούς·

In fluvium volvebantur profundè-fluentem, vorticibus-argenteum;
Inciderunt autem magno strepitu: sonitum verò dedêre alta fluenta,
Ripæque circumcircà graviter gemuêre: Illi verò fremitum-edentes
Innatabant huc & illuc, agitati per vortices.
Ut verò cùm exactæ impetu ignis locustæ evolant
Ut fugiant ad-fluvium, ardet autem indefessus ignis
Excitatus derepentè; illæ verò metu-perculsæ-cadunt in aquam:
Sic Achille fugante Xanthi vorticibus-profundi
Implebatur fluentum resonans mixtim equisque & viris.
At ille nobilissimus hastam quidem reliquit illic in ripis
Acclinatam myricis; ipse autem insiliit, deo par,
Gladium solum habens, exitialiáque animo meditabatur opera:
Et feriebat quaquaversùm: eorum verò gemitus excitabatur fœdus
Ense dum-cædebantur; rubescebâtque sanguine aqua.
Ut verò metu Delphinis ingentis pisces alii
Fugientes, implent recessus-intimos portûs stationibus-tuti,
Formidantes; omnino enim devorat, quemcunque ceperit:
Sic Trojani fluvii per impetuosi fluenta
Abdebant-se perculsi sub crepidinibus: Ille verò ut lassatus erat manus cædendo,
Vivos è fluvio duodecim legit juvenes,
Pœnas-daturos de Patroclo Menœtiade mortuo:
Hos eduxit è fluvio metu-stupentes, tanquam hinnulos;

Ver. 8.—ποταμὸν εἰλεῦντο.] Quâ ratione, ποταμὸν, hic ultimam producat; item περὶ, *ver.* 10; & λιμένος, *ver.* 23; & κατὰ, *ver.* 25; vide suprà ad ά, 51. *Barnesius* inter varias lectiones rettulit ποταμόν γ' εἰλεῦντο. Sed nihil opus.

Ver. 9.—μεγάλῳ παταγῳ βράχε δ'.] De hujus ὀνοματοποιΐας pulchritudine, vide suprà ad β', 210; & ad δ', 455.

Ver. 11.—ἑλισσόμενοι κατὰ δίνας.]

——————Σκάμανδρος,
Καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλειαι
Κάππεσον ἐν κονίῃσι, καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν.

Suprà μ', 21.

Ubi quum ψάμαθος propriè, non κονίη, sit *arena*; pro Κάππεσον ἐν κονίῃσι; ex hoc loco, itémque ex *ver.* 132, 213, & 329 hujus libri, scribendum conjicit Vir summæ eruditionis *Richardus Bentleius*, Κάππεσον ἐν δίνῃσι. Quocum & melius congruit *Virgilius Æn.* I, 104:

——ubi tot Simoïs correpta *sub undis*
Scuta virûm——————.

Porrò in eodem versu, cum ἡμίθεος non sit vox Homerica; pro ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν, ex δ', 447, scribendum conjicit Vir idem eruditissimus:

——ἰφθίμων μένε' ἀνδρῶν.

Atque ita *Virgilius* loco jam citato:

——virûm——*fortia* corpora volvit.

Ver. 13.—τὸ δὲ φλέγει ἀκάματον πῦρ.]

Sed non idcirco flammæ atque incendia vires
Indomitas posuere——

Æn. V, 680.

Ver. 17.—ἐπ' ὄχθαις.] *Al.* ἐπ' ὄχθῃ.

Ver. 18. Κεκλιμένον μυρίκησιν.] Ὑπὸ μυρικῶν περιεχόμενον, κεκαλυμμένον. *Schol.* Minùs rectè.

Ibid. Κεκλιμένον.] Vide suprà ad ά, 309 & 314.

Ibid.—ἔνθορε.] *Al.* ἔσθορε.

Ver. 20.—ὤρνυτ'.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 23.—εὐόρμου.] *Al.* εὐόρμους.

Ver. 24.—μάλα.] *Al.* μέγα.

Ver. 25.—δεινοῖο.] Nonnulli, notante *Eustathio*, legerunt δινοῖο. Δίνας καὶ συστροφὰς ἔχοντος.

Ver. 27. Ζωοὺς ἐκ ποταμοῖο δυώδεκα.]

————Sulmone creatos
Quatuor hic juvenes, totidem, quos educat Ufens,
Viventes rapit; inferias quos immolet umbris,
Captivoque rogi perfundat sanguine flammas.

Æn. X, 517.

Ver. 29. Τοὺς ἐξῆγε.] *Al.* Τοὺς δ' ἐξῆγε. Quo modo legit & Codex *Harleianus*.

Ver.

Δῆσε δ' ὀπίσσω χεῖρας ἐϋτμήτοισιν ἱμᾶσι,
Τοὺς αὐτοὶ φορέεσκον ἐπὶ στρεπτοῖσι χιτῶσι·
Δῶκε δ' ἑταίροισιν, κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Αὐτὰρ ὁ ἂψ ἐπόρουσε, κατακτάμεναι μενεαίνων.
Ἔνθ' υἱεῖ Πριάμοιο συνήντετο Δαρδανίδαο,
Ἐκ ποταμοῦ φεύγοντι, Λυκάονι· τόν ῥά ποτ' αὐτὸς
Ἦγε, λαβὼν ἐκ πατρὸς ἀλωῆς οὐκ ἐθέλοντα,
Ἐννύχιος προμολών· ὁ δ' ἐρινεὸν ὀξέϊ χαλκῷ
Τάμνε νέους ὄρπηκας, ἵν' ἅρματος ἄντυγες εἶεν·
Τῷ δ' ἄρ' ἀνώϊστον κακὸν ἤλυθε δῖος Ἀχιλλεύς·
Καὶ τότε μέν μιν Λῆμνον ἐϋκτιμένην ἐπέρασσε,
Νηυσὶν ἄγων· ἀτὰρ υἱὸς Ἰήσονος ὦνον ἔδωκεν,
Κεῖθεν δὲ ξεῖνός μιν ἐλύσατο, πολλὰ δ' ἔδωκεν,
Ἴμβριος Ἠετίων, πέμψεν δ' ἐς δῖαν Ἀρίσβην·
Ἔνθεν ὑπεκπροφυγὼν, πατρώϊον ἵκετο δῶμα.
Ἕνδεκα δ' ἤματα θυμὸν ἐτέρπετο οἷσι φίλοισιν,
Ἐλθὼν ἐκ Λήμνοιο· δυωδεκάτῃ δέ μιν αὖτις
Χερσὶν Ἀχιλλῆος θεὸς ἔμβαλεν, ὅς μιν ἔμελλε
Πέμψειν εἰς ἀΐδαο, καὶ οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Γυμνὸν ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος, οὐδ' ἔχεν ἔγχος,
Ἀλλὰ τὰ μέν ῥ' ἀπὸ πάντα χαμαὶ βάλε· τεῖρε γὰρ ἱδρὼς
Φεύγοντ' ἐκ ποταμοῦ, κάματος δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
Ἦ μάλα δὴ Τρῶες μεγαλήτορες, οὕσπερ ἔπεφνον,

Ligavitque à tergo manus fcitè-fectis loris,
Quæ ipfi ferebant innexa tortilibus-annulis tunicis:
Tradidit autem fociis, deducendos cavas ad naves.
At ipfe iterum irruit, interficere cupiens.
Illic filio Priami obvius factus-eft Dardanidæ,
E fluvio fugienti, Lycaoni; quem olim ipfemet
Abduxerat, captum ex patris agro invitum,
Nocturnus progreffus: is verò caprifici acuto ære
Incidebat novellos ramos, ut currûs ambitus effent:
Ei autem improvifum malum fupervenit nobilis Achilles:
Et tunc quidem ipfum in Lemnum benè-habitatam vendidit,
Navibus abductum: filius autem Iafonis pretium dedit.
Illinc verò hofpes ipfum redemit, multáque dedit,
Imbrius Eëtion, mifitque ad nobilem Arifben:
Indè *is* clàm-arreptâ-fugâ, paternam venit in domum.
Undecim autem dies animum oblectabat cum fuis amicis,
Reverfus ex Lemno: duodecimâ verò ipfum rursùs
Manibus Achillis Deus injecit, qui ipfum erat
Miffurus ad Orcum, etiam nolentem ire.
Hunc autem ut advertit pedibus-valens nobilis Achilles
Nudum fine galeâque & clypeo, neque habebat haftam,
Namque ea quidem omnia in terram abjecerat; conficiebat enim fudor
Fugientem è fluvio, delaffatioque genua fubtus domabat:
Indignatus utique dixit ad fuum magnum animum:
" Papæ, ingens fanè miraculum hoc oculis video:
" Jam nimirùm Trojani magnanimi, quos interfeci,

Ver. 31.—φορέεσκον.] *Ferre folebant.* Vide fuprà ad β', 221; & ad ν', 84.

Ver. 33.—κατακτάμεναι.] *Al.* δαϊζέμεναι.

Ver. 35.—τόν ῥά.] *Quem fcilicèt.*——

Ver. 37.—ἐρινεὸν.] Vide fuprà ad ζ', 433.

Ver. 38. Τάμνε.] Vide fuprà ad θ', 87; & ad ν', 84.

Ver. 39.—ἄρ'.] *Ut dictum eft*———*ver.* 36, 37.

Ibid.—ἤλυθε.] Vide fuprà ad ό, 454; & ad ά, 37.

Ver. 40.—ἐπέρασσε.] Rectè cum duplici σ. Nam πέρασε penultimam corripit, quippe ex πιπράσκω, non ex περάω deducta. Vide fuprà ad ά, 67. *Al.* ἐπέρησε.

Ver. 41.—υἱὸς Ἰήσονος.] Ὁ Εὔνηος. *Schol.* Rectè; ut liquet ex *Iliad.* ή, 468; ψ', 747.

Ver. 42.—ἐλύσατο.] Vide fuprà ad ά, 20.

Ver. 43.—Ἀρίσβην.] Πόλιν Θράκης ὑπ' Ἑλλήσποντον. *Schol.* *Euftathius* autem, Ἀρίσβη δὲ (inquit,) πόλις Τρωάδος, Μιτυληναίων ἀποικίαν οὖσα. Vide & *Strabonem, Geograph. lib.* XIII, *pag.* 883. *Al.* 590.

Ver. 49.—οὖν.] Non hîc fupervacaneum eft iftud οὖν· fed vim habet in connectendâ fententiâ cum eo quod præceffit, *ver.* 34; Ἔνθ' υἱεῖ Πριάμοιο &c.

Ibid.—ποδάρκης.] Vide fuprà ad ά, 58.

Ver. 51.—ἀπὸ πάντα χαμαὶ βάλε.] Id eft, πάντα χαμαὶ ἀπέβαλε.

Ibid.—τεῖρε γὰρ ἱδρὼς.] Cod. *Harleian.* τεῖρε δὲ ἱδρώς.

Ver. 53. Ὀχθήσας δ'.] Edidit *Barnefius* Ὀχθήσας δ'. " *Senfu* " (ut ait) & *Syntaxi* cogentibus." Sed minùs rectè. Vide fuprà ad ά, 57; & ad έ, 439.

Αὖτις ἀναστήσονται ὑπὸ ζόφου ἠερόεντος·
Οἷον δὴ καὶ ὅδ' ἦλθε, φυγὼν ὕπο νηλεὲς ἦμαρ,
Λῆμνον ἐς ἠγαθέην πεπερημένος· οὐδέ μιν ἔσχε
Πόντος ἁλὸς πολιῆς, ὃ πολέας ἀέκοντας ἐρύκει.
Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ δουρὸς ἀκωκῆς ἡμετέροιο
Γεύσεται, ὄφρα ἴδωμαι ἐνὶ φρεσὶν, ἠδὲ δαείω,
Ἦ ἄρ' ὁμῶς καὶ κεῖθεν ἐλεύσεται, ἦ μιν ἐρύξει
Γῆ φυσίζοος, ἥτε κατὰ κρατερόν περ ἐρύκει.
Ὣς ὥρμαινε μένων· ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἦλθε τεθηπὼς,
Γούνων ἅψασθαι μεμαώς· περὶ δ' ἤθελε θυμῷ
Ἐκφυγέειν θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν.
Ἤτοι ὁ μὲν δόρυ μακρὸν ἀνέσχετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
Οὐτάμεναι μεμαώς· ὁ δ' ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων
Κύψας· ἐγχείη δ' ἄρ' ὑπὲρ νώτου ἐνὶ γαίῃ
Ἔστη, ἱεμένη χροὸς ἄμμεναι ἀνδρομέοιο.
Αὐτὰρ ὁ τῇ ἑτέρῃ μὲν ἑλὼν ἐλλίσσετο γούνων,
Τῇ δ' ἑτέρῃ ἔχεν ἔγχος ἀκαχμένον, οὐδὲ μεθίει·
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Γουνοῦμαί σ', Ἀχιλεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον·
Ἀντί τοι εἰμ' ἱκέταο, διοτρεφὲς, αἰδοίοιο.
Πὰρ γάρ σοι πρώτῳ πασάμην Δημήτερος ἀκτὴν,
Ἤματι τῷ, ὅτε μ' εἷλες ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
Καί μ' ἐπέρασσας, ἄνευθεν ἄγων πατρός τε, φίλων τε,
Λῆμνον ἐς ἠγαθέην· ἑκατόμβοιον δέ τοι ἦλφον·

" Rursùs resurgent ex infernis tenebris caliginosis;
" Ut jam & hic reversus est, postquàm effugit sævum diem,
" Lemnum in sacram *licèt* venundatus: neque ipsum tenuit
" Pontus sali cani, qui multos invitos coërcet.
" Sed agedum & hastæ cuspidem nostræ
" Gustabit, ut videam in mente & edocear,
" An similiter & illinc reversurus sit, an ipsum coërcitura
" Terra alma, quæ & fortem licèt coërcet.
Hæc animo-versabat manens: Is verò prope eum venit animo-consternatus,
Genua tangere cupiens; valdè enim exoptabat animo
Effugere mortémque exitialem & fatum nigrum.
At quidem hastam longam sustulit nobilis Achilles,
Percutere paratus: is autem currens subiit & prehendit genua
Pronus: hasta verò super dorsum in terrâ
Stetit, cupiens corpore satiari humano.
Cæterùm hic alterâ *manu* quidem prehensis supplicabat genibus,
Alterâ verò tenebat hastam acutam, neque dimittebat;
Et eum supplicans verbis alatis allocutus est:
" Genua-amplexus te oro, Achille; tu autem me respice, meîque miserere:
" Loco tibi sum supplicis, Jòvis-alumne, reverendi.
" Apud te enim primùm [illegible] reris fruges,
" Die illo, quando me cepisti benè-culto in agro,
" Et me vendidisti, procul abductum à patréque, amicísque,
" Lemnum in sacram; centum autem boum-pretium tibi peperi:

Ver. 60.—ἄγε δὴ.] Vide suprà ad έ, 249; & ad β', 158.

Ver. 64.—τεθηπὼς.] Vide suprà ad β', 314.

Ver. 65.—ἅψασθαι.] *Al.* ἅψεσθαι.

Ver. 67. Ἤτοι μὲν δόρυ μακρὸν ἀνέσχετο.]

Inde Mago procul infensam cum tenderet hastam;
Ille astu subit, ac tremebunda supervolat hasta:
Et genua amplectens, effatur talia supplex;
Per patrios manes, & spes surgentis Iüli,
Te precor, hanc animam serves natoque patrique.

Æn. X, 521.

Ibid.—ἀνέσχετο.] *Eustathius* legit ἀνέσχεθε.

Ver. 68. Οὐτάμεναι.] Non ex οὐτᾶν, inde enim fit οὐτήμεναι, vel οὐτάμεναι quod antepenultimam necessariò producat: Sed, quâ analogiâ ex τίθημι fit τιθέναι; ex δίδωμι, διδόναι; eâdem ex οὔτημι fit οὐτᾶναι, indéque οὐτάμεναι, quod antepenultimam necessariò corripit.

Ver. 69.—ἄρ'.] *Ut necesse erat*——.

Ver. 70.—ἱεμένη χροὸς ἄμμεναι.] Vide suprà ad δ', 126; & ad ό, 317.

Ver. 71.—ἐλλίσσετο.] Ita restituit *Barnesius*. *Al.* ἐλίσσετο. Quod & ipsum ferri possit; eâdem scilicèt analogiâ, ac ἐλώρια. Vide suprà ad ά, 4. Ἐλλίσσετο tamen rectius videtur; non modò propter similia, ἔλλαβε, ἐλλιτάνευε; sed maximè propter eandem ipsam vocem, ἐλλισάμην, *Odyss.* λ', 35; & ν', 273; ubi exemplaria conveniunt.

Ver. 72.—οὐδὲ μεθίει.] Vide suprà ad ό, 24, & 66; & ad π', 762.

Ver. 73.—λισσόμενος ἔπεα.] Vide suprà ad ά, 51. *Al.* φωνήσας ἔπεα.

Ver. 76.—πρώτῳ.] *Al.* πρῶτον.

Ver. 78.—ἐπέρασσας.] Cod. *Harleian.* ἐπέρασας. Minùs rectè. Vide suprà ad *ver.* 40.

Ver. 79.—ἑκατόμβοιον.] Τιμὴν ἑκατὸν βοῶν ἀξίαν. *Schol.*

Ver.

Νῦν δ' ἐλύμην τρὶς τόσσα πορών· ἠὼς δέ μοι ἐστὶν
Ἥδε δυωδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα,
Πολλὰ παθών· νῦν αὖ με τεῆς ἐν χερσὶν ἔθηκε
Μοῖρ' ὀλοή· μέλλω που ἀπέχθεσθαι Διῒ πατρὶ,
Ὅς με σοὶ αὖτις ἔδωκε· μινυνθάδιον δέ με μήτηρ
Γείνατο Λαοθόη, θυγάτηρ Ἄλταο γέροντος,
Ἄλτεω, ὃς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ἀνάσσει,
Πήδασον αἰπήεσσαν ἔχων ὑπὸ Σατνιόεντι.
Τοῦ δ' ἔχε θυγατέρα Πρίαμος, πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας·
Τῆσδε δύω γενόμεσθα, σὺ δ' ἄμφω δειροτομήσεις.
Ἤτοι τὸν πρώτοισι μετὰ πρυλέεσσι δάμασσας,
Ἀντίθεον Πολύδωρον, ἐπεὶ βάλες ὀξέϊ δουρί·
Νῦν δὲ δὴ ἐνθάδε μοι κακὸν ἔσσεται· οὐ γὰρ ὀΐω
Σὰς χεῖρας φεύξεσθαι, ἐπεί ῥ' ἐπέλασσέ γε δαίμων.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
Μή με κτεῖν', ἐπεὶ οὐχ ὁμογάστριος Ἕκτορός εἰμι,
Ὅς τοι ἑταῖρον ἔπεφνεν ἐνηέα τε, κρατερόν τε.
Ὣς ἄρα μιν Πριάμοιο προσηύδα φαίδιμος υἱὸς,
Λισσόμενος ἐπέεσσιν· ἀμείλικτον δ' ὄπ' ἄκουσε·
Νήπιε, μή μοι ἄποινα πιφαύσκεο, μηδ' ἀγόρευε·
Πρὶν μὲν γὰρ Πάτροκλον ἐπισπεῖν μόρσιμον ἦμαρ,
Τόφρα τί μοι πεφιδέσθαι ἐνὶ φρεσὶ φίλτερον ἦεν
Τρώων, καὶ πολλοὺς ζωοὺς ἕλον, ἠδ' ἐπέρασσα·

" Nunc verò redemptus-fuero ter tantis datis: Aurora autem mihi est
" Hæc duodecima, postquàm in Ilium perveni,
" Multa perpessus; nunc verò me tuis in manibus posuit
" Fatum exitiale: odio nimirùm sum Jovi patri,
" Qui me tibi rursùs tradidit: Brevis autem ævi me mater
" Peperit Laothoë, filia Altæ senis,
" Altæ, qui Lelegibus bellicosis imperat,
" Pedasum excelsam obtinens prope Satnioëntem.
" Hujus autem habuit filiam Priamus, multas etiam & alias:
" Ex-hâc duo nati sumus; tu verò ambos obtruncaveris.
" Illum quidem primos inter pedites domuisti,
" Deo-parem Polydorum, postquàm percussisti acutâ hastâ:
" Nunc verò hîc mihi malum erit; non enim puto
" Tuas manus me effugiturum, postquàm propè adduxit Deus.
" Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tuâ;
" Nè me interfice, non enim uterinus-frater Hectoris sum,
" Qui tibi sodalem interemit mitémque, fortémque.
Sic utique eum Priami allocutus est illustris filius,
Supplicans verbis; immitem autem vocem audivit:
" Stulte, nè mihi pretia-redemptionis memora, neque narra:
" Antequàm enim Patroclus assecutus esset fatalem diem,
" Intereà aliquantùm mihi parcere in animo gratum erat
" Trojanis; & multos vivos cepi, & vendidi:

Ver. 80. Νῦν δ' ἐλύμην.] Ita edidit *Barnesius*. *Al.* Νῦν δὲ λύμην. Ἰστέον, ὅτι τὸ, " Νῦν δ' ἐλύμην τρὶς τόσσα πορών," οὐκ ἔστιν εὐκτικὸν, ἀλλ' ὁριστικὸν, ὑπερσυντελικὸς, ἀντὶ τοῦ ἐλελύμην. *Etymolog. Magn.* à *Barnesio* citatum. Vide infrà ad *ver.* 114; & ad ώ, 1.

Ver. 81.—εἰλήλουθα.] Hoc est, quod aiunt Galli, *Je suis venu*. Vide suprà ad ά, 37.

Ver. 85, 86. Ἄλταο—Ἄλτεω.] Vide suprà ad ά, 265.

Ver. 87. Πήδασον αἰπήεσσαν ἔχων ὑπὸ Σατνιόεντι.] Καὶ νῦν δὲ προσληπτέον ὅτι Πήδασόν τινα λέγει [Ὅμηρος] πόλιν αὐτῶν [Λελέγων] ὑπὸ Ἄλτῃ τεταγμένων· " Ἄλτεω, ὃς Λελέγεσσι φιλο-" πτολέμοισιν ἀνάσσει, Πήδασον αἰπήεσσαν ἔχων ἐπὶ Σατνιόεντι." Καὶ νῦν ὁ τόπος δείκνυται τῆς πόλεως ἔρημος. Γράφουσι δέ τινες οὐκ εὖ " ὑπὸ Σατνιόεντι," ὡς ὑπὸ ὄρει Σατνιόεντι κειμένης τῆς πόλεως· οὐδὲν δ' ἐστὶν ὄρος ἐνταῦθα Σατνιόεις προσαγορευόμενον· ἀλλὰ ποταμὸς, ἐφ' ᾧ ἵδρυται ἡ πόλις· νῦν δ' ἐστὶν ἐρήμη. *Strabo*, *Geograph. lib.* XIII.

Ver. 91. Ἀντίθεον.] Insignem; non utique ad *omnem* virtutem, sed propter *agilitatem singularem*. Vide suprà ad ύ, 410.

Ibid.—ὀξέϊ δουρί.] Cod. *Harleian.* ὀξέϊ χαλκῷ.

Ver. 93.—ἐπέλασσε.] Vide suprà ad ν', 1.

Ver. 94. Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι.] Vide suprà ad π', 851.

Ver. 95.—ὁμογάστριος.] Ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς γαστρὸς ἀδελφός. *Schol.*

Ver. 98. Λισσόμενος ἐπέεσσιν.] *Al.* μειλιχίοις ἐπέεσσιν· Ut suprà λ', 137. Cui lectioni & aptiùs respondet sequens ἀμείλικτον. Porrò, quâ ratione, Λισσόμενος, hîc ultimam producat; item ἀπὸ, *ver.* 113; & ἄμφηκες, *ver.* 118; & ἐπευχόμενος, *ver.* 121; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 99. Νήπιε, μή μοι ἄποινα πιφαύσκεο.] *Al.* μή μοι ταῦτα πιφαύσκεο.

Argenti atque auri memoras quæ multa talenta;
Gnatis parce tuis: belli commercia Turnus
Sustulit illa prior, jam tum Pallante perempto.

Æn. X, 531.

Ver. 100—μόρσιμον ἦμαρ.] *Al.* αἴσιμον ἦμαρ.

Ver. 102.—ἐπέρασσα.] Vide suprà ad *ver.* 40.

Νῦν δ' οὐκ ἔσθ', ὅς κεν θάνατον φύγῃ, ὅν κε θεός γε
Ἰλίου προπάροιθεν ἐμῆς ἐν χερσὶ βάλῃσι,
Συμπάντων Τρώων, περὶ δ' αὖ Πριάμοιό γε παίδων.
Ἀλλά, φίλος, θάνε καὶ σύ· τίη ὀλοφύρεαι αὔτως;
Κάτθανε καὶ Πάτροκλος, ὅπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.
Οὐχ ὁράας, οἷος κἀγώ, καλός τε, μέγας τε,
Πατρὸς δ' εἴμ' ἀγαθοῖο, θεὰ δέ μ' ἐγείνατο μήτηρ·
Ἀλλ' ἐπί τοι κἀμοὶ θάνατος καὶ μοῖρα κραταιὴ
Ἔσσεται, ἢ ἠώς, ἢ δείλης, ἢ μέσον ἦμαρ·
Ὁππότε τις καὶ ἐμεῖο ἄρει ἐκ θυμὸν ἕληται,
Ἢ ὅγε δουρὶ βαλών, ἢ ἀπὸ νευρῆφιν ὀϊστῷ.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
Ἔγχος μέν ῥ' ἀφέηκεν, ὁ δ' ἕζετο χεῖρε πετάσσας
Ἀμφοτέρας· Ἀχιλεὺς δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ
Τύψε κατὰ κληῗδα παρ' αὐχένα· πᾶν δέ οἱ εἴσω
Δῦ ξίφος ἄμφηκες· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
Κεῖτο ταθείς· ἐκ δ' αἷμα μέλαν ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
Τὸν δ' Ἀχιλεὺς ποταμόνδε, λαβὼν ποδός, ἧκε φέρεσθαι,

" Nunc verò non eſt, qui mortem effugiat, quemcunque utique Deus
" Ilium ante, meas in manus conjecerit,
" Univerſorum Trojanorum; præcipuè autem Priami filiorum.
" Sed, amice, morere & tu: cur lamentaris fruſtrà?
" Occubuit & Patroclus, qui tamen te multò præſtantior.
" Nonne vides, qualis & ego, pulchérque, magnúſque;
" Quin & patre natus-ſum eximio, deáque me peperit mater:
" Et mihi tamen utique mors & fatum violentum
" Aderit, ſeu aurora *fuerit*, ſeu crepuſculum, ſeu meridies;
" Quandò quis & mihi ære animum auferet,
" Sive is haſtâ percuſſerit, ſive à nervo ſagittâ.
Sic dixit: illius verò ibi ſoluta ſunt genua & charum cor.
Haſtam quidem dimiſit, conſeditque manibus paſſis
Ambabus: Achilles verò ſtricto enſe acuto
Percuſſit ad claviculam prope cervicem; totus autem ei intrò
Subiit enſis anceps: ille verò pronus in terrâ
Jacebat extenſus: ſanguis autem ater effluebat, rigabátque terram.
Illum verò Achilles in-fluvium, prehenſum pede, miſit ferendum;

Ver. 103.—ὅς κεν θάνατον φύγῃ.] *Al.* ἔστις θάνατον φύγοι.

Ver. 104. Ἰλίου προπάροιθεν.] Vide ſuprà ad ό, 24, & 66.

Ver. 105. Συμπάντων.] *Al.* Καὶ πάντων. Atque ita legit Codex *Harleianus.*

Ver. 106.—αὔτως.] *Al.* οὕτως.

Ver. 107. Κάτθανε καὶ Πάτροκλος.]

Ipſe Epicurus obît decurſo lumine vitæ,
Qui genus humanum ingenio ſuperavit; & omnes
Præſtinxit, ſtellas exortus uti ætherius Sol:
Tu verò dubitabis, & indignabere obire?
Lucret. Lib. III, 1055.

Et *ver.* 1038 ejuſdem libri;

Lumina ſis [*Al.* ſic] oculis etiam bonus Ancu' reliquit,
Qui melior multis, quàm tu, fuit——. Similitèr ferè & *Cicero*: " Ii viri hoc bello occiderunt, ut impudentia videa- " tur, eandem fortunam, ſi res cogat, recuſare." *Ad Familiares, Lib.* VI. *Epiſt.* 4. Λέγεται δέ ποτε——τὸν——Καλλισθένην συνέντα τὴν ἀλλοτριότητα τοῦ βασιλέως, [Ἀλεξάνδρου,] δὶς ἢ τρὶς ἀπιόντα πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν, " Κάτθανε καὶ Πάτροκλος, " ὅπερ σέο πολλὸν ἀμείνων." *Plutarch. Vitæ Alexandri & Julii Cæſaris comparatæ.* Vide & ſuprà ad σ', 117.

Ver. 108. Οὐχ ὁράας, οἷος κἀγώ.] Vide *Suetonium, Domitian. cap.* 18; Ubi verſum hunc ab Imperatore uſurpatum refert.

Ibid.—οἷος κἀγώ, καλός τε, μέγας τε.] *Al.* οἷος μὲν ἐγών, ἠΰς τε, μέγας τε.

Ibid.—καλός.] Vide ſuprà ad β', 43.

Ver. 110.—τοι κἀμοί.] *Al.* τοι καὶ ἐμοί. Atque ita legit Codex *Harleianus.*

Ver. 111.—ἢ ἠώς, ἢ δείλης.] *Al.* δείλη. " Quæ Lectio" (inquit *Henricus Stephanus*) " mihi ſimplicior videtur, & aptiùs " jungi cum ἠώς." *Al.* δείλῃ.

Ver. 112.—ἄρει.] Cod. *Harleian.* ἄρῃ. *Al.* ἄρης· Quo modo legit & *Scholiaſtes*; exponitque, Σίδηρος τὴν ψυχὴν ἀφέληται.

Ver. 113.—ὅγε.] De hujus Syntaxeos venuſtate, vide ſuprà ad γ', 409.

Ibid.—νευρῆφιν.] Vide ſuprà ad ν', 588.

Ver. 114.—λύτο.] Non ex ἐλύετο· indè enim fit λῦτο, primâ productâ; ſed ex ἐλέλυτο· Eodem modo ac λέκτο ex ἐλέλεκτο. Vide infrà ad ω', 1.

Ver. 115.—πετάσσας.] Rectè cum duplici σ. Nam πετάσας mediam corripit, quippè à πετάννυμι deducta. Vide ſuprà ad ά, 67; & ad *ver.* 40 hujus libri.

Ver. 117. Τύψε κατὰ κληῗδα παρ' αὐχένα· πᾶν δέ οἱ εἴσω Δῦ ξίφος.]

Cervice orantis capulo tenus abdidit enſem. *Æn.* X, 536.

Ver. 118.—ἄρα.] *Ut ex tali vulnere neceſſe erat*——.

Ibid.—γαίῃ.] Cod. *Harleian.* γαίης.

Ver. 120—148—152. Τὸν δ'—Οἱ δ'—Τὸν δ'.] Vide ſuprà ad ά, 57; et ad θ', 160.

Ver.

Καί οἱ ἐπευχόμενος ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
Ἐνταυθοῖ νῦν κεῖσο μετ' ἰχθύσιν, οἵ σ' ὠτειλῆς
Αἷμ' ἀπολιχμήσονται, ἀκηδέες· οὐδέ σε μήτηρ
Ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται· ἀλλὰ Σκάμανδρος
Οἴσει δινήεις εἴσω ἁλὸς εὐρέα κόλπον.
Θρώσκων τις κατὰ κῦμα μέλαιναν φρῖχ' ὑπαλύξει
Ἰχθὺς, ὥς κε φάγησι Λυκάονος ἀργέτα δημόν.
Φθείρεσθ', εἰσόκεν ἄστυ κιχείομεν Ἰλίου ἱρῆς,
Ὑμεῖς μὲν, φεύγοντες, ἐγὼ δ' ὄπιθεν κεραΐζων·
Οὐδ' ὑμῖν ποταμός περ ἐΰῤῥοος ἀργυροδίνης
Ἀρκέσει, ᾧ δὴ δηθὰ πολεῖς ἱερεύετε ταύρους,
Ζωοὺς δ' ἐν δίνησι καθίετε μώνυχας ἵππους.
Ἀλλὰ καὶ ὧς ὀλέεσθε κακὸν μόρον, εἰσόκε πάντες
Τίσετε Πατρόκλοιο φόνον, καὶ λοιγὸν Ἀχαιῶν,
Οὓς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἐπέφνετε, νόσφιν ἐμεῖο.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Ποταμὸς δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον·
Ὅρμηνεν δ' ἀνὰ θυμὸν, ὅπως παύσειε πόνοιο
Δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι.
Τόφρα δὲ Πηλέος υἱὸς, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος,
Ἀστεροπαίῳ ἐπᾶλτο, κατακτάμεναι μενεαίνων,
Υἱέϊ Πηλεγόνος· τὸν δ' Ἀξιὸς εὐρυρέεθρος
Γείνατο, καὶ Περίβοια, Ἀκεσσαμενοῖο θυγατρῶν
Πρεσβυτάτη· τῇ γάρ ῥα μίγη Ποταμὸς βαθυδίνης.

Et super eum glorians verba alata profatus eſt:
" Iſtic nunc jace inter piſces, qui tibi vulneris
" Sanguinem delambent, ſecuri; neque te mater
" Impoſitum lectis deflebit, ſed Scamander
" Feret verticoſus in maris latum ſinum.
" Saltans quis per undam ſub nigram horreſcentem-ſuperficiem evehetur
" Piſcis, ut comedat Lycaonis albam pinguedinem.
" Pereatis, donec urbe potiamur Ilii ſacræ,
" Vos quidem, fugientes, ego verò à-tergo contrucidans:
" Neque vobis ipſe fluvius latè fluens vorticibus-argenteus
" Proderit, cui jam ſæpe multos ſacrificatis tauros,
" Vivóſque in vortices demittitis ſolidos-ungulis equos.
" Sed & ſic peribitis dirâ morte, uſque dum omnes
" Lueritis Patrocli cædem, & interitum Achivorum,
" Quos ad naves veloces interfeciſtis, abſente me.
Sic utique dixit: Fluvius autem iram concepit ipſo penitùs corde;
Agitabátque animo, quomodo ceſſare faceret à labore bellico
Nobilem Achillem, & à Trojanis peſtem averteret.
Interea autem Pelei filius, tenens prælongam haſtam,
Aſteropæo inſiliit, interficere cupiens,
Filio Pelegonis: illum autem Axius fluentis-latus
Genuit, & Peribœa, Aceſſameni filiarum
Natu-maxima: Huic enim miſtus eſt Fluvius vorticibus-profundus.

Ver. 121.—ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν.] *Al.* ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Ver. 122.—Ἐνταυθοῖ νῦν κεῖσο.]

Iſtic nunc, metuende, jace: non te optima mater
Condet humi, patriove onerabit membra ſepulcro;
Alitibus linquêre feris, aut gurgite merſum
Unda feret, piſceſque impaſti vulnera lambent.
Æn. X, 557.

Ver. 123.—ἀκηδέες.] *Al.* ἀνηλέες.

Ver. 124, 223.—Σκάμανδρος——Σκάμανδρε.] Cod. *Harleian.* Κάμανδρος—Κάμανδρε.

Ver. 126. Θρώσκων τις κατὰ κῦμα &c.] Ἐφαλλόμενος καὶ νηχόμενός τις τῶν ἰχθύων κατὰ θάλασσαν, καὶ ἐμπλησθεὶς τῆς Λυκάονος πιμελῆς, πάλιν ὑπὸ τὴν μέλαιναν φρῖκα κατελεύσεται. *Schol.*

Ibid. — μέλαιναν φρῖχ'] Φρὶξ δέ ἐστιν ἡ ἠρεμαία τοῦ ὕδατος κίνησις. *Schol.* Ἀλλ' οὐδὲ τὴν φρῖκα ἀκούειν δύναμαι τὸν ἀφρὸν Ὁμήρου μὲν μέλαιναν φρῖκα λέγοντος, τούτου δὲ ἀξιοῦντος λευκότητα ἀκούειν·——Καὶ ἔστιν ἡ φρὶξ, κινουμένου τοῦ πνεύματος ἀρχή. *Porph. Quæſt. Homeric* 7.

Ibid.—φρῖχ' ὑπαλύξει.] Ita ex duobus MSS & ex *Euſtathio* edidit *Barneſius*. *Al.* ὑπαΐξει. Quod, ut opinor, vix ferri poteſt. Nam vox ἀΐσσω (uti notavit *Barneſius*,) quum ſæpe apud *Homerum* occurrat, primam producit, corripit ne *ſemel* quidem.

Ver. 127.—ὥς κε φάγησι.] *Al.* ὅς κε φάγησι. Quo modo citat *Porphyrius* loco ſuprà citato. Atque ita etiam legit Codex *Harleianus*.

Ibid.—ἀργέτα δημόν.] Vide ſuprà ad θ', 206; & ad π', 185.

Ver. 132. Ζωοὺς—ἵππους.] Τὰ ὁρμητικώτατα τῶν ζώων τοῖς ποταμοῖς ἱερεύονται. *Schol.* MS apud *Barneſium*.

Ibid.—καθίετε.] Vide ſuprà ad π', 762; & ad ό, 24.

Ver. 134. Τίσετε.] Vide ſuprà ad ύ, 257; & ad ί, 508; & ad ό, 116.

Ver. 136.—χολώσατο κηρόθι μᾶλλον.]

——ſtetit acri fixa dolore. *Æn.* VIII, 291.

Ver. 137.—πόνοιο.] Cod. *Harleian.* φόνοιο.

Ver. 138.—λοιγὸν ἀλάλκοι.] *Al.* λοιγὸν ἀμύνοι.

Ver.

Τῷ δ' Ἀχιλεὺς ἐπόρουσεν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ποταμοῖο
Ἔστη, ἔχων δύο δοῦρε· μένος δέ οἱ ἐν φρεσὶ θῆκε
Ξάνθος, ἐπεὶ κεχόλωτο δαϊκτομένων αἰζηῶν,
Τοὺς Ἀχιλεὺς ἐδάϊξε κατὰ ῥόον, οὐδ' ἐλέαιρεν.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Τίς, πόθεν εἶς ἀνδρῶν, ὅ μευ ἔτλης ἀντίος ἐλθεῖν;
Δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσι.
Τὸν δ' αὖ Πηλεγόνος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
Πηλείδη μεγάθυμε, τίη γενεὴν ἐρεείνεις;
Εἴμ' ἐκ Παιονίης ἐριβώλου, τηλόθ' ἐούσης,
Παίονας ἄνδρας ἄγων δολιχεγχέας· ἥδε δέ μοι νῦν
Ἠὼς ἑνδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα·
Αὐτὰρ ἐμοὶ γενεὴ ἐξ Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος,
Ἀξιοῦ, ὃς κάλλιστον ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἵησιν,
Ὃς τέκε Πηλεγόνα κλυτὸν ἔγχει· τὸν δ' ἐμὲ φασὶ
Γείνασθαι· νῦν αὖτε μαχώμεθα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ.
Ὣς φάτ' ἀπειλήσας· ὁ δ' ἀνέσχετο δῖος Ἀχιλλεὺς
Πηλιάδα μελίην· ὁ δ' ὁμαρτῇ δούρασιν ἀμφὶς
Ἥρως Ἀστεροπαῖος, ἐπεὶ περιδέξιος ἦε·
Καί ῥ' ἑτέρῳ μὲν δουρὶ σάκος βάλεν, οὐδὲ διὰ πρὸ
Ῥῆξε σάκος· χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε, δῶρα θεοῖο·
Τῷ δ' ἑτέρῳ μιν πῆχυν ἐπιγράβδην βάλε χειρὸς

In hunc utiq; Achilles impetum fecit: hic autem adverſus à fluvio *prodiens*
Conſtitit, tenens duas haſtas: animos autem ei præcordiis indidit
Xanthus; indignabatur enim de cæſis-pugnâ-juvenibus,
Quos Achilles ceciderat per fluentum, neque miſeratus erat.
Hi verò quando jam propè erant alter in alterum vadentes,
Illum prior allocutus eſt pedibus-valens nobilis Achilles:
"Quis, unde es virorum, qui mihi auſus es obvius venire?
"Infelicium utique filii meo robori occurrunt.
Hunc verò Pelegonis allocutus eſt illuſtris filius:
"Pelide magnanime, cur genus interrogas?
"Sum ex Pæoniâ glebosâ, longè ſitâ,
"Pæonas viros ducens longis-haſtis-armatos; hæc autem mihi nunc
"Aurora undecima, [illegible] in Ilium veni:
"At mihi genus ex [illegible]ente,
"Axio, qui pulcherrimam aquam per terram fundit,
"Qui genuit Pelegonem inclytum haſtâ: hunc me aiunt
"Genuiſſe: nunc verò pugnemus, illuſtris Achilles:
Sic dixit minitans: At ſuſtulit nobilis Achilles
Peliacam fraxinum; ſimúlque haſtis utrinque
Heros Aſteropæus, ambidexter enim erat:
Atque alterâ quidem haſtâ ſcutum percuſſit, neque penitùs
Perrupit ſcutum; aurum enim prohibuit, dona Dei:
Alterâ verò eum *ad* cubitum ſtrictim percuſſit manûs

Ver. 144. Τῷ δ' Ἀχιλεύς.] *Al.* Τῷ ῥ' Ἀχιλεύς.

Ver. 145.—μένος δέ οἱ ἐν φρεσὶ θῆκε.] Vide ſuprà ad ύ, 110.

Ver. 147.—ἐδάϊξε.] *Al.* ἐδάϊζε. Quomodo legit & Codex *Harleianus*. Quæ &, ut opinor, melior lectio.

Ibid.—κατὰ ῥόον.] Quâ ratione, κατὰ, hîc ultimam producat; item Πηλιάδα, *ver.* 162; & ἄρα, *ver.* 174; & πρὶν, *ver.* 179; & εὐχόμενος, *ver.* 183; vide ſuprà ad ά, 51.

Ver. 148. Οἱ δ' ὅτε δή.] Vide ſuprà ad ξ', 433.

Ver. 151.—ἀντιόωσι.] *Al.* ἀντιφέρονται.

Ver. 156. Ἠὼς ἑνδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα.] Vide ſuprà ad β', 848.

Ibid.—εἰλήλουθα.] Vide ſuprà ad *ver.* 81; & ad ά, 37.

Ver. 157.—Ἀξιοῦ.] Ποταμὸς Παιονίας. ἡ δὲ Παιονία τῆς Θράκης. *Schol.* *Al.* Ἀξίου.

Ver. 158. Ἀξιοῦ, ὃς κάλλιστον ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἵησιν.] Vide ſuprà ad β', 850.

Ver. 160.—νῦν αὖτε μαχώμεθα.] Cod. *Harleian.* νῦν δ' αὖτε μαχώμεθα.

Ver. 161.—ἀνέσχετο.] *Al.* ἀνέσχεθε.

Ver. 162.—ὁ δ' ὁμαρτῇ δούρασιν ἀμφὶς.] Καὶ ἔστιν ὁ λόγος οὐκ εὐσύντακτος· οὔτε γὰρ ἀκολούθως πρὸς τὸ μελίην, ὅπερ ἐστὶν αἰτιατικῆς πτώσεως, εἴρηται τὸ δούρασιν, ὤφειλε γὰρ δούρατα εἰπεῖν· ἀλλ' οὐδὲ ῥῆμα κεῖται ἵνα ἦν. ὅτι ὁ δὲ Ἀστεροπαῖος ὁμοῦ ὡς ἀμφιδέξιος δούρασιν. ἔβαλεν, ἢ ἠκόντισεν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν. *Euſtath.* Scholia MS apud *Barneſium* hîc legunt ἀμαρτῇ· itáque exponunt Ἀμαρτῇ, ἐπίῤῥημα· καὶ σημαίνει τὸ ὁμοῦ, καὶ κατὰ τὸ αὐτό· ἀπὸ ἀμαρτήδην κατ' ἀποκοπήν. Καὶ ἐνταῦθα σημαίνει, Ἀμφότερα τὰ δούρατα ὁμοῦ ἀφῆκεν. *Euſtathius* porrò hîc legit ἀμαρτῇ· eodémque modo in uno MS ſcriptum repperit *Barneſius*; Ipſe autem edidit ὁμάρτει δούρασιν ἀμφοῖν· nullâ idoneâ auctoritate.

Ver. 163.—περιδέξιος.] Ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ δεξιῶς χρώμενος. *Schol.* Porro vocem hanc *æquimanum* reddit *Symmachus*, *Ep.* IX, 110.

Ver. 166.—ἐπιγράβδην βάλε.] Ἄχρι τοῦ ἐπιξέσαι μόνον τὸ δέρμα. *Schol.*

——partim *ſtringentia* corpus. *Æn.* X, 331.
Tandem etiam magno *ſtrinxit* de corpore Turni.
Ibid. 476.

Ver.

Δεξιτερῆς, σύτο δ' αἷμα κελαινεφές· ἡ δ' ὑπὲρ αὐτοῦ
Γαίῃ ἐνεστήρικτο, λιλαιομένη χροὸς ἆσαι.
Δεύτερος αὖτ' Ἀχιλεὺς μελίην ἰθυπτίωνα
Ἀστεροπαίῳ ἐφῆκε, κατακτάμεναι μενεαίνων·
Καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν· ὁ δ' ὑψηλὴν βάλεν ὄχθην,
Μεσσπαγὲς δ' ἄρ' ἔθηκε κατ' ὄχθης μείλινον ἔγχος.
Πηλείδης δ', ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Ἆλτ, ἐπί οἱ μεμαώς· ὁ δ' ἄρα μελίην Ἀχιλῆος
Οὐ δύνατ' ἐκ κρημνοῖο ἐρύσσαι χειρὶ παχείῃ·
Τρὶς μέν μιν πελέμιξεν, ἐρύσσασθαι μενεαίνων,
Τρὶς δὲ μεθῆκε βίῃ· τὸ δὲ τέτρατον, ἤθελε θυμῷ
Ἆξαι ἐπιγνάμψας δόρυ μείλινον Αἰακίδαο,
[illegible]α πρὶν Ἀχιλεὺς σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπηύρα·
[illegible]έρα γάρ μιν τύψε παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
Χύντο χαμαὶ χολάδες· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν
Ἀσθμαίνοντ'· Ἀχιλεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ στήθεσσιν ὀρούσας,
Τεύχεά τ' ἐξενάριξε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Κεῖσ' οὕτω· χαλεπόν τοι ἐρισθενέος Κρονίωνος
Παισὶν ἐριζέμεναι, Ποταμοῖό περ ἐκγεγαῶτι.
Φῆσθα σὺ μὲν Ποταμοῦ γένος ἔμμεναι εὐρὺ ῥέοντος·
Αὐτὰρ ἐγὼ γενεὴν μεγάλου Διὸς εὔχομαι εἶναι·
Τίκτε μ' ἀνὴρ, πολλοῖσιν ἀνάσσων Μυρμιδόνεσσι,
Πηλεὺς Αἰακίδης· ὁ δ' ἄρ' Αἰακὸς ἐκ Διὸς ἦεν·

Dextræ; exiliit autem sanguis ater: ipsa verò super eum
Terræ infixa est, cupiens corpore satiare se,
Secundus verò Achilles hastam rectà-volantem
In Asteropæum immisit, occidere cupiens:
Et ab hoc quidem aberravit; at altam percussit ripam,
Medio-tenus autem impegit ripæ fraxineam hastam.
Pelides verò, ense acuto extracto à femore,
Saliit in eum ardenti-animo: at ille fraxinum Achillis
Non poterat è crepidine evellere manu robustâ:
Ter quidem ipsam concussit, extrahere cupiens;
Ter verò deseruit vi: at quartò, parabat animo
Frangere incurvatam hastam fraxineam Æacidæ;
Sed antè Achilles cominus ense animam abstulit:
Ventrem enim ei percussit ad umbilicum: omnia autem
Effusa sunt in terram intestina; & eum continuò tenebræ oculos contexêre
Expirantem: Achilles verò in pectora irruens,
Armáque detraxit, & glorians verbum dixit:
" Jaceto sic: arduum tibi præpotentis Saturnii
" Cum filiis contendere, è Fluvio licèt genito.
" Dicebas tu quidem Fluvii genus te esse latè fluentis;
" At ego genus magni Jovis glorior esse:
" Genuit me vir, multis imperans Myrmidonibus,
" Peleus Æacides; ipse verò Æacus ex Jove erat:

Ver. 168.—λιλαιομένη χροὸς ἆσαι.] Οἱ ποιηταὶ,—πρὸς τὰς ἐμφάσεις καὶ τὰς μιμήσεις καὶ ὀνοματοποιΐας, χρῶνται καὶ μεταφοραῖς.—λέγοντες καὶ τὰ βέλη φέρεσθαι " λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι." *Plutarch. Symposiac. lib.* IX, *Probl.* 15. Vide suprà ad ό, 317; & ad δ', 126.

Ver. 169.—μελίην ἰθυπτίωνα.] Ἐπ' εὐθείας φερομένην, καὶ οἱονεὶ ἱπταμένην. *Schol.*

Καὶ δ' ἄλλως τοῦγ' ἰθὺ βέλος πέτετ'— Suprà ύ, 99.

Quem ad locum *Eustathius*; Τὸ δὲ, " ἰθὺ πέτεται," ἀφορμὴ γίνεται τοῦ συνθέτως ἰθυπτίωνα εἰπεῖν τὴν Ἀχιλλέως μελίαν. *Al.* ἰθυκτίωνα.

Ver. 172. Μεσσοπαγὲς.] *Al.* Μεσσοπαλές.

Ibid.—μείλινον ἔγχος.] *Al.* χάλκεον ἔγχος.

Ver. 174.—ὁ δ' ἄρα μελίην Ἀχιλῆος Οὐ δύνατ' ἐκ κρημνοῖο ἐρύσσαι.

Incubuit, voluitque manu convellere ferrum
Dardanides—— *Æn.* XII, 774.
Namque diu luctans, lentoque in stirpe moratus
Viribus haud ullis valuit discludere morsus
Roboris Æneas—— *Ibid.* 781.

Ver. 176.—ἐρύσσασθαι.] *Al.* ἐρύσσεσθαι.

Ver. 177.—βίῃ.] *Barnesius* edidit βίη. Verùm, ut opinor, minùs rectè.

Ver. 181. Χύντο χαμαὶ χολάδες.] Rem *turpem* consultâ verborum κακοφωνίᾳ depingit. Similiter *Virgilius* belli civilis horrorem;

Neu patriæ validas in viscera vertite vires. *Æn.* VI, 833.

Item Deæ vulnerandæ turpitudinem:

——& Veneris violavi vulnere dextram. *Æn.* XI, 227.

Ibid.—τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.] Vide suprà ad δ', 461, & 503.

Ver. 182. Ἀχιλεὺς δ' ἄρ'.] *Al.* Ἀχιλεὺς γάρ.

Ibid.—ἄρ'.] *Deinceps*——. *Ut facere solitus erat*——.

Ibid.—ἐνὶ.] *Al.* ἐπί.

Ver. 184—193.—Κρονίωνος——Κρονίωνι.] De prosodia vocis Κρονίονος & Κροΐωνος, vide suprà ad ά, 397; ad ζ', 464; & ad ν', 46.

Ver. 185.—ἐκγεγαῶτι.] Vide suprà ad β, 818; ad ζ', 464; & ad ν', 46.

Ver.

Τῷ κρείσσων μὲν Ζεὺς Ποταμῶν ἁλιμυρηέντων·
Κρείσσων δ' αὖτε Διὸς γενεὴ Ποταμοῖο τέτυκται.
Καὶ γάρ σοι ποταμός γε πάρα μέγας, εἰ δύναταί τι
Χραισμεῖν· ἀλλ' οὐκ ἔστι Διῒ Κρονίωνι μάχεσθαι·
Τῷ, οὔτε κρείων Ἀχελώϊος ἰσοφαρίζει,
Οὐδὲ βαθυῤῥείταο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο,
Ἐξ οὗπερ πάντες ποταμοὶ, καὶ πᾶσα θάλασσα,
Καὶ πᾶσαι κρῆναι, καὶ φρείατα μακρὰ νάουσιν·
Ἀλλὰ καὶ ὃς δείδοικε Διὸς μεγάλοιο κεραυνὸν,
Δεινήν τε βροντὴν, ὅτ' ἀπ' οὐρανόθεν σμαραγήσῃ.
Ἦ ῥα, καὶ ἐκ κρημνοῖο ἐρύσσατο χάλκεον ἔγχος.
Τὸν δὲ κατ' αὐτόθι λεῖπεν, ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπηύρα,
Κείμενον ἐν ψαμάθοισι, δίαινε δέ μιν μέλαν ὕδωρ.
Τὸν μὲν ἄρ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες ἀμφεπένοντο,
Δημὸν ἐρεπτόμενοι ἐπινεφρίδιον κείροντες.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Παίονας ἱπποκορυστὰς,
Οἵ ῥ' ἔτι πὰρ ποταμὸν πεφοβήατο δινήεντα,
Ὡς εἶδον τὸν ἄριστον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Χέρσ' ὑπὸ Πηλεΐδαο καὶ ἄορι ἶφι δαμέντα.
Ἔνθ' ἕλε Θερσίλοχόν τε, Μύδωνά τε, Ἀστύπυλόν τε,
Μνῆσόν τε, Θράσιόν τε, καὶ Αἴνιον, ἠδ' Ὀφελέστην·
Καί νύ κ' ἔτι πλέονας κτάνε Παίονας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς,
Εἰ μὴ χωσάμενος προσέφη Ποταμὸς βαθυδίνης,

"Ideò potentior quidem Jupiter Fluviis in mare fluentibus :
"Potentius itidem Jovis genus, *quàm* Fluvii eſt.
"Etenim tibi fluvius utique adeſt magnus, ſi poteſt quid
"Prodeſſe ; ſed non licet cum Jove Saturnio pugnare :
"Ideo, nè rex quidem Acheloïus æquiparatur,
"Neque profundè-fluentis ingens vis Oceani,
"Ex quo tamen omnes fluvii, et omne mare,
"Et omnes fontes, & putei alti fluunt :
"Sed & is metuit Jovis magni fulmen,
"Horrendúmque tonitru, quando è cœlo fragorem-dederit.
Dixit utique, & è crepidine evulſit æream haſtam.
Illum verò ibidem reliquit, poſtquàm charam animam abſtulerat,
Jacentem in arenis ; alluebat autem ipſum nigra aqua.
Illum quidem anguillæque & piſces circum-occupati-erant,
Pinguedinem raptim comedentes renibus-obtenſam carpentes.
At ille perrexit ire ad Pæonas bellatores-equeſtres,
Qui utique jam juxta fluvium in-fugam-converſi-erant vorticoſum,
Ut viderunt illum fortiſſimum in aſperâ pugnâ
Manibus Pelidæ & enſe fortiter domitum.
Tunc interfecit Therſilochúmque, Mydonáque, Aſtypylúmque.
Mneſúmque, Thraſiúmque, & Ænium, atque Opheleſtem :
Et omnino adhuc plures interemiſſet Pæonas velox Achilles,
Niſi iratus allocutus fuiſſet Fluvius vorticibus-profundus,

Ver. 191.—198.——τέτυκται—δείδοικε.] Vide ſuprà ad σ', 261 ; & ad ν', 481, & 736.

Ver. 192.—πάρα μέγας.] Quâ ratione ultima vocis, πάρα, hîc producatur ; item περὶ, *ver.* 225 ; vide ſuprà ad α', 51.

Ver. 193.—οὐκ ἔστι Διῒ Κρονίωνι μάχεσθαι.]

——χρὴ δὲ πρὸς Θεὸν οὐκ ἐρίζειν.

Pindar. Pythior. Od. II, *ver.* 161.

Ver. 194.—Ἀχελώϊος.] Ποταμὸς μεταξὺ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας.

Ver. 195.—Ὠκεανοῖο, Ἐξ οὗπερ πάντες ποταμοί.] Pulchrè *Euſtathius, Proœm. ad Iliad.* Ἐξ ὠκεανοῦ μὲν γὰρ ποταμοὶ πάντες· πηγαὶ πᾶσαι· φρέατα πάντα, κατὰ τὸν πάλαι λόγον. Ἐξ Ὁμήρου δὲ, εἰ καὶ μὴ πᾶσα, πολλὴ γοῦν παρεισέῤῥευσε τοῖς σοφοῖς λόγου ἐπιῤῥοή. Οὐδεὶς γοῦν οὔτε τῶν τὰ ἄνω περιεργαζομένων, οὔτε τῶν περὶ φύσιν, οὔτε τῶν περὶ ἦθος, οὐθ' ἁπλῶς τῶν περὶ λόγους ἐξεταστικοὺς, ὁποίους ἂν εἴποι τις, παρῆλθε τὴν Ὁμηρικὴν σκηνὴν ἀξεναγώγητος, ἀλλὰ πάντες παρ' αὐτῷ κατέλυσαν, &c. Item *Dionyſius Halicarnaſſenſis* ; Κορυφὴ μὲν οὖν ἁπάντων καὶ σκοπὸς, ἐξ οὗ πως πάντες ποταμοὶ, καὶ πᾶσα θάλασσα, καὶ πᾶσαι κρῆναι, δικαίως ἂν Ὅμηρος λέγοιτο. Περὶ Συνθέσεως, § 24. Et *Quintilianus* ; "Hinc enim (quemadmodum ex oceano dicit "ipſe amnium vim fontiumque curſus initium capere,) omnibus "eloquentiæ partibus exemplum & ortum dedit." *Lib.* X, *cap.* 1.

Ver. 197.—νάουσιν.] *Al.* νέουσιν.

Ver. 199.— βροντὴν—σμαραγήσῃ.] De hujuſmodi ὀνοματοποιΐας venuſtate, vide ſuprà ad β', 210 ; ad γ', 363 ; & ad δ', 455.

Ibid.—σμαραγήσῃ.] *Al.* σμαραγήσει.

Ver. 200.—χάλκεον ἔγχος.] Vide ſuprà ad γ', 380.

Ver. 203.—ἄρ'] *Ut fieri ſolet*——.

Ibid.—ἐγχέλυες.] *Al.* ἐγχέλιες.

Ver. 205.—ἱπποκορυστὰς.] Γελοίως ὁ Ἀπίων ἱπποκορυστὰς ἀπέδωκε, τοὺς κόρυθας ἔχοντας ἱππείαις θριξὶ κεκοσμημένας· Εἰ γὰρ παρὰ τὴν κόρυν συνέκειτο, ἱπποκόρυθος ἂν ἐλέγετο. Νῦν δὲ σημαίνει τὸν ἔφιππον ὁπλίτην· κορυστὴς γὰρ ἀπὸ μέρους ὁ ὁπλίτης καὶ μαχητής. *Porphyr. Quæſt. Homeric.* 15.

Ver. 206. Οἵ ῥ'.] *Qui utique*——. *Qui ſcilicèt*——.

Ver.

Ἀνέρι εἰσάμενος, βαθέης δ' ἐκφθέγξατο δίνης·
Ὦ Ἀχιλεῦ, περὶ μὲν κρατέεις, περὶ δ' αἴσυλα ῥέζεις
Ἀνδρῶν· αἰεὶ γάρ τοι ἀμύνουσιν θεοὶ αὐτοί.
Εἴ τοι Τρῶας ἔδωκε Κρόνου παῖς πάντας ὀλέσσαι,
Ἐξ ἐμέθεν γ' ἐλάσας πεδίον κάτα, μέρμερα ῥέζειν·
Πλήθει γὰρ δή μοι νεκύων ἐρατεινὰ ῥέεθρα,
Οὐδέ τί πῃ δύναμαι προχέειν ῥόον εἰς ἅλα δῖαν,
Στεινόμενος νεκύεσσι· σὺ δὲ κτείνεις ἀϊδήλως.
Ἀλλ', ἄγε δὴ καὶ ἔασον· ἄγη μ' ἔχει, ὄρχαμε λαῶν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἔσται ταῦτα, Σκάμανδρε διοτρεφὲς, ὡς σὺ κελεύεις·
Τρῶας δ' οὐ πρὶν λήξω ὑπερφιάλους ἐναρίζων,
Πρὶν ἔλσαι κατὰ ἄστυ, καὶ Ἕκτορι πειρηθῆναι
Ἀντιβίην, ἤ κέν με δαμάσσεται, ἦ κεν ἐγὼ τόν.
Ὣς εἰπὼν, Τρώεσσιν ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος.
Καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη Ποταμὸς βαθυδίνης·
Ὢ πόποι, Ἀργυρότοξε, Διὸς τέκος, οὐ σύ γε βουλὰς
Εἰρύσαο Κρονίωνος, ὅ τοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε
Τρωσὶ παριστάμεναι καὶ ἀμύνειν, εἰσόκεν ἔλθῃ
Δείελος ὀψὲ δύων, σκιάσῃ δ' ἐρίβωλον ἄρουραν.
Ἦ, καὶ Ἀχιλλεὺς μὲν δουρικλυτὸς ἔνθορε μέσσῳ,
Κρημνοῦ ἀπαΐξας· ὁ δ' ἐπέσσυτο, οἴδματι θύων·
Πάντα δ' ὄρινε ῥέεθρα κυκώμενος· ὦσε δὲ νεκροὺς
Πολλοὺς, οἵ ῥα κατ' αὐτὸν ἅλις ἔσαν, οὓς κτάν' Ἀχιλλεύς·

Viro se postquàm assimulârat, è profundo autem vocem edidit vortice:
" O Achille, *aliis* quidem fortitudine superior es, superior & indignè factis,
" Hominibus: semper enim tibi auxiliantur dii ipsi.
" Si tibi Trojanos dedit Saturni filius omnes perdere,
" Ex me saltem cùm exegeris per campum, ardua patrato:
" Referta enim jam sunt mihi cadaveribus amœna fluenta,
" Neque prorsus aliquò possum effundere undas in mare vastum,
" Angustatus cadaveribus; tu autem interficis omnes penitùs.
" Quin agedum & desiste; stupor me occupat, princeps populorum.
Hunc autem respondens allocutus est pedibus celer Achilles:
" Erunt hæc, Scamander Jovis alumne, ut tu jubes:
" Trojanos tamen non antè desinam fœdifragos interficere,
" Quàm conclusero in urbem, & Hectorem periculum-fecero
" Adversùs, an utique me domabit, an ego ipsum.
Sic fatus, in Trojanos irruit, deo-par.
Et tunc Apollinem allocutus est Fluvius profundus-vorticibus:
" Proh, malum, Argenteo-arcu-insignis, Jovis fili, non tu sanè consilia
" Observâsti Saturnii, qui tibi multis admodùm mandavit
" Trojanis adesse & opem ferre, usque dum veniret
" Sol vespertinus serò occidens, obumbraretque glebosa arva.
Dixit, & Achilles quidem hastâ-inclytus insiliit medio,
A crepidine ruens: ille verò concitus ingruit tumidis-fluctibus furens;
Omnia autem commovit fluenta turbidus: impulit verò mortuos
Multos, qui per eum affatim erant, quos occiderat Achilles:

Ver. 213. Ἀνέρι εἰσάμενος.] Vide suprà ad ν', 45; & ad γ', 141.

Ibid.—ἐκφθέγξατο.] Ita edidit *Barnesius*, ex emendatione *Isaaci Casauboni*. *Al.* ἐφθέγξατο.

Ver. 217.—ῥέζειν,] *Al.* ῥέζε. Atque ita legit Codex *Harleianus*.

Ver. 218. Πλήθει γὰρ δή μοι νεκύων.]

——Cum——Achilles ———
Millia multa daret leto, gemerentque repleti
Amnes, nec reperire viam atque evolvere posset
In mare se Xanthus——— *Æn.* V, 804, 806.

Ver. 219.—ἅλα δῖαν.] *Mare magnum.* Quicquid enim *quâvis* de causâ *eximium* est δῖον appellatur. Vide suprà ad α', 141.

Ver. 220.—σὺ δὲ κτείνεις ἀϊδήλως.] Ἀφανίζων, καὶ ἀδήλους ποιῶν· οὐ κακῶς δὲ καὶ Ζεῖνος, ἀΐδηλον ἀπέδωκε, τὸ ἐξ ἀδήλου ἐμπεσόν. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 26. Vide autem ad *Odyss.* π', 29.

Ver. 221.—ἄγε δή.] Vide suprà ad υ', 351; & ad β', 158.

Ibid.—ἔασον.] Vide suprà ad δ', 42. Malè *Barnesius*, ἔασσον. Τινὲς, ἀπὸ τοῦ ἧδαι. οἰόμενοι τὸ ἔασον κατὰ διαίρεσιν τῆς πρώτης συλλαβῆς· ἵνα σημαίνῃ πληρώθητι. *Schol.* MS apud *Barnesium*.

Ver. 225. Πρὶν ἔλσαι.] Cod. *Harleian.* Πρὶν ἐλάσαι.

Ver. 230. Εἰρύσαο.] *Al.* Εἴρυσας.

Ver. 232. Δείελος ὀψὲ δύων, σκιάσῃ δ'.]

Sol ruit interea, & montes umbrantur opaci.
Æn. III, 508.

Ibid. Δείελος ὀψὲ δύων.] Ἡ ὀψινὴ κατάστασις τοῦ ἡλίου, παρ' Ἀττικοῖς δείελος λεγομένη. *Schol.*

Ibid.—σκιάσῃ.] Vide suprà ad α', 140. *Al.* σκιάσει.

Ibid.—ἄρουραν.] Vide suprà ad ζ', 142.

Ver. 234.—ἀπαΐξας.] *Al.* ἐπαΐξας.] Cod. *Harleian.* ὑπαΐξας.

Ver. 236.—οἵ ῥα.] *Qui videlicèt*———. *Qui, ut suprà memoratum est*———.

Ibid.

Τοὺς ἐκβαλλε θύραζε, μεμυκὼς, ἠΰτε ταῦρος,
Χέρσονδε· ζωοὺς δ' ἐσάω κατὰ καλὰ ῥέεθρα,
Κρύπτων ἐν δίνῃσι βαθείῃσιν μεγάλῃσι.
Δεινὸν δ' ἀμφ' Ἀχιλῆα κυκώμενον ἵστατο κῦμα,
Ὤθει δ' ἐν σάκεϊ πίπτων ῥόος, οὐδὲ πόδεσσιν
Εἶχε στηρίξασθαι· ὁ δὲ πτελέην ἕλε χερσὶν
Εὐφυέα, μεγάλην· ἡ δ' ἐκ ῥιζῶν ἐριποῦσα
Κρημνὸν ἅπαντα διῶσεν, ἐπέσχε δὲ καλὰ ῥέεθρα
Ὄζοισιν πυκινοῖσι· γεφύρωσεν δέ μιν αὐτὸν,
Εἴσω πᾶσ' ἐριποῦσ'· ὁ δ' ἄρ' ἐκ λίμνης ἀνορούσας,
Ἤϊξεν πεδίοιο ποσὶ κραιπνοῖσι πέτεσθαι,
Δείσας· οὐδ' ἔτ' ἔληγε μέγας θεὸς, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτὸν
Ἀκροκελαινιόων, ἵνα μιν παύσειε πόνοιο
Δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι.
Πηλείδης δ' ἀπόρουσεν, ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ,
Αἰετοῦ οἴματ' ἔχων μέλανος, τοῦ θηρητῆρος,
Ὅς θ' ἅμα κάρτιστός τε καὶ ὤκιστος πετεηνῶν.
Τῷ εἰκὼς ἤϊξεν· ἐπὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς
Σμερδαλέον κονάβιζεν· ὕπαιθα δὲ τοῖο λιασθεὶς
Φεῦγ', ὁ δ' ὄπισθε ῥέων ἕπετο μεγάλῳ ὀρυμαγδῷ.

Hos ejecit foras, mugiens, tanquam taurus,
In terr[a]m: vivos autem servavit in pulchris fluenti[s],
Occultans in vorticibus profundis ingentibus.
Horrenda autem circum Achillem turbida constitit unda,
Urgebátque scuto incumbens fluctus, neque pedibus
Poterat se stabilire: At ille ulmum prehendit manibus
Feliciter-crescentem, ingentem: ea autem radicitus procidens
Crepidinem totam disjecit, repressitque pulchra fluenta
Ramis densis; junxit autem tanquam ponte illum ipsum,
Intus tota prolapsa: Is verò è voragine prosiliens
Festinavit per campum pedibus rapidis volare,
Perculsus: Necdum destitit magnus deus, sed surrexit ruiturus in illum
In-summo-nigricans, ut ipsum arceret à bellico-labore
Nobilem Achillem, Trojanisque exitium averteret.
Pelides verò saltu-dato refugit, quantum est hastæ jactus,
Aquilæ impetus habens, nigræ, venatricis,
Quæ simul fortissimáque & celerrima volucrum.
Huic similis ruit; circa pectus autem æs
Horrendùm resonabat: obliquè autem ab illo declinans
Fugiebat, is verò à tergo fluens sequebatur magno sonitu.

Ibid.—ἄλις ἔσαν.] Quâ ratione, ἄλις hîc ultimam producat; item σάκεϊ, *ver.* 241; & Εὐφυέα, *ver.* 243; & ἕπετο, *ver.* 256; vide suprà ad ά, 51. Cæterùm Cod. *Harleian.* hîc legit, ἔσαν ἄλις. Quo modo & in *Commentario* legit *Eustathius.*

Ver. 237.—μεμυκώς.] Vide suprà ad β', 314.

Ver. 238.—ζωοὺς δ' ἐσάω.] Τὸ δὲ, σάω, ἀποκοπὴν ἔπαθεν· ὡς γὰρ οὔταζεν οὖτα, οὕτω σάωζε σάω. *Eustath.* Vide suprà ad π', 363; & ad ν', 192.

Ibid. ver. 241, 301, 317, & 352.—— καλά]. Vide suprà ad β', 43.

Ver. 240. Δεινὸν δ' ἀμφ' Ἀχιλῆα.] Βιαζόμενον δέ τινα πρὸς ἐναντίον ῥεῦμα ποταμοῦ μετὰ τῶν ὅπλων, καὶ τὰ μὲν ἀντέχοντα, τὰ δὲ ὑποφερόμενον εἰσάγων, ἀνακοπάς τε ποιήσει συλλαβῶν, καὶ ἀναβολὰς χρόνων, καὶ ἀντιστηριγμοὺς γραμμάτων. "Δεινὸν δ' ἀμφ' "Ἀχιλῆα κυκώμενον ἵστατο κῦμα, Ὤθει δ' ἐν σάκεϊ πίπτων ῥόος, "οὐδὲ πόδεσσιν Εἶχε στηρίζεσθαι." *Dionys. Halicarn.* περὶ συνθέσεως, § 16. Ubi in transitu, notandum, pro στηρίξασθαι legisse *Dionysium* στηρίζεσθαι.

Ibid.—κῦμα.] *Al.* ῥεῦμα.

Ver. 241.—οὐδὲ πόδεσσιν Εἶχε στηρίξασθαι.] Observandus hîc maximè proprius Vocis *Mediæ* Usus. *Nec potuit pedibus se ipse stabilire.* Vide suprà ad ν', 45; & ad γ', 141.

Ver. 244. Κρημνὸν ἅπαντα διῶσεν.] Τὴν συνεχομένην ὑπὸ τῶν ῥιζῶν γῆν πᾶσαν διέλυσεν. *Schol.* MS apud *Barnesium.*

Ver. 245.—γεφύρωσεν.] Διαβατὸν ἐποίησε. *Schol.*

Ver. 246.—ἐκ λίμνης.] *Al.* ἐκ δίνης.

Ver. 248.—ἐπ' αὐτὸν.] *Al.* ἐπ' αὐτῷ.

Ver. 250.—λοιγὸν ἀλάλκοι.] *Al.* λοιγὸν ἀμύνοι.

Ver. 251.—ἐρωὴ.] *Al.* ἐρωήν.

Ver. 252.—Αἰετοῦ οἴματ' ἔχων.] Sic suprà π', 752.

Οἶμα λέοντος ἔχων ——:

Et infrà, χ', 308;

Οἴμησεν δὲ ἀλεὶς ——.

Al. Αἰετοῦ ὄμματ' ἔχων.

Ibid.—μέλανος, τοῦ.] *Al.* μελανόρου, & μελανόσσου, & μέλανός του· notante *Scholiaste.*

Ver. 254.—ἐπὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς Σμερδαλέον κονάβιζεν.]

—— —— & arma
Horrendùm sonuere ——. *Æn.* IX, 731.

Ver. 255. Σμερδαλέον κονάβιζεν.] Vide suprà ad β', 210; & ad δ', 455.

Ver. 256. Φεῦγ', ὁ δ' ὄπισθε ῥέων ἕπετο μεγάλῳ ὀρυμαγδῷ.] Mirificâ hîc ὀνοματοποιΐα rem ipsam auribus exhibere videtur verborum sonitus. Vide suprà ad γ', 363.

Ver.

Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ὀχετηγὸς ἀπὸ κρήνης μελανύδρου
Ἀμφυτὰ καὶ κήπους ὕδατος ῥόον ἡγεμονεύει,
Χερσὶ μάκελλαν ἔχων, ἀμάρης δ' ἐξ ἔχματα βάλλων·
Τοῦ μέν τε προρέοντος, ὑπὸ ψηφῖδες ἅπασαι
Ὀχλεῦνται, τὸ δέ τ' ὦκα κατειβόμενον κελαρύζει
Χώρῳ ἐνὶ προαλεῖ, φθάνει δέ τε καὶ τὸν ἄγοντα·
Ὣς αἰεὶ Ἀχιλῆα κιχήσατο κῦμα ῥόοιο,
Καὶ λαιψηρὸν ἐόντα· θεοὶ δέ τε φέρτεροι ἀνδρῶν.
Ὁσσάκι δ' ὁρμήσειε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Στῆναι ἐναντίβιον, καὶ γνώμεναι, εἴ μιν ἅπαντες
Ἀθάνατοι φοβέουσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
Τοσσάκι μιν μέγα κῦμα διιπετέος ποταμοῖο
Πλάζ' ὤμους καθύπερθεν· ὁ δ' ὑψόσε ποσσὶν ἐπήδα,
Θυμῷ ἀνιάζων· ποταμὸς δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα
Λάβρος, ὕπαιθα ῥέων, κονίην δ' ὑπέρεπτε ποδοῖιν·
Πηλείδης δ' ᾤμωξεν, ἰδὼν ἐς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, ὡς οὔτις με θεῶν ἐλεεινὸν ὑπέστη
Ἐκ ποταμοῖο σαῶσαι· ἔπειτα δὲ καί τι πάθοιμι.
Ἄλλος δ' οὔτις μοι τόσον αἴτιος οὐρανιώνων,
Ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ με ψεύδεσσιν ἔθελγεν,
Ἥ μ' ἔφατο Τρώων ὑπὸ τείχεϊ θωρηκτάων
Λαιψηροῖς ὀλέεσθαι Ἀπόλλωνος βελέεσσιν.
Ὥς μ' ὄφελ' Ἕκτωρ κτεῖναι, ὃς ἐνθάδε τέτραφ' ἄριστος,

Ut verò cùm vir aquilex à fonte aquis-nigro
Per plantas & hortos aquæ rivum deducit,
Manibus ligonem tenens, & sulco obices ejiciens;
Et hâc quidem profluente subtus calculi omnes
Agitantur, hæc autem citò-defluens immurmurat
Loco in declivi, præcurritque etiam ipsum ductorem:
Sic perpetuò Achillem assequebatur fluctus fluvii,
Velocem licèt: Dii enim potentiores mortalibus.
Quoties verò conaretur pedibus-valens nobilis Achilles
Stare contrà, & cognoscere, an ipsum omnes
Immortales in fugam-agerent, qui cœlum latum tenent;
Toties ipsi magnus fluctus à Jove-fluentis fluvii
Alluebat humeros desuper: Is autem in altum pedibus saliebat,
Animo mœstus: fluvius verò subtus genua domabat
Rapidus, obliquè fluens, pulveremque subtrahebat pedibus;
Pelides autem ejulavit, intuitus in cœlum latum:
" Jupiter pater, ut nullus me deorum miserabilem sustinet
" Ex fluvio eripere: in posterum verò vel quidvis patiar.
" Alius autem nullus mihi tantum in culpâ cœlestium,
" Quantum mea mater, quæ me mendacius lactabat;
" Quæ me dicebat Trojanorum sub muro armatorum
" Velocibus periturum esse Apollinis jaculis.
" Utinam me Hector occidisset, qui hîc nutritus est fortissimus;

Ver. 257. Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ὀχετηγὸς.]
Deinde satis fluvium inducit rivosque sequentes.
Et cùm exustus ager morientibus æstuat herbis,
Ecce, supercilio clivosi tramitis undam
Elicit: illa cadens raucum per levia murmur
Saxa ciet, scatebrisque arentia temperat arva.
Virg. Georg. I, 106.

Ibid.—ὀχετηγὸς.] Ὑδραγωγὸς, ὁ τὸν τῶν ὕδατος ὀχετὸν καθαίρων. *Schol.*

Ver. 258.—ὕδατος ῥόον.] ὕδατι ῥόον· MS *Oxon.* à *Barnesio*; item MS *Harleian.* à *Tho. Bentleio* collatus. Quod & ferri potest. Vide suprà ad ά, 51.

Ibid.—ἡγεμονεύει.] Cod. *Harleian.* ἡγεμονεύῃ.

Ver. 259.—ἀμάρης.] Τῆς ὑδροῤῥόης τοῦ ὀχετοῦ. *Schol.*

Ver. 261.—κελαρύζει.] De hujusmodi ὀνοματοποιΐα, vide suprà ad β', 210; & ad γ', 363; ad δ', 455, 456 & 504.

Ver. 262.—φθάνει.] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 267—298—380.—Ἀθάνατοι—ἀθανάτους—Ἀθάνατον.] Vide suprà ad ά, 398.

Ibid.—φοβέουσι.] *Al.* φοβέωσι.

Ver. 268 & 326.—διιπετέος.] Vide suprà ad π', 174.

Ver. 270. Θυμῷ ἀνιάζων.] De antepenultima vocis, ἀνιάζων hoc in loco *productâ*; suprà autem σ', 300, *correptâ*; vide suprà ad ό, 24.

Ver. 271.—κονίην.] *Al.* γαῖαν.

Ver. 274.—ἔπειτα δὲ καί τι πάθοιμι.] Σωθείην ἐκ τοῦ ποταμοῦ. ἔπειτα δὲ καὶ πάθοιμί τι. *Schol.* Cæterùm legitur (notante *Henrico Stephano*) & καὶ τί πάθοιμι; *Quid me fiet?* Ut *Odyss.* έ, 465; Ὤ μοι ἐγὼ τί πάθω——

Ver. 276.—ἔθελγεν.] Vide suprà ad β', 221; & ad γ', 84.

Ver. 279. Ὥς μ' ὄφελ' Ἕκτωρ κτεῖναι.]
——ô Danaûm fortissime gentis
Tydide, mene Iliacis occumbere campis
Non potuisse? tuâque animam hanc effundere dextrâ?
Æn. I, 100.

Ibid.—ὃς ἐνθάδε τέτραφ' ἄριστος.] *Al.* ὃς ἐνθάδε γ' ἔτραφ' ἄριστος. Quam lectionem & præfert *Barnesius.*

Hh Ver.

Τῶ κ' ἀγαθὸν μὲν ἔπεφν', ἀγαθὸς δέ κεν ἐξενάριξε·
Νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι,
Ἐρχθέντ' ἐν μεγάλῳ ποταμῷ, ὡς παῖδα συφορβὸν,
Ὅν ῥά τ' ἔναυλος ἀποέρσει χειμῶνι περῶντα.
Ὣς φάτο· τῷ δὲ μάλ' ὦκα Ποσειδάων καὶ Ἀθήνη
Στήτην ἐγγὺς ἰόντε, δέμας δ' ἄνδρεσσιν εἴκτην·
Χειρὶ δὲ χεῖρα λαβόντες ἐπιστώσαντ' ἐπέεσσι·
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Πηλείδη, μήτ' ἄρ τι λίην τρέε, μήτε τι τάρβει·
Τοίω γάρ τοι νῶϊ θεῶν ἐπιταῤῥόθω εἰμὲν,
Ζηνὸς ἐπαινήσαντος, ἐγὼ καὶ Παλλὰς Ἀθήνη·
Ὡς οὔ τοι ποταμῷ γε δαμήμεναι αἴσιμόν ἐστιν·
Ἀλλ' ὅδε μὲν τάχα λωφήσει, σὺ δὲ εἴσεαι αὐτός·
Αὐτάρ τοι πυκινῶς ὑποθησόμεθ', αἴκε πίθηαι,
Μὴ πρὶν παύειν χεῖρας ὁμοιΐου πολέμοιο,
Πρὶν κατὰ Ἰλιόφιν κλυτὰ τείχεα λαὸν ἐέλσαι
Τρωϊκὸν, ὅς κε φύγῃσι· σὺ δ' Ἕκτορι θυμὸν ἀπούρας
Ἂψ ἐπὶ νῆας ἴμεν· δίδομεν δέ τοι εὖχος ἀρέσθαι.
Τὼ μὲν ἄρ' ὣς εἰπόντε μετ' ἀθανάτους ἀπεβήτην·
Αὐτὰρ ὁ βῆ, (μέγα γάρ ῥα θεῶν ὤτρυνεν ἐφετμὴ,)
Ἐς πεδίον· τὸ δὲ πᾶν πλῆθ' ὕδατος ἐκχυμένοιο·
Πολλὰ δὲ τεύχεα καλὰ δαϊκταμένων αἰζηῶν
Πλῶον, καὶ νέκυες· τοῦ δ' ὑψόσε γούνατ' ἐπήδα
Πρὸς ῥόον ἀΐσσοντος ἂν ἰθύν· οὐδέ μιν ἔσχε
Εὐρὺ ῥέων ποταμός· μέγα γὰρ σθένος ἔμβαλ' Ἀθήνη·
Οὐδὲ Σκάμανδρος ἔληγε τὸ ὃν μένος, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Χώετο Πηλείωνι, κόρυσσε δὲ κῦμα ῥόοιο,

" Tum fortem quidem occidisset, & ipse fortis occisum spoliâsset :
" Nunc autem me inglorià-morte fatale-est corripi,
" Conclusum in magno-fluvio, tanquam servulum subulcum,
" Quem torrens obrutum-perdit pluvio-tempore transeuntem.
Sic dixit : Huic autem valdè citò Neptunus & Minerva
Steterunt propè accedentes, corpore autem hominibus similes-facti erant ;
Manúque manum prehendentes, confirmârunt verbis :
Inter hos autem sermonem orsus est Neptunus terræ quassator :
" Pelide, neque jam valdè trepida, neque turbare ;
" Tales enim tibi nos ex diis auxiliatores sumus,
" Jove approbante, ego & Pallas Minerva :
" Quoniam haud tibi à fluvio utique domari fatale est ;
" Sed hic quidem citò desinet, tu autem videbis ipse :
" At tibi prudens suggeremus consilium, si modò parueris,
" Nè priùs abstineas manus ab omnibus-æquè-gravi pugnâ,
" Quàm in Ilii inclytos muros populum concluseris
" Trojanum, quicunque effugere poterit : Tu verò Hectori animâ ereptâ
" Ad naves redito : damus nempè tibi gloriam referre.
Hi sanè sic loquuti ad immortales abierunt :
At ille ivit, (valdè enim deorum impellebat *eum* præceptum,)
In campum ; Hic verò totus inundabatur aquâ effusâ :
Multa autem arma pulchra prælio-cæsorum juvenum
Fluitabant, & cadavera, illius autem in altum genua exiliebant
Adversùs cursum ruentis rectà ; neque enim tenuit
Latè fluens fluvius ; magnum enim robur immiserat Minerva :
Neque Scamander remisit suam vim, sed adhuc magis
Irascebatur Pelidæ, tumefaciebátque undam fluenti,

Ver. 280.—Τῷ κ' ἀγαθὸν μὲν ἔπεφν', ἀγαθὸς δέ κεν ἐξενάριξε.] Τῷ κ' ἀγαθὸς μὲν ἔφεφν', ἀγαθὸν δέ κεν ἐξενάριξε· Cod. *Oxon.* à *Barnesio*, item Cod. *Harleian.* à *Th. Bentleio* collatus.

Ver. 283.—ἔναυλος.] Χείμαῤῥος ποταμὸς, διὰ στενοῦ ῥέων. *Schol.*

Ibid.—ἀποέρσει.] *Al.* ἀποέρσῃ.] Pronuntiabatur autem, ut opinor, ἀπουέρσει, vel *apouversei.* Vide suprà ad τ', 35.

Ver. 285.—δέμας δ' ἄνδρεσσιν εἴκτην.] Vide suprà ad ξ', 136.

Ver. 287. Τοῖσι δὲ.] Vide suprà ad θ', 160. Malè *Barnesius*, Τοῖσιδε.

Ver. 288.—ἄρ τι.] Ita edidit *Barnesius*, Quocum facit Codex *Harleianus*. *Al*, ἄρ τι.

Ver. 292.—λωφήσει.] Κοπάσει, παύσεται· μετενήνεκται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τῶν τὰ φορτία ἀποθεμένων τοῦ λόφου ὑποζυγίων. *Schol.* MS apud *Barnesium.*

Ver. 294.—ὁμοιΐου πολέμοιο.] Vide suprà ad σ', 242.

Ver. 296.—ἀπούρας.] Cod. *Harleian.* ἀπηύρας.

Ver. 303.—ἂν ἰθύν.] Ἐπ' εὐθείας. κατὰ τὴν ὁρμὴν τοῦ ποταμοῦ. *Schol.*

Ver. 304.—μέγα γὰρ σθένος ἔμβαλ' Ἀθήνη.] Vide suprà ad υ, 110.

Ver. 305, 603.—Σκάμανδρος—Σκάμανδρον.] Cod. *Harleian* Κάμανδρος—Κάμανδρον.

Ibid.—ἔληγε τὸ ὃν μένος.] Vide suprà ad ν', 424.

Ver.

Ὑψόσ' ἀειρόμενος· Σιμόεντι δὲ κέκλετ' ἀΰσας·
Φίλε κασίγνητε, σθένος ἀνέρος ἀμφότεροί περ
Σχῶμεν, ἐπεὶ τάχα ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Ἐκπέρσει, Τρῶες δὲ κατὰ μόθον οὐ μενέουσιν.
Ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, καὶ ἐμπίπληθι ῥέεθρα
Ὕδατος ἐκ πηγέων, πάντας δ' ὀρόθυνον ἐναύλους·
Ἵστη δὲ μέγα κῦμα· πολὺν δ' ὀρυμαγδὸν ὄρινε
Φιτρῶν καὶ λάων, ἵνα παύσομεν ἄγριον ἄνδρα,
Ὃς δὴ νῦν κρατέει, μέμονεν δ' ὅγε ἶσα θεοῖσι.
Φημὶ γὰρ οὔτε βίην χραισμησέμεν, οὔτε τι εἶδος,
Οὔτε τὰ τεύχεα καλὰ, τά που μάλα νειόθι λίμνης
Κείσεθ' ὑπ' ἰλύος κεκαλυμμένα· κὰδ δέ μιν αὐτὸν
Εἰλύσω ψαμάθοισιν, ἅλις χεράδος περιχεύας
Μυρίον, οὐδέ οἱ ὀστέ' ἐπιστήσονται Ἀχαιοὶ
Ἀλλέξαι· τόσσην οἱ ἄσιν καθύπερθε καλύψω.
Αὐτοῦ οἱ καὶ σῆμα τετεύξεται, οὐδέ τι μὶν χρεὼ
Ἔσται τυμβοχοῆς, ὅτε μιν θάπτωσιν Ἀχαιοί.
Ἦ, καὶ ἐπῶρτ' Ἀχιλῆϊ κυκώμενος ὑψόσε θύων,
Μορμύρων ἀφρῷ τε, καὶ αἵματι, καὶ νεκύεσσι.
Πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα διϊπετέος ποταμοῖο
Ἵστατ' ἀειρόμενον, κατὰ δ' ᾕρεε Πηλείωνα.
Ἥρη δὲ μέγ' ἄϋσε, περιδδείσασ' Ἀχιλῆϊ,
Μή μιν ἀποέρσειε μέγας ποταμὸς βαθυδίνης·
Αὐτίκα δ' Ἥφαιστον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·
Ὄρσεο, Κυλλοπόδιον, ἐμὸν τέκος· ἄντα σέθεν γὰρ

In altum sublatus: Simoëntem verò hortabatur vociferans;
" Chare frater, robur viri ambo saltem
" Cohibeamus, mox enim urbem magnam Priami regis
" Evertet; Trojani verò in pugnâ non manebunt.
" Sed auxilium affer celerrimè, & imple fluenta
" Aquâ ex fontibus, omnésque concita rivos;
" Atque erige magnam undam: multam verò turbam excita
" Truncorum & lapidum, ut compescamus immanem virum,
" Qui jamdudum victor-grassatur, animóque-agitat paria diis.
" Aio enim neque vim *illius* profuturam, neque omnino formam,
" Neque illa arma pulchra, quæ alicubi in imo fundo voraginis
" Jacebunt sub limo tecta: quin & ipsum
" Involvam arenis, sabulo affatim circumfuso
" Immenso; neque ejus ossa poterunt Achivi
" Colligere: tantam ei colluviem desupèr obtendam.
" Ibidem ei & sepulcrum erit, neque omnino ei opus
" Erit humatione, quando ei exequias-facient Achivi.
Dixit, & ingruit in Achillem turbidus in-altum furens,
Murmurans spumâque, & sanguine, & cadaveribus.
Purpurea verò continuò unda à-Jove-fluentis fluvii
Stabat elevata, occupabatque Pelidem.
Juno autem altè-clamavit, admodùm-timens Achilli,
Nè ipsum abriperet magnus fluvius vorticibus-profundus:
Statim verò Vulcanum allocuta est suum dilectum filium:
" Exurge-ad certamen, Vulcane, mi fili: contra te enim

Ver. 310.—κατὰ μόθον.] Quâ ratione, κατὰ, hîc ultimam producat; item δὲ, *ver.* 313, & 328; & περὶν, *ver.* 340; & ἅλις, *ver.* 344; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 312.—πηγέων.] Pronuntiabatur πηγῶν.

Ibid.—ἐναύλους.] Τὰς τῶν ποταμῶν διώρυγας· ἢ τοὺς διὰ στενοῦ ῥέοντας ποταμούς. *Schol.*

Ver. 315.—μέμονεν.] Vide suprà ad γ', 481; & ad ά, 37.

Ibid.—ὅγε.] Vide suprà ad γ', 409.

Ver. 318. Κείσεθ' ὑπ' ἰλύος.] Ὑπὸ τῆς ἰλύος τοῦ ποταμοῦ· ὅ ἐστι τοῦ πλήθους τοῦ πηλοῦ. *Schol.*

Ibid.—ἰλύος.] Τὸ δὲ ἰλύος ἐν ἄλλοις μὲν συστέλλει τὴν παραλήγουσαν· νῦν δὲ, ἐξέτεινεν. *Eustath.* Quod quâ ratione fiat, vide suprà ad ό, 24.

Ver. 319. Εἰλύσω.] Cod. *Harleian.* Εἰλύσσω. *Al.* Ἰλύσω.

Ibid. — χεράδος.] Τῆς ὑπὸ ποταμῶν ἀθροιζομένης ψάμμου, καὶ ξύλων συγκομιδῆς. *Schol.*

Ver. 321.—ἄσιν.] Ἰλὺν· ὅ ἐστι γῆν ψαμμώδη. *Schol.*

Ver. 322.—σῆμα.] *Al.* μοῖρα.

Ibid.—χρεὼ.] Pronuntiabatur χρῶ. Vide & suprà ad κ', 43.

Ver. 323.—τυμβοχοῆς.] *Al.* τυμβοχοῆσ', pro τυμβοχοῆσαι.

Ibid. — θάπτωσιν.] Cod. *Harleian.* θάπτουσιν.

Ver. 325. Μορμύρων.] Vide suprà ad έ, 599.

Ver. 326. Πορφύρεον.] Vide suprà ad ά, 482.

Ibid. — διϊπετέος.] Τοῦ ἐκ τῶν ὄμβρων τοῦ Διὸς γεγονότος. *Schol.*

Ver. 329.—ἀποέρσειε.] Vide suprà ad *ver.* 283.

Ver. 330. Αὐτίκα δ' Ἥφαιστον.] Ὅμηρος δὲ τῷ ποταμῷ τὸν Ἥφαιστον, καὶ τῷ Ποσειδῶνι τὸν Ἀπόλλωνα κατὰ τὴν μάχην φυσικῶς μᾶλλον ἢ μυθικῶς ἀντέταξεν. *Plutarch.* περὶ τοῦ πρώτου ψυχροῦ.

Ver. 331. Ὄρσεο, Κυλλοπόδιον.] Pulcherrima super hâc re *Plutarchi* observatio. Ὁ Θερσίτης ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως, οὐ χωλὸς, οὐ φαλακρὸς, οὐ κυρτὸς, ἀλλ' ἀκριτόμυθος λοιδορεῖται. Τὸν δ'

Ξάνθον δινήεντα μάχῃ ἤισκομεν εἶναι·
Ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, πιφαύσκεο δὲ φλόγα πολλήν·
Αὐτὰρ ἐγὼ Ζεφύροιο καὶ ἀργέσταο Νότοιο,
Εἴσομαι ἐξ ἁλόθεν χαλεπὴν ὄρσουσα θύελλαν,
Ἥ κεν ἀπὸ Τρώων κεφαλὰς καὶ τεύχεα κήαι,
Φλέγμα κακὸν φορέουσα· σὺ δὲ Ξάνθοιο παρ' ὄχθας
Δένδρεα καῖ', ἐν δ' αὐτὸν ἵει πυρί· μηδέ σε πάμπαν
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῇ·
Μηδὲ πρὶν ἀπόπαυε τεὸν μένος· ἀλλ' ὁπόταν δὴ
Φθέγξομ' ἐγὼν ἰάχουσα, τότε σχεῖν ἀκάματον πῦρ.
Ὣς ἔφαθ'· Ἥφαιστος δὲ τιτύσκετο θεσπιδαὲς πῦρ.
Πρῶτα μὲν ἐν πεδίῳ πῦρ δαίετο, καῖε δὲ νεκροὺς
Πολλούς, οἵ ῥα κατ' αὐτὸν ἅλις ἔσαν, οὓς κτάν' Ἀχιλλεύς·
Πᾶν δ' ἐξηράνθη πεδίον, σχέτο δ' ἀγλαὸν ὕδωρ.
Ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης νεοαρδέ' ἀλωὴν
Αἶψ' ἂν ξηραίνῃ, χαίρει δέ μιν ὅστις ἐθείρει·
Ὣς ἐξηράνθη πεδίον πᾶν, κὰδ δ' ἄρα νεκροὺς
Κῆεν, ὁ δ' ἐς ποταμὸν τρέψε φλόγα παμφανόωσαν.
Καίοντο πτελέαι τε, καὶ ἰτέαι, ἠδὲ μυρῖκαι,
Καίετο δὲ λωτός τ', ἠδὲ θρύον, ἠδὲ κύπειρον,
Τὰ περὶ καλὰ ῥέεθρα ἅλις ποταμοῖο πεφύκει·
Τείροντ' ἐγχέλυές τε, καὶ ἰχθύες, οἳ κατὰ δίνας,
Οἳ κατὰ καλὰ ῥέεθρα κυβίστων ἔνθα καὶ ἔνθα,
Πνοιῇ τειρόμενοι πολυμήτιος Ἡφαίστοιο.
Καίετο δ' ἲς ποταμοῖο, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν.

" Xanthum vorticosum in pugnâ conjicimus parem esse:
" Quin opem-fer citissimè, & ostenta flammam multam:
" Ego verò Zephyri & velocis Noti
" Ibo è mari gravem excitatura procellam,
" Quæ Trojanorum capita & arma comburat,
" Incendium exitiale ferens: tu verò Xanthi præter ripas
" Arbores ure, ipsúmque immitte igni; neque te omnino
" Blandis verbis avertat, aut minis:
" Neque antè cohibeas tuam vim, quàm ubi
" Signum-dedero clamore; tunc compesce indefessum ignem.
Sic dixit: Vulcanus autem jaculabatur immanè-ardentem ignem.
Primùm quidem in campo ignis accendebatur, cremabátque mortuos
Multos, qui in eo affatim erant, quos interfecerat Achilles:
Totus verò siccatus est campus, coërcitáque est limpida aqua.
Ut verò cùm autumnalis Boreas recèns-irrigatum-hortum
Statim exiccaverit, gaudet verò, ipsum quisquis de-more-colit:
Sic exiccatus est campus totus, atque mortuos
Exussit; at is in fluvium vertit flammam collucentem.
Urebantur ulmíque & salices, atque myricæ;
Urebatur etiam lotúsque, & ulva, atque cyperus,
Quæ circùm pulchra fluenta affatim fluvii nascebantur:
Laborabant anguillæque, & pisces, qui per vortices,
Qui per pulchra fluenta urinabantur huc illuc,
Spiritu laborantes varii-artificiis Vulcani.
Urebatur & vis Fluvii, verbáque fecit, dixitque:

Ἥφαιστον ἡ τεκοῦσα καὶ φιλοφρονουμένη προσηγόρευσεν ἀπὸ τῆς χωλότητος, "Ὄρσεο, Κυλλοπόδιον, ἐμὸν τέκος." ——— *De audiend. Poëtis.*

Ver. 332.—μάχῃ ἤισκομεν εἶναι.] Κατὰ σοῦ γὰρ ἄξιον ἀνταγωνιστὴν ἡγούμεθα τὸν Ξάνθον. *Schol.*

Ver. 335.—ὄρσουσα.] *Al.* ὀρέουσα.

Ver. 339.—καὶ ἀρειῇ.] Cod. *Harleian.* ἢ ἀρειῇ. Quo modo legit & *Eustathius.*

Ver. 641.—ἀκάματον πῦρ.] Vide suprà ad *ver.* 13; & ad ά, 398.

Ver. 343.—καῖε.] *Al.* δαῖε.

Ver. 344.—ῥά.] *Ut dictum est*——.

Ver. 346.—ὀπωρινὸς.] Vide suprà ad έ, 5.

Ibid.—νεοαρδέ' ἀλωὴν.] Νεωστὶ πεπολισμένην καὶ ἀρδευθεῖσαν. *Schol.*

Ver. 247.—ἐθείρει.] Ἐξ ἔθους ἐπιμελοῖτο. *Schol.* *Al.* ἐθείρῃ.

Ver. 348.—ἄρα.] *Ut fit*——. *Ut par erat*——.

Ver. 351.—δὲ λωτός.] Quâ ratione, δὲ, hîc producatur; item Τὰ, *ver.* 252; & καιόμενος, *ver.* 361; & μελδόμενος, *ver.* 363; & λισσόμενος, *ver.* 368; vide suprà ad ά, 51.

Ibid.—λωτός τ' ἠδὲ θρύον.] *Al.* λωτός τε ἰδὲ θρύον. Quo modo legit Codex *Harleianus.*

Ibid.—θρύον.] Εἶδος πόας, ὁ λεγόμενος θρύσις. *Schol.*

Ver. 352.—πεφύκει.] Si πέφυκε dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide suprà ad ά, 37; & ad δ', 492.

Ver. 353. Τείροντ' ἐγχέλυές τε, καὶ ἰχθύες.] Καὶ ὁ ποιητὴς οὖν θέλων δηλῶσαι τὸ εἰς βάθος τοῦ ποταμοῦ καιόμενον, οὕτως ἔφη· " Τείροντ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες" ἰδικώτερον δὲ καὶ κατ' ἐξαίρετον ἐγχέλυες, ἵνα καὶ τὸ βάθος τοῦ κεκαυμένου ὕδατος δηλώσῃ. *Athenæus, Lib.* VII, *cap.* 13.

Ver. 354, 361, 365, & 382.—καλὰ.] Vide suprà ad β', 43.

Ver.

Ἥφαιστ᾽, οὔτις σοί γε θεῶν δύνατ᾽ ἀντιφερίζειν,
Οὐδ᾽ ἂν ἐγώ σοι γ᾽ ὧδε πυρὶ φλεγέθοντι μαχοίμην·
Λῆγ᾽ ἔριδος· Τρῶας δὲ καὶ αὐτίκα δῖος Ἀχιλλεὺς
Ἄστεος ἐξελάσειε· τί μοι ἔριδος καὶ ἀρωγῆς;
Φῆ πυρὶ καιόμενος· ἀνὰ δ᾽ ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα.
Ὡς δὲ λέβης ζεῖ ἔνδον, ἐπειγόμενος πυρὶ πολλῷ,
Κνίσση μελδόμενος ἁπαλοτρεφέος σιάλοιο,
Πάντοθεν ἀμβολάδην, ὑπὸ δὲ ξύλα κάγκανα κεῖται·
Ὡς τοῦ καλὰ ῥέεθρα πυρὶ φλέγετο, ζέε δ᾽ ὕδωρ·
Οὐδ᾽ ἔθελε προρέειν, ἀλλ᾽ ἴσχετο· τεῖρε δ᾽ ἀϋτμὴ,
Ἡφαίστοιο βίηφι πολύφρονος· αὐτὰρ ὅγ᾽ Ἥρην,
Πολλὰ λισσόμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἥρη, τίπτε σὸς υἱὸς ἐμὸν ῥόον ἔχραε κήδειν
Ἐξ ἄλλων; οὐ μέν τοι ἐγὼ τόσον αἴτιός εἰμι,
Ὅσσον οἱ ἄλλοι πάντες, ὅσοι Τρώεσσιν ἀρωγοί.
Ἀλλ᾽ ἤτοι μὲν ἐγὼν ἀποπαύσομαι, εἰ σὺ κελεύεις·
Παυέσθω δὲ καὶ οὗτος· ἐγὼ δ᾽ ἐπὶ καὶ τόδ᾽ ὀμοῦμαι,
Μήποτ᾽ ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ,
Μηδ᾽ ὁπόταν Τροίη μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται
Καιομένη, καίωσι δ᾽ ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ᾽ ἄκουσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Αὐτίκ᾽ ἄρ᾽ Ἥφαιστον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·
Ἥφαιστε, σχέο, τέκνον ἀγακλέες· οὐ γὰρ ἔοικεν
Ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτῶν ἕνεκα στυφελίζειν.

" Vulcane, nullus tibi certè deorum potest ex-æquo adversari,
" Neque omnino ego tibi sic igne ardenti pugnavero:
" Desine à certamine: Trojanos verò vel statim nobilis Achilles
" Urbe expellat: Quid mihi cum contentione & auxilio?
Dixit igne ardens; ebulliebant autem pulchra fluenta.
Ut verò lebes fervet intus, dum urgetur igne multo,
Adipem liquefaciens saginati porci,
Undique eructans, subtus nempe ligna sicca jacent:
Sic hujus pulchra fluenta igne ardebant, bulliebátque aqua;
Nec poterat profluere, sed inhibebatur: infestabat enim vapor,
Vulcani per vim multiscii: At ille Junonem,
Multis supplicans, verbis alatis allocutus est:
" Juno, cur tuus filius in meum fluentum furenter-incubuit, ut infestaret
" Præ cæteris? non sanè tibi ego tantum in culpâ sum,
" Quantum cæteri omnes *dii*, quotquot Trojanis auxiliatores
" Sed certè quidem ego desistam, si tu jubes:
" Desistat autem & hic: ego verò insuper & hoc juro,
" Nunquam à Trojanis *me* depulsurum-ope-allatâ malum diem
" Nè quidem cùm Troja exitiali igne tota cremabitur
" Incensa, incenderint autem Mavortii filii Achivorum.
Ut verò hoc audierat dea ulnas candida Juno,
Confestim Vulcanum allocuta est suum dilectum filium:
" Vulcane, abstine, fili inclyte: haud enim par est
" Immortalem Deum ità mortalium gratiâ torquere.

Ver. 362. Ὡς δὲ λέβης.]

——Magno veluti cùm flamma sonore
Virgea suggeritur costis undantis aheni,
Exultantque æstu latices; furit intus aquæ vis,
Fumidus atque alte spumis exuberat amnis:
Nec jam se capit unda; volat vapor ater ad auras.

Æn. XII, 462.

Quo de loco *Macrobius*; " Græci versus aëni continent mentionem multo igne ebullientis: & totum ipsum locum hæc " verba ornant πάντοθεν ἀμβολάδην· nam scaturigines ex omni " parte emergentes sic eleganter expressit. In Latinis versibus " tota rei pompa descripta est, sonus flammæ; " & pro hoc " quod ille dixerat, πάντοθεν ἀμβολάδην, *exsultant æstu latices*, & amnem fumidum exuberantem spumis atque intus " furentem (unius enim verbi non reperiens similem dignitatem, " compensavit quod deerat copiæ varietate descriptionis,) adjecit post omnia; *Nec jam se capit unda:* quo expressit quod " semper usu evenit suppositi nimietate caloris." *Lib.* V, *cap.* 11.

Ver. 363. Κνίσση μελδόμενος.] Οἱ μὲν διορθοῦντες, ἠξίουν μετὰ τοῦ ν γράφειν, "Κνίσσην μελδόμενος," ἀντὶ τοῦ, τήκων, ἀκούοντες· ἵνα ᾖ, τὴν κνίσσαν τήκων· σημαίνει γὰρ κυρίως τὸ μέλδειν, τὸ τὰ μέλη ἔδειν. *Porphyr. Quæst. Homeric* 10. Similiter exponit *Scholiastes*: Ἀντὶ τοῦ, τὰ λίπη τήκων.

Ver. 366.—προρέειν.] Codd. *Harleian.* προχέειν.

Ver. 368.——Πολλὰ λισσόμενος.] Vox, πολλὰ, ultimam hîc, etiam extra cæsuram, mihi videtur eâdem de causâ *consulto* producere, ac vox μέγα, in μέγα ἰάχουσα, & similibus. Vide suprà ad δ', 456. *Barnesius* ex conjecturâ edidit, πολλὰ οὖ λισσόμενος. Quam lectionem " omnino *sensui Versuique* aptiorem" contendit. Sed, ut opinor, minùs rectè.

Ver. 372, 384.—ἀποπαύσομαι——Παυσάσθην.] Vide suprà ad χ', 141.

Ver. 376. Καιομένη, καίωσι δ'.] Cod. *Harleian.* Δαιομένη, δαίωσι δ'. Ut suprà υ', 317.

Ver. 378. Αὐτίκ' ἄρ'.] *Statim deinceps*; *Statim proindè*——.

Ver. 380.—στυφελίζειν.] *Al.* στυφελίξειν.

Ver

Ὡς ἔφαθ'· Ἥφαιστος δὲ κατέσβεσε θεσπιδαὲς πῦρ·
Ἄψοῤῥον δ' ἄρα κῦμα κατέσσυτο καλὰ ῥέεθρα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Ξάνθοιο δάμη μένος, οἱ μὲν ἔπειτα
Παυσάσθην· Ἥρη γάρ ἐρύκακε χωομένη περ.
Ἐν δ' ἄλλοισι θεοῖσιν ἔρις πέσε βεβριθυῖα,
Ἀργαλέη, δίχα δέ σφιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἄητο·
Σὺν δ' ἔπεσον μεγάλῳ ὁμάδῳ, βράχε δ' εὐρεῖα χθών·
Ἀμφὶ δὲ σάλπιγξεν μέγας οὐρανός· ἄϊε δὲ Ζεὺς
Ἥμενος Οὐλύμπῳ, ἐγέλασσε δέ οἱ φίλον ἦτορ
Γηθοσύνῃ, ὅθ' ὁρᾶτο θεοὺς ἔριδι ξυνιόντας.
Ἔνθ' οἵ γ' οὐκ ἔτι δηρὸν ἀφέστασαν· ἦρχε γὰρ Ἄρης
Ῥινοτόρος, καὶ πρῶτος Ἀθηναίῃ ἐπόρουσε,
Χάλκεον ἔγχος ἔχων· καὶ ὀνείδειον φάτο μῦθον·
Τίπτ' αὖ, ὦ κυνόμυια, θεοὺς ἔριδι ξυνελαύνεις,
Θάρσος ἄητον ἔχουσα; μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν.
Ἦ οὐ μέμνῃ, ὅτε Τυδείδην Διομήδε' ἀνῆκας
Οὐτάμεναι; αὐτὴ δὲ πανόψιον ἔγχος ἑλοῦσα,
Ἰθὺς ἐμεῦ ὦσας, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψας·
Τῷ σ' αὖ νῦν ὀΐω ἀποτισέμεν, ὅσσα μ' ἔοργας.

Sic dixit: Vulcanus autem extinxit immanè-ardentem ignem:
Et refluа continuò unda dejecit se in pulchros rivos.
At postquàm Xanthi domita est vis, hi quidem posteà
Quieverunt: Juno enim coërcuit irata licèt.
Cæteris verò diis contentio incubuit gravis,
Importuna; in diversa nempè iis in præcordiis animus ferebatur:
Concurrerunt autem ingenti tumultu, remugiit verò lata tellus;
Circúmque clangorem reddidit magnum cœlum; audivit autem Jupiter
Sedens in Olympo; risitque ei suum cor
Lætitiâ, ut vidit deos certamine congredientes.
Tum ii non ampliùs diu seorsum stetere: incepit enim Mars
Clypeorum-perforator, & primus in Minervam irruit,
Æream hastam tenens; & probrosa dixit verba:
" Cur verò jam, ô impudentissima, deos ad certamen committis,
" Audaciâ immensâ prædita? Magnus autem te animus extimulavit.
" Annon recordaris, quando Tydidem Diomedem impulisti,
" Ut me percuteret? Ipsâque fulgidâ hastâ sumptâ,
" Rectà-in me adegisti, corpúsque pulchrum dilacerâsti:
" Ideò te vicissim nunc puto luituram esse, quæcunque in me fecisti.

Ver. 382.—κατέσσυτο.] *Al.* κατέσχετο.

Ver. 385.—βεβριθυῖα.] Vide suprà ad β, 314.

Ver. 386.—δίχα δέ σφιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἄητο.] Διχῶς δ' αὐτῶν ὡρμήθη ἡ ψυχὴ, τουτέστι διάφορον ἔσχον τὴν γνώμην. *Schol.*

Ver. 387.—μεγάλῳ ὁμάδῳ, βράχε δ' εὐρεῖα χθών.] Vide suprà ad β', 210; & ad δ', 455.

Ibid.—ὁμάδῳ.] *Al.* παλάγῳ· Ut suprà *ver.* 9.

Ver. 388. Ἀμφὶ δὲ σάλπιγξεν μέγας οὐρανός· ἄϊε δὲ Ζεύς.]

It clamor cœlo:—— *Æn.* V, 451.

Tyrrhenusque tubæ mugire per æthera clangor. *Æn.* VIII, 526.

At tuba terribilem sonitum procul ære canoro
Increpuit: sequitur clamor, cœlumque remugit. *Æn.* IX, 503.

It cœlo clamorque virûm, clangorque tubarum: *Æn.* XI, 192.

Ubi in transcursu notandum, istud, "*It cœlo clamor,*" non esse, "*It clamor ad cœlum;*" vel, "*Clamor tollitur ad cœlum,*" uti minùs rectè reddit *Ruæus*; sed, "*It clamor per totum cœlum;*" vel, "*Totum cœlum clamore resonat.*" Ἔνιαι μεταφοραὶ σμικροπρέπειαν ποιοῦσι μᾶλλον ἢ μέγεθος. —— οὐρανὸν γὰρ ὅλον ἠχοῦντα, οὐκ ἐχρῆν προσεικάσαι ἠχούσῃ σάλπιγγι. Πλὴν εἰ μή τις ἅμα ἀπολογοῖτο ὑπὲρ τοῦ Ὁμήρου λέγων, ὡσαύτως ἤχησεν μέγας οὐρανὸς, ὡς ἂν ἠχήσειε σαλπίζων ὅλος οὐρανός. *Demetr. Phaler.* § 84. *Longinus* autem; ὑπερφυᾶ, inquit, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς θεομαχίας φαντάσματα.

" Ἀμφὶ δ' ἐσάλπιγξεν μέγας οὐρανὸς, οὔλυμπός τε."

Ubi notandum pro vulgato, ἄϊε δὲ Ζεύς, legisse hîc *Longinum*, aut memoriter citâsse οὔλυμπός τε. Cæterùm hæc de *tonitru* accipit *Popius*; minùs rectè. Quod autem de hoc loco ait *Terrassonus*, id verò planè est ineptum; "Pour moi, je dis, " que le ciel n'ayant ni ne pouvant avoir une bouche, & " n'étant point dans l'ordre des animaux qui sont doüez de la " parole ou de la voix; nôtre regle condamne ce merveilleux, " comme n'etant point analogique à ce qui se passe dans la " nature," *Dissertat. sur l' Iliade, Part.* IV, *cap.* 1.

Ibid. — ἄϊε δὲ Ζεὺς Ἥμενος Οὐλύμπῳ·]

At non hæc nullis hominum sator atque Deorum
Observans oculis, summo sedet altus Olympo. *Æn.* XI, 725.

Ver. 391.—ἀφέστασαν.] Vide suprà ad μ', 55.

Ver. 394. Τίπτ' αὖ.] *Al.* Τίπτ' αὖτ'.

Ibid.—κυνόμυια.] *Impudens & molesta.*

Ver. 396. Ἦ οὐ μέμνῃ.] Pronuntiabatur ἦυ μέμνῃ. Vide suprà ad ά, 188; & ad έ, 349.

Ver. 397. Οὐτάμεναι.] Vide suprà ad μ', 55.

Ibid.—πανόψιον.] Ἐν τῇ πάντων ὄψει ὁρώμενον. *Schol.* Ἀντίμαχος δὲ, ὑπονόσφιον γράφει. *Eustath.*

Ver. 399.—ἀποτισέμεν.] Vide suprà ad ί, 508.

Ver.

Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
Σμερδαλέην, ἣν οὐδὲ Διὸς δάμνησι κεραυνὸς,
Τῇ μιν Ἄρης οὔτησε μιαιφόνος ἔγχεϊ μακρῷ·
Ἡ δ' ἀναχασσαμένη λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ,
Κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε, μέγαν τε,
Τόν ῥ' ἄνδρες πρότεροι θέσαν ἔμμεναι οὖρον ἀρούρης·
Τῷ βάλε θοῦρον Ἄρηα κατ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα·
Ἑπτὰ δ' ἐπέσχε πέλεθρα πεσὼν, ἐκόνισσε δὲ χαίτας·
Τεύχεά τ' ἀμφαράβησε· γέλασσε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
Καί οἱ ἐπευχομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Νηπύτι', οὐδὲ νύ πώ περ ἐπεφράσω, ὅσσον ἀρείων
Εὔχομ' ἐγὼν ἔμεναι, ὅτι μοι μένος ἀντιφερίζεις;
Οὕτω κεν τῆς μητρὸς ἐριννύας ἐξαποτίνοις,
Ἥ τοι χωομένη κακὰ μήδεται, οὕνεκ' Ἀχαιοὺς
Κάλλιπες, αὐτὰρ Τρωσὶν ὑπερφιάλοισιν ἀμύνεις.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τράπεν ὄσσε φαεινώ·
Τὸν δ' ἄγε χειρὸς ἑλοῦσα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Πυκνὰ μάλα στενάχοντα· μόγις δ' ἐσαγείρατο θυμόν.
Τὴν δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη,
Καὶ δ' αὖθ' ἡ κυνόμυια ἄγει βροτολοιγὸν Ἄρηα
Δηΐου ἐκ πολέμοιο κατὰ κλόνον· ἀλλὰ μέτελθε.
Ὣς φάτ'· Ἀθηναίη δὲ μετέσσυτο, χαῖρε δὲ θυμῷ·
Καί ῥ' ἐπιεισαμένη, πρὸς στήθεα χειρὶ παχείῃ

Sic fatus, feriit ægidem fimbriatam,
Horrendam, quam ne Jovis quidem domuerit fulmen;
In hâc eam Mars percuſſit cæde-inquinatus haſtâ longâ:
Ille verò retro-cedens ſaxum prehendit manu robuſtâ,
Jacens in campo, nigrum, aſperúmque, magnúmque,
Quod homines priſci poſuerant, ut eſſet terminus arvi;
Hoc percuſſit impetuoſum Martem ad cervicem, ſolvitque membra:
Septem autem *is* occupavit jugera ſtratus, fœdavítque pulvere crines;
Armáque circùm ſonitum dedêre: Riſit verò Pallas Minerva,
Et ſuper eum glorians verbis alatis allocuta eſt:
" Stulte, nè adhuc quidem ſenſiſti, quantò fortior
" Glorior ego eſſe, quòd mihi vires opponis?
" Sic ſanè tuæ matris furias luas,
" Quæ tibi irata mala machinatur; quòd Achivos
" Deſeruiſti, ac Trojanis fœdifragis auxiliaris.
Sic quidem loquuta, avertit oculos lucidos:
Hunc verò abduxit manu prehenſum Jovis filia Venus,
Crebrò admodum ſuſpirantem: ægre autem *is* collegit animum.
Hanc verò ut advertit dea ulnas-candida Juno,
Statim Minervam verbis alatis allocuta-eſt:
" Proh mirum, Ægiochi Jovis filia indomita,
" En rursùs illa impudentiſſima abducit hominum-perniciem Martem
" Ardenti è prælio per tumultum: at inſequere.
Sic dixit: Minerva autem ibidem con-[cito-gradu-perſequebatur, gaudebátque animo;
Et impetu in eam facto, ad pectora manu robuſtâ

Ver. 400 & 402.—οὔτησε. Vide ſuprà ad δ', 469.

Ver. 400.—αἰγίδα.] *Euſtathius* videtur legiſſe ἀσπίδα.

Ibid.—θυσσανόεσσαν.] Rectè cum duplici σ. Vide ſuprà ad ε', 593.

Ver. 403.—λίθον εἵλετο χειρὶ.]

Saxum antiquum, ingens, campo quod forte jacebat
Limes agro poſitus, litem ut diſcerneret arvis.
Vix illud, lecti bis ſex cervice ſubirent,
Qualis nunc hominum producit corpora tellus.
Ille manu raptum trepidâ torquebat in hoſtem
Altior inſurgens—— . *Æn.* XII, 897.

Quo in loco *Virgilium Homero* ſuperiorem exſtimat *Scaliger*: "Plus (inquit) ad rem facit *antiquum*, quàm *nigrum*; declarat enim magnitudinem; & vero ſimilius eſt, non eſſe aſperum, ſi pro termino poſitum fuerat." Ipſe tamen paulò poſt; "Etiam illud (inquit) notare poſſumus, *Saxum antiquum* aptè deſignare verba illa; ἄνδρες πρότεροι." *Poëtic.* *Lib.* V, *cap.* 3.

Ver. 404.—τρηχύν.] Vide ſuprà ad β', 635.

Ver. 405.—Τόν ῥ'.] *Quod ſcilicèt.*——

Ibid. & *ver.* 464.—ἀρούρης.] Vide ſuprà ad ζ', 142.

Ver. 408.—ἀμφαράβησε.] Vide ſuprà ad δ', 455.

Ver. 410.—ἐπεφράσω.] Vide ſuprà ad α', 140.

Ver. 411.—ἀντιφερίζεις.] *Al.* ἰσοφαρίζεις.

Ver. 412.—ἐξαποτίνοις.] Vide ſuprà ad β', 43.

Ver. 414.—ἀμύνεις.] Cod. *Harleian.* ἀρήγεις.

Ver. 415.—τράπεν.] Cod. *Harleian.* τρέπεν.

Ver. 416.—Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη.] Cod. *Harleian.* φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη.

Ver. 411, 434, & 512.—λευκώλενος Ἥρη.] Vide ſuprà ad α', 572: & ad ο', 92.

Ver. 420.—αἰγιόχοιο Διὸς.] Vide ſuprà ad α', 202.

Ibid.—ἀτρυτώνη.] Vide ſuprà ad β', 157.

Ver. 421.—κυνόμυια.] Vide ſuprà ad *ver.* 394.

Ἤλασε, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
Τὼ μὲν ἄρ' ἄμφω κεῖντο ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
Ἡ δ' ἄρ' ἐπευχομένη ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευε·
Τοιοῦτοι νῦν πάντες, ὅσοι Τρώεσσιν ἀρωγοὶ,
Εἶεν, ὅτ' Ἀργείοισι μαχοίατο θωρηκτῇσιν,
Ὧδέ τε θαρσαλέοι καὶ τλήμονες, ὡς Ἀφροδίτη
Ἦλθεν Ἄρει ἐπίκουρος, ἐμῷ μένει ἀντιόωσα·
Τῷ κεν δὴ πάλαι ἄμμες ἐπαυσάμεθα πτολέμοιο,
Ἰλίου ἐκπέρσαντες ἐϋκτίμενον πτολίεθρον.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Αὐτὰρ Ἀπόλλωνα προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων·
Φοῖβε, τίη δὴ νῶϊ διέσταμεν; οὐδὲ ἔοικεν,
Ἀρξάντων ἑτέρων· τὸ μὲν αἴσχιον αἴκ' ἀμαχητὶ
Ἴομεν Οὔλυμπόνδε, Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ.
Ἄρχε· σὺ γὰρ γενεῆφι νεώτερος· οὐ γὰρ ἔμοιγε
Καλὸν, ἐπεὶ πρότερος γενόμην, καὶ πλείονα οἶδα·
Νηπύτι', ὡς ἄνοον κραδίην ἔχες· οὐδέ νυ τῶν περ
Μέμνηαι, ὅσα δὴ πάθομεν κακὰ Ἴλιον ἀμφὶ,
Μοῦνοι νῶϊ θεῶν, ὅτ' ἀγήνορι Λαομέδοντι
Πὰρ Διὸς ἐλθόντες θητεύσαμεν εἰς ἐνιαυτὸν,
Μισθῷ ἐπὶ ῥητῷ, ὁ δὲ σημαίνων ἐπέτελλεν;
Ἤτοι ἐγὼ Τρώεσσι πόλιν καὶ τεῖχος ἔδειμα
Εὐρύ τε καὶ μάλα καλὸν, ἵν' ἄῤῥηκτος πόλις εἴη·
Φοῖβε, σὺ δ' εἰλίποδας ἕλικας βοῦς βουκολέεσκες

Percussit: ejus autem ibidem soluta sunt genua & charum cor.
Illi itaque ambo jacebant in terrâ almâ:
Illa verò super eos glorians verba alata dixit:
" Tales nunc omnes, quotquot Trojanis auxiliatores
" Sint, quando cum Argivis pugnant armatis,
" Et æque audaces & tolerantes, ac Venus
" Venit Marti auxiliatrix, meo robori occurrens:
" Tum prorsùs jam olim nos destitissemus pugnâ,
" Ilii eversâ benè edificatâ urbe.
Sic dixit: Subrisit autem dea ulnas-candida Juno.
At Apollinem allocutus est rex Terræ-quassator:
" Phœbe, cur jam nos seorsum-stamus? Neque enim par est,
" Cùm cœperint alii: Hoc quidem turpe, si sine-pugnâ
" Redierimus in Olympum, Jovis ad ære-fundatam domum.
" Incipe; tu enim natu junior: Non enim mihi quidem
" Honestum, quippe qui prior natus sum, & plura cognovi.
" Stulte, cùm ita mente-cassum cor habes: neque prorsùs eorum saltem
" Recordaris, quot jam passi sumus mala Ilium circa,
" Soli nos deorum, cùm superbo Laomedonti
" A Jove profecti operam locavimus in annum,
" Mercede condictâ; is autem præcipiens mandata dabat?
" Ego quidem Trojanis urbem & muros ædificavi
" Latósque & admodùm pulchros, ut inexpugnabilis urbs esset:
" Phœbe, tu verò flexipedes camuros boves pascebas

Ver. 425, 432.—ἐπιεισαμένη——ἐπαυσάμεθα.] Vide suprà ad ν', 90; & ad γ', 141.

Ver. 425.—λύτο.] Vide suprà ad *ver.* 114.

Ver. 426.—ποτὶ.] *Al.* ἐπί.

Ver. 429.—θωρηκτῇσιν.] Ita ex uno MS didit *Barnesius.* Ut sit videlicèt ex θωρηκτὴς· quam vocem (ut ipse annotat) usurpat Poëta suprà μ', 317; ό, 689, 739; itémque *ver.* 277. hujus libri. *Al.* θωρηκτοῖσιν· scilicet ex θωρηκτός· quæ vox alibi apud *Homerum* non reperitur.

Ver. 431.—Ἄρει ἐπίκουρος.] Cod. *Harleian.* Ἀρῆι ἐπίκουρος. Quæ si vera sit lectio, pronuntiandum erit, Ἀρη' ἐπίκουρος.

Ver. 432, 442, 450.——κεν δὴ——ὅσα δὴ——Ἀλλ' ὅτι δὴ.] Vide suprà ad ξ', 433, 304; & ad β', 158.

Ver. 434. Ὣς φάτο.] Deest hic versus in codice *Harleiano.*

Ver. 438, & 505.—χαλκοβατὲς δῶ.] Vide suprà ad ά, 426.

Ver. 439.—γενεῆφι.] Vide suprà ad γ', 588.

Ver. 440 & 447. Καλὸν.] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 445.—ἐπὶ ῥητῷ.] Quì ratione, ἐπὶ, hic ultimam producat; item, εἰλίποδας, *ver.* 448; & ἐνὶ, *ver.* 475; vide suprà ad ά, 51. *Al.* ἐπὶ ῥ' ῥητῷ.

Ver. 446. Ἤτοι ἐγὼ Τρώεσσι πόλιν καὶ τεῖχος ἔδειμα.]
Structa meis manibus perjuræ mœnia Trojæ.
Æn. V, 811.

Ibid.—πόλιν καὶ τεῖχος.] Cod. *Harleian.* πόλιν περὶ τεῖχος.

Ver. 448. Φοῖβε, σὺ δ' εἰλίποδας.] " Sol pascit omnia, quæ " terra progenerat: Unde non unius generis, sed omnium peco- " rum Pastor canitur. Ut apud Homerum Neptuno dicente;
" Φοῖβε, σὺ δ' εἰλίποδας ἕλικας βοῦς βουκολέεσκες."
Macrob. Lib. I. *cap.* 17.

Ibid.—ἕλικας βοῦς.] Ἕλικας δὲ τὰς βοῦς φησιν ἐπιθετικῶς, ἤτοι ἀπὸ τῆς κινήσεως τῶν ποδῶν, καθ' ὃ εἰλίποδες λέγονται· ἢ τὰς ἑλικοειδῆ τὰ κέρατα ἔχοντας, ὅ ἐστιν ἐπικαμπῆ. *Schol.* At si vera esset prior interpretatio, tum præcedens εἰλίποδας omnino esset supervacaneum. Vide suprà ad ί, 462.

Ibid.—βουκολέεσκες.] *Pascere solebas.* Vide suprà ad *ver.* 31; & ad ν', 84.

Ἴδης ἐν κνημοῖσι πολυπτύχου ὑληέσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μισθοῖο τέλος πολυγηθέες Ὧραι
Ἐξέφερον, τότε νῶϊ βιήσατο μισθὸν ἅπαντα
Λαομέδων ἔκπαγλος, ἀπειλήσας δ' ἀπέπεμπε.
Σοὶ μὲν ὅγ' ἠπείλησε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθε
Δήσειν, καὶ περάαν νήσων ἔπι τηλεδαπάων·
Στεῦτο δ' ὅγ' ἀμφοτέρων ἀποκοψέμεν οὔατα χαλκῷ.
Νῶϊ δέ τ' ἄψοῤῥοι κίομεν, κεκοτηότι θυμῷ,
Μισθοῦ χωόμενοι, τὸν ὑποστὰς οὐκ ἐτέλεσσε.
Τοῦ δὴ νῦν λαοῖσι φέρεις χάριν; οὐδὲ μεθ' ἡμέων
Πειρᾷ, ὥς κεν Τρῶες ὑπερφίαλοι ἀπόλωνται
Πρόχνυ κακῶς, σὺν παισὶ καὶ αἰδοίῃς ἀλόχοισι;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Ἐννοσίγαι', οὐκ ἄν με σαόφρονα μυθήσαιο
Ἔμμεναι, εἰ δὴ σοί γε, βροτῶν ἕνεκα, πτολεμίζω,
Δειλῶν, οἳ φύλλοισιν ἐοικότες, ἄλλοτε μέν τε
Ζαφλεγέες τελέθουσιν, ἀρούρης καρπὸν ἔδοντες,
Ἄλλοτε δ' αὖ φθινύθουσιν ἀκήριοι· ἀλλὰ τάχιστα
Παυσώμεσθα μάχης· οἱ δ', αὐτοὶ δηριαάσθων.
Ὣς ἄρα φωνήσας πάλιν ἐτράπετ'· αἴδετο γάρ ῥα
Πατροκασιγνήτοιο μιγήμεναι ἐν παλάμῃσι.
Τὸν δὲ κασιγνήτη μάλα νείκεσε, πότνια θηρῶν
Ἄρτεμις ἀγροτέρη, καὶ ὀνείδειον φάτο μῦθον·
Φεύγεις δή, Ἑκάεργε; Ποσειδάωνι δὲ νίκην
Πᾶσαν ἐπέτρεψας; μέλεον δέ οἱ εὖχος ἔδωκας;

" Idæ in faltibus multas-convalles-habentis fylvofæ.
" Sed cùm jam mercedis terminum gratiffimæ Horæ
" Attulerunt, tunc nos vi-fraudavit mercede totâ
" Laomedon violentus, minatúfque dimifit.
" Tibi quidem is minabatur pedes & manus defuper *fe*
" Ligaturum, & venditurum infulas in longinquas;
" Affirmabátque idem utriufque *fe* abfciffurum aures ære.
" Nos verò continuò revertebamur, irato animo,
" Ob mercedem indignantes, quam pollicitus non perfolvit.
" Propter hoc jam nunc populis gratificaris? Neque nobifcum
" Tentas, ut Trojani fœdifragi pereant
" Funditus malè, cum filiis & pudicis uxoribus?
Illum verò viciffim allocutus eft rex longè-jaculans Apollo:
" Neptune, haudquaquam me prudentem dixeris
" Effe, fi jam tecum, mortalium gratiâ, dimicem,
" Miferorum, qui foliis fimiles, interdum quidem
" Admodum vegeti funt, terræ fructu vefcentes,
" Interdum verò contrà pereunt exanimes: Sed citiffimè
" Defiftamus à pugnâ; illi verò, ipfi prælientur.
Sic utique locutus retrò fe vertit; verebatur enim
Cum patruo conferere manus.
Hunc autem foror vehementer objurgavit, domina ferarum
Diana agreftis, & probrofa dixit verba:
" Fugis jam, Longè-jaculans? Neptunóque victoriam
" Totam conceffifti? Impunéque ei gloriam dedifti?

Ver. 449. — κνημοῖσι.] Ταῖς προβάσεσι τῶν ὀρῶν. *Schol.*

Ibid.—πολυπτύχου.] Πολλὰς ἐξοχὰς καὶ ἀποκλίσεις ἔχοντος. *Schol.*

Ibid.—ὑληέσσης.] *Nemorofâ.* *Æn.* III. 270. Vide fuprà ad γ', 151.

Ver. 450. — πολυγηθέες Ὧραι.] Πολλὴν χαρὰν τοῖς ἀνθρώποις τῇ αὑτῶν ἐπελεύσει ἐμποιοῦσαι. *Schol.* Cæterùm alii, notante *Euftathio*, hîc fcribunt πολυγηθέος ut ad μισθοῖο referatur.

Ver. 453. Σοὶ.] Cod. *Harleian.* Σύν.

Ver. 455. —ἀποκοψέμεν.] Nonnulli, notante *Euftathio*, quibufcum facit & *Scholiaftes*, hîc legunt ἀπολεψέμεν. Ut fuprà ά, 236;

περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε.

Al. ἀποκόψειν.

Ver. 459. Πειρᾷ.] Cod. *Harleian.* Πειρᾷς.

Ver. 461—472—478.—ἑκάεργος——Ἑκάεργε——ἑκάεργος.] Vide fuprà ad ά, 43, & 58.

Ver. 463.—βροτῶν ἕνεκα πτολεμίζω.] *Plutarchus, de Confolat. ad Apollonium,* locum hunc hoc modo citat;

——βροτῶν δ' ἕνεκα πτολεμίζειν
Δειλῶν, οἳ φύλλοισιν ἐοικότες, ἄλλοτε μέντοι
Ζαφλεγέες τελέθουσιν, ἀρούρης καρπὸν ἔδοντες,
Ἄλλοτε δὲ φθινύθουσιν ἀκήριοι, οὐδέ τις ἀλκή.

Ibid.—πτολεμίζω.] *Al.* πτολεμίξω.

Ver. 464. — φύλλοισιν ἐοικότες,—ἄλλοτε—τελέθουσιν,—ἄλλοτε δ' αὖ φθινύθουσιν.] Vide fuprà ad ζ', 146.

Ver. 465. Ζαφλεγέες.] Μεγάλως ἔνθερμοι, ἐνεργεῖς. *Schol.*

Ver. 466. — φθινύθουσιν.] De hujus vocis profodiâ, vide fuprà ad β', 43.

Ver. 467. Παυσώμεσθα.] *Al.* Παυώμεσθα.

Ver. 468. — πάλιν ἐτράπετ'.] *Retrò fe convertit.* Vide fuprà ad *ver.* 241; & ad π', 594.

Ver. 473. —μέλεον.] Vide fuprà ad π', 336.

Νηπύτιε, τί νυ τόξον ἔχεις ἀνεμώλιον αὔτως;
Μή σευ νῦν ἔτι πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἀκούσω
Εὐχομένου, ὡς τὸ πρὶν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Ἄντα Ποσειδάωνος ἐναντίβιον πολεμίζειν.
Ὣς φάτο· τὴν δ' οὔτι προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Ἀλλὰ χολωσαμένη Διὸς αἰδοίη παράκοιτις
Νείκεσεν Ἰοχέαιραν ὀνειδείοις ἐπέεσσι·
Πῶς δὲ σὺ νῦν μέμονας, κύον ἀδδεές, ἀντί' ἐμεῖο
Στήσασθαι· χαλεπή τοι ἐγὼ μένος ἀντιφέρεσθαι,
Τοξοφόρῳ περ ἐούσῃ· ἐπεί σε λέοντα γυναιξὶ
Ζεὺς θῆκεν, καὶ ἔδωκε κατακτάμεν, ἥν κ' ἐθέλῃσθα.
Ἤτοι βέλτερόν ἐστι κατ' οὔρεα θῆρας ἐναίρειν,
Ἀγροτέρας τ' ἐλάφους, ἢ κρείσσοσιν ἶφι μάχεσθαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις πολέμοιο δαήμεναι· ὄφρ' εὖ εἰδῇς,
Ὅσσον φερτέρη εἴμ', ὅτι μοι μένος ἀντιφερίζεις.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρας ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔμαρπτε
Σκαιῇ, δεξιτερῇ δ' ἄρ' ἀπ' ὤμων αἴνυτο τόξα·
Αὐτοῖσιν δ' ἄρ' ἔθεινε παρ' οὔατα μειδιόωσα
Ἐντροπαλιζομένην· ταχέες δ' ἔκπιπτον ὀϊστοί·
Δακρυόεσσα δ' ἔπειτα θεὰ φύγεν, ὥστε πέλεια,
Ἥ ῥά θ' ὑπ' ἴρηκος κοίλην εἰσέπτατο πέτρην,
Χηραμόν· οὐδ' ἄρα τῇ γε ἁλώμεναι αἴσιμον ἦεν·
Ὣς ἡ δακρυόεσσα φύγεν, λίπε δ' αὐτόθι τόξα.
Λητὼ δὲ προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Λητοῖ, ἐγὼ δέ τοι οὔτι μαχήσομαι· ἀργαλέον δὲ

" Stulte, cur omnino arcum gestas inutilem frustrà?
" Non te nunc ampliùs patris in ædibus audiam
" Gloriantem, sicut anteà inter immortales deos,
" Contra Neptunum adversis-viribus *te* pugnaturum.
Sic dixit: Eam verò neutiquam allocutus longè-jaculans Apollo:
Sed irata Jovis veneranda uxor,
Increpuit Sagittis-gaudentem contumeliosis verbis:
" Quomodo verò tu nunc sustines, canis audax, contra me
" Stare? Difficilis tibi ego, cui vires opponas,
" Sagittifera licèt sis: te nempè leonem inter mulieres
" Jupiter constituit, & dedit interficere quamcunque velis.
" Certè satius est per montes feras interficere,
" Agrestésque cervas, quàm cum potentioribus vi pugnare.
" Sed si vis pugnæ periculum-facere, *fac*; ut benè scias,
" Quanto fortior sim, quando mihi vires opponas.
" Dixit, & ambas ad carpum manus prehendit
Sinistrâ; dextrâ autem ab humeris detraxit pharetram:
Ipsâque verberabat *eam* ad aures subridens
Huc illuc se versantem; veloces autem excidebant sagittæ:
Lacrymabunda verò deindè dea fugit, veluti columba,
Quæ nempè metu accipitris cavam volat in petram,
In latebram; (neque enim illi capi fatale erat:)
Sic illa lacrymabunda fugit, reliquitque illic pharetram.
Latonam autem allocutus est internuntius Argicida:
" Latona, ego verò tecum haudquaquàm pugnabo; arduum enim

Ver. 474. Νηπύτιε.] *Barnesius* ex conjecturâ edidit Νηπύτιος; " Et sæpe aliàs," inquit, " *Nominativus* pro *Vocativo* ponitur." Quod ferri non potest. Vide suprà ad ά, 175. Præterea mutato hîc nihil opus. Vide ad ά, 51.

Ver. 476, 500, & 513.—ἀθανάτοισι.] Similitérque infrà *ver.* 504, θυγατέρος· & *ver.* 561; ἀπονεοίμην· Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 480. Νείκεσεν.] Deest hic versus in Codice *Harleiano.*

Ibid.—ὀνειδείοις.] Vide suprà ad π', 628.

Ver. 481.—μέμονας,] Vide suprà ad ν', 481, & 736.

Ver. 482. Στήσασθαι.] *Al.* Στήσεσθαι.

Ibid.—ἀντιφέρεσθαι,] *Al.* ἀντιφερίζειν.

Ver. 484.—ἥν κ' ἐθέλῃσθα.] Cod. *Harleian*, ἥν κ' ἐθέλησθα.

Ver. 487. Εἰ δ' ἐθέλεις πολέμοιο δαήμεναι—] Στικτέον εἰς τὸ δαήμεναι· ἔστι γὰρ ἀντὶ τοῦ δάηθι. *Schol.* MS apud *Barnesium.* Elegantiùs tamen, ut opinor, reticeri hîc intelligetur sententiæ Apodosis: Ἵνα λέγῃ ἡ Ἥρα, ὡς εἴπερ ἐθέλεις γνῶναι, ἰδοὺ πάσχε. *Eustath.* Vide suprà ad ά, 135, 127; & 340.

Ver. 490—502.—αἴνυτο ——συναίνυτο. Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 491.—ἔθεινε.] Vide suprà ad ν', 84.

Ver. 492. Ἐντροπαλιζομένην.] *Al.* Ἐντροπαλιζομένη.

Ver. 493.—ὥστε πέλεια, Ἥ ῥά θ' ὑπ' ἴρηκος.]

Quàm facilè accipiter saxo sacer ales ab alto
Consequitur pennis sublimem in nube columbam,
Æn. XI, 721.

Ver. 494. Ἥ ῥά θ'.] *Quæ scilicèt*——.

Ibid.—ὑπ' ἴρηκος.] Vide suprà ad σ', 615.

Ver. 497.—Λητῶ.] Ita *Barnesius.* *Al.* Λητώ.

Ver. 398.—μαχήσομαι.] Cod. *Harleian.* μαχέσσομαι.

Πληκτίζεσθ' ἀλόχοισι Διὸς νεφεληγερέταο·
Ἀλλὰ μάλα πρόφρασσα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Εὔχεσθαι ἐμὲ νικῆσαι κρατερῆφι βίηφιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Λητὼ δὲ συναίνυτο καμπύλα τόξα,
Πεπτεότ' ἄλλυδις ἄλλα μετὰ στροφάλιγγι κονίης·
Ἡ μὲν τόξα λαβοῦσα πάλιν κίε θυγατέρος ἧς·
Ἡ δ' ἄρ' Ὄλυμπον ἵκανε, Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
Δακρυόεσσα δὲ πατρὸς ἐφέζετο γούνασι κούρη,
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιος ἑανὸς τρέμε· τὴν δὲ προτὶ οἷ
Εἷλε πατὴρ Κρονίδης, καὶ ἀνήρετο, ἡδὺ γελάσσας·
Τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, οὐρανιώνων
Μαψιδίως, ὡσεί τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν εὐστέφανος Κελαδεινή·
Σή μ' ἄλοχος στυφέλιξε, πάτερ, λευκώλενος Ἥρη,
Ἐξ ἧς ἀθανάτοισιν ἔρις καὶ νεῖκος ἐφῆπται.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αὐτὰρ Ἀπόλλων Φοῖβος ἐδύσετο Ἴλιον ἱρήν·
Μέμβλετο γάρ οἱ τεῖχος ἐϋδμήτοιο πόληος,
Μὴ Δαναοὶ πέρσειαν ὑπὲρ μόρον ἤματι κείνῳ·
Οἱ δ' ἄλλοι πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Οἱ μὲν, χωόμενοι, οἱ δὲ, μέγα κυδιόωντες.
Κὰδ δ' ἵζον παρὰ πατρὶ κελαινεφεῖ· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Τρῶας ὁμῶς αὐτούς τ' ὄλεκεν καὶ μώνυχας ἵππους.
Ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει
Ἄστεος αἰθομένοιο, θεῶν δέ ἑ μῆνις ἀνῆκε·
Πᾶσι δ' ἔθηκε πόνον, πολλοῖσι δὲ κήδε' ἐφῆκεν·
Ὣς Ἀχιλεὺς Τρώεσσι πόνον καὶ κήδε' ἔθηκεν.
Εἱστήκει δ' ὁ γέρων Πρίαμος θείου ἐπὶ πύργου,

"Confligere cum uxoribus Jovis nubes-cogentis:
"Sed promptissima inter immortales deos
"Gloriator te me vicisse asperâ vi.
Sic utique dixit: Latona verò collegit incurvos arcus & sagittas,
Quæ ceciderant aliò aliæ in vertigine pulveris:
Hæc quidem sagittandi-instrumentis sumptis secuta est filiam suam:
Illa verò ad Olympum pervenerat, Jovis ad ære-fundatam domum;
Lacrymabunda autem patris insedit genibus filia,
Circúmque divinum peplum tremebat: hanc verò ad se
Recepit pater Saturnius, & interrogavit, suaviter ridens:
"Quisnam tibi talia fecit, chara filia, cœlestium
"Temere; ac si quid flagitii patrâsses palàm? [coronata
Illum verò vicissim allocuta est pulchrè-Tumultuum-venaticorum-amans;
"Tua me conjux malè-excepit, pater, ulnas-candida Juno,
"A quâ immortalibus contentio & lis impendet.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
At Apollo Phœbus subiit Ilium sacram:
Curæ-erat enim ei murus benè-ædificatæ urbis,
Nè Danai everterent præter fatum die illo:
At cæteri ad Olympum rediêre dii sempiterni,
Alii quidem, irati, alii verò, admodùm gloriâ-exultantes;
Assederúntque patri atras-nubes cogenti: At Achilles
Trojanos simul ipsósque perdebat & solidos-ungulis equos.
Ut verò cùm fumus ascendens ad cœlum latum pervenit,
Urbe ardente; Deorum nempè eum ira excitat;
Omnibus autem affert laborem, multisque mala immittit:
Sic Achilles Trojanis laborem & mala attulit.
Stabat autem senex Priamus sacrâ in turri,

Ver. 501.—κρατερῆφι βίηφιν.] Vide suprà ad ν', 588.

Ver. 503. Πεπτεότ'.] Vox hæc *singularis* est; nec, ut opinor, ullâ ex analogiâ defendi potest. Vide suprà ad ά, 265; ad β', 818; & ad ν', 46. Codex *Harleianus* habet Πέπτεῶτ'· quam & veram esse crediderim lectionem propter simila τεθνεῶτ', μεμαῶτ', &c. Pronuntiabatur autem Πεπτῶτ'.

Ver. 504. —θυγατέρος ἧς.] Quâ ratione, θυγατέρος, hîc ultimam producat; item ἀμβρόσιος & περὶ, *ver.* 507; & γάρ, *ver.* 516; & δὲ, *ver.* 519; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 507.—ἄρ'.] *Ut fit.* ————

Ibid.—ἑανὸς] Vide suprà ad σ', 352; & ad γ', 385.

Ver. 508.—ἀνήρετο.] *Al.* ἀνείρετο. Atque ita legit Codex *Harleianus.*

Ver. 509.—τοιάδ'.] Vide suprà ad ύ, 357.

Ver. 510. Μαψιδίως.] Deest hic versus in Codice *Harleiano.*

Ver. 511.—Κελαδεινή.] Παρὰ τὸν γενόμενον ἐν τοῖς Κυνηγετικοῖς κέλαδον, ἤτοι θόρυβον. *Schol.* MS apud *Barnesium.*

Ver. 513. —ἐφῆπται.] *Al.* ἐφῆπτο. Utrumque hoc quidem in loco ferri possit. *Al.* ὑφῆπται.

Ver. 515. —ἐδύσετο.] Vide suprà ad β', 35; & ad έ, 109.

Ver. 517. —ὑπὲρ μόρον.] Vide suprà ad ύ, 336.

Ver. 520.—παρὰ πατρὶ.] *Al.* πὰρ Ζηνί.

Ver. 525.—πόνον.] Cod. *Harleian.* φόνον.

Ver. 526, 549.] Εἱστήκει —— κεκάλυπτο.] Vide suprà ad δ', 434, 492; & ad ά, 37.

Ἐς δ' ἐνόησ' Ἀχιλῆα πελώριον· αὐτὰρ ὑπ' αὐτοῦ
Τρῶες ἄφαρ κλονέοντο πεφυζότες, οὐδέ τις ἀλκὴ
Γίνεθ'· ὁ δ' οἰμώξας ἀπὸ πύργου βαῖνε χαμᾶζε,
Ὀτρυνέων παρὰ τεῖχος ἀγακλειτοὺς πυλαωρούς·
Πεπταμένας ἐν χερσὶ πύλας ἔχετ', εἰσόκε λαοὶ
Ἔλθωσι προτὶ ἄστυ πεφυζότες· ἦ γὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἐγγὺς ὅδε κλονέων· νῦν οἴω λοίγι' ἔσεσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ἐς τεῖχος ἀναπνεύσωσιν ἀλέντες,
Αὖτις ἐπ' ἂψ θέμεναι σανίδας πυκινῶς ἀραρυίας·
Δείδια γὰρ, μὴ οὗλος ἀνὴρ ἐς τεῖχος ἄληται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄνεσάν τε πύλας, καὶ ἀπῶσαν ὀχῆας·
Αἱ δὲ πετασθεῖσαι τεῦξαν φάος· αὐτὰρ Ἀπόλλων
Ἀντίος ἐξέθορε, Τρώων ἵνα λοιγὸν ἀλάλκοι.
Οἱ δ' ἰθὺς πόλιος καὶ τείχεος ὑψηλοῖο,
Δίψῃ καρχαλέοι, κεκονιμένοι, ἐκ πεδίοιο
Φεῦγον· ὁ δὲ σφεδανὸν ἔφεπ' ἔγχει· λύσσα δέ οἱ κῆρ
Αἰὲν ἔχε κρατερὴ, μενέαινε δὲ κῦδος ἀρέσθαι.
Ἔνθα κεν ὑψίπυλον Τροίην ἕλον υἷες Ἀχαιῶν,
Εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος Ἀγήνορα δῖον ἀνῆκε,
Φῶτ', Ἀντήνορος υἱὸν, ἀμύμονά τε, κρατερόν τε.
Ἐν μέν οἱ κραδίῃ θάρσος βάλε, πὰρ δέ οἱ αὐτὸς
Ἔστη, ὅπως θανάτοιο βαρείας χεῖρας ἀλάλκοι,
Φηγῷ κεκλιμένος· κεκάλυπτο δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ.
Αὐτὰρ ὅγ', ὡς ἐνόησεν Ἀχιλλῆα πτολίπορθον,

Animadvertitque Achillem ingentem: At sub illo
Trojani facilè turbabantur trepidâ-fugâ, neque ulla vis
Erat: ille autem ejulatu edito à turri descendit in terram,
Mandata-daturus ad murum inclytis portarum-custodibus:
" Apertas in manibus portas tenete, usque dum copiæ
" Venerint ad urbem trepidâ-fugâ: Certè enim Achilles
" Propè iste perturbans; nunc existimo exitialia futura.
" Sed postquàm intra murum respiraverint conclusæ,
" Rursùs obserate tabulas peritè-aptatas:
" Metuo enim, nè exitialis vir in murum irrumpat.
Sic dixit: Illi autem aperuerúntque portas, & retruserunt obices;
Hæ autem apertæ pepererunt salutem: At Apollo
Obvius exiliit, à Trojanis ut perniciem arceret.
Ii autem rectà ad urbem & murum altum,
Siti aridi, pulvere-obliti, ex campo
Fugiebant; ille verò vehementer insequebatur hastâ: rabies nempè ei cor
Continenter tenebat violenta, irâque-percitus-cupiebat gloriam referre.
Tum certè altam-portis Trojam cepissent filii Achivorum,
Nisi Apollo Phœbus Agenora nobilem excitâsset,
Virum, Antenoris filium, eximiúmque, fortémque.
Ejus quidem cordi audaciam immisit, eique ipse
Astitit, ut mortis graves manus arceret,
Fago tectus: coopertus autem erat caligine multâ.
At ille, ut advertit Achillem urbium vestatorem,

Ibid.—θείου ἐπὶ πύργου.]

Turrim in præcipiti stantem, summisque sub astra
Eductam tectis, unde omnis Troja videri,
Et Danaûm solitæ naves, & Achaïca castra.

Æn. II, 460.

Ver. 529. Γίνεθ'.] *Al.* Γίγνεθ'. Quod perinde est. Nam *γίνομαι* primam producit.

Ibid.—βαῖνε.] Vide suprà ad θ', 87; & ad ν', 84.

Ver. 530. Ὀτρυνέων.] Vide suprà ad ά, 309.

Ver. 536. Δείδια.] Vide suprà ad ρ', 240; & ad ν', 736.

Ibid.—ἄληται.] *Al.* ἄληται.

Ver. 538.—τεῦξαν φάος.] Παρέσχον τοῖς φυγοῦσι τὴν σωτηρίαν. *Schol.* MS apud *Barnesium.*

Ver. 541. Δίψῃ.] *Al.* Δίψει.

Ibid.—καρχαλέοι.] *Al.* καρφαλέοι.

Ibid.—κεκονιμένοι.] *Al.* κεκονισμένοι.

Ver. 542.—σφεδανὸν ἔφεπ'.] Quâ ratione, σφεδανὸν, hîc ultimam producat; item μὲν, etiam extra cæsuram, *ver.* 547: & πεδίον, *ver.* 558; & τε, *ver.* 559; & αὐτὰρ, iterùm extra cæsuram, *ver.* 570; vide suprà ad ά, 51. *Al.* σφεδανὸν μέθεπ'. Et σφεδανῶν ἔφεπ'· ἀντὶ τοῦ σφοδρῶς διώκων. Notante *Eustathio.*

Ver. 545.—Ἀπόλλων Φοῖβος.] Vide suprà ad ά, 43.

Ver. 546. Φῶτ', Ἀντήνορος υἱὸν.] Vox φῶτα, non hîc παρέλκει; Quod est ridiculum, & Poëtâ omnino indignum. Sed, ut opinor, *virum inclytum* denotat.

Ver. 547. Ἐν μέν οἱ.] *Barnesius* meliùs legi posse existimat, Ἐν μέν ἑοῖ. Sed nihil opus.

Ver. 548.—χεῖρας.] *Barnesius de suo* edidit κῆρας. Verùm, ut opinor, rationibus haud satis idoneis. Præsertim cum haud dissimilem phrasin usurpet Poëta suprà ά, 67;

Οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει.

Ver. 549.—κεκλιμένος.] Vide suprà ad ά, 309, 314.

Ver. 550.—Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.] Vide suprà ad β', 278.

Ver.

Ἔστη, πολλὰ δέ οἱ κραδίη πόρφυρε μένοντι·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼν, εἰ μέν κεν ὑπὸ κρατεροῦ Ἀχιλῆος
Φεύγω, τῇπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέονται,
Αἱρήσει με καὶ ὥς, καὶ ἀνάλκιδα δειροτομήσει·
Εἰ δ' ἂν ἐγὼ τούτους μὲν ὑποκλονέεσθαι ἐάσω
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ, ποσὶν δ' ἀπὸ τείχεος ἄλλῃ
Φεύγω πρὸς πεδίον Ἰλήϊον, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι
Ἴδης τε κνημοὺς, κατά τε ῥωπήϊα δύω,
Ἑσπέριος δ' ἂν ἔπειτα λοεσσάμενος ποταμοῖο,
Ἱδρῶ ἀποψυχθεὶς, ποτὶ Ἴλιον ἀπονεοίμην·
Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
Μή μ' ἀπαειρόμενον πόλεως πεδίονδε νοήσῃ,
Καί με μεταΐξας μάρψῃ ταχέεσσι πόδεσσιν·
Οὐκ ἔτ' ἔπειτ' ἔσται θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξαι.
Λίην γὰρ κρατερὸς περὶ πάντων ἔστ' ἀνθρώπων.
Εἰ δέ κέν οἱ προπάροιθε πόλεως κατεναντίον ἔλθω·
Καὶ γάρ θην τούτῳ τρωτὸς χρὼς ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἐν δὲ ἴα ψυχὴ, θνητὸν δέ ἑ φάσ' ἄνθρωποι
Ἔμμεναι· αὐτάρ οἱ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Ὣς εἰπὼν, Ἀχιλῆα ἀλεὶς μένεν· ἐν δέ οἱ ἦτορ
Ἄλκιμον ὡρμᾶτο πτολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Ἠΰτε πάρδαλις εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο
Ἀνδρὸς θηρητῆρος ἐναντίον, οὐδέ τι θυμῷ
Ταρβεῖ, οὐδὲ φοβεῖται, ἐπεί κεν ὑλαγμὸν ἀκούσῃ·

Constitit; multáque ei cor volvebat æstuans manenti:
Ingemiscens autem dixit ad suum magnum animum:
"Hei mihi, si quidem metu violenti Achillis
"Fugero, quâ & alii turbati fugantur;
"Capiet me etiam sic, & imbellem obtruncabit:
"Si verò ego hos quidem turbari sinam
"A Pelide Achille, pedibúsque à muro aliò
"Fugero per campum Iliacum, donec pervenero
"Idæque ad saltus, senticetáque ingrediar;
"Vespertinus autem deindè cùm me lavero in fluvio,
"A sudore refrigeratus, ad Ilium reverterer:
"Sed cur mihi hæc meus secum-disserit animus?
"Nè me abeuntem ab urbe ad campum advertat,
"Et me rapidè-persecutus consequatur velocibus pedibus:
"Non ampliùs deindè licebit mortem & fatum effugere.
"Valdè enim fortis supra omnes est mortales.
"Quòd si ipsi ante urbem obviam venero;
"Etenim huic certè vulnerabile corpus acuto ære,
"Inéstque una anima, mortalémque ipsum dicunt homines
"Esse: atqui ei Saturnius Jupiter gloriam præbet.
Sic fatus, Achillem conversus expectabat; intúsque ei cor
Forte gestiebat præliari atque pugnare.
Veluti panthera prodit alto ex fruticeto
Virum venatorem contra, neque quicquam animo
Percellitur; neque in fugam vertitur, latratu audito;

Ver. 551.—πόρφυρε.] Vide suprà ad ά, 338, & 482.

Ibid.—μένοντι.] *Al.* κιόντι.

Ver. 554.—φοβέοντι.] *Al.* κλονέονται.

Ver. 556.—ἐάσω] Vide suprà ad δ', 42.

Ver. 558.—πεδίον Ἰλήϊον.] Τόπος ἐν ᾧ Ἴλου τάφος ἐστί. *Schol.* Τινὲς δὲ Ἰδήϊον πεδίον γράφουσι, τὸ τῇ Ἴδῃ ὑποκείμενον· διὰ τὸ εὐθὺς ἐπαγαγεῖν τὸν Ποιητὴν, "ὄφρ' ἂν ἵκωμαι Ἴδης κνημούς." *Eustath.*

Ver. 559.—ῥωπήϊα.] Ἱμαντώδη φυτὰ, ἀφ' οὗ τὰ δάσεα τῆς ὕλης. *Schol.*

Ver. 560.—λοεσσάμενος.] *Quum me ipse lavero.* Vide suprà ad *ver.* 241; & ad 141.

Ver. 561.—ποτὶ.] *Al.* προτί. Quod perindè est.

Ibid.—ἀπονεοίμην.] *Al.* ἀπονέεσθαι.

Ver. 563.—ἀπαειρόμενον.] Ἐκ μεταφορᾶς τῶν νεῶν ἀπαιρουσῶν. *Schol.* MS apud *Barnesium.*

Ibid.—πόλεος.] Ità edidit *Barnesius.* *Al.* πόλιος. Quod idem.

Ver. 565.—ἔσται.] *Al.* ἔσεται.

Ver. 567. Εἰ δέ κεν οἱ προπάροιθε πόλεως.] Vide suprà ad β', 811. *Al.* πόλιος.

Ver. 568. Καὶ γάρ θην τούτῳ τρωτὸς χρὼς.]

———mortali urgemur ab hoste
Mortales: totidem nobis animæque manusque.
Æn, X. 375.

Ver. 572.—πτολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.] Vide suprà ad ή, 232, & 279.

Ver. 573.—πάρδαλις.] Cod. *Harleian.* πόρδαλις.

Ibid.—ξυλόχοιο.] Ὑλώδους τόπου συνδένδρου. *Schol.*

Ver. 574.—ἐναντίον] *Al.* ἐναντίη.

Ver. 575.—κεν ὑλαγμὸν.] Scribunt nonnulli, teste *Eustathio,* κυνυλαγμόν.

Ver.

Εἴπερ γὰρ φθάμενός μιν ἢ οὐτάσῃ, ἠὲ βάλῃσιν,
Ἀλλά τε καὶ περὶ δουρὶ πεπαρμένη οὐκ ἀπολήγει
Ἀλκῆς, πρίν γ' ἠὲ ξυμβλήμεναι, ἠὲ δαμῆναι·
Ὣς Ἀντήνορος υἱὸς ἀγαυοῦ, δῖος Ἀγήνωρ,
Οὐκ ἔθελεν φεύγειν, πρὶν πειρήσαιτ' Ἀχιλῆος·
Ἀλλ' ὅ γαρ ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσε ἴσην,
Ἐγχείῃ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο, καὶ μέγ' ἄϋτει·
Ἦ δή που μάλ' ἔολπας ἐνὶ φρεσὶ, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
Ἤματι τῷδε πόλιν πέρσειν Τρώων ἀγερώχων·
Νηπύτι', ἦτ' ἔτι πολλὰ τετεύξεται ἄλγε' ἐπ' αὐτῇ·
Ἐν γάρ οἱ πολέες τε καὶ ἄλκιμοι ἀνέρες εἰμὲν,
Οἵ κεν πρόσθε φίλων τοκέων, ἀλόχων τε, καὶ υἱῶν,
Ἴλιον εἰρυόμεσθα· σὺ δ' ἐνθάδε πότμον ἐφέψεις,
Ὧδ' ἔκπαγλος ἐὼν καὶ θαρσαλέος πολεμιστής.
Ἦ ῥα, καὶ ὀξὺν ἄκοντα βαρείης χειρὸς ἀφῆκε·
Καί ῥ' ἔβαλε κνήμην ὑπὸ γούνατος, οὐδ' ἀφάμαρτεν·
Ἀμφὶ δέ μιν κνημὶς νεοτεύκτου κασσιτέροιο
Σμερδαλέον κονάβησε· πάλιν δ' ἀπὸ χαλκὸς ὄρουσε
Βλημένου, οὐδ' ἐπέρησε· θεοῦ δ' ἠρύκακε δῶρα.
Πηλείδης δ' ὡρμήσατ' Ἀγήνορος ἀντιθέοιο
Δεύτερος· οὐδέ τ' ἔασσεν Ἀπόλλων κῦδος ἀρέσθαι,
Ἀλλά μιν ἐξήρπαξε, κάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
Ἡσύχιον δ' ἄρα μιν πολέμου ἔκπεμπε νέεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ Πηλείωνα δόλῳ ἀποέργαθε λαοῦ·
Αὐτῷ γάρ ῥ' Ἑκάεργος Ἀγήνορι πάντα ἐοικὼς,
Ἔστη πρόσθε ποδῶν, ὁ δ' ἐπέσσυτο ποσσὶ διώκειν.
Ἕως ὁ τὸν πεδίοιο διώκετο πυροφόροιο,

Etſi enim prior eam cominus percuſſerit, aut eminus,
Tamen vel haſtâ transfixa non deſiſtit
A ſtrenuâ pugnâ, antequàm vel cominus congrediatur, vel dometur:
Sic Antenoris filius præclari, nobilis Agenor,
Nolebat fugere, antequàm periculum faceret Achillis.
Sed clypeum quidem ſibi prætendit undique æqualem,
Haſtâ autem in eum collimabat, & altùm clamabat:
" Certè jam omnino ſperabas apud animum, illuſtris Achille,
" Die hoc urbem te everſurum Troum glorioſorum;
" Stulte, certè adhuc multi efficientur dolores de eâ:
" In eâ enim multíque & fortes viri ſumus,
" Qui utique propugnantes charis parentibus, uxoribúſque, & liberis,
" Ilium tutemur: tu verò fatum hîc conſequêris,
" Adeò terribilis licèt ſis & audax bellator.
Dixit utique, & acutum telum gravi manu emiſit;
Et percuſſit tibiam ſub genu, neque aberravit;
Circáque ipſam ocrea recens-elaborati ſtanni
Horrendùm reſonuit: æs verò reſilbit
A percuſſo, neque penetravit; dei enim prohibuere dona.
Pelides verò impetum-fecit in Agenora deo-parem
Secundus: at non ſivit Apollo gloriam referre,
Sed ipſum eripuit, texitque caligine multâ,
Quietúmque ipſum è prælio miſit ut abiret.
At hic Pelidem dolo avertit à populo:
Ipſi enim longè-jaculans Agenori omnia cùm ſe aſſimulârat,
Stetit ante pedes; ille verò feſtinabat pedibus perſequi.
Dum ille hunc per campum perſequebatur tritici-feracem,

Ver. 576. —φθάμενος.] Vide ſuprà ad β', 43.

Ibid.—ἢ οὐτάσῃ, ἠὲ βάλῃσιν.] *Vel cominus, vel eminus vulneraverit.* Vide ſuprà ad δ', 540; & ad ε', 84.

Ibid.—οὐτάσῃ.] Vide ſuprà ad ν', 192; & ad α', 140.

Ver. 581. —πρόσθ' ἔσχετο.] Cod. *Harleian.* πρόσθε σχέτο.

Ver. 583. Ἦ δή που.] *Al.* Ἤδη που.

Ibid.—ἔολπας.] Vide ſuprà ad α', 37; & υ', 186.

Ver. 585.—ἦτ' ἔτι πολλὰ.] *Al.* ἦ μάλα πολλά.

Ver. 586. Ἐν γάρ οἱ.] Edidit *Barneſius* Ἐν γάρ τοι. Sed nihil opus. Vide ſuprà ad α', 51.

Ver. 587. —τοκέων, ἀλόχων τε.] *Al.* ἀλόχων, τοκέων τε Quam lectionem & præfert *Barneſius*. Sed, ut opinor, minùs rectè.

Ver. 588. —εἰρυόμεσθα.] *Al.* εἰρυσόμεσθα.

Ver. 590.—βαρείης.] *Al.* παχείης. Quo modo legit & Codex *Harleianus*.

Ver. 593. Σμερδαλέον κονάβησε.] Vide ſuprà ad β', 210; & ad δ', 455.

Ver. 594.—ἐπέρησε.] Vide ſuprà ad α', 67.

Ver. 596.—ἔασσεν.] Vide ſuprà ad δ', 42.

Ver. 598.—ἄρα.] *Deinceps*——.

Ver. 600.—Ἀγήνορι πάντα ἐοικὼς.] Vide ſuprà ad ξ', 136.

Ver. 602. Ἕως ὁ τὸν.] Pronuntiabatur Ὥσεο vel Ὥσου. Vide ſuprà ad σ', 15; & ad ο', 539.

Στρέψας παρ' ποταμὸν βαθυδινήεντα Σκάμανδρον,
Τυτθὸν ὑπεκπροθέοντα, δόλῳ δ' ἄρ' ἔθελγεν Ἀπόλλων,
Ὡς αἰεὶ ἔλποιτο κιχήσεσθαι ποσὶν οἷσι·
Τόφρ' ἄλλοι Τρῶες πεφοβημένοι ἦλθον ὁμίλῳ
Ἀσπάσιοι προτὶ ἄστυ· πόλις δ' ἔμπλητο ἀλέντων.
Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἔτλαν πόλεως καὶ τείχεος ἐκτὸς
Μεῖναι ἔτ' ἀλλήλους, καὶ γνώμεναι, ὅς τε πεφεύγοι,
Ὅς τ' ἔθαν' ἐν πολέμῳ· ἀλλ' ἀσπασίως ἐσέχυντο
Ἐς πόλιν, ὅντινα τῶν γε πόδες καὶ γοῦνα σάωσαν.

Converſus præter fluvium verticibus-profundum Scamandrum,
Parvo intervallo præcurrentem; dolo etenim lactabat Apollo,
Ut ſemper ſperaret *ſe* aſſecuturum pedibus ſuis:
Interim cæteri Trojani fugati venerunt conferti
Læti ad urbem; urbs verò implebatur concluſis.
Neque enim illi ſuſtinebant urbem & murum extra
Expectare jam ſe-invicem, & cognoſcere, & quis effugiſſet,
Et quis occubuiſſet in pugnâ; ſed cupidè infundebantur
In urbem, quemcunque eorum pedes & genua incolumem-retulerant.

Ver. 603. Στρέψας.] *Al.* Τρέψας.

Ver. 604.— δόλῳ δ' ἄρ'.] *Henricus Stephanus* legendum hîc δόλῳ γὰρ, verbáque δόλῳ γὰρ ἔθελγεν Ἀπόλλων parentheſi includenda cenſet. Sed, ut opinor, minùs aptè. Porrò ſententiam connectit vocula ἄρ' cum eo quod præceſſit *ver.* 599, 600.

Ver. 607.—ἔμπλητο.] *Al.* ἔμπληντο.

Ver. 607—610. Ἀσπάσιοι——ἀσπασίως.] Vide ſuprà ad ά, 140.

Ver. 608.—πόλεως.] Vide ſuprà ad *ver.* 563.

Ver. 610.—ἀσπασίως.] *Al.* ἐσσυμένως.

Ibid.—ἐσέχυντο.] *Al.* ἐπέχυντο.

ΤΗΣ

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Χ′.

Ὑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας Χ′.

ΤΩΝ λοιπῶν Τρώων εἰς τὸ Ἴλιον ἀναχωρησάντων, μόνος Ἕκτωρ ἔξω μένει· παρακαλούντων δὲ αὐτὸν τῶν γονέων εἰσελθεῖν ἐς τὴν πόλιν, ἀπαρνεῖται· καὶ ὁ μὲν ὑπεναντίον Ἀχιλλέως ἐλθὼν, διώκεται τρὶς περὶ τὰ τείχη. Ζεὺς δὲ ταλαντεύει ἀμφοτέρων τὰς μοίρας· καὶ αἱ μὲν τοῦ Ἕκτορος, ἐπὶ γῆς χωροῦσιν· αἱ δὲ τοῦ Ἀχιλλέως ἄνω φέρονται. καὶ οὕτω Ζεὺς κελεύει Ἀπόλλωνα ἀποχωρεῖν τῆς μάχης· καὶ ὁ μὲν ὑποχωρεῖ· ἡ δὲ Ἀθηνᾶ, καθομοιωθεῖσα τῷ Πριάμου παιδὶ, Δηϊφόβῳ, παρορμᾷ Ἕκτορα ἀντιτάξασθαι τῷ Ἀχιλλεῖ· ὁ δὲ πεισθεὶς, ἀνθίσταται καὶ ἀναιρεῖται, δεθείς τε ὑπὸ τοῦ ἅρματος Ἀχιλλέως, σύρεται εἰς τὸ στρατόπεδον Ἑλλήνων.

Ἄλλη Ὑπόθεσις.

ΤΩΝ Τρώων ἐγκλεισθέντων εἰς τὴν πόλιν, μόνος Ἕκτωρ ὑπομείνας Ἀχιλλέα, τὸ μὲν πρῶτον φεύγει· ἔπειτα δὲ ἀνθίσταται, Ἀθηνᾶς αὐτὸν πεισάσης, καὶ ἀναιρεῖται· ἐξάψας δὲ αὐτὸν τοῦ ἅρματος Ἀχιλλεὺς, διὰ τοῦ πεδίου ἐπὶ τὸν ναύσταθμον ἕλκει· οἱ δὲ κατὰ τὴν πόλιν ὀδύρονται ταῦτα ὁρῶντες ἐγκεκλεισμένοι.

Ἐπιγραφαί.

Ἕκτορος ἀναίρεσις.

Ἄλλως.

Χῖ Θέτιδος γόνος ὠκὺς ἀπώλεσεν Ἕκτορα δῖον.

Ἄλλη.

Χῖ δ' ἄρα, τρὶς περὶ τεῖχος ἄγων κτάνεν Ἕκτορ' Ἀχιλλεύς.

LIB. XXII.

ΩΣ οἱ μὲν κατὰ ἄστυ πεφυζότες, ἠΰτε νεβροὶ,
Ἱδρῶ ἀπεψύχοντο, πίον τ', ἀκέοντό τε δίψαν,
Κεκλιμένοι καλῇσιν ἐπάλξεσι· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Τείχεος ἆσσον ἴσαν, σάκε' ὤμοισι κλίναντες.
Ἕκτορα δ' αὐτοῦ μεῖναι ὀλοὴ Μοῖρ' ἐπέδησεν,
Ἰλίου προπάροιθε, πυλάων τε Σκαιάων·
Αὐτὰρ Πηλείωνα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·

SIC hi quidem per urbem trepidâ fugâ dissipati, velut hinnuli,
A sudore se refrigerabant, bibebántque, medebanturque siti,
Acclinati pulchris propugnaculis: At Achivi
Ad murum propè accedebant, scuta humeris inclinantes.
Hectorem verò ibi manere exitiale Fatum tanquã compede-vinctũ-coëgit,
Ilium ante, portásque Scæas.
At Pelidem allocutus est Phœbus Apollo:

Ver. 3. Κεκλιμένοι καλῇσιν ἐπάλξεσιν.] Παρακεκλιμένοι, ὅ ἐστι περιεχόμενοι, ὑπὸ τῶν τειχῶν· ἐπάλξεις γὰρ, οἱ τῶν τειχῶν καλούμενοι προμαχῶνες. *Schol.*

Ibid. & *ver.* 73, 154, & 155.—καλῇσιν——καλὰ——καλοὶ——καλαί.] Vide suprà ad β′, 43.

Ibid. & *ver.* 4. Κεκλιμένοι——κλίναντες.] Vide suprà ad ά, 309, & 314.

Ver. 5.—ὀλοὴ.] Ita & Codex *Harleianus*. *Barnesius* autem ex conjecturâ edidit ὀλωή. Vide suprà ad ά, 342.

Ver. 6. Ἰλίου προπάροιθε.] Vide suprà ad ό, 24, & 76.

Ibid.—πυλάων τε Σκαιάων.] Ἐν ἀριστερᾷ τοῦ τείχους κεῖνται αἱ πύλαι αὗται· καλοῦνται δὲ Δαρδάναι. *Schol.* MS apud *Barnesium*.

Ver. 7.—Φοῖβος Ἀπόλλων.] Vide suprà ad ά, 43.

Ver.

Τίπτε με, Πηλέος υἱὲ, ποσὶν ταχέεσσι διώκεις,
Αὐτὸς θνητὸς ἐὼν, θεὸν ἄμβροτον; οὐδέ νύ πώ με
Ἔγνως ὡς θεός εἰμι, σὺ δ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις.
Ἦ νύ τοι οὔτι μέλει Τρώων πόνος, οὓς ἐφόβησας,
Οἳ δή τοι εἰς ἄστυ ἄλεν, σὺ δὲ δεῦρο λιάσθης.
Οὐ γάρ με κλανέεις, ἐπεὶ οὔτοι μόρσιμός εἰμι.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ἔβλαψάς μ', Ἑκάεργε, θεῶν ὀλοώτατε πάντων,
Ἐνθάδε νῦν τρέψας ἀπὸ τείχεος· ἦ κ' ἔτι πολλοὶ
Γαῖαν ὀδὰξ εἷλον, πρὶν Ἴλιον εἰσαφικέσθαι.
Νῦν δ' ἐμὲ μὲν μέγα κῦδος ἀφείλεο, τοὺς δ' ἐσάωσας
Ῥηϊδίως, ἐπεὶ οὔτι τίσιν γ' ἔδδεισας ὀπίσσω.
Ἦ σ' ἂν τισαίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.
Ὣς εἰπὼν, προτὶ ἄστυ μέγα φρονέων ἐβεβήκει,
Σευάμενος, ὥσθ' ἵππος ἀεθλοφόρος, σὺν ὄχεσφιν,
Ὅς ῥά τε ῥεῖα θέησι τιταινόμενος πεδίοιο.
Ὣς Ἀχιλεὺς λαιψηρὰ πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα.
Τὸν δ' ὁ γέρων Πρίαμος πρῶτος ἴδεν ὀφθαλμοῖσι,
Παμφαίνονθ', ὥστ' ἀστέρ', ἐπεσσύμενον πεδίοιο,
Ὅς ῥά τ' ὀπώρης εἶσιν· ἀρίζηλοι δέ οἱ αὐγαὶ

"Cur me, Pelei fili, pedibus velocibus persequeris,
"Ipse mortalis cùm sis, deum immortalem? nec dum omnino me
"Agnovisti, quòd Deus sum; tu autem indesinenter furis.
"Tibi nimirùm nihil curæ est contra Troas labor-bellicus, quos fugâsti,
"Qui jam in urbem conclusi-sunt, tu verò huc divertisti:
"Neque enim me interficies, quoniam haud mortalis sum.
Hunc autem graviter indignatus allocutus est pedibus velox Achilles:
"Læsisti me, longè-jaculans, Deorum perniciosissime omnium,
"Qui huc nunc avertisti à muro: Certè adhuc multi
"Terram mordicus prehendissent, antequàm in Ilium pervenissent.
"Nunc verò mihi quidem magnam gloriam eripuisti, illósque servâsti
"Facilè; non enim ultionem ullam veritus es in posterum:
"Profectò te ulciscerer, si mihi facultas utique adesset.
Sic fatus, ad urbem magnis elatus animis abiit,
Ruens, velut equus certamine-victor, cum curru,
Qui celeriter currit magno nisu contendens per campum.
Sic Achilles celeriter pedes & genua movebat.
Hunc verò senex Priamus primus vidit oculis,
Collucentem tanquam stellam, ruentem per campum,
Quæ scilicèt Autumno oritur: perillustres autem ejus radii

Ver. 8. Τίπτε με, Πηλέος υἱὲ, ποσὶν ταχέεσσι διώκεις.] Οὐχ ἁλωτὸν γὰρ εἶναι θνητῷ, οὐδὲ καταληπτὸν τὸ θεῖον, οὔτε ποσὶν, οὔτε χερσὶν, οὔτε ὀφθαλμοῖς, οὐδ' ὅλως τῷ σώματι, δεδήλωκεν. *Clemens Alexandrin. Strom.* V, ubi hunc *Homeri* locum adducit.

Ver. 11. Τρώων πόνος.] Τὸ κατὰ Τρώων ἔργον. *Schol.*

Ver. 13. Οὐ γάρ με.] Refertur istud γὰρ, non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod elegantiùs reticetur: *Atqui frustrà me insequeris*; vel, *Ne me ampliùs insequere*; *non ENIM*, &c. Cæterùm Codex *Harleianus* hîc legit, Οὐ μέν με.

Ibid.—κλανέεις.] *Al.* κτενέεις.

Ver. 15. Ἔβλαψάς μ', Ἑκάεργε.] Vituperat hunc locum *Plato*, Ὀκνῶ δέ γε—δι' Ὅμηρον λέγειν, ὅτι οὐδ' ὅσιον ταῦτά γε κατὰ Ἀχιλλέως φάναι καὶ ἄλλων λεγόντων πείθεσθαι. Καὶ αὖ ὡς πρὸς τὸν Ἀπόλλω εἶπεν, "Ἔβλαψάς μ', "Ἑκάεργε, θεῶν ὀλοώτατε πάν-"των. Ἦ σ' ἂν τισαίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη." *De Republ. Lib.* III.

Ibid.—ὀλοώτατε.] *Al.* δολοώτατε.

Ver. 17. Γαῖαν ὀδὰξ εἷλον.]

Procubuit moriens & humum semel ore momordit.
Æn. XI, 418.

Vide suprà ad β', 418.

Ibid.—πρὶν Ἴλιον.] Quâ ratione, πρὶν, hîc, etiam extra cæsuram, producatur; item πρῶτος, *ver.* 25; vide suprà ad α', 51.

Ver. 19, 20.—τίσιν——τισαίμην.] Quâ analogiâ ex λύω, λύσω, deducitur λύσις· ex φθίνω, φθίσω, φθίσις· ex κρίνω, κρίσις· ex φαίνω, φάσις. eâdem ex τίω, τίσω, deducitur τίσις. Vide suprà ad ζ', 434; ad ν', 414; & ad ξ', 484.

Ver. 21. Ὣς εἰπὼν—ἐβεβήκει.] Vide suprà ad φ', 352; & ad π', 751.

Ver. 22. Σευάμενος.] Vide infrà ad *ver.* 33; item suprà ad γ', 141; & ad θ', 199.

Ver. 23, & 27. Ὅς ῥά τε.] *Qui scilicèt.*——

Ver. 26. Παμφαίνονθ', ὥστ' ἀστέρ'.]

——————ipse agmine Pallas
In medio, chalmyde & pictis conspectus in armis:
Qualis ubi Oceani perfusus Lucifer undâ,
Quem Venus ante alios astrorum diligit ignes,
Extulit os sacrum cœlo.—— *Æn.* VIII, 587.
Non secùs ac liquidâ siquando nocte cometæ
Sanguinei lugubre rubent, aut Sirius ardor;
Ille sitim morbosque ferens mortalibus ægris
Nascitur, & lævo contristat lumine cœlum. *Æn.* X, 272.

Vide suprà ad ε', 4; ad λ', 62; & infrà ad *ver.* 317.

Ibid. & *ver.* 62.—ἐπεσσύμενον——ὀλλυμένους.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 27. Ὅς ῥά τ' ὀπώρης εἶσιν.] Ἔδει, πρὸ ὀπώρης, εἰπεῖν· τότε γὰρ ἡ τοῦ Κυνὸς ἐπιτολή. *Schol.* MSS apud *Barnesium.* Ὀπώρα δὲ καὶ νῦν μέρος θέρους τὸ τελευταῖον, μεθ' ὃ τὸ μετόπωρον. *Eustath.*

Φαίνονται πολλοῖσι μετ' ἄστρασι νυκτὸς ἀμολγῷ·
Ὅν τε κύν' Ὠρίωνος ἐπίκλησιν καλέουσι·
Λαμπρότατος μὲν ὅγ' ἐστὶ, κακὸν δέ τε σῆμα τέτυκται,
Καί τε φέρει πολλὸν πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσιν·
Ὣς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος·
Ὤμωξεν δ' ὁ γέρων, κεφαλὴν δ' ὅγε κόψατο χερσὶν,
Ὑψόσ' ἀνασχόμενος, μέγα δ' οἰμώξας ἐγεγώνει,
Λισσόμενος φίλον υἱόν· ὁ δὲ προπάροιθε πυλάων
Εἱστήκει, ἄμοτον μεμαὼς Ἀχιλῆϊ μάχεσθαι·
Τὸν δ' ὁ γέρων ἐλεεινὰ προσηύδα, χεῖρας ὀρεγνύς·
Ἕκτορ, μή μοι μίμνε, φίλον τέκος, ἀνέρα τοῦτον
Οἶος, ἄνευθ' ἄλλων· ἵνα μὴ τάχα πότμον ἐπίσπῃς,
Πηλεΐωνι δαμείς· ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐστιν.
Σχέτλιος, αἴθε θεοῖσι φίλος τοσσόνδε γένοιτο,
Ὅσσον ἐμοί· τάχα κέν ἑ κύνες καὶ γῦπες ἔδονται
Κείμενον· ἦ κέ μοι αἰνὸν ἀπὸ πραπίδων ἄχος ἔλθοι.
Ὅς μ' υἱῶν πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν εὖνιν ἔθηκε,
Κτείνων, καὶ περνὰς νήσων ἔπι τηλεδαπάων.
Καὶ γὰρ νῦν δύο παῖδε Λυκάονα καὶ Πολύδωρον
Οὐ δύναμαι ἰδέειν, Τρώων εἰς ἄστυ ἀλέντων,
Τούς μοι Λαοθόη τέκετο, κρείουσα γυναικῶν.
Ἀλλ' εἰ μὲν ζώουσι μετὰ στρατῷ, ἦτ' ἂν ἔπειτα
Χαλκοῦ τε χρυσοῦ τ' ἀπολυσόμεθ'· ἔστι γὰρ ἔνδον·
Πολλὰ γὰρ ὤπασε παιδὶ γέρων ὀνομακλυτὸς Ἄλτης.
Εἰ δ' ἤδη τεθνᾶσι, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν,
Ἄλγος ἐμῷ θυμῷ καὶ μητέρι, τοὶ τεκόμεσθα.
Λαοῖσιν δ' ἄλλοισι μινυνθαδιώτερον ἄλγος
Ἔσσεται, ἢν μὴ καὶ σὺ θάνῃς, Ἀχιλῆϊ δαμασθείς·

Lucent multa inter astra nocte intempestâ;
Quam canem Orionis vulgò vocant:
Splendidissima quidem hæc est, at exitiale signum est,
Atque emittit magnum æstum miseris mortalibus:
Sic hujus æs splendebat circa pectora currentis.
Ejulabat verò senex, capútque pulsabat manibus,
In altum sublatis, magnóque edito ejulatu clamabat
Supplex orans dilectum filium: is autem ante portas
Stabat, vehementer animis ardens cum Achille pugnare:
Illum verò senex miserabiliter allocutus est, manus extendens:
"Hector, nè mihi expecta, dilecte fili, virum hunc
"Solus, sinè aliis; ut nè mox mortem assequaris,
"A Pelidâ domitus: longè enim viribus præstat.
"Crudelis, utinam diis charus tantum esset,
"Quantum mihi; citò prorsùs eum canes & vultures vorarent
"Jacentem: certè mihi gravis ex præcordiis dolor abiret.
"Iste me filiis multisque & strenuis orbum fecit,
"Interficiens, & deportatos-vendens insulas in longinquas.
"Quin & nunc duos filios Lycaonem & Polydorum
"Non possum videre, Trojanis in urbem conclusis,
"Quos mihi Laothoë peperit præcellens mulieribus.
"At si quidem vivunt in castris, certè postmodùm
"Æréque auróque redimemus; est enim domi:
"Multa enim dedit filiæ senex famâ-inclytus Altes.
"Si verò jam mortui sunt, & in orci domo,
"Dolor meo animo & matri, qui genuimus.
"Populo autem cætero brevior dolor
"Erit, modò non & tu moriaris, ab Achille domitus.

Ver. 29. Ὅν τε κύν' Ὠρίωνος.] Τὸν ἀστρῷον κύνα οὕτως ἔφη. *Schol.*

Ver. 30.—ὅγ'.] *Al.* ὅδ'. Atque ita legit & Codex *Harleianus.*

Ibid. — τέτυκται.] Vide suprà ad ν', 481. & 736; & ad ά, 37.

Ver. 31.—πυρετὸν.] Ἤτοι κυρίως, ὡς ἡμεῖς λέγομεν· ἢ τὴν τοῦ ἀέρος ἔκκαυσιν. *Schol.*

Ibid.—δειλοῖσι βροτοῖσι.]
——mortalibus ægris. *Georgic.* I, 237.
——miseris mortalibus—— *Georgic.* III, 66.

Ver. 33.—ὅγε.] Vide suprà ad γ', 409.

Ibid. — κόψατο.] Observandus hîc maximè proprius Vocis mediæ Usus. *Caput sibi ipse percussit.* Vide suprà ad φ', 241; & ad γ', 141.

Ver. 36. Εἱστήκει.] Vide suprà ad δ', 434; & 492.

Ver. 42.—τάχα κέν ἑ.] Quâ ratione vox κέν, hîc producatur; item μηδε, *ver.* 57; & σε, *ver.* 88; & τις, *ver.* 106; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 43.—ἔλθοι.] Cod. *Harleian.* ἔλθῃ.

Ver. 44. — εὖνιν.] Ἔρημον, χῆρον, ἐστερημένον. *Schol.*

Ver. 48.—Λαοθόη.] *Al.* Λαοθέη.

Ver. 49.—μετὰ στρατῷ.] *Al.* μετὰ στρατόν.

Ver. 50.—ἀπολυσόμεθ'.] Vide suprà ad ά, 20.

Ver. 51.—ὤπασε.] Vide suprà ad ά, 140.

Ver.

Ἀλλ' εἰσέρχεο τεῖχος, ἐμὸν τέκος, ὄφρα σαώσῃς
Τρῶας καὶ Τρωάς, μηδὲ μέγα κῦδος ὀρέξῃς
Πηλείδῃ, αὐτὸς δὲ φίλης αἰῶνος ἀμερθῇς·
Πρὸς δέ με τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἐλέαιρε,
Δύσμορον, ὅν ῥα πατὴρ Κρονίδης ἐπὶ γήραος οὐδῷ
Αἴσῃ ἐν ἀργαλέῃ φθίσει, κακὰ πόλλ' ἐπιδόντα,
Υἷάς τ' ὀλλυμένους, ἑλκυσθείσας τε θύγατρας,
Καὶ θαλάμους κεραϊζομένους, καὶ νήπια τέκνα
Βαλλόμενα προτὶ γαίῃ, ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι,
Ἑλκομένας τε νυοὺς ὀλοῇς ὑπὸ χερσὶν Ἀχαιῶν.
Αὐτὸν δ' ἂν πύματόν με κύνες πρώτῃσι θύρῃσιν
Ὠμησταὶ ἐρύουσι, ἐπεί κέ τις ὀξέϊ χαλκῷ
Τύψας, ἠὲ βαλὼν ῥεθέων ἐκ θυμὸν ἕληται,
Οὓς τρέφον ἐν μεγάροισι, τραπεζῆας πυλαωρούς,
Οἵ κ' ἐμὸν αἷμα πιόντες, ἀλύσσοντες περὶ θυμῷ,
Κείσοντ' ἐν προθύροισι. νέῳ δέ τε πάντ' ἐπέοικε
Ἀρηϊ κταμένῳ, δεδαϊγμένῳ ὀξέϊ χαλκῷ,
Κεῖσθαι· πάντα δὲ καλὰ θανόντι περ, ὅ, ττι φανείη·
Ἀλλ' ὅτε δὴ πολιόν τε κάρη, πολιόν τε γένειον,
Αἰδῶ τ' αἰσχύνωσι κύνες κταμένοιο γέροντος,
Τοῦτο δὴ οἴκτιστον πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν.

" Sed ingredere murum, mi fili, ut ferves
" Trojanos & Trojanas, neque magnam gloriam præbeas
" Pelidæ, ipféque dilectâ vitâ priveris:
" Præterea & meî infelicis adhuc mentis compotis miferere,
" Calamitofi, quem pater Saturnius in fenectutis limine
" Fortunâ in acerbâ perdet, mala multa confpicatum,
" Filiófque interemptos, raptatáfque filias,
" Et thalamos direptos, & infantes liberos
" Allifos terræ, in gravi cæde,
" Tractáfque nurus perniciofis manibus Achivorum.
" Ipfum verò forfitan extremum me canes in primis foribus
" Cruda-vorantes raptabunt, poftquàm aliquis acuto ære
" Cominus vel eminus feriens ex artubus animam eripuerit,
" Quos nutrivi in ædibus, menfæ affeclas janitores,
" Qui meo fanguine haufto, rabie-acti animis,
" Jacebunt in veftibulis: Juveni autem omnino decorum-eft
" Pugnâ cæfo, lacerato acuto ære,
" Jacere; omnia nempè honefta etiam mortuo quicquid apparuerit:
" Sed quum jam canúmque caput, canámque barbam,
" Pudendáque deturpent canes occifi fenis,
" Hoc utique miferrimum accidit miferis mortalibus.

Ver. 57.—Τρωάς.] *Plutarchus* loco infrà ad *ver.* 60 citato legit Τρωϊάδας.

Ver. 59. Πρὸς δέ με τὸν δύστηνον.]

——— miferere parentis
Longævi. ——— *Æn.* XII, 43.

Ibid.—ἔτι φρονέοντ'.] Scholia MSS apud *Barnefium* exponunt; Ἔτι ζῶντα· τὸ γὰρ ζωτικὸν, φρένας καλεῖ ὁ Ὅμηρος. Sed (ut videtur) minùs rectè.

Ibid.—ἐλέαιρε.] Cod. *Harleian.* ἐλέησον. Quo modo & legit *Plutarchus*, loco jam infrà citato.

Ver. 60. Δύσμορον, ὅν ῥα πατὴρ Κρονίδης ἐπὶ γήραος οὐδῷ Αἴσῃ ἐν ἀργαλέῃ φθίσει, &c.] Πολλαὶ γὰρ μεταβολαὶ γίνονται καὶ παντοῖαι τύχαι κατὰ τὸν βίον· καὶ ἐνδέχεται τὸν μάλιστα εὐθηνοῦντα μεγάλαις συμφοραῖς περιπεσεῖν ἐπὶ γήρως, καθάπερ ἐν τοῖς ἡρωϊκοῖς περὶ Πριάμου μυθεύεται. *Aristot. Ethic. Lib.* I, *cap.* 10. *fub fine.* Δῆλον οὖν ὅτι καὶ ὁ λεγόμενος ἄωρος θάνατος εὐπαραμύθητός ἐστι.——μεῖον γὰρ ὄντως Τρωΐλος ἐδάκρυσεν ἢ Πρίαμος. οὗτος δὲ εἰ προετελεύτησεν, ἔτι ἀκμαζούσης αὐτῷ τῆς βασιλείας, καὶ τῆς τοσαύτης τύχης, ἧς ἐθρήνει. Οἷα γοῦν πρὸς τὸν ἑαυτοῦ διελέχθη υἱὸν Ἕκτορα, παραινῶν ἀναχωρεῖν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν Ἀχιλλέα μάχης, ἐν οἷς φησιν, " Δύσμορον, ὅν ῥα πατὴρ Κρονίδης ἐπὶ " γήραος οὐδῷ, &c." Ὄντων οὖν σοι παμπόλλων παραδειγμάτων περὶ τούτου, ἐννοήθητι τὸν θάνατον οὐκ ὀλίγους ἀπαλλάττειν μεγάλων καὶ χαλεπῶν κακῶν, ὧν, εἰ ἐπεβίωσαν, πάντως ἂν ἐπειράθησαν. *Plutarch. de Confolat. ad Apoll.* Citat porrò totum hunc locum *Dio Chryfoftomus, Orat.* XI. Vide & infrà ad ψ', 222.

Ibid.—ὅν ῥα.] *Quem utique*——

Ibid.—ἐπὶ γήραος οὐδῷ.] Ἐπὶ τῇ τοῦ γήρως ἐξόδῳ· ἐπὶ τῷ τέρματι. *Schol.*

Ver. 61.—φθίσει.] Vide fuprà ad *ver.* 19; & ad β', 43 & 833.

Ver. 62.—ἑλκυσθείσας.] Ἀντὶ τοῦ αἰχμαλωτισθείσας. *Schol. Al.* ἑλκηθείσας & ἑλκηθείσας.

Ver. 65.—ὀλοῇς.] *Al.* ὀλοῶν.

Ver. 67.—ἐρύουσι.] Apud *Plutarchum* loco fuprà citato, ἐρύσωσιν.

Ibid.—ἐπεί κέ τις.] *Al.* ἐπεί μέ τις.

Ver. 68. Τύψας, ἠὲ βαλὼν.] Vide fuprà ad φ', 576; & ad ρ', 84.

Ver. 70.—πιόντες.] *Al.* πίνοντες. Quod ferri non poteft; nam πίνω primam femper producit.

Ibid.—ἀλύσσοντες.] Ὑπὸ πλησμονῆς ἀλύοντες· οἷον ἐν ἄλῃ ὄντες, δυσφοροῦντες· Οἱ δὲ εἶπον, ἄγαν λυπῶντες. *Schol.*

Ver. 72. Ἀρηϊ κταμένῳ.] *Al.* Ἄρει κτεινομένῳ.

Ver. 74, 76. Ἀλλ' ὅτε δὴ.——Τοῦτο δὴ.] Vide fuprà ad β', 158; & ad ξ', 433.

Ἦ ῥ' ὁ γέρων, πολιὰς δ' ἄρ' ἀνὰ τρίχας ἕλκετο χερσὶ,
Τίλλων ἐκ κεφαλῆς· οὐδ' Ἕκτορι θυμὸν ἔπειθε.
Μήτηρ δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ὀδύρετο δακρυχέουσα,
Κόλπον ἀνιεμένη, ἑτέρηφι δὲ μαζὸν ἀνέσχε,
Καί μιν δακρυχέουσ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἕκτορ, τέκνον ἐμὸν, τάδε τ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον
Αὐτὴν, εἴ ποτέ τοι λαθικηδέα μαζὸν ἐπέσχον,
Τῶν μνῆσαι, φίλε τέκνον· ἄμυνε δὲ δήϊον ἄνδρα
Τείχεος ἐντὸς ἰών· μηδὲ πρόμος ἵστασο τούτῳ·
Σχέτλιος· εἴπερ γάρ σε κατακτάνῃ, οὔ σέ τ' ἔγωγε
Κλαύσομαι ἐν λεχέεσσι, φίλον θάλος, ὃν τέκον αὐτὴ,
Οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος· ἄνευθε δέ σε μέγα νῶϊν
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ κύνες ταχέες κατέδονται.
Ὣς τώ γε κλαίοντε προσαυδήτην φίλον υἱὸν,
Πολλὰ λισσομένω· οὐδ' Ἕκτορι θυμὸν ἔπειθον·
Ἀλλ' ὅγε μίμν' Ἀχιλῆα πελώριον ἆσσον ἰόντα.
Ὡς δὲ δράκων ἐπὶ χειῇ ὀρέστερος ἄνδρα μένῃσι,
Βεβρωκὼς κακὰ φάρμακ', ἔδυ δέ τέ μιν χόλος αἰνὸς,

Dixit quidem senex, canóſque capillos extrahebat manibus,
Vellens è capite; neque Hectori animum flectebat.
Mater verò deinceps ex-aliâ parte lamentabatur lacrymas-fundens
Sinum denudans, alterâ autem *manu* mamillam exeruit,
Et illum lacrymas-fundens verbis alatis allocuta eſt:
" Hector, fili mi, & hæc reverere, & meî miſerere
" Ipſius, ſi unquam tibi vagitus-ſedantem mammam præbui,
" Horum reminiſcere, chare fili; arcéque infeſtum virum
" Mœnia ingreſſus: Neque proſtes pugnator adversùs ipſum;
" Præferox: ſi enim te interemerit, haudquaquàm te ego
" Deflebo in lectis, charum germen, quem peperi ipſa,
" Neque uxor magnificè-dotata; ſeorſum autem te longè à nobis
" Argivorum apud naves canes veloces comedent.
Sic hi lugentes alloquebantur dilectum filium,
Multis ſupplicantes; neque Hectori animum flectebant:
Sed is expectabat Achillem ingentem propiùs accedentem.
Ut verò draco ad luſtrum ferus virum expectat,
Paſtus mala venena; ſubit autem & ipſum ira gravis,

Ver. 77.——ἄρ'.] *Deinceps.*——

Ver. 78.——οὐδ' Ἕκτορι θυμὸν ἔπειθε.]
——haudquaquam dictis violentia Turni
Flectitur: exuperat magis—— *Æn.* XII, 45.

Ver. 80.—ἑτέρηφι.] Vide ſuprà ad ν', 588.

Ver. 82, 85.—τάδε τ' αἴδεο καί μ' ἐλέησον—μηδὲ πρόμος ἵστασο τούτῳ.]
Turne, per has ego te lacrymas, per ſiquis Amatæ
Tangit honos animum——
Unum oro, deſiſte manum committere Teucris.
Æn. XII, 56, 60.

Ver. 83.—λαθικηδέα μαζὸν.] Τὸν λήθην ἐμποιοῦντα τοῖς παισὶ τῶν κακῶν πάντων. *Schol.*

Ibid.—ἐπέσχον.] *Al.* ἀνέσχον.

Ver. 85.—ἰών.] *Al.* ἐών.

Ver. 86.—κατακτάνῃ.] Cod. *Harleian.* κατακτενεῖ.

Ibid.—οὔ σέ τ' ἔγωγε Κλαύσομαι.]
Heu! terrâ ignotâ, canibus data præda Latinis
Alitibuſque jaces! nec te tua funera mater
Produxi, preſſive oculos, aut vulnera lavi.
Æn. IX, 485.

Ver. 88.—πολύδωρος.] Πολλὰ δωρουμένη ἀγαθά· ἤ, ἡ μετὰ πολλῶν δώρων καὶ ἕδνων γεγαμημένη. *Schol.* *Al.* πολύεδνος.

Ver. 91. Πολλὰ λισσομένω.] Edidit *Barneſius* Πολλὰ ἐλισσομένω. Sed nihil opus. Vide ſuprà ad φ', 368.

Ver. 93. Ὡς δὲ δράκων.]
Qualis ubi in lucem coluber mala gramina paſtus,
Frigida ſub terrâ tumidum quem bruma tegebat,
Nunc poſitis novus exuviis, nitiduſque juventâ
Lubrica convolvit ſublato pectore terga,
Arduus ad Solem, & linguis micat ore triſulcis.
Æn. II, 471.

Scaliger hæc à *Virgilio* φυσικωτέρως quàm ab *Homero* depicta exiſtimat. " Solis appetentem atque apricantem, etiam *arduus* " *ad Solem.* Erigit enim ſe, ac vibrantem linguam exerit. " Proindè ait——*linguis micat ore triſulcis.* Obtutum tantùm " torvum Homerus, optimè. Nihil enim illo acrius. Præ" tereà cubilis ſui propugnationem, à quo non diſcedit. Ic" circò dixit; ἑλισσόμενος περὶ χειῇ, quo etiam propiùs tu" tum habeat receptum. Perpendes *tumidum.*" *Poëtic. Lib.* V, *cap.* 3. Atqui, ut opinor, utraque ad rem aptata eſt ſimilitudo. *Homerus* nempè virum depingit, qui, vultu feroci, animóque ad pugnam parato, hoſtem ingruentem expectet; *Virgilius*, virum, qui in prælio emicet, & ad domum regiam expugnandam acerrimè aggrediatur.

Ibid.—χειῇ.] Σχισμῇ· λέγει δὲ, τῇ τοῦ δράκοντος καταδύσει. *Schol.*

Ver. 94. Βεβρωκὼς κακὰ φάρμακ'.] Οἱ δράκοντες——μέλλοντές τινα ἐλλοχᾷν ἢ ἄνθρωπον ἢ θῆρα, τὰς θανατοφόρους ῥίζας ἐσθίουσι, καὶ τὰς πόας μέντοι τὰς τοιαύτας· Οὐκ ἦν δὲ ἄρα οὐδὲ Ὅμηρος αὐτῶν τῆς τροφῆς ἀμαθής. Λέγει γοῦν ὅπως ἀναμένει περὶ τὸν φωλεὸν εἰλύμενος, προεμπλησθεὶς σιτίων πολλῶν φαρμακωδῶν καὶ κακῶν. *Ælian. de Animal. lib.* VI, *cap.* 4.

Ver.

Σμερδαλέον δὲ δέδορκεν, ἑλισσόμενος περὶ χειῇ·
Ὣς Ἕκτωρ, ἄσβεστον ἔχων μένος, οὐχ ὑπεχώρει,
Πύργῳ ἔπι προὔχοντι φαεινὴν ἀσπίδ' ἐρείσας·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤμοι ἐγὼν, εἰ μέν κε πύλας καὶ τείχεα δύω,
Πουλυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει,
Ὅς μ' ἐκέλευσε Τρωσὶ ποτὶ πτόλιν ἡγήσασθαι,
Νύχθ' ὕπο τήνδ' ὀλοὴν, ὅτε τ' ὤρετο δῖος Ἀχιλλεύς.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην· ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν·
Νῦν δ' ἐπεὶ ὤλεσα λαὸν ἀτασθαλίῃσιν ἐμῇσιν,
Αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Μήποτέ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος ἐμεῖο,
Ἕκτωρ ἧφι βίηφι πιθήσας ὤλεσε λαόν.
Ὣς ἐρέουσιν· ἐμοὶ δὲ τότ' ἂν πολὺ κέρδιον εἴη,
Ἄντην ἢ Ἀχιλῆα κατακτείναντα νέεσθαι,
Ἠέ κεν αὐτῷ ὀλέσθαι ἐϋκλειῶς πρὸ πόληος.
Εἰ δέ κεν ἀσπίδα μὲν καταθείομαι ὀμφαλόεσσαν,
Καὶ κόρυθα βριαρὴν, δόρυ δὲ πρὸς τεῖχος ἐρείσας,
Αὐτὸς ἰὼν Ἀχιλῆος ἀμύμονος ἀντίος ἔλθω,
Καί οἱ ὑπόσχωμαι Ἑλένην, καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
Πάντα μάλ', ὅσσα τ' Ἀλέξανδρος κοίλης ἐνὶ νηυσὶν
Ἠγάγετο Τροίηνδ', ἥ τ' ἔπλετο νείκεος ἀρχὴ,
Δωσέμεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν, ἅμα τ' ἀμφὶς Ἀχαιοῖς

Horrendúmque aſpicit, convolvens ſe circa latibulum :
Sic Hector, inextinguibili præditus animorum-vi, non recedebat,
Turrim ad prominentem fulgido clypeo-acclinato :
Indignabundus verò dixit ad ſuum magnum animum :
" Hei mihi, ſi quidem portas & mœnia ingreſſus fuero,
" Polydamas me primus probris onerabit,
" Qui me hortatus-eſt Trojanos ad urbem ducere,
" Nocte iſtâ exitiali, quando ſurrexit-ad-certamen nobilis Achilles.
" At ego non parui ; certè multò utilius fuiſſet :
" Nunc verò poſtquàm perdidi populum damnoſâ-pertinaciâ meâ,
" Vereor Trojanos & Trojanas longa-peplorum-ſyrmata-trahentes,
" Nè quando quis dicat deterior alius me ;
" Hector ſuis viribus fretus perdidit copias.
" Sic dicent : mihi verò tunc multò ſatius eſſet,
" Contra *pugnando* aut Achille interfecto redire,
" Aut ab ipſo interfici glorioſè pro urbe.
" Quòd ſi clypeum quidem depoſuero umbonibus munitum,
" Et caſſidem validam, haſtâque ad murum acclinatâ,
" Ipſe profectus Achilli eximio obvius venero,
" Et ei pollicear Helenam, & opes cum ipſâ
" Omnes prorſùs, quaſcunque Alexander cavis in navibus
" Duxit ad Trojam, quæ fuit certaminis origo,
" Daturum Atridis abducendas, ſimúlque ſeparatim Achivis

Ver. 95.—δέδορκεν.] Vide ſuprà ad β', 314.

Ver. 100. Πουλυδάμας μοι πρῶτος.] Ἀνδρειότατοι δοκοῦσιν εἶναι, παρ' οἷς οἱ δειλοὶ ἄτιμοι, οἱ δὲ ἀνδρεῖοι ἔντιμοι. Τοιούτους δὲ καὶ Ὅμηρος ποιεῖ, οἷον τὸν—Ἕκτορα· "Πουλυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει." *Ariſtot. Ethic. Nicom. Lib.* III, *cap.* 11. Πάλιν ἐστὶν ἄλλη ἀνδρία πολιτικὴ δοκοῦσα εἶναι· οἷον εἰ δι' αἰσχύνην τὴν εἰς τὰς πολίτας ὑπομένουσι τοὺς κινδύνους, καὶ δοκοῦσιν ἀνδρεῖοι εἶναι. Σημεῖον δὲ τούτου· καὶ γὰρ Ὅμηρος πεποίηκε τὸν Ἕκτορα λέγοντα, "Πολυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει." Διὸ οἴεται δεῖν μάχεσθαι. *Idem, Ethic. Magn. Lib.* I, *cap.* 21. Οἱ διὰ τὴν αἰδῶ ὑπομένοντες, μάλιστα φανεῖεν ἀνδρεῖοι· καθάπερ καὶ Ὅμηρος τὸν Ἕκτορά φησιν ὑπομεῖναι τὸν κίνδυνον τὸν πρὸς Ἀχιλλέα. Ἕκτορα δ' αἰδὼς εἷλε, "Πουλυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει." Καὶ ἔστιν ἡ πολιτικὴ ἀνδρία αὕτη. *Id. Ethic. Eudem. Lib.* III, *cap.* 1.

Ibid. — πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει.] *Al.* πρῶτον ἐλεγχείην καταχεύοι.

Ver. 101. Ὅς μ' ἐκέλευσε Τρωσὶ ποτὶ πτόλιν ἡγήσασθαι.] Suprà σ', 254, 266.

Ibid. — ἐκέλευσε.] Cod. *Harleian.* ἐκέλευε. Quo modo & in duobus MSS ſcriptum repperit *Barneſius.* Verùm, ut opinor, hoc quidem in loco præſtat vulgata lectio. Vide ſuprà ad ν, 84 ; & ad ά, 37.

Ver. 102.—ὅτε τ'.] *Quandò utique*——. *Quando videlicèt.*——

Ver. 107.—βίηφι.] Vide ſuprà ad ν', 588.

Ver. 109. Ἄντην ἢ Ἀχιλῆα.] *Al.* Ἢ αὖτην Ἀχιλῆα.

Ibid.—κατακτείναντα.] Cod. *Harleian.* κατακτείναντι.

Ver. 110. Ἠέ κεν αὐτῷ ὀλέσθαι.] Ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως δαμασθῆναι. *Schol.* MSS apud *Barneſium.* Cæterùm Codex *Harleianus* hîc legit Ἠέ κεν αὐτὸν ὀλέσθαι. *Al.* Ἤ κεν ὑπ' αὐτῷ ὀλέσθαι.

Ver. 116.—ἥ τ' ἔπλετο νείκεος ἀρχή.]

——Primus leti primuſque malorum
Cauſa fuit.——— *Æn.* IV, 169.
———Quæ prima malorum
Cauſa fuit.——— *Æn.* VII, 481.

Ver. 117.—ἅμα τ' ἀμφίς.] *Al.* ἅμα δ' ἀμφίς.

Ἀλλ' ἀποδάσσεσθαι, ὅσσα πτόλις ἥδε κέκευθε·
Τρωσὶν δ' αὖ μετόπισθε γερούσιον ὅρκον ἕλωμαι,
Μήτι κατακρύψειν, ἀλλ' ἄνδιχα πάντα δάσασθαι,
Κτῆσιν ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἐέργει.
Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
Μή μιν ἐγὼ μὲν ἵκωμαι ἰών· ὁ δέ μ' οὐκ ἐλεήσει,
Οὐδέ τι μ' αἰδέσεται, κτενέει δέ με, γυμνὸν ἐόντα,
Αὔτως ὥστε γυναῖκα, ἐπεί κ' ἀπὸ τεύχεα δύω·
Οὐ μέν πως νῦν ἐστὶν ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης
Τῷ ὀαριζέμεναι, ἅτε παρθένος ἠΐθεός τε,
Παρθένος ἠΐθεός τ', ὀαρίζετον ἀλλήλοισιν.
Βέλτερον αὖτ' ἔριδι ξυνελαυνέμεν· ὅττι τάχιστα
Εἴδομεν, ὁπποτέρῳ κεν Ὀλύμπιος εὖχος ὀρέξῃ.
Ὣς ὥρμαινε μένων· ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἦλθεν Ἀχιλλεὺς,
Ἶσος Ἐνυαλίῳ κορυθάϊκι πτολεμιστῇ,
Σείων Πηλιάδα μελίην κατὰ δεξιὸν ὦμον,
Δεινήν· ἀμφὶ δὲ χαλκὸς ἐλάμπετο εἴκελος αὐγῇ
Ἢ πυρὸς αἰθομένοιο, ἢ ἠελίου ἀνιόντος.
Ἕκτορα δ', ὡς ἐνόησεν, ἕλε τρόμος, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Αὖθι μένειν, ὀπίσω δὲ πύλας λίπε, βῆ δὲ φοβηθείς·
Πηλείδης δ' ἐπόρουσε, ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς·
Ἠΰτε κίρκος ὄρεσφιν ἐλαφρότατος πετεηνῶν,

" Alias distributurum, quascunque urbs hæc abditas habet :
" A Trojanis verò deindè honorabile Jusjurandum exigam,
" Nihil occultaturos, sed bifariàm omnia divisuros,
" Facultates quascunque urbs amabilis intus continet.
" Sed cur mihi hæc meus secum-disserit animus ?
" Vereor, ne ei ego quidem supplicem [profectus ; is autem mei non misereatur,
" Neque omnino me revereatur, inficiat verò me, inermem existentem,
" Temerè, tanquam mulierem, postquàm arma exuero.
" Non sanè prorsùs nunc licet à quercu neque à petrâ
" Cum hoc confabulari, ceu virgo juvenisque,
" Virgo juvenisque confabulantur inter se.
" Satius verò certamine congredi : quàm celerrimè
" Videamus, utri Olympius gloriam præbiturus sit.
Hæc animo-versabat manens : Ast ad eum propè accessit Achilles,
Par Marti galeam-quassanti bellatori,
Vibrans Peliacam hastam ad dextrum humerum
Terribilem ; circùm verò æs splendebat simile fulgori
Vel ignis ardentis, vel solis orientis.
Hectorem verò, ut vidit, cepit tremor, neque ampliùs sustinuit
Illic manere, à tergo autem portas reliquit, abiitqueperterritus.
Pelides verò irruit, pedibus rapidis fretus ;
Veluti Circus in montibus, velocissimus volucrum,

Ver. 118.—ἀποδάσσεσθαι.] *Al.* ἀποδάσσασθαι.

Ibid.—κέκευθε.] Vide suprà ad ά, 37.

Ver. 120.—δάσασθαι.] *Henricus Stephanus* reponendum censet δάσεσθαι propter præcedentem καταχρύψειν.

Ver. 121.—ἐπήρατον.] Vide suprà ad σ', 512.

Ver. 124.—κτενέει.] *Al.* κλανέει.

Ver. 126.—ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης Τῷ ὀαριζέμεναι.]

Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα περὶ δρῦν ἢ περὶ πέτρην;

Hesiod. Theogon. 35.

Οὐκ ἔστι, φησὶν, ἄντικρυς Ἀχιλλέως μύθους διηγεῖσθαι, ὁποίους ἂν παρθένοι, καὶ ἠΐθεοι——οἱ γὰρ παλαιοὶ νομαδικῷ ἐχρῶντο βίῳ, οἰκίας μηδέπω κεκτημένοι· αἱ οὖν γυναῖκες τίκτουσαι ἐν τοῖς ὄρεσιν ὑπὸ τὰ κοιλώματα τῶν πετρῶν καὶ δρυῶν [τὰ βρέφη] ἀνέτρεφον· εὑρίσκοντες δέ τινες, ἐνόμιζον ἐκεῖθεν γεγεννῆσθαι· ἡ ἱστορία παρὰ Διδύμῳ. *Schol.*

Gensque virûm truncis & duro robore nata.

Æn. VIII, 315.

Ver. 127.—ἅτε παρθένος ἠΐθεός τε, Παρθένος ἠΐθεός τ'.] " Nascitur pathos & de repetitione, quam Græci ἐπαναφορὰν " vocant, cùm sententiæ ab iisdem nominibus incipiunt. Hinc " *Virgilius*, (*Georg.* IV. 525 :)

" ——Eurydicen vox ipsa & frigida lingua,
" Ah miseram Eurydicen, animâ fugiente, vocabat.
" Eurydicen toto referebant flumine ripæ."

Macrob. Lib. IV, *cap.* 6. Τὸ δὲ σχῆμα, ἐπανάληψις δι' ἐπαναστροφῆς, ὅμοιον τῷ, " εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν, Εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε, " μένος δὲ σιδήρῳ." *Eustath.* Vide suprà ad ύ, 371 ; & infrà ad ψ', 641.

Ver. 128.—ἀλλήλοισιν.] Cod. *Harleian.* ἀλλήλοιϊν.

Ver. 130.—ὀρέξῃ.] Cod. *Harleian.* ὀρέξει.

Ver. 132.—κορυθάϊκι.] Κορυθαίολος,—ὁ συνεχῶς κινῶν τὴν κόρυθα· ὃ μεταποιηθὲν, ἐπὶ τοῦ Ἄρεος, ἔφη, " Ἶσος Ἐνυαλίῳ κορυθάϊκι," *Porphyr. Quæst. Homeric* 3. Vide suprà ad β', 816.

Ver. 133.—Πηλιάδα μελίην.] Quâ ratione, Πηλιάδα, hic ultimam producat ; item ὕδατι, *ver.* 149 ; & πρὶν, *ver.* 156 ; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 134.—εἴκελος.] Vide suprà ad ύ, 423 ; & ad ά, 53.

Ver. 135.—αἰθομένοιο.] Cod. *Harleian.* αἰθομένου.

Ver. 138—141.—πεποιθώς——λιληκώς.] Vide suprà ad β', 314.

Ver. 139. Ἠΰτε κίρκος.] Vide suprà ad φ', 493.

Ver.

Ῥηϊδίως οἴμησε μετὰ τρήρωνα πέλειαν·
Ἡ δέ θ' ὕπαιθα φοβεῖται· ὁ δ' ἐγγύθεν ὀξὺ λεληκὼς
Ταρφέ' ἐπαΐσσει, ἑλέειν τέ ἑ θυμὸς ἀνώγει·
Ὣς ἄρ' ὅγ' ἐμμεμαὼς ἰθὺς πέτετο· τρέσε δ' Ἕκτωρ
Τεῖχος ὑπὸ Τρώων, λαιψηρὰ δὲ γοῦνατ' ἐνώμα.
Οἱ δὲ παρὰ σκοπιὴν καὶ ἐρινεὸν ἠνεμόεντα
Τείχεος αἰὲν ὑπ' ἐκ κατ' ἀμαξιτὸν ἐσσεύοντο·
Κρουνὼ δ' ἵκανον καλλιῤῥόω, ἔνθα δὲ πηγαὶ
Δοιαὶ ἀναΐσσουσι Σκαμάνδρου δινήεντος.
Ἡ μὲν γάρ θ' ὕδατι λιαρῷ ῥέει, ἀμφὶ δὲ καπνὸς
Γίνεται ἐξ αὐτῆς, ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο·
Ἡ δ' ἑτέρη θέρεϊ προρέει, εἰκυῖα χαλάζῃ,
Ἢ χιόνι ψυχρῇ, ἢ ἐξ ὕδατος κρυστάλλῳ.
Ἔνθα δ' ἐπ' αὐτάων πλυνοὶ εὐρέες ἐγγὺς ἔασι
Καλοὶ, λαΐνεοι, ὅθι εἵματα σιγαλόεντα
Πλύνεσκον Τρώων ἄλοχοι, καλαί τε θύγατρες,
Τοπρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν.
Τῇ ῥα παραδραμέτην, φεύγων, ὁ δ' ὄπισθε διώκων·
Πρόσθε μὲν ἐσθλὸς ἔφευγε, δίωκε δέ μιν μέγ' ἀμείνων
Καρπαλίμως· ἐπεὶ οὐχ ἱερήϊον, οὐδὲ βοείην

Facilè impetum-dat in pavidam columbam:
Hæc autem obliquè fugit: iste verò in-proximo acutum-edens-clangorem,
Crebros faciens impetus, insequitur, capereque illam animus jubet:
Sic utique ille ardens rectà volabat: trepidus autem fugiebat Hector
Muro sub Trojanorum, velociáque genua movebat.
Hi verò præter speculam & caprificum ventosam
Murum usque subter per viam-publicam rapido-cursu ferebantur:
Ad scaturigines autem pervenerunt pulchrè-fluentes, ubi nempè fontes
Duo erumpunt Scamandri vorticosi.
Alter quidem aquâ calidâ fluit, circúmque fumus
Oritur ex ipso, velut *ab* igne ardenti:
Alter verò æstate profluit, similis grandini,
Vel nivi frigidæ, vel ex aquâ *concretæ* glaciei.
Illic autem ad ipsos labra-ad-lavandum lata propè sunt,
Pulchra, lapidea, ubi vestes speciosas
Lavabant Trojanorum uxores, pulchræque filiæ,
Olim tempore pacis, priusquàm venissent filii Achivorum.
Hàc utique prætercurrerunt, alter fugiens, altérque à tergo persequens:
Antè quidem fortis fugiebat, persequebatur verò ipsum multò fortior
Rapidè: Neque enim victimam, neque bubulam pellem

Ver. 142.—ἑλέειν τέ ἑ.] *Al.* ἑλέειν δέ τε.

Ver. 143.—ἄρ'.] *Ut dictum est*———. *ver.* 138.

Ibid.—τρέσε δ' Ἕκτωρ.]

Ergo amens diversa fugâ petit æquora Turnus,
Et nunc huc, inde huc incertos implicat orbes.

Æn. XII, 742.

Ver. 144.—τεῖχος.] *Al.* τείχη.

Ver. 145.—ἐρινεὸν.] Vide suprà ad ζ', 433.

Ver. 146. Τείχεος αἰὲν ὑπ' ἐκ κατ' ἀμαξιτὸν ἐσσεύοντο.] Τὸ ἑξῆς, Κατ' ἀμαξιτὸν ἐσσεύοντο, ὑπ' ἐκ τείχεος, ὁ μὲν ὑποδῦναι τὸ τεῖχος σπουδάζων· ὁ δὲ ἐκτὸς αὐτὸν ἀεὶ κωλύειν. *Schol.* MSS apud *Barnesium.*

Ibid.—ὑπ' ἐκ.] *Al.* ὑπέρ.

Ver. 148.—Σκαμάνδρου.] Cod. *Harleian.* Καμάνδρου.

Ver. 151. Ἡ δ' ἑτέρη θέρεϊ προρέει.] "Est adeò invenire apud "nobiles poëtas hujuscemodi suavitatis multa, quæ apparet "novata esse non fortuita; sed præter cæteros omnes apud "Homerum plurima. Uno quippe in loco tales tanquam "hiatus & sonitus in assiduis vocibus plures facit:"

"Ἡ δ' ἑτέρη θέρεϊ προρέει, εἰκυῖα χαλάζῃ.
"Ἢ χιόνι ψυχρῇ, ἢ ἐξ ὕδατος κρυστάλλῳ."

Gell. lib. VII, *cap.* 20.

Ver. 153, 155.—πλυνοὶ——Πλύνεσκον.] Quâ analogiâ ex λύω fit λύσις, λυτὸς; ex κρίνω, κρίσις, κριτὸς; ex μαρτύρομαι, μάρτυρος; ex νίφειν, νιφάδες; ex φαίνω, ἔμφασις, ἐμφανής; eâdem ex πλύνω fit πλυνοὶ, εὐπλυνής·

Πλυνέσῃ τις πρῶτα—— *Odyss.* ό, 419.
——πολλοὶ γάρ ἀπὸ πλυνοί εἰσι πόληος. ζ', 40.
Τῶν οἱ ἕκαστος φᾶρος ἐϋπλυνὲς, ἠδὲ χιτῶνα. θ', 392.

Vide suprà ad ά, 338; ad ζ', 434; ad μ', 280; & ad ν', 414.

Ver. 155. Πλύνεσκον.] *Lavare solebant.* Vide suprà ad β', 221; & ad ν', 84.

Ver. 157. Τῇ ῥα.] *Eâ utique*——*Eâ inquam*———.

Ver. 159.—ἐπεὶ οὐχ ἱερήϊον——Ἀλλ' περὶ ψυχῆς.]

——nec enim levia aut ludicra petuntur
Præmia, sed Turni de vitâ & sanguine certant.

Æn. XII, 764.

"Ἱερεῖον, quod propriè est *sacrificium*, significat etiam *quod-"vis animal quod in cibum mactatur*: ἱερεῖα sunt ἁπλῶς τὰ "θρέμματα, *pecudes quæ mactantur in usum & in esum homi-"nibus; animantes, quarum vescimur carnibus* —— Neque "certè aliter sumi videtur hæc vox apud Homerum, in "loco illo insigni *Iliad* χ'.

"——ἐπεὶ οὐχ ἱερήϊον, οὐδὲ βοείην
"Ἀρνύσθην, ἅ τε ποσσὶν ἀέθλια γίνεται ἀνδρῶν,
"Ἀλλὰ περὶ ψυχῆς θέον Ἕκτορος ἱπποδάμοιο."

Duport. Prælect. in Theophrast. cap. 9.

"Ἱερεῖα sunt animantes, quarum vescimur carnibus.—— "Atqui non aliter veteres grammatici illud Homeri inter-

" pre-

Ἀρνύσθην, ἅ, τε ποσσὶν ἀέθλια γίνεται ἀνδρῶν,
Ἀλλὰ περὶ ψυχῆς θέον Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.
Ὡς δ' ὅτ' ἀεθλοφόροι περὶ τέρματα μώνυχες ἵπποι
Ῥίμφα μάλα τρωχῶσι· τὸ δὲ μέγα κεῖται ἄεθλον,
Ἢ τρίπος, ἠὲ γυνή, ἀνδρὸς κατατεθνειῶτος·
Ὣς τὼ τρὶς Πριάμοιο πόλιν περιδινηθήτην
Καρπαλίμοισι πόδεσσι· θεοὶ δέ τε πάντες ὁρῶντο.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Ὢ πόποι, ἦ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ τεῖχος
Ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι· ἐμὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ
Ἕκτορος, ὅς μοι πολλὰ βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκηεν,
Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου, ἄλλοτε δ' αὖτε
Ἐν πόλει ἀκροτάτῃ· νῦν αὖτέ ἑ δῖος Ἀχιλλεὺς
Ἄστυ περὶ Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκει.
Ἀλλ' ἄγετε, φράζεσθε, θεοί, καὶ μητιάασθε,
Ἠέ μιν ἐκ θανάτοιο σαώσομεν, ἦέ μιν ἤδη
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ δαμάσσομεν, ἐσθλὸν ἐόντα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ, ἀργικέραυνε, κελαινεφές, οἷον ἔειπες;
Ἄνδρα θνητὸν ἐόντα, πάλαι πεπρωμένον αἴσῃ,
Ἂψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι;
Ἔρδ'· ἀτὰρ οὔτοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Θάρσει, Τριτογένεια, φίλον τέκος· οὔ νύ τι θυμῷ

Adipisci-conabantur, qualia pedibus præmia sunt virorum;
Sed de animâ *certantes* currebant Hectoris equûm-domitoris.
Ut verò cùm assueti-vincere circa metas solidis-ungulis equi
Celeriter admodùm currunt; magnum autem propositum est præmium,
Vel tripos, vel mulier, viri *in honorem* defuncti:
Sic hi ter Priami urbem gyro-circum-acti sunt
Rapidis pedibus: Dii verò omnes spectabant.
Inter hos autem sermonem orsus est pater hominúmque deûmque:
" Proh malum, profectò dilectum virum agitari circa murum
" Oculis video: meum autem dolet cor
" *De* Hectore, qui mihi multa boum femora adolevit,
" Idæ in verticibus multas convalles-habentis; interdum etiam
" In urbe summâ: nunc verò eum nobilis Achilles
" Urbem circa Priami pedibus velocibus insequitur.
" Sed agite, deliberate, dii, & consultate,
" An eum è morte salvum eripiemus, an eum jam
" Sub Pelidâ Achille domabimus, bonum licèt.
Hunc verò allocuta est dea oculis-cæsia Minerva:
" O pater, rutili-fulminis-missor, atras-nubes-cogens, quale dixisti?
" Virum mortalem, jam olim destinatum fato,
" Jam vis à morte tristi liberare?
" Fac: at non tibi omnes assentiemur dii cæteri.
Hanc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter:
" Bono esto animo, Tritonia, dilecta filia: neutiquàm animo

" pretantur; ἐπεὶ οὐχ' ἱερήϊον, οὐδὲ βοείην. Rectéque notant " iidem, ἱερεῖα dici ἁπλῶς τὰ θρέμματα, pecudes & quæ-" cunque esui solent esse mortalibus." *Casaub. in Athenæum, Lib.* I, *cap.* 11.

Ver. 161. Ἀλλὰ περὶ ψυχῆς θέον.] Τὸ δὲ "περὶ ψυχῆς ἔθεον" παροιμίαν ἀπετέλεσε λέγουσαν τὸν περὶ ψυχῆς θέειν, ὅτε τις ἀγωνιῶν ἐπὶ ἐσχάτῳ κινδύνῳ διαπράττεταί τι. *Eustath.*

Ibid. & *ver.* 211.—ἱπποδάμοιο.] Vide suprà ad β', 23.

Ver. 162.—τέρματα.] Τέλη τῆς νίκης καὶ τοῦ ἀγῶνος· ἢ καμπτῆρας· ὅταν οἱ ἵπποι ὀξύτερον θέουσι, πλησιάζοντες ἐγγύτερον τῆς νίκης. *Schol.* MSS apud *Barnesium.*

Ver. 163.—τρωχῶσι.] *Al.* τροχόωσι.

Ibid.—τὸ δὲ μέγα.] Edidit *Barnesius*, τὸ δὴ μέγα. Sed nihil opus. Vide suprà ad ά, 51.

Ver. 164.—ἀνδρὸς κατατεθνειῶτος.] Legitur & ἀνδρὸς περὶ τεθνειῶτος· notante *Henrico Stephano.*

Ibid.—κατατεθνειῶτος.] Vide suprà ad ν', 46. & ad ζ', 464. *Al.* κατατεθνηῶτος.

Ver. 165.—πόλιν περιδινηθήτην.] Οὐδ' ἡ τοῦ Ἕκτορος δὲ περιδρομὴ ἡ περὶ τὴν πόλιν ἔχει τι εὔλογον· οὐ γάρ ἐστι περίδρομος ἡ νῦν, διὰ τὴν συνεχῆ ῥάχιν· ἡ δὲ παλαιὰ ἔχει περιδρομήν. *Strabo, Geograph. lib.* XIII. Cæterum Codex *Harleianus* legit πόλιν πέρι δινηθήτην.

Ver. 167.—πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.] Vide suprà ad ό, 12.

Ver. 168. Ὢ πόποι, ἦ φίλον ἄνδρα.] Vituperat hunc locum *Plato*; Δεησόμεθα [Ὁμήρου] μή τοι—τόν γε μέγιστον τῶν θεῶν τολμῆσαι οὕτως ἀνομοίως μιμήσασθαι, ὥστε, "Ὢ πόποι, (φάναι) " ἦ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ ἄστυ Ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι· ἐμὸν " δ' ὀλοφύρεται ἦτορ" *De Republ. lib.* 3. Ubi in transcursu notandum, pro τεῖχος, legisse *Platonem*, ἄστυ.

Ver. 172. Ἐν πόλει ἀκροτάτῃ.] Sic apud *Virgilium*,
Urbe——summâ —— *Æn.* VII, 171.

Ver. 177.—γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide suprà ad ά, 206.

Ver. 178.—ἔειπες.] *Al.* ἔειπας. Ut alibi sæpe.

Ver. 182.—νεφεληγερέτα.] Vide suprà ad ά, 175.

Πρόφρονι μυθέομαι, ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι·
Ἕρξον, ὅπη δή τοι νόος ἔπλετο, μηδέ τ' ἐρώει.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Ἕκτορα δ' ἀσπερχὲς κλονέων ἔφεπ' ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ὡς δ' ὅτε νεβρὸν ὄρεσφι κύων ἐλάφοιο δίηται,
Ὄρσας ἐξ εὐνῆς, διά τ' ἄγκεα, καὶ διὰ βήσσας·
Τὸν δ', εἴπερ τε λάθησι καταπτήξας ὑπὸ θάμνῳ,
Ἀλλά τ' ἀνιχνεύων θέει ἔμπεδον, ὄφρα κεν εὕρῃ·
Ὣς Ἕκτωρ οὐ λῆθε ποδώκεα Πηλείωνα.
Ὁσσάκι δ' ὁρμήσειε πυλάων Δαρδανιάων
Ἀντίον ἀΐξασθαι, ἐϋδμήτους ἐπὶ πύργους,
Εἴπως οἱ καθύπερθεν ἀλάλκοιεν βελέεσσι·
Τοσσάκι μιν προπάροιθεν ἀποστρέψασκε παραφθὰς
Πρὸς πεδίον γ'· αὐτὸς δὲ ποτὶ πτόλιος πέτετ' αἰεί.
Ὡς δ' ἐν ὀνείρῳ οὐ δύναται φεύγοντα διώκειν·
Οὔτ' ἄρ' ὁ τὸν δύναται ὑποφεύγειν, οὔθ' ὁ διώκειν·
Ὣς ὁ τὸν οὐ δύνατο μάρψαι ποσὶν, οὐδ' ὃς ἀλύξαι.
Πῶς δέ κεν Ἕκτωρ κῆρας ὑπεξέφυγεν θανάτοιο,
Εἰ μή οἱ πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤντετ' Ἀπόλλων
Ἐγγύθεν, ὅς οἱ ἐπῶρσε μένος λαιψηρά τε γοῦνα;
Λαοῖσιν δ' ἀνένευε καρήατι δῖος Ἀχιλλεύς,

"Serio loquor, volo autem tibi mitis esse:
"Fac, prout tibi animus est, neque quid cessa.
Sic locutus, impulit anteà paratam animo Minervam;
Descendit autem *ea* ab Olympi verticibus impetu-facto.
Hectorem verò indefinenter urgens sequebatur celer Achilles.
Ut verò quum hinnulum in montibus canis cervæ insequitur,
Excitatum è cubili: pérque convalles & per fruticeta;
Eum autem, etiam si lateat metu-perculsus sub arbusto,
Tamen vestigia-legens currit perpetuò, donec inveniat:
Sic Hector non latebat pedibus-velocem Pelidem.
Quoties verò impetum-sumeret ad portas Dardanias
Rectà ruere benè-ædificatas versus turres,
Si quo modo ei desuper auxiliarentur telis;
Toties eum avertebat prævertens
In campum: ipsum autem prope urbem volabat semper.
Ut verò in somno non potest fugientem consequi;
Neque alter alterum potest effugere, neque alter consequi:
Sic hic illum non poterat assequi pedibus, neque ille effugere.
Quo verò tandem pacto Hector fata effugere potuisset mortis;
Nisi ei postremúmque & ultimùm occurrisset Apollo
Propè, qui ei excitavit robur velociáque genua?
Copiis autem renuebat capite nobilis Achilles,

Ver. 187. Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.]

Illa viam celerans—— ———
———cito decurrit tramite virgo. *Æn.* V, 609.

Ver. 188. Ἕκτορα δ' ἀσπερχὲς κλονέων ἔφεπ' ὠκὺς Ἀχιλλεύς. Ὡς δ' ὅτε νεβρὸν.]

Nec minùs Æneas ———
Insequitur; trepidique pedem pede fervidus urget.
Inclusum veluti siquando in flumine nactus
Cervum, aut puniceæ septum formidine pennæ,
Venator cursu canis & latratibus instat:
Ille autem insidiis & ripâ territus altâ,
Mille fugit refugitque vias; at vividus Umber
Hæret hians—— *Æn.* XII, 746, 743.

Ver. 190. —διά τ' ἄγκεα καὶ διὰ βήσσας.] Οὕτω καλοῦνται οἱ κοῖλοι καὶ βάσιμοι τῶν ὀρῶν τόποι. *Schol.*

Ver. 191. —ὑπὸ θάμνῳ.] Θάμνοι καλοῦνται οἱ σύμφυτοι καὶ ὑλώδεις τόποι, παρὰ τὸ θαμινόν. *Schol.*

Ver. 195.—ἐπὶ πύργους.] *Al.* ὑπὸ πύργους.

Ver. 197. —παραφθὰς.] Ita ex uno MS edidit *Barnesius*; quocum facit & Codex *Harleianus*. *Al.* παραστάς.

Ver. 198.—πεδίον γ' αὐτὸς.] Cod. *Harleian.* πεδίον· αὐτός. Quod & ferri possit. Vide suprà ad ά, 51.

Ver. 199. Ὡς δ' ἐν ὀνείρῳ.]

Ac velut in somnis oculos ubi languida pressit
Nocte quies, nequicquam avidos extendere cursus
Velle videmur, & in mediis conatibus ægri
Succidimus; non lingua valet, non corpore notæ
Sufficiunt vires, nec vox nec verba sequuntur.
Æn. XII, 908.

——jam jamque tenet, similisque tenenti
Increpuit malis, & morsu elusus inani est. *Ibid.* 754.

Quorum priorem ad locum *Scaliger*; "Etiam numerus (inquit) nobis notandus est. Extendit enim, aut extendere conatur cursum accentus medius in verbo illo, *videmur*. In aliis enim versibus ferè est cæsura; hîc autem superest adhuc una syllaba." *Poëtic. Lib.* V, *cap.* 3. Similis ferè cæsuræ dispositio hîc apud Homerum in voce ὀνείρῳ observanda est.

Ver. 201. — δύνατο μάρψαι.] *Barnesius* inter varias lectiones rettulit δύναται μάρψαι· Quo modo non constaret Temporum ratio. Vide suprà ad ά, 37. Porrò, quâ ratione δύνατο hîc ultimam producat; item ὅς, *ver.* 204; & ἐπὶ, *ver.* 225; & μένος, *ver.* 282; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 205. Λαοῖσιν δ' ἀνένευε.] *Al.* Ἄλλοισιν δ' ἀνένευε. Quo modo legit & Codex *Harleianus*.

Οὐδ' εἴα ἔμεναι ἐπὶ Ἕκτορι πικρὰ βέλεμνα·
Μήτις κῦδος ἄροιτο βαλὼν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπὶ κρουνοὺς ἀφίκοντο,
Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα·
Ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
Τὴν μὲν, Ἀχιλλῆος, τὴν δ', Ἕκτορος ἱπποδάμοιο·
Ἕλκε δὲ μέσσα λαβών· ῥέπε δ' Ἕκτορος αἴσιμον ἦμαρ.
Ὤχετο δ' εἰς ἀΐδαο· λίπεν δέ ἑ Φοῖβος Ἀπόλλων.
Πηλείωνα δ' ἵκανε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Νῦν δὴ νῶϊ γ' ἔολπα, Διῒ φίλε, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
Οἴσεσθαι μέγα κῦδος Ἀχαιοῖσι προτὶ νῆας,
Ἕκτορα δηϊώσαντε, μάχης ἆτόν περ ἐόντα.
Οὔ οἱ νῦν ἔτι γ' ἐστὶ πεφυγμένον ἄμμε γενέσθαι,
Οὐδ' εἴ κεν μάλα πολλὰ πάθοι ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Προπροκυλινδόμενος πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.

Neque finebat mittere in Hectorem amara tela;
Nè quis gloriam auferret percutiens, ipséque secundus veniret.
Sed quando jam quartùm ad scaturigines pervenerant,
Tum verò aureas pater attollebat lances,
Imposuítque duo fata longum-somnum-adferentis mortis,
Hoc quidem, Achillis, illud verò, Hectoris equûm-domitoris:
Sustinuitque medias prehensas: Inclinata autem est Hectoris fatalis dies,
Descenditque ad orcum; reliquitque illum Phœbus Apollo.
Ast ad Pelidem accessit dea cæsia-oculis Minerva,
Et propè stans verbis alatis allocutus est:
"Nunc demum nos utique spero, Jovi dilecte, illustris Achille,
"Relaturos magnam gloriam Achivis ad naves,
"Hectore cæso, pugnæ insatiabilis licèt sit:
"Non ei nunc ampliùs certè licet nos effugere,
"Nè quidem si perquam multum laboret longè-jaculans Apollo,
"Advolvens se pedibus patris Jovis Ægiochi.

Æneas mortem contrà præsensque minatur
Exitium, si quisquam adeat. ——— *Æn.* XII, 760.

Ver. 206. Οὐδ' εἴα ἔμεναι.] *Al.* Οὐδ' ἔα ἱέμεναι.

Ver. 207. Μήτις κῦδος.] Οὐδὲ γὰρ τὸν Ἀχιλλέα ποιεῖν ἀνδρὸς ἔργον, ἀλλὰ μειρακίου παντάπασιν ἐμπλήκτου καὶ σεσοβημένου πρὸς δόξαν, ἀνανεύοντα τοῖς ἄλλοις καὶ διακωλύοντα βάλλειν Ἕκτορα· "Μήτις κῦδος ἄροιτο βαλὼν, "ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι." *Plutarch in Pompeio.*

Ibid.—βαλὼν.] *Al.* ἐλών.

Ver. 208. Ἀλλ' ὅτε δὲ τὸ τέταρτον.]
Quinque orbes explent cursu, totidemque retexunt
Huc, illuc ——— *Æn.* XII, 763.

Ver. 209. Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα.]
Jupiter ipse duas æquato examine lances
Sustinet, & fata imponit diversa duorum;
Quem damnet labor, & quo vergat pondere letum.
Æn. XII, 725.

Inferiorem hîc Virgilium Homero observavit *Macrobius*, eò quòd Homerus hæc, jam antequàm appareret utram in partem propenderet victoria; *Virgilius* autem eadem serò dicat, postquàm & prævisum & prædictum fuisset (*Æn.* XII, 149, 150.) Turnum utique periturum. "Hæc autem ratio fuit non æquandi "omnia quæ ab auctore transcripsit, quod in omni operis sui "parte alicujus Homerici loci imitationem volebat inserere, "nec tamen humanis viribus illam divinitatem ubique po- "terat æquare.——Sed hæc & alia ignoscenda Virgilio, qui "studii circa Homerum nimietate excedit modum; & re- "verà non poterat non in aliquibus minor videri, qui per "omnem poësim suam hoc uno est præcipuè usus archetypo. "Acriter enim in Homerum oculos intendit, ut æmularetur "non modò magnitudinem, sed & simplicitatem, & præsen- "tiam orationis, & tacitam majestatem. Hinc diversarum in- "ter heroas suo personarum varia magnificatio; hinc deorum "interpositio; hinc auctoritas fabulosorum; hinc affectuum "naturalis expressio; hinc monumentorum persecutio; hinc "parabolarum exaggeratio; hinc torrentis orationis sonitus; "hinc rerum singularum cum splendore fastigium." *Macrob. Lib.* V, *cap.* 13.

Ver. 210. Ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε.] Τραγῳδίαν ὁ Αἰσχύλος ὅλην τῷ μύθῳ περιέθηκε, ἐπιγράψας Ψυχοστασίαν, καὶ παραστήσας ταῖς πλάστιγξι τοῦ Διὸς, ἔνθεν μὲν τὴν Θέτιν, ἔνθεν δὲ τὴν Ἠῶ, δεομένας ὑπὲρ τῶν υἱέων μαχομένων· τοῦτο δὲ παντὶ δῆλον, ὅτι μυθοποίημα καὶ πλάσμα, πρὸς ἡδονὴν ἢ ἔκπληξιν ἀκροατοῦ γέγονε. *Plutarch. de audiend. Poetis.*

Ver. 212. Ἕλκε δὲ μέσσα λαβών.] Χρύσιππος, ἀντὶ τοῦ, μέσσα, "ῥῦμα" γράφει· τὴν μὲν γὰρ ῥοπὴν τοῦ ζυγοῦ ῥῦμα καλεῖσθαι. *Schol.* MSS apud *Barnesium.*

Ver. 213.—λίπεν δέ ἑ Φοῖβος Ἀπόλλων.]
——Jam jam linquo acies *Æn.* XII, 875.

Ver. 214, & 238.—γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide suprà ad ά, 206.

Ver. 216.—ἔολπα.] *Spero*, non *Speravi*. Vide suprà ad γ', 481, & 736.

Ver. 218.—δηϊώσαντε.] *Al.* δῃώσαντε.

Ibid.—ἆτον.] *Al.* ἄατον.

Ver. 219.—πεφυγμένον.] *Barnesius* edidit πεφευγμένον· Sed vide suprà ad ζ', 488.

Ver. 220.—πάθοι.] *Al.* πάθῃ. *Al.* κάμοι.

Ver. 221. Προπροκυλινδόμενος.] Sic apud *Virgilium*; *prosubigit. Georg.* III, 256. Οἱ χαριέστατοι ποιητῶν καὶ συγγραφέων, τὰ μὲν αὐτοί τε κατασκευάζουσιν ὀνόματα συμπλέκοντες ἐπιτηδείως ἀλλήλοις τὰ γράμματα· καὶ τὰς συλλαβὰς δὲ οἰκείως, οἷς ἂν βού-

λωνται

Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν στῆθι καὶ ἄμπνυε· τόνδε δ' ἐγώ τοι
Οἰχομένη πεπιθήσω ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη· ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ·
Στῆ δ' ἄρ' ἐπὶ μελίης χαλκογλώχινος ἐρεισθείς.
Ἡ δ' ἄρα τὸν μὲν ἔλειπε, κιχήσατο δ' Ἕκτορα δῖον,
Δηϊφόβῳ εἰκυῖα δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε βιάζεται ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Ἄστυ πέρι Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκων·
Ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν, καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
Δηΐφοβ', ἦ μέν μοι τὸ πάρος πολὺ φίλτατος ἦσθα
Γνωτῶν, οὓς Ἑκάβη ἠδὲ Πρίαμος τέκε παῖδας·
Νῦν δ' ἔτι καὶ μᾶλλον νοέω φρεσὶ τιμήσεσθαι,
Ὣς ἔτλης, ἐμεῦ εἵνεκ', ἐπεὶ ἴδες ὀφθαλμοῖσι,
Τείχεος ἐξελθεῖν· ἄλλοι δ' ἔντοσθε μένουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἠθεῖ', ἦ μὲν πολλὰ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Λίσσονθ' ἑξείης γουνούμενοι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι,
Αὖθι μένειν· (τοῖον γὰρ ὑποτρομέουσιν ἅπαντες)
Ἀλλ' ἐμὸς ἔνδοθι θυμὸς ἐτείρετο πένθεϊ λυγρῷ.
Νῦν δ' ἰθὺς μεμαῶτε μαχώμεθα, μηδ' ἔτι δούρων
Ἔστω φειδωλή, ἵνα εἴδομεν, εἴ κεν Ἀχιλλεὺς
Νῶϊ κατακτείνας, ἔναρα βροτόεντα φέρηται
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς, ἦ κεν σῷ δουρὶ δαμείη.
Ὣς φαμένη, καὶ κερδοσύνῃ ἡγήσατ' Ἀθήνη.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ·

" Sed tu quidem nunc sta & respira; huic verò ego tecum
" Accedens persuadebo adversis-viribus pugnare.
Sic dixit Minerva; Ille verò paruit, gavisúsque est animo:
Stetit autem fraxineæ hastæ ære-prefixæ innixus.
Hæc verò hunc quidem reliquit, assecutáque est Hectorem nobilem,
Deïphobo cùm se assimulâsset corpore & indefessa voce.
Propè autem stans verbis alatis allocuta est:
" Venerande frater, profectò admodùm jam te urget celer Achilles,
" Urbem circa Priami pedibus velocibus persequens:
" Sed agè jam stemus, & propulsemus manentes.
Hanc autem vicissim allocutus est ingens pugnam-expeditè ciens Hector:
" Deïphobe, profectò quidem mihi anteà multò charissimus eras
" Fratrum, quos Hecuba atque Priamus genuit filios:
" Nunc verò adhuc etiam magis habeo in animo honorare,
" Cùm sustinuisti meî gratiâ, ut vidisti oculis,
" Mœnibus egredi, cæteri verò intus manent.
Hunc autem rursùs allocuta est dea cæsia-oculis Minerva:
" Venerande frater, profectò quidem multùm pater & veneranda mater
" Supplicabant, deinceps genua-amplectentes, circùm & sodales,
" Ut illic manerem; (adeò enim metu tremunt omnes:)
" Sed meus intus animus conficiebatur dolore gravi.
" Nunc verò adversi præsentibus-animis pugnemus, neque jam hastarum
" Sit parsimonia, ut videamus an Achilles,
" Nobis interfectis, spolia sanguinolenta referat
" Naves ad cavas, an tuâ hastâ domctur.
Sic locuta, continuò astu præivit Minerva.
Illi verò cùm jam propè erant alter in alterum vadentes,
Hunc prior allocutus est ingens pugnam-expeditè-ciens Hector:

λωνται παραστῆσαι πάθεσι, ποικίλως φιλοτεχνοῦσιν, ὡς ποιεῖ πολλάκις Ὅμηρος·——δέησιν ἐνδείξασθαι βουλόμενος πολλὴν καὶ κατεσπουδασμένην, " Οὐδ' εἴ κεν μάλα πολλὰ πάθοι ἑκάεργος Ἀπόλ- " λων, Προπροκυλινδόμενος πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο." *Dionys. Halicarn.* περὶ Συνθέσεως, § 15.

Ibid.—Διὸς αἰγιόχοιο.] Vide suprà ad ά, 202.

Ver. 225.—ἄρ'.] *Ut jusserat Minerva, ver.* 222.

Ibid.—χαλκογλώχινος.] Χαλκᾶς ἔχουσα γωνίας. *Schol.*

Ver. 227. Δηϊφόβῳ εἰκυῖα δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν.] Vide suprà ad ξ', 136.

Ver. 229, & 239. Ἠθεῖ'.] Ὅτι τὸ " ἠθεῖος" —— ἐστὶν Ἰωνικὴ προσφώνησις σεπτικὴ νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον ἀδελφόν. *Eustath.*

Ver. 231. —— στέωμεν.] Pronuntiabatur στῶμεν. Cod. *Harleian.* στέομεν. Quod & ipsum ferri possit. Vide suprà ad κ', 348.

Ver. 235.—τιμήσεσθαι.] Cod. *Harleian.* τιμήσασθαι. Quo modo & in uno MS scriptum repperit *Barnesius.*

Ver. 236. Ὣς ἔτλης.] Cod. *Harleian.* Ὅς ἔτλης.

Ver. 243, 284.—μεμαῶτε—μεμαῶτι.] Vide suprà ad ι', 46; & ad ζ', 464.

Ver. 249.—κορυθαιόλος.] Vide suprà ad β', 816.

Οὔ σ' ἔτι, Πηλέος υἱὲ, φοβήσομαι, ὡς τὸ πάρος περ·
Τρὶς περὶ ἄστυ μέγα Πριάμου δίον, οὐδέ ποτ' ἔτλην
Μεῖναι ἐπερχόμενον· νῦν αὖτέ με θυμὸς ἀνῆκε,
Στήμεναι ἀντία σεῖο· ἕλοιμί κεν, ἤ κεν ἁλοίην.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο θεοὺς ἐπιδώμεθα· τοὶ γὰρ ἄριστοι
Μάρτυροι ἔσσονται καὶ ἐπίσκοποι ἁρμονιάων·
Οὐ γὰρ ἐγώ σ' ἔκπαγλον ἀεικιῶ, αἴκεν ἐμοὶ Ζεὺς
Δώῃ καμμονίην, σὴν δὲ ψυχὴν ἀφέλωμαι·
Ἀλλ' ἐπεὶ ἄρ κέ σε συλήσω κλυτὰ τεύχε', Ἀχιλλεῦ,
Νεκρὸν Ἀχαιοῖσιν δώσω πάλιν· ὣς δὲ σὺ ῥέζειν.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἕκτορ, μή μοι, ἄλαστε, συνημοσύνας ἀγόρευε.
Ὡς οὐκ ἔστι λέουσι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστὰ,
Οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄρνες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν,
Ἀλλὰ κακὰ φρονέουσι διαμπερὲς ἀλλήλοισιν·
Ὣς οὐκ ἔστ' ἐμὲ καὶ σὲ φιλήμεναι, οὔτέ τι νῶϊν
Ὅρκια ἔσσονται, πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
Αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.
Παντοίης ἀρετῆς μιμνήσκεο· νῦν σε μάλα χρὴ
Αἰχμητήν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
Οὔ τοι ἔτ' ἔσθ' ὑπάλυξις, ἄφαρ δέ σε Παλλὰς Ἀθήνη
Ἔγχει ἐμῷ δαμάα· νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀποτίσεις
Κήδε' ἐμῶν ἑτάρων, οὓς ἔκτανες ἔγχεϊ θύων.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος·

"Non te ampliùs, Pelei fili, fugiam ut anteá:
"Ter circa urbem magnam Priami fugi, nec unquam sustinui
"Expectare te ingruentem; nunc verò me animus impulit
"Stare contra te: interimam certè, vel interimar.
"Sed agedum deos testes-faciamus; hi enim optimi
"Testes erunt & custodes pactorum:
"Non enim ego te immaniter deturpabo, si mihi Jupiter
"Dederit victoriam, tuámque animam abstulero;
"At postquàm tibi detraxero pulchra arma, Achille,
"Cadaver Achivis reddam: sic & tu facito.
Illum verò torvè intuitus allocutus est pedibus-velox Achilles;
"Hector, nè mihi, acerbissime, pacta memora.
"Ut non sunt leonibus & hominibus fœdera fida,
"Neque lupi & agni concordem animum habent,
"Sed hostili animo sunt perpetuò sibi-invicem:
"Sic non fas est me & te amicitiam contrahere, neque prorsùs nobis
"Fœdera erunt, antequàm utique alter stratus
"Sanguine satiârit Martem invictum bellatorem.
"Omnigenæ virtutis recordare; nunc te admodùm oportet
"Hastâque acerrimum esse & audacem bellatorem.
"Non tibi est ampliùs effugium; statim enim te Pallas Minerva
"Hastâ meâ domat: nunc verò simul omnes lues
"Dolores meorum sociorum, quos interfecisti hastâ furens.
Dixit quidem, & vibratam emisit prælongam hastam:

Ver. 250.—Πηλέος.] *Al.* Πηλέως. Quod & ferri possit; pronuntiando scilicet Πηλῶς. Vide suprà ad τ', 216.

Ver. 251.—δίον.] Ἐδιωκόμην, ἔφευγον. *Schol.*

Ver. 253.—ἕλοιμί κεν, ἤ κεν ἁλοίην.] *Al.* ἤ κεν ἑλοίμην.

Aut spoliis ego jam raptis laudabor opimis,
Aut leto insigni—— *Æn.* X, 449.

Ver. 254.—θεοὺς ἐπιδώμεθα.] Ὀμόσωμεν ἐπόπτας καὶ μάρτυρας τῶν λεγομένων ποιησώμεθα. *Schol.*

Ver. 255. Μάρτυροι.] Vide suprà ad ά, 338.

Ver. 257.—καμμονίην.] Τὴν ἐκ καταμονῆς νίκην, ὅ ἐστιν ἐκ μονομεροῦς. *Schol.*

Ver. 259.—ῥέζειν.] *Al.* ῥέξειν.

Ver. 260.—πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.] Similitérque infrà *ver.* 344. Vide suprà ad ά, 58.

Ver. 261.—ἄλαστε.] Ἀλάθητε, δεινὰ καὶ ἀνεπίληστα εἰργασμένε. *Schol.*

Ver. 263. Οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄρνες.] Sic apud *Aristophanem*:

Οὐ γάρ πω τοῦτ' ἐστὶ φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν
Φυλόπιδος λῆξαι, πρίν κεν λύκος οἶν ὑμεναιοῖ.
Pax, ver. 1075.

Similiter & apud *Horatium*;

Lupis & agnis quanta sortitò obtigit,
Tecum mihi discordia est. *Epod.* IV, 1.

Ibid.—ἄρνες.] *Al.* ἄνδρες.

Ver. 265.—φιλήμεναι.] Vide suprà ad ύ, 304.

Ibid.—οὔτε τι.] *Al.* οὐδέ τι.

Ver. 268. Παντοίης ἀρετῆς μιμνήσκεο.]

Verte omnes tete in facies; & contrahe quicquid
Sive animis, sive arte vales——. *Æn.* XII, 891.

Ver. 270. Οὔ τοι ἔτ' ἔσθ' ὑπάλυξις.] Ita ex duobus MSS edidit *Barnesius.* *Al.* Οὔ τοι ἔσθ' ὑπάλυξις.

Ver. 271.—δαμάα.] *Al.* δαμάσῃ.

Ibid.—νῦν δ' ἀθρόα.] *Al.* νῦν ἀθρόα.

Ibid.—ἀποτίσεις.] Vide suprà ad σ', 37; & ad ί, 508.

Καὶ τὸ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Ἕζετο γὰρ προϊδών, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος·
Ἐν γαίῃ δ' ἐπάγη· ἀνὰ δ' ἥρπασε Παλλὰς Ἀθήνη,
Ἂψ δ' Ἀχιλῆϊ δίδε, λάθε δ' Ἕκτορα, ποιμένα λαῶν.
Ἕκτωρ δὲ προσέειπεν ἀμύμονα Πηλείωνα·
Ἤμβροτες, οὐδ' ἄρα πώ τι, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Ἐκ Διὸς ἠείδεις τὸν ἐμὸν μόρον, ἤτοι ἔφης γε·
Ἀλλά τις ἀρτιεπὴς καὶ ἐπίκλοπος ἔπλεο μύθων,
Ὄφρα σ' ὑποδδείσας μένεος ἀλκῆς τε λάθωμαι.
Οὐ μέν μοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξεις,
Ἀλλ' ἰθὺς μεμαῶτι διὰ στήθεσφιν ἔλασσον,
Εἴ τοι ἔδωκε θεός· νῦν αὖτ' ἐμὸν ἔγχος ἄλευαι
Χάλκεον, ὡς δή μιν σῷ ἐν χροῒ πᾶν κομίσαιο·
Καί κεν ἐλαφρότερος πόλεμος Τρώεσσι γένοιτο,
Σεῖο καταφθιμένοιο· σὺ γάρ σφισι πῆμα μέγιστον.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πηλείδαο μέσον σάκος, οὐδ' ἀφάμαρτε·
Τῆλε δ' ἀπεπλάγχθη σάκεος δόρυ· χώσατο δ' Ἕκτωρ,
Ὅττι ῥά οἱ βέλος ὠκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρός·
Στῆ δὲ κατηφήσας, οὐδ' ἄλλ' ἔχε μείλινον ἔγχος·
Δηΐφοβον δ' ἐκάλει λευκάσπιδα, μακρὸν ἀΰσας,
Ἤτεέ μιν δόρυ μακρόν· ὁ δ' οὔτι οἱ ἐγγύθεν ἦεν.
Ἕκτωρ δ' ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσί, φώνησέν τε·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με θεοὶ θάνατόνδ' ἐκάλεσσαν·
Δηΐφοβον γὰρ ἔγωγ' ἐφάμην ἥρωα παρεῖναι·

Et hunc quidem ex adverſo conſpicatus evitavit illuſtris Hector:
Subſedit enim prævidens, ſupervolavit autem ærea haſta,
Terræque infixa eſt: evulſit verò *eam* Pallas Minerva,
Achillique reddidit, latuitque Hectorem, paſtorem populorum.
Hector verò allocutus eſt eximium Pelidem:
" Aberrâſti, nec dum utique, diis ſimilis Achille,
" Ex Jove nôras meum fatum; dixiſti certè:
" Sed quidem loquax & ſubdolus es verbis,
" Ut tui præ metu animorum virtutiſque obliviſcerer.
" Haud tamen mihi fugienti dorſo haſtam infiges,
" Sed rectà-ruenti animis-præſentibus per pectora adige,
" Si tibi dedit deus: nunc viciſſim meam haſtam evita
" Æream; utinam jam tuo in corpore totam recipias:
" Tum certè levius bellum Trojanis eſſet,
" Te interfecto: tu enim ipſis pernicies maxima.
Dixit, & vibratam emiſit prælongam haſtam,
Et percuſſit Pelidæ medium ſcutum, neque aberravit:
Longè verò excuſſa eſt ſcuto haſta: Iratus autem eſt Hector;
Quòd ſibi telum velox irritum evolâſſet è manu:
Stetit autem vultu-dejecto, neque enim aliam habebat fraxineam haſtam:
Deïphobum verò vocabat albo-clypeo-inſignem, alto clamore,
Poſcebat eum haſtam longam; is verò neutiquam illum prope erat.
Hector autem ſenſit ſuo in animo, dixitque:
" Eheu, profectò omnino jam me Dii ad mortem vocârunt:
" Deïphobum enim ego putabam heroëm adeſſe;

Ver. 274.—ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο.] Vide ſuprà ad ν', 404.

Ver. 275. Ἕζετο γὰρ προϊδών, τὸ δ' ὑπέρπτατο.]

Ille aſtu ſubit, ac tremebunda ſupervolat haſta.

Æn. X, 522.

Ver. 276.—ἐπάγη.] Vide ſuprà ad δ', 185.

Ibid. & *ver.* 286.—ἥρπασε——κομίσαιο.] Vide ſuprà ad ά, 140.

Ibid.—ἀνὰ δ' ἥρπασε Παλλὰς Ἀθήνη, Ἂψ δ' Ἀχιλῆϊ δίδε.]

Procurrit, fratrique enſem Dea Daunia reddit.

Æn. XII, 785.

Ver. 280.—ἠείδεις.] *Al.* ἠείδης.

Ver. 281.—ἀρτιεπής.] Ἀπηρτισμένος καὶ ἱκανὸς εἰπεῖν, ἢ ἄρτι ἐσκευασμένος, δεινός. *Schol.*

Ibid.—ἐπίκλοπος.] Παραλογιστικός, ἀπατεών, διὰ λόγων κλέπτειν τὴν ἀλήθειαν εἰδώς. *Schol.*

Ibid.—μύθων.] *Al.* μύθῳ, & μύθοις.

Ver. 282.—μένεος ἀλκῆς τε.] *Barneſius* legendum conjicit, μενεός τ' ἀλκῆς τε. Sed nihil opus.

Ibid.—λάθωμαι.] *Al.* λαθοίμην.

Ver. 283. Οὐ μέν μοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξεις.] Τούτου δὲ τοῦ ἔπους οἱ Λάκωνες ζηλωταί· παρ' οἷς οὐκ ἦν θέμις ὁσίας τυχεῖν ἄνδρα νεκρὸν, βεβλημένον τὰ ὀπίσω. *Euſtath.*

Ver. 285.—ἄλευαι.] *Al.* ἄλευε.

Ver. 288.—καταφθιμένοιο.] De hujus vocis proſodiâ, vide ſuprà ad β', 43; & ad ά, 309, & 314.

Ver. 292. Ὅττι ῥά.] *Quòd ſcilicèt*——.

Ver. 293. Στῆ δὲ κατηφήσας.]

Cunctaturque metu——
Nec quò ſe eripiat, nec quâ vi tendat in hoſtem;
Nec currus uſquam videt, aurigamque ſororem.

Æn. XII, 916.

Ver. 297.—ἦ μάλα δή.] Vide ſuprà ad ξ', 433.

Ver.

Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν τείχει, ἐμὲ δ' ἐξαπάτησεν Ἀθήνη.
Νῦν δὲ δὴ ἐγγύθι μοι θάνατος κακὸς, οὐδέ τ' ἄνευθεν,
Οὐδ' ἀλέη· ἦ γάρ ῥα πάλαι τό γε φίλτερον ἦεν
Ζηνί τε, καὶ Διὸς υἱεῖ Ἑκηβόλῳ, οἵ με πάρος γε
Πρόφρονες εἰρύαται· νῦν αὖτέ με μοῖρα κιχάνει·
Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην,
Ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Ὣς ἄρα φωνήσας, εἰρύσσατο φάσγανον ὀξὺ,
Τό οἱ ὑπὸ λαπάρην τέτατο μέγα τε, στιβαρόν τε·
Οἴμησεν δὲ ἀλεὶς, ὥστ' αἰετὸς ὑψιπετήεις,
Ὅς τ' εἶσιν πεδίονδε διὰ νεφέων ἐρεβεννῶν,
Ἁρπάξων, ἢ ἄρν' ἀμαλὴν, ἢ πτῶκα λαγωόν·
Ὣς Ἕκτωρ οἴμησε τινάσσων φάσγανον ὀξύ.
Ὡρμήθη δ' Ἀχιλεὺς, μένεος δ' ἐμπλήσατο θυμὸν
Ἀγρίου· πρόσθεν δὲ σάκος στέρνοιο κάλυψε
Καλὸν, δαιδάλεον· κόρυθι δ' ἐπένευε φαεινῇ,
Τετραφάλῳ, καλαὶ δ' περισσείοντο ἔθειραι
Χρύσεαι, ἃς Ἥφαιστος ἵει λόφον ἀμφὶ θαμείας.
Οἷος δ' ἀστὴρ εἶσι μετ' ἀστράσι νυκτὸς ἀμολγῷ

"Sed ille quidem in muro, me verò decepit Minerva.
"Nunc autem propè mihi mors exitialis, nec jam longè;
"Neque effugium: Certè enim olim hoc gratum erat
"Jovique, & Jovis filio longè-jaculanti; qui tamen me anteà
"Propenso animo è-periculis eripuerunt: nunc verò me fatū assequitur:
"Haud tamen ignaviter saltem & ingloriè perierim,
"Sed magnifico aliquo facinore edito & posteris audiendo.
Sic fatus, strinxit ensem acutum,
Qui ei ad latus pendebat magnúsque, validúsque;
Impetum autem dedit conversus, velut aquila altivolans,
Quæ descendit in campum per nubes obscuras,
Raptura vel agnam teneram, vel pavidum leporem:
Sic Hector impetum dabat vibrans ensem acutum.
Irruit & Achilles, irâque sibi implevit animum
Atroci; scutum verò pectori prætendit
Pulchrum, artificiosè factum: galeâ autem nutabat fulgidâ,
Quatuor-conos-habenti; pulchræque motabantur concussæ comæ
Aureæ, quas Vulcanus fuderat conum circum densas.
Qualis verò stella procedit inter stellas nocte intempestâ

' *Ver.* 301.—πάλαι τόγε φίλτερον ἦεν Ζηνί.] Τοῦτο, δηλονότι ἐμὲ ἀλεείνειν, τὸ πάροιθε θεοῖς φίλτερον ἦν· ἀλλὰ νῦν οὐκ ἔστι φίλτερον. *Schol.* MS apud *Barnesium.*

Ibid.—τόγε.] *Al.* τότε.

Ver. 302.—Ἑκηβόλῳ.] Vide suprà ad ά, 43, & 75.

Ibid.—οἵ με πάρος γε.] Cod. *Harleian.* οἵ με πάρος περ.

Ver. 303.—εἰρύαται.] *Scholiastes* legit εἰρύατο, exponitque εἰρύοντο, ἔσωζον. Quo modo meliùs constabit Temporum ratio. Vide suprà ad ά, 37 & 51.

Ver. 304. Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε.]

——nunquam——moriemur inulti. *Æn.* II, 670.

Ver. 305.—μέγα ῥέξας.] Quâ ratione, μέγα, hîc ultimam producat; item ὑπὸ & τέτατο, *ver.* 307; & διὰ, *ver.* 309; & κόρυθι, *ver.* 314; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 306.—εἰρύσσατο.] *Barnesius* in uno MS scriptum repperit εἰρύσατο. Minùs rectè. Antepenultimam enim corripit. Vide suprà ad π', 781.

Ver. 307. Τό οἱ.] Pronuntiabatur, ut opinor, Towwoi. *Al.* Τό ῥ̓ ῥ̓ οἱ. Vide suprà ad π', 228.

Ibid.—τέτατο.] *Barnesius* inter Varias Lectiones rettulit τέταται; Quo modo non constaret Temporum ratio. Vide suprà ad φ', 352; & ad ά, 37.

Ver. 308. Οἴμησεν δὲ ἀλεὶς, ὥστ' αἰετὸς.]

Qualis ubi, aut leporem, aut candenti corpore cycnum
Sustulit alta petens pedibus Jovis armiger uncis:
Quæsitum aut matri multis balatibus agnum
Martius à stabulis rapuit lupus. Undique clamor
Tollitur—— *Æn.* IX, 563.

Quem locum inter eos recenset *Macrobius*, in quibus Poëtarum "*par penè splendor amborum est.*" *Lib.* V, *cap.* 12.

Ver. 308. Οἴμησεν δὲ ἀλεὶς.] *Servius*, ad locum *Virgilii* jam citatum, legit, Ὅρμησεν δ' ἐ ἀλείς.

Ibid.—ἀλεὶς.] Ἀθρόον ἑαυτὸν συστρέψας· οἱ γὰρ ἑαυτοὺς εἰς δρόμον δόντες, συστρέφονται ὡς καὶ αἰετοί. *Schol.* MSS. apud *Barnesium.*

Ver. 310.—ἄρν' ἀμαλὴν.] *Al.* ἄρνα μαλὴν· notante *Eustathio*.

Ver. 312.—ἐμπλήσατο θυμὸν.] *Animum sibi ipse implevit.* Vide suprà ad *ver.* 33.

Ver. 313. Ἀγρίου· πρόσθεν δὲ.] Vide suprà ad ό, 24. & 66; " & ad φ', 318. " Mirum autem (inquit *Barnesius*) Artificium " *Metri*, rem & passionem notantis, cùm enim *Achilles* iram " penè efferatam exprimeret,——subitò Dactyli rapiditatem " sistens, Herois curam & prudentiam clypeo se tutando depin- " git, Ἀγρίου· πρόσθεν δὲ σάκος." Vide suprà ad γ', 363.

Ver. 314, 315, 321, 323. Καλὸν——καλαὶ——καλὴν——Καλὰ.] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 315.—περισσείοντο.] Cod. *Harleian.* περὶ σείοντο. Quod eodem modo pronuntiandum. Vide suprà ad ά, 51.

Ver. 316. Ἥφαιστος ἵει.] Vide suprà ad π', 762.

Ver. 317. Οἷος δ' ἀστὴρ.]

Ἕσπερος, ὃς κάλλιστος ἐν οὐρανῷ ἵσταται ἀστήρ·
Ὣς αἰχμῆς ἀπέλαμπ' εὐήκεος, ἣν ἄρ' Ἀχιλλεὺς
Πάλλεν δεξιτερῇ, φρονέων κακὸν Ἕκτορι δίῳ,
Εἰσορόων χρόα καλὸν, ὅπη εἴξειε μάλιστα.
Τοῦ δὲ καὶ ἄλλο τόσον μὲν ἔχε χρόα χάλκεα τεύχη,
Καλὰ, τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξε κατακτάς·
Φαίνετο δ' ᾗ κληῗδες ἀπ' ὤμων αὐχέν' ἔχουσι,
Λαυκανίης, ἵνα τε ψυχῆς ὤκιστος ὄλεθρος·
Τῇ ῥ' ἐπί οἱ μεμαὼς ἔλασ' ἔγχεϊ δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή·
Οὐδ' ἄρ' ἀπ' ἀσφάραγον μελίη τάμε χαλκοβάρεια,
Ὄφρα τί μιν προτιείποι ἀμειβόμενος ἐπέεσσιν.
Ἤριπε δ' ἐν κονίῃσ'· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἕκτορ, ἀτάρ που ἔφησθα, Πατροκλῆ' ἐξεναρίζων,
Σῶς ἔσσεσθ', ἐμὲ δ' οὐδὲν ὀπίζεο νόσφιν ἐόντα·
Νήπιε, τοῖο δ' ἄνευθεν ἀοσσητὴρ μέγ' ἀμείνων
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐγὼ μετόπισθε λελείμμην,
Ὅς τοι γούνατ' ἔλυσα· σὲ μὲν κύνες ἠδ' οἰωνοὶ
Ἑλκήσουσ' ἀϊκῶς, τὸν δὲ κτεριοῦσιν Ἀχαιοί.
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφη κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
Λίσσομ' ὑπὲρ ψυχῆς, καὶ γούνων, σῶν τε τοκήων,

Hefperus, quæ pulcherrima in cœlo pofita eft ftella:
Sic à cufpide *fulgor* emicabat peracutâ, quam Achilles
Vibrabat dexterâ, ftruens malum Hectori nobili,
Rimans-oculis corpus pulchrum, ubi acciperet vulnus facillimé.
Hujus autem cæteras quidem partes tegebant corpus ærea arma,
Pulchra, quibus Patrocli vim exuerat occifi;
Apparebat autem *ea pars*, quâ claviculæ ab humeris cervicem dirimunt,
Gutturis, ubi animæ citiffima pernicies:
Hâc in eum ardenti-animo-latus feriit haftâ nobilis Achilles;
E regione autem teneram per cervicem abiit cufpis:
Nec tamen arteriam fraxinus abfcidit ære gravis,
Ut aliquid ipfum alloqueretur refpondens verbis.
Cecidit autem in pulveribus; & fuper *eum* gloriatus eft nobilis Achilles:
"Hector, at aliquando putabas, Patroclum interfectum fpolians,
"Salvum *te* fore, me autem nihil veritus es ultorem abfentem:
"Stulte, hujus enim feorfum ultor longè-fortior
"Navibus in cavis ego pòft relictus eram,
"Qui tibi genua folvi: Te quidem canes & alites
"Lacerabunt turpiter, illi verò exequias-facient Achivi.
Illum verò languens allocutus eft pugnam-expeditè-ciens Hector
"Supplex-oro, per animam, & genua, tuófque parentes,

Qualis ubi Oceani perfufus Lucifer undâ,
Quem Venus ante alios aftrorum diligit ignes,
Extulit os facrum cœlo—— *Æn.* VIII, 589.

Vide fuprà ad *ver.* 26.

Ver. 319.—ἣν ἄρ' Ἀχιλλεὺς Πάλλεν.]
Cunctanti telum Æneas fatale corufcat,
Sortitus fortunam oculis—— *Æn.* XII, 919.

Ver. 321. Εἰσορόων χρόα καλὸν, ὅπη εἴξειε μάλιστα.]
——partes rimatur apertas,
Quà vulnus letale ferat—— *Æn.* XI, 748.

Ibid.—ὅπη εἴξειε μάλιστα.] Ὅπου χωρήσειεν ἡ αἰχμή. *Schol.* MSS apud *Barnefium.*

Ver. 324.—ᾗ κληῗδες ἀπ' ὤμων αὐχέν' ἔχουσι.] Καθ' ὃ μέρος αἱ κατακλεῖδες συνάπτουσι, διείργουσαι τὸν αὐχένα ἀπὸ τῶν ὤμων· *Schol.*

Ver. 325. Λαυκανίης, ἵνα τε.] Ὁ γραμματικὸς Πρωτογένης συνεωρακέναι [ἔφη] πρῶτον Ὅμηρον ὅτι τῆς μὲν τροφῆς ὁ στόμαχος ἀγγεῖόν ἐστι, τοῦ δὲ πνεύματος βρόγχος, ὃν ἀσφάραγον ἐκάλουν οἱ παλαιοί. Διὸ καὶ τοὺς μεγαλοφώνους, ἐρισφαράγους ἐπονομάζειν εἰώθασιν. Εἰπὼν, οὖν ὅτι τοῦ Ἕκτορος ὁ Ἀχιλλεὺς ἤλασε "λευκανίην "ἵνα τε ψυχῆς ὤκιστος ὄλεθρος, Οὐδ' ἄρ' ἀσφάραγον," ὄντα φωνῆς ἴδιον ὀχετὸν καὶ πνεύματος, τὴν δὲ λευκανίην ἐστέθηκε. *Plutarch. Sympofiac. Lib.* VII, *Probl.* 1.

Ibid.—Λαυκανίης.] *Al.* Λευκανίης. Quo modo & legiffe videtur *Plutarchus* loco jam citato. *Al.* Λαυκανίη & Λαυκανίηϛ.

Ver. 326. Τῇ ῥ'.] *Eâ, inquam*——.

Ibid.—μεμαὼς.] Cod. *Harleian.* μεμαῶτ'.

Ver. 327. Ἀντικρὺ δ'.] Quâ ratione, Ἀντικρὺ, hîc ultimam producat; item ἀμειβόμενος, *ver.* 329; & Πρίαμος, *ver.* 352; & μιν, *ver.* 361; vide fuprà ad ά, 51.

Ibid.—ἤλυθε.] Vide fuprà ad ό, 454; & ad ά, 37.

Ver. 328.—ἄρ'] *Ut ex tali vulnere fieri verifimillimum erat*——.

Ibid.—ἀπ' ἀσφάραγον.] *Al.* ἀπὸ σφάραγον.

Ibid.—μελίη τάμε χαλκοβάρεια.] *Al.* μελίῃ τάμε χαλκοβαρείῃ.

Ver. 330.—ἐν κονίῃσ'.] Vide fuprà ad γ', 508.

Ver. 331.—ἔφησθα.] Cod. *Harleian.* ἔφης. Quo modo & in uno MS fcriptum repperit *Barnefius.*

Ver. 333 & 368.—ἄνευθεν.] Vide fuprà ad ά, 349.

Ver. 335.—σὲ μὲν κύνες ἠδ' οἰωνοὶ Ἑλκήσουσ'.] Vide fuprà ad π', 836.

Ver. 336. Ἑλκήσουσ'.] *Al.* Ἑλκύσουσ'.

Ibid.—ἀϊκῶς.] Hinc fortaffe vox Latina, *Saucius.* *Al.* ἀεικῶς. Malé.

Ver. 338. Λίσσομ' ὑπὲρ ψυχῆς.]
Ille, humilis fupplexque, oculos dextramque precantem
Pro-

Μή με ἔα παρὰ νηυσὶ κύνας καταδάψαι Ἀχαιῶν·
Ἀλλὰ σὺ μὲν χαλκόν τε ἅλις, χρυσόν τε δέδεξο,
Δῶρα, τά τοι δώσουσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ·
Σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Μή με, κύον, γούνων γουνάζεο, μηδὲ τοκήων.
Αἲ γάρ πως αὐτόν με μένος καὶ θυμὸς ἀνείη
Ὤμ' ἀποταμνόμενον κρέα ἔδμεναι, οἷά μ' ἔοργας·
Ὡς οὐκ ἔσθ', ὃς σῆς γε κύνας κεφαλῆς ἀπαλάλκοι·
Οὐδ' εἴ κεν δεκάκις τε καὶ εἰκοσινήριτ' ἄποινα
Στήσωσ' ἐνθάδ' ἄγοντες, ὑπόσχωνται δὲ καὶ ἄλλα·
Οὐδ' εἴ κέν σ' αὐτὸν χρυσῷ ἐρύσασθαι ἀνώγοι
Δαρδανίδης Πρίαμος· οὐδ' ὧς σέ γε πότνια μήτηρ
Ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ὃν τέκεν αὐτή,
Ἀλλὰ κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατὰ πάντα δάσονται.
Τὸν δὲ καταθνήσκων προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Ἦ σ' εὖ γινώσκων προτιόσσομαι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον
Πείσειν· ἦ γὰρ σοί γε σιδήρεος ἔνδοθι θυμός·
Φράζεο νῦν, μήτοι τι θεῶν μήνιμα γένωμαι
Ἤματι τῷ, ὅτε κέν σε Πάρις καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἐσθλὸν ἐόντ', ὀλέσωσιν ἐνὶ Σκαιῇσι πύλῃσιν.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψε·

" Nè me finas apud naves canes dilaniatum-vorare Achivorum :
" Sed tu quidem æsque abundè, aurúmque accipe,
" Dona, quæ tibi dabunt pater & veneranda mater :
" Corpus autem domum meum reddito, ut rogi me
" Trojani & Trojanorum uxores participem-faciant mortuum.
Hunc autem torvè intuitus allocutus est pedibus velox Achilles :
" Nè me, canis, per genua supplex-precare, neque per parentes.
" Utinam enim ullo-pacto ipsum me furor & animus stimularet,
" Crudas dissecantem *tuas* carnes comedere, cùm talia in me fecisti :
" Adeò non est, qui tuo utique canes capite arceat :
" Nè quidem si deciésque & vicies tanta dona
" Appenderint huc adducentes, promiserint etiam & alia :
" Nec si te ipsum auro compensare velit
" Dardanides Priamus : ne sic quidem te utique veneranda mater
" Impositum lectis deflebit, quem peperit ipsa ;
" Sed canésque & alites totum discerpent.
Illum verò jam-moriens allocutus est pugnam expeditè-ciens Hector :
" Profectò te probè noscens præsensi, neque sanè eram
" Persuasurus ; certè enim utique ferreus intus animus :
" Considera nunc, nè tibi aliqua deorum iræ causa sim
" Die illo, quando te Paris & Phœbus Apollo,
" Strenuum licèt, interiment in Scæis portis.
Sic quidem ipsum locutum finis mortis cooperuit :

Protendens ———— ————
————miseri te siqua parentis
Tangere cura potest, oro (fuit & tibi talis
Anchises genitor) Dauni miserere senectæ ;
Et me, seu corpus spoliatum lumine mavis,
Redde meis———— *Æn.* XII, 930.
Unum hoc, per, siqua est victis venia hostibus, ore ;
Corpus humo patiare tegi.—— *Æn.* X, 903.

Ver. 344—355. Τὸν δ' ——Τὸν δέ.] Vide suprà ad ά, 57 ; & ad θ', 160. Malè *Barnesius*, Τόνδ'——Τόνδε.

Ver. 345.—κύον.] *Al.* κύων.

Ver. 346.—ἀνείη.] *Al.* ἀνήη.

Ver. 347.—ἀποταμνόμενον.] *Al.* ἀποτεμνόμενον· minùs rectè. Vide suprà ad ν', 707.

Ver. 349.—εἰκοσινήριτ'.] Εἰκοσιπλασίονα, εἰκοσάκις ἐξισούμενα τῇ τοῦ σώματος στατηρίᾳ· τὸ γὰρ ἐρίζειν, ἐξισοῦσθαί ἐστιν. *Schol.*

Ver. 350. Στήσωσ' ἐνθάδ' ἄγοντες.] Vide suprà ad ν', 745.

Ibid.—ὑπόσχωνται.] *Al.* ὑπόσχονται.

Ver. 351. Οὐδ' εἴ κέν σ' αὐτὸν χρυσῷ ἐρύσασθαι.] Οὐδ' εἰ χρυσῷ σταθμίσασθαι θελήσει τὸ σῶμα ὁ Πρίαμος· Ἐρύσασθαι γὰρ νῦν, τὸ ζυγοστατῆσαι. *Schol.*

Ibid.—ἐρύσασθαι.] Ἀπὸ τῶν ἑλκόντων τὸν ζυγόν. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 25.

Ver. 352.—οὐδ' ὧς σέ γε πότνια μήτηρ.]
————non te optima mater
Condet humi, patriove onerabit membra sepulcro ;
Alitibus linquêre feris — ———— *Æn.* X, 557.

Ver. 356. Ἦ σ' εὖ γινώσκων προτιόσσομαι.] Καλῶς γιγνώσκων καὶ προορῶν ταῦτά σοι λέγω. μάτην δὲ, οὐ γάρ σε πείθω. *Schol.*

Ibid.—γινώσκων.] *Al.* γιγνώσκων. Quod perinde est. Vide suprà ad φ', 529.

Ibid.—προτιόσσομαι.] *Al.* πρό γε ὄσσομαι.

Ver. 357.—ἔνδοθι.] *Al.* ἐν φρεσί.

Ver. 358.—μήτοι τι θεῶν μήνιμα γένωμαι.] Μή πως τῆς ἐκ θεῶν βλάβης αἴτιός σοι καταστῶ. *Schol.*

Ver. 359.—ὅτε κέν σε Πάρις καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων.]
Phœbe———— ———— ——
Dardana qui Paridis direxti tela manusque
Corpus in Æacidæ—— *Æn.* VI, 56.

Ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πλαμένη Ἄϊδόσδε βεβήκει,
Ὃν πότμον γοόωσα, λιπῦσ' ἀδροτῆτα ϗ ἥβην.
Τὸν ϗ τεθνειῶτα προσηύδα δῖος Ἀχιλλεύς·
Τέθναθι· κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι, ὁππότε κεν δὴ
Ζεὺς ἐθέλῃ τελέσαι, ἠδ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
Ἦ ῥα, ϗ ἐκ νεκροῖο ἐρύσσατο χάλκεον ἔγχος·
Καὶ τό γ' ἄνευθεν ἔθηχ', ὁ δ' ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα
Αἱματόεντ'· ἄλλοι δὲ περίδραμον υἷες Ἀχαιῶν,
Οἳ ϗ θηήσαντο φυὴν ϗ εἶδος ἀγητὸν
Ἕκτορος· ὐδ' ἄρα οἵ τις ἀνὐτητί γε παρέστη.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ μαλακώτερος ἀμφαφάασθαι
Ἕκτωρ, ἢ ὅτε νῆας ἐνέπρησεν πυρὶ κηλέῳ.
Ὡς ἄρα τις εἴπεσκε, ϗ οὐτήσασκε παραστάς.
Τὸν δ' ἐπεὶ ἐξενάριξε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
Στὰς ἐν Ἀχαιοῖσιν ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ἐπειδὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν,

Anima verò ex artubus volans ad orcum descendit,
Suam sortem lugens, relicto vigore & juventâ.
Hunc etiam mortuum allocutus est nobilis Achilles:
"Tu Morere: fatum verò ego tunc accipiam, quandocunque
"Jupiter voluerit perficere, atque immortales dii cæteri.
Dixit, & è mortuo evulsit æream hastam;
Et hanc quidem seorsum posuit, ab humeris autem arma detrahebat
Sanguinolenta: cæteri autem accurrentes circumfusi sunt filii Achivorum,
Qui & admirabundi-contemplati sunt habitū corporis & speciem mirabilem
Hectoris: neque ei quis sine-vulnere-inflicto astitit.
Sic verò aliquis dicebat intuitus in proximum alium:
"Papæ, certè longè jam mollior tractatu
"Hector, quàm quando naves incedit igne ardenti.
Sic quidem aliquis dicebat, & vulnerabat astans.
Hunc autem ubi spoliârat pedibus valens nobilis Achilles,
Stans inter Achivos verba alata dixit:
"O amici, Argivorum ductores, atque principes,
"Postquam hunc virum dii domuisse dederunt,

Ver. 362. Ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων.] Vide suprà ad π', 856.

Ibid.—βεβήκει.] Vide suprà ad π', 751; & ad α', 37.

Ver. 363. Ὃν πότμον γοόωσα.] Vide suprà ad π', 857.

Ibid.—ἀδροτῆτα.] Cod. *Harleian.* ἀνδροτῆτα. Atque ita in duobus MSS repperit *Barnesius.* Vide suprà ad π', 857.

Ver. 364.—τεθνειῶτα.] Vide suprà ad υ', 46. *Al.* τεθνηῶτα.

Ver. 365. Τέθναθι· κῆρα δ' ἐγώ.]

Nunc morere; ast de me Divûm pater atque hominum rex
Viderit.——— *Æn.* X, 743.

Quem locum inter eos citat *Macrobius*, in quibus Poëtarum "*par penè splendor amborum est.*" *Lib.* V, *cap.* 12. *Scaliger* autem hoc in loco *Virgilium Homero* superiorem existimat. "Cum Orodes (inquit) nondum esset mortuus, rectè, & quidem cum adverbio, *Nunc morere.* Quare cum expirâsset Hector, non decuit Achillem verbum τέθναθι." *Poëtic. Lib.* V, *cap.* 3. Sed vim aliquam præteriti habere videtur vox ista, Τέθναθι·

———ὃς δέ κεν ὑμέων
Βλήμενος, ἠὲ τυπεὶς, θάνατον ϗ πότμον ἐπίσπῃ,
Τεθνάτω· ὔ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης
Τεθνάμεν——— *Il.* ο', 494.

———τό μιν οὔπως ἤλπετο θυμῷ
Τεθνάμεν——— ξ', 404.

Ἤδη γὰρ Πηλῆα γ' ὀΐομαι ἢ κατὰ πάμπαν
Τεθνάμεν——— τ', 334.

Ibid.—ὁππότε κεν δή.] *Quandocunque erit futurum ut*——, Vide suprà ad ξ', 433. & 504.

Ver. 366.—ἀθάνατοι.] Vide suprà ad α', 398.

Ver. 367. Ἦ ῥα, ϗ ἐκ νεκροῖο ἐρύσσατο χάλκεον ἔγχος.]

——Hoc dicens eduxit corpore telum. *Æn.* X, 744.

Ver. 371.—ὐδ' ἄρα οἵ τις ἀνουτητί.]

Vulneraque illa gerens, quæ circum plurima muros
Accepit patrios——— *Æn.* II, 278.

Ver. 372.—τις εἴπεσκεν.] Quâ ratione, vox τις hîc, item infrà *ver.* 375, producatur; Ἀχαιοῖσιν, *ver.* 377; & εἴκυς, *ver.* 386; & Ἠράμεθα, *ver.* 393; vide suprâ ad α', 51.

Ver. 373.—ἦ μάλα δὴ μαλακώτερος.]

——quantum mutatus ab illo
Hectore, qui redit exuvias indutus Achillis,
Vel Danaûm Phrygios jaculatus puppibus ignes! *Æn.* II, 274.

Ver. 374.—ἐνέπρησεν.] *Al.* ἐνέπρηθε.

Ibid.—κηλέῳ.] Pronuntiabatur κηλῷ.

Ver. 377.—ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν.] *Al.* ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Ver. 378. Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες] *Al.* Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος.

Ver. 379. Ἐπειδὴ τόνδ'.] Σημειωτέον ὅτι ἀσφαλῶς χρῆται ὁ Ποιητής. *Schol.* Vide infrà ad ψ', 2.

Ibid.—Ἐπειδὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν.] Τὰς δὲ ἀναγκασθείσας ἐπαινεῖν αὐτοὺς ἐλαφροτέρους παρέχει ϗ τὸ μὴ πάντα προσποιεῖν ἑαυτοῖς, ἀλλ' ὥσπερ φορτικὰς τῆς δόξης, τὸ μὲν εἰς τὴν τύχην, τὸ δὲ εἰς τὸν θεὸν ἀποτίθεσθαι. Διὸ καλῶς μὲν ὁ Ἀχιλλεὺς, "Ἐπειδὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν." *Plutarch. de Sui Laude.* Vide & suprà ad α', 128.

Ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν, ὅσ' οὐ ξύμπαντες οἱ ἄλλοι·
Εἰδ' ἄγετ', ἀμφὶ πόλιν σὺν τεύχεσι πειρηθῶμεν,
Ὄφρα κέ τι γνῶμεν Τρώων νόον, ὅντιν' ἔχουσιν·
Ἢ καταλείψουσιν πόλιν ἄκρην, τοῦδε πεσόντος,
Ἦε μένειν μεμάασι, καὶ Ἕκτορος οὐκ ἔτ' ἐόντος.
Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
Κεῖται πὰρ νήεσσι νέκυς ἄκλαυστος, ἄθαπτος,
Πάτροκλος· τοῦ δ' οὐκ ἐπιλήσομαι, ὄφρ' ἂν ἔγωγε
Ζωοῖσιν μετέω, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ·
Εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν ἀΐδαο,
Αὐτὰρ ἐγὼ κἀκεῖθι φίλου μεμνήσομ' ἑταίρου.
Νῦν δ' ἄγ', ἀείδοντες Παιήονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι νεώμεθα, τόνδε δ' ἄγωμεν·
Ἠράμεθα μέγα κῦδος· ἐπέφνομεν Ἕκτορα δῖον,
Ὧ Τρῶες κατὰ ἄστυ, θεῷ ὥς, εὐχετόωντο.
Ἦ ῥα, καὶ Ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα·
Ἀμφοτέρων μετόπισθε ποδῶν τέτρηνε τένοντε
Ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης, βοέους δ' ἐξῆπτεν ἱμάντας,
Ἐκ δίφροιο δ' ἔδησε· κάρη δ' ἕλκεσθαι ἔασεν·

" Qui mala multa patravit, quot non univerſi cæteri:
" Eia agite, circa urbem cum armis experiamur,
" Ut cognoſcamus Trojanorum mentem, quamnam habeant;
" An deſerturi-ſint urbem ſummam, hoc ſtrato,
" An manere auſint, etiam Hectore non jam exiſtente.
" Sed cur mihi hæc meus ſecum diſſerit animus?
" Jacet ad naves mortuus indefletus, inhumatus,
" Patroclus; hujus autem non obliviſcar, quoad ego
" Vivis interero, & mihi chara genua moveantur:
" Quòd ſi mortuorum oblivio ſubit in orco;
" Tamen ego etiam illic dilecti memor ero ſodalis.
" Nunc autem agè canentes Pæana, juvenes Achivorum,
" Naves ad cavas redeamus, & hunc ducamus:
" Retulimus magnam gloriam: interfecimus Hectora nobilem,
" Cui Trojani per urbem velut deo, vota faciebant.
Dixit, & in Hectora nobilem indigna moliebatur opera:
Amborum retrò pedum perforavit tendines
Ad talum uſque à calce, bubuláque innexuit lora,
De currûque ligavit; caput verò trahi ſivit:

Ver. 380.—ἔρδεσκεν.] *Al.* ἔρρεξεν.

Ver. 381. Εἰδ' ἄγετ'] Vide ſuprà ad ί, 167.

Ibid. Εἰδ' ἄγετ' ἀμφὶ πόλιν σὺν τεύχεσι]

Nunc iter ad regem nobis muroſque Latinos:
Arma parate, animis & ſpe præſumite bellum.
Æn. XI, 17.

Ver. 382. Ὄφρα κέ τι.] *Al.* Ὄφρα κ' ἔτι.

Ver. 386. Κεῖται πὰρ νήεσσι νέκυς ἄκλαυστος.]

Præterea jacet exanimum tibi corpus amici,
———totamque inceſtat funere claſſem;
Dum conſulta petis, noſtroque in limine pendes.
Sedibus hunc refer antè ſuis, & conde ſepulcro.
Æn. VI, 149.

Ver. 388. Ζωοῖσιν μετέω, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.] *Al.* Ζωὸς ἐν Ἀργείοισι φιλοπτολέμοισι μετείω.

Ver. 390.—κἀκεῖθι.] Cod. *Harleian.* καὶ κεῖθι.

Ver. 391. Νῦν δ' ἄγ', ἀείδοντες Παιήονα.]

———lætumque choro Pæana canentes. *Æn.* VI, 657.
Conclamant Socii, lætum Pæana ſecuti. *Æn.* X, 738.

Ὅτι οὐ μόνον συμποτικὴ ἡ πάλαι Μουσική, ἀλλὰ καὶ εἰς θρήνους καὶ εἰς θριάμβους. Παιᾶνες μὲν, κῶμος καὶ εὐφημίαι ἦσαν.——Δύο δὲ Παιᾶνας ᾖδον οἱ Παλαιοὶ, τὸν μὲν πρὸ τῆς μάχης τῷ Ἄρει· τὸν δὲ, μετὰ τὸν πόλεμον, τῷ Ἀπόλλωνι· τοῦτον δὲ μετὰ τὴν νίκην Ἀπόλλωνι ᾖδεν Ἀχιλλεύς. *Schol.* MS apud *Barneſium.*

Ver. 393. Ἠράμεθα μέγα κῦδος.]

Maxima res effecta, viri;———
———hæc ſunt ſpolia, & de rege ſuperbo
Primitiæ: manibuſque meis Mezentius hic eſt.
Æn. XI, 14.

Porrò conjicit *Barneſius* Diſtichon hoc, "Ἠράμεθα—εὐχετόωντο," *Achillis* fuiſſe *Pæana*; vel *Chorum* à toto exercitu repetitum.

Ver. 394.—εὐχετόωντο] *Vota facere ſolebant.* Vide ſuprà ad ί, 84; & ad β', 221.

Ver. 395.—ἀεικέα μήδετο ἔργα.] Vide infrà ad ψ', 176.

Ibid.—μήδετο.] *Al.* μήσατο.

Ver. 396. Ἀμφοτέρων μετόπισθε ποδῶν τέτρηνε.]

Raptatus bigis, ut quondam, aterque cruento
Pulvere, perque pedes trajectus lora tumentes.
Æn. II, 272.

Ibid.—τένοντε.] *Dionyſius Halicarnaſſenſis* περὶ συνθέσεως § 18, legit τένοντας.

Ver. 397. Ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης.] Ἀντὶ τοῦ, ἀπὸ σφυροῦ ἕως πτέρνης. *Schol.* Malè omnino. Quidni enim & ſcribere potuiſſet *Homerus* (ſi id dicere voluiſſet) "Ἐκ σφυροῦ ἐς πτέρνην."

Ibid.—βοέους δ' ἐξῆπτεν.] Cod. *Harleian.* βοέους ἐξῆπτεν.

Ver. 398. Ἐκ δίφροιο δ' ἔδησε.] Ὁ δὲ Καλλίμαχός φησιν ὅτι πάτριόν ἐστι Θετταλοῖς τοὺς τῶν φιλτάτων φονέας σύρειν περὶ τοὺς τῶν φονευθέντων τάφους. *Schol.*

Ibid.—ἔασεν.] Similiterque infrà *ver.* 416, ἐάσατε. Vide ſuprà ad δ', 42. Malè *Barneſius*; ἴασσεν——ἰάσατε.

Ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς, ἀνά τε κλυτὰ τεύχε' ἀείρας,
Μάστιξέν ῥ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην·
Τοῦ δ' ἦν ἑλκομένοιο κονίσσαλος· ἀμφὶ δὲ χαῖται
Κυάνεαι πίλναντο, κάρη δ' ἅπαν ἐν κονίῃσι
Κεῖτο πάρος χαρίεν· τότε δὲ Ζεὺς δυσμενέεσσι
Δῶκεν ἀεικίσσασθαι ἑῇ ἐν πατρίδι γαίῃ·
Ὣς τοῦ μὲν κεκόνιτο κάρη ἅπαν· ἡ δέ νυ μήτηρ
Τίλλε κόμην, ἀπὸ δὲ λιπαρὴν ἔῤῥιψε καλύπτρην
Τηλόσε· κώκυσεν δὲ μάλα μέγα, παῖδ' ἐσιδοῦσα.
Ὤμωξεν δ' ἐλεεινὰ πατὴρ φίλος, ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Κωκυτῷ τ' εἴχοντο, καὶ οἰμωγῇ κατὰ ἄστυ·
Τῷ δὲ μάλιστ' ἄρ' ἔην ἐναλίγκιον, ὡσεὶ ἅπασα
Ἴλιος ὀφρυόεσσα πυρὶ σμύχοιτο κατ' ἄκρης,
Λαοὶ μέν ῥα γέροντα μόλις ἔχον ἀσχαλόωντα,
Ἐξελθεῖν μεμαῶτα πυλάων Δαρδανιάων·
Πάντας δ' ἐλλιτάνευε, κυλινδόμενος κατὰ κόπρον,
Ἐξονομακλήδην ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον·
Σχέσθε, φίλοι, καί μ' οἶον ἐάσατε, κηδόμενοί περ,
Ἐξελθόντα πόληος, ἱκέσθ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·

Currûque conscenso, & inclytis armis *in eum* elevatis,
Scuticâ percussit *equos*, ut ihirent-cursum; ii autem non inviti volabant:
Ab illo verò oriebatur inter trahendum pulvis: at circùm comæ
Cyaneæ *terræ* admovebantur, capútque totum in pulveribus
Jacebat, antè venustum: tunc verò Jupiter hostibus
Dederat deturpandum ipsius in patriâ terrâ:
Sic hujus quidem pulvere fœdabatur caput totum: tum verò mater
Evellebat comam, nitidúmque abjecit velum
Procul: ejulatúmque edidit admodùm altum, filium intuita.
Lamentabatur miserabiliter & pater dilectus, circùmque populi
Ejulatúque tenebantur, & lamentis per urbem:
Huic autem maximè erat simile, ac si tota
Ilios excelsa igni cremaretur à culmine.
Populi quidem senem vix tenebant dolore indignantem,
Egredi cupientem portis Dardaniis:
Omnes autem supplex orabat, provolutus in luto,
Nominatim compellans virum quemque:
" Abstinete, amici, & me solum sinite, soliciti licèt,
" Egressum urbe, ire ad naves Achivorum:

Ibid.—κάρη δ' ἕλκεσθαι ἐάσεν.]

—— huic cervixque comæque trahuntur
Per terram—— *Æn.* I, 481.

Ver. 399. Ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς &c.] *Virgilius Hectorem* ter circa Trojam raptatum refert:

Ter circum Iliacos raptaverat Hectora muros.
Æn. I, 487;

Verùm ejus rei non meminit *Homerus*. Ter quidem circa urbem vivum *Hectorem* fugâsse narratur *Achilles* suprà *ver.* 165 hujus libri: hoc in loco interfectum & à curru ligatum ad naves trahere dicitur; (Vide *ver.* 465: itémque infrà ώ, 18 ter circa *Patrocli* sepulchrum traxisse dicitur: ac circa urbem raptâsse nusquam memoratur. Uti observavit *Barnesius*.

Ver. 400. Μάστιξέν ῥ' ἐλάαν.] *Dionysius Halicarnassensis* loco jam citato legit, Μάστιξεν δ' ἐλάαν.

Ibid.—ἄκοντε.] Cod. *Harleian.* ἀέκοντε.

Ver. 401.—ἀμφὶ δὲ χαῖται Κυάνεαι πίλναντο.]

——ὡς ὅτε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν
Πίλναντο.——*Hesiod. Theogon. ver.* 702.

Ver. 402. Κυάνεαι.] Vide suprà ad έ, 398.

Ibid.—πίλναντο.] *Al.* πίμπλαντο. Quam lectionem & præfert *Barnesius*. *Synesius* autem, notante itidem *Barnesio*, citat πεφόρηντο.

Ver. 404.—ἀεικίσσασθαι.] Vide suprà ad τ́, 26.

Ver. 405.—κεκόνιτο.] Vide suprà ad φ́, 352; & ad ψ́, 492. *Al.* κεκόνητο.

Ver. 406.—δὲ λιπαρὴν.] Quâ ratione, vox, δὲ, hîc producatur; item μάλα, *ver.* 407; & μόλις, *ver.* 412; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 407.—κώκυσεν.] Vide suprà ad σ́, 37.

Ver. 410. Τῷ δὲ μάλιστ' ἄρ' ἔην ἐναλίγκιον.]

Non aliter quàm si immissis ruat hostibus omnis
Carthago, aut antiqua Tyros; flammæque furentes
Culmina perque hominum volvantur perque Deorum
Æn. IV, 669.

Quo de loco *Macrobius*; " A majore (inquit) negaverunt
" quidam rem augeri posse. Sed eleganter hoc circa Didonem
" *Virgilius* induxit: dixit enim non minorem luctum fuisse ex
" unius morte, quàm si tota urbs, quod sine dubio esset majus,
" ruisset. Et *Homerus* idem fecit:

" ——————ὡσεὶ ἅπασα
" Ἴλιος ὀφρυόεσσα πυρὶ σμύχοιτο κατ' ἄκρας."
Saturnal. Lib. IV, *cap.* 6.

Ibid.—ὡς εἰ.] Ita *Barnesius*. *Vulgg.* ὡσεί.

Ver. 411.—σμύχοιτο.] *Al.* σμήχοιτο. Quo modo legit & *Macrobius* loco jam citato.

Ibid.—κατ' ἄκρης.] Vide suprà ad ό, 557.

Ver. 412.—μόλις.] *Al.* μόγις.

Ver. 413, 432.—μεμαῶτα—ἀπολέσθηκότες.] Vide suprà ad ύ, 46.

Ver. 416.—κηδόμενοί περ.] Cod. *Harleian.* κηδόμενόν περ.

Λίσσομαι ἀνέρα τοῦτον ἀτάσθαλον, ὀβριμοεργὸν,
Ἤν πως ἡλικίην αἰδέσσεται, ἠδ᾽ ἐλεήσῃ
Γῆρας· καὶ δέ νυ τῷδε πατὴρ τοιόσδε τέτυκται
Πηλεὺς, ὅς μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε, πῆμα γενέσθαι
Τρωσί· μάλιστα δ᾽ ἐμοὶ περὶ πάντων ἄλγε᾽ ἔθηκε·
Τόσσους γάρ μοι παῖδας ἀπέκτανε τηλεθάοντας·
Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
Ὡς ἑνὸς, οὗ μ᾽ ἄχος ὀξὺ κατοίσεται Ἄϊδος εἴσω,
Ἕκτορος· ὡς ὄφελεν θανέειν ἐν χερσὶν ἐμῇσι·
Τῷ κε κορεσσάμεθα κλαίοντέ τε, μυρομένω τε,
Μήτηρ θ᾽, ἥ μιν ἔτικτε δυσάμμορος, ἠδ᾽ ἐγὼ αὐτός.
Ὣς ἔφατο κλαίων· ἐπὶ δὲ στενάχοντο πολῖται.
Τρωῇσιν δ᾽ Ἑκάβη ἁδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο·
Τέκνον, ἐγὼ δειλὴ τί νυ βείομαι, αἰνὰ παθοῦσα,
Σεῦ ἀποτεθνειῶτος; ὅ μοι νύκτας τε καὶ ἦμαρ
Εὐχωλὴ κατὰ ἄστυ πελέσκεο, πᾶσί τ᾽ ὄνειαρ
Τρωσί τε καὶ Τρωῇσι κατὰ πτόλιν, οἵ σε, θεὸν ὣς,
Δειδέχατ᾽· ἦ γάρ κε σφι μάλα μέγα κῦδος ἔησθα,
Ζωὸς ἐών· νῦν αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ᾽· ἄλοχος δ᾽ οὔπω τι πέπυστο
Ἕκτορος· οὐ γάρ οἵ τις ἐτήτυμος ἄγγελος ἐλθὼν
Ἤγγειλ᾽, ὅττι ῥά οἱ πόσις ἔκτοθι μίμνε πυλάων·
Ἀλλ᾽ ἥγ᾽ ἱστὸν ὕφαινε, μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
Δίπλακα μαρμαρέην, ἐν δὲ θρόνα ποικίλ᾽ ἔπασσε·
Κέκλετο δ᾽ ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοις κατὰ δῶμα
Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα πέλοιτο
Ἕκτορι θερμὰ λοετρὰ μάχης ἐκνοστήσαντι·

"Supplicabo viro huic pernicioso, violentiâ-effræni,
"Si fortè ætatem revereatur, atque misereatur
"Senectutis: etenim & huic pater talis est
"Peleus, qui ipsum genuit & nutrivit, perniciem futurum
"Trojanis; maximè autem mihi præ omnibus dolores fecit:
"Tot enim mihi filios interemit ætate florentes:
"De quibus omnibus non tantum lugeo, tristis licèt,
"Quantum uno, de quo me dolor vehemens conceptus deferet ad orcum,
"Hectore: Utinam obiisset inter manus meas:
"Sic enim satiati fuissemus flentésque, lugentésque,
"Matérque, quæ eum peperit infelix, atque ego ipse.
Sic dixit flens: adgemebant autem cives.
Inter Troadas verò Hecuba densum-suspiriis exorsa est luctum:
"Fili, ego misera cur nam vivam, gravia passa,
"Te mortuo? qui mihi noctesque & dies
"Gloria per urbem eras, omnibúsque emolumentum
"Trojanísque & Troadibus per urbem, qui te deum tanquam
"Excipiebant: Certè enim ipsis admodùm magna gloria esses,
"Vivus existens: nunc verò mors & fatum occupat.
Sic dixit flens: Uxor autem nondum aliquid audierat
De Hectore; non enim ei aliquis certus nuncius profectus
Nunciârat, quòd ei maritus extra mansisset portas:
Sed illa telam texebat, in secessu domûs altæ,
Duplicem splendidam vestem, operáque picta varia sparsim-intexebat:
Jusserat autem ancillas comis-pulchras per domum
Igne circumdare positum tripodem magnum, ut essent
Hectori calida lavacra è pugnâ reverso:

Ver. 418. Λίσσομαι ἀνέρα.] *Al.* Λίσσωμ᾽ ἀνέρα.

Ver. 420.—καὶ δέ νυ τῷδε πατήρ.] Vide infrà ad ώ, 486.

Ibid.—δέ.] Cod. *Harleian.* γε.

Ibid.—τοιόσδε.] Vide suprà ad ύ, 357.

Ibid.—τέτυκται.] Similiterque infrà *ver.* 450; Vide suprà ad ν́, 736; & ad ά, 37.

Ver. 423.—τηλεθάοντας.] *Al.* τηλεθόωντας.

Ver. 424.—ἀχνύμενός.] Similitérque infrà *ver.* 453, πάσχονται. Vide suprà ad γ́, 260.

Ver. 427.—κορεσσάμεθα.] Vide suprà ad τ́, 167; & ad *ver.* 33, hujus libri.

Ver. 429—437. Ὣς ἔφατο κλαίων.—Ὣς ἔφατο κλαίουσ᾽.]
Sic fatur lacrymans —— *Æn.* VI, 1.

Ver. 431. Τέκνον, ἐγὼ δειλή.] *Scholiastes* citat Ἕκτορ, τέκνον ἐμόν.

Ver. 434.—θεὸν ὥς.] Quâ ratione, θεὸν, hîc ultimam producat; item μάλα, *ver.* 435; & γὰρ, etiam extra cæsuram, *ver.* 338; & τρίποδα, *ver.* 443; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 435.—κέ σφι.] *Al.* καί σφι. Minùs rectè.

Ver. 437.—πέπυστο.] Si, πέπυσται, dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide suprà ad φ́, 352; & ad ά, 37.

Ver. 439.—ὅττι ῥά.] *Quòd scilicèt.*——

Ver. 441.—μαρμαρέην.] *Al.* πορφυρέην.

Ibid.—θρόνα.] Ποικίλματα, ἄνθη. *Scbol.* *Al.* θρόα.

Ver. 444.—μάχης ἐκνοστήσαντι.] *Al.* μάχης ἐκ νοστήσαντι.

Νηπίη, οὐδ' ἐνόησεν, ὅ μιν μάλα τῆλε λοετρῶν
Χερσὶν Ἀχιλλῆος δάμασεν γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Κωκυτοῦ δ' ἤκουσε καὶ οἰμωγῆς ἀπὸ πύργου,
Τῆς δ' ἐλελίχθη γυῖα, χαμαὶ δέ οἱ ἔκπεσε κερκίς·
Ἡ δ' αὖτις δμωῇσιν ἐϋπλοκάμοισι μετηύδα·
Δεῦτε, δύω μοι ἕπεσθον, ἴδωμ', ἅτιν' ἔργα τέτυκται·
Αἰδοίης ἑκυρῆς ὀπὸς ἔκλυον, ἐν δέ μοι αὐτῇ
Στήθεσι πάλλεται ἦτορ ἀνὰ στόμα, νέρθε δὲ γοῦνα
Πήγνυται· ἐγγὺς δή τι κακὸν Πριάμοιο τέκεσσιν.
Αἲ γὰρ ἀπ' οὔατος εἴη ἐμεῦ ἔπος· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Δείδω, μὴ δή μοι θρασὺν Ἕκτορα δῖος Ἀχιλλεὺς
Μοῦνον ἀποτμήξας πόλιος, πεδίονδε δίηται·
Καὶ δή μιν καταπαύσῃ ἀγηνορίης ἀλεγεινῆς,
Ἥ μιν ἔχεσκ'· ἐπεὶ οὔποτ' ἐνὶ πληθυῖ μένεν ἀνδρῶν,
Ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ ὃν μένος οὐδενὶ εἴκων.
Ὣς φαμένη, μεγάροιο διέσσυτο, μαινάδι ἴση,
Παλλομένη κραδίην· ἅμα δ' ἀμφίπολοι κίον αὐτῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πύργον τε καὶ ἀνδρῶν ἷξεν ὅμιλον,
Ἔστη παπτήνασ' ἐπὶ τείχεϊ· τὸν δ' ἐνόησεν
Ἑλκόμενον πρόσθεν πόλιος, ταχέες δέ μιν ἵπποι
Ἕλκον ἀκηδέστως κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Τὴν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν·
Ἤριπε δ' ἐξοπίσω, ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσε.
Τῆλε δ' ἀπὸ κρατὸς χέε δέσματα σιγαλόεντα,
Ἄμπυκα, κεκρύφαλόν τ', ἠδὲ πλεκτὴν ἀναδέσμην,

Demens, neque enim fciebat, quòd ipfum admodùm procul à lavacris
Manibus Achillis domuerat oculis-cæfia Minerva.
Ejulatum autem exaudiit & lamenta à turri;
Ejúfque continuò fuccuffi funt artus, inque terram ei excidit radius:
Ipfáque ftatim inter ancillas comis-pulchras locutus eft:
" Adefte, duæ me fequimini, *ut* videam, quænam opera *fiant:*
" Venerandæ focrûs vocem audivi, mihique ipfi
" In pectoribus faliens vibratur cor furfum ad os, fubtúfque genua
" Glaciata torpent: propè certè aliquod malum Priami filiis.
" Utinam verò procul ab aure fit meum verbum; fed perquàm graviter
" Timeo, nè jam mihi audacem Hectorem nobilis Achilles
" Solum interclufum ab urbe, in campum agitet;
" Et jam eum ceffare-faciat *ab* audaciâ exitiali,
" Quæ ipfum tenebat: quippe nunquam in turbâ manebat virorum;
" Sed longè procurrebat, fuâ animi vi nulli cedens.
Sic locuta, per domum ruit, lymphatæ fimilis,
Vehementer palpitans corde; fimul & ancillæ ibant cum ipsâ.
At poftquàm ad turrímque & hominum pervenerat turbam,
Stetit circumfpiciens in muro: illúmque advertit
Raptatum ante urbem; celeres autem eum equi
Raptabant immaniter cavas ad naves Achivorum.
Illam verò oculos obfcura nox cooperuit:
Collapfa autem eft retrò, animámque efflavit.
Procul verò à capite fudit redimicula admiranda,
Vittas, reticulúmque, atque textile crinale,

Ver. 446.—γλαυκῶπις.] Vide fuprà ad ε', 206.

Ver. 447.—Κωκυτοῦ δ' ἤκουσε.]

Agnovit longè gemitum præfaga mali mens.
Æn. X, 843.

Interea pavidam volitans pennata per urbem
Nuncia fama ruit, matrifque adlabitur aures
Euryali: ac fubitus miferæ calor offa reliquit:
Excuffi manibus radii, revolutaque penfa.
Evolat infelix ———— *Æn.* IX, 473.

Quem *Virgilii* locum laudat *Quintilianus*, quòd *affectûs non aliter, quàm fi rebus interfimus* commoveat. *Lib.* IV, *cap.* 2. " Et luctus habitu proditur: ut in Euryali matre: *Expulfi manibus radii, &c.*" *Macrob. Saturnal. Lib.* IV, *cap.* 1. Cæterùm hoc in loco, pro " *Penfa,*" fcribendum conjicit *Barnefius*, " *Membra.*" Sed minùs rectè.

Ver. 448. Τῆς δ' ἐλελίχθη γυῖα, χαμαὶ δέ οἱ ἔκπεσε κερκίς.] Rem ipfam aptiffimè depingunt & quafi ob oculos ponunt versûs hujus Numeri. Vide fuprà ad γ', 363.

Ver. 450.—ἅτιν' ἔργα.] *Al.* ἅτιν' ἔργα.

Ver. 452.—νέρθε δὲ γοῦνα Πήγνυται.] Καλλίμαχος, " —ἐπάλλαξαν γὰρ ἀΐαι Γοῦνατα." *Schol.* MS apud *Barnefium.*

Ver. 454.—εἴη.] *Al.* ἦεν.

Ver. 458, 459. —ἔχεσκ' —— προθέεσκε.] Vide fuprà ad *ver.* 394; & ad ν', 84.

Ver. 458. —πληθυῖ μένεν ἀνδρῶν.] Ita edidit *Barnefius* ex *Euftathio. Vulgg.* πληθυῖ μέν' ἀνδρῶν. *Al.* πλήθει μένεν ἀνδρῶν. Vide fuprà ad π', 321, & 526. Confirmatur porrò *Barnef.* lectio, *Odyff.* π', 105;

Εἰ δ' αὖ με πληθυῖ δαμασαίατο.——

Ver. 465. Ἕλκον.] *Al.* Εἷλκον.

Ver. 469. Ἄμπυκα.] Κόσμον τινα περὶ τὴν κεφαλὴν, ἀνέχοντα τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς. *Schol.*

Ibid. —κεκρύφαλον.] Τὸν πρὸς ἡμῶν λεγόμενον κεκρύφαλον. *Schol.*

Κρήδεμνόν θ', ὅ ῥά οἱ δῶκε χρυσῆ Ἀφροδίτη,
Ἤματι τῷ, ὅτε μιν κορυθαίολος ἠγάγεθ' Ἕκτωρ
Ἐκ δόμου Ἠετίωνος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα·
Ἀμφὶ δέ μιν γαλόῳ τε καὶ εἰνατέρες ἅλις ἔσταν,
Αἵ ἑ μετὰ σφίσιν εἶχον ἀτυζομένην ἀπολέσθαι.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
Ἀμβλήδην γοόωσα μετὰ Τρωῇσιν ἔειπεν·
Ἕκτορ, ἐγὼ δύστηνος· ἰῇ ἄρα γεινόμεθ' αἴσῃ
Ἀμφότεροι, σὺ μὲν ἐν Τροίῃ Πριάμου κατὰ δῶμα,
Αὐτὰρ ἐγὼ Θήβῃσιν, Ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ,
Ἐν δόμῳ Ἠετίωνος· ὅ μ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐοῦσαν,
Δύσμορος αἰνόμορον· ὡς μὴ ὤφελλε τεκέσθαι.
Νῦν δὲ σὺ μὲν Ἀΐδαο δόμους ὑπὸ κεύθεσι γαίης
Ἔρχεαι, αὐτὰρ ἐμὲ στυγερῷ ἐνὶ πένθεϊ λείπεις
Χήρην ἐν μεγάροισι· πάϊς δ' ἔτι νήπιος αὔτως,
Ὃν τέκομεν, σύ τ' ἐγώ τε, δυσάμμοροι· οὔτε σὺ τούτῳ
Ἔσσεαι, Ἕκτορ, ὄνειαρ, ἐπεὶ θάνες· οὔτε σοι οὗτος.
Ἤνπερ γὰρ πόλεμόν γε φύγῃ πολύδακρυν Ἀχαιῶν,
Αἰεί τοι τούτῳ γε πόνος καὶ κήδε' ὀπίσσω
Ἔσσοντ'· ἄλλοι γάρ οἱ ἀπουρίσσουσιν ἀρούρας.
Ἦμαρ δ' ὀρφανικὸν, παναφήλικα παῖδα τίθησι·

Velúmque, quod ei dedit aurea Venus,
Die illo, quo ipſam pugnam-expeditè-ciens duxit Hector
Ex domo Eetionis, poſtquàm dederat infinita dona ſponſalia:
Circum verò ipſam glorésque & fratriæ frequentes ſtabant,
Quæ ipſam inter ſe tenébant præ-dolore-cupidam interitûs.
Ea verò ut ad ſe rediit, & in præcordia anima collecta eſt,
Crebris gemitibus plorans, inter Troadas dixit:
" Hector, ego infelix! eodem igitur nati ſumus fato,
" Ambo, tu quidem in Trojâ Priami in domo,
" Ego autem Thebis, Hypoplaco ſylvoſâ,
" In domo Eetionis, qui me enutriit, parvula cùm eſſem,
" Infelix infelicem: utinam non genuiſſet.
" Nunc verò tu quidem in orci domos, ſub latebris terræ,
" Abis, & me graviſſimo in luctu relinquis
" Viduam in ædibus: At filius adhuc infans prorsùs,
" Quem genuimus, túque egóque calamitoſi: neque tu huic
" Eris, Hector, emolumento; quippe occubuiſti: neque tibi hic.
" Nam etſi bellum quidem effugerit lacrymoſum Achivorum,
" Semper tamen ei labor & mala in poſterum
" Erunt: alii enim ei terminis-mutatis-adiment arva.
" Dies nempè pupillaris omnibus-æqualibus-deſtitutum puerum reddit:

Ibid. — κεκρύφαλόν τ' ἠδὲ.] *Al.* κεκρύφαλόν τε ἰδέ. Atque ita legit Codex *Harleianus.*

Ver. 470.—ὅ ῥά.] *Quòd ſcilicet.*——

Ibid. — χρυσῆ.] Edidit *Barneſius* χρυσέη. Quod eodem modo pronuntiandum. Vide ſuprà ad ύ, 272; & ad γ', 523.

Ver. 471.—κορυθαίολος.] Vide ſuprà ad β', 816.

Ver. 472.—μυρία ἕδνα.] *Al.* μυρί' ἔεδνα.

Ibid.—ἕδνα.] Τὰ ὑπὸ τῶν νυμφίων διδόμενα δῶρα ταῖς γαμουμέναις. *Schol.*

Ver. 473.—εἰνατέρες.] Αἱ τῶν ἀδελφῶν γυναῖκες. *Schol.*

Ibid. — εἰνατέρες ἅλις.] Quâ ratione, εἰνατέρες, hîc ultimam producat; item αἰνόμορον, *ver.* 481; & γὰρ, 489; & πάϊς, *ver.* 492, & 499; vide ſuprà ad ά, 51.

Ibid.—ἔσταν.] *Al.* ἦσαν.

Ver. 474.—ἀπολέσθαι.] *Al.* ὀλέεσθαι.

Ver. 475.—ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη.] " Pro θυμὸς hîc—legitur " etiam θυμὸν, perinde ac ſi diceretur ἀγηγερμένον ἔσχε τὸν " θυμὸν ἐς φρένα." *Henric. Stephan.*

Ver. 476.— Ἀμβλήδην γοόωσα.] Verſum hunc citat *Dionyſius Halicarnaſſenſis* iſto modo;

Ἀμβλύδην γοόωσα μετὰ δμωῇσιν ἔειπεν.

Περὶ Συνθέσεως, § 15.

Ibid. Ἀμβλήδην.] Ἀναφέρουσα ἀθρόως τὸ πνεῦμα. *Schol.*

Ibid.—γοόωσα.] Vide ſuprà ad β', 97.

Ver. 477.—γεινόμεθ'.] *Al.* γεινάμεθ', & γινόμεθ'.

Ver. 478.—Πριάμου κατὰ δῶμα.] *Strabo Geograph. lib.* XIII, citat Πριάμου ἐνὶ οἴκῳ.

Ver. 479.—Θήβῃσιν.] *Al.* Θήβηθεν, apud *Strabonem ibid.*

Ibid.—ὑληέσσῃ.] Vide ſuprà ad φ', 449; & ad γ', 151.

Ver. 482. Νῦν δὲ σὺ μὲν Ἀΐδαο.] *Barneſius* edidit Νῦν δὲ σὺ μέν ῥ' Ἀΐδαο. Sed nihil opus. Vide ſuprà ad ά, 51.

Ver. 487.—πόλεμον——πολύδακρυν.] Vide ſuprà ad τ', 318.

Ibid.—φύγῃ.] *Al.* φύγοι.

Ver. 489.—ἀπουρίσσουσιν.] Cod. *Harleian.* ἀπουρήσουσιν.

Ibid.—ἀρούρας.] Vide ſuprà ad ζ', 142.

Ver. 490, 498. Ἦμαρ——ἡμῖν.] Verſus hoſce novem à nonnullis repudiatos fuiſſe teſtatur *Euſtathius.*

Ibid. — παναφήλικα.] Πάντων ἡλικιωτῶν ἐστερημένον· τουτέστιν, ἐλαττούμενον τῆς ἀπ' αὐτῶν διατριβῆς. *Schol.*

Πάντα δ' ὑπεμνήμυκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί.
Δευόμενος δέ τ' ἄνεισι πάϊς ἐς πατρὸς ἑταίρους,
Ἄλλον μὲν χλαίνης ἐρύων, ἄλλον δὲ χιτῶνος·
Τῶν δ' ἐλεησάντων κοτύλην τις τυτθὸν ἐπέσχε,
Χείλεα μέν τ' ἐδίην', ὑπερώην δ' οὐκ ἐδίηνε.
Τὸν δὲ καὶ ἀμφιθαλὴς ἐκ δαιτύος ἐστυφέλιξε,
Χερσὶν πεπληγὼς, καὶ ὀνειδείοισιν ἐνίσσων,
Ἔῤῥ' οὕτως· οὐ σός γε πατὴρ μεταδαίνυται ἡμῖν·
Δακρυόεις δέ τ' ἄνεισι πάϊς ἐς μητέρα χήρην,
Ἀστυάναξ, ὃς πρὶν μὲν ἑοῦ ἐπὶ γούνασι πατρὸς
Μυελὸν οἶον ἔδεσκε, καὶ οἰῶν πίονα δημόν·
Αὐτὰρ ὅθ' ὕπνος ἕλοι, παύσαιτό τε νηπιαχεύων,
Εὕδεσκ' ἐν λέκτροισιν, ἐν ἀγκαλίδεσσι τιθήνης,
Εὐνῇ ἔνι μαλακῇ, θαλέων ἐμπλησάμενος κῆρ·
Νῦν δ' ἂν πολλὰ πάθησι, φίλου ἀπὸ πατρὸς ἁμαρτὼν,
Ἀστυάναξ, ὃν Τρῶες ἐπίκλησιν καλέουσιν·
Οἶος γάρ σφιν ἔρυσο πύλας καὶ τείχεα μακρά.
Νῦν δέ σε μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσι, νόσφι τοκήων,
Αἰόλαι εὐλαὶ ἔδονται, ἐπεί κε κύνες κορέσωνται,
Γυμνόν· ἀτάρ τοι εἵματ' ἐνὶ μεγάροισι κέονται,

" Semper verò dejecto-est-vultu, lacrymisque madidæ sunt genæ.
" Egens autem vadit puer ad patris sodales,
" Alium quidem chlænâ prensans, alium verò tunicâ:
" Horum autem miserantium pocillum aliquis tantillum admovet,
" Labraque quidem rigat, palatum verò non rigat.
" Hunc & *aliquis* utroque-parente-vivo florens è convivio exturbat,
" Manibus verberans, & probris insectans:
" Abi in malam rem sic; non tuus utique pater convivatur nobiscum:
" Lacrymabundus autem redit puer ad matrem viduam,
" Astyanax, qui antè quidem sui super genibus patris
" Medullam tantùm comedebat, & ovium pinguem adipem:
" At quando somnus occuparet, desiissetque pueriliter-lusitare,
" Dormiebat in lectis, in ulnis nutricis,
" Cubili in molli, deliciis repletus corde:
" Nunc verò multa patietur, charo patre privatus,
" Astyanax, quem Troës cognomine vocant:
" Solus enim ipsis, *ô Hector*, defendebas portas & muros altos.
" Nunc verò te quidem ad naves recurvas, procul à parentibus,
" Mobiles vermes edent, postquàm canes se satiaverint,
" Nudum: at tibi vestes in ædibus jacent,

Ver. 491.—ὑπεμνήμυκε.] Καταμέμυκε, κατεστύγνακε, κάτω βλέπει. Ὁ δὲ Ἀρίσταρχος, ἐπὶ τοῦ κατανένευκε ἐκδέχεται. Οἱ δὲ, ἀντὶ τοῦ, εἰς ἀνάμνησιν ἔρχεται τοῦ πατρός. *Schol.* Cæterùm *Barnesius* edidit ὑπεμνήμνευκε ex ὑπομνημονεύω· Sed nullâ, ut videtur, satis idoneâ auctoritate. Codex *Harleianus* habet ὑπομνήμυκε.

Ibid.—παρειαί.] Cod. *Harleian.* παρειά.

Ver. 492—499.—πάϊς ἐς.] *Barnesius* utrobique legendum censet πάϊς πρός. Sed nihil opus.

Ver. 496.—ἀμφιθαλής.] Κατὰ ἀμφοτέρους τοὺς γονεῖς θάλλων· ὅ ἐστιν ἔχων τοὺς γονεῖς ἀμφοτέρους. *Schol.*

Ver. 497.—πεπληγώς.] Vide suprà ad β', 314.

Ibid.—ὀνειδείοισιν.] Cod. *Harleian.* ὀνειδίοισιν. Sed, ut opinor, minùs recté. Vide suprà ad π', 628.

Ibid.—ἐνίσσων.] *Al.* ἐνίπτων.

Ver. 498.—μεταδαίνυται.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 501—503.—ἔδεσκε—Εὕδεσκ'.] *Comedere solebat*—*Dormire solebat.* Vide suprà ad *ver.* 394; & ad β', 221.

Ver. 502.—ἕλοι.] *Al.* ἕλῃ.

Ver. 504.—ἐνὶ μαλακῇ.] Quâ ratione, ἐνὶ, hîc item infrà *ver.* 510, ultimam producat; & ὄφελος, *ver.* 513; vide suprà ad α', 51.

Ibid.—ἐμπλησάμενος.] Vide suprà ad *ver.* 312.

Ver. 506. Ἀστυάναξ, ὃν Τρῶες ἐπίκλησιν καλέουσιν· Οἶος γάρ.] Sic suprà ζ', 402.

Τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Ἀστυάνακτ'· οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.

Τὸν Ἀστυάνακτα ἄρα ὀρθότερον ᾤετο κεῖσθαι τῷ παιδὶ [τοῦ Ἕκτορος,] ἢ τὸν Σκαμάνδριον—Σκοπῶμεν δὴ διὰ τί ποτε· ἢ αὐτὸς ἡμῖν κάλλιστα ὑφηγεῖται τὸ διότι; φησὶ γὰρ, "Οἶος γάρ σφιν ἔρυτο "πόλιν καὶ τείχεα μακρά." Διὰ ταῦτα δὴ, ὡς ἔοικεν, ὀρθῶς ἔχει καλεῖν τὸν τοῦ σωτῆρος υἱὸν, Ἀστυάνακτα τούτου ὃ ἔσωζεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὥς φησιν Ὅμηρος. *Plato in Cratylo.*

Ibid.—Τρῶες.] *Al.* πάντες.

Ver. 507. Οἶος γάρ σφιν ἔρυσο πύλας.] Apud *Platonem*, loco jam citato; Οἶος γάρ σφιν ἔρυτο πόλιν.

Ver. 509. Αἰόλαι εὐλαί.] Τὸ, αἰόλον, οὐκ οἶδ' ὅθεν τῶν Γραμματικῶν τινες ἐπὶ τοῦ Ποικίλου παρ' Ὁμήρῳ ἀκούειν ἀξιοῦσιν.—Οὐκ ἔστι δὲ, ἀλλὰ σημαίνει τὸν Ταχύν· γενόμενον ἀπὸ τῆς Ἀέλλης, ἥτις ἀπὸ τοῦ Ἀεὶν καὶ Εἰλεῖν πεποίηται.—"Αἰόλαι εὐλαί," ἀπὸ τοῦ εἰλεῖσθαι ταχέως λέγονται. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 3.

Ibid.—κορέσωνται.] Vide suprà ad τ', 167. Cod. *Harleian.* κορέσονται.

Λεπτά τε καὶ χαρίεντα, τετυγμένα χερσὶ γυναικῶν,
Ἀλλ' ἤτοι τάδε πάντα καταφλέξω πυρὶ κηλέῳ,
Οὐδέν σοί γ' ὄφελος, ἐπεὶ οὐκ ἐγκείσεαι αὐτοῖς,
Ἀλλὰ πρὸς Τρώων καὶ Τρωϊάδων κλέος εἶναι.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.

"Tenuésque & venustæ, factæ manibus mulierum,
"Verùm enimverò hæc omnia comburam igne ardenti,
"Nihil tibi utique usui *futura*, neque enim jacebis in ipsis;
"Sed coram Trojanis & Troadibus gloria *tibi* sunto.
Sic dixit flens; adgemuerunt autem mulieres.

Ver. 511.—τετυγμένα.] Vide suprà ad *Il.* ζ, 448.

Ver. 512.—κηλέῳ.] Vide suprà ad *ver.* 374.

ΤΗΣ

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ψ'.

Ὑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας Ψ'.

Ἀχιλλεὺς τῶν νενομισμένων ἐπὶ τοῖς νεκροῖς μεταδίδωσι Πατρόκλῳ, πυρὰν νήσας, καὶ σφάξας ἐπ' αὐτῷ δυοκαίδεκα Τρωϊκοὺς νεανίσκους, καὶ κύνας, καὶ ἵππους, καὶ ἄλλα ἱερεῖα· ἔπειτα καὶ ἀγῶνα ἐπιτάφιον ποιεῖ, ἐν ᾧ νικᾷ ἵπποις μὲν Διομήδης, δρόμῳ δὲ Ὀδυσσεύς, ἄλλοι δὲ ἄλλως· καὶ οὕτως ὁ ἀγὼν διαλύεται.

Ἐπιγραφαί.

Ἀγὼν ἐπιτάφιος.

Ἄλλως.

Ψῖ Δαναοῖσιν ἀγῶνα διδοὺς ἐτέλεσσεν Ἀχιλλεύς.

Ἄλλη.

Ψῖ Πάτροκλον θάπτει καὶ ἐξετέλεσσεν ἀγῶνας.

Lib. XXIII.

Ὣς οἱ μὲν στενάχοντο κατὰ πτόλιν· αὐτὰρ Ἀχαιοί,
Ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο,
Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὴν ἐπὶ νῆα ἕκαστος·
Μυρμιδόνας δ' οὐκ εἴα ἀποσκίδνασθαι Ἀχιλλεύς,
Ἀλλ' ὅγε οἷς ἑτάροισι φιλοπτολέμοισι μετηύδα·
Μυρμιδόνες ταχύπωλοι, ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μὴ δήπω ὑπ' ὄχεσφι λυώμεθα μώνυχας ἵππους,
Ἀλλ' αὐτοῖς ἵπποισι καὶ ἅρμασιν ἆσσον ἰόντες,
Πάτροκλον κλαίωμεν· ὃ γάρ, γέρας ἐστὶ θανόντων.

SIC hi quidem ingemiscebant per urbem: at Achivi
Postquàm ad navésque & Hellespontum pervenerant,
Alii quidem dispersi-ibant suam ad navem quisque:
Myrmidonas verò non sinebat dispersos-abire Achilles,
Sed is inter socios bellicosos dixit:
" Myrmidones pernices-equites, mei chari socii,
" Nè jam à curribus solvamus solidos-ungulis-equos,
" Sed cum ipsis equis & curribus propiùs accedentes,
" Patroclum defleamus: Hoc enim, honor est mortuorum.

Ver. 2. Ἐπειδὴ νῆας.] Πολλοὺς ἀκεφάλους ποιεῖ [Ὅμηρος] στίχους——· ἀκέφαλοι δέ εἰσιν οἱ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὴν χωλότητα ἔχοντες·

" Ἐπειδὴ νῆας τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο."

Athenæus, Lib. XIV, *cap.* 8.

Porrò & in *hoc eodem vocabulo* versus ἀκεφάλους plures effecit Poëta; Suprà χ', 379;

Ἐπειδὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν.

Item *Odyss.* δ', 13;

Ἐπειδὴ τὸ πρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινήν.

Et *Odyss.* θ', 452;

Ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἠϋκόμοιο.

Et *Odyss.* φ', 25;

Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον.

Vide & suprà ad α', 342.

Ibid.—καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο.] Ἑλλήσποντον καλεῖ τὴν περὶ τὸ Ἴλιον θάλασσαν. *Schol.*

Ver. 3.—ἄρ.] *Ut par erat.*——

Ver. 5.—ὅγε.] De hujusmodi syntaxeos elegantiâ, vide suprà ad γ', 409.

Ver. 7. Μὴ δήπω.] Cod. *Harleian.* Μὴ δή πω. *Nequaquàm quæso.* Vide suprà ad ξ', 433.

Ver. 9.—ὃ γάρ, γέρας ἐστὶ θανόντων.] Vide suprà ad π', 674.

Αὐτὰρ ἐπεί κ' ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο,
Ἵππους λυσάμενοι δορπήσομεν ἐνθάδε πάντες.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ᾤμωξαν ἀολλέες· ἦρχε δ' Ἀχιλλεύς.
Οἱ δὲ τρὶς περὶ νεκρὸν ἐΰτριχας ἤλασαν ἵππους
Μυρόμενοι, μετὰ δέ σφι Θέτις γόου ἵμερον ὦρσε.
Δεύοντο ψάμαθοι, δεύοντο δὲ τεύχεα φωτῶν
Δάκρυσι· τοῖον γὰρ πόθεον μήστωρα φόβοιο.
Τοῖσι δὲ Πηλείδης ἀδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο,
Χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου·
Χαῖρέ μοι, ὦ Πάτροκλε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι·
Πάντα γὰρ ἤδη τοι τελέω, τὰ πάροιθεν ὑπέστην,
Ἕκτορα δεῦρ' ἐρύσας δώσειν κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι·
Δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς ἀποδειροτομήσειν
Τρώων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς.
Ἦ ῥα, καὶ Ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα,
Πρηνέα πὰρ λεχέεσσι Μενοιτιάδαο τανύσσας
Ἐν κονίῃσ'· οἱ δ' ἔντε' ἀφωπλίζοντο ἕκαστος
Χάλκεα, μαρμαίροντα· λῦον δ' ὑψηχέας ἵππους.
Κὰδ δ' ἵζον παρὰ νηῒ ποδώκεος Αἰακίδαο
Μυρίοι· αὐτὰρ ὁ τοῖσι τάφον μενοεικέα δαίνυ.
Πολλοὶ μὲν βόες ἀργοὶ ὀρέχθεον ἀμφὶ σιδήρῳ
Σφαζόμενοι, πολλοὶ δ' ὄϊες καὶ μηκάδες αἶγες·

" At postquàm tristi satiati-fuerimus luctu,
" Equis solutis cœnabimus hîc omnes.
Sic dixit: Illi autem lamentabantur frequentes; præibat verò Achilles:
Hi verò ter circa mortuum pulchre-jubatos egerunt equos
Lugentes; interque ipsos Thetis luctûs desiderium excitavit.
Rigabantur arenæ, rigabantur & arma virorum
Lacrymis: talem itaque desiderabant artificem fugandi *hostes*.
Illis autem Pelides densum-suspiriis exorsus est luctum,
Manibus homicidis impositis pectori sodalis:
" Salve mihi, ô Patrocle, etiam in orci ædibus:
" Omnia enim jam tibi perficiam, quæ anteà pollicitus sum,
" Hectorem huc tractum daturum canibus, crudum ut-discerpant:
" Duodecim autem ante pyram cervices abscissurum
" Trojanorum claris filiis, de te interfecto iratus.
Dixit quidem, & in Hectora nobilem indigna machinabatur opera,
Pronum ad feretrum Menœtiadæ extendens
In pulveribus: illi verò arma exuebant quisque
Ærea, coruscantia; solvebántque altisonos equos.
Consederunt autem juxta navem pedibus-velocis Æacidæ
Frequentissimi; at is eis epulum funebre lautum præbebat.
Multi quidem boves candidi humi-extendebantur vi ferri,
Inter jugulandum, multæ enim oves & balantes capræ:

Ver. 10. — τεταρπώμεσθα.] *Nos ipsi satiaverimus.* Vide suprà ad χ', 33; & ad ν', 45.

Ver. 13. Οἱ δὲ τρὶς περὶ νεκρὸν.]

Ter circum accensos cincti fulgentibus armis
Decurrêre rogos: ter mœstum funeris ignem
Lustravêre in equis, ululatusque ore dedêre. *Æn.* XI, 188.

Ver. 15. Δεύοντο ψάμαθοι, δεύοντο δὲ τεύχεα φωτῶν Δάκρυσι.

Spargitur & tellus lacrymis, sparguntur & arma.
Æn. XI, 191.

Ver. 19. Χαῖρέ μοι, ὦ Πάτροκλε.]

——Salve æternum, mihi maxime Palla,
Æternumque vale.—— *Æn.* XI, 97.

Ver. 22. Δώδεκα δὲ.] Vide infrà ad *ver.* 175.

Ver. 24. — ἀεικέα μήδετο ἔργα.] Τὸ ἐπὶ στόμα τε ἐκτεῖναι κατὰ κόνεως, καὶ ἐνυβρίζειν τῷ οὐκ ἀντιλαμβανομένῳ, καὶ γῆν οἷον αἰκίζεσθαι κωφὴν, καὶ τὸ τρὶς ἕλκεσθαι περὶ τὸ σῆμα τοῦ Πατρόκλου· ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς ἱστορήσει. *Eustath.* Τῷ τε Ἀχιλλεῖ τοὺς θρασεῖς λόγους περιτίθησιν, (*Il.* α', 225.) " Οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, " κραδίην δ' ἐλάφοιο," τὴν αὐτὴν κρίσιν ὑπειπὼν, (α', 223;) " Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν, *&c.*" Καλὸν γὰρ εἰκὸς οὐδὲν εἶναι μετ' ὀργῆς καὶ αὐστηρῶς λεγόμενον. Ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν πράξεων, " Ἦ ῥα, καὶ Ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα, Πρηνέα " πὰρ λεχέεσσι Μενοιτιάδαο τανύσσας." *Plutarch. de audiendis Poëtis.* Vide suprà ad υ', 467; & α', 2.

Ibid. — μήδετο.] *Al.* μήσατο.

Ver. 25. — πὰρ λεχέεσσι.] Παρὰ τῷ φερέτρῳ, ἤγουν τῇ κλίνῃ. *Schol.*

Ibid. — τανύσσας.] Rectè cum duplici σ' Vide suprà ad ρ', 58.

Ver. 26. — ἕκαστος.] Cod. *Harleian.* ἕκαστοι.

Ver. 27. — λῦον δ' ὑψηχέας ἵππους.] *Al.* λύοντο δὲ μώνυχας ἵππους. Ut suprà, *ver.* 7.

Ver. 29. — τάφον μενοεικέα δαίνυ.] Τάφον, τὸ περίδειπνον, τὸ ἐπὶ τοῖς τετελευτηκόσιν παρασκευαζόμενον. *Schol.*

Ver. 30. Πολλοὶ μὲν βόες.]

Multa boum circà mactantur corpora morti;
Setigerosque sues, raptasque ex omnibus agris
In flammam jugulant pecudes—— *Æn.* XI, 197.

Ibid. — ὀρέχθεον.] Ἀπετείνοντο ἀναιρούμενοι· ἢ ἐφθέγγοντο, καὶ ὥσπερ ἐπέστενον· μεμίμηται γὰρ τὸ ἰδίωμα τῆς φωνῆς, ὃ προΐενται ἀναιρούμενοι οἱ βοῦς. Οἱ δὲ, ἐκόπτοντο. *Schol.*

Πολλοὶ δ' ἀργιόδοντες ὕες, θαλέθοντες ἀλοιφῇ,
Εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο·
Πάντῃ δ' ἀμφὶ νέκυν κοτυλήρυτον ἔρρεεν αἷμα.
Αὐτὰρ τόν γε ἄνακτα ποδώκεα Πηλείωνα
Εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον βασιλῆες Ἀχαιῶν,
Σπουδῇ παρπεπιθόντες, ἑταίρου χωόμενον κῆρ.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Ἀγαμέμνονος ἷξον ἰόντες,
Αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν,
Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν· εἰ πεπίθοιεν
Πηλείδην, λούσασθαι ἀπὸ βρότον αἱματόεντα.
Αὐτὰρ ὅγ' ἠρνεῖτο στερεῶς, ἐπὶ δ' ὅρκον ὄμοσσεν·
Οὐ μὰ Ζῆν', ὅστις τε θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
Οὐ θέμις ἐστὶ λοετρὰ καρήατος ἆσσον ἱκέσθαι,
Πρίν γ' ἐνὶ Πάτροκλον θέμεναι πυρὶ, σῆμά τε χεῦσαι,
Κείρασθαί τε κόμην· ἐπεὶ οὔ μ' ἔτι δεύτερον ὧδε
Ἵξετ' ἄχος κραδίην, ὄφρα ζωοῖσι μετείω.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν νῦν στυγερῇ πειθώμεθα δαιτί·
Ἠῶθεν δ' ὄτρυνον, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Ὕλην τ' ἀξέμεναι, παρά τε σχεῖν, ὡς ἀποεικὲς
Νεκρὸν ἔχοντα νέεσθαι ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα·
Ὄφρ' ἤτοι τοῦτον μὲν ἐπιφλέγῃ ἀκάματον πῦρ
Θᾶσσον ἀπ' ὀφθαλμῶν, λαοὶ δ' ἐπὶ ἔργα τράπωνται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Ἐσσυμένως δ' ἄρα δόρπον ἐφοπλίσσαντες ἕκαστοι

Multi & albis dentibus sues, florentes pinguedine,
Torrendi extendebantur per flammam Vulcani:
Undique autem circum cadaver multus fluebat sanguis.
At regem quidem pedibus-celerem Pelidem
Ad Agamemnonem nobilem ducebant reges Achivorum,
Ægre persuasum, de sodali iratum corde.
Illi verò cùm jam ad tentorium Agamemnonis venissent euntes,
Statim *is* præconibus canoris imperavit,
Igne circundare positum tripodem magnum; si qua persuadere possent
Pelidi; ut ablueret tabum cruentum.
At ille recusabat constanter, insuper & juramentum juravit:
" Non per Jovem, qui deorum summus & optimus,
" Non fas est lavacra ad caput propè accedere,
" Antequàm Patroclum imposuero igni, tumulúmque aggestâ-terrâ fecero,
" Totonderóque comam: haud enim mihi posthàc iterùm sic
" Invadet dolor cor, quamdiu vivis interero.
" At tamen nunc inviso pareamus epulo;
" Manè verò jube-adhortans, Rex virorum Agamemnon,
" Lignáque comportent, apponántque, uti par est
" Mortuum habentem subire tenebras obscuras:
" Ut hunc quidem comburat indefessus ignis
" Ocyùs ab oculis, copiæque ad munia revertantur.
Sic dixit: Illi autem ei maximè auscultârunt, atque paruerunt:
Sedulò verò cœnâ parata singuli

Ver. 33.—διὰ φλογὸς.] Vide suprà ad β', 267; & ad ί, 213.

Ver. 34.—κοτυλήρυτον.] Τοσοῦτον τῷ πλήθει, ὥστε καὶ κοτύλῃ ἀρύσασθαι, *Schol. Al.* κοτυλήρρυτον.

Ver. 38. Οἱ δ' ὅτε δὴ.] Vide suprà ad ξ', 433.

Ver. 39.—κέλευσεν.] Cod. *Harleian.* κέλευσαν. *Al.* κέλευεν

Ver. 40.—τρίποδα μέγαν.] Quâ ratione, τρίποδα, hîc ultimam producat: item εὐρυπυλὲς, *ver.* 74; & δεξάμενος, *ver.* 89; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 41, 46, 53. —λούσασθαι.——Κείρασθαι—τράπωνται.] Vide suprà ad π', 594; & ad φ', 560.

Ver. 45.——χεῦσαι.] Cod. *Harleian.* χεῦαι.

Ver. 46—ἐπεὶ οὔ μ' ἔτι δεύτερον ὧδε Ἵξετ' ἄχος κραδίην.] Ἰστέον δὲ, ὅτι μὴ τοιοῦτον δεύτερον ἄχος ἵξεσθαι αὐτῷ ζῶντί φησιν Ἀχιλλεὺς, οἷα εἰδὼς ὅτι προτεθνήξεται τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ. *Eustath.* Atqui profitetur ipse Achilles (quod nec *Eustathium* fugit) supra τ', 321, 326;

——οὐ μὲν γάρ τι κακώτερον ἄλλο πάθοιμι,
Οὐδ' εἴ κεν τοῦ πατρὸς ἀποφθιμένοιο πυθοίμην·——
Ἠὲ τὸν ὃς Σκύρῳ μοι ἔνι τρέφεται φίλος υἱός.

Ver. 48.—μὲν νῦν.] Cod. *Harleian.* νῦν μέν. Quo modo & in uno MS scriptum repperit *Barnesius.*

Ibid.—στυγερῇ πειθώμεθα δαιτί.]

——positæque movent fastidia Mensæ,
Et queror invisi quum venit hora cibi.

Ovid. de Pont. Lib. I, *Eclog.* xi, 7.

Ver. 50. Ὕλην.] Vide suprà ad γ', 151.

Ver. 52.—ἐπιφλέγῃ.] *Al.* ἐπιφλέγει.

Ibid.—ἀκάματον πῦρ.] Vide suprà ad ά, 398; & ad φ', 13.

Ver. 53.—τράπωνται.] *Al.* τρέπωνται.

Ver. 54.—ἄρα.] *Ut æquum erat*————*Ut debuerunt.*——

Ver. 55.—ἐφοπλίσσαντες.] Ita ex uno MS edidit *Barnesius. Al.* ἐφοπλίσαντες. Minùs rectè; antepenultimam enim corripit: "Δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα.—" suprà ί, 66.

Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος·
Πηλείδης δ' ἐπὶ θινὶ πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
Κεῖτο βαρυστενάχων, πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
Ἐν καθαρῷ, ὅθι κύματ' ἐπ' ἠϊόνος κλύζεσκον·
Εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
Νήδυμος ἀμφιχυθείς· μάλα γὰρ κάμε φαίδιμα γυῖα,
Ἕκτορ' ἐπαΐσσων προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πατροκλῆος δειλοῖο,
Πάντ' αὐτῷ μέγεθός τε καὶ ὄμματα κάλ' εἰκυῖα,
Καὶ φωνήν· καὶ τοῖα περὶ χροῒ εἵματα ἕστο·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εὕδεις, αὐτὰρ ἐμεῖο λελασμένος ἔπλευ, Ἀχιλλεῦ;
Οὐ μέν μευ ζώοντος ἀκήδεις, ἀλλὰ θανόντος·
Θάπτε με ὅττι τάχιστα, πύλας Ἀΐδαο περήσω.
Τῆλέ με εἴργουσι ψυχαί, εἴδωλα καμόντων,

Convivabantur: neque quicquam animus indigebat epuli æqualis.
Sed postquàm potûs & cibi desiderium exemerant,
Alii quidem decubituri iverunt ad tentorium quisque:
Pelides verò in littore multo-strepitu-resonantis maris
Jacebat graviter-gemens multos inter Myrmidonas,
In *loco* puro, ubi fluctus littus alluebant:
Quando hunc somnus cepit, solvens curas animi,
Suavis circumfusus: valdè enim lassatus-erat pulchris membris,
Hectorem persequendo ad Ilium ventosam.
Supervenit verò anima Patrocli miseri,
Omnia ipsi magnitudinéque & oculis pulchris similis,
Et voce; & tales corpori vestes induta erat.
Constitit autem super capite, & eum sermone allocuta est:
"Dormis, & meî oblitus es, Achille?
"Non quidem me viventem negligebas, sed mortuum *negligis*:
"Sepeli me quàm citissimè, portas orci *ut* intrem.
"Procul me arcent animæ, simulacra defunctorum,

Ver. 56.—οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.] Vide suprà ad ά, 468.

Ver. 57. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο.]

Postquàm exempta fames, & amor compressus edendi.
Æn. VIII, 184.

Vide suprà ad ά, 469.

Ver. 59. Πηλείδης δ' ἐπὶ θινὶ.]

Cùm pater in ripâ, gelidique sub ætheris axe,
Æneas, tristi turbatus pectora bello
Procubuit, seramque dedit per membra quietem.
Æn. VIII, 28.

Ver. 61.—κλύζεσκον.] *Alluere solebant.* Vide suprà ad χ', 155; & ad β', 221. Cod. *Harleian.* κλύζεσκεν.

Ver. 62.—ὕπνος——λύων μελεδήματα θυμοῦ.]

Λυσιμέριμνε, κόπων ἡδεῖαν ἔχων ἀνάπαυσιν.
Orpheus, Hymn. in Somnum, ver. 5.

Somne quies rerum,———
Pax animi, quem cura fugit.
Ovid. Metam. Lib. XI, *ver.* 623.

Ver. 65. Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ.]

In somnis ecce ante oculos mœstissimus Hector
Visus adesse mihi——
Æn. II, 270.

Ver. 68. Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς.]

Devolat & supra caput astitit———
Æn. IV, 702.

Ver. 69. Εὕδεις;

———potes hoc sub casu ducere somnos?
Æn. IV, 560.

Ibid. Εὕδεις, αὐτὰρ ἐμεῖο λελασμένος ἔπλευ, Ἀχιλλεῦ; Ita edidit *Barnesius.* Quam lectionem & probat *Henricus Stephanus. Vulg.* sine interrogatione.

Ibid.—ἐμεῖο.] *Al.* ἐμοῖο.

Ver. 70.—ἀκήδεις.] *Al.* ἀκήδεες.

Ver. 71. Θάπτε με ὅττι τάχιστα, πύλας Ἀΐδαο περήσω. Τῆλέ με εἴργουσι ψυχαί.]

Nec ripas datur horrendas, nec rauca fluenta
Transportare priùs, quàm sedibus ossa quiêrunt.
Æn. VI, 327.

——— ———tu mihi terram
Injice———
Sedibus ut saltem placidis in morte quiescam.
Ibid. 365, 371.

Ὅτι σχῆμα ἐλλείψεως καὶ ἐνταῦθα ἐν τῷ, "Θάπτε με ὅτι "τάχιστα, πύλας Ἀΐδαο περήσω." Λείπει γὰρ τὸ, ἵνα, ἢ ἕτερόν τινα ὅμοιον, ὡς ἂν λέγῃ, Θάπτε με ἵνα περήσω. *Eustath. Henricus Stephanus* omnino legendum censet; "Θάπτε με ὅττι τάχιστα· "πύλας Ἀΐδαο περῆσαι Τῆλέ με εἴργουσι, &c." Sed voces εἴργω, ἐέργω, cum istiusmodo infinitivo constructas vix usquam reperias. *Barnesius* legendum conjicit: "Θάπτε με, ὄφρα τά"χιστα πύλας Ἀΐδαο περήσω." Quin &, ut opinor, mutatâ interpunctione, ferri potest vulgata lectio: Θάπτε με, ὅττι τάχιστα πύλας Ἀΐδαο περήσω. Eâdem scilicèt ratione ac suprà χ', 129, 130;

Βέλτερον αὖτ' ἔριδι ξυνελαυνέμεν· ὅττι τάχιστα
Εἴδομεν, ὁπποτέρῳ κεν Ὀλύμπιος εὖχος ὀρέξῃ.

Ibid.—περήσω.] Vide suprà ad ά, 67.

Ver. 72.—ψυχαί, εἴδωλα καμόντων.]

Umbræ ibant tenues, simulacraque luce carentûm.
Georg. IV, 472.

Ibid.—καμόντων.] Vide suprà ad γ', 278.

Ver.

Οὐδέ μέ πως μίσγεσθαι ὑπὲρ ποταμοῖο ἐῶσιν·
Ἀλλ' αὔτως ἀλάλημαι ἀν' εὐρυπυλὲς Ἄϊδος δῶ.
Καί μοι δὸς τὴν χεῖρ', ὀλοφύρομαι· οὐ γὰρ ἔτ' αὖτις
Νίσσομαι ἐξ Ἀΐδαο, ἐπήν με πυρὸς λελάχητε.
Οὐ μὲν γὰρ ζωοί γε φίλων ἀπάνευθεν ἑταίρων
Βουλὰς ἑζόμενοι βουλεύσομεν· ἀλλ' ἐμὲ μὲν κὴρ
Ἀμφέχανε στυγερή, ἥπερ λάχε γεινόμενόν περ·
Καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ μοῖρα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Τείχει ὕπο Τρώων εὐηγενέων ἀπολέσθαι.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω καὶ ἐφήσομαι, αἴκε πίθηαι.
Μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὀστέ', Ἀχιλλεῦ.
Ἀλλ' ὁμοῦ ὡς ἐτράφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν,
Εὖτέ με τυτθὸν ἐόντα Μενοίτιος ἐξ Ὀπόεντος
Ἤγαγεν ὑμέτερόνδ', ἀνδροκτασίης ὕπο λυγρῆς,
Ἤματι τῷ, ὅτε παῖδα κατέκτανον Ἀμφιδάμαντος,
Νήπιος, οὐκ ἐθέλων, ἀμφ' ἀστραγάλοισι χολωθείς·
Ἔνθα με δεξάμενος ἐν δώμασιν ἱππότα Πηλεὺς
Ἔτρεφέ τ' ἐνδυκέως, καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνα·
Ὣς δὲ καὶ ὀστέα νῶϊν ὁμὴ σορὸς ἀμφικαλύπτοι,
Χρύσεος ἀμφιφορεύς, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ.

" Neque me omnino miſceri trans flumen ſinunt:
" Sed temere erro circum portis-amplam orci domum.
" Et mihi da tuam manum, obteſtor: Non enim ampliùs poſthàc
" Redibo ex orco, poſtquàm me ignis participem feceritis.
" Haudquaquàm etenim vivi dilectis ſeorſum à ſociis,
" Conſilia ſedentes conſultabimus; ſed me quidem Fatum
" Abſorbuit inviſum, quod ſortitò obvenit etiam naſcenti:
" Quin & tibi ipſi fatum, diis ſimilis Achille,
" Muro ſub Trojanorum nobilium perire.
" Aliud autem tibi dicam & mandabo, ſi obſequi velis,
" Nè mea à tuis ſeorſum condas oſſa, Achille.
" Sed ſimul ſicut nutriti fuimus in veſtris ædibus,
" Quando me tum parvulum Menœtius ex Opunte
" Duxit ad veſtram *domum*, homicidium propter triſte,
" Die illo, quando filium interfeci Amphidamantis,
" Imprudens, invitus, de talis iratus;
" Quum me exceptum in ædibus eques Peleus
" Nutrivítque diligenter, & tuum famulum nominavit:
" Sic & oſſa nobis idem loculus contegat,
" Aurea Amhpora, quam tibi dedit veneranda mater.

Ver. 73. Οὐδέ μέ πως.] Cod. *Harleian.* Οὐδέ μέ πω.

Ver. 75. Καί μοι δὸς τὴν χεῖρ', ὀλοφύρομαι.]

Da dextram miſero —— *Æn.* VI, 370.

—————— Da jungere dextram *Ibid.* 697.

Ver. 76. Νίσσομαι.] Cod. *Harleian.* Νείομαι.

Ver. 77. Οὐ μὲν γὰρ ζωοί γε.] *Æſchines*, *Orat. in Timarch.* legit, Οὐ γὰρ ἔτι ζωοί γε.

Ibid. — ἀπάνευθεν.] Vide ſuprà ad α', 349.

Ver. 80—85. Καὶ δέ σοι αὐτῷ—Εὖτέ με.] *Æſchines*, loco jam citato, verſus hoſce aliis interjectis verſibus hoc modo legit:

Καὶ δέ σοι αὐτῷ μοῖρα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Τείχει ὕπο Τρώων εὐηγενέων ἀπολέσθαι,
Μαρνάμενον δηΐοις Ἑλένης ἕνεκ' ἠϋκόμοιο.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
Μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὀστέ', Ἀχιλλεῦ,
Ἀλλ' ἵνα πέρ σε καὶ αὐτὸν ὁμοίη γαῖα κεκεύθῃ
Χρυσέῳ ἐν ἀμφιφορεῖ, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ·
Ὡς ὁμοῦ ἐτράφεμέν περ ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
Εὖτέ με τυτθὸν ἐόντα &c.

Ibid. Καὶ δέ σοι αὐτῷ μοῖρα.]

——te quoque fata proſpectant paria——.

Æn. X, 740.

Ver. 82. Ἄλλο δέ τοι ἐρέω καὶ ἐφήσομαι.] " Poſcit nunc " manum ultimam & vis & ſyntaxis verbi, ἐρέω, quod Maittairius *apud Homerum frequens cum accuſativo aut dativo ſolis*; " *neque ſenſu* jubendi *ſtatuit.* Sed hoc ipſo ſenſu, & ſyntaxi " non diſſimili, Patrocli umbra alloquitur Achillem, jubens " ſcilicèt & injungens ſua cum illius oſſibus, uno tumulo " componere. Ἄλλο δέ τοι ἐρέω καὶ ἐφήσομαι, &c. —— Quin & " ἐρέω pro *jubebo* poſitum illuſtrat ejus contrarium ἀπερῶ *vetabo* " ſignificans. Interum nec Græcum ἐρέω nec Latinum *jubeo* no- " tione imperandi capio; ſed *hortandi*, *rogandi*, *volendi*." *Chiſhul*, *Annotat.* in Inſcriptionem Sigeam, *ſub finem.*

Ibid.—αἴκε.] *Al.* εἴκε.

Ver. 83. Μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε.]

Et me conſortem nati concede ſepulcro. *Æn.* X, 906.

Ver. 85. — Ὀπόεντος.] Ὀποῦς, πόλις τῆς Λοκρίδος. *Schol.*

Ver. 86.—ὑπὸ λυγρῆς.] *Al.* ἀλεγεινῆς.

Ver. 87.—παῖδα κατέκτανον Ἀμφιδάμαντος.] Κλυσώνυμος ἦν ὁ ὑπὸ Πατρόκλου ἀναιρεθείς. *Schol.*

Ibid.—Ἀμφιδάμαντος.] Cod. *Harleian.* Ἰφιδάμαντος.

Ver. 88. Νήπιος.] *Æſchines* loco ſuprà citato legit Νήπιον.

Ibid.—ἀστραγάλοισι.] *Al.* ἀστραγάλῃσι.

Ver. 89 —ἱππότα Πηλεύς.] Vide ſuprà ad α', 175.

Ver. 90. Ἔτρεφέ τ' ἐνδυκέως.] *Æſchines* loco ſuprà citato legit, Ἐτρέφετ' ἐνδυκέως. *Al.* Ἔτραφέ τ' ἐνδυκέως.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Τίπτε μοι, ἠθείη κεφαλή, δεῦρ' εἰλήλουθας,
Καί μοι ταῦτα ἕκαστ' ἐπιτέλλεαι; αὐτὰρ ἐγώ τοι
Πάντα μάλ' ἐκτελέω, ϗ πείσομαι, ὡς σὺ κελεύεις.
Ἀλλά μοι ἆσσον στῆθι· μίνυνθά περ ἀμφιβαλόντε
Ἀλλήλους, ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο.
Ὣς ἄρα φωνήσας ὠρέξατο χερσὶ φίλῃσιν,
Οὐδ' ἔλαβε· ψυχὴ δὲ κατὰ χθονός, ἠΰτε καπνός,
Ὤχετο τετριγυῖα· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς,
Χερσί τε συμπλατάγησεν, ἔπος τ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ ῥά τις ἐστὶ ϗ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι
Ψυχὴ ϗ εἴδωλον, ἀτὰρ φρένες οὐκ ἔνι πάμπαν·
Παννυχίη γάρ μοι Πατρόκληος δειλοῖο
Ψυχὴ ἐφεστήκει γοόωσά τε, μυρομένη τε,
Καί μοι ἕκαστ' ἐπέτελλεν· ἔϊκτο δὲ θέσκελον αὐτῷ.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο·
Μυρομένοισι δὲ τοῖσι φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς
Ἀμφὶ νέκυν ἐλεεινόν. Ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
Οὐρῆάς τ' ὤτρυνε ϗ ἀνέρας, ἀξέμεν ὕλην,

Illum verò respondens allocutus est pedibus velox Achilles:
" Cur mihi, venerandum caput, huc venisti,
" Et mihi hæc singula mandas? Atqui ego tibi
" Omnia diligenter perficiam, & obsequar, ut tu jubes.
" Sed me propiùs sta: paululùm saltem complexi
" *Nos* invicem, tristi satiemur luctu.
Sic fatus, captavit protensis manibus charis,
Neque prehendit; anima enim sub terram, tanquam fumus,
Abiit stridens: Attonitus autem exurrexit Achilles,
Manibúsque complosit, verbúmque lugubre dixit:
" Papæ! certè igitur aliqua est & in orci ædibus
" Anima & simulacrum, sed præcordia non insunt omnino:
" Pernox enim mihi Patrocli miseri
" Anima superstitit plorànsque, lugénsque,
" Et mihi singula præcepit: similis autem erat mirum-in-modum ipsi.
Sic dixit: Illis verò omnibus desiderium excitavit luctus:
Lugentibus autem illis apparuit roseadigitis Aurora
Circa mortuum miserandum. At rex Agamemnon
Mulósque excivit & viros, qui conveherent ligna,

Ver. 94. Τίπτε μοι.] *Al.* Τίπτε με.

Ibid.—ἠθείη κεφαλή.] *Al.* ὦ θείη κεφαλή· notante *Eustathio.*

Ibid.—εἰλήλουθας.] Vide suprà ad φ', 81; & ad α', 37.

Ver. 97.—ἀμφιβαλόντε.] Cod. *Harleian.* ἀμφιβαλόντες. Quod & ferri potest. Vide suprà ad α', 566; & ad ε', 487. *Al.* ἀμφιχυθέντε.

Ver. 98.—τεταρπώμεσθα.] Vide suprà ad *ver.* 10.

Ver. 99.—ὠρέξατο χερσὶ φίλῃσιν, Οὐδ' ἔλαβε.]

Ter conatus ibi collo dare brachia circum;
Ter frustra comprensa manus effugit imago,
Par levibus ventis, volucrique simillima somno.
Æn. II, 792; VI, 700.

Ver. 100.—ψυχὴ δὲ κατὰ χθονός, ἠΰτε καπνός.]

Dixerat, & tenues fugit ceu fumus in auras.
Æn. VI, 700.

Ver. 100—103.—ψυχὴ δὲ κατὰ χθονός, ἠΰτε καπνός. Ὤχετο τετριγυῖα——ἦ ῥά τις ἐστὶ ϗ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι Ψυχὴ ϗ εἴδωλον.] Vituperat hæc *Plato*; Δεῖ δὴ (ὡς ἔοικεν) ἡμᾶς ἐπιστατεῖν ϗ περὶ τούτων τῶν μύθων τοῖς ἐπιχειροῦσι λέγειν· ϗ δεῖσθαι μὴ λοιδορεῖν ἁπλῶς οὕτω τὰ ἐν ᾅδου, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπαινεῖν, ὡς οὔτ' ἀληθῆ λέγοντας οὔτ' ὠφέλιμα τοῖς μέλλουσι μαχίμοις ἔσεσθαι——. Ἐξαλείψομεν ἄρα——πάντα τὰ τοιαῦτα,—— "Ὢ πόποι, ἦ ῥά τις ἐστὶ ϗ "εἰν Ἀΐδαο δόμοισι Ψυχὴ ϗ εἴδωλον, ἀτὰρ φρένες οὐκ ἔνι πάμπαν." "ϗ——Ψυχὴ δὲ κατὰ χθονός, ἠΰτε καπνός, Ὤχετο τετριγυῖα." *De Republ. Lib.* III.

Ver. 101.—τετριγυῖα.] Vide suprà ad β', 314.

Ver. 102.—συμπλατάγησεν.] Vide suprà ad γ', 363; & ad δ', 455. *Al.* συμπατάγησεν.

Ver. 103.—ἦ ῥά τις ἐστὶ ϗ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι Ψυχὴ ϗ εἴδωλον.]

——tenues sine corpore vitas
——volitare cavâ sub imagine formæ. *Æn.* VI, 292.

Ver. 106.—ἐφεστήκει.] Vide suprà ad δ', 434, & 492.

Ver. 108.—τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.] Καὶ ἐν τοῖς πένθεσι ϗ θρήνοις ἐγγίνεταί τις ἡδονή. Ἡ μὲν γὰρ λύπη, ἐπὶ τῷ μὴ ὑπάρχειν· ἡδονὴ δὲ ἐν τῷ μεμνῆσθαι ϗ ὁρᾶν πως ἐκεῖνον, ϗ ἃ ἔπραττε, ϗ οἷος ἦν. Διὸ ϗ τοῦτο εἴρηται, "Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ "πᾶσιν ἐφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο." *Aristot. Rhetoric. Lib.* I, *cap.* 11.

Ibid.—ὑφ' ἵμερον.] *Al.* ἐφ' ἵμερον. Quo modo & legit *Aristoteles* loco jam citato.

Ver. 109.—ῥοδοδάκτυλος ἠώς.] Vide suprà ad α', 477.

Ver. 110. Ἀμφὶ νέκυν ἐλεεινόν.]

Corpus ubi exanimi positum Pallantis——.
Æn. XI, 30.

Cæterùm quâ ratione, νέκυν, hîc ultimam producat; item δὲ, *ver.* 119, & 113; & διά, *ver.* 122; & Ἀχνύμενος, *ver.* 137; vide suprà ad α', 51.

Ver. 111, 127, 139, & 163.—ὕλην.] Vide suprà ad γ', 151.

Πάντοθεν ἐκ κλισιῶν· ἐπὶ δ' ἀνὴρ ἐσθλὸς ὀρώρει
Μηριόνης, θεράπων ἀγαπήνορος Ἰδομενῆος.
Οἱ δ' ἴσαν ὑλοτόμους ϖελέκεας ἐν χερσὶν ἔχοντες,
Σειράς τ' εὐπλέκτους· ϖρὸ δ' ἄρ' οὐρῆες κίον αὐτῶν·
Πολλὰ δ' ἄναντα, κάταντα, πάραντά τε, δόχμιά τ', ἦλθον·
Ἀλλ' ὅτε δὴ κνημοὺς ϖροσέβαν ϖολυπίδακος Ἴδης,
Αὐτίκ' ἄρα δρῦς ὑψικόμους ταναήκεϊ χαλκῷ
Τάμνον ἐπειγόμενοι· ταὶ δὲ μεγάλα κτυπέουσαι
Πῖπτον· τὰς μὲν ἔπειτα διαπλήσσοντες Ἀχαιοὶ,
Ἔκδεον ἡμιόνων, ταὶ δὲ χθόνα ϖοσσὶ δατεῦντο,
Ἐλδόμεναι ϖεδίοιο, διὰ ῥωπήϊα ϖυκνά.
Πάντες δ' ὑλοτόμοι φιτροὺς φέρον· ὡς γὰρ ἀνώγει
Μηριόνης, θεράπων ἀγαπήνορος Ἰδομενῆος·
Κὰδ δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς βάλλον ἐπισχερὼ, ἔνθ' ἄρ' Ἀχιλλεὺς
Φράσσατο Πατρόκλῳ μέγα ἠρίον, ἠδὲ οἷ αὐτῷ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ϖάντη ϖαρακάββαλον ἄσπετον ὕλην,
Εἵατ' ἄρ' αὖθι μένοντες ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Αὐτίκα Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι κέλευσε,
Χαλκὸν ζώννυσθαι, ζεῦξαι δ' ὑπ' ὄχεσφιν ἕκαστον
Ἵππους· οἱ δ' ὤρνυντο, καὶ ἐν τεύχεσσιν ἔδυνον.
Ἂν δ' ἔβαν ἐν δίφροισι ϖαραιβάται, ἡνίοχοί τε·
Πρόσθε μὲν ἱππῆες, μετὰ δὲ νέφος εἵπετο ϖεζῶν,
Μυρίοι· ἐν δὲ μέσοισι φέρον Πάτροκλον ἑταῖροι.

Undique à tentoriis; & ad hoc vir strenuus exortus est
Meriones, famulus virtutem-amantis Idomenei.
Hi verò ibant aptas-materiæ-cædendæ secures in manibus ferentes,
Funésque benè tortos; muli autem præibant ipsis:
Multa verò ardua, declivia, accliviáque, transversáque, transierunt.
Sed cùm jam ad saltus venerunt irriguæ fontibus Idæ,
Protinùs quidem quercus altè-comantes longâ-acie-munito ære
Cædebant festinantes; eæ verò magnum sonitum-edentes
Cadebant: Eas quidem deindè diffindentes Achivi,
Alligabant mulis, hi verò terram pedibus carpebant,
Cupientes-pervenire-ad campum, per senticeta densa.
Omnes autem lignatores stipites ferebant; sic enim jusserat
Meriones, famulus amantis virtutem Idomenei:
Atque in littus dejecerunt ordine, ubi Achilles
Designaverat Patroclo magnum sepulcrum, atque sibi ipsi.
At postquàm undique apposuerant immensam materiem,
Considebant ibidem manentes conferti: at Achilles
Confestim Myrmidonibus bellicosis jussit
Ære cingi, jungeréque sub curribus quemque
Equos; Illi verò festini surrexerunt, & arma induerunt:
Conscenderunt autem currus propugnatores, aurigæque;
Antè quidem curribus-vecti, ponè verò nubes sequebatur peditum,
Frequentissimi: in mediis autem ferebant Patroclum socii.

Ver. 112.—ὀρώρει.] Vide suprà ad β', 810.

Ver. 114. Οἱ δ' ἴσαν.]

Itur in antiquam sylvam, stabula alta ferarum;
Procumbunt piceæ: sonat icta securibus ilex,
Fraxineæque trabes: cuneis & fissile robur
Scinditur: advolvunt ingentes montibus ornos.

Æn. VI, 179.

Ibid. — ϖελέκεας.] Enuntiabatur, ac si scriptum fuisset ϖελέκας, vel ϖελέκεις. Ut rectè hic annotavit *Barnesius.*

Ver. 115.—ἄρ'] *Ut fieri solet*——.

Ver. 116. Πολλὰ δ' ἄναντα, κάταντα, ϖάραντά τε.] Μεμίμηται τῇ κακοφωνίᾳ τὴν ἀνωμαλίαν· ϖᾶσα δὲ μίμησις ἐναργές τι ἔχει. *Demetr. Phaler.* § 226.

Ver. 117. Ἀλλ' ὅτε.] Apud *Scholiasten.* Ἄλλοτε. Malé.

Ibid.—κνημοὺς.] Τὰς ϖροβάσεις τῶν ὀρῶν. *Schol. Al.* κρημνοὺς. Quo modo & legit Codex *Harleianus.*

Ver. 118. Αὐτίκ' ἄρα.] *Statim deinceps*——.

Ver. 119. Τάμνον.] Vide suprà ad ν', 34; & ad θ', 87.

Ibid.—μεγάλα κτυπέουσαι.] Vide suprà ad δ', 455, & 504.

Ver. 120.—διαπλήσσοντες.] *Al.* διαπρήσσοντες.

Ver. 121.—χθόνα ϖοσσὶ δατεῦντο.] Διέκοπτον τὴν γῆν βαδίζουσαι. *Schol.* MSS apud *Barnesium.*

Ver. 122.—διὰ ῥωπήϊα ϖυκνά.]

Hîc inter densas corylos—— *Virg. Eclog.* I, 14.

Ver. 125.—ἔνθ' ἄρ'] *Ubi scilicèt*——.

Ver. 126. Φράσσατο.] Rectè cum duplici σ'. Primam enim corripit. Vide suprà ad ό, 234; & ad ά, 140.

Ver. 127.—ϖαρακάββαλον.] *Al.* ϖερικάμβαλον.

Ver. 129.—κέλευσε.] *Al.* κέλευε.

Ver. 130. Χαλκὸν ζώννυσθαι.] *Al.* Χαλκῷ ζώννυσθαι.

Ver. 132. Ἂν δ' ἔβαν ἐν δίφροισι ϖαραιβάται.

——Tum mœsta phalanx Teucrique sequuntur
Tyrrhenique duces, & versis Arcades armis.

Æn. XI, 92.

Ibid.—ἔβαν.] Vide suprà ad θ', 229.

Ibid.—ϖαραιβάται.] Οἱ ἐπὶ τῶν ἁρμάτων συμπολεμοῦντες. *Schol.* Vide suprà ad λ', 103.

Ver. 133.—μετὰ δὲ νέφος εἵπετο ϖεζῶν.]

Insequitur nimbus peditum——. *Æn.* VII, 793.

Ver.

Θριξὶ δὲ πάντα νέκυν καταείνυον, ἃς ἐπέβαλλον
Κειρόμενοι· ὄπιθεν δὲ κάρη ἔχε δῖος Ἀχιλλεὺς
Ἀχνύμενος· ἕταρον γὰρ ἀμύμονα πέμπ' Ἄϊδόσδε.
Οἱ δ' ὅτε χῶρον ἵκανον, ὅθι σφίσι πέφραδ' Ἀχιλλεὺς,
Κάτθεσαν· αἶψα δέ οἱ μενοεικέα νήεον ὕλην.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Στὰς ἀπάνευθε πυρῆς ξανθὴν ἀπεκείρατο χαίτην,
Τήν ῥα Σπερχειῷ ποταμῷ τρέφε τηλεθόωσαν·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἰδὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
Σπερχεῖ', ἄλλως σοί γε πατὴρ ἠρήσατο Πηλεὺς,
Κεῖσέ με νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σοί τε κόμην κερέειν, ῥέξειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην·
Πεντήκοντα δ' ἔνορχα παρ' αὐτόθι μῆλ' ἱερεύσειν
Ἐς πηγὰς, ὅθι τοι τέμενος βωμός τε θυήεις.
Ὣς ἠρᾶθ' ὁ γέρων, σὺ δὲ οἱ νόον οὐκ ἐτέλεσσας.
Νῦν δ' ἐπεὶ οὐ νέομαί γε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Πατρόκλῳ ἥρωϊ κόμην ὀπάσαιμι φέρεσθαι.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ κόμην ἑτάροιο φίλοιο
Θῆκεν· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο,
Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
Εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αἶψ' Ἀγαμέμνονι εἶπε παραστάς·
Ἀτρείδη, (σοὶ γάρ τε μάλιστά γε λαὸς Ἀχαιῶν
Πείσονται μύθοισι,) γόοιο μέν ἐστι καὶ ἆσαι·
Νῦν δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς σκέδασον, καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
Ὅπλεσθαι· τάδε δ' ἀμφὶ πονησόμεθ', οἷσι μάλιστα
Κήδεός ἐστι νέκυς· παρὰ δ' οἵ τ' ἀγοὶ ἄμμι μενόντων.

Capillis verò totum mortuum tegebant, quos injiciebant
Tondentes: Ponè autem caput manibus-ferebat nobilis Achilles
Mœstus; sodalem enim eximium pompâ-funebri-mittebat ad orcum.
Illi verò quandò ad locum pervenerunt ubi ipsis indicaverat Achilles,
Deposuerunt; statimque ei affatim accumulârunt materiam.
Tum porrò aliud animo-designavit pedibus-valens nobilis Achilles:
Stans seorsum à pyra flavam abscidit comam,
Quam sanè Sperchio fluvio alebat, florescentem:
Ingemiscens autem dixit conversis-oculis in nigrum pontum:
" Sperchie, frustrà tibi utique pater vovit Peleus,
" Illuc me reversum dilectam in patriam terram,
" Tibique comam abscissurum, mactaturúmque sacram hecatomben:
" Quinquaginta insuper masculas ibidem oves sacrificaturum
" Ad fontes, ubi tibi ager-sacer altaréque odoratum.
" Sic vovit senex, tu verò votum ei non perfecisti.
" Nunc autem quoniam haudquaquam redibo dilectam in patriam terram,
" Patroclo heroi comam dabo secum-ferendam.
Sic fatus, in manibus comam dilecti sodalis
Posuit: his autem omnibus desiderium excitavit luctûs:
Et omninò lamentantibus occidisset lumen solis,
Nisi Achilles statim Agamemnoni dixisset astans:
" Atride, (tibi enim maximè certè populus Achivorum
" Parebunt dictis,) luctu quidem licet etiam aliàs satiari:
" Nunc autem à pyrâ dimitte, & cœnam jube
" Parare; Hæc verò curabimus, quibus maximè
" Cura-justorum pertinet mortui: Duces verò nobiscum maneant.

Ver. 135.—καταείνυον.] *Al.* κατέννυον.

Ver. 137, 284. Ἀχνύμενος—ἀχνυμένου.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 138.—πέφραδ'] Vide suprà ad β', 314; [& ad ξ', 500.

Ver. 141.—ἀπεκείρατο.] Vide suprà ad *ver.* 10; & ad χ', 33.

Ver. 142. Τήν ῥα.] *Quam scilicet*——.

Ibid.—Σπερχειῷ.] Ποταμὸς Θετταλίας. *Schol.*

Ver. 144.—ἠρήσατο.] Vide suprà ad ά, 97.

Ver. 146. Σοί τε κόμην κερέειν.] Ἔθος ἦν τοῖς ἀρχαίοις, μετὰ τὸ παρακμάσαι τῆς νεότητος, τὰς κόμας ἀποκείρειν τοῖς ποταμοῖς· τούτους γὰρ ἐνόμιζον τῶν ἀνατροφῶν αἰτίους εἶναι. *Schol.*

Ibid.—ῥέξειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην.] Vide suprà ad ά, 444.

Ver. 151.—ὀπάσαιμι.] Vide infrà ad ά, 140.

Ver. 153.—τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.] Vide suprà ad *ver.* 108.

Ver. 154. Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν.] Ἐστὶν, ὡς αὐτός [ὁ Πραξιφάνης] φησι, τὸ "Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν," ἔμφασίν τινα ἔχων οἰκτροῦ ὀνόματος. *Demetr. Phaler.* § 57. Vide & suprà ad ξ', 433.

Ibid.—ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο.]

——neque avelli possunt, nox humida donec
Invertit cœlum stellis fulgentibus aptum.

Æn. XI, 201.

Ver. 156.—σοὶ γάρ τε.] *Al.* σοὶ μέν τε.

Ver. 158—162.—σκέδασον——σκέδασεν.] Vide suprà ad ά, 140.

Ver. 160. Κήδεος.] Φροντίδος ἄξιος, κηδεύσιμος. *Schol.*

Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Αὐτίκα λαὸν μὲν σκέδασεν κατὰ νῆας ἐΐσας·
Κηδεμόνες δὲ παρ' αὖθι μένον, καὶ νήεον ὕλην.
Ποίησαν δὲ πυρὴν ἑκατόμποδον ἔνθα καὶ ἔνθα·
Ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν, ἀχνύμενοι κῆρ.
Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς
Πρόσθε πυρῆς ἔδερόν τε καὶ ἄμφεπον· ἐκ δ' ἄρα πάντων
Δημὸν ἑλὼν, ἐκάλυψε νέκυν μεγάθυμος Ἀχιλλεὺς
Ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, περὶ δὲ δρατὰ σώματα νήει.
Ἐν δὲ τίθει μέλιτος καὶ ἀλείφατος ἀμφιφορῆας,
Πρὸς λέχεα κλίνων· πίσυρας δ' ἐριαύχενας ἵππους
Ἐσσυμένως ἐνέβαλλε πυρῇ, μεγάλα στοναχίζων.
Ἐννέα τῷ γε ἄνακτι τραπεζῆες κύνες ἦσαν·
Καὶ μὲν τῶν ἐνέβαλλε πυρῇ δύο δειροτομήσας·
Δώδεκα δὲ Τρώων μεγαθύμων υἱέας ἐσθλοὺς,
Χαλκῷ δηϊόων· κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα.
Ἐν δὲ πυρὸς μένος ἧκε σιδήρεον, ὄφρα νέμοιτο·
Ὤιμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·
Χαῖρέ μοι, ὦ Πάτροκλε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι·
Πάντα γὰρ ἤδη τοι τελέω, τὰ πάροιθεν ὑπέστην.

Ut verò hoc audivit rex virorum Agamemnon,
Confestim populum quidem dimisit per naves æquales;
Funeratores autem ibidem manserunt, & accumulârunt ligna.
Struxerunt verò pyram centum-pedum quaquaversus;
Et in pyrâ summâ cadaver posuerunt dolentes corde.
Multas verò pingues oves & flexipedes camuros boves
Ante pyram excoriârunt & curârunt; at ex omnibus
Adipe sumptâ, obtexit cadaver magnanimus Achilles
Ad pedes à capite, circúmque excoriata corpora accumulabat.
Imposuit & mellis & olei amphoras,
Ad feretrum acclinans: quatuor & arduos-cervicibus equos
Festinantèr injecit pyræ, magnos ciens-gemitus.
Novem huic regi mensarii canes erant,
Horum etiam injecit pyræ duos obtruncatos:
Duodecim & Trüum magnanimorum filios strenuos,
Ære cædens; Mala enim mente struebat opera.
Immisit et ignis vim invictam, ut depasceret:
Ejuvalitque deindè, charúmque nomine-ciebat sodalem;
" Salve mihi, ô Patrocle, etiam in Orci domo;
" Omnia enim jam tibi perficio, quæ anteà pollicitus sum.

Ibid.—οἵ τ' ἀγοὶ.] Cod. *Harleian.* οἱ ταγοί. Quo modo & legit *Eustathius.* Atqui vox ἀγὸς sæpè alibi apud *Homerum* occurrit; vox ταγὸς nusquam. Uti & notavit *Barnesius.*

Ver. 162.—νῆας ἐΐσας.] Vide suprà ad ά, 306.

Ver. 164. Ποίησαν δὲ πυρὴν.]

Ingentem struxere pyram——. *Æn.* VI, 215.

Ibid.—ἑκατόμποδον ἔνθα καὶ ἔνθα.] Τετράγωνον, ὥστε ἑκάστην πλευρὰν ἑκατὸν ποδῶν μέτρον ἔχειν. *Schol. Al.* ἑκατόμπεδον.

Ver. 165. Ἐν δὲ πυρῇ.]

Fit gemitus; tum membra toro defleta reponunt.
Ibid. 220.

Ibid.—ἀχνύμενοι.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 166. Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα.]

——cædit quinas de more bidentes,
Totque sues, totidem nigrantes terga juvencos.
Æn. V, 96.

Vide & suprà ad *ver.* 30.

Ibid.—εἰλίποδας ἕλικας.] Quâ ratione, εἰλίποδας, hîc ultimam producat; item δέπαϊ, *ver.* 196; & ἐπὶ, *ver.* 202; & ὄθι, *ver.* 206; & ὑπὸ, *ver.* 215; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 168. Δημὸν ἑλὼν, ἐκάλυψε νέκυν.] Πρὸς τὸ ταχὺ τὴν πιμελὴν ἐξαφθῆναι, τοῦτο ποιεῖ Ἀχιλλεύς. *Schol.*

Ver. 170. Ἐν δὲ τίθει.]

Hic duo ritè mero libans carchesia Baccho
Fundit humi, duo lacte novo, duo sanguine sacro.
Æn. V, 77.

Ver. 171.—κλίνων.] Vide suprà ad ά, 309.

Ibid.—πίσυρας δ' ἐριαύχενας ἵππους.]

Addit equos——— *Æn.* XI, 80.

Ver. 172.—στοναχίζων.] *Al.* στεναχίζων.

Ver. 175. Δώδεκα δὲ Τρώων.]

Vinxerat & post terga manus, quos mitteret umbris
Inferias, cæso sparsuros sanguine flammam. *Æn.* XI, 81.
————Sulmone creatos
Quatuor hic juvenes, totidem quos educat Ufens,
Viventes rapit: inferias quos immolet umbris,
Captivoque rogi perfundat sanguine flammas.
Æn. X, 517.

Quem locum inter alios citat *Macrobius* ad demonstrandum, "*totam Æneïda effigiatam esse ad exemplar Iliados atque Odysseæ* "*Homericæ.*" Lib. V, cap. 2.

Ver. 176.—κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα.] Vide suprà ad *ver.* 24.

Ibid.—μήδετο.] *Al.* μήσατο.

Ver. 178.—φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον· Χαῖρέ μοι.]

————ac talia fatur;
Salve, sancte parens: iterùm salvete, recepti
Nequicquam cineres, animæque umbræque paternæ.
Æn. V, 79.

Δώδεκα μὲν Τρώων μεγαθύμων υἱέας ἐσθλοὺς,
Τοὺς ἅμα σοὶ πάντας πῦρ ἐσθίει· Ἕκτορα δ' οὔτι
Δώσω Πριαμίδην πυρὶ δαπτέμεν, ἀλλὰ κύνεσσιν.
Ὣς φάτ' ἀπειλήσας· τὸν δ' οὐ κύνες ἀμφεπένοντο·
Ἀλλὰ κύνας μὲν ἄλαλκε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Ἤματα καὶ νύκτας· ῥοδόεντι δὲ χρῖεν ἐλαίῳ,
Ἀμβροσίῳ, ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυστάζων·
Τῷ δ' ἔπι κυάνεον νέφος ἤγαγε Φοῖβος Ἀπόλλων
Οὐρανόθεν πεδίονδε· κάλυψε δὲ χῶρον ἅπαντα,
Ὅσσον ἐπεῖχε νέκυς, μὴ πρὶν μένος ἠελίοιο
Σκήλῃ ἀμφὶ περὶ χρόα ἴνεσιν, ἠδὲ μέλεσσιν.
Οὐδὲ πυρὴ Πατρόκλου ἐκαίετο τεθνειῶτος.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Στὰς ἀπάνευθε πυρῆς, δοιοῖς ἠρᾶτ' ἀνέμοισι,
Βορέῃ καὶ Ζεφύρῳ, καὶ ὑπέσχετο ἱερὰ καλά·
Πολλὰ δὲ καὶ σπένδων χρυσέῳ δέπαϊ λιτάνευεν
Ἐλθέμεν, ὄφρα τάχιστα πυρὶ φλεγεθοίατο νεκρὸν,
Ὕλη τ' ἐσσεύοιτο καήμεναι· ὠκέα δ' Ἶρις
Ἀράων ἀΐουσα μετάγγελος ἦλθ' Ἀνέμοισιν.
Οἱ μὲν ἄρα Ζεφύροιο δυσαέος ἀθρόοι ἔνδον
Εἰλαπίνην δαίνυντο· θέουσα δὲ Ἶρις ἐπέστη
Βηλῷ ἔπι λιθέῳ· τοὶ δ' ὡς ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
Πάντες ἀνήϊξαν, κάλεον δέ μιν εἰς ἓ ἕκαστος·
Ἡ δ' αὖθ' ἕζεσθαι μὲν ἀνήνατο, εἶπε δὲ μῦθον·
Οὐχ ἕδος· εἶμι γὰρ αὖθις ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥέεθρα,
Αἰθιόπων ἐς γαῖαν, ὅθι ῥέζουσ' ἑκατόμβας

" Duodecim quidem Trojanorum magnanimorum filios ſtrenuos,
" Hos unà tecum omnes ignis abſumit: Hectorem autem neutiquam
" Dabo Priamidem igni vorandum, ſed canibus.
Sic dixit minitans: Circa illum verò canes non occupabantur:
Sed canes quidem arcebat Jovis filia Venus
Dies & noctes; roſaceóque unxit oleo,
Divino, ut nè ipſum laceraret raptans:
Huic verò cyaneam nubem induxit Phœbus Apollo
A-cœlo uſque ad-terram; texitque locum totum,
Quantum obtinebat cadaver, nè priùs vis ſolis
Siccaret circum circa corpus nervis, atque artubus.
Neque pyra Patrocli ardebat mortui:
Ibi rurſùs aliud animo excogitavit pedibus-valens nobilis Achilles:
Stans-ſeorſùm à pyrâ, duobus vota-fecit ventis,
Boreæ & Zephyro, & pollicitus-eſt ſacra pulchra:
Multis etiam, libans aureo poculo, ſupplicavit,
Ut-venirent, quò citiſſimè igne comburerent cadaver,
Lignáque properè arderent: velox autem Iris
Vota exaudiens internuncia venit ad Ventos.
Illi quidem Zephyri gravitèr-ſpirantis frequentes in domo
Convivium celebrabant; currens autem Iris ſuperſtitit
Limine lapideo: Illi verò ut viderunt oculis,
Omnes properè-ſurrexerunt, vocabántque eam ad ſe quiſque:
Hæc verò ſedere quidem recuſavit, dixit autem ſermonem;
" Non *eſt* ſedendi-tempus: vado enim rurſùs ſuper Oceani fluentis,
" Æthiopum ad terram, ubi ſacrificant hecatombas

Ver. 181—188.—Πριαμίδην—κυάνεον.] Vide ſuprà ad α', 398.

Ver. 186.—ῥοδόεντι δὲ χρῖεν ἐλαίῳ.] Ὁ δὲ Ὅμηρος τὴν μὲν χρῆσιν οἶδε τῶν μύρων· ἔλαια δ' αὐτὰ καλεῖ μετ' ἐπιθέτου, " Δροσόεντι δ' ἔχριεν ἐλαίῳ." Καὶ ἀλλαχοῦ δὲ [ſuprà ξ', 172] λέγει τι τεθυωμένον. Καὶ ἡ Ἀφροδίτη τε παρ' αὐτῷ τὸν Ἕκτορος νεκρὸν " ῥοδόεντι χρῖσεν ἐλαίῳ Ἀμβροσίῳ." *Athenæus, lib.* XV; *cap.* 11.

Ver. 188.—Φοῖβος Ἀπόλλων.] Vide ſuprà ad α', 43.

Ver. 192.—Πατρόκλου ἐκαίετο.] Ita ex duobus MSS & ex *Euſtathio* edidit *Barneſius*. *Al.* Πατρόκλου καίετο. Vide ſuprà ad γ', 419.

Ibid.—τεθνειῶτος.] Vide ſuprà ad ν', 46; & ad ζ', 464.

Ver. 194.—ἀπάνευθε.] Vide ſuprà ad α', 349.

Ver. 195. Βορέῃ καὶ Ζεφύρῳ.] Pronuntiabatur Βοῤῥῇ. Vide ſuprà ad ι', 5.

Ibid.—ὑπέσχετο.] *Al.* ὑπίσχετο.

Ver. 196.——χρυσέῳ.] Pronuntiabatur χρυσῷ. Vide ſuprà ad υ, 272.

Ver. 197. Ἐλθέμεν.] Cod. *Harleian.* Ἐλθεῖν.

Ibid.—πυρὶ.] Cod. *Harleian.* πυρῇ.

Ibid—νεκρὸν.] *Al.* νεκροί. Quæ & proba Lectio.

Ver. 198. Ὕλη.] Vide ſuprà ad γ', 151.

Ibid.—τ' ἐσσεύοιτο.] *Al.* τ' ἐσσεύαιτο. *Al.* τε σεύαιτο.

Ver. 199.—μετάγγελος.] *Al.* μετ' ἄγγελος.

Ver. 202. Βηλῷ ἐπὶ λιθέῳ.] *Al.* Οὐδῷ ἐπὶ λιθέῳ.

Ver. 203.—κάλεον δέ.] *Al.* κάλεόν τε.

Ver. 205. Οὐχ ἕδος.] Ita ſuprà λ', 647;
Οὐχ ἕδος ἐστὶ, γεραιὲ——.

Ver. 206.—ῥέζουσ' ἑκατόμβας.] Vide ſuprà ad α', 444.

Ver.

Ἀθανάτοις, ἵνα δὴ καὶ ἐγὼ μεταδαίσομαι ἱρῶν·
Ἀλλ' Ἀχιλεὺς Βορέην ἠδὲ Ζέφυρον κελαδεινὸν
Ἐλθεῖν ἀρᾶται, καὶ ὑπίσχεται ἱερὰ καλὰ,
Ὄφρα πυρὴν ὄρσητε καήμεναι, ᾗ ἔνι κεῖται
Πάτροκλος, τὸν πάντες ἀναστενάχουσιν Ἀχαιοί.
Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπεβήσετο· τοὶ δ' ὀρέοντο
Ἠχῇ θεσπεσίῃ, νέφεα κλονέοντε πάροιθεν·
Αἶψα δὲ πόντον ἵκανον ἀήμεναι· ὦρτο δὲ κῦμα
Πνοιῇ ὑπὸ λιγυρῇ· Τροίην δ' ἐρίβωλον ἱκέσθην,
Ἐν δὲ πυρῇ πεσέτην, μέγα δ' ἴαχε θεσπιδαὲς πῦρ·
Παννύχιοι δ' ἄρα τοί γε πυρῆς ἄμυδις φλόγ' ἔβαλλον,
Φυσῶντες λιγέως· ὁ δὲ πάννυχος ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
Χρυσέου ἐκ κρητῆρος, ἔχων δέπας ἀμφικύπελλον,
Οἶνον ἀφυσσόμενος χαμάδις χέε, δεῦε δὲ γαῖαν,
Ψυχὴν κικλήσκων Πατροκλῆος δειλοῖο.
Ὡς δὲ πατὴρ οὗ παιδὸς ὀδύρεται ὀστέα καίων
Νυμφίου, ὅστε θανὼν δειλοὺς ἀκάχησε τοκῆας·
Ὣς Ἀχιλεὺς ἑτάροιο ὀδύρετο ὀστέα καίων,
Ἑρπύζων παρὰ πυρκαϊὴν, ἀδινὰ στοναχίζων.
Ἦμος δ' Ἑωσφόρος εἶσι, φόως ἐρέων ἐπὶ γαῖαν,
Ὅν τε μέτα κροκόπεπλος ὑπεὶρ ἅλα κίδναται Ἠὼς,

"Immortalibus, ut jam & ego particeps sim sacrificiorum:
"Sed Achilles Boream & Zephyrum sonorum
"Venire orat, & pollicetur sacra pulchra,
"Ut pyram suscitetis, ut ardeat; in quâ jacet
"Patroclus, quem omnes gemunt Achivi.
Hæc quidem sic loquuta abiit; illi verò ire-properabant
Sonitu immenso, nubes vi-agentes præ se:
Confestim verò ad pontum venerunt, flando; excitatus autem est fluctus
Flatûs vi canori: Trojam verò ad glebosam pervenerunt,
Rogóque incubuerunt, magnúmque sonitum edidit immane-ardens ignis:
Totâ autem nocte hi pyræ simul flammam jactabant,
Flantes stridulè: Totâ-nocte & velox Achilles
Aureo ex cratere, tenens poculum rotundum,
Vinum hauriens in humum fundebat, rigabátque terram,
Animam vocans Patrocli miseri.
Ut verò pater sui filii lamentatur ossa cremans
Desponsi, qui morte miseros dolore-affecit parentes:
Sic Achilles sodalis lamentabatur ossa cremans,
Reptans propter pyram, crebrò ingemiscens.
Quando verò Lucifer venit, luminis nuncius super terram,
Post quem croceo-peplo-induta super mare spargitur Aurora,

Ver. 207, 277. Ἀθανάτοις — Ἀθάνατοι.] Vide suprà ad α', 398.

Ibid. & *ver.* 228. — μεταδαίσομαι —— παύσατο.] Vide suprà ad *ver.* 10; & ad γ', 141.

Ver. 212. — ἀπεβήσετο.] *Al.* ἀπεβήσατο. Vide suprà ad β', 35; & ad ε', 109.

Ver. 214. — ἀήμεναι.] *Al.* ἀήμενοι.

Ver. 216. Ἐν δὲ πυρῇ.] Ita ex duobus MSS, & ex *Eustathio* edidit *Barnesius*. *Al.* Ἐν δὲ πυρί.

Ver. 219. — ἔχων.] Cod. *Harleian.* ἑλών. Atque ita in uno MS scriptum repperit *Barnesius*.

Ibid. — ἀμφικύπελλον.] Vide suprà ad α', 584.

Ver. 220. Οἶνον ἀφυσσόμενος χαμάδις χέε, δεῦε δὲ γαῖαν, Ψυχὴν κικλήσκων.]

Vinaque fundebat pateris, animamque vocabat
Anchisæ magni, manesque Acheronte remissos.
Æn. V, 98.

Inferimus tepido spumantia cymbia lacte,
Sanguinis & sacri pateras; animamque sepulcro
Condimus, & magnâ supremum voce ciemus.
Æn. III, 66.

Libabat cineri Andromache; manesque vocabat
Hectoreum ad tumulum. —— *Ibid.* 303.

Ibid. — ἀφυσσόμενος.] Cod. *Harleian.* ἀφυσσάμενος.

Ver. 221. — Πατροκλῆος.] Apud *Eustathium* commentario Πατρόκλοιο. Quod & ferri posset. Vide ad *Il.* α', 51.

Ver. 222. Ὡς δὲ πατὴρ οὗ παιδὸς ὀδύρεται.] *Plutarchus de Consolat. ad Apoll.* locum hunc alio adjecto versu citat:

Ὡς δὲ πατὴρ οὗ παιδὸς ὀδύρεται ὀστέα καίων
Νυμφίου, ὅστε θανὼν δειλοὺς ἀκάχησε τοκῆας.
Ἄῤῥητον δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκε.

Ex ρ', (ut videtur) 37. Quin & pulchra ejusdem super hâc re observatio: Καὶ ταῦτα μὲν οὔπω δῆλον, εἰ δικαίως ὀδύρεται——. Τίς γὰρ οἶδεν, εἰ ὁ θεὸς πατρικῶς προειδὼς, καὶ κηδόμενος τοῦ ἀνθρωπείου γένους, προορώμενος τὰ μέλλοντα συμβήσεσθαι, προεξάγει τινὰς ἐκ τοῦ ζῆν ἀώρους; *Id. Ibid.*

Ver. 225. — στοναχίζων.] *Al.* στεναχίζων.

Ver. 226. Ἦμος δ' Ἑωσφόρος.]

Tertia lux gelidam cœlo dimoverat umbram.
Mœrentes altum cinerem & confusa ruebant
Ossa focis, tepidoque onerabant aggere terræ.
Æn. XI, 210.

Ibid. Ἑωσφόρος.] Pronuntiabatur Ὠσφόρος.

Ver. 227. — κροκόπεπλος ὑπεὶρ ἅλα κίδναται Ἠώς.] Vide suprà ad α', 477.

Τῆμος πυρκαϊὴ ἐμαραίνετο, παύσατο δὲ φλόξ.
Οἱ δ' Ἄνεμοι πάλιν αὖτις ἔβαν οἶκόνδε νέεσθαι,
Θρηΐκιον κατὰ πόντον· ὁ δ' ἔστενεν, οἴδματι θύων.
Πηλείδης δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς ἑτέρωσε λιασθεὶς,
Κλίνθη κεκμηὼς, ἐπὶ δὲ γλυκὺς ὕπνος ὄρουσεν.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα ἀολλέες ἠγερέθοντο,
Τῶν μιν ἐπερχομένων ὅμαδος καὶ δοῦπος ἔγειρεν·
Ἕζετο δ' ὀρθωθεὶς, καί σφεας πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἀτρείδη τε, καὶ ἄλλοι, ἀριστῆες Παναχαιῶν,
Πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσατ' αἴθοπι οἴνῳ
Πᾶσαν, ὁπόσσον ἐπέσχε πυρὸς μένος· αὐτὰρ ἔπειτα
Ὀστέα Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο λέγωμεν,
Εὖ διαγινώσκοντες· ἀριφραδέα δὲ τέτυκται·
Ἐν μέσσῃ γὰρ ἔκειτο πυρῇ, τοὶ δ' ἄλλοι ἄνευθεν
Ἐσχατιῇ καίοντ' ἐπιμὶξ ἵπποι τε καὶ ἄνδρες·
Καὶ τὰ μὲν ἐν χρυσέῃ φιάλῃ καὶ δίπλακι δημῷ
Θείομεν, εἰσόκεν αὐτὸς ἐγὼν ἄϊδι κεύθωμαι·
Τύμβον δ' οὐ μάλα πολλὸν ἐγὼ πονέεσθαι ἄνωγα,
Ἀλλ' ἐπιεικέα τοῖον· ἔπειτα δὲ καὶ τὸν Ἀχαιοὶ
Εὐρύν θ' ὑψηλόν τε τιθήμεναι, οἵ κεν ἐμεῖο
Δεύτεροι ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι λίπησθε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐπίθοντο ποδώκεϊ Πηλείωνι·
Πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσαν αἴθοπι οἴνῳ,

Tunc pyra elanguit, cessavitque flamma.
Venti autem rursùs abierunt domum-ut-redirent,
Thracium per pontum: hic verò gemebat, tumidis fluctibus furens.
At Pelides à pyrâ in-aliam-partem separatus,
Procubuit fessus, dulcisque somnus *ei* citò supervenit.
Illi verò circa Atridem frequentes congregabantur,
Quorum ipsum adeuntium tumultus & strepitus excitavit:
Resedit verò erectus, & ipsos sermone allocutus est:
" Atridéque, & cæteri principes universorum Achivorum,
" Primùm quidem pyram extinguite nigro vino
" Totam, quantum occupavit ignis vis; at deindè
" Ossa Patrocli Menœtiadæ legamus,
" Benè discernentes; cognitu-facilia enim sunt:
" In mediâ namque jacebat pyrâ; alii verò seorsum
" In extremâ-orâ cremabantur promiscuè equique & viri:
" Et ea quidem in aureâ phialâ & duplici adipe
" Ponamus, donec ipse ego inferorum domo condar:
" Tumulum autem non admodùm magnum ego fieri volo
" Sed mediocrem quendam: postmodùm verò & hunc Achivi
" Latúmque altúmque facite, qui quidem me
" Posteriores in navibus multa-transtra-habentibus relinquemini.
Sic dixit: illi verò obsecuti sunt pedibus-veloci Pelidæ:
Primùm quidem pyram extinxerunt nigro vino,

Ver. 228, & 251.—φλόξ.] Vide suprà ad β', 267.

Ver. 229.—ἔβαν οἶκόν δε.] Quâ ratione, vox ἔβαν, hîc ultimam, alioqui brevem, (Vide suprà ad θ', 229) producat; item ἀριφραδέα, *ver.* 240; & γὰρ, *ver.* 298: & μῆτιν, *ver.* 313; vide suprà ad α', 51.

Ibid.—οἶκόνδε νέεσθαι.] *Al.* οἶκόνδε ἕκαστος.

Ver. 232.—κεκμηὼς.] Cod. *Harleian.* κεκμηκώς.

Ver. 234.—ὅμαδος καὶ δοῦπος.] Vide suprà ad β', 210; & ad δ', 455.

Ver. 235 —— σφέας.] Pronuntiabatur σφᾶς.

Ver. 236. Ἀτρείδη τε.] Cod. *Harleian.* Ἀτρείδαι τε.

Ver. 237. Πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσατ'.] Vide infrà ad *ver.* 250.

Ibid.—αἴθοπι οἴνῳ.] "*Conjectare me, vinum quòd semina* "*quædam Caloris in sese haberet, essetque naturâ ignitius;* "*ob eam rem dictum esse ab Homero* αἴθοπα οἶνον; *non, ut* "*alii putarent, propter Colorem.*" Gell. lib. XVII, cap. 8. "*Num quia Vinum semina quædam in se Caloris habet; & ob* "*eam rem* Homerus *dixit* αἴθοπα οἶνον; *non, ut quidam putant,* "*propter Colorem?*" Macrob. Lib. VII, cap. 12.

Ver. 240.—διαγινώσκοντες.] *Al.* διαγιγνώσκοντες. Quod perinde est. Nam γινώσκω primam producit.

Ibid.—τέτυκται.] Vide suprà ad ν', 736; & ad α', 37.

Ver. 243.—ἐν χρυσέῃ φιάλῃ καὶ δίπλακι δημῷ.] Ἔστι δὲ ἡ μὲν φιάλη ὡς οἷα σορός· ὁ δὲ δίπλαξ δημὸς φυλακτικὸς τῆς τῶν ὀστέων εἰς χοῦν ἀλλαγῆς ἐξ ἄκρας ξηρότητος. *Eustath.*

Ibid.—χρυσέῃ.] Pronuntiabatur χρυσῇ. Vide suprà ad υ', 272.

Ver. 244.—ἄϊδι κεύθωμαι.] *Barnesius* edidit ἀΐδῃ κεύθωμαι. Sed, ut opinor, nihil opus. Vide suprà ad α', 51. Cæterùm alii, notante *Barnesio*, hîc legerunt ἄϊδι κλεύθωμαι. Quibuscum facit & *Scholiastes*; exponitque, Εἰς ᾅδου τὴν κέλευσιν, ὅ ἐστι τὴν ὁδὸν ποιήσομαι.

Ver. 245.—ἄνωγα.] Vide suprà ad θ', 322.

Ver. 250. Πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσαν.]

Postquam collapsi cineres, & flamma quievit,
Relliquias vino & bibulam lavêre favillam:
Ossaque lecta cado texit Chorinæus aheno.

Æn. VI, 226.

Ibid.—αἴθοπι οἴνῳ.] Vide suprà ad *ver.* 237.

Ver.

Ὅσσον ἐπὶ φλὸξ ἦλθε, βαθεῖα δὲ κάππεσε τέφρη·
Κλαίοντες δ' ἑτάροιο ἐνηέος ὀστέα λευκὰ
Ἄλλεγον ἐς χρυσέην φιάλην, ϗ δίπλακα δημόν.
Ἐν κλισίῃσι δὲ θέντες, ἑανῷ λιτὶ κάλυψαν·
Τορνώσαντο δὲ σῆμα, θεμείλιά τε προβάλοντο
Ἀμφὶ πυρήν· εἶθαρ δὲ χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν·
Χεύαντες δὲ τὸ σῆμα, πάλιν κίον. Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Αὐτȣ̃ λαὸν ἔρυκε, ϗ ἵζανεν εὐρὺν ἀγῶνα·
Νηῶν δ' ἔκφερ' ἄεθλα, λέβητάς τε, τρίποδάς τε,
Ἵππȣς θ', ἡμιόνȣς τε, βοῶν τ' ἴφθιμα κάρηνα,
Ἠδὲ γυναῖκας ἐϋζώνȣς, πολιόν τε σίδηρον.
Ἱππεῦσιν μὲν πρῶτα ποδώκεσιν ἀγλά' ἄεθλα
Θῆκε, γυναῖκα ἄγεσθαι, ἀμύμονα, ἔργ' εἰδυῖαν,
Καὶ τρίποδ' ὠτώεντα δύω ϗ εἰκοσίμετρον,
Τῷ πρώτῳ· αὐτὰρ αὖ τῷ δευτέρῳ ἵππον ἔθηκεν
Ἑξέτε', ἀδμήτην, βρέφος ἡμίονον κυέȣσαν·
Αὐτὰρ τῷ τριτάτῳ ἄπυρον κατέθηκε λέβητα,
Καλὸν, τέσσαρα μέτρα κεχανδότα, λευκὸν ἔτ' αὔτως·
Τῷ δὲ τετάρτῳ θῆκε δύο χρυσοῖο τάλαντα·
Πέμπτῳ δ' ἀμφίθετον φιάλην ἀπύρωτον ἔθηκε·
Στῆ δ' ὀρθὸς, ϗ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ἀτρείδη τε, ϗ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,

Quantum flamma pervaserat, profundúsque corruit cinis:
Flentes verò socii mitis ossa alba
Collegerunt in auream phialam, & duplicem adipem;
In tentoriisque posita tenui linteo texerunt:
Circulo autem designârunt tumulum, fundamentáque jecerunt
Circa pyram; & statim fusilem terram aggesserunt:
Aggesto verò tumulo, redierunt. At Achilles
Ibidem populum detinuit, & sedere-fecit lato-ambitu spectatores:
E navibus autem extulit præmia, lebetásque, tripodásque,
Equósque, mulósque, boúmque robusta capita,
Et fœminas eleganter cinctas, splendidúmque ferrum:
Aurigis quidem primùm velocibus præclara præmia
Posuit, mulierem abducendam, eximiam formâ, operum scientem,
Et tripodem ansarum duarum & viginti-mensurarum,
Primo: secundo autem deindè equam posuit
Sexennem, indomitam, fœtum mulum utero-gestantem:
At tertio igni-nunquam-admotum deposuit lebetem,
Pulchrum, quatuor mensuras capientem, album etiamnum ita:
Quarto verò posuit duo auri talenta:
Quinto autem duplicem phialam ignem-non-expertam posuit:
Surrexit verò, & verba inter Argivos fecit:
" Atridéque, & ceteri benè-ocreati Achivi,

Ver. 253.—χρυσέην.] Vide suprà ad *ver.* 243.

Ibid.—χρυσέην φιάλην ϗ δίπλακα δημόν.] Vide suprà ad *ver.* 243; & infrà ad *ver.* 270.

Ver. 154.—ἑανῷ λιτὶ.] Non, *Peplo subtili*; quo modo reddunt versiones plurimæ: Sed, *Tenui linteo.* Vide suprà ad σ', 351; & ad γ', 385. Malè itaque interpretatur *Scholiastes*, Ἁπαλῷ ϗ λιτῷ ἱματίῳ.

Ver. 256.—εἶθαρ δὲ χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν.] Sic apud *Euripidem*;

Ὡς ȣ̃τις ἀμφὶ σῶμ' ὑγρὰν θήσει κόνιν.

Phœniss. ver. 1658.

Ubi *Scholiastes* hunc locum citat.

Ver. 259. Νηῶν ἔκφερ' ἄεθλα.]

Munera principiò ante oculos, circoque locantur
In medio: sacri tripodes, viridesque coronæ,
Et palmæ, pretium victoribus; armaque & ostro
Perfusæ vestes, argenti aurique talenta. *Æn.* V, 109.

Ver. 260.—βοῶν τ' ἴφθιμα κάρηνα.] Sic apud *Virgilium*:

Bina *boum* vobis Trojâ generatus Acestes
Dat numero *capita.* *Æn.* V, 61.

Ver. 263. Θῆκε γυναῖκα ἄγεσθαι, ἀμύμονα, ἔργ' εἰδυῖαν,] *Al.* ἀμύμονα ἔργ' εἰδυῖαν.

Olli serva datur, operum haud ignara Minervæ.

Æn. V, 284.

Ver. 264.—δύω ϗ εἰκοσίμετρον.] *Al.* δυωκαιεικοσίμετρον, & δύω ϗ ἐείκοσι μέτρων.

Ver. 268. Καλὸν.] Vide suprà ad β', 43.

Ibid.—λευκὸν ἔτ' αὔτως.] Ita edidit *Barnesius. Vulgg.* λευκὸν ἔτ' αὔτως. *Al.* λευκὸν ἔθ' αὔτως.

Ver. 270.—ἀμφίθετον φιάλην ἀπύρωτον.] Ἐστὶ δὲ χαλκεῖον ἐκπέταλον λεβητῶδες, ἐπιτηδείως ἔχον πρὸς ὑδάτων ψυχρῶν ὑποδοχάς. *Athenæus*, *Lib.* XI, *cap.* 5. Ὅμηρος μὲν ὅταν λέγῃ "ἀμφίθετον φιάλην ἀπύρωτον ἔθηκε," ϗ, "χρυσῆν φιάλην ϗ δίπλακα δημὸν," ȣ̓ τὸ ποτήριον λέγει, ἀλλὰ χάλκεόν τι ϗ ἐκπέταλον λεβητῶδες, ἴσως δύο ὦτα ἔχον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν — Ἀρίσταρχος δὲ [ἀμφίθετον ἀκȣ́ει] τὴν δυναμένην ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τίθεσθαι κατὰ τὴν πυθμένα ϗ κατὰ τὸ στόμα. *Id. Lib.* XI, *cap.* 14. Quo posteriori modo exponit *Scholiastes.* Vide & suprà ad α', 584.

Ver. 272. Ἀτρείδη τε.] *Al.* Ἀτρεΐδαί τε,

Ἱππῆας τάδ' ἄεθλα δεδεγμένα κεῖτ' ἐν ἀγῶνι.
Εἰ μὲν νῦν ἐπὶ ἄλλῳ ἀεθλεύοιμεν Ἀχαιοὶ,
Ἦτ' ἂν ἐγὼ τὰ πρῶτα λαβὼν κλισίηνδε φεροίμην.
Ἴστε γὰρ, ὅσσον ἐμοὶ ἀρετῇ περιβάλλετον ἵπποι·
Ἀθάνατοί τε γάρ εἰσι· Ποσειδάων δ' ἔπορ' αὐτοὺς
Πατρὶ ἐμῷ Πηλῆϊ, ὁ δ' αὖτ' ἐμοὶ ἐγγυάλιξεν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ μενέω, ϗ μώνυχες ἵπποι·
Τοίου γὰρ σθένος ἐσθλὸν ἀπώλεσαν ἡνιόχοιο
Ἠπίου, ὅς σφῶϊν μάλα πολλάκις ὑγρὸν ἔλαιον
Χαιτάων κατέχευε, λοέσσας ὕδατι λευκῷ.
Τὸν τώ γ' ἑσταότες πενθείετον, οὔδεϊ δέ σφιν
Χαῖται ἐρηρέδαται, τὼ δ' ἕστατον ἀχνυμένω κῆρ·
Ἄλλοι δὲ στέλλεσθε κατὰ στρατὸν, ὅστις Ἀχαιῶν
Ἵπποισίν τε πέποιθε ϗ ἅρμασι κολλητοῖσιν.
Ὣς φάτο Πηλείδης· ταχέες δ' ἱππῆες ἔγερθεν.
Ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Εὔμηλος,
Ἀδμήτου φίλος υἱὸς, ὃς ἱπποσύνῃ ἐκέκαστο·
Τῷ δ' ἔπι Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης,
Ἵππους δὲ Τρωοὺς ὕπαγε ζυγὸν, οὕς ποτ' ἀπηύρα
Αἰνείαν, ἀτὰρ αὐτὸν ὑπεξεσάωσεν Ἀπόλλων·
Τῷ δ' ἄρ' ἔπ' Ἀτρείδης ὦρτο ξανθὸς Μενέλαος,
Διογενὴς, ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν ὠκέας ἵππους,
Αἴθην τὴν Ἀγαμεμνονέην, τὸν ἑόν τε Πόδαργον·
Τὴν Ἀγαμέμνονι δῶκ' Ἀγχισιάδης Ἐχέπωλος
Δῶρ', ἵνα μή οἱ ἕποιθ' ὑπὸ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν,
Ἀλλ' αὐτοῦ τέρποιτο μένων· μέγα γάρ οἱ ἔδωκε

" Aurigas hæc præmia expectantia jacent in circo.
" Si quidem jam alterius gratiâ certaremus Achivi,
" Tum certè ego prima accepta ad tentorium ferrem.
" Scitis enim, quantum mei virtute superant equi:
" Nam & immortales sunt: Neptunus autem dedit ipsos
" Patri meo Peleo, is verò vicissim mihi tradidit.
" Sed certè quidem ego quiescam, & solidi-ungulis equi:
" Talis enim vim eximiam amiserunt aurigæ
" Benigni, qui ipsis admodùm sæpe humidum oleum
" Jubis superfundebat, quum-lavisset aquâ limpidâ.
" Hunc hi stantes lugent, solóque ipsis
" Jubæ profusæ sunt, ipsique stant dolentes corde:
" Vos verò cæteri accingimini per exercitum, quicunque Achivorum
" Equisque fidit & curribus benè-compactis.
Sic dixit Pelides; celeres autem aurigæ surrexerunt:
Surrexit multò primus quidem rex virorum Eumelus,
Admeti dilectus filius, qui aurigandi peritiâ ornatus erat:
Post hunc autem Tydides surrexit fortis Diomedes,
Equósque Troïos duxit sub jugum, quos quondam abstulit
Æneæ; at ipsum è mediâ morte eripuit Apollo:
Post hunc autem Atrides surrexit flavus Menelaus,
Nobilissimus, subque jugum duxit veloces equos,
Æthen Agamemnoniam, suúmque Podargum:
Illam Agamemnoni dedit Anchisiades Echepolus
Dona, ut nè ipsum sequeretur ad Ilium ventosam,
Sed ibidem deliciis-frueretur manens; magnas enim ei dederat

Ver. 280.—σθένος.] *Al.* κλέος.

Ver. 281. — ὑγρὸν ἔλαιον.] Ἠπορήθη πόθε ϗ διὰ τί, πολλῶν ὑγρῶν ὄντων, τὰ μὲν ἄλλα τοῖς ἰδίοις ἐπιθέτοις ὁ ποιητὴς εἴωθε κοσμεῖν τό γάλα τε λευκὸν, ϗ τὸ μέλι χλωρὸν, ϗ τὸν οἶνον ἐρυθρὸν καλῶν· τὸ δὲ ἔλαιον ὑπὸ κοινοῦ τοῦ πᾶσι συμβεβηκότος μόνον ἐπιεικῶς ὑγρὸν προσαγορεύει· Εἰς τοῦτο ἐλέχθη, ὅτι ϗ γλυκύτατόν ἐστι τὸ δι' ὅλου γλυκύ· ϗ λευκότατον τὸ δι' ὅλου λευκόν· (δι' ὅλου δὲ τοιοῦτό ἐστιν, ᾧ μηδὲν ἐμμέμικται τῆς ἐναντίας φύσεως.) Οὕτω δὲ ϗ τὸ ὑγρὸν μάλιστα ῥητέον, οὗ μηδὲν μέρος ξηρόν ἐστι. Τοῦτο δὲ τῷ ἐλαίῳ συμβέβηκε. *Plutarch. Symposiac. Lib.* VI. *Probl.* 9.

Ver. 283.—ἑσταότες.] Cod. *Harleian.* ἑσταῶτε. Sed & rectè se habet Vulgata lectio. Vide suprà ad ά, 566, & ad έ, 778.

Ibid. — πενθείετον.] Cod. *Harleian.* πενθήετον. Atque ita in uno MS scriptum repperit *Barnesius.*

Ver. 284—286.—ἐρηρέδαται—πέποιθε.] Vide suprà ad ψ', 96, & 736; & ad ά, 37. Cod. *Harleian.* ἐρηρέδαται.

Ver. 286.—πέποιθε.] Vide suprà ad β', 314.

Ver. 287.—ἔγερθεν.] Ita edidit *Barnesius* ex uno MS. Quocum facit & Codex *Harleianus.* *Al.* ἄγερθεν.

Ver. 288, 289, 290, & 293. Ὦρτο——ἐκέκαστο——ὦρτο.] Vide suprà ad φ', 352; & ad δ', 492.

Ver. 291.—οὕς ποτ' ἀπηύρα Αἰνείαν.] Suprà έ, 323.

Ver. 297. Δῶρ', ἵνα μή οἱ ἕποιθ'.] Αὐτίκα γοῦν ὑποπτός ἐστιν ὁ Ἀγαμέμνων, ὡς διὰ δωροδοκίαν ἀφεὶς τῆς στρατείας τὸν πλούσιον ἐκεῖνον, ϗ τὴν Αἴθην χαρισάμενον αὐτῷ, "Δῶρ', ἵνα μή οἱ ἕποιθ' "ὑπὸ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν, Ἀλλ' αὐτοῦ τέρποιτο μένων· μέγα γάρ "οἱ ἔδωκε Ζεὺς ἄφενος." Ὀρθῶς δέ γε ἐποίησεν (ὡς Ἀριστοτέλης φησὶν) ἵππον ἀγαθὴν ἀνθρώπου τοιούτου προτιμήσας, Οὐδὲ γὰρ κυνὸς ἀντάξιος, οὐδ' ὄνου, μὰ Δία, δειλὸς ἀνὴρ ϗ ἄναλκις, ὑπὸ πλούτου ϗ μαλακίας διερρυηκώς. *Plutarch. de Audiendis Poëtis.*

Ver.

Ζεὺς ἄφενος, ναῖεν δ' ὅγ' ἐν εὐρυχόρῳ Σικυῶνι·
Τὴν ὅγ' ὑπὸ ζυγὸν ἦγε μέγα δρόμου ἰσχανόωσαν·
Ἀντίλοχος δὲ τέταρτος ἐΰτριχας ὡπλίσαθ' ἵππους,
Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς ὑπερθύμοιο ἄνακτος
Τοῦ Νηληϊάδαο· Πυληγενέες δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες φέρον ἅρμα· πατὴρ δέ οἱ ἄγχι παραστὰς
Μυθεῖτ' εἰς ἀγαθὰ φρονέων νοέοντι καὶ αὐτῷ·
Ἀντίλοχ', ἤτοι μέν σε νέον περ ἐόντ' ἐφίλησαν
Ζεύς τε Ποσειδάων τε, καὶ ἱπποσύνας ἐδίδαξαν
Παντοίας· τῷ κέν σε διδασκέμεν οὔτι μάλα χρεώ.
Οἶσθα γὰρ εὖ περὶ τέρμαθ' ἑλισσέμεν· ἀλλά τοι ἵπποι
Βάρδιστοι θείειν, τῷ τ' οἴω λοίγι' ἔσεσθαι·
Τῶν δ' ἵπποι μὲν ἔασιν ἀφάρτεροι, οὐδὲ μὲν αὐτοὶ
Πλείονα ἴσασιν σέθεν αὐτοῦ μητίσασθαι.
Ἀλλ' ἄγε δὴ σὺ, φίλος, μῆτιν ἐμβάλλεο θυμῷ
Παντοίην, ἵνα μή σε παρεκπροφύγῃσιν ἄεθλα.
Μήτι τοι δρυτόμος μέγ' ἀμείνων, ἠὲ βίηφι·
Μήτι δ' αὖτε κυβερνήτης ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ
Νῆα θοὴν ἰθύνει ἐρεχθομένην ἀνέμοισι·
Μήτι δ' ἡνίοχος περιγίνεται ἡνιόχοιο.
Ἀλλ' ὃς μέν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασιν οἷσι πεποιθὼς,
Ἀφραδέως ἐπὶ πολλὸν ἑλίσσεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἵπποι δὲ πλανόωνται ἀνὰ δρόμον, οὐδὲ κατίσχει·
Ὃς δέ κε κέρδεα εἰδῇ, ἐλαύνων ἥσσονας ἵππους,
Αἰεὶ τέρμ' ὁρόων, στρέφει ἐγγύθεν, οὐδέ ἑ λήθει,
Ὅππως τὸ πρῶτον τανύσῃ βοέοισιν ἱμᾶσιν·
Ἀλλ' ἔχει ἀσφαλέως, καὶ τὸν προὔχοντα δοκεύει.

Jupiter opes; habitabat autem hic in spatiosâ Sicyone:
Hanc iste sub jugum duxit admodùm cursûs cupidam.
Antilochus autem quartus pulchris-comantes-jubis instruxit equos
Nestoris præclarus filius magnanimi regis
Neleidæ; Pylo autem nati ei equi
Pedibus veloces agebant currum: Pater verò ipsi propè astans
Dixit in bonum monens intelligentem etiam per se:
"Antiloche, certè quidem te juvenem licèt dilexerunt
"Jupiterque Neptunúsque, & aurigandi-artes docuerunt
"Omnigenas: ideò te docere nequaquam multùm opus est.
"Nosti enim rectè circa metas *equos* flectere; sed tibi equi
"Tardissimi cursu, ideóque puto damnosa eventura:
"Horum autem equi quidem sunt perniciores, nec tamen ipsi
"Plura sciunt te ipso solerter-machinari.
"Sed agedum tu, dilecte, consilium reconde animo.
"Omnigenum, ne quo te casu fugiant præmia.
"Arte tibi faber-lignarius longè præstantior, quàm viribus:
"Arte verò & gubernator in nigro ponto
"Navem celerem dirigit jactatam ventis;
"Arte & auriga superat aurigam.
"Sed qui equis & curribus suis fretus *est*,
"Imprudenter latè flectit huc & illuc;
"Equique vagantur per stadium, neque *eos* continet:
"Qui verò peritus fuerit, agens deteriores equos,
"Semper metam spectans, flectit propè, neque eum latet,
"Quo pacto primùm adducat bubulis loris:
"Sed continet perpetuò, & præcedentem observat.

Ver. 301.—ὡπλίσαθ'.] Vide suprà ad *ver.* 55; & ad ά, 140.

Ver. 303.—Πυληγενέες.] *Al.* Πυλοιγενέες.

Ver. 306.—ἐφίλησαν.] Vide suprà ad ύ, 304; & ad ά, 333.

Ver. 308.—τῷ κέν σε.] Codd. *Harleian.* τῷ καί σε.

Ibid.—οὔτι μάλα χρεώ.] Pronuntiabatur οὔτι μάλα χρῶ. *Al.* οὔτι μάλα χρεών.

Ver. 310.—τῷ τ' οἴω.] Cod. *Harleian.* τῷ κ' οἴω.

Ver. 312.—μητίσασθαι.] *Barnesius* cum duplici σ scribendum contendit, μητίσσασθαι. Sed, ut opinor, nihil opus. Fit enim non ex μητίζω, cujusmodi Verba *Aoristos* & *Futura* corripiunt; sed ex μητίω, cujus formæ verba *Aoristos* & *Futura* producunt. Vide suprà ad σ', 37; & ad ί, 426, & 508.

Ver. 313.—ἄγε δὴ.] *Age quæso.*

Ver. 315. Μήτι τοι δρυτόμος μέγ' ἀμείνων, ἠὲ βίηφι.] Γράφαντός τε Μουσαίου, "Ὡς αἰεὶ τέχνη μέγ' ἀμείνων ἰσχύος ἐστιν," Ὅμηρος λέξει, "Μήτι τοι δρυτόμος περιγίνεται, ἠὲ βίηφι." *Clemens Alexandrinus, Strom. Lib.* 6. Ubi notandum in transcursu pro μέγ' ἀμείνων, legisse hîc *Clementem*, περιγίνεται· ex versu (ut videtur) 318. "Non viribus aut velocitatibus aut celeritate corporum res magnæ geruntur, sed consilio"——, *Cicero de Senectute.*

Ver. 318.—περιγίνεται.] *Al.* περιγίγνεται. Quod idem. Nam γίνομαι primam producit.

Ver. 319.—πεποιθὼς.] *Al.* πέποιθεν. Vide suprà ad β', 314.

Ver. 324.—τὸ πρῶτον.] *Al.* τὸν πρῶτον.

Ibid.—τανύσῃ.] Vide suprà ad ρ', 58.

Ibid.—βοέοισιν ἱμᾶσιν.] Ἡνίας. *Schol.*

Σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδὲς, οὐδέ σε λήσει·
Ἕστηκε ξύλον αὖον, ὅσον τ' ὄργυι', ὑπὲρ αἴης,
Ἢ δρυὸς, ἢ πεύκης, τὸ μὲν οὐ καταπύθεται ὄμβρῳ·
Λᾶε δὲ τοῦ ἑκάτερθεν ἐρηρέδαται δύο λευκὼ,
Ἐν ξυνοχῇσιν ὁδοῦ· λεῖος δ' ἱππόδρομος ἀμφίς·
Ἤ τευ σῆμα βροτοῖο πάλαι κατατεθνειῶτος,
Ἤ τό γε νύσσα τέτυκτο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων,
Καὶ νῦν τέρματ' ἔθηκε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Τῷ σὺ μάλ' ἐγχρίμψας, ἐλάαν σχεδὸν ἅρμα καὶ ἵππους·
Αὐτὸς δὲ κλινθῆναι ἐϋπλέκτῳ ἐνὶ δίφρῳ,
Ἦκ' ἐπ' ἀριστερὰ τοῖïν· ἀτὰρ τὸν δεξιὸν ἵππον
Κένσαι ὁμοκλήσας, εἶξαί τέ οἱ ἡνία χερσίν.
Ἐν νύσσῃ δέ τοι ἵππος ἀριστερὸς ἐγχριμφθήτω,
Ὡς ἄν τοι πλήμνη γε δοάσσεται ἄκρον ἱκέσθαι
Κύκλου ποιητοῖο· λίθου δ' ἀλέασθαι ἐπαυρεῖν,
Μήπως ἵππους τε τρώσῃς, κατά θ' ἅρματα ἄξῃς·
Χάρμα δὲ τοῖς ἄλλοισιν, ἐλεγχείη δέ σοι αὐτῷ
Ἔσσεται· ἀλλὰ, φίλος, φρονέων πεφυλαγμένος εἶναι·
Εἰ γάρ κ' ἐν νύσσῃ γε παρεξελάσῃσθα διώκων,
Οὐκ ἔσθ', ὅς κέ σ' ἕλῃσι μετάλμενος, οὐδὲ παρέλθῃ·
Οὐδ' εἴ κεν μετόπισθεν Ἀρείονα δῖον ἐλαύνοι,
Ἀδρήστου ταχὺν ἵππον, ὃς ἐκ θεόφιν γένος ἦεν,
Ἢ τοὺς Λαομέδοντος, οἳ ἐνθάδε τέτραφεν ἐσθλοί.

" Metam autem tibi indiabo admodùm cognitu-facilem, neque te latebit:
" Stat lignum aridum, quantum ulna, ſupra terram,
" Vel quercûs, vel laricis, quod quídem non putreſcit imbre:
" Lapides verò ejus ex-utrâque parte poſiti ſunt duo albi,
" In anguſtiis viæ: planum autem curriculum equorum hinc indè.
" Seu alicujus monumentum hominis jam pridem defuncti,
" Sive hoc meta fuit tempore priſcorum hominum,
" Et nunc pro termino eſſe voluit pedibus-valens nobilis Achilles:
" Huic tu proximè admotos agito juxtà currum & equos:
" Sed & ipſe inclinator eleganter-concinnatâ in ſellâ,
" Paululùm ad ſiniſtram eorum; et dextum equum
" Stimula minaci clamore-increpitans, concedéque ei habenas manibus.
" Ad metam autem tibi equus ſiniſter admoveatur,
" Ita ut tibi modiolus utique ſummum videatur ſtrinxiſſe
" Rotæ affabrè-factæ: in lapidem verò vites impingere,
" Nè fortè equóſque vulneres, currúſque confringas;
" Gaudium nempè aliis, opprobriúmque tibi ipſi
" Erit: Sed, dilecte, ſi ſapis, cautus eſto:
" Si enim ad metam prætervectus fueris urgens,
" Non erit, qui te aſſequatur perniciter inſecutus, neque prætereat:
" Nè quidem ſi à tergo Arionem divinum ageret,
" Adraſti velocem equum, qui ex deo genere erat,
" Aut illos Laomedontis, qui hic nutriti ſunt eximii.

Ver. 327. Ἕστηκε.] Vide ſuprà ad δ', 434.

Ibid.—ὄργυι'.] Ἡ τῶν δύο χειρῶν εἰς πλάτος ἔκτασις. *Schol. Al.* ὄργυι'.

Ver. 329.—ἐρηρέδαται.] Vide ſuprà ad ν', 736; & ad α', 37.

Ver. 330. Ἐν ξυνοχῇσιν ὁδοῦ.] Ἐν ταῖς ξυμβολαῖς, καθ' ὃ μάλιστα ἐστένωται ἡ ὁδός. *Schol.*

Ver. 331.—κατατεθνειῶτος.] Vide ſuprà ad ν', 46. *Al.* κατατεθνηῶτος.

Ver. 332. Ἤ τό γε νύσσα τέτυκτο.] Ἐν δὲ τῷ, "Ἤ τό γε νύσσα τέτυκτο" καὶ ἑξῆς, φασιν οἱ παλαιοὶ ὅτι Ἀρίσταρχος γράφει, "Ἤ τό γε σκῖρος ἔην· νῦν αὖ θέτο τέρματ' Ἀχιλλεὺς," ἑνὸς τούτου στίχου τεθέντος ὑπ' ἐκείνου, ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω γραφέντων δύο. *Euſtath.*

Ver. 333.—τέρματ' ἔθηκε.] *Al.* τέρμα τέθηκε aut τέθεικε. Quod & hoc quidem in loco ferri poſſet. Εἰ γάρ τις γράψει ἐν χρόνῳ παρακειμένῳ αὐτὸ, ἵνα ᾖ τέθεικε τέρμα, ἔχοι ἂν καὶ τοῦτο λόγον, καὶ οὐκ ἐξωθενοῖτο. *Euſtath.*

Ver. 334.—ἐγχρίμψας.] Cod. *Harleian.* ἐγχρίψας.

Ver. 335. Αὐτὸς δὲ κλινθῆναι ἐϋπλέκτῳ ἐνὶ δίφρῳ.] *Plato in Ione* legit, "Κλινθῆναι δὲ καὶ αὐτὸς ἐϋξέστῳ ἐνὶ δίφρῳ." Cæterum *Xenophon* locum hunc citat hoc modo:

Αὐτὸν δὲ κλινθῆναι ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου,
Ἦκ' ἐπ' ἀριστερὰ τοῖïν· ἀτὰρ τὸν δεξιὸν ἵππον
Κένσαι ὁμοκλήσαντ', εἶξαί τέ οἱ ἡνία χερσί. Συμπόσιον.

Ibid.—ἐϋπλέκτῳ ἐνὶ δίφρῳ.] Sic apud *Heſiodum*:

——— ἐϋπλεκέων δ' ἐπὶ δίφρων
Ἡνίοχοι βεβαῶτες ———. Ἀσπὶς Ἡρακλ. 306.

Ver. 339. Ὡς ἄν τοι.] *Plato* loco ſuprà citato legit, Ὡς μή τοι.

Ibid.—πλήμνη.] Apud *Scholiaſtem*, notante *Barneſio*, πλήμνῃ.

Ibid.—πλήμνη γε δοάσσεται ἄκρον ἱκέσθαι Κύκλου.] Ἐπὶ τῷ καμπτῆρί σοι ὁ ἀριστερὸς ἵππος οὕτως ἐμπελασάτω ἀκριβῶς. ὥστε τὴν ἔξωθεν περιφέρειαν τοῦ τροχοῦ δόξαι ψαύειν τῆς χοινικίδος. *Schol.*

Ver. 345.—παρέλθῃ.] Cod. *Harleian.* παρέλθοι.

Ver. 346.—Ἀρείονα δῖον ἐλαύνοι.]

——μέγαν ἵππον Ἀρείονα κυανοχαίτην.
Heſiod. Ἀσπὶς Ἡρακλ. 120.

Cæterùm alii, notante *Euſtathio*, ſcribunt Ἀρίονα.

Ver. 348.—τέτραφεν.] *Al.* ἔτραφεν.

Ver.

Ὣς εἰπὼν Νέστωρ Νηλήϊος ἂψ ἐνὶ χώρῃ
Ἕζετ', ἐπεὶ ᾧ παιδὶ ἑκάστου πείρατ' ἔειπε.
Μηριόνης δ' ἄρα πέμπτος ἐΰτριχας ὡπλίσαθ' ἵππους.
Ἂν δ' ἔβαν ἐς δίφρους, ἐν δὲ κλήρους ἐβάλοντο·
Πάλλ' Ἀχιλλεύς, ἐκ δὲ κλῆρος θόρε Νεστορίδαο
Ἀντιλόχου· μετὰ τὸν δ' ἔλαχε κρείων Εὔμηλος·
Τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος·
Τῷ δ' ἔπι Μηριόνης λάχ' ἐλαυνέμεν· ὕστατος αὖτε
Τυδείδης, ὄχ' ἄριστος ἐών, λάχ' ἐλαυνέμεν ἵππους.
Σταν δὲ μεταστοιχεί· σήμηνε δὲ τέρματ' Ἀχιλλεύς,
Τηλόθεν ἐν λείῳ πεδίῳ· παρὰ δὲ σκοπὸν εἷσεν
Ἀντίθεον Φοίνικα, ὀπάονα πατρὸς ἑοῖο,
Ὡς μεμνέωτο δρόμου, καὶ ἀληθείην ἀποείποι.
Οἱ δ' ἅμα πάντες ἐφ' ἵπποισιν μάστιγας ἄειραν,
Πέπληγόν θ' ἱμᾶσιν, ὁμόκλησάν τ' ἐπέεσσιν
Ἐσσυμένως· οἱ δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο,
Νόσφι νεῶν, ταχέως· ὑπὸ δὲ στέρνοισι κονίη
Ἵστατ' ἀειρομένη, ὥστε νέφος, ἠὲ θύελλα·
Χαῖται δ' ἐῤῥώοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο·
Ἅρματα δ' ἄλλοτε μὲν χθονὶ πίλνατο πουλυβοτείρῃ,
Ἄλλοτε δ' ἀΐξασκε μετήορα· τοὶ δ' ἐλατῆρες

Sic loquutus Nestor Neleïus iterùm in loco
Resedit, postquàm suo filio uniuscujusque-rei summam dixerat.
Meriones autem quintus pulchris comantes-jubis instruxit equos.
Ascenderunt verò in sellas, sortesque injecerunt *galeæ:*
Concutiebat Achilles, & sors exiliit Nestoridæ
Antilochi: post hunc sortitus est rex Eumelus:
Post illum autem Atrides inclytus hastâ Menelaus:
Post eum verò Meriones sortitus est agere: at postremus
Tydides, longè fortissimus, sortitus est agere equos.
Steterunt autem ordine: monstravit verò metas Achilles,
Procul in plano campo; & juxta speculatorem collocavit
Deo-parem Phœnicem, armigerum patris sui,
Ut memori animo contemplaretur cursum, & veritatem referret.
Illi verò simul omnes super equos scuticas sustulerunt,
Percusseruntque loris, exhortatique sunt verbis,
Magno ardore: ii autem ocyùs percurrebant campum,
Procul à navibus celeriter: Sub pectoribus verò pulvis
Surgebat excitatus, tanquam nubes, vel procella:
Jubæ autem agitabantur flatibus venti:
Currus verò interdum quidem terræ appropinquabant almæ,
Interdum autem subsultabant sublimes; at aurigæ

Ver. 351. — ὡπλίσαθ'.] Vide suprà ad *ver.* 55; & ad ά, 140.

Ver. 355 — δουρικλειτὸς.] Ita edidit *Barnesius.* *Al.* δουρικλυτός. minùs rectè. Vide suprà ad έ, 55.

Ver. 357. — λάχ' ἐλαυνέμεν.] *Al.* τάχ' ἐλαυνέμεν. Quam lectionem & probat *Barnesius*; sed minùs rectè.

Ver. 328. Σταν δὲ μεταστοιχεί.]

Hæc ubi dicta; locum capiunt.—— *Æn.* V, 315.

Ver. 361. Ὡς μεμνέωτο δρόμου, καὶ ἀληθείην ἀποείποι.] *Barnesius* ex conjecturâ edidit, Ὡς μεμνέωτο δρόμοιο, ἀλήθειάν τ' ἀποείποι· Rationibus, ut opinor, haud satis idoneis.

Ibid. — μεμνέωτο.] Cod. *Harleian.* μεμνόωτο. *Al.* μεμνῷτο, μεμνοῖτο, & μεμνῆτο.

Ver. 362. — ἅμα.] Cod. *Harleian.* ἄρα·

Ibid. — ἐφ' ἵπποισιν μάστιγας ἄειραν, Πέπληγόν θ'.] Cod. *Harleian.* ἐφ' ἵπποιϊν.

——pronique in verbera pendent. *Æn.* V, 147.

Vide & infrà ad *ver.* 368.

Ver. 363. Πέπληγον.] Vide suprà ad γ', 31.

Ver. 364. — διέπρησσον.] Vide suprà ad ν', 192.

Ver. 365. — ὑπὸ δὲ στέρνοισι κονίη.]

Hìc subitam nigro glomerari pulvere nubem
Prospiciunt Teucri.—— *Æn.* IX, 33.

Ver. 366. — ὥστε νέφος.] Quâ ratione, ὥστε, hìc ultimam producat: item τε, *ver.* 395; & χειμέριον, *ver.* 420; vide suprà ad ά, 51. *Barnesius* legendum conjicit ὡσεὶ νέφος. Sed nihil opus.

Ver. 368. Ἅρματα δ' ἄλλοτε μὲν.]

Nonne vides? cùm præcipiti certamine campum
Corripuere, ruuntque effusi carcere currus;
Cùm spes arrectæ juvenum, exultantiaque haurit
Corda pavor pulsans: illi instant verbere torto;
Et proni dant lora; volat vi fervidus axis:
Jamque humiles, jamque elati sublime videntur
Aëra per vacuum ferri; atque assurgere in auras.
Nec mora nec requies. At fulvæ nimbus arenæ
Tollitur: —— ——
Tantus amor laudum, tantæ est victoria curæ.
Virgil. Georg. III, 103.

Quem locum inter eos recenset *Macrobius,* in quibus "*Virgilius Homerici carminis majestatem non æquet.*" Lib. V, cap. 13.

Ver. 369. — μετήορα.] Vide suprà ad β', 818.

Ver. 370. Ἔστασαν.] Vide suprà ad μ', 55.

Ibid. — πάτασσε δὲ θυμὸς ἑκάστου Νίκης ἱεμένων.]

Ἔστασαν ἐν δίφροισι· πάτασσε δὲ θυμὸς ἑκάστου
Νίκης ἱεμένων· κέκλοντο δὲ οἷσιν ἕκαστος
Ἵπποις, οἱ δ' ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πύματον τέλεον δρόμον ὠκέες ἵπποι
Ἂψ ἐφ' ἁλὸς πολιῆς, τότε δὴ ἀρετή γε ἑκάστου
Φαίνετ', ἄφαρ δ' ἵπποισι τάθη δρόμος· ὦκα δ' ἔπειτα
Αἱ Φηρητιάδαο ποδώκεες ἔκφερον ἵπποι.
Τὰς δὲ μετεξέφερον Διομήδεος ἄρσενες ἵπποι
Τρώϊοι· οὐδέ τι πολλὸν ἄνευθ' ἔσαν, ἀλλὰ μάλ' ἐγγύς·
Αἰεὶ γὰρ δίφρου ἐπιβησομένοισιν ἐΐκτην.
Πνοιῇ δ' Εὐμήλοιο μετάφρενον, εὐρέε τ' ὤμω,
Θέρμετ'· ἐπ' αὐτῷ γὰρ κεφαλὰς καταθέντε πετέσθην·
Καί νύ κεν ἢ παρέλασσ', ἢ ἀμφήριστον ἔθηκεν,
Εἰ μὴ Τυδέος υἷι κοτέσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ὅς ῥά οἱ ἐκ χειρῶν ἔβαλεν μάστιγα φαεινήν.
Τοῖο δ' ἀπ' ὀφθαλμῶν χύτο δάκρυα χωομένειο,
Οὕνεκα τὰς μὲν ὅρα ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον ἰούσας,
Οἱ δέ οἱ ἐβλάφθησαν, ἄνευ κέντροιο θέοντες.
Οὐδ' ἄρ' Ἀθηναίην ἐλεφηράμενος λάθ' Ἀπόλλων
Τυδείδην, μάλα δ' ὦκα μετέσσυτο ποιμένα λαῶν·
Δῶκε δέ οἱ μάστιγα, μένος δ' ἵπποισιν ἐνῆκεν.
Ἡ δὲ μετ' Ἀδμήτου υἱὸν κοτέουσ' ἐβεβήκει,
Ἵππειον δέ οἱ ἦξε θεὰ ζυγόν· αἱ δέ οἱ ἵπποι
Ἀμφὶς ὁδοῦ δραμέτην, ῥυμὸς δ' ἐπὶ γαῖαν ἐλύσθη.
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη,

Stabant in sellis: palpitabat autem animus cujusque
Victoriæ cupidorum; & hortabatur suos quisque
Equos: ii verò volabant pulverem excitantes per campum.
Sed quum jam extremum peragerent cursum veloces equi
Retrò mare versùs canum, tum demum virtus utique cujusque
Apparuit, statímque equis intendebatur cursus celeriter autem deindè:
Pheretiadæ pedibus veloces ante cæteros efferebant *currum* equæ.
Post eas autem ante-alios efferebant Diomedis masculi equi
Troii; neque ita multùm aberant, sed admodùm propè:
Semper enim currum ascensuris similes erant.
Flatu verò Eumeli dorsum, latique humeri,
Calefiebant: super ipsum enim capitibus repositis volabant.
Et certè vel prævertisset, vel dubiam *victoriam* fecisset,
Nisi Tydei filio iratus fuisset Phœbus Apollo,
Qui ei è manibus excussit scuticam splendidam.
Ejus verò ex oculis effusæ sunt lacrymæ indignantis,
Quòd illas quidem videret jam etiam multò celeriùs euntes,
Sui verò divinitus-affligerentur, sinè stimulo currentes.
Nec sanè Minervam fraude-lædens latuit Apollo
Tydidem, valdè autem celeriter assecuta est pastorem populorum;
Et reddidit ei scuticam, vimque equis immisit.
Ipsa verò ad Admeti filium indignata accessit,
Equinúmque ei fregit dea jugum: ei adeò equæ
Utrinque extra viam currebant, temóque in terram devolutus est.
Ipse verò è sellâ juxta rotam provolutus est,

—— exultantiaque haurit
Corda pavor pulsans, laudumque arrecta cupido.
Æn. V, 137.

Ver. 374. Ἂψ ἐφ' ἁλὸς.] *Al.* Ἂψ ἀφ' ἁλός. Atque ita legit Codex *Harleianus.*

Ver. 377. — μετεξέφερον.] *Al.* μετ' ἐξέφερον.

Ver. 380. Πνοιῇ δ' Εὐμήλοιο μετάφρενον — Θέρμετ'.
—— Humescunt spumis flatuque sequentum.
Virg. Georg. III, 111.
Macrobius & hunc locum inter eos citat, in quibus *Virgilius Homerici carminis majestatem non æquet.* " *In curuli certamine* (inquit) *Homerus alterum currum paululùm antecedentem & alterum " pænè conjunctim sequendo quâ luce signavit?*" Lib. V, cap. 13.

Ver. 382. Καί νύ κεν ἢ παρέλασσ', ἢ ἀμφήριστον.] Vide infrà ad *ver.* 526.

Ibid. — παρέλασσ' ἢ ἀμφήριστον.] *Al.* παρέλασσ' οὐδ' ἀμφήριστον. Ut infrà *ver.* 526.

Ibid. — ἀμφήριστον.] Τὸν ἀμφοτέρωθεν ἐξισούμενον, ἢ ἀμφισβητήσιμον. *Schol.*

Ver. 384. Ὅς ῥά.] *Qui scilicèt.*

Ver. 385. Τοῖο δ' ἀπ' ὀφθαλμῶν χύτο δάκρυα χωομένοιο.]
Tum verò exarsit juveni dolor ossibus ingens;
Nec lacrymis caruêre genæ. —— *Æn.* V, 172.

Ibid. — χύτο.] *Al.* σύτο.

Ver. 387. Οἱ δέ οἱ.] *Al.* Οἱ δὲ οἱ, & Οἱ δ' ἑοί.

Ibid. — θέοντες.] *Al.* θέουσαι. Sed minùs rectè; propter præcedentem ἄρσενες ἵπποι *ver.* 377: Uti notavit *Barnesius.*

Ver. 391. — ἐβεβήκει.] Vide suprà ad φ', 352; ad ω', 751; & ad ά, 37.

Ver. 393. — ῥυμὸς.] Τὸ δίηκον ἀπὸ τοῦ ἅρματος ἕως τοῦ ζυγοῦ ξύλον. *Schol.*

Ver.

2

Ἀγκῶνάς τε περιδρύφθη, στόμα τε, ῥῖνάς τε,
Θρυλλίχθη δὲ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι· τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Τυδείδης δὲ παρατρέψας ἔχε μώνυχας ἵππους,
Πολλὸν τῶν ἄλλων ἐξάλμενος· ἐν γὰρ Ἀθήνη
Ἵπποις ἧκε μένος, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῦδος ἔθηκε.
Τῷ δ' ἄρ' ἔπ', Ἀτρείδης εἶχε ξανθὸς Μενέλαος.
Ἀντίλοχος δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατρὸς ἑοῖο·
Ἔμβητον, καὶ σφῶϊ τιταίνετον ὅττι τάχιστα.
Ἤτοι μὲν κείνοισιν ἐριζέμεν οὔτι κελεύω
Τυδείδεω ἵπποισι δαΐφρονος, οἷσιν Ἀθήνη
Νῦν ὤρεξε τάχος, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῦδος ἔθηκεν·
Ἵππους δ' Ἀτρείδαο κιχάνετε, μηδὲ λίπησθον,
Καρπαλίμως, μὴ σφῶϊν ἐλεγχείην καταχεύῃ
Αἴθη, θῆλυς ἐοῦσα· τίη λείπεσθε, φέριστοι;
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται·
Οὐ σφῶϊν κομιδὴ παρὰ Νέστορι ποιμένι λαῶν
Ἔσσεται, αὐτίκα δ' ὔμμε κατακτενεῖ ὀξέϊ χαλκῷ,
Αἴκ' ἀποκηδήσαντε φερώμεθα χεῖρον ἄεθλον.
Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον, καὶ σπεύδετον ὅττι τάχιστα·
Ταῦτα δ' ἐγὼν αὐτὸς τεχνήσομαι, ἠδὲ νοήσω,
Στεινωπῷ ἐν ὁδῷ παραδύμεναι· οὐδέ με λήσει.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ, ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
Μᾶλλον ἐπιδραμέτην ὀλίγον χρόνον· αἶψα δ' ἔπειτα
Στεῖνος ὁδοῦ κοίλης ἴδεν Ἀντίλοχος μενεχάρμης·
Ῥωχμὸς ἔην γαίης, ᾗ χειμέριον ἀλὲν ὕδωρ
Ἐξέρρηξεν ὁδοῖο, βάθυνε δὲ χῶρον ἅπαντα·
Τῇ ῥ' εἶχεν Μενέλαος, ἁματροχιὰς ἀλεείνων.

Cubitósque circumcircà-laceratus est, ósque, narésque;
Collisáque est frons ad supercilia: ei autem oculi
Lacrymis impleti-sunt, liquidáque ei hæsit vox.
Tydides verò prævertens dirigebat solidos-ungulis equos,
Longè præ aliis emicans; Minerva enim
Equis immisit vim, & ei gloriam imposuit.
Post illum autem Atrides agebat *equos* flavus Menelaüs.
Antilochus verò equos adhortabatur patris sui;
" Incumbite, & vos intendite quàm-celerrimè.
" Cum illis quidem contendere haud jubeo
" Tydidæ equis bellicosi, quibus Minerva
" Nunc præbuit celeritatem, & ipsi gloriam imposuit;
" Sed equos Atridæ assequimini, neque relinquimini,
" Rapidè; nè vobis dedecus offundat
" Æthe, fœmina cùm-sit: Cur deficitis, præstantissimi?
" Sic enim denuntio, & certè perfectum erit:
" Non *ampliùs* vobis curatio-benigna apud Nestorem pastorem populorum
" Erit, statim autem vos interficiet acuto ære;
" Si remissi referamus vilius præmium.
" Sed insequimini, & festinate quàm-citissimè:
" Hæc autem ego ipse machinabor, atque dispiciam,
" Angustâ in viâ astu-præterire: neque me fallet.
Sic dixit: Illi verò, domini veriti minas,
Acriùs cucurrerunt exiguo tempore; statimque deindè
Angustiam viæ cavæ vidit Antilochus bellicosus:
Scissura erat terræ, quâ hyemalis collecta aqua
Ruperat viæ *partem*, profundúmque fecerat locum totum:
Hâc dirigebat Menelaüs, rotarum-concursum vitans.

Ver. 397.—θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.] Vide suprà ad ε', 696.

Ver. 398. Τυδείδης δὲ παρατρέψας.]

Radit iter lævum interior, subitusque priorem
Præterit ———— *Æn.* V, 170.

Ver. 404. Ἤτοι μὲν κείνοισιν ἐριζέμεν οὔτι κελεύω.]

Non jam prima peto Mnestheus, neque vincere certo.
Quanquam ô! sed superent, quibus hoc, Neptune, dedisti,
Extremos pudeat rediisse: hoc vincite ————
Et prohibete nefas. ———— *Æn.* V, 194.

Ver. 405. Τυδείδεω.] Pronuntiabatur Τυδείδω.

Ver. 408.—καταχεύῃ.] Cod. *Harleian.* καταθείη.

Ver. 411.—κομιδὴ.] *Al.* βιοτή.

Ver. 417.—οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν, Μᾶλλον ἐπιδραμέτην.]

———————— Olli certamine summo
Procumbunt. ———— *Æn.* V, 197.

Ver. 422. Τῇ ῥ' εἶχεν Μενέλαος.]

———————— Sed cæca Menœtes,
Saxa timens, proram pelagi detorquet ad undas.
Quò diversus abis? iterùm, Pete saxa, Menœte,
Cum clamore Gyas revocabat; & ecce Cloanthum
Respicit instantem tergo, & propiora tenentem.
Æn. V, 164

Ἀντίλοχος δὲ παρατρέψας ἔχε μώνυχας ἵππους
Ἐκτὸς ὁδοῦ, ὀλίγον δὲ παρακλίνας ἐδίωκεν.
Ἀτρείδης δ' ἔδδεισε, καὶ Ἀντιλόχῳ ἐγεγώνει·
Ἀντίλοχ', ἀφραδέως ἱππάζεαι· ἀλλ' ἀνεχ' ἵππους·
Στεινωπὸς γὰρ ὁδὸς, τάχα δ' εὐρυτέρη παρελάσσεις·
Μήπως ἀμφοτέρους δηλήσεαι, ἅρματι κύρσας.
Ὣς ἔφατ'· Ἀντίλοχος δ' ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον ἔλαυνε,
Κέντρῳ ἐπισπέρχων, ὡς οὐκ ἀΐοντι ἐοικώς.
Ὅσσα δὲ δίσκου οὖρα καταμαδίοιο πέλονται,
Ὅντ' αἰζηὸς ἀφῆκεν ἀνὴρ, πειρώμενος ἥβης,
Τόσσον ἐπιδραμέτην· αἱ δ' ἠρώησαν ὀπίσσω
Ἀτρείδεω· αὐτὸς γὰρ ἑκὼν μεθέηκεν ἐλαύνειν,
Μήπως συγκύρσειαν ὁδῷ ἔνι μώνυχες ἵπποι,
Δίφρους τ' ἀνστρέψειαν ἐϋπλεκέας, κατὰ δ' αὐτοὶ
Ἐν κονίῃσι πέσοιεν, ἐπειγόμενοι περὶ νίκης.
Τὸν καὶ νεικείων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ἀντίλοχ', οὔτις σεῖο βροτῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
Ἔρρ', ἐπεὶ οὐ σ' ἔτυμόν γε φάμεν πεπνύσθαι Ἀχαιοί.
Ἀλλ' οὐ μὰν οὐδ' ὣς ἄτερ ὅρκου οἴσῃ ἄεθλον.
Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε·
Μή μοι ἐρύκεσθον, μηδ' ἕστατον ἀχνυμένω κῆρ·
Φθήσονται τούτοισι πόδες καὶ γοῦνα καμόντα,
Ἢ ὑμῖν· ἄμφω γὰρ ἀτέμβονται νεότητος.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ, ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
Μᾶλλον ἐπιδραμέτην, τάχα δέ σφισιν ἄγχι γένοντο.

Antilochus autem deflectens impellebat solidos-ungulis equos
Extra viam, parumpérque avertens insequebatur.
Atrides verò extimuit, & Antilocho inclamavit;
" Antiloche, temerè equos-agis; sed contine equos:
" Angusta enim via; mox verò latiore præterages:
" Nè-fortè utrosque lædas, currui curru impacto.
Sic dixit: Antilochus autem adhuc etiam multò magis agebat,
Stimulo adurgens, tanquam non audienti similis.
Quantus verò disci jactus ab-humero-vibrati est,
Quem juvenis emiserit vir, periculum-faciens juvenilis-vigoris;
Tantum cursu-emicârunt: illæ verò cesserunt retrò
Atridæ; ipse enim sponte remisit agitare;
Nè-fortè colliderentur in viâ solidi-ungulis equi,
Currúsque everterent elegantèr-compactos, ipsi autem
In pulveres deciderent, festino-cursu-contendentes de victoriâ.
Hunc & objurgans allocutus est flavus Meneläus;
" Antiloche, nemo te mortalium perniciosior alius:
" Vale, neque enim te verè omninò dicebamus sapere Achivi.
" Sed certè nè sic quidem sine juramento auferes præmium.
Sic locutus, equos exhortatus-est, dixítque;
" Nè mihi inhibemini, néve stetis dolentes corde:
" Antè illis pedes & genua lassabuntur,
" Quàm vobis; ambo enim privati sunt juventute.
Sic dixit: illi verò, regis veriti hortatum,
Acriùs cucurrerunt, & statim ipsis proximi facti sunt.

Ibid. Τῇ ῥ'.] *Eâ utique*——*Eâ, inquam*——.

Ibid.—ἁματροχιάς.] Τὰς τῶν τροχῶν συγκρούσεις τὰς ἀπὸ τῶν ἄλλων ἁρμάτων. *Schol.* Τὸν—Καλλίμαχον ἔλαθεν ἡ διαφορὰ τῆς ἁρματροχίας, ἣν ἔχει πρὸς τὴν χωρὶς τοῦ ρ λεγομένην ἁματροχίαν· ἔστι δὲ ἁματροχία, τὸ ἅμα τρέχειν καὶ μὴ ἀπολείπεσθαι, οἷον ὁμοδρομία τις οὖσα· τροχοὺς γὰρ τοὺς δρόμους ἔλεγον· ἁρματροχία δὲ, τῶν τροχῶν τὸ ἴχνος. Ἄμφω δὲ παρ' Ὁμήρῳ κεῖται, δυνάμεις αὐτῶν τοῦ Ποιητοῦ ἐξηγησαμένου. Ὅτι γὰρ τὸ ἅμα τρέχειν δηλοῖ ἁματροχία, παρίστησιν, ἐπὶ τοῦ Μενελάου λέγων· "Τῇ ῥ' εἶχεν "Μενέλαος, ἁματροχίας ἀλεείνων·" ὑπελείπετο γὰρ, διὰ τὸν ῥωχμὸν τῆς γῆς, τὴν συνέμπτωσιν τοῦ δρόμου φυλασσόμενος.—Ἁρματροχία δὲ, ὅτι τὸ ἀπὸ τῶν τροχῶν ἴχνος δηλοῖ, αὐτὸς πάλιν παρίστησι, λέγων, (infrà, *ver.* 504;) "οὐδ' ἄρα πολλὴ γίγνετ' "ἐπισσώτρων ἁρματροχιὴ κατόπισθεν, Ἐν λεπτῇ κονίῃ·" διὰ γὰρ τὸ λεπτὸν καὶ ὀλίγον τῆς κόνεως, μὴ πολὺ γίγνεσθαι τὸ τῶν ἐπισσώτρων ἴχνος φησίν. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 4.

Ver. 423. Ἀντίλοχος δὲ παρατρέψας.] Vide suprà ad *ver.* 398.

Ver. 424.—παρακλίνας.] Vide suprà ad ά, 309, & 338.

Ver. 427.—παρελάσσεις.] *Al.* παρελάσσῃς.

Ver. 430.—ἀΐοντι.] Vide suprà ad ό, 252.

Ver. 431.—κατωμαδίοιο.] Ὃν ἀφιᾶσι κατὰ τῶν ὤμων τρέχοντες, *Schol.*

Ver. 432. Ὅντ'.] *Quem scilicèt*——.

Ibid.—πειρώμενος ἥβης.] Vide suprà ad ό, 359; & ad ν, 168.

Ver. 434. Ἀτρείδεω.] Vide suprà ad *ver.* 405.

Ver. 437. Ἐν κονίῃσι πέσοιεν.] Vide suprà ad ν', 508.

Ver. 443.—ἀχνυμένω.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 444. Φθήσονται.] Apud *Scholiastem*, notante *Barnesio*, Φθίσονται. Cujus vocis de prosodiâ, vide suprà ad β', 833.

Ver. 446.—οἱ δὲ, ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν, Μᾶλλον ἐπιδραμέτην.] Vide suprà ad *ver.* 417.

Ver.

Ἀργεῖοι δ' ἐν ἀγῶνι καθήμενοι εἰσορόωντο
Ἵππους, τοὶ δὲ πέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
Πρῶτος δ' Ἰδομενεύς, Κρητῶν ἀγός, ἐφράσαθ' ἵππους·
Ἧστο γὰρ ἐκτὸς ἀγῶνος ὑπέρτατος ἐν περιωπῇ·
Τοῖο δ' ἄνευθεν ἐόντος, ὁμοκλητῆρος ἀκούσας,
Ἔγνω· φράσσατο δ' ἵππον ἀριπρεπέα προὔχοντα,
Ὃς τὸ μὲν ἄλλο τόσον φοῖνιξ ἦν, ἐν δὲ μετώπῳ
Λευκὸν σῆμ' ἐτέτυκτο περίτροχον, ἠΰτε μήνη.
Στῆ δ' ὀρθός, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Οἶος ἐγὼν ἵππους αὐγάζομαι, ἦε καὶ ὑμεῖς;
Ἄλλοι μοι δοκέουσι παροίτεροι ἔμμεναι ἵπποι,
Ἄλλος δ' ἡνίοχος ἰνδάλλεται· αἱ δέ που αὐτοῦ
Ἔβλαβεν ἐν πεδίῳ, αἳ κεῖσέ γε φέρτεραι ἦσαν·
Ἤτοι γὰρ τὰς πρῶτα ἴδον περὶ τέρμα βαλούσας,
Νῦν δ' οὔπω δύναμαι ἰδέειν· πάντη δέ μοι ὄσσε
Τρωϊκὸν ἂμ πεδίον παπταίνετον εἰσορόωντι.
Ἠὲ τὸν ἡνίοχον φύγον ἡνία, οὐδὲ δυνάσθη
Εὖ σχεθέειν περὶ τέρμα, καὶ οὐκ ἐτύχησεν ἑλίξας·
Ἔνθα μιν ἐκπεσέειν οἴω, σύν θ' ἅρματα ἆξαι·
Αἱ δ' ἐξηρώησαν, ἐπεὶ μένος ἔλλαβε θυμόν.
Ἀλλὰ ἴδεσθε καὶ ὔμμες ἀνασταδόν· οὐ γὰρ ἔγωγε
Εὖ διαγινώσκω· δοκέει δέ μοι ἔμμεναι ἀνὴρ
Αἰτωλὸς γενεήν, μετὰ δ' Ἀργείοισιν ἀνάσσει,
Τυδέος ἱπποδάμου υἱός, κρατερὸς Διομήδης.
Τὸν δ' αἰσχρῶς ἐνένισπεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας·

Argivi verò in circo sedentes spectabant
Equos; illi autem volabant pulverem-excitantes per-campum.
Primus verò Idomeneus, Cretum dux, visos-agnovit equos:
Sedebat enim extra circum sublimis in speculâ:
Illum autem, procul licèt-esset, *equos*-increpantem ut-audiit,
Agnovit; & vidit equum notabilem præeuntem,
Qui quidem cætero toto *corpore* spadix erat, at in fronte
Alba macula erat rotunda, tanquam luna.
Surrexit autem, & sermonem inter Argivos dixit;
" O amici, Argivorum ductores, atque principes;
" Solúsne ego equos nosco, an & vos?
" Alii mihi videntur priores esse equi,
" Alius & auriga videtur; Illæ verò alicubi fortè
" Læsæ-sunt in campo, quæ eoúsque utique præstantiores erant:
" Profectò enim illas primùm vidi metam circumflexisse;
" Nunc verò nequaquam possum videre; undique autem mihi oculi
" Troïcum per-campum lustrant prospectanti.
" Aut aurigam fugerunt habenæ, neque potuit
" Benè continere circa metam, & non feliciter flexit:
" Illic eum excidisse reor, currúsque confregisse;
" Ipsæque extra-viam-cucurrerunt, postquàm furor occupavit animum.
" Sed intuemini & vos surgentes; non enim ego sanè
" Cernens-dignosco: videtur autem mihi esse vir
" Ætolus genere, intérque Argivos imperat,
" Tydeï equûm-domitoris filius, fortis Diomedes.
Hunc autem probrosis-verbis objurgavit Oïlei *filius* velox Ajax;

Ver. 449.—τοὶ δὲ.] *Al.* οἱ δέ.

Ver. 450—453.—ἐφράσαθ——φράσσατο.] Vide suprà ad *ver.* 126.

Ver. 451—455. Ἧστο——ἐτέτυκτο.] Vide suprà ad φ', 352; & ad δ', 492.

Ibid.—περιωπῇ.] Τόπος ὑψηλός, ἀφ' οὗ ἔστι περιβλέψαι καὶ ἰδεῖν πάντα. *Schol.*

Ver. 453.—φράσσατο δ' ἵππον ἀριπρεπέα προὔχοντα.]

——————quem Thracius albis
Portat equus bicolor maculis; vestigia primi
Alba pedis, frontemq; ostentans arduus albam.

Æn. V, 565.

Ver. 454.—φοῖνιξ.] Vide suprà ad β', 267.

Ver. 455.—σῆμ' ἐτέτυκτο.] Cod. *Harleian.* σῆμα τέτυκτο.

Ver. 460.—ἡνίοχος ἰνδάλλεται.] Quâ ratione, ἡνίοχος, hîc ultimam producat; item ἀμείβεσθον, *ver.* 492; & ἄρα, *ver.* 510; & Σθένελος, *ver.* 511; vide suprà ad α', 51. *Al.* ἡνίοχός μ' ἰνδάλλεται.

Ver. 463. Νῦν δ' οὔπω.] *Al.* Νῦν δ' οὔπη. Quo modo legit & Codex *Harleianus.*

Ver. 465.—φύγον.] *Al.* φύγεν.

Ver. 466.—ἑλίξας.] Συστρέψας περὶ τὴν κάμψιν τοὺς ἵππους. *Schol.*

Ver. 467.—σύν θ' ἅρματα ἆξαι.] Cod. *Harleian.* κατά θ' ἅρματα ἆξαι. Ut suprà *ver.* 341.

Ver. 470.—διαγινώσκω.] Vide suprà ad *ver.* 240.

Ver. 472.—ἱπποδάμου.] Vide suprà ad β', 23.

Ver. 473.—ἐνένισπεν.] *Barnesius* in uno MS scriptum repperit ἐνένιπτεν· Quæ & proba Lectio. Vide suprà ad ό, 546.

Ἰδομενεῦ, τί πάρος λαβρεύεαι; αἱ δέ τ' ἄνευθεν
Ἵπποι ἀερσίποδες πολέος πεδίοιο δίενται.
Οὔτε νεώτατός ἐσσι μετ' Ἀργείοισι τοσοῦτον,
Οὔτε τοι ὀξύτατον κεφαλῆς ἐκδέρκεται ὄσσε·
Ἀλλ' αἰεὶ μύθοις λαβρεύεαι· οὐδέ τί σε χρὴ
Λαβραγόρην ἔμεναι· πάρα γὰρ καὶ ἀμείνονες ἄλλοι.
Ἵπποι δ' αὗτε ἔασι παροίτεροι, αἳ τὸ πάρος περ,
Εὐμήλου, ἐν δ' αὐτὸς ἔχων εὔληρα βέβηκε.
Τὸν δὲ χολωσάμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Αἶαν, νείκει ἄριστε, κακοφραδὲς, ἄλλα τε πάντα
Δεύεαι Ἀργείων, ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής.
Δεῦρό νυν ἢ τρίποδος περιδώμεθον, ἠὲ λέβητος·
Ἵστορα δ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα θείομεν ἄμφω,
Ὁππότεραι πρόσθ' ἵπποι· ἵνα γνοίης ἀποτίνων.
Ὣς ἔφατ'· ὤρνυτο δ' αὐτίκ' Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
Χωόμενος, χαλεποῖσιν ἀμείψασθαι ἐπέεσσι·
Καί νύ κε δὴ προτέρω ἔτ' ἔρις γένετ' ἀμφοτέροισιν,
Εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αὐτὸς ἀνίστατο, καὶ φάτο μῦθον·
Μηκέτι νῦν χαλεποῖσιν ἀμείβεσθον ἐπέεσσιν,
Αἶαν, Ἰδομενεῦ τε, κακοῖς· ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε·
Καὶ δ' ἄλλῳ νεμεσᾶτον, ὅ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι·
Ἀλλ' ὑμεῖς ἐν ἀγῶνι καθήμενοι εἰσοράασθε
Ἵππους· οἱ δὲ τάχ' αὐτοὶ ἐπειγόμενοι περὶ νίκης
Ἐνθάδ' ἐλεύσονται· τότε δὲ γνώσεσθε ἕκαστος

" Idomeneu, cur continuò garris? Illæ verò procul
" Equæ pedes-in-altum-attollentes amplum per campum currunt.
" Neque minimus-natu es inter Argivos tantum,
" Neque tibi acutissimè ex capite prospiciunt oculi;
" Sed semper verbis garris: Nec tamen omninò te decet
" Loquacem esse: adsunt enim & præstantiores alii.
" Equæ verò sunt priores, quæ & anteà,
" Eumeli; ipséque tenens lora vehitur.
Hunc autem iratus Cretum dux contrà allocutus est;
" Ajax, rixâ optime, maledice; inque cæteris omnibus
" Inferior-es Argivis, tibi quippè mens est insolens.
" Agè jam vel tripode deposito-certemus, vel lebete;
" Arbitrum autem Atridem Agamemnonem faciamus ambo,
" Utræ anteriores equæ: ut sentias persolvens.
Sic dixit: Surrexit verò protinùs Oïlei *filius* velox Ajax,
Iratus, asperis ut-exciperet *eum* verbis:
Et omninò jam ulteriùs adhuc contentio progressa-esset utrisque,
Si non Achilles ipse surrexisset, & dixisset;
" Nè ampliùs nunc asperis altercemini verbis,
" Ajax, Idomeneúque, malis; neque enim par-est:
" Quin & alii succenseretis, quicunque talia faceret:
" Sed vos in circo sedentes spectate
" Equos; ii autem citò ipsi festino-cursu-contendentes de victoriâ
" Huc venient: tum verò cognoscetis singuli

Ver. 474.—τί πάρος λαβρεύεαι.] Λοιδοροῦσιν οὐδὲν ἐφαπτόμενοι τῶν σωματικῶν, ἀλλὰ τοῖς ἁμαρτήμασι τοὺς ψόγους ἐπιφέροντες,—(infrà *ver.* 483;) " Αἶαν, νείκει ἄριστε, κακοφραδές." Καὶ, " Ἰδομενεῦ, τί πάρος λαβρεύεο; οὐδέ τι σὲ χρὴ Λαβραγόρην " ἔμεναι." *Plutarch. de audiendis Poëtis.* Vide suprà ad β', 246.

Ibid.—λαβρεύεαι.] Apud *Plutarchum*, loco jam citato, λαβρεύεο.

Ver. 475.—δίενται.] *Al.* δίονται.

Ver. 479. Λαβραγόρην.] Προπετῶς ἐν τοῖς λόγοις. *Schol.*

Ibid.—ἀμείνονες.] Cod. *Harleian.* ἀμύμονες.

Ver. 481.—βέβηκε.] Vide suprà ad ν', 736; & ad α', 37.

Ver 483.—νείκει ἄριστε.] Cod. *Harleian.* νείκη ἄριστε. *Al.* νεῖκος ἄριστε.

Ver. 485. Δεῦρό νυν ἢ τρίποδος περιδώμεθον.] Ita *Odyss.* ψ', 78;

——αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς.

Et apud *Aristophanem*;

——ἐθέλω περὶ τῆς κεφαλῆς περιδόσθαι. *Equites, ver.* 788.

Ubi *Scholiastes* locum hunc hoc modo citat;

Δεῦρό γε νῦν τρίποδος περιδώμεθα.

Quin & Cod. *Harleian.* à *Tho. Bentleio*, itémque Cod. *Oxon.* à *Barnesio* collatus, hîc legunt περιδώμεθα. Vide suprà ad κ', 105.

Ver. 487.—γνοίης.] *Al.* γνώῃς.

Ibid.—ἀποτίνων.] Vide suprà ad β', 43; & ad γ', 279.

Ver. 488.—ὤρνυτο.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 492.—ἀμείβεσθον ἐπέεσσι.] Cod. *Harleian.* ἀμείβεσθε ἐπέεσσι. Quæ quidem Syntaxis satis rectè se haberet, quia omne *Duale* est necessariò *Plurale*; (Vide suprà ad α', 566:) Prosodia autem nullâ, ut opinor, ratione ferri posset.

Ver. 493. Αἶαν, Ἰδομενεῦ τε.] Edidit *Barnesius*, Αἶαν τ', Ἰδομενεῦ τε. Sed nihil opus: Quâ enim ratione, vox, Αἶαν, ultimam hîc, etiam extra cæsuram, producat; vide suprà ad α', 51.

Ibid.—κακοῖς.] Legendum videtur κακῶς· ex conjecturâ eruditissimi *Johannis Jortini*.

Ver. 494.—ῥέζοι.] *Al.* ῥέξοι.

Ver.

Ἵππους Ἀργείων, οἳ δεύτεροι, οἵ τε πάροιθεν.
Ὣς φάτο· Τυδείδης δὲ μάλα σχεδὸν ἦλθε διώκων,
Μάστι δ' αἰὲν ἔλαυνε κατωμαδόν· οἱ δέ οἱ ἵπποι
Ὑψόσ' ἀειρέσθην ῥίμφα πρήσσοντε κέλευθον·
Αἰεὶ δ' ἡνίοχον κονίης ῥαθάμιγγες ἔβαλλον·
Ἅρματα δὲ χρυσῷ πεπυκασμένα κασσιτέρῳ τε,
Ἵπποις ὠκυπόδεσσιν ἐπέτρεχον· οὐδέ τε πολλὴ
Γίνετ' ἐπισσώτρων ἁρματροχιὴ κατόπισθεν
Ἐν λεπτῇ κονίῃ· τὼ δὲ σπεύδοντε πετέσθην·
Στῆ δὲ μέσῳ ἐν ἀγῶνι, πολὺς δ' ἀνεκήκιεν ἱδρὼς
Ἵππων, ἔκ τε λόφων καὶ ἀπὸ στέρνοιο χαμᾶζε.
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος,
Κλῖνε δ' ἄρα μάστιγα ποτὶ ζυγόν· οὐδὲ μάτησεν
Ἴφθιμος Σθένελος, ἀλλ' ἐσσυμένως λάβ' ἄεθλον·
Δῶκε δ' ἄγειν ἑτάροισιν ὑπερθύμοισι γυναῖκα,
Καὶ τρίποδ' ὠτώεντα φέρειν· ὁ δ' ἔλυεν ὑφ' ἵππους.
Τῷ δ' ἄρ' ἔπ' Ἀντίλοχος Νηλήϊος ἤλασεν ἵππους,
Κέρδεσιν, οὔτι τάχει γε παραφθάμενος Μενέλαον·
Ἀλλὰ καὶ ὣς Μενέλαος ἔχ' ἐγγύθεν ὠκέας ἵππους·
Ὅσσον δὲ τροχοῦ ἵππος ἀφίσταται, ὅς ῥά τ' ἄνακτα
Ἕλκῃσιν πεδίοιο τιταινόμενος σὺν ὄχεσφιν,
Τοῦ μέν τε ψαύουσιν ἐπισσώτρου τρίχες ἄκραι
Οὐραῖαι, ὁ δέ τ' ἄγχι μάλα τρέχει, οὐδέ τι πολλὴ

" Equos Argivorum, qui ſecundi, quique priores.
Sic dixit: Tydides autem valdè propè venit urgens,
Scuticâ verò aſſiduè feriebat ſuper humeros; ei autem equi
In altum tollebantur citò conficientes viam:
Aſſiduè verò aurigam pulveris guttæ percutiebant:
Currus autem auro accuratè elaborati ſtannóque
Ponè equos veloces currebant; neque profunda
Fiebat canthorum orbita retrò
In tenui pulvere: hi nempè feſtinantes volabant.
Stetit autem medio in circo, multúſque exiliebat ſudor
Equorum, éque cervicibus & à pectore in-terram.
Ipſe verò è ſellâ in terram deſiliit collucente,
Acclinavítque ſcuticam ad jugum: neque ſegnis erat
Fortis Sthenelus, ſed properè accepit præmium;
Deditque abducendam ſociis magnanimis mulierem,
Et tripodem anſatum aſportandum; ipſe verò ſolvit equos.
Poſt eum autem Antilochus Neleïus agebat equos,
Dolis, haud quidem celeritate præveniens Menelaum;
Sed & ſic Menelaus agebat propè veloces equos:
Quantum verò à rotâ equus diſtat, qui quidem dominum
Trahit per campum niſu-contento cum curribus;
Hujus quidem attingunt canthum pili extremi
Caudæ, is autem propè admodum currit, neque prorsùs magnum

Ver. 500. Μάστι δ' αἰὲν.] Ita edidit *Barneſius.* *Vulgg.* Μάστιγι δ' αἰέν. Quod, ut opinor, ferri non poteſt; nam Μάστιγι, ut ipſe notavit *Barneſius*, *mediam* ſemper producit. Τὸ δὲ, Μάστιγι, Μάστι τινὲς γράφουσι, ἐκτείνοντες τὴν λήγουσαν· ὁμοίως τῷ, " Μήτι τοι δρυτόμος μέγ' ἀμείνων." [ſupra *ver.* 315.] Καί ἐστιν, ὥσπερ μῆτις, μήτιος, μήτιϊ, καὶ κατὰ κρᾶσιν, μήτι· οὕτω καὶ μάστις, μάστιος, μάστιϊ, μάστι. *Euſtath.* Firmatur porrò hæc lectio *Odyſſ.* ό, 187;

Ἦ καὶ ἐφ' ἵπποιϊν μάστιν βάλεν.——

Ver. 501.—πρήσσοντε.] Vide ſuprà ad ν', 192.

Ver. 504.— οὐδέ τε πολλή.] Cod. *Harleian.* οὐδέ τι πολλή. Quo modo & in uno MS ſcriptum repperit *Barneſius.* *Porphyrius* autem *Quæſt. Homeric.* 4, legit; οὐδ' ἄρα πολλή.

Ibid—οὐδέ τε πολλὴ Γίνετ' ἐπισσώτρων ἁρματροχιή.] Vide ſuprà ad *ver.* 422.

Ver. 507.—πολὺς δ' ἀνεκήκιεν ἱδρώς.]
——ſudor fluit undique rivis. *Æn.* V, 200.

Ver. 510. Κλῖνε.] Vide ſuprà ad ά, 309.

Ibid.—ἄρα.] *Ut fieri ſolet.*——

Ver. 512. Δῶκε δ' ἄγειν.]
——quem Thracius olim
Anchiſæ genitori in magno munere Ciſſeus
Ferre ſui *dederat* monimentum & pignus amoris
Æn. V, 536.

Ver. 513. Καὶ τρίποδ' ὠτώεντα.] Ὃν [τρίποδα] εἰκὸς ὑπὸ Διομήδους ἀνατεθῆναι ὕστερον ἐν Δελφοῖς, ὡς δῆλον ἐξ ἐπιγράμματος οὗδε·

Χάλκεός εἰμι τρίπους, Πυθοῖ δ' ἀνάκειμαι ἄγαλμα,
Καί μ' ἐπὶ Πατρόκλῳ θῆκε πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Τυδείδης δ' ἀνέθηκε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Νικήσας ἵπποισι παρὰ πλατὺν Ἑλλήσποντον. *Euſtath.*

Ibid.—ἔλυεν ὑφ'.] Vide ſuprà ad ν', 103; & ad ό, 24. *Al.* ἔλυσεν ὑφ', & ἐλύσαθ' ὑφ'.

Ver. 514.—ἄρ'.] Non hîc vacat iſtud ἄρ'· ſed vim habet in connectendâ ſententiâ cum eo quod præceſſit, *ver.* 433.

Ver. 515.—παραφθάμενος.] Vide ſuprà ad β', 43.

Ver. 517.—ὅς ῥά τ'.] *Qui ſcilicèt.*——

Ver. 520.—οὐδέ τι πολλή.] *Al.* οὐδέ τε πολλή. Ut ſuprà *ver.* 504.

Ver.

Χώρῃ μεσσηγὺς, πολέος πεδίοιο θέοντος·
Τόσσον δὴ Μενέλαος ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
Λείπετ'· αὐτὰρ τὰ πρῶτα καὶ ἐς δίσκουρα λέλειπτο,
Ἀλλά μιν αἶψα κίχανεν· ὀφέλλετο γὰρ μένος ἠΰ
Ἵππου τῆς Ἀγαμεμνονέης καλλίτριχος Αἴθης·
Εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω γένετο δρόμος ἀμφοτέροισι,
Τῷ κέν μιν παρέλασσ', οὐδ' ἀμφήριστον ἔθηκεν.
Αὐτὰρ Μηριόνης, θεράπων ἐῢς Ἰδομενῆος,
Λείπετ' ἀγακλῆος Μενελάου δουρὸς ἐρωήν.
Βάρδιστοι μὲν γάρ οἱ ἔσαν καλλίτριχες ἵπποι,
Ἥκιστος δ' ἦν αὐτὸς ἐλαυνέμεν ἅρμ' ἐν ἀγῶνι.
Υἱὸς δ' Ἀδμήτοιο πανύστατος ἤλυθεν ἄλλων,
Ἕλκων ἅρματα καλὰ, ἐλαύνων πρόσσοθεν ἵππους.
Τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Στὰς δ' ἄρ' ἐν Ἀργείοις ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευε·
Λοῖσθος ἀνὴρ ὤριστος ἐλαύνει μώνυχας ἵππους·
Ἀλλ' ἄγε δή οἱ δῶμεν ἀέθλιον, ὡς ἐπιεικὲς,
Δεύτερ'· αὐτὰρ τὰ πρῶτα φερέσθω Τυδέος υἱός,
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ὡς ἐκέλευε·
Καί νύ κεν οἱ πόρεν ἵππον, (ἐπήνησαν γὰρ Ἀχαιοὶ)
Εἰ μὴ ἄρ' Ἀντίλοχος, μεγαθύμου Νέστορος υἱὸς
Πηλείδην Ἀχιλῆα δίκῃ ἠμείψατ' ἀναστάς·
Ὦ Ἀχιλεῦ, μάλα τοι κεχολώσομαι, αἴκε τελέσσῃς
Τοῦτο ἔπος· μέλλεις γὰρ ἀφαιρήσεσθαι ἄεθλον,
Τὰ φρονέων, ὅτι οἱ βλάβεν ἅρματα καὶ ταχέ' ἵππω,
Αὐτός τ' ἐσθλὸς ἐών· ἀλλ' ὤφελεν ἀθανάτοισιν
Εὔχεσθαι, τό κεν οὔτι πανύστατος ἦλθε διώκων.

Spatium in medio, per amplum campum currente:
Tantum jam Menelaüs eximio Antilocho
Poſterior erat: quanquam priùs etiam ad diſci-jactum relictus erat;
Sed & ipſum ſtatim aſſecutus eſt; augebatur enim vis valida
Equæ Agamemnoniæ jubis-pulchræ Æthes:
Quòd ſi adhuc ulteriùs fuiſſet curſus ambobus,
Eo certè eum præteriiſſet, neque dubiam *victoriam* reliquiſſet.
Sed Meriones, famulus ſtrenuus Idomenei,
Poſterior-erat inclyto Menelao haſtæ jactu.
Tardiſſimi enim ei erant pulchri-jubis equi,
Minimè-peritus erat & ipſe agendi currum in certamine.
Filius verò Admeti omnium ultimus venit,
Trahens currus pulchros, agens antè equos.
Hunc autem ut vidit miſeratus eſt pedibus-valens nobilis Achilles:
Stans autem inter Argivos verba alata dixit:
“ Ultimus vir præſtantiſſimus agit ſolidos-ungulis equos:
“ Sed agedum ei demus præmia, ut par eſt,
“ Secunda: at prima ferat Tydei filius.
Sic dixit: Illi omnes comprobârunt, ſicut jubebat:
Et ei ſanè dediſſet equam, (comprobârunt enim Achivi;)
Si non Antilochus, magnanimi Neſtoris filius,
Pelidæ Achilli jure reſpondiſſet ſurgens:
“ O Achille, valdè tibi iraſcar, ſi perfeceris
“ Hoc verbum; ablaturus enim es *mihi* præmium,
“ His motus, quòd ei divinitus læſi ſunt currus & veloces equæ,
“ Ipſéque peritus licèt eſſet: ſed debui timmortalibus
“ Vota facere, tum nequaquam ultimus omnium veniſſet *equos* urgens:

Ver. 523.—δίσκουρα.] *Al.* δίσκ' οὖρα. Vide ſuprà ad *ver.* 431.

Ibid.—λέλειπτο.] Vide ſuprà ad φ', 352; & ad δ', 492.

Ver. 526. Εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω γένετο δρόμος.]
——ſpatia & ſi plura ſuperſint,
Tranſeat elapſus prior, ambiguumve relinquat.
Æn. V, 325.

Ver. 527. Τῷ κέν μιν.] *Al.* Τῷ καί μιν.

Ver. 529.—δουρὸς ἐρωήν.] Ita ſuprà ό, 358;
——ἴσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωή.

Ver. 530.—γάρ οἱ.] Quâ ratione, γὰρ hîc producatur; item ultima vocis, ἀμειβόμενος, *ver.* 557; & τίς, *ver.* 575; & χωόμενος, *ver.* 603; vide ſuprà ad ά, 51.

Ver. 532.—ἤλυθεν.] Vide ſuprà ad ό, 454; & ad ά, 37.

Ver. 533.—καλὰ.] Vide ſuprà ad β', 43.

Ibid.—πρόσσοθεν.] *Al.* πρόσσωθ'.

Ver. 536.—ἄριστος.] *Al.* ὤριστος & ὁ ἄριστος.

Ver. 537.—ἄγε δή.] Vide ſuprà ad *ver.* 313.

Ver. 540. Καί νύ κεν οἱ.] Codices plurimi habent Καὶ νύ κέ οἱ.

Ver. 541.—ἄρ.] *Ut par erat.*——Vide ſuprà ad *ver.* 514.

Ver. 543.—μάλα τοι κεχολώσομαι, αἴκε τελέσσῃς Τοῦτο ἔπος.
Hìc totum caveæ conſeſſum ingentis, & ora
Prima patrum magnis Salius clamoribus implet;
Ereptumque dolo reddi ſibi poſcit honorem. *Æn.* V, 340.

Ver. 546. Αὐτός τ' ἐσθλὸς ἐών.] Cod. *Harleian.* Αὐτὸς ἐσθλὸς ἐών. Quod & ferri poteſt. Vide ſuprà ad ά, 51.

Ibid.—ἀθανάτοισιν.] Vide ſuprà ad ά, 398.

Ver.

Εἰ δέ μιν οἰκτείρεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
Ἔστι τοι ἐν κλισίῃ χρυσὸς πολὺς, ἔστι δὲ χαλκὸς,
Καὶ πρόβατ', εἰσὶ δέ τοι δμωαὶ, καὶ μώνυχες ἵπποι·
Τῶν οἱ ἔπειτ' ἀνελὼν δόμεναι καὶ μεῖζον ἄεθλον,
Ἠὲ καὶ αὐτίκα νῦν, ἵνα σ' αἰνήσωσιν Ἀχαιοί.
Τὴν δ' ἐγὼ οὐ δώσω· περὶ δ' αὐτῆς πειρηθήτω
Ἀνδρῶν, ὅς κ' ἐθέλησιν ἐμοὶ χείρεσσι μάχεσθαι.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
Χαίρων Ἀντιλόχῳ, ὅτι οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος·
Καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντίλοχ', εἰ μὲν δή με κελεύεις οἴκοθεν ἄλλο
Εὐμήλῳ ἐπιδοῦναι, ἐγὼ δέ κε καὶ τὸ τελέσσω·
Δώσω οἱ θώρηκα, τὸν Ἀστεροπαῖον ἀπηύρων,
Χάλκεον, ᾧ πέρι χεῦμα φαεινοῦ κασσιτέροιο
Ἀμφιδεδίνηται· πολέος δέ οἱ ἄξιος ἔσται.
Ἦ ῥα, καὶ Αὐτομέδοντι φίλῳ ἐκέλευσεν ἑταίρῳ
Οἰσέμεναι κλισίηθεν· ὁ δ' ᾤχετο, καὶ οἱ ἔνεικεν·
Εὐμήλῳ δ' ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων.
Τοῖσι δὲ καὶ Μενέλαος ἀνίστατο, θυμὸν ἀχεύων,
Ἀντιλόχῳ ἄμοτον κεχολωμένος· ἐν δ' ἄρα κῆρυξ
Χερσὶ σκῆπτρον ἔθηκε, σιωπῆσαί τ' ἐκέλευσεν
Ἀργείους· ὁ δ' ἔπειτα μετηύδα ἰσόθεος φώς·
Ἀντίλοχε, πρόσθεν πεπνυμένε, ποῖον ἔρεξας;
Ἤισχυνας μὲν ἐμὴν ἀρετὴν, βλάψας δέ μοι ἵππους,
Τοὺς σοὺς πρόσθε βαλὼν, οἵ τοι πολὺ χείρονες ἦσαν.
Ἀλλ' ἄγετ', Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,

" Si verò ejus misereris, & tibi gratum est animo,
" Est tibi in tentorio aurum multum, est & æs,
" Et pecora, sunt & tibi ancillæ, & solidi ungulis equi:
" Ex his ipsi posteà sumptum date vel majus præmium,
" Sive etiam jam nunc, ut te collaudent Achivi.
" Hanc verò ego non dabo: de ipsâ autem periculum-faciat
" Virorum, quicunque velit mecum manibus pugnare.
Sic dixit: subrisit autem pedibus-valens nobilis Achilles,
Gratulans Antilocho, quòd sibi dilectus erat sodalis:
Et eum respondens verbis alatis allocutus est:
" Antiloche, si quidem jam me jubes è domo aliud
" Eumelo dare, ego verò & hoc perficiam:
" Dabo ei thoracem, quem Asteropæo abstuli,
" Æreum, quem circum ora fulgidi stanni
" Funditur: multo autem *pretio* ei æstimandus erit.
Dixit, & Automedonta dilectum jussit sodalem
Ferre è tentorio: Is verò abiit, & ad eum attulit:
Eumelo autem in manibus posuit; at is accepit gaudens.
Inter hos autem & Menelaus surrexit, animo dolens,
Antilocho immensùm iratus: præco verò
In manibus sceptrum posuit, silerèque jussit
Argivos: At is deindè inter eos dixit par-deo vir:
" Antiloche, antehàc prudens, quale fecisti?
" Dedecorâsti quidem meam virtutem, læsisti autem mihi equos,
" Tuis antè actis, qui multò inferiores erant.
" Sed agite, Argivorum ductores, & principes,

Ver. 548.—φίλον.] Cod. *Harleian.* φίλος.

Ver. 550.—μώνυχες ἵπποι.] Vide suprà ad τ', 424.

Ver. 554.—ὅς κ' ἐθέλησιν.] *Al.* ὅς κε θέλησιν.

Ver. 555.—μείδησεν δὲ ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.]
——Risit pater optimus olli;
Et clypeum efferri jussit.—— *Æn.* V, 358.

Ver. 558.—εἰ μὲν δή.] *Siquidem reverâ*——.

Ver. 559.—ἐγὼ δέ κε τό.] *Al.* ἐγὼ δὴ καὶ τό.

Ver. 560. Δώσω οἱ θώρηκα, τὸν Ἀστεροπαῖον ἀπηύρων.]
Levibus huic hamis consertam, auroque trilicem
Loricam, quam Demoleo detraxerat ipse
Victor apud rapidum Simoënta sub Ilio alto,
Donat habere viro, decus & tutamen in armis.
Æn. V, 259.

Ibid.—τὸν Ἀστεροπαῖον ἀπηύρων.] Suprà φ', 183.

Ibid.—ἀπηύρων.] *Al.* ἀπηύρεν.

Ver. 561.—πέρι χεῦμα.] *Al.* περὶ χεῦμα.

Ver. 562. Ἀμφιδεδίνηται.] Vide suprà ad ψ', 736; & ad α', 37.

Ver. 567.—ἄρα.] *Ut solitus erat*——

Ver. 568. Χερσὶ.] *Al.* Χειρί.

Ibid. Χερσὶ σκῆπτρον ἔθηκε.] Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ δημηγοροῦντες σκῆπτρα ἐκράτουν. *Schol.*

Ibid.—ἐκέλευσεν.] *Al.* ἐκέλευεν.

Ver. 574—579.—δικάσσατε——δικάσω.] Vide suprà ad α', 140.

Ibid.—μηδ' ἐπ' ἀρωγῇ.] Μηδ' ἑτέρῳ ἡμῶν βοηθεῖτε. *Schol.*

Ibid.—δικάσσατε.] *Al.* δικάζετε.

Ἐς μέσον ἀμφοτέροισι δικάσσατε, μηδ' ἐπ' ἀρωγῇ·
Μήποτέ τις εἴπῃσιν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ἀντίλοχον ψεύδεσσι βιησάμενος Μενέλαος
Οἴχεται ἵππον ἄγων, ὅτι οἱ πολὺ χείρονες ἦσαν
Ἵπποι, αὐτὸς δὲ κρείσσων ἀρετῇ τε, βίῃ τε.
Εἰ δ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς δικάσω, καὶ μ' ὄυτινα φημὶ
Ἄλλον ἐπιπλήξειν Δαναῶν· ἰθεῖα γὰρ ἔσται·
Ἀντίλοχ', αἰ δ' ἄγε δεῦρο, διοτρεφὲς, ἣ θέμις ἐστὶ,
Στὰς ἵππων προπάροιθε καὶ ἅρματος, αὐτὰρ ἱμάσθλην
Χερσὶν ἔχων ῥαδινὴν, ἧπερ τὸ πρόσθεν ἔλαυνες,
Ἵππων ἁψάμενος, γαιήοχον Ἐννοσίγαιον
Ὄμνυθι, μὴ μὲν ἑκὼν τὸ ἐμὸν δόλῳ ἅρμα πεδῆσαι.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίλοχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἄνσχεο νῦν, πολλόν γὰρ ἔγωγε νεώτερός εἰμι
Σεῖο, ἄναξ Μενέλαε, σὺ δὲ πρότερος καὶ ἀρείων.
Οἶσθ', οἷαι νέου ἀνδρὸς ὑπερβασίαι τελέθουσι·
Κραιπνότερος μὲν γάρ τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις·
Τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη· ἵππον δέ τοι αὐτὸς,
Δώσω, τὴν ἀρόμην· εἰ καί νύ κεν οἴκοθεν ἄλλο
Μεῖζον ἀπαιτήσειας, ἄφαρ κέ τοι αὐτίκα δοῦναι
Βουλοίμην, ἢ σοί γε, διοτρεφὲς, ἤματα πάντα
Ἐκ θυμοῦ πεσέειν, καὶ δαίμοσιν εἶναι ἀλιτρός.
Ἦ ῥα, καὶ ἵππον ἄγων μεγαθύμου Νέστορος υἱὸς
Ἐν χείρεσσι τίθει Μενελάου· τοῖο δὲ θυμὸς
Ἰάνθη, ὡσεί τε περὶ σταχύεσσιν ἐέρση
Ληΐου ἀλδήσκοντος, ὅτε φρίσσουσιν ἄρουραι·
Ὣς ἄρα σοι, Μενέλαε, μετὰ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη·
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντίλοχε νῦν μέν τοι ἐγὼν ὑποείξομαι αὐτὸς,
Χωόμενος· ἐπεὶ οὔτι παρήορος, οὐδ' ἀεσίφρων,

" In medium utrisque dijudicate; neque in gratiam:
" Nè quando quis dicat Achivorum ære loricatorum,
" Antilocho mendaciis oppresso, Menelaus
" Abiit equam ducens,; nam ei longè deteriores erant
" Equi ipse verò melior armísque, viribúsque.
" Eja verò agè ego ipse dijudicabo, & me nullum puto
" Alium increpaturum Danaorum: rectum enim erit *judicium:*
" Antiloche, age huc ades, Jovis alumne, ut fas est,
" Stans ante equos & currum, & flagellum
" Manibus tenens argutum, quo anteà agitabas,
" Equos tangens, terram cingentem Neptunum
" Jurato, te non volentem quidem meum dolo currum impedivisse.
Eum verò Antilochus prudens contrà allocutus est:
" Perfer nunc: multò enim ego junior sum
" Te, rex Menelaë, tu autem natu-major & præstantior.
" Nôsti, qualia juvenis errata sint:
" Velocior etenim mens, tenue autem consilium.
" Ideò tibi toleret cor: equam verò tibi ipse
" Dabo, quam accepi: Sed et si è meis aliud
" Majus postulaveris, promptè omnino jam-statim dare
" Mallem, quàm tibi utique, Jovis-alumne, in dies omnes *me*
" Animo ejectum esse, & in-deos fieri sceleratum.
Dixit sanè, & equam ducens magnanimi Nestoris filius
In manus tradidit Menelai: illius autem animus
Lætitiâ-perfusus est, velut circa spicas ros *funditur*
Segetis crescentis, quando horrescunt arva:
Sic & tibi, Menelaë, in præcordiis animus lætitiâ-perfusus est:
Et ipsum editâ-voce verbis alatis allocutus est:
" Antiloche, nunc quidem tibi ego cedam ipse,
" Iratus; quoniam non mente vagus, neque levis,

Ver. 579. Εἰ δ' ἄγ'.] Vide suprà ad ί, 167.

Ver. 581.—αἰ δ' ἄγε.] *Al.* εἰ δ' ἄγε. Ut *ver.* 579.

Ibid.—ἣ.] *Al.* ἤ.

Ver. 583.—ἔχων.] *Al.* ἔχε.

Ver. 585. Ὄμνυθι.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 586.—ἀντίον ηὔδα.] Vide suprà ad γ', 203.

Ver. 587.—πολλὸν γὰρ ἔγωγε.] *Al.* πολὺ μὲν γὰρ ἔγωγε.

Ver. 590. Κραιπνότερος μὲν γάρ τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις.] —φρονεῖν γὰρ οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς. *Sophocl. OEdip. Tyrann.* 625.

Ver. 593.—ἀπαιτήσειας.] Cod. *Harleian.* ἐπ' αἰτήσειας. *Al.* ἐπαιτήσειας.

Ver. 594.—διοτρεφὲς.] *Al.* διαμπερές.

Ver. 599.—ἄρουραι.] Vide suprà ad ζ', 142.

Ver. 600.—ἄρα.] *Ut dictum est*——*ver.* 597.

Ver. 602. Ἀντίλοχε, νῦν.] Edidit *Barnesius* ex conjecturâ Ἀντίλοχ', ἦ νῦν. Sed, ut opinor, nihil opus. Vide suprà ad ά, 51.

Ver. 603.—οὔτι παρήορος.] Οὐ κεχαλασμένος τὸν λογισμὸν, παράφρων. *Schol.*

Ἦσθα πάρος· νῦν αὖτε νόον νίκησε νεοίη.
Βέλτερον αὖτ᾽ ἀλέασθαι ἀμείνονας ἠπεροπεύειν·
Οὐ γάρ κέν με τάχ᾽ ἄλλος ἀνὴρ παρέπεισεν Ἀχαιῶν·
Ἀλλὰ σὺ γὰρ δὴ πόλλ᾽ ἔπαθες, καὶ πόλλ᾽ ἐμόγησας,
Σός τε πατὴρ ἀγαθὸς, καὶ ἀδελφεὸς, εἵνεκ᾽ ἐμεῖο·
Τῷ τοι λισσομένῳ ἐπιπείσομαι, ἠδὲ καὶ ἵππον
Δώσω, ἐμήν περ ἐοῦσαν· ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε,
Ὡς ἐμὸς οὔποτε θυμὸς ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής.
Ἦ ῥα, καὶ Ἀντιλόχοιο Νοήμονι δῶκεν ἑταίρῳ
Ἵππον ἄγειν· ὁ δ᾽ ἔπειτα λέβηθ᾽ ἕλε παμφανόωντα.
Μηριόνης δ᾽ ἀνάειρε δύο χρυσοῖο τάλαντα
Τέτρατος, ὡς ἔλασεν· πέμπτον δ᾽ ὑπελείπετ᾽ ἄεθλον,
Ἀμφίθετος φιάλη, τὴν Νέστορι δῶκεν Ἀχιλλεὺς,
Ἀργείων ἀν᾽ ἀγῶνα φέρων, καὶ ἔειπε παραστάς·
Τῆ νῦν, καί σοι τοῦτο, γέρον, κειμήλιον ἔστω,
Πατρόκλοιο τάφου μνῆμ᾽ ἔμμεναι· οὐ γὰρ ἔτ᾽ αὐτὸν
Ὄψει ἐν Ἀργείοισι· δίδωμι δέ τοι τόδ᾽ ἄεθλον
Αὔτως· οὐ γὰρ πύξ γε μαχήσεαι, οὐδὲ παλαίσεις,
Οὐδέ τ᾽ ἀκοντιστὺν ἐνδύσεαι, οὐδὲ πόδεσσι
Θεύσεαι· ἤδη γὰρ χαλεπὸν κατὰ γῆρας ἐπείγει.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ᾽ ἐδέξατο χαίρων,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔειπες.

" Eras anteà: nunc verò mentem vicit juventus.
" Satius autem *fuerit* cavere præstantiores decipere:
" Non enim omnino me citò alius quisquam flexisset Achivorum.
" Verùm tu jam multa passus es, & multa fecisti,
" Tuúsque pater bonus, & frater, mei causâ,
" Ideò tibi supplicanti obsequar: sed & equam
" Dabo, mea licèt sit; ut sentiant & hi,
" Quòd meus nunquam animus superbus & immitis.
Dixit utique, & Antilochi Noëmoni dedit socio
Equam abducendam: ipse verò deindè lebetem accepit collucentem.
Meriones autem sustulit duo auri talenta
Quartus, quo-ordine egerat *currum*: Quintū verò relictū erat præmium,
Duplex phiala, quam Nestori dedit Achilles,
Argivorum per consessum ferens; & dixit astans:
" Accipe nunc; & tibi hoc, senex, munus recondatur,
" Patrocli sepulturæ monimentum ut sit; non enim ampliùs illum
" Videbis inter Argivos: Do autem tibi hoc præmium
" Gratis: Neque enim cæstibus omnino pugnabis, neque luctaberis,
" Neque jaculorum-certamen inibis, neque pedibus
" Curres: jam enim gravis senectus urget.
Sic fatus, in manibus posuit: Ille verò accepit gaudens,
Et ipsum editâ voce verbis alatis allocutus est:
" Certè jam hæc quidem omnia, fili, rectè dixisti.

Ver. 605. Βέλτερον.] Cod. *Harleian.* Δεύτερον. Quo modo & in duobus MSS scriptum repperit *Barnesius.* Atque ita etiam legit *Eustathius.*

Ver. 607.—δή.] Vide suprà ad ξ′, 433, & 504.

Ver. 613.—ὁ δ᾽ ἔπειτα λέβητ᾽ ἕλε.]

Tertia dona facit geminos ex ære lebetas. *Æn.* V, 266.

Ver. 614. Μηριόνης δ᾽ ἀνάειρε δύο χρυσοῖο τάλαντα.]

——& argenti magnum dat ferre talentum. *Æn.* V, 248.

Ver. 615.—πέμπτον δ᾽ ὑπελείπετ᾽ ἄεθλον.]

——sed lætum amplexus Acesten
Muneribus cumulat magnis, ac talia fatur;
Sume, pater; nam te voluit rex magnus Olympi
Talibus auspiciis exortem ducere honorem.
Ipsius Anchisæ longævi hoc munus habebis;
Cratera impressum signis— ——— *Ibid.* 531.

Ver. 616. Ἀμφίθετος φιάλη.] Vide suprà ad *ver.* 270.

Ver. 618. Τῆ νῦν.] Vide suprà ad ξ′, 219.

Ver. 620 —δίδωμι δέ τοι τόδ᾽ ἄεθλον Αὔτως· οὐ γὰρ, &c.] Πρῶτον γὰρ ἀεὶ πυγμὴ παρ᾽ αὐτῷ, δεύτερον πάλη, καὶ τελευταῖον ὁ δρόμος τῶν γυμνικῶν ἀεὶ τέτακται.——Ὅτι μὲν αἱ Πατρόκλου ταφαὶ ταύτην ἔχουσι τῶν ἀγωνισμάτων τὴν τάξιν, ἅπασιν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἔναυλόν ἐστι· Διατηρῶν δὲ τὴν τάξιν, ὁμαλῶς ὁ ποιητὴς, τὸν μὲν Ἀχιλλέα λέγοντα τῷ Νέστορι πεποίηκε, "——δίδωμι δέ σοι "τόδ᾽ ἄεθλον Αὔτως· οὐ γὰρ πύξ γε μαχήσεαι, οὐδὲ παλαίσεις, "οὐδέ τ᾽ ἀκοντιστὺν ἐνδύσεαι, οὐδὲ πόδεσσι Θεύσεαι." Τὸν δὲ πρεσβύτην ἐν τῷ ἀποκρίνεσθαι παραδολεσχοῦντα γεροντικῶς ὅτι, "Πὺξ μὲν ἐνίκησα Κλυτομήδεα Οἴνοπος υἱὸν, Ἀγκαῖον δὲ πάλῃ "Πλευρώνιον,—Ἴφικλον δὲ πόδεσσι παρέδραμον." *Plutarch. Symposiac. Lib.* II, *Probl.* 5. Τρία γὰρ ἀθλήματα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ταῦτα [δρόμος τε καὶ πυγμὴ καὶ πάλη] ἦν Ἕλλησιν, ὡς Ὅμηρος ἐπὶ τῇ Πατρόκλου δηλοῖ ταφῇ. *Dionys. Halicarn. Antiq. Rom. Lib.* VII. *sub fine.*

Ver. 621.—πύξ γε μαχήσεαι.] *Al.* πὺξ μεμαχήσεαι.

Ver. 622. —ἐνδύσεαι.] Codices plurimi ἐσδύσεαι.

Ver. 623.—γῆρας ἐπείγει.] Cod. *Harleian.* γῆρας ἔπεισιν. Ut suprà ά, 29. Atque ita in uno MS scriptum repperit *Barnesius.* *Al.* γῆρας ἱκάνει.

Ver. 625. —ἔπεα πτερόεντα προσηύδα. *Al.* ἔπεα πτερόεντ᾽ ἀγόρευε.

Ver. 626.—κατὰ μοῖραν.] Vide suprà ad π′, 367.

Οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα, φίλ☉, πόδες, ὐδέ τε χεῖρες
Ὤμων ἀμφοτέρωθεν ἐπαΐσσονται ἐλαφραί.
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδ☉ εἴη,
Ὡς ὁπότε κρείοντ' Ἀμαρυγκέα θάπτον Ἐπειοὶ
Βυπρασίῳ, παῖδες δ' ἔθεσαν βασιλῆος ἄεθλα·
Ἔνθ' ὔτις μοι ὁμοῖος ἀνὴρ γένετ', ὔτ' ἄρ' Ἐπειῶν,
Οὔτ' αὐτῶν Πυλίων, ὔτ' Αἰτωλῶν μεγαθύμων.
Πὺξ μὲν ἐνίκησα Κλυτομήδεα, Ἤνοπ☉ υἱόν·
Ἀγκαῖον δὲ πάλῃ Πλευρώνιον, ὥς μοι ἀνέςη.
Ἴφικλον δὲ πόδεσσι παρέδραμον, ἐσθλὸν ἐόντα·
Δυρὶ δ' ὑπειρέβαλον Φυλῆά τε, καὶ Πολύδωρον.
Οἴοισίν μ' ἵπποισι παρήλασαν Ἀκτορίωνε,
Πλήθει πρόσθε βαλόντες, ἀγασσάμενοι περὶ νίκης,
Οὕνεκα δὴ τὰ μέγιςα παρ' αὐτόφι λείπετ' ἄεθλα.
Οἱ δ' ἄρ' ἔσαν δίδυμοι· ὁ μὲν ἔμπεδον ἡνιόχευεν,
Ἔμπεδον ἡνιόχευ', ὁ δ' ἄρα μάςιγι κέλευεν.
Ὥς ποτ' ἔον, νῦν αὖτε νεώτεροι ἀντιοώντων
Ἔργων τοιύτων· ἐμὲ δὲ χρὴ γήραϊ λυγρῷ
Πείθεσθαι, τότε δ' αὖτε μετέπρεπον ἡρώεσσιν.
Ἀλλ' ἴθι, καὶ σὸν ἑταῖρον ἀέθλοισι κτερέϊζε.
Τῦτο δὲ ἐγὼ πρόφρων δέχομαι, χαίρει δέ μοι ἦτορ,
Ὥς μευ ἀεὶ μέμνησαι ἐνηέ☉· ὐδέ σε λήθω,
Τιμῆς ἧςέ μ' ἔοικε τετιμῆσθαι μετ' Ἀχαιοῖς.
Σοὶ δὲ θεοὶ τῶνδ' ἀντὶ χάριν μενοεικέα δοῖεν.

" Non enim ampliùs firma membra, amice, pedes, neque manus
" Ab humeris utrinque celeri impetu moventur agiles.
" Utinam sic pubescerem, robúrque mihi firmum esset.
" Ut quando regem Amaryncea sepelierunt Epëi
" In Buprasio, filiique posuerunt regis præmia:
" Illic nullus mihi similis vir erat, neque Epeorum,
" Neque ipsorum Pyliorum, neque Ætolorum magnanimorum.
" Cæstu quidem vici Clytomedea, Enopis filium:
" Ancæum verò luctâ Pleuronium, qui in me surrexit:
" Iphiclum autem pedibus prætercurri, præstantem licèt:
" Hastâ verò mittendâ superavi Phyleúmque, & Polydorum.
" Solis me equis prætereggerunt Actoridæ duo,
" Numero superantes, invidentes *mihi* victoriam,
" Quòd nempè maxima illi *certamini* relicta erant præmia.
" Hi verò erant sanè gemini: alter quidem constanter equos-regebat,
" Constanter equos-regebat, alter verò scuticâ incitabat:
" Sic olim eram, nunc vicissim juniores obeant
" Opera ejusmodi: me oportet senectæ tristi
" Parere; tum verò excellebam inter heroas.
" Sed abi, & tuo sodali certaminibus justa facito.
" Hoc autem ego lubens accipio, gaudétque mihi cor,
" Quòd ita mei semper memor es benevoli: neque te lateo,
" Quo honore me par est honorari inter Achivos.
" Tibi autem dii pro his gratiam largam referant.

Ibid.—ἔειπες.] *Al.* ἔειπας. Quod idem.

Ver. 627.—ὐδέ τε χεῖρες.] Cod. *Harleian.* ὐδέ τι χεῖρες. *Al.* οὐδ' ἔτι χεῖρες.

Ver. 628.—ἐπαΐσσονται.] *Al.* ἀπαΐσσονται.

Ver. 629. Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι.] Vide suprà ad ά, 249, & 260.

O mihi præteritos referat si Jupiter annos!
Qualis eram, cùm primam aciem Præneste sub ipsâ
Stravi, scutorumque incendi victor acervos:
Et regem hâc Herilum dextrâ sub Tartara misi.
Æn. VIII, 560.

Ver. 634. Πὺξ μὲν ἐνίκησα.] Vide suprà ad *ver.* 620.

Ibid.—Ἤνοπ☉.] *Al.* Οἴνοπ☉. Quo modo & legit *Plutarchus*, loco suprà cito.

Ver. 637.—Φυλῆα.] Vide suprà ad ά, 265.

Ver. 639. Πλήθει πρόσθε βαλόντες.] Ἤτοι τῶν χειρῶν, ἢ τῶν ἁρμάτων· ἢ τῶν συναιρεμένων αὐτοῖς θεατῶν, τῷ πλήθει ἐμὲ νικήσαντες. Διφυεῖς γὰρ καὶ ἀνὰ τέσσαρας χεῖρας ἔχοντες ἱςορῦνται. *Schol.*

Ver. 640.—αὐτόφι.] *Al.* αὐτόθι.

Ver. 641.—ὁ μὲν ἔμπεδον ἡνιόχευεν, Ἔμπεδον ἡνιόχευ'.] De hujusmodi ἐπαναφορᾷ, vide suprà ad χ', 127.

Ille, velut pelagi rupes immota resistit;
Ut pelagi rupes—— *Æn.* VII, 586.

Quod autem hîc ex *Ovidii, Epist. Sapph. ver.* 39, affert *Barnesius.*

" Si nisi quæ Facie poterit te digna videri,
" Nulla futura tua est, nulla futura tua est;

Id verò prorsùs ab hâc re alienum est. Hoc enim ait *Ovidius*; " *Si nulla tua futura est, nisi quæ Facie te digna videri poterit*; " *nulla* omnino *tua est futura.*" Quod planè aliud est ac quod dicit *Homerus.*

Ver. 642.—ὁ δ' ἄρα μάςιγι.] Quâ ratione, ἄρα, hîc ultimam producat; item τε, *ver.* 673; & ἔτι, *ver.* 690; & δὲ, *ver.* 715; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 649.—ἧςέ.] Cod. *Harleian.* ἧς τέ.

Ver. 650.—Σοὶ δὲ θεοὶ τῶνδ' ἀντὶ χάριν μενοεικέα δοῖεν.]

Dii tibi (si qua pios respectant numina, siquid

Usquam

Ὣς φάτο· Πηλείδης δὲ πολὺν καθ᾽ ὅμιλον Ἀχαιῶν
Ὤιχετ᾽, ἐπεὶ πάντ᾽ αἶνον ἐπέκλυε Νηλείδαο.
Αὐτὰρ ὁ πυγμαχίης ἀλεγεινῆς θῆκεν ἄεθλα·
Ἡμίονον ταλαεργὸν ἄγων κατέδησ᾽ ἐν ἀγῶνι
Ἑξέτε᾽, ἀδμήτην, ἥτ᾽ ἀλγίστη δαμάσασθαι·
Τῷ δ᾽ ἄρα νικηθέντι τίθει δέπας ἀμφικύπελλον·
Στῆ δ᾽ ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ἀτρεΐδαί τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Ἄνδρε δύω περὶ τῶνδε κελεύομεν, ὥπερ ἀρίστω,
Πὺξ μάλ᾽ ἀνασχομένω πεπληγέμεν· ᾧ δέ κ᾽ Ἀπόλλων
Δώῃ καμμονίην, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοὶ,
Ἡμίονον ταλαεργὸν ἄγων κλισίηνδε νεέσθω·
Αὐτὰρ ὁ νικηθεὶς δέπας οἴσεται ἀμφικύπελλον.
Ὣς ἔφατ᾽· ὤρνυτο δ᾽ αὐτίκ᾽ ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
Εἰδὼς πυγμαχίης, υἱὸς Πανοπῆος Ἐπειός·
Ἅψατο δ᾽ ἡμιόνου ταλαεργοῦ, φώνησέν τε·
Ἆσσον ἴτω, ὅστις δέπας οἴσεται ἀμφικύπελλον,
Ἡμίονον δ᾽ οὔ φημί τιν᾽ ἀξέμεν ἄλλον Ἀχαιῶν,
Πυγμῇ νικήσαντ᾽· ἐπεὶ εὔχομαι εἶναι ἄριστος.
Ἦ οὐχ ἅλις, ὅττι μάχης ἐπιδεύομαι; οὐδ᾽ ἄρα πως ἦν
Ἐν πάντεσσ᾽ ἔργοισι δαήμονα φῶτα γενέσθαι.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,

Sic dixit: Pelides verò ingentem per cœtum Achivorum
Abiit, poſtquàm omnem laudationem audierat Nelidæ.
Atque ille pugnæ-cæſtu-decernentium duræ poſuit præmia:
Mulam laborum-patientem ducens ligavit in circo
Sexennem, indomitam, quæ difficillima domitu;
At victo poſuit poculum rotundum:
Surrexit autem, & verba inter Argivos fecit:
“ Atridæque, & cæteri benè-ocreati Achivi,
“ Viros duos de his jubemus, qui præſtantiſſimi
“ Pugnis altè elatis ferire: Cui verò Apollo
“ Dederit victoriam, agnoverintque omnes Achivi,
“ Mulam laborum-patientem ducens ad tentorium eat:
“ At victus poculum auferet rotundum.
Sic dixit: ſurrexit autem ſtatim vir fortiſque magnúſque,
Peritus cæſtus-pugnæ, filius Panopei Epeus:
Manu autem prehendit mulam laborum-patientem, dixitque:
“ Propè veniat, quicunque poculum auferet rotundum,
“ Mulam autem non puto aliquem abducturum alium Achivorum,
“ Me cæſtibus victo: profiteor enim *me* eſſe præſtantiſſimum.
“ An non ſatis, quòd in prælio inferior ſum? neque enim ullo modo licet
“ In omnibus operibus peritum virum evadere.
“ Sic enim denuncio, quod & perfectum erit,

Uſquam juſtitiæ eſt, & mens ſibi conſcia recti)
Præmia digna ferant.—— *Æn.* I, 607.

Ver. 653. Αὐτὰρ ὁ πυγμαχίης.]
Nunc, ſi cui virtus animuſque in pectore præſens
Adſit, & evinctis attollat brachia palmis.
Sic ait, & geminum pugnæ proponit honorem:
Victori velatum auro vittiſque juvencum;
Enſem, atque inſignem galeam, ſolatia victo. *Æn.* V, 363.

Ibid.—ἄεθλα.] *Al.* ἄεθλον.

Ver. 655.—ἀδμήτην.] *Al.* ἀδμῆτιν.

Ver. 656, 663, 667, & 699.—ἀμφικύπελλον.] Vide ſuprà ad ά, 584.

Ver. 658. Ἀτρεΐδαί τε.] *Henricus Stephanus* & *Euſtathius* hîc legunt Ἀτρεΐδη τε. Quibuſcum faciunt Cod. *Cantab.* à *Barneſio*, itemque Cod. *Harleian.* à *Tho. Bentleio* collatus.

Ver. 659. Ἄνδρε δύω περὶ τῶνδε.] Vide ſuprà ad *ver.* 653.

Ibid.—κελεύομεν.] *Al.* κελεύομαι.

Ver. 660.—πεπληγέμεν.] Vide ſuprà ad β', 314; & ad γ', 31.

Ver. 661. Καμμονίην.] Τὴν ἐκ καταμονῆς νίκην. *Schol.*

Ver. 664. Ὣς ἔφατ᾽· ὤρνυτο δ᾽ αὐτίκ᾽.]
Nec mora; continuò vaſtis cum viribus effert
Ora Dares, magnoque virûm ſe murmure tollit. *Æn.* V, 368.

Ibid.—ὤρνυτο.] Vide ſuprà ad γ', 260.

Ver. 666. Ἅψατο.] Cod. *Harleian.* Ἥψατο.

Ibid. Ἅψατο δ᾽ ἡμιόνου ταλαεργοῦ, φώνησέν τε.]
Tum lævâ taurum cornu tenet, atque ita fatur.
Æn. V, 382.

Ver. 670. Ἦ οὐχ ἅλις.] Pronuntiabatur ἦυχ ἅλις. Vide ſuprà ad ό, 18.

Ibid. Ἦ οὐχ ἅλις, ὅτι μάχης ἐπιδεύομαι.] Ἔνιοι τοὺς αὐτῶν ἐπαίνους μὴ παντελῶς λαμπροὺς μηδὲ ἀκράτους προσφέροντες, ἀλλά τινας ἐλλείψεις ἢ ἀπολεύξεις ἢ ἁμαρτίας ἐλαφρὰς ἐμβάλλοντες, ἀφαιροῦσι τὸ ἐπαχθὲς αὐτῶν καὶ νεμεσητόν· ὥσπερ ὁ Ἐπειὸς, οὐ μέτρια περὶ τῆς πυκτικῆς εἰπὼν, καὶ θρασυνόμενος, ὡς αὐτίκα χρόα τε ῥήξει, “Ἦ οὐχ ἅλις (φησὶν) ὅτι μάχης ἐπιδεύομαι;” *Plutarch. de ſui Laude.*

Ibid.—οὐδ᾽ ἄρα πως ἦν Ἐν πάντεσσ᾽ ἔργοισι δαήμονα.]
Ἀλλ᾽ οὐ γὰρ αὐτὸς πάντ᾽ ἐπίστασθαι βροτῶν
Πέφυκεν——. *Euripid. Rheſ. ver.* 106.

Ver. 672.—τὸ δὲ καὶ.] *Al.* τόδε καί. Sed, ut opinor, minùs rectè.

Ver.

Ἀντικρὺ χρόα τε ῥήξω, σύν τ' ὀστέ' ἀράξω.
Κηδεμόνες δέ οἱ ἐνθάδ' ἀολλέες αὖθι μενόντων,
Οἵ κέ μιν ἐξοίσουσιν, ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμέντα.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Εὐρύαλος δέ οἱ οἶος ἀνίστατο, ἰσόθεος φὼς,
Μηκιστέως υἱὸς, Ταλαϊονίδαο ἄνακτος,
Ὅς ποτε Θήβας ἦλθε δεδουπότος Οἰδιπόδαο
Ἐς τάφον· ἔνθα δὲ πάντας ἐνίκα Καδμείωνας.
Τὸν μὲν Τυδείδης δουρικλυτὸς ἀμφεπονεῖτο,
Θαρσύνων ἔπεσιν, μέγα δ' αὐτῷ βούλετο νίκην.
Ζῶμα δέ οἱ πρῶτον παρακάββαλεν, αὐτὰρ ἔπειτα
Δῶκεν ἱμάντας ἐϋτμήτους βοὸς ἀγραύλοιο.
Τὼ δὲ, ζωσαμένω βήτην ἐς μέσσον ἀγῶνα·
Ἄντα δ' ἀνασχομένω χερσὶ στιβαρῇσιν ἅμ' ἄμφω,
Σύν ῥ' ἔπεσον, σὺν δέ σφι βαρεῖαι χεῖρες ἔμιχθεν·
Δεινὸς δὲ χρόμαδος γενύων γένετ', ἔῤῥεε δ' ἱδρὼς
Πάντοθεν ἐκ μελέων· ἐπὶ δ' ὤρνυτο θεῖος Ἐπειὸς,
Κόψε δὲ παπτήναντα παρήϊον, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Εἱστήκειν· αὐτοῦ γὰρ ὑπήριπε φαίδιμα γυῖα.

" Penitùs corpúsque disrumpam, ossáque confringam:
" Curatores autem ei hîc frequentes ibidem maneant,
" Qui ipsum efferent, mearum vi manuum domitum.
Sic dixit: Illi verò omnes obmutuerunt silentio.
Euryalus autem eum contra solus surrexit, deo-par vir,
Mecistei, filius Talaïonidæ regis,
Qui quondam Thebas profectus est defuncti tunc OEdipi
Ad ludos-funebres: & ibi omnes vicit Cadmeos.
Hunc quidem Tydides hasta-inclytus curabat,
Confirmans verbis; multùm enim ei cupiebat victoriam.
Cingulum autem ei primùm projecit, & deindè
Dedit lora scitè-secta bovis agrestis.
Hi autem, cùm se accinxissent, prodierunt in medium circum;
Ex adverso verò elevatis manibus robustis simul ambo,
Continuò congressi sunt, ipsisque graves manus consertæ sunt:
Vehemens autem crepitus maxillarum ortus est, fluebátque sudor
Undique ex membris: Irruit verò nobilis Epéus,
Percussítque circumspectantem ad genam, neque jam *is* diutiùs
Stetit: ejus enim succiderunt pulchra membra.

Ver. 676. Ὣς ἔφαθ. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Dixerat Æneas: olli obstupuere silentes,
Conversique oculos inter se atque ora tenebant.
Æn. XI, 120.

Ver. 677. Εὐρύαλος δέ οἱ οἶος.]
Solus qui Paridem solitus contendere contra;
Idemque ad tumulum, quo maximus occubat Hector,
Victorem Buten immani corpore, qui se
Bebryciâ veniens Amyci de gente ferebat,
Perculit, & fulvâ moribundum extendit arenâ.
Æn. V, 370.

Ver. 678. Μηκιστέως.] Pronuntiabatur Μηκιστῶς.

Ver. 679.—Θήβας ἦλθε.] Cod. *Harleian.* Θήβας δ' ἦλθε.

Ibid.—δεδουπότος.] Ἐν πολέμῳ τεθνηκότος. *Schol.* Vide & suprà ad β', 314.

Ver. 680.—ἐνίκα.] Vide suprà ad β', 221; & ad ν', 84.

Ver. 682. Θαρσύνων.] Vide suprà ad ν', 823.

Ver. 683. Ζῶμα δέ οἱ.] Πρῶτον ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς περιζώματα φέρειν περὶ τὰ αἰδοῖα, καὶ οὕτως ἀγωνίζεσθαι· κατὰ δὲ τὴν λ. καὶ δευτέραν Ὀλυμπιάδα Ὀρσίππου τοῦ Λακεδαιμονίου ἀγωνιζομένου λυθὲν τὸ περίζωμα, αἴτιον αὐτῷ ἥττης ἐγένετο· ἐξ οὗ νόμος ἐτέθη γυμνοὺς τρέχειν. *Schol.* Vide infrà ad *ver.* 710.

Ibid.—αὐτὰρ ἔπειτα δῶκεν ἱμάντας.]
Tum satus Anchisâ cæstus pater extulit æquos,
Et paribus palmas amborum innexuit armis.
Æn. V, 424.

Ver. 684.—ἐϋτμήτους.] *Al.* ἐϋδμήτους.

Ver. 685. Τὼ δὲ ζωσαμένω.] Notandus hîc maximè proprius Vocis *Mediæ* Usus. *Hi autem, quum se ipsi accinxissent, &c.* Vide suprà ad γ', 141.

Ver. 686. Ἄντα δ' ἀναχομένω χερσὶ στιβαρῇσιν.]
Constitit in digitos extemplo arrectus uterque,
Brachiaque ad superas interritus extulit auras.
Æn. V, 426.

Ver. 688. Δεινὸς δὲ χρόμαδος γενύων γένετ'.]
——duro crepitant sub vulnere malæ. *Ibid.* 436.

Ibid.—Χρόμαδος.] Χρόμαδος δὲ κατὰ ὀνοματοποιΐαν, ὁ ἐν τοῖς γένυσι ψόφος καὶ οἷον τρισμὸς, ὃς μάλιστα ἐν ταῖς πληγαῖς γίνεται. *Eustath.* Similiter & *Etymolog. Magn.* à *Barnesio* citatum; Τὸν ἐν ταῖς γένυσιν ὑπὸ τῶν πληγῶν γινόμενον ψόφον, ὀνοματοποιήσας χρόμαδον εἶπεν ὁ Ποιητής. Vide suprà ad δ', 455.

Ibid.—ἔῤῥεε δ' ἱδρὼς Πάντοθεν ἐκ μελέων.] Vide suprà ad *ver.* 507.

Ver. 689—701.—ὤρνυτο—Δεικνύμενος.] Vide suprà ad γ', 260.

Ibid.—θεῖος Ἐπειὸς.] *Al.* δῖος Ἐπειός.

Ver. 690. Κόψε δὲ παπτήναντα παρήϊον.]
——erratque aures & tempora circum
Crebra manus; duro crepitant sub vulnere malæ.
Æn. V, 435.

Ver. 691. Εἱστήκειν.] *Al.* Ἑστήκει.

Ibid.

Ὡς δ᾽ ὅθ᾽ ὑπὸ φρικὸς Βορέω ἀναπάλλεται ἰχθὺς
Θῖν᾽ ἐπὶ φυκιόεντι, μέλαν δέ ἑ κῦμα κάλυψεν·
Ὡς πληγεὶς ἀνέπαλτ᾽· αὐτὰρ μεγάθυμος Ἐπειὸς
Χερσὶ λαβὼν ὤρθωσε· φίλοι δ᾽ ἀμφέσταν ἑταῖροι,
Οἵ μιν ἄγον δι᾽ ἀγῶνος ἐφελκομένοισι πόδεσσιν,
Αἷμα παχὺ πτύοντα, κάρη βάλλονθ᾽ ἑτέρωσε·
Κὰδ δ᾽ ἀλλοφρονέοντα μετὰ σφίσιν εἷσαν ἄγοντες·
Αὐτοὶ δ᾽ οἰχόμενοι κόμισαν δέπας ἀμφικύπελλον.
Πηλείδης δ᾽ αἶψ᾽ ἄλλα κατὰ τρίτα θῆκεν ἄεθλα,
Δεικνύμενος Δαναοῖσι, παλαισμοσύνης ἀλεγεινῆς·
Τῷ μὲν νικήσαντι, μέγαν τρίποδ᾽ ἐμπυριβήτην,
Τὸν δὲ δυωδεκάβοιον ἐνὶ σφίσι τῖον Ἀχαιοί·
Ἀνδρὶ δὲ νικηθέντι γυναῖκ᾽ ἐς μέσσον ἔθηκε·
Πολλὰ δ᾽ ἐπίστατο ἔργα· τίον δέ ἑ τεσσαράβοιον·
Στῆ δ᾽ ὀρθὸς, ϗ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ὄρνυσθ᾽, οἳ ϗ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε.
Ὡς ἔφατ᾽· ὦρτο δ᾽ ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
Ἂν δ᾽ Ὀδυσεὺς πολύμητις ἀνίστατο, κέρδεα εἰδώς.
Ζωσαμένω δ᾽ ἄρα τώ γε βάτην ἐς μέσσον ἀγῶνα,
Ἀγκὰς δ᾽ ἀλλήλων λαβέτην χερσὶ στιβαρῇσιν·

Ut verò cùm sub primo-impetu Boreæ exilit piscis
Littus versùs algosum; nigérque continuò ipsum fluctus operit:
Sic percussus exiliit: At magnanimus Epeus
Manibus prehensum erexit; dilecti autem circumsteterunt socii,
Qui ipsum duxerunt per circum pedibus labantibus,
Cruorem crassum expuentem, caput jactantem in-alteram-partem;
Mente autem alienatum inter se collocârunt ducentes:
Ipsique euntes acceperunt poculum rotundum.
Pelides verò statim alia tertia deposuit præmia,
Ostentans Danaïs, luctæ duræ;
Victori quidem, magnum tripodem igni-aptum,
Eum autem duodecim boüm-pretio inter se æstimabant Achivi:
Viro autem victo mulierem in medio posuit;
Multorum autem perita-erat operum: [æstimabántque ipsam quatuor-boüm-pretio:
Surrexit autem, & verba inter Argivos fecit;
"Surgite, qui & hujus certaminis periculum-facietis.
Sic dixit: Surrexit verò ingens Telamonius Ajax;
Surrexit & Ulysses abundans-consiliis, dolis instructus.
Accincti autem hi prodierunt in medium circum,
Complexúque se invicem corripuerunt manibus robustis;

Ibid.—αὐτοῦ γὰρ ὑπήριπε φαίδιμα γυῖα.]

Ipse gravis graviterque ad terram pondere vasto
Concidit——. *Ibid.* 447.

Ver. 692.—φρικὸς.] Φρὶξ, ἡ ἐπιπόλαιος τοῦ κύματος κίνησις. *Schol.* Vide suprà ad φ', 126.

Ver. 693.—ἐπὶ φυκιόεντι.] *Al.* ἐν φυκιόεντι.

Ibid.—φυκιόεντι.] Φυκία ἔχοντι· φῦκος δέ ἐστιν, ἤτοι ἡ ἄχνη τῆς θαλάσσης, ἢ πόα παραθαλασσία οὕτω καλουμένη. *Schol.*

Ibid.—μέλαν δέ ἑ.] *Al.* μέλαν τέ ἑ.

Ver. 694.—πληγείς.] Vide suprà ad γ', 31.

Ibid.—ἀνέπαλτ'.] Vide suprà ad θ', 85.

Ibid.—αὐτὰρ μεγάθυμος Ἐπειὸς Χερσὶ λαβὼν ὤρθωσε.]

——primusque accurrit Acestes,
Æquævumque ab humo miserans attollit amicum. *Æn.* V, 451.

Ver. 695.—φίλοι δ' ἀμφέσταν ἑταῖροι, Οἵ μιν.]

Ast illum fidi æquales, genua ægra trahentem,
Jactantemque utroque caput, crassumque cruorem
Ore rejectantem, mixtosque in sanguine dentes,
Ducunt ad naves; galeamque ensemque vocati
Accipiunt——. *Ibid.* 468.

Quo de loco *Macrobius*; "Sed & tota (inquit) Daretis fatigatio habitu depingitur: *Ast illum fidi, &c.* Sociorum quoque ejus trepidationem breviter ostendit: *Galeamque ensemque vocati Accipiunt*; quasi non sponte accepturi munus, "quod erat damnum verecundiæ." *Saturnal. Lib.* IV. *cap.* 1.

Ibid.—ἀμφέσταν ἑταῖροι.] Vide suprà ad α', 535.

Ver. 699.—κόμισαν.] Vide suprà ad α', 140.

Ver. 702.—τρίποδ' ἐμπυριβήτην.] *Al.* τρίποδα πυριβήτην. Quod & ferri potest. Vide suprà ad α', 51.

Ver. 703.—τῖον.] De hujus vocis primâ hîc *productâ*, infrà autem, *ver.* 705, *correptâ*; vide suprà ad ν', 103; & ad ο', 24.

Ver. 704.—ἔθηκε.] Cod. *Harleian.* ἔθηκαν.

Ver. 707.—πειρήσεσθε.] Codd. plurimi, πειρήσεσθον.

Ver. 710. Ζωσαμένω.] Vide suprà ad *ver.* 685.

Ibid. Ζωσαμένω δ' ἄρα τώ γε βάτην.] Ὁ δὲ πρῶτος ἐπιχειρήσας ἀποδυθῆναι τὸ σῶμα, ϗ γυμνὸς ὀλυμπιάσι δραμὼν ἐπὶ τῆς πεντεκαιδεκάτης ὀλυμπιάδος, Ἄκανθος ὁ Λακεδαιμόνιος ἦν. Τὰ δὲ πρὸ τούτων δι' αἰσχύνης εἶχον ἅπαντες Ἕλληνες, ὅλα γυμνὰ φαίνειν ἐν τοῖς ἀγῶνίαις τὰ σώματα· ὡς Ὅμηρος τεκμηριοῖ, μαρτύρων ἀξιοπιστότερός [fortè ἀξιοπιστότατός] τε ϗ ἀρχαιότατος ὢν, ζωννυμένους τοὺς ἥρωας ποιῶν. Τὴν γοῦν Αἴαντος ϗ Ὀδυσσέως πάλην ἐπὶ τῇ Πατρόκλου ταφῇ γινομένην ἀφηγούμενός, φησιν· "Τὼ "δὲ ζωσαμένω βήτην ἐς μέσσον ἀγῶνα." *Dionys. Halicarn. Antiq. Rom. Lib.* VII, *sub fine.* Ubi obiter notandum legisse hîc *Dionysium*, Τὼ δὲ ζωσαμένω βήτην; Ex versu (ut videtur) 685.

Ibid.—ἄρα.] *Ut facere solebant.*

Ver. 711. Ἀγκάς.] Vide suprà ad ξ', 346.

Ver.

Ὡς δ' ὅτ' ἀμείβοντες, τοὺς τε κλυτὸς ἤραρε τέκτων,
Δώματος ὑψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεείνων·
Τετρίγει δ' ἄρα νῶτα, θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
Ἑλκόμενα στερεῶς, κατὰ δὲ νότιος ῥέεν ἱδρώς·
Πυκναὶ δὲ σμώδιγγες ἀνὰ πλευράς τε ϗ ὤμους
Αἵματι φοινικόεσσαι ἀνέδραμον· οἱ δὲ μάλ' αἰεὶ
Νίκης ἱέσθην, τρίποδος περὶ ποιητοῖο·
Οὔτ' Ὀδυσεὺς δύνατο σφῆλαι, οὔδει τε πελάσσαι,
Οὔτ' Αἴας δύνατο, κρατερὴ δ' ἔχεν ἲς Ὀδυσῆος.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀνίαζον ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Δὴ τότε μιν προσέειπε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἤ μ' ἀνάειρ', ἢ ἐγὼ σε· τὰ δ' αὖ Διῒ πάντα μελήσει.
Ὣς εἰπὼν, ἀνάειρε· δόλου δ' οὐ λήθετ' Ὀδυσσεύς·
Κόψ' ὄπιθεν κώληπα τυχὼν, ὑπέλυσε δὲ γυῖα·
Κὰδ δ' ἔβαλ' ἐξοπίσω· ἐπὶ δὲ στήθεσσιν Ὀδυσσεὺς
Κάππεσε· λαοὶ δ' αὖ θηεῦντό τε, θάμβησάν τε.
Δεύτερος αὖτ' ἀνάειρε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Κίνησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἀπὸ χθονὸς, οὐδέ τ' ἄειρε·
Ἐν δὲ γόνυ γνάμψεν· ἐπὶ δὲ χθονὶ κάππεσον ἄμφω
Πλησίοι ἀλλήλοισι, μιάνθησαν δὲ κονίῃ.
Καί νύ κε τὸ τρίτον αὖτις ἀναΐξαντ' ἐπάλαιον,
Εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αὐτὸς ἀνίστατο, ϗ κατέρυκε·
Μηκέτ' ἐρείδεσθον, μηδὲ τρίβεσθε κακοῖσι·
Νίκη δ' ἀμφοτέροισιν· ἀέθλια δ' ἶσ' ἀνελόντες
Ἔρχεσθ', ὄφρα ϗ ἄλλοι ἀεθλεύωσιν Ἀχαιοί.

Ut cùm tigna-culminis, *mutuò sibi inseruntur*, quæ inclytus aptat faber,
Domûs altæ, impetus ventorum vitans:
Stridebant autem dorsa, validis à manibus
Attracta fortitèr; humidúsque defluebat sudor:
Densæque vibices per lateráque & humeros
Sanguine rubentes extiterunt: Illi autem admodùm usque
Victoriam cupiebant, tripodem ob affabrè-factum:
Neque Ulysses poterat supplantare, solóque affligere;
Neque Ajax poterat; valida enim prohibebat vis Ulyssis.
Sed cùm jam tædio-afficerentur benè-ocreati Achivi,
Tunc ipsum allocutus est ingens Telamonius Ajax;
" Nobilissime Laërtiade, solertiâ-pollens Ulysse,
" Aut me tolle, aut ego te; hæc verò Jovi omnia curæ-erunt.
Sic fatus, sustulit: Doli autem non oblitus est Ulysses;
Percussit ponè poplitis-flexum assecutus, solvitque membra;
Dejecit autem supinum: in pectora verò Ulysses;
Decidit: populi autem admirabundi-spectabant, stupebántque.
Secundus vicissim tollebat laboriosus nobilis Ulysses;
Movit autem paululùm à terrâ, neque levavit:
Genu verò implicuit; & in terram ceciderunt ambo
Propè invicem, fœdabantúrque pulvere.
Et fanè jam tertiò rursùs surgentes luctati fuissent,
Nisi Achilles ipse surrexisset, & cohibuisset;
" Nè ampliùs luctâ-obnitimini, neque conterimini malis:
" Victoria autem utrisque: præmiis verò æqualibus ablatis
" Abite, ut & alii certent Achivi.

Ver. 712. Ὡς δ' ὅτ'.] Vide suprà ad ό, 680.

Ibid.—ἀμείβοντες.] Δόκοι μεγάλαι, ἀλλήλαις προσπίπτουσαι, ὥστε βαστάζειν τὴν ὀροφήν· αἵτινες ϗ συστάται καλοῦνται. *Schol.*

Ibid.—κλυτὸς ἤραρε τέκτων.] *Al.* σοφὸς ἤραρε τέκτων.

Ibid.—ἤραρε.] Non à Præterito Medio ἤραρα, tunc enim non constitisset Temporum ratio; sed ab Aoristo ἤραρεν. Vide suprà ad ό, 454; ad β', 810; & ad ά, 37.

Ver. 714. Τετρίγει.] Vide suprà ad β', 314; ad δ', 492; & ad φ', 352.

Ibid.—ἄρα.] *Ut fit*——.

Ver. 716.—σμώδιγγες.] Vide suprà ad β', 267.

Ver. 717.—φοινικόεσσαι.] Pronuntiabatur φοινικοῦσσαι. Secundam enim necessariò producit. Vide suprà ad ύ, 272.

Ver. 719.—πελάσσαι.] Vide suprà ad ν', 1; & ad ά, 140.

Ver. 721.—ἀνίαζον.] Vide suprà ad φ', 270.

Ibid.—ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ.] *Al.* ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς. Quo modo legit & Codex *Harleianus*. Sed, ut opinor, minùs rectè. Vide *Iliad.* σ', 300; φ', 270: *Odyss.* δ', 460, 598; τ', 323; χ', 87.

Ver. 725, 729, & 756.—ἀνάειρε—ἄεικα.] Vide suprà ad ι', 84.

Ver. 726.—κώληπα.] Κώληπα δὲ λέγει, τὴν ἀγκύλην κατὰ τοὺς Παλαιοὺς, τὴν περὶ τὰς ἰγνύας. *Eustath.*

Ver. 732, 739.—κονίῃ—κονίην.] Vide suprà ad π', 762; & ad ό, 24.

Ver. 733.—ἀναΐξαντ' ἐπάλαιον.] Cod. *Harleian.* ἀναΐξαντε πάλαιον. Quod perindè est.

Ver. 734. Εἰ μὴ Ἀχιλλεύς.]

Tum pater Æneas procedere longiùs iras,
Et sævire animis Entellum haud passus acerbis;
Sed finem imposuit pugnæ ——— *Æn.* V, 461.

Ver. 735.—ἐρείδεσθον.] *Al.* ἐρίζεσθον.

Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·
Καί ῥ' ἀπομορξαμένω κονίην, δύσαντο χιτῶνας.
Πηλείδης δ' αἶψ' ἄλλα τίθει ταχυτῆτος ἄεθλα,
Ἀργύρεον κρητῆρα τετυγμένον· ἓξ δ' ἄρα μέτρα
Χάνδανεν, αὐτὰρ κάλλει ἐνίκα πᾶσαν ἐπ' αἶαν
Πολλὸν, ἐπεὶ Σιδόνες πολυδαίδαλοι εὖ ἤσκησαν,
Φοίνικες δ' ἄγον ἄνδρες ἐπ' ἠεροειδέα πόντον,
Στῆσαν δ' ἐν λιμένεσσι, Θόαντι δὲ δῶρον ἔδωκαν·
Υἷος δὲ Πριάμοιο Λυκάονος ὦνον ἔδωκε
Πατρόκλῳ ἥρωϊ Ἰησονίδης Εὔνηος.
Καὶ τὸν Ἀχιλλεὺς θῆκεν ἀέθλιον οὗ ἑτάροιο,
Ὅστις ἐλαφρότατος ποσσὶ κραιπνοῖσι πέλοιτο.
Δευτέρῳ αὖ βοῦν θῆκε μέγαν καὶ πίονα δημῷ·
Ἡμιτάλαντον δὲ χρυσοῦ λοισθῆϊ ἔθηκε.
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ὄρνυσθ', οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε.
Ὣς ἔφατ'· ὤρνυτο δ' αὐτίκ' Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
Ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις, ἔπειτα δὲ Νέστορος υἱὸς
Ἀντίλοχος, ὁ γὰρ αὖτε νέους ποσὶ πάντας ἐνίκα·
Σταν δὲ μεταστοιχεί· σήμηνε δὲ τέρματ' Ἀχιλλεύς·
Τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· ὦκα δ' ἔπειτα
Ἔκφερ' Ὀϊλιάδης· ἐπὶ δ' ὤρνυτο δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἄγχι μάλ', ὡς ὅτε τίς τε γυναικὸς εὐζώνοιο

Sic dixit: illi autem ei maximè quidem auscultârunt, atque obsecuti sunt:
Et absterso pulvere, induerunt vestes.
Pelides verò statim alia posuit velocitatis præmia,
Argenteum cratera elaboratè factum; sex autem mensuras
Capiebat, & pulchritudine excellebat omnem per terram
Multum. Sidones enim ingeniosi scitè elaborârant,
Phœnices autem vexerant viri super nigrum pontum,
Collocârantque in portubus, Thoantique dono dederant:
Pro filio autem Priami Lycaone pretium dedit
Patroclo heroi Iasonides Euneus.
Et hunc Achilles posuit præmium, de quo certaret in *honorem* sui socii.
Quicunque levissimus pedibus velocibus esset.
Secundo autem bovem posuit magnum & pinguem adipe:
Semitalentum verò auri ultimo posuit.
Surrexit autem, & verba inter Argivos fecit;
" Surgite, qui & hujus certaminis periculum facietis.
Sic dixit: Surrexit autem statim Oïlei *filius* velox Ajax:
Surrexit & Ulysses abundans consiliis; deindè autem Nestoris filius
Antilochus; hic enim juvenes pedibus omnes vincebat:
Steterunt autem ordine; ostendit verò metas Achilles:
Illis autem à carceribus extendebatur cursus: tum verò celeriter
Emicuit Oïliades: concito autem cursu sequebatur nobilis Ulysses
Propè admodùm, ut quum aliquis mulieris eleganter-cinctæ

Ver. 738.—ἄρα.] *Ut par erat*——.

Ver. 739.—ἀπομορξαμένω κονίην, δύσαντο χιτῶνας.] *Quum pulverem sibi ipsi abstersissent, vestes sibi induerunt.* Vide suprà ad *ver.* 685; & ad γ′, 141.

Ver. 743. Πηλείδης δ' αἶψ' ἄλλα τίθει ταχυτῆτος ἄεθλα.]
Hîc qui forte velint rapido contendere cursu,
Invitat pretiis animos & præmia ponit. *Æn.* V, 291.

Ver. 743.—Σιδόνες πολυδαίδαλοι.] Οἱ Φοίνικες· Σιδὼν γὰρ Φοινίκης. *Schol.* Σιδόνιοι δὲ πολύτεχνοί τινες παραδίδονται καὶ καλλίτεχνοι, καθάπερ καὶ ὁ ποιητὴς δηλοῖ· πρὸς δὲ, καὶ φιλόσοφοι, περί τε ἀστρονομίαν καὶ ἀριθμητικὴν, ἀπὸ τῆς λογιστικῆς ἀρξάμενοι καὶ τῆς νυκτιπλοΐας. *Strabo, Geograph. Lib.* xvi.

Ver. 745.—Θόαντι.] Τῷ τῆς Λήμνου βασιλεῖ. *Schol.*

Ver. 746. Υἷος.] Ita ex duobus MSS, & ex *Etymolog. Magn.* edidit *Barnesius.* *Al.* Υἱός.

Ver. 748. Καὶ τὸν Ἀχιλλεὺς θῆκεν ἀέθλιον——, Ὅστις ἐλαφρότατος ποσσὶ.] Vide suprà ad *ver.* 740.

Ver. 750. Δευτέρῳ αὖ.] Nonnulli hîc legunt Δευτέρῳ δ' αὖ. Quæ si vera sit lectio, pronunciandum erit Δευτέρῳ δ' αὖ. Vide suprà ad β′, 811.

Ver. 754, & 759.—ὤρνυτο.] Vide suprà ad γ′, 260.

Ver. 756. Ἀντίλοχος· ὁ.] Quâ ratione, Ἀντίλοχος, hîc ultimam producat; item ἀπὸ, *ver.* 758; & τε, *ver.* 777; & φθάμενος, *ver.* 779; & μέλεος, *ver.* 795; vide suprà ad α′, 51.

Ver. 757. Σταν δὲ μεταστοιχεί· σήμηνε δὲ τέρματ' Ἀχιλλεύς.]
Hæc ubi dicta; locum capiunt, signoque repente
Corripiunt spatia audito, limenque relinquunt
Effusi nimbo similes—— *Æn.* V, 315.

Ver. 758.—τέτατο.] Vide suprà ad φ′, [illegible] 492.

Ibid.—ὦκα δ' ἔπειτα Ἔκφερ' Ὀϊλιάδης.]
Primus abit, longeque ante omnia corpora Nisus
Emicat, & ventis & fulminis ocior alis.
Æn. V, 318.

Ver. 759.—ἐπὶ δ' ὤρνυτο δῖος Ὀδυσσεύς.]
Proximus huic————
Insequitur Salius—— *Ibid.* 320.

R r

Στήθεός ἐστι κανὼν, ὅντ' εὖ μάλα χερσὶ τανύσσῃ,
Πηνίον ἐξέλκουσα παρὲκ μίτον· ἀγχόθι δ' ἴσχει
Στήθεος· ὣς Ὀδυσεὺς θέεν ἐγγύθεν· αὐτὰρ ὄπισθεν
Ἴχνια τύπτε πόδεσσι, πάρος κόνιν ἀμφιχυθῆναι·
Κὰδ δ' ἄρα οἱ κεφαλῆς χέ' ἀϋτμένα δῖος Ὀδυσσεὺς,
Αἰεὶ ῥίμφα θέων· ἴαχον δ' ἐπὶ πάντες Ἀχαιοὶ
Νίκης ἱεμένῳ, μάλα δὲ σπεύδοντι κέλευον·
Ἀλλ' ὅτε δὴ πύματον τέλεον δρόμον, αὐτίκ' Ὀδυσσεὺς
Εὔχετ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ὃν κατὰ θυμόν·
Κλῦθι, θεὰ, ἀγαθή μοι ἐπίῤῥοθος ἐλθὲ ποδοῖιν.
Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·
Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας, καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλον ἐπαΐξεσθαι ἄεθλον,
Ἔνθ' Αἴας μὲν ὄλισθε θέων· βλάψεν γὰρ Ἀθήνη,
Τῇ ῥα βοῶν κέχυτ' ὄνθος ἀποκταμένων ἐριμύκων,
Οὓς ἐπὶ Πατρόκλῳ πέφνεν πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἐν δ' ὄνθου βοέου πλῆτο στόμα τε, ῥῖνάς τε.
Κρητῆρ' αὖτ' ἀνάειρε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ὡς ἦλθε φθάμενος· ὁ δὲ βοῦν ἕλε φαίδιμος Αἴας·

Propè pectus eſt radius, quem ſcitè admodum manibus projicit *huc illuc*,
Stamen extrahens ad licium, propéque tenet
Pectus: ſic Ulyſſes currebat propè; atque à tergo
Veſtigia premebat pedibus, antequàm pulvis ſpargeretur circùm.
In ejus autem caput fundebat halitum nobilis Ulyſſes
Uſque citò currens: Acclamabant verò omnes Achivi
Victoriæ cupido, magnóque adnitentem ſtudio hortabantur.
Sed quum jam extremum peragerent curſum, confeſtim Ulyſſes
Precatus eſt Minervam oculis-cæſiam ſuo in animo:
" Exaudi, Dea, propitia mihi auxiliatrix veni pedibus.
Sic dixit precans: illum autem exaudivit Pallas Minerva:
Membráque reddidit levia, pedes, & manus ſupernè.
Sed quum jamjam involaturi erant in præmium,
Tunc Ajax quidem lapſus eſt in curſu; læſit enim Minerva,
Ubi boum fuſum erat ſtercus interfectorum graviter-mugientium,
Quos ſuper Patroclum mactârat pedibus velox Achilles:
Stercore autem bubulo impletus eſt óſque, naréſque.
Cratera verò ſuſtulit laborioſus nobilis Ulyſſes,
Ut venit præcurrens; at bovem accepit illuſtris Ajax:

Ver. 761.—κανὼν.] Ὁ κάλαμος περὶ ὃν εἰλεῖται ὁ μίτος ὁ ἱστουργικός. *Schol.*

Ibid.—χερσὶ.] *Al.* χειρί.

Ibid.—τανύσσῃ.] *Al.* τανύσει. Minùs rectè: Media enim ſemper corripitur. Vide ſuprà ad ε', 58.

Ver. 762. Πηνίον.] Εἴλημα κρόκης. *Schol.*

Ver. 763.—ὣς Ὀδυσεὺς θέεν ἐγγύθεν· αὐτὰρ ὄπισθεν Ἴχνια τύπτε.]

——calcemque terit jam calce Diores. *Æn.* V, 324.

Quem locum inter eos recenſet *Macrobius* in quibus, " *Virgilius* " *Homerici carminis majeſtatem non æquet.* Eſt autem (inquit) " hujus verſus [Ἴχνια τύπτε πόδεσσι, πάρος κόνιν ἀμφιχυθῆναι] " hic ſenſus: Si per ſolum pulvereum forte curratur; ubi " pes fuerit de terrâ à currente ſublatus, veſtigium ſine dubio " ſignatum videtur, & tamen celeriùs cogitatione pulvis, qui " ictu pedis fuerat excuſſus, veſtigio ſuperfunditur. Ait ergo " divinus Poëta ita proximum fuiſſe qui ſequebatur, ut occu- " paret antecedentis veſtigium, antequam pulvis ei ſuperfun- " deretur." *Saturnal. Lib.* V, *cap.* 13. Notandum etiam curſûs celeritatem aptiſſimè depingere hoſce tres verſus [763, 764, 765,] pedibus dactylicis totos incedentes. Vide ſuprà ad γ', 23, & 363.

Ver. 765. Κὰδ δ' ἄρα οἱ κεφαλῆς χέ' ἀϋτμένα.] Vide ſuprà ad *ver.* 380.

Ibid.—ἄρα.] *Ut fieri ſolet*——.

Ver. 767.—ἱεμένῳ.] *Al.* ἱεμέναι, & ἱέμενοι.

Ver. 768. Ἀλλ' ὅτε δὴ πύματον τέλεον δρόμον.]

Jamque fere ſpatio extremo, feſſique ſub ipſum
Finem adventabant;——. *Æn.* V, 327.

Ibid.—αὐτίκ' Ὀδυσσεὺς Εὔχετ'.]

Ni palmas ponto tendens utraſque Cloanthus
Fudiſſetque preces, Divoſque in vota vocaſſet.
Æn. V, 233.

Ver. 700. Κλῦθι, θεὰ.]

Tu, Dea, tu præſens noſtro ſuccurre labori.
Æn. IX, 404.

Ver. 171. Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε.] Vide ſuprà ad π', 527.

Ver. 773. Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλον.]

Jamque fere ſpatio extremo, feſſique ſub ipſum
Finem adventabant: levi cum ſanguine Niſus
Labitur infelix; cæſis ut forte juvencis
Fuſus humum viridеſque ſuper madefecerat herbas:
Hìc juvenis, jam victor ovans, veſtigia preſſo
Haud tenuit titubata ſolo: ſed pronus in ipſo
Concidit immundoque fimo ſacroque cruore.
Æn. V, 327.

Ver. 775. Τῇ ῥα.] *Ubi ſcilicet*——.

Ver. 777.—ῥῖνάς τε.] Cod. *Harleian.* ῥῖνές τε.

Ver. 779.—φθάμενος.] Vide ſuprà ad β', 43.

Ver.

Στῆ δὲ κέρας μετὰ χερσὶν ἔχων βοὸς ἀγραύλοιο,
Ὄνθον ἀποπτύων, μετὰ δ' Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μ' ἔβλαψε θεὰ πόδας, ἣ τοπάρος περ,
Μήτηρ ὣς, Ὀδυσῆϊ παρίσταται, ἠδ' ἐπαρήγει.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν·
Ἀντίλοχος δ' ἄρα δὴ λοισθήϊον ἔκφερ' ἄεθλον,
Μειδιόων, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Εἰδόσιν ὔμμ' ἐρέω πᾶσιν, φίλοι, ὡς ἔτι καὶ νῦν
Ἀθάνατοι τιμῶσι παλαιοτέρους ἀνθρώπους·
Αἴας μὲν γὰρ ἐμεῖ' ὀλίγον προγενέστερός ἐστιν·
Οὗτος δὲ προτέρης γενεῆς, προτέρων τ' ἀνθρώπων,
Ὠμογέροντα δέ μιν φάσ' ἔμμεναι· ἀργαλέον δὲ
Ποσσὶν ἐριδδήσασθαι Ἀχαιοῖς, εἰ μὴ Ἀχιλλεῖ.
Ὣς φάτο· κύδηνεν δὲ ποδώκεα Πηλείωνα.
Τὸν δ' Ἀχιλεὺς μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ἀντίλοχ', οὐ μέν τοι μέλεος εἰρήσεται αἶνος·
Ἀλλά τοι ἡμιτάλαντον ἐγὼ χρυσοῦ ἐπιθήσω.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων·
Αὐτὰρ Πηλείδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον ἔγχος
Θῆκ' ἐς ἀγῶνα φέρων, κατὰ δ' ἀσπίδα, καὶ τρυφάλειαν,
Τεύχεα Σαρπήδοντος, ἅ μιν Πάτροκλος ἀπηύρα·
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ἄνδρε δύω περὶ τῶνδε κελεύομεν, ὥπερ ἀρίστω,
Τεύχεα ἑσσαμένω, ταμεσίχροα χαλκὸν ἑλόντε,
Ἀλλήλων προπάροιθεν ὁμίλου πειρηθῆναι·
Ὁππότερός κε φθῆσιν ὀρεξάμενος χρόα καλὸν,

Stet't autem cornu manibus tenens bovis argestis,
Stercus expuens, intérque Argivos dixit:
" Proh malum, certè mihi læsit Dea pedes, quæ & olim,
" Mater tanquam, Ulyssi astat, atque auxilio-est.
Sic dixit: Illi autem omnes super ipso suaviter riserunt.
Antilochus verò extremum quidem abstulit præmium,
Subridens, & verba inter Argivos fecit:
" Scientibus vobis dicam omnibus, amici, quòd adhuc etiam nunc
" Immortales honorant ætate-provectiores homines:
" Ajax enim me paulò natu-grandior est:
" Iste verò prioris seculi, priorúmque hominum,
" Crudæ autem senectæ ipsum dicunt esse: difficile verò
" Pedibus *cum eo* contendere Achivis, excepto Achille.
Sic dixit: laudéque extulit pedibus-velocem Pelidem.
Eum verò Achilles verbis respondens allocutus est:
" Antiloche, non quidem tibi inanis dicta erit laus,
" Sed tibi semitalentum ego auri addam.
Sed fatus, in manibus posuit: is autem accepit gaudens.
At Pelides quidem prælongam hastam
Deposuit in circo ferens, deposuit & clypeum & galeam,
Arma Sarpedonis, quæ ei Patroclus abstulerat:
Surrexit autem & verba inter Argivos fecit:
" Viros duos de his jubemus, qui fortissimi,
" Armis indutis, acuto ære sumpto,
" Alterum alterius ante consessum facere periculum:
" Uter autem prior percusserit corpus pulchrum,

Ver. 780.—Στῆ δὲ κέρας μετὰ χερσὶν ἔχων.] Vide suprà ad *ver.* 666.

Ver. 781. Ὄνθον ἀποπτύων.]

Et simul his dictis faciem ostentabat, & udo
Turpia membra fimo—. *Æn.* V, 357.

Ibid.—ὄνθον.] *Al.* ὄνθου.

Ver. 785.—ἄρα.] *Ut necesse erat*——. Vide suprà ad *ver.* 778, 779.

Ver. 788. Ἀθάνατοι.] Vide suprà ad *ά*, 398.

Ver. 791. Ὠμογέροντα.] Οὕτω λέγουσιν, ἤτοι τοὺς ἔτι ζωντας, καὶ μήπω πάνυ γέροντας, ἀλλὰ πλησίον τοῦ γήρως· ἢ τοὺς πρὸ ὥρας καὶ παρ' ἡλικίαν γεγηρακότας. *Schol.*

Ver. 794. Τὸν δ'.] Vide suprà ad *ά*, 57; & ad *θ'*, 160. Malè *Barnesius* Τόνδ'.

Ver. 795.—μέλεος εἰρήσεται.] Vide suprà ad *π'*, 336. Porrò *Barnesius* hîc edidit μέλεός κ' εἰρήσεται· insertâ particulâ κε, quam omnino addendam contendit. Sed minùs rectè.

Ver. 800. Τεύχεα Σαρπήδοντος, ἅ μιν Πάτροκλος ἀπηύρα.] Suprà *π'*, 663.

Ver. 802.—κελεύομεν.] *Al.* κελεύομαι.

Ver. 803. Τεύχεα ἑσσαμένω.] Vide suprà ad *ver.* 685.

Ver. 805. Ὁππότερός κε φθῆσιν ὀρεξάμενος.] Ἐνταῦθα δὲ κατὰ τοὺς Παλαιοὺς Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικὸς——μεταγράφει τὸν τόπον τοῦτον οὕτω "Ὁππότερός κεν πρῶτον ἐπιγράψας χρόα "καλὸν, φθήῃ ἐπευξάμενος διά τ' ἔντεα καὶ φόνον ἀνδρός." *Eustath.* Satis infacetè.

Ibid. & *ver.* 808.—καλὸν.] Vide suprà ad *β'*, 43.

Ψαύσῃ δ' ἐνδίνων, διά τ' ἔντεα, καὶ μέλαν αἷμα,
Τῷ μὲν ἐγὼ δώσω τόδε φάσγανον ἀργυρόηλον,
Καλὸν, Θρηΐκιον, τὸ μὲν Ἀστεροπαῖον ἀπηύρων·
Τεύχεα δ' ἀμφότεροι ξυνήϊα ταῦτα φερέσθων·
Καί σφιν δαῖτ' ἀγαθὴν παραθήσομαι ἐν κλισίῃσιν.
Ὡς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
Ἂν δ' ἄρα Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης.
Οἱ ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
Ἐς μέσον ἀμφοτέρω συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι,
Δεινὸν δερκομένω· θάμβος δ' ἔχε πάντας Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τρὶς μὲν ἐπήϊξαν, τρὶς δὲ σχεδὸν ὡρμήθησαν·
Ἔνθ' Αἴας μὲν ἔπειτα κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην
Νύξ', οὐδὲ χρό' ἵκανεν· ἔρυτο γὰρ ἔνδοθι θώρηξ.
Τυδείδης δ' ἄρ' ἔπειτα ὑπὲρ σάκεος μεγάλοιο,
Αἰὲν ἐπ' αὐχένι κῦρε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκῇ.
Καὶ τότε δή ῥ' Αἴαντι περιδδείσαντες Ἀχαιοὶ,
Παυσαμένους ἐκέλευσαν ἀέθλια ἶσ' ἀνελέσθαι.
Αὐτὰρ Τυδείδῃ δῶκεν μέγα φάσγανον ἥρως,
Σὺν κολεῷ τε φέρων, καὶ εὐτμήτῳ τελαμῶνι.
Αὐτὰρ Πηλείδης θῆκεν σόλον αὐτοχόωνον,
Ὃν πρὶν μὲν ῥίπτασκε μέγα σθένος Ἠετίωνος·
Ἀλλ' ἤτοι τὸν ἔπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Τὸν δ' ἄγετ' ἐν νήεσσι σὺν ἄλλοισι κτεάτεσσι.
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ὄρνυσθ', οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε·

" Attigeritque intus membra, perque arma & nigrum fanguinem ;
" Huic quidem ego dabo hunc enfem argenteis-clavis diftinctum,
" Pulchrum, Threïcium, quem quidem Afteropæo abftuli ;
" Arma autem utrique communia hæc ferant :
Et eis convivium lautum apponam in tentoriis.
Sic dixit : Surrexit autem deindè ingens Telamonius Ajax,
Surrexit & Tydides fortis Diomedes.
Illi verò poftquàm hinc indè feorfum à turbâ armati erant,
In medium utrique congrediebantur prompti pugnare,
Horrendo obtutu ; ftupor autem tenebat omnes Achivos :
Sed quum jam propè erant alter in alterum vadentes,
Ter quidem irruerunt, térque cominus impetum-fecerunt :
Tum verò Ajax quidem per clypeum undique æquale
Percuffit, neque ad corpus pervenit ; tutabatur enim intus thorax.
At Tydides deindè fupra fcutum magnum,
Ufque cervicem affequi conabatur fulgidæ haftæ cufpide.
Et tum quidem Ajaci metuentes Achivi,
Fine impofito jufferunt præmia paria referre.
At Tydidæ dedit magnum enfem heros,
Cùm vaginâque proferens, & fcitè-fecto balteo.
Cæterum Pelides pofuit orbem à fornace-rudem,
Quem priùs quidem mittebat ingens robur Eetionis :
Verùm enimverò illum interfecerat pedibus-valens nobilis Achilles,
Hùncque advexerat in navibus cum aliis poffeffionibus :
Surrexit autem & verba inter Argivos fecit :
" Surgite, qui & hujus certaminis periculum facietis :

Ver. 806.—ἐνδίνων.] Τῶν ἐντὸς ὅπλων μελῶν. *Schol.*

Ver. 807. Τῷ μὲν ἐγὼ δώσω.] Vide fuprà ad *ver*, 560.

Ver. 808.—ἀπηύρων.] *Al.* ἀπηῦρον.

Ver. 812.—ἄρα.] *Deinceps*——

Ver. 813.—ἑκάτερθεν.] Vide fuprà ad ά, 349.

Ver. 814. Ἐς μέσον ἀμφοτέρω.] Ita edidit *Barnefius* ex uno MS. *Al.* Ἐς μέσον ἀμφοτέρων.

Ibid.—μεμαῶτε.] Vide fuprà ad ν', 46 ; & ad ζ', 464.

Ver. 815.—δερκομένω.] Cod. *Harleian.* δερκόμενοι. Quod & ferri poffet. Vide fuprà ad ά, 566.

Ver. 816. Ἀλλ' ὅτε δή.] Vide fuprà ad ξ', 433, & 504.

Ver. 819.—ἔρυτο.] Vide fuprà ad ν', 555.

Ver. 820.—ἄρ'.] *Ut æquum erat*——

Ver. 821.—ἀκωκῇ.] *Al.* ἀκωκῆς.

Ver. 823. Παυσαμένους.] Vide fuprà ad γ', 141.

Ver. 825.—εὐτμήτῳ τελαμῶνι.] *Al.* εὐδμήτῳ τελαμῶνι.] Vide fuprà ad ή, 304.

Ver. 826.—σόλον.] Δίσκον· διαφέρει δὲ σόλος καὶ δίσκος· ὅτι ὁ μὲν δίσκος πλατύς ἐστι καὶ κοιλότερος, ὁ δὲ σόλος στρογγύλος καὶ σφαιροειδής. *Schol.*

Ibid.—αὐτοχόωνον.] Ἐκ χεομένης ὕλης εἰκῆ κεχωνευμένον· αὐτοχώνευτον, οἷον μὴ ἔχοντα κατασκευὴν τερπνὴν, οὔτ' οὖν τεχνικὴν, ἀλλ' ἐκ μόνης χωνείας ἀναληφθέντα. *Schol.*

Ver. 827.—ῥίπτασκε.] *Projicere folitus erat.* Vide fuprà ad β', 221 ; & ad ν', 84.

Ver. 828.—ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.] Vide fuprà ad ά, 58.

Ver. 829. Τὸν δ' ἄγετ' ἐν.] Cod. *Harleian.* Τὸν δ' ἄγαγ' ἐν.

Εἴ οἱ καὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι πίονες ἀγροὶ,
Ἕξει μιν καὶ πέντε περιπλομένους ἐνιαυτοὺς
Χρεώμενος· οὐ μὲν γάρ οἱ ἀτεμβόμενός γε σιδήρου
Ποιμὴν, οὐδ' ἀροτὴρ, εἶσ' ἐς πόλιν, ἀλλὰ παρέξει.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
Ἂν δὲ Λεοντῆος κρατερὸν μένος ἀντιθέοιο,
Ἂν δ' Αἴας Τελαμωνιάδης, καὶ δῖος Ἐπειός·
Ἑξείης δ' ἵσταντο· σόλον δ' ἕλε δῖος Ἐπειὸς,
Ἧκε δὲ δινήσας· γέλασαν δ' ἐπὶ πάντες Ἀχαιοί.
Δεύτερος αὖτ' ἀφέηκε Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος·
Τὸ τρίτον αὖτ' ἔρριψε μέγας Τελαμώνιος Αἴας
Χειρὸς ἀπὸ στιβαρῆς, καὶ ὑπέρβαλε σήματα πάντα·
Ἀλλ' ὅτε δὴ σόλον εἷλε μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
Ὅσσον τίς τ' ἔρριψε καλαύροπα βουκόλος ἀνὴρ,
Ἡ δέ θ' ἑλισσομένη πέτεται διὰ βοῦς ἀγελαίας·
Τόσσον παντὸς ἀγῶνος ὑπέρβαλε· τοὶ δ' ἐβόησαν.
Ἀνστάντες δ' ἕταροι Πολυποίταο κρατεροῖο
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς ἔφερον βασιλῆος ἄεθλον.
Αὐτὰρ ὁ τοξευτῆσι τίθει ἰόεντα σίδηρον,
Κὰδ δ' ἐτίθει δέκα μὲν πελέκεας, δέκα δ' ἡμιπέλεκκα.
Ἱστὸν δ' ἔστησεν νηὸς κυανοπρώροιο
Τηλοῦ ἐπὶ ψαμάθου· ἐκ δὲ τρήρωνα πέλειαν
Λεπτῇ μηρίνθῳ δῆσεν ποδὸς, ἧς ἄρ' ἀνώγει
Τοξεύειν· ὃς μέν κε βάλῃ τρήρωνα πέλειαν,
Πάντας ἀειράμενος πελέκεας, κλισίηνδε φερέσθω·

" Si ei etiam perquam longinqui pingues agri,
" Habebit ipsum etiam quinque volventes in annos
" Utens: non enim illi omnino indigens ferro
" Pastor, vel arator, ibit in urbem, sed præbebit.
Sic dixit: Surrexit autem deindè bellator stabilis Polypœtes,
Surrexit & Leontei validum robur deoparis,
Surrexit & Ajax Telamonius, & nobilis Epéus:
Ordine autem steterunt: Orbem verò prehendit nobilis Epéus,
Misitque rotatum: riserunt autem omnes Achivi.
Secundus verò emisit Leonteus, ramus Martis:
Tertiò verò projecit ingens Telamonius Ajax
Manu ò robustâ, & jecit ultra signa omnia:
Sed quum jam orbem prehendit bellator-stabilis Polypœtes,
Quantum quis projicit pedum bubulcus,
Id autem rotatum volat per boves armentales;
Tantum per totum spatium jactu-su peravit: illi verò exclamârunt.
Surgentes autem socii Polypœtæ fortis
Navas ad cavas retulerunt regis præmium.
At ille sagittariis posuit spiculis-conficiendis-aptum ferrum,
Deposuit quidem decem bipennes, decémque securiculas:
Malum autem erexit navis prorâ cæruleæ
Procul in arenâ; indéque pavidam columbam
Tenui funiculo ligavit pede, in quam jussit
Sagittari: Qui quidem percusserit pavidam columbam,
Omnes sublatas bipennes ad tentorium ferat:

Ver. 835. Χρεώμενος.] Pronuntiabatur Χρώμενος uti notavit *Barnesius.* Vide suprà ad *ver.* 308.

Ver. 836, 837, 838. Ὣς ἔφατ' &c.] Cod. *Harleian.* versus hosce hoc modo legit:

Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
Ἂν δ' Αἴας Τελαμωνιάδης, καὶ δῖος Ἐπειὸς,
Ἂν δὲ Λεοντῆος κρατερὸν μένος ἀντιθέοιο.

Ver. 836 & 859.—ὦρτο.] Vide suprà ad φ', 342; & ad β', 810.

Ver. 839. Ἑξείης δ' ἵσταντο.] Vide suprà ad *ver.* 358.

Ver. 840.—γέλασαν.] Vide suprà ad α', 67.

Ver. 843.—σήματα πάντα.] *Al.* σήματα πάντων. Ut *Odyss.* θ', 192.

Ver. 845.—καλαύροπα.] Τὴν βουκολικὴν ῥάβδον· ἔστι δὲ ξύλον κατὰ τὸ ἕτερον μέρος ῥοπὴν ἔχον, ὅ ἐστι βάρος. *Schol.* Cod. *Harleian.* καλάβροπα.

Ver. 850. Αὐτὰρ ὁ τοξευτῆσι.]

Protinus Æneas celeri certare sagittâ
Invitat, qui forte velint, & præmia ponit.

Æn. V, 485.

Ibid.—ἰόεντα σίδηρον.] Ἤτοι ἰὸν γεννῶντα, ἢ μέλανα· ἄμεινον δὲ τὸ πρὸς ἰῶν κατασκευὴν ἐπιτήδειον, ὅ ἐστι βελῶν. *Schol.*

Ver. 852. Ἱστὸν δ' ἔστησεν.]

Ingentiq; manu malum de nave Seresti
Erigit; & volucrem trajecto in fune columbam,
Quo tendant ferrum, malo suspendit ab alto.

Ibid. 487.

Ver. 853.—ἐκ δὲ.] *Barnesius* edidit ἐκ δή. Sed malé.

Ibid.—ψαμάθου.] Ita edidit *Barnesius.* *Al.* ψαμάθοιο. Cod. *Harleian.* ψαμάθοις. Quæ fortasse est vera lectio.

Ver. 854.—ἧς.] Cod. *Harleian.* ἥν.

Ver. 856, 858.—ἀειράμενος—οἴσεται.] Vide suprà ad γ', 168.

Ver. 856.—πελέκεας.] Ἀξίνας διστόμους. *Schol.*

Ibid.—κλισίηνδε.] *Al.* οἶκόνδε.

Ὃς δέ κε μηρίνθοιο τύχῃ, ὄρνιθος ἁμαρτὼν,
(Ἥσσων γὰρ δὴ κεῖνος,) ὃδ' οἴσεται ἡμιπέλεκκα.
Ὡς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα βίη Τεύκροιο ἄνακτος,
Ἂν δ' ἄρα Μηριόνης, θεράπων ἐῢς Ἰδομενῆος·
Κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες.
Τεῦκρος δὲ πρῶτος κλήρῳ λάχεν· αὐτίκα δ' ἰὸν
Ἧκεν ἐπικρατέως, ὐδ' ἠπείλησεν ἄνακτι
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην.
Ὄρνιθος μὲν ἅμαρτε, μέγηρε γάρ οἱ τόγ' Ἀπόλλων,
Αὐτὰρ ὁ μήρινθον βάλε παρ πόδα, τῇ δέδετ' ὄρνις·
Ἀντικρὺ δ' ἀπὸ μήρινθον τάμε πικρὸς ὀϊστός.
Ἡ μὲν ἔπειτ' ἤϊξε πρὸς ὐρανὸν, ἡ δὲ παρείθη
Μήρινθος προτὶ γαῖαν· ἀτὰρ κελάδησαν Ἀχαιοί.
Σπερχόμενος δ' ἄρα Μηριόνης ἐξείρυσε χειρὸς
Τόξον· ἀτὰρ δὴ οἰστὸν ἔχεν πάλαι, ὡς ἴθυνεν.
Αὐτίκα δ' ἠπείλησεν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην·
Ὑψι δ' ὑπαὶ νεφέων εἶδε τρήρωνα πέλειαν,
Τήν ῥ' ὅγε δινεύουσαν ὑπὸ πτέρυγος βάλε μέσσην·

Qui verò funiculum attigerit, ab ave aberrans,
(Inferior etenim is) ille ferat fecuriculas.
Sic dixit: Surrexit autem deinde vis Teucri regis,
Surrexit & Meriones, famulus ftrenuus Idomenei:
Sortes autem in galeâ æreâ concufsêre fumptas.
Teucer verò primus forte fortitus eft: ftatim autem fagittam
Mifit vi-validâ, neque vovit regi
Agnorum primigeniorum facrificaturum fe inclytam hecatomben.
Ab ave quidem aberravit, invidit enim ei hoc Apollo;
Sed is funiculum percuffit ad pedem, quo ligata erat avis:
Prorsùs autem funiculum abfcidit amara fagitta.
Illa quidem deindè evolans fugit ad cœlum, ut demiffus eft
Funiculus terram versùs; & magnum-plaufum-dederunt Achivi.
Feftinans autem Meriones extraxit manu Teucri
Arcum; & jam fagittam tenebat dudum, ut direxerat.
Statim autem vovit longè-jaculanti Apollini
Agnorum primigeniorum facrificaturum fe inclytam hecatomben:
Altè verò fub nubibus fpeculatus eft pavidam columbam,
Hanc is in-gyrum-fe-flectentem fub alâ percuffit mediam;

Ver. 858.—ἡμιπέλεκκα.] Ἡμιπέλεκκον, τὸ ἥμισυ τῦ πελέκεως· τὸ ἐκ τῦ ἑνὸς μόνυ μέρυς ἔχον αἰχμὴν, ὃ κ̀ διστράλιον καλῦσιν. *Schol.*

Ver. 859.—βίη Τεύκροιο.] Sic fuprà *ver.* 837. Λεοντῆος κρατερὸν μένος.] Vide fuprà ad ν', 758.

Ver. 861. Κλήρυς δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ——Τεῦκρος δὲ πρῶτος κλήρῳ λάχεν.]

Convenere viri, dejectamq; ærea fortem
Accepit galea: & primus clamore fecundo
Hyrtacidæ ante omnes exit locus Hippocoontis

Æn. V, 490.

Ver. 864, & 873.—ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην.] Vide fuprà ad ά, 444.

Ver. 865. Ὄρνιθος μὲν ἅμαρτε.]

Aft ipfam miferandus avem contingere ferro
Non valuit; nodos & vincula linea rupit,
Queis innexa pedem malo pendebat ab alto.
Illa Notos atque atra volans in nubila fugit.

Æn. V, 509.

Ibid.—τόγ' Ἀπόλλων.] *Al.* τότ' Ἀπόλλων.

Ver. 867. Ἀντικρὺ δ' ἀπὸ.] Sic infrà *ver.* 876; Ἀντικρὺ δὲ διῆλθε. Vide fuprá ad ά, 51.

Ver. 870. Σπερχόμενος δ' ἄρα Μηριόνης.]

Tum rapidus jamdudum arcu contenta parato
Tela tenens, fratrem Eurytion in vota vocavit.

Æn. V, 513.

Ibid. Σπερχόμενος δ' ἄρα——ὡς ἴθυνεν.] Ἡ Μασσαλιωτικὴ ἔκδοσις, κατὰ τὺς παλαιὺς, δυσὶ τόξοις χρωμένυς ἐνταῦθα τὺς ἠγωνισμένυς, ποιεῖ, μεταγράφυσα ὕτως, "Σπερχόμενος δ' "ἄρα Μηριόνης, ἐπέθη κατ' οἰστὸν Τόξῳ· ἐν γὰρ χερσὶν ἔχεν "πάλαι ὡς ἴθυνεν." Ἀντίμαχος δὲ ὕτω γράφει, "Σπερχό- "μενος δ' ἄρα Μηριόνης ἐξείρυσε Τεύκρυ Τόξον· χερσὶ δ' οἰστὸν "ἔχεν πάλαι, ὡς ἴθυνεν." Συντρέχων μὲν αὐτὸς τῷ Ὁμήρῳ, σαφέστερον δὲ μεταγράψας· ἑνὶ γὰρ τόξῳ ἠγωνίσαντο οἱ τοξόται, ὡς κ̀ οἱ δισκευταὶ σόλῳ ἑνί· διὸ τοξεύσαντος Τεύκρυ, ἁρπάζει τόξον ὁ Μηριόνης, κατὰ σπυδὴν, ὡς ἂν μὴ φύγῃ τὸ πτηνόν. *Euftath.*

Ibid.—ἄρα.] *Ut oportebat.*——

Ibid.—ἐξείρυσε χειρός.] Δηλονότι, τῦ Τεύκρυ· τῷ γὰρ αὐτῷ τόξῳ ἐχρῶντο. *Schol.*

Ver. 871.—ἴθυνεν.] *Al.* ἰθύνῃ.

Ver. 872.—ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι.] Vide fuprà ad ά, 75.

Ver. 874. Ὑψι δ' ὑπαὶ νεφέων.]

Jam vacuo lætam cœlo fpeculatus & alis
Plaudentem, nigra figit fub nube columbam.
Decidit exanimis, vitamque reliquit in aftris
Aëriis, fixamque refert delapfa fagittam.

Æn. V, 515.

Ibid.—ὑπαὶ.] *Al.* ὑπό.

Ibid.—εἶδε.] *Al.* ἴδετο.

Ver. 875.—μέσσην.] *Al.* μέσσης.

Ver.

Ἀντικρὺ δὲ διῆλθε βέλος· τὸ μὲν ἂψ ἐπὶ γαίῃ
Πρόσθεν Μηριόναο πάγη ποδός· αὐτὰρ ἡ ὄρνις
Ἱστῷ ἐφεζομένη νηὸς κυανοπρώροιο,
Αὐχέν' ἀπεκρέμασεν, σὺν δὲ πτερὰ πυκνὰ λίασθεν.
Ὠκὺς δ' ἐκ μελέων θυμὸς πτάτο, τῆλε δ' ἀπ' αὐτοῦ
Κάππεσε· λαοὶ δ' αὖ θηεῦντό τε, θάμβησάν τε.
Ἂν δ' ἄρα Μηριόνης πελέκεας δέκα πάντας ἄειρε,
Τεῦκρος δ' ἡμιπέλεκκα φέρεν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Αὐτὰρ Πηλείδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον ἔγχος,
Κὰδ δὲ λέβητ' ἄπυρον βοὸς ἄξιον ἀνθεμόεντα
Θῆκ' ἐς ἀγῶνα φέρων· καί ῥ' ἥμονες ἄνδρες ἀνέσταν·
Ἂν μὲν ἄρ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Ἂν δ' ἄρα Μηριόνης, θεράπων ἐῢς Ἰδομενῆος.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη, ἴδμεν γάρ, ὅσον προβέβηκας ἁπάντων,
Ἠδ' ὅσσον δυνάμει τε καὶ ἥμασιν ἔπλευ ἄριστος·
Ἀλλὰ σὺ μὲν τόδ' ἄεθλον ἔχων κοίλας ἐπὶ νῆας
Ἔρχευ, ἀτὰρ δόρυ Μηριόνῃ ἥρωϊ πόρωμεν,
Εἰ σύ γε σῷ θυμῷ ἐθέλοις· κέλομαι γὰρ ἔγωγε.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Δῶκε δὲ Μηριόνῃ δόρυ χάλκεον· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Ταλθυβίῳ κήρυκι δίδου περικαλλὲς ἄεθλον.

Penitùs autem tranfiit telum: id quidem rurfus in terram
Ante Merionis fixum eft pedem: At avis
Malo infidens navis prorâ cæruleæ,
Collum fufpendit, fimul & alæ denfæ diftenfæ funt.
Velox autem ex membris anima avolavit, longéque ab illo *Malo*
Decidit: populi verò admirabundi-fpectabant, ftupebántque.
Meriones autem bipennes decem omnes fuftulit;
Teucer verò fecuriculas portavit cavas ad naves.
At Pelides depofuit quidem prælongam haftam, [motum bovis-
Depofuit & lebetem igni-nunquam-ad-pretio-æftimandum floribus-varium
In circo ferens; Et continuò jaculatores viri furrexerunt:
Surrexit quidem Atrides latè-dominans Agamemnon,
Surrexit & Meriones, famulus ftrenuus Idomenei.
Inter eos autem ipfe dixit pedibus-valens nobilis Achilles;
" Atride, fcimus enim, quantùm antecellis omnibus,
" Et quantùm viribúfque & jaculationibus es præftantiffimus:
" Quare tu quidem hoc præmium habens cavas ad naves
" Vade, at haftam Merioni heroi demus,
" Si tu utique tuo animo velis: hortor enim ego fané.
Sic dixit: Neque non obfecutus eft rex virorum Agamemnon.
Dedit autem Merioni haftam æream: fed ille heros
Talthybio præconi dedit perpulchrum præminm.

Ver. 877.—πάγη.] Vide fuprà ad δ', 185.

Ver. 879.—ἀπεκρέμασεν.] Vide fuprà ad ά, 67.

Ibid.—πτερὰ πυκνὰ λίασθεν.] Συνεκρότησε τὰ πτερά. *Schol.*

Ver. 882.—ἄρα.] *Ut æquum erat.*——

Ibid.—πελέκεας.] Vide fuprà ad *ver.* 114, & 856.

Ibid.—δέκα πάντας.] Vide fuprà ad τ', 247.

Ver. 885.—ἀνθεμόεντα.] Ἤτοι, οὐκ εἰς πῦρ χρήσιμον, ἀλλ' ἀναθηματικόν· ἢ ἀνθώδη. *Schol.*

Ver. 886.—ἥμονες.] Ἀκοντισταί. *Schol.*

Ver. 887.—εὐρυκρείων.] Vide fuprà ad ά, 102.

Ver. 890.—ἴδμεν γὰρ.] Refertur iftud γὰρ ad id quod eleganter reticetur; " *Nihil opus ut tu certamen ineas, fcimus ENIM* &c."

Ibid.——προβέβηκας.] *Antecellis*; non *antecelluifti.* Vide fuprà ad ψ', 736; & ad ά, 37.

Ver. 894.—ἐθέλοις.] Cod. *Harleian.* ἐθέλεις. *Al.* ἐθέλῃς.

ΤΗΣ

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ω'.

Ὑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας Ω'.

Ζεὺς κηδόμενος Ἕκτορος, Θέτιν πρὸς Ἀχιλλέα πέμπει, ὅπως ἀποδῷ τοῦ ἥρωος τὸ σῶμα· Ἶριν δὲ πρὸς Πρίαμον, ὅπως λύτρα κομίσας Ἀχιλλεῖ, τὸν νεκρὸν τοῦ παιδὸς ἀπολάβοι. Ὁ δὲ, προπεμφθεὶς ὑπὸ Ἑρμοῦ, κοιμίσαντος τοὺς Ἑλληνικοὺς φύλακας, παραγίνεται πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ἱκετεύσας αὐτὸν ἀπολαμβάνει τὸν υἱόν· καὶ ἀνακομίσας εἰς τὴν πόλιν, θάπτει, καὶ ἐπ' αὐτῷ δεῖπνον ἄγει.

Ἐπιγραφαί.

Ἕκτορος λύτρα.

Ἄλλως.

Ὦ, Πρίαμος νέκυν υἷα λαβὼν, γέρα δῶκεν Ἀχιλλεῖ.

Ἄλλη.

Ὦ, νέκυν Ἕκτορα περὶ λύτρων πόρεν εἵνεκ' Ἀχιλλεύς.

LIB. XXIV.

Αὖτο δ' ἀγὼν, λαοὶ δὲ θοὰς ἐπὶ νῆας ἕκαστοι
Ἐσκίδναντ' ἰέναι· τοὶ μὲν δόρποιο μέδοντο
Ὕπνου τε γλυκεροῦ ταρπήμεναι· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Κλαῖε, φίλου ἑτάρου μεμνημένος, οὐδέ μιν ὕπνος
Ἥρει πανδαμάτωρ, ἀλλ' ἐστρέφετ' ἔνθα καὶ ἔνθα
Πατρόκλου ποθέων ἀδροτῆτά τε καὶ μένος ἠΰ·
Ἠδ' ὁπόσα τολύπευσε σὺν αὐτῷ, καὶ πάθεν ἄλγεα,
Ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων·
Τῶν μιμνησκόμενος, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἶβεν·

Solutus autem eſt ſpectatorũ-conſeſſus, populiq; celeres ad naves quiſq;
Diſpergebantur ituri: Illi quidem cœnæ curam-gerebant,
Séque ſomno dulci ut-ſatiarent: At Achilles
Flebat, chari ſodalis memor, neque illum ſomnus
Capiebat cuncta-domans, ſed volvebatur huc & illuc
Patrocli deſiderans vigorémque & animos magnos:
Et quot peregerat cum ipſo, & paſſus fuerat labores,
Virorúmque prælia, periculoſóſque fluctus emenſus:
Hæc recordans, uberes lacrymas defundebat,

Ver. 1. Αὖτο δ' ἀγών.] Rectè hîc *Barneſius*; "Αὖτο, "inquit, pro ἐλύετο *Atticè*; —— nam λύτο, pro ἐλέλυτο, "*primam* corripit." Vide ſuprà ad φ', 114.

Ibid.—ἀγών.] Νῦν τὸ ἄθροισμα τῶν θεατῶν. *Schol.*

Ver. 4. Κλαῖε.] Vide ſuprà ad ν', 84.

Ver. 6.—ἀδροτῆτα.] *Al.* ἀνδροτῆτα. Vide ſuprà ad π', 857.

Ver. 7.—ὁπόσα τολύπευσε.] Edidit *Barneſius*, ὁπόσ' ἐκτολύπευσε. Sed nihil opus. Vide ſuprà ad ά, 51.

Ibid.—καὶ πάθεν ἄλγεα.] Pronuntiabatur ἄλγη.

Ver. 8. Ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.] Τὸ δὲ, πείρων, τοῖς κύμασι προσνενεμητέον· τοῖς δέ γε πολέμοις ἐπιλογιστέον οἰκείαν τινὰ ἑτέραν μετοχήν. Συνήθη δὲ τῇ ποιήσει καὶ τὰ τοιαῦτα· ὁποῖον, σὺν πολλοῖς ἄλλοις, καὶ τὸ, Σῖτον καὶ οἶνον ἔδοντες. *Euſtath.* Porro & πειρῶν hîc legi notat idem *Euſtathius*; Πάμφιλος δέ, φασι, περισπᾷ τὸ πειρῶν, παράγων εἰς ὁμοιότητα τὸ, περόωσι, καὶ τὸ, Περάαι μέγα λαῖτμα· ἀφ' ὧν φησιν εἶναι καὶ τὸ πειρῶν. Atqui iterùm occurrit idem hîc verſus, *Odyſſ.* θ', 183; ν', 91, & 264; quibus omnibus in locis ſcriptum eſt πειρῶν, nec variant Codices.

Ibid.—πτολέμους, ἀλεγεινά τε.] Cod. *Harleian.* πολέμους, ἀλγεινά τε.

Ver.

Ἄλλοτ᾽ ἐπὶ ϖλευρὰς καταχείμενος, ἄλλοτε δ᾽ αὖτε
Ὕπτιος, ἄλλοτε δὲ ϖρηνής· τότε δ᾽ ὀρθὸς ἀναςὰς
Δινεύεσκ᾽ ἀλύων, ϖαρὰ θῖν᾽ ἁλός· ὐδέ μιν ἠὼς
Φαινομένη λήθεσκεν ὑπεὶρ ἅλα τ᾽ ἠϊόνας τε·
Ἀλλ᾽ ὅγ᾽, ἐπεὶ ζεύξειεν ὑφ᾽ ἅρμασιν ὠκέας ἵππυς,
Ἕκτορα δ᾽ ἕλκεσθαι δησάσκετο δίφρυ ὄπισθεν·
Τρὶς δ᾽ ἐρύσας ϖερὶ σῆμα Μενοιτιάδαο θανόντος,
Αὖτις ἐνὶ κλισίῃ ϖαυέσκετο· τόνδε δ᾽ ἔασκεν
Ἐν κόνι ἐκτανύσας ϖροπρηνέα· τοῖο δ᾽ Ἀπόλλων
Πᾶσαν ἀεικείην ἄπεχε χροΐ, φῶτ᾽ ἐλεαίρων
Καὶ τεθνειότα ϖερ· ϖερὶ δ᾽ Αἰγίδι ϖάντα κάλυπτε
Χρυσείῃ, ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυςάζων.
Ὣς ὁ μὲν Ἕκτορα δῖον ἀεικίζειν μενεαίνων·
Τὸν δ᾽ ἐλεαίρεσκον μάκαρες θεοὶ εἰσορόωντες,
Κλέψαι δ᾽ ὠτρύνεσκον ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην.
Ἔνθ᾽ ἄλλοις μὲν ϖᾶσιν ἑήνδανεν, ὐδέ ϖοθ᾽ Ἥρῃ,
Οὐδὲ Ποσειδάων᾽, ὐδὲ Γλαυκώπιδι κύρῃ·
Ἀλλ᾽ ἔχον, ὥς σφιν ϖρῶτον ἀπήχθετο Ἴλιος ἱρή,
Καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς, Ἀλεξάνδρυ ἕνεκ᾽ ἄτης·
Ὃς νείκεσσε θεὰς, ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο,
Τὴν δ᾽ ᾔνησ᾽, ἥ οἱ ϖόρε μαχλοσύνην ἀλεγεινήν.
Ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ᾽ ἠὼς,
Καὶ τότ᾽ ἄρ᾽ ἀθανάτοισι μετηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·

Interdum in latera jacens, interdum verò
Supinus, interdum autem pronus; & mox rectus exurgens
Oberrabat mœsto-animo, præter littus maris: neque ipsum aurora
Apparens latebat super marique littoribúsque:
Sed is, postquàm junxerat sub curribus veloces equos,
Hectorem trahendum ligabat post currum;
Ter autem cùm raptârat circa sepulcrum Menœtiadæ mortui,
Rursùs in tentorio quiescebat, illúmque relinquebat
In pulvere extensum pronum: At ejus Apollo
Omnem turpitudinem arcebat à corpore, virum miserans
Etiam mortuum: Ægide autem totum contegebat
Aureâ, ut nè ipsum laceraret raptans.
Sic ille quidem Hectorem nobilem indignè-tractabat iratus:
Eum autem miserabantur beati dii inspicientes,
Furtóque surripere hortabantur speculatorem Argicidam.
Cæteris quidem omnibus placuit, nequaquam tamen Junoni,
Neque Neptuno, nequeoculis-cæsiæ virgini:
Sed perstabant, sicut ipsis primùm invisa-reddita est Ilios sacra,
Et Priamus & populus, Alexandri propter injuriam;
Qui contumeliosè-damnavit deas, quando ejus ad tugurium venerunt;
Eámque sententiâ-comprobavit, quæ ei præbuit libidinem damnosam.
Sed quando jam exindè duodecima orta erat aurora,
Tum quidem inter immortales dixit Phœbus Apollo:

Ver. 10. Ἄλλοτ᾽ ἐπὶ ϖλευρὰς καταχείμενος.] Vituperat hunc locum *Plato*; Πάλιν δὴ Ὁμήρου τε δεησόμεθα καὶ τῶν ἄλλων ϖοιητῶν, μὴ ϖοιεῖν Ἀχιλλέα, θεᾶς ϖαῖδα, "Ἄλλοτ᾽ ἐπὶ "ϖλευρὰς κατακείμενον, ἄλλοτε δ᾽ αὖτε Ὕπτιον, ἄλλοτε δὲ "ϖρηνῆ· τότε δ᾽ ὀρθὸν ἀναςάντα, Πλωΐζοντ᾽, ἀλύοντ᾽ ἐπὶ θῖν᾽ "ἁλὸς ἀτρυγέτοιο." *De Republ. Lib.* III. Ubi in transcursu notandæ variæ lectiones.

Ver. 12, 13. Δινεύεσκ᾽——λήθεσκεν.] Vide suprà ad β′, 221; & ad ν′, 84.

Ver. 15. Ἕκτορα δ᾽ ἕλκεσθαι.] *Barnesius* edidit Ἕκτορά δ᾽ ἕλκεσθαι, & τὸ, "δὲ" ϖαρέλκειν contendit; Sed, ut opinor, minùs rectè. Vide suprà ad έ, 439; & ad μ′, 12.

Ver. 16. Τρὶς δ᾽ ἐρύσας.]

Ter circum Iliacos raptaverat Hectora muros.

Æn. I, 487.

Vide suprà ad χ′, 398.

Ver. 18.—ἐκτανύσας.] Vide suprà ad ς′, 58.

Ver. 22.—τεθνειότα.] Vide suprà ad ν′, 46; & ad ά, 265.

Ver. 26.—Ποσειδάων᾽ ὐδέ.] Cod. *Harleian.* Ποσειδάωνι, ὐδέ. Quod eodem modo pronuntiandum.

Ibid.—Γλαυκώπιδι.] Vide suprà ad ά, 206.

Ver. 27. Ἀλλ᾽ ἔχον, ὥς σφιν ϖρῶτον ἀπήχθετο.]

——Manet altâ mente repostum
Judicium Paridis, spretæq; injuria formæ.

Æn. I, 30.

Ver. 28.—Ἀλεξάνδρυ ἕνεκ᾽ ἄτης. Ὃς νείκεσσε θεάς.] Καὶ ὅρα ὅπως τὴν τῦ Τρωϊκῦ ϖολέμυ αἰτιωτάτην ϖρᾶξιν τῷ τέλει τῆς Ἰλιάδος ἐταμιεύσατο· ἐπὶ τοσῦτον ἀναρτήσας τὸν ἀκροατήν. Τινὲς δὲ ἀθετῦσι καὶ τῦτον τὸν τόπον· εἰ γὰρ ᾔδει, φασὶ, τὴν ϖερὶ τῦ κάλλυς κρίσιν ὁ ϖοιητὴς, ϖολλαχῦ ἂν ἐμνήσθη αὐτῆς. Καὶ μὲν ἐςὶ ϖρὸς τῦτο εἰπεῖν, ὅτι ϖολλῶν καὶ ἄλλων ἅπαξ ὁ ϖοιητὴς ἐμνήσθη, ἅπερ ὐκ ἠθέτηνται. *Eustath.* *Macrobius* ex eorum numero, qui locum hunc repudiârunt, videtur fuisse; "Nullam," inquit, "commemorationem de Judicio Paridis *Homerus* admittit." *Lib.* V, *cap.* 16. Quâ de re acriùs à *Scaligero* reprehenditur, *Poëtic. Lib.* V, *cap.* 3. *sub fine.*

Ver. 30. Τὴν δ᾽ ᾔνησ᾽, ἥ οἱ ϖόρε μαχλοσύνην ἀλεγεινήν.] Τινὲς γράφυσιν ὕτως· Τὴν δὲ ἤκεσεν, ἥ οἱ κεχαρισμένα δῶρ᾽ ὀνόμηνε. *Eustath.*

Ver. 32. Καὶ τότ᾽ ἄρ᾽.] *Et tunc utique.*—

Σχέτλιοί ἐστε, θεοί, δηλήμονες· οὐ νύ ποθ' ὑμῖν
Ἕκτωρ μηρί' ἔκηε βοῶν αἰγῶν τε τελείων;
Τὸν νῦν οὐκ ἔτλητε, νέκυν περ ἐόντα, σαῶσαι,
Ἧι τ' ἀλόχῳ ἰδέειν, καὶ μητέρι, καὶ τέκεϊ ᾧ,
Καὶ πατέρι Πριάμῳ, λαοῖσί τε· τοί κέ μιν ὦκα
Ἐν πυρὶ κήαιεν, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειαν.
Ἀλλ' ὀλοῷ Ἀχιλῆϊ, θεοί, βούλεσθ' ἐπαρήγειν,
Ὧι οὔτ' ἂρ φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οὔτε νόημα
Γναμπτὸν ἐνὶ στήθεσσι· λέων δ' ὥς, ἄγρια οἶδεν,
Ὅς τ' ἐπεὶ ἂρ μεγάλῃ τε βίῃ καὶ ἀγήνορι θυμῷ
Εἴξας, εἶσ' ἐπὶ μῆλα βροτῶν, ἵνα δαῖτα λάβῃσιν·
Ὣς Ἀχιλεὺς ἔλεον μὲν ἀπώλεσεν, οὐδέ οἱ αἰδὼς
Γίνεται, ἥ τ' ἄνδρας μέγα σίνεται, ἠδ' ὀνίνησι.
Μέλλει γάρ πού τις καὶ φίλτερον ἄλλον ὀλέσσαι,
Ἠὲ κασίγνητον ὁμογάστριον, ἠὲ καὶ υἱόν·
Ἀλλ' ἤτοι κλαύσας καὶ ὀδυρόμενος μεθέηκε·
Τλητὸν γὰρ μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν.
Αὐτὰρ ὅγ' Ἕκτορα δῖον, ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπηύρα,
Ἵππων ἐξάπτων, περὶ σῆμ' ἑτάροιο φίλοιο
Ἕλκει· οὐ μήν οἱ τό γε κάλλιον, οὐδέ τ' ἄμεινον,
Μή, ἀγαθῷ περ ἐόντι, νεμεσσηθῶμέν οἱ ἡμεῖς·
Κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν ἀεικίζει μενεαίνων.

"Crudeles eſtis, dii, noxii: nonne quondam vobis
"Hector femora adolevit boum caprarúmque lectarum?
"Eum nunc non ſuſtinuiſtis, vel mortuum, eripere,
"Suæque uxori videndum, & matri, & filio ſuo,
"Et patri Priamo, populiſque; qui eum celeriter
"Igne comburerent, & juſta perſolverent:
"Sed pernicioſo Achilli, Dii, vultis favere,
"Cui neque mens eſt æqua, neque animus
"Flexibilis in pectoribus: ſed leo tanquam, agreſtia ſapit,
"Qui magniſque viribus, & ſuperbo animo
"Obſecutus, vadit ad pecudes hominum, ut dapes accipiat:
"Sic Achilles miſericordiam quidem perdidit, neque ei pudor
"Eſt, qui viros valdè lædit, atque juvat.
"Aliquis enim utique etiam chariorem alium perdidit,
"Sive fratrem uterinum, ſeu & filium;
"Et tamen poſtquàm deflevit, ſtatim luctum remittit:
"Patientem enim Fata animum indiderunt hominibus.
"Sed hic Hectora nobilem, poſtquàm *eum* charâ vitâ privavit,
"A curru religans, circum ſepulcrum ſodalis dilecti
"Trahit: haud tamen ei hoc honeſtum, neque utile,
"Nè, forti licèt, ſuccenſeamus ei nos:
"Inſenſilem enim jam terram contumeliâ afficit furens.

Ibid.—ἀθανάτοισι.] Vide ſuprà ad ά, 398.

Ibid.—Φοῖβος Ἀπόλλων.] Vide ſuprà ad ά, 43.

Ver. 33.—δηλήμονες.] *Al.* ζηλήμονες· uti *Odyſſ.* έ, 118.

Ibid. —ὑμῖν.] Cod. *Harleian.* ὔμμιν· Quo modo & in MS *Cantab.* ſcriptum repperit *Barneſius.*

Ver. 36.—τέκεϊ ᾧ.] Quâ ratione, τέκεϊ hîc ultimam producat; item κασίγνητον, *ver.* 47; & τεὸν, *ver.* 56; & πυκινὸν, *ver.* 75; vide ſuprà ad ά, 51.

Ver. 38.—κτερίσειαν.] Vide ſuprà ad ά, 140.

Ver. 39.—ὀλοῷ Ἀχιλῆϊ.] Vide ſuprà ad ά, 2.

Ver. 40.—ἂρ.] *Ut noſtis.* ——*Ut videtis.*——

Ver. 42. Ὅς τ'.] *Qui ſcilicèt.*——

Ibid.—βίῃ καὶ ἀγήνορι θυμῷ Εἴξας.]

——iraſumque omnes effundit habenas.

Æn. XII, 499.

Vide ſuprà ad ί, 594.

Ver. 44.—οὐδέ οἱ αἰδὼς Γίνεται, ἥ τ' ἄνδρας μέγα σίνεται, ἠδ' ὀνίνησι.] Sic *Heſiodus,*

Αἰδὼς, ἥ τ' ἄνδρας μέγα σίνεται ἠδ' ὀνίνησι.

Ἔργ' καὶ Ἡμερ. I, 316.

Et *Euripides:*

Αἰδώς τε· δισσαὶ δ' εἰσίν· ἡ μὲν οὐ κακή,
Ἡ δ' ἄχθος οἴκων.——

Hippolyt. Cor. 385.

Ὁμήρου τε εἰπόντος, "Αἰδὼς, ἥ τ' ἄνδρα μέγα σίνεται ἠδ' ὀνίνησι." Εὐριπίδης ἐν Ἐρεχθεῖ γράφει·

"Αἰδοῦς καὶ αὐτὸς δυσκρίτως ἔχω πέρι·
"Καὶ δεῖ γὰρ αὐτῆς, κἄστιν οὐ κακὸν μέγα."

Clem. Alexandr. Strom. Lib. vi.

Αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ προΐκτῃ.

Odyſſ. ρ́, 347.

Ver. 46. Μέλλει γάρ που.] *Al.* Μέλλει μέν που.

Ver. 51. Ἵππων ἐξάπτων.] *Al.* Ἅρματος ἐξάπτων.

Ver. 54. Κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν ἀεικίζει.] Ἀντὶ τοῦ, ἀναίσθητον σῶμα ὑβρίζει. *Schol.* Οὔτε τοῖς ἄλλοις, ὅσοι μὴ αἰσθάνονται, ὀργίζονται· οὔτε τοῖς τεθνεῶσιν ἔτι, ὡς πεπονθόσι τε τὸ ἔσχατον, καὶ οὐκ ἀλγήσουσιν οὐδ' αἰσθησομένοις οὗ οἱ ὀργιζόμενοι ἐφίενται. Διὸ εὖ περὶ τοῦ Ἕκτορος ὁ ποιητὴς, παῦσαι βουλόμενος τὸν Ἀχιλλέα τῆς ὀργῆς τεθνεῶτος, "Κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν ἀεικίζει μενεαίνων." *Ariſtot. Rhetoric. Lib.* II, *cap.* 3.

Ver.

Τὸν δὲ χολωσαμένη προσέφη λευκώλενος Ἥρη·
Εἴη κεν καὶ τοῦτο τεὸν ἔπος, Ἀργυρότοξε,
Εἰ δὴ ὁμὴν Ἀχιλῆϊ καὶ Ἕκτορι θήσετε τιμήν.
Ἕκτωρ μὲν θνητός τε, γυναῖκά τε θήσατο μαζόν·
Αὐτὰρ Ἀχιλλεύς ἐστι θεᾶς γόνος, ἣν ἐγὼ αὐτὴ
Θρέψα τε, καὶ ἀτίτηλα, καὶ ἀνδρὶ πόρον παράκοιτιν
Πηλεῖ, ὃς περὶ κῆρι φίλος γένετ' ἀθανάτοισι·
Πάντες δ' ἀντιάασθε, θεοὶ, γάμου· ἐν δὲ σὺ τοῖσι
Δαίνυ', ἔχων φόρμιγγα, κακῶν ἕταρ', αἰὲν ἄπιστε.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἥρη, μὴ δὴ πάμπαν ἀποσκύδμαινε θεοῖσιν.
Οὐ μὲν γὰρ τιμή γε μί' ἔσσεται· ἀλλὰ καὶ Ἕκτωρ
Φίλτατος ἔσκε θεοῖσι βροτῶν, οἳ ἐν Ἰλίῳ εἰσίν·
Ὣς γὰρ ἐμοίγ'· ἐπεὶ οὔτι φίλων ἡμάρτανε δώρων.
Οὐ γάρ μοι ποτὲ βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Λοιβῆς τε, κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
Ἀλλ' ἤτοι κλέψαι μὲν ἐάσομεν, (οὐδέ πῃ ἐστὶ
Λάθρῃ Ἀχιλλῆος) θρασὺν Ἕκτορα· ἦ γάρ οἱ αἰεὶ
Μήτηρ παρμέμβλωκεν ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἦμαρ·
Ἀλλ' εἴτις καλέσειε θεῶν Θέτιν ἆσσον ἐμεῖο,
Ὄφρα τί οἱ εἴπω πυκινὸν ἔπος, ὥς κεν Ἀχιλλεὺς
Δώρων ἐκ Πριάμοιο λάχῃ, ἀπό θ' Ἕκτορα λύσῃ.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα.
Μεσσηγὺς δὲ Σάμου τε, καὶ Ἴμβρου παιπαλοέσσης,
Ἔνθορε μείλανι πόντῳ, ἐπεστονάχησε δὲ λίμνη.

Hunc autem irata allocuta est ulnas-candida Juno:
" Sit sane & hoc tuum verbum, Argenteo-arcu-insignis,
" Si quidem parem Achilli & Hectori constituetis honorem,
" Hector quidem mortalisque, mulierisque suxit mammam:
" At Achilles est deæ proles, quam ego ipsa
" Nutrivique, & educavi, & viro dedi uxorem
" Peleo, qui ex animo charus fuit immortalibus:
" Omnes autem interfuistis, dii, nuptiis, interque tu hos
" Epulabaris, tenens citharam, ô malorum sodalis, semper perfide.
Illam verò respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter:
" Juno, ne jam omnino irascaris diis.
" Haud etenim honor idem erit: sed & Hector
" Charissimus erat diis hominum, qui in Ilio sunt;
" Sic enim mihi quidem: quia nunquã jucunda prætermittebat munera.
" Non enim mihi unquam ara caruit convivio æquali,
" Libaminéque, nidoréque: hunc enim sortiti sumus honorem nos.
" Sed tamen furto quidem surripere omittamus (neque ullo modo licet
" Clam Achille) audacem Hectora: certè enim ei assiduè
" Mater adest simul noctésque & dies:
" Sed siquis vocet Deorum Thetin ad me,
" Ut quoddam ei dicam prudens verbum, ut Achilles
" Dona à Priamo accipiat, atque Hectorra edemptum-reddat.
Sic dixit: Surrexit autem Iris cursu-procellas-æquans nunciatura.
Inter itaque Samúmque, & Imbrum asperam,
Insilit nigro ponto, ingemuítque palus.

Ver. 55. —λευκώλενος Ἥρη.] Vide suprà ad ά, 572; & ad έ, 92.

Ver. 60. —ἀτίτηλα.] Cod. *Harleian.* ἀτίταλα.

Ver. 61. Πηλεῖ.] *Al.* Πηλέϊ, & Πηλῆ'.

Ver. 61, 91 & 107. —ἀθανάτοισι.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 63. Δαίνυ'.] *Barnesius* in uno MS scriptum repperit, Δαίνυσ'.

Ver. 64. —νεφεληγερέτα Ζεύς.] Vide suprà prà ad ά, 175.

Ver. 67, 68, 69. Φίλτατος ἔσκε——ἡμάρτανε δώρων——ἐδεύετο δαιτὸς.] *Charissimus esse solebat——dona prætermittere solebat——convivio carere solebat.*——Vide suprà ad β', 221; & ad γ', 84.

Ver. 69. —δαιτὸς ἐΐσης.] Καὶ τῶν κρεῶν δὲ μοῖραι ἐνέμοντο· ὅθεν ἐΐσας φησὶ τὰς δαῖτας, ἀπὸ τῆς ἰσότητος.——Ἐπείσθη δὲ Ζηνόδοτος, δαῖτα ἐΐσην, τὴν ἀγαθὴν λέγεσθαι. *Athenæus, Lib.* I, *cap.* 10. Vide suprà ad ά, 468.

Ver. 71. —ἐάσομεν.] Vide suprà ad δ', 42.

Ver. 73. —παρμέμβλωκεν,] Vide suprà ad ν', 736; & ad ά, 37.

Ver. 74. Ἀλλ' εἴτις καλέσειε.] Τὸ, " Ἀλλ' εἴτις καλέσειε Θέτιν,"——ταὐτόν ἐστι τῷ, Ἀλλ' ἄγε τις καλεσάτω. Κατ' ἔλλειψιν δὲ δοκεῖ καὶ αὐτὸ ἐσχηματίσθαι, ὡς τοῦ ὅλου τοιούτου ὄντος· Ἀλλ' εἴτις καλέσειε τὴν Θέτιν, θέλοιμι ἂν τοῦτο, ἢ βουλοίμην, ἢ τοιόνδε τι. *Eustath.* De hujusmodi Aposiopesi, vide suprà ad κ', 111; item ad ά, 135, & 340. *Barnesius*, hoc in loco, pro εἴτις legi posse conjicit Ἶρις. Sed hoc longè minùs esset venustum.

Ver. 76. —ἀπό θ' Ἕκτορα λύσῃ.] Vide suprà ad ά, 20.

Ver. 77. —ἀελλόπος ἀγγελέουσα.

——at illa leves cœli demissa per auras.

Æn. XI, 595.

Ver. 78. Μεσσηγὺς.] Vide suprà ad έ, 769.

Ver. 79. Ἔνθορε μείλανι πόντῳ.] Τῷ καὶ ἔτι νῦν καλουμένῳ Μέλανι Πόντῳ. *Schol.* Μέλας δὲ πόντος ὁ ὕστερον Καρδιανὸς κόλπος ἀπὸ Καρδίας πόλεως. *Eustath.* Equidem crediderim potiùs

Ἡ δὲ, μολυβδαίνῃ ἰκέλη, ἐς βυσσὸν ὄρουσεν,
Ἥτε κατ' ἀγραύλοιο βοὸς κέρας ἐμβεβαυῖα,
Ἔρχεται ὠμηστῇσιν ἐπ' ἰχθύσι κῆρα φέρουσα·
Εὗρε δ' ἐνὶ σπῆϊ γλαφυρῷ Θέτιν, ἀμφὶ δέ τ' ἄλλαι
Εἵαθ' ὁμηγερέες ἅλιαι θεαί· ἡ δ' ἐνὶ μέσσῃς
Κλαῖε μόρον οὗ παιδὸς ἀμύμονος, ὅς οἱ ἔμελλε
Φθίσεσθ' ἐν Τροίῃ ἐριβώλακι, τηλόθι πάτρης.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Ὄρσο, Θέτι, καλέει Ζεὺς ἄφθιτα μήδεα εἰδώς.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
Τίπτε με κεῖνος ἄνωγε μέγας θεός; αἰδέομαι δὲ
Μίσγεσθ' ἀθανάτοισιν, ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ.
Εἶμι μέν· οὐδ' ἅλιον ἔπος ἔσσεται, ὅ, ττι κεν εἴποι.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, κάλυμμ' ἕλε δῖα θεάων
Κυάνεον, τοῦ δ' οὔτι μελάντερον ἔπλετο ἔσθος.
Βῆ δ' ἰέναι, πρόσθεν δὲ ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
Ἡγεῖτ'· ἀμφὶ δ' ἄρα σφι λιάζετο κῦμα θαλάσσης·
Ἀκτὴν δ' εἰσαναβᾶσαι, ἐς οὐρανὸν ἀϊχθήτην·
Εὗρον δ' εὐρύοπα Κρονίδην, περὶ δ' ἄλλοι ἅπαντες
Εἵαθ' ὁμηγερέες μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες·
Ἡ δ' ἄρα πὰρ Διῒ πατρὶ καθέζετο, εἶξε δ' Ἀθήνη.

Ipſa autem glandulæ-plumbeæ ſimilis, in imum delapſa eſt,
Quæ agreſtis bovis cornu impoſita,
Deſcendit cruda-vorantibus piſcibus mortem ferens:
Invenit autem in ſpecu cavâ Thetin, circùm autem & aliæ
Sedebant frequentes marinæ deæ: ipſa verò in mediis
Flebat fatum ſui filii eximii, qui ei erat
Periturus in Trojâ glebosâ, longè à patriâ.
Propè autem ſtans allocuta eſt pedibus velox Iris:
" Surge, Theti, vocat Jupiter æternis conſiliis pollens.
Huic autem reſpondit deindè dea Thetis pedes-argentea:
" Curnam me ille jubet *venire* magnus Deus? Vereor autem
" Miſceri immortalibus; habeo enim dolores innumeros animo.
" Ibo tamen; neque irritum verbum erit, quodcunque dixerit.
Sic fata, velum accepit auguſtiſſima dearum
Atrum, eóque nullum nigrius erat veſtimentum.
Perrexit autem ire, pedibúſque ventoſa velox Iris
Præibat; & circum ipſas diducebatur unda maris.
Littus verò ut conſcenderant, in cœlum ſe-proripuerunt:
Invenerunt autem latè ſonantem Saturnium, circúmque cæteri omnes
Sedebant frequentes beati dii immortales:
Ipſa autem Jovi patri aſſedit, ceſsítque Minerva.

Epitheton hoc [μείλανι] apud Poëtam omni Mari commune, ut ἠεροειδεῖ, οἴνοπι, &c.

Ibid. — ἐπεστονάχησε.] *Al.* ἐπεστενάχησε. Quo modo et legit Codex *Harleianus*. Cæterùm in uno MS ſcriptum repperit *Barneſius*, ἐπεστονάχισε. Quod ferri non poteſt. Vide ſuprà ad ά, 140.

Ver. 80, 81, 82. Ἡ δὲ, μολυβδαίνῃ ἰκέλη &c.] *Plato* in *Ione* verſus hoſce legit, aut memoriter citat, hoc modo:

Ἡ δὲ, μολυβδαίνῃ ἰκέλη, ἐς βυσσὸν ἵκανεν,
Ἥτε κατ' ἀγραύλοιο βοὸς κέρας ἐμμεμαυῖα,
Ἔρχεται ὠμηστῇσι μετ' ἰχθύσι πῆμα φέρουσα.

Τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λεγόμενον, "Ἡ δὲ, μολυβδαίνῃ ἰκέλη, ἐς "βυσσὸν ὄρουσεν, Ἥ τε &c." παρακούοντες ἔνιοι, βοείαις θριξὶν οἴονται πρὸς τὰς ὁρμιὰς χρῆσθαι τοὺς παλαιούς· κέρας γὰρ τὴν τρίχα λέγεσθαι, καὶ τὸ κείρασθαι διὰ τοῦτο, καὶ κουράν· καὶ τὸν παρ' Ἀρχιλόχῳ κηροπλάστην, φιλόκοσμον εἶναι περὶ κόμην, καὶ καλλωπιστήν. Ἔστι δὲ οὐκ ἀληθές· ἱππείαις γὰρ θριξὶ χρῶνται. *Plutarch. de Solertiâ Animalium.*

Ibid. — μολυβδαίνῃ.] Μολυβδίνῃ, ὁρμιᾷ· μόλυβδος δὲ ἐπίκειται τῷ ἀγκίστρῳ εἰς τὸ καθέλκειν αὐτὸ τῷ βάρει κάτω. *Schol.*

Ver. 81. — βοὸς κέρας.] Οἱ μὲν κυρίως· οἱ δὲ τὴν τρίχα· ἄμεινον δὲ νοεῖν κεράτιόν τι προπροκεῖσθαι τῷ ἀγκίστρῳ, ἵνα μὴ οἱ ἰχθύες ἀποβιβρώσκωσι τὴν ὁρμιάν. *Schol.* Vide ad *ver.* 80.

Ver. 84. — ὁμηγερέες ἅλιαι.] Quâ ratione, ὁμηγερέες, hîc ultimam producat; item μόρον, & ὅς, *ver.* 85; & ἅλιον, *ver.* 92; vide ſuprà ad ά, 51.

Ibid. — μέσσῃς.] *Al.* μέσσαις.

Ver. 85. Κλαῖε.] Vide ſuprà ad ν', 84.

Ver. 86—88. Φθίσεσθ'——ἄφθιτα.] Vide ſuprà ad ν', 339.

Ver. 88. Ὄρσο, Θέτι.] Edidit *Barneſius*, Ὄρσο, Θέτις. Sed nihil opus. Vide ſuprà ad ά, 51.

Ver. 91. — ἄκριτα.] Vide ſuprà ad δ', 309, & 314.

Ver. 92. — εἴποι.] *Al.* εἴπῃ.

Ver. 94. Κυάνεον.] Vide ſuprà ad ά, 398.

Ver. 96. — ἀμφὶ δ' ἄρα σφι λιάζετο κῦμα θαλάσσης.]

——Simul alta jubet diſcedere latè
Flumina, quà juvenis greſſus inferret; at illum
Curvata in montis faciem circumſtetit unda,
Accepitque ſinu vaſto.—— *Georg.* IV, 359.

Ver. 98. — εὐρύοπα Κρονίδην.] Malè hîc *Barneſius*; " Pro εὐρυόπην Κρονίδην, (inquit,) *Vocativus* pro *Accuſativo*." Quod planè eſt abſurdum; & nè de *nominativo* quidem ullâ ratione ferri poteſt. Vide ſuprà ad ά, 175, & 498; item ad π', 185. Εὐρύοπα, hoc in loco, eſt ab Εὐρύοψ.

Ver.

Ἥρη δὲ χρύσεον καλὸν δέπας ἐν χερὶ θῆκε,
Καί ῥ' εὔφρην' ἐπέεσσι· Θέτις δ' ὤρεξε πιοῦσα.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Ἤλυθες Οὔλυμπόνδε, θεὰ Θέτι, κηδομένη περ,
Πένθος ἄλαστον ἔχουσα μετὰ φρεσίν· οἶδα καὶ αὐτός·
Ἀλλὰ καὶ ὧς ἐρέω, τοῦ σ' εἵνεκα δεῦρο κάλεσσα·
Ἐννῆμαρ δὴ νεῖκος ἐν ἀθανάτοισιν ὄρωρεν
Ἕκτορος ἀμφὶ νέκυϊ, καὶ Ἀχιλλῆϊ πτολιπόρθῳ·
Κλέψαι δ' ὠτρύνεσκον ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην·
Αὐτὰρ ἐγὼ τόδε κῦδος Ἀχιλλῆϊ προτιάπτω,
Αἰδῶ καὶ φιλότητα τεὴν μετόπισθε φυλάσσων.
Αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ, καὶ υἱέϊ σῷ ἐπίτειλον·
Σκύζεσθαί οἱ εἰπὲ θεοὺς, ἐμὲ δ' ἔξοχα πάντων
Ἀθανάτων κεχολῶσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένῃσιν
Ἕκτορ' ἔχει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδ' ἀπέλυσεν·
Αἴκεν πώς ἐμέ τε δείσῃ, ἀπό θ' Ἕκτορα λύσῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼ Πριάμῳ μεγαλήτορι Ἶριν ἐφήσω,
Λύσασθαι φίλον υἱὸν, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνῃ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Ἷξεν δ' ἐς κλισίην οὗ υἱέος, ἐν δ' ἄρα τόν γε
Εὗρ' ἀδινὰ στενάχοντα· φίλοι δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Ἐσσυμένως ἐπένοντο, καὶ ἐντύνοντ' ἄριστον·

Juno verò aureum pulchrum poculum in manu posuit;
Et consolabatur verbis verbis: Thetis autem reddidit, postquàm-bibisset.
Inter hos verò sermonem orsus est pater hominúmque deûmque:
" Venisti ad-Olympum, dea Theti, mœsta licèt,
" Luctum non oblivifcendum habens in præcordiis; novi & ipse:
" Sed & sic dicam, cujus te gratiâ huc vocavi:
" Novem-dies jam contentio inter immortales orta-est
" Hectoris de cadavere, & Achille urbium-vastatore:
" Furto autem surripere hortabantur speculatorem Argicidam;
" At ego hanc gloriam Achilli triquo,
" Reverentiam in te & amicitiam in posterum servans.
" Ocyùs ad castra descende, & filio tuo præcipe:
" Irasci ei dic Deos, méque supra omnes
" Immortales indignatum esse; quòd animo furenti
" Hectorem detinet apud naves recurvas, neque redemptum-reddidit:
" Si quo pacto méque vereatur, Hectorémque redemptum-reddat.
" Cæterùm ego ad Priamum magnanimum Irin mittam,
" Ut redimat dilectum filium, profectus ad naves Achivorum,
" Donáque Achilli ferat, quæ animum placent.
Sic dixit: Neque non-obsecuta est dea Thetis pedes-argentea:
Descendit verò ab Olympi verticibus impetu-facto.
Pervenit autem ad tentorium sui filii, Intúsque illum
Invenit crebros effundentem gemitus; dilecti autem circum ipsum socii
Properè curabant, & apparabant prandium:

Ver. 101.—χρύσεον.] Pronuntiabatur χρύσουν. Prima enim necessariò producitur. Vide suprà ad ύ, 272; & ad ν', 523.

Ver. 103.—πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.] Vide suprà ad ό, 12.

Ver. 107.—ὄρωρεν.] Vide suprà ad β', 810; & ad ά, 37.

Ver. 108.—ἀμφὶ νέκυϊ.] Vide suprà ad π', 321, & 526.

Ibid.—Ἀχιλλῆϊ πτολιπόρθῳ.] Vide suprà ad β', 278.

Ver. 110.—προτιάπτω.] *Al.* προϊάπτω.

Ver. 114, & 135. Ἀθανάτων.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 115, 116, 118.—ἀπέλυσεν——λύσῃ——Λύσασθαι.] Vide suprà ad ά, 20.

Ver. 116.—τε δείσῃ.] Quâ ratione, τε. hìc producatur; item Ἀχιλλῆϊ, *ver.* 119, & 147; & τις, *ver.* 149; & γάρ, *ver.* 153; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 121. Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.] Vide suprà ad χ', 187.

Ver. 122.—ἄρα.] Non hìc supervacaneum est istud "ἄρα." Sententiam enim connectit cum eo quod præcessit, *ver.* 3, &c.

Ver. 124.—ἐντύνοντ' ἄριστον.] Ita necessariò legendum: *Al.* ἐντύνοντο ἄριστον. Quod nullo modo ferri potest; nam ἄριστον, *prandium*, primam producit:

Ὥρα ὅμως κ' εἰς οἶκον· ἀνάριστος Διοκλειδάς.
Theocrit. Idyll. XV, 146.

Καὶ πρὸς τούτοις ἀριστώσῃ τὸν Πειραιᾶ προσέμαξεν.
Aristoph. Equit. 812.

Εἰς σὲ βλέψαι, καὶ τὸν ταμίαν ὁπότ' ἄριστον παραθήσει.
Id. Vesp. 611.

Ἐπὶ τοῖσδε τοὺς πρέσβεις ἐπ' ἄριστον καλῶ.
Id. Avib. 1601.

Ἄριστον προὐθεντο καὶ ἄτθ' ἥδιστα μάσασθαι. *Id. Pace*, 1280.

Δεῦρ' ταῦθ' ἵν' ἀριστᾶτε.——— *Id.* Ἐκκλησιαζ. 468.

Cæterum de duorum priorum *Aristophanis* versuum rhythmo, vide suprà ad ζ', 146.

Porrò idem error irrepsit; *Odyss.* π', 2;

Ἐντύνοντο ἄριστον ἅμ' ἠοῖ.———

qui tamen versus rectè scriptus occurit apud *Athenæum*, *lib.* I, *cap.* 9;

Ἐντύ,

Τοῖσι δ' ὄϊς λάσιος μέγας ἐν κλισίῃ ἱέρευτο.
Ἡ δὲ μάλ' ἄγχ' αὐτοῖο καθέζετο πότνια μήτηρ,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τέκνον ἐμὸν, τέο μέχρις ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Σὴν ἔδεαι κραδίην, μεμνημένος οὐδέ τι σίτου
Οὔτ' εὐνῆς; ἀγαθὸν δὲ γυναικί περ ἐν φιλότητι
Μίσγεσθ'. οὐ γάρ μοι δηρὸν βέῃ, ἀλλά τοι ἤδη
Ἄγχι παρέστηκεν θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Ἀλλ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα, Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι·
Σκύζεσθαί σοι φησὶ θεοὺς, ἓε δ' ἔξοχα πάντων
Ἀθανάτων κεχολῶσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένῃσιν
Ἕκτορ' ἔχεις παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδ' ἀπέλυσας.
Ἀλλ' ἄγε δὴ λῦσον, νεκροῖο δὲ δέξαι ἄποινα·
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Τῇδ' εἴη, ὃς ἄποινα φέροι, καὶ νεκρὸν ἄγοιτο,
Εἰ δὴ πρόφρονι θυμῷ Ὀλύμπιος αὐτὸς ἀνώγει.
Ὣς οἵγ' ἐν νηῶν ἀγύρει μήτηρ τε καὶ υἱὸς
Πολλὰ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον.
Ἶριν δ' ὤτρυνε Κρονίδης εἰς Ἴλιον ἱρήν·
Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, λιποῦσ' ἕδος Οὐλύμποιο,
Ἄγγειλον Πριάμῳ μεγαλήτορι, Ἴλιον εἴσω,
Λύσασθαι φίλον υἱὸν, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνῃ,

Illis verò ovis villosa magna in tentorio mactata erat.
Admodùm autem propè ipsum consedit veneranda mater,
Manúque ipsum demulsit, verbáque fecit, dixitque:
"Fili mi, quousque lugens & mœrens,
"Tuum edes cor, memor neque cibi omnino,
"Neque cubilis? Bonum verò mulieri in amore
"Misceri: Non enim mihi diù vives, sed tibi jam
"Propè adest mors & fatum violentum.
"Sed mihi ausculta ocyùs; Jovis enim tibi nuncia sum:
"Irasci tibi ait deos, séque supra omnes
"Immortales indignatum esse, quòd animo furenti
"Hectorem detines apud naves recurvas, neque redimi-passus-es.
"Sed agedum redemptum-redde, mortuíque accipe pretia.
Hanc verò respondens allocutus est pedibus-velox Achilles:
"Huc adsit, qui pretium ferat, & cadaver asportet,
"Si quidem serio animo Olympius ipse jubet.
Sic hi quidem in navium cœtu matérque & filius
Multa inter se verba alata dicebant.
Irin autem impulit Saturnius ad Ilium sacram:
"Vade age, Iri velox, relictâ sede Olympi,
"Nuntia Priamo magnanimo, ad Ilium,
"Ut-redimat charum filium, profectus ad naves Achivorum;
"Donáque Achilli ferat, quæ animum placent,

Ἐντύνοντ' ἄριστον ἅμ' ἠοῖ. ———

Malè igitur *Phil. Labbé*; "Ἄριστον, *prandium*," (inquit) "meliùs primam breviat, quamvis ἀνάριστος, *impransus*, secundam extendat apud plerosque." *Prosodia*, p. 124. Vide suprà ad κ', 299.

Ibid. — ἄριστον.] Ἄριστον δὲ λέγει νῦν τὸ πρωϊνὸν, ὃ ἡμεῖς λέγομεν ἀκράτισμα· ὥσπερ αὖ πάλιν τὸ παρ' ἡμῖν ἄριστον ὁ Ποιητής φησι δεῖπνον· ——— τὸ δὲ δεῖπνον, δόρπον. *Schol.* Vide *Athenæum*, lib. I, cap. 9, 10: Item *Plutarchum Symposiac.* lib. VIII, *Probl.* 6.

Ver. 127. Χειρί τέ μιν καλέρεξεν.]

——— dextrâque prehensum
Continuit, roseoque hæc insuper addidit ore. *Æn.* II, 592.

Ver. 128. — τέο μέχρις ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων, Σὴν ἔδεαι κραδίην.] Ita suprà ζ', 202;

Ὃν θυμὸν κατέδων. ———
Nec te tantus edat tacitam dolor. ——— *Æn.* II, 801.

Ver. 129. — οὐδέ τι σίτου.] *Al.* οὔτε τε σίτου. Quo modo legit & Codex *Harleianus*.

Ver. 130. — ἀγαθὸν δὲ.] Πάλιν αἴσχιστα δοκεῖ τὸν υἱὸν ἡ Θέτις ἐφ' ἡδονὰς παρακαλεῖν, καὶ ἀναμιμνήσκειν ἀφροδισίων· ἀλλὰ κἀνταῦθα δεῖ παραθεωρεῖν τὴν τοῦ Ἀχιλλέως ἐγκράτειαν, ὅτι τῆς Βρισηΐδος ἐρῶν, ἡκούσης πρὸς αὐτὸν, εἰδὼς τὴν τοῦ βίου τελευτὴν ἐγγὺς οὖσαν, οὐ σπεύδει τῶν ἡδονῶν πρὸς ἀπόλαυσιν· οὐδ' (ὥσπερ οἱ πολλοὶ) πενθεῖ τὸν φίλον ἀπραξίᾳ, καὶ παραλείπει τῶν καθηκόντων, ἀλλὰ τῶν μὲν ἡδονῶν διὰ τὴν λύπην ἀπέχεται, ταῖς δὲ πράξεσι καὶ ταῖς στρατηγίαις ἐνεργός ἐστι. *Plutarch de audiendis Poëtis.* Cæterùm locum hunc à Veterum nonnullis repudiatum testatur *Eustathius*.

Ver. 132. — παρέστηκεν.] Vide suprà ad δ', 434.

Ver. 138. Τὴν δ'.] Vide suprà ad ά, 57; & ad θ', 160.

Ver. 139. Τῇδ' εἴη ὃς ἄποινα φέροι.] Ἐνταῦθα ἔστω, ἐνθάδε ἡκέτω ὁ κομίζων τὰ λύτρα. *Schol.*

Ibid. — ἄγοιτο.] *Al.* ἄροιτο.

Ver. 140. Εἰ δή.] *Si reverà, ut dixisti.* —

Ver. 144. Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα.]

Labere Nympha polo, finesque invise Latinos.
Æn. XI, 588.

Vide & suprà ad ί, 158.

Ver.

Οἶον, μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνήρ.
Κήρυξ τίς οἱ ἕποιτο γεραίτερος, ὅς κ' ἰθύνοι
Ἡμιόνες καὶ ἅμαξαν εὔτροχον, ἠδὲ καὶ αὖτις
Νεκρὸν ἄγοι προτὶ ἄςυ, τὸν ἔκτανε δῖος Ἀχιλλεύς·
Μηδέ τί οἱ θάνατος μελέτω φρεσὶ, μηδέ τι τάρβος·
Τοῖον γάρ οἱ πομπὸν ὀπάσσομεν Ἀργειφόντην,
Ὅς ἄξει, εἵως κεν ἄγων Ἀχιλῆϊ πελάσσῃ.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἀγάγησιν ἔσω κλισίην Ἀχιλῆος,
Οὔτ' αὐτὸς κτενέει, ἀπό τ' ἄλλες πάντας ἐρύξει·
Οὔτε γάρ ἐς' ἄφρων, ὔτ' ἄσκοπος, ὔτ' ἀλιτήμων·
Ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἱκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός.
Ὡς ἔφατ'· ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέεσα·
Ἷξεν δ' ἐς Πριάμοιο· κίχεν δ' ἐνοπήν τε γόον τε.
Παῖδες μέν πατέρ' ἀμφὶ καθήμενοι ἔνδοθεν αὐλῆς,
Δάκρυσιν εἵματ' ἔφυρον· ὁ δ' ἐν μέσσοισι γεραιὸς
Ἐντυπὰς ἐν χλαίνῃ κεκαλυμμένος, ἀμφὶ δὲ πολλὴ
Κόπρος ἔην κεφαλῇ τε καὶ αὐχένι τοῖο γέροντος,
Τήν ῥα κυλινδόμενος καταμήσατο χερσὶν ἑῇσι.
Θυγατέρες δ' ἀνὰ δώματ', ἰδὲ νυοὶ, ὠδύροντο,
Τῶν μιμνησκόμεναι, οἳ δὴ πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
Χερσὶν ὑπ' Ἀργείων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες.
Στῆ δὲ παρὰ Πρίαμον Διὸς ἄγγελος, ἠδὲ προσηύδα,
Τυτθὸν φθεγξαμένη (τὸν δὲ τρόμος ἔλλαβε γυῖα·)

"Solus, neque quis alius unà Trojanorum eat vir.
"Præco aliquis eum comitetur senior, qui dirigat
"Mulas & rhedam volubilem, atque retrò
"Mortuum asportet ad urbem, quem interfecit nobilis Achilles.
"Neque omnino ei mors obversetur animo, neque omnino terror:
"Talem enim ei ducem-viæ dabimus Argicidam,
"Qui ducet, usquedum ducendo prope Achillem constituerit.
"At postquàm duxerit intra tentorium Achillis,
"Neque ipse interficiet: aliósque omnes prohibebit:
"Neque enim est imprudens, neque temerarius, neque officii-negligens
"Sed perquàm humanè supplici parcet viro.
Sic dixit: Surrexit autem Iris cursu-procellas-æquans nunciatura:
Pervenit autem in Priami *domum*; invenit verò clamorémque, luctúmque.
Filii quidem patrem circumsedentes in aulâ
Lacrymis vestimenta perfundebant: ipse verò in mediis senex
Obvoluta chlænâ tectus, circúmque multus
Fimus *affusus* erat, capitíque & cervici senis,
Quem quidem volutatus affatim-injecerat manibus suis.
Filiæ verò per ædes, & nurus, lamentabantur,
Illorum recordantes, qui jam multíque & strenui
Manibus sub Argivorum jacebant, vitâ privati.
Stetit autem juxta Priamum Jovis nuncia, atque allocuta est,
Summissâ voce, (illum autem tremor occupabat artus:)

Ver. 149. Κῆρυξ.] Edidit *Barnesius* Κῆρυξ. Verum, ut opinor, minùs rectè. Vide suprà ad β', 267.

Ibid.—ἰθύνοι.] Cod. *Harleian.* ἰθύνει. *Al.* ἰθύνῃ.

Ver. 150, 179, & 189.—ἅμαξαν.] Vide infrà ad *ver.* 711, & 782.

Ver. 153.—ὀπάσσομεν.] Rectè cum duplici σ. Vide suprà ad α', 140.

Ver. 154. Ὅς ἄξει.] Edidit *Barnesius* ex conjecturâ Ὅς σφ' ἄξει. Minùs rectè: præsertim cùm hoc ad Priamum solum referri videatur. Cæterùm quâ ratione ferri possit Vulgata Lectio, vide suprà ad α', 51.

Ver. 157. Οὔτε γὰρ ἐς' ἄφρων, ὔτ' ἄσκοπος, ὔτ' ἀλιτήμων·] Ἐνταῦθα δὲ κατὰ τὰς παλαιὰς διέλαβεν ὁ Ποιητὴς διαλαχέαν, ὅθεν ἔρχονται εἰς τὸ ἀδικεῖν ἄνθρωποι· ἢ γὰρ δι' ἀσυνεσίαν, ὃ δηλῦται διὰ τὸ "ἄφρων." ἢ ἀκόπως, ὃ δηλοῖ Ὅμηρος διὰ τῦ "ἄσκοπος," ὃ σημαίνει τὸν μὴ τῦ συμφέροντος προνοόμενον:—ἢ ἑκυσίως, ὃ διὰ τῦ "ἀλιτήμων." ἐδήλωσεν· ἀλιτήμων γὰρ, ὁ ἑκυσίως ἁμαρτάνων. *Eustath.*

Ver. 158, & 187.—ἱκέτεω πεφιδήσεται.] Pronuntiabatur ἱκέτω.

Ver. 161. Παῖδες μὲν πατέρ' ἀμφὶ.]
Hìc matres, miseræque nurus, hìc cara sororum
Pectora mœrentum, puerique parentibus orbi.
Æn. XI, 215.

Ibid.—αὐλῆς.] Τῦ περιτετειχισμένυ καὶ ὑπαίθρυ τόπυ. *Etymol. Magn.* à *Barnesio* citatum.

Ver. 163. Ἐντυπὰς ἐν χλαίνῃ κεκαλυμμένος.] Οὕτως φησὶν αὐτὸν κεκαλυφέναι τῇ χλαινίδι ἐντετυπωμένοις ἱματίοις ὅλον τὸ σῶμα, ὥςε μόνον τὸν τῶν μέλων τύπον φαίνεσθαι. *Schol.*

Ver. 164. Κόπρος.] Κοινῶς μὲν, τὰ κόπρια· νῦν δὲ, ἡ κόνις. *Schol.*

Ver. 165. Τήν ῥα.] *Quam utique.*——*Quam scilicèt.*——

Ibid.—— καταμήσατο.] *Al.* κατεμήσατο. Malé: Fit enim ex ἀμάω. Uti notavit *Barnesius.*

Ver. 166. Θυγατέρες.] Vide suprà ad α', 398.

Ibid.—ἰδὲ νυοὶ.] Quâ ratione, ἰδὲ, hìc ultimam producat; item Ἀχιλλῆϊ, *ver.* 176; & τις, *ver.* 178; vide suprà ad α', 51.

Ibid.—ὠδύροντο.] *Al.* ὠδύραντο. Sed minùs rectè. Vide suprà ad ν', 84.

Θάρσει, Δαρδανίδη Πρίαμε, φρεσὶ, μηδέ τι τάρβει·
Οὐ μὲν γάρ τοι ἐγὼ κακὸν ὀσσομένη τόδ' ἱκάνω,
Ἀλλ' ἀγαθὰ φρονέουσα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Ὅς σευ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει·
Λύσασθαί σ' ἐκέλευσεν Ὀλύμπιος Ἕκτορα δῖον,
Δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνῃ,
Οἶον, μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνήρ.
Κῆρυξ τίς τοι ἕποιτο γεραίτερος, ὅς κ' ἰθύνοι
Ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν ἐΰτροχον, ἠδὲ καὶ αὖτις
Νεκρὸν ἄγοι προτὶ ἄστυ, τὸν ἔκτανε δῖος Ἀχιλλεύς.
Μηδέ τί τοι θάνατος μελέτω φρεσὶ, μηδέ τι τάρβος·
Τοῖος γάρ τοι πομπὸς ἅμ' ἕψεται Ἀργειφόντης,
Ὅς σ' ἄξει, εἵως κεν ἄγων Ἀχιλῆϊ πελάσσῃ.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἀγάγῃσιν ἔσω κλισίην Ἀχιλῆος,
Οὔτ' αὐτὸς κτενέει, ἀπό τ' ἄλλους πάντας ἐρύξει·
Οὔτε γάρ ἐστ' ἄφρων, οὔτ' ἄσκοπος, οὔτ' ἀλιτήμων·
Ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἱκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Αὐτὰρ ὅγ' υἷας ἅμαξαν ἐΰτροχον ἡμιονείην
Ὁπλίσαι ἠνώγει, πείρινθα δὲ δῆσαι ἐπ' αὐτῆς·
Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,
Κέδρινον, ὑψόροφον, ὃς γλήνεα πολλὰ κεχάνδει·
Ἐς δ' ἄλοχον Ἑκάβην ἐκαλέσσατο, φώνησέν τε·
Δαιμονίη, Διόθεν μοι Ὀλύμπιος ἄγγελος ἦλθε,
Λύσασθαι φίλον υἱὸν, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,

" Confide, Dardanide Priame, animo neque omnino formida:
" Non enim tibi ego malum vaticinatura huc venio,
" Sed benevolo animo; Jovis autem tibi nuncia sum,
" Qui tui, procul licèt sit, magnam curam habet, miseretur:
" Redimere te jubet Olympius Hectora nobilem,
" Donáque Achilli ferre, quæ animum placent,
" Solum, neque quis alius unà Trojanorum eat vir.
" Præco aliquis te comitetur senior, qui regat
" Mulas & rhedam volubilem, atque retrò
" Mortuum asportet ad urbem, quem interfecit nobilis Achilles.
" Neque omnino tibi mors obversetur animo, neque omnino terror:
" Talis enim te dux-viæ comitabitur Argicida,
" Qui te ducet, usquedùm ducendo prope Achillem constituerit,
" At postquàm duxerit intra tentorium Achillis,
" Neque ipse interficiet, aliósque omnes prohibebit:
" Neque enim est imprudens, neque temerarius, neque officii-negligens;
" Sed perquam humanè supplici parcet viro.
Illa quidem sic locuta abiit pedibus velox Iris.
Sed is filios rhedam volubilem mulinam
Apparare jussit, arcámque ligare super ipsâ:
Ipse autem in thalamum descendit odoratum,
Cedrinum, tecto-excelso, qui pretiosa multa continebat,
Intróque uxorem Hecubam vocavit, dixitque:
" Infelix, à Jove mihi Olympia nuncia venit,
" Ut-redimerem dilectum filium, profectus ad naves Achivorum,

Ver. 171.—μηδέ τι τάρβει.]

——timor omnis abesto. *Æn.* XI, 14.

Ver. 172. Οὐ μὲν γάρ τοι ἐγὼ κακὸν ὀσσομένη τόδ' ἱκάνω.] Τελέσειν οὐ κακὸν κληδονιζομένη. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 16. Vide suprà ad ά, 105.

Ver. 173.—Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι, Ὅς σευ, ἄνευθεν ἐὼν, ——ἐλεαίρει.]

Imperio Jovis huc venio, qui——
——cœlo tandem miseratus ab alto est. *Æn.* V, 726.

Ver. 175, & 195. Λύσασθαι.] Vide suprà ad ά, 20.

Ver. 178. Κῆρυξ.] Vide suprà ad *ver.* 149.

Ibid.—ἰθύνοι.] *Al.* ἰθύνῃ.] Ut suprà *ver.* 149.

Ver. 185.—πελάσσῃ.] Sic suprà *ver.* 154; vide suprâ ad ν', 1.

Ver. 190. Ὁπλίσαι ἠνώγει.] Vide suprà ad ά, 140.

Ibid.—πείρινθα.] Τὸ ἐπικείμενον τῇ ἁμάξῃ πλινθίον, ἐφ' οὗ φέρουσι τὰ φορτία. *Schol.* Πείρινθα δὲ τὸ πλινθίον τὸ ἄνω τῆς ἁμάξης, ὅπου τὰ φορτία ἐπιτίθενται· ὃ καὶ ὑπερτερίη λέγεται, διὰ τὸ ὑπερκεῖσθαι τοῦ ἄξονος. *Eustath.*

Ibid.—ἐπ' αὐτῆς.] *Al.* ἀπ' αὐτῆς.

Ver. 191.—κατεβήσετο.] *Al.* κατεβήσατο. Vide suprà ad β', 35; & ad έ, 109.

Ver. 192.—ὑψόροφον ὅς.] Quâ ratione, ὑψόροφον, hîc ultimam producat; item ἄλοχον, *ver.* 193; & Ἀχιλλῆϊ, *ver.* 196; & ἐνὶ, *ver.* 219; & ἄλιον, *ver.* 224; vide suprà ad ά, 51.

Ibid.—γλήνεα.] Τὰ μὴ ῥερυπωμένα ἱμάτια, ἀλλὰ στιλπνὰ, διὰ καθαρότητα. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 9.

Ibid.—κεχάνδει.] Cod. *Harleian.* κεχάνδη.

Ver. 194. Δαιμονίη.] Habet hæc vox apud *Homerum* semper aliquam *Increpationis* significationem, sed non semper acerbam. *Camerarius.*

Δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνῃ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, τί τοι φρεσὶν εἴδεται εἶναι;
Αἰνῶς γάρ μ' αὐτόν γε μένος καὶ θυμὸς ἀνώγει,
Κεῖσ' ἰέναι, ἐπὶ νῆας ἔσω στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· κώκυσεν δὲ γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Ὤ μοι, πῆ δή τοι φρένες οἴχονθ', ἧς τὸ πάρος περ
Ἔκλε' ἐπ' ἀνθρώπους ξείνους, ἠδ' οἷσιν ἀνάσσεις;
Πῶς ἐθέλεις ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος,
Ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμοὺς, ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
Υἱέας ἐξενάριξε; σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ·
Εἰ γάρ σ' αἱρήσει καὶ ἐσόψεται ὀφθαλμοῖσιν
Ὠμηστὴς καὶ ἄπιστος ἀνὴρ ὅδε, οὔ σ' ἐλεήσει,
Οὐδέ τί σ' αἰδέσεται· νῦν δὲ κλαίωμεν ἄνευθεν
Ἥμενοι ἐν μεγάρῳ· τῷ δ' ὥς ποθι Μοῖρα κραταιὴ
Γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκον αὐτὴ,
Ἀργίποδας κύνας ἆσαι, ἑῶν ἀπάνευθε τοκήων,
Ἀνδρὶ παρὰ κρατερῷ, τοῦ ἐγὼ μέσον ἧπαρ ἔχοιμι
Ἐσθέμεναι προσφῦσα· τότ' ἄντιτα ἔργα γένοιτο
Παιδὸς ἐμοῦ· ἐπεὶ οὔ ἑ κακιζόμενόν γε κατέκτα,
Ἀλλὰ πρὸ Τρώων καὶ Τρωϊάδων βαθυκόλπων
Ἑσταότ', οὔτε φόβου μεμνημένον, οὔτ' ἀλεωρῆς.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε γέρων Πρίαμος θεοειδής·
Μή μ' ἐθέλοντ' ἰέναι κατερύκανε, μηδέ μοι αὐτὴ
Ὄρνις ἐνὶ μεγάροισι κακὸς πέλευ· οὐδέ με πείσεις.
Εἰ μὲν γάρ τις μ' ἄλλος ἐπιχθονίων ἐκέλευεν,

" Donáque Achilli ferrem, quæ animum placent.
" Sed age mihi hoc dic, quid tibi in præcordiis videtur esse ?
" Valdè enim me ipsum quidem animus & mens jubet,
" Illuc ire, ad naves in castra lata Achivorum.
Sic dixit: Ejulavit autem uxor, & respondit verbis:
" Hei mihi, quo jam tibi prudentia abiit, quâ antehàc quidem
" Celebris eras per homines exteros, atque quibus imperas ?
" Quo pacto vis ad naves Achivorum ire solus,
" Viri in conspectum, qui tibi multósque & fortes
" Filios interfecit ? ferreum certè tibi cor :
" Si enim te capiet & inspiciet oculis
" Crudelis & infidus vir iste, non tuî miserebitur,
" Neque omnino te reverebitur : nunc verò defleamus seorsùm
" Sedentes in ædibus : huic autem sic olim fatum violentum
" Nascenti nevit lino, quando eum peperi ipsa,
" Pedibus-celeres canes ut satiaret, seorsùm à parentibus,
" Virum apud violentum ; cujus ego medium hepar utinam tenerem
" Comedendum adhærens : tunc repensa quæ fecit essent
" Filio meo : haud enim ipsum ignave-se-gerentem occidit,
" Sed pro Trojanis & Troadibus profundos-sinus-habentibus
" Stantem, neque fugæ memorem, neque declinationis.
Eam verò rursùs allocutus est senex Priamus diis-similis :
" Nè me volentem ire retine, neque mihi ipsa
" Avis in ædibus mala sis : neque enim mihi persuadebis.
" Nam si alius quidem me aliquis terrestrium jussisset,

Ver. 197.—τί τοι φρεσὶν εἴδεται εἶναι;]
Nate Dea, quæ nunc animo sententia surgit?
Æn. I, 586.

Ver. 200.—κώκυσεν.] Vide suprà ad σ', 57. *Al.* κώλυσεν.

Ver. 201. Ὤ μοι, πῆ δή τοι φρένες οἴχονθ'.]
Infelix! quæ tanta animum dementia cepit?
Æn. V, 465.

Ver. 202. Ἔκλε'.] *Al.* Ἔκλευ.

Ver. 207.—ὅδε.] *Al.* ἔγε.

Ver. 211.—ἀπάνευθε.] Vide suprà ad α', 349.

Ver. 213.—τότ' ἄντιτα ἔργα γένοιτο.] Vide suprà ad ξ', 484; & ad χ', 19.

Ver. 214.—ἐπεὶ οὔ ἑ κακιζόμενον.] Αἱ κοιναὶ, ἤγουν αἱ πλείους " ἐκδόσεις γράφουσιν, " ἐπεὶ οὔτι κακιζόμενον." *Eustath.* Vide & suprà ad ν', 344; & ο', 11.

Ver. 217.—θεοειδής.] Ἀποβλέποιεν πρότε τὸ φύσει δίκαιον καὶ καλὸν καὶ σῶφρον, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, καὶ πρὸς ἐκεῖνο αὖ ὃ ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐμποιοῖεν, ξυμμιγνύντες τε καὶ κεραννύντες ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων, τὸ " Ἀνδρείκελον." ἀπ' ἐκείνου τεκμαιρόμενοι, ὃ δὴ καὶ Ὅμηρος ἐκάλεσεν, ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐγγιγνόμενον, " Θεοειδές" τε, καὶ " Θεοείκελον." *Plato de Republ. Lib.* VI.

Ver. 218. Μή μ' ἐθέλοντ' ἰέναι κατερύκανε.]
Ne, quæso, ne me lacrymis, neve omine tanto
Prosequere, in duri certamina Martis euntem.
Æn. XII. 72.

———abfiste morari;
Quò Deus, & quò dura vocat fortuna, sequamur.
Ibid. 676.

Ver. 219.—κακὸς.] Cod. *Harleian.* κακή. γὰρ, non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod elegantiùs reticetur; *Neque me temeritatis incuses*; Vel, *Neque me istiusmodi iter rationibus inidoneis suscepisse credideris*; *Si ENIM &c.* Vide suprà ad ε', 22.

Ἢ οἳ μάντεές εἰσι, θυοσκόοι, ἢ ἱερῆες,
Ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον.
Νῦν δ', αὐτὸς γὰρ ἄκουσα θεοῦ, καὶ ἐσέδρακον ἄντην,
Εἶμι, καὶ οὐχ ἅλιον ἔπος ἔσσεται· εἰ δέ μοι αἶσα
Τεθνάμεναι παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Βούλομαι· αὐτίκα γάρ με κατακτείνειεν Ἀχιλλεὺς,
Ἀγκὰς ἑλόντ' ἐμὸν υἱὸν, ἐπὴν γόου ἐξ ἔρον εἵην.
Ἦ, καὶ φωριαμῶν ἐπιθήματα κάλ' ἀνέῳγεν·
Ἔνθεν δώδεκα μὲν περικαλλέας ἔξελε πέπλους,
Δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,
Τόσσα δὲ φάρεα καλὰ, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας.
Χρυσοῦ δὲ στήσας ἔφερεν δέκα πάντα τάλαντα·
Ἐκ δὲ δύ' αἴθωνας τρίποδας, πίσυρας δὲ λέβητας,
Ἐκ δὲ δέπας περικαλλὲς, ὅ οἱ Θρῆκες πόρον ἄνδρες
Ἐξεσίην ἐλθόντι, μέγα κτέρας· οὐδέ νυ τοῦ περ
Φείσατ' ἐνὶ μεγάροις ὁ γέρων· περὶ δ' ἤθελε θυμῷ
Λύσασθαι φίλον υἱόν· ὁ δὲ Τρῶας μὲν ἅπαντας
Αἰθούσης ἀπέεργεν, ἔπεσσ' αἰσχροῖσιν ἐνίσσων·
Ἔῤῥετε, λωβητῆρες, ἐλεγχέες. οὔ νυ καὶ ὑμῖν
Οἴκοι ἔνεστι γόος, ὅτι μ' ἤλθετε κηδήσοντες;
Ἦ οὔνεσθ', ὅτι μοι Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκε,
Παῖδ' ὀλέσαι τὸν ἄριστον; ἀτὰρ γνώσεσθε καὶ ὔμμες·

" Seu qui vates sunt, aruspices, ve sacerdotes,
" Mendacium certè crederemus, & aversaremur magis:
" Nunc verò, (ipse enim audivi deum, & aspexi coràm,)
" Ibo, & non irritus sermo erit: si verò mihi fatum
" Mori apud naves Achivorum ære-loricatorum,
" Volo: Statim enim me interfecerit Achilles,
" Ulnis complexum meum filium, postquàm luctûs desiderium exemero.
Dixit; & arcarum opercula pulchra aperuit:
Indè duodecim quidem perpulchros exemit peplos,
Duodecimque simplices chlænas, totidémque tapetas,
Totidémque pallia pulchra, totidem ad hæc tunicas.
Auri etiam appensa extulit decem omnia talenta.
Extulit & duos splendidos tripodas, quatuórque lebetas,
Extulit & poculum perpulchrum, quod ei Thraces dederant viri
In legationem profecto, magnum donum: Nec tamen ei
Pepercit in ædibus senex; summè enim cupiebat animo
Redimere dilectum filium: Hic autem Trojanos quidem omnes
A porticu arcebat, verbis contumeliosis increpans:
" Abite, perditi, probris-digni: non utique & vobis
" Domi inest luctus, quòd me venistis tristitiâ affecturi?
" An parvi-penditis, quòd mihi Saturnius Jupiter dolores dedit,
" Filium ut perderem fortissimum? Sed sentietis & ipsi.

Ver. 221. Ἢ οἳ.] *Al.* Οἵοι.

Ibid.—μάντεες.] Codd. *Harleian.* μάντιες·

Ibid. — θυοσκόοι.] Οἱ τὰς θυσίας ἐπιτελοῦντες, καὶ δι' αὐτῶν μαντευόμενοι· ἢ οἱ λιβανομάντεις. *Schol.* *Al.* θυοσκόποιο.

Ver. 223. Νῦν, δ' αὐτὸς γὰρ ἄκουσα θεοῦ, καὶ ἐσέδρακον ἄντην.]

Nunc etiam interpres Divûm, Jove missus ab ipso
(Testor utrumque caput) celeres mandata per auras
Detulit; ipse Deum manifesto in lumine vidi
Intrantem muros, vocemque his auribus hausi.

Æn. IV, 356.

Ibid.—ἐσέδρακεν.] Vide suprà ad β', 314.

Ver. 224 —ἅλιον ἔπος ἔσσεται.] *Al.* ἁλίη ὁδὸς ἔσσεται· Uti *Odyss.* β', 318. Quam lectionem & præfert *Barnesius.* Verùm, ut opinor, minùs rectè.

Ver. 227. Ἀγκὰς.] Vide suprà ad ξ', 546.

Ver. 228, 241, 267. —κάλ'.—καλὰ—καλὴν.] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 230. Δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας.] *Heraclides Ponticus* legit Δώδεκα διπλοΐδας χλαίνας.

Ver. 232. Χρυσοῦ δὲ στήσας.] Τὸ δὲ στήσας, ἀντὶ τοῦ σταθμήσας, ὡς πρὸς ἀκρίβειαν, ἵνα μὴ καὶ ψεύσηται τὸν σταθμὸν τυχὸν ἐξαιτηθείς. *Eustath.* Vide suprà ad ν', 745.

Ibid.—δέκα πάντα τάλαντα.] *Talenta non pauciora quàm decem.* Vide suprà ad σ', 373, & 470; & ad τ', 247.

Ver. 235. Ἐξεσίην ἐλθόντι.] Κατὰ δημοσίας ἔξοδον πρεσβείας. *Schol.* *Al.* Ἐξεσίην δ' ἐλθόντι.

Ver. 236. Φείσατ' ἐνὶ μεγάροις.] Quâ ratione, ἐνὶ hîc ultimam producat; item Πρὶν, *ver.* 245; vide suprà ad ά, 51.

Ver. 237. Λύσασθαι.] Vide suprà ad ά, 20

Ver. 258.—ἀπέεργεν.] Vide suprà ad ν', 843 & ad ά, 37. *Al.* ἀνέεργεν.

Ibid. —ἐνίσσων.] *Al.* ἐνίπτων. Quæ & proba lectio. Vide suprà ad ό, 546. *Al.* ἐνίσπων.

Ver. 239. Ἔῤῥετε, λωβητῆρες, ἐλεγχέες.] Δεῖ δὲ μήτε—— αὐτῇ (ὀργῇ) διδόναι τόπον——δυστυχοῦντας· ἀφαιρεῖ γὰρ τὸν ἔλεον, ὅταν δυσκολαίνωσι, καὶ μάχωνται τοῖς συναχθομένοις· ὡς ὁ Πρίαμος, "Ἔῤῥετε λωβητῆρες, ἐλεγχέες. οὔ νυ καὶ ὑμῖν Ἐστὶ γόος, ὅτι μ' ἤλθετε " κηδήσοντες." *Plutarch* περὶ ἀοργησίας.

Ver. 241. Ἦ οὔνεσθ'.] Ἦ ἐφήδεσθέ μοι, καὶ ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς εὐφραίνεσθε; ἀπὸ τοῦ ὄνασθαι· ἤ, ἐκφαυλίζετε καὶ μικρὸν ἡγεῖσθε; *Schol.* *Al.* Ἦ τ' οὔνεσθ'.

Ῥηΐτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσιν δὴ ἔσεσθε,
Κείνου τεθνειῶτος, ἐναιρέμεν· αὐτὰρ ἔγωγε,
Πρὶν ἀλαπαζομένην τε πόλιν, κεραϊζομένην τε,
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν, βαίην δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Ἦ, καὶ σκηπανίῳ δίεπ' ἀνέρας· οἱ δ' ἴσαν ἔξω,
Σπερχομένοιο γέροντος· ὁ δ' υἱάσιν οἷσιν ὁμόκλα
Νεικείων, Ἕλενόν τε, Πάριν τ', Ἀγάθωνά τε δῖον,
Πάμμονά τ', Ἀντίφονόν τε, βοὴν ἀγαθόν τε Πολίτην,
Δηΐφοβόν τε, καὶ Ἱππόθοον, καὶ Δῖον ἀγαυόν.
Ἐννέα τοῖς ὁ γεραιὸς ὁμοκλήσας ἐκέλευε· [πάντες
Σπεύσατέ μοι, κακὰ τέκνα, κατηφόνες· αἴθ' ἅμα
Ἕκτορος ὠφέλετ' ἀντὶ θοῆς ἐπὶ νηυσὶ πεφάσθαι.
Ὤ μοι ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἷας ἀρίστους
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τῶν δ' οὔτινά φημι λελεῖφθαι·
Μήστορά τ' ἀντίθεον, καὶ Τρωΐλον ἱππιοχάρμην,
Ἕκτορά θ', ὃς θεὸς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, οὐδὲ ἐῴκει
Ἀνδρός γε θνητοῦ πάϊς ἔμμεναι, ἀλλὰ θεοῖο·
Τοὺς μὲν ἀπώλεσ' Ἄρης, τὰ δ' ἐλέγχεα πάντα λέλειπται,
Ψεῦσταί τ', ὀρχησταί τε, χοροιτυπίῃσιν ἄριστοι,
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες.

" Faciliores enim multò Achivis jam eritis,
" Illo mortuo, occisu: at ego certè,
" Antequàm direptâmque urbem, vastatámque,
" Oculis videro, descendero in domum orci.
Dixit, & scipione persequens-abigebat viros; illi autem exibant,
Urgente sene: Is verò filios suos increpabat
Objurgans, Helenúmque, Parínque', Agathonáque nobilem,
Pammonáque, Antiphonúmque, pugnâque strenuum Politen,
Deïphobúmque, & Hippothoum, & nobilem Dium.
Novem his senex increpans mandabat:
" Festinate mihi, ignavi filii, probrosi utinam simul omnes
" Pro Hectore veloces ad naves interfecti fuissetis.
" Hei mihi infelicissimo; genui enim filios fortissimos
" Trojâ in latâ, quorum nullum dico reliquuum esse:
" Mestoráque divinum, & Troilum ex-curru-pugnacem,
" Hectoráque, qui deus erat inter viros, neque videbatur
" Viri utique mortalis filius esse, sed Dei:
" Hos quidem perdidit Mars, hæc verò probra mera supersunt,
" Mendaces, saltatorésque, choreis præstantissimi,
" Agnorum atque hœdorum publici raptores.

Ver. 244. — τεθνειῶτος.] Vide suprà ad ν', 46; & ad ζ', 464.

Ver. 250. — βοὴν ἀγαθόν.] Vide suprà ad β', 408.

Ver. 251. Δηΐφοβόν τε.] Ἀλεξάνδρου τοξευθέντος ὑπὸ Φιλοκτήτου, Πρίαμος τὸν Ἑλένης γάμον ἔπαθλον ἔθηκε τῷ ἀριστεύσαντι κατὰ τὴν μάχην. Δηΐφοβος δὲ γενναῖος [*Al.* γενναίως] ἀγωνισάμενος ἔγημεν αὐτήν· ἡ ἱστορία παρὰ Λυκόφρονι. *Schol.* Vide ad *Odyss.* δ', 276; & θ', 517.

Ibid. — Δῖον ἀγαυόν.] Ita ex *Eustathio* edidit *Barnesius*. *Al.* δῖον Ἀγαυόν.

Ver. 254. — ἀντὶ θοῆς ἐπὶ νηυσὶ πεφάσθαι.] Vide suprà ad ξ', 471.

Ver. 255. Ὤ, μοι ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἷας.] Ita *Hecuba* apud *Euripidem*:

Κἀνταῦθ' ἀριστεύοντ' ἐγεινάμην τέκνα—
Κἀκεῖνά τ' εἶδον δορὶ πεσόνθ' Ἑλληνικῷ.

Euripid. Troad. ver. 475, 479.

Ver. 258. — ἔσκε.] *Esse solebat.* Vide suprà ad *ver.* 67.

Ibid. — οὐδὲ ἐῴκει Ἀνδρός γε θνητοῦ πάϊς ἔμμεναι.] Τῶν περὶ τὰ ἤθη φευκτῶν τρία ἐστὶν εἴδη, κακία, ἀκρασία, θηριότης. Τὰ δ' ἐναντία, τοῖς μὲν δυσὶ, δῆλα· τὸ μὲν γὰρ ἀρετὴν, τὸ δ' ἐγκράτειαν καλοῦμεν· πρὸς δὲ τὴν θηριότητα, μάλιστ' ἂν ἁρμόττοι λέγειν τὴν ὑπὲρ ἡμᾶς ἀρετὴν ἡρωϊκήν τινα καὶ θείαν, ὥσπερ Ὅμηρος περὶ Ἕκτορος πεποίηκε λέγοντα τὸν Πρίαμον ὅτι σφόδρα ἦν ἀγαθὸς, " —— οὐδὲ ἐῴκει Ἀνδρός γε θνητοῦ πάϊς ἔμμεναι, ἀλλὰ θεοῖο." *Aristot. Ethic. Lib.* VII, *cap.* 1.

Ver. 260. — τὰ δ' ἐλέγχεα πάντα λέλειπται.

At non in Venerem segnes nocturnaque bella,
Aut ubi curva choros indixit tibia Bacchi,
Expectare dapes, & plenæ pocula mensæ.
Hic amor, hoc studium——. *Æn.* XI, 736,

Ibid. — λέλειπται.] Si λέλειπτο dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide suprà ad α', 37.

Ver. 261. Ψεῦσται.] *Dion. Chrysostomus, Orat.* 32, legit Μῖμοι.

Ibid. — ὀρχησταί τε, χοροιτυπίῃσιν ἄριστοι.]

Vobis picta croco & fulgenti murice vestis;
Desidiæ cordi: juvat indulgere choreis;
Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ.

Æn. IX, 614.

——choreis aptior & jocis,
Ludoque dictus; non sat idoneus
Pugnæ ——— *Horat. Carm. lib.* II, *Od.* xix, *ver.* 25.

Ibid. — χοροιτυπίῃσιν.] Cod. *Harleian.* χοροιτυπίοισιν.

Ver. 262. — ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες.] Τὰ τῶν πολιτῶν ἁρπάζοντες. *Schol.* Πρίαμος δὲ παρὰ τῷ Ποιητῇ καὶ ὀνειδίζει τοῖς υἱοῖς ἀναλίσκουσι τὰ μὴ νενομισμένα. " Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες." *Athenæus, lib.* I, *cap.* 8.

Ver.

Οὐκ ἂν δή μοι ἄμαξαν ἐφοπλίσσαιτε τάχιστα,
Ταῦτά τε πάντ' ἐπιθεῖτε, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο;
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πατρὸς ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν
Ἐκ μὲν ἄμαξαν ἄειραν ἐΰτροχον ἡμιονείην,
Καλὴν, πρωτοπαγῆ· πείρινθα δὲ δῆσαν ἐπ' αὐτῆς,
Κὰδ δ' ἀπὸ πασσαλόφιν ζυγὸν ᾕρεον ἡμιόνειον,
Πύξινον, ὀμφαλόεν τ', εὖ οἰήκεσσιν ἀρηρός.
Ἐκ δ' ἔφερον ζυγόδεσμον ἅμα ζυγῷ ἐννεάπηχυ·
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκαν ἐϋξέστῳ ἐπὶ ῥυμῷ,
Πέζῃ ἐπὶ πρώτῃ, ἐπὶ δὲ κρίκον ἕστορι βάλλον·
Τρὶς δ' ἑκάτερθεν ἔδησαν ἐπ' ὀμφαλόν· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἑξείης κατέδησαν, ὑπὸ γλωχῖνα δ' ἔγναμψαν·
Ἐκ θαλάμου δὲ φέροντες ἐϋξέστου ἐπ' ἀπήνης,
Νήεον Ἑκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι' ἄποινα.
Ζεῦξαν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας, ἐντεσιεργοὺς,
Τούς ῥά ποτε Πριάμῳ Μυσοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα.
Ἵππους δὲ Πριάμῳ ὕπαγον ζυγὸν, οὓς ὁ γεραιὸς
Αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλεν ἐϋξέστῳ ἐπὶ φάτνῃ·
Τὼ μὲν ζευγνύσθην ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσι

"Non tandem mihi rhedam apparaveritis celerrimè,
"Hæcque omnia impofueritis, ut perficiamus iter?
Sic dixit: hi verò patris veriti increpationem,
Rhedam quidem extulerunt volubilem mulinam,
Pulchram, recens compactam; arcámque ligârunt fuper ipsâ,
Atque à paxillo jugum detraxerunt mulinum,
Buxeum, & umbilico-ornatum, fcitè annulis aptatum.
Extulerunt & lorum jugale unà cum jugo novem-cubitorum;
Et hoc quidem benè accommodârunt eleganter polito temoni,
Parte in extremâ, annulúmque clavo-temonis fuperpofuerunt:
Ter verò utrinque ligârunt ad umbilicum; & deindè
Simplici ferie alligârunt, fúbque angulo flexum innexuerunt,
Ex thalamo autem ferentes eleganter-politam in rhedam,
Accumulârunt Hectorei capitis infinita pretia.
Junxerunt verò mulos ungulis validos, jugales,
Quos olim Priamo Myfi dederant fplendida dona.
Equos autem Priamo duxerunt fub jugum, quos fenex
Ipfe curans alebat politum ad præfepe:
Hos quidem jungebant in ædibus altis

Ver. 263 & 266.—ἄμαξαν.] Vide infrà ad *ver.* 711, & 782. *Al.* ἅμαξαν.

Ibid.—ἐφοπλίσσαιτε.] Ita edidit *Barnefius*, *Al.* ἐφοπλίσαιτε, & ἐφοπλίσητε. Quæ ferri non poffunt. Vide fuprà ad *ver.* 190; & ad ψ', 55.

Ver. 264.—ἐπιθεῖτε.] *Al.* ἐπιθῆτε.

Ibid.—πρήσσωμεν.] Vide fuprà ad ν', 192.

Ver. 265.—ἄρα.] *Ut par, ut æquum erat*——. *Ut debuerunt*——.

Ver. 267.—πρωτοπαγῆ] Cod. *Oxon.* à *Barnefio*, itémque Cod. *Harleian.* à *Tho. Bentleio* collatus habet πρωτοπαγέα. Quod eodem modo pronuntiandum.

Ibid.—πείρινθα.] Vide fuprà ad *ver.* 190.

Ver. 268.—πασσαλόφιν.] Vide fuprà ad ν', 588.

Ver. 269.—ὀμφαλόεν τ' εὖ.] Ita edidit *Barnefius* propter fequentem ἀρηρός. Quocum facit *Henricus Stephanus*. *Vulgg.* ὀμφαλόεντ' εὖ. *Euftathius* itemque Codex *Harleianus* legit ὀμφαλόεν εὖ. Quæ fortaffe eft verior lectio. Vide fuprà ad ά, 51. Porrò vocem ὀμφαλόεν *Scholiaftes* exponit κεκοσμημένον. *Euftathius* autem, Ὀμφαλόεν δὲ, inquit, τὸ ἢ κύκλους τινὰς κοίλους ἔχον ὀμφαλοειδεῖς, ἢ γλύμμα τι κοῖλον περὶ τὸ μέσον τοῦ ζυγοῦ, ὅπου οἱ ἱμάντες περιτίθενται——. Οἱ δὲ ἀκριβέστεροι ὀμφαλόεν φασὶ τὸ ὑπεροχάς τινας ἔχον ἐν μέσῳ, αἷς οἱ ἱμάντες περιειλοῦνται· ἢ τὸ ἔχον μέσον ὀμφαλὸν, ᾧ προσδεῖται ἱμᾶσιν ὁ ῥυμός.

Ibid.—εὖ οἰήκεσσιν ἀρηρός.] Οἴηκες δὲ νῦν, ἢ κρίκοι τινὲς συνέχοντες τὸν ζυγὸν, ἢ δι' ὧν ἀνείρονται αἱ τοὺς ἡμιόνους οἰακίζουσαι ἡνίαι. *Euftath.*

Ver. 270.—ἐννεάπηχυ.] *Al.* ἐννεάπηχυν.

Ver. 272.—ἐπὶ δὲ κρίκον ἕστορι βάλλον.] Ἀντὶ τοῦ, τῷ δὲ ὀκκάβῳ τὸν ἕστορα ἔβαλον. *Schol.*

Ibid.—ἕστορι.] Τῷ ἀνιεμένῳ πασσάλῳ κατὰ τοῦ ῥυμοῦ τοῦ ζυγοῦ. Τινὲς δὲ γράφουσιν ἕκτορι, οἷον ἐχέτορι. *Schol.*

Ver. 273.—ἐπ' ὀμφαλόν.] Ἐπὶ τὸ μέσον τοῦ ζυγοῦ. *Schol.*

Ver. 274.—γλωχῖνα.] Τὴν γωνίαν· λέγει δὲ τὸ τέλος τοῦ ἱμάντος. *Schol.*

Ibid.—ἔγναμψαν.] *Al.* ἔλαμψαν. Quo modo & legit Codex *Harleianus.*

Ver. 275, 280—ἐϋξέστου——ἐϋξέστῳ.] *Al.* ἐϋξέστης—ἐϋξέστῃ.

Ver. 277.—ἐντεσιεργοὺς.] Τοὺς ὑποζυγίους, μὴ ψιλῶς νωτοφόρους, ἀλλὰ τήν τε ἁμάξαν, καὶ τὴν πείρινθον ἕλκοντες, ἅπερ καὶ ἔντεα φησί. *Schol.* Καὶ ἄλλως ἐντεσιεργοὺς λέγει τοὺς ἑτοίμους εἰς ἔργον. *Euftath.* *Al.* ἐντεσιουργούς.

Ver. 278.—Τούς ῥα.] *Quos fcilicet*——.

Ver. 281, 282. Τὼ μὲν ζευγνύσθην ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσι Κῆρυξ καὶ Πρίαμος.] Verfionem vulgarem hoc in loco retinui, ut *Priamus* & Præco equos jungere dicantur. Verùm cùm hoc à *Priami* filiis (fuprà *ver.* 279.) jam factum dicitur, neque *Priamum* officio hoc fungi verifimile eft, neque binos tantùm equos fuiffe fatis conftat; cúmque iftâ ratione ζευγνύτην, aut ζευξάτην, ut fuprà *ver.* 277, potiùs quàm ζευγνύσθην, dicendum erat;

Ego

Κῆρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχοντες·
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθ' Ἑκάβη τετιηότι θυμῷ,
Οἶνον ἔχουσ' ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῆφι,
Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην·
Στῆ δ' ἵππων προπάροιθεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τῆ, σπεῖσον Διῒ πατρὶ, καὶ εὔχεο οἴκαδ' ἱκέσθαι
Ἂψ ἐκ δυσμενέων ἀνδρῶν· ἐπεὶ ἄρ σέ γε θυμὸς
Ὀτρύνει ἐπὶ νῆας, ἐμεῖο μὲν οὐκ ἐθελούσης.
Ἀλλ' εὔχευ σύ γ' ἔπειτα κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Ἰδαίῳ, ὅς τε Τροίην κατὰ πᾶσαν ὁρᾶται·
Αἴτει δ' οἰωνὸν ταχὺν ἄγγελον, ὅστε οἱ αὐτῷ
Φίλτατος οἰωνῶν, καὶ εὖ κράτος ἐστὶ μέγιστον,
Δεξιόν· ὄφρα μιν αὐτὸς, ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας,
Τῷ πίσυνος ἐπὶ νῆας ἴῃς Δαναῶν ταχυπώλων.
Εἰ δέ τοι οὐ δώσει ἑὸν ἄγγελον εὐρύοπα Ζεὺς,
Οὐκ ἂν ἔγωγέ σ' ἔπειτα ἐποτρύνουσα κελοίμην
Νῆας ἐπ' Ἀργείων ἰέναι, μάλα περ μεμαῶτα.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Πρίαμος θεοειδής·
Ὦ γύναι, οὐ μέν τοι τόδ' ἐφιεμένῃ ἀπιθήσω·
Ἐσθλὸν γὰρ Διῒ χεῖρας ἀνασχέμεν, αἴκ' ἐλεήσῃ.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφίπολον ταμίην ὤτρυν' ὁ γεραιὸς
Χερσὶν ὕδωρ ἐπιχεῦαι ἀκήρατον· ἡ δὲ παρέστη,
Χέρνιβον ἀμφίπολος, πρόχοόν θ' ἅμα, χερσὶν ἔχουσα.

Præco & Priamus, prudentia mentibus confilia tenentes.
Propè autem ipfos acceffit Hecuba mœfto animo,
Vinum tenens in manu fuave dextrâ,
Aureo in poculo, ut libatione-factâ abierint:
Stetit verò ante equos, verbáque fecit, dixítque:
" Accipe, liba Jovi patri, & fupplica, domum ut pervenias
" Redux & hoftibus: fiquidem te animus
" Impellit ad naves, me quidem non volente.
" Sed fupplica tu jam atras-nubes-cogenti Saturnio
" Idæo, qui Trojam omnem defpicit:
" Pete autem alitem velocem nuncium, qui ipfi)
" Gratiffimus alitum, & cujus robur eft maximum,
" Dextrum: ut eum ipfe oculis confpicatus,
" Eo fretus ad naves eas Danaorum pernicium-equitum.
" Quòd fi tibi non dabit fuum nuncium latè-fonans Jupiter,
" Non ego omnino te tum impellens hortarer
" Naves ad Argivorum ire, admodum licèt cupidum.
Illam verò refpondens allocutus eft Priamus deo-fimilis:
" O uxor, haud fanè tibi hoc præcipienti negabo:
" Bonum enim Jovi manus elevare, fi fortè mifereatur.
Dixit quidem, & ancillam difpenfatricem juffit fenex)
Manibus aquam infundere puram: aftitit verò,
Pelvim ancilla, gutturniúmque fimul, manibus tenens.

Ego iftud, Τὼ, non ad equos, fed ad fequentem Κῆρυξ καὶ Πρίαμος referri crediderim. Quo pacto cum ifto, Τὼ μὲν ζευγνύσθην —— Κῆρυξ καὶ Πρίαμος. longè aptiùs congruet quod fequitur, Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθ' Ἑκάβη &c. Porrò fortaffe hîc legendum fit Τὼ μὲν ζωνύσθην &c.

Ver. 282. Κῆρυξ.] Vide fuprà ad *ver.* 149.

Ver. 283.—τετιηότι.] Vide fuprà ad ν', 46.

Ver. 284.—δεξιτερῆφι.] Vide fuprà ad ν', 588.

Ver. 285.—δέπαϊ, ὄφρα.] Nullâ ex analogiâ produci poteft iftud ι. Pronuntiabatur fortaffe *depaïuvophra*. Vide fuprà ad τ', 35; & ad ά, 342.

Ibid.—ὄφρα λείψαντε.] Quâ ratione, ὄφρα hîc ultimam producat; item πίσυνος, *ver.* 295, & 313; & δὲ, *ver.* 343; & σε. *ver.* 370; vide fuprà ad ά, 51.

Ver. 286.—ἔκ τ' ὀνόμαζε.]
——nomine clamat. *Æn.* IV, 674.

Ver. 287. Τῆ, σπεῖσον Διῒ πατρὶ.] Vide fuprà ad ξ', 319.

Ver. 288.—ἐπεὶ ἄρ σέ γε.] *Al.* ἐπειή σε γε. Verùm non hîc fupervacaneum eft iftud ἄρ, fed vim habet in connectendâ fententiâ cum eo quod præceffit, *ver.* 198, 224.

Ver. 289—297—302. Ὀτρύνει—— ἐποτρύνουσα —— ὤτρυν'.] Vide fuprà ad ν', 44.

Ver. 290.—εὔχευ.] Ita ex *Euftathio* edidit *Barnefius*. *Al.* εὔχου.

Ver. 293.—καὶ εὖ κράτος ἐστὶ μέγιστον.] Cod. *Harleian.* καὶ οἱ κράτος ἐστὶ μέγιστον. Quo modo & in uno MS repperit *Barnefius*. *Al.* καί οἱ κράτος ἐστὶ μάλιστα.
——rerum cui fumma poteftas. *Æn.* X, 100.

Ver. 296. Εἰ δέ τοι οὐ δώσει.] *Al.* Εἰ δέ τι οὐ δώσει.

Ibid.—εὐρύοπα Ζεὺς.] Sic infrà *ver.* 314. μητίετα Ζεύς. Vide fuprà ad ά, 175.

Ver. 298.—μεμαῶτε.] Vide fuprà ad ν', 46; & ad ζ', 464.

Ver. 299.—θεοειδής.] Vide fuprà ad *ver.* 217.

Ver. 301.—Διῒ χεῖρας ἀνασχέμεν.] Vide fuprà ad τ', 254.

Ver. 304. Χέρνιβον.] Νῦν τὸ ἀγγεῖον τὸ ὑποδεχόμενον τὸ ταῖς χερσὶν ἐπιβαλλόμενον ὕδωρ· ὃ καὶ λέβητά φησι. *Schol.*

Ibid.—πρόχοον.] Τὸν παρ' ἡμῖν καλούμενον ξέστην. *Schol.*

Νιψάμενος δὲ, κύπελλον ἐδέξατο ἧς ἀλόχοιο·
Εὔχετ᾽ ἔπειτα στὰς μέσῳ ἕρκεϊ, λεῖβε δὲ οἶνον,
Οὐρανὸν εἰσανιδών· ϗ φωνήσας ἔπος ηὔδα·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Δός μ᾽ ἐς Ἀχιλλῆος φίλον ἐλθεῖν, ἠδ᾽ ἐλεεινόν·
Πέμψον δ᾽ οἰωνὸν ταχὺν ἄγγελον, ὅστε σοὶ αὐτῷ
Φίλτατος οἰωνῶν, ϗ εὗ κράτος ἐστὶ μέγιστον,
Δεξιόν· ὄφρα μιν αὐτὸς, ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας,
Τῷ πίσυνος ἐπὶ νῆας ἴω Δαναῶν ταχυπώλων.
Ὣς ἔφατ᾽ εὐχόμενος· τοῦ δ᾽ ἔκλυε μητιέτα Ζεύς·
Αὐτίκα δ᾽ αἰετὸν ἧκε, τελειότατον πετεηνῶν,
Μόρφνον, θηρητῆρ᾽, ὃν ϗ Περκνὸν καλέουσιν.
Ὅσση δ᾽ ὑψορόφοιο θύρη θαλάμοιο τέτυκται
Ἀνέρος ἀφνειοῖο ἐϋκληῒς ἀραρυῖα·
Τόσσ᾽ ἄρα τοῦ ἑκάτερθεν ἔσαν πτερά· εἴσατο δέ σφιν
Δεξιὸς ἀΐξας ὑπὲρ ἄστεος· οἱ δὲ ἰδόντες
Γήθησαν, ϗ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
Σπερχόμενος δ᾽ ὁ γέρων ξεστοῦ ἐπεβήσετο δίφρου·
Ἐκ δ᾽ ἔλασε προθύροιο ϗ αἰθούσης ἐριδούπου·
Πρόσθε μὲν ἡμίονοι ἕλκον τετράκυκλον ἀπήνην,

At poſtquàm ſe laverat, poculum accepit ſuæ uxoris:
Precabatur deindè ſtans medio in ſepto; libavitque vinum,
Cœlum ſuſpiciens: & editâ voce dixit:
" Jupiter pater, qui indè ab Ida imperas, glorioſiſſime, maxime,
" Da me ad Achillis *tentorium* gratum venire, atque miſerandum:
" Mitte autem alitem velocem nuncium, qui tibi ipſi
" Gratiſſimus alitum, & cujus robur eſt maximum,
" Dextrum: ut eum ipſe oculis conſpicatus,
" Eo fretus ad naves eam Danaorum pernicium-equitum.
Sic dixit precans: Eum verò exaudiit providus Jupiter:
Statimque aquilam miſit certiſſimum-augurium-facientem ex volucribus,
Morphnon, venatricem, quam & Percnon vocant.
Quanta autem excelſi janua thalami eſt
Viri opulenti obſerata affabre-aptata;
Tantæ hujus utrinque erant alæ: Viſa autem eſt ipſis
Dextera ruens ſupra urbem: Illi verò conſpicati
Gaviſi ſunt, & omnibus in præcordiis animus lætitiâ-perfuſus-eſt.
Feſtinans autem ſenex politum conſcendit currum:
Egitque è veſtibulo & porticu reſonanti.
Antè quidem muli trahebant quatuor-rotarum rhedam,

Ver. 305. Νιψάμενος.] *Quum ſe ipſe lavâſſet.* Vide ſuprà ad ψ', 685; & ad γ', 141.

Ibid.—κύπελλον ἐδέξατο.—Εὔχετ᾽ ἔπειτα.]

Tum pater Anchiſes magnum cratera coronâ
Induit, implevitque mero: Divoſque vocavit,
Stans celsâ in puppi ———. *Æn.* III, 525.

Ver. 306.—ἕρκεϊ.] Νῦν περιβολαίῳ περιφράγματι. *Schol.*

Ver. 307. Οὐρανὸν εἰσανιδών.]

Tum breviter ſupera aſpectans convexa precatur.
Æn. X, 251.

Ubi notandum vocem, *convexus*, apud Romanos non, ut in linguis recentioribus fit, *concavo* oppoſitam eſſe; ſed (ut opinor) idem ferè ſonâſſe quod *concavus*; niſi fortè in Sphærâ, Hemiſphærii *Superioris* potiùs, quam *Inferioris*, facies *Interior*, *convexa* dicta ſit. Sic iterùm apud *Virgilium*;

——tædat cœli *convexa* tueri. *Æn.* IV, 451.
————ſeſe halitus atris
Faucibus effundens ſupera ad *convexa* ferebat.
Æn. VI, 240.

——ſupera ut *convexa* reviſant.
Ibid. 750.

Quod autem Recentiores *convexum*, id Romani *gibbum* dicebant.

Ver. 308. Ζεῦ πάτερ.] Vide ſuprà ad ἑ', 372.

Ver. 310. Πέμψον δ᾽ οἰωνὸν.]

Da deinde auxilium, pater, atque hæc omina firma.
Æn. II, 691.

Da, pater, augurium, atque animis illabere noſtris.
Æn. III, 89.

Ver. 311.—ϗ εὗ κράτος.] Vide ſuprà ad *ver.* 293.

Ver. 314. Ὣς ἔφατ᾽ εὐχόμενος· τοῦ δ᾽ ἔκλυε.] Vide ſuprà ad π', 527.

Ver. 315.—πετεηνῶν.] Cod. *Harleian.* πετεεινῶν.

Ver. 316. Μόρφνον.] Occurit hæc vox apud *Heſiodum* accentu diverſo:

————— αὐτὰρ ὄπισθε
Μορφνοῖο φελγύαο καλυπτόμενοι πτερύγεσσιν.
Ἀσπὶς Ἡρακλ. *ver.* 133.

De Ave ita *Ariſtoteles*; Ἕτερον δὲ γένος ἀετοῦ ἐστιν, ὃ πλάγγος καλεῖται.—οἰκεῖ δὲ βήσσας ϗ ἄγκη ϗ λίμνας· ἐπικαλεῖται δε νηττοφόνος ϗ μορφνός· οὗ ϗ Ὅμηρος μέμνηται ἐν τῇ Πριάμου ἐξόδῳ. *Ariſtot. de Hiſtor. Animal. lib.* IX, *cap.* 32.

Ver. 317 & 354.—τέτυκται.] Vide ſuprà ad ν', 736; & ad ά, 37.

Ver. 318.—ἐϋκληῒς ἀραρυῖα.] Εὖ ταῖς κλεισὶν ἡρμοσμένη, ἀσφαλής. Δύναται ϗ ὑφ᾽ ἓν, ἵν᾽ ᾖ εὔκλειστος. *Schol.*

Ver. 319. Τόσσ᾽ ἄρα.] *Tantæ, utique——Tantæ, inquam*—Non enim ſupervacuum eſt illud ἄρα.

Ver. 322.—ἐπεβήσετο.] *Al.* ἐπιβήσατο. Vide ſuprà ad β', 35; & ad ἑ', 109.

Ver.

Τὰς Ἰδαῖος ἔλαυνε δαΐφρων· αὐτὰρ ὄπισθεν
Ἵπποι, τοὺς ὁ γέρων ἐφέπων μάστιγι κέλευε
Καρπαλίμως κατὰ ἄστυ· φίλοι δ' ἅμα πάντες ἕποντο,
Πόλλ' ὀλοφυρόμενοι, ὡσεὶ θάνατόνδε κιόντα.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν πόλιος κατέβαν, πεδίον δ' ἀφίκοντο,
Οἱ μὲν ἄρ' ἄψορροι ποτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο,
Παῖδες καὶ γαμβροί· τὼ δ' οὐ λάθον εὐρύοπα Ζῆν,
Ἐς πεδίον προφανέντε· ἰδὼν δ' ἐλέησε γέροντα,
Αἶψα δ' ἄρ' Ἑρμείαν, υἱὸν φίλον, ἀντίον ηὔδα·
Ἑρμεία, σοὶ γάρ τε μάλιστά γε φίλτατόν ἐστιν
Ἀνδρὶ ἑταιρίσσαι, καί τ' ἔκλυες, ᾧ κ' ἐθέλησθα,
Βάσκ' ἴθι, καὶ Πρίαμον κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Ὣς ἄγαγ', ὡς μήτ' ἄρ τις ἴδῃ, μήτ' ἄρ τε νοήσῃ
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, πρὶν Πηλείωνάδ' ἱκέσθαι.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο·
Εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης.
Αἶψα δ' ἄρα Τροίην τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκανε·
Βῆ δ' ἰέναι, κούρῳ αἰσυητῆρι ἐοικὼς,

Quas Idæus agebat prudens; sed ponè
Equi, quos senex urgens flagello hortabatur
Celeriter per urbem: Amici autem simul omnes sequebantur,
Multùm lugentes, tanquam ad mortem proficiscentem.
Postquàm verò ex urbe descenderant, ad campumque pervenerant,
Hi quidem retrò ad Ilium redierunt,
Filii & generi: illi autem non latuerunt latè-sonantem Jovem,
In campum progressi: Conspicatus verò misertus est senis,
Et confestim Mercurium, filium dilectum, coràm allocutus est:
" Mercuri, tibi enim præ aliis gratissimum est
" Homini te comitem-adjungere, & exaudis, quemcunque volueris;
" Vade agè, & Priamum cavas ad naves Achivorum
" Sic ducito, ut neque aliquis videat, neque animadvertat
" Aliorum Danaorum, antequàm ad Pelidem pervenerit.
Sic dixit: Neque non-obsecutus est internuncius Argicîda:
Statim deindè sub pedibus ligavit pulchra talaria,
Ambrosia, aurea, quæ ipsum ferebant & supra mare,
Et supra immensam terram, pariter cum flatibus venti:
Cepit & virgam, quâ virorum oculos demulcet,
Quorum vult, alios verò & dormientes excitat:
Hanc manibus tenens volabat potens Argicîda.
Confestim autem Trojámque & Hellespontum pervenit;
Perrexit verò ire juveni-regio similis,

Ver. 325, 326.——ἔλαυνε—κέλευε.] Vide suprà ad ν', 84.

Ver. 327. Καρπαλίμως κατὰ ἄστυ.] *Irenæus. Lib.* I, *cap.* 1, *sub fine*, legit Καρπαλίμως ἀνὰ ἄστυ.

Ibid.—φίλοι δ' ἅμα πάντες ἕποντο, Πόλλ' ὀλοφυρόμενοι.]
——Perculsâ mente dederunt
Dardanidæ lacrymas—. *Æn.* IX, 292.

Ver. 328. Πολλ' ὀλοφυρόμενοι.] *Irenæus* loco suprà citato legit Οἶκτρ' ὀλοφυρόμενοι.

Ibid.—ὡσεὶ θάνατόνδε κιόντα.] *Al.* ὡς εἰς θάνατόν γε κιόντα.

Ver. 330.—ἄρ'] *Ut fieri solet*——.

Ibid.—ποτὶ.] *Al.* προτὶ.

Ibid.—ἀπονέοντο.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 331.—εὐρύοπα Ζῆν'] Vide suprà ad *ver.* 98.

Ver. 333. Αἶψα δ' ἄρ',] *Statim deinceps*——. *Statimque proindè*——.

Ibid.—Αἶψα δ' ἄρ' Ἑρμείαν—Βάσκ' ἴθι.]
Tunc sic Mercurium alloquitur, ac talia mandat;
Vade, age, nate——. *Æn.* IV, 222.

Ver. 335. Ἀνδρὶ ἑταιρίσσαι.] *Al.* Ἀνδράσ' ἑταιρίσσαι.

Ver. 336. Βάσκ' ἴθι.] Vide suprà ad ό, 158.

Ver. 339. Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε.]
Dixerat: Ille patris magni parere parabat
Imperio; & primùm pedibus talaria nectit
Aurea; quæ sublimem alis, sive æquora supra,
Seu terram, rapido pariter cum flamine portant.
Tum virgam capit; hâc animas ille evocat Orco
Pallentes, alias sub tristia Tartara mittit:
Dat somnos adimitque, & lumina morte resignat.
Æn. IV, 238.

Ver. 340.—ἐδήσατο.] Vide suprà ad *ver.* 305; & ad ψ', 685 & 739.

Ver. 344.—ἐθέλει.] *Al.* ἐθέλῃ.

Ibid.—τοὺς δ' αὖτε.] Cod. *Harleian.* τοὺς δ' αὖ.

Ibid. — ὑπνώοντας.] Cod. *Harleian.* ὑπνώοντας.

Ver. 346. Αἶψα δ' ἄρα Τροίην.] Cod. *Harleian.* Αἶψα δ' ἄρ' ἐς Τροίην.

Ver. 347. — αἰσυητῆρι.] Βασιλικῷ νέῳ· οἱ δὲ ἀντὶ τοῦ ἐντίμῳ, τηροῦντι τὰ αἴσια, ὅ ἐστι τὰ δίκαια. *Schol.* *Barnesius* in tribus

MSS

Πρῶτον ὑπηνήτῃ, τοῦπερ χαριεστάτη ἥβη.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν μέγα σῆμα παρὲξ Ἴλοιο ἔλασσαν,
Στῆσαν ἄρ' ἡμιόνους τε καὶ ἵππους, ὄφρα πίοιεν
Ἐν ποταμῷ· δὴ γὰρ καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλυθε γαῖαν·
Τὸν δ' ἐξ ἀγχιμόλοιο ἰδὼν ἐφράσσατο κήρυξ
Ἑρμείαν, ποτὶ δὲ Πρίαμον φάτο, φώνησέν τε·
Φράζεο, Δαρδανίδη· φραδέος νόου ἔργα τέτυκται·
Ἄνδρ' ὁρόω, τάχα δ' ἄμμε διαρραίσεσθαι ὀΐω·
Ἀλλ' ἄγε δὴ φεύγωμεν ἐφ' ἵππων· ἤ μιν ἔπειτα
Γούνων ἁψάμενοι λιτανεύσομεν, αἴκ' ἐλεήσῃ.
Ὣς φάτο· σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο, δείδιε δ' αἰνῶς·
Ὀρθαὶ δὲ τρίχες ἔσταν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.·
Στῆ δὲ ταφών· αὐτὸς δ' Ἐριούνιος ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Χεῖρα γέροντος ἑλὼν, ἐξείρετο καὶ προσέειπε·
Πῆ, πάτερ, ὧδ' ἵππους τε καὶ ἡμιόνους ἰθύνεις
Νύκτα δι' ἀμβροσίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
Οὐδὲ σύ γ' ἔδδεισας μένεα πνείοντας Ἀχαιοὺς,
Οἵ τοι δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι ἐγγὺς ἔασιν;
Τῶν εἴτις σε ἴδοιτο, θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,

Primùm pubescenti, cujus venustissima juventa.
Illi verò postquàm præter magnum sepulchrum Ili egerant,
Inhibuerunt mulásque & equos, ut biberent
In fluvio; jam enim & crepusculum venerat super terram:
At ex propinquo conspicatus animadvertit præco
Mercurium, & Priamum allocutus est, dixitque:
" Considera, Dardanide, prudentis animi rea est:
" Virum video, citò autem nos perditurum existimo:
" Sed agedum fugiamus in equis; vel ipsum jam
" Genibus prehensis oremus, si forte misereatur.
Sic dixit: Seni autem animus confusus est, timuítque graviter:
Rectæ autem comæ steterunt in flexibus membris:
Stetítque attonitus: Ipse autem Mercurius propè veniens,
Manu senis prehensâ, interrogavit & allocutus est:
" Quò, pater, sic equos & mulas dirigis
" Noctem per dulcem, quando dormiunt mortales cæteri?
" Neque tu timuisti robur spirantes Achivos,
" Qui tibi hostes & infensi propèsunt?
" Quorum si quis te videret, celerem per noctem nigram,

MSS scriptum repperit αἰσυμνῆτει. Καὶ τὸ παλαιὸν ἐν τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν ἐγίγνοντό τινες μόναρχοι——οὓς ἐκάλουν Αἰσυμνήτας. *Aristot. de Republ. lib.* IV, *cap.* 10.

Ver. 348. Πρῶτον ὑπηνήτῃ, τοῦπερ χαριεστάτη ἥβη.] Ἀρχομένῳ γενειάζειν· ὑπῆναι δὲ καλοῦνται αἱ τρίχες αἱ περὶ τὰ χείλη· ὁ μύσταξ ἄρτι φυόμενος· οἱ δὲ κοινῶς εἶπον τὸ γένειον. *Schol.* Οὐ σὺ μέν τοι Ὁμήρου ἐπαινέτης εἶ, ὃς ἔφη χαριεστάτην ἥβην εἶναι τοῦ ὑπηνήτου; *Plato in Protagorâ sub initio.*

Ora puer primâ signans intonsa juventâ. *Æn.* IX, 181.

Quo de loco *Macrobius*; " Prætermissa gratia (inquit) incipi-" entis pubertatis, τοῦ περ χαριεστάτη ἥβη minus gratam fe-" cit Latinam descriptionem." *Saturnal. Lib.* V, *cap.* 13.

Ibid. Πρῶτον ὑπηνήτῃ.] *Al.* Πρώτῳ ὑπηνήτῃ.

Ver. 351.—ἤλυθε.] Vide suprà ad ό, 454; & ad ά, 37.

Ver. 353.—ποτί.] *Al.* προτί. Ut suprà *ver.* 330.

Ver. 354.—φραδέος νόου ἔργα τέτυκται.] Συνετοῦ νοῦ, καὶ ἄριστα βουλεύεσθαι δυναμένου, ὁ παρὼν καιρὸς δεῖται. *Schol.*

Ver. 356.—ἄγε δή.] Vide suprà ad ψ', 313.

Ver. 358.—σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο.] Τὸ, " σὺν δὲ γέροντι χύτο νόος," ἤγουν συνεχύθη ὁ νοῦς τῷ Πριάμῳ, τὴν ταραχὴν φασι [οἱ παλαιοὶ] τῆς διανοίας μιμεῖσθαι τῇ τῆς συντάξεως διακοπῇ. *Eustath.* in coment. ad ό, 1.

Ver. 359. Ὀρθαὶ δὲ τρίχες ἔσταν——Στῆ δὲ ταφών.]

Obstupui, steteruntque comæ——. *Æn.* III, 48.

De cujus versûs prosodiâ inusitatâ, vide suprà ad γ', 363.

At verò Æneas aspectu obmutuit amens;
Arrectæque horrore comæ——. *Æn.* IV, 279.
Arrectæque horrore comæ——. *Æn.* XII, 868.

Ibid.—ἔσταν ἐνί.] Vide suprà ad ά, 535.

Ibid.—γναμπτοῖσι μέλεσσι.] *Al.* γναμπτοῖς μελέεσσι.

Ver. 360.—αὐτὸς δ' Ἐριούνιος ἐγγύθεν ἐλθών.] Καὶ σφόδρα τὸν Ἑρμῆν ἐναργῶς ἀκολουθοῦντα Πριάμῳ δεδήλωκεν ἀλληγορήσας. Οὐδὲν γὰρ ἔοικεν οὕτω πειθήνιον ἀνδράσιν ὀργιζομένοις οὐκ ἄργυρος, οὐ χρυσὸς, οὐδὲ ἡ διὰ δώρων πολυτέλεια· μειλίχιον δὲ καὶ πειστηρὲς ἱκεσίας ὅπλον ἐστὶν, ἡ διὰ τοῦ λόγου πειθώ. Πάνυ γοῦν ἀληθῶς Εὐριπίδης. " Οὐκ ἔστι πειθοῦς ἱερὸν ἄλλο πλὴν λόγος." Τούτῳ τε Πρίαμος ὥσπερ ὀχυρᾷ πανοπλίᾳ καθώπλισται· ᾧ καὶ μάλιστα τὴν Ἀχιλλέως ἀπήλασεν ὀργὴν, οὐκ ἐν ἀρχῇ δείξας δώδεκα πέπλους, δώδεκα διπλοίδας χλαίνας, τά τε λοιπὰ τῶν κομισθέντων δώρων, ἀλλ' αἱ πρῶται τῆς ἱκεσίας φωναὶ τοὺς ἄρσενας αὐτοῦ θυμοὺς ἐξεθήλυναν· " Μνῆσαι πατρὸς σοῖο, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ, " Τηλίκου οἷος ἐγὼν, ὀλοῷ ἐπὶ γήραος οὐδῷ." Δι' ὀλίγου προοιμίου τῶν λόγων συνήρπασεν Ἀχιλλέα, καὶ σχεδὸν ἀντὶ Πριάμου γέγονε Πηλεύς. Διὰ τοῦτο ἠλέηται μὲν ἄχρι τραπέζης, λουτροῖς δὲ κοσμηθὲν ἀποδίδοται τὸ Ἕκτορος σῶμα. Τοσοῦτον ἴσχυσεν ὁ τῶν παθῶν Ἑρμηνεὺς λόγος, ὃν ἀπέστειλεν Ὅμηρος αὐτῷ τῆς ἱκεσίας παράκλητον. *Heraclid. Pontic.*

Ver. 361.—ἐξείρετο.] *Al.* ἐξήρετο. Quo modo legit & Codex *Harleianus.*

Ver. 363.—ὅτε θ'.] *Quum scilicet*——.

Ver.

Τοσσάδ' ὀνείατ' ἄγοντα, τίς ἂν δή τοι νόος εἴη,
Οὔτ' αὐτὸς νέος ἐσσὶ, γέρων δέ τοι οὗτος ὀπηδεῖ,
Ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐδέν σε ῥέξω κακὸν, ἀλλά κεν ἄλλον
Σεῦ ἀπαλεξήσαιμι· φίλῳ δέ σε πατρὶ ἐΐσκω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
Οὕτω πη τάδε γ' ἐστὶ, φίλον τέκος, ὡς ἀγορεύεις·
Ἀλλ' ἔτι τις καὶ ἐμεῖο θεῶν ὑπερέσχεθε χεῖρα,
Ὅς μοι τοιόνδ' ἧκεν ὁδοιπόρον ἀντιβολῆσαι,
Αἴσιον, οἷος δὴ σὺ δέμας καὶ εἶδος ἀγητὸς,
Πέπνυσαί τε νόον, μακάρων δ' ἐξ ἐσσι τοκήων.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπας·
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ἠέ πη ἐκπέμπεις κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαποὺς, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνῃ;
Ἦ ἤδη πάντες καταλείπετε Ἴλιον ἱρὴν
Δειδιότες; τοῖος γὰρ ἀνὴρ ὤριστος ὄλωλε
Σὸς παῖς· οὐ μὲν γάρ τι μάχης ἐπεδεύετ' Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής.
Τίς δὲ σύ ἐσσί, φέριστε, τέων δ' ἐξ ἐσσι τοκήων,
Ὅς μοι καλὰ τὸν οἶτον ἀπότμου παιδὸς ἔνισπες;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·

"Tot opes vehentem, quæ tunc tibi mens esset?
"Neque ipse juvenis es, senéxque te hic comitatur,
"Virum ut arceas, quando quis prior infestârit:
"Sed ego nullo te afficiam malo, imò & alium
"A te propulsaverim: charo enim te patri comparo.
Huic autem respondit deindè senex Priamus deo-similis:
"Sic sanè hæc utique sunt, dilecte fili, ut dicis:
"Sed adhuc aliquis & me Deorum protegit manu,
"Qui mihi talem misit viæ comitem obvium fieri,
"Faustum, qualis jam tu corpore & specie admirabilis,
"Prudénsque es animo, beatisque prognatus es parentibus.
Eum verò vicissim allocutus est internuncius Argicida:
"Næ jam hæc omnia, senex, rectè dixisti:
"Sed age mihi hoc dic & verè narra,
"An aliquò mittis thesauros multos & pretiosos
"Viros ad alienigenas, ut saltem hi tibi salvi maneant?
An jam omnes deseritis Ilium sacram
"Metu-perculsi? Talis enim vir fortissimus ille periit
"Tuus filius: Nec enim quidquam pugnâ inferior-erat Achivis.
Huic autem respondit deindè senex Priamus deo similis:
"Quis verò tu es, optime, quibúsque prognatus es parentibus,
"Qui mihi commodè interitum infelicis filii memorâsti?
Illum verò vicissim allocutus est internuncius Argicida:

Ver. 367. Τοσσάδ'.] Sic infrà *ver.* 375, τοιόνδ'. Vide suprà ad ύ, 357.

Ibid.—ἄγοντα.] *Al.* ἔχοντα.

Ver. 369. Ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι.] *Eustathius* hæc ad præcedentem "γέρων" refert. Τὸ δὲ γέρων οὗτος ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι—χαλεπήναντα, ὅμοιόν ἐστι τῷ ἀσθενής. Ἀπάλαμνοι γὰρ φύσει πρὸς ἄμυναν ἰσχυρὰν οἱ γέροντες. Eodem modo & accipit *Domina Dacier. Henricus Stephanus* autem hæc ad vocem "νέος" referri, vocésque "γέρων δέ τοι οὗτος ὀπηδεῖ" parenthesi includi mavult. Cui sententiæ nonnihil favere videtur locus iste *Odyss.* π', 71;

Αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ, καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα
Ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι——

Et iterùm *Odyss.* φ', 132;

Ἠὲ νεώτερός εἰμι, καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα
Ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι————

Ibid.—ἀπαμύνασθαι.] Cod. *Harleian.* ἐπαμύνασθαι. *Al.* ἀπαμύνεσθαι. Porrò versum hunc pro signo militibus usurpâsse *Claudium* Imperatorem refert *Suetonius* in *Claudio, cap.* 42.

Ver. 370.—ἀλλά κεν ἄλλον.] *Al.* ἠδέ κεν ἄλλοι.

Ver. 372, 386 & 405.—θεοειδής.] Vide suprà ad *ver.* 217.

Ver. 374. Ἀλλ' ἔτι τις.] Cod. *Harleian.* Ἀλλ' εἴτις.

Ibid.—τις καὶ ἐμεῖο θεῶν ὑπερέσχεθε χεῖρα.] Ita suprà ί, 419;

——μάλα γάρ ἑθεν εὐρύοπα Ζεὺς
Χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε————.

Ver. 377.—νόον.] *Al.* νόῳ. Quo modo legit & Codex *Harleianus.*

Ibid. & *ver.* 387.—ἐξ ἐσσι,] *Al.* ἔξεστι.

Ver. 379.—κατὰ μοῖραν.] Vide suprà ad π', 367.

Ibid.—ἔειπας.] *Al.* ἔειπες. Quod idem.

Ver. 380. Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.]
——mihique hæc edissere vera roganti. *Æn.* II, 149.

Ver. 382.—ἵνα περ τάδε τοι σόα.] *Al.* ἵνα τοι τάδε περ σόα.

Ver. 384.—ὄλωλε.] Vide suprà ad π', 521; & infrà ad *ver.* 392.

Ver. 388. Ὅς μοι.] *Al.* Ὥς μοι.

Ver. 389, 405 & 410. Τὸν δ'.] Vide suprà ad ά, 57; & ad δ', 160.

Πειρᾷ ἐμεῖο, γεραιὲ, καὶ εἴρεαι Ἕκτορα δῖον·
Τὸν μὲν ἐγὼ μάλα πολλὰ μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ
Ὀφθαλμοῖσιν ὄπωπα, καὶ εὖτ᾽ ἐπὶ νηυσὶν ἐλάσσας
Ἀργείους κτείνεσκε, δαΐζων ὀξέϊ χαλκῷ·
Ἡμεῖς δ᾽ ἑσταότες θαυμάζομεν· οὐ γὰρ Ἀχιλλεὺς
Εἴα μάρνασθαι, κεχολωμένος Ἀτρείωνι.
Τοῦ γὰρ ἐγὼ θεράπων, μία δ᾽ ἤγαγε νηῦς εὐεργής·
Μυρμιδόνων δ᾽ ἔξ εἰμι· πατὴρ δέ μοι ἐστὶ Πολύκτωρ·
Ἀφνειὸς μὲν ὅδ᾽ ἐστὶ, γέρων δὲ δὴ, ὡς σύ περ ὧδε·
Ἓξ δέ οἱ υἷες ἔασιν, ἐγὼ δέ τοι ἕβδομός εἰμι·
Τῶν μεταπαλλόμενος, κλήρῳ λάχον ἐνθάδ᾽ ἕπεσθαι·
Νῦν δ᾽ ἦλθον πεδίονδ᾽ ἀπὸ νηῶν· ἠῶθεν γὰρ
Θήσονται περὶ ἄστυ μάχην ἑλίκωπες Ἀχαιοί.
Ἀσχαλόωσι γὰρ οἵγε καθήμενοι, οὐδὲ δύνανται
Ἴσχειν ἐσσυμένους πολέμου βασιλῆες Ἀχαιῶν.
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
Εἰ μὲν δὴ θεράπων Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Εἷς, ἄγε δή μοι πᾶσαν ἀληθείην κατάλεξον,
Ἢ ἔτι πὰρ νήεσσιν ἐμὸς πάϊς, ἦέ μιν ἤδη
Ἧσι κυσὶν μελεϊστὶ ταμὼν προὔθηκεν Ἀχιλλεύς;
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Ὦ γέρον, οὔπω τόνδε κύνες φάγον, οὐδ᾽ οἰωνοί·
Ἀλλ᾽ ἔτι κεῖνος κεῖται Ἀχιλλῆος παρὰ νηῒ
Αὔτως ἐν κλισίῃσι· δυωδεκάτη δέ οἱ ἠὼς
Κειμένῳ, οὐδέ τί οἱ χρὼς σήπεται, οὐδέ μιν εὐλαὶ
Ἔσθουσ᾽, αἵ ῥά τε φῶτας ἀρηϊφάτους κατέδουσιν.
Ἦ μέν μιν περὶ σῆμα ἑοῦ ἑτάροιο φίλοιο

" Tentas me, senex, & interrogas super Hectore nobili :
" Hunc quidem ego perquàm sæpe pugnâ in gloriosâ
" Oculis vidi, & quando ad naves actos.
" Argivos interficiebat, cædens acuto ære :
" Nos verò stantes mirabamur; non enim Achilles
" Sinebat pugnare, iratus Atridæ.
" Hujus enim ego famulus, eadémque advexit navis affabre-facta :
" Ex Myrmidonibus autem sum, pater verò mihi est Polyctor ;
" Dives quidem is est, senéxque jam, sicut tu ;
" Sex autem ei filii sunt, egóque tibi septimus sum :
" Inter hos, factâ sortitione, mihi sors obtigit huc *Achillem* comitari :
" Nunc verò veni in campum à navibus ; manè enim
" Edent circa urbem pugnam nigri-oculos Achivi.
" Ægre-ferunt enim illi desidentes, neque possunt
" Continere cupidos prælii reges Achivorum.
Huic autem respondit deinde senex Priamus deo-similis :
" Si quidem famulus Pelidæ Achillis
" Es, agedum mihi omnem veritatem dic,
" An adhuc apud naves meus filius, an ipsum jam
" Suis canibus membratim discissum objecit Achilles ?
Illum verò vicissim allocutus est internuncius Argicida :
" O senex, nondum hunc canes ederunt, neque alites :
" Sed adhuc ille jacet Achillis apud navem
" Neglectim in tentoriis : duodecimus autem ei dies
" Jacenti, neque tamen omnino ei corpus putrescit, neque eum vermes
" Edunt, qui sanè viros prælio-occisos comedunt.
" Certè quidem ipsum circa sepulcrum sui sodalis dilecti

Ver. 391. — κυδιανείρῃ.] Ἐν ᾗ δοξάζονται οἱ ἄνδρες. *Schol.*

Ver. 392. — ὄπωπα.] Differunt inter se μάλα πολλὰ εἶδον, & μάλα πολλὰ ὄπωπα, eodem modo atque apud Anglos, *I often saw*, &, *I have often seen*. Vide suprà ad α΄, 37 & ad ζ΄, 124.

Ver. 393. — κτείνεσκε.] *Interficere solebat.* Vide suprà ad ν΄, 84; & ad β΄, 221.

Ver. 396. — μία δ᾽ ἤγαγε νηῦς,] Ἑταῖρον καὶ φίλον ἑαυτὸν βούλεται συστῆσαι Ἀχιλλεῖ ὁ Ἑρμῆς πρὸς πλείονα πίστιν· οἱ γὰρ τοιοῦτοι μιᾶς νεὼς ἐπιβαίνουσιν. *Schol.*

Ver. 397. — ἔξ εἰμι.] *Al.* ἔξειμι.

Ver. 398. — ὅδ᾽.] Cod. *Harleian.* ὅγ᾽.

Ver. 400. — μεταπαλλόμενος.] Μετ᾽ αὐτῶν κληρούμενος· πάλοι γὰρ κλῆροι. *Schol.* *Al.* μέτα παλλόμενος. Quo modo legit & Codex *Harleianus.*

Ver. 403. — οἵγε.] Cod. *Harleian.* οἵδε.

Ver. 411. — τόνδε.] Cod. *Harleian.* τόνγε.

Ver. 406. Εἰ μὲν δή.] *Siquidem reverà*—. Vide suprà ad ξ΄, 433.

Ver. 413. Αὔτως ἐν κλισίῃσι,] Ματαίως, ἀνεπιμελήτως ἐν τῇ σκηνῇ. *Schol.* *Al.* Οὕτως ἐν κλισίῃσι.

Ibid. — δυωδεκάτη δέ οἱ ἠώς.] *Al.* δυωδεκάτη δέ οἱ ἦδε.

Ver. 414. — οὐδέ τί οἱ.] *Al.* οὐδ᾽ ἔτι οἱ.

Ver. 415. — αἵ ῥά τε.] *Qui scilicèt*——.

Ibid. — ἀρηϊφάτους.] Τοὺς ἐν πολέμῳ ἀνῃρημένους. *Schol.*

Ἕλκει ἀκηδέστως, ἠὼς ὅτε δῖα φανείη·
Οὐδέ μιν αἰσχύνει· θειοῖό κεν αὐτὸς ἐπελθὼν,
Οἷον ἐερσήεις κεῖται, περὶ δ' αἷμα νένιπται,
Οὐδέ ποθι μιαρός· σὺν δ' ἕλκεα πάντα μέμυκεν,
Ὅσσ' ἐτύπη· πολέες γὰρ ἐπ' αὐτῷ χαλκὸν ἔλασσαν·
Ὥς τοι κήδονται μάκαρες θεοὶ υἷος ἑῆος,
Καὶ νέκυός περ ἐόντος· ἐπεί σφι φίλος περὶ κῆρι.
Ὣς φάτο· γήθησεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Ὦ τέκος, ἦ ῥ' ἀγαθὸν καὶ ἐναίσιμα δῶρα διδοῦναι
Ἀθανάτοις· ἐπεὶ οὔποτ' ἐμὸς πάϊς, εἴποτ' ἔην γε,
Λήθετ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι·
Τῷ οἱ ἀπεμνήσαντο καὶ ἐν θανάτοιό περ αἴσῃ.
Ἀλλ' ἄγε δὴ τόδε δέξαι ἐμεῦ πάρα καλὸν ἄλεισον·
Αὐτόν τε ῥῦσαι, πέμψον δέ με, σύν γε θεοῖσιν,
Ὄφρα κεν ἐς κλισίην Πηληϊάδεω ἀφίκωμαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Πειρᾷ ἐμεῖο, γεραιὲ, νεωτέρου, οὐδέ με πείσεις·
Ὅς με κέλῃ σέο δῶρα παρὲξ Ἀχιλῆα δέχεσθαι.
Τὸν μὲν ἐγὼ δείδοικα, καὶ αἰδέομαι περὶ κῆρι
Συλεύειν, μή μοί τι κακὸν μετόπισθε γένηται.
Σοὶ δ' ἂν ἐγὼ πομπὸς καί κε κλυτὸν Ἄργος ἱκοίμην,
Ἐνδυκέως ἐν νηῒ θοῇ, ἢ πεζὸς ὁμαρτέων·
Οὐκ ἄν τίς τοι πομπὸν ὀνοσσάμενος μαχέσαιτο.
Ἦ, καὶ ἐπαΐξας Ἐριούνιος ἅρμα καὶ ἵππους,

" Raptat immaniter, aurora quando pulchra apparet;
" Nec tamen ipsum deturpat: Admireris certè contēplans ipse cum accesseris,
" Ut roscidus jacet, circúmque sanguis ablutus est,
" Neque ullâ parte fœdatus: vulnera autem omnia clausa sunt,
" Quotquot inflicta fuerant; multi enim ipsi æs impegerunt:
" Adeò tibi curam gerunt beati dii filii tui,
" Mortui licèt: ipsis enim charus ex animo.
Sic dixit: Gavisus est autem senex, & respondit verbis:
" O fili, certè bonum etiam debita dona dare
" Immortalibus: neque enim unquam meus filius, si quidem fuit,
" Oblitus est in ædibus deorum, qui Olympum tenent:
" Ideò illius recordati sunt etiam in ipso mortis fato.
" Sed agedum, hoc accipe à me pulchrum poculum:
" Ipsúmque tutare, & deduc me, faventibus utique diis,
" Usque dum in tentorium Pelidæ pervenero.
Illum verò vicissim allocutus est internuncius Argicida:
" Tentas me, senex, juniorem, nec tamen mihi persuadebis;
" Qui me jubes tua dona clam Achille accipere:
" Eum quidem ego timeo, & vereor ex animo
" Spoliare, nè mihi aliquod malum in-posterum fiat.
" Tibi verò viæ-dux vel ad inclytum Argos proficiscerer,
" Sedulò in navi veloci, aut viâ-terrestri comitans:
" Non sanè aliquis tecum duce contempto pugnaverit.
Dixit, & saltu-dato Mercurius in currum & equos,

Ver. 417.—φανείη.] *Al.* φανήῃ.

Ver. 418.—θειοῖο.] *Al.* θηοῖο, & θηεῖο.

Ver. 419.—ἐερσήεις.] Ita edidit *Barnesius.* *Al.* ἐερσήεις.

Ver. 419, 420.—νένιπται——μέμυκεν.] Si νένιπτο——μεμύκει dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide suprà ad *ver.* 392; & ad ά, 37.

Ver. 420.—ποθι μιαρός.] Quâ ratione ποθι, hîc ultimam producat; item ἐνὶ, *ver.* 428; & τε, *ver.* 430; vide suprâ ad ά, 51.

Ibid.—μέμυκεν.] Vide suprà ad β', 314

Ver. 421.—ἐπ' αὐτῷ.] Cod. *Harleian.* ἐν αὐτῷ.

Ver. 425.—δῶρα διδοῦναι.] Quâ ratione, dicitur δώσειν & διδώσειν, eâdem fortasse dicitur δοῦναι & διδοῦναι. Cæterùm nonnulli hîc legunt δίδοσθαι.

Ver. 426, 464. Ἀθανάτοις——ἀθάνατοι.] Vide suprà ad ά, 398.

Ibid.—εἴποτ' ἔην γε.] *Scholiastes* exponit, ἕως περ ἔην. Sed, ut opinor, minùs rectè. Vide suprà ad γ', 180.

Ver. 427. Λήθετ' ἐνὶ μεγάροις.] *Al.* Λήθετο ἐν μεγάροις.

Ver. 428.—ἀπεμνήσαντο.] *Al.* ἐπεμνήσαντο. Sic apud *Hesiodum*;

Οἳ οἱ ἀπεμνήσαντο χάριν εὐεργεσιάων. *Theogon. ver.* 503.

Ver. 431.—Πηληϊάδεω ἀφίκωμαι.] Sic suprà *ver.* 406, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος· & infrà *ver.* 448, Πηληϊάδῃ ἀφίκοντο· Pronuntiabatur Πηληϊάδω. Vide suprà ad ά, 1.

Ver. 434.—παρὲξ Ἀχιλῆα δέχεσθαι.] *Al.* παρὲξ Ἀχιλῆος ἔχεσθαι.

Ver. 435.—δείδοικα καὶ αἰδέομαι.] Vide suprà ad ν', 481, & 736.

Ver. 436.—γένηται.] *Al.* γένοιτο.

Ver. 438.—ὁμαρτέων.] Pronuntiabatur ὁμαρτῶν. Quomodo & scribi posteà cœptum est.

Ver. 439.—πομπὸν ὀνοσσάμενος.] Καταφρονήσας ἐμοῦ τοῦ πέμποντος. *Schol.*

Ver. 440.—ἐπαΐξας.] Cod. *Harleian.* ἀναΐξας Quo modo & in uno MS scriptum repperit *Barnesius.* *Al.* ἐπ' ἀΐξας.

Καρπαλίμως μάστιγα ϗ ἡνία λάζετο χερσίν·
Ἐν δ' ἔπνευσ' ἵπποισι ϗ ἡμιόνοις μένος ἠΰ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πύργους τε νεῶν ϗ τάφρον ἵκοντο,
Οἱ δὲ νέον περὶ δόρπα φυλακτῆρες πονέοντο,
Τοῖσι δ' ἐφ' ὕπνον ἔχευε διάκτορος Ἀργειφόντης
Πᾶσιν· ἄφαρ δ' ὤϊξε πύλας, ϗ ἀπῶσεν ὀχῆας,
Ἐς δ' ἄγαγε Πρίαμόν τε ϗ ἀγλαὰ δῶρ' ἐπ' ἀπήνης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κλισίην Πηληϊάδεω ἀφίκοντο
Ὑψηλὴν τὴν Μυρμιδόνες ποίησαν ἄνακτι,
Δοῦρ' ἐλάτης κέρσαντες· ἀτὰρ καθύπερθεν ἔρεψαν
Λαχνήεντ' ὄροφον, λειμωνόθεν ἀμήσαντες·
Ἀμφὶ δέ οἱ μεγάλην αὐλὴν ποίησαν ἄνακτι
Σταυροῖσιν πυκινοῖσι· θύρην δ' ἔχε μοῦνος ἐπιβλὴς
Εἰλάτινος, τὸν τρεῖς μὲν ἐπιρρήσσεσκον Ἀχαιοὶ,
Τρεῖς δ' ἀναοίγεσκον μεγάλην κληῗδα θυράων,
Τῶν ἄλλων· Ἀχιλεὺς δ' ἄρ' ἐπιρρήσσεσκε ϗ οἶος.
Δή ῥα τόθ' Ἑρμείας ἐριούνιος ὦξε γέροντι,
Ἐς δ' ἄγαγε κλυτὰ δῶρα ποδώκεϊ Πηλείωνι,
Ἐξ ἵππων δ' ἀπέβαινεν ἐπὶ χθονὶ, φώνησέν τε·
Ὦ γέρον, ἤτοι ἐγὼ θεὸς ἄμβροτος εἰλήλουθα
Ἑρμείας· σοὶ γάρ με πατὴρ ἅμα πομπὸν ὄπασσεν·
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ πάλιν εἴσομαι, οὐδ' Ἀχιλῆος
Ὀφθαλμοὺς εἴσειμι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη,
Ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτοὺς ἀγαπαζέμεν ἄντην.
Τύνη δ' εἰσελθὼν λάβε γούνατα Πηλείωνος,
Καί μιν ὑπὲρ πατρὸς ϗ μητέρος ἠϋκόμοιο
Λίσσεο, ϗ τέκεος· ἵνα οἱ σὺν θυμὸν ὀρίνῃς.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον

Statim scuticam & habenas prehendit manibus;
Inspiravit autem equis & mulabus animos validos.
Sed cùm jam ad turrésque navium & fossam pervenissent,
Custodes tum verò primùm circa cœnas occupati erant;
Iis autem somnum infudit internuncius Argicida
Omnibus: statímque aperuit portas, & retrusit vectes,
Intróque duxit Priamúmque & splendida dona in rhedâ,
Sed quando jam ad tentorium Pelidæ pervenerant
Excelsum, quod Myrmidones fecerant regi
Lignis abietis cæsis, & desuper texerant
Lanuginoso culmine, ex prato ubi demessuerant;
Circùm autem ei magnum septum fecerant regi
Palis densis: januam autem tenebat unus obex
Abiegnus, quem tres quidem obdebant Achivi,
Tres item reserabant ingens claustrum forium,
Ex aliis; Achilles verò obdebat etiam solus.
Et tum quidem Mercurius utilitatum-auctor aperuit seni,
Intróque duxit inclyta dona pedibus-veloci Pelidæ;
E curruque descendit in terram, dixítque:
" O senex, ego quidem deus immortalis veni
" Mercurius; tibi enim me Jupiter ut-comitarer ducem-viæ præbuit:
" Sed ego quidem redibo, neque Achillis
" In conspectum veniam: indignum enim esset,
" Immortalem deum sic mortales fovere palàm.
" Tu verò ingressus prehende genua Pelidæ,
" Et eum per patrem & matrem comas-pulchram
" Supplex-ora, & filium: ut ei animum commoveas.
Sic quidem fatus abiit ad excelsum Olympum

Ver. 445. Τοῖσι δ'.] Vide suprà ad θ', 160; & ad μ', 12. *Barnesius* minùs rectè Τοῖσιδ'.

Ibid.—ἔχευε.] *Al.* ἔρυσε.

Ver. 448. Ἀλλ' ὅτε δὴ κλισίην.] Sic suprà *ver.* 443; Ἀλλ' ὅτε δὴ πύργους. Vide suprà ad ξ', 433, & 504.

Ver. 451. Λαχνήεντ' ὄροφον.] Τὸν δασύν· λέγει δὲ τὴν ὑπὸ τῆς καλάμης ὕλην, ϗ τῆς τούτων κόμης· ὄροφος γὰρ εἶδος καλάμου πρὸς ὀροφὴν ἐπιτηδείου. *Schol.*

Ver. 453. Σταυροῖσιν.] Ὀξέσι ξύλοις, σκόλοψι. *Schol.*

Ibid.—ἐπιβλὴς.] Ὁ τῇ θύρᾳ ἐπιβαλλόμενος μοχλός. *Schol.*

Ver. 454, 455, 456.—ἐπιρρήσσεσκον—ἀνοίγεσκον—ἐπιρρήσσεσκον.] Vide suprà ad *ver.* 393; & ad β', 221. Cæterum Codex *Harleianus* utrobique legit ἐπιρρήσσεσκον.

Ver. 460.—εἰλήλουθα.] Vide suprà ad φ', 81; & ad ά, 37.

Ver. 466. Καί μιν ὑπὲρ πατρὸς ϗ μητέρος.] Σημειῶσαι δὲ, ὅτι εἰ ϗ προσεχθελικῶς τῷ γέροντι ἔδοξε ϗ ἀπὸ μητρὸς, ὡς εἰρήσεται, ϗ τέκνου, ἱκετεύσειν τὸν Ἀχιλλέα, ὅμως οὐ γίνεται τοῦτο· τάχα μὲν ϗ διότι ἐξέκρουσεν ἡ λύπη τῆς τοῦ γέροντος ψυχῆς τὴν τοῦ διδασκάλου Ἑρμοῦ μέθοδον. *Eustath.* Vide infrà ad *ver.* 486.

Ver. 467. — τέκεος· ἵνα.] Quâ ratione, τέκεος, hîc ultimam producat; item λίπεν, *ver.* 470; & Διὶ, *ver.* 472; & ἄλλον, *ver.* 481; & ἐνὶ, *ver.* 497; vide suprà ad ά, 51.

Ἑρμείας· Πρίαμος δ' ἐξ ἵππων ἄλτο χαμᾶζε,
Ἰδαῖον δὲ κατ' αὖθι λίπεν· ὁ δὲ μίμνεν ἐρύκων
Ἵππους ἡμιόνους τε· γέρων δ' ἰθὺς κίεν οἴκου,
Τῇ ῥ' Ἀχιλεὺς ἵζεσκε, Διῒ φίλος· ἐν δέ μιν αὐτὸν
Εὗρ'· ἕταροι δ' ἀπάνευθε καθείατο· τὼ δὲ δύ' οἴω
Ἥρως Αὐτομέδων τε, καὶ Ἄλκιμος ὄζος Ἄρηος,
Ποίπνυον παρεόντε· (νέον δ' ἀπέληγεν ἐδωδῆς
Ἔσθων καὶ πίνων, ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα.)
Τοὺς δ' ἔλαθ' εἰσελθὼν Πρίαμος μέγας, ἄγχι δ' ἄρα στὰς,
Χερσὶν Ἀχιλλῆος λάβε γούνατα καὶ κύσε χεῖρας
Δεινὰς, ἀνδροφόνους, αἵ οἱ πολέας κτάνον υἷας.
Ὡς δ' ὅταν ἄνδρ' ἄτη πυκινὴ λάβῃ, ὅστ' ἐνὶ πάτρῃ
Φῶτα κατακτείνας, ἄλλον ἐξίκετο δῆμον,
Ἀνδρὸς ἐς ἀφνειοῦ, θάμβος δ' ἔχει εἰσορόωντας·
Ὡς Ἀχιλεὺς θάμβησεν, ἰδὼν Πρίαμον θεοειδέα·
Θάμβησαν δὲ καὶ ἄλλοι, ἐς ἀλλήλους δὲ ἴδοντο.
Τὸν καὶ λισσόμενος Πρίαμος πρὸς μῦθον ἔειπε·
Μνῆσαι πατρὸς σεῖο, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,

Mercurius: Priamus verò de curru desiliit in terram,
Idæúmque ibidem reliquit: is verò manebat continens
Equos mulásque: Senex autem rectà ivit per domum,
Ubi Achilles sedebat, Jovi charus; intúsque eum ipsum
Invenit; socii verò seorsum sedebant: ei autem duo soli
Heros Automedónque, & Alcimus ramus Martis,
Ministrabant astantes: (modò autem destiterat à cibo,
Postquàm ederat & biberat; adhuc etiam aderat mensa.)
Hos autem latuit ingressus Priamus magnus, propè verò stans,
Manibus Achillis prehendit genua, & osculatus est manus
Terribiles, homicidas, quæ ei multos interfecerant filios.
Ut verò cùm virum malum magnum cepit, qui in patriâ,
Homine interfecto, ad aliam pervenit civitatem,
Viri ad divitis *domum*, stupor autem tenet aspicientes;
Sic Achilles obstupuit, conspicatus Priamum deo-similem:
Obstupuerunt & cæteri, altérque in alterum intuebatur.
Hunc etiam supplicans Priamus verbis allocutus est:
"Recordare patris tui, diis similis Achille,

Ver. 469.—ἐξ ἵππων ἄλτο χαμᾶζε.]

—è curru saltum dedit ocyùs arvis. *Æn.* XII, 681.

Vide suprà ad γ', 29.

Ver. 470.—κατ' αὖθι.] *Al.* καταῦθι.

Ver. 472. Τῇ ῥ'.] *Ubi utique.*—*Ubi scilicèt.*—

Ibid.—ἵζεσκε.] *Sedere solebat.*—Vide suprà ad β', 221.

Ver. 473.—ἀπάνευθε.] Vide suprà ad ά, 849.

Ibid.—καθείατο.] *Al.* καθήατο.

Ibid.—τὼ δὲ δύ'.] *Al.* τὼ δὲ δύ'. Atque ita legit Codex *Harleianus.*

Ver. 475. Ποίπνυον.] De hujus vocis mediâ hoc in loco *productâ*, suprà autem σ', 421, *correptâ*; vide suprà ad ν', 103; & ad ό, 24.

Ver. 476. Ἔσθων καὶ πίνων, ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα.] Φασὶ γὰρ τοῖς παλαιοῖς μὴ ὅλως αἴρεσθαι τὴν τράπεζαν· χωρὶς εἰ μὴ διὰ τὴν τοῦ Πατρόκλου λύπην. *Schol.* Τῷ δὲ μὴ αἴρεσθαι τὰς τραπέζας, ἐναντιοῦσθαι δοκεῖ τὸ ἐν Ἰλιάδι· "Ἔσθων καὶ πίνων, ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα." Ἀναγνωστέον οὖν οὕτω, "Ἔσθων καὶ πίνων ἔτι, "καὶ παρέκειτο τράπεζα." Ἢ τὸν καιρὸν αἰτιᾶσθαι τὸν παρόντα δεῖ. Πῶς γὰρ ἦν πρέπον τῷ Ἀχιλλεῖ πενθοῦντι παρακεῖσθαι τράπεζαν, καθάπερ τοῖς εὐωχουμένοις, παρ' ὅλην τὴν συνουσίαν; *Athæneus Lib.* I, *cap.* 10. Verùm, ut opinor, præstat Vulgata Lectio. Namque omnino, uti ad hunc *Athænei* locum annotat *Casaubonus*, inde sequitur, mensas post cœnam auferri non solitas; hoc enim ait Poëta, *Achillem* tam exiguo tempore à comedendo & bibendo desiisse, ut ei adhuc mensa adesset.

Ver. 478. Χερσὶν Ἀχιλλῆος λάβε γούνατα.]

Tendentemque manus Priamum conspexit inermes.

Æn. I, 491.

Ver. 480. Ὡς δ' ὅταν ἄνδρ' *&c.*] Ἔθος ἦν παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸν ἀκούσιον φόνον ἐργασάμενον φεύγειν ἐκ τῆς πατρίδος, καὶ παραγίγνεσθαι εἰς τινος οἰκίαν ἀνδρὸς πλουσίου, καὶ καθίζειν ἐπὶ τῆς οἰκίας συγκεκαλυμμένον καθαρσίων δεόμενον. *Schol.*

Ver. 481.—ἄλλον ἐξίκετο δῆμον.] *Barnesius* ex uno MS. edidit ἄλλων ἐξίκετο δῆμον· itáque omnino scribendum censet propter id quod legitur, *Odyss.* ό, 238;

——ὁ δ' ἄλλων ἵκετο δῆμον.

Et *Odyss.* ύ, 219;

Ἄλλων δῆμον ἱκέσθαι.——

Sed mutato nihil opus. Nam & alibi occurrit ἄλλον δῆμον, ubi codices inter se conveniunt:

Δὴ τότε γ' ἄλλον δῆμον ἀφίκετο, πατρίδα φεύγων.

Odyss. ό, 228.

——ἄλλον δ' ἀφικόμεθα δῆμον. π', 382.

Ver. 482.—ἔχει.] *Al.* ἔχεν.

Ver. 483.—θεοειδέα.] Sic infrà, *ver.* 486, θεοῖς ἐπιείκελ. Vide suprà ad *ver.* 217. Pronuntiabatur autem θεειδῆ.

Ver. 486. Μνῆσαι πατρὸς σεῖο—Τηλίκου ὥσπερ ἐγών.]

——miseri te siqua parentis
Tangere cura potest, oro, (fuit & tibi talis
Anchises genitor,) Dauni miserere senectæ.

Æn. XII, 932.

Καὶ τὰ μέτρα τῶν ἐσχηματισμένων λόγων παιδεύει ἡμᾶς ὁ Ὅμηρος, ὅτι οὐ (fortasse οὐ μόνον) τῆς εὐπρεπείας δεῖται, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν χρείᾳ συμμετρίας. Τῶν γὰρ πάντων χρεία ἐστίν· ὅσων μὲν ἡ χρεία

πα-

Τηλίκου, ὥσπερ ἐγών, ὀλοῷ ἐπὶ γήραος οὐδῷ.
Καὶ μέν που κεῖνον περιναιέται ἀμφὶς ἐόντες
Τείρουσ', οὐδέ τίς ἐστιν, ἀρὴν καὶ λοιγὸν ἀμῦναι·
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνός γε, σέθεν ζώοντος ἀκούων,
Χαίρει τ' ἐν θυμῷ, ἐπί τ' ἔλπεται ἤματα πάντα
Ὄψεσθαι φίλον υἱόν, ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντα·
Αὐτὰρ ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἷας ἀρίστους
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τῶν δ' οὔτινα φημὶ λελεῖφθαι.
Πεντήκοντά μοι ἦσαν, ὅτ' ἤλυθον υἷες Ἀχαιῶν·
Ἐννεακαίδεκα μέν μοι ἰῆς ἐκ νηδύος ἦσαν,
Τοὺς δ' ἄλλους μοι ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες.
Τῶν μὲν πολλῶν θοῦρος Ἄρης ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
Ὃς δέ μοι οἶος ἔην, εἴρυτο δὲ ἄστυ καὶ αὐτούς,
Τὸν σὺ πρώην κτεῖνας, ἀμυνόμενον περὶ πάτρης,
Ἕκτορα· τοῦ νῦν εἵνεχ' ἱκάνω νῆας Ἀχαιῶν,
Λυσόμενος παρὰ σεῖο, φέρω δ' ἀπερείσι' ἄποινα.
Ἀλλ' αἰδεῖο θεούς, Ἀχιλεῦ, αὐτόν τ' ἐλέησον,
Μνησάμενος σοῦ πατρός· ἐγὼ δ' ἐλεεινότερός περ·
Ἔτλην δ', οἷ' οὔπω τις ἐπιχθόνιος βροτὸς ἄλλος,
Ἀνδρὸς παιδοφόνοιο ποτὶ στόμα χεῖρ' ὀρέγεσθαι.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο,
Ἁψάμενος δ' ἄρα χειρός, ἀπώσατο ἦκα γέροντα.

"Ejusdem ætatis, quâ & ego, gravi in senectutis limine.
"Et illum quidem fortasse vicini circumsistentes
"Premunt, neque quis est, qui malum & perniciem arceat:
"Et tamen ille quidem, te vivere audiens,
"Gaudétque in animo, sperátque dies omnes
"Visurum dilectum filium, à Trojâ reversum:
"Sed ego infelicissimus, genui enim filios fortissimos
"Trojâ in latâ, eorúmque neminem autumo relictum esse.
"Quinquaginta mihi erant, quando venerunt filii Achivorum:
"Undeviginti quidem uno ex ventre erant,
"Cæteros autem mihi pepererunt in ædibus mulieres.
"*Ex his* plerorumque quidem impetuosus Mars genua solvit:
"Qui verò mihi unicus erat, tutabatúrque urbem & ipsos,
"Hunc tu nuper interfecisti, pugnantem pro patriâ,
"Hectorem: hujus nunc gratiâ venio ad naves Achivorum,
"Redempturus à te, feróque infinita dona.
"Sed reverere deos, Achille, meíque ipsius miserere,
"Recordatus tui patris: ego autem adhuc miserabilior;
"Sustinui enim, qualia nequaquam aliquis super terram mortalis alius,
"Viri filiorum-interfectoris ad os manus admovere.
Sic dixit: Ei autem de patre desiderium excitavit luctûs,
Prehensâque manu, removit à se leniter senem.

παραδίδωσι, ταῦτα ὁ καιρὸς παραιτεῖται. Διδάσκει δὲ τοῦτο ἐν τοῖς Ἑρμοῦ λόγοις πρὸς Πρίαμον Ὅμηρος. Τοῦτον γὰρ Ἑρμῆς, ὥσπερ διδάσκαλος ὤν, παιδεύει πῶς χρὴ ἐντυχεῖν Ἀχιλλεῖ, καὶ παραδίδωσι τὰς μεθόδους τῆς ἱκετείας· "Τύνη δ' εἰσελθὼν λάβε "γοῦνατα &c." suprà *ver.* 465.) Καὶ πάντας τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ἱκετείας παραλαμβάνει, τὸ γένος τοῦ Ἀχιλλέως, πατρός, μητρός, υἱοῦ. Ταῦτα μαθὼν ὁ γέρων, οἶδε τέχνην κατὰ τέχνας. Προσελθὼν γὰρ τῷ Ἀχιλλεῖ τοῦ γενείου ἐπιλαμβάνεται, καὶ λέγει· "Μνῆσαι πατρὸς σεῖο, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ." Καὶ οὔτε τοῦ παιδὸς μέμνηται, οὔτε τῆς μητρός, ἀλλὰ τῶν προγόνων· τὴν πολλὴν γὰρ χορηγίαν παρέλιπε τῇ χρείᾳ τοῦ παιδός. *Dionys. Halicarn. Lib. qui inscribitur* Τέχνη, § 9. "Epilogus quidem quis "unquam poterit illis Priami rogantis Achillem precibus æ"quari?" *Quintilian. Lib.* X, *cap.* 1. Vide & suprà ad *ver.* 360.

Ibid.—σεῖο.] *Al.* σοῖο.

Ver. 487.—ὥσπερ ἐγών.] *Heraclides Ponticus* loco suprà (*ver.* 360) citato legit οἷος ἐγών.

Ver. 489.—ἀρήν.] Vide suprà ad σ', 100; & ad ξ', 485.

Ver. 492.—Τροίηθεν ἰόντα.] *Al.* Τροίηθε μολόντα.

Ver. 493.—ἐπεὶ τέκον υἷας ἀρίστους.] Vide suprà ad *ver.* 255.

Ver. 496. Ἐννεακαίδεκα μέν μοι ἰῆς ἐκ νηδύος.] *Theocritus Hecubæ* viginti filios tribuit:

Οὐδ' Ἕκτωρ, Ἑκάβας ὁ γεραίτερος εἴκατι παίδων.

Idyll. XV, *ver.* 139.

Quem ad locum *Scholiastes*, citante hîc *Barnesio*: Τῷ γὰρ ἀρτίῳ ἀριθμῷ ἀποκέχρηται, ὡς καὶ Σιμωνίδης· Ὅμηρος δέ, Ἐννεακαίδεκα λέγει.

Ver. 499.—εἴρυτο δὲ ἄστυ καὶ αὐτούς.] Vide suprà ad χ', 507; & ad ζ', 402.

Ver. 502. Λυσόμενος παρὰ σεῖο.]

Exanimumque auro corpus vendebat Achilles.

Æn. I, 488.

Ver. 503. Ἀλλ' αἰδεῖο θεούς, Ἀχιλεῦ.] *Al.* Ἀλλ' αἰδεῖο, φέριστε, θεούς. *Al.* αἰδοῖο.

Ver. 504. Μνησάμενος σοῦ πατρός.] Vide suprà ad *ver.* 486.

Ver. 506.—χεῖρ' ὀρέγεσθαι.] *Al.* χεῖρας ὀρέξαι.

Ver. 507.—ἄρα.] *Ut par erat.*——

Ibid.—ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.] Ἐπιθυμίαν θρήνου ἐνέβαλεν.] *Schol.* Vide suprà ad ψ', 108.

Τὼ δὲ μνησαμένω, ὁ μὲν Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο,
Κλαῖ' ἀδινὰ, προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλῆος ἐλυσθείς·
Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς κλαῖεν ἑὸν πατέρ', ἄλλοτε δ' αὖτε
Πάτροκλον· τῶν δὲ στοναχὴ κατὰ δώματ' ὀρώρει.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥα γόοιο τετάρπετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
Καί οἱ ἀπὸ πραπίδων ἦλθ' ἵμερος, ἠδ' ἀπὸ γυίων,
Αὐτίκ' ἀπὸ θρόνου ὦρτο, γέροντα δὲ χειρὸς ἀνίστη,
Οἰκτείρων πολιόν τε κάρη, πολιόν τε γένειον·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἆ δειλ', ἦ δὴ πολλὰ κάκ' ἄνσχεο σὸν κατὰ θυμόν.
Πῶς ἔτλης ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος
Ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμοὺς, ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
Υἱέας ἐξενάριξα; σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ.
Ἀλλ' ἄγε δὴ κατ' ἄρ' ἕζευ ἐπὶ θρόνου· ἄλγεα δ' ἔμπης
Ἐν θυμῷ κατακεῖσθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ·
Οὐ γάρ τις πρῆξις πέλεται κρυεροῖο γόοιο.
Ὡς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δειλοῖσι βροτοῖσι,
Ζώειν ἀχνυμένους· αὐτοὶ δέ τ' ἀκηδέες εἰσί.
Δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὔδει

Hi verò recordati, hic quidem Hectoris homicidæ,
Flebat crebris lacrymis, ante pedes Achillis provolutus;
At Achilles flebat suum patrem, interdúmque vicissim
Patroclum: Eorum autem gemitus per ædes excitabatur.
At postquàm luctu satiatus est nobilis Achilles,
Et ei è præcordiis abiit desiderium, atque ex artubus,
Protinùs è sede surrexit, senémque manu *prehensum* erexit,
Miseratus canúmque caput, canúmque mentum:
Et ipsum editâ voce verbis alatis allocutus est:
" Ah miser, certè jam multa mala tolerâsti tuo in animo.
" Quomodo sustinuisti ad naves Achivorum venire solus,
" Viri in conspectum, qui tibi multosque & strenuos
" Filios interfeci? Ferreum certè tibi cor.
" Sed agè jam conside in sede; dolores autem prorsùs
" In animo residere sinamus, dolentes licèt:
" Nullus enim profectus est tristis luctûs.
" Sic enim fato-tribuunt dii miseris mortalibus,
" Ut vivant tristes; ipsi verò securi sunt.
" Duo quippe dolia jacent in Jovis limine

Ver. 509. — ἀνδροφόνοιο.] Vide suprà ad π', 77.

Ver. 510, 511. Κλαῖ' — κλαῖεν.] Vide suprà ad ν', 84.

Ver. 512. — ὀρώρει.] Vide suprà ad φ', 352; & ad β', 810.

Ver. 513. Αὐτὰρ ἐπεί ῥα γόοιο.] *Galenus de Hippocratis & Platonis Dogmatibus, Lib.* IV, *cap.* 7. locum hoc hunc modo citat:

Ἀλλ' ὅτε δὴ κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἐκορέσθη,
Καί οἱ ἀπὸ πραπίδων ἦλθ' ἥμερος ἠ δ' [ἵμερος, ἠδ'.] ἀπὸ γυίων.

Uti *Odyss.* δ', 541.

Ibid. — τετάρπετο.] Vide suprà ad ψ', 10.

Ver. 522. Ἀλλ' ἄγε δὴ κατ' ἄρ' ἕζευ.] Ὑπερφυῶς δὲ φαίνεται, περὶ τὴν παραμυθίαν ὁ ποιητὴς εὐδοκιμεῖν, ποιήσας τὸν Ἀχιλλέα λέγοντα πρὸς τὸν Πρίαμον ἥκοντα ἐπὶ λύτρα τοῦ Ἕκτορος, ταυτὶ, "Ἀλλ' ἄγε δὴ κατ' ἄρ' ἕζευ &c." *Plutarch. de Consolat. ad Apoll.*

Ver. 523. — ἐάσομεν.] Vide suprà ad δ', 42.

Ibid. — ἀχνύμενοι.] Sic infrà *ver.* 526, ἀχνυμένους· Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 524. — πρῆξις.] Vide suprà ad ν', 192.

Ver. 525. Ὡς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δειλοῖσι βροτοῖσι.] Οὐ —— ἁπλῶς εἶπε καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπὸ θεῶν ἐπικεκλῶσθαι λυπηρὸν βίον, ἀλλὰ τοῖς ἄφροσι καὶ ἀνοήτοις, οὓς δειλαίους καὶ οἰκτροὺς διὰ μοχθηρίαν ὄντας, εἴωθε δειλοὺς καὶ οἰζυροὺς προσαγορεύειν. *Plutarch. de audiendis Poëtis.*

Ibid. — αὐτοὶ δέ τ' ἀκηδέες εἰσι.] Ita ferè apud *Hesiodum*:

Ὥστε θεοὶ δ' ἔζωον, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,
Νόσφιν ἄτερ τε πόνων καὶ οἰζύος. —— Ἔργ. καὶ Ἡμερ. I, 112.

Et apud *Lucretium*;

—— Deos securum agere ævum. *Lib.* V, 83; VI, 57.

Et *Lib.* I, *ver.* 57, 60;

Omnis enim per se Divûm natura necesse est
Immortali ævo summâ cum pace fruatur; ——
—— privata dolore omni, privata periclis.

Ver. 526. — ἀχνυμένους.] *Plutarchus* locis suprà citatis legit ἀχνυμένοις.

Ver. 527. — Δοιοὶ γάρ τε πίθοι.] Εἰς παραμυθίαν Πριάμου ὁ ποιητὴς εἰσήγαγε τὸν Ἀχιλλέα λέγοντα ταῦτα. *Schol.* Porrò *Plutarchus* versus hosce cum loco isto *Hesiodi* de *Pandoræ* Dolio, Ἔργ. καὶ Ἡμερ. I, 94 &c. conferens; Ὁ δὲ (inquit) μετὰ τοῦτον [Ὅμηρον] καὶ τῇ δόξῃ καὶ τῷ χρόνῳ, καίτοι τῶν Μουσῶν ἀναγορεύων ἑαυτὸν μαθητὴν Ἡσίοδος, καὶ οὗτος ἐν πίθῳ καθείρξας τὰ κακὰ, τὴν Πανδώραν ἀνοίξασαν ἀποφαίνει σκεδάσαι τὸ πλῆθος ἐπὶ πᾶσαν γῆν καὶ θάλατταν. *De consolat. ad Apollon.* Ubi in transcursu notandum, *Plutarcho Hesiodum Homero* recentiorem esse visum. Cæterùm vituperat hîc *Homerum Plato*; Οὐκ ἄρα ἀποδεκτέον οὔτε Ὁμήρου οὔτ' ἄλλου ποιητοῦ ταύτην τὴν ἁμαρτίαν περὶ τοὺς θεοὺς ἀνοήτως ἁμαρτάνοντος, καὶ λέγοντος ὡς δοιοὶ πίθοι "— κατακείαται ἐν " Διὸς οὔδει, Κηρῶν ἔμπλειοι· ὁ μὲν ἐσθλῶν, αὐτὰρ ὁ, δειλῶν." *De Republ. Lib.* ii.

Ver.

Δώρων, οἷα δίδωσι κακῶν· ἕτερος δὲ, ἑάων·
Ὧι μὲν καμμίξας δώῃ Ζεὺς τερπικέραυνος,
Ἄλλοτε μέν τε κακῷ ὅγε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῷ·
Ὧι δέ κε τῶν λυγρῶν δώῃ, λωβητὸν ἔθηκε·
Καί ἑ κακὴ βέβρωστις ἐπὶ χθόνα δῖαν ἐλαύνει·
Φοιτᾷ δ' ὔτε θεοῖσι τετιμένος, ὔτε βροτοῖσιν.
Ὡς μὲν καὶ Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα
Ἐκ γενετῆς· πάντας γὰρ ἐπ' ἀνθρώπυς ἐκέκαστο
Ὄλβῳ τε, πλύτῳ τε, ἄνασσε δὲ Μυρμιδόνεσσι,
Καί οἱ θνητῷ ἐόντι θεὰν ποίησαν ἄκοιτιν·
Ἀλλ' ἐπὶ καὶ τῷ θῆκε θεὸς κακὸν, ὅττι οἱ ὔτι
Παίδων ἐν μεγάροισι γονὴ γένετο κρειόντων,
Ἀλλ' ἕνα παῖδα τέκεν παναώριον· ὐδέ νυ τόν γε
Γηράσκοντα κομίζω, ἐπεὶ μάλα τηλόθι πάτρης
Ἧμαι ἐνὶ Τροίῃ, σέ τε κήδων, ἠδὲ σὰ τέκνα.
Καί σε, γέρον, τοπρὶν μὲν ἀκύομεν ὄλβιον εἶναι,
Ὅσσον Λέσβος ἄνω Μάκαρος ἕδος ἐντὸς ἐέργει,
Καὶ Φρυγίη καθύπερθε, καὶ Ἑλλήσποντος ἀπείρων.
Τῶν σε, γέρον, πλύτῳ τε καὶ υἱάσι φασὶ κεκάσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεί τοι πῆμα τόδ' ἤγαγον Υ̓ρανίωνες,
Αἰεί τοι περὶ ἄστυ μάχαι τ' ἀνδροκτασίαι τε·
Ἄνσχεο, μηδ' ἀλίαστον ὀδύρεο σὸν κατὰ θυμόν.
Οὐ γάρ τι πρήξεις ἀκαχήμενος υἷος ἑῆος,

"Donorum, quæ dat, alterum malorum; alterum verò, bonorum:
"Cui quidem miscens dederit Jupiter fulmine-gaudens,
"Interdum quidem in malum ille incidit, interdum & in bonum:
"Cui verò ex malis dederit, injuriis obnoxium facit;
"Et illum exitialis dira calamitas super terram almam exercet:
"Vagatúrque nec diis honoratus, neque mortalibus.
"Sic quidem & Peleo dii dederunt illustria dona
"A natalibus: omnes enim inter homines *eminenter* ornatus-erat
"Opibúsque, divitiísque, imperabat verò Myrmidonibus,
"Et ei mortali licèt deam fecerunt uxorem:
"Sed & huic imposuit deus malum, quod ei nequaquàm
"Filiorum in ædibus soboles nata-est regno-successurorum,
"Sed unum filium genuit immaturâ-morte-periturum: nec tamen nunc
"Jam senem foveo: valdè enim procul a patriâ
"Sedeo in Trojâ, téque contristans, atque tuos liberos.
"Et te, senex, olim quidem audimus opibus floruisse,
"Quantas Lesbus supra Màcaris sedes intus continet,
"Et Phrygia desuper, & Hellespontus immensus:
"Inter hos, te, senex, divitiísque & filiis aiunt ornatum-excelluisse.
"At postquàm tibi cladem hanc intulerunt cœlites,
"Assiduè tibi circa urbem, præliáque cædésque virorum:
"Perfer *tamen*, nec perpetuò mœre tuo in animo.
"Nihil enim proficies, tristatus de filio tuo;

Ver. 528. Δώρων, οἷα δίδωσι, κακῶν· ἕτερος δὲ, ἑάων.] *Al.* Κηρῶν ἔμπλειοι· ὁ μὲν ἐσθλῶν, αὐτὰρ ὁ δειλῶν. Quomodo legit *Plutarchus de audiendis Poëtis*, itémque *Plato* loco jam citato.

Ἓν παρ' ἐσθλὸν πήματα σύνδυο δαίονται βροτοῖς
Ἀθάνατοι. —— *Pindar. Pythor. Od.* III, *ver.* 145.

Ubi *Scholiastes*, citante *Duport. Gnomolog. Homeric.* ad hunc locum; Οὕτως ἐδέξατο δύο πίθυς εἶναι φαύλων καὶ ἕνα ἀγαθῶν.

Ver. 532. — βέβρωστις.] Κυρίως μὲν ὁ μέγας καὶ χαλεπὸς λιμός· νῦν δὲ ἀντὶ τῆς μεγάλης ἀνίας καὶ λύπης κεῖται ἡ λέξις. Ἔνιοι δὲ βέβρωστιν τὸν οἶκτον ἐξεδέξαντο. *Schol.* Ita *Callimachus*;

Νῦν δὲ κακὰ βέβρωστις ἐν ὀφθαλμοῖσι κάθηται.
Hymn. in Cererem, *ver.* 102.

Ver. 540. — παναώριον.] Ἢ τὸν πάντη ἄωρον λέγει, παρὰ τὴν ὥραν, τὸν καιρόν. —— ἢ παρὰ τὴν ὤραν, τὴν φροντίδα, τὸν πάνυ περιεσπυδασμένον. *Eustath.*

Ver. 544. Ὅσσον Λέσβος ἄνω Μάκαρος ἕδος.] Vide suprà ad α', 51. *Julianus, Orat.* 2, legit, Ὅσσον Λέσβος ἔσω μακάρων ἕδος. *Dion. Chrysostomus*, § 33, legit, Ὅσσον Λέσβος ἄνω Μακάρων ἕδος. *Suidas* autem, notante *Barnesio* citat, Ἠδ' ὅσα Λέσβος ἄνω Μάκαρος ἕδος. Cæterùm *Strabo. Geograph. lib.* viii, legisse videtur, Μάκαρος πόλιν.

Ibid.—Μάκαρος ἕδος.] Ἀντὶ τῦ οἰκητήριον· ἔκτισε γὰρ τὴν Λέσβον Μάκαρ ὁ Κρινάκυ, καὶ ἐβασίλευσεν αὐτῆς. *Schol.*

Ver. 546. Τῶν σε.] *Al.* Τῷ σε.

Ver. 547, 549.—ἐπεί τοι πῆμα τόδ' ἤγαγον Υ̓ρανίωνες,—— Ἄνσχεο.]

——ἀνθρώποισι τὰς μὲν ἐκ θεῶν
Τύχας δοθείσας ἔστ' ἀναγκαῖον φέρειν.
Sophocl. Philoctet. ver. 1309.

Ver. 548. — μάχαι τ' ἀνδροκτασίαι τε.] Sic *Odyss.* λ', 611;
" Ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, φόνοι τ', ἀνδροκτασίαι τε.

Quo de loco *Gellius*: " Ante omnes (inquit) apud Homerum, " ejusdem rei atque sententiæ luculenta exaggeratio est—— " Ὑσμῖναί τε, &c. Nam quum omnia ista——multa & con- " tinua nomina nihil plus demonstrent quàm prælium, hujus " tamen rei varia facies delectabiliter ac decorè multis variisque " verbis depicta est." *Lib.* XIII, *cap.* 22.

Ver. 550. — πρήξεις.] Vide suprà ad γ', 192.

Οὐδέ μιν ἀνστήσεις, πρὶν καὶ κακὸν ἄλλο πάθησθα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων, Πρίαμος θεοειδής·
Μή μέ πω ἐς θρόνον ἷζε, διοτρεφὲς, ὄφρα κεν Ἕκτωρ
Κεῖται ἐνὶ κλισίῃσιν ἀκηδής· ἀλλὰ τάχιστα
Λῦσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω· σὺ δὲ δέξαι ἄποινα
Πολλὰ, τά τοι φέρομεν· σὺ δὲ τῶν δ' ἀπόναιο, καὶ ἔλθοις
Σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν, ἐπεί με πρῶτον ἔασας
Αὐτόν τε ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Μηκέτι νῦν μ' ἐρέθιζε, γέρον· νοέω δὲ καὶ αὐτὸς
Ἕκτορά τοι λῦσαι· Διόθεν δέ μοι ἄγγελος ἦλθε,
Μήτηρ, ἥ μ' ἔτεκεν, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος·
Καὶ δέ σε γιγνώσκω, Πρίαμε, φρεσὶν, οὐδέ με λήθεις,
Ὅττι θεῶν τίς σ' ἦγε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Οὐ γάρ κεν τλαίη βροτὸς ἐλθέμεν, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν
Ἐς στρατόν· οὐδὲ γὰρ ἂν φυλάκους λάθοι, οὐδέ κ' ὀχῆας
Ῥεῖα μετοχλίσσειε θυράων ἡμετεράων.
Τῶ νῦν μή μοι μᾶλλον ἐν ἄλγεσι θυμὸν ὀρίνῃς,
Μή σε, γέρον, οὐδ' αὐτὸν ἐνὶ κλισίῃσιν ἐάσω,
Καὶ ἱκέτην περ ἐόντα, Διὸς δ' ἀλίτωμαι ἐφετμάς·
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἐπείθετο μύθῳ.

"Neque ipsum resurgens facies, priùs etiam malum aliud passus fueris.
"Ei verò respondit deindè senex, Priamus deo similis;
"Ne me dum in sede colloca, Jovis alumne, quamdiu Hector
"Jacet in tentoriis insepultus; sed citissimè
"Redemptum-redde, ut oculis videam: Tu verò accipe dona
"Multa, quæ tibi afferimus: tu autem his fruaris *utinam*, & pervenias
"Tuam in patriam terram, postquàm me primùm sivisti
"Ipsum vivereque & aspicere lumen solis.
Hunc autem torvè intuitus allocutus est pedibus velox Achilles:
"Nè ampliùs nunc me irrita senex: habeo enim in animo & ipse
"Hectorem tibi redemptum-reddere; à Jove enim mihi nuncia venit,
"Mater, quæ me peperit, filia marini senis:
"Sed & te sentio, Priame, animo, neque me lates,
"Quòd Deorum aliquis te duxerit celeres ad naves Achivorum: [intrare,
"Haud enim ausus esset *mortalis* ullus nè ætate quidem admodum florens
"In castra: neque enim custodes latuisset, neque obices
"Facilè reserâsset, portarum nostrarum.
"Ideò nunc nè mihi magis doloribus animum commoveas,
"Nè te, senex, nè ipsum quidem in tentoriis sinam,
"Quantumvis supplicem, Jovis autem violem mandata,
Sic dixit: Timuit autem senex, & paruit sermoni.

Ver. 551.—οὐδέ μιν ἀνστήσεις.]

Τόλμα δ', οὐ γὰρ ἀνάξεις ποτ' ἔνερθεν
Κλαίων τοὺς φθιμένους ἄνω. *Euripid. Alcest. ver.* 986.

Ver. 555—561. Λῦσον——λῦσαι.] Vide suprà ad ά, 51.

Ver. 556.—φέρομεν.] *Al.* φέρομαι.

Ver. 557.—πρῶτον.] *Al.* πρῶτος.

Ibid. & *ver.* 69.—ἔασας—ἐάσω.] Vide suprà ad δ', 42. Malè *Barnesius* ἔασσας——ἐάσσω. Porrò *Etymolog. Magn.* notante *Barnesio*, hîc legit ἔασας· exponitque, ἐχαροποιήσας, ἀπὸ τοῦ ἥδω, ἥσω· ἧσας, καὶ ἐν διαιρέσει ἔασας. *Scholiastes* itidem exponit εὔφρανας. Sed hoc, ut rectè observavit *Barnesius*, cum sequenti, "Αὐτόν τε ζώειν &c." parùm aptè congruit. Vide & *ver.* 569.

Ver. 559.—ὑπόδρα ἰδὼν.] Ἐπεὶ δώρων ὑπέμνησε. *Schol.*

Ver. 560. Μηκέτι νῦν μ' ἐρέθιζε.] Ἐπεὶ δὲ μεγάλου δοκοῦντος εἶναι καὶ ὄντος τοῦ κρατεῖν ὀργῆς, μεῖζόν ἐστιν ἡ φυλακὴ καὶ ἡ πρόνοια τοῦ μὴ περιπεσεῖν ὀργῇ μηδὲ ἁλῶναι· καὶ ταῦτα δεῖ τοῖς ἀναγινώσκουσιν ὑποδεικνύειν μὴ παρέργως, ὅτι τὸν Πρίαμον ὁ Ἀχιλλεὺς οὐκ ἀνασχετικὸς ὢν οὐδὲ πρᾶος, ἡσυχίαν ἄγειν κελεύει καὶ μὴ παροξύνειν αὐτὸν, οὕτως. "Μηκέτι νῦν μ' ἐρέθιζε, γέρον, &c." Καὶ τὸν Ἕκτορα λούσας καὶ περιστείλας αὐτὸς ἐπὶ τὴν ἀπήνην τίθησιν, πρὶν ἠκισμένον ὑπὸ τοῦ πατρὸς ὀφθῆναι, "Μὴ ὁ μὲν ἀχνυμένη κραδίῃ, &c." (infrà *ver.* 584.) Τὸ γὰρ ἐπισφαλῶς πρὸς ὀργὴν ἔχοντα, καὶ φύσει τραχὺν ὄντα, καὶ θυμοειδῆ μὴ λανθάνειν ἑαυτὸν ἀλλ' ἐξευλαβεῖσθαι καὶ φυλάττεσθαι τὰς αἰτίας, καὶ προκαταλαμβάνειν τῷ λογισμῷ πόῤῥωθεν, ὅπως οὐδὲ ἄκων τῷ πάθει περιπεσεῖται, θαυμαστῆς ἐστι προνοίας. *Plutarch. de audiendis Poëtis.*

Ibid.—νοέω δὲ καὶ αὐτὸς.]

——Nec fallunt jussa superba
Magnanimi Jovis.—— *Æn.* XII, 877.

Ver. 563.—γιγνώσκω.] Ita edidit *Barnesius*. *Al.* γινώσκω. Quod perinde est: Nam primam producit.

Ver. 564. Ὅττι θεῶν τίς σ' ἦγε.] Voculam, σε, inseruit *Barnesius* ex duorum MSS auctoritate; quorum alter, Ὅττι θεῶν σ' ἦγε legit; alter, ὅττι θεός σέ τις ἦγε. *Vulgg.* Ὅττι θεῶν τις ἦγε.

Ver. 366.—λάθοι.] *Al.* λάθῃ.

Ver. 567.—μετοχλίσσειε.] Ita edidit *Barnesius*. *Al.* μετοχλίσειε. Quod, ut opinor, ferri non potest. Vide suprà ad μ', 448; & ad ά, 140.

Ver. 568.—μή μοι μᾶλλον ἐν ἄλγεσι θυμὸν ὀρίνῃς.] Vide suprà ad *ver.* 560.

Ver. 569. Μή σε, γέρον οὐδ'.] Edidit *Barnesius*, Μή σε, γέρων, οὐδ'. Sed nihil opus. Vide suprà ad ά, 51. Quanquam *Plutarchus*, *de audiendis Poëtis*, Μή σε, γέρων, οὐδ' legit.

Πηλείδης δ' οἴκοιο, λέων ὣς, ἆλτο θύραζε,
Οὐκ οἶος· ἅμα τῷ γε δύω θεράποντες ἕποντο,
Ἥρως Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος, οὕς ῥα μάλιστα
Τῖ' Ἀχιλεὺς ἑτάρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.
Οἳ τόθ' ὑπὸ ζυγόφιν λύον ἵππους ἡμιόνους τε,
Ἐς δ' ἄγαγον κήρυκα καλήτορα τοῖο γέροντος·
Κὰδ δ' ἐπὶ δίφρου εἷσαν· ἐυξέστου δ' ἀπ' ἀπήνης
Ἥρεον Ἑκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι' ἄποινα.
Κὰδ δ' ἔλιπον δύο φάρε', ἐύννητόν τε χιτῶνα,
Ὄφρα νέκυν πυκάσας δώῃ οἶκόνδε φέρεσθαι.
Δμωὰς δ' ἐκκαλέσας λοῦσαι κέλετ', ἀμφί τ' ἀλεῖψαι,
Νόσφιν ἀειράσας, ὡς μὴ Πρίαμος ἴδοι υἱόν·
Μὴ ὁ μὲν ἀχνυμένῃ κραδίῃ χόλον οὐκ ἐρύσαιτο,
Παῖδα ἰδών, Ἀχιλῆϊ δ' ὀρινθείη φίλον ἦτορ,
Καί ἑ κατακτείνειε, Διὸς δ' ἀλίτηται ἐφετμάς.
Τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλον, ἠδὲ χιτῶνα,
Αὐτὸς τόνγ' Ἀχιλεὺς λεχέων ἐπέθηκεν ἀείρας,
Σὺν δ' ἕταροι ἤειραν ἐυξέστην ἐπ' ἀπήνην.
Ὤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·
Μή μοι, Πάτροκλε, σκυδμαινέμεν, αἴκε πύθηαι,
Εἰν Ἄϊδός περ ἐών, ὅτι Ἕκτορα δῖον ἔλυσα
Πατρὶ φίλῳ· ἐπεὶ οὔ μοι ἀεικέα δῶκεν ἄποινα·
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ καὶ τῶνδ' ἀποδάσσομαι, ὅσσ' ἐπέοικεν.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς κλισίην πάλιν ἤϊε δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἕζετο δ' ἐν κλισμῷ πολυδαιδάλῳ, ἔνθεν ἀνέστη,
Τοίχου τοῦ ἑτέρου, προτὶ δὲ Πρίαμον φάτο μῦθον·

Pelides verò è domo, leo tanquam, prosiliit foras.
Non solus; eum nempe duo famuli comitabantur,
Heros Automedónque & Alcimus, quos quidem maximè
Honorabat Achilles ex sociis, post Patroclum utique mortuum.
Hi tunc à jugo solverunt equos mulásque,
Intróque duxerunt præconem vocalem senis:
Et in sedili collocârunt: eleganter-politâ autem de rhedâ
Detraxerunt Hectorei capitis infinita pretia.
At reliquerunt duo pallia, textámque benè tunicam,
Ut cadaver contectum redderet domum asportandum.
Ancillas autem evocatas lavare *is* jussit circúmque ungere,
Seorsum sublatum, ut nè Priamus videret filium:
Nè is quidem dolenti corde iram non contineret,
Filium conspicatus, Achilli autem commoveretur charum cor,
Et ipsum interficeret, Jovísque violaret mandata.
Illud verò postquàm ancillæ laverant & unxerant oleo,
Circúmque ipsum pallium pulchrum jecerant, atque tunicam,
Ipse illud Achilles lectis imposuit sublatum,
Simúlque socii elevârunt eleganter-politam in rhedam.
Ingemuit autem deindè, dilectúmque nomine ciebat sodalem:
" Nè mihi, Patrocle, irascaris, si fortè audiveris,
" In orco licèt, me Hectora nobilem redemptum-reddidisse
" Patri ejus; haud enim mihi indecora dedit dona:
" Tibi verò ego ex his etiam impertiam, quantum par-est.
Dixit, & in tentorium rediit nobilis Achilles:
Resedit autem in sellâ affabre-factâ, unde surrexerat,
Pariete ex adverso, Priamúmque allocutus est sermone:

Ver. 574.—Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος.] *Al.* Αὐτομέδων ἠδ' Ἄλκιμος.

Ibid.—οὕς ῥα.] *Quos scilicet*——.

Ver. 575. Τῖ' Ἀχιλεύς.] Vide suprà ad ψ', 703; & ad ν', 103.

Ver. 576, 600.—ζυγόφιν—φαινομένηφιν.] Vide suprà ad ν', 588.

Ver. 577.—κήρυκα καλήτορα.] Ἀπὸ τοῦ βοᾶν καὶ συγκαλεῖν τὸν ὄχλον. *Schol.*

Ver. 578.—εἷσαν.] Cod. *Harleian.* ἧσαν.

Ver. 580.—ἐύννητον.] Ita ex uno MS edidit *Barnesius.* Quocum facit & Codex *Harleianus.* *Al.* ἐύνητον.

Ver. 581.—πυκάσας.] Vide sup. ad α', 140.

Ver. 583. Νόσφιν.] Vide suprà ad α', 349.

Ibid.—Πρίαμος ἴδοι υἱόν.] *Al.* Πρίαμος ἴδῃ υἱόν. *Al.* Πρίαμός γ' ἴδοι υἱόν. *Al.* Πρίαμός μιν ἴδοιτο. Cæterùm quâ ratione, Πρίαμος, hîc ultimam producat; item ἐνὶ, *ver.* 603; & ἄρα, *ver.* 607; vide suprà ad α', 51.

Ver. 584. Μὴ ὁ μὲν ἀχνυμένη.] Vide suprà ad *ver.* 560.

Ibid.—ἀχνυμένη.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 587.—οὖν.] *Ut jusserat Achilles*——, *ver.* 582.

Ver. 588.—καλόν.] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 591.—φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον.] Vide suprà ad ψ', 178; & 220.

Ver. 598.—προτί.] *Al.* ποτί. Quod perindè est.

Ver.

Υἱὸς μὲν δή τοι λέλυται, γέρον, ὡς ἐκέλευες·
Κεῖται δ' ἐν λεχέεσσ', ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφιν
Ὄψεαι αὐτὸς ἄγων· νῦν δὲ μνησώμεθα δόρπου.
Καὶ γάρ τ' ἠΰκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου,
Τῇπερ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροισιν ὄλοντο,
Ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες·
Τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνεν ἀπ' ἀργυρέοιο βιοῖο,
Χωόμενος Νιόβῃ, τὰς δ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Οὕνεκ' ἄρα Λητοῖ ἰσάσκετο καλλιπαρῄω.
Φῆ δοιὼ τεκέειν, ἡ δ' αὐτὴ γείνατο πολλούς·
Τὼ δ' ἄρα, καὶ δοιώ περ ἐόντ', ἀπὸ πάντας ὄλεσσαν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐννῆμαρ κέατ' ἐν φόνῳ, οὐδέ τις ἦεν
Κατθάψαι· λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων·
Τοὺς δ' ἄρα τῇ δεκάτῃ θάψαν θεοὶ οὐρανίωνες.
Ἡ δ' ἄρα σίτου μνήσατ', ἐπεὶ κάμε δακρυχέουσα.
Νῦν δέ που ἐν πέτρῃσιν, ἐν οὔρεσιν οἰοπόλοισιν,
Ἐν Σιπύλῳ, ὅθι φασὶ θεάων ἔμμεναι εὐνὰς
Νυμφάων, αἵτ' ἀμφ' Ἀχελώϊον ἐρρώσαντο,
Ἔνθα, λίθος περ ἐοῦσα, θεῶν ἐκ κήδεα πέσσει.
Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα, δῖε γεραιὲ,
Σίτου, ἔπειτά κεν αὖτε φίλον παῖδα κλαίοισθα,
Ἴλιον εἰσαγαγών· πολυδάκρυτος δέ τοι ἔσται.
Ἦ, καὶ ἀναΐξας ὄϊν ἄργυφον ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
Σφάξ'· ἕταροι δ' ἔδερόν τε καὶ ἄμφεπον εὖ κατὰ κόσμον,

" Filius quidem jam tibi redemptus est, senex, ut jussisti:
" Jacet autem in lectis, & cùm aurorâ apparente
" Videbis ipse abducens: nunc verò memores simus cœnæ.
" Nam & comas-pulchra Niobe memor-fuit cibi,
" Cui tamen duodecim liberi in ædibus perierant,
" Sex quidem filiæ, sex autem filii pubescentes:
" Hos quidem Apollo interfecit ab argenteo arcu,
" Iratus Niobæ, illas autem Diana sagittis gaudens,
" Quoniam Latonæ se æquiparabat genas-pulchræ.
" Dixit *illam* duos peperisse, se verò peperisse multos:
" Illi verò, duo *tantùm* licèt-essent, omnes perdiderunt.
" Et ii quidem novem-dies jacebant in cæde, neque quis erat,
" Qui sepeliret; populos enim lapides fecerat Saturnius:
" Eos autem decimâ die sepelierunt dii cœlites. [postquàm
" Et hæc quidem cibi memor fuit, fatigata erat lacrymas fundens.
" Nunc verò alicubi in petris, in montibus desertis,
" In Sipylo, ubi aiunt Dearum esse cubilia
" Nympharum, quæ circa Achelõum choreas ducunt,
" Illic, lapis licèt sit, immissos à diis dolores concoquit.
" Sed age jam & nos curam-geramus, nobilis senex,
" Cibi; deindè verò dilectum filium defleas,
" In Ilium vectum: multis autem lacrymis-prosequendus tibi erit.
Dixit, & properè-surgens ovem candidam velox Achilles
Mactavit: Socii verò excoriârúntque & curârunt scitè & decorè,

Ver. 599.—λέλυται.] Vide suprà ad ά, 37.

Ibid.—ἐκέλευες.] *Al.* ἐκέλευσας.

Ver. 604.—θυγατέρες.] Vide suprà ad ά, 398.

Ver. 605, 606. Τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνεν,—τὰς δ' Ἄρτεμις.] Δοκεῖ δὲ ὁ τῶν παίδων τῆς Νιόβης θάνατος, ἐξ αἰτίας λοιμώδους γενέσθαι, ἢ καὶ ἄλλως ἀπὸ αἰφνιδίου πάθους τινός. Ὅθεν Ἀπόλλωνι καὶ Ἀρτέμιδι ἀνάπτεται, οἳ τοῦ τοιούτου θανάτου εἰσὶν αἴτιοι, τόξοις λεγόμενοι βάλλειν τοὺς οὕτω θνήσκοντας. *Eustath.* Vide suprà ad τ', 59.

Ver. 607. Οὕνεκ' ἄρα. *Quod scilicet*——.

Ver. 608.—ἡ δ' αὐτὴ.] *Eustathius* in commentario legit ἡ δ' αὐτή.

Ver. 611.—Κρονίων.] De hujus vocis prosodiâ, vide suprà ad ά, 265, & 397.

Ver. 613. Ἡ δ' ἄρα.] Non hîc supervacuum est istud ἄρα· sed vim habet in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit, *ver.* 602; Καὶ γάρ τ' ἠΰκομος Νιόβη——,

Ver. 615. Ἐν Σιπύλῳ.] Ἐν ὄρει τῆς Λυδίας καὶ Μαιονίας. *Schol.*

Ver. 616.—αἵτ' ἀμφ' Ἀχελώϊον ἐρρώσαντο.] Αἵτινες περὶ τὸ ὕδωρ χορεύουσιν· ἤτοι ἀπὸ τοῦ Ἀχελώου ποταμοῦ τοῦ ἐν Αἰτωλίᾳ——ἢ διὰ τοῦ η, Ἀχελήϊον. Ἀχέλης γὰρ ποταμὸς ἀπὸ Σιπύλου ῥέει εἰς τὴν Σμυρναίων γῆν. *Schol.*

Ver. 617. Ἔνθα λίθος περ ἐοῦσα.] Θρηνοῦσαν τὴν Νιόβην ἀπαύστως τὸ τοιοῦτον δυστύχημα Ζεὺς ἐλεήσας, εἰς λίθον μετέβαλεν, ὃς καὶ μέχρι νῦν ἐν Σιπύλῳ τῆς Φρυγίας ὁρᾶται παρὰ πᾶσι, πηγὰς δακρύων προϊέμενος. *Schol.* ad *ver.* 602. suprà.

Ver. 622.—ἔδερόν τε καὶ ἄμφεπον.]

Ille se prædæ accingunt dapibusque futuris:
Tergora diripiunt costis, & viscera nudant:
Pars in frusta secant, verubusque trementia figunt.
Littore ahena locant alii, flammasque ministrant.
Tum victu revocant vires——. *Æn.* I, 214.

Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτομέδων δ' ἄρα σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ
Καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Ἤτοι Δαρδανίδης Πρίαμος θαύμαζ' Ἀχιλῆα,
Ὅσσος ἔην, οἷός τε· θεοῖσι γὰρ ἄντα ἐῴκει.
Αὐτὰρ Δαρδανίδην Πρίαμον θαύμαζεν Ἀχιλλεὺς,
Εἰσορόων ὄψιν τ' ἀγαθὴν, καὶ μῦθον ἀκούων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε γέρων Πρίαμος θεοειδής·
Λέξον νῦν με τάχιστα, διοτρεφὲς, ὄφρα κεν ἤδη
Ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες·
Οὐ γάρ πω μύσαν ὄσσε ὑπὸ βλεφάροισιν ἐμοῖσιν,
Ἐξ οὗ σῆς ὑπὸ χερσὶν ἐμὸς πάϊς ὤλεσε θυμόν·
Ἀλλ' αἰεὶ στενάχω καὶ κήδεα μυρία πέσσω,
Αὐλῆς ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον.
Νῦν δὴ καὶ σίτου πασάμην, καὶ αἴθοπα οἶνον
Λαυκανίης καθέηκα· πάρος γε μὲν οὔτι πεπάσμην.
Ἦ ῥ'· Ἀχιλεὺς δ' ἑτάροισιν, ἰδὲ δμωῇσι κέλευσε,
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,

Minutatim dein secuerunt peritè, & verubus transfixerunt,
Assârúntque accuratè, detraxerúntque omnia.
Automedon autem panem sumptum distribuit in mensâ
Pulchris in canistris: at carnes distribuit Achilles.
Ii verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
At postquàm potûs & cibi amorem exemerant,
Dardanides quidem Priamus admirabatur Achillem,
Quantus erat, qualisque: diis enim visu similis erat.
At Dardanidem Priamum admirabatur Achilles,
Aspiciens vultúsque egregios, & sermonem audiens.
At postquàm satiati sunt alter alterius aspectu,
Illum prior allocutus est senex Priamus deo-similis:
" Mitte nunc cubitum me quam primùm, Jovis alumne, ut jam
" Somno dulci oblectemur cubantes:
" Nondum enim clausi sunt oculi sub palpebris meis,
" Ex quo tuis sub manibus meus filius amisit animam:
" Sed assiduè ingemisco & dolores innumerabiles concoquo,
" Aulæ in septis volutatus in fimo.
" Nunc tandem etiam cibum gustavi, & nigrum vinum
" Per guttur demisi: anteà sanè nequaquam gustaveram.
Dixit: Achilles verò socios & ancillas jussit,
Lectos sub porticu ponere, & stragula pulchra
Purpurea injicere, sternereque desupèr tapetas,

Ver. 624. Ὤπτησάν τε.] Καὶ παρ' Ὁμήρου τά γε τοιαῦτα μάθοι ἄν τις. Οἶσθα γὰρ ὅτι ἐπὶ στρατιᾶς ἐν ταῖς τῶν ἡρώων ἑστιάσεσιν, οὔτε ἰχθύσιν αὐτοὺς ἑστιᾷ, καὶ ταῦτα ἐπὶ θαλάττῃ ἐν Ἑλλησπόντῳ ὄντας, οὔτε ἑφθοῖς κρέασιν, ἀλλὰ μόνον ὀπτοῖς. *Plato de Republ. lib.* III.

Ver. 625.—ἄρα.] *Ut solitus erat*——.

Ver. 626.—644. Καλοῖς——καλά.] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 628. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο.]
Postquam exempta fames epulis, mensæque remotæ.
Æn. I, 220.
Vide & suprà ad ψ, 57.

Ver. 631.—Πρίαμον θαύμαζεν Ἀχιλλεὺς, Εἰσορόων ὄψιν.]
Obstupuit primo aspectu Sidonia Dido. *Æn.* I, 617.

Ver. 634, & 695.—θεοειδής.] Vide suprà ad *ver.* 217.

Ver. 635. Λέξον.] Vide suprà ad β', 515; & ad ι, 613.

Ver. 636.—ταρπώμεθα.] *Nos ipsi oblectemus.* Vide suprà ad ψ', 10, & 685.

Ver. 640. Αὐλῆς ἐν χόρτοισι.] Ἐν τοῖς περιφράγμασι τῆς αὐλῆς· ὅ ἐστιν, ὑπαιθρίοις. *Schol.* Ὅμηρος δὲ τὴν αὐτὴν ἀεὶ τάττει ἐπὶ τῶν ὑπαίθρων τόπων.——Ὁ μέν τοί γε Πηλεὺς καταλαμβάνεται. (*Iliad.* λ', 773) "Αὐλῆς ἐν χόρτῳ &c." Ὁ "δὲ Πρίαμος, Αὐλῆς ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον." *Athenæus, lib.* V, *cap.* 3.

Ibid.—ἐν χόρτοισι.] Latini, vocem Græcam retinentes, villæ *cohortem* apellabant; indéque *aves cohortales*, &c. apud *Columellam.*

Ver. 641.—αἴθοπα οἶνον.] Vide suprà ad ψ', 237.

Ver. 642. Λαυκανίης.] Cod. *Harleian.* Λευκανίης. Quo modo in duobus MSS scriptum repperit *Barnesius.* Vide suprà ad χ', 325.

Ver. 644.—ῥήγεα καλὰ Πορφύρε'.] Τὰ βαπτὰ στρώματα. *Schol.* Ὅμηρος δὲ ὁ θαυμασιώτατος τῶν στρωμάτων τὰ μὲν καλώτερα, λῖτα εἶναι φάσκει, ἤτοι λευκὰ καὶ μὴ βεβαμμένα, ἢ πεποικιλμένα. Τὰ δὲ περιστρώματα, ῥήγεα καλὰ, πορφύρεα. *Athenæus lib.* II, *cap.* 9. "Stragulam vestem, quæ injicitur, "non substernitur, Homerus vocat ῥήγεα." *Casaubon. ibid.*

Ver. 645. Πορφύρε'.] Vide suprà ad α', 238, & 482.

Ver.

Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι ὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάϊ μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
Αἶψα δ' ἄρ' ἐστόρεσαν δοιὼ λέχε' ἐγκονέουσαι.
Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἐκτὸς μὲν δὴ λέξο, γέρον φίλε· μήτις Ἀχαιῶν
Ἐνθάδ' ἐπέλθησιν βουληφόρος, οἵ τέ μοι αἰεὶ
Βουλὰς βουλεύουσι παρήμενοι, ἣ θέμις ἐστί·
Τῶν εἴτις σε ἴδοιτο θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
Αὐτίκ' ἂν ἐξείποι Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Καί κεν ἀνάβλησις λύσιος νεκροῖο γένηται.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ποσσῆμαρ μέμονας κτερεϊζέμεν Ἕκτορα δῖον,
Ὄφρα τέως αὐτός τε μένω καὶ λαὸν ἐρύκω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
Εἰ μὲν δή μ' ἐθέλεις τελέσαι τάφον Ἕκτορι δίῳ,
Ὧδέ κέ μοι ῥέζων, Ἀχιλεῦ, κεχαρισμένα θείης.
Οἶσθα γὰρ, ὡς κατὰ ἄστυ ἐέλμεθα, τηλόθι δ' ὕλη
Ἀξέμεν ἐξ ὄρεος· μάλα δὲ Τρῶες δεδίασιν.
Ἐννῆμαρ μέν κ' αὐτὸν ἐνὶ μεγάροις γοάοιμεν,

Chlænásque imponere villosas supernè obducendas.
Illæ verò exierunt domo, facem in manibus tenantes:
Statim autem straverunt duos lectos festinantes.
Hunc autem falso-metu-ludens allocutus est pedibus velox Achilles:
" Extrà quidem jam cuba, senex optime; ne quis Achivorum
" Huc adveniat consiliarius, qui mecum assiduè
" Consilia consultant assidentes, ut mos est:
" Harum si quis te viderit celerem per noctem nigram,
" Continuò diceret Agamemnoni pastori populorum,
" Et fortè dilatio redemptionis cadaveris fieret.
" Verùm agè mihi hoc dic, & accuratè narra,
" Quot diebus cupis justa-facere Hectori nobili,
" Ut tamdiù ipséque quiescem, & copias contineam.
Illi autem respondit senex Priamus deo-similis:
" Siquidem jam me vis celebrare funus Hectori nobili,
" Sic certè mihi faciens, Achille, grata feceris.
" Scis enim, ut intra urbem concludimur, longéque lignum
" Devehendum ex monte: Admodùm verò Trojani metuunt.
" Novem dies quidem ipsum in ædibus lugeremus,

Ver. 647.—δάϊ.] *Al.* φάος.

Ver. 648. Αἶψα δ' ἄρ'.] *Statimque proindè ut præceperat Achilles*——*ver.* 643.

Ver. 649.—ἐπικερτομέων.] Ἔνθα καὶ σημείωσαι, τὸ κερτομεῖν, οὐ τραχύτητα ἔχον ὑβριστικὴν, ἢ ὀνειδιστικὴν, ἀλλ' εἰσήγησιν φόβου ψευδοῦς, ἵνα μὴ ὁ γέρων βασιλεὺς λυπηθῇ, ὡς ἔξω παραῤῥιπτούμενος. *Eustath.*

Ibid.—πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.] Sic infrà *ver.* 668, ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς. Vide suprà ad α', 58.

Ver. 650.—λέξο, γέρον φίλε.] Τὸ δὲ ῥηθὲν "λέξο" ἐκ τοῦ ἐλελέγμην, ἐλέλεξο, κλιθὲν, κατὰ τὸ ἐτέτυψο, ἀφαιρέσει ποιητικῇ τῶν αὐξήσεων. *Eustath.* Immò verò, uti notavit *Barnesius*, ex *Imperativo* λέλεξο fit λέξο, eodem modo ac δέξο ex δέδεξο, *Iliad.* τ', 10. Alii autem, notante itidem *Barnesio*, malè hîc legunt, λέξον γέρον φίλε· & λέξον γεὶν φίλε. Vide & suprà ad β', 515.

Ver. 651.—οἵ τέ μοι αἰεὶ Βουλὰς βουλεύουσι·——ἣ θέμις ἐστί.] Τὸ δὲ καθὰ θέμις ἐστι, καὶ τὸ αἰεὶ, τῆς τοῦ Ἀχιλλέως ἐστι σεμνότητος, ὡς ἀεί τε τινῶν βουληφόρων περὶ αὐτὸν ἀθροιζομένων, καὶ ὡς θεμιτὸν ὂν οὕτω γίνεσθαι, διὰ τὸ περιφανὲς τοῦ ἥρωος. *Eustath.*

Ver. 655.—λύσιος.] *Marcus Meibomius*, notante *Barnesio*, hîc legit ῥύσιος.

Ver. 656.—κατάλεξον.] *Barnesius* in uno MS scriptum repperit ἀγόρευσον.

Ver. 657. Ποσσῆμαρ μέμονας κτερεϊζέμεν Ἕκτορα δῖον.] Occurrit apud *Julianum Imperatorem*, *Orat.* 2;

Ἐννῆμαρ μὲν ὅλας κτερεΐζομεν Ἕκτορα δῖον.

Quam versum ex hoc loco corruptè citâsse *Julianum* existimat *Barnesius*; "Cum Auctor," inquit, "ipse ostendat, hæc esse "*Achilles* interrogatiunculæ partem." Atqui ex Auctoris contextu liquet, versum hunc non ex *Achillis* interrogatione, sed ex *Priami* responso esse desumptum; adeóque non hinc, sed ex versu 664 infrà, à *Juliano* negligenter ac fortasse memoriter citatum.

Ibid.—μέμονας.] Vide suprà ad *ver.* 542; & ad ν', 481, & 736.

Ver. 660. Εἰ μὲν δή.] Vide suprà ad *ver.* 406; & ad ξ', 433.

Ver. 661.—ῥέζων.] *Al.* ῥέξας.

Ver. 662.—τηλόθι δ' ὕλη Ἀξέμεν ἐξ ὄρεος.]

Bis senos pepigere dies: & pace sequestrâ
Per sylvas Teucri, mixtique impurè Latini;
Erravêre jugis. Ferro sonat alta bipenni
Fraxinus ————. *Æn.* XI, 133.

Ibid.—ὕλη.] Vide suprà ad γ', 152.

Ver. 663.—μάλα δὲ.] *Al.* μάλα γάρ.

Ibid.—δεδίασιν.] Sic infrà *ver.* 670, ἄνωγας· Vide suprà ad ν', 481; & 736.

Ver. 664.—ἐνὶ μεγάροις.] Quâ ratione, vox ἐνὶ, hîc ultimam producat; item πυκινὸν, *ver.* 744; vide suprà ad α', 51.

Τῇ δεκάτῃ δέ κε θάπτοιμεν, δαινῦτό τε λαός·
Ἑνδεκάτῃ δέ κε τύμβον ἐπ' αὐτῷ ποιήσαιμεν,
Τῇ δὲ δυωδεκάτῃ πολεμίξομεν, εἴπερ ἀνάγκη.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἔσαι τοι καὶ ταῦτα, γέρον Πρίαμ', ὡς σὺ κελεύεις.
Σχήσω γὰρ τόσσον πόλεμον χρόνον, ὅσσον ἄνωγας.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἐπὶ καρπῷ χεῖρα γέροντος
Ἔλλαβε δεξιτερὴν, μήπως δείσῃ ἐνὶ θυμῷ.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο
Κῆρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχοντες·
Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὗδε μυχῷ κλισίης εὐπήκτου·
Τῷ δ' ἄρ' Βρισηῒς παρελέξατο καλλιπάρῃος.
Ἄλλοι μέν ῥα θεοί τέ καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
Εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
Ἀλλ' οὐχ Ἑρμείην ἐριούνιον ὕπνος ἔμαρπτεν,
Ὁρμαίνοντ' ἀνὰ θυμὸν, ὅπως Πρίαμον βασιλῆα
Νηῶν ἐκπέμψειε, λαθὼν ἱεροὺς πυλαωρούς.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Ὦ γέρον, οὔ νύ τι σοί γε μέλει κακόν· οἷον ἔθ' εὕδεις
Ἀνδράσιν ἐν δηΐοισιν, ἐπεί σ' εἴασεν Ἀχιλλεύς.
Καὶ νῦν μὲν φίλον υἱὸν ἐλύσαο, πολλὰ δ' ἔδωκας·
Σεῖο δέ κεν ζωοῦ καὶ τρὶς τόσα δοῖεν ἄποινα
Παῖδες τοὶ μετόπισθε λελειμμένοι, αἴκ' Ἀγαμέμνων
Γνοίῃ σ' Ἀτρείδης, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοί.

" Decimâ autem fepeliremus, epularetúrque populus.
" Undecimâ autem tumulum fuper ipfo faceremus ;
" Duodecimâ verò pugnabimus, fi quidem neceffe erit.
Eum autem rursùs allocutus eft pedibus valens-nobilis Achilles :
" Erunt tibi & hæc, fenex Priame, ut tu jubes :
" Inhibebo enim tanto pugnam tempore, quanto jubes.
Sic utique locutus, ad carpum manum fenis
Prehendit dexteram, nè forte timeret in animo.
Illi quidem in veftibulo domûs illic dormierunt
Præco & Priamus, prudentia mentibus confilia tenentes :
At Achilles dormiit in receffu tentorii benè compacti :
Ei autem Brifeïs accubuit genas-pulchra.
Alii quidem diique & mortales bellatores-equeftres
Dormiebant totam per noctem molli domiti fomno :
Sed non Mercurium utilitatum auctorem fomnus cepit,
Verfantem-animo, quomodò Priamum regem
E navium-cœtu educeret, clam facris portarum-cuftodibus.
Stetit autem fupra caput, & eum fermone allocutus eft :
" O fenex, non utique tibi curæ-eft malum ; cùm ita adhuc dormis
" Viros inter hoftes, poftquàm te intactum-fivit Achilles :
" Et nunc quidem dilectum filium redemifti, multáque dedifti :
" Pro te autem vivo vel ter tot dederint dona
" Filii qui funt relicti, fi Agamemnon
" Refcierit de te Atrides, refcierintque omnes Achivi.

Ver. 665.—δαινῦτο.] Ita ex *Etymolog. Magn.* edidit *Barnefius*, ut fit contractum ex δαινύοιτο. Rectè, ut opinor ; nam vox δαίνυτο, quod habent Vulgati, mediam neceffario corripit :
——— νῦν δαίνυται εὔφρων. *Iliad.* ό, 99.
—— ——— μεταδαίνυται ἡμῖν. χ', 498.
Porrò, uti hîc annotat *Euftathius*, optimè congruit δαινῦτο five δαινύοιτο cum præcedente θάπτοιμεν. Εἴη δὲ ἂν ἐνταῦθα τὸ, δαίνυτο, [δαινῦτ,] συγκοπὲν ἴσως ἐκ τοῦ δαινύοιτο· ἵνα ὁμοεγκλίτως, εἴη, θάπτοιμεν, δαινύοντό τε λαός.

Ver. 667.—πολεμίξομεν.] Cod. *Harleian.* πολεμίζομεν.

Ver. 670.—τόσσον πόλεμον χρόνον.] *Al.* πόλεμον τόσσον χρόνον.

Ibid.—ὅσσον ἄνωγας.] *Al.* ὡς σὺ ἄνωγας Ex verfu (ut videtur) præcedenti.

Ver. 673. Οἱ μὲν.] Cod. *Harleian.* Τὼ μέν. Utrumque ferri poffit. Vide fuprà ad ά, 566.

Ibid.—ἄρ'.] *Ut jufferat Achilles*——*ver.* 650.

Ver. 674. Κῆρυξ.] Vide fuprà ad *ver.* 149.

Ver. 676. Τῷ δ' ἄρ' Βρισηῒς.] Cod. *Harleian.* Τῷ δὲ Βρισηῒς. *Al.* Τῷ δ' ἄρα Βρισηῒς.

Ibid.—ἄρ'.] *Ut folita erat*——.

Ibid.—παρελέξατο.] Vide fuprà ad β', 515.

Ver. 617.—ἱπποκορυσταὶ.] Vide fuprà ad φ', 205.

Ver. 678. Εὗδον παννύχιοι——· Ἀλλ' οὐχ' Ἑρμείην.]
Nox erat, & placidum carpebant feffa foporem
Corpora : ———— ————
——Somno pofitæ fub nocte filenti
Lenibant curas, & corda oblita laborum :
At non infelix animi Phœniffa ; neque unquam
Solvitur in fomnos, oculifve aut pectore noctem
Accipit———. *Æn.* IV, 522

Ver. 679.—Ἑρμείην.] Cod. *Harleian.* Ἑρμείαν.

Ver. 680. Ὁρμαίνοντ' ἀνὰ θυμὸν.] Vide fuprà ad π', 647.

Ibid.—βασιλῆα.] Vide fuprà ad ά, 265.

Ver. 684.—εἴασεν.] Vide fuprà ad δ', 42.

Ὣς ἔφατ᾽· ἔδδεισεν δ᾽ ὁ γέρων, κήρυκα δ᾽ ἀνίςη·
Τοῖσι δ᾽ ἄρ᾽ Ἑρμείας ζεῦξ᾽ ἵππους ἡμιόνους τε·
Ῥίμφα δ᾽ ἄρ᾽ αὐτὸς ἔλαυνε κατὰ ςρατὸν, οὐδέ τις ἔγνω.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς,
Ἑρμείας μὲν ἔπειτ᾽ ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον;
Ἠὼς δὲ κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ᾽ αἶαν·
Οἱ δ᾽ εἰς ἄςυ ἔλων οἰμωγῇ τε ςοναχῇ τε
Ἵππους, ἡμίονοι δὲ νέκυν φέρον· οὐδέ τις ἄλλος
Ἔγνω πρόσθ᾽ ἀνδρῶν καλλιζώνων τε γυναικῶν·
Ἀλλ᾽ ἄρα Κασσάνδρη, ἰκέλη χρυσῇ Ἀφροδίτῃ,
Πέργαμον εἰσαναβᾶσα, φίλον πατέρ᾽ εἰσενόησεν
Ἑςαότ᾽ ἐν δίφρῳ, κήρυκά τε ἀςυβοώτην·
Τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ἐφ᾽ ἡμιόνων ἴδε κείμενον ἐν λεχέεσσι·
Κώκυσέν τ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα, γέγωνέ τε πᾶν κατὰ ἄςυ·
Ὄψεσθε, Τρῶες, καὶ Τρωάδες, Ἕκτορ᾽ ἰόντες,
Εἴποτε καὶ ζώοντι μάχης ἐκνοςήσαντι
Χαίρετ᾽· ἐπεὶ μέγα χάρμα πόλει τ᾽ ἦν, παντί τε δήμῳ.
Ὣς ἔφατ᾽· οὐδέ τις αὐτόθ᾽ ἐνὶ πτόλεϊ λίπετ᾽ ἀνὴρ,
Οὐδὲ γυνή· πάντας γὰρ ἀάσχετον ἵκετο πένθος·
Ἀγχοῦ δὲ ξύμβληντο πυλάων νεκρὸν ἄγοντι.
Πρῶται τόν γ᾽ ἄλοχός τε φίλη καὶ πότνια μήτηρ
Τιλλέσθην ἐπ᾽ ἄμαξαν ἐΰτροχον ἀΐξασαι,
Ἁπτόμεναι κεφαλῆς· κλαίων δ᾽ ἀμφίςαθ᾽ ὅμιλος.

Sic dixit: Timuit autem fenex, præconémque excitavit:
Iis autem Mercurius junxit equos mulásque:
Citò verò ipfe egit per caftra, neque ullus fenfit.
Sed cùm jam ad meatum perveniffent pulchrè [illegible] fluvii
Xanthi vorticofi, quem immortalis genuit Jupiter,
Mercurius quidem tum abiit ad excelfum Olympum,
Aurora autem croceo-induta-peplo fpargebatur totam fuper terram:
Ii verò ad urbem agebant lamentífque gemitúque
Equos, mulæ verò cadaver ferebant: neque quis alius
Senfit priùs virorum aut eleganter-cinctarum mulierum:
Sed Caffandra, fimilis aureæ Veneri,
Pergamo confcenfo, dilectum patrem confpexit
Stantem in fellâ, præconémque vocalem:
Illum verò fuper mulabus vidit jacentem in lectis:
Tum verò ejulavit, clamavitque totum per urbem:
" Vifite, Troës, & Troades, Hectora progreffi,
" Si quandò & vivo è pugnâ reverfo
" Gavifi eftis: magnum enim gaudium urbíque erat, totíque populo.
Sic dixit: neque aliquis illic in urbe relictus eft vir,
Neque mulier; omnes enim intolerandus invafit luctus:
Prope autem portas occurrerunt cadaver advehenti.
Primæ fuper hoc uxorque dilecta & veneranda mater
Vellebant-crines ad rhedam volubilem ruentes,
Tangentes caput: flens autem circumftabat turba.

Ver. 690. Τοῖσι δ᾽ ἄρ᾽ Ἑρμείας.] Cod. *Harleian.* Τοῖσιν δ᾽ Ἑρμείας.

Ver. 692. Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ.] Vide fuprà ad ξ΄, 433.

Ver. 693.—ἀθάνατος.] Vide fuprà ad ά, 398. Cæterùm totum hunc verfum omittit Codex *Harleianus.*

Ver. 695. Ἠὼς δὲ κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ᾽ αἶαν.]

Et jam prima novo fpargebat lumine terras
Tithoni croceum linquens Aurora cubile.

Æn. IV, 584.

Vide fuprà ad ά, 477.

Ver. 699.—Κασσάνδρη.] Cod. *Harleian.* Κάσσανδρα.

Ibid.—χρυσῇ.] Edidit *Barnefius* χρυσέῃ. Quod eodem modo pronuntiandum. Vide fuprà ad ύ, 272; & ad ν΄, 523.

Ver. 701. Ἑςαότ᾽.] Cod. *Harleian.* Ἑςαῶτ᾽. Quæ fi vera fit lectio, pronuntiandum erit Ἑςῶτ᾽.

Ibid.—ἀςυβοώτην.] Ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ ἄςει βοᾷν. *Schol.*

Ver. 702.—ἄρ᾽.] Non hîc fupervacaneum eft iftud ἄρα· fententiam enim connectit cum eo quod præceffit *ver.* 697,—ἡμίονοι δὲ νέκυν φέρον——.

Ibid.—ἐφ᾽ ἡμιόνων.] *Al.* ὑφ᾽ ἡμιόνων.

Ver. 703. Κώκυσεν.] Vide fuprà ad σ΄, 37.

Ibid.—γέγωνε.] Vide fuprà ad ξ΄, 469.

Ver. 704.—Τρωάδες.] *Al.* Τρωϊάδες. Quo modo legit & Codex *Harleianus.*

Ver. 705.—μάχης ἐκνοςήσαντι.] *Al.* μάχης ἐκ νοςήσαντι.

Ver. 707.—οὐδέ τις αὐτόθ᾽ ἐνὶ πτόλεϊ λίπετ᾽ ἀνήρ.]

Contra turba Phrygum veniens plangentia jungit
Agmina————

Æn. XI, 145.

Ibid.—αὐτόθ᾽ ἐνὶ πτόλεϊ λίπετ᾽ ἀνήρ.] Ita ex duobus MSS edidit *Barnefius.* Quæ lectio quâ ratione ferri poffit, vide fuprà ad ά, 51. *Euftathius* in Commentario legit, αὐτόθ᾽ ἐνὶ πτόλεϊ λείπετο ἀνήρ. *Vulgg.* αὐτόθι εἰνὶ πόλει λίπετ᾽ ἀνήρ.

Ver. 710.—τόν γ᾽ ἄλοχος.] Cod. *Harleian.* τῷ δ᾽ ἄλοχος.

Ver. 711. Τιλλέσθην ἐπ᾽ ἄμαξαν.] Τὸ δὲ, ἐπ᾽ ἄμαξαν. Ἰωνικὴν φίλωσιν τῆς ἁμάξης δηλοῖ. *Euftath.* Vide infrà ad *ver.* 782. *Al.* Τιλλέσθην ἐφ᾽ ἅμαξαν.

Καί νύ κε δὴ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἕκτορα δακρυχέοντες ὀδύροντο πρὸ πυλάων,
Εἰ μὴ ἄρ' ἐκ δίφροιο γέρων λαοῖσι μετηύδα·
Εἴξατέ μοι, οὐρεῦσι διελθέμεν· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἄσεσθε κλαυθμοῖο, ἐπὴν ἀγάγοιμι δόμονδε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ διέστησαν, καὶ εἶξαν ἀπήνῃ.
Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσάγαγον κλυτὰ δώματα, τὸν μὲν ἔπειτα
Τρητοῖς ἐν λεχέεσσι θέσαν, παρὰ δ' εἷσαν ἀοιδοὺς,
Θρήνων ἐξάρχους, οἵτε στονόεσσαν ἀοιδὴν
Οἱ μὲν ἄρ' ἐθρήνεον, ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.
Τῇσιν δ' Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἦρχε γόοιο,
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο κάρη μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
Ἄνερ, ἀπ' αἰῶνος νέος ὤλεο, κὰδ δέ με χήρην
Λείπεις ἐν μεγάροισι· πάϊς δ' ἔτι νήπιος αὔτως,
Ὃν τέκομεν σύ τ' ἐγώ τε δυσάμμοροι, οὐδέ μιν οἴω
Ἥβην ἵξεσθαι· πρὶν γὰρ πόλις ἥδε κατ' ἄκρης
Πέρσεται· ἦ γὰρ ὄλωλας ἐπίσκοπος, ὅστε μιν αὐτὴν
Ῥύσκευ, ἔχες δ' ἀλόχους κεδνὰς, καὶ νήπια τέκνα·
Αἳ δή τοι τάχα νηυσὶν ὀχήσονται γλαφυρῇσι,
Καὶ δὴ ἐγὼ μετὰ τῇσι· σὺ δ' αὖ, τέκος, ἢ ἐμοὶ αὐτῇ
Ἕψεαι, ἔνθα κεν ἔργα ἀεικέα ἐργάζοιο,
Ἀεθλεύων πρὸ ἄνακτος ἀμειλίχου· ἤ τις Ἀχαιῶν
Ῥίψει, χειρὸς ἑλὼν, ἀπὸ πύργου, λυγρὸν ὄλεθρον,

Et certè totum diem usque ad solis occasum
Hectora lacrymas-fundentes delamentati fuissent ante portas,
Si non è sellâ senex populum allocutus fuisset:
" Cedite mihi *viâ*, ut mulabus transeam: at deindè
" Satiabitis vos fletu, postquàm vexero domum.
Sic dixit: Hi autem diducti-sunt, & cesserunt *viâ* rhedæ.
Illi verò postquàm vexerant in inclytas ædes, eum quidem deindè
Tornatis in lectis posuerunt, juxtàque collocârunt cantores,
Qui nænias auspicarentur; qui quidem gemitibus mistum cantum
Lugubre canebant, adgemebántque mulieres.
Illis autem Andromache ulnas-candida exorsa-est luctum,
Hectoris homicidæ caput inter manus tenens:
" *Mi* vir, vitâ juvenis excidisti, méque viduam
" Deseris in ædibus; filius autem infans adeò,
" Quem genuimus túque egóque calamitosi, neque ipsum puto
" Ad pubertatem perventurum; priùs enim urbs hæc à culmine
" Evertetur: Certè enim periisti custos, qui illam ipsam
" Servabas, tuebarisque uxores venerandos, & infantes liberos:
" Quæ jam citò navibus avehentur cavis,
" Et sanè ego inter has: Tu verò, fili, vel me ipsam
" Comitaberis *illuc*, ubi certè indignis operibus exerceberis,
" Laborans pro domino immiti: vel aliquis Achivorum
" Projiciet, manu correptum, à turri, tristem ad interitum,

Ver. 713. Καὶ νύ κε δὴ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα.] Vide suprà ad ψ', 154.

Ver. 716.—αὐτὰρ ἔπειτα.] Vide suprà ad ά, 464; & ad ξ', 501.

Ver. 717. Ἄσεσθε.] Vide suprà ad ψ', 10; & ad γ', 141. Cæterùm Codex *Harleianus* hîc legit Ἄσσεσθε.

Ver. 719. Οἱ δ' ἐπεὶ.] *Al.* Ἀλλ' ἐπεί.

Ver. 721. Θρήνων.] Cod. *Harleian.* Θρήνους.

Ibid.—οἵτε στονόεσσαν ἀοιδὴν.]

Τίνα δὲ προσῳδὸν,
Ἢ τίνα μουσοπόλον στοναχὰν ἐπὶ δάκρυσι,
——— ———ἀνακαλέσομαι; *Euripid. Phœniss. ver.* 1505.

Ibid.—οἵτε.] *Al.* οἱ δέ.

Ver. 722.—ἄρ.] *Ut iis præceptum erat*—.

Ibid.—ἐθρήνεον.] Enuntiabatur ac si scriptum esset ἐθρήνουν, vel ἐθρήνευν. Uti & notavit *Barnesius.* Vide suprà ad ξ', 116; & σ', 493. Porrò *Barnesius* in uno MS scriptum repperit ἐθρήνουν.

Ver. 723.—λευκώλενος.] Vide suprà ad ά, 572; & ad ό, 92.

Ver. 724. Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο κάρη μετὰ χερσὶν ἔχουσα.]

——— ———ambas
Ad cœlum tendit palmas, & corpore inhæret.
Æn. X, 844.

Ibid.—ἀνδροφόνοιο.] Vide suprà ad π', 77.

Ver. 728.—πόλις ἥδε κατ' ἄκρης Πέρσεται.]

——ruit alto à culmine Troja. *Æn.* II, 290.

Ver. 729.—ὄλωλας.] Vide suprà ad ν', 481, & 736; & ad ά, 37.

Ver. 731.—νηυσὶν ὀχήσονται.] Cod. *Harleian.* νηυσ' ὀχήσονται.

Ver. 732. Καὶ δὴ ἐγὼ.] *Al.* Καὶ μὲν ἐγώ.

Ver. 734. Ἀεθλεύων.] Pronuntiabatur Ἀθλεύων. Quomodo & in nonnullis scriptum est.

Ver. 735. Ῥίψει, χειρὸς ἑλὼν, ἀπὸ πύργου.] Ἐντεῦθεν κινηθέντες οἱ μεθ' Ὅμηρον ποιηταὶ, ῥιπτόμενον κατὰ τοῦ τείχους ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων εἰσάγουσι τὸν Ἀστυάνακτα. *Schol.*

Ver.

Χωόμενος· ᾧ τινὶ δήπου ἀδελφεὸν ἔκτανεν Ἕκτωρ,
Ἢ πατέρ', ἠὲ καὶ υἱόν· ἐπεὶ μάλα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας.
Οὐ γὰρ μείλιχος ἔσκε πατὴρ τεὸς ἐν δαῒ λυγρῇ·
Τῷ καί μιν λαοὶ μὲν ὀδύρονται κατὰ ἄστυ.
Ἀρητὸν δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκας,
Ἕκτορ, ἐμοὶ δὲ μάλιστα λελείψεται ἄλγεα λυγρά.
Οὐ γάρ μοι θνήσκων λεχέων ἐκ χεῖρας ὄρεξας·
Οὐδέ τί μοι εἶπες πυκινὸν ἔπος, οὗτέ κεν αἰεὶ
Μεμνήμην νύκτας τε καὶ ἤματα δακρυχέουσα.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.
Τῇσιν δ' αὖθ' Ἑκάβη ἁδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο·
Ἕκτορ, ἐμῷ θυμῷ πάντων πολὺ φίλτατε παίδων,
Ἦ μέν μοι ζωός περ ἐών, φίλος ἦσθα θεοῖσιν,
Οἳ δ' ἄρα σεῦ κήδοντο καὶ ἐν θανάτοιό περ αἴσῃ·
Ἄλλους μὲν γὰρ παῖδας ἐμοὺς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
Πέρνασχ', ὅντιν' ἕλεσκε, πέρην ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
Ἐς Σάμον, ἔς τ' Ἴμβρον καὶ Λῆμνον ἀμιχθαλόεσσαν·
Σεῦ δ' ἐπεὶ ἐξέλετο ψυχὴν ταναήκεϊ χαλκῷ,
Πολλὰ ῥυστάζεσκεν ἑοῦ περὶ σῆμ' ἑτάροιο,
Πατρόκλου, τὸν ἔπεφνες· ἀνέστησεν δέ μιν οὐδ' ὥς.
Νῦν δέ μοι ἑρσήεις καὶ πρόσφατος ἐν μεγάροισι
Κεῖσαι, τῷ ἴκελος, ὅντ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων

" Iratus; cui forte fratrem interfecit Hector,
" Aut patrem, vel & filium: Perquam enim multi Achivorum
" Hectoris manibus mordicus prehenderunt immensum solum.
" Non enim mitis erat pater tuus in pugna tristi:
" Ideò & illum cives quidem lugent per urbem.
" Infandum autem parentibus luctum & mœrorem attulisti,
" Hector, mihi verò præcipuè relicti sunt dolores graves.
" Non enim mihi moriens è lectis manus porrexisti:
" Neque aliquod mihi dixisti prudens dictum, cujus utique perpetuò
" Recordarer noctesque & dies lacrymas fundens.
Sic dixit flens: adgemebant autem mulieres.
Illis verò & Hecuba vehementem exorsa est luctum:
" Hector, meo animo omnium longè charissime filiorum,
" Certè mihi etiam dum viveres, charus eras diis.
" Illi enim tuî curam gesserunt etiam in ipso mortis fato:
" Alios etenim filios meos pedibus velox Achilles
" Vendebat, quemcunque caperet, trans mare infructuosum,
" In Samum, inque Imbrum, & Lemnum importuosam:
" Tibi verò postquàm eripuit animam longâ-acie-munito ære,
" Sæpe raptavit sui circa sepulcrum socii,
" Patrocli, quem interfeceras: excitavit tamen illum nè sic quidem.
" Nunc autem mihi roscidus & recens in ædibus
" Jaces, illi similis quem argenteo-arcu-insignis Apollo

Ver. 736. Χωόμενος· ᾧ τινὶ.] Pronuntiabatur Χώμενος, vel Χαῦμενος. *Al.* Χωόμενος· ᾧ δή που. Quod quâ ratione ferri possit, vide suprà ad ά, 51.

Ver. 737. —ἐπεὶ μάλα πολλοὶ Ἀχαιῶν Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν.]

——cæsis Volscorum milibus antè,
Ducentem in Latium Teucros cecidisse juvabit.

Æn. XI, 167.

Ver. 738.—ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας.] Vide suprà ad β', 418.

Ver. 739.—μείλιχος ἔσκε.] Vide suprà ad *ver.* 67.

Ver. 741. Ἀρητὸν.] *Al.* Ἄρρητον.

Ver. 743. Οὐ γάρ μοι θνήσκων.

——nec te sub tanta pericula missum
Affari extremum miseræ data copia matri?

Æn. IX, 483.

Ver. 744. Οὐδὲ τί μοι εἶπες πυκινὸν ἔπος.] Pulchra super hâc re *Plutarchi* observatio; Οἱ δὲ πολλοὶ πάντα καταμέμφονται, καὶ πάντα τὰ παρὰ τὰς ἐλπίδας αὐτοῖς συμβεβηκότα, ἐξ ἐπηρείας τύχης καὶ δαιμόνων γίνεσθαι νομίζουσι. Διὸ καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὀδύρονται, στένοντες, καὶ τὴν ἑαυτῶν ἀτυχίαν αἰτιώμενοι.—Ἐὰν ἄφωνος [τις ἀποθάνῃ,] μηδὲν προσειπὼν περὶ μηδενός· κλαίοντες λέγουσιν· "Οὐδέ "τί μοι εἶπες πυκινὸν ἔπος, οὗτέ κεν αἰεὶ Μεμνήμην." Ἐὰν προσομιλήσας τι, τοῦτ' αἰεὶ πρόχειρον ἔχουσι ὥσπερ ὑπέκκαυμα τῆς λύπης. Ἐὰν ταχέως, &c. *Plutarch. de Consolat. ad Apoll.*

Ibid.—εἶπες.] *Al.* εἶπας.

Ver. 750.—ἄρα.] *Ut par erat*——.

Ver. 752. Πέρνασχ'.] *Vendere solebat* —— Vide suprà ad *ver.* 67.

Ibid.—ὅντιν'.] *Al.* ἤν τιν'.

Ibid.—ἀτρυγέτοιο.] Vide suprà ad ό, 27.

Ver. 755. Πολλὰ ῥυστάζεσκεν.] Quâ ratione, Πολλὰ, ultimam hîc, etiam extra cæsuram, producat; item ἴκελος, *ver.* 758; & πρὶν, *ver.* 764; & εἰκοσιν, *ver.* 765; & κακὸν, *ver.* 767; & ἐπὶ, *ver.* 768; vide suprà ad ά, 51. Cæterùm edidit *Barnesius*, Πολλά σε ῥυστάζεσκεν. Sed nihil opus.

Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμεν۞ κατέπεφνεν.
Ὣς ἔφατο κλαίουσα, γόον δ' ἀλίαστον ὄρινε.
Τῇσι δ' ἔπειθ' Ἑλένη τριτάτη ἐξῆρχε γόοιο·
Ἕκτορ, ἐμῷ θυμῷ δαέρων πολὺ φίλτατε πάντων,
Ἦ μέν μοι πόσις ἐστὶν Ἀλέξανδρ۞ θεοειδὴς,
Ὅς μ' ἄγαγε Τροίηνδ'· ὡς πρὶν ὤφελλον ὀλέσθαι.
Ἤδη γὰρ νῦν μοι τόδε εἰκοστὸν ἔτ۞ ἐστὶν,
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβην, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθα πάτρης·
Ἀλλ' οὔπω σεῦ ἄκουσα κακὸν ἔπ۞, οὐδ' ἀσύφηλον·
Ἀλλ' εἴτις με καὶ ἄλλ۞ ἐνὶ μεγάροισιν ἐνίπτοι
Δαέρων, ἢ γαλόων, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
Ἢ ἑκυρὴ, (ἑκυρὸς δὲ, πατὴρ ὣς, ἤπι۞ αἰεὶ,)
Ἀλλὰ σὺ τόνγ' ἐπέεσσι παραιφάμεν۞ κατέρυκες,
Σῇ τ' ἀγανοφροσύνῃ, καὶ σοῖς ἀγανοῖς ἐπέεσσι.
Τῶ σέ θ' ἅμα κλαίω καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἀχνυμένη κῆρ·
Οὐ γάρ τίς μοι ἔτ' ἄλλ۞ ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
Ἤπι۞, οὐδὲ φίλ۞· πάντες δέ με πεφρίκασιν.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δ' ἔστενε δῆμ۞ ἀπείρων.
Λαοῖσιν δὲ γέρων Πρίαμ۞ μετὰ μῦθον ἔειπεν·
Ἄξετε νῦν, Τρῶες, ξύλα ἄστυδε, μηδέ τι θυμῷ
Δείσητ' Ἀργείων πυκινὸν λόχον· ἦ γὰρ Ἀχιλλεὺς
Πέμπων μ' ὧδ' ἐπέτελλε μελαινάων ἀπὸ νηῶν,
Μὴ πρὶν πημανέειν, πρὶν δωδεκάτη μόλῃ ἠώς.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ὑπ' ἀμάξῃσιν βόας ἡμιόνους τε

" Suis mitibus telis superveniens interfecit.
Sic dixit flens, luctúmque vehementem excitavit.
Illis verò deindè Helena tertia exorsa est luctum:
" Hector, meo animo levirûm longè charissime omnium,
" Namque mihi maritus est Alexander divinâ-formâ præditus,
" Qui me duxit ad Trojam; utinam anteà periissem.
" Jam enim nunc mihi hic vigesimus annus est,
" Ex quo huc veni, & à meâ decessi patriâ;
" Nunquam tamen à te audivi malum dictum, neque ignominiosum:
" Verùm si quis me etiam alius in ædibus increparet
" Levirûm, vel glorum, vel fratriarum elegantibus-peplis-indutarum,
" Vel socrus, (socer enim, pater tanquam, mitis semper;)
" Tu contrà illum verbis admonens cohibebas,
" Tuâque humanitate & tuis lenibus verbis.
" Quocircà te simul fleo & me infelicem, dolens corde;
" Non enim quisquam mihi jam alius in Trojâ latâ
" Benignus, neque amicus; sed omnes me abominantur.
Sic dixit flens: adgemuit autem plebs immensa.
Apud populum verò senex Priamus verba dixit:
" Convehite nunc, Trojani, ligna ad urbem, neque quicquam animo
" Timeatis Argivorum densas insidias; nam Achilles
" Dimittens me sic pollicitus-est nigris à navibus,
" Non priùs se infestaturum, quàm duodecima venisset aurora,
Sic dixit: Illi verò sub rhedis boves mulósque

Ver. 759. Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμεν۞ κατέπεφνεν.] Ἀντὶ τοῦ ἵν συνέβη αἰφνιδίῳ καὶ ὀξεῖ θανάτῳ τελευτῆσαι—— ἀνώδυνοι γὰρ οἱ ὀξεῖς θάνατοι. *Schol.* Vide suprà ad *ver.* 605, 606; & ad τ', 59.

Ibid.—κατέπεφνεν.] *Al.* κατάπεφνε.

Ver. 760.—ὄρινε.] *Al.* ἔγειρε.

Ver. 761. Τῇσι δ' ἔπειθ',] Cod. *Harleian.* Τῇσι δ' αὖθ'.

Ver. 763.—Ἀλέξανδρ۞ θεοειδὴς.] Vide suprà ad ζ', 290.

Ver. 764. Ὅς μ' ἄγαγε Τροίηνδ'.] Cod. *Harleian.* Ὅς μ' ἄγαγ' ἐς Τροίηνδ'. Unde legendum fortassè Ὅς μ' ἄγαγ' ἐς Τροίην.

Ibid.—ὡς πρὶν ὤφελλον ὀλέσθαι.] *Al.* ὡς πρὶν ὄφελλ' ἀπολέσθαι.

Ver. 765.—τόδε εἰκοστὸν.] *Al.* τόθ' ἐεικοστον.

Ibid.—εἰκοστὸν ἔτ۞ ἐστιν, Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβην.] Δεκαετία γὰρ ἠθροίσθη ὁ στρατὸς τῶν Ἑλλήνων· δεκαετίᾳ δὲ ἄλλῃ ἐπορθήθη ἡ Ἴλι۞.

Ver. 766.—ἀπελήλυθα.] Vide suprà ad φ', 31; & ad α', 37

Ver. 768.—ἐνίπτοι.] *Al.* ἐνίσσοι, & ἐνίσποι.

Ver. 769. Δαέρων.] Pronuntiabatur, Δάρων. Quod enim hîc ait *Barnesius*, " *Anapæstus* in *Primâ* sede;" id vero ferri nullo modo potest. Vide suprà ad *ver.* 734.

Ver. 770.—αἰεὶ.] *Al.* αἰέν. *Al.* ἦεν.

Ver. 773.—ἀχνυμένη.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 775.—πεφρίκασιν.] Vide suprà ad β', 314.

Ver. 777. Λαοῖσιν δὲ γέρων.] Cod. *Harleian.* Λαοῖσιν δ' ὁ γέρων.

Ver. 778. Ἄξετε.] *Al.* Ἄξατε. Atque ita legit Codex *Harleianus.*

Ver. 782.—οἱ δ' ὑπ' ἀμάξῃσιν.]

Nec plaustris cessant vectare gementibus ornos.

Æn. XI, 138.

Ibid.—ὑπ' ἀμάξῃσιν.] Ita ex uno MS edidit *Barnesius.* Quocum facit & Codex *Harleianus.* *Vulgg.* ὑφ' ἁμάξῃσιν. Τὸ δὲ, ἅμαξα, οἱ μὲν παλαιοὶ ψιλοῦσι. Καὶ φέρονται καὶ συναλοιφαὶ:

Ζεύγνυσαν· αἶψα δ' ἔπειτα πρὸ ἄστεος ἠγερέθοντο.
Ἐννῆμαρ μὲν τοί γε ἀγίνεον ἄσπετον ὕλην·
Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη φαεσίμβροτος ἠώς,
Καὶ τότ' ἄρ' ἐξέφερον θρασὺν Ἕκτορα δακρυχέοντες·
Ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν, ἐν δ' ἔβαλον πῦρ.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κλυτοῦ Ἕκτορος ἔγρετο λαός.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσαν αἴθοπι οἴνῳ
Πᾶσαν, ὁπόσσον ἐπέσχε πυρὸς μένος· αὐτὰρ ἔπειτα
Ὀστέα λευκὰ λέγοντο κασίγνητοι, ἕταροί τε,
Μυρόμενοι, θαλερὸν δὲ κατείβετο δάκρυ παρειῶν.
Καὶ τά γε χρυσείην ἐς λάρνακα θῆκαν ἑλόντες,
Πορφυρέοις πέπλοισι καλύψαντες μαλακοῖσιν·
Αἶψα δ' ἄρ' ἐς κοίλην κάπετον θέσαν· αὐτὰρ ὕπερθε
Πυκνοῖσιν λάεσσι κατεστόρεσαν μεγάλοισι.
Ῥίμφα δὲ σῆμ' ἔχεαν, περὶ δὲ σκοποὶ εἵατο πάντῃ,
Μὴ πρὶν ἐφορμηθεῖεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί.
Χεύαντες δὲ τὸ σῆμα, πάλιν κίον· αὐτὰρ ἔπειτα
Εὖ συναγειράμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα,
Δώμασιν ἐν Πριάμοιο διοτρεφέος βασιλῆος.
Ὣς οἵγ' ἀμφίεπον τάφον Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.

Junxerunt: ſtatimque deindè ante urbem congregati ſunt.
Novem d es quidem hi abducebant immenſam materiem:
At cùm jam decima apparuit lucem-mortalibus-afferens aurora,
Tum verò extulerunt audacem Hectora lacrymas fundentes:
In pyrâ autem ſummâ cadaver poſuerunt, injecerúntque ignem.
Quando autem manè-genita apparuit roſea-digitos aurora,
Tum quidem circa pyram inclyti Hectoris congregatus eſt populus.
Sed poſtquàm congregati ſunt, frequenteſque fuerunt,
Primum quidem pyram extinxerunt nigra vino
Totam, quantum occupârat ignis vis; at deindè
Oſſa alba legerunt fratres, ſodaleſque,
Lugentes, uberéſque defundebantur lacrymæ per genas.
Et hæc aureum in loculum poſuerunt ſuſcepta,
Purpureis peplis obtecta mollibus:
Mox autem in cavam foſſam poſuerunt; & ſupernè
Denſis lapidibus ſtraverunt magnis.
Citò verò tumulū aggeſſerunt, circúmque ſpeculatores ſedebant quaquaversùs,
Ne priùs ingruerent benè-ocreati Achivi.
Aggeſto autem tumulo, redierunt, & deindè
Frequentes congregati, opulati ſunt ſplendidum-epulum,
Ædibus in Priami Jovis-alumni regis.
Sic illi utique curaverunt funus Hectoris equûm-domitoris.

λοιφαὶ τοῦτο δηλοῦται· οἷον, "Τιλλέσθην ἐπ' ἄμαξαν." &c. *Euſtath.* ad σ', 487. Vide ſuprà ad *ver.* 711; item ad μ', 448; & ad χ', 146.

Ver. 783. Ζεύγνυσαν.] Vide ſuprà ad γ', 260.

Ver. 784.—τοίγε ἀγίνεον.] *Al.* τοίγ' ἐπαγίνεον.

Ibid.—ὕλην.] Vide ſuprà ad γ', 151.

Ver. 786.—ἄρ'.] *Ut dixerat Priamus—ver.* 665.

Ver. 787. Ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν, ἐν δ' ἔβαλον πῦρ.

Conſtituere pyras: huc corpora quiſque ſuorum
More tulere patrum; ſubjectiſque ignibus atris
Conditur in tenebras altum caligine cœlum.

Æn. XI, 185.

Vide & ſuprà ad ψ', 165.

Ver. 788.—ῥοδοδάκτυλος ἠώς.] Vide ſuprà ad ά, 477.

Ver. 790.—ἐπεί ῥ'.] *Poſtquam, ut dictum eſt*——. *ver.* 789.

Ver. 791. Πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσαν. Vide ſuprà ad ψ', 250.

Ibid.—αἴθοπι οἴνῳ.] Vide ſuprà ad ψ', 237.

Ver. 792.—αὐτὰρ ἔπειτα Ὀστέα λευκὰ λέγοντο.]

Oſſaque lecta cado texit Chorinæus aheno

Æn. VI, 228.

Ver. 796. Πορφυρέοις πέπλοισι καλύψαντες.]

Purpureaſque ſuper veſtas, velamina nota,
Conjiciunt——. *Ibid.* 221.

Ver. 797. Αἶψα δ' ἄρ'.] *Statimque deinceps*——.

Ver. 799.—εἵατο.] Vide ſuprà ad φ', 352; ad σ', 596; & ad δ', 492.

Ver. 802. Εὖ συναγειράμενοι.] Cod. *Harleian.* Εὖ τ' ἀναγειράμενοι. *Al.* Εὖ διαγειράμενοι.

Ibid.—συναγειράμενοι.] Vide ſuprà ad ψ', 635; & ad γ', 141.

Ver. 803.—βασιλῆος.] Vide ſuprà ad ά, 265.

Ver. 804.—ἱπποδάμοιο.] Vide ſuprà ad β', 23.

INDEX

RERUM ET VERBORUM,

DE QUIBUS

In præcedentibus annotationibus præcipuè agitur; AUCTORUMQUE ibidem citatorum.

Ἴσκο-

Κεκλη-

INDEX

INDEX RERUM

IN

ILIADE

MAXIME MEMORABILIUM.

A.

Trojæ

Hypenia

Parthe-

FINIS.

E R R A T A.

Lib.	Ver.	pro	lege
XIII.	247	κατὰ	μετὰ
	315	δὲ	καὶ
	358	δὲ	καὶ
	561	ὀϛέϊ	ὀξέϊ
	762	ἀπὸ	ἐπὶ
XV.	1	σλόλοπας	Σκόλοπας
	313	ὑπὸ	ἀπὸ
	467	ἦ	ἦ δὴ
	657	ἐκέδασσεν	ἐκέδασθεν
XVI.	16	ἀναχοίμεθα	ἀκαχοίμεθα
	36	φρεσὶ	φρεσὶ σῇσι
	145	Αὐμτοέδοντα	Αὐτομέδοντα
	290	ἔταιροι	ἔταροι
	641	ἐπὶ	περὶ
XVII.	134	ῥά	ῥά τε
	338	περιϛὰς	παραϛὰς
	591	ἄκεος	ἄχεος
XVIII.	81	ἑταῖρος	ἑταίρων
	139	μελινύδα	μελιηδέα
XXII.	317	κυκλὸς	νυκλὸς
XXIII.	50	ἀπιεικὲς	ἐπιεικὲς
	90	ὀνόμηνα·	ὀνόμηνεν·
XXIV.	42	ἐπεὶ	ἐπὶ
	266	εὔτροφον	εὔτροχον
	387	νοκήων	τοκήων
	452	αὐτὴν	αὐλὴν